

DR  
557  
C48  
1891  
cilt 9-10

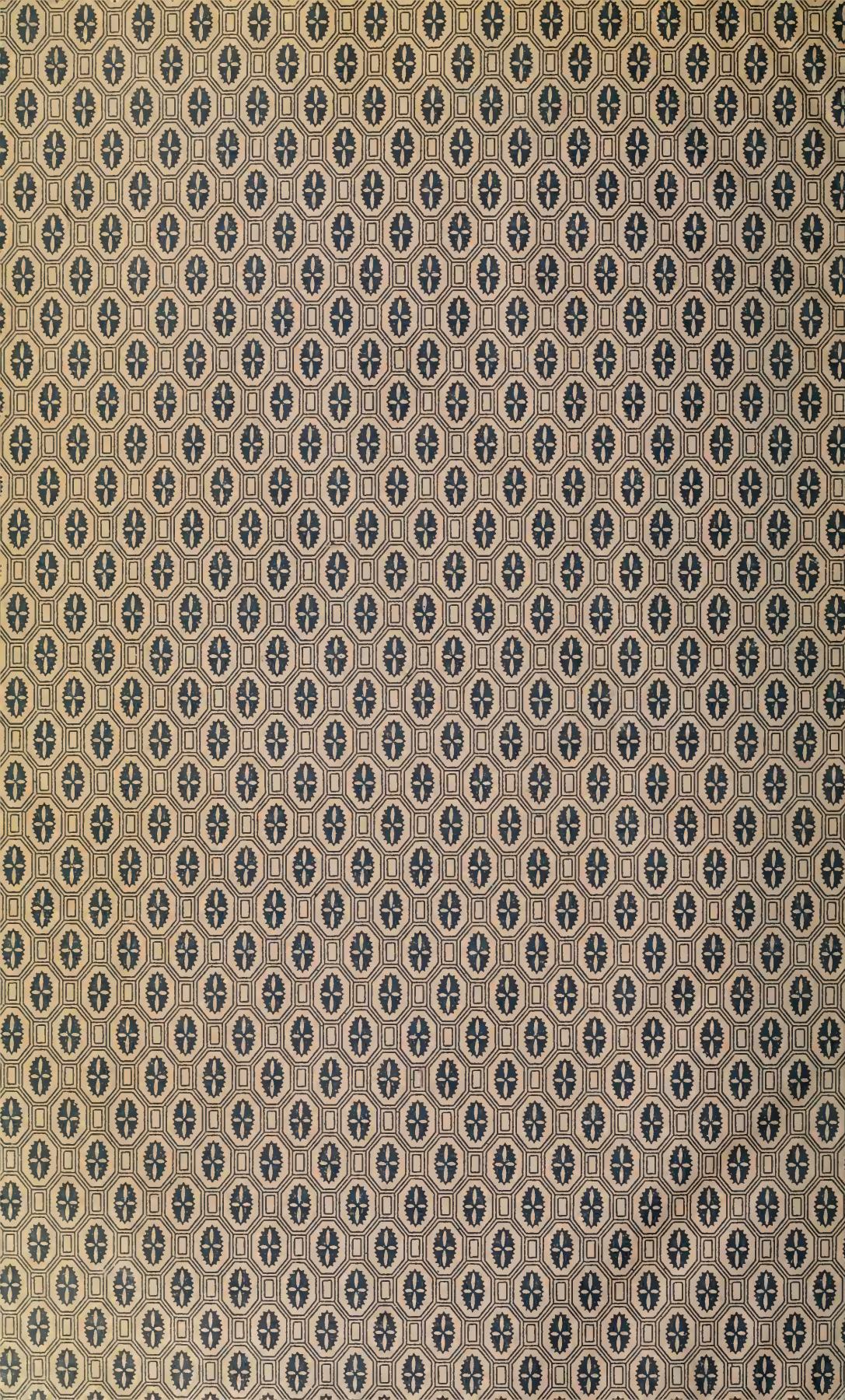
Cevdet Ahmet, paşa  
Tarihi Cevdet

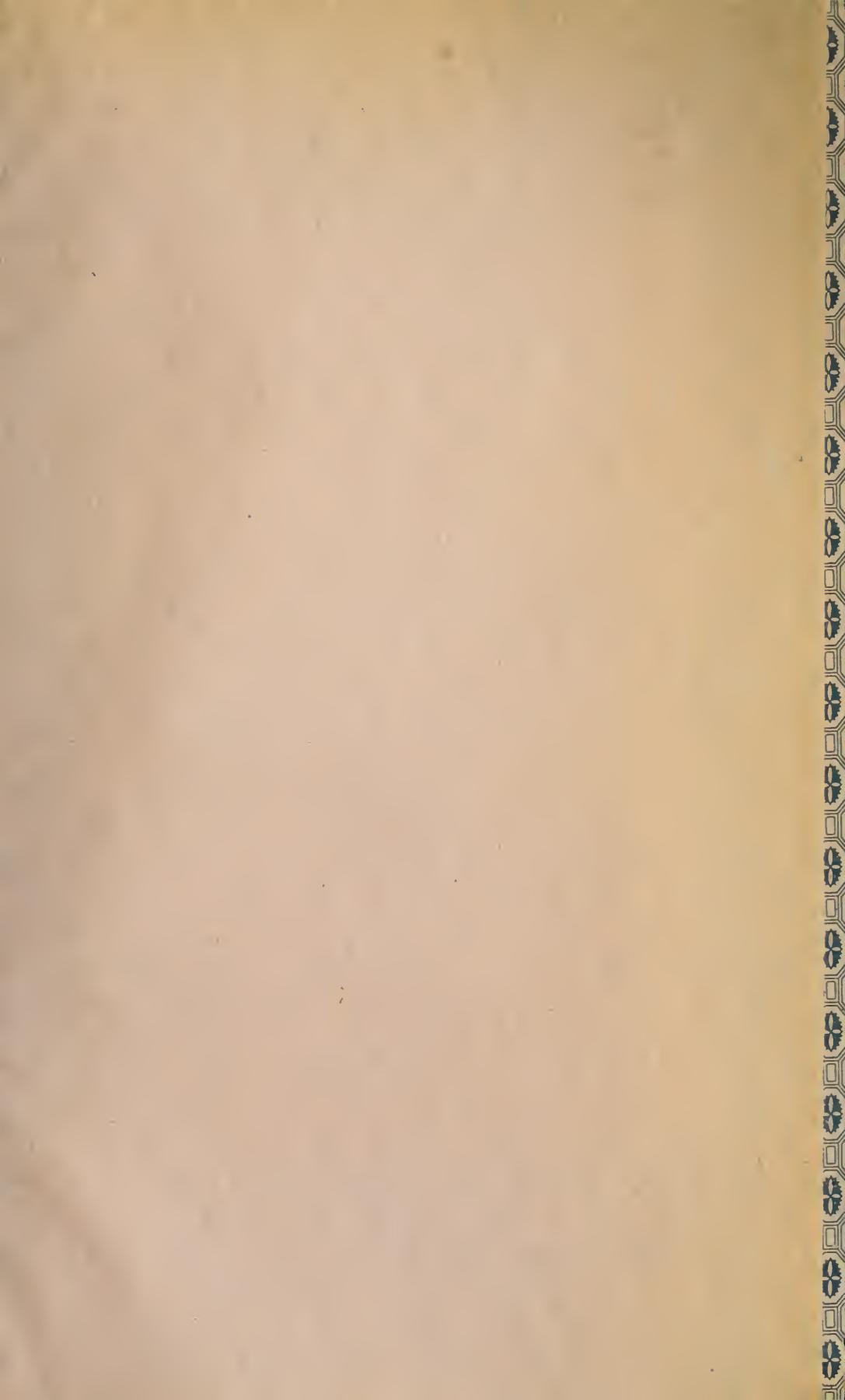
**PLEASE DO NOT REMOVE  
SLIPS FROM THIS POCKET**

---

**UNIVERSITY OF TORONTO  
LIBRARY**

---





## فهرست جلد تاسع

۱	بیان و قایع سننه ۱۲۲۳)
۲	اصلاح احوال دولته دائر تشبات
۳	مشورت عامه
۴	کاغذ خانه ده جمعیت عمومیه و قوعی و قاضی پاشانک اناطولی سر عسکری و والیسی اولدینی
۵	امضای سند اتفاق و بعض توجیهات
۶	سکبان نامیله عساکر معامله ترتیب اولندینی واسکی او جاقلو علوفه لرینک
۷	نظمی و سکبان او جاغنه توغ اعطاسی
۸	اصناف اعلم فن حرب ایاملری حقنده نظام
۹	ترسانه جه بعض اصلاحات
۱۰	اعیانلرک عودتی و دولتك اجمال تشباتی
۱۱	علامدار پاشا و قعه سنك مقدماتی
۱۲	کیفیت ظهور و قعه
۱۳	تحمین و رفیق افديلر ایله خاصکوی اعیانلک اعداملری
۱۴	علامدارک کیفیت مدافعته می
۱۵	صدورک اغا قپوسنه جلب و احضارلری
۱۶	علامدارک کیفیت و فاتی وارکان سلطنتک تشباتی
۱۷	مش پاشانک قائم مقامانی و صالح پاشا وعلى افندی ایله رامن و قاضی پاشالرک
۱۸	سرای هایونه احضارلری
۱۹	یکیچریلرک سرای هایونه هجومنلری حسیمه ظهوره کلان و قوعات
۲۰	حریق عظیم
۲۱	سلطان مصطفانک کیفیت و فاتی
۲۲	اشقیانک غلبه می
۲۳	رامن پاشا ایله قاضی پاشانک فرارلری
۲۴	علامدار پاشا جنازه سنك ظهوری
۲۵	بعض ذواتک اعداملری
۲۶	اسکدار ولوند چفتلکی قشنه لرینک احراق
۲۷	وقایع شتی
۲۸	علامدار پاشانک ترجمہ حالی
۲۹	عنزل و نصب و دیکر بعض و قایع

صیغه	
۴۵	مش پاشانک صدارتی و دری زاده نک مشیختی و سید علی پاشانک قپودانلگی
۴۶	و بعض احوال سابقه ولاحقه سی و دیگر بعض وقوعات و توجیهات
۴۷	رامن پشا ایله رفیقلرینک کیفیت فرار لری
۰۰	قاضی پاشانک ترجمه احوالی
۴۹	قاندیره لینک میرمیرانلگی و فرار لرک تعقینه مأموریتی
۵۱	صدراعظمی کتخدال الغنک تبدیل و عنان افندینک اطلاقی و بعض ذواتک نفی و تغیری
۵۲	ضیا پاشانک ثانیاً صدارتی و چرخه جی علی پاشانک قائم مقامانگی
۵۳	استانبول قاضیسنک نفی
۵۴	مراد زاده نک و فانی
۵۵	چوک راشد افندینک نفی و روم ایلی قاضی سکرینک عزلی
۵۶	احوال دول و حوادث صلح و سفر
۵۷	حق پشا ایله احمد بک انکلیز مر خصیله مکالمه به مأموریتاری
۵۹	محب افندی یه تعیهات کوندر لدیک
۶۱	انکلیز مر خصنک آقدَّکَز بوغازینه و رو دی
۰۰	حق پاشانک عزلیه یرینه راغب پاشانک بوغاز سرعسکری اولدینی و احمد
۶۲	بک عزلیه وحید افندینک مکالمه به مأموریتی
۶۳	فرانسه وروسیه ایپراطور لرینک ارفورتده ملاقا تلری
۶۵	روسیملونک فلاندیانی استیلا ایتدیکی
۶۶	ناپلیونک اسپانیایه کیتیدیکی و برادرینی اسپانیا تحتنے اجلاس ایتدیکی
۷۰	محب افندینک استعفاسی
۷۱	غالب افندینک روسیه مکالمه سنه مرس خصل اول و عارف افندینک رئیس الکتاب اولدینی
۷۳	دولتعیله نک انکلتاره لو ایله مصالحه سی
۷۶	وحید افندینک دفتر خاقانی امامتی و راغب پاشانک رفع وزارتی
۷۹	ناپلیونک اسپانیادن عودتی و تدارکات حر بیهیه مباشرتی
۸۲	(واقع سنه ۱۲۲۴)
۰۰	اوستریا و فرانسه دولتلری میانه لرنده تدارکات حر بیهیه تشیبت او لندینی
۸۳	اشناده دولتعیله ایله روسیه لو بیننده دخی استیناف محاربه او لندینی
۸۵	دول اوروبا ایله فرانسه نک محاربه سی
۸۶	ناپلیونک المانیاده غلبه سی
	اوستریا لورک ایتالیاده غلبه لری و تیروول اهالی سنک ایاقلاند قلری

صحیفه	
۸۶	آوستريا لورك و ارشاويري ضبط ايدکاري
۸۸	نابليونك و يانهی ضبط آيدیکی
۹۰	اسلنيق محاربه سی
۹۳	واخرام محاربه سی
۰۰	فرانسه ايله اوستريانك متارکه سی
۹۴	فرانسلرک پور تقالده و اسپانياده مغلوبیتلىرى
۹۷	طلاوره و قعه سی
۹۸	روشفور محاربه سی
۹۹	انكليز لرك فلمنك اوزرینه مهاجمه لرى
۰۰	اسوجك روسیه و فرانسه ايله مصالحه سی و فنلانديانك روسیه يه تركى
۱۰۰	فرانسه ايله آوستريانك مصالحه سی
۱۰۲	پاپانك فرانسيه نقل اولندىني
۰۰۰	و قایع داخلیه وبعض و فیات
۰۰۰	شمس الدین افندىنک ترجمه حالي
۱۰۳	امين بك افندىنک ترجمه حالي
۱۰۴	سنبل زاده وهى افندىنک ترجمه حالي
۱۰۷	صدر سابق مش پاشانك ترجمه حالي
۰۰۰	قودان درياليه ترسانه اميننک عزل و نصبي و سلانيکلى حسن اغانك ترجمه حالي
۱۱۰	فاطمه سلطانك و فاتيله عايشه سلطانك ولاطي
۱۱۱	فلبه اعيانی رسم اغا ايله رفيع افندىنک و فاتلری
۰۰۰	شارح الاشباه هبة الله افندىنک وفات و ترجمه حالي
۰۰۰	صدر جديدك درسعادته ورودي اوزرینه و قوعولان توجيهات ايله بعض
تنهيات حربيه	
۱۱۴	روسیه لورك طونه ياليسنه هجوملى و خاچا رجوعلى
۱۱۵	اردوی هایونك روم ايلی جانبته اخراجی و وقایع سائزه
۰۰۰	باھيج افدى و مورهلى على افدى ايله كچوك راشد افندىنک اعداملى
۱۱۶	اردوی هایونك ادرنه يه حرکتى انسانىدە يكىچريلرك بعض حرکات سينه لرى
۱۲۰	و عفيف افندىنک و فاتيله جانب افندىنک كتىخذالنى
۱۲۱	تنظيم سكه
۱۲۲	حالات افدى ايله صدور دن عزت بلك اطلاق او لندقلرى
	ركاب هایون رئيسى و حيد افندىنک نفي وبكلکجي عزت بلك اعدامى

تحفیه

۱۲۲	رکاب هایون قائم مقام اعنک تبدیل و وقایع سائره
۰۰۰	بعض احوال عربستان و وقایع مصریه
۱۲۳	وقایع صربستان
۱۳۴	وقایع اردوی هایون
۰۰۰	اردوی هایون ک ادرنه دن حر کتیله شمنی یه مواساتی او زرینه اجرا اولنان
۱۳۵	تدابیر سفریه صره سندہ بیلانی مصطفی پاشا و وزارت ویرلدیکی اینچه دونمایه دائیر بعض حوادث ایله بعض ترتیبات عسکریه
۱۳۶	بعض وقایع حر بیه
۱۳۹	سلسته جوارنده واقع تاتار یجه قریه سندہ عساکر اسلامیه نک مظفری
۱۴۰	و بابا پاشانک وزارتی
۰۰۰	اردوی هایون ک شمنی مشتائمه عودتی
۱۴۳	توجهیهات و دیکر خصوصات
۱۴۴	استیلای اسماعیل و بعض ترتیبات عسکریه
۱۴۵	استیلای ابرائل و بعض تدارکات سفریه
۱۴۶	تبدیل قودان دریا
۱۴۷	طربزون وارضروم والیلرینک تبدیل ماری
۰۰۰	استیلای قلعه فاش
۱۴۸	بعض وقایع خارجیه
۰۰۰	دولتعلیه نک ایران دولتیله تأیید مصافاته دائیر بعض تشبانی
۱۴۹	انگلیز دو نماستک قره دکنہ امراری مسئله سی
۱۵۱	نالیونک دولتعلیه حقنده بعض معاملاتی
۱۵۲	روسیه و فرانسه دولتاری بیننده تکرار مباینت و قوعنه سبب اولان ماده لر
۱۵۳	(وقایع سنه ۱۲۲۵)
۱۵۴	آوستریا امپراتورینک قیزینی نالیونک تزویجی
۱۵۵	بعض مواد مذهبیه
۱۵۶	اسپانیا و قوعانی
۱۶۴	محاصره بربیه
۱۶۷	فلمنک قرالتنک الغای
۱۶۹	روسیه لونک دولتعلیه دن مطالی
۱۷۰	فرانسه لونک دولتعلیه ایله اولان بعض معاملات پولتیقیه سی
۱۷۱	دولتعلیه طرفدن بعض نظامات بحریه حقنده آنکاتر و فرانسه دولتاریه تقریر اعطاسی

## صحیفه

تدارکات سفریه و وقایع ساءره	۱۷۱
اناطولی سرحداتنه دائر بعض تدارکات تحفظیه	۱۷۲
غلای اسعار	۱۷۳
یکیچریلر یائشده عربده و قوعی و سکبانباشینک عزلی	۱۷۴
قائممقام عثمان پاشانک عزلی	۰۰۰
یکیچریلر حركات سرکشانه لری و صورت تربیه لری و ینه سکبانباشینک عزلی	۱۷۵
واقایع اردوی همایون	۱۷۷
وارنهنک محصوریتی	۰۰۰
روسیه لو رک حاجی او غلی پازارینی و هرازغرادی استیلا ایله بابا پاشایی	۱۷۸
وسروری پاشایی اسیر ایتدکاری	
ساسترهنک رو سیه لو یه تسایمی	۱۸۰
فاتح جامعندہ مجلس عمومی عقد اولندینی	۰۰۰
تدارکات حر بیه	۱۸۱
عطاء الله افندینک تبدیل منفاسی	۱۸۲
اردوی همایون قاضیستنک عزل و نفي	۰۰۰
قائممقام پاشانک عزلی وبعض وقایع متنوعه	۰۰۰
مضروبی افندینک و فاتح	۱۸۳
وحید افندی ایله دیاغ زاده نک اطلاقی	۰۰۰
ختام بنای باب عالی	۰۰۰
وفات فاضل بک	۱۸۴
وقایع حر بیه	۰۰۰
شمینیده عساکر اسلامیه نک مظفریتی	۱۸۵
دونمای همایونک ورودی ایله وارنهنک محاصره دن خلاصی	۱۸۶
روسیه اردوسنک شمنی او زرندن رجعتی	۰۰۰
رسویجق محاربه لری	۱۸۷
بله وباتین محاربه لری	۱۸۹
غوشانجه لینک شهادتی	۰۰۰
عثمان پاشانک اسارتی	۰۰۰
یکیچری اگاسنک عزل و تبدیلی	۱۹۰
قورت افندینک نقی واعدامی	۱۹۲
روم ایلی قاضی عسکریینک عزل و ولصبی	۰۰۰
عزل و ونصب شیخ الاسلام	۰۰۰

جیفه	
رو سچق و نیکبولی قلعه لر بینک رو سیه لویه تسلیمی	۱۹۳
رو سیه لو لرک لو بجه و بر قوچه طرف لرینه هبوم و عود تلری	۰۰۰
لو فجه نک کیفت استیلاسی	۱۹۴
بعض و قایع صربستان	۱۹۶
روم ایلینک بعض و قایی	۱۹۷
تپه دلنی علی پاشانک بعض اطوار نامر ضیه سی	۰۰۰
لا حقه	۲۰۰
وقایع شام	۲۰۱
وقایع مصر	۲۰۴
وقایع بغداد	۲۰۶
ایران دولتیه اتفاقه دائئر مخابرہ	۲۱۹
یاسینی زاده نک سفارته ایرانه عنیتی	۲۲۰
(وقایع سنہ ۱۲۲۶)	۲۲۱
وقایع کردستان	۲۲۲
وقایع کرجستان	۲۲۳
آچق باش خانه فرمان کوندر لدیکی	۲۲۴
سوغوغچ اردو سنک تقویتی	۰۰۰
روم ایلی ایچون اجرا اولنان تدارکات عسکریہ	۲۲۵
نقشیک و دروبنیاقد و قو عائی	۲۲۶
فرانسه خارجیه ناظرینک محب افندی ایله محاورائی	۲۲۷
یکیچریلرک سوء احوال و حرکاتی	۲۲۷
ضیا پاشانک عن لیله لاز احمد اغانک صدارتی	۲۲۹
ضیا پاشا زوجه سنک و فانی	۲۳۰
لا حقه	۲۳۲
استطراد	۲۳۶
توجهات عالمیہ	۲۳۸
او جاقلونک بعض سیئاتی	۲۳۹
مجازات	۲۴۰
شیخ ابراهیمک نفی	۲۴۱
زور بالرک تأدیجی	۰۰۰
نور الله بکک میرمیر انگلیه نفی	۲۴۲

صیفیه	
۲۴۴	سکبانباشندگان عزل و تبدیلی
۰۰۰	ولادت
۰۰۰	عطاء الله افسدینگ وفاتی
۲۴۵	حفید افسدی ایله قره محمد پاشانگ وفاتلری و خسر و پاشانگ پودانگی
۲۴۷	حوادث کونیه و سماویه
۲۴۹	وقایع مصر و عربستان
۲۵۰	مصرده کوله منلرک انقراخی
۲۵۰	بنج قلعه سنگ و هابیلر یدندن استیخلاصی
۲۵۶	مصر اردوسنگ انهزامی
۲۵۸	عزل و نصب
۰۰۰	موره می عثمان افسدینگ نقی
۲۵۹	وقایع اسپانیا
۲۶۴	اور و پانگ احوال عمومیه سی
۲۶۸	روسیه لوونگ دولتعلیه مصالحه دعوت و فرانسه لوونگ عکسی التزام ایتمی
۲۷۰	اوزرینه دولتعلیه نگ افکار پولتیقیه سی و جزائر سبیعه حقنده مسلمک متخدی فرانسه و روسیه دولتلرینگ تدارکات حریبه لری و ناپلیونگ فامنگ عزیتی پارس ایلچیسی محب افسدینگ در سعادته عودتی
۲۷۴	وقایع اردوی هایون
۲۷۵	روسیجگ روسیه لو یدندن استردادی
(آشبو جلدہ ذیل و علاوه اولنان صورت اوراق و سندات)	
(۱)	علمدار پاشانگ قاضی پاشایه مکتبی
۲۷۵	
(۲)	صورت سند اتفاق
۲۷۸	
(۳)	علمدار پاشانگ تقریری
۲۸۳	
(۴)	دفتر توجیهات
۲۸۴	
(۵)	انکلتاره مصالحه نامه سی
۲۸۶	
(۶)	فرانسه مصالحتکذارینه تقریر
۲۸۸	

- (۷) ۲۹۰ محب افدي يه تحريرات
- (۸) ۲۹۱ ضيا پاشانك سردار اکرم‌ملکنه دائر خط هایون
- (۹) ۲۹۳ عنان پاشانك قائم‌قاملغه دائر خط هایون
- (۱۰) ۲۹۴ نظام بحری حقدنه انگلتره و فرانسه سفارتلرینه تقریر
- (۱۱) ۲۹۷ خليل پاشانك قائم‌قاملغه دائر خط هایون
- (۱۲) ۲۹۸ یکچری سرکشلرینك تأديبه دائر خط هایون
- (۱۳) ۳۰۰ فاتح جامعنه منعقد مجلس شوراده قرائت اولنان خط هایون
- (۱۴) ۳۰۲ سعودک یوسف پاشایه مکتوبی
- (۱۵) ۳۰۴ صیدا والیسنه کوندریلان خط هایون
- (۱۶) ۳۰۶ سعودک ینه شام والیسنه مکتوبی
- (۱۷) ۳۰۷ رؤسای وهابیاندن علیان نام سرکردنه مکتوبی
- (۱۸) ۳۰۸ شام والیسنه جوابنامه سی
- (۱۹) ۳۱۰ حالت افدينه بغداده دائر اولان تقریری
- (۲۰) ۳۱۶ شهزاده عباس میرزايه نامه هایون
- (۲۱) ۳۱۸ آجق باش خانه کوندریلان فرمان عالی

﴿ ترتیب جدید ﴾

# حُلْذِنَاسْك

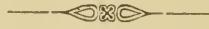
( از )

# نَالِجَنْ وَكَانَ



معارف نظارت جایله سنک رخصتامه سیله

( ایکنوجی طبی )

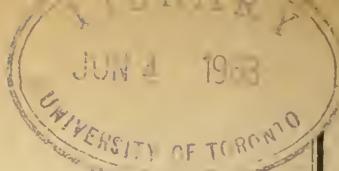


در سعادت

( مطبوعہ عثمانیہ )

۱۳۰۹





557  
248  
1391  
211+9

8440

جلد ناسع  
(از)

ذالحج و عاشوراء

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بقيه و قابع سنہ ۱۲۲۳

جلد ناسعه بیان اولندینی اوزره دولتعایه داخل و خارجا دوچار مشکلات عظیمه و کرفتار مخاطرات و خیمه اولدیندن سلطان سلیمان شهادته سبب اولان جانیلرک اجرای جزاسی و متغلبه کروهنه تأدیب و تربیه سی انسانسته احوال دولتك صورت اصلاح و تنظیمی دخی مطالعه و مذاکره اولنقده ایدی . اساس مذاکره نظمات سلیمیه نک احیا و اعاده سندن عبارت اولوب عامدار پاشانک سیف سلطونی سایه سنده در سعادت تجھے حاصل اولان سکونت و امنیت اوزرینه بومتللو اصلاحاتک مذاکره سنده وكلای دولتعایه آسوده حال و مطمئن البال ایدیلر .

فقط جلد مذکورده شرح واپیضاً اولندینی اوزره بر و قدنبرو ایالات والویه نک مركز سلطنته رابطه اتفاقادی بک ضعیف اولوب طرف بطرف اعیان و خاندانلر تغلب ایدرک کیمی برجسیم قضاده و کیمی برسنجاقده کیف ماشیاء تصرف ایدر اولدقلرندن بشقه روم اینلیده سیروزی اسماعیل بک و اناطولیده عین الاعیان اولان بو زاوی متصرفی جبار زاده سایمان بک ایله صاروخان متصرفی قره عنان او غلی عمر

(اغ)

اغا کبی جسمی ایالتلری ضبط ایله ملوک طوائف طرزنده و صورت استقلالدھ حکومت  
ایدر خاندانلر پیدا او لغله طشره لردھ اوامر دولت علیه نافذ او لمز ایدی .  
حتی بیله جگدھ تغلب و تحکم ایدن قالیونجی مصطفی نام شخص بر قاج دفعه فرمان عالی  
اصدار یله سفره مأمور ایدمشیکن اصغا ایتمدکدن بشقه فرمائی یازانلری سب ایله  
کوتور نلری دفع ایتمشیدی .

شو حاله کوره اول باول بومثلاو اعیان و خاندانلر ک دائره اتحاد و اتفاقاده النملری لازمه  
حالدن کورملکله استانبولده برمشورت عامه اجرا اولنو بدھ اتفاق آرا ایله اصلاحات  
لازمه یه تشیت او ننق او زره طرف صدار پشاھیدن جبار زاده و قره عنان زاده  
وسیروزی اسماعیل بک ایله جرمن متصرفه و آتف الذکر قالیونجی مصطفی و شبله  
اعیانی احمد اغا کبی شهر تلو اعیان و اغالاره دعو تسامه لر کوندرلادی .

بویله داعیه استقلاله دوشمش بر چوق اعیان و خاندانلر ک هان استانبوله کایمیرملری  
او لو قنک حکمنجه اکرچه پک مستبعد ایدی لکن علمدار پاشا مقام صدارته کلدیکی کبی  
افکار عامه بردن برھ او لقدر تبدل ایلمش و صیت سطونی اول مرتبه اطراف و آفاق  
قابل امش ایدیکه نفوذی در سعادتده نصل جباری ایسه طشره لردھ دخی او لو جهله  
جزیانه باسلامش ایدی .

فرمان دیکلمیان متغلبه ک روھی علمدارک بر ورقاھ سی واردینی کبی ایفای مقتضاسنه  
مسارعت ایدر اولدیلر حتی سالف الذکر قالیونجی مصطفی انک بر کاغذی الدینی کبی  
سریعاً بشیک قدر عسکر لکا لوب چرچی چایر نده کی اردو سنه التحاق ایلمش ایدی .  
سیروزی اسماعیل بک فی الاصل انک دائره اتحاد و اتفاقادنھ اولوب جبار زاده و قره  
عنان زاده و سائز لری دخی بو ائناده محملن دن حر کت ایدرک الغار ایدوب کلکدھ  
اولدقلری خبر الندی و همان مشورت عامه یه سرمایه حاضر لمق او زره بین الوکلا  
صیقی صیقی مشاوره یه باشلاندی .

واواسط ماه رجبه طوغری مدعوین مومی الیهم بربور کلکدھ باشلادقنلری ائناده جبار  
زاده و قره عنان او غلى کزیده سوار یلریله کا لوب اسکدار یقه سندھ اقامت ایدلیلر .  
واخر رجیده سیروزی اسماعیل بک دخی اون ایکی بیک قدر کزیده عسکریله  
کلوب داود پاشا صحر اسننده منصب او لان خیمه لردھ اقامت ایلدی در سعادتک  
هر طرفی بویله اردولر لھ محاط او لوب استانبوله هیچ کورملدک صورتده بر عسکر  
غلبه لکی اولدینی حالده اوامر علیه سکته سز اجرا اولنھ کلدیکی جهنه امنیت  
عمومیه بر کمال ایدی .

علمدار پاشا نفوذینک بولیه داخل و خارجا صورت فوق العاده ده جریانی اکرچه  
صیت سلطنتک هر طرفه انتشارندن نشأت ایلدیکی در کار ایسه ده بونده امنیتک دخی  
کلی مدخلی وار ایدی .

زیرا اعیان و خاندان‌نار ایچنده صحیح‌آ تأدبه مستحق او لنلر وار ایسه ده ایچلنندن جابجا  
حکومتک قو جاغنه کلنلرک دخی همان کر فتار پنجه غدر و جفا او لمبای سائر لرینک  
تو حشی موجب و جله سنک و کلای دولتعلیه‌دن امنیتلری منسلب او لغله چوغنکه  
وادیء سرکشیده طولا شملرینه سبب اصلی امنیتلرک قضیه سی ایدی .

اما علمدار پاشادن جمهاری ییلمنش و کوزلری طولیش او لدیغی حالده سوزیه  
امنیت تامه‌لری وار ایدی بناءً علیه هر طرفه امر لری مشم و مؤثر اولور ایدی  
و فرمان عالی اصداری نی مواد جسمیمه یه تحصیص ایتدیر هر ک سائر خصوصات ایچون  
بر رختصر شقه یازدیر ایدی .

حتی بر خصوص ایچون اعیان‌لردن برینه خطابا فرمان عالی یازیله حق او لدقده (آبه  
پادشاهک فرمانی حلواجی کاغدی که بوقدر مبتذل ایدیورسکنر بر کوجک کاغدک  
او زرینه شویله یاب دیو چیز قدریور ) دیدیکی مرویدر .

بر منوال مشروح اطرافه دعوستامه‌لر یازلده‌یغی صرهده قاضی عبدالرحمن پاشایه دخی  
بر قطعه ام نامه سامی یازیله رق مقدم‌کندو معینته بوانو بده نظام جدیدک الغامی  
حسیله طاغیمش او لان عساکر معلمده‌دن تفکیجی نامیله بش التی بیک عسکر تحریر  
واستصحاب ایله درس‌عادته کلمسی امر او لمنش ایدی . بواص نامه علمدارک حسن  
نیاته دلیل او لغله صورتی ذیله (۱) اشارتیله ایراد او لدور . بو انساده بین الوکلا  
جریان ایدن مطالعات و مذاکراتک خلاصه‌سی او ائله او لدیغی کبی هر طرفه  
او امر دولتعلیه بلا مانع و مزاحم نافذ او لمق مسئله‌سی او لوب بو ایسه حقوق مقدسه  
پادشاهیدن او لغله بو کامسنه‌نک بحق بر دیه‌جکی یو غیدی .

فقط بواساسک استقرار چون جبار زاده و قره عثمان زاده و اسماعیل بلک کبی ملوک  
طوائف طرزنده استقلال او زره حکومت ایدنلرک بیوک فداکارلیک ایدو بده حائز  
او لدقیری استقلال داعیه‌سندن واژکچملرینه منوط ایدی دین و دولت اغورنده انلر  
بوقدر فداکارلی اختیار ایتدکلری تقدیرده دخی چونکه طرف سلطنتده بو وجهه  
زیاده قوت و قدرت حاصل او لیجق امثال سابقه‌یه نظر آ کندولرینک امحاواز‌اله‌لرینه  
تشیث بیورلی ملاحظه‌سی ذهنلرنده یراشمش او لدیغی جهنه و کلای دولت علیه‌یه  
امنیت و اعتماد ایده من لر ایدی .

شو حاله کوره انلروظیفه عبودیتاری اول لاینی او زره هر حال و کارده اطاعت و انقیادی تعهد ایتدکار نده انلرک دخی جانب حکومت سنه دن تأمین او لئنلری لازمه حالدن ایدی . بناءً علی ذلك هم سلطنت سنه نک استكمال اسباب سطوت و اقتداری موجب و همده اعیان و خاندانلرک امنیتلری جالب اوله بیله جک بعض اصول و نظماتک وضع و تأسیسی خصوصی بین الوکلا موضوع بحث و مذاکره ایدی .

منوال مشروع او زره اعیان و خاندانلر کلوبه اجتماع ایدنخیه دك مذاکرات واقعه  
دختي خلاصه او لمغله حضور صدر عاليه عقد اولنان انجمن مشورت عموميده صدر  
اعظم يعني عالمدار پاشا ميدان بيانه بوجهه لا باليانه سوق سمند خطاب خالصانه  
ایدوب دیدي که ( بزر عن اصل او جاقلويز يكيرى او جانى حقنده تعصيمز در کار در  
خداؤندکار شهید او جاقلويه مرام آكلادمه ميوب اندرن رغبتني قالدردي و تعليملو  
عسکر ترتیبینه همت بیوردى بوایسه بزم منفور من اولغاhe جانب شاهانه لرینه اتفیاد  
باشنده قصور من در کارايدی وقتا که رتبه وزارتباشمز با غلاندی و عنوان سر عسکري  
ایله قدریم اعلا قلندي کرک اردوی هایون معینده و کرک بالاستقلال عساکر  
دشمنه حرب و قتلز انسانسته اعدانک غالب اولدیني کورملکه اسباب حقیقیه سنى  
تدقيق و تحری ایتدیکمده دشمنک غلبه سی عسکرینک معلم و منتظم و ضابطه ينك  
فن حر بده ماهر و سرکارانک متعدد الافکار او لمسنده نشدت ایدلیکنى تيقن ایتمد  
و کیديشمز يولسز و بیلشمز ياكلش اولدیني او کرندم و شهید مرحومك سعى  
شاهانه لری مجرد تأییدین و دولت نیت خیر بسنے مبنی ایدو کنى اکلايوب پشجان و متأسف  
اولدم و کيفيتي سرداشمز او لان بعض عقللو آدمله اچدیغمده انلىر کندمند زیاده  
متأسف کوردم خل و قعه سی ظهور ياه سلطنت تبدل وايشلر صورت قدیمه سقیمه يه تحول  
ایندکده عسکری کروهی بتون بتون نظامنندن چیقدی و اهل اسلامه بیک قات زیاده  
ضعف کلدي او لوقت استانبولك نه حالده اولدیني جمهه کزک معلوم میدر بحال خذلاندن  
متاثر و بويه کيدرسه دشمنک استانبوله قدر کله جكی ملاحظه سيله مکدر اخاطر  
اولدینمز ائناده حالا امنای دولت او لان اشبو ذاتلر ايله ملاقات و حمیت اسلامیه  
وغيرت دولتیه اقتضاسنجه اجرای مذاکرات و مصاحبیت ایله حلالشه رک نهايت اعاده  
جلوس ايله صورت سابقه نك يكیدن ترتیبی خصوصنه فاتحه او قومش ایدك زيرا  
خداؤندکار سابق سلطان مصطفی خانك حالی معلوم و بر مدت دها سریر سلطنتده  
بنassi معاذ الله تعالى دولتیه نك باعث اندراسي اوله جنی جمهه عنده مجروم ایدی  
واکرچه نیسمز دیکر کونه اولدینسده لله الحمد والته پادشاه کزین و خلیفة زوی زمین

اقدمن حضر تلری علم و فضایت ورشد و درایت ایله متصف اولوب بزرگ مشهود اتمنز  
اولان صور انلرک فطانت فطریه و معلومات مکتبه لری حسیله آینه قلب هایو نرنده  
جلوه کر او لدیغنى حق الانصاف ریاسز اوله رق جمله اعتراف ایلر ز و ذاتنده غیور  
و دلیر عالی همت و صاحب شهامت بر پادشاه جهانگیر اولوب اقصای امل پادشاهانه لری  
نمالک شاهانه لرینی تطاول ایادیء اعدادن محافظه در .

بوایسه وکلای دولت علیه و بالجمله وزرای عظام و سرکاران و حکامک یکدل  
و یکجهت اولملرینه منوط او لدیغندن اراده سنیه لری او زره جمه اعیان  
و خاندان واشراف بورایه دعوت او لنشلر ایدی کلدیلر و مشرف اندراس اولان  
بنیان دولتی احکام ایچون میانه دن رفع شقاق ایله میانه بند کمر اتفاق ایتدیلر .  
شمدى مسئله ای تصویر و نه یا لبمق لازم ایسه ای تصویر و تدبیر ایده م ) علمدارک  
بو نطقی جمه حضار یکزان اوله رق تحسین ایتد کدن صکره اعظم رجال دولت  
دخی مقدجعه میانه لرنده بالدفعات جریان ایدن مذاکراتک نتیجه هی اولان اصول  
و نظامانی تفسیر ایدیلر .

خلاصه اخلاقه سی هر حال وکارده او اصر سنیه نافذ او له رق هر یرده مرتبات  
خریمه استیفا او لمق و دولت نامنه عسکر آلمق و شاید مخالفت ایدن اولور ایسه  
تا دی ضمته بایله اعیان و خاندانلر دعوا جی او لمق و فقط انلردن برینست  
حقنده دخی خلاف شرط اتفاق بر حرکتی ظهور ایندجکه تعرض او لمق  
ماده لرنده عبارت ایدی .

اشته بواسس او زره برقطه سند اتفاق تنظیم و جمه طرفدن امضا و تختیم او لمق  
قراریله مشورتہ ختم ویرلمشد .

واکرچه دولت علیه ایله کندو تبعه سندن اولان بر طاقم بک و اغالر یننده او لیله  
بر اتفاق نامه تنظیم او لمق و قوه اجرائیه نک بر طاقم شرائط الته نفسی استقلال  
سلطنه منافی کورینور ایسه ده بر مدت نبرو و قوعه کتوریلان سوء استعمالات ایله  
جسم دولته آچیلان یاره لره اندن بشقه چاره بولنه مامش ایدی .

اولوجهه سند اتفاقک تنظیمنه قرار ویر لکله اعیان و خاندانلر تأمین او لمش ایسه ده  
بونلر ذاتا وحشی آدمه اولوب بوکره در سعادته کلیو یر ملری دخی علمداره  
امنیتلرندن منبعث بر کیفت او له رق چوغنک درون استانبوله کیر مکدن متواتش  
او لدقیری معلوم او لمعین بو ائناده رجال دولت طرفاندن خارج شهرده واقع  
مسیره لرده صدر اعظمه ویر یلان مکلف ضیافتله اتلر لر دخی الفت و مصاحب  
او لمقده ایدی .

شعبان معظمک سکنی تجی پچشنبه کوئی سعد اباده رکاب هایون اولوب کاغذ خانه‌نک ایکی یقه‌سی شواهق جباله قدر روم ایلی عساکریه مالامال اولهرق جمله‌سی صف بسته سلام اولدقلاری و صدراعظم و شیخ‌الاسلام و سائر ارکان دولت و روما یلیدن و اناطولیدن کلیش اولان سالف الذکر اعیان و وجوده مملکت بهاریه‌ده اجتماع ایله تشریف هایونه منتظر بولندقلاری حالده سلطان محمود خان عدلی حضرت‌لری فلکه هایونه ناریه سعد اباده کذار و چاغلیان کنارنده واقع قصر هایون نارنده قرار بیوردقلنده بهاریه‌ده کی جمعیت دخی کاوب سعد اباد جوارنده منصوب اولان خیمه‌لرده استقرار ایتدکدن صکره صدراعظم و شیخ‌الاسلام و سائر وزرای عظام حضور هایونه دخول ایله علی الترتیب با بر جای قیام اولدقلاری حالده جبار زاده و سیروزی اسماعیل بک و قره عثمان اوغلی دخی حضور هایونه چیقاریه‌رقد کندولره سمور کورکلار اکسا و بالارینه خنجر لر وضع ایله تلطیف اولندقلاری ائناده طرف شاهانه دن سیروزی یه خطابا (پک کوزل عسکرک وار حق تعالی دشمنه غالب ایله) دیو التفات بیورلدی حضور هایوندن بعد اخراج سائر اعیان و وجوده دخی او طاغ صدر اعظمیده علی مراتبهم خلعتلر کیدیرلدی بعده ذات شاهانه سرای هایون نارینه عودت ایتدی و جمعیت طاغیلوب هر کس یرلویرینه کتدى . بوجمیت عامه خیاچه اتحاد افکار انامه بادی اولدی واعیان و وجوده خیلیدن خیلی امنیت واطمینان کلدي .

و شهر شعبان معظمک اون دردنجی جهارشنبه کوئی قاضی عبدالرحمن پاشا بروجہ بالا مأمور اولندینی اوزره سلطان سلیمان زماننده تعامی کورمش اولنسلدن جمع ایلدیکی برخیلی تفکیجی نفراتیله اسکداره وصول بولدی و اون یدنجی کوئی باب عالی یه دعوت بیوریه‌رقد کندویه کوتاهیه سنجاغی ایله اناطولی سرعسکرلکی ویرلدی و بروجہ مشروح مشورت عامده قرار کیر اولان سند اتفاق که صورتی زیرده (۲) رقیله ایراد اولنه‌جقدر بعد التبیض صدراعظم و شیخ‌الاسلام و قپودان پاشا و مشارالیه قاضی عبدالرحمن پاشا و صدور عظام و کتخدای صدر عالی و یکیچری اغاسی و دفتردار و رئیس افندیلر و سایقار رکاب هایون کتخداسی مصطفی رشیداوندی و بحریه ناظری و چاوشبایی و روز نامچه اول ایله جبار زاده سلیمان بک و سیروزی اسماعیل بک و قره عثمان اوغلی عمر اغا و محاسبه اول پایه‌لو احمد افدي و سپاهیلر اغاسی و بکلکجی و آمدجی افندیلر و چرمن متصر فی طرفاندن امضا و تختیم ایله حضور هایونه عرض و تقديم قلندی سلطان محمود خان حضرت‌لری بونی اندرون هایون رجال‌اللدن بعضیلر یاه مذاکره ایتدکده ایچلرندن باش چوقدار

شهریاری اولان اکری بیون عمر اغا بوسند سزک استقلال سلطنتکنہ طوقفور لکن  
ردی دخی قابل دکلدر شمدىالک چاره سز تصدیق اولنوبده صکره بونک فسخ  
والغاسی چاره سنه باقیلدر دیمکله سلطان محمود خان حضرتلى اکرچه بالاسنی  
خط هایون ایله بالتوشیح تصدیق ایلمش ایسه ده بوماده کندو سنه داغ درون اولهرق  
اول کوندن اعتبار اعیان کرونه و انله منتمی اولنله اضمار غیظ و کین ایلمشد.  
حتی بوسندی قامه المش اولان بکلکجی عنزت بک کندو مقاش دستکاه انساسی اولدینغی  
اعلان امضا محلنده راقم الحروف دیو یازمش او لمسندن طولای حقنده و قوعه کلان  
انفعال خفینک نه یه منجر اولدینغی محلنده ذکر اولنسه کر کدر.

وبوسندک تنظیمندن صکره اندرون هایون طافقی ال التدین او جاقلوی او خشامعه  
باشلامش اولدقلری سیاق و سباق احوالدن اکلاشیلور.

اوآخر شعبانده دیار بکر ایالتی بهرام پاشایه توجیه بیورلدی و سلانیک ایله قولاه  
سن جاقلوی سیروزی اسماعیل بکل عهده اداره سنه ویرلدی سلانیک مع قولاه  
متصری بو انان خسر و پاشایه دخی عن قریب دیکر مأموریتله قایریله جنی تبیشیرايدلدي.  
و جانب صدر اعظمیدن و قوعه بولان دعوت او زرینه بو اشاده درسعاده وارد اولان  
بیادر کرای سلطان قالایلیق رتبه سیله طونه سواحلی سر عسکری نصب اولنوب  
حليمکرای سلطان دخی معیته مأمور بیورلدی.

غرة شعبانده لوند چفتالکنه بر مقدار عسکر قونیلوب مقدمما نظام جدید او جاغنده  
بلوکباشی اولان ارناد مصطفی دخی اسکدار قشله سنه اوسته نصب اولهرق  
بر طرفدن عسکر یازمقدمه ایدی کاغد خانه جمعیتی کونی هان اسکدارده تعییم  
عسکری باشلاندی.

و شعبانک یکرمی او چنجی کونی شق اول دفترداری بهیج افدى امور جهادیه  
ناظری نصب اولنوب دفتردارلی دخی چاوشباشی تحسین افدى یه و چاوشباشیلوق  
مش افدى یه توجیه اولنده و دور سلیمیده تعییم او کر نمش اولنلردن سر هزار  
و سربلوك و ملازم کپی ضابطلر ترتیب و سباقا او جاق کتخداسی اولان سلیمان اغا یته  
او جاق اغالنی عنوانیله رئیس عسکر تعیین قاندی.

الحاصل نظام جدید او جانی احیا بیورلدی و مجددا یازیلان عساکر لوند چفتالکی  
واسکدار قشله لرینه یر لشیدرلدی و جله سنه یکنسق او له رق عبادیزک و توزلق  
کیدرلدی فقط مقدمما نظام جدید عسکری و عساکر شاهانه تعییر اولنور کن  
بوکره سکبان دینلاری واول باشرینه بوسنخی بر اطه سی کیلر ایکن بودفعه  
شوباره کیدرلدی که روم ایلی خاقنه مخصوص یدی سکز تر کلی چوقه قاپاقدن عبارت

اولوب بر قسمت او زرینه قرمزی و دیگر قسمت او زرینه نر کسی مغرب  
شالاری صارلادی .

فی الاصل یکیچری طائفه سی قشنه نشین و علوه خوار بر عسکر ایکن مرور زمان  
ایله نظامتی مختلف اوله رق دیگر او جاقلر خلقی کبی اصناف و رنجبر کروهندن عبارت  
قالمش و کرک یکیچری کرک سائر او جاقلر علوه لری بر نوع ایراد و عقار حکمه  
قوئیله رق اسهام و مقاطعات کبی التوب صاتیلور او لمش ایدوکندن و بو ایسه  
بیت المآل مسلمینه بیهوده ایراث خسار دیمک اولدیغندن بعد الیوم اصل دفترلو  
یکیچریاندن یعنی قولاق نفراتی و فره قولاقجی و قشنه لر اختیارلری ایله سائر بومقوله  
خدمت فعلیه ده بولنانلردن ماعدا علوه خوار او لتلرک المارنده کی اسمی کلیا الغا  
او لنق خصوصنه مجلس وکلاده قرار ویریله رک حضور هایونه عرض او لنش  
وعسکره تخصیص او لنان علوه لرک بولیله عقار کبی التوب صاتامی بحق رفع اوله حق  
موادرن بولنش ایسه ده خیلی وقتلردن برو بو فناق مرعی الاجرا اولوب دولتك  
دختی علمی لاحق اولدینی حالده مسامحه ایندیکنه منی بواسمی الدن الله تداول ایده  
کلش او لمنه نظر احالة هذه ایراد اولمک او زرہ پاره سیله صاتون المش او لتل دوچار  
خسار اوله جقلرندن و برو جه بالا اندرون هایونجه ال الشدن او جاقلونک جلب و تاطیف  
دختی ملتزم بولنديغندن بو قرارک اجرا سنه مساعده بیو رلیوب فقط بالطوع  
والرضا اسمی کاغدرلیخی کتوروب ویرنله کمرکاردن انصی ویرنک وامتناع و تمرد  
ایدلرک ایلروده بتون بتون اسمایلری خزینه مانده ایدلک او زرہ اراده سنه  
صادر اولدی بناءً علیه اصحاب اسمی یدلرنده بولنان ممهورلر موجبجه انصی  
اسمایلرینه تصحیح واسم و شهر تلری یدلرینه ویریله جلک برات عالیشانلرده تصریح  
او لنق او زرہ اجرای ایجابه مبادرت او لنی ضمته کمرکجی یه خطاباً امر عالی  
اصدار و قرق کون مدت تعیین ایله بومدت ظرفنده اسمایلرینی کتورمیتلرک کمرک  
آچه سندن دختی محروم اوله جقلری بیان و اشعار بیورلادی بونک او زرینه اصحاب  
اسمی که اکثری اصناف و خدمتکار کروهیدر المارنده کی ممهورلرینی کمرکجیله  
کتوروب نصفیت او زرہ کمرک تذکرہ سیله تبدیل ایدرک اون کون ظرفنده یوز بیک  
آچه قدر خزینه مانده قلنده یعنی کمرک طرفندن عرض وانها او لندی و یالکز صحافلر  
شیخی امین افندی نام شخصک ایکی بیک آچه قدر و امقوله اصنافدن نیجه کسنده لرک  
بو کا یقین علوه اسمايلری اولوب نصفیتاه متسلی و منون اولدیلر .

بو صورته یکیچری او جاغی قانون سلمانی یه موافق بر حاله کتورملش دیمک

اوله رق کا كان قول القلار وخدمات سائره لري دخني شمد يملك عهده لرنده قالمق او زره  
 يكيدن مرتب اولان عسکر دخني بشقه جهه بر او جاق اعتبار اوله رق دولت عليه  
 عسکر ينك بعدازين سكنز او جاقدن عبارت او مسنه قرار ويرلدی ومتفرع آتنک  
 رفته رقه اجر اسننه مباشرت ايلددي وسكنان او جاغنده علوه و تعينات چوق  
 اولد يغدن مدت يسيره ظرفنه كندو اختيار ليله پك چوق نفرات يازلدي  
 وكرك يكچريلدن وكرك صنوف سائره دن پك چوق كيمسه لر سكنان يازلمه مائل  
 و هو سكار و چوق چميوب بالفعل خدمت عسکريه ده بولناندر دن ماعدا سنك المار نده  
 اسمى قاليه جنى آشكار اولدی ايجاب شرعی و عقلیسی دخني بو ايدي لكن اسمى  
 الم صاتمندن کلى تمعه مألهوف اولان او جاق اسکيلري بو حاله نظر ناخشنودی ايله  
 باقوب بو يله كيدرسه كندولرنجه بات بازار نده دلال هيج بدوش ياخود زاق  
 اره لرنده خرده فروش اولقدن بشقه صنعت و تجارت قاليه جنى مطالعه سيله فكر  
 واندیشه ده قالديلر نه چاره که عاملدارك قورقوسندن کمسنه نك بر طرفه باش  
 قالدرمغه مجالی اولمديغه مبني مجرد بر بر ليله كيزلوجه مشاوره ايذرک يانوب  
 ياقلمقده ايديرلر .

جسم او جاقرك طبل وعلم و توغلري اولمله بروجه مشروح سكنزنجي او جاق او لان  
 سكنان جديد او جاغنك دخني بو وجهه قدر واعتباری ترفع او لمنق او زره قول  
 كتخدا سی و زغرجي و صامسونجي و طور ناجي باشی اغالر و ساءر او جاقر اغالری  
 و امور جهاديه ناظري افدي و اون قدر در سعام خواجه افدييلر وبعض مشائخ طریقت  
 وبعض جوامع سلاطین واعظاري افدييلر شعبانک يکرمی يدننجي کونی باب عالیده  
 بالاجماع مقام وکالت عظامدن اعطا بيوريلان توغ و طبل و عاملري آلای والا ايله  
 اخذ و تکير و تهليل ايله اسکداره امرار ايتدکلرنده سكنان جديد او جاغندن دخني  
 آلای ايله استقبال او لهرق سامييه قشنه سنه ورود ايله او راده متظر او لان قاضی  
 عبد الرحمن پاشا حضوريه وارلدی و واعظ افدييلر دعا ايذرک توغ پر فروع قشنه  
 ساحه سنه نصب ايله رسم او جاق اتمام ايلددي .

لكن سلطان سايم زماننده نظام جديد عسکري بوسستانجي او جاغنه ملحق اينک  
 سكنانرك بو يله رأسا بر او جاق اعتبار او لمني او جاقلونك کانون حسد ورقابتلىرى  
 برقات دها علوندردى .

استانبول واطرافه اخذ واعطا ايله مشغول او لان اصحاب حرف و صنایع اچنده  
 تيجه بهادر و توانا يكتىلر او لوب بونلرک اکثرى يکچری او ر طه لرنده برينه منسوب  
 ايسلرده فن حربه آشنا او لمدقلىرى جهته لدى الاقتضا ايشـه يراميه جقلرى امثال

سابقه سی دلالتیه ثابت اولد یعندهن فيما بعد سبزه فروش و حمال و قایقچی و سائر حرف و صنایع اصحابی اول امرده سکبان یا خود قالیونجی یازیلو بد صنعت حربی تعلم ایند کدن صکره استندکلری کی داد و ستاده مأذون اولملری و یازیلیانلرک در سعادتده اخذ و اعطادن واجرای صنعتدن منوعیتاری خصوصته دخی بوائناهه قرار ویرلدی و ایفای مقتضاسی ترسانه سرامدانندن ایجه محمد بکه حواله بیورلدی . فقط بوماده طوائف مرقومه یه مورث انفعال واستانبول ایچنده باعث انواع قیل و قال و بوجهنه دخی آتش فتنه و فساد بر درجه دها مستعد اشتعال اولدی .

قودان دریا رامن پاشا ترسانه ده تلف و سرف درجه سنه وارمش اولان زوائد تعیناتی قطع و محدثان اجوراتی رفع و غلطه اطرافنده کی او طه لردہ قالیونجی طائفه سنک علنا اجرا ایده کلیدکلری فسق و غوری منع ایتمک کی اصلاحاتک اجراسنه همت ایند کدن بشقه ترسانه چاوشلر ندن یکرمی بشن بلوکت قهوه جی او غلی برونسز مصطفی که بعض اقران و امثالی کی اهل اسلام و خرستیان سفینه لرینه بالطه اصمق تعییریه نشان اوروب هر سفرنده ایکیشور پایی الله رق هوادن کسب ثروت و یسار وباش چاوشلوق و باش اغالق راده لرینه اعتلا ایله تحصیل سرمایه اشتهر و طیار پاشا وسایر او مقوله وزرا ایله بلا تکاف امیزش والفت ایدرک میان کبراده اکتساب نفوذ و اعتبار ایلمش اولدینی حالتده غلطه ده کی قهوه خانه سی بر طاق او باش و اجالاف ایله مala مال اولدینی جهنه هر کس شرندن احتزار ایلدی سلح شعبانده قودان پاشا معینده بولنان علمدار پاشا سکبانلریه ترسانه دن قالدیریلوب غلطه یه کتوریه رک یکیچری یوقی دیو فر یاد اینکده اولدینی حالتده قهوه خانه سی او کنده یتاغان بچاغیله اعدام اولنه رق اوچ کونه جسدی مترونک خاک خذلان قاندی

بوماده او جاقلو یه پک زیاده طوق دی لکن علمدارک قورقوسنندن کمنه اغن آچایلوب زور بالرک هر بری برکوشه ده صاقلاندی و همان سفائن تجارت او زرنده کی نشانلر کافه قلع و قع ایله عباد الله اوزرندن بویله بر بیوک بله رفع اولندی بوندن صکره اعیان و خاندانلرک آکثری مملکتترینه کیدوب و کلای دولتعلیه دخی سر بستجه اصلاح امور ملکیمه و تکشیر عساکر معلمه واکمال اسباب سفریه ایله مشغول اولدیلر

بر طرفدن دخی برو جه آتی انکلیز لرله عقد مصالحه ضمانته کیز لو جه مخابره و مکالمه اینکده ایدیلر چونکه ناپلیون طرفدن خیر و منفعت کلیه جکی تعین و دولتعلیه وارقوتی بازو یه کتور و بدہ کندو کندویی محافظه و مخاطرات مایحوظه دن تخلیص ایچون

فدا کارانه چالیشوب چپاله مقدن غیری چاره اول مدینی تین ایدوب علمدار پاشانک  
دختی ذاتا مسلکی بوایدی .

بناءً علیه منوال مشروح او زره اعیان و خاندانی در دولته جلب و جمع ایله  
ملتیج براتفاق و یکجهتی حصوله کتور دکدن اسکرمه پیدپی سکبان جدید تحریر  
و سلیمیه ولو ند چفتاسکی قشنه لرنده اسکان ایله تعیینلرینه اهتمام و جبار زاده و سائر  
مأمورین معرفتاریله طشره لردده دختی بویله نفرات جدیده تحریر ایله عساکر  
معلمه نک تکشیرینه سعی و اقدام ایتمکده اول مدینی حالت تخیف غواص سفریه ایچون  
انکلتاره لو ایله عقد مصالحه ضمته خفی مخابریه تشبت او لئش و بوائناهه ناپلیون  
روسیه مصالحه سنه توسطدن چکیلوب رو سیه لو لردختی علمدار ایله طاتلو جه مخابرده  
بولندقلرندن روسیه مکالمه سنه می خصلر تعیینی در دست بولئش ایدی .  
بومباحثت تفصیلاتی زرده بیان او لنه جقدر بوراده او لا اشو یکرمی اوچ سنه سی  
وقایع داخلیه سنک بقیه سخنی بیان ایده لم .

### \* علمدار پاشا و قعه سنک مقدمات و مبادیسی \*

بروجه بالا علمدار پاشا تقویت بازوی دولت و محافظه نگور مملکت ایچون اصلاح  
امور ملکیه و عسکریه یه خالصانه سی او فی ایتمکده بولئش ایسه ده سکبان جدید  
او جانی نامیله ینه عساکر معلمه ایجاد او لئنسندهن و اسامینک نصفیت او زره کمرک  
اس-هاما نه تبدیل او لئقده بولئنسنده ناشی او جاقلو پاک زیاده قیزغین و ایراد اولق  
او زره پاره سیله اسای صاتون آلو بده بوکره یاری یاری متنضر او لان خدمه  
واصناف و تجارک کانون درونلری فوق العاده لهیب افروز غیظ و کین ایدی .  
و اکرچه تخصیصات عسکریه نک بالفعل خدمت عسکریه ده بولنانه حصری خصوصه  
کمسنه نک شرعا و عقاولا بر دیه جکی یوق ایدی لکن زمانه نک او لقدر طوغر یلغه  
دختی تحملی او لیوب بوندن طولانی عوام و خواصدن علمدار پاشا طرفه اضمار  
غیظ و کین ایدنلار چوق ایدی .

قالدیکه خدمت فعلیه شرطی اساسا قبول او لندینی حالت طریق علمیه دختی سرات  
ایتمک احتمالی علمای رس-میهی اور کتمکده و علی الخصوص علمدار پاشا اصول  
ورسم دولتی بیلمندیکندهن حضور می افعه لرنده مسئله هی و قایع کاتجی تقریر و تصویر  
ایدرک قاضی عسکر افندینک ایشی حکم ایتمد دیمکدن عبارت او لدینی کوریجک  
(اصل ایشی شوکوچوک افندی یعنی و قایع کاتجی کوره بیور او بیوک افندینک نه لزوی  
وار) دیو استفسار ایتمک بی اقوال واوضاعی او معنالری تأیید ایتمکده او لوب  
بو تقدیر جه ایسه مناصب علمیه بی خدمات فعلیه حصر ایله مراتب رس-میه بی هب

الغا ایمک لازم کله جگنندن طریق علمیه اصحابی دخی قلب‌کروه مخالفین ایله برابرایدی . و برده علمدار پاشا سایه‌سندنده بیرون رجالنک کمال استقلال ایله حل و عقد اموره مقتدر او ملری خانه اندرون هایون رجالي چکمه‌یوب بو جهته اجرآت واقعه‌ی تقيیح ایمکده اولدقلری حالده برمنوال مشروح اعیان و خاندانلر ایله تنظیم او لنان سند اتفاق استقلال سلطنته محل اولمی مطالعه‌سندنناشی ذات شاهانه دخی احوال حاضره‌دن خوشنود او له مدینی جهته اندرون هایون طرفندن دخی خفیا او جاقلو کروهی او خشن‌مقدنه اید و کنندن افکار عمومیه منحصرآ علمدار پاشا طائفنک علیه‌هه منقلب اولدی .

هله در سعادتده اجرای حرفت و صنعت ایده بیلمک ایچون بروجه بالا اول امرده تعییمک شرط ایدلی اوزرینه کفتکو چوغالدی ویوما فیوما ایش بشقه رنکه کیرمکه باشلایوب فساد و فتنه استعدادلری خیلیدن خیل قوت بولدی .

حتی بوصرده سلطان مصطفانک اعاده جلوسی لاقدیلری سیله سوینور اولدی بو خصوصه دائر علمدار پاشانک بقطعه تقریری زیرده (۳) رقیله ایراد اولنور .

اول وزیر غفلت سمير ویاران نخوت مصیر ایسه زوربالر مغلوب و زور بازوی اقدارلری بتون بتوں مسلوب اولدی زعمیله همان جاب وادخار امواله اشتغال و مشاغل ذوق و شوق اشغال ایله هر کیجه بریرده ترتیب ضیافت و مذاکره خفیه بهانه سیله عقد جمعیت و سازنده و بازنده و خواننده لر ایله تزین بزمکه عیش و عشرت ایدرک مشغول های و هو ویرلویرینه عودتلرنده اورده اغوش ارزو ایلمش اولدقلری جواری زهره طمعت و حور قیافت ایله هم پهلو اولوب مصراع (یار ایله زانو بزانو جام ایله لب بر لبز) مضمونی یار و اغیاره اشراب واظهار و پاسه دام شهوت و غنوده جامه خواب غفلت اوله رق امرار لیل و نهار ایمکده ایدیلر .

حتی ایچلنده اک زیاده فضل و درایت ایله موصوف و جربزه نطق و فصاحت ایله معروف اولان قودان دریا رامن پاشا دخی دریای عیش و صفایه بی باک زورق ران انهمک اولوب بکر دائمه متابه‌سندنده خطای تعبیر ایتدکلری بر نوع جاریه آرزوی چند ساله‌سی اول ملغه استانبول درونه و بعض دیاره قول قول اسیر جیلر تیار و هننه مقدار قیمتنه اولور ایسه اولسون اشترا ایلمک باینده تر خیص ایله شهوات نفسانیه یه حصر افکار ایلدیکی اول اشناهه اشتئهار بولمش ایدی .

شانی زاده تاریخنده تحریر اولندیغنه کوره دور اسبقدنه شرکا ورقانک استیلاسی و عهد سابقده علما زمره‌سینک مدافعه‌سی و یکیچریلرک تغلب و اعتلامی ایله امور دولت پریشان اولوب اشبو دور علمداریده او مقوله مستولیان کرچه بی نام و نشان

اولهرق متعاقان اسبق ولاحق جمله<sup>۱</sup> منون ايديلر لکن بو نوظهو راتده دخی بر خارج طور عقلا بشقه ادا رونما اولدی یعنی بو نلرده صورت عقلاده بشقه بره طقم بدلا ظهور ايدوب نظام ملکه صورت سعی کشیر ضمته بره طرفدن خاق تدمیر و تکدير ایدر لکن متوليان امور و مستوليان امور جمهوره و طرف پودان دریا و صدار تعظیمی به خفی و جلی کشیده او لان رشوتلر ومصادره بها و پيشکشلر درجه حد و احصادن افزون و داخل و خارجden جلب ايندكاری ماللار داره تخمیندن پرون اولنگاهه مدت يسیره ظرفنه خيلي ثروت و سامانه مالك اولديلر بناء عليه باب عاليه و رو دلنده نخل الای کبی البسّه زردوز و فروعه سمور روس ايله تzin ايدوب يولاره صغماز راده لرده او زنکی کرمک واوکار نججه رکاب اغالری تقليدي اللی التمش قدر بالرنده فرمایش شال واکا کوره البسّه نادر الامثال ايله من زن چوقه دارلر و ارقه لرنججه هر بری بر اسب دلکشه سوار اولمش بر طاق ایچ اغالری کیدوب غایت من زن رخت وزن ايله يدکار چکدیره رک کلوب کیديلر و بيهوده يره کندولري خلقک اسانه دوشوره جک صورتنه عرض احتشم ايدر لر ايدي (انتهی مافیه و العهدة على روایه) . بیلمم بواسقی چرخ رنکین پیله باده دولت واقباله نه قائمش که بر جر عسن نوش ایدن سیه مست و مدهوش اولوب زیر وبالاسن کور من و پیش و پسین فرق ایمزر او له یور سلطان سالم رجالی خيلي رشد و رویت اصحابی ایکن فوق العاده سفاهت و احتشامه دوشوب ایشی آزندیلر بعده سلطان مصطفی رجالی دها زیاده یولسز حرکتلر ايله انلره رحمت او قوت ديلر بو کرده دولتی یکیدن احیا داعیه سیله میدانه چیقان یاران معهوده دخی ذوق و صفایه طالوب اساس دعوایی او نوت ديلر و نامعقول و خلاف مأمول بزیله کتدیلر و علمدار پاشا کی صاحب حیت و خیرخواه دولت اولان بروزیر دلیری دخی حظوظات نفسانیه ايله مشغول اينديلر چونکه روم ايلی لو ندانی کوننه تعیير ايندكاری قبطیه چنکیلر ايله طاغلرده واورمانلرده اکانمکه مألف اولدقلرندن سرکاران بالذات و بالدلالة زر وزیور ايله اراسته و مجهرات کرانبهسا ايله پیراسته حور منظر وری پیکر جاريهلر تدارک وزیر مشار اليه تقدیمه تهالک ایندیکجه درمند وزیر زیر وبالای شاشیروب مدة العمر محله کاه خیالنه کیرمامش و نکار خانه تصووننه منتش سلامش اولمش نسوانی کوروب مامک عقل وادر اک تارمار او لپهلوانک کرز کران صبر و قراری مسلم دست اغيار او لشیدی . حتى جلد ثامنک او آخر نده بیان او لندینی او زرہ علمدار پاشا و قعه خلع سلیمیده تعین ایدن کسانی بر بربن نفی ايدوب بو نلرندن بری دخی صدر اناطولی خفید افندی او لنگاهه او دخی ارقداشلر لیله بر لکده نفی او لتفق لازم کلور کن علمدار پاشایه

بر جاریه تقدیم اینکله ارقداش لرندن کیرو قالمشیدی و آگرچه علمندارک قرناسی  
بو خصوصده اصرار ایدرک نهایت انى دخی نقی ایتمدرمشار ایسده انک جاریه  
مرقومه یه ویردیکی تعامیات دخی بتون بتون حکمسز فلاماشدر شویله که : جاریه  
مرقومه نک اسمی قرتاپ اولوب حفید افندی انى علمنداره تقدیم ایدرکن نه پارسه ک  
یاب علمندارک سلاحلرینی چیقارت دین و دولته بیوک خدمت ایتمش اولورسین دیو  
نصیحت وغایت دقته توصیه کیفیت ایلمش قرتاپ قادین غایت حسنا اولوب عالمداری  
مفتون شیوه رفتاری ایدرک افندی سنک توصیه یسی اوزره هرنه ایتدیسه ایدوب  
علمنداره سلاحلرینی چیقارت مغله دیوان یرینه سلاحلری بلنده اولهرق حاضر اوله  
کلور کن سلاحلسز کلکه باشلامش حالبکه اولوقتک حکمنجه روم ایلی اعیانلری  
نظرنده قاری کبی سلاحلسز کزمک پاک چرکین کورنکاه علمنداری دیوانده  
سلاحلسز کوردکاری کبی متعجب و متیح قالمشلر ایدی عصر یمز کبارندن و صدور  
عظمادن اولوب قریب العهدده وفات ایدن عثمان پاشا زاده نوری پاک افندی مویی  
الیها قرتاپ قادینک اوغلی اولوب بوسلاح فقره یسی دخی اندن مسمو عذر

الحاصل علمندار پاشا اکاز و بروجهله راه ناهمواره اماله ایدلز انتخاب شدت و صلابتند  
برذات ایکن خصماسی ضعیف طرفی ارایوب بولهرق انى قادینلر واسطه سیله موم  
کی یوشاندیلر وغیرب دسیسه لر ایله چاه فلاکنه اتدیلر یو خسنه ذاتنده اهل صدق  
و استقامت و نیتی مجرد سلطنت سیه یه خالصانه و فدا کارانه خدمتن عبارت اولوب  
شانی زاده تاریخنده محتر اولدینی اوزره آگر حسن قرینه موفق اولسیدی دین  
ودولته مثلی سبق ایتماش خدمت اندن مأمول و منتظر و نزد فرد تاجداریده بغایت  
معتبر اولور ایدی لکن مزاج شهر و دهری بیلدمیکی جهنه مجرد اورنده برالت  
اجر اولوب هرایشی تدبیر و هرمسئله ی تصویر ایدن مستولیان امور ایسه انى عمان  
شهواته غرقله کلیابی شعور ایدرک منافع ذاتیه و اغراض فسانیه لرینه آلت و حلقه  
حقیقت و لزومی لزویی قتل و نقی و مصادره ایشلرینی هان انک اراده سیله اجر ایه  
مداموت اینکدکه اولدقلری حالده کاه بالذات و کاه بالواسطه انک اطرافتی احاطه ایله  
سمته بیکانه ایاق باصمق شویله طورسون آشنازی بیله بانه واره مازدی بووجله  
صدر اعظمک سامعه یسی مجدد دولت و نظام ملک و ملت کبی تعبیرات مداهنه کارانه  
و عامه ناس انک اطواردن خوشند اولق کی کلات مغفلانه ایله طولوب بشقه سوز  
ایشیده منزدی حالبکه خارجدن بی غرضانه و خیر خواهانه معلومات آلسنه بووجله  
سرکاران مانع و حاجز و کندو امی عامی و بی وقوف اولوب میزان شرع و عقده  
تطیق ایله ایشی خود بخود موائزه و محکمدن عاجز اولق حبیله اجر آلت و افعنه ک  
نیک و بدینی تمیز ایده منزدی ۰

حتی ملاجمق زاده عطا افندی برادری مختار افندینک اطلاقی رجا ایچون برگون افیون کیفیه باب عالی به کیدوب حضور صدر اعظمی به داخل اولدقدمه متعاقباً کتخدنا رفیق افندی و چاوش بشاشی تحسین افندی و تذکرہ جیلر کویا در دست و عرض و مذاکره سی الزم مصایح و اوصور تنه مجلسه دخول ایامشلر اول اثناده افندی مشار الیه عرض رجا ایلک کده صدر اعظم همان بی محابا فتح دهان ایدوب (ابه افندی بن نه سزی و نه قرنداشکزی و نه مقتی و نه قاضی عسکر یکنی و نه سائر یکنی بیلورم بن علمائه لازم آنلری سورمک نه دن اقتضا ایلدی ایشته شوراده او توران کسنله دین و دولت الدن کیتیدی دیو بی کتور دیلر و شوآدملری سورمک نظام دولتك تملیدر و شویله بویله ایتمک لازم در دیدیلر بن دخنی اویله ایتمد بوش یره بکا بدعا ایتمک) دیو طوب کی جواب ویردیکی افندی مشارالیهک لساندن منقولدر .

فی الواقع اولیاء امور علمدار باشانی مجرد اصلاح مصالح جهور ایچون در سعادته کتور مشرلر ایدی لکن عرق و باده کیفی سرمستی اقباله قارشدیروب نهیا په جقارینی شاسر دیلر و اویله مخلص و فدکار بر وزیر صاحب اقتدار الله چشمیکن نه کندولری قوللانه بیلک دیلر و نه ده بشقه سنه میدان ویردیلر يالکن کندولرینه متعاق و من اجریسه موافق بعض اقبال پرستانه اعتبار و تدایر غافلانه لرنده انلری محروم اسرار ایدلر و سائر اصحاب رشد و رویت ایله استشاره دکل افلاطون الهی کاسه استفساره تنزل ایمیوب کندو بیلکارینه کیدرلر ایدی .

آن کس که نداند و ندانکه نداند \* درجه مركب ابدالدهر بماند

بومثابو سیلردن طولانی اولیای امور انظار عوام و خواصده منفور ایکن برو جه بالا تنظیم ایلمش اولدقلری سند اتفاقه مغور او لوپ حالبو که کندولرینک سیه مسئ اقبالدن آیلامیه جقلری روشن و بوحال بومنوال او زرده مدت مدیده باقی و متمد او له میوب نهایت موجب اختلال او له جنی اصحاب عقل و کمال عنده مسلم و مبرهن ایدی بناءً علیه سند اتفاقه امضا سند نصرکه اعیان و خاندانلرک اکثری محلارینه کیدوب در سعادته قلانلر دخنی روش حالی بکنمکارندن برو بهانه ایله رخصت الهرق مملکتارینه عودت ایمکده ایدیلر .

رسویجده ایکن عامدارک کتخداسی و بلکه عقل خواجه سی اولان و کوسه کتخدان دینلان احمد افندی دخنی دور اندیش و رویت کیش برآدم او لوپ اثر ایله مؤثره استدلال و دیباچه حالدن نتیجه مأله انتقال ایمک و عالمدارک مقدمما رسویج ساحلنده بنا ایتدیکی ملوکانه طویخانه نک اتمامی و حالا او زرنده بولنان سلسه تره ملحقاتنک نظامی و مدخل اولان اموالک رسویجنه نقل و ایصالی و سائر بعض مهامک

اکمالی ضمانته کندوسنک او لظرفه عنیمته لزوم کوستره رک علمداردن استیدان  
ایله خلال شعبانده یقهی صیروب مدخلرات مرقومه‌ی اسـتصحاب ایله رو سیجعه  
کیتمش ایدی . مؤخرًا علمدار پاشا سوخته نار فتنه اولدقده کـتـخـدـای موـیـاـیـه  
بونلری آلوب محلنده ذکر اولـهـجـفـیـ وـجـهـهـ روـسـیـهـ طـرـقـهـ فـرـارـ اـیـشـدـرـ والـوـبـ  
کـوـتـورـدـیـکـ اـموـالـ مـدـخـرـهـ بـرـچـوقـ اـمـتـعـهـ فـاـخـرـهـ وـمـجـوـهـاتـ وـسـائـرـهـ دـنـ بشـقـهـ اـوـنـ  
درـتـ بـیـکـ کـیـسـهـلـاـکـ نـقـوـدـ اـوـلـدـیـفـیـ صـرـوـیـدـرـ .

ومقدمـاـ استانبولـهـ کـیـرـمـیـوـبـ اـرـدـوـسـیـلـهـ دـاـوـدـ پـاـشـاـ سـحـرـاـسـنـدـ اـقـامـتـ اـیـلـیـانـ سـیـرـوـزـیـ  
اسـعـیـلـ بـلـ عـاقـلـ وـدـورـ اـنـدـیـشـ بـرـذـاتـ اـوـلـوـبـ کـرـچـهـ سـنـدـ اـتـفـاقـ اـمـضـاـ اـیـمـشـ اـیـسـهـدـهـ  
مـوـافـقـتـیـ صـمـیـمـیـ اـوـلـدـیـفـیـ بـعـضـ مـتـعـلـقـاتـنـدـ مـسـمـوـعـدـرـ .

حتـیـ مـلـکـتـبـهـ عـوـدـتـنـدـ اـمـ صـدـارـتـنـاهـیـ اـیـلـهـ درـسـعـادـتـهـ بـرـآـفـشـ اـوـلـدـیـفـیـ بـرـقـحـیـوـزـ  
سـوـارـیـ کـهـ اـیـوـبـهـ وـبـعـضـ مـحـالـرـدـهـ کـائـنـ خـانـهـلـرـدـهـ تـعـینـاتـ مـیـرـیـهـ اـیـلـهـ اـقـامـتـ اـیـمـکـدـهـ  
ایـدـیـلـرـ سـرـکـرـدـلـرـ اـوـلـانـ کـیـمـسـهـ اـزـقـدـیـمـ کـنـدـوـسـنـکـ مـقـرـبـ وـمـعـتمـدـ وـمـحـرـمـ  
اسـرـارـیـ اـوـلـغـالـهـ عـوـدـتـ اـیـدـرـکـنـ اـکـاـکـیـلـوـجـهـ تـنـیـهـ اـیـدـوـبـ دـیـمـشـکـهـ بـوـطـاـمـ دـخـنـیـ  
ایـشـلـرـیـ فـرـهـادـ کـبـیـ باـشـهـ چـیـقاـرـهـ مـنـلـرـ زـیـرـاـ بـوـنـلـرـ کـدـهـ رـفـتـارـیـ (ـمـصـرـاعـ)ـ اـیـنـ رـهـ کـهـ  
توـ مـیـرـوـیـ بـتـرـکـسـتـانـتـ \* مـفـهـوـمـنـجـهـ رـاهـ چـبـ وـنـاـهـوـارـهـدـرـ وـجـعـ اـفـعـالـلـارـیـ  
اـغـرـاضـ فـاسـدـهـ اـیـلـهـ مـعـالـلـدـرـ بـوـنـلـرـ بـزـیـ صـاـوـقـدـنـسـکـهـ بـحـرـ شـهـوـاـهـ طـالـوـبـ بـوـجـهـتـهـ  
عـنـ قـرـیـبـ طـوـفـانـ فـتـنـیـهـ دـوـچـارـ وـکـشـتـیـ اـقـبـالـلـارـیـ نـکـوـنـسـارـ اـوـلـهـرـقـ بـوـیـلـهـ بـرـشـائـهـ  
ظـهـورـیـ حـمـسـوـسـکـنـ اـوـلـوـرـسـهـ هـاـنـ سـوـارـ اـوـلـوـبـ وـرـاـکـزـهـ بـاـقـیـهـرـقـ طـرـفـزـهـ الغـارـ  
ایـدـهـسـزـ دـیـوـ مـؤـکـدـ تـوـصـیـهـ وـتـنـیـهـ اـیـلـدـیـکـیـ تـقـدـنـ مـسـمـوـعـدـرـ . ظـهـورـ وـقـعـدـهـ اـوـلـ  
سـوـارـیـلـرـ بـلـاـتـوـقـفـ وـلـاـیـتـارـیـ طـرـفـهـ عـنـمـتـلـرـیـ دـخـیـ بـوـرـوـاتـیـ تـأـیـدـ اـیـلـمـشـدـرـ .

اعـیـانـلـرـ بـوـیـلـهـ بـرـ بـرـ مـلـکـتـلـرـیـنـهـ عـوـدـتـ اـیـتـدـکـهـ عـلـمـدارـکـ قـوـتـهـ ضـعـفـ کـلـیـکـدـهـ اـیـکـنـ  
وـکـلـ بـرـوـجـهـ بـالـاـ پـسـتـ غـفـلـتـهـ بـیـ قـیـدـ وـپـرـوـاـ یـاـنـقـدـهـ وـاـجـاـقـلـوـ اـیـسـهـ الـتـنـدـنـ فـتـهـ  
قـرـغـانـیـ قـیـنـاـتـمـقـدـهـ اـیـدـیـ چـوـنـکـهـ اوـجـاـقـلـوـ عـلـمـدارـ پـاـشـاـیـهـ یـکـیـچـرـیـ اوـجـاـعـیـ اوـزـرـیـهـ  
قـوـنـیـشـ بـرـبـومـ بـلـاـ نـظـرـیـهـ بـاـقـوـبـ اـنـ بـوـبـورـدـکـ اوـزـرـنـدـنـ اوـچـوـرـوـبـ قـاـچـرـمـعـهـ مـقـتـدـرـ  
اـوـلـهـمـیـهـ جـقـلـرـیـ دـخـیـ درـکـ اـیـتـدـکـارـنـدـنـ بـرـدـامـ دـیـسـیـهـیـهـ دـوـشـوـرـمـکـ اوـزـرـهـ  
کـنـدـوـسـنـکـ قـوـلـیـ قـنـادـیـ حـکـمـنـدـهـ بـوـلـانـ اـعـیـانـلـرـکـ بـرـ بـرـ چـکـلـوـبـ کـیـتـلـرـنـدـنـ  
مـنـونـ اوـلـهـرـقـ بـوـجـهـهـ یـوـمـاـ فـیـوـمـاـ قـوـشـکـ آـزـالـمـسـیـ تـمـنـیـ اـیـدـیـوـرـلـرـدـیـ .

بنـاءـ عـلـیـهـ یـکـیـچـرـیـ خـانـدـانـدـنـ پـاـسـبـانـ زـادـهـ عـمـانـ پـاـشـاـیـرـیـنـهـ وـدـینـ وـالـیـسـیـ اوـلـوـبـ  
مـلاـ پـاـشـاـ عـنـوـانـیـهـ شـهـیـرـ اوـلـانـ اـدـرـیـسـ پـاـشـاـ اوـجـاـقـلـوـ طـرـفـنـدـ وـاقـعـ اوـلـانـ تـشـوـقـاتـ  
اوـزـرـیـهـ روـسـیـقـ عـلـیـهـنـهـ بـرـ حـرـکـتـ کـوـسـتـمـکـلـهـ عـلـمـدارـ پـاـشـاـروـسـیـجـعـکـ مـحـافـظـهـ سـیـچـونـ

بوشناق اغایی عسکریه اول طرفه کوندردی بوشناق اغا ایسه کندوستنک جمله المalki و جسور برذات اولدینگدن انک در سعادتمند کتمسیله علمدارک قوتنه خلیجه ضعف کلدی بونک او زریته او جاقلو بیوک امیدله دوشهرک اوائل زمضانده مشورت خفیه‌یی صیقلاشدردی .

وفي الواقع عساکر معلمہ یکرمی او توزبیکه بالغ اولدقد نصرکه روم ایلی اعیانلرینک عودتلرینه رخصت اعطاسنده بر بأس یوغیدی اما سکبان جدید نفراتنک عددی بوآوانده هنوز درت بیکه بالغ اولوب بومقدار ایسه او جاقلو طرفندن ایقاعی تصویر اولنان فتنه حریقت اطفا سنه کافی اولمدى یعنی جهته اعیان و خاندانلرک بویله پیدپی عودتلرینه رخصت اعطاسی بیوک خطاب ایدی .

نه چاره که وکلانک بصر بصیرتی پرده غفلت بورویوب میدانده جریان ایدن فساداتی کورمز و کمسنه دن برشی صور من و روشن حاله با قوبده نتیجه مائی اکلامز و خالصانه و بیغرضانه سوز سویلینلرک اخطاراتی دکله من اولدقارنندن کوندوزین اوروج کیف دیه رک اخشماده دکین جو امعده طولاشوب وبعد دعوت افطار و سیله سیله بر محمله بولشوب ساعت اوچه بشه قدر اویله نازک وقتلری امرار و اند نصرکه آماده خجاله کاه خیال اولان جواریء بیئال ایله اکانمکه حصر افکار ایمکده ایدیلر .

مع هذا که بعض اکابرک طائفه نسا کی تزینه رغبت ایده کلدارلرینه تقییدا اورته حالده بولناند دخی لاقل دانه می یوز و یوز یکرمی غر و شاق دستارلر و طوبی درت بشیوز غر و شاق هندی قاشلر و دردر بیک غر و شاق کورکار واوچر بیک غر و شاق فرمایش و مار پیج شاللر ایله کینیوب قوشانی یعنی عادت ایتدکاری اتیاع و اصناف و آحاد مقوا له لری کوره رک شرف انسانیت و سرمایه آدمیت در زعنونه ذهاب ایله هر کس عورت کی تزینه رغبت و بوداعیه کیده رک عسکری طائفه سنه دخی سرایت ایمکله روم ایلی عساکری سیم وزردن توزلقلر و چهراست تعییر ایتدکاری سینه بندلر و هر بری جوز قدر کوش دوکمehr و یکپاره سیم خالصدن دوکمeh قونداقلی طبانچه لر و تقنکار و بولنله بکزر قلیچ و انعام کیسه می و باروت قبائی و فشنکلکلر یا پدیروب یکرمیش اوتوزر و قیه سیم خالصی حامل و عسکر لکه لازم اولان سرعت حرکتندن پسمنده و عاطل اولدیلر و مدار تشویق اولمک او زره سکبانلرک علوفه و معاشلری طوائف عسکریه به لایق و کافی اوله حق مقدار دن زیاده اوله رق تعین و تخصیص او لمش و بعضیلری ذاتاً اغینادن اولمک حسیله حلالری مساعد بولمنش او لدینگندن سکبان نفرات و ضباطاندن بعضیلری دخی شو باره تعییر ایتدکاری قالبالقلری التوندن منسوج اعلا شریدلر ایله تزیین و تپه لرینه دوکمدون بیوک هر مزی انجلولر تمکین ایلدکار ندن

بشقه اوزرلر ينه بىكىر و بىك بشر يوز غر و شاق شالالر صاروب اكا كوره البسه  
و اسلاخه جه عسكلر كه لا يق او لمىيچق سورتىدە آرایش و آلايش ايه اسوق و بازار ده  
كشت و كذار ايمىكده ايديلر .

برزمان دولت عليهنك سايره مقدم و معتبر و مستخدم برصيف عسكلرىسى اىكىن  
شمدى خسرالدنيا والا خره سرىنىه ماصدق و قول القىلدە و كوشە باشلىرنده ليون  
و كمور صاهرق چاره جوى سدرمق اولان يكىچرى كروھى ايسه سكبانلىرى بوجال  
رفاه و سامانلى كوردىكجه يوركلىرى ينك يانغى او يكىدە اولدىينى حالدە رمضان مباركك  
او سلطنه رسم قديم اوزره ساير او جاقلىرى كىي سكبان او جانلى ضابطانى دخى بر كىچه  
باب عالي افطار ينه مدعو اولمغىن انواع زىب و آلايش ايله باب عالي يه كىدىلر اشته  
بوافطار كىچه سى دخى او جاقلونك جىڭىرلىنى آتش غىظ و حسد ايله كىباب ايلىدى .

يكىچرى يلر ك بوجهمه كين وعداوتلىرى مشتىد او لهرق آتش اختلال پك زىاده  
مستعد استعمال او لوب ق فهو خانه لردا هاراجىف چوغالدى و كىمى جمه اركان دولتك  
أتواب قديمه رسمايلر ينى صويە جاقلىر وباشلىرىنە شوباره كىدىروب نظام جىدىقىلغانه  
قوويە جاقلىر مىش و كىمى يكىچرى او جانلى الغا او لنه جق و هەركىشك المرنىدە كى نانپاردار  
النه جق ايمىش كى حوات كاذبه نشر ايدر اولدىلر .

و باب عالي ديوارلىرىنه (روم ايليدىن كلدى بر جتاق . بيرام ايرتسى ياقايىچ اوينىا يه جق  
ياچاق ) كىي فقرەلرى حاوى ياقتەلر يالپشدىرلدى .

علمدارك احباسىدن اولان بعض دقىقە شناسان بومقدماتك برقانىتىجه ويرە جىكىنى  
فهم و اذعان ايدرك ااكا كوره ارتق ادرنه جانبىنە عن يمت وروم ايلى عساكىرىنى  
جعلە تجديد قوت و تنظيم عسكل ماددىسى كىرى كىي رابطە بولنجىهدە او رادە اقامىت  
ايمىكدىن بشقە جاي سلامت قالمىيغى كندو يه ايانا و اخطار ايلمشلر ايسەدە عامدار  
يكىچرى يلرى پك خور و حقير كورروب بىر طاق مناو ولىنجى و قايىچى كروھى نېيە  
بىلور ديو بومثلاو اخطاراتى كوش استەزا ايله استماع ايدرك اصلا احتياطه  
رعايت ايلمزدى .

حالبوكە دشمنى كوچك كورمك نقدر بىوك خطى او لدىنى نزد عقلادە كافت  
بياندى آزادددر .

علمدار باشا استانبولك حالنە واقف اولدىينى جئتە بىبايدە انى هايدى معذور  
طوقلم ياكلا و رجال دولت نامنە اولان يادكارلر نە دىلم كە استانبولك سوابق  
ولواحق احوالى لايقىلە بىلورلر اىكى اندر دها زىادە غافل و ذوق و صفا يه طالوب  
انجامكار مطالعە سىندىن عاطل ايديلر .

حتی دیار شهایه رجالتند اولوب مقابله بالمثل قاعده نیجه تعییمک واجب اولدینگی برآلای خر لایفهمه افهام ایچون دور مصطفاده سرا تعداد محسن تعییمی التزام ایدن عبیدالله قوشمانی علمدارک بو امر اهمه کمال رغبتی کوریجک جسارت آلدی و آرتق بخنی اعلان وایام رمضانه کرسیلره چیقوب فضائل تعییمی بیان ایدرک امر بالمعروف و ادیسنده خانی سکبان او جاغنه یازلغه تشویق و تحریص و نهی عن المکر یولو نظامه اعتراض ایدنلری تضليل ضمتده یکیچری او جاغنه دخل و تعریض ایدر اولدی یکیچریلر عندنده ایسه او جاق علیهند سوز سویلمک کفر منزله سنده اولدینگدن قوشمانی بر کون فاتح جامع شریفده بو وجهه وعظ و نصیحت ایدر کن یدنجی جماعت او طه باشیسنک عروق حیت جاهلانه سی بخان ایدرک کرسیدن ایندرمک او زره قوشمانینک اتنکه یا پشدقده قوشمانی عالما یوقی دیو سوخته لردن استمداد واوطه باشی یکیچری یوقی دیو فریاد ایتمکله بر بیوک عربده ظهور ایده یازدی هله بعض مصالحینک تو سطیله غوغاء باصلدی .

مؤرخ سعید افندی دیر که بو عبد ملهوف اولکون جامع فاتحده مقصوره نشین عکوف ایکن رجال دولت و خواص خدمه باب صدارتند بر قاج ذات شریف نزد فقیرانه می تشریف ایدوب اداره سبحة کلام وتلاوت احوال ایام اثنا سنه قوشمانینک وعظی صددی در میان و بر قته انتاجه مقدمه اولدینی اغلب احتمال اولدینی بیان اولنوب دفعی لازمه ذمت اولیای امور و مندفع اولدینی صورتده ضروری بین الظہور در دیو رجفه سریه اشیقاً چیده زبان ایما اولندقده و سوسه یه تابع اولمشسکر بر شی دیه مزلر و لفظ مستهجن ایله بر فلان یه مزلر دیو یکیچری زمر دستنک بی سپر اقدام تغلب اولدقلرینی تلمیح و کندو قوه قاهره ملرینه انگارا تصریح ایلدکده ازم شفه استعرب و بزم سباء استعرب ایله بوضع غافلانه لری بلاهترینه موجب استدلال و بوسیر شتہ مقال رعونت مآل رتیه بنان سامت و ملال اولدی . سعید افندینک کلامی بوراده ختم بولدی .

الحاصل علمدار پاشا و رفقاسی اولان و کلا تشبات خفیدن غافل اولوب او جاقلو ایسه رمضان شریف حلول ایده لیدنبرو علمداری بغتة بر محلده اوروب اعدام ایلمک او زره قشله لردہ محروم اه مشاوره و شوراده بوراده بولنان ایش ارلریه مخابرہ ایتمکده بولنش و فرصن الویردیکی کبی فوت ایتمک او زره حاضر لمنش ایدیار .

### \* کیفیت ظهور و قعه \*

بروجه مشروح صدر اعظمک اعدامی خصوصی یکیچریلر بیننده نهانی سویاشامکده

اول دینی استماع او لمنغله صالحی کیجه‌سی که لیله قدر ایدی صدراعظم رسمای افطار ایچون  
دیوان یولنده عتیق علی پاشا جامی فارشونده واقع شیخ الاسلام قوناغه واروب  
عودتنده تماشاجیلر کثرت اوزره اول دینه منی سوء قصدمن احترازاً رکابنده کی  
سکانلار ازدحامی طاغتمق اوزره راست کلدکارینی دکنک و قامیچی ایله ضرب ایدرک  
آت میداننه وارد ذات شاهانه عادت دیرینه اوزره ایاصوفیه جامع شریفنده ادای  
صلات تراویح ایله عودت بیهورنجیه دک اورالرده متعدد اولوب بعده کندوسی  
باب عالیه و سکانلار یلویرینه عودت ایدیلر .

اول وجهمه ضرب و تکدیر اولنانلر ایسه یاره‌لی و برمه‌لی اولدقاری حالفه یکیچری  
وجمه‌جی قهوه خانه‌لرینه کله‌رک (بزلر اهل اسلام اولوب ذره قدر جرم و کناهنز  
یوق ایکن بزی بویله ضرب و تحقیر ایتمک ندن لازم کلیور بر حیدود باشی کلدي  
بر پادشاهی خلم ایله جبراً مهر هایونی الدی حالا شوکتلو پادشاهنمزه دخی لا یق  
اولور عبودیت معامله‌سی کوسترمیور همان بر طام خائنلرک سوزیله ارکان دین  
دولت اولان علما و اوجاقلویی قالدرمق و فقرا وضعفای ایقلر الته الدرمق  
اسیتیور بوندن صکره بزه یاشامق نه لازم و نیجون قورقلیز الحمد لله بزلر انک  
یانشده کی براوج هایطه کروهندن قات قات زیاده‌یز انلره باشه چیقاماز میز بز اکا  
مسلمانلغمزی و یکیچریلکمزمی اکلامتمیز ) دیو سویلنگمکده ایدیلر .

اوجاقلو بر وقوعه احداث ایتمک اوزره فی الاصل حاضر لمنش و مقدار کفایه آدم  
حاضر له‌مش اولدقاری حالفه خلقک بویله قهوه خانه‌لرده بث شکوی ایلملری  
وعلنا عالمدار پاشا علیه‌نده سوز سویلملری کندولرینه قوت قلب اوله‌رق افکار  
عامه‌نک کندو غرضلرینه مساعد و موافق اولدینی فهم وادرک ایله استیشار  
وشوراده بوراده بولنان ایش ارلرینه قضیه‌یی اخبار ایلدکاری اشاده سرکاراندن  
ایکن الى الان اسمی بیلنیمان وهیئت وکلانک اطواری کندوستک موافق مزاج  
تحکم کاری اولیان بر یادکار کویا بعد العید یکیچری اوجاغنک رفع والغای نزد  
وکلاهه مصممدر دیو کیز لوچه اوجاق طرفه القا و اشعار ایلمش یعنی آتش فته  
وفسادی یلپازه‌لشن اولدینگدن اوجاقلو پرآتش اضطراب وتلاش اوله‌رق طقوزنجی  
بلوک قشنه سنده بر قاج او طه باشیلر نهانی مشورت و بر مدت دها چکر ایسه  
سکبان نفراتی تکث ایدوب صکره باشه چیقه میز شمیدین چاره‌سی بولنماید دیو  
نیت خفیه‌لرینک اجراسنه مسارت ایلدیلر .

شویله که: اول امرده ناسی ایاغه قالدرمق و قولاقاری شهاته‌یه الشدیر مق و حرکات  
عسکریه‌یی ایشیدنلری تغییط ایله باب عالیه حرکتلرنده کندولرینی حریق اربابی

ظن ایتدرمک و صدر اعظم طیشارو چیقارسه قورشون ایله اوروب اولدرمک اوزره ساعت درت بش صولرنده برقاچ دفعه یلاندن نوبخیلار ارسال ایله حریق وار دیو اشاعه و عادتری اوزره شباته ایتدیلر ایسه‌ده کرک صدر اعظم و کرک وکلا حرکت ایتمدکلری جهته بوصورتن مایوس اولیحق بشقه تدیره تشیث ایتدیلر و چونکه علمدار پاشا غافل بولنوب عسکری منقاده بولنان علما و رجالک خانه‌لرینه وشورایه بورایه اسکان و تفریق ایله کندوسی باب عالیمه بی یار و یاور قالمش اولدیغندن انى یرنده با صدر اروم ببورمک صورته قرار ویردیلر.

بناءً علیه ساعت یدی قرار لرنده یکیچریلر قشله لرندن حرکت و هم‌جنس و ناجنسی فرق و تمیز ایچون عساکر منظمه بینته قول‌الانیلور معهود پاروله اصولنه توفیقا (صباحدر) لفظیله یکدیگره رمن واشارت ایدرک ابتدا اغا قپوشه واروب همت وزیر و وکلا ایله آزو قته ترقی ایدرک بروجه بالا اوتوز بربلوکاک او طه باشیلغندن یکیچری اغاسی اولان مصطفی اگایه نیت ایتدکلری ایشده کندولره معیت و موافقت ایلمک اوزره تکلیف ایتدکلرندن نصیحت قیدنده اولم‌له همان انى اعدام ایدوب یرینه قول کتخداسی بر مقدار عسکرله براغهرق اندن باب عالی طرفه عزمیت ایتدیلر و بی صوت و صدا کلوب باب عالی بی دائرا مادر قوشاندیلر و حر به جیلر قولانی جوارنده بر محلده آماده ایدلش عافی آلای کوشکی طرفنه واقع بیوک قپونک اوزرنده کی کتخدای صدر عالی او طه سنک الته وضعه القای نار ایلدیلر آتش کرکی کی مشتعل اولدقده تفک اتمغه واولحوالیده کائن خان و دکاتردن ظهور ایدن سکبانلری اعدام ایتمکه باشلادیلر اول و قته قدر حرم دائره سنده بولنهرق ایچایل اجرا آنی ایله مشغول اولان صدر اعظم بوشیخوندن کوچ حال ایله خبردار اولدقده ایچرودن ضرب طبل باز ایله اطراف و جوارنده بولنان درت بش بیک قدر عسکری ایقاظ و دعوت ایلمش ایسه‌ده عساکر مرقومه بروجه بالا شوراده بوراده متفرق و پریشان واوجه کندولرینه بر کونه تعالمات ویرلامش اولدینی جهته نه پایه جقلری بیامیوب حیران و همان فرقه فرقه بولنقدقلری یرلرده انجامکاره نکران ایدیلر.

یوخسه عساکر مرقومه لدی‌الاقتضا اجتماع ایده بیله‌جک صورته اسکان و تعییه ایدلش وبعض اشارات وضع ایله حین حاجته اول اشارتلره کوره حرکت اولنی اوزره سرکرده‌لرینه تعالمات کافیه ویرلمش و زفاق باشلریه وسائل موقع لازمه‌یه قره‌غوللار قونلمش اولسیدی و قعده‌یه و قتله کسب اطلاع اولنهرق چاره‌سنہ باقیلور و درت بش بیک روم ایلی عسکری بر محلده مجتمع اولدینی حالده اشقيایه مقاومت

اولنه بیلور . و بوصردهه لوند چفتلکی و سلیمیه قشالهله نده کی عساکر معامنه نک دخی جلیله قوئه کافیه استحصالی قابل اولور ایدی .

نه چاره که اولیای امور بینک غفات و بی قیدی ایله مدهوش و بی شعور اولدقلرندن ایش تا بوراده لره کلنجهه یه قدر بر شیدن خبر الهمدیلر حتی و قعنه نک ظهور نده لوند چفتلکی و اسکدار قشالهله نده کی عساکر معامنه نک یانلر نده جیخانه سیله یو غیدی یکیچریلر ایسنه صدر اعظمک بروجه مشروح شوراده بوراده متفرق اولان عساکرینه آدملر ارسال و (بزم ایشمز انجق او جامگزک دشمنی اولان وزیر ایله اولوب انک ایشی تمام اولدی . سزلر باشمزله بر ابرار قدashلریمز و طریق بکتابیه ده همپا و بولداشلریمز سز قشله لره بیوریکن مستریچ او لکن ) دیوتغایط و اغفال ایدوب انلر دخی صدر اعظمک حیات و مماتندن و بولیه بنته شبخونه جسارت ایدن طاقک مقدار نفر اتندن بی خبر اولدقلری جهته متحیر و مضطرب اوله رق ایچلرندن بعضیلری یکیچریلر ک دعوشه اجابت ایله جمعیت اشقيایه قارش - دیلر مخالفت یوزنده بولنلره دخی یکیچریلر قلعه پولری آچوب مملکتلرینه کتمک او زره بول کوستردیلر .

روم ایلی عساکری بوجهله علمدارک حالتن غافل اولدقلری کبی او دخی انلرک نه حالده اولدقلارینی بیلمیوب آنچق طبل بازک سسنه کلد کار ندن دو چار دهشت واخطراب اولدینی حالده یاننده کی بلوکاشیلرندن بعضیلری بوراده اغیار الله دوشمکدن ایسه اصطلل آصفیده موجود اولان آتلره سوار اوله رق علی بختک صالدیروب و جمعیت اشقيایی یاروب چمک و سلامت میسر اولورسه طیشارو ده کی سکبانلر ایله بر لشمه ک اولادر دیو اخطار ایتشار ایسه ده علمدار البته بزه امداد اولنور او لو قه قدر . پوصدون جنک ایدوب طیانه لم دیو جواریسی حرم دائره سسنه کی مخز نه ادخال ایتد کند نصرکه کندوسی دخی کوله لریاه مخز نه کیروب ایچرودن آغاز جنک و یاقلانماق ایستیانلری نشانه دانه طبانجه و تفک ایدر اولدی .

حالبوکه محله بکجیلری قاعده بلده او زره حریقی اعلان وایذان ایمیوب آییلان تفکلرک سسزی ایسه اهالی یه ایراث دهشت ایتمکله هر کس خانه لرندن طیشارو او غر ایوب حقیقت حلال استکناهنه ابتدار ایتد کار نده کوشه باشلر نده بولنان یکیچریلر « بولیانون بیلدو کیکن یانغون دکلدر » دیه رک حاده واقعه بی بیان ایتلری او زرینه اهل عرض کروهی خانه لرینه قیانوب برک خزان کبی لرزان اولدقلری حالده اجلاف وار اذل کروهی سلاحنوب پاشا قپوسنه طوغری بولیان و یکدیکره مساحت ایدر ک جمعیت اشقيایه التحاق ایمک او زره شتابان اولملریله هر طرفدن سیل کبی آقوب کلان او باش ایله جمعیت اشقيا کثرت بولمش و باب عالینک اطرافی آدم دریاسی اولمش و بوجهته علمداره اداد کمک امیدی کسلمش ایدی .

شو صره ده یکیچریلر او جانمزر سرقت یاقشماز دیگده اولو قلری حالده باب عالیده کی اشیا یاتسون وا یاقلر آتنده قالمسون دیه رک المی دکدیکی قدر یغما کر لکه تصدی و پاشا قپوسنده پاشالو قیافتنه چیقانله اطلله دست تعدی ایمکله برابر بر طرفدن دخی حریقک جوارینه سرا یعنی منعه چالش مقدمه و بوحریق بشقه یره سرا یات ایمز دیه رک جوارده کی خانه لردن اشیا قاهر مغی منع ایمکده ایدیلر و فی الواقع کندولرینک ایقاع ایلدکاری بر حریق اولمله اهالی یه جمیله کوسترمک او زره اولقدر غیرت ایتدیلر که آتش حریق بر طرفه سرا یات ایده مدعی و سائر حریقلرک اطرافه سرا یات و امتداد و شدنی یکیچریلر کی خیانت و مسامحه لردن نشأت ایده کلش اولدینی تابت اولدی . بو اشاده اورته آشجیلر ندن بع ضیلری برمقدار اشقمیا ایله رئیس الکتاب غالب افدينک قواناعی طرفه توجه ایتدکار نده افدى و رای پرده از زوادن بالواسطه سبب و رو در لینی متباھلانه سؤال ایتدکده معیننده کی سکبانلری ایستیوب بشقه غرضاری او لمدینی افاده ایتلری او زرینه آتمش قدر سکبان کندو قواناغنده مهمان اولدینی تکلفیز جه بیان ایدوب یکیچریلر بونلرک کندولره مضری اولیه جغی تهم و تفرس ایله فتح باب رخصت و مساملت و سکبانلر دخی چیقوب آثاره معیت و موافقت ایمکین او سه لر اصحاب بیته صفا کزده اولکن دیو امنیت ویروب کیتمشدر .

شانی زاده تاریخنده بوقعه بی تحریر ایتدکد نصرکه مقتضای نام نامیلری او زره صورت غالیت مشاهد اصحاب دقت اولدی دیه رک ختم کلام ایلمشدر .

شق ثانی دفترداری و امور جهادیه ناظری بهیج افدى مقدمات و قعدهن و خامت عاقبی استدلال ایدرک او جه طاورانوب تبدیل زی و قیافت ایله فرار و غیوبت ایلمش اولدینگدن یکیچریلر هر نقدر تحسین ایتدیلر ایسه ده بوله موب مایوسا عودت ایتدیلر .

و یکیچریلر که برکوهی دفتردار تحسین افدينک قواناغه واروب تقیش و تخری ایلمشلر ایسه ده او دخی فرار ایلمش او لدینه مبنی اندن واژ چوب کتخدای صدر عالی مصطفی رفیق افدينک قواناغه کتیدیلر .

رفیق افدى دخی غالب افدى کبی معیننده کی سکبانلری تسلیم ایله سلامت بولق فکر نده ایکن تحسین افدى کلوب بزرگه بالمقابله محافظه نفسه قیام ایمکدن بشقه صورتله نجات احتمالی یو قدر دیوب اوراده بولسان او زونجه آباد خاصکوی اعیانی مصطفی اغا دخی انى تصدقیق ایمکله یانلر نده کی سکبانلر و سائر اغوات و تبع ایله سلاحه طاورانوب مقابله و مقابله مباشرت ایتدیلر طرفیندن بزر مقدار آدم تلف اوله رق آتش جنک و جدال کتندجه مشتده اولدی و پیدربی کاوب التحاقی ایدن او غاد

وارغاد ایله جمعیت با غایه قوت بولدی فقط یالکن تهنک و طبانجه جنکیله باشه چیقه میه جقلرینی اکلادقلىرى جهته طوب پۇسندن بىر طوب اختماس ایله كتوروب واچىلەندە طوچى نفرى بولمۇدىغىنەن پاڭ كوح ایله طولدیرە بىلوب نەحال ایسه بىر دفعە قۇناغىڭ قپوسنە طوغىرى آتىدىلەر اىچىرۇدەكى سکبان و تىبەن طوب سسندىن اور كىكلە بىر اىكىشىر چىقوب خارجىدە كى جمیعە التحاق اىتكە باشلادىلەر .

بونك او زىرىنە تىحسىن افندى ثبات ایدە مىوب هان آرد قۇدون فرار ایله اول جواردە اتاباعندىن بىرىنىڭ خانەسەنە كىرىدىكى بىنابكار كوروب جمعیت اشقيا يە اخبار اىتكىلە واروب اول خانە دن اخراج واستصحاب ایله اغا قپوسنە كتوروكن ائنای راهىدە عندا العوام مظۇنۇن اولان جرائم سابقە سەنی ياد و تىذ كىر ایله ضرب و تىقىر ايدرك قۇدان ابراهىم پاشا جامعنه واردقلرنەن صبر و تىحمللىرى قالىبوب اورادە اعدام اىتىد كەنلىكىرە اياڭنە اىپ طاقوب سورو يە رك اغا قپوسنە كتوروب و قۇ او كىنەدە اغاى مقتولك نىشى يانىدە بىرا غوب كىتىدىلەر مصطفى رفique افندى قۇناغىڭ اطرا فىندە كى جمعیت كىتىدە كەنلىكىرە كىزلىرى طولدى بىر حالى كوروب رفique افندى دىخى بوند نىلىكى سکبان و سائىر اغواتك كۆزلىرى طولدى و غلبە انلەك طرفندە رۇنما او له رق اىچىرۇدەكى مقام مدافعەدە ثبات ایله امکان خلاص ونجاتىن مائىوس اولدى وارتق دىست قضايە تىلىم كىرييان رضا وزور بالە دخىل دوشە رك تىلىم دامن نىزاز ورجا افكارىيە دوشىدى حالبۇكە بىنك طاشنە اينە رك فتح باب التجا ايدوبدە او جائەك عرضنە دخىل او لمق او زرە يېڭىچىرى قوقۇن سلۇنەن بىرقاچى احضار ايلدىكى خلاالدە بىر طاق اشقيا زىبور بلا كى باشىنە او شىدى وھان كىندوسى و خاكسىوی اىعىانى سالف الذكر مصطفى اغاى اعدام و درون و يرون خانەنې يغما و غزنا ماللىزدر ديو استحلال ماحرم المولى ايدرك آيىن جھاالت و طغىانى اتىم اىتىدىلەر .

قۇدان درىا رامن پاشا كىفيتە لدى الاطلاع علمدار پاشا سکبانلىرىنىڭ پراكىنە اولدىقلرىنى تىخظر و موجود معىتى اولان سکبانان و ملاحان و لوند چفتالكى واسكدار قىشىلە لىرنەنە مىتىب اولان جىدىد سکبان طوا ئەقىلە مخالفىنە مقاباile قابىل اولدىغىنى تىذ كر ايدرك يانىدە كى روم اىلى سکبانلىرى ادرنە قۇسى طرفلىرىنە ارسال ایله شايد كە مقدىمە بىر مخابرة خفيه و قوغمۇلىش او لوبدە ادرنە و سلورى طرفلىرىنەن يېڭىچىريلەر كە اميدادىنە كانلىر او لور ایسە منع و مدافعە و صدر اعظم حالا حياتىدە او لوب بىز ل دىخى اميدادىنە كىتىمك او زرە اولدىغىمىز جهتەنە انك عسڪرلىرنەن روم اىلى طرفە كىدىنلەر او لور ایسە توقيف و اعادە ايدىكىز ديو تىنیه ايدوب بىو مائىدە ضا باطلرىنە بىرقىطە بىورلدى دىخى ويرمش و ترسا نەلوى اشقيا ایله اخلاقىنەن مىتىع اچىون محل بى محل آدمىر تعىين و لوند

چفتاکنده کی سکبان جدید عسکرینی طوپخانه ساحنه ایندیروب و طوائف عسکریه یه جبخانه ویردیروب اول جهتی دخی تحصین ایندکن بشقه بعجه قبوسیله طوب قوسی اره سنده کی طوبه تاول آیدی اشقيادن محافظه ایدیرمش والحاصل قلعه قپولرندن دخول و خروجی منع ایله اطراف و اکناف محافظه امر نده ید طولی کوسترمش ایدی .

اسکدارده مقیم اولان عساکر معالمه سرعسکری قاضی پاشا دخی سلیمه قشنه سنده کی سکبان جدید عسکرینه جبخانه طاغیدوب او جهتك محافظه سنه حصر افکار وقارشون استانبولده حریق فسادی تماشا ایله نتیجه کاره انتظار اینکدده ایدی . الحاصل درون استانبولده کی آتش فتنه نک خارجه سراياني منع ایچون هر طرفه تقیدات کافیه اجرا او لمنش ایدی لکن یکچریلر دخی بعجه قوسندن ماعدا بالحله قلعه قپولرینی سد و بنداشه درون استانبولده استدکاری کی آتوب طومقده ایدیلر . رامن پاشا اویله مدرسه احتمالاته وجود ویردوب و بویله پریشان تدایر ایله ذهن یوروبده خارجده طولاشه جغنه قوه موجوده ایله استانبول طرفه چوبده جمعیت اشقيا هنوز کرکی کی قوت بولمدين ارباب شقاوت اوزرنیه حرکت ایتمش اوسلیدي در حال اطرافده متفرق اولان علمدار پاشا عسکریدخی طوبلانه بیلور وعلمدار پاشا مضيق بلادن قورتاریلور وحریق فتنه اطرافی صارمدين باصدیریلور ایدی . زیرا علمدار پاشا داخل مخزنندن خارجیلر ایله قتال و مدافعته یه دوام وغیرت جاهلیه یه او یوبده یاقلاشمقد استیانلری در عقب قورشون ایله اعدام اینکدده او لدیغندن ومخز نه یاقلاشمقد شیر زیانک مغاره سنه کیر مکدن دها مخاطره لو او لدینی اکلاشدیدغندن یکچریلر مخز نه تقرب ایده میه رک اطرافی احاطه ایله او زاقدن عربده اینکدده ایدیلر علمدار پاشا ایسه انارک عووعه سکانه لرینه قولاق آصمیوب و بخت ایشی آتدقلری قورشون دانه لرینی مهمسه میوب واصلا تدیرنی شاشرمیوب فوق العاده اظهار جلالت و ثبات ایدرك وقت عصره قدر طیامش وامید امداد ایله خیلی وقت قزانمشدر .

چهسودکه رامن پاشا سرعت ایله جسورانه حرکت ایده میوب میدانده عموم طوائف عسکریه یه قومانده ایندجگ بشقه بر ذات دخی او لمدیغندن وعلمدار پاشانک قوه الظهری اولان روم ایلی اعیانلری بالاده بیان او لندینی او زره بزر برمملکتلرینه کتمنش بولندقلرندن روم ایلی عسکری طوبلانه مدی سائز طرفدن دخی و قتیله علمداره اغانه او لنه مدی فرستت حریبه ایسه اکثريا آن واحدده کلوب چکر و صکره تلافیء ماقات متعسر یاخود متعذر او لور

بناءً عليه بیوک قوماندان اولنک برنجی شرطی جسارت ایله سرعت جولان و حرکتدر  
دیرلر بودخی انسانده فطری بر کیفیتدر .

\* بیلت \*

### خلق الله للحرب رجالاً \* ورجالاً لقصعة وثريد

الحاصل بر نوع رخاوت وجبانت ائمی اوله رق علمدار پاشایه امداد اولنه میوب  
فرصت فوت اولدی واشقیاً کتندجه فرجه بولدی یاخود علمدارک زوال دولت  
واقبالي متمنی بعض اعالی او لدیغنه مبني امدادینه سکردن اولمدى هله اندرون هایون  
رجانک بو ایشه درجهً مداخله‌سی حقنده معلومات کافیه یوق ایسه‌ده و قعه‌نک  
ظهورندن اقدم حدوثه اندرون هایونجه انتظار اولندیغی روایات موئوقه‌دندر .  
شوحاله کوره علمدارک امدادینه مسارت اولنامی مخصوصاً اختیار اولمش بر کیفیت  
اولمی احتمالی وارد خاطر اولور لکن علمدار پشا سوخته نار بلا اولدقد نصرکه  
رامن پاشانک سلامت بوله میه جنی درکار اولوب فطاتی حسیله کندو دخی بودقیقه‌نی  
درک وادعان ایدر ذواتدن اولمیله بروجه بالا بو باده مشهود اولان بطائت  
ورخاوی قصدی مسامحه‌سندن نشأت ایتمش اولمی احتمالی بعید کورینور .

هرنه حال ایسه درون استانبول اشقیاً یدنده قالوب اوجاقلو اغا قپوسنده اجتماع ایله  
استشاره ایدرک بر مس تبه دها قوت بولمک او زره ایچلرینه علمایی المـه قرار ویردیلن  
وهـان صدور علمـی خواه وناخواه اغا قپوسـنـه کـتورـمـک او زـره طـامـ آـدمـلـر  
کـونـدرـدـیـلـار .

مـعـوـثـانـ مـوـمـیـ الـیـمـ آـیـغـرـ اـمـامـ دـیـوـ مـعـرـوـفـ اـوـلـانـ صـدـرـ رـومـ وـامـامـ اـوـلـ سـابـقـ  
درـوـیـشـ اـفـدـیـ وـرـوـمـ اـیـلـیـ پـایـهـ سـیـ اـوـلـانـ مـلاـجـقـ زـادـهـ عـطـاءـ اللهـ اـفـدـیـ وـبـاـیـهـ  
رـومـ اـیـلـیـ نقـیـبـ الاـشـرـافـ اـوـلـانـ درـیـ زـادـهـ السـیـدـ عـبدـ اللهـ اـفـدـیـ اـیـلـهـ بالـفـعـلـ صـدـرـ  
اـنـاطـوـلـیـ وـامـامـ اـوـلـ شـهـرـ يـارـیـ قـرـیـمـ اـهـمـ کـامـلـ اـفـدـیـنـ کـوـنـاقـلـرـینـهـ وـارـوـبـ تـبـیـعـ  
دـعـوـتـ اـیـمـلـرـ اوـزـرـیـنـهـ اـنـلـرـ دـخـیـ چـارـهـسـزـ اـجـابـتـ اـیـهـ اـغاـ قـپـوسـنـهـ کـیـتـدـیـلـرـ .

باـیـهـ اـنـاطـوـلـیـ بالـفـعـلـ استـانـبـولـ قـاضـیـ اـوـلـانـ کـوـسـتـنـدـیـلـیـ طـاهـ اـفـدـیـ رـجـالـ وـاعـیـانـهـ  
تعـلـقـ اـولـمـ حـسـیـلـهـ بـوـجـعـیـتـهـ وـارـمـقـدـنـ اـجـتـنـبـاـقـوـنـاغـنـکـ قـارـشـوـسـنـدـهـ کـیـ بـرـکـوـكـ خـانـیـهـ  
کـیـرـوـبـ اـخـتـفـاـ اـیـلـمـ اـیـسـهـدـهـ اوـجـاقـلـوـنـکـ مـعـوـثـلـرـیـ تـجـسـسـ وـتـقـیـیـشـ اـیدـرـکـ بـولـوبـ  
بـرـ بـارـ کـیرـهـ اـرـکـابـاـ اـنـیـ دـخـیـ اـغاـ قـپـوسـنـهـ اـیـصالـ اـیـتـدـیـلـرـ .

بوـصـورـتـاهـ صـدـورـ عـلـمـاـ اـغاـ قـپـوسـنـدـهـ لـدـیـ الـاجـمـاعـ اوـجـاقـلـوـ کـنـدـولـرـیـهـ عـقـدـ جـمـیـعـتـ  
اـیدـرـکـ اـنـلـهـ خـطاـبـاـ ( بشـیـوـزـ سـنـهـ دـنـبـرـوـ اـتفـاقـ آـرـایـ عـقـلـاـ وـعـلـمـاـ اـیـلـهـ قـرـارـ کـیرـ اـوـلـانـ )

او جانمی سوندرمه نیت ایدن وزیر و زرآلدک او جاق غیرتیه احراق و افاسی  
مراد او لندقده اغامن او له حق یادکار مخالفت ایتمکین امثالی وجهله قول النده مقتول  
اولدی او ته دنبه و بزم باشمعز سزلره با غلودر او جاغ عاصه یه براغا نصب او لمنق  
وبلکه بروزیر نصیله دفع قیل وقال قانموق نیازمی بزیکز واروب خاکبای شاهانه یه  
عرض و تبلیغ ایتمسی رجا ایلرزا) دیو شکل ابه فرینه نظر آ درویش افندی یه  
اشارت ایدوب شیوه حال و زمانه نظر آ سائرلری دخنی انى تنسب ایتلریه درویش  
افندی در عقب یرندن قیام واوطه نک اور طه سنه قدر کیدوب آنده توقف و آرام ایله  
ایشته کیده یورم جلوس دخنی استیور میسکنر دیه رک دلی یه طاش آ کمک کی اوره یه  
برسوز آ تمگله آز قالدیکه بر فساد ناما مول حادث اوله یازدی همان ظاهر افندی (افندی  
نه سویلیورسین کیمی اجلاس ایده جکسین او جاقلو حاشا زور بامیدر لرکه او مقوله امر  
مکروهه ابرام ایده لر) دیه رک آیغرا مامک اشکل کنی یوزینه اوردی سائر حضار دخنی  
محک ضروری استهزا ایله انى تصدیق ایتد کدن بشقه درویش افندی حضور  
ها یونده دخنی شاید بر مناسبت سوز سویلر و بلکه بربیوک خلط و خطا ایلر دیو  
جمله سی بو سفارتاه ظاهر افندیک ان درون هایونه کتمسی مناسب کوردی بو تقریب  
ایله ظاهر افندی دارالامان ماهو فان اولان سرای سلطانی یه عنیمت ایله زور بالرک  
آلار ندین یقهی قور تاردي کالم عاملدارک انجام احواله .

\*علمدار پاشانک کیفیت و فاتی وارکان سلطنت سینه نک امر مدافعه یه تشباتی\*

بروجه بالا یکیچریلر آچقدن آچیغه مخزن نه تقرب ایده مدلکار ندن آرقه طرفاندن  
بر یزینی داوبده قورشون ایله علمداری اور مق او زره قازمه و کولنک کی آلات  
تخریبیه تدارکنده اولدقیری علمدار پاشا پچره دن رویت ایله غرض لرینی تفرس  
ایتد کده (آخر الدواء الکی) و فتنجه اک سکره اجراسی تصمیم ایلدیکی قدم بیر  
جرأت کارانه نک وقت اجراسی تقرب ایلدیکنی اکلا دی .

لکن موجود معیتی اولان بی جرم و عصیان جواری و غلامانی سمت امان و سلامته  
ایصال ایچون ایچر و دن ندا ایله ضابطاندن بر قاج آدم ایستگله او سته وباش قره قولاقبی  
طاقتاندن بر قاجی مخزن قبوسه یاقلاش دقلر نده چیقوب تسایم اولق صورتی اشراب  
ایله جواری و غلامانی او جاغلک عرضه امانت اولق او زره برابر اخراج و تسایم  
ایلدی و فقط ایکی فداکار وفا ابتغا یعنی پاشانک منتخبه جواری مستفر شهسی اولان  
باش قادرین و آنله تعیته اختیار بلای غار ایدن صدیق و یار غار طواشی خادم اغا  
چیقیوب بالاختیار پاشا ایله بر لکده قالدیلر .

بعده عالمدار پاشا مرقوم ضابطله خطاباً تفسمه برضور کلامک شرطیه کندیمی دخی سزه تسایم ایدرم لکن حشراتدن بکا سوء قصد او لتماق ایچون عن اصل نفراتندن اولدین قرق ایکن بلوک اوطه باشی اوسته سنی بکا کوندریکن کاسون بی بورادن آلسون دیجک یکیچریلر منون اوله رق در حال غلبه ک ایچنده مرقوم اوسته بی بولوب کوندردیلار اوسته دخی اوطه باشی ایله برابرچره اوکنه واروب طوردقه ایچرودن عالمدار پاشا (بره دولت خانی فلانلر بن مقدمما سزک او جاغنگزه سوء قصد ایده جك او لیدم شمدی یه قادر کیا محوایدہ من میدم ظن ایدرسکنر لکن سز کندو اختلاکنر سبیله دولتعالیه ی خراب ایده جك او لیدنگز و هیچ بر درلو سوز قبول ایدنگز جاهیه معلوم ایکن بن ینه سزک او جاغنگزی احیا و سزی اصلاحه سی او فی ایدم خصوصاً سزک قشله کنر چشمہ یا پدردم و سزه بونجه احسان ایتمد شمدی بکا معاونت و سائره مخالفت ایده جك ایکن آنارله اتحاد ایدوب بکا خیانت ایدرسکنر سزک کبی فلانلر ک عهديته اعتماد ایدوبده کندیمی سزه تسایم ایله قیامته قادر طعن و دشنامی قبول ایدرمیم و حصن حصین غیرت و شجاعتندن عورت کبی کندو اختیار مله چیقوب کیدرمیم ظن ایده یورسکنر بره فلانلر ) دیه رک رو برو ذم و طعن و شتم و لعن ایدنگی صرده شاشقین اوسته نک یاننده کی اوطه باشینک اغزینه بر یاغلی قورشون عشق ایتدی اوطه باشی در حال دوشوب او جاق او غورنده سفر عقبایه کتدى .

وزیر جلادتسنیر ساعد غیرت و جرأتی تشمير ایدرک یکی باشدن طبانجه و تفنک ایله عنم رزم و جنک ایدی و پیدرپی ایچر و دن طیشارو یه قورشون اتمغه باشلادی وار ارق اغفال ایله الله چکورملک احتمالی قالمدى لکن اویله کوکره مش و مغاره یه قپانمش بر ارسلانک او زرینه وار معه دخی کمسنه جسمارت ایده میوردى .

بونک او زرینه یکیچریلر هان قازمه و کوسکو و کولنک کبی آلات تخریبه ایله مخزنک اکسه طرفه طولاً شوب بر طاقی دخی نر دیان ایله قبه نک اوسته چیقه رق دلکه باشلدیلر . عالمدار پاشا کوردیکه قبه دن فرجه آچلدنی کبی یوقار و دن قورشون ایله کندو سنی بادهوا تلف ایده جکلار بوش یره اویلک ایسنه منافی شعار اصحاب شجاعت او لدینگدن و ببو و قنه قادر غیرت و شجاعت ایله ثبات ایدوب شاید بر طرفدن امداد ایریشور دیو بوصورتله برازو قوت دها چکور دکد نصرکه ارتق یائس کلی حاصل و کانون دروننده کی آتش غیرت و حیث مشتعل اوله رق مصممی اولان صوك تدبیرک زمان اجر اسی کل دیکندن (النار ولا العمار) قاعده دلیرانه سنی اختیار ایله بر طبانجه صیقدرق جبخانیه آتش ایدیچک (الله اکبر کبیرا) بر صعقه دهشت فزا ایله مخزنک قبه سی جانب قبه سهایه چیقوب او زرنده موجود اولان بر قاچیوز یکیچری قوش کبی هواده

پران و اطراف و جوار نده بولنانلر دخی صدمه انجار ایله تلف او هرق عازم سمت  
نیران و بقیه سی چیل یاوریسی کی پریشان اولدی .

وز عملرنجه مخزن مرقوم مخصوصاً بویله وقت مضایه ایچون قات بنا اولنش  
و دیگر قاتلر نده دخی لغ اولق مایحوز بولنش اولق حسیله هیج بری مخزن تقرب  
ایله میوب ( او زاقدن مرحبای ایوقراش ) و فتجه او زاقدن آماده حرب  
و برخاش اولدقلری کی باب عالینک سائر لرینی قازو بدھوهر و کایچه سیم وزر بولق  
ایچون ارایحاق صنعتنده هتر کوسته جک کروه دخی طوپلانوب الخق ایام شتا ایچون  
آماده قائمش اولان حطبک و سائر اخشابک آتش پرشور ندن تقرب نمکن او لماغه  
اطفاسنه انتظار ایله اطرافده طولاشور و دیگر اشقا دخی درون بلده ده دور ایله  
آتش فته و اختلالی دها زیاده علوکیر ایتمکه چالیشور ایدی .

چونکه رامز پاشا طرفندن کویا مخزنک زیر زمینه مصنع و مجھول بر محله چیقار بولی  
او لغله علمدار پاشا اول طریقه چیقوب سحری قلعه قپولرندن چیقان سکبانلره  
بر لکده متکرا خروج ایله خلاص بولنش واعیان و اشرافه اعلان و بیان ایدوب انلر  
دخی پیدربی باشه طوپلاندرق تکثیر قوت ایتمکده ایتش یوللو سوزلر تصنیع و اشاعه  
او لغله عوام ناس تلاشه دوشمش اولدقلرندن او جاقلو دخی بو مثلاو حوادث تکذیب  
ایله یولداشلرینه جسارت ویرمکده و شایدکه درون شهره هجوم او لنه حق او لورایسه  
مدافعه یه مقتدر اولق ایچون تکثیر جمعیته اقدام ایتمکده ایدیلر .

علمدارک زوال دولتی تمنی ایدنلر ایشته بورایه قدر اختلالی خوش کوروب بونک  
او زرینه ارتق باب عالیده کی حریق ایله برابر آتش فته و اختلالک دخی سونمسنی  
آرزو ایدر اولدیلر .

حالبوکه آتش حریق چاقی یه صاردقد نسکره قوندانی وضع ایدنلر دخی اطفاسنه  
مقدر او له میوب اصل صعوبت شمدی میدانه چیقدی زیرا سوز ایاغه دوشمکاه  
یکیچریلر زمام دولتی اللرینه الوبده استدکارینی یا پدر مق ایسترلر ارکان سلطنت سنه  
بوكا موافقت ایده میوب حل و عقد امورک طرف سلطنته قالمنی واوامر سنه نک  
نافذ اولمنی امل ایدرلر بویله یکدیگرہ منافق او لان ایکی مقصده جمع و تلفیق ایسه  
دشوار و بوندن طولای عظیم حاده لر ظهور ایده جکی درکار ایدی .

قالدیکه صدر اعظمک حیات و میانی نزد سلطنت سنه ده هنوز مجزوم او لیوب حالبوکه  
حل و عقد امور ایچون برذانک تعین ایتمی لازمه حالدن کورلدیکنه و چاوش باشی  
بولنان ارناود میش افتدی صاحب جرأت وجسارت و اولدجه واقف مزاج دولت

اولدیغنه مبی صدارت عظمی قائم مقامی تعین بیورلش و طرف قائم مقامیدن قول  
کتخداسی محمد اغا یه خفتان کیدیرلشدیر .

فقط حکومتی ینه ارادل الله دوشورمامک ایچون سلطان محمود خان عدلی حضرتlerی  
سرای هایونک محافظه سیله زور بالره فارشو حركات تدافعیه یه قرار ویرمش اولدیندن  
متقادعاً اسکدارده مقیم او لان اسبق قپو دان دریا صالح پاشا ایله چرخه جی علی پاشا  
سرای هایونه جلب اولنوب قپو دان دریا رامن پاشا ایله قاضی پاشانک دخی قوه  
موجوده لریه سرای هایونه کلاری ایچون اراده سنیه صادر اولمش ایدی بناءً علیه  
رامن پاشا لوند چفتلکی سکبانلری و طویجی عساکری و قاضی پاشا اسکدار قشله سنده  
موجود و مرتب او لان سکبانلر ایله قبیل عصر ده زورق سوار اوله رق سرای هایونه  
کاوب عساکری اقتضاسنه کوره سرای هایونه قپولرینه تقسیم و تعین و هر طرفی تحصین ایله  
مدافعه یه حاضر اولدیلر .

\* یکیچریلرک سرای هایون او زرینه هجوم ایتدکاری و نتیجه سنده \*

### \* ظهوره کلان محاربات و ساز و قوعات \*

بروجه بالا یکیچریلر ایشه روی مطاوعت ورجا و ملایمت ایله باشلایوب کندولرینه  
براغا نصی استدعا سیله طاهر افسدی بی دخی سرای هایونه کوندرمشلر ایدی  
غرضلری ایسه شماهه سز جه ایشی اراده قلری کرته یه کتور و بد سلطان مصطفی عصر نده  
اولدیغی کی زمام دولتی الارینه المقدن عبارت ایدی . هله جیخانه اتلدقند نصکره  
دهازیاده شماروب وارتق کمی آزی یه الوب مانند خرکله کسته مهار بی پاکانه  
دور اسوق و بازار ایدر اولدیلر .

شوحالده بروجه بالا سکبان جدید عساکری سرای هایونه جلب اولنوبده سلطنت  
سنیه نک مدافعه یه مهیا اولدیغی کوریجیل پک زیاده حد تاندیلر و دین و دولت اغور نده  
اسکی پایپوشلرینی ترک ایتمزلر ایکن او جاق اغور نده فدای سر و جان ایمک او زره  
ینلر نده عهد و میثاق و کیاً محو و نابدید او لنجیه دک یکدیگر دن آیرلماق او زره  
حکومت سنیه علیه نه عقد پیوند اتفاق ایلدیلر و همان داعیه خروج علی السلطان ایله  
اعلان بی و طغیان ایدرک طرف سرای هایون او زرینه هجوم و اقتحام ایتدیلر .  
لکن سکبان جدید عسکری طرف ندن قویا مدافعه او لغشاه هر جمله ده یکیچریلر دن  
نیجه کشیلر تلف اولدی و زفاقلر یکیچری لاشه لریه طول دی .

بو جهته یکیچریلر مأیوساً رجعته مجبور اولدقلرندن بشقه اول کون صباح دن برو  
یوللر مسدود و سرای هایون نده نواله مفقود اولدیغندن عساکر معامله اغایی

سلیمان اغا بر مقدار افطار یه و مأکولات سائره تدارک ایمک او زره بر قاچیوز  
سکبان جدید عسکر یاه باب هایوندن خروج ایله ایلرو حرکت ایدوب و راست  
کلادیکی اشقا فرقه‌لری او زرینه آتش ایدرک و جمعیتلرینی تارمار ایلیه رک دیوان یولیله  
آت میداننده کی دیکلی طاشه قدر کیدوب دکانلرده سمیت و چورک مقوله سی  
نه بولدیسه اخذ ایله سرای هایون ایچون خلیجه افطار یه تدارک ایتد کدنصرکره  
وزیرک حیات و ماتنی تحسس و تحقیق ایمک او زره باب عالی طرفاندن عودت  
ایله اخشماده قریب سرای هایونه وصول بولدی .

بوحرکت بر قاج ساعت مقدم او لسیدی علمدار پاشا قورتیلور ایدی نه چاره حکم  
قضا یرینی بوله جق علمدار پاشا کیجه امساك و قتلرندن فرداسی همان وقت عصره  
قدر طیانوب بو مدت ایسه امداد ایچون پك و سعنتلو بر فرصت ایکن غفلت یاخود  
تغافل اثری اوله رق بر طرفدن کندویه امداد اولنه مدیغندن جیخانیه القای نار  
ایله اعداسندن اخذ تار ایلدی لکن کندوسی دخی بواغورده فدا اولوب کیتدی  
بونک او زرینه ایشلر دخی بشقه صورت کسب ایتدی (وکان امر الله مفعولا)  
ایشته رمضان شریفک یکرمی یدنچی صالی کونی بو وقوعات ایله ختم بولدی و سکبان  
جدید عسکرینک جسمورانه مقابله سی وعلى الخصوص بو اخشم محار به سی کروه  
اشقیایه بادی ئ تفرقه اولدی .

او جاقلو بوجالی کوروب تلاش ایتدی و جمعیت شقاوتلری پریشاناغه یوز طوتدی  
بو صرده ائمه و خطبا کروهندن بر طام جهله عالم نما میدانه چیقوب (الشیطان  
یعظکم) مبتغاستجه اهل اسلامی یکدیکر یاه مقاتله یه تحریک و تشویق ایله تغیط  
اذهان جهلا ایتدکلرندن او جاقلو جسارتانوب سویسو حاشا (امداده کلیانلرک  
عورتلری بوش و کندولری کافر در) دیو دلالار ندا ایتدیردیلر و سکبانلرک  
اغا قپوسنه شبخون ایمک احتماله بناءً قایقهخانه و کایخن و تابخانه کبی محلله ضابطلر  
ارسال ایله بولدقلری اکراد وار غاد مقوله لری جبراً سوروب و قصاب و سائر  
اصناف کروهی ایستراستمز کتوروب اغا قپوسنه و قشله لری بکلتدیلر و کندولری  
اولکیجه اولدقلری محللارده قالدیلر سکان بلده دخی یکرمیشر او توزر آدم ایله  
محلله لری حفظ و حراسته مجبور اولدیلار .

فر داسی یعنی رمضان شریفک یکرمی سکز نجی چهارشنبه کونی یکیچریلر علی السیحر  
سلیمانیه جوارنده اجتماع و اغالاری اولان محمد اغایی او کلر ینه قاتوب ینه ایاصوفیه  
طرقه طوغزی حرکت و مخوم ایتدیلر .

غیر بدرکه اهالیدن دخی خیر مایه سی فاسد اولان پک چوق اشخاص آنلره  
بالاتفاق غز ایه کیدر کبی سرای هایون او زرینه کیتدیلر .

سکبان جدید عسکری قریب العهدده ترتیب او لئن ش او مسلیله هنوز کر کی کبی تعلیم او لنو بده ایچلرنده انصباط عسکری و بین لرنده او باق غیرتی حصول بولامش ایدو کندن و مجموعی درت بیک راده سنده او لوب جمعیت اشقیا ایسه آنارک اضعاف مضعاف او لدیغدن تدافعی حرکت او لئق موافق حال و مصلحت کورل دیسهده اشقیا سرای هایونی احاطه و ایاصوفیه مناره لری کبی بعض محال مرتفعه به صعودا یله سرای هایون درونه قورشون آتمعه باشلادقلندن بشقه یکی چریلک غیرتی مرض جذام کبی عامه نک ایلکلرینه ایشله مش او لدیغدن اندرون هایونده آشجی و حلوا جی و آنکجی وصفه لو و کلاهی وزلفی بالطه جی و سائر بوستانیان و خدمه مستحفظان سرای سلطانی او لان سکبانلره نظر خصومت ایله باقوب تنها بولدقلری یرده اعدام لرینه قیام ایدرلر دی .

بیرونک عصیان و شقاوی اوزرینه اندرونک دخی بو وجهه اخلال و فتری سکبانلرک موجب فتور و مأیوسیتی او لدیجنه رامن پاشا و سائر وزرا منوبات خدمت و اطاعت پادشاهی بیان و اهل بنی و طفیان ایله و قوع بولان مدافعه و محاربه دی کی اجرور جز بیله اخزو و یهی آورده زبان ایدرک بر مدت عساکر مرقومه بی حسن اعمال ایده بیلمشلر ایسدهه انجامکار یائس و فتوره دوچار او له جقلری درکار او لدیغدن اندرون هایونده ذخیره مفقود او لدیجی حالده کروه اشقیا سرای هایونک صو یولارینی هدم ایتدکار ندن چاره سز سرای هایوندن خروج ایله اشقیا اوزرینه هجوم او لئق لازمه حالدن کورل دی .

بناءً علیه جرء حرب و وغا او باق اغاسی سلیمان اغا مأمور او له رق درت بیک سکبان و درت قطعه طوب ایله باب هایوندن خروج و اشقیا اوزرینه هجوم ایتدکده بر قانلو محاربه بیه باشلانوب طرفیندن برر مقدار تلفات و قوعه کله رک سکبانلر حلال شدیده ایله سرای هایونه طوب و تفنک اتان اشقیایی کیرو پوسکور تدیلر و ایچلرندن بر فرقه آیری لوب جبه جیلر قشنه سی اوزرینه هجوم واقتحام ویور ویش ایله ایچر و یه کیروب بولدقلری اشقیایی قتل و اعدام ایدرک قشنه بی ضبط ایتدیلر و بر فرقه سی آت میداننده ارائه صولت ایتدیکی حالده دیکر بر فرقه سی محترق پاشا قوسی اطرافده مجتمع او لان اشقیایی اوروب طاغتندقد نصرکره صوغوق چشمہ یولندن عودت ایله آت میداننده کی قسم جسینه التحاق ایدی .

سکبانلرک بویله حرکات جسورانه سی یکی چریلره مورث خوف و دهشت او له رق آچیدن مقابله بی جرأت ایده میوب اکبری دیوان یولنده کی خانه لره دخول ایله کوزدن نهان و بر ازی دخی او زاقلنده طولا شه رق انجام کاره نکران او لجه باشدی .

بونک او زرینه سلیمان اغا عسکری اوج قسمه تقسیم ایله بر قسمی قوه احتیاطیه او ملق  
اوزره آت میداننده براغوب بر قسمی اخور قپویه طوغری سوقله اول حوالیده کی  
اشقیانک ضرب و تنبیلی امر ایلدی .

بر فرقه ایله دخی کندوسی اغا قپوئه متوجهها دیوان یولیه حرکت ایتدی وار غاد  
بازارینه قدر کیتدی لکن یول او زرنده کی خانه لرک بعضیلر نده یکیچر یلر مخفی  
اولغله انلری کیروده بر اقامق او زره سکبانلردن بعضیلری خانه لرک کیرمه کله سلیمان  
اغا ایلر ولدکجه قوتھ ضعف کمکده اولدینی حالده یکیچر یلر متعاق اولان نسواندن  
بعضیلری سکبانلر او زرینه طبانجه و تفنک انداخت ایدرک و قینار یاغ دوکرک  
خیلیجه شاشقناق ویردکار ندن بشقه یکیچر یلر فریاد ایله (بره جامن بوظملر بزم  
خانه لریمزه کیرووب عرض و ملزه تعرض ایدیورلر سز باشه چیمه حق ایسه کز  
باری اولریمزه کلوب اختفا ایدیکز ده بز چیقووب حقارنندن کالم) دیو جعلی  
ومواضعه یوللو استعانه سیاقنده تشجیع ایتماری او زرینه یکیچر یلر غیرت وحدت  
کله رک ار غاد بازارینی چکمن اولان سکبانلر او زرینه فدا کارانه چیوم ایتملر یاه غایت  
خونریزانه برمقاله یه شروع اولنديغی اشناه سلیمان اغایه عودت ایتمی ایچون  
سرای همایوندن امر کلکله قاعدة حربیه او زره آهسته رجعت ایدرک  
آت میداننده دیکر ایکی فرقه ایله بر اشوب هیئت مجموعه لریاه باب همایون  
پیشکاهنه کلاد یلر .

فقط بوانناده او چیوز قدر سکبان جبه جیلر قشله سننه کیرووب واوزر لرینه کلان  
درت بش بیک قدر اشقيایه مقاومت ایدوب طور ملغه یکیچر یلر چیوم ایله قشله یه  
کیرد میه جگکارینی اکلایوب هان ارقه طرفه ریه طولا شهرق قشله یه آتش ویردیلر  
در حال قشله مشتعل اولغله سکبانلر ایکی آتش اراسنده قالمش اولدقلری حالده سرای  
همایوننده کی سکبانلر اشقيا او زرینه بر شدتلو یورویش ایدرک انلری قور تاردیلر اول  
کون پاک شدتلو کون طوغیسی اسوب اول حوالی ایسه استانبولک اک ضيق  
وازدحاملو یر لری اولدینغدن در حال قشله مشتعل اوله رق آتش حریق اطرافه دکه کی  
محلا نه سرا یات و پاک زیاده کسب شدت ایله طرفینک چیومه مانع اولغله ایکی طرف  
دخی او زاقدن تفنک جنکنه قانع اولدیلر .

بر طرفدن جنک و سیز و بر طرفدن اشبو حریق هول انکیز نمونه نهای روز  
روستاخیز اولوب حریق اطفا ایده جک اولندر از دیاد و اشتادینی آزو ایتمکده  
اولدقلرندن حریق بالطبع قول قول اولوب بر قولی دیوان یولی اطرافی احراق  
ایدرک سلیمان پاشا خانه طوغری کیتمکده و بر قولی دفترخانه و مهترخانه حوالیسی

و دیکر قولاری سلطان احمد جامعنک اطرافنده کی دیکر محلات و چارشولری احرار  
ایمکده اولدیندن اول محله‌لرده ساکن پیران و نسوان و صیان هرچند فریاد  
وفغان ایدرک مدد و عنایت ایستمکده بولنشلر ایسه‌ده فریاد و ناله‌لرینی اصغا ایدن  
او لمدینی جهته کیمی پنجره‌دن و طاملردن اشاغه آتلوب زخدار و کیمی طرفیندن  
آتیلان قورشون دانه‌لرینک قصارا اصابیله عازم دار القرار او لمقده ایدیلر .

اشقیا ایسه بر طرفدن سکبانلره تفک آتمقده و بر طرفدن بولدقاری اشیایی غارات  
و یغما ایمکده اولدقاری حاله ایچلردن بعضیلری کوزلرینه کسدر دکاری کسانی  
دولت طرفداریدر دیو اتهام ایدرک خانه‌لرینی یغما و هتك عرض و ناموسه اجترا  
ایلمکده و یکیچری زور بالری عادت دیرینه لری او زره ارکان سلطنت سنه‌نک قتل  
و اخماسی و خداوندرکار سابق سلطان مصطفای رابعک اجلاسی کی موحش سوزلر  
سویلمکده ایدیلر .

سلطان مصطفی ایسه دها کیجه‌این مخنوقا اعدام او لنمشیدی کیفیت اعدامنہ دائر  
تفصیلاته دسترس اوله مدق فقط رامن پاشا و قاضی پاشا و بحریه ناظری موره لی على  
افندی و بحریه امر اسندن ایچه محمدبک معز فتولیه اعدام او لنمش ایدوکی یایلا امامنک  
تاریخچه‌سنده مندرجدر .

و بو محاربه‌لرده سکبان او جانی اغاسی سليمان اغا و یاغاقچی بیکاشی نام مرد دلیر ایله  
ایی ایلک شهید اولق حسیله حکومت سنه‌نک قوتی ایچه ضعف  
و تنزل بولش و چونکه سکبان جدید عسکری بروجه بالا هنوز کرکی کی تعالم  
کورمامش اولدقاری و درت بیک درمه چاته نفراتدن عبارت بولندقاری حاله بوقدر  
اشقیا به مقامتلری مجرد ضابطه‌لرینک شجاعت و مهارت‌لری ثمره‌سی اولدیندن سليمان  
اغا و یاغاقچی بیکاشی کی اک دکرلی ضابطه شهید او لیحق سکبانلره خیلیجه دهشت  
کلش ایدی فقط طرف مخالفینده دخی بشیلک قدر تلفات و قوع بولغله یکیچریلرده  
دوچاریم و نلاش او لمشنلر ایدی .

سلطان سليم عصرنده اولدیچه تعیملو عسکرک بعض اسلامبوله اون بیک قدری  
موجود بولنور ایدی بوکره او لقدر معلم عسکر موجود او لسه کروه اشقیا به درحال  
غلبه او لنجه حق ایدوکی شو درت بیک یکی سکبانلرک ابراز ایتدکاری آثار شجاعت  
و مردانکی ایله ثابت او لمشندر .

الحاصل درت بیک سکبانک ایی ایله زیاده سی شهید اولق اولو قته کوره حکومت  
سنه‌جه خیلیجه ضایعات دیک او لوب فقط بو محاربه‌لرده یکیچریلرک دخی پک زیاده  
کوزلری ییلمش اولدیندن چعیتلرینه تفرقه کامک قورقوسیله فوق العاده مضطرب

اولدیلر بناءً علیه انظار عامه ده علمای کندولریله هم افکار کوسترمک ایجون برو جه  
بالا صدور علمای اغا قپوسنه جلب ایله کوز جنسنه الدیلر .

قالدیکه اهل عرض صورتنه کورینان اهالی استانبولک اکثری یکچریلر ایله بر لک  
و طریق شقاوت و طغیانه سالک اولدقلرندن و کروه اشقيا برو جه مشروح ایا صوفیه  
مناره لرینه چیقوبده سرای هایونه قورشون آتمه درجه لرینه قدر اظهار بخی و طغیان  
ایلدکار نده سلطان محمود خان حضرتاری حد تلوب سفن حریبه طرفدن دخنی  
اشقيا او زرینه طوب آتمسی امر ایمکله اون قبانی پیش کاهنده لنگر انداز اولان  
بکلکار اغا قپوسنی نشان ایدرك طوب آتمغه باشلایوب برو جه بالا دیوان یولنده  
سکبانلر اشقيا ایله محار به ایتدکاری انداده کمیلدن دخنی طوب پلر ایشلمکده ایدی .

شایان تعجب مواد دندر که طوب پلر کله لری بعضنا اغا قپوسنی کذار ایله جوار نده کی  
خانه لره ایصال خسار و برکله سایمانیه جامعنک بر مناره سنی رخنه دار ایمکله استانبول  
اهالیسی اشقيانک ایتدکاری تجاوزاتدن چشم انصافی اغماض ایله (الله الله بوندیمکدر  
طوب ایله استانبولی یقه جقلر و او جاقلوی آتشه می یاقه جقلر ) دیو اهل بخی و طغیان  
او زرینه امام المسلمين امر ایله آتلان طوب لره اعتراض ایدرك برقات دها حکومت  
سنیه یه ابراز خصوصت ایدر اولدیلر .

مع مافیه کله لرک اغا قپوسنه تواردی اغالره موجب دهشت اوله رق جمعیتلری تفرقه  
یوز طویلش و چوغی جیحانه من قالمدی دیو بهانه ایدرك شورایه بورایه صاؤشوب  
کیتیش ایکن او جاق غیر تجی غیرت اسلامیه به تقدیم و ترجیح ایدنار افکار تعصبکار یلنر نده  
ثبات کوسترمش وباهسی او جاقلری او غور تده جان ویرمک او زرمه بینلر نده قرار  
ویرمش ایدیلر .

فقط حریق مذکور جمله دهشت ویرمکله هر کس کندو خانه سی محافظه قیدیته  
دو شهر کسمت و محله سنے کیتمکله بالطبع جمعیت اشقياطاً غلبدی بو ایسه صنادید بکتابشیه یه  
موجب فکر و اندیشه اولنگه کویا که او جاق اغاری اشقيا ایله هم افکار اولیوب  
انجق اغای مقتول کی انلرک دخنی کرفتار ایدای اشقيا اولدقلری و طرف هایوند  
هن نه فرمان بیوریلور ایسه کردن داده انتقاد اوله جقلری بینلیه طوب لرک تو قیف  
و تعطیلی نیاز و شفاعت ایمک او زرمه صدور علمای سرای هایونه کوندر مک  
او زرمه قرار ویردیلر .

انلر دخنی بو وسیله ایله یقه لرینی دست اشقيادن قور تار و بدہ تصحیح عیار اخلاص  
ایجون دائره سلطنته دوشمکی جانلرینه منت بلدکار ندن همان حرکت ایدرك و هزار  
زحمت و مشقت ایله بین الخوف والرجا اثنای راهده جا بجا آتلان تفتک و طبا نجه

قورشونلری اره سندن کچه رک سرای همایونه واصل و حضور همایونه داخل اولدقلرنده وزرای عظام دخی پابر جای قیام اولدقلری حالده سلطان محمود خان حضر تلری مشارالیهم افندیلره التفات ایله خطاب و (برادرده وفات ایلدی) دیه رک سلطان مصطفانک قطربه مکافاتدن افتاده سیلاپ بحیات اولدینه اشراب ایلدی وزرا صدور علاما طرفاندن بھای عمر و شوکت پادشاهی دعا سیله ایهای رسم تعزیت او لنه رق او جاقلو نک دامن استعفایه تشیب ایلدکلری عرض او لندقده (اگر فیما بعد طور ادبیه رعایت والتزام وجیهه اطاعت ایدرلر ایسه عفو شاهانهه نائل اولورلر والا بتون استانبول سوزان اولورسه دخی عقولری قابل دکلر وارسونلر حضور منتقم قهارده جوانی ویرسونلر) دیو اظهار جلا دت بیور ملریله جمله سی دفع فته ایچون طوب آتلما مسنی عرض شفاعتده رجا ایتلری او زرینه طوب آتمقدن فراغت ایمک او زرہ کمیلرہ امر ویرلدی و بیان حال ضمتنده روم ایلی پایه سی اولان ملاحق زاده عطا افدى سلطان احمد جامعی شیخی و کوچک امر اخور ایله بر لکدہ اغاق پوسنه کوندرلدی واروب اراده سینیه اوجاق اغالرینه تبلیغ ایتدکلرنده انلر طرفان دخی تفریق جمعیت او لنق او زرہ تعهد ایلدی و فرداسی دعوای اتفیادلری او زرینه جبت یازلنق او زرہ سرای همایون طرفندہ کی جنکدن دخی فراغت او لنه رق سکبانلر داخل سرای همایونه اعاده بیورلدی و یکیچری اگاسی و کیلی اولان قول کتخداسی محمد اغا طرف همایوندن اطفای حریقه مأمور اولدی .

بونک او زرینه طرف طلوبه لر سوق ایله حریق ک اطفاسی امر نده هر طرفدن غیرت او لندیسنه ده روز کار شدتلو او لدینهندن مفید او لمیوب فرداسی وقت خخایه قدر ممتد او لنه رق قول کار کیر خانلره و واسع ویرانه و میدانلره طیاندی بناءً علیه اول کیجه استانبول اهالیسی احتمال سرایت نار و خوف تعدی اشرار ایله مضطرب و بیدار او لنه رق صباحه دك ایکیش او چر یوز آدم ایله محله لرینی بکلتدیلر ایچلرندن جمعیت اهل بھی و غوایته التحاق ایمیش او لتلر دخی جمعیت اشقیانک ضعف و تفرقی کوره رک کلوب اهل عرض کرونه التحاق ایله بر لکدہ امر محافظیه قیام ایتدیلر . او جاقلو بو تفرق و تشتتته با قوب خوف و اندیشهه دوچار و خان و دکان و بیوت یکیچریان هب مجر و حین ایله مملو او لدینهندن مبتلای آلام و اکدار اولدقلری حالده مقتولارک اولاد و عیالاری و پدر و مادر و سائز اقر بالری دخی طرف کریان و نالان او لقده وبغضیلر کلوب (اذا یئس الانسان طال لسانه) مؤدا سنجه یکیچری ضابطان و اغواتنه شتوم غلیظه ایله سب و لعنت ایمکدہ ایدیلر .

حاصل کلام مذکور چهار شنبه کونی شاهد غابه طرف حکومتده کورندی و عامه نک

میل و توجهی جانب سلطنت سینه یه دوندی بوجهه اه او جاقلو پک مشکل برحالده  
بولندی و خیر خواهان دولت عایه پک زیاده سویندی لکن هنوز جبه جیلو حریقی  
سو نمدن آتش فتنه و فساد تکرار علو نمدن .

شوباه که : یوم مرقومک فرداسی پخشنبه کونی علی السحر قودان سابق علی پاشا  
متعاقاتندن اولوب بین الاشقیا قاندیره لو محمد دیو معروف اولان برب طینت بر تقریبه  
قاسم پاشا طرفه عبور و رکز سوای شر و شور ایدیجک طوب و تفک آتشندن  
اور کوبده ترسانه و غلطه و بوغاز ایچی و اسکدار طرف لرنده کمک کیم اختفا و انزوا  
اولان حشرات بنبی اعتیاد آنک فی الاصل طریق شقاوتده شایع اولان شهرته مبنی  
همان باشه اجتماع و احتشاد ایتد کده ابتدا ترسانه طرفه عنیمت ایدوب مستحفظینه  
نسبته جمعیت اشقیا زیاده اولدیغندن ترسانه یی و لیانده مرس بوط اولان سفائن میریه یی  
ضبط ایتد کدنصرکه طوبخانه یه کیتدیلر .

طبعی و عربه جی نفراتنک اکثری سفر هایون سبیله سرحداتنه و برمقداری  
بوکونلر بروجه بالا سکبان جدید عسکریله سرای هایوندہ بولندقلرندن طوبخانه ده  
پک آز مستحفظ قالوب اول امرده طوبخانه قوسنی آچامق ایستدیلر ایسه ده اکر  
آچاز ایسه کز قشله کزی احراق ایلرز دیو اشقیا کندولرینی تهدید ایتمکله انلر  
دھی فتح باب مسالمه ایتدیلر .

بووقته قدر یکیچری قزغانلاری میدانه چیقمامش ایکن اشقیا بو وجهه طوبخانه یی  
ضبط ایتد کدنصرکه طوبی و عربه جی قزغانلری استانبول طرفه امرار ایله عادت  
دیرینه لری او زره میدان لمحه عنیمت ایلدیلر و (کیلرله ترسانه بزده قارشو یقه لرله  
طوبخانه بزده) دیو دلالار ندا ایتدیره رک مستعد فساد اولنلری ات میدانه  
دعوت ایلدکلری صره ده (وکلا قلعه لری کاوره صاتدیلر اردوده ایکن بزه جنکدن  
فراغت و رجعت ایتمز ایچون لسانا امر اولندی) دیو علنا زفافلر ده باخر و ب  
چاغر دقلرندن بر منوال مشروح اخشمادن پریشان و غصب پادشاهیدن ترسان  
اولان اشقیا جسارتله رک فوج فوج ات میدانه عنیمله تجمیعه باشلادیلر .

غارسلر مقدم و مؤخر دشمن قارشوسنده ثبات ایتیوب همان اردوی هایونی  
یغما ایله فرار ایده کلیدکاری جمله نک معلومی و وکلای دولتک دشمنه بر قارش یر  
صاته میه جی ذره قدر فکر و شعوری اولنلرک مجزو می ایکن کندو عیلرینی  
اور تمک ایچون بویله تفو هات مجنونانه ایله ارکان دولته بهتان ایتلری بیوک  
حیاسزلق اولوب انجق کمنده یارای مقابله اولدیغندن بو طور و مشوار لریه  
عقلا او زاقدن با قوب استهز ایتمکده ایدی . نه چاره که عصیان بیودی حکومتك

ضعف نمایان اولدی . میدان اهل بنی و طغیانه قالدی زور بالر شماردی دولت نه  
پاچجغی شاشردی .

را من پاشا و قاضی پاشا ایله بحریه ناظری مورملی علی افندی کیفیته لدی الاطلاع  
فیا بعد ثبات واصرار اک فائدہ سی اولیه جغفی درک و اذعان ایله همان سرای هایوندن  
چیقوب یالی کوشکنده مربوط اولان بر قطعه کورکلی قرنفع سفینه سنه را کبا  
اسکدار طرفنه فرار ایتدیلر ایسه ده قره یه چیقمه موافع قویه ظهور ایتدیکنه  
مبی یوز الی قدر توابع و متعاقایله بر چکدرمه یه اقتاریلوب مرمره یه طوغری  
بادبانکشای فرار اولدیلر . لکن اشقيا طرفندن تعقیبلرینه مأمور اولان بر قلعه  
بریق سفینه سی ارقه دن یاقلاشـه رق کلوب یتیشـه جگنی اکلامه لریه باشدن قره  
ایستقانوسه یناشوب قره یه چیقهـه رق فرار ایتدکلر ندن تعقیبنه مأمور اولنلر مأیوساً  
عودت ایلدیلر .

برمنوال سابق باب عالیده ایام شتا ایچون مهیا اولان او دون و کمور ملتهب اوله رق  
آتش اطراف ده پروانه کبی طولا شان کوزی قزغین ارایخیلر ایکی کون قدر  
مانع تقرب اولوب اند نسکره اولدجه انتقامیه یوز طوغنه التون و کموش کلیجه لری  
ارامق ایچون یرلری حفر ایدر کن ناکاه بر تیمور قپو هویدا اولدی فتح اولندقده  
ایلر و سنه ینه اویله بر تیمور قپو ظاهر اولوب او دخی فتح او لغنه بر کارکیر  
مخزن چیقدی ایچر و سنه کیردکلر نده اوچ جنازه بولندی بری عالمدار و دیکر لری  
باش قادیخی ایله سالف الذکر حرم اغاسی ایدی که بوکالوب فوت اولمشلر ایدی  
یانلر نده آتون و جواهر ایله مملو کیسـه لر و صندوقـه لر اولوب ارایخیلر انلری  
غصب و یغما ایتدکد نسکره اغا قپوسـه سکر دوب ( شبخون کیجه سی بر تقریبله  
فار ایتدی دیدکلری پرا قادر پاشا ایکی نفر ارقداشیله بوکالوب قالمش بولندیلر )  
دیو مژده ایتدیلر یکیچری اغاسی اوله حق یادکار همان قطار اغالرینی اوکنه قاتوب  
پاشا قپوسـی محله کلیدیلر و جنازه لری معایته ایتدکد نسکره عالمدارک جنازه سفی  
سوریه رک ات میدانه کتوروب اوچکون علی حاله میدانه ترک ایله بعده یدی  
قله خارجنده بر خندق ایچنه القا ایتمشلر در .

وجه مشروح اوزره آتش فتنه و فساد یکیدن علوکیر اشتداد او لغنه یکیچری  
зор بالری وزرا و رجال دولت دن بعض ذوات اسلامی حاوی بر پوصله پاپوب  
او جاقلری حقنده سوء قصد ایله اتهام ایدر ک قتل و اعداملرین ادعا ایتدکدن  
 بشقه شیخ الاسلام بولنان صالح افندی زاده اسعد افندی مقدم و مؤخر نظام  
جدیده فتوی ویرمش اولدیغندن سبی سؤال واستقصا او لحق اوزره مجلسه

کل کنی طاب و تکلیف ایتکار نده مجالسه بولنан صدور عالما (بالاستحقاق  
شیخ الاسلام او لمش بر ذات جلیل الصفات حقنده بویله بر معامله نایجا اجرایی  
موجب نفیصه شان عالما و مستوجب انتهائ حرمت شریعت غرادر جمله من چاک چاک  
و افاده معرض هلاک او لمدجه بوکار ناهمواره موافقت ایتمک احتمال زین یوقدر )  
دیو ثبات ایله زور بالری بو داعیه دن واز چکور دیلر . اندن بشقه (اداره امور  
سلطنت محول عهده رجال دولتمر انلر فقدانی مصالح ملکیه مورث اغتشاش  
پریشانی اولور از جمه غالب افتدی مزایای اسرار دولتی عارف واحکام عهود  
وشروطه و اصول مکالمه دولیه واقع بر ذات اولوب در دست اولان رو سیه مکالماتی انک  
معرفتیله اجر اولنه یور بوصور تده جمه سی ایتمک منافی دعوای صداقتدر ) کی ادلهء  
مقنعه ایراد ایله غالب افتدی ی و انکله بر ابر دیکر بر راق بیکناه ذواتی دخنی قور تار دیلر .  
بعده زور بالر رامن پاشا ایله قاضی پاشانک فرار لرینی انکار ایله مطالبه لرنده زیاده  
اصرار ایلدکاری ائناده مشار اليه مای تعقیله عودت ایدن سالف الذکر بر یقه  
بولنالر دن بری مجلسه کلوب مشار اليه مای نصل تعقیب ایلدکاری بیان و تذکیر  
وقره یه چیقمش اولدقلری جهته یتشیله مامش ایسمه ده قره ده اولنلر کندولرینی  
احاطه ایتش اولدقارن دن شمدى یه قدر حیا یامیتا الله چکمش در لر دیو صنایدید  
یکچر یانه تبشير ایمکله صدور کرام کور دیکزی فرار لرینه اینسانیوب بزی  
بیهوده یور دیکن اشته تحقق ایتدیکه قاچشلر و بلکه طوتلمشلر دیملری اوزر ینه  
زور بالر سویلدکار ندن او تابون سکوت ایتدیلر .  
بونک اوزر ینه جریان ایدن مباحثات و مذاکر ائنک تبیجه سنده فرار لر بولندقلری

وقت جز الرى اجرا ولنق وسكن او جانعى رفع ايله قديم او جاقلهه رعايت او لنق  
شرطيه تفرق جمعيت و تحقق سند اطاعت ايتك او زرده كوج ايله جمعه كيجهسى  
ساعمت اللى راده لرنده قرار ويرلدى و فرار يلرك اخذ وكرفتى ايجون فرمان عالى  
اصدار يبورلدى .

بصورتله فتره صانکه نهايت ويرلشیکن فرداسی جمعه کونی صباحلین سرای های این بستانچیلرندن بعض اصحاب فتنه و فساد بر طاق ازاده او تلق قوسنی کشاد ایتمکله سکبانلردن برازی اعدام او لندیسه ده یکیچری ضابطانی مقدمابزم دشمنلریم ز را من و قاضی پاشالرایله انلرک متعلقاتیدر سکبانلرک اکثری بزم همشهری و احبابمزر در بزم آنلرله ماجرا من یوقدر دیو بر نوع دیسه اولق اوزره ویرمش او لدقلى عهود امانه مبنی اور طه لر ضابطانی بولدقلاری سکبانلری کروه کروه کتوروب قشاملرینه مهمان ایتدیلر نقه سیدخی شورا به بورا به طاغلوب کتندیلر فقط

بیکباشیلر یاه یوزباشیلر ندن بعضیلری اشقیالله دوشوب سیف غدر ایله تلف اولدیلر .  
واول ائناده طو بخیل طو بخانه یه عودت ایدر کن اش قیادن بر قاچی عربجی باشی  
عبدالله اغا یه قورشون اتمغله او دخی درت چفته قایغیله او زرلرینه واروب ششیر ایله  
بر قاچینک باشی یارمیش ایسنه ده دیکرلر یاه مصارعه و مشاجره ایدر کن دکزه  
دوشوب غرق اولدی .

اناطولی خاندانلر ندن بولی بکی اولان حاجی احمد او غلی مقدمما بولیده عساکر شاهانه  
تریبی و قشنه و خسته خانه بنامی کی خصوصات مهمه یه همت ایلمش اولدینه مبنی  
در سعادته جلب ایله عهده سنه قوچی باشیلوق رتبه می و بیوک امیرا خورلوق پایه می  
توجیه بیورلمش و بوند نصرکره دخی او مثلومه ام سلطنت سنه ده استخدام او لنه جقلردن  
بری اولق حسیله مقد مجھه اعیان و خاندانلر ماسکتلرینه اعاده او لندقلرنده مومنی ایه  
در سعادته ایقو نامش ایدی استانبولده مناو واشیجی و کوزله جی کی اصناف کاچنده  
بولی اهالی سندن پاک چوق اشخاص اولوب اگای مومنی ایمه عساکر معلمه یه خدمت  
سابقه سندن طولای دشمن او لندقلرندن بو فترت انسانده الارینه دوشیدی کی امان  
و زمان ویرمیوب اعدام ایلدیلر .

ینه مذکور جمعه کونی اسکدار یقه سنده کی فئه باعیه سلیمیه قشنه می او زرینه هجوم  
ایتدکار نده بر مقدار سکبان ایله محافظه یه مأمور اولان بیکباشی ارناؤد مصطفی اغا  
طوب و تقىنک ایله مدافعته یه قیام و پاک چوق اشقیایی اتلاف و اعدام ایلمش ایسنه  
اشقیا عادتی اوزرہ قشنه یه آتش القا ایتلر یاه سکبانلره پریشانلوق کلوب بواناده  
ارناؤد بیکباشی دخی شهید او لشدیر . بو وجهله اشقیا قشنه احراق ایتدکد نصرکره  
او جاق اغاسیله بیکباشیلر ک خانه لرینی و ( قورینک یانی صره یاشده ینار ) مثاذجه  
جوارلر نده بولنان اهالی خانه لرینی غارت و احراق ایلدیلار . قاضی پاشانک اجاره  
ایله ساکن اولدینی قوناغی یغما ایتدکارینه قانمیوب انى دخی یاقدیلار .

بو قوناق ایسه صدر اسیق متوفی اسماعیل پاشا قوناغی اولوب یتیملرینک عهده سنده  
ایدی اسماعیل پاشا معلوم اولدینی اوزرہ سلطان سالم دورنده یکیچریلری قاضی  
پاشا علیه نه تحیریک ایتمش اولوب بعده مدة علمدار پاشانک صدارت نده قاضی پاشا  
در سعادته جلب او لندقده انک قوناغی استیجار ایله اقامته ایلمشیدی اسماعیل پاشانک  
غیر تکشی اولدینی زور بالر بوکره قوناغی احراق ایله ایتمانه عظیم خسارت ایتدیلر .  
غاطه و طوبخانه حوالی سنده بولنان ارباب عصیان دخی لوند چفتلکی طرفه هجوم  
ایتدکار نده موجود او لان سکبانلر ک آتشنه طیانه میوب عودت ایتشلر ایکن  
سکبانلر ک مقدار کافی جیخانه لری او لندقدن بشقه بر قاج کونلک او لسوون ذخیره لری

بولندی بی جهله اکثری یه جک تدارک ایچون شورایه بورایه طاغیمش اولدقلری خی  
فهه با غیه تحقیق ایدزک تکرار هجوم ایله قشله لری واطرا فنده کی بیوت و دکاری  
سوزان و بوخانه لرده کی نسوانک کارکه و فراجه لرینه وارنجه بولدقلری اشیایی غارت  
و تالان ایلدیلر .

### \* وقایع شتی \*

یوم مرقومه یعنی یوم عرفه اولان جمعه کونی سلطان محمود خان حضرتlerی ادای  
صلات جمعه ایچون زینب سلطان جامع شریفه کیدوب اول انساده بی حیا و سر بردا  
بر طاق اشقا بیکوب مواجهه هایونده ساحدار اغا کی بعض قرنانک اعداملری خی  
طب و تکلیف ایده جک اولدقلری یکیچری اگاسی ایله ضابطانک معلوملری  
اولدقده تشریف هایوندن اوچه ( به یولاشلر نه طور رسز رامن پاشا و قاضی پاشانی  
طاقلر یاه سلوری طرفده طوتوب کتور مشارلر امان بر قدم اقدم ات میداننده  
حضرتلان قازقلره اوره رسز ) دیو ندا ایتملر یاه اشقا یای مرقومه طاقلیه اورادن  
حرکت ایتدیلر و طبانی یانمش ایت کی سرعت ایله ات میداننه طوغیری سکر دوب  
کیتیدیلر عاقلانه بر تدیر ایدی که سلامانق رسماً عربده سرجه اجرا اولندی .  
علمدار پاشا یاننده بولنان مهر هایونی دخی اول کون جامع شریفه یکیچری  
اغایی طرف سلطنته تقديم و تسلیم ایلدی .

جمعه نمازنندن صکره منحوم سلطان مصطفانک جنازه سی پدرلری عبد الحمید خان  
منحومک تربه سنه دفن اولندی .

شیخ الاسلام ایله فائمقمام پاشا بر رقاج کوندن برو سرای هایونده بیتوت ایتشلر  
ایدی اشبو بیرام کیجھی شیخ الاسلام افندی صغوق چشمہ قوسنندن چیقوب  
عودت ایدرکن بعض اشقا برب ایله مصاحبیت ایدرک نظام جدید شیخ الاسلامی  
تعییر یاه ناجا سوزلر سویلکلری صدور عظامک مسموعلری اولدقده شاید که  
ناموس علمایه طوقونه حق برعامله ناجا ایتمیلر دیو تلاش ایدوب بونک اوزرینه  
ارتق شیخ الاسلامک تبدیلی ایجاب وقت وحالدن اولدینه طرف سلطنت سینیه  
عرض واعلام ایتشلر در .

یوم مرقومک فردامی عید فطر او ملغه سرای هایونده دأب دیرین دولتعلیه او زرده  
معایده هایون رسم عالیسنک اجرامی مقرر اولدینگندن کیفت عالما و رجاله اخبار  
او نغله اول وقتک اصولی او زرده علی السیحر سرای هایونه کاوب دیوان یرنده  
اجتمع ایله اجرای رسم تبریک اولندقدن نکرده سلطان محمود خان حضرتlerی

سلطان احمد خان جامع شریفته عنیمت و صلاة عیدی بعد الادا سرای همایون نارینه  
عودت بیوردیل .

محترق اولان باب عالی بنا او لنججه دک رؤیت مصالح ایچون مرکبیلر قوسی  
قارشوسنده کائن اسبق والده سلطان کتخدامی یوسف اغانک قو ناغی موقعتا باب آصفی  
اتخاذ او لنق او زره قرار ویریلوب همان اشبو یوم عیدده تنظیف و تنظیمه ابتدار  
اولنهرق فرداسی بعض اقلام ایله قائم مقام پاشا اورایه نقل ایلدی .

واول کون کوسه کتخداد دیو معروف اولان چلبی مصطفی رشیداقدی کتخدای  
صدر عالی اولدی .

### \* علمدار پاشانک ترجمهٔ حالی \*

مرحوم مشارالیه علمدار پاشا روس-حق یکیچر یلنندن وسط الحال حاجی حسن  
نام ذاتک او غلیدر . دور مصطفی خانیده ظهوره کلان روسیه سفری اثنا سنه  
فرق ایکی بلوکاک اورته‌سی ایله سفر بر ایکن بیراقدار اولملغاه علمدار دیو شهرت  
بولمشیدی و غایت شجع و عسکر اعمالنه قادر وسخی ویولداش او غرینه جان ویر  
برذات اولملغاه یین الناس مدوح و یکیچر یلر ارده سنه مرعی اخاطر اولمشیدی  
وزراعته و حیوان اخذ و اعطاسیله کسب ثروت و سامان ایدوب برخیلی همپا  
و خدمتکار و اعیانلر کندویه دیش قویوره می‌حق مرتبه‌ده اقدار پیدا ایدرک  
کندو کندویه دره بکیلک طور وحاله کلشیدی .

پاسبان او غلی فتنه سنه خلی آدمایه روس حق اعیانی ترسنکلی او غلی اسماعیل اغایه  
معاونت ایغکله یاننده پک زیاده اعتبار بولدی و هراز غراد اعیانی اولدی .  
و اسماعیل اغا بیوک میراخور پایه‌سی آلدقده بر قاج آدمنه قوچی باشیاق رببه‌سی  
استدعا ایدوب آتلردن بریسی دخی علمدار اولملغاه عهده سنه قوچی باشیاق  
رببه‌سی توجیه بیورلدي .

قاضی پاشانک نظام جدید عسکریه ادرنه جانبنه حرکتده صدر اعظم اسماعیل  
پاشانک تحریکی او زرینه نظام جدید علیه‌نہ اوله رق ادرنه اعیانی طاغ دوین  
او غانه اعانه اسماعیل اغا طرفندن ادرنه طرفنه سوق عسکر اولندقده علمدار  
دخی کوسه کتخداد دیو معروف اولان کتخداسی احمد اغایی او چیک عسکر له  
قاضی پاشا علیه‌نہ کوندرمشیدی

اول ائناده اسماعیل اغا قورشون ایله اور یلوب اعدام اولندی . قاتلی کندو  
بلوکاشیلرندن طرنویلی سلیمان اغا اولوب طرف سلطنتدن کندو سنه اکر اغا کی  
اولدیر رایس-هک یرینه روس حق اعیانی اولورسین دیو وعد بیورللغاه او دخی

بر کیجه علی الغفله اسماعیل اغایی اعدام ایلمش اولدینی مرویدر . لکن روم ایلیجہ اسماعیل اغانک قاتل کندوستک خواص اتباعدن اولدینی حالده زوجه سی حسن و جمال ایله معروف اولوب اسماعیل اغا ایسه غایت زنپاره مزاج بر آدم اولدینگدن براراق مرقومه یی جلب ایله ملاقات ایتمک داعیه سنه دوشدکده مرقومه کندو زوجه بیان حال ایتمکله او دخی حیتی ایحاجبه افندیسی اعدام ایلمش اولدینی محکیدر هرنه حل ایسه اسماعیل اغا اعدام اولندقده اتباع و متعلقاتی و اطراف و جوارک اشراف واعیانی روسیجقده اجتماع ایله مشاوره ایدرک عالمداری آنکیرینه انتخاب ایله جمله سی آکا مطبع اولمک اوزره قرار ویروب اودخی سلفی متوفانک اموال لاتحصاً سندن آنلره هدیه لر و خلعتل اعطای سیله جمله سی تطیب ایلدی و آز وقت ظرفده سلفندن زیاده شهرت بولدی و روم ایلینک هر طرفده نفوذی جریان ایدر اولدی .

سلطان سلیم عصر ینک او اخر نده کشاد اولنان روسیه سفر نده کور یلان لزوم و ضرورته مبنی معاملات نوازشکارانه ایله وزارتی قبول ایتمک اوزره اقنان اولنهرق عهده سنه رتبه وزارتاه طونه یالیسی سرعسکر لکی توجیه بیورلدي کندوستی فی الاصل یکیچریلک افکار نده متصعب ایکن اردودی همایونک پریشانلغه و یکیچریلرک انتظام سر لغه باقوب اول افکار دن و از چکدی و سلطان سایمی ینه تخته چیقار و بدہ نظام جدیدی تأسیس و تأیید ایلمک امليه استانبوله کلدي و سلطان سلیم خان حضر تلری قضايه اوغر امگاه سلطان محمود خان حضر تلری اجالس ایله امور دولتی مجدداً تنظیمه فوق العاده اهمیت ایله تشیث ایلدی .

حالبوکه نفس الامرہ حصر نظر ایله هر طریق ماوضع لهنه ارجاع ایدرک دولتی یکیدن تنظیم و مصالحتک هر شعبه سی دفعه اصلاح ایتمک پاک چوق کیمسه لرک منافع ذاتیه سنه طوقونه جغدن حقلی حقسر خصماسی چوغالدی .

عقل کتخداسی مقامنده بولنان رجال دولت ایسه ذوق و صفايه منهتمک و جلب منفعت ذاتیه یونه سالاک اوله رق آنی دخی اکانجه عالمنه دوشوروب شاشتر تدیلو بوجهه لاه غفتده بولنوب کمینکیر فرصت اولان یکیچریلر بفتحه کندوستی باصدق قلنده بیزار و یاور اولدینی حالده خیایجه طیانوب طورمش ایسه ده بر طرفدن امداد اولندینی جهته حیا اشقیا الله دوشمامک اوزره جیخانی آتشلیوب آنلره برابر تلف اولدی .

دولت و ماتی حقنده نیتی خیلو و همتی پاک عالی بر ذات اولدینگدن بوجهه فلا کت زده اولدینگه تأسف اولنور علی الخصوص سکبان جدید نامیله ایکنچج

دفعه اوله رق ترتیب ایلدیکی عسا کر معلمه نک الغاو احتمالی موجب تأسف عظیم در  
نه چاره که تقدير الهی مساعد او لمدیقه رأی و تدیر کار کر تأثیر اوله میور .

\* بیلت \*

جهانرا جهاندار خواهد خراب \* بهانه سیاوش و افراسیاب

رحمه الله عالیه رحمة واسعة

بر جاریه مستقر شه سندن بیکار باک نامنده بر مخدومی تولد ایدوب درس عادت ده  
چهارشنبه سمتیمه خلوتی تکیه یه سنده مدت مدیده پوست نشین اولمشدر .

\* عزل و نصب و دیگر بعض و قایع \*

بروجه بالا شیخ الاسلام اسعد افندی حقنده کروه اشقيا عاناً کفت و کودن  
خلی او لمدققری جهله صدور علماء طرفدن واقع اولان اخطار واستدعا او زرینه  
شوالک او چنجی کونی عزل ایله یرینه نقیب الاشراف بولنان دری زاده عبد الله  
افندی شیخ الاسلام نصب او لندیفی صره ده صدارت دخی قائم مقام میش پاشا عهده سنه  
توجیه ببورلدی واسعد افندی چند روز قاکیجه ده کی ساحلخانه سنده اقامته  
ایتد کد نصرکره صونا عن الاشقيا صورت فنیده اربه لنی اولان معنیسایه کوندرلدی  
قاندیر ملی محمد نام سر کرده اشقيا بروجہ بالاتر سانه ی ضبط ایتد کده ترسانه خلیفه لرندن  
برینی ارسال ایله افديسی اولوب بروسه ده منیا مقیم اولان قپودان سابق سید علی  
پاشایی دعوت ایتد کده اول یادرکار دخی بلا امر عالی یزندن حرکت و عرفه کونی  
درس عادت مواثیت ایله طوغری اغا قپوسنه کلوب زور بالرله بعد المذاکره بی محابا  
ترسانه یه مسروایله خود بخود مقام قپودانی یه قعود ایتمک کبی بر حرکت مجنونانه یه  
اجترا و اوجا قلونک ادعا حکمنده اولان استدعا ایله اشبو شوالک او چنجی کونی دریا  
قپودانلنجی مسندینی استیلا ایلدی اشبو سید علی پاشا فی الاصل چرکستاندن نشت  
ایدوب شانی زاده تاریخنده تحریر او لندیغنه کوره ایام شبابنده جزائر غرب دایلری  
اللر نده دایجه تربیه کورمش غایظ و خشین برآدم او لندیفی حالده زهد و ورع یوزنده  
کورنمکله ین العوام دین و ایمانی بتون و طوغری سوزلی دیو معروف ایدی بیک  
ایکیوز بش تاریخنده قپودان دریا کریدلی حسین پاشا معیننده اوله رق قپودانلنق  
سن جاغایله قره دکزه کیتمش سیدی دونمای همایون معیننده کی بر راقچ جزائر دایلریله  
کیز لو جه مشورت ایدرک کندو باشه بر ایش کور و بدہ قپودان پاشا او لق داعیه سنه  
دو شملکه کلارابورنی او کنده رو سیه دو نماسته لدی التصادف تعلیماته مخالف اوله رق  
بر راقچ جزائر کمیلریله خط ترتیبدن آیریلوب قورصان جنکنه کیدر کبی ایلرولیه رک

دشمن دو نهانمه پالا ورده صاورمه مباشرت ایتد کده دشمن طرفندن بر تمام الابانده  
ییوب معینته کی کمیلر خیلیجه زده لئش و بو حرکتی دو نهای هایونه خیلیجه  
شاشقناق ویرمش اولدینی حالده بو حرکات خود سرانه سندن طولای برجزا  
کور مدیکنده مؤخر آجکوک حسین پاشانک قودانلاغنده دخی بومتلو حرکات ناجایه  
جرائی حسیله لاجل الاعدام بر دفعه اوچ انبارلو ده جبس اونهشیکن دار السعاده  
اغاسی بالا اغانک تصحیله قور تلدي .

لکن ینه متبه او لیوب مائل تمرد و شقاق او لمغله قودانانی رفع والغا و طربزونه نفی  
واجلاء اولندی و بر مدت سکره اطلاق اولنه رق عهده سنه قوچی باشیلیق رتبه سفی  
توجیه قلنده انکلیز دو نهای استانبول پیشکاهنه کلو بده استانبول خاقی سواحله  
دوکلر کده او ته دنبرو حضر تکشی اولدینی قودان پاشالغلک تحصیل ایچون اسقندیل  
ایدرک عوام ناس ایچنده برقاچ کمی ویرسه لرد و اروپ شو دو نهای اوروپ حرق  
یا غرق ایتمم یولاو لو ند نامه طرز نده عامیانه سوزلر سویلیوب تفکخانه سمتندن  
کچماش و طوبخانه چشم سندن برصو ایچما مش کمسنه لر دخی بربیسه سید علی بک  
ش و کمیلر اوزریته بش کمیله کوندر لسه جمله سفی اسیر ایدر اما ایش بش قه در دیو  
سویلنمکده اولدقلری حالده سلطان سلیمان خان حضر تلری اورایه کله رک کندو سنه  
الفات ایتد کده اکادخی بهادر لقدن بخته موجب اشراح خاطر هایون او له جق سورلر  
سویلملکله معینته یکرمی قطعه کمی ویریلوب متعاقبا رتبه وزارتاه دریا قودانانی دخی  
عهده سنه توجیه بیور لدی انجق قور صانلقدن یتشمه اولدینه مبنی ترقیسی ملتزم  
اولان نظام جدید مسلکنده انحراف ایله ترسانه اموریتی باشی بوزوق طرز نده  
اداره هی میل ایتدیکنده نزد شاهانه ده مقدوح و فقط خلاف کیران عند لرنده مددوح  
او لمشیدی بعده سلطان مصطفی عصر نده بر فرقه دو نهایه ایله ای دکنر بوغازینه واروب  
روسیه دو نهاییله لدی المحاربه منهزم اوله رق دو نهای هایونی خیلی خساراه  
او غرائدی و کندو صوچی با صدر مق ایچون بعض امرای بحریه ایله اعتماد  
ایتدی مؤخر اعلمدار پاشا استانبوله کلد کده اینی عزل ایله برو سهیه نفی و اجلاء ایدی  
بوکره زور بارلک دعوتیله کلوب خود بخود قودانلوق مقامنه چکدی زمان اختلال  
او لمق حسیله سلطان محمود خان حضر تلری دخی تصدیق و تقریره مجبور اولدیسده  
حقنده اضماع غیظ و کین ایتسی امر طبیعی ایدی .

سلطان شهرباری محمد بک ایله چوقدار اغا ترتیب جدیدک غیر تکشلیکی ایله معروف  
اولدقلر نده حقلر نده زور بارلک خصوص متلری او لمق حسیله چاره سز شوالک در دنگی  
کونی دائرة هایوند اخراج ایله قبریسه نفی اولنوب کیلار کتخداسی امین اغا سلاحدار

شهریاری و قهقهه جی باشی عنان اغا کیلار کتخداسی والجاج عارف اغا  
قهقهه جی باشی اولدیلر .

تبدل مشیخت سبیله منحل اولان نقابت اشراف منصب شریف شوالک بشنبیجی کونی  
مکه مکر مه پایه لورندن سابقاً اسکدار قاضیی چابی زاده حفیدی السید زین العابدین  
افندی یه توجیه بیورلدي .

دأب دولتعیه اولدینی او زره اول عصر لوده بهر سنه اوائل شوالده  
توجهیهات اجرا اولنهرق مأمورینک کیمی ابا و کیمی عزل و تبدیل ایدیلور و آچیقده  
قلانلره موقوفاتدن بزر مقدار عطیه ویریلور ایدی بوسنه تبدلات واقعه حسیله  
چند روز توجیهات بکدی و نهایت شوالک سکرنده اجرا اولنہ بیلدی بھرسنه  
اجرا اولنان توجیهات تمامیه درج و تحریر ایمکده فائدہ تاریخیه اولدینغنه مبنی  
تاریخمزده اندن صرف نظر اولنشدر آنجق برمنونه و سائر سنه لرک توجیهاتنه  
مقیس علیه اولمک او زره بوسنه اجرا اولنان توجیهات دفترینک برصورتی یازلماق  
مناسب کورلیکله بروجه آتی ذیل کتابده (۴) رقیله علاوه اولنور .

برمنوال مسروح رامن پاشا ایله رفقاسی استانبولدن فرار ایتدکد نصرکره رامن پاشا  
ایله ایجہ محمد بک چتابلجه ده سلیم کرای سلطانک چفتلکنه واروب قاضی پاشا وعلی  
افندی عودت ایله علی افندی درسعادته برمحله اختنا ایتش و قاضی پاشا غایت  
جری وجسور برآدم اولدینگدن منکر آ استانبولی طولاشوب ات میداننده وسائر  
جمعیت یرلرندکی احوال واقوالی تمائنا و استماع ایتدکد نصرکره اسکداره کذار ایله  
علاویه طرفه کیتمش ایدی .

فقط حیاً یامیتاً اخذ و کرفت اولنمری ایچون هر طرفه او امر علیه کوندرلمش  
اولدینغنه مبنی فی الاصل قاضی پاشانک آدملنردن اولان تکه متسامی قپوچی باشی حاجی  
محمد اغا امر تجسسه اعتنا ایمکله اول حوالی یه واردینی کبی قاضی پاشانی طوطوب  
اعدام ایله سرمهطوعنی درسعادته ارسال ایلمش اولدینگدن بومقامده ترجمہ حالتک  
بیانی مناسب کورنمشد .

مرحوم مشارا ایله قاضی عبدالرحمن پاشا شیخ الاسلام اسبق مرحوم منقاری زاده  
احفادنون و موالیدن محمد افندینک مخدومیدر و طریق علمیه اصحابنوندر .

قیصریه نائی ایکن بوزقیر قضاسی معدن هایونی مدیری بولنان عمیماری علی افندی  
علیهنه قضاء مذکور اهالیسی قیام وغدرا کندوسنی اعدام ایله اموال واشیاسنی یغما  
وجواریسنون بریمنک عرضنه تساطت ایله ناموسنی هتك و هبها ایلمش اولدقلرینی  
استماع ایدیجک قیصریه نیابتندن استغفا و عننك انتقامنی آلمق او زره کندوسنه ماذونیت

اعطا بیورلمسنی باب عالیدن استدعا ایله قیصریه دن حرکت و بوزیر قضاییه هم حدود  
 اولان سیدی شهری قضاسنه واروب اراده علیه یه انتظاراً چند روز اوراده مکث  
 واقامت و متعاقباً در سعادتمند وارد اولان رخصت عليه موجنجه ایکی بیک قدر  
 عسکر تدارک ایله بوزیر قضاسنه عزیمت ایدرک علی افدىنگ قاتلاری طوطوب  
 اعدام وارباب فسادمند نیجه لرینی ضرب و تنکیل ایله اخذ انتقام ایدلیکنی باب عالیه  
 عرض وانها ایتدکده خدمتی نزد سلطنت سینده مقبول او لغاه عهدمند منه با رتبه  
 میر میرانی معدن مذکور اماتی و علائیه و ایچ ایل سنیجاقلری متصر فلانی توجیه  
 بیورلش و بش التی آی صکره عهدمند منه رتبه سامیه وزارت ایله قونیه والیاکی  
 احسان او لنوب اون اوچ یاشنده بولنان او غلی عبدالله بک دخی رتبه میر میرانی ایله  
 معدن مذکور اماتی و علائیه وبک شهری سنیجاقلری توجیه ایدلش ایدی فقط مشاراشه  
 قیصریه نیابتمند مقدم قونیه دن نائب ایکن بعض اشخاص مضره نک تأدیب و تربیه لرندن  
 طولایی وجوه وارکان بلده دن بعضیلینک خصوصیتی قزانمش ایدوکنه مبنی خصوصی  
 انک قونیه والیسی اولدیغی ایشتندکلری کبی قونیه و نواحیمند بر راق بیک کشی  
 جمع ایله کندوسنی قونیه یه قویماق او زرده بر هیئت عصیانیه تشکیل ایتمش اکندوسنک  
 یانشند کی عسکر قونیه یه جبراً دخوله کفایت منتبه سنده ایکن بیهوده یوه بر چوق  
 قان دوککدن احترازاً قونیه یه چند ساعت مسافه ده چایر با غلری دینلان محله نصب  
 خیام اقامت ولسان مناسب ایله اهالی یه پند و نصیحت ایدرک تأییله چالشمن ایسهده  
 مؤثر و مشمر اوله میوب ایام شتا اولق حسیله چادرلرده طول مدت اقامت دخی  
 مستلزم انواع زحمت و صعوبت اولدیغندن همان جری وجسور آدملرندن ایکیوز  
 کشی انتخاب واستصحاب ایله بر کیجه ساعت بش صولنده قلعه قبوسندن دخول  
 ایدوب اورادن حکومت قواناغه وارنجیه دک جمعیت عصیانیه طرفندن اوزرینه قورشون  
 یاغدرلش والی قدر آدمی جرح و اعدام ایدلش ایسهده کندوسنی قورشون اصابت  
 ایتیوب باقی آدملریله حکومت قواناغه واصل اولدیغی کی خلافکیرانی خوف و خشیته  
 دوچار اولوب طاغلمشلر او دخی فرداسی فرمان عالی یی قرائت ایتدرد کد نصرکه یکیچری  
 طاقمند وارباب فسادمند ایکیوز قدر شخصی اعدام ایله علی الفور قونیه خارجند  
 بر حکومت قواناغی انشا ایتدیر منش ایدیکه شمدی عسکر قشله سیدر بش التی سنه قونیه ده  
 رضای دولته موافق صورتده خدمت و تنظیم عسکره همت ایمکله عهدمند منه انطاولی  
 والیکی توجیه بیورلدى وتدارک ایدلیک او توپیک قدر نظام جدید عسکریله روم ایلی  
 اصلاحاتنه مأمور اولدی بعده اعاده ایدلدي و علمدار پاشا زماننده ینه در سعادته  
 کتورلدى بورالری یوقار و لرده تفصیل و بیان او لمنش ایدوکندن تکراره حاجت

سکبان جدید عسکری قریب العهدده ترتیب اولمنش او مسلیله هنوز کرکی کبی تعليم او لنو بده ایچلرنده انصباط عسکری و بینلرنده او باق غیرتی حصول بولامش ایدو کنند و مجموعی درت بیک راده سنده او لوب جمعیت اشقيا ایسه آنلرک اضعاف مضاعف او لدیغندن تدافعی حرکت او لمق موافق حال و مصلحت کورلدیسهده اشقيا سرای هایونی احاطه و ایاصوفیه مناره لری کبی بعض محال مرتفعه یه صعودا یله سرای هایون دروننه قورشون آتمجه باشلادقلنندن بشقه یکیچریلک غیرتی مرض جذام کی عامه نک ایلکلارینه ایشله مش او لدیغندن اندردون هایونده آشجی و حلواجی و اتمکجی وصفه لو وکلاهی وزلفی بالطه جی و سائر بوستانیان و خدمه مستحفظان سرای سلطانی او لان سکبانلره نظر خصومت ایله باقوب تنها بولدقلری یرده اعدام لرینه قیام ایدرلردی .

بیرونک عصیان و شقاوتی او زرینه اندرونک دخی بو وجهله اختلال و فتری سکبانلرک موجب فتور و مأیوسیتی او لدیقه رامن پاشا و سائز وزرا منوبات خدمت و اطاعت پادشاهی بیان واهل بنی و طغیان ایله و قوع بولان مدافعه و محاربه دکی اجور جز یاه آخر و یهی آورده زبان ایدرک بر مدت عساکر مرقومه یی حسن اعمال ایده بیالمشلر ایسه ده انجامکار یاس و فتوره دوچار او له جقلری درکار او لدیغندن و اندردون هایونده ذخیره مفقود او لدینی حالده کروه اشقيا سرای هایونک صو يولارینی هدم ایدکلار ندن چاره سر ز سرای هایوندن خروج ایله اشقيا او زرینه هجوم او لمق لازمه حالدن کورلدی .

بناءً عليه جرءه حرب و وغا او باق اغاسی سلیمان اغا مأمور او له رق درت بیک سکبان و درت قطعه طوب ایله باب هایوندن خروج و اشقيا او زرینه هجوم ایدکده بر قانلو محاربه یه باشلانوب طرفیندن برر مقدار تلفات و قوعه کله رک سکبانلر حلات شدیده ایله سرای هایونه طوب و تفک اتان اشقيا کیرو پوسکور تدیلر و ایچلرندن بر فرقه آریلوب جبهه جيلر قشنه سی او زرینه هجوم واقتحام ویور ویش ایله ایچر ویه کیرو ب بولدقلری اشقيا قتل و اعدام ایدرک قشنه یه ضبط ایدیلر و بر فرقه سی آت میداننده اراءه صوات ایدیکی حالده دیکر بر فرقه سی محترق پاشا قوسی اطرافنده مجتمع او لان اشقيا اوروب طاغت قد نصرکره صوغوق چشمہ يولندن عودت ایله آت میداننده کی قسم جیمنه التحاق ایدی .

سکبانلرک بویله حرکات جسورانه سی یکیچریلره مورث خوف و دهشت او له رق آجیدن مقابله یه جرأت ایده میوب اکثری دیوان يولندن کی خانه لره دخول ایله کوزدن نهان و بر ازی دخی او زاقله ده طولا شرق انجام کاره نکران او لمعه باشلای .

بونک اوزرینه سایمان اغا عسکری اوچ قسمه تقسیم ایله برقسمی قوه احتیاطیه اولمق اوزره آت میداننده براغوب بر قسمی اخور قپویه طوغری سوقاه اول حوالیده کی اشقيانک ضرب و تنكیانی امر ایلدی .

بر فرقه ایله دخی کندوسی اغا قپو سنه متوجهها دیوان یولیه حرکت ایتدی وارغاد بازارینه قدر کیتدی لکن یول اوزرنده کی خانه لرک بعضیلر نده یکیچر یلر مختفی اولملعنه انلری کیروده بر اقامق اوزره سکبانلردن بعضیلری خانه لره کرمکله سایمان اغا ایلر ولدجکه قوتنه ضعف کلکده اولدینی خالده یکیچر یلره متعلق اولان نسواندن بعضیلری سکبانلر اوزرینه طبا نجه و تفنک انداخت ایدرک و قینار یاغ دوکرک خلیجه شاشقلاق و یرد کار ندن بشقه یکیچر یلره فریاد ایله ( بره جامن بو ظالمهر بزم خانه لریزه کیروب عرض و ملمزه تعرض ایدیورلر سز باشه چیمه میه حق ایسه کز باری او لریزه کلوب اختفا ایدیکز ده بز چیقوب حقلرندن کالم ) دیو جعلیه و مواضعه یوللو استعانه سیاقنده تشجیع ایتمدی اوزرینه یکیچر یلر غیرت وحدته کامرک ارغاد بازارینی چکمش اولان سکبانلر اوزرینه فدا کارانه محروم ایتلر یله غایت خوزریزانه برمقاله شروع اولنده یقینی اشناوه سایمان اغایه عودت ایتسی ایجون سرای هایوندن امر کلیکله قاعده حر بیه اوزره آهسته رجعت ایدرک آت میداننده دیکر ایکی فرقه ایله بر لشووب هیئت مجموعه لر یاه باب هایون پايشکاهنه کلادیلر .

فقط بو اشناوه او چیوز قدر سکبان جبه جیلر قشنه سنه کیروب واوزر لرینه کلان درت بش بیک قدر اشقيا به مقاومت ایدوب طور ملغه یکیچر یلر محروم ایله قشنه به کیره میه جکارینی اکلا یوب هان ارقه طرفه رق قشنه آتش ویردیلر در حال قشنه مشتعل اولملعنه سکبانلر ایکی آتش اراسنده قالمش اولدقلری خالده سراي هایوننده کی سکبانلر اشقيا اوزرینه برشدتلو یورویش ایدرک انلری قورنار دیلر اول کون پك شدتلو کون طوغیسی اسوب اول حوالی ایسه استانبولک اک طبیق وا زدحاملو یرلری اولدینگدن در حال قشنه مشتعل اوله رق آتش حریق اطرافده کی محلانه سرايت و پك زیاده کسب شدت ایله طرفینک محومنه مانع اولمغین ایکی طرف دخی او زاقدن تفنک جنکنه قانع اولدیلر .

بر طرفدن جنک و سیز و بر طرفدن اشبو حریق هول آنکیز نمونه نهای روز روستاخیز اولوب حریق اطفا ایده جک اولنلر از دیاد و اشتدادینی آزو و ایمکده اولدقلرندن حریق بالطبع قول قول اولوب بر قولی دیوان یولی اطرافی احراق ایدرک سایمان پاشا خانه طوغری کیتمکده و بر قولی دفترخانه و مهترخانه حوالیسني

و دیگر قولاری سلطان احمد جامعنک اطرافنده کی دیگر محلات و چارشولری احرار  
ایمکده اولدیندن اول محله لردہ ساکن پیران و نسوان و صیان هر چند فریاد  
و غافن ایدرک مدد و عنایت ایستمکده بولمنلر ایسه ده فریاد و ناله لرینی اصغا ایدن  
او لمدینی جهنه کیمی پنجره دن و طاملدن اشاغه آتیلوب زخدار و کیمی طرفیندن  
آتلان قورشون دانه لرینک قضارا اصابیله عازم دار القرار او لمقده ایدیلر .

اشقیا ایسه بر طرفدن سکنانلره تفک آتمقده و بر طرفدن بولدقلری اشیایی غارات  
و یغما ایمکده اولدقلری حالده ایچلرندن بعضیلری کوزلرینه کسدردکاری کسانی  
دولت طرفداریدر دیو اتهام ایدرک خانه لرینی یغما و هتك عرض و ناموسه اجترا  
ایلمکده و یکیچری زور بالری عادت دیرینه لری او زره ارکان سلطنت سینه نک قتل  
و امحاسی و خداوندرکار سابق سلطان مصلحه ایله رابعک اجلامی کی مو حش سوزلر  
سویلمکده ایدیلر .

سلطان مصطفی ایسه دها کیجه لین مختوقا اعدام او لمشیدی کیفیت اعدامه دائر  
تفصیلاته دسترس اوله مدق فقط رامن باشا و قاضی باشا و بخریه ناظری موره لی على  
افندی و بخریه امر اسندن ایجه محمدبک معز قتلریه اعدام او لمش ایدو کی یاپلا امامنک  
تاریخچه سنده مندرجدر .

وبو محاربه لردہ سکبان او جانی اغامی سلیمان اغا و یاغاقچی بیکباشی نام مرد دلیر ایله  
الی یوزدن متباور سکبان شهید اولق حسیله حکومت سینه نک قوتی ایجه ضعف  
و تنزل بولش و چونکه سکبان جدید عسکری بروجہ بالا هنوز کرکی کی تعیم  
کورمامش اولدقلری و درت بیک درمه نچاتمہ نفر اتدن عبارت بولندقلری حالده بود  
اشقیایه مقاومتی مجرد ضابطه لرینک شجاعت و مهارتاری ثمره سی او لمدیندن سلیمان  
اغا و یاغاقچی بیکباشی کی اک دکر لی ضابطه شهید او یچق سکنانلره خیلیجه دهشت  
کلش ایدی فقط طرف مخالفینده دخی بشیک قدر تلفات و قوع بولغله یکیچریلرده  
دو چاریم و نلاش اولمشار ایدی .

سلطان سلیم عصر نده اولدیچه تعیملو عسکر اک بعض اسلام بولده اون بیک قدری  
موجود بولنور ایدی بو کره او لقدر معلم عسکر موجود اولسه کروه اشقیایه در حال  
غلبه او لنه حق ایدو کی شودرت بیک یکی سکنانلرک ابراز ایتدکاری آثار شجاعت  
و مردانکی ایله ثابت اولمشدر .

الحاصل درت بیک سکبانک الی یوزدن زیاده سی شهید اولق اولوقته کوره حکومت  
سینه جه خیلیجه ضایعات دیمک او لوب فقط بومحاربه لردہ یکیچریلرک دخی پاک زیاده  
کوزلری یلمش او لمدیندن چمعیتلرینه تفرقه کامک قورقوسیله فوق العاده مضطرب

اولدیلر بناءً علیه انظار عامده علمای کندولریله هم افکار کوسترمک ایچون بروجہ  
بالا صدور علمای اغا قپوسته جلب ایله کوز حبسنه الدیلر .

قالدیکه اهل عرض صورتنه کورینان اهالی استانبولک اکثری یکچریلر ایله برلک  
و طربق شقاوت و طغیانه سالک اولدقلرندن و کروه اشقيا بروجہ مشروح ایا صوفیه  
مناره لرینه چیقوبده سرای هایونه قورشون آتمه درجه لرینه قدر اظهار بقی و طغیان  
ایلدکار نده ساطان محمود خان حضرتله حدلتلوب سفن حریبه طرفدن دخی  
اشقيا اوزرینه طوب آلتمسی امر ایتمکله اون قبانی پیش کاهنده لنگر انداز اولان  
بکلکلر اغا قپوستی نشان ایدرك طوب آتمه باش لایوب بروجہ بالا دیوان يولنده  
سکبانلر اشقيا ایله محاربه ایتدکاری ائداده کمیردن دخی طوبل ایشلمکده ایدی .

شایان تعجب موادندرکه طوبلرک کله لری بعضاعا قپوستی کذار ایله جوارنده کی  
خانلره ایصال خسار فرکله سامیانیه جامعنک بر مناره مسی رخنه دار ایتمکله استانبول  
اهالیسی اشقيانک ایتدکاری تجاوزاتدن چشم انصافی اغماض ایله (الله الله بونه دیمکدر  
طوب ایله استانبولی یقه جقلر وا جاقلوی آتشه می یاقه جقلر ) دیو اهل بقی و طغیان  
اوزرینه امام المسلمينک امریله آتلان طوبلره اعتراض ایدرك برقات دها حکومت  
سینیه یه ابراز خصوصت ایدر اولدیلر .

مع مافیه کله لرک اغا قپوسته تواردي اغالره موجب دهشت اوله رق جمعیتلری تفرقہ  
یوز طوتمش و چوغی جیخانه من قالمدی دیو بهانه ایدرك شورایه بورایه صاؤشوب  
کیتمش ایکن او جاق غیرتی غیرت اسلامیه تقدیم و ترجیح ایدنلر افکار تعصیکار یلنر نده  
ثبات کوستمش وباتسی او جاقلری او غورنده جان ویرمک او زره بینلر نده قرار  
ویرمش ایدیلر .

فقط حریق مذکور جمله یه دهشت ویرمکله هر کس کندو خانه سی محافظه قیدینه  
دو شهرک سمت و محله سنه کیتمکله بالطبع جمعیت اشقياطاغلداری بوایسه صنادید بکتابشیه یه  
موجب فکر و اندیشه اولمگه کویا که او جاق اغالری اشقيا ایله هم افکار اولیوب  
انجع اغای مقتول کی انلرک دخی کر فتار ایدیه اشقيا اولدقلری و طرف هایوند  
هر نه فرمان بیوریلورایسه کردن داده اتفیاد اوله جقلری بیانیه طوبلرک توفیق  
و تعطیلی نیاز و شفاعت ایتمک او زره صدور علمای سرای هایونه کوندرمک  
او زره قرار ویردیلر .

انلر دخی بووسیله ایله یقه لرینی دست اشقيادن قورتار و بد تصحیح عیار اخلاص  
ایچون دائرة سلطنته دوشمکی جانلرینه منت بلدکار ندن همان حرکت ایدرك و هزار  
زحمت و مشقت ایله بین الخوف والرجا اثنای راهده جابجا آتیلان تفناک و طبانجه

قورشونلری اره سندن چهارک سرای هایونه واصل و حضور هایونه داخل اولدقلرنده وزرای عظام دخی پا بر جای قیام اولدقلری حالده سلطان محمود خان حضر تلری مشارالیهم افديلره الفات ايله خطاب و (برادرده وفات ايلدی) ديهرك سلطان مصطفانڭ قنطره مكافاتدن افتاده سیلاپ بحازات اولدیغى اشراب ايلدی وزرا و صدور عالما طرفلىرى دامن استعفاهه تثبت ايلدكارى عرض اولندقده (اكرفيها بعد اولنرق او جاقلونك دامن استعفاهه اطاعت ايدرلر ايسي غفو شاهانمه نائل اولورل طور ادب رعایت والتزام وجیهه اطاعت ايدرلر ايسي غفو شاهانمه نائل اولورل والا بتون استانبول سوزان اولورسە دخى عقولرى قابل دكىر وارسونلر حضور منقق قهارده جوابى ويرسونلر) ديو اظهار جلادت بیورملىلە جله سى دفع فته ايچون طوب آتمامسى معرض شفاعته رجا ايمىرى او زرينه طوب آتمىدىن فراغت ايمىك او زره كىيلە امر ويرلدى و بيان حال ضمته روم ايل پايىسى اولان ملاجىق زاده عطا افندى سلطان احمد جامى شىخى و كوچك امر اخور ايله بر لىكده اغا قپوسنە كوندرلدى واروب ارادە سىنيي او جاق اغازلىرینه تبليغ ايتىدكارى نده انلر طرفىدن دخى تفرىق جمعيت اولنقا او زره تعهد ايدلدى و فرداسى دعواى اتقيادلىرى او زرينه حجت يازلىق او زره سرای هایيون طرفىدە كى جنكىدىن دخى فراغت اولنرق سكبانلر داخل سرای هایيونه اعاده بیورلدى و يكىچرى اغاسى و كىلى اولان قول كى تخداسى محمد اغا طرف هایيوندۇن اطفاى حرېقه مأمور اولدى .

بونك او زرينه طرف طلوبىلر سوق ايله حرېشك اطفاسى امر نده هر طرفىدن غيرت اولنديسىدە روزكار شدتلو اولدىغىدن مفيد او مليوب فرداسى وقت فخایه قدر مىتد او لهرق قول كار كىر خانىرە و واسع ويرانه و ميدانلرە طياندى بناء عليه او ل كىجه استانبول اهالىسى احتمال سرایت نار و خوف تعدى اشرار ايله مضطرب و بيدار او لهرق صباحە دك ايكىشىر او چىر يوز آدم ايله محلەلرىنى بىكتىدىلر اىچلەرنەن جمعيت اهل بىنى و غوايىتە التحاق ايمىش او لىلر دخى جمعيت اشقىانڭ ضعف و تفرقى كورەزك كلوب اهل عرض كرو و هن التحاق ايله بر لىكده امر محافظە يە قيام اىستىدىلر . او جاقلو بى تفرق و تشتتە باقوب خوف واندىشە يە دوچار و خان و دكان و بىوت يكىچرى يان هب مجر و حين ايله ملۇ او لدىغىدن مبتلائى آلام و اكدار او لدقلىرى حالده مقتوللارڭ اولاد و عياللارى و پدر و مادر و سائز اقر بالرى دخى طرف كريان و نالان اولنقدە وبغضيلرى كلوب (اذا يئس الانسان طال لسانە) مؤدا سنجە يكىچرى ضابطان واغواتىنە شتوم غايىظە ايله سب و لعمت ايمىكىدە ايدىلر .

حاصل كلام مذكور چهارشنبه كونى شاهد غالبه طرف حكومتىدە كورندى و عامەنڭ

میل و توجهی جانب سلطنت سانیه یه دوندی بوجهته او جاقلو پاک مشکل برحالده بولندی و خیر خواهان دولت علیه پاک زیاده سویندی لکن هنوز جبهه جیلر حریقی سو نمدن آتش، فتنه و فساد تکرار علولندی .

شويله که : يوم مرقومک فردامي پخشنې کونى على السحر قبودان سابق على باشا  
متعاقاتىندن اوlobe يىن الاشقىا قاندیره لو محمدديو معروف اولان برب طينت بر تقرىلە  
قاسىم باشا طرفە عبور ورگز سواى شر وشور ايدىچىك طوب وتفنك آتشىندن  
اور كوبىدە ترسانە وغاطە وبوغاز ايچى واسكدار طرفلار ندە كىن كىر اخفا وازوا  
اولان حشرات بىنى اعتىاد آنك فى الاصل طريق شقاوتىدە شايىخ اولان شهرتە مېنى  
ھمان باشنه اجتماع واحتشاد اىتد كده ابىدا ترسانە طرفە عنىمت ايدوب مستىحفظىيە  
نىپتە جمعيت اشقىا زىياده اولدىيغىدن ترسانەيى ولىماندە مىبوط اولان سفائن ميريهىي  
ضىط اىتد كەنلىڭىرە طوخىخانە يە كېتىدىر .

طوبیجی و عربه‌جی نفراتنک اکثری سفر همایون سبیله سرحداتنده و بر مقداری  
بوکونلر بروجه بالا سکبان جدید عسکریله سرای همایونده بولندقلرندن طوبخانه‌ده  
پک آز مستحفظ قالوب اول امرده طوبخانه قوسنی آچامق ایستادیلر ایسه‌ده اکر  
آچاز ایسه کز قشله کزی احراق ایلرز دیو اشقا کندولرینی تهدید ایمکله انلر  
دمخی فتح باب مسلمه ایستادیلر .

بو وقته قدر یکیچری قزغانلاری میدانه چیقمامش ایکن اشقا بوجهمه طوبخانه  
ضبط ایند کدنصرکه طوبجي و عربهجي قزغانلاری استانبول طرفه امرار ایله عادت  
دیرینه لری اوزره میدان تمه عنیمت ایلدیلر و (کمیلله ترسانه بزده فارشو یقه لرله  
طوبخانه بزده) دیو دلالار ندا اینتیره رک مستعد فساد اولنلری ات میدانه  
دعوت ایلدکلاری صره ده (وکلا قلعه لری کاوره صاتدیلر اردوده ایکن بزه جنکدن  
فراغت ورجعت ایتمز ایچون لسانا امر اولنلری) دیو علنا زفاقلر ده با غروب  
چاغر دقلنلن دن بر منوال مشروع اخشمادن پریشان و غضب پادشاهیدن ترسان  
اولان اشقا چسارتلنه رک فوج فوج ات میدانه عن متله تحمعه باشلاده .

عarserz لر مقدم ومؤخر دشمن قارشو سنه ثبات ايميو ب همان اردوی هایوپی  
يغما ايله فرار ايده کلکداری جمهونک معلومی ووكلاي دولتك دشمنه بر قارش ير  
صاته ميه جفني ذره قدر فکر و شعوري اولنلرک مجزومي ايکن کندو عيلريني  
اور تملک ايجون بو يله تقوهات مجنونانه ايله اركان دولته بهتان ايماری بيوک  
حياسلىق اولوب الحق كمئده ياراي مقابله او لمديغدن بو طور و مشوار لرينه  
عقلاء اوزاقدن باقوب استهيز ايتکده ايدى . نه چاره که عصيان بیودي حکومتک

ضعی نمایان اولدی . میدان اهل بنی و طغیانه قالدی زور بالر شماردی دوات نه  
یا په جغی شاشردی .

رامن پاشا و قاضی پاشا ایله بحریه ناظری مورملی علی افندی کیفیته لدی الاطلاع  
فیما بعد ثبات واصرارک فائدہ سی او ملیه جغی درک و اذعان ایله همان سرای هایوندن  
چیقوب یالی کوشکنده مربوط اولان برقطعه کورکلی قرنفع سفینه سنه را کبا  
اسکدار طرفه فرار ایتدیلر ایسه ده قره یه چیقمه مواعظ قویه ظهور ایتدیکنه  
مبی یوز الی قدر توابع و متعاقاتیه بر چکدرمه یه اقطاریلوب مر صره یه طوغی  
بادبانکشای فرار اولدیلر . لکن اشقا طرفدن تعقیلرینه مأمور اولان برقطعه  
بریق سفینه سی ارقدن یاقلا شرق کلوب یتیشه جگنی اکلامدلیه باشدن قره  
ایستفانوسه ینا شوب قره یه چیقه رق فرار ایتدکلر ندن تعقینه مأمور اولنلر مأیوساً  
عودت ایله لیلر .

برمنوال سابق باب عالیده ایام شتا ایچون مهیا اولان او دون و کور ملتهب اوله رق  
آتش اطرافده پروانه کبی طولا شان کوزی قزغین ارایحیلر ایکی کون قدر  
مانع تقرب اولوب اندرکره اولدیجیه انتفایه یوز طوتغله التون و کوش کلیجه لری  
ارامق ایچون یرلری حفر ایدرکن ناکاه بر تیمور قبو هویدا اولدی فتح اولندقده  
ایلروسنده ینه اویله بر تیمور قبو ظاهر اولوب او دخی فتح او لغله بر کارکیر  
مخزن چیقدی ایچروسنے کیردکار نده اوچ جنازه بولنده برعی علمدار و دیکر لری  
پاش قادنی ایله سالف الذکر حرم اغاسی ایدی که بوکالوب فوت او لشلر ایدی  
یانلر نده آتون و جواهر ایله مملو کیسه لر و صندوقه لر اولوب ارایحیلر انلری  
غصب و یغما ایتدکدن صکره اغا قپوسنے سکر دوب (شبخون کیجه سی بر تقریبه  
فرار ایتدی دیدکلری براقدار پاشا ایکی نفر ارقداشیه بوکالوب قالمش بولنده لیلر )  
دیو مژده ایتدیلر یکیچری اغاسی اوله جق یادکار همان قطار اغالری خی او کنه قاتوب  
پاشا قپوسی محله کلیدلر و جنازه لری معاینه ایتدکدن صکره علمدارک جنازه سفی  
سور یه رک ات میدانه کتوروب اوچکون علی حاله میدانه ترک ایله بعده یدی  
قهه خارجنده بر خندق ایچنه القا ایتمشلر در .

وجه مشروح او زره آتش فتنه و فساد یکیدن علوکیر اشتداد او لغله یکیچری  
زور بالری وزرا و رجال دولتند بعض ذوانک اسماری خاوی بر پوصله پایوب  
او جاقدری حقنده سوء قصد ایله اتهام ایدرک قتل و اعداملرین ادعا ایتدکن  
بشقة شیخ الاسلام بولنان صالح افندی زاده اسعد افندی مقدم و مؤخر نظام  
جدیده فتوی ویرمش اولدی یغشن سبی سؤال واستقصا او لفق او زره مجلسه

کلی طاب و تکلیف ایتدکارنده مجالسه بولنسان صدور عالما (بالاستحقاق  
شیخ الاسلام اولمش برذات جلیل الصفات حقنده بویله بر معامله نایجا اجراسی  
موجب نقیصه شان علما و مستوجب انتهائ حرمت شریعت غرادر جمهه من چاله چاله  
و افاده معرض هلاک او ملدوچه بوکار ناهمواره موافقت ایتمک احتمالز یوقدر)  
دیو ثبات ایله زور بالری بو داعیه دن واز چور دیدلر . اندن بشقه (اداره امور  
سلطنت محول عهده رجال دولتمر انلرک فقدانی مصالح ملکیه مورث اغتشاش  
پریشانی اولور از جمله غالب اندی مزایای اسرار دولتی عارف و احکام عهود  
وشروطه و اصول مکالمه دولیه واقع برذات اولوب در دست اولان رو سیه مکالماتی انك  
معرفیله اجر اولنه یور بوصور تده جمهه سنی احتمک منافی دعوای صداقتدر ) کی ادله  
مقفعه ایراد ایله غالب اندی بی و انکله بر ابر دیکر بر قاج بیکناء ذواتی دخنی قور تار دیدلر .  
بعده زور بالر رامن پاشا ایله قاضی پاشانک فرار لرینی انکار ایله مطالبه لرنده زیاده  
اصرار ایلدکاری اشناهه مشار اليهمایی تعقیله عودت ایدن سالف الذکر برینقد  
بولانلردن بری مجلسه کلوب مشار اليهمایی نصل تعقیب ایلدکارینی بیان و تذکر  
و فرهیه چیقمش اولدقلری جهتهه یاشیله مامش ایس ده قره ده اولنلر کندولری  
احاطه ایتمش اولدقلرلنندن شمدی بی قدر حیا یامیتسا الله چکمش درلر دیو صناید  
یکیچریانه تبییر ایمکله صدور کرام کور دیکز می فرار لرینه اینانمیوب بزی  
بیهوده یور دیکز اشته تحقق ایتدیکه قاچشلر و بلکه طوئامشلر دیملری اوزرینه  
زور بالر سوییدکلرندن او تابع سکوت ایتدیلر .

بونک اوزرینه جریان ایدن مباحثات و مذاکراتک نتیجه سنده فراریلر بولندقلری  
وقت جز الری اجرا اولنق و سکبان او جانی رفع ایله قدیم او جاقلهه رعایت او لمق  
شرطیله تفریق جمعیت و تنبیق سند اطاعت ایتمک او زره کوج ایله جمعه کیجه سی  
ساعت اتی راده لرنده قرار ویرلدی و فراریلرک اخذ و کرفتی ایچون فرمان عالی  
اصدار بیورلدی .

بصور تله فقرهه صانکه نهایت ویرلشیکن فرداسی جمعه کونی صباحلین سرای  
همایون بوستانیلرندن بعض اصحاب فته و فساد بر طاقم ارادله او تلق قوسنی کشاد  
ایمکله سکبانلردن بر ازی اعدام اولندیسده دیکیچری ضابطا مقدمابزم دشمنلریمیز  
رامن و قاضی پاشالر ایله انلرک متعاقاییدر سکبانلرک اکثری بزم همشهری و احبابیز در  
بزم آنلر ماجرا من یوقدر دیو بر نوع دیسیه اولنق او زره ویرمش اولدقلری  
عهود امانه مبنی اور طه لر ضابطا بولدقلمی سکبانلری کروه کروه کتوروب  
قشله لرینه مهمان ایتدیلر بقیه سیدخنی شورایه بورایه طاغیلوب کیتدیلر فقط

بیکباشیلر یاه یوزباشیلر ندن بعضیلر اشقیالله دوشوب سیف غدر ایله تلف اولدیلر .  
واول ائناده طوبخیلر طوبخانه یه عودت ایدر کن اش-قیادن بر قاچی عربه جی باشی  
عبدالله اغا یه قورشون اتمغله او دخی درت چقته قایغیله او زرلرینه واروب ششپر ایله  
بر قاچینک باشی یارمیش ایسے ده دیکر لر یاه مصارعه و مشاجره ایدر کن دکزه  
دوشوب غرق اولدی .

اناطولی خاندانلر ندن بولی بکی اولان حاجی احمد او غلی مقدما بولایدھ عساکر شاهانه  
تریابی و قشله و خسته خانه بناسی کی خصوصات مهمه یه همت ایلمش اولدیغنه منی  
در سعادته جلب ایله عهده سنه پوچی باشیلاق رتبه سی و بیوک امیرا خورلق پایه سی  
توجیه بیورلش و بوند نصرکرہ دخی او مثلاو مهام سلطنت سینه ده استخدام اولنھ جقلر دن  
بری اولنچ حسیبله مقدجھه اعیان و خاندانلر ممکتلرینه اعاده او لدقلنده مومنی الیه  
در سعادته ایقو نلمسن ایدی استانبولده مناو واشیجی و کوزلمه جی کی اصناف ایچنده  
بولی اهالیسندن پاک چوق اشخاص او لوب اگای مومنی الیه عساکر معالمه یه خدمت  
سابقه سندن طولای دشمن او لدقلنده بو فترت انساندھ اللرینه دوشدیکی کی امان  
و زمان ویرمیوب اعدام ایلدیلر .

ینه مذکور جمعه کونی اسکدار یقه سندن کی فئه باعیه سلیمیه قشله می او زرینه هجوم  
ایتدکلر نده بر مقدار سکبان ایله محافظه یه مأمور اولان بیکباشی ارناؤد مصطفی اغا  
طوب و تغلک ایله مدافعه یه قیام و پاک چوق اشقیا ائتلاف و اعدام ایلمش ایسے ده  
اشقیا عادتلری او زرہ قشله یه آتش القا ایتلر یاه سکبانلر پریشانق کلوب بواناده  
ارناؤد بیکباشی دخی شهید او لمشدر . بو وجهمه اشقیا قشله یی احراق ایتدکد نصرکرہ  
او جاق اغاییه بیکباشیلر ک خانه لرینی و ( قورینک یانی صره یاشدھ ینار ) مثليجه  
جوارلر نده بولنان اهالی خانه لرینی غارت و احراق ایلدیلار . قاضی پاشانک اجاره  
ایله ساکن اولدینی قو ناغی یغما ایتدکارینه قانمیوب انى دخی یاقدیلار .

بو قوناق ایسه صدر اسبق متوفی اسماعیل پاشا قو ناغی او لوب یتیملرینک عهده سندن  
ایدی اسماعیل پاشا معلوم اولدینی او زرہ سلطان سایم دورنده یکیچریلری قاضی  
پاشا علیه نه تحريك ایتش او لوب بعده مدة عامدار پاشانک صدارت ده قاضی پاشانک  
در سعادته جلب او لندقده انک قو ناغی استیجار ایله اقامت ایلمشیدی اسماعیل پاشانک  
غیر تکشی اولدینی زور بالر بوكره قو ناغی احراق ایله ایتمانه عظیم خسارت ایتدیلر .  
غلطه و طوبخانه حوالیسندن بولنان ارباب عصیان دخی لو ند چفتانکی طرفه هجوم  
ایتدکلر نده موجود اولان سکبانلر ک آتشنے طیانه میوب عودت ایتمشلر ایکن  
سکبانلر ک مقدار کافی جیخانه لری او لندقدن بشقه بر قاچ کونلک او لسوون ذخیره لری

بولندی‌نی جهته اکثری ییه جك تدارکی ایچون شورایه بورایه طاغلمنش اولدقلری‌نی  
فئه با غیه تحقیق ایدرک تکرار هجوم ایه قشنگلری و اطرافنده کی بیوت و دکا کینه  
سوزان و بوخانه‌لرده کی نسوانک کارکه و فراجه‌لرینه وارنجه بولدقاری اشیایی غارت  
وتالان ایلدیلر .

### \* وقایع شتی \*

یوم مرقومده یعنی یوم عرفه اولان جمعه کونی سلطان محمود خان حضرتلری ادای  
صلات جمعه ایچون زینب سلطان جامع شریفنه کیدوب اول ائناده بی حیا و سر بهوا  
بر طام اشقا بریکوب مواجهه هایوندہ سایحدار اغا کی بعض قرنانک اعداملری  
طاب و تکلیف ایده جلک اولدقلری یکیچری اگامی ایله ضابطانک معلوملری  
اولدقده تشریف‌هایوندن او لجه ( به بولداشلر نه طور رسز رامن پاشا و قاضی پاشایی  
طافلر یاه سلوری طرفده طوتوب کتورمشلر امان بر قدم اقدم ات میداننده  
حاضرلنان فازقلره اوره‌رسز ) دیو ندا ایتملر یاه اشقا یایه مرقومه طاقیله اورادن  
حرکت ایتدیلر و طبائی یانش ایت کی سرعت ایله ات میداننہ طوغری سکردو ب  
کیتدیلر عاقلانه بر تدیر ایدی که سلاماتق رسمی عربده‌رسزجه اجرا اولندی .  
علمدار پاشا یاننده بولنان مهر هایونی دخی اول کون جامع شریفده یکیچری  
اغامی طرف سلطنته تقديم و تسليم ایلدی .

جمعه نماز ندن صکره مرحوم سلطان مصطفانک جنازه‌سی پدرلری عبد الحمید خان  
مرحومک تربه‌سنه دفن اولندی .

شیخ‌الاسلام ایله قائممقام پاشا بر رفاج کوندن برو سرای هایوندہ بیتوت ایتمشلر  
ایدی اشو بیرام کیجه‌سی شیخ‌الاسلام افندی صفوچ چشمہ قپوسندهن چیقوب  
عودت ایدرکن بعض اشقا بربیله مصاحبیت ایدرک نظام جدید شیخ‌الاسلامی  
تعبیریله ناجا سوزلر سویلکاری صدور عظامک مسموعلری اولدقده شایدکه  
ناموس علمایه طوقونه حق بر معامله ناجا ایتمیله دیو تلاش ایدوب بونک اوزرینه  
ارتق شیخ‌الاسلامک تبدیلی ایجاب وقت وحالدن اولدیغی طرف سلطنت سنه به  
عرض واعلام ایتمشلر در .

یوم مرقومک فرداسی عید فطر اول ملغاه سرای هایوندہ دائب دیرین دولتعلیه او زره  
معایده هایون رسم عالیستک اجرایی مقرر اولدیغندن کیفت عاما و رجاله اخبار  
اول ملغاه اول وقتک اصولی او زره علی السیحر سرای هایونه کاوب دیوان یرنده  
اجتماع ایله اجرای رسم تبریک اولدقدن‌صکره سلطان محمود خان حضرتلری

سلطان احمد خان جامع شریفنه عزیمت و صلاة عیدی بعدالادا سرای هایونار ینه  
عودت بیوردیلر .

محترق اولان باب عالی بنا او لنجیه دک رؤیت مصالح ایچون مرکبجیلر قوسی  
قارشوسنده کائن اسبق والده سلطان کتخدامی یوسف اغانک قو ناغی موقتا باب آصفی  
اخذ او لفق او زره قرار ویریلوب همان اشبو یوم عیدده تنظیف و تنظیمنه ابتدار  
اولنرق فردامی بعض اقلام ایله قائم مقام پاشا اورایه نقل ایلدی .  
واول کون کوسه کتخداد دیو معروف اولان چلبی مصطفی رشید افندی کتخدای  
صدر عالی اولدی .

### \* علمدار پاشانک ترجمه حالي \*

مرحوم مشارالیه علمدار پاشا روس سجق یکیچر یلنردن وسط الحال حاجی حسن  
نام ذاتک او غلیدر . دور مصطفی خانیده ظهوره کلان روسیه سفری اثنا سنه  
قرق ایکی بلوکاک اورتهسی ایله سفر بر ایکن بیراقدار اوللغاه علمدار دیو شهرت  
بولشیدی و غایت شجیع و عسکر اعمالنه قادر وسخن ویولداش او غرینه جان ویر  
برذات اوللغاه ین الناس مدوح و یکیچر یلن ارده سنه مرعی الخاطر اولمشیدی  
وزراعته و حیوان اخذ و اعطاسیله کسب ثروت و سامان ایدوب برخیا همپا  
و خدمتکار و اعیانلر کندو یه دیش قویوره میه سجق مرتبه ده اقتدار پیدا ایدرک  
کندو کندو یه دره بکیلک طور وحاله کشیدی .

پاسبان او غلی قته سنه خلی آدم ایله روس سجق اعیانی ترسنکلی او غلی اسماعیل اغایه  
معاونت ایتمکله یاننده پک زیاده اعتبار بولدی و هراز غراد اعیانی اولدی .  
واسماعیل اغا بیوک میراخور پایه سی آلدقده برقاج آدمنه قوچی باشیاق رتبه سی  
استدعا ایدوب آنردن بریسی دخی علمدار اوللغاه عهده سنه قوچی باشیاق  
رتبه سی توجیه بیورلادی .

قضی پاشانک نظام جدید عسکر یاه ادرنه جانبنه حر کتتده صدر اعظم اسماعیل  
پاشانک تحریکی او زرینه نظام جدید علیه نه اوله رق ادرنه اعیانی طاغ دویرن  
او غانه اعانه اسماعیل اغا طرفدن ادرنه طرفه سوق عسکر او لندقده علمدار  
دخی کوسه کتخداد دیو معروف اولان کتخداسی احمد اغایی او چیلک عسکر له  
قضی پاشا علیه نه کوندر مشیدی  
اول انساده اسماعیل اغا قورشون ایله اور یلوب اعدام اولنده . قاتلی کندو  
بلوکباشیلرندن طرنویلی سلیمان اغا اولوب طرف سلطنتدن کندو سنه اکر اغا کی  
اولدیرر ایس-هک یرینه روس سجق اعیانی اولورسین دیو وعد بیورلغاه او دخی

بر کیجه علی الغفله اسماعیل اغایی اعدام ایلمش اولدینی مرویدر . لکن روم ایلیجہ اسماعیل اغانک قاتلی کندو سنک خواص اتباعندن اولدینی حالده زوجه سی حسن و جمال ایله معروف اولوب اسماعیل اغا ایسه غایت زنپاره مزاج بر آدم او لدیندن برا رالق مرقومی جلب ایله ملاقات ایتمک داعیه سنه دوشد کده مرقومه کندو زوجنه بیان حال ایمکله او دخی حیتی ایجاد بخه اندیسی اعدام ایلمش اولدینی محکیدر هرنے حال ایسه اسماعیل اغا اعدام او لندقده اتباع و متعلقاتی واطراف وجوارک اشراف واعیانی رو سبقده اجتماع ایله مشاوره ایدرک علمداری آنک یرینه انتخاب ایله جمله سی آکا مطیع اولق او زره قرار ویروب او دخی ساف متوفانک اموال لاتحصا سندن آنرہ هدیه لر و خامتل اعطای ایله جمله سفی تطیب ایلدی و آز وقت ظرف فده سلفندن زیاده شهرت بولدی و روم ایلینک هر طرفده نفوذی جریان ایدر او لدی .

سلطان سلیم عصرینک او آخر نده کشاد اولنان روسیه سفر نده کور یلان لزوم و ضرورته مبنی معاملات نوازشکارانه ایله وزارتی قبول ایتمک او زره اقتاع او لهرق عهده سنه رتبه وزارتاه طونه یالیسی سر عسکر لکی توجیه بیور لدی کندو سی فی الاصل یکیچریلک افکار نده متعصب ایکن اردوی هایونک پریشان لغنه و یکیچریلرک انتظام سر لغنه با قوب اول افکار دن و از چکدی و سلطان سلیمی ینه تخته چیقار و بدھ نظام جدیدی تأسیس و تأیید ایلمک امیله استانبوله کلدی و سلطان سلیم خان حضر تلری قضایه او غر امغار سلطان محمود خان حضر تلری اجلاس ایله امور دولتی مجدداً تنظیمه فوق العاده اهمیت ایله تشیث ایلدی .

حالبوک نفس الامرہ حصر نظر ایله هر طریقی ماوضع لهنہ ارجاع ایدرک دولتی یکیدن تنظیم و مصالحک هر شعبه سی دفعه اصلاح ایتمک پک چوق کیمسه لرک منافع ذاتیه سنه طوق و هجفندن حقی حقی حمسز خصماسی چوغالدی .

عقل کتخداسی مقامنده بولنان رجال دولت ایسه ذوق و صفائه منهتمک و جلب منفعت ذاتیه یولنه سالک اوله رق آنی دخی اکانجہ عالمنه دوشوروب شاشرتدیلر بوجه تله غفلتده بولنوب کمینکیر فرست اولان یکیچریلر بفتحه کندو سفی با صدق لرنده بی یاز و یاور اولدینی حالده خیلیجہ طیانوب طور مشن ایسه ده بر طرف دن امداد او لندینی جهله حیا اشقا الله دو شمامک او زره جیحانی آتشیلوب آنرله برابر تلف او لدی .

دولت و ماتی حقنده نیتی خیلو و همتی پک عالی بر ذات او لدینگندن بو وجهه له فلا کت زده او لدینگنه تأسیف اولنور علی الخصوص سکبان جدید نامیله ایکنجی

دفعه اوله رق ترتیب ایلديکی عساکر معلمه‌نک الغا و امحاسی موجب تأسف عظیم‌در  
نه چاره که تقدیر الهی مساعد او مددجه رأی و تدبیر کار کر تأثیر اوله میور .

\* بیلت \*

جهانرا جهاندار خواهد خراب \* بهانه سیاوش و افراسیاب

رحمه الله عايه رحمة واسعة

بر جاريء مستقرشہ سمندن بیکار بک نامنده بر مخدومی تولد ایدوب درس عادته  
چهار شنبه سمتته خلوتی تکیه یه سنده مدت مدیده پوست نشین او لمشددر .

\* عزل و نصب و دیکر بعض و قایع \*

بروجه بالا شیخ الاسلام اسعد افندی حفنه کروه اشقیا عاناً کفت و کودن  
خلی او مدققلری جهته صدور علماء طرفدن واقع اولان اخطار واستدعا اوزریه  
شوالک او چنجی کونی عزل ایله یرینه نقیب الاشراف بولنان دری زاده عبد الله  
افندی شیخ الاسلام نصب اولندیفی صره ده صدارت دخی قائم مقام منش پاشا عهده سنه  
توجیه بیورلدی واسعد افندی چند روز قاکایجه ده کی ساحلخانه سمنده اقامته  
ایتد کدنصرکه صونا عن الاشقیا صورت نفیده ارپهانی اولان مغنسیا یه کوندرلدی  
قاندیر ولی محمد نام سر کر ده اشقیا و وجه بالاتر سانه یی ضبط ایتد کده ترسانه خلیفه لردن  
برینی ارسال ایله افديسی اولوب بروسه ده منفیا مقیم اولان قپودان سابق سید علی  
پاشایی دعوت ایتد کده اول یادرکار دخی بلا امر عالی یرندن حرکت و عرفه کونی  
درس عادته مواصلت ایله طوغری اغا قپوسنه کلوب زور بالرله بعد المذاکره بی محابا  
ترسانه یه صور ایله خود بخود مقام قپودانی یه قعود ایتمک کی بر حرکت مجنونانه یه  
اجترا و او جاقلونک ادعا حکمنده اولان استدعالریله اشبیو شوالک او چنجی کونی دریا  
قودانانی مسندینی استیلا ایلدی اشبیو سید علی پاشا فی الاصل چرکستاندن نشت  
ایدوب شانی زاده تاریخنده تحریر اولندیغنه کوره ایام شبابنده جزائر غرب دایلری  
اللر نده داییجه تربیه کورمش غلیظ و خشین برآدم اولدیفی حالده زهد و ورع یوزنده  
کورنمکله یین العوام دین و ایمانی بتون و طوغری سوزلی دیو معروف ایدی بیک  
ایکیوز بش تاریخنده قپودان دریا کریدلی حسین پاشا معیننده اوله رق قپودانلوق  
سنحاغیله قره دکزه کیتمشیدی دونمای هایون معیننده کی بر قاج جزائر دایلریله  
کیز لوچه مشورت ایدرک کندو باشه بر ایش کوروبده قپودان پاشا او ملق داعیه سنه  
دو شمکله کلارابورنی او کنده رو سیه دونماسنده لدی التصادف تعیماته مخالف اوله رق  
بر قاج جزائر کمیریله خط ترتیبدن آیریلوب قورصان جنکنه کیدر کی ایلر و لیه رک

دشمن دونخانه بالا ورده صاورمه مباشرت ایتد کده دشمن طرفدن بر تمام الابانده  
ییوب معینته کی کمیلر خلیجه زده لمش و بوحر کتی دونخانی هایونه خمایجه  
شاشقناق ویرمش اولدیفی حالده بورکات خود سرانه سندن طولایی برجزا  
کور مدیکنندن مؤخر آنکوک حسین پاشانک قپودانلختنده دخی بومتللورکات ناجایه  
جرأتی حسیله لاجل الاعدام بردفعه اوچ انبارلوده حبس او لخشنیکن دار السعاده  
اغامی بلال اغانک تصحیله قور تلدی .

لکن یه متبنه او لیوب مائل تمرد و شاقاق او لغله قپودانانی رفع والفا و طربزونه نفی  
واجلا اولندی و برمدت صکره اطلاق اولنه رق عهده سنه قوچی باشیق رتبه سی  
توجه قلندری انکلیز دونخانی استانبول پیشکاهنه کلو باده استانبول خلق سواحله  
دوکل کده او ته دنبرو حسر تکشی اولدیفی قپودان پاشالگ تھصیل ایچون اسقندیل  
ایدرک عوام ناس ایچنده برقاچ کمی ویرسه لرد واروب شو دونخانی اوروب حرق  
یاغرق ایتمم یوللو لوندنامه طرزنده عامیانه سوزلر سویلیوب تفکخانه سمعتندن  
چکماش و طوبخانه چشمہ سندن برصو ایچماش کمسنه لر دخی بربرینه سید علی بک  
شو کمیلر اوزرینه بش کمیله کوندرلسه جمله سفی اسیر ایدر اما ایش بشقه در دیو  
سویلنگکده اولدقلری حالده سلطان سلیمان خان حضرتلى اورایه کامرک کندو سنه  
التفات ایتد کده اکادخی بهادر لقندن بختنه موجب اشراح خاطرها یاون او له جق سوزلر  
سویامکله معینته یکرمی قطمه کمی ویریوب متعاقبا رتبه وزارتاه دریا قپودانانی دخی  
عهده سنه توجیه بیورلدى انجق قور صانلقدن یتشمه اولدیفه منی تریسی ماتزم  
اولان نظام جدید مسلکنگدن اخراج ایله ترسانه امورینی باشی بوزوق طرزنده  
اداره یه میل ایتدیگنندن نزد شاهانه ده مقدوح و فقط خلافکیران عند لرنده مددوح  
او لمشیدی بعده سلطان مصطفی عصر نده بر فرقه دونخانی ایله ای دکنر بوغازیه واروب  
روسیه دونخانسیله لدی المخارب منهزم اولنه رق دونخانی هایونی خیلی خساراته  
او غرائدی و کندو صوچنی با صدر مق ایچون بعض امرای بحریه ای اتهام ایله اعدام  
ایتدی مؤخر اعلمدار پاشا استانبوله کلک کده انى عزل ایله بروسیه نفی واجلا ایدی  
بوکره زوربالرک دعوتیله کلوب خود بخود قپودانلائق مقامنه کچدی زمان اختلال  
او لق حسیله سلطان محمود خان حضرتلى دخی تصدیق و تقریره مجبور اولدیسده  
حقنده اضمار غیظ و کین ایتسی امر طبیعی ایدی .

ساحدار شهریاری محمد بک ایله چوقدار اغا ترتیب جدیدک غیر تکشلکی ایله معروف  
اولدقلرندن حقنندز زوربالرک خصومتاری او لق حسیله چاره سز شوالک در دنخی  
کونی دائرة هایوندن اخراج ایله قبریسیه نفی او لنوب کیلار کتخداسی امین اغا ساحدار

شهریاری و قهقهه جی باشی عثمان اغا کیلار کتیخداسی وال حاج عارف اغا  
قهقهه جی باشی اولدیلر .

تبدل مشیخت سبیله منحل اولان نقابت اشراف منصب شریف شوالک بشنبجی کونی  
مکء مکره پایه لورندن سابقاً اسکدار قاضیی چابی زاده حفیدی السید زین العابدین  
افتدى یه توجیه بیورلادی .

دأب دولتیله اولدینی او زره اول عصر لردہ بهر سنه اوائل شوالده  
توجیهات اجرا اولنهرق مأمورینک کیمی ابا و کیمی عزل و تبدیل ایدیلور و آچقده  
قلانلره موقوفاتدن برر مقدار عطیه ویریلور ایدی بوسنه تبدلات واقعه حسیله  
چند روز توجیهات بگردی و نهایت شوالک سکیزنده اجرا اولنه بیلدی بهرسنه  
اجرا اولنان توجیهات تمامیله درج و تحریر ایمکده فائده تاریخیه اولدینغه مبنی  
تاریخمزده اندن صرف نظر اولنشدر آنجو بر نونه و سائر سنه لرک توجیهاته  
مقیس علیه اولنق او زره بوسنه اجرا اولنان توجیهات دفترینک برصورتی یازلمق  
مناسب کورملکله بروجه آتی ذیل کتابده (۴) رقمیله علاوه اولنور .

بر منوال مشروح رامن پاشا ایله رفقاسی استانبولدن فرار ایتد کدنصرکه رامن پاشا  
ایله ایجہ محمد بلک چتابلجه سلیم کرای سلطانک چفتاسکه واروب قاضی پاشا وعلی  
افدی عودت ایله علی افدى در سعادتده بر محلده اختفا ایتمش و قاضی پاشا غایت  
جری و جسور بر آدم اولدینغدن متکر آ استانبولی طولاشوب ات میداننده و سائر  
جمعیت یزلزنده کی احوال واقوالی تماشا و استماع ایتد کدنصرکه اسکداره کذار ایله  
علائیه طرفه کیتمش ایدی .

فقط حیاً یاماٹا اخذ و کرفت اولنمری ایچون هر طرفه اوامر علیه کوندرلش  
اولدینغه مبنی فی الاصل قاضی پاشانک آدملنندن اولان تکه متساهمی قوچی باشی حاجی  
محمد اغا امر تجنسه اعتمتا ایمکله اول حوالیه واردینی کی قاضی پاشایی طوتوب  
اعدام ایله سر مقطوعی در سعادته ارسال ایلمش اولدینغدن بومقامده ترجمه حالتک  
بیانی مناسب کورنشدر .

مرحوم مشارالیه قاضی عبدالرحمن پاشا شیخ الاسلام اسبق مرحوم منقاری زاده  
احفادنندن و مواليدن محمد افدينه مخدومیدر و طریق عامیه اصحابندندر .

قیصریه نائی ایکن بوزقیر قضاسی معدن هایونی مدیری بولنان عیلری علی افدى  
علیهنه قضاء مذکور اهالیسی قیام وغدر اکندوسنی اعدام ایله اموال واشیاسنی یغما  
وجواریسندن بریسنک عرضنه تسلط ایله ناموسنی هتك وهبا ایلمش اولدقلرینی  
استماع ایدیجک قیصریه نیابتندن استعفا و عننك انتقامنی آلق او زره کندوسنه ماؤزونیت

اعطا بیورلمسنی باب عالیدن استدعا ایله قیصریه دن حرکت و بوزیر قضاییه هم حدود او لان سیدی شهری قضاسنه واروب اراده عالیه هم انتظاراً چند روز او راده مکث واقامت و متعاقباً در سعادتمند وارد او لان رخصت علیه موجنبه ایکی بیک قدر عسکر تدارک ایله بوزیر قضاسنه عنیمت ایدرک علی افندینک قاتلارینی طوتوب اعدام وارباب فساددن نیجه لرینی ضرب و تنکیل ایله اخذ انتقام ایلدیکنی باب عالیه عرض وانها ایتدکده خدمتی نزد سلطنت سینه ده مقبول او لغله عهده سنه با رتبه میر میرانی معدن مذکور اماتی و علائیه واچیج ایل سنجاقلری متصر فاغی توجیه بیورلش و بشن التی آی صکره عهده سنه رتبه سامیه وزارت ایله قونیه والیکی احسان او لنوب اون اوچ یاشنده بولنان او غلی عبدالله بکه دخی رتبه میر میرانی ایله معدن مذکور اماتی و علائیه وبکشهری سنجاقلری توجیه ایدلش ایدی فقط مشار الیه قیصریه نیابتندن مقدم قونیه ده نائب ایکن بعض اشخاص مضره نک تأدیب و تریه لرندن طولایی وجوه وارکان بلددن بعضیلرینک خصوصتی قزانش ایدوکنه مبنی خصمایی ائک قونیه والیسی اولدینی ایشتکاری کبی قونیه و نواحیسندن بر راچ بیک کشی جمع ایله کندوسنی قونیه هم قویامق او زره بر هیئت عصیانیه تشکیل ایتشلر کندوسنک یانشده کی عسکر قونیه هم جبراً دخوله کفايت مرتبه سنده ایکن بیهوده یره بر چوق قان دوکمکدن احترازاً قونیه هم چند ساعت مسافه ده چایر با غلری دینلان محمده نصب خیام اقامت ولسان مناسب ایله اهالی هم پند و نصیحت ایدرک تأییفه چالشمش ایسه ده مؤثر و منمر او له میوب ایام شتا اولمق حسیله چادر لرده طول مدت اقامت دخی مستلزم انواع زحمت و صعوبت اولدینگدن هان جری و جسورد آدملنندن ایکیوز کشی انتخاب واستصحاب ایله بر کیجه ساعت بش صولرنده قلعه قبوسندن دخول ایدوب اورادن حکومت قوناغه وارنیه دک جمعیت عصیانیه طرفدن او زرینه قورشون یاغدرلش والی قدر آدمی جرح واعدام ایدلش ایسه ده کندوسن قورشون اصابت ایتمیوب باقی آدملیه حکومت قوناغه واصل او لدینی کبی خلافکیرانی خوف و خشته دو چاراولوب طاغملشلار او دخی فرداسی فرمان عالیه قرائت ایتدرد کدن صکره یکیچری طائفدن وارباب فساددن ایکیوز قدر شخصی اعدام ایله علی الفور قونیه خارجنده بر حکومت قوناغی انشا ایتدرمیش ایدیکه شمدی عسکر قشله سیدر بش التی سنه قونیه ده رضای دولته موافق صورتده خدمت و تنظیم عسکر همت ایمکله عهده سنه اناطولی والیکی توجیه بیورلدى و تدارک ایلدیکی او توزیک قدر نظام جدید عسکریله روم ایل اصلاحاتنه مأمور او لدی بعده اعاده ایدلدى و علمدار پاشا زمانشده ینه در سعادتنه کتورلدى بورالرى یوقارولرده تفصیل و بیان او لئش ایدوکندن تکراره حاجت

کورلز . بروجہ بالا علمدار پاشا وقہ سی اوزرینه اناطولی جانبئے فرار ایله علائیہ ده  
و تکدہ علاقہ سی اولدیغندن و مخدومی عبداللہ پاشا علائیہ وبکشہری سنچاقتری  
متصرفی بولنديغندن او اطرافہ کیدرک علائیہ قلعہ سنہ قبانوب ایک بیک قدر عسکر  
دھنی طوپلامش ایدی او جاقلو نک الحاج و اصراری اوزرینه اصدر بیوریلان فرمان  
عالی موجنجہ تک متسلمی سالف الذکر حاجی محمد اغا اون بیک قدر عسکر لہ علائیہ  
اوزرینه هجوم و بش اتی آی قدر حصر و تضییق ایدرک نہایت مشار ایله قاضی پاشای  
اوغلی مومنی ایله عبدالله پاشا ایله بیوک اوغلی مدرسیندن محمد بکی اشبو یکرمی اوچ  
سنہ سی ساختہ اعدام ایلمشدرا .

اولوق قاضی پاشانک اعدامی دولجہ ضایعاتدن محدود ایدی و بوندن طولانی  
سلطان محمود خان حضر تلری مومنی ایله حاجی محمد اغا حقنده اضمار غیظ و کین ایتمشیدی  
بناءً علیہ صکرہ قاضی پاشانک اموالی کندوسنندن مطالبه اولنوب محمد اغا ایسه جانب  
میری یہ جزوی شی کوستره رک بقیہ سنی کتم ایتمش ایدو کندن و متنبلہ کروہندن  
اولق حسیلہ تأکید طلب اولندقدہ درشتانہ جواب ویرمش اولدیغندن بورالری  
وسیلہ اتخاذ او لهرق مؤخر آ عسکر سوچیہ تکه قلعہ سی یکرمی طقوز ماہ محاصرہ  
وساحلی سفن ہابیون ایله ابولوہ ایدلش و نہایت حاجی محمد اغا دخنی طوتلوب  
اعدام ایله اولاد و متعلقانی نقی ابد صورتیہ سلانیکہ و سائر محلائہ کوندیشدر .

رامز پاشانک حالنہ کانجہ ایجہ محمد بک ایله برابر چتابلجه دہ سلیم کرای سلطانک  
چفتلکنده براز اقامت ایتدکدن صکرہ بوکار حصارہ واروب اورادہ تحصن ایتمشیدی  
حالبوکہ علمدار پاشانک و فاتی طوپولینی کی رو سجنقدہ بولنان خزینہ دار احمد افندی  
رو سجنق اعیانلگنه قعود ایله جوارنده کی قضار اعیانلرینہ استمالت ویروب ارمی  
طاۓفہ سندن علمدار پاشانک صرافی اولان مانوق رو سجنق طرفہ فرار ایتمش و سائر  
متعلقات و سکبانلری دخنی او لظرفہ کتمش اولدقیری رامز پاشانک مسموعی او لیجق  
او دخنی ایجہ محمد بک ایله برابر اورادن حرکت ایدرک رو سجنفہ کیتمشیدی سیدی  
علی پاشا کندو سلفنک اورالردد طولاشوب طور مسندن دوچار خدشہ و خاجان  
اولدیغندن انک ابرامیلہ سالف الذکر قاندیرملی بارتہ میر میرانی فرار یلرک تعقینہ  
وروم ایلی نظامنہ مأمور ایدلی و او اخر شوالدہ روم ایلی جانبئے کوندر لدی  
قاندیرملی ایسہ متعاقباً معینتہ درت بش قدر اعیانک تعین بیورلمسنی انہا ایدوب  
بواعیانلردن بریسی دخنی یلیق اوغلی سلیمان اغا ایدی .

یلیق اوغلی فی الاصل طاغلی اشقياسی سر کر دلرندن اولوب ابراهیم کت خدا ترسنکلی

او غلنے معارض اولمک او زره انی سلسته اعیانی نصب ایتديرمش و ترسنکلی او غلی  
 ایسه انک او زرینه عسکر سوق ایدرک اورادن فاچر مش ایدی علمدار پاشاطھورندہ  
 دخی اورالردہ طوره میوب برمدت بالقانلرده کشت و کذار ایتدکدن صکرہ سیروزی  
 اسماعیل بکه دخیل دوشہرک بوقته قدر صوفیه اه قامت ایتمکدہ ایدی علمدار پاشانک  
 فلا کتزدہ اولدیغنى ایشتدیکی کی صوفیه دن حرکت ایله فلیه جوارندہ واقع قارلوه  
 قصبه سنه کاوب سلسته مسلمانکنک امر یاه مخالفین دولتعلیه نک حقنند کلمک او زره  
 لازم کلان دیکر امر شریفک طرفه ارسال بیورلمسنی باب عالی یه عرض و انها ایلدی  
 و دین والیسی ادریس پاشا دخی عهده سندہ اولان و دین و نیکبولی سنجاقلری  
 قضالرینک ضبط و اداره سنه مقندر اوله مدیغندن ویلیق او غلی ایله اتفاق او زره  
 بولندیغندن ذکر اولنان قضالرک طرفدن ضبطی ایچون مستقل امر عالی تسطیر  
 و تسییر او لمنی خصوصی انها ایتدی او لحوالیده کی قضالر اعیانلری ایسه  
 ملوک طوائف کی قضالرنده مستقلخ حکومت ایدر اولدقلرنندن ییلق او غلی  
 بالقانک او ته یوزینه آشدنی کی هرقنی قضایه وارسہ محاربیه کیرشمی لازم  
 کلوردی هله سلسته یه واردیغنده خزینه دار احمد افندی ایله یینلرنندہ محاربہ  
 ظھور ایده جکی درکار ایدی حالبکه اول ائناده دولت علیه من خصلریه روسيه  
 من خصلری یاش قصبه سندہ مصالحه مذاکرہ سیلہ مشغول اولدقلرنندن او مثاوا  
 محاربہ داخلیه ظھوری مصلحتجہ بک مضر او له جنی امر اشکار ایدی و کیفت  
 سیروزی اسماعیل بکدن لدی الاستعلام وارد اولان جوابنامه سندہ ییلق او غلی  
 طرفی استصحاب صورتی کوسترمکله برابر حسب الوقت والحال خزینه دار احمد  
 افندی یه معاشات والتفات او لمق لازم در زیرا خلافی معامله اولندقدہ کندوسنی  
 و اموال و اشیا واولاد و عیالنی محافظه قیدینه دوشوب البته مقابله یه تصدی ایله  
 قتال و اختلال درکاردر دیو تحریر ایمکله ایجاد مصلحت انجمن مشورتده درمیان  
 اولندقدہ ییلق او غلی سلوی یاخود طربنی قضالرنندن برینک اهالیسی جلب  
 و تأییف ایله اکر محاربہ سز دخوله مقندر اوله جنی جزم و تیقن ایدرسه اول وقت  
 کیفیتی درسعادتہ تحریر و اشعار ایله آکا کوره امر عالی یازلمسی و اکر بوصورتہ  
 رابطه ویره من ایسه اول حالدہ بشقہ برتدیره تثبت ایدلسی قرار کر اولمش ایسه ده  
 رامن پاشانک اول حوالیدن دفع و تبعیدی قودان پاشاجه ملتزم اولدیغندن ییلق  
 او غلنک قاندیره میعتیله بوایشده قولاللمسنی التزام ایدی و اکر چه کتخدای  
 صدر عالی چابی مصطفی رشید افندی بعض محاذیر بیانیله ییلق او غلونک ایشه

قارشیدیرلیمی مناسب اولمز دیکر درت بش اعیان مأمور ایدلسون دیدیس-۹۴ده  
پودان پاشا بوبابده اصرار ایتدیکندن ییلق اوغلنک دخی مأموریته قرار ویرلدی  
وییلق اوغلونه قوجی باشیاق رتبه‌سی توجیه او لئنی خصوصی قاندیره‌مل اتها  
وبوکا مساعده او لئز ایسه کندوسی ترك مأموریت ایله درسعادته عودت ایده‌جکنی  
ایما ایدوب اولوقت ایسه قوجی باشیاق رتبه‌سی میرمیراللغه معادل بر رتبه اولدیغنه  
وبویله هنوز میرمیران اولان بر شیخصک کندی رتبه‌سنه معادل بر رتبه اتها ایله  
برابر بوبابده اصرار ایدیشی دأب ادب و عبودیته منافی کورلایکنه مبنی اهastنک  
رد او لئنی الخجن مشورتده اکثریت آرا ایله تنسب او لئنشیکن قودان پاشانک  
اصراری او زرینه چاره‌سز مساعده بیورلدی و قاندیره‌مل ایله بیاق او غلی طونه  
سرعسکری اولان خسرو پاشا معیتله رو سیجقده بولنان رامن پاشا و کوسه احمد  
افندی و سائر علمدار پاشا متعلقانی او زرلینه مأمور ایدل‌دیلر .

بروجه بالا علمدار پاشا حیاتنده ایکن و دینده کی ملا پاشا استانبول طرفدن  
تحمیک و تشویق او لئنگاه روسیجق او زرینه بر حرکت کوسترمش او لئسننه مبنی  
علمدار پاشانک اول جانبه اتی بیک عسکرله بوشناق اغایی کوندرمسی و بوجهته  
استانبولده کی قوتنه ضعف کله‌رک نتیجه‌سنده خصمانک کندوسنه غلبه‌سی و بوکره  
قاندیره‌مل محمد پاشا وییلق او غلی سلیمان اغا و دیکر اعیانلر ایله بر لکده خسرو  
پاشانک اول وجهله روسیجق او زرینه حرکتی روسیجق اهالیسنه بادی خدشة  
درون او لئنگاه رامن پاشا و رفیقلری اهالینک مزاچنی یوقلادقلنده کندولریچون  
فدا کارلوق ایده جکلرنده اثر تردد واشتباہ کورملریله رامن پاشا و کوسه احمد افندی  
و ایچه محمد بک و صراف مانوق اوائل ذی القعده‌ده اموال واشیالریله قارشو طرفه  
صرور ایله روسیله‌لویه دخیل دوشدیلر .

ایشته بوصورتله ییلق او غلی ینه طونه یالیسنه ایاق باصوب قودان پاشانک اغراضنه  
خدمت و سیله‌سیله سلسنه اعیانلئنده پایدار اولدی .

وذی القعده‌نک اون برنجی کونی کتخدای صدر عالی چلی مصطفی رشید افندی  
عزل ایله یرینه امین دفتر خاقانی چکوک راشد افندی کتخدای صدر عالی نصب  
و تعین بیورلدی و بو ائناده مورملی عمان افندی عفو و اطلاق او لئنگاه او اخر  
ماه مرقومده درسعادته کلدری .

ادرنه سراینک تعمیرینه مأمور اولان دفتردار اسبق سعدالله افندی علمدار  
پاشا و قوه‌سني ایشتدیکی کی بلا رخصت درسعادته کلش اولدیغندن نفی ایله  
مجازات قیاندی .

والده سلطان کتخداسی یوسف اغا منتبیلر ندن عرفان زاده عارف افدى ابن وقت  
ومعتدل الوضع و موسوس در جهند دور اندیش اولق حسیله سلطان سلیم رجالت  
متعلقاتی بر فلاتکه او غرامشلر ایکن بعض مهمات تنظیمی ضمننده اقد کز بوغازینه  
ماموریت ایله چکشیدیرو ب بعده علمدار پاشا در سعادته کل دیکننده مقدمما رو سیحه  
ظرفه مأموریتی اولق ملا بسه سیله حاصل ایتمش اولدینی معارفه یه مبنی در سعادته  
عودت ایله آزاده قید غربت اولمشیدی بوکره علمدار ایله معارفه ومناسبی بادیء  
نکتی اوله رق بوغازه نفی اولنده .

مقدمما طیار پاشایی عزل ایتمد مرک او زره ادرنه دن استانبوله کلوب کتمش اولان  
باقي افندی رو سیحه یارانی متعلقاتندن بولغله او دخی بوائنا ده کوتاهیه یه نفی  
و تغیریب ایدلده .

صدر اعظم بولنان مش پاشا فی الاصل صدر اسبق ضیا یوسف پاشانک دائرة سندن  
نشئت ایدوب انک همتیله خواجکان دیوان هایون سلکته داخل او له رق متعاقبا  
اختلالات واقعه انسانسنده چاو بشایی اولیویر مشیدی علمدار پاشا وقعة مدھشه سی  
انسانسنده دخی قائم مقام صدر عالی اولق ملا بسه سیله متعاقبا صدر اعظم اولدیسده  
خلعت طویله الذیل صدارت ذاتا کندو سنک قدر و حیثیته نسبتله خیلیجه او زون  
کلوب بو او انده ایسه افکارجه داخلا و خارجا خلق ایکی قسمه اقسامله بر قسمی  
حکومت سینیه یه عرض اخلاص ایمکده و دیگر قسمی یکی چری غیرتی کو تکده  
اولدقلرندن بویله بروقت اغتشاشه خطوط جسمی صدارتک اداره سندن عجزی  
رونما اولدینه و بو او انده رو سیله لو ایله مکالمه یه ابتدار او نمش ایسه ده حرب و صلح  
شقلرندن قنیستنک تعین ایده جکی هنوز معلوم اولدینی جهته هر طرفی قوللانور  
و حرب و صلحده قوللانيه بیلور مشاهیر و متحیزان وزرای عظامدن برینک مقام  
صدارتک کتو ریسی لازمه حالدن کورلدیکنہ مبنی ذی القعده نک اون در دنجی بازار  
کونی مش پاشاعزل ایله متقاعدا ساقز جزیره سنده اقامت ایمک او زره در سعادتن  
چیقارلدي و مهر هایون کیز لو جه بر خصکی یدیله مقدمجه عهده سنه حلب ایالی توجیه  
بیوریلان مشارایه ضیا پاشایه کوندر لدی و کانجیه دک چرخه جی على پاشا قائم مقام  
صدر عالی نصب و تعین بیور لدی و مهر هایونک کیمه کوندر لدی کیمی بیلندیکنند  
خلقک اذهانی بر مدت کیم صدر اعظم او له جق دیو فکر و انتظار ده قالدی و بوجهته  
دخی افکار عامه بر مدت بچک اشغال و تسکین ایدلده .

چرخه جی على پاشا ایسه صدارته غایت حریص اولدینگدن قائم مقام لغه قانع دکل ایدی  
زیرا اثنای اختلالده بر قاج دفعه صدور علمایه سرای هایون دن جمع اشیایه کیدوب

کله رک افندیلر خیلی بجه یارانی و بالمعیه یارانی اول ملق ملا بسے سیله کویا حاده مر قومه  
 مجرد انک همیله مندفع او لشجه سنه کندویه وجود ویرمش و بوجهه له صدارتی  
 کندو سنه یاتشدرمش ایدی مهر هایونک ضیا پاشایه کوندرل دیکنی تحقیق ایدیجک  
 پک زیاده مضطرب او لش و تحصیل صدارت سودا سیله کویا او جاقلو ضیا پاشایی  
 استمیورلر دیو اندن صرف و تحويل ایجون بعض دسايس خفیه یه تثبت ایتش ایدی  
 شویله که : اون اون بش کون قدر استانبولک اکثر محلا نده صباحلین قالقلدیغی کبی  
 اولرک قپولینه و دکانلرک کنکارینه کور یاخود تباشیر و یاخود بوبیا ایله کیجه  
 یکچری اور طهری نشانلر ندن کونا کون شکللر یالپلش بولنور ایدی ضابطان  
 هر نقدر تجسس ایتدیلر ایسه ده یا پانلر کیم اولدیغی بوله مدیلر و بنه بوطرز او زره  
 مصنع و منور یاقته له تحریر ایله بر کیجه سرای قپولینه یا پشیدیر یلوب فرداسی  
 مکالمه یه مامور افندیلر باب عالیه کلد کده قائم مقام پاشا اظهار تلاش واعظام ماده ایدرک  
 اول یاقته ری میدانه قویدی بونلر ایسه هب کندو معروفیه یا پدیرلش شیلر ایدی .  
 استانبول قاضیی کوستندیلی طاهر افندی بود فیمه یه انتقال و هنوز طوفان فتنه یه  
 تمامیله سکونت کلامش ایکن بويادکارک کندو هواسنه اتباع ایله یکیدن تموج ایتدیرمک  
 داعیه سنده بولندیغنه روشن حال و قالدن استدلال ایله مضطرب البال اولوب همان  
 او جاقلونک عهد و میشاقاری او زره امور دوله مداخله ایتمیه جگلرینی بجهه مقدمه  
 ایدرک ( بوياقته له او جاقلونک ایشی دکادر بلکه اهل نفاوک دوزمه سیدر ) دید کده  
 على پاشا تھور ایدرک و اثر انفعال کوستره رک ( بوندہ مطلقاً او جاقلونک علمی لاحق  
 اولوب حتی ایچلر ندن بعضیلری یاقته له مفهومی مقدماً بکا تلمیح ایتشلر ایدی اصحا  
 ایتمد الحالة هذه ضیا پاشا تقرب ایدرک بندن نامید او لدقیرینه مبنی تلمیحی تصریحه  
 تبدیل ایتدیلر صدر اعظم عودت ایلمز ایسه فتنه ک تجدیدی درکار در و بوبو کیفتی  
 رکاب هایونه عرض ایله صدر اعظمک تبدیل لابدر ) دیو در شستانه کلات لا بالیانه  
 سرد ایمکله غرض کارانی بر مرصتبه دها میدانه چیقدی طاهر افندی ایسه حیدی زاده  
 پرورده لرندن سوزینی اسیر که من و بیلدیکنی سویلمکدن اصلاح کیرو طور من  
 جسور و جری اللسان بر ذات او لدیغندن صورت صلابت وجهره شهامت ایله  
 تکرار جوابه اغاز ایدرک ( بوماده او قدر تلاش ایده جلکشی دکادر ساخته اول ملق ظنی  
 اغلبدر زیرا او جاقلو علنا باب عالیه کلوبده صورت نیازده یولداشلریمزک ضیا پاشادن  
 امنیتی او لاما غله لطفاً تبدیلی خصوصی خاکپای هایوندن مستعد اعز من در دیه رک عرض  
 ایمکدن عجز لری یوقدر بولیه امضاسز سرو بخی یوق یاقته له یا پشیدیر مغه محتاج  
 دکللر در فقط حققت حالک استکنناهی قاعدة احتیاطه او فقدر یوخسه قبل التحقیق

علی العینا تحويل صدارت کبی بر امر خطیره تثبت او لمنق هیچ مناسب دکلدر زیرا  
علم و مدخلی و صنع و عملی اولیان او جاقلوی بی وجہ اتهام دیگدر بوماده نک عرض  
و افاده سی خاطر هایونه اغبار کتو ره نهایت پادشاه ایله قول اراسنه منافسه کیر  
قالدیکه دول اجنبیه یه قارشو کوستریلان ذلت و رزالتلر هنوز هضم او لندی شمدی  
چند مرحله حرکت ایتش وزیر اعظمی برواهمه یه مبنی اعاده ایتمک انتظار یار و اغیرده  
نقدر چرکین بر کیفت اوله جنی بیانه محتاج دکلدر و برده جنابکزک خبری اولقیزین  
صدرانه وسیله اولق زعیمه خیر و شری فرق ایمز اتباع مقوله سنک صنیعه سی اولق  
خاطره کلور بر کره تحقیق بیورسکز ) دیر دیمز قائم مقام پاشانک رنک روی  
او چوب چهره سی سیم سیاه اولدی و کال تهور و افعال ایله سرو بی یوق سوزار  
سویلمکه باشладی بونک او زرینه طاهر افندی دخی حدتلنوب مجلسدن قیام ایله  
بلا کلام ولا سلام خانه سی جانبنه عنیمت ایلدی .

قائم مقام پاشانک سودای صدارت ایله بولیه یولسز افعال واقواله اجترا ایدیکی سیاق  
وسیاق حالدن اکلاشمش ایسده صدر اعظمک ورودی تقرب ایلمش اولدی یعنده  
قائم مقام اقتداء استقراری بر جاسه خفیه حکمنده اوله جنفه نظرا شمدی بشقه بر قائم مقام  
نصب و تعیین داعیه سنه دوشمکدن ایسه چند روز استمالت ایله استخدامی نزد هایونده  
اصوب و ایجاد وقت و حاله اوفق و انسب کورلکله و طاهر افندینک طور و مشواری  
دخی نزد سلطنت سینه ده چندان پسندیده اولما مغله ذی الحجه نک اون برنجی کونی  
طاهر افندی می خالیج قصبه سنه نفی ایله یرینه مکی زاده عاصم افندی استانبول  
قاضیی نصب و تعیین بیورلشیدر .

یانیه متصرفی تپه دلنی علی پاشا ایله ایل بسان سنجانی متصرف ابراهیم پاشا میانه لرنده  
خیلی و قتدنبرو ممتد او لان منازعه و جدال مؤدیء مشاجره و قتال اولمغله اصلاح  
ذات الین ایچون خواجکان دیوان هایوندن عبدالکریم افندی او سط ذی الحجه ده  
با راده سنه اول جانبنه کوندرلشیدی .

سابقا استانبول قاضیی مراد زاده محمد مراد افندی که او زرنده خواجه حقی  
او لیان علمای رسمیه دن اولدی یعنی حالده موالیدن مراد افندینک او غلی اولق ملا بسیله  
بر معتاد قطع مسافت طریق رسمی ایدرک اون یدی تاریخنده بالفعل مکه مکرمه  
مولویته نائل و یکرمی بر سنه سی جاذی الاولیسی اوئلنده سرکاتی احمد افندینک  
همتیله استانبول قاضیلغنه واصل او لشیدی بر منطق ( الجاھل جسور ) قباچی  
و قعه سنه پیشقدم جهور و پیشوای اصحاب حل و عقد امور اولق حسیله علمدار  
پاشانک در سعادته و رو دنده کی سورکون آونده او دخی ادرنه یه سورلشیدی .

متلا او لدینی ضيق صدر علته غالبا تأثیر نفس سایم خانی دخی منضم او له رق  
او سط ذی الحجه وفات ایلمش او لدینی خبر الندی .

خرم هایونه حمل و قوی اقدبجه استبشار ایله هر کس ولادت هایونه انتظار او زره  
ایکن اشو ذی الحجه نک اون سکننجی جمعه کونی بر سلطان تولد ایدرک فاطمه  
تسیمه ایدلدی حسب العاده مالک محروسه یه بشیر ولادتی حاوی فرمانلار کوندرلدي  
در سعادتده دخی اوچ کون اوچ کیجه طوب شنکی اجرایورلدی . بعضیلری اول امر ده  
سلطان مشارالیهای مر حوم سلطان مصطفیاه نسبت ایدوب حتی بعض شعرابویله  
تاریخ بیله سویلمش ایسه ده در عقب سلطان محمود خان حضر تلرینک صلبندن او لدینی  
تحقیق ایلمشد .

سالف الذکر سورکون آونده سورلش او لان صدور عظامدن علی زاده محمد نور الله  
افندی ایله عانشر افندی زاده حفید افندی اشو ولادت هایون مناسبیله غفو و اطلاق  
بیوریله رق در سعادتنه کتو رلدیلر .

اقدبجه کتخدای صدر عالی نصب اولنان چوک راشد افندی ذاتاً مفسد و محرك  
بر شخص او لدینی حالده قودان دریا سید علی پاشانک قبو کتخدای او لمق حسیله  
هر کون صباحلین ترسانیه عنیمت و قودان باشا ایله محرومراه مصاحب ایتدکدن نصرکه  
قویه کلکی عادت و سائر زور بالرله دخی کرمیت او زره آمیزش والفت ایدوب حالبوکه  
صدار تعظمی کتخدالغی مقامنه و اصل اولان ذاتک ارتق قبو کتخدالق کار  
وشغلندن فراغتی امر طبیعی او لدینگدن بشقه باب عالیده کتخدایاریئس بولنان  
ذاتلرک قودان دریا کی منفور و مبغوض پادشاهی اولان متغلبه کروهیله الفت  
واختلاطی قطعا جائز او لدینگدن طور و حرکتی اصلاح ایتمک او زره راشد  
افندی یه با اراده سنیه قائم مقام پاشا تیهات لازمه اجرا ایلمش ایسه ده مقید  
او لیوب حتی بر دفعه قائم مقام پاشا کندوسنه بالواجهه اکر بور کتدن واژ چمز  
ایسه کسنی شو خیچر ایله قتل ایدرم دیو بلنده کی خیچری ارائه ایله اخافه  
ایتشیدی . راشد افندی یه متبه او لمدقدن بشقه او لکیدن زیاده قودان پاشا ایله  
کرم الفت او له رق منصبنده بقاسی بتون بتون متغلبه ایله الفت و آمیزشده ارار  
اولدی . بونک او زرینه ارتق کتخدالقده بقاسی جائز او لدینگدن ساخت ذی الحجه ده  
عنزل ایله قره حصاره نفی او لندی . ویرینه دفتر خاقانی امینی ابراهیم عفیف افندی  
کتخدای صدر عالی نصب و تعین قلنده .

غیر بدرکه راشد افندی اسکداره امرار ایله لوازم راهی تدارک ایچون برا یکی کون  
قدر اوراده اقامته رخصت و یر لسلکله اول انساده قودان پاشایه و سائر مألوف

اولدینی صناید یکیچریانه (سزکله آمیزش والقتمز بزه بادی نکبت اولدی بوندن حقگزده ظهور ایده جک احکامی استنباط ایدرک همان بوکون جمعیتله باب عالی به واروبده بی وجہ نقی واجلامزک سبیی استفسار ایله کاکا کان منصبمذده ابقامزی افاده واصرار ایده سز) سیاقنده تذکره لر یازدقدن بشقه سیروزی اسماعیل بک قپوکتخداسی اولنق ملاسسه سیله اکادخی (معصبانه حرکته همان عفو واطلاقفری ومقامزه اعاده منزی باب عالی به انه ایده سز) سیاقنده مکتوب یازوب بر تاتار استیجار ایله تسیار ایلدیکی مسموع اولغین جز ای سزا بعده اجر اولنق او زره در حال مباشر مخصوص ایله منفاسنه ارسالده استعجال او لنشدر .

روم ایلی قاضیعسکری محمد درویش افندی غایت قبا جاھل و صدارت رتبه سنہ اصلا شایان دکل ایکن سلطان سلیمان خان حضر تلرینک اثر شفت و مرجتی اوله رق امام سلطانی بولنق ملاسسه سیله مدت یسیره ظرفنده منتهای طریق علمیه اولان رتیه صدارتی احراز ایلمش اولدینی حالده و قعه خالع سلیمیده عالمادن برینک زور بالر طرفدن صفت سفارته سرای هایونه کوندر لمی لازم کلد کده منیب افندی و امثالی دهات علما بو ثقلی و چر کین خدمتی قبولدن استکاف ایتشلر ایکن بو یادکار مع الافتخار قبول ایدرک وبی محابا حضور هایونه کیدرک نصل بی ادبانه معامله لره اجتنس ایلدیکی و مؤخرآ علمدار پاشا و قعه سنده اغا قوسنده کی جمعیت طرفدن ینه سرای هایونه کوندر ایله جک اولدقدنه دخی بی پروا جلوس دخی استرمیسکن وادیسنده زور بالرک بیله خاطرینه کلیمان برسوز سویلدیکی بیان او لنشیدی الحاصل ذاتاً بومقامک اهلی اولدینی حالده او مثلاً بی ادبانه اطوار و کفتارینه نظرآ او دخنی برنوع جزا یه سزا اولدینگدن هنوز مدت عرفیه سی ختمانه رسیده اولنقزین سلح ذی الحجه ده عزل ایله یرینه کتخدنا زاده محمد صادق افندی غرّه محمردن اعتبارآ روم ایلی قاضیعسکری نصب و تعین قائمشدر .

بو اشاده رو سیه لو ایله مکمله بی کریشلمنش و انکلتاره لو ایله عقد مصالحه ایدلش اولدینگدن بو خصوص صلرک تفصیلاتی و دول اور و پانک یکدیکریله و دول تعالیه ایله مناسبات و معاملاتی بر وجه آنی اتیان و بیان قلنور .

### \* احوال دول وحوادث صلح و سفر \*

بالاده بیان اولندینی او زره ناپلیون رسماً ومن غیر رسم بر چوق وعد ووعیدل ایله دول تعالیه بی اغفال ایدرک متقلری اولان انکلتاره و رو سیه دول تلریله بوز شدر منش وایکیسیله دخنکه کیرشدر منش اولدینی حالده بونجه و عدلرینی ایانی الله الهرق تیاسیتده منفردآ رو سیه لو ایله عقد مصالحه ایدوب دول تعالیه بی آچقدنه بر امشیدی

واکرچه دولتعلیه ایله روسیه لو ایله بیننده متارکه عقد ایتدیره رک مصالحه به دخی توسط ایلمش ایسه ده مکالمه بی پارسه حواله ایتدرده رک سورنجمه بی دوشورمش اولدیغندن دولتعلیه من فعل اوله رق بحق شکایته ابتدار ایلمشیدی . و ناپلیون کندو پولتیقه سنه بولیه بر دنبه رو نما او لان تبدیل سلطان سلیمک خاغنه حمل ایله اعتذار ایمک ایستدیسه ده بو مثلاو و قایع داخلیه نک دولتعلیه ایله فرانسنه لو بیننده در کار او لان دو سیسته خلل و یره میه جکی باب عالی طرفندن بیان او لغله ناپلیون بالتوسط دولتعلیه بی شانلو و خیرلو صورتده روسیه لو ایله صلح ایتدرمکی وعد ایدوب حالبوکه مالک دولتعلیه مقاسمه ایمک او زره روسیه ایپراطوریه خفیا مخابره ایمکده اولدیغندن دولتعلیه بی هر کون بر کذب و دیسه ایله آتمقده ایدی .

دولتعلیه ایسه فرانسنه لونک بو منلاو اطوار تلو نکارندن منسلب الامنه اوله رق بالطبع انگلتره لو طرفه تمایل ایتمشیدی و برآ و بحرآ هم روسیه و همه انگلتره دولتلریله محاربه دشوار و علی الخصوص انگلتره لو طرفندن دولت علیه جزائر و سواحلی حقنده مضرات عاجله در کار او لدیغندن و انگلتره نک بو وجهمه قوه بحریه سندن ترتیب ایده جگ مضراتک دفعه فرانسنه لو دخی مقدر اوله میه جغندن انگلتره دونتسی امیرالله قپودان دریا طرفندن و جانب آخردن محرومراه اختصار و اشعار او لنان مصالحه رغبتیه مبنی انگلتره لو طلب صلح ایله بر مخصوص کوندرر ایسه هان او یوشیاوب عقد مصالحه او لنق خصوصه مقدمه رکاب هایونده قرار ویریاوب رجال دولتعلیه دن سابقاً شق ثانی وايراد جديد دفترداری احمد بک ایله بوغاز محاफظی و سرعاس کری حق باشایه سلطان مصلطف دورنده رخصتname کوندرلشیدی فقط دولتعلیه نک انگلتره لو ایله مصالحه بی فرانسنه پولتیقه سنه مغایر اولنق حسیله فرانسیز لو بوباده انواع وعد و وعید ایله مانعه ایده کلکارندن حقیقت حال فرانسنه لودن مکتوم طویاوب انلرک طرفندن سؤال و قوع بولدیجه انگلیز لرک قوه بحریه لرینه مقابله قابل او لدیغندن دفع مضر تاریچون انلری اغفال و اشغال ایدیبورز یولو لسان قوللایلیوردی . حتی اردوی هایون ایله علمدار پاشانک ادرنه دن در سعادته عودتی انسانده فرانسنه مصالحتکداری اردوی هایونه برقطه تحریرات کوندروب ( فرانسنه دولتک توسطیله عقد او لنه حق مصالحه نک او زامسنده طولایی ملت عمانیه نک اشتکانه مبنی دولتعلیه نک انگلتره لو ایله عقد مصالحه ایمک او زره او لدیغی و روسیه دولتیه دخی خود بخود مصالحه ضمته بشقه جه مخابره ده بولندیغی شایع اولوب بو مقوله حوده ک شیوعه ایسه فرانسنه

ایله دولتعلیه بیننده از قدیم استوار اولان اتفاک اخالانه چالیشانلر سبب اوله یور ) دیو بو حواله تکذیب والغافی تکلیف ایمکله رئیس الکتاب غالب افدى طرفدن فرانسه مصلحتکذارینه یازیلان تذکرده ( انکلتنه ماده سندن طولای سزک اشتباہکنر بش الی آیدنبرو اکر صحیح اولسے شمدى یه دک نتیجه بولوردى اشته بودلیل کافیدر و انکلتونک بدیهی الثبوت اولان مضرات بحریه سی دفع غرضیه ارالقده بعضًا خبراء صوریه و قوعه کلوب سزدن دخی مکتوم طوتلمدی روسيه مصالحه سی ایچون دخی شوقدر و قدنبرو قولاق طوب بکلمکده بز ) دیو جواب ویرلشیدی .

وجلوس هایوند نصکره علمدار پاشا طرفدن مقام صدارته چکدیکنه دائیر یاش قصبه سنده بولنان روسيه مارشالی پوزورسکی یه یازیلان تحریراتده مصالحه ماده سی نازکانه استعلام واستمزاج اولنوب بعده اویولدہ تبریک صدارتی حاوی جوابنامه کشیدی .

جماذی الآخره نک اون در دنیجی کونی بیک بغچه سی قصرنده کوسنندیلی طاهر افدى و رئیس افدى فرانسه مصلحتکذاریه ملاقات ایتدکده مصلحتکذار سوزه آغاز ایله ( فرانسه دولتی دولتعلیه نک دوست قدیمی اولمگاه مصالح دولتعلیه ای التزامده سرموقصور و مسامحه ایمیز انجق جلوس هایون و قوبولدی مسلک دولتعلیه ندر و اصول سابقه یه رعایت وارمیدر دولته اعلام اولنوق اوزره بیان بیورلوق موافق مصلحتمیدر ) دیو استفسار ایتمی اوزرینه برو طرفدن دخی ( پادشاه نوجاه افدمن حضرتلری مسلک سلیم خانی ای التزام بیورلوب اصول سابقه یه بوزمق بیننده دکلدر حتی چن کون حضور هایونتلرینه چیقامشیدی فرانسه ایمپراطورینک دولتعلیه حقنده تعهدات کیره سی اولدینقی سلیم خاندن بالدفات ایشتمیدم لکن کندو توسطیله روسيه مصالحه سی پارسه حواله اولنمش بر سنه دن زیاده وقت چکدی مصالحه قرار کیر اولمدى سبی ندر دیو سؤال بیوردقلنده واقعا فرانسه ایمپراطورینک تعهدات قویه سنه نظرآ شمدى یه قدر مصالحه قرار کیر اولمک لازم کاورکن تأخر ایمکله فرانسلو طرفدن اصل و مناسی لدی السؤال روسيه لو بعض ممالک طلبند او لوب بوكا ایسے دولتعلیه نک بروجهله روی رضا کوسنندیه جکی ایمپراطورک مجزومی و ذاتا دخی منفوری اولمک حسیله بالخابره روسيه لو لری بو داعیه لاغیدن واژ چوره رک مصالحته حسن نتیجه ویرمک ایچون بو آنده دک تأخیر او لندی دیو جواب ویرلیکنی عرض و افاده ایتدیکمزده و مملکت طلبی سوزندن جهره هایونلرنده اثر اغبار کوریله رک مملکت طلبی بخشی قاله کله جک سوز دکلدر فقط فرانسه ایمپراطوری

تعهدات سابقه سفي فعاله کتورر ايسه طرف زدن مقابله مثليه ايله اصول سابقه يه رعایته اعتنا او لائق مترب عهده التزامدر بناءً عليه بمصلحت قريباً خاتم بوله جقمي يو خسه ينه عقده تأخيره دوچار اوله جقمي مصلحتکداردن صورت قطعيه ده سؤال واستکناده ايله عرض او لنسون ديو فرمان بيورديلر ) دينملکله مصلحتکدار طرف هايوندن اصول مقرره سليم خاني يه رعایت بيوريله جفني جوابندن طولاني اظهار منونيت ايذرک ( ايمپراطور مرك مصالح دولتعليه يه درجه التزام ايديك يار واغيار عندنده معلومدر خصوصاً اصول سابقه يه طرف هايوندن صراعات بيوريله جفني تحقيق ايذرکده برقات دها سعي واقدام ايده جك ولهمستان حدودنده ايکيوز يكرمى بيك قدر عسکر توفيق ايمسي لدى الاقضا دولتعليه مصلحتى روسيه لو يه قبول ايدير مك مقصديه مبنی ايدوک امر مجز و مدر فقط فرانسلو دور اسبقده کورديك رعایت واحترامدن الحاله هذه محرومدر ) ديو تعريض و برآزده تپه دلني على پاشانك تلون مزاجدن و يولسز حرکاتندن بخته اشتکا ايتدک نصرکره ( بوایامده پارسدہ مصالحه مقدماته اغاز او لنسی اغلب ملحوظدر ) ديو ختم کلام ايذرک .

بومکله نك تقسيلاتي ومصالحه ماده سنك فرانسه خارجيه نظارتندن دخی صورلىسى تعليماتي متضمن و صدر جديدك يعني عالمدار پاشانك درجه نفوذ واقتداريني و رومايلی و اناطولي اعيان و خاندانلى دعوت او لنووب بر طرفدن کلكه باشلامش او لدقفرندن جمله سى کلد کده بالاتفاق امور ملكيه دولتعليه نك اساس متين وقوى او زره تأسیس او لنه جفني ولاجل الاحتياط رومايلی عساکر ندن بشقه اناطوليدن طونه ياليسنه فوق فوج فوج عسکر چورملکده او لدیني مين پارس ايچيسى محب افدي يه بر قطعه تحريرات مفصله کوندرلشدر .

وبواسناده فرانسه غزه تهرينك بعضى سنه دولتعليه کوياكه افلاق و بغدادنك روسيه يه وبونسنه ايله صرپستانك اوسترياه تركنه راضي او لش ديو اراجيف کاذبه يازلش و روسيه لو نك دخی طونه دن حدود قطعى قاله کتور مکده او لدیني ايشيدلش او لدیني مبني جانب باب عاليدين کرك فرانسه مصلحتکدار ينه و کرك اوستري يا ايچيسنه ( دولتعليه صالحه راغبدر فقط برقراريش ير ترك ايمك احتمالي يوقدر بيوريله جه مصالحه قبل او لور ايسه فيها او لميوبده محاربه عودت ايذر ايسه سلطنت سينه مستعينا بالله تعالى اكا دخی حاضردر ) ديو صورت قطعيه ده بيان او لندقدن بشقه محب افدي يه دخی بويولده لسان قوللائمق او زره تعليمات قطعيه يازلشدر .

ذکر او لسان تحريرات و تعليماتك پارسه وصولنده محب افدي بونلرک مفاهيمي فرانسه خارجيه نظارته تبليغ ايلمش ايسه ده او لكونلر ايمپراطور ناپليون روسيه

ایمپراطوری علکساندری ایله کورشمک ایچون ارفورته کتمک او زره بولند یغدن  
کندو سنه اشته ایک ایمپراطور ملاقات ایده جک شفاهای مذاکره مصالحه  
دختی قرار ویرلر دیو جواب ویرمکله محب افسدی ناپلیونک ارفورتدن عودته  
منتظر اولوب قالمشدر .

فقط مقام صدارتعضیمی به بر قصعه عرضی مخصوصه یازوب (ایک ایمپراطور ار فورتده  
نه مذاکره ایده جکلار وبالخاصه دولتعلیه حقنده نه سویلشه جکلر بیلمیز لکن  
اوکیکن بر راقج قات زیاده حزم واحتیاطه رعایت واعتنای لازم در ) دیو عرض  
واخطار ایلمشدر .

بروجہ بالا عمدار پاشانک دختی مسلک مخصوصی بوایدی که ملتیجه بالاتفاق دین  
و دولت اغورنده جانسپارانه حرکت ایتمک او زره رومایلی و انطاولی اعیان  
و خاندانلرینی در سعادته جاب ایله برش طنامه پاپوب بر طرفدن دختی اسباب  
سفریه نک اکالنه صرف مسامی ایمکده ایدی .

وانک بویله تشیبات قویه سی و هر طرفده امر لرینه عرض مطاعت اولنسی  
یار و اغیارک دقت نظری جالب و حتی ناپلیونه بیله فکر و ملاحظه می موجب  
اولهرق بروجہ آتی ارفورتده علکساندری ایله واقع اولان ملاقاتنده دولتعلیه  
حقنده در کار اولان سوء نیاتک تعذیله بادی اولمشدر .

چونکه اسپانیا دولتی میت متحرک حکمنده ایکن اسپانیولارک ملتیجه بالاتفاق  
فرانسلر عایه نه قیام و حرکتلرنده مظفر اولدقلرینه نظرا عنانولر عمدار  
پاشا کی اعمال عسکری قادر و تهدیدی نی ایقاعه مقتدر بر صدراعظمک امر و اداره سی  
التده اولهرق غیرت دینه ایله قیام ایتدکلر نده نصل و قایع جسمیه نک عهدہ سندن  
کاہ بیله جکلاری در کار ایدی .

قالدیکه انکلیز لر ملل سائزی تحریک ایله ( نه طوره یورسکن تمام فرستدر ناپلیونک  
وقت زوالی یاقلاشدی زیرا اسپانیولار ملتیجه قیام ایتدی ملیت و قومیت اتفاق  
و اتحادی بشقه شیئه بکزه من ) دیرک فرانسلر عایه نه تشجیع و تشویق ایمکده ایدیلر  
مانیا اهالیسی ایسه فرانسلرک تجاوزاتندن بیزار اولدقلری حالده اسپانیولار دن  
عبرت و انکلیز لرک تشویقاتندن جسارت الهرق بینلرنده حریت واستقلال ملیت  
و قومیت افکاری پاپیلوب بویولده هر درلو فداکار لغه حاضر لقده والمانیانک  
بر او جندن او بر او جندک فرانسلر لر لغت او لقده اولوب با حواله نظر ا اوستريا  
دولتی دختی تدارک حریبیه سنک اکالنه چالش مقدمه ایدی .

دولتعلیه دختی فرانسلو طرفدن نومید او ملغه انگلتره لو ایله مصالحه راغب

اوله رق محرمانه مخابره يه کيريشوب حتى حق پاشا ايله احمد بك برو جه بالامکاله يه  
ترخيص قلتمشلر ايدي .

بناءً على ذلك اوائل شعبانده انكلیز مرخصی اوچ درت قطعه سفینه ايله آقد کز  
بوغازی خارجه کشن او لدیغندن قیودان دریا رامن پاشا و صدور عظامدن نقیب  
الاشراف دری زاده عبدالله افندی و امین پاشا زاده محمد امین بك واستانبول  
قاضی طاهر افندی و رجال دولتعلیه دن بعض ذوات حاضر اولدقاری حالفه  
عقد اولنان النجم مشورته کیفیت لدی المذاکره انکلتنه و فرانسه و روسيه  
دولتلرندن هر برینک دولتعلیه يه بشقه بشقه مضرتی درکار ایسه د الحاله هذه  
انکلتنه لونك مضرتی حسب الموقع دیکرلرندن اشد کورنیکی ومصالحه ایچون  
مرخص دعوی سبق ایلمش او لدیغی جهته اکثر حضار مصالحه صورتی ترجیح  
واختیار ضمته (اعظم الخطایا محاربة من يطلب الصلح) فقره سفی تذکار ایلدیلر .  
فقط (بیت) اضطراب نابهتکام ایستمز تحصیل کام \* بی تکلف موقعه کار کنندین  
کوستر ) خوانسنجه بو خصوصک تعجیل لازم کلیوب اوروپانک نیجه احواله  
انتظارا انکلتنه لوی ممکن مرتبه اشغال ایلمک و نهایة الامر اسکاتلری متعری  
اولور ایسه شروط معاهده قدیمه نک تحصیلیه صلحه صورت ویروب دفع مضر تلرینه  
بافق اوzerه ثانی و تعویق صورتی مناسب اولور اما حق پاشا و احمد بك بوصور تلری  
اداره يه مقتدر دکللر در .

### \* بیت \*

اذا كنت في حاجة مرسلا \* فارسل حکما ولا توصه

مصادقجه اداره کلامه و افاده مرامه مقتدر یاقتو و درایتکار برآدم مأمور اولسه  
و کاشکی حق پاشا بتون بتون بوغازدن قالدیرلسه یولاو سوزلر جریان ایدرک  
نتیجه سنه بوایشه مقدمه نایلیون لهستانه ایکن نزدینه مرخص اوله رق کیدوب  
کشن اولان وحید افندی مناسب کورلدی .

و بوائناهه دولتعلیه نک موازنہ واردات و مصارفی بخشی مذاکره اولندیغی صره ده  
دفتر وزارتنه کوریلان اون قدر وزرانک وزارتله ترقین ايله بزر محلده اقامه  
ایمک اوzerه کندولره بزر مقدار معاش تحصیص ایدیلوب بوتلردن بریسی دخی  
حق پاشا اولمغله یرینه قرمان والیسی شاملی راغب پاشا بوغاز سرعسکری نصب  
و تعیین بیورلدی واحد بك عزل ايله وحید افندی مکاله يه مأمور و مرخص  
اوله رق رمضانک در درنجی کونی بار خستنامه هاییون بوغاز بحر سفید جانبنه کوندر لدی .

ارفورت ملاقاتنے کانجہ ایک ایمپراطور ک ملاقاتنے بیوک شنلکلر اجرائی مصمم  
اول دینے مبنی اولجہ ناپلیون ارفورتہ متعدد مأمور لر کوندردی و اسپانیادہ حر بک  
دوامی ایچون اول طرفہ عساکر کلیہ کوندرملک لازم کلیدیکنند بشقہ اوستہ یا  
طر فدن ملحوظ اولان حرکات خصمانیہ نظر احتیاطلو بولنق اوزرہ بر خیلی  
عسکرہ لزوم واحتیاج کورملکله فرانسہ دن قرعہ ایله کلی عسکر یازوب رین  
مجتمعہ سندن دخی بر خیلی عسکر الدی واواخر رجبہ پارسدن چیقوب اوائل  
شعبانہ مصادف اولان ایلوں افرنجینک یکرمی یدیسنہ ارفورتہ وصول بولہ رق  
علکساندری دخی اول کون اور ایہ کلکله بر لشیدیلو برقاچ کوندبرو اور ایہ کلوب  
بریکمش اولان درت قرال واوتوز درت پرس ایله کورشدیلر فوق العادہ شهر  
آئین وشنلکلر یا پوب ناپلیونک عظمتی بر درجه یہ وار مشیدی کہ اول قرالار و پرسنلر  
هیچ مقولہ سی عد اولنہ رق پیچارہ لر ناپلیونک کور و بدہ مظہر التفات اولہ بیلمک  
ایچون دیوانخانہ لردہ سورینور لردی بو وجہہ ناپلیونک ساکن اول دینی سرایک  
دیوانخانہ لری بتون کون اولیہ حکومت مسئلہ اصحابی اولان حکمدار ان ایله مملوایدی ۔  
مقدمہ پترسبور غدہ رو سیہ خارجیہ ناظری ایله فرانسہ ایلچیسی بینلر نہ دو تعلیہ نک  
مقاسمہ سنہ دائیر و قوعہ بولان مکالمات دن استانبولک ترکنہ بڑینک راضی اولہ میہ جنی  
وارتق بیویلدہ مذاکرات و مکالمات ایله اوغر اشمق عبته اشتغال دیمک اولہ جنی  
اکلاشیدیغدن ناپلیون ارفورتہ ملاقاتنے قرار ویردیکی وقت امر مقاسمہ نک وقت  
آخرہ تعليقیلہ مجرد علکساندری فرانسہ اتفاقنہ پایدار او ملق و فرانسہ نک کر ک  
اسپانیادہ و کر ک سائز یر لردہ اجر ایمتش وایدہ جک اول دینی ایشلری تصدیق ایلمک  
شرطیلہ افلاق و بندانک ضبط و تملکنی علکساندری یہ تکلیف ایلمکی قور مشیدی  
بو کرہ برو جہ بالا ارفورتہ لدی الملاقاۃ ابتداء علکساندری کلامہ اغاز ایدرک رو سیہ  
ایله فرانسہ نک لزوم اتفاقی و بوندن تولد ایدہ جک محنتی و رو سیہ نک فرانسیہ  
حدی اولیوب فقط روس ملتی منون ایتمک اوزرہ فرانسہ نک کسب ایمتش  
و ایمکنکہ بولمنش اول دینی جسمتہ بر قارشو لق ویرملک لازم کله جکنی و فرانسہ  
دشمنلرینہ کنندو دشمنلری نظریلہ باقہ جنی بر تفصیل بیان ایتد کدہ ناپلیون دخی  
اتفاق خصوصنہ ائی تصدیق ایدوب الحجت بو وجہہ تشریح مادہ یہ ابتداء ایلدی کہ  
(ایحباب حالہ نظارا پولتیقہ جہ و قوعہ بولان تبدلات بشقہ تبدلات علاوہ سی تھلکہ لو  
اول دینگدن شمدیلک اولو ریاہ قناعت او تلمیڈر دولت عنانیہ نک مقاسمہ سی  
بختہ کانجہ استانبول ایہ ایکی بو غازک فرانسہ طرفدن رو سیہ یہ ترکی قابل اولہ میہ جق  
وفرانسہ بو کا راضی اولسہ بیلہ انکلترہ واوستہ یا و اسپانیا دولتی و المانیا نک

بر پارچه سی ایله بقای حیاتی ایچون ایاقلانمش اولان ترکستان بر لشوب صوک نفلزینه  
قدر او غر اشه جقلری در کاردربویاه براغر مسئله نک میدانه قو نلمی ایچون وقت  
مناسب کوز تملیدر علی الخصوص که اسپانیاده فرانسه نک تصادف ایتدیک مشکلات  
مثلو فنلاندیانک ضبطنده روسیه جه دخی بو اشاده صعوبتل تحبد ایلمشد  
طونه سواحلنده بولنان روسیه اردوسی عنانلو ار دولریاه او غر اشمعه کافی ایسه ده  
ترکار ماتجه ایاقلاندقنلری صورتده روسیه وارقوتنی او طرفه ویر مکه محبور اولور  
فرانسه دخی سالف الذکر دول متفقه ایله یالکز قالور بوده اویله جه بر مسئله ایچون  
او لمش او له جق که هنوز ایکی دولت میانه سنده اکا دائئ اتفاق حاصل او له ما مشدر  
بو سبیلره بناء شمدیکی حالده روسیه فنلاندیا ایله افلاق و بغدادنک ضبطنده قاعات ایتمیدر  
فرانسه ایسه کندو سنک حدود طبیعیه سنه قناعت ایدوب اسپانیاده و قوع بولان  
عصیانک دفعندن ورومہ حکومت روحانیه سنک رفعندن بشقه بر شی ایستمز بوکا  
دلیل او لمق او زرمه پروسیانک فرانسه یه ترک ایلمش اولدیفی مالک قریبا المانيا  
پرسنلرینه تقسیم او لنه جقدر الحاصل طرفیک بو قدر جقه اکتفا ایلمسی موافق  
مصالحت اولوب ایلروده مساعدۀ زمانیه یه کوره شریجه اجرا آت جسمیه یه دخی  
تشبت او لور وایکی ایمپراطور کنج اولدلقنندن بیولک ایشلر اجرا سنه دها چوق  
وقتلری واردرو ) دیدی .

علکساندری دخی بوکا موافقت ایتدی فقط روسیه لو طرفدن افلاق و بغدادنک  
ضبطنده دائئ فرانسه لو نک رضاسی مصدق بر قطعه اتفاقنامه امضانفسی تکلیف ایدی  
ناپلیون دخی بوکا موافقت ایدوب انجق مطمح نظری مصالحه عمومیه استحصالندن  
عبارت او لمیاه تنظیم او لنه جق اتفاقنامی و سیاه اتخاذ ایله بوکا تشبت او لنسی یعنی  
ایکی دولت طرفدن بالاتفاق انکلتاره لویه مصالحه تکلیف قائمی درمیان ایدرک  
بویلدہ بر قطعه اتفاق عهد نامه سی قلمه الحق او زرمه کیفت فرانسه خارجیه ناظری  
شامپانی ایله روسیه خارجیه ناظری رومانخوفه حواله ایدلدی .  
بو ایکی خارجیه ناظری عهد نامه مذکوری مذاکره ایدرلرکن ناکهان ینلنونده  
بر مشکل مسئله ظهوره کدی .

شویله که : فرانسه لو روسیه نک افلاق و بغدادنک ضبطنده دائئ او لان ماده لرک بر مد تجنب  
مکتوم طوتامسی ایستیوب روسیه لو ایسه بوکا موافق ایتیوردی . زیرا ناپلیون  
دولتعلیه ی او رکودوبده انکلتاره لو نک قوجاغنه دوشورمکدن احتراز ایله برابر  
انکلتاره لو ایله مکالمه قوسی اجلقدده میدانده بولنان مشکلاتک او زرینه دیکر براغر  
مسئله علاوه ایدلش او لایو بده اساساً اتفاق حاصل او لدقند نصرکه کرک انکلتاره لوی  
و کرک دولتعلیه ی طاتلیاق ایله افلاق و بغدادنک ترکنے ارض ایمک ایستردی .

روسیه لو ایسه اول باول مملکتین ایشنه صورت قطعیه ده برقرار ویردر مک امل مخصوصنده ایدی .

بونک اوژریه ناپلیون بالذات علکساندری بی اقوعه سعی ایمتش ایسنه مفید او لمدینگدن ایکیسی اورته سی برصورت بولوب اولو جهله تنظیم اولان عهدنامه تشرین اول افرنجینک اون ایکیسنده امضا اولندی .

خلاصه احکامی ( حرب و مسلحه ایکی دولت یکدل و یکجهت اولق وایکی ایپراطور طرفدن انکلتاره لویه مصالحه تکلیف اولنوب بوبیولده آچیله جق مکالله حال حاضر اساس اتخاذ او لترق فلاندیا ایله افلاق و بغدادنک روسیه یه ترکی تصدیق او لندنچه فرانسلو مصالحه یه راضی اولماق و بوكا مقابل فرانسلو تصریفه بولنان مملکتارک یدنده قالمی و اسپانیا تاجنک ژوژفه براغلمی شرطی قبول او لندنچه روسیه لو دخی مصالحه نامه امضا ایتمامک و بو عهد نامه نک امضا ندن صکره روسیه لو باب عالی ایله مکالله یه کیریشوب کرک صلح و کرک حربا دولت عثمانیه می مملکتینک ترکنه مجبور ایلمک و فقط بوبیولده و قوبه لوه جق معاملات فرانسلو ایله دولت عثمانیه اره سنده که دوستله خلل ویروبده عثمانلوی انکلتاره لویه مناجعه مجبور ایتمامک اوژره ماده او لجه ایکی دولت مر خصلری میانه لرنده بالمنا کرکه اکا کوره قرار ویرملک و کرک مملکتین ماده سندن و کرک ایتالیا و اسپانیا مسئله لرندن طولای اوسترایالو حر به قیام ایدر ایسه ایکی دولت بر لشمک و برده بو عهد نامه نک نتیجه سی مصالحه او لیوبده حر به منجر اولور ایسه بر سنه ظرفه ایکی ایپراطور ینه ملاقات ایمک خصوصلرندن عبارتدر .

بو وجهله ایکی ایپراطور بینده بر اتفاق معاهده سی یالملش و فلاندیانک اسوجدن و مملکتینک دولتعیه دن تزع ایله روسیه لو مالکنه التحاقی خصوصنے قرار ویرلش ایسه ده ایکی ایپراطور ک هدف قصد و نظر لری یکدیگر مخالف ایدی .

زیرا ناپلیونک مطعم نظری انکلتاره لویی صالحه اجبار ایله منامنے موافق صورتده بر مصالحه عمومیه حصوله کتور مکدن عبارت او لسیله بو بابده هر کونه مشکلاتی دفع ایمک او زره اوسترایالوی تهدید ایله تهیئات حر بیه دن واژ چورمک و دولتعیه یه بالتدريج اقنان ایله مملکتینک ترکنه ارض ایمک املنده ایدی .

علکساندرینک اقصای املی ایسه فلاندیا ایله برابر مملکتینک ضبط و تملکنندن عبارت او لسیله بو خصوصنده بعض مشکلات چیقاره بیله جک اوسترایالوی او خشایوب ییوشاده رق دولتعیه ی خواه و ناخواه مملکتینک ترکنه مجبور ایمک استردی . بناء علیه ایکی ایپراطور ک بوند نصکره و قوعه کلان طور و حرکتی مذکور اتفاق

معاهده سی دائره سنه دوران ایلمنش ایسه ده تمایله یکدیگره مطابقت مر کزنده دکل ایدی .

وناپلیون ایپراطوریه ژوژفیندن اولادی اولدیغی جهتله بقای سلسله نسی ایچون دیگر بر پرس ایله تزوچی متصور اولدیغندن ناپلیون علکساندرینک همشیره سی قرینه ی کوزینه کسدرمش اولمیله بو کره ارفورتده طالیران بونیتی علکساندری یه آحدقده پک زیاده اظهار منو نیت ایلمنش ایسه ده والده سنت فرانسلر وعلی الخصوص ناپلیون حقدنه خصوصی اولدیغندن رو سیله لولر اور تودوقس اولوب فرانسلر ایسه فی الاصل قاتولیک ایکن بر ارالق دینسز و بعده ینه دیاتی اعاده ایله الحالة هذه چوغنک نه اولدیغی بورسز ایدو کنند اختلاف مذهب حسیله امر ازدواج ده بعض مشکلات در کار ایدی مع مافیه علکساندری بومقوله مشکلاتک حانه سعی ایده چکنی وعد ایلدی .

واواخر شعبانده یعنی تشرین اول افرنجینک اون سکننده علکساندری پرسبورغه وناپلیون پارسه عودت ایمک او زره ارفورتدن چیوب بر مقتضای معاهده ایک دولت طرفدن بالاتخاد انکاتره لویه مصالحه تکلیف مصمم اولدیغندن رومانجوف دخی پارسه عنیت ایتدی .

ناپلیون ایله رومانجوف پارسه لدی الوصول هان دولتین متفقین طرفندن مصالحه تکلیفی ضمته انکاتره یه تاتارلر چیقارلدی اوستريا دولته دخی ژوژفک اسپانیا قرالغنك تصدیق تکلیف ایدلدي .

واوائل رمضانده ناپلیون مبعوثان ملت مجلسی کشاد ایتد کد نصرکره برادری ژوژف و اسپانیا تخته احوال ایمک او زره او جانبه کیدی .

روسیه ایپراطوری دخی فلاندیا او زرینه سوق عسکر ایمکله اسوج دولتی مدافعه یه قیام ایدوب ایلک دفعه محارب ده روسیه باش قوماندانی تلف اولمنش ایسه ده نهاینده اسوجلو مغلوب اوله رق خلال تشرین ثانی افرنجیده روسیه عسا کری فلاندیا ولايتی استیلا ایتمشد .

بروجه بالا انکاتر دلویه ایراد اولنان مصالحه تکلیفه جوبا انکاتره دولتی طرفندن مصالحه یه اظهار خواهش و آرزو او لغله برابر بیولده اچیله حق مکالمه یه بالجمله متفقینک وعلی الخصوص اسپانیولرک دخی داخل اولمی شرط قنندی وشرط مذکور دولتین متفقین طرفندن قطعیارد اولدیغی جهتله بر مدت مکالمه یه دوام اولندی لکن انکاتر دلو بومکالمه دن امید وار اولدیغی نتایجک حاصل او له میه جغی درک و تفطن ایمکله برو قندنبر و ناپلیونک علیه نه انواع تشويقات ایله قیز شدمش اولدیغی

اپانیولار ایله اوستریالو یه بومثالو مصالحه شایعه لیله صغوقلاق کاور دیو خوف ایدرک بردن بره مکالمه نی قطع ایله کافی السابق اطوار و حرکات خصمانه یه دوام ایلدی . اوستریا دولتی کندویه ایراد اولنان تکلیف سالف الذکر اوزرینه مصالحه یه خلل کتورمه جکی بیانیله برابر ژوژفک قراللغی تصدیق بختنده بیان افکار ایمزردن اول ارفورته جریان ایدن مکالمه یه دائیر ایضاحات ایستدی .

و چونکه فرانسز و روسيه دولتلریله مصالح اولان حکمدارانک اکثری ارفورته کامه رک ایکی ایمپراطوریا یاه ملاقات ایدوب بعضیاریدخی طرفاندن مأمور مخصوص کوندرمشلار ایدی اوستریا ایمپراطوری ارفورته دعوت او لمدینی جهته بالذات کتمیوب فقط ظاهر اجرای رسم خلوص ایمک و حقیقته ارفورته جریان ایدن پولتیقه یه آشنا اولمق اوزره اودخی بر مأمور مخصوص کوندرمش ایسه ده مکالمات واقعه غایت مكتوم و محروم اجرا اولندیغىدن برشیئه واقف اوله مدیغنه مینی اوستریالونک تلاشی آرتوب اولکیدن زیاده تدارکات سفریه ایتدار ایتدیکی حالده ( ارفورت ملاقاتنده جریان ایدن مکالماتک نتیجه سی دولت عنانیه ایمکدر فرانسلونک قوتی ایسه کوندن کونه تنزل ایمکدە اولدیغنه اپانیا مسئله سی دليل کافیدر ) يوللو سوزلرله دولتعلیه انکلتاره لو ایله مصالحه یه تشویق ایدر اولدی . الحاصل انکلتاره لو ناپلیونک دخواهنه موافق صورتده مصالحه یه بیشامیوب اوستریالونک دخی احوال و حرکات مشرووحه سنه نظرا دولتین متفقینک پولتیقه سی دائره سنه آلنمه جنی اکلاشادی .

شواله نظرا رومانجو فک پترسبورغه عودتی لازم کلش ایسه ده ناپلیون ایکی آی ظرفنده اپانیابی قبضه تصریفه چوره جکنی وعدایدوب بوجه اپانیا مسئله سنك ختامی تقدیر نده ایسه ارفورته قرار کیراولان موادک اجراسنه اورو باجه بطر فدن مانعت اولنه میه جنی جهته روسیلونک افلاق و بغدادی ضبط و تملک ایلمسنه اوستریالو برشی دیه میوب دولتعلیه دخی مانعت ایده میه جکنی و انکلتاره لو برآ متفق بولمدغه برشی یاپه میه جنی جهته لاره بلا محاربه ملکتین مسئله سی توییه پذیر اولور خیلاییه ناپلیونک اپانیادن عودتنه قدر رومانجو فک پار سده مکث و تو قفنه قرار ویرلشیدی . و ناپلیون ارفورتند عودتند پار سده چوق اکتمیوب بروجه بالا مبعونان ملت مجلسی کشاد ایتدکدن سکرہ درعقب اپانیابی کیدرک وبالذات اردوسنه قومانده ایدرک فی الواقع ایکی آی ظرفنده اپانیولاره غلبه ومادریده دخول ایله برادری اپانیا تختنه اجلس و اپانیانک اکثر مواقعنی ضبط و اختلاس ایمکش و اپانیولارک امدادینه کلان انکلیزلری رجعته مجبور ایلمش ایسه ده اپانیا مسئله سی هنوز ختم بولماش ایدی .

واشب اوپانيا ايشاري ناپليونه اوقدر زحمت ويرمشيدى كه مقدمما اوستريا وبروسيا وروسие دولتلري ينك مكمل ومنتظم اردولري بني پريشان ايتك ايچون چكديكى زحمتار بونسبتلە هيچ حكمىنده ايدى .

بوحاله نظرا وطن وحرىتى محافظه اغورنده جان وکوكىدىن مدافعه يه قيام ايدين ملتىك اوكته طورمۇ مشكىل اولدىيى انظار عمومىيەدە عيان اولە رق بتون ملل اوروپا اوپانيا مسئله سنه حالە سمع واعتبار ايتكىدە ايدى .

اوستريالووايسه اون بش سنه ظرفىدە پاك چوق يرلرصايع ايامش اولدىيىندىن بونارك استردادى ايچون فرصنى كوزتىكىدە اولدىيى حالىدە اك صوك دفعه اولە رق ناپليونك بروسيا وروسие دولتلارينه قارشو آچدىيى سفردە فرانسز اردوئىنڭ نىين نھرىيەنە قدر ايلىرولدىكى وقت اوستريالو ايچون تمام فرصنى ايكن بى طرف طوروبىدە بوفرىسى الدن قاچر دېغىنە عظيم تأسىف ايدوپ متعاقبا ناپليون ايلە علكساندرى ينك اتحاد واتفاقى كورەرك دوچار تلاش واندىشە اولىشىدى .

مع ما فيه اكىر ناپليون غالبانە عقد ايامش اولدىيى معاهداتىك احکامىنە قناعت ايدوپىدە نۇ بنو مسئله لە چىقارمسە اوستريالو دخى قدرىيە راضى اولوپ سىس چىقارمىزدى لكن مؤخرآ ناپليونك بايوندە اوپانيا قرالىلە اوغلۇ حقىقىدە اجرا ايلىدىكى معاملە غدارانە بتون حكمداران اوروپا يه بى عېرىت مؤثرە اولىدى .

على الخصوص اوستريا ايمپراطوري كندو خاندانى حفندە دخى بى معاملەنڭ اجرا اولنە جىنى وھىنە دوشىدى .

حالبىك اوپانيا وقەھلىرى فرانسەنڭ بعض مىتىبە ناموس عىسکرىيەنە خالىكتوردى . واإوستريالو لرى محاربە هوسنە دوشوردى .

وبرمنوال مشروح بتون المانلى فرانسز لە خصم اولوپ اكىرچە المانيا حكمدارانى ناپليونك قوه هائىلە عىسکرىيە سىنى ملاحظە ايلە خلقىك بو افكار انتقام كارىيە قارشا-و كلىكىدە ايسەلرده اوستريالو بر اوافق مظفريتە نائل اولدىيى كېي المانيا حكمدارانى افكار عمومىيەنڭ حرارتىنە مقاومت ايده مىيە رك بتون المانلى فرانسز لە عليهنە قيام ايده جىكلەرنى پاك اعلا بىلوردى . وجىز المارينك ايچىنە اك فائىق بولنان مشھور ارىشيدوق شارلى نام مارشالك نظارلى تختىدە اولە رق قوه عىسکرىيە سىنى پاك زىادە جسامتىندردى . شويىلەكە : محاربە ظھورنە درحال موقع حربە سوق اولنە جىق اوچىوز بىك عىسکرى مەھىا اولىقدىن بىشىق ايكىيوز بىك قدر احتیاط ترتىبى دخى وار ايدى .

واوستريا ايمپراطوري ينك اطرافىدە بولنانلىر ھې حرب ئىردىنلىرى اولوپ (اون بش

سنده برو فرانسه لو حرب ایله مشغول اولدینگدن کسب ضعف ایلدي اسپانیاده تعليمسز و انصباطسز بر طاق نغير عام سوريلر ياه باشه چيقه میور ) ديرك ايمپراطوری جنکه تشويق و تشجيع ايدیبورلردى يالكز ارشیدوق شارل بو افكارده اولیوب لكن او دخی بو جهته مظهر استهزای عمومی اولیه يوردى .

بو سبیر دنناشی اوسترا یا دولتی حر به قرار و یروب داخله هر درلو تدارکاته تشبد ایتدیکی کی خارجا دخی فرانسه لو علیهنه ایشامکه باشلا دیغی صره ده برو جه بالا دولت علیهی انکلتاره لو ایله عقد مصالحه یه تشويق ایدردی . کله لم دول تعليمه نک احوال پولتیقیه سنه .

منوال مشروع او زره ناپلیون ایله طالیران و شامپانی و رومانجوف ارفورتند پارس - کلکلار نده مقدمما آنلرله بر لکده ارفورته کیتمش اولان رو سیه ایلچیسی تو لستوی عودت ایتمدیکنندن محب افتدی لدی الاستفسار مأموریتندن استعفای ایلمش اولمی اوزریه ویانه ده کی رو سیه ایلچیسی قورا کین پارس ایلچیسی تعین قائمش ایدوکی خبر و یرسلکله قورا کین - ک مکالمه یه مخصوص اولوب اولدینی بیلنمدیکنندن بو تبدل دخی مکالمه نک تآخرینه سبب اولور ظنیه تلاش ایتش ایسه ده رومانجوفک پارسه و رو دی کندویه بعض مرتبه بادی تسليت اولمشیدی .

حالبوکه ناپلیونک عودتندن صکره محب افتدی فرانسه خارجیه ناظری شامپانی ایله کوریشوب ارفونده دولتعیه مصالحه سنه دائر نه درلو قرار و یرلدیکنی استعلام ایتدکده شامپانی (ایمپراطور منک مصالح دولتعیه یی بالو جوه التزام ایتمکده اولدینی معلوم ایکن ایمپراطور علکساندری افلاق و بغدادی ترك ایمک ایستمیوب بر راقع سنده برو اش - بو مملکتین اراضیستنک اداره می اشتراك صورتنده کی برعنادر و اهالیسی هم مذهبیز اولق حسیله بزه میل و رغبت ایلمش اولدقلرندن شمده دین آخرده اولان اهل اسلامه ترك ایمک بین الملل شامنژه خلل ویر قالدیک دولت عنانیه طرفدن بلا واسطه عقد مصالحه تکلیف اولنوب حالا حامل مهر صدارت اولان مصطفی باشا روسجقده ایکن یاشده آرام ایدن فلد مارشال پوزورسکی ایله مخبره ایتمکده ایدی ديرك ایمپراطور یمزک توسطی قبول ایتمامک صورتی ارائه ایلمش و ایمپراطور یمز دخی اسپانیا ماده سیمه مشغول اوله رق المانیاده کی در تیز بیک عسکرینک اکثری اسپانیا اوزرینه سوق ایتمکله رو سیه قارشو سنده ضعیف بولندیغی اجلدن روسیه ایمپراطور ینه حکما برجواب ویره میوب ناشات ایتش ایسه ده ینه ایمپراطور یمزک تو سلطندن فارغ اولدینی یوقدر قالدیکه تو سلط ماده می دولتین طرفندن قبول اوندیغی صورتده متوسط اولان دولت دخی

اجرای توسط ایدر یو خسه رو سیه لو ایلچیسی او لان تو اس-توبه بزم ابرامز ایله رخصتا مامه کوندر مشکن تعیماتی تکمیلاً ارسال ایتمدی و بودفعه آنی عزل ایله یزینه تعیین ایل دیکی ایلچیسی دخی تر خیص ایتمه جکی مسلمدر رو سیه لو طرفدن ترک توسط دولتعلیه طرفدن بویله معادله او لنقدده متسط او لان نیجه اجرای توسط ایده بیلور رو سیه لو مصالحه بی طرفدن قالدیر وب استانبوله یا خود آخر بر محابه اولمسنی تصمیم ایتمشد و بو آشناهه انگلتره لو ایله دخی مکالمه او زره اولدینغزه بناء بلکه مصالحه مامولدر دولتعلیه دخی بالطبع مصالحه داخل او له جق اولمغله غائبه کلیا بر طرف او لور وا کرچه انگلتره مصالحه سنه دولتعلیه مصاحی مشکل ایسه ده ایپرا طوریز دولتعلیه ای تمام ایتمشد ایشهه اففورتده او لان مکالماتک قراری بوموال او زره در) دیجک محب افدينک صبری یانوب (بزم انگلتره لو یدنده افلاق و بغداد کی ملکتاریز یوق که مصالحه مشکل او له شو قدر وار که طرفکن زدن عالت سردیله انگلتره لونک بو غازه سفینه سی کلش و یا خود مخابره او له یورمش دیو دولت علیه آچیقده براغیلورسه بیلهم لکن انگلتره لو ایله بزم موجب زراء او له جق بر ماده من یو قدر ظن ایدرم) دیمسیله شامپانی مضطرب او له رق رمدت سکه ایتد کدنصرکه (انگلتره لو استانبوله قدر دخول ایتمشیدی دیمسنه مقابله محب افندی دخی (یچون کل دیکی معلومدر تفصیلی لازم کاورسه جوابداری حاضر در) دیه رک مجلس مکالمه به نهایت ویرلشدر .

ف الواقع دولتعلیه ایله انگلتره لونک میانه سنه واقع او لان خصو مته سلب مستقل فرانسلو اولدینغی حالده برو قدم برو ایکی دولت بربینه یاقلاشوب و عقد مصالحه به مانع او له جق برشی قالمیوب یا لکن ناپلیونک رعایت خاطری باعث تأخیر اولمقده ایکن شمدى آنیده شامپانی مشکلاتدن عدایله حصولی تقدیرنده دولتعلیه بیونکله زیربار منتده بولندرمق ایستمسی فوق العاده تعجب او انه جق مواد دندر .

حالبو که بومتلاؤ سبلردن طولانی دولتعلیه نک انگلتره بولتیقه سنه میل ورغبتی تزاید و عقد مصالحه بی نیتی تقریر و تا کدایدوب ناپلیونک برو جه مشروح انگلتره لو ایله مکالمه بی کیرشمیش اولمسنی دخی بو نیتک اجراء نه و سیلهه مناسبه اتخاذ بیوردی قالدیکه ناپلیونک بو نجه مواعدى حصیر الله کتمش و بو کون یارین پار سده مکالمه بیاشلانه جق دیو بوقدر وقتدن برو دولتعلیه ایکن شامپانی او تامدین بوزورسکی ایله مخابره او نمش دیو خرسن اوصاحبی صوچلی چیقارر خواستنجه دولتعلیه بی صوچلی کو ستر مسی دهازیاده تعجبه شایان حالاتندندر .

لکن بو ناره هیچ تعجب ایتمامیلدر بلکه دیپلو ماتلقده او تامق غائبه سی و طوغریلق داعیه سی اولدینغی بیلمیلدر .

بویختلر او زرینه محب افندی خیلی مناقشه ایلمش ایسه ده بومرس تبه عانی و بدیهی  
حمسه اقراره قارشو بحث و مجادله عیت اولدیغندن نهایت (حسبنا الله ونعم الوکيل) دیوب  
استعفادن بشقه چاره بوله مدیغنه بناء بو خصوصله دائز باب عالیه تقاضیم ایلدیکی  
تخریراتنده (قولا رینک ایچیلکم دکل من خصلغم دخی منفسخ اولوب فرانسنه نک  
استانبولده کی مصلحتکذارینه مقابله بیوک ایچیلک عنوانی و نشانجی پایه سی ایله  
بوراده اقامتم شان و شوکت دولتعاییه لا یق دکلدر) دیو ایکنیجی ترجمانی مصلحتکذار لقاره  
براغوبده در معادته عودت ایتمسی ایچون رخصت استدعا ایلمشد.

نایلیون ایران دولته دخی عینیله بوله براویون ایتشیدی که روسيه لو ایله عقد مصالحه  
ایتدیکمزد سزی دخی ادخال ایلر ز روسيه لو یدینه کممش اولان مملکتلریکزی  
استداد ایدر ز دیو ایرانلوی اغفال ایتمش و تیلیست مصالحه سنده آثاریدخی خارجده  
براقش اولدیغی حالده ینه لیت ولعل ایله آدادوب آتمقده اولدیغندن ایران ایلچی  
عسکر خان بو اشناه بیهوده پارسده اصرار اوقات ایدر کاره صره محب افندی ایله  
حسیحال ایتمکده ایدی .

ایشتبه بومثالو سبیلردن طولانی ممالک شرقیه خلقنک فرانسلر حقنده امنیت و اعتمادلری  
منسلب اولمقده و انکلیز لرک عموماً آسیاده نفوذ و اعتبارلری ترقی بولمقده ایدی .

بالاده مذکور مکالمه لردن صکره شامپانی تکرار محب افندی بی دعوت ایتمکله یانه  
واردقده (ارفور تده روسيه ایپراطوری ایله واقع اولان ملاقاتنده ایپراطوری مزله  
هر ماده ده اتفاق ایتشلر ایکن دولتعایه مصلحتتجه بینلر نده توافق حاصل اوله مامشد  
مع مافیه دائمتوسط اولدیغمری بیان ایدرم و دولتعایه ایسترسه محل مکالمه به مأمور  
برآدم دخی کوندریز) دیمسنه جوابا (نم مأموریم فرانسنه نک توسطیله عقد مصالحه در  
بودیدیکش سوزلر اساس مأموریتمن خارج اولمغله بوكا دائیر برشی دیهم) دیو  
جواب ویرمشد.

چونکه فرانسنه لو توسطدن چیقمش اولدیغی حالده دولتعایه ایله روسيه دولی  
مر خصاری بینلر نده جریان ایده جک مکالماته من غیررسم مداخله وبالدرج دولتعایه  
مملکتینک ترکنه ارض ایلمک داعیه سنده بولندیغندن شامپانی رسماً فرانسنه لونک  
توسطدن چکلمنش اولدیغی بیان ایتمکله برابر ینه متواسط و ایسترا ایسنه کز محل  
مکالمه به بر مأمور کوندریز یولو یکدیگره مناقض سوزلر سویاً دیکنن محب افندی  
آرتق بونلره معنی ویرمک و حکم ترتب ایتدیرمک تکلفاتنه کیرشمیه رک هان بروجه  
سابق بوراسی ماؤ ذینتک خارجنده اولدیغی بیانیله سوزی کشد مرشد.

بعد رومانجوف ایله کورشد کده او دخی طونه دن قطع حدود ایله مصالحه خیل

اوله جغى بىان ايدوب بوايىسه اقدى مجھە كىندو سنه كاش او لان تعلماتك خلافى وعلمدار پاشانك مسلكىنە بتون بتون منافى اولدېغاندىن حب افندى آنى دخى او يولدە برجواب ايلە كېشىدرمىشدەر .

الحاصل ناپلىون دولتىلە ايلە ساز و سوزدە هم آهنك اىكىن تىلىسىت مصالحەسىندەن سىكىرە نىز باقىشلىيە صوغوق نوا پرده لىرندە دىمساز او لەرق هەر كون بىر درلو طور دلخراش ايلە دولتىلە يە كوكىل عذابى ويرمكىن خالى او لمىدى واشبو ارفورت معاهىدەسىندەن سىكىرە متعهد او لەينى تو سەطدىن دخى چىكىلوب برو فى (زاد فى الطبور نغمة اخرى ) دولتىلە يە قانون سروتك خارجىنە او لەرق روسييە يە قارشو تك وتنها براقدى .

بونك او زىزىنە دولتىلە روسييە لو ايلە منفرداً مصالحە ضمتىدە مکالمە يە مىر خىصار تعىين ايمڭى او زىزە او لەينى حالدە آرتق انكلاترە لو ايلە عقد مصالحە قرارلىشىرىپۇب فقط بونىتى فرائىسە لودن مكتوم طۇتىقىدە وروش احوالە نظرأً مىكىن مرتبە وقت قزانىق او زىزە ايشى او زاتىقىدە ايدى .

حالبۇكە و حىيد افندى هنوز انكلەيز مىنځىلەن مکالمە يە مباشرت ايمدىن علمدار پاشا و قعەسى ظھور ايلە استانبول آلت اوست او لەرق و حىيد افندى باب عاليىدىن درستىجه جواب آلماز او لەينى حالدە هەممە فتور كىتۈرمىوب هان كەرىپەن مکالمە يە دوام ايلەمىشدەر .

روسييە مکالمەسىنە دخى رئيس الكتاب غالب افندى مىر خىصى اول و مىكە مىكرە مە پايه سىلە مىراد ملا زادە محمد رضا افندى مىر خىصى ثانى وبكىل زادە بىكىچى ديوان ھاپلۇن عزت بىك مىر خىصى ثالث و دېمىتاشقۇ بىك زادە مکالمە ترجمانى نصب و تعىين بىورى بالەرق او اخر شەۋالدە طونە يالىسىنە اعزام او لەندىلەن عارف افندى دخى رىاست كىتاب و كالىتەنە تعىين بىورلىدى .

مقدم و مؤخر روسييە لو افلاقى و بىغانڭىن ضېط و تەملەن خصوصى تعجىل ايمكىدە او لەينى حالدە دولتىلە دخى روسييە مصالحەسىنگ سورىنجە دە براغامسىندەن طولايى بىحق شەكايىت ايدە كلىسيلە ناپلىون پارسەن ارفورتە كىتىدىكى واورادن كلوب اسپانىيە سىكەتىدىكى ائنادە اىكى طرف دخى بىر رىصورتە آتىقىدە ايدى نەمایت دىيە جىكى قەلىوب دولتىلە يە (سز مەلکىتىنى مەحافظە ايدە مىھ جىكسز بارى روسييە لو يە ترك ايدوبىدە مقابىلەنە دائىي و صاغلىم بىر مصالحە عقدىلە بقىيە ايا لا تەكىزك انتظام و انضباطى خصوصىنە صرف افكار ايسە كىز ) يوللو غايات نازكانە و كويا خىر خواهانە سوزلەر ايلە مەلکىتىنى روسييەلو يە فارغ اولمۇق او زىزە نصىحەتە باشلاadi و بوشىرەن قبول او لەندىنەن حالدە

روسیه لو ایله مطلوبه موافق بر مصالحه نامه تنظیم ایله دولتعلیه‌نک تمامیت مملک  
واستقلالی دخی تعهد ایده جگنی بیان ایلدی .

حالبوکه علمندار پاشا دین و دولتی محافظه ایچون ملت‌جه فدا کارانه حرکت اولانق  
او زره ملت اسلامیه ب مرکز اتفاق و اتحاده دعوت ایدوب بویوزدن ملت اسلامیه  
دخی بیوک امیدله دوشمش ایکن انک وفا عقبنده بر چوق یرلر ترک ایله عقد  
مصالحه او لنسه انک فلاکت‌زده او لسنه سبب اوئتلر هر کسک عنندنه منفور و ملعون  
اولوب على الخصوص او جاقلونک هیچ اعتباری قالمیه جغی و سلطان محمود کی هنوز  
تحته چیقمش بر دلیر وجسور پادشاهه کوره بویله بر مصالحه قبول ایتمک نقدر  
مشکل اوله جغی درکار ایدی .

بناءً عليه ناپلیونک بو تکلیف سلطان محمود خان حضر تلرینه ووکلا و علمایه وا جاقلویه  
غايت کران کادی و فرانزلر حقنده خصومت آرتوب هر کس ناپلیونک خیانتکار لغدن  
بحث و شکایت ایدر اولدی و بویله ذل و حقارتی موجب بر تکلیف قبول ایتمکدن  
ایسه علمندارک حاضر لدیغی سلاحی قولانق یعنی ملت‌جه سلاح‌نوبه بتون بتون  
محو اولنچیه دک او غراشـمـق صورتی کوزه الدیرلادی و همان انکلتاره لو ایله عقد  
مصالحه یه قطعاً قرار ویرلدی .

فقط فرانسز مصلحتکزاری اکر دولتعلیه انکلتاره لو ایله عقد مصالحه ایدر ایسه  
فرانسلویه اعلان حرب ایتش اولور دیو منع و تهدید ایتمکده اولدینگدن ختم  
مصلحته قدر و حید افدينک حقیقت مأموریتی فرانسز لردن مکتوم طوطیلوب  
فرانسـهـلو ایسه وحید افدينک انکلیز من خصیله ملاقات و معاملات‌ندن شبهه‌لنهرک  
انکلتاره لو ایله فرانسـهـلو عقد مصالحه ایتمدجکه دولتعلیه‌نک انکلتاره لو ایله عقد  
مصالحه ایتماسنی تکلیف ایله بومالدہ بر قطعه سند رسمي مطالبه‌سنے قیام ایلدی .

حتی ذی القعده‌نک اون سکنی کونی فرانسز مصلحتکزاری رئیس و کیلی عارف  
افندی ایله واقع اولان مکالمه‌سننده ( فرانسز وروسیه دولتاری انکلتاره لو ایله  
مصالحه مذاکره‌سنند بیان ایتمش اولدقلردن نتیجه‌سنند دولتعلیه‌نک دخی  
منتظر اولمی لازمکار و الاشمدیه قدر اختیار ایلدیکی کافتلر ھب اولور  
بوراسنی دولتم طرفدن مأموراً اخطار ایدرم و دولتعلیه‌نک انکلتاره لو مصالحه‌سنند  
دائر سرآ و علناً بر کونه قراری اولدینگی میان بر قطعه تقریر ایسترم ویرلز ایسه  
دولتعلیه‌نک خفی بر مدادی وار دیمک اوله جغنی مجبوراً ملکتیه کیدرم )  
دیمیله عارف افندی بوسواله جواب ویردجک یرده ( مقدمما ارفورتن انکلتاره یه  
مصالحه ایچون مخصوصیجه قوریر کوندر لدیکنی خارجدن ایشتمش ایدک صکره سز

دخی افاده ایتدیکن امانه صورتده و نصلدر ) دیو ایضاحت ایستد کده مصلحتکذارک  
 ( تفصیلاتنه معلوماتم بوقدر فرانسه و روسيه دولتاری نوقت انگلتره لو ایله عقد  
 مصالحه ایدرلر ایسه دولت علیه دخی داخل اولور ) دیمسی اوزریسی عارف افندی  
 ( بوکوزل اما فرانسه لو نک خاطر یچون روسيه محابه سی ظهور ایتدی انگلتره لو نک  
 مضرات لاتخصاوسی اختیار اولندی . روسيه لو بونجه قلعه و مملکتلری غصبا آلدی  
 فرانسه لو نک بونجه وعدلری اولوب اجرا وایفاسنه انتظار او انور کن تیلساپتده بغنة  
 روسيه لو ایله مصالحه ایدوب دولتعلیه فقط بر نوع توسط ایله میدانده براغلادی  
 بو تقدیر جه انگلتره لو مصالحه سنده دخی دولتعلیه یی بویله آچقده برآقلری خاطره  
 کلزی ) دیو ناپلیونک تلوی و انگلیز مصالحه سنک دولتعلیه جه لزوی خصوصی ملری  
 تصریح در جه سمنده تلمیح ایدیجک مصلحتکذار تلعم ایله ( بونلر چکمش شیلدر در  
 فرانسه ایپر اطوری دولتعلیه حقده خلوص و خیر خواهان مراسمی اجراده  
 قصور ایتمز شمدی بحثیم انگلتره مصالحه تنده در دولتعلیه انگلتره لو ایله عقد مصالحه  
 ایده جکمی قطعی جوابی ایسترم ) دیمسیله برو طرفدن ( سبحان الله دولتعلیه تغییر  
 مسلک ایتمدی دائم انگلتره لوی اغفال و اشغاله سعی ایدیبور دولتعلیه نک شمدی یه  
 قدر اختیار ایتدیکی شداده هپ فرانسه لو خاطر یچون دکلی ) یولاو سوزلره اداره  
 مجلس اولنرق هله اول کون دخی کچشیدر لدی .

حالبوکه آثار بومباحثه ده ایکن وحید افندی انگلتره مکالمه سنی بتوروب فرداسی  
 عقد مصالحه میسر او لمشیدی .

شویله که: وحید افندی چناق قلعه سنه وارد قده خارج بوغازده منظر بولنان انگلیز  
 مرسخی ( روبرت ادوار سقویر ) ایله بالخباره را کب او لدینی فرقین ایله داخل  
 بوغازده واقع کیز لیمانه دخول ایله سائر سفینه لری خارج بوغازده قالق ولیمان  
 مذکوره یارم ساعت مسافده واقع خادم زاده چفتلکی محل مکالمه اولمک او زره  
 قرار ویریه رک رمضان شریفک یکرمی ایکنیجی جمعه کونی انگلیز مرسخی فرقینی  
 ایله لیمان مذکوره کتورلیش و کرک وحید افندی و کرک هنوز بوغاز سر عسکری  
 اولان راغب پاشا طرفاندن استفسار خاطر ضمته مأکولات و مشروباهه دائز  
 بعض هدایا کوندرلیش و مذکور چفتلک بک خراب اولاد یعنده محل مکالمه اتخاذ  
 ایدلک و همده بوسيله ایله براز دها وقت کچورلک او زره براوطه سنک تعمیرینه  
 تشبت ایدلش ایدی .

انگلیز دو نهانستک مقدمه در سعادته و رو دنده لاجل الاقامه کوتاهیه یه نقی ایدلش  
 اولان انگلیز ترجمانی بیزانی بوکره بوغازه ورود ایله انگلیز فرقینه کیدوب کلکه

باشایحیق چناق قلعه سنه کی فرانسز قو نسلوسی شبھه لنھرک قیل وقاله آغاز ایتد کده  
چونکه وحید افندی مقدمما رخصت مخصوصه ایله ناپلیون نزدینه وار و بدہ مدت  
میدیده لهسـتـانـدـه سورینـهـرـاـکـ فـرـانـسـلـرـهـ پـاـکـ چـوـقـ الدـامـشـ وـبـوـ جـهـتـهـ آـدـمـ الدـاتـمـقـ  
یولـلـرـیـنـیـ اـیـجـهـ اوـکـرـمـشـ اوـلـدـیـغـدنـ فـرـانـسـلـرـدـنـ الـدـیـغـیـ یـهـ آـنـلـهـ صـاـنـهـرـقـ فـرـانـسـ  
قوـنـسلـوـسـیـ اوـلـوـجـهـلـهـ انـکـاتـرـلـوـ مـصـاحـتـکـ اـسـتـکـاـنـهـ لـدـیـ الـبـتـارـ (ـقـوـنـسلـوـسـ  
دوـسـتـمـزـ بـطـانـهـ حـالـیـ بـیـلـوـرـ یـاـبـورـاـدـهـ بـراـزـ وـقـتـ چـوـرـهـمـ وـبـوـ اـرـهـدـهـ بـوـغـازـ قـاعـهـلـرـیـ  
طـایـهـلـرـینـکـ نـفـصـانـلـرـیـ دـخـیـ اـتـمـاـمـ اـیـدـیـبـوـرـهـمـ)ـ یـوـلـوـ کـوـیـاـ صـوـرـتـ مـحـرـمـیـتـهـ سـوـزـلـرـهـ  
الـدـادـوـبـ آـوـوـتـقـدـهـ اـیـکـنـ قـدـرـ کـیـجـهـسـیـ حـادـهـسـنـکـ دـهـشـتـلـوـ خـبـرـیـ آـلـیـحـقـ اـیـشـیـ  
اوـزـاتـمـقـ زـمـانـیـ اوـلـیـوـبـ بـوـغـازـدـهـ کـیـ عـسـاـکـرـکـ اـیـچـهـ دـخـیـ شـرـارـهـ فـسـادـ سـرـایـتـ اـیـمـدـینـ  
مـکـالـهـیـ مـبـاشـرـتـ اوـلـمـقـ اوـزـرـهـ هـاـنـ انـکـلـیـزـ مـرـخـصـیـ دـعـوـتـ اوـلـهـرـقـ عـرـفـ کـوـنـیـ  
چـفتـلـکـ مـذـکـورـدـهـ بـرـنـجـیـ دـفـعـهـ اوـلـهـرـقـ مـرـخـصـلـرـ مـلـاـقـاتـ اـیـتـدـ کـدـنـصـکـرـهـ عـیدـ فـطـرـکـ  
اوـچـنـجـیـ پـازـارـ اـیـرـتـسـیـ کـوـنـیـ تـکـارـ اـجـمـاعـ اوـلـنـدـقـدـهـ مـکـالـهـیـ کـمـسـنـهـ مـحـرـمـ اوـلـمـاـقـ  
اوـزـرـهـ انـکـلـیـزـ مـرـخـصـیـ مـعـیـتـنـدـهـ مـوـجـوـدـ اوـلـانـ چـنـدـ نـفـرـ اوـخـیـالـلـارـ اـیـلـهـ سـرـکـاتـیـ  
سـفـینـهـلـرـینـهـ اـعـادـهـ اوـلـنـوـبـ یـاـلـکـنـ دـوـلـتـیـلـهـ تـرـجـانـیـ اـسـتـفـانـاـکـ اـیـلـهـ انـکـلـیـزـ تـرـجـانـیـ پـیـزـانـیـ  
قالـهـرـقـ رـخـصـتـاـنـهـلـرـ بـعـدـبـلـاـدـلـهـ مـکـالـهـیـ شـرـوعـ اوـلـیـشـدـرـ .

بعض موادde ظهور ایدن مشکل‌تدن طولای مباحثه متده اولوب بواسناده ایسه  
عائدار پاشا حذفه اوزرینه استانبول آلت اوست اولهرق ارکان دولت دوچار  
حیرت اولمغله باب عالیدن و حید افندی به وارد اولان جوابنامه ده تردد و تذبذب  
صورتی کوستملکدنه ایدی .

حتی و حید افندی ختم مصلحتنده قلمه آمش او لدینی تاریخنجه قالقو برقطه رساله سند  
دیرکه ( ارالقده دولتعایه دن ورود ایدن جوابنامه ده فرانسه لوی کوچندر مامک  
ایچون اصول سابقه اوزره اور پانک نتیجه احواله ترقباً مصلحتی امهال و اهال  
ایمک و صایالرین تحریر ایتش اولملری غرائب امور دندر اما حد ذاتنده فرانسه لو  
بو ماده ضمتنده دولتعلیه اعلان حرب و خصومت ایدرایسه بن سویامد می دیره ک  
او زرندن یوک آنمی ایچون آرای وکلای سلطنتک مذبذب اولمی مقتصای مصلحتن  
او لو ب مع مافیه لیت و لعل ایله ایش کورلیمه جکی و انکلتاره لو ایله محاربه عودت  
ایلد کده عاجلا و قوعه کاه جک ضرر کی قدر فرانسه لو بر شی ایده میه جکی مجزوم  
صادقانم اولقدنسن اشی مصالحة خیریه تنظیمن غیری شی ملاحظه ایندیکمند  
در دنبجی مجلس اولمک اوزره شوالک یکرمی در دنبجی کونی ینه چفتاک مذکورده  
اجتماع ایله بر قاچ ماده جزئیه بالتراضی قرار و رله ) انتهی

اجتماع ایله بر قاج ماده جزئیه بالتراضی قرار ویرلدی ) انتہی

الحاصل باب عالیجه تردد و تذبذب صورتی کو ستر مکده ایکن و حید افندی جسورانه و سربازانه حرکت و مهارت کارانه مباحثه یه مداومت ایله اون اوچنجی مجلس مکالمه ده ایشی بتوروب اولوقته کوره طوغریسی دولتعلیه یه مساعد بر مصالحه تنظیمنه موفق او لهرق اشبو بیک ایکیمیز یکرمی اوچ سنہ شجریسی ذی القعده سنك اون طقوز نجی و حساب فرنکی او زره تاریخ عیسوینک بیک سکنر یوز طقوز سنہ سی کانون نائینک بشنجی جمعه کونی ساعت ایکی ی اون بش دقیقه مرور ایدرک مصالحه سندری مبادله او لمشدرو .

صورت مصالحه نامه ذیلده (۵) رقمیله ایراد او لنور تصدیق فسامه لرید خی بش الی آی صکره در سعادت ده مبادله قیلمشدرو .

فرانسه مصلحتکداری استانبولک اختلالی او زریسه باب عالینک بر طرفه تعلیمات قطعیه ویره میه جک بر حال اغتشاشه دو چار اولدیغی و بوجهه انکلتاره مصالحه سی مصلحتی بتون بتون و حید افندینک الله قالدیغی کوروب اکلا دیغی کبی و حید افندی یه انکلایز مصالحه سندن بغایت اجتناب ایتمی ایچون انواع وعد و عید و بیم و امیدی متضمن بر مکتوبی کمیش ایسه ده جوابنامه تحریرینه حاجت قلیوب انقاد مصالحه دنکرکه انکلایز فر فیتندن وبالقابله چنان قلعه سندن آتلان شنلک طوپلرینک عامه یه مسرت بخش اولان صداری بومکتبه دخی جواب با صواب او لمشدرو .

بعده انکلایز ایلچیسی در سعادت ده ورود و سفارتخانه سندن قعود ایله ایشه باشلا یوب مقدمه طرف دولتعلیه دن مصلحتکدار لقمه لوندو ره یه کوندر لمش او لان صدقی افندی دخی خالا اوراده مقیم بولندیغندن دولتین میانه لرنده از قدیم استوار او لان مصافت دوستی دفعه تجدد ایلدی و بو کوندن اعتباراً اور پواجه انکلتاره لو ایله او ستریانک ترتیب ایمیش او لدقاری اتحاده دولتعلیه دخی دخول ایمیش او لدی .

قالدیکه انکلایز مرخصی بروجه مشروح و حید افندی ایله مکالمه انسانسده پوناپاره نک مقدمه رو سیه ایمپراطور یه عرض ایلدیکی مقام سمه صورتنده آقد کنر آطه لریله موره نک فرانسلو حصه سنه براغلمش او لدیغی بیانیله بوراره فرانسه عسکرینک کپور مامسی ولدی الا لاقضا انکلایز دوننمای قره دکنر مرور ایله موس قولری مصالحه یه اجبار ایلمسی وعد لری دخی در میان ایتمشیدی .

و حید افندی ذی الحجه نک سکنر نجی کونی در سعادت ده عودت ایتد کده خدمتک مقبول او لدیغی اعلانا حضور قائم مقامیده کندو یه خلعت سمور کیدی رله دی و عهده سنه دفتر امامتی توجیه بیور لرد قدن بشقه کندو سنه سنوی او چیک بشیوز و کتخداسته بیک بشیوز غر و ش فائضلو بر سهم ویرلدی .

اول وقت مکاله ترجمانی بولنان استفنا کی چوق وقت عمر اولوب یقین و قتلره قدر ارناود کوینده کی یالیسنده مقیم اولان مشهور استفنا کی بکدر بومکالمه بختی آچلدقده وحید افندینک فوق العاده تمکین و شباتی و دیلوماتلقده اولان مهارتی سویلر پک زیاده مدح و ثنا ایلر ایدی .

وفي الواقع بخصوصه وحید افندی شایان اکرام و احسان ایدی زیرا علمدار پاشا و قعه مدهشه سی او زیرینه باب عالی پک قاریش قرحاله دوچار و بومثلاو مصالح نازکده حیرت و تردد که فتار اولدینی حالده بومصالحه نک حصولی مجرد وحید افندینک ثمره همت حمیتکار انه سیدر بشقسى اولسه احتمالکه بوکا جسارت ایده میوب ایشی او زون اوزادی یه استعلام و مخباره یه دوشورردی و بلکه وحید افندی خیل وقت لهستانه سورینه رک فرانزیز لر دیسیسه لرینه الدامش و معاملات ناجوالرندن جانی یامش اولسه اودخی بوکره فرانزیز مصلحتکدارینک کفتکوسنه قولاق آصرق افاته فرصت ایمک احتمالی وار ایدی .

وحید افندی بوجهمه مظهر مکافات اولدینی حالده بوغاز محافظی شامالی راغب پاشانک شان وزارته منافی بعض اطواری کورلکله آنک دخی جزا کورمسی لازم کدیکنندن ذی الحجه نک یدنخی کونی رفع وزاریله بروسدہ اقامته مأمور ایدلشیدی .

بروجه بالا وحید افندینک اس مصالحه یه قرار ویرمش یاخود ویرمک او زره بولمش اولدینی فرانزیز مصلحتکداری کرکی کبی استشعار ایدجیک پرآتش غضب وحدت اوله رق باب عالی یه کاوب برچوق سوزلر سویلیکی صرده فرانزیز ایپراطورینک اسپانیا ماده سنی بتورو بدھ جمیع دول و مملک اوروپا یه مطلوبی او زره رابطه و نظام ویره جکی ائناده دو اتعلیه نک خود بخود انگلتره مصالحه سنی قطع و تنظیم ایلسی جای تعجبیدر دیه رک منفعلاً عودت ایمیشیدی .

فرانسه مصلحتکداری اسپانیا مسئله سنک ختامنده دولتک متصرور اولان اجر آنی ایله باب عالی یی تهدید ایمک ایستیوب حابوکه دولتک بومسئله ایله مشغول بولندینی جنه له شمبلیک یا په بیله جکی انجق بویله برا ایاق پاتردیسندن عبارت اولدینی اکلامش ایدی .

وفي الواقع ناپلیون بواونده اسپانیا ایشلر یله پک زیاده مشغول اولدینی جهله بشقه طرفه صارقدیلیق ایده میه جکی درکار ایدی .

دولتعایه ایسه بوباده هر شیئی کوزه آتش اولوب فقط کندی طرفدن برسر رشتہ ویرمش اولماق ایچون نازکانه معامله ایمکده ایدی .

اصل مصالحه اعلان او لندقده ارتق عربده اینک فائده سی او لیه جنی تحقق اید بچک فرانسه مصالحتکذاری دفعه اساتی تحویل و طورینی تعديل اید رک رئیس و کیلی ایله لدی الملاقا ( دولتعالیه نک انکلتاره مصالحه سی عقد و تنظیم ایتسی محوریت تختنده او لوپ بوباده سلطنت سنه یه دیه جک او لدیغفی مقتضای صدام اوزرہ دولته یازدم بوماده ایپراطوریک غایت منفوری او لوپ دولتعالیه حقنده نه معامه ایده جنکنی سیامم لکن دولتعالیه مصالحه سی التزام ایتمش او لدیغفدن هنقدر غیر او لسنه ده دولتعالیه نک دوستگندن فراغت ایمز ظن ایدرم ) دید کده عارف افتدی دخی فرانسه ایپراطورندن مامول او لان اثر خلوص و صفو در دولتعالیه نک نه صور تده محبور او لدیغفی اکلا دقده البته قبول و اعتراف ایده جکی مسلمدر ایپراطور جناباری عرض تو سط ایله رو سیه مصالحه سی پارسیه حواله ایدرده رک دولتعالیه یه خیر لو و شانلو مصالحه عقدینه تعهدی در کار ایکن وقت بوقت ظهور ایدن مشغولیت نکنی تقریبیه واقع او لان اعتذار لری قرین اصحا و اعتبار او له رق وجه محمر اوزرہ مصالحه نک الحاله سندن دولتعالیه هیچ بر ثمره کور ما مسیله بیله خلوص و صفو وثبات و متنه ادنی خال کتور مدیکنے مبنی الحاله هنده سلطنت سنه نک انکلتاره مصالحه سی عقدنده او لان عذر ضروری سی دخی ایپراطور جناباری مقتضای خیر خواهی و صفو تلری او زرہ قبول ایتمامک محالدر ) دیه رک ناپلیونک تلون و تغیرینه تلمیح ایمکله مصالحتکذار بورالره بر دیه جک بوله میوب بونلر چمنش شیلر یولاو سوزنله چشدیره رک کافی سابق تپه دانلی علی پاشادن شکایت ایدوب عارف افندی دخی یانیه ده کی فرانسز قونسلوس نک سوء اطوار و حرکاتندن بحثه علی پاشانک برائت ذمته بیان ایلمشدر .

شوحاله نظرآ دولتعالیه ایله فرانسه لو بیانه برنوع مباینست کیرمش دیمک او لدیغی حالده سر رشتة مسالمه نک بتون بتون قویامی دخی باب عالیجه آرزو و تمنی او لنور مواددن او لسیله اشبیو انکلتاره مصالحه سنک انعقادن طولایی بیان معذرت سیاقنده فرانسز مصالحتکذاریه باب عالیدن بر قطعه تقریر ویرلش و بویولدہ لسان قوللائق او زرہ پارس سفیری محب افندی یه مقام ریاستدن بر قطعه مفصل مکتوب کوندر لمشدر . ذکر او لنان تقریر و مکتو بک مطالعه سی بوماده نک ایضا حنه مدار کلی او له جغدن بر صورتی ذیلده (۶) و (۷) رقلریله ایراد او لنور .

بالاده بیان او لندینی او زرہ محب افندی مأمور یتندن استعفا ایله درس عادته عودت ایمک او زرہ رخصت استدعا ایدوب انهاسی باب عالیجه دخی قبول او لمنش ایسنه ده انکلتاره لو مصالحه سنک طولایی فرانسه لونک اغباری معلوم او لدیغندن بونک

اوزرینه محب افندینک دخی عودت ایدیویر می بر نوع برو دته دلیل او له جغنه می خواهد  
بو صور تله دخی سر رشته ویر لمش او لامق ایچون برای کی آی قدر دها صبر و تحمل ایله  
پارسده مکث و توقف ایلمی مناسب کوریله رک کیفیت کمندویه یاز لمشدر .  
حالبوکه محب افندی برو قتنبرو پارسده مستنقل ایسه ده ینه سفرای سائمه ایله  
برلکده رسمي جمعیتلره دعوت اولنور ایکن اش بو انکلتله لو مصالحه می خبری  
پارسنه واصل اولقد نصرکه بومعامله دخی ترک او لنه رق فرانسنه لو طرفدن اصلا  
روی التفات کور من و یانه فرانسه مأمور لرندن کمنه او غر اماز اولدی .

کله لم ناپلیونک احوال و حرکاته او ستریا دولتیه اولان معاملاته او ستریا لو تدارکات  
سفریه می پک زیاده جسامتندیروب فرانسلو ایله مخاربه بی تصمیم ایتد کد نصرکه  
انکلتله لو ایله مقدمما قطع ایلمش اولدی بی مخابرات رسميه می تجذید ایدوب برو جه بالا  
دولتیلیه می دخی انکلتله لو ایله مصالحه بی تشویق ایتمک کبی فرانسه لو حقنده خصوصتہ  
دان اطوار و حرکاته بولنستدن طولایی ناپلیون پک زیاده حد تندی .

وهان موسم بهاره او ستریا لو نک حر به قیام ایده جکی اماره لری کلوب کورندی  
بونکله برابر اول اشناهه فرانسه ده دخی افکار جه بعض تغیرات مشاهده اولندی .

چونکه ناپلیون سرکاره کچه لی تشبتات واقعه می هپ برس بسب صحیح تختنده یعنی  
فرانسه نک یا محافظه استقلال و تماقی ویا خود تزیید شان و شهرتی ضمته  
کورونوب بوجه تله فرانسه ده افکار عمومیه دخی کمندویه مساعد و موافق ایدی  
اسپانیا مخاربه می ایسه مجرد حرص و غروردن نشأت ایتش بر کیفیت اولمگه فرانسه  
اهمیتی بوندن طولایی اثر افعال کو سترمکه باشلا دید .

حتی بوقته قدر فرانسه نک مبعوثان ملت مجلس نده حکومته مخالف رأیده بولانلر  
اون اون بش راده لرنده ایکن بوکره مجلس مذکور رک تصدیقنه حواله اولنار اصول  
محاکمه جزائیه قانوننامه سنک مذاکرات اشنا نده مخالف رأیلر سکسان و یوز  
راده لرینه قدر بالغ اولدی .

وبر چوق منصب و عنوانلری حامل اولان مشهور طالیران ایله پولیس ناظری  
قوشه دخی ناپلیونک بواطوارندن ناخشنود او له رق اظهار افعال و ایکیسی یکدیگر  
ضد ایکن بوجه تله بر لشوب باریشه رق شایدکه ناپلیون بر مخاربه ده تلف اولور  
ویا خود بشقه بر قضایه او غرار ایسه نه پا به جقلری بین لرنده بالذکر  
حسب حال ایدر اولدیلر .

بویله فرانسه نک ایلک جهورینده وایلک ایمپراطور لغفده کسب شان و شهرت  
ایتش اولان ایکی بی وک ذاتک طرف خلافده بولنلری ایسه ایش بک زیاده  
اهمیت کتوردی .

نپلیون اسپانیاده ایکن بو حودافی بالاستماع فوق العاده حدتلنرک همان اسپانیاده کی جنرالرینه تعیمات لازمه اعطاسیله بغتہ حرکت وکانون نانے افرنجینک یکرمی اوچنجی کوننک اخشمی پارسه مواصلت ایندکده چونکه تیز و تیز مشربلو برآدم اولدیغندن طالیرانه پاک آغز معامله ایدرک عهده سنه بولنان یاور اکرملک مستندی رفع ایدوب سائر ایش باشنده بولنانری دخی قاصدی قاوردی و آنک بومعاملات شدیده سی اوزرینه کسنہ مقام مخالفته طوره میوب فرانسنهنک داخلی ایشلری اسکی حالت عودت ایدیوردی .

و چونکه نپلیون اوستريا دولتیک دوستلغندن نامید اولدیغنه مبفی اوستريا ایلچیسی پرنس متزیک ایله معامله سنه غایت احتیاطکارانه و محترزانه طاورانوب دول سائره سفراسنه ایسه بالعکس پاک زیاده خلوص و صفت کوستره رک و (کورینورکه اوستريا آلدیغی درسلری او نومتشدر یکیدن درس آلمق ایستیور ایسه ویریلور فقط بوكره پاک هولناک صورتده حرکت اولنه جقدر حرب ایستم زیرا بولده بر منفعم یوقدر بتون اوروپا شاهددرکه بتون افکارم انکلتارهونک معركاه اتخاذ ایلکی اسپانیا مصروف و منحصر ایدی لکن بیک سکزیروز بش سنه سنه سنه قاله بو غازینه تجاوز ایده جکم ائناده اوستريا المدن انکلتاره لویی قورتارمش اولدیغی کبی بوكره دخی انکلیزی ری اسپانیانک تانهایت حدود بحریه سنه قدر والیه جغم صرده بی اشغال ایله عودته مجبور ایلدي بونک مالی کندویه پاک بهالو اوله جقدر یاقوه عسکریه سنه تنزیل ایله مصالحه هینشه کیره جک و یاخود سبب محو و انقراضی اوله جق بر محاربه کیریشه جکدر اکر وقت مستقبل ایچون بتون شبهاهی رفع واژله ایده جک صورتده قوه حربیه سنه تنزیل ایدر ایسه بنده قایجمی قینه قورم والا هان محاربه ظهور ایله برابر انکلتاره لویه هیچ بر متفق بر اقامق راده سنه قدر کیدیله جکدر ) دیه رک بیان مافی الضمیر ایلدي .

وبروجه مشروح پارسه عودتنده نپلیون روسیه ایلچیسی رومانجو فه فوق العاده حرمت و محترمانه مصاحب ایدرک بر دفعه بینلرنده واقع اولان مکالمه ده (اکر ایمپراطور یکن ارفورتده نصیحتی دکله مش اولسیدی بو حاله دوچار اولماز ایدک الحاج وابرام یرینه معامله تهیدیه یه تشبت ایتس-سیدک اوستريا قوه عسکریه سنه تنزیل ایدردی ایش کوره جک یرده لاقدی ایله وقت چوردیکمزدن بن اسپانیا ایچون سز فلاندیا و مملکتین ایچون حربه مجبور اولمز محتملدر هرنه حال ایسه بن ایمپراطور یکنک و عدلرینه کو کنمشم اوستريا ال فرانسیه تعرض ایدرسه براردو ویره جکنی وعد ایتمشیدی وعدلرنده طورسون فلاندیاده آچش اولدیغی محاربه ی

تیز الدن بتورسون و انکلتاره لو ایله اوستیالونک تشویقاتی تأثیرساز برآفقت او زره طونه سواحلنه براردو ایندروب دولتعلیمی طوتون و پستول نهر بیک یوقارو جهتنه دخی براردو تشکیلیه اوستیالوی قورقوتسون بن ایسه طونه و پو نهر لری ساحلارند اوچیوز بیک فرانسز و یوز بیک المان عسکری تجمع ایتدیره جکم بوصورته طن ایدرم که اوستیالو بزی راحت براغور وهم سزک ایچون همده بزم ایچون ایو اولور زیرا سر مملکتینی بلامانع و مزامن ضبط ایده بیلورسکر بندخی اسپانیایی کاملاً تحت اطاعتہ کتورمکه صرف اقدام ایده بیلورم واکر بوکوستز یشلر کافی اویلز ایسه نیتلریزه حائل اوله حق هر درلو مقاومتی محظوظ ایدرز لکن کرک صالح و کرک حرب هر حاله بینزده حقیقی و صمیمی اتفاق او لمایدر ایشته بن و عدم بودر بکا وعد او لسان دخی بودر شمدی دخی بوكا متضمرم) یوللو سوزلره ایضاح مرام ایلمش اولدینی مر ویدر .

رومانيجوف هر نقدر اشبو مشکلات جدیده دن طولای مملکتین ایشنک کسب تأخیر ایده جکنی کوروب متأسف اویلش ایسه ده بحسب الحال ویاهه ده شدتوجه اخطاره استدار او لنق لزومی تسلیم و قبول و بو اخطاراتک تأثیرینه مدار او لق او زره غالیجیاده بر رویه اردوسی تریبی و عد ایتمشد .

بونکله برابر ناپلیون بهای صالح حقنده اولان آرزو سنک صحنه اثبات و تأمین واوستیالونک تلاشه سفی تسکین ایچون اوستیریا ممالکنک تمامیتی تعهد ایلمک خصوصی درمیان رومانيجوف دخی بو تکلیفه موافقت ایدرک کرک کندو دولتیه و کرک اوستیالو ایله بویوله مخبراهه کیریشه جکنی بیان ایتدی .

ناپلیون رویه ایله اولان معامله سنه بو وجهمه صورت ویرد کند سکره نظر دقتنی رین مجتمعه سنه چویروب اکرچه حرب ظهوری محقق دکل ایسه ده محتمل بولندیغنه منی شمدیدن تدارکی بوله رق لدی الا قضایا فرانسه یه یوز بیک نفر دن مرکب براردو ویرماینی باویارا و ساقسونیا قرالریله رین مجتمعه سنه داخل اولان دیکر المان حکومتیه اکلاتدی و شایدکه پروسیا دولتی اخذ انتقام زمانی کاشدر دیو زعم ایدرک اوستیالو ایله برلشو بدھ فرانسه لو ایله بینلرند منعقد اولان شرائط خفیه یه مخالف او له رق عسکری قرق بیکدن زیاده یه چیقار و جزئی بر خصوصت اماره سی کوستر ایسه هان او زرینه اعلان حرب ایله بتون بتون بی نام و نشان ایدیله جکنی دخی ناپلیون دولت مشارالیه ایه بیلدردی .

ناپلیون بومثابو تدایر پولتیقیه ایله مشغول اولدینی اثنا ده فرانسه ده قرعه چکوب و مجدداً تحریر ایتدیکی کلیتو عساکری امثالی سبق ایتماش صورته سریعاً تعالم ایله

تحت الضباطه الوب فرانسه واسپانياده موجود او لان عسکرندن بشقه او له رق آز وقت ظرفنه ايكيوزبيك نفر المانياده ويوز بيک نفر ايتالياده بولنديره بيله جك درجه ده تدارك کوردي .

او ستريلو بروجه بالا دولتعليه في انكلترا دلو ايله بارشدير مغه چالشديني انساده پرسپورغده دخى فرانسلو عايشه خيليه سعی ايروب روسييلونك کندو سيله برشمسني استدعا ايمشيدي .

وعلكساندرينك دخى نايليون حفنه او لان محبت او لکي کرميت او زره قاميوب نايليونك بويه نوبنو مشكلات چيارمى وافلاق و بغداد مسئله سند عظيم مشقتلر چكيه جكناك اكلاشمسي و فلاندريانك ضبطنه اسوج دولتيه آچilan محار بهده در لو کوچكلار رونما او لمسي حسيله فرانسر پولتيقه سندن صوغ مغه باشلامشيدي .  
الحاصل علكساندرينك نايليون ايله اتفاق و اتحادى او لکي حال صفت و اخلاص او زره قلامشيدي .

مع مافيه بيلرنده منعقد بولنان اتفاقي رسمياً دوامى کندو دولتك منافي اقتضاسندن او لدیغنه مبني نايليونه اظهار خلوص و محبت ايمكده ايدي نايليون دخى بودقيه ي استشعار و تفطن ايلدري .

وبرده علكساندرى فرانسه ايله او ستريلو بيشنه محاربه ظهوري هيج ايستمزدى زيرا او ستريلو مغلوب او لسه چونكه نايليون بودولى كليا الفا و احاما ايده جكني بيان ايمش او لوب بو ايسه روسيه پولتيقه سنه الويريميه جكشن نايليون او ليله بوزشه رق تثبت ايديکي کي علكساندرى ناچار منع قيام ايروب نايليون ايله بوزشه رق وبقدر امکارى هبا او له رق ملکتین و فلاندريا ايشلري برجهول صورته کيرمش او له جنى وبالعكس فرانسه مغلوب او لسه چونكه نايليون بتون دول و مال او روانك منفورى او لمش ايدو کندن آنكله متفق بولتفق ملابسه سيله روسيينك دخى انظار عموميه ده حيئت و اعتبارى تدنى بوله جنى در کار ايدي .

بناءً على ذلك علكساندرى بمحاربه مانع او لمق ايستيوب او ستريلو يه محاربه سوداسندن فارغ او لق او زره نصيحت ايدي و نصيحتك عدم تأثيريني کوريجك حرب ظهورنده فرانسه ايله برشله جكى بيانيله او ستريلو يه تهدید ايدي .

لكن علكساندرينك بومعامله سعی او ستريلو يه باديء توقف او مدقدن بشقه بر آن او ل حر به قيام اي لمسته سبب او لدی .

چونكه او ستريلونك مصارف عسکريه سعی بمرتبه وارمهشيدي که بوكا تحمل ممكن او لميوب ياهان جنكه قيام ايمك ويا خود ار دولريني طاغتمق شقلرندن بر ينك

اختیارینه مجبوریت حالتده بولندیغندن دشمنلرینه میدان بر اقامق او زره هان حر به کیرشمکی موافق حال و مصاحت کور مسیدی .

او ستریالونک بومطالعه سی بجا کورینوب آنجق برایکی آی اوی بوجر کتی ایدرک ناپلیونه حاضر لحق او زره اصلاح میدان ویر ماملی و بیمهوده افاته اوقات ایتمامی ایدی .

زیرا ناپلیونک بیوک اردوسی اسپانیاده مشغول اولوب او ستریالو ایسه برچوق و قتلربنبرو جنکه حاضر لنس ایدو کندن باغته حركت ایتش اولسیدی ناپلیون خلیجه شاشریر ایدی لکن برایکی آی ظرفنه ناپلیون تدارکات سفری سی اکال ابدوب هنوز او ستریالو طرقدن تشبثات حر بیه عد او لنه حق بر معامله کور لاما مشیکن ناپلیون کانون ثانی او آخر نده جنکه قیام ایده بیله جاک صور تده حاضر و مهیا بولندی وا او ستریالو یه انفعالی ایما ایچون ویانده کی ایچیسنہ کویا که مقدمما طلب ایتش اولدینی ماؤذونیتی بمانه ایدرک بیرینه بر مصلحتکدار براغوبده موقعتاً ترک مأموریتاه پارسه عودت ایتمسی امر ایدی .

### ﴿ وقایع سنه ١٢٢٤ ﴾

مارت افرنجینک ایکیسنده متزیک فرانسه خارجیه ناظری ایله کور و شوب ناپلیونک اسپانیادن پارسه عودتند بنرو تدارکات جسمیمه حر بیه ایله مشغول اولدینه نظر آ او ستریا دولتك دخی اردو لری سفری حالته قویمه مجبور اولدینه بیان ایدی .  
متزیک بوافاده سی عادتاً اعلان حر ب دیمک ایسه ده برمدت دها مکالمه ایله امر ار وقت او لهرق نیسان افرنجینک ابتدالر نده ویانده مونیخه کتمکده اولان بر فرانس سفارتی تاتاری او ستریالو طرقدن طوتیه هر ق حامل اولدینی تحریر اتک ضبط او لنسه مقابله ناپلیون دخی در حال فرانسدن مرور او زره اولان او ستریا تاتار لری اخذ و کرفت ایدیردی و بر تاتارک حامل اولدینی اوراقدن او ستریانک تدارکات حر بیه سنه دائر خیاچجه معلومات الدی بونک او زرینه طرفین ایچیلری پساپور تلری ایلوب مملکتینه عودت ایدرک حرکات حر بیه باشلاندی .

ایشته بوانشاده دولتعایه ایله روسیه لو بیننده دخی مخاربه استیناف او لندی .  
شویله ک : بالا ده بیان او لندینی او زره دولتعایه برمدت ناپلیونک اغفالته آلانوب نهایت مملکتین ترک او لندیجه روسیه مصالحه سی قابل اوله میه جنی جوابیه بیچ فو ق الغایه غضنیک او له رق فرانسه نودن بوز چویروب طوغریدن طوغریه روسیه لو ایله مخابریه کیرشمکش و رو سیه لو دخی عامدار پاشا ایله اولان مخابر اتسنده طانلو جه معامله ایتمکده بولنش ایدی .

و قعه معلومه مکدره ده عامدار پاشا دو چار و رطه قضا او لیجق دولتعایه نک بر حال

ضعف و اغتشاشه دو شمشی و اوروبا پولتیقه سنک بو و جهاد کشمی او زرینه رو سیه لو طور و معامله‌ی دکشدیروب صورت قطعیه‌ده ملکتینک ترکف تکلیف ایمکله دولتعلیه حد تلوب ماتجه بالاتفاق قالقو بده صوک درجه‌یه قدر چالشمنه قرار ویرمش اولغین دولتعلیه مرصحلاری اولان رئیس‌الكتاب غالب افدى ایله رفیقلری مصالحه‌دن مائیوس اولهرق محل مکالمه اولان یاش قصبه‌سندن عودت ایتدیلر .

واول ائناده رو سیه‌لونک اسماعیل و ابرائیل ویرکوکی قلعه‌لری او زرینه قول قول اردولر سوق ایمک او زره او لدینگنی تحقیق ایتلریه هان ابرائیله و صولار نده تدارکی بولنق او زره ابرائیل محافظتی اولان عبدالرحمن پاشا ایله ابرائیل ناظری اولان احمد اگایه و اسماعیل ویرکوکی محافظتیه تدارکی بولنق‌لری تنبیه و اخطار و قلاصدن برو یقه‌یه کذار ایله و قوع حالی باب عالیه عرض وانها و متعاقبا در سعادته کاوب لسانا دخی تفصیل ماجری ایدیلر بونک او زرینه صقی صقی یه تدارکات سفریه‌یه تشیث اولنده .

لکن اول امرده اوروبا جه ظهوره کلان و قایع حربیه‌ی بیان ایده‌ملده بعده و قایع داخلیه‌یه عودت ایدم .

### \* دول اوروبا میانه‌لر نده ظهوره کلان و قایع حربیه \*

اوستریالونک غرضی فرانسلری غافل او لا یوبده رین مجتمعه‌سی مالکنی بعثة استیلا ایله بتون المانیایی فرانسه علیه‌نه ایاقلاندر مق خصوصی اولدینگدن اوسترنانک اک مشهور و ماهر مارشالی اولان ارشیدوق شارلی یوز قرق بیک نفردن مرکب اردوسی فرانسه و باویرا حدودندن جریان ایدن این نهری بوینده تجمع ایتدیرمشیدی که بونهری تجاوز ایتدیکی کبی فعلا حربه‌ی تشیث ایدلش اوله‌جق ایدی . نیسان افرنجینک طقوزنجی و صفرک یکرمی او چنجی کونی ارشیدوق شارلی طرفدن باویرا قراله یازیلان مکتبده ایلرویه حرکت‌هه مجبور اولدینگدن مقاومت ایدنله دشمن نظریه باقمه‌جنی تصریح والمانیانک خلاصنه مأمور اولان براردویه برالمان فرقه‌سنک مانع اولیه‌جنی امل و امیدنده بولندیفی تلمیح او لمنش اولسی او زرینه باویرا قرالی پاچختی رکایله او غسبورغ بلده‌سنه چکیله‌رک موئیخ و لاندشوت جوار نده بولنان عساکرینه دخی اوستریالولره مقاومت ایتلری ایچون امر ویردی .

فردا سی یعنی نیسانک او ننده ارشیدوق شارلی این نهرینی تجاوز ایله باویرا مالکنی ایاق باصوب عسکرینی اوچ قول ایدرک ایزار نهرینه طوغزی حرکت و بش کون صکره لاندشوت بلده‌سی پیشکاهنه مواصلت ایتدکده باویرا لولرایه براو فق محارب‌دن صکره لاندشوت بلده‌سی ضبط ایتدی .

و فرانسلر لر باشلو جه فرقه لری که او غسپورغ موقعه نده ایدی . انلرک تحشد لرینه میدان ویرمامت و بوایکی فرقه ناک آردسنہ کیروب او لا راتسپوند کی فرانسلر لر مضمحل ایتدکدن صکره اول جوارده طولا شان اوستريا عساکر یله برلشه رک ایکیوز بیک نفر دن مرکب براردو ایله ایلرویه حرکت ایتمک وارتق او کنه کلان فرقه لری سیلوپ سپورمات تدایریته تشیث ایلدی .

ایپراطور ناپلیون ایسه اوستريا والرک این نهرینی تجاوز ایتدکار یعنی خبر الیحق همان کندو اردو لری بر مرکزه تحشد ایتدرمات تدایریله مشغول اولدی .

ومارشال ماسینا قوماندہ سی تحتنده بولنان او غسپورغ اردو سیله مارشال داود قوماندہ سندہ بولنان راتسپون اردو لری بر لشیدیکی حالده کندو سنک الی التنده یوز الی بیک قدر طولیجه بر قوئ عسکریه بولنش او له جنگدن بونکله هر حالده اوستريا والرک مقاومت ایده بیلامات امید قویسندہ ایدی .

بناءً علیه ناپلیون مارشال ماسینانک آبس نهری حوالیسنه یعنی اوستريا والرک صول جناحناک آرقه سنه و مارشال داودک آیاخ واو برسال طریقیه آبنسبرغه یعنی آبس نهرینک طونه یه منصب او لدینی محلم اینسی ایچون کندولرینه تعليمات کوندرد کدن صکره کندوسی اینفوستاره کیتیدی .

وماسینانک حرکتیه برمانع مزامم او لمدی یغندن همان ایفای مأموریته مسارعت ایتدی . اما داود طونه ایله اوستريا والرک آرد سندن بر تدیر مهار تکارانه ایله چکمه و غایت بصیرت ایله حرکت ایتمکه محبور ایدی .

ارشیدوق شارلی ایسه راتسپون او زرینه هجوم نیتندہ او لمدی یغندن بر چوق موقعه عسکر براغه رق اردو سی متعدد قولاره تقسیم ایتدکدن صکره اول کون یوله چیقمش ایدی .

وناپلیون بتون افکاری اردو لرینک بر مرکزه تحشیدی خصوصه صرف ایلدیکی صردهه ارشیدوق شارلی بالعکس عساکری مونیخن راتسپونه قدر یامقده ایدی .

بروجه مشروح داود اردو سندنک آبنسبرغه عنیتی کونی ارشیدوق شارلی دخنی راتسپون او زرینه حرکت ایتمکله انسای راهده تصادف ایتدکار نده چونکه فرانسلر حر به طالب او لمدقنندن ایلک فرقه لری صاو شوب چکمش ایسیده تجن نام محمله اوستريا والری یتشه رک فرانسلری جنکه محبور ایتمکله اختمامه قدر ایکی اردونک چرخه جیماری جنکلشید کدن صکره اوستريا جزرالرینک ترددلری وجسار تسز لکاری سایه سندہ داود فرقه لری بتون پریشان اولمق تهمکه سندن قورتیله رق جزئی تلفات ایله آبنسبرغه واصل او لدیلر .

نابلیون کیفیت‌دن خبر الدینی کی هان محل مرقومه واروب و بو اردونک نصفیله باویرا وورتمبرغ فرقه‌لرینی برلشدیره رک براردو ترتیب ایله اوستراوا لرک خط حرکاتی یاروبده ارشیدوق شارلی اردومنی جنزال هیلار ایله ارشیدوق اوی فرقه لرندن ایرمک اوزره ایلرو یه حرکت ایدرک نیسان افرنجینک یکرمی برنجی کونی لاندشت بلده‌سی ضبط ایتدیکی ائناده مارشال داود دخی کندوستک صول جناحنه اوستراوالر ایله چارپیشه رق بومناوره نک اجراسنه بیوک یازدم ایتشدر .  
الحاصل ارشیدوق شارلی ماسینا وداود فرقه‌لرینک اردومنه کیرو بده برلشمیرینه مانع اولمک تدیرنده ایکن نابلیون ایک قوتی ایکی یه بولای .

و فردامی قوئه کافیه ایله ارشیدوق شارلی اوزرینه یورییوب بعد اخبار به انى راتسبونه طوغری رجعته محبور ایتدی . و فردامی اورادن دخی قووالیوب بوهمیا طرفه قاچر دی .

انک اوزرینه ویانه طریقنده آرشیدوق لوئی ایله جنزال هیلارک اوتوز قرق بیک قدر ییلغین عسکر لری قالوب بونلر ایسه فرانسلره مقاومت ایده میه جکلار ندن نابلیونه ویانه طریقی آچلمش اولدی .

نابلیونک بویله کمال سرعت و مهارت ایله اجرا ایلادیکی حرکات حر بیه فن حر بجهه اک کوزل مانوره لردن بریدر .

بوحرکاتک اجراسی ضمته‌ده ظهوره کلان بیوک و کوچک محاربه لرده اوستراوالر قرق بیک تلفات و یکرمی بیک اسیر و زمشلر که جمعاً المتش بیک نفر غائب ایتشار و یوزدن زیاده طوب و کلیتاو مهمات ترک ایامشلر فرانسلرک تلفاتی ایسه اون بشیک راده لرنده ایمش .

اوستراوالرک ترتیبات عمومیه سی اقتضانیجه اهستانده جاری ویستول نهری سواحلندن ایتالیاده جاری تاژ نهری سواحانه‌دک نقدر فرانسل و متفقلری وارایسه بعثت اوزرلرینه چیوم ایاه کندولرینی طوپ‌لامگه میدان ویرمکسزین پریشان ایتمک املمده بولندقلرینه مبنی بروجه مشروح طونه جوارنده ظهوره کلان وقایع حر بیه ائنستنده ایتالی و ایستان جهتلرنده دخی محاربه یه تشیث او افسنیدی .

ونابلیون اکرچه هر طرفده کی جنزالرینه تعليمات و اخنه ویرمش ایسده هر یرده کندوسی کی فوق العاده ماهر جنزال بولندزمه قابل اولندیغندن کندوستنک بولندینی محاربه لرده یرینه قائم اولان جنزالری اوستراوالونک بوقدر وقت‌نیرو اعداد ایلادیکی قوئه هائله‌سنه بادی امزده قارشو کله‌مامشلر در .

شویله که : ارشیدوق ژان یتمش بشیک نفردن مرکب بر اوسترا اردوسیله تیرو لدن

ایتالیا یه ایندی و تصادف ایتدیکی بر فرانسز فرقه سی بوزوب چوغنی تلف و بقیه سی  
اسیر ایتدی .

بونک او زرینه ناپلیونک او کی او غلی وايتالیا قرالیتی قائم مقامی او لان پرس او زن  
براردوا یاه اوستیا والوره قارشو کلش ایسده نیسان افرنجینک او نتنجی و ربیع الاولک  
برنجی کونی ساچیله موقعه لدی المارب مغلوب او له رق او چیک تفات و او چیک  
اسیر بر اقدقد نصکره کیرو چکلمشد .

مقدبجه ایتالیا اهالیسی تحریک و تشویق ایله ایچلرنده فرانسلره قارش و عصیان  
استعدادلری پیدا او لش ایدوکندن اوستیا والورک نیتی ایتالیانلری قالدیروب و بتون  
ایتالیانی احاطه واستیلا ایدوبده فرانس-نک دالمچیاده کی مارمون فرقه سی تسلیمه  
جبور ایلمک خصوصی ایدی .

و فی الواقع بومظفریتلری او زرینه کندولره جسارت و فرانسلره فتو و دهشت  
کلش او لدینگدن اکر اوستیا والورک فرانسه جنالاری کی ماہ و مقدم جنالاری  
او لسیدی بو مظفریتلر او زرینه فرانسلری ایتالیاده بتون بتون مضمضل  
ایده بیلورلر دی .

لکن اوستیا جنالاری بو فرستی غنیمت بیلو بده فرانسلری شدتله تعقیب  
ایده جکلاری یرده سکون واستراحته واردیلر و فرانسلره کندولری دروب  
طوبلا مغه میدان ویردیلر و بو انساده فرانس-نک مشهور جنالارندن مقدونات  
ایتالیا کلوب در عقب پریشان او لان فرانسلر عساکری جمع ایله انضباط آلتنه  
آلدی واردوسنی تنظیم ایله آدیش نهری خطنی طوتی .

بو انساده باویرایه تابع او لان تیرول ایالتنه دخی او ن ایکی بیک قدر اوستیا عساکری  
داخل او لیحق اهالی ایاقلانوب و اوستیا والور ایله بر لشوب الارینه کن باویرا والوری  
قتل ایله چند روز ظرفنده مملکتاری باویرا لو بیدندن تخلیص ایتشلر ایدی .

و چونکه المانیا اهالیسی فرانسلرک کندو وطنرینه او لان تجاوزات و تعدیاتندن  
طولایی دلکیر او لدقیری حالده حکمدارلرینک ناپلیونه تبعیتلرندن ناشی حد تاری  
آرتقده او لدینگدن بو کره المانیانک هر طرفنده اوستیا لونک غلبه منه دعا او لتفقده  
و فعلاً معاونت ایچون بتون المانیا لو حاضر لتفقده او لو ب حتی المانیای شمایلده  
حکومتارک خبری او لمدینی حالده بر چوق خلق سلاحانه رق فرانسلرک یولری خی  
کسمک او زرده قول قول طولا شمغه باش لادیلر و برلین سواری آلای اوستیا والوره  
اعانه فرانسلره جنک ایتمک او زرده بر کیجه میر الای ایله برابر فرار ایلدی  
و پروسیا اردوسندهن بر چوق نفرات بو یولده فرار ایتمکده او لو ب منع لرینه حکومت

قادر اوله مزدی پروسیا دولتی بو با بدہ مدخلی او لمدیغنى مع التأسف ناپلیونه بیان  
ایله اعتذار ایتدکدن بشقه سالف الذکر آلایک تأدیج ایچون آرقه سندن بر فرقه  
تعین ایلمشیدی .

شوحالاره نظرآ اوستیالو نك المانیاده فرانسیز لره بر جزوی غلبه سی او لسه بتون المانیا  
اھالیستنک ایاقلانه جقلری بدیهی ایدی .

اوستیالو اھستان او زیرنه دخنی ارشیدوق فردیستاند قوماندھ سیله او توڑ بوقدر بیک  
نفردن مرکب بر اردو کوندروب بوکا مقابله یالکن پرس ژوژف پونپانوسکی  
قوماندھ سندھ یکرمی بیک قدر لهلو اولمگه فردیستاند ایلرو حرکت ایدرک وارشاویا  
اطرافده کی لهلو لری بو زدفن صکره بعض شرائط ایله وارشاویا تسلیمه محبور  
ایلدی و پرس پونپانوسکی ویستول نهرینک قارشو یقه سنه چکوب اوراده تدافعی  
حرکته قرار ویردی .

وقوفات مشروحه پیدرپی ایشیدلکجه ناپلیونه موجب اسف واندیشه اولوب انجق  
کندوستنک المانیاده کی مظفریتی حوادث منشر اولیجق وقوفات مذکوره دن حاصل  
اولان سوے تاییری ازاله ایده جکی اید قویسنده بوله رق ترتیبات حریمه سی تعییر  
ایتمیوب کاکان ایلرویه حرکت ایتمکده ایدی .

وباویرا و ساقسونیا و ورتمبرغ قرالرینه ظفر نامه لر تحریر ایله غیرت وجسارت  
ویردیکی صرده ده المانلرک غلیان افکاریسنه قارشو کندو برادرلری اولان وستفالیا  
قرالی ژروم ایله فلمنک قرالی لوییه دخنی اردو لری جسم صورتده ترتیب ایلمعلمری  
ایچون مخصوص نامه لر کوندردی .

رو سیلو فرانسیز لره امداد ایچون التیش بیک نفردن مرکب بر اردو سوقی مقدمه  
وعد ایلمش ایسه ده موجود اولان قوه عسکریه سندک باشلو جه فرانلری فلاندیا ایله  
افلاق و بغدادنک ضبطه تعین ایلمش بولنديغندن و حر بک بوقدر چابوچ باشلایه جمنی  
مامول او لمدیغندن فرانسیز لرک امدادیته هیچ عسکر یتشدیره مدی قالدیکه رو سیلو  
بر وقت نبرو فرانسیلری اتفاق دن صوغومعه باشلامش اولدینی جهله جان و کوکلدن  
اوستیالویه سلاح چکمکی ایس-تمز ایدی ناپلیون ایسه رو سیلو نک بو طور دن  
منفعل اولوب حتی انفعانی ایما ضمته ده بو مظفریته دائئر رو سیله ایمپراطوریه  
برشی یازمیوب پترسبورغ ده کی ایلچیسنه اشعار کیفت ایله اکتفا ایلمشدرو بزینه  
صدده کله لم .

ناپلیون اوستیالو نک اک جسم قوتی اولان ارشیدوق شارلی اردو سندک آرقه سنه  
دو شو بدہ انى بتون بتون پریشان ایمکی قورمش ایسه ده کندو قوتنه کو ونه نمیوب

آندن صرف نظر له طونه بويندن طوغرى ويانه اوزرينه يورىكى تصميم ايلدى ارشيدوق لوئى ايله جنرال هيلار فرقه لرى تعقيب ايچون مارشال بسييرى وارشيدوق شارلينك آرقه سنه مارشال داودى بىر فرقه ايله تعين اىتدىكى صره ده مارشال ماسينيابى دخى طونه كيىدلرينك محافظه سنه مأمور ايتدى كندوسى دخى بىوك اردوسىلە ويانه يولى طوتدى .

ارشيدوق شارلى سكسان بىك قدر عسىكرله بوهيميا طوغرى چكىلەرك ايلروده بىر موقعدن طونه نك صاغ طرفه عبور ايدوب و جنرال هيلار وارشيدوق لوئى فرقه لىلە بىرلشوب بىلكە ايتالىاده بولنان ارشيدوق ژان فرقه سنى دخى يانش جلب ايدوبده ويانه نك محافظه سنه سكر تىكىدىن غيرى چاره اولدىغى كوره رك هان ناپليونك حر كتني كىكىدرمك اوزره ارشيدوق لوئى ايله جنرال هيلارك موافق لازمه يى طوتوبده فرانسلرە مدافعه ايتلىرى ايچون كندولره امىر ويردىكىن سكره بوهيميا ايچىندن حر كتە دوام ايتدى .

مارشال داود ايسه ارشيدوق شارلينك قطعىيا بوهيميا طريقى الله آلدېغى كورىچك هان عودت ايله راتسپون جوارنده طونه يى كچوبده ماسينا فرقه سىلە بىلشمك اوزره پاسسو يه طوغرى كىتدى .

بواندادر جنرال هيلار ايله ارشيدوق لوئى فرقه لرى كىرو دونوب بسىير فرقه سى اوزرىنه ھجوم وغابىه ايله فرانسلرە رجعته مجبور اىتدىلەر ايسه ده ارشيدوق شارلينك بوهيميا طوغرى حر كتني وناپليونك بىوك اردوسىلە كىلەك اوزره اولدىغى تحقيق ايتدىكار نده هان عودت ايله تراون نهرينه طوغرى حر كت ايلدىلە .

چونكە اوستيالولر ماوتاوزن كۈپىسندن كېمك اوزره جوارنده كائن ابرس بىرغ موقعنە اس-تحكام ويرمش اولدقلەرندن اوزرلەينه ماسينا فرقەسى ھجوم ايتىكانه پاك خون آلود و هولنڭ برمحاربه و قوبۇلدى و فرانسلرلەك ايکى يىكە قریب واوستيالولرلەك اوچ بىك قدر تلف و مجر و حلى او لوب بوندن بشتە اوستيالولرلەك درت بىك قدرى دخى اسیر اولىي ونهيات فرانسلو غالب كىلدى .

بركۈن سىكىر ارشيدوق شارلى او لظرفه موაصلت ايلمش ايسه ده ايشك نه صورت كسب ايلدىكىنى كورىچك كىلدىكى يولدن عودت ايله فرانسلرلەن اول قرمىس و سپولتن كىيىدلەينه ياشىمك اميدىلە سر يىعا او لظرفه كىتدى .

ناپليون ايسه بىرلە بى محابابو پايختك ضبطە سكىر تدى .

وبواشاده جنرال هيلار ايله ارشيدوق لوئى فرقه لرى ويانه نك محافظه سندن مأيوس

او ملریله قرمیس کچیدنن طونه نک صول یقه سنه کچیدیلر و پایتحتک یوانی بتون بتون احق برآقدیلر .

بناء عليه فرانسیزلر بالامانع و مزاحم ربیع الاولک یکرمی در دنبجی و مايس افرنجینیک طقوز نجی کونی و یانه پیشکاهنہ وصول بولدیلر واستحکام او لمدیغندن بالس-ھوله شهر مذکورک ضبطنے ظفر یاب او لدیلر فقط بونکله محاربہ بتش او لمیوب فن حر بجه اک مشکل مسئله لردن بری ظہور ایتمشیدی ۰

شونه نک یعنی طو نه که : ناپلیون و یانه ده طو نه نک صاغ طرفنده بولنوب قارشو سنه یعنی طو نه نک  
صول یقه سنه دخی ارشیدوق شارلی قوماندہ سنه بر جسم اردو تجمع ایلمش  
اولدیندن بونهر جسمی باشمہ قوتیله کجوبده محابه ایتمک لازم کاوردی حابوکه  
بویله حرکت جسمیه یه تشیشن مقدم بولندیفی موقعه قوتلو جه یرلشمک و طریق  
محابه سفی تامین ایلمک لوازم اموردن ایدی ۰

بناء عليه ناپلیون راتسیوندن و یانه یه قدر طونه بویند نقدر موقع مهمه وار ایسه استحکام ویردرد کدنصرکره نظر دققی تیروول وایتالیا طرفه اینه اماله ایلدی و مقدمما مارشال لو فوری بی اون سکنی بیک باویرا عسکر یله تیروول طرفه کوندرمش اولدینگدن او لطرفه لو فوری اوسترایا لولر ایله او غر اشمقده ایکن ناپلیونک المانیاده بو وجهه مظفری خبری او زرینه اوسترایا لولر تیروولدن چکلمار یله بو طرفه  
غائله سی بر طرف اولدی .

ارشیدوق ژان دخی ایتالیاده فرانسیزلره غلبه ایتمشیکن اشبو المانیا حوادثی اوزرینه  
رجعنه مجبور اولغله پرس اوژن اردوسی انک ارقه سنه دوشدی و ناپلیونک بولیه  
پک آزو وقت ظرفنده و یانهی استیلا ایدیویرمی حسیله ایقلانگه مستعد اولان المانیا  
اهمالسنه طورغونلک کلدي لهستانده دخی فرانسه بوتسقه سی قوت بولدي .

زیرا پرنس پونپانوسکی اوستريا تصریف نده او لان غالیجیا قطعه سی اوزرینه حرکت ایدوب الهولر ایسه وطنداش‌لارینی کوریجیک اکثریسی ایاقلانه رق اکامعاونت قیدینه دوشـدکارندن بـروـجه بالـا وارـشاـوـهـی ضـبـطـ اـیـلهـ اـیـلـوـیـهـ حرـکـتـ اـیـمـشـ اوـلـارـ اـرـشـدـوـقـ، فـرـانـسـانـدـ کـبـرـ وـ دـونـمـکـهـ مـحـمـدـ اوـلـدـیـ.

نالپیون ایشلارک بوصور تلری کسب ایله سندن منون اوله رق همان طونه‌ی عبور  
ایله ارشیدوق شارلی اردو سفی پریشان اید و بدہ حر به ختم ویرمکی تفکر ایدیور دی .  
لکن بویله بر جسمیم دشمن فارشو سنده اویله بر نهر جسمیم بو قدر بر کیف اردو  
ایله کچمک نقدر مشکل بر ایش اولدینه سیاندن مستغتیدر .

قالدیک اوستیا لولر ویانه یی ترک ایتدکلرنده بوجه تده هیچ قایق و کوپری  
کراسته سی برآقامشلر ایدی .

نپالیون بشقه بر نفطه دن کچه جک او لسه و یانه نک محافظه سنه بر قوت بر افعه  
مجبور اولوب بو ایسه هیچ ایشه الیر مدیکنندن چاره سز دشمن مواجهه سنه  
حرکت تجاوزیه سنى اجرایه قرار ویردی .

و چونکه طونه نهرینک و یانه جوارنده متعدد قولاره انقسام ایله بر چوق او فق اطه لر  
تشکیل ایتمی کندو سنک تشبثه سهولت بخش اوله جغنه مبنی بواطه لردن او زرلینی  
اور مانلق قابل امش اولان لو بو اطه سنى طوتبده اور ادن فارشویه عسکر  
کچور مکی تصمیم ایدی .

بواطه طونه بی ایکی یه تقسیم ایدوب برنجی قولی بشیوز وایکنچی قولی ایکیوز  
قرق آرشون عرضنده ایدی .

نپالیون ایلک قولی او بواطه سنه اور مانلقاری سایه سنه کوچ حال ایله تدارک  
ایده بیلدیکی قایقلار ایله وضع اولنان کوپریدن کچوب مایس افرنجینک اون طقوز نجی  
کونی لو بواطه سنه داخل اولدی بعده ایکنچی قول او زرینه کوپری قورلیدی .  
بر طرفدن صولرك چوشقو نلی و اقدیستک شدی و بر طرفدن صولرك کتور مکده اولدینی  
اگاج پارچه لری فرانسلره عظیم رحمت ویرمکده اولدینی حالده اوستیالولر دخی بر طام  
طونه دکر منلری زفت ایله طول دلریوب آتشله دکن سکره یوقار و دن اشاغی اقدي یه  
صالیویر مکده اولدقلر ندن کوپری دائماقو پیم خاطره سندن خالی اولدینی حالده  
فرانسلر فوق العاده جسارت ایله قارشو طرفده واقع اسلینق قریه سنه عمور ایتد کار نده  
مایس افرنجینک یکرمی برنجی و ربیع الا آخرک النتیجی کونی او یاه دن او ج ساعت  
سکره عالمده اک خون آلد محار به لردن بری اولان اسلینق محار به سنه مباشرت  
اولندی که ایرتسی کونی اخشامه قدر متده اولوب نهایت کوپری قویم غله فرانسلرک  
ارقه سندن امداد و مهمات کله من اولدینه سندن رجعته مجبور اولدیلر .

ارشیدوق شارلى فرانسلری کاملاً طونه بی دوکمکه اوزره پک شد تو چوبلر ایدوب  
فرانسلز ایسه تعریف او نیاز صورتده مدافعته ایتد کاری جهته له طرفینه تلفات  
کایه و قوعه کلدى واوستیالولر آچیقدن چبوم ایدوب فرانسلر ایسه تحفظ و مدافعته  
حالنده بولندقلر ندن اوستیالولرک تلقانی دها زیاده ایدی زیرا اوستیالولرک یکرمی  
یدی بیک قدر تلف و مجر و حراری اولدینی حالده فرانسلرک تلف و مجر و حراری  
اون سکز بیک راده لرندی ایدی فقط شجاعتی و فن حریبه مهارتی حسیله براردو  
دکرنده اولان مارشال لانک بو محار به ده اور یلوب تلف اولمسی فرانسلره عظیم  
تاوسی موجب اولمشیدی .

بو قالو محار به یه ظلام شب یتیشوب فیصل و یرد کده اوستیالولر بر طرفه چکامکله

فرانسلر کیجه لین وضع اولنان برچوک کوریدن لوبو اطه سنه چکوب تخلیص کر بیان ایلدیلر و سیل کبی قانلر آقتمشیکن نائل امل اولمسن زین بویله رجعت قهقریه ایله عودته مجبور اولدیلر .

واکرچه اوستر یالولره نسبتله فرانسلر لک ماده ضایعاتی زیاده دکل ایسه ده معنی بو وقوعه فرانسه لو حقنده پک فنا اولمشیدی .

شویله که: ارشیدوق شارلی بو وقعيه اطرافه پک مبالغلو اوله رق نشر ایله آز وقت ظرفده فرانسلر لک استرازبورغه طوغری عودته مجبوراوه جقلری اعلان ایمشیدی . اورو با اهالیسنک اکثری فرانسلر لک مظالم و تعدیاتدن دلکیر اولدقلرندن ظاهرآ بیان افکاره جسارت ایتمامکله برابر جان و کوکلدن اوستربالولرک مظفر یتنی آرزو ایمکده اولدقلرینه و انسان آرزو ایتدیکی شئه چابق اینامق قاعدة طبیعیه سنه بناءً ارشیدوق شارلینک اعلاناتنه هر طرفه اعتبار واعتماد اولنوب المانیانک غلیان افکاری تزايد و ترقی بولدی و اصلا یکلمز وقارشو طورلنز دیو بیلانان ناپلیونک شهرته نقیصه کلدي و بویله بر وقوعه دها ظهور ایسه بی طرف دولتار هپ فرانسه علیهنه قیام ایده جکلرندن بشقه باویرا وورتمبرغ کبی متقلرینک دخی معاونت یرینه خصومت ابراز ایده جکلری سیاق حaldن اکلاشلدی و تیرول اهالیسی تکرار ایاقلانوب انسبروغ بلده سنى ضبط ایتدیلر .

وناپلیونک آرقه طرفده خطرلو موقعه طوتیلر واوستر یالونک تشویقیله برونسویق دوقه سی اون اون بشیک قدر المانیالوی بائشه طو پالیوب برقاچ قوله تقسیم ایله باویرا وورتمبرغ ووستفالیا ممالکنه هجوم ایله فرانسه متقلری شاسرددی واکرچه ناپلیونک بقای سطوتی قورقوسی هنوز اذهان عمومیه ده جایکیر اولدینگدن بتون المانيا ایاقلانه مدیسه ده حالات مشروحدنک پیدر پی ظهوری ناپلیونی خیلیدن خیلی تلاشه دوشوردى .

بو مشکلات و مخاطراتک اوکنی آلق ایچون ناپلیون معتادی اولان سرعت و اقدامی برقات دها زیاده لشدردی ولو بو اطه سنه محفوظه سنه قرق بیک عسکرله مارشال ماسینیانی کوندردی اوستر یالولرک برسبورغ جهشیدن طونه یی عبور ایله ویانه اوزرینه یوریملری محتمل اولدینگدن اولظرفده بولنان مارشال داود فرقه سنه دخی تقویت ویردى .

کاه یکدیکر یله چار پیشه رق و کاه یکدیکر یی قو واله رق ایتالیادن هدف الحركاته طوغری توجه ایدوب کلان ارشیدوق ژان فرقه سیله بنس اوژن اردوسی دخی بو اشناه طونه سواحلانه یاقلشمکر ایدی .

ارشیدوق ژان بر مدت غراج بلده سننه چکیلوب اوراده تیروldن و سائر طرفldن ورود ایده جلک فرقه لره منتظر اولمقده ایکن تیروldن طقوز بیک نفر ایله کلکنده اولان جنزال یلاجیج پرنس اوژنه بالتصادف اسلینق محار به سندن او ج کون صکره کیاً مغلوب او ملغاهه ارتق ارشیدوق ژان غراجده طوره میوب محارستانه طوغری حر کتله راپ نهرینه طوغری چکلمشیدی .

بو کیفیت ایتالیادن کلکنده اولان فرانسلرک سربستجه حر کتلرینه مدار اوله رق فرانسنه لونک ایتالیا اردوسي کاملاً و یانه پیشکاهنه کلوب ناپلیون ایله ملاقات ایلد کدنصره آلدینی امر و تعلیمات موجبینجه راپ نهری جهته کیتدی و حزیران افرنجینک اون دردنده ارشیدوق ژان فرقه سی اوروپ طاغتدی و مقدمما بر فرقه ایله دالمچیادن حر کت ایدن جنزال مارمون دخی خرو و استاندن م سور و بوصره ده غراج حوالیسنہ ورود ایدرک سالما کلوب فرانسز اردوسیله ملاقات ایتدی .

و بو اشاده طونه یالیسنده ظهوره کلان اوافق تفك محار به لرد هپ فرانسلر غالب کلکله اسلینق محار به سنک فرانسلر حقنده موجب اولدینی سوء تأثیرات از المغه باشладی و ناپلیون همان تیرول زور بالرینی تأدیب و برونسویق دوچه سنک جمعینی تفرقی ایچون ببر مقدار عسکر سوق ایلدی .

لکن بو تر هپ موقت شیلر اولوب ایشك جان الحقیری و یانه پیشکاهنده ظهوره کله جلک محار به ایدی بناءً علیه ناپلیون کندو ار دولرینک بر مرکزه تحشیدلرینه نقدر اقدام ایدر دیسه طوننک اشاغی جهته یالیمش اولان اوستریا فرقه لرینک ارشیدوق شارلی اردوسیله بر لشمنرینی منعه دخی او لقدر اهتمام ایدر دی واوستیالولر طوننک بر طرفدن دیکر طرفه قولایقله کذار ایده مامک ایچون انژورو و ایله بر سبورغ کوپریلرینی و ممکن اولور سه قومرون کوپریسی هدم ایتمک او زره مأمور ایتدیکن مارشال داودبک چوق صعبتلر چکرک ناپلیونک بو امر لرینی یرینه کتوردی بو اشاده پرنس اوژن فرقه سی دخی راپ قاعده سی الله کپور دی .

بو صورتله اوستریا فرقه لرینک ارشیدوق شارلی اردوسیله بر لشمنری خیلیدن خیلی تصعیب ایدلش اولدی و ناپلیون ارتق و یانه پیشکاهنده و قوع بوله جق محار به جسیمه یه حصر افکار ایتمکه میدان بولدی بونک ایچون لازم کلان کوپریلرک انشا آتی خصوصنه فوق العاده سرعت ویردی و بر قاج هفتنه طرفنه لوبو اطه سی بر بیوک ترسانه هیئتنه کیردی و همان بورادن و یانه یه محکم کوپریلر آتلدی و قارشو یقه یه چکلمک ایچون متعدد کوپریلر یا پلدی .

فرانسز اردوسي کیجه لین بو کوپریلردن کچه رک لو بو اطه سنده تعیین ایدیلان

باتریه لرک یاغمور کبی یاغدر دینی مسکت و صالحملو سایه سنه قارشو یقه دن بعض  
موقع لازمه بی طوت دیلر و فرداسی که تموز افرنجینک بشنجی و جمادی الاولانک  
یکرمی ایکنچی کونی ایدی علی الصباح و اغراام محاربه سی دیو مشهور اولان جسمیم  
و هو لانک محاربه یه مباشرت ایتدیلر .

شولیه که: طرفینک یوز الیشر بیک عسکری اولدینی حالده فرانسلر هدف الحركات  
اولان و اغراام قریه سنک ضبطی ایچون اخشماده قدر او غرائشوب ظفریاب اوله مدققر ندن  
بشقه بر قاج قول اردولری پریشان اولدی لکن فرداسی ینه تون کون محاربه او لنوب  
اخشماده اوستیاولر بوزلدي و میدان حرب فرانسلرده قالدی .

بو محاربه ده فرانسلرک اون سکن بیک تلف و مجر و حلری او لوپ اوستیاولر ایسه  
یکرمی درت بیک تلف و مجر و حدن بشقه اون ایکی بیک اسیر ویردیلر .

نایلیون بو محاربه یی قزانقد نصرکه هان اوستیاولری تعقیب ایچون جنرالار ینه  
تعلمات لازمه اعطا سیله بر ابر استیلا او لانان سنجا فلاردن محاربه ویرکوسی او لق او زره  
ایکیوز ملیون فرانق تحصیله قیام ایلدی .

ارشیدوق شارلی بو هیایه طوغزی چکلمکده اولدینی حالده آرقه سنه جنرال  
مارمون فرقه سی زنایم نام بلده ده یتشد کده اوستیاولر دونوب آنی احاطه ایله  
اما ایتمک او زره ایکن کیرو دن دیکر فرانسلری یتیشوب ینه اوستیاولر  
غلبه ایلدیلر .

بونک او زر ینه اوستیاولو متارکه طاب ایتدیکی ائناده نایلیون دخی زنایم بلده سنه  
کلدی و فی الاصل نیتی ها سبرغ خانداننک المار ندن حکومتی رفع ایله اوستیا دو لته  
اما ایتمک خصوصی ایدی سده اسلینق و و اغراام محاربه لرنده کور دیکی شدت مقاومندن  
ناشی تبدیل افکاره مجبور اولدقدن بشقه محاربه دها زیاده تمدید ایده جلک او لسه  
رو سیه لو نک آچقدن آچغه اوستیا یانی تصحیبه قالقشمی محتمل او لد یغنه مبنی در حال  
مصالحه مکالمه سنه کیریشامک شرطیه اوستیاولونک بو تکلیفه موافقت ایدرک تموز  
افرنجینک اون ایکنچی و جمادی الاولانک یکرمی طقوز نجی کونی زنایم بلده سنه  
متارکه سندلری امضا او لندی و عقد مصالحه ایچون راپ ایله قومورون بلده لری  
اره لرنده او لان التبرغ نام بر کچوک بلده محل مکالمه تعیین او لنه رق فرانسه طرفندن  
شامپانی واوستیا طرفندن مترنیک مرخص تعیین قیلن دیلر .

لکن نایلیون شاید که اوستیاولو ایله اویشیله میویده استیناف محاربه لازم کلور سه اوستیا  
دو لته اما ایده بیله جلک مرتبه اردو سنه قوت ویردی .

بروجه مشروح طونه وویستول و راپ نهر لری سواحلانده محاربات متواله و قوعیله

سیل کبی قانلو آقدینی ائناده فرانسه‌نک او چیوز بیک قدر عسکری دخی اسپانیا و پورتکیز اهالیلری و بونلر کامدادینه کلش او لان انکلیز اردو سی ایله او غر اشمقده ایدی. برماهر قوماندانک نه ذی قیمت شی اولدینی و بر اردونک عموم قوماندانلغنه نه مرتبه اهمیت ویرلمک لازم کله جکی ایشه بو و قوعات ایله رعنای معلوم اولور که ناپلیون ایکیوز الی بیک قدر هنوز سنجاق التنه المتش تازه نفرات ایله او ستریا لوکبی بر عظمتلودولتی اوچ آیی ظرفنده امامه کتورمش و المانیاده غلیانه کلش او لان افکار عامه‌ی یانشد رمش ایکن ایتالیا و مصر و المانیاده نجه غلبه و مظفریتلره مظہریتله شهرت بولان واول عصرده دنیانک بر نجی عسکری عداولنان او چیوز بیک قدر پیشکین فرانسز عسکری پورتقال و اسپانیانک نفیر عام سوریلریله قرق الی بیک قدر انکلیز عسکرینک حقلر ندن کله مدلیل.

شویله که : ناپلیون اسپانیاده ایکن اسپانیولار اطاعتنه کلش کبی کورینوب پارسه عودتنده اوراده برآقش اولدینی قوه عسکریه‌ی اسپانیا و پورتقال مالکنک ضبط و ربطنه کافی ظن ایدیوردی حتی شباط ایچنده پورتقاله بر اردوسو قیله ضبط او لنسنی جنرالریه امر ایتشیدی و فی الواقع حریت واستقلالی محافظه ایچون ایاقلامش او لان خلقک اغزینه کم اور مق هنقدر مشکل ایسه‌ده فرانسه‌نک اک کزیده و مجرب عسکری او اطر فده اولدینگندن بر شجعی و ماهر قوماندانک النده او لسه بیوک ایسلره مقندر اوله جنی در کار ایدی . حالبوکه ریاست عسکریه رسم اسپانیا قرالی و ناپلیونک برادری او لان ژوژفده ایدی ژوژف ایسه حلیم و در ایتكار بر ذات او لوب الحق کندو سنده اصلا اداره عسکریه استعدادی یوق ایکن کندو سنی برادری قدر دکل ایسه‌ده اندن براز اشاغی در جهده ریاست عسکریه‌یه اهل صانوردی .  
بناءً علیه معینده کی جنرالردن یالکنر اختیار مارشال ژورданه مراجعت واکثر یا انک رأی و تدبیرینه دخی مخالفت ایلدی .

ناپلیون ایسه برادرینک بواسطه اینی او زاقدن استهزا ایدوب کولر و ذاتا مارشال ژورداندن حظ ایتمدیکی جهته ایکیسنک بر لکده یا بدقلری ترتیبات حریبه‌ی هیچه صایار و اسپانیاده کی چنرالرینه او امر قرالی طانیامق ایچون جسارت ویرمش او لور ایدی .

وبرده بوقدر عسکرک اداره سنه اسپانیانک واردات مقرره‌سی کفايت ایتمدیکنه مبنی صربات میریه دن فضله اوله رق اهالیدن بر چوق ذخائر و سائره آنوب حالبوکه یکی تشکل ایدن بر هیئتک دوامی ایچون اهالینک جلب قلوبی لازم کلدیکنندن قرال ژوژف اهالی بی فرانسز لرک مظلالم و تعدیاتندن محافظه قیدینه دوشمکین کندو سیله هیئت عسکریه ارمه سنه مباینت کیر مشیدی .

اسپانیولار ایسه اشبو اوستريا محاربه سنت ظهور نده پیدربی انگلتره دن کلکده او لان  
ذخیر و مهمنات و ادوات حریه ایله جانلانوب یکیدن ایاقلانه رق طرف بطرف تدارکاته  
اقدام ایدر اولدقلرندن بشقہ انگلتره دولتی براردو تجهیز ایله پورتقاله چیقو بده  
پورتکیزلر ایله برلکده فرانسیزره مدافعه ایتمک او زره مؤخر دوق دو ولینکطون  
دیو مشهور او لان سراتور ولسلی نام جنرالک قوماندنه سنه ویرمشیدی .

وناپلیونک سالف الذکر امری او زرینه مارشال سولت یکرمی اتی بیک نفر دن  
مر کب براردو ایله شباط افرنجی او سلطنه پورتقال او زرینه حرکت ایدوب  
پورتکیزلر ک مدافعه سی حسیله مشکلات عظیمه یه تصادف ایدر ک منیحو نهرینی کوج  
حال ایله عبور و مارت افرنجینک او آخر نده پورتکیزلر له بر محاربه ایتدکن صکر  
(او پورتو) پورتقال بلده سنه دخول ایلمش ایسه ده بومظفریتلر کندو سنه پک بهالو  
او توردی زیرا بتون قری اهالیسی ایاقلانمیش و متریسلر ترتیب ایله فدا کارانه مدافعه یه  
قیام ایلمش اولدقلرندن بر بر قریه لری محاصره ایتمک لازم کلوب بو اشناهه اهالی  
الارینه چکن فرانسیزله بلا امان قتل و اعدام و فرانسیزله دخی خونزیزانه اخذ ناره  
قیام ایلدکلر ندن علی الدوام طرفیندن تلافات کلیه و قوعه کلور دی .

بناءً علیه مارشال سولت اسپانیانک پایختی او لان (مادرید) مجریط شهرینه ضابطه  
ارسال ایدر ک بمظفریتی بیان ایله برابر امداد ایسته مشیدی بو اشناهه ایسه اسپانیولار  
طرق و معابری طومنش اولدقلرندن اول ضابطه لرک بریسی محل مقصوده واره مدققری  
جهتهه اسپانیا قرالی ژوژف پورتقاله جریان ایدن و قوعه کلور دی .  
بو آنده فرانسه مارشاله دن و یقتوریکرمی اوج بیک نفر له اندلس ایاتی او زرینه  
حرکت والرسی طرف دن تازه نهرینی عبور ایله غوادیا به نهری ساحل دن واقع مدالینه  
محاربه سنه برا اسپانیول اردو سنه پریشان ایتدیکی کی انک امدادینه مأمور او لان  
معهود جنرال سپاسیتیانی فرقه سی دخی بر فرقه اسپانیولاره غلبه ایلمش ایسه ده  
بو وقعته لر اسپانیا اهالیسنه حدت و غصبی ارتیرو ب ار اینیلان ضبط وربط مملکت  
مصلحته اصلا مدار او له مدي .

اسپانیانک شمال جهتهه یعنی غالیجیا ایالتنه بولنان مارشال نی فرقه سی دخی بو حالده  
اولوب اسپانیولارک بر فرقه سی پریشان ایدر ایسه او ته طرف دن متعدد فرقه لر ظهور  
ایده کلیدیکن دفع اختلال ایله اصلاح حال ایچون بر چاره بو له مدي .  
بونک او زرینه بریکی تدیر اتخاذی لازم کلش ایسه ده فرانسیز لر ارمه سنه اختلاف  
آرا و قوعنده ناشی بیهوده اصرار اوقات او لنه یور دی .  
اراغون وقتل نیا ایالتلر نده دخی سوشه و سنسیر نام فرانسیز جنرالری اسپانیانک  
بر طاق نفیرعام فرقه لریله او غر اشمقده ایدیلر .

پور تقالک پاچتی او لان لیزبون شهر نده کی انکلیز لایسه انگلتره دن و رو دینه متضار او لدقیری امداد کادیکی کی پور تکیز عسا کریاه بر لکده فرانسز لرک او زرینه خبو مه متنه او لدقیرن دن او پور تو ده بولنان مارشال سولتك اردوسی بر حال خطر و هملکه ده ایکن مارشال سولت پور تکیز قرالی او لمق سودا سیله سر مست غفلت او له رق تقرب ایتمکه او لان هملکه کی کوره میوب انک بوامله دوشمی ایسه معیتمد کی امر ایستاده اختلاف و مباینت و قوعنه سبب اولمشیدی .

انکلیز جنral سالف الذکر سرار تور ولسلی فرانسز لرک بواحوال دن خبردار او لیجق بقته او پور تویی با صوغه فرانسز لرکی تلفات ویروب بیک قدر مجر و حلرینی دخی انکلیز لرک یدینه ترک ایدیلر و مایس افرنجیت اون ایکنچی و ربیع الاولک یکری یدنجی کونی بالسارطه فنه چکدیلر ایسه ده خط رجعت لرینی او لجه انکلیز لر طو تمغله فرانسز لر با جمهه جبخانه و طو برلیخی ترک ایدرک سیکبار جه طاغلر دن آشوب پریشان حال ایله اورتسه جان آندیلر . واولظر فده مارشال نی فرقه سیله برلشوب طوب و مهماتجه او لان نقصان لرینی اکمال ایدکدن نصر که غالیجا قطعه سفی تحایص ایچون سولت ایله نی ایکسی بر لکده حرکت ایتمک او زره ینلر نده قرار ویروب بونک او زرینه مارشال نی خیلی ایلو ولیه رک انکلیز لرک طو تدقیری موافقه قدر وار مشیکن مارشال سولت وعدینه وفا ایتمه رک کیرو لرده بعض کشیفات ایله مشغول او لو ب طور دیغندن مارشال نی دخی خائب و خاس سر رجعته محبور او لمغله اسپانیانک جهت شایله می انکلیز لر یدنده قالدی بوسیدن ناشی نی و سولت فرقه لری بیشنه پک زیاده خصومت و عداوت پیدا او لدی ایشته بو اشاده اسپینق محابه سنک خبری اسپانیا یاه کلیجک فرانسز لر بتون بتون یاس و حیرت دوچار او له رق آرتق حرکت تعرضیه دن فراغت ایله تحفظی حرکته قرار ویردیلر .

نایلیون بوصوک و قعه لر دن بی خبر او لمغله مارشال سولتك بدایت امر ده پور تقالکه واقع او لان موقیتی اساس تدبیر اتخاذ ایدرک اسپانیاده کی فاریشقاتی بر طرف ایتمک ایچون سولت و موریته ونی نام مارشالارک تحت قوماندہ لرنده بولنان اوچ فرقه بر لشره رک سولتك قوماندہ عمومیتی تحتدہ بولنسنیه دائر بر امر نامه کوندر مشیدی . بو اشاده اول امر نامه اسپانیا یاه کلیسیده هم رتبه مأمورین بیشنه احوال طبیعیه دن او لان رقبت دن بشقه غالیجا ایالتک محافظه سی ضمیمیه برو جه بالا او لزان مقاوله نک عدم اجر اسنند طولانی مارشال نی ایله مارشال سولت بیشنه ظهوره کلان عداوت دن ناشی بو امر کا اجر اسنند مشکلات ظهور ایده جکی در کار ایدی . مع مافیه عسکر لک امر ویرمک و امری قبول ایتمک دیمک او لمسیله مارشال نی در حال

سولتک قوماندنه سی تحنه کیرمش واوج فرقه بر لشمنش ایسه ده اخلاص او زرینه مؤسس اولیان اتحاددن نتیجه خیریه حصوله کله میه جکی آشکار ایدی .

اوزاقدن بر اردونک ایشه قارشموق جائز اولمده یعنی بوماده ایله دخی ثابت اولورکه ناپلیون اسپانیانک وقایع اخیره سنه واقف اولمده یغندن مارشال نی سولتک قومانداسنه ویرمش و اسپانیا ایسلوی اصلاح ایدهیم دیر کن دها فنا حاله کتورمشد .

مارشال سولت انکلیز لر حرکت تعرضیه یه جسارت ایقر رزمنده بولنهرق اکا کوره برصورت تصویر و ترتیب ایدوب قرال ژوژف ایله دیکر قوماندانلر مختلف رأیده بولنسلر ایسه ده عموم قوماندنه سی انک النده اولمده یغندن انک ترتیبی او زره عمل و حرکت اولنهرق فرانسز فرقه لرندن بعضیلری میدان حرب اوله حق یردن اوراق موقعه سوق او لنشیدی .

بو اشناهه ایسه یکرمی اتی بیک انکلیز عسکریه او تو زالتی بیک اسپانیول بر لشوب حرکت تعرضیه یه ابتدار ایله مارشال و یقتور فرقه سنه کیرو سور دیلر وايلدو حرکت ایله طالا وره بلده سنه کیر دیلر .

بونک او زرینه قرال ژوژف ایله مارشال ژوردان طالا وره او زرینه هجومه قرار ویر دیلر .

بر قاج او فاق تقک محار به لردن صکره تموز افرنجینک یکرمی سکننجی و جمادی الا خرمنک اون بشنجی کونی طالا وره پیشکاهنده واقع اولان بر بیوک محار به ده طرفیندن سکزر بیک قدر تلف و مجروح و قوع بولقدن صکره فرانسز لر مغلوب و پریشان اولنهرق کیرو چکل دیلر .

وانکلیز لر دها ایلو یه حرکت ایتمک ایستدیلر ایسه ده مارشال سواتک الی بیک فرانسز عسکریه کیرو دن کلکده اولمده یعنی خبر آلمانیه رجعته مجبور اولمده یلر .

فقط فرانسز لرده دخی ایلو یه حرکته جسارت اولمده یغندن آنلرده بولند قلری یر لرده قالدیلر بوجهته طرفین طوندقلری مو اقده قالوب بر مدت محار به ترک و تعطیل او لنشدر .

ناپلیون بورو قواعده لدی الاطلاع پاک زیاده متاثر و متالم و مارشال سولتی عموم قوماندانی نصب ایتدیکنه نادم اولنهرق بر دیوان حرب تشکیلیه محکمه سی تصمیم ایتشکن بونجه متاعب و مشکلات متواالیه ایله فرانسه اهالیسی بیننده رونما اولان یور غونلق و بیهقیناق اماره لری اویله برسرت معامله ایله اردو یه دخی سرایت ایتمک احتماله مبنی بونیتندن فراغت ایدرک قرال ژوژف ایله مارشال ژوردانه آجی آجی عتابنامه لر تحریریه اکتفا ایلدی .

و اسپانیاده کی موقیتسز لک التبرغده اوستريا ایله در دست اولان مکمله یه سوءه تائیری او ملقدن خوف ایدرک صیحا قلرک صو کنه قدر حرکات حر بیه نک تعطیانی قرال زو زفه امر ایتکله برابر طلاوره محاربه سنده کویافر انسلرک مظفر و منصور و انکلیز لرک منهز ما پور تقاه طوغزی رجعته مجبور او لدقینی هر طرفه اعلان ایدردی . انکلیز لرک ایسه بواسناده قوه بحریه لرینی تزید ایله برابر فرانسه نک جهت شماليه سی مقدار کفایه مستحفظدن خالی او لدیغنه مبنی اول طرفه براردو سوق ایتمک او زره تدارکات عظیمه ایله مشغول ایدیلر . بوندن مقصدلری ناپلیونی یاندہ کی قوه عسکریه نک بر مقدارینی اول طرفه سوق وارساله مجبور ایدرک اوستريا لويه جسارت ويرمک ایدی بونکله برابر ناپلیونک فرانسه و فلمنک ساحلر نده حاصل ایتدیکی قوت واستحکامات بحریه سفی امحا دخی کندول رنجه مقصد اقصی ایدی واول باول هدف قصد و نظر لری فرانسه ساحلند واقع رو شفور لمانی ایله اول وقت فلمنک یدنده وحالا با چیقا دولتی تصر فنده بولنان انور ترسانه سی ایدی که رو شفور لماندنه واقع اقساطه سی پیشکاهنده لنکر انداز اولان ایکی فرقه فرانسز دونناسی انکلیز لرک دقت نظر لرینی جلب ایمکده او لدینی کی انور ترسانه سی لو ندره دن جریان ایدن تایمس نهر ینک تا قارشو سوند بولندیغندن ناپلیونک اوراده انشا ایتدرمکده او لدینی استحکامات جسمیه بحریه انکلیز لرک کوزلرینه باتمقده ایدی .

بناءً علیه انکلیز اميرالی غامبتا اون اوچ قطعه قالیون و بر چوق فرقین و قوروت و برق ایله رشفوره قریب با سق لمانه لدی الورود او تو زقطعه اوفق کیلرک دیرکارینی آله رق دوبه شکلنے قویوب و ایچلرینی زفت و قطران و سائز ادوات مشتعله ایله طول دیروب والا فرانقه نیسانک اون ایکنجه کوننک اخشمی حرکت و بر موافق روزگار ایله فرانسز دونناسنک او زرینه توجه ایلیوب مذکور دوبه لری آتشلیه رک فرانسز دونناسنک او زرینه صالح مشرل فرانسز لر کیجه قرا کاغنده بویله او تو زقطعه دوبه لرک ینار طاغلر کی آتش پوسکور درک کندو او زر لرینه کادیکنی کور بیجک دوچار دهشت او ملغه همان تیمور لرینی کسوب کیلرینی لمان ایچنده قره یه او تورده رق قور تلمشل ایدی فقط درت قطعه پاقدلری لمانک خارجنده قاله رق قره یه دوشمش او لدیغندن فرداسی انکلیز لر علی الصباح انلری احرار ایتشلر در .

انکلیز لرک اصل مقصدى کندوله موجب خلجان او لان انور ترسانه سفی یاقق و فرانسز لرک مظالم و تعدیاتندن بیزار او لان فلمنک اهالیسی ایاقلاندر مقم او زره قره یه قرق بیک عسکر دن مرکب براردو چیقار مقم ماده سی او لو ب الخلق عساکر بريه تهیه سی وقته محتاج او لدیغندن انکلیز لر مارت ایچنده تدارکاته تشیث ایتشلر

ایکن و اغراں و طلاوره محابہلری انسانندہ هنوز چیقہ مامشلر ایدی قالدیکه بولیه  
بربیوک اردوی جیع مشتملاتیله طاشیمیق اوزره یوز بیک تو نیلاتولق سفائن لازم  
کلدیکی حالدہ انگلترہ تسانہلرنده موجود اولان سفائن میریہ الحجی یکرمی بش بیک  
تونیلاتولغی حامل اولہ بیمه جکنندن باقیسی ایچون تجار سفائی استکر اسنے مجبور  
اولمشلر ایدی ۔

نهایت انگلیز لر قرق پاچ واوتوز فرقین و درتیوز قدر سفائن تقییه ایله بیک قدر  
قاچلردن مرکب بردونما یوز الی پاره طوب و طقوز بیک آت واوج بیک طوبجی  
وایکی بیک بشیوز سواری ایله اوتوز بیک پیادہ دن مرکب براردو حاضر لیوب  
تموز افرنجینک بشنجی کونی انگلترہ دن حرکت و یکرمی طقوزنجی کونی فلمنک  
سواحلنہ موacialت ایتد کدنصرکرہ قره یہ چیقه رق درحال باڑ قلعہ سنی واون یدی  
کون حصر و تضییق ایله فیله سینق قلعہ سنی ضبط ایدرک انور او زینہ حرکت ایتمشلر  
ایسہدہ بورالری اراضی منحصہ دن اولوب هر طرف ده حاصل اولان کولار  
وطلاقلقلردن ستمہ سی زیادہ اولدی یغندن انگلیز لر ک اون بش بیکدن زیادہ عسکری  
ستمہ دن خستہ و عمل ماندہ اولوب حابوکہ فرانسلر هر طرف دن انورک حافظہ سنہ  
شتاپ ایلمش اولدقلرندن و ناپلیونک برادری و فلمنک قرالی اولان لوی هان موجود  
معیتی اولان عسکر لہ انورہ کیدوب بالذات حافظہ یہ قیام ایلدی یکنندن انگلیز لر انور  
اوژرینہ ھبوم واقتحامہ جسارت ایدہ میرک ایلوں افرنجینک ابتدالرندہ الدقلری  
یرلری دخی ترک ایله عودت ایتمشلر در ۔

بالادہ اشعار اولندیفی اوزرہ رو سیہ لونک اسوج اوژرینہ سوق عسکر لہ فلاندیا  
قطعہ سنی استیلایہ قیام ایمسی اوژرینہ اسوج قرالی (کوستاو) دخی وار قوتی  
بازویہ کتور و بدہ مدافعتیہ اقدام ایدہ جک یردہ دانیمارقہ ایله جنکہ طو تو شوب  
قوہ عسکریہ سنی تفریق و تقسیم ایله بر قسمی نورو جیا قطعہ سنک ضبط واستیلا سنہ  
تعین ایتد کن بشقہ داخلاً و خارجاً دها بشقہ خود سرانہ و سبک مغزانہ احوال  
واطواری کورلکدن ناشی اسوج لولر ایچنده رونما اولان ناخوشنو دلق آثارندن  
اوہ رق ابتدا نورو جیا اوژرینہ سوق اولنان اردو ده عصیان ظہور ایله بو اردو  
اسوج جک پاختی اولان استو قوم شهری اوژرینہ یورید کدہ (کوستاو) ک خیر  
خواهانی طرف دن بومثلو یولسز طور و حرکت لردن فراغت ایله ملتی خوشنود  
ایدہ جک حال و حرکت ده بولنیسی اخطار اولنیش ایسہدہ اصلاً مفید اولدی یغندن  
اشبو یکرمی درت سنہ ھجیری سی اوائلنده اسوج ده ظہوره کلان اختلالک  
نتیجه سندہ کوستاو خلع اولنہ رق یرینہ عموجھسی (دوق دوسو درمانی) اجلاس

اولنچدر و سودرمانی وطنی بر حال مخاطره ده بولدیغندن سلامته ایرمک ایچون  
فنلاندیا قطعه سفی روسیه لویه ترک ایدرک بیک سکنر یوز طقوز سنه میلادیه سی  
ایلونده روسیه دولتیه عقد مصالحه ایستدیکی کبی اسوج لیانلری انکلیز لره سد  
ایمک و انکلیز لره معاملاتی کسکمک اوزره فرانسه ایله دخی اول ائناده عقد  
مصالحه و اتفاق ایلدی فرانسه لو دخی مقدمه استیلا ایلمش اولدیغی پومرانیا  
سنچاغی ایله استرسونت حوالیسی اسوجلویه رد و اعاده ایتدی .

بروجه بالا فرانسه طرفندن شامپانی واوستربیا طرفندن مترنیک مر خص تعین  
اولنه رق التبرغده مکالمه یه مباشرت او لندقده شامپانی ایکی طرف دخی اونده اولانه  
راخی او لمق و فقط اوستربالوف فرانسه لو یدنده براغه میه جنی ممالکی بشقه جهتلر ندن  
بدل اعطاسیله استداد ایده بیلمک مثلا اوستربیانک پایختی اولان و یانه فرانسه  
یدنده بولنوب بونی ایسه اوستربالونک ترک ایده میه جنی بدیهی اولدیغندن ممالکنک  
سائز طرفندن بدل ویره رک و یانه و حوالیسی قورتارمق شرطی درمیان ایدوب  
بوحالده ایسه اوستربیا ممالکنک او چده برجی فرانسه طرفه ترک اولنچ اصر طبیعی  
وبوکا اوستربالونک موافق ایده میه جنی بدیهی ایدی .

اول ائناده انکلیز لرک منوال مشروح اوزره فلمنک سواحله هجوم و تعرضلری  
حوالنی اشو التبرغ مکالمه سنه سکته ایراث ایلمش ایسه ده متعاقباً بو هجومک منتج  
مرام او لمیه جنی اکلاشامگاهه مترنیک فن دیپلوماتیده مسلم اولان مهارتندن بشقه  
اوستربیا او جهه مدار تسليت قالمدی حابوکه برچوق مکالمه لردن صکره شامپانی ایله  
مترنیک ییننده اتفاق حصل اوله مدیغندن مجلس مکالمه و یانه ده ایمپراطور ناپلیون  
نژدینه نقل اونه رق اوستربیا ایمپراطوری طرفندن تعین اولنان دیکر ایکی مر خص  
واسطه سیله ایکی ایمپراطور ییننده مخابره یه ابتدار اولنده .

اوستربالور خیالیدن خیلی اوغر اشوب نهایت بر طرفدن امید لری قالمدیغی جهته  
بیک سکنر یوز طقوز سنه میلادیه سی تشرین اول افرخینک اون در دینه مصادف  
اولان اوائل ماه رمضانده بر مصالحه نامه امضاندی که اوستربیا دولتی کنندی ممالکنند  
اوج میلیون نفوی شامل متفرق محلاری ترک و انکلاته امتعه سفی ممالکنکه دخولدن  
منع و ناپلیونک ایتالیا جهه اجرا ایلمش اولدیغی تشکیلاتی تصدیق و سکسان بش میلیون  
فرانق تضمینات حربیه اعطایلمک شرائطی شامل ایدی بوندن بشقه اورو پاده  
مصالحه بحریه حصوله قدر اوستربالونک یوز الی بیکدن زیاده عسکر قولانه مامسی  
دخی خفیا مقاوله او لنشیدی .

بروجه بالا اوستربالونک ترک ایلدیکی مملکت لردن سالسبورغ ایله دیکر بعض محلار

با او راهه و لهستانه واقع غالیجیا قطعه سنه جانب غربی و ارشاویا دو قوه لغنه  
و غالیجیای شرقینک بر مقداری روسیه ویرلدی .

و تریسته و فریسلو و خروستان مملکتیاری دالمچا و راغوزه ایله بر اشدمیریله رک  
بالذات ناپلیونه تابع او لق او زره ایلیریا نامیله مجددا بر دولت تشکیل ایدلدی .

بو مصالحه نامه نک امضا سندن بر کون صکره ناپلیون ویانه دن چیقوب موئیخ  
بلده سنه ورود ایله چند روز اوراده آرام واقامت ایلدریکی اشناه اوستريا مالکنک  
تخایه سی ایجون تعلمات لازمه اعطایتش واورایه توارد ایدن متفق حکمدارانه  
و داع ایدرک پارسه کیتمشد .

بو کره دخی ناپلیون او لو جهله المایاده مظفر اولدی ایسه ده آمانلرک حدت و غضبی  
بر منته دها ترقی بولدی بلکه با جمله دول و ممل انك غدارانه و طمعکارانه پولتیقه سندن  
اور کوب علیه نده افکار عمومیه بر غریب یول آلدی و بو مقدماتک ایدروده فنا  
نتیجه لر ویره جکی معلوم اولدی .

ناپلیون ایسه جبلتده مركوز اولان حرص و طمع بلا سیله طور او تور بیلمز و نوبتو  
مشکلات چیقار مقدن خالی قلمز ایدی و بوجه بالا اوستريا مصالحه سنه امضانی  
عقبنده المایاده کی عسکرینک چوغنی اسپانیایه سوق ایدوب بو صورته عساکر  
فرانسویه روی راحت کور مدلکار ندن بر چوغنی ناپلیونی علناذم و قدح ایدر اولدی  
رهبان کروهی دخی رومه مسئله سندن طولایی پاک زیاده کو جنمشرل ایدی .

شویله که : مقد مجھ ناپلیون رومی استیلا و پاپا حکومتک بر قاج سنجاقلرینی ایتالیا  
قر الینه الحق ایدوب ریمپا دخی دشمن الله اسیر دوشمشجه سنه سراینه قیانه رق  
اطرافه شکایت نامه لر نشرينه ابتدار ایلدریکنندن ناپلیون غضبه کلوب پاپا حکومت  
جمانیه سنه الغاسنه و رومه مالکنک فرانسیه الحقیله فرانسه جهوریتک احداث  
ایلدریکی اداره روحانیه اصولنک رومه ده دخی اجراسنه دائر مایس افرنجینک  
اون یدیسته بر قطعه امر نامه نشر ایلمسی او زرینه پاپ دخی ناپلیونک علیه نده  
بر قطعه افو روز نامه ترتیب ایله متعدد نسخه لرینی خلال حزیرانه رومه کلیسا  
وابنیه میریه دیوار لرینه یا پشتریش ایدی واکرچه فرانسیز لر فردامی  
علی الصباح بوندری طوپلا یوب احایاتشلر ایسه ده گیفت دیدن دیله  
دوشوب هر طرفه طوپلش و رومه حکومتک بعض اویه سندن بو حالردن طولایی  
ناخوشنوداق اماره لری کورلش اولدی یغندن فرانسیز جنالی تلاش ایدرک ناپلیوند  
آلش اولدی یغندن تعلما ته توفیقا تموز افرنجینک التیسنه پاپ سراینه عسکر ادخال ایله  
جبراً ریپایانی قالدیزوب فلورانسیه کوندرمش و اورادن دخی فرانسنه غرونیل  
بلده سنه نقل ایدلش ایدی .

نایلیونک تخت ایمپراطوری یه قعودنده حکومتی تقدیس ایله تأیید ایلمش اولان بویله سلاحمز بر پیر محتشمی بلا موجب صحیح بوصتبه تضییق ایتسی انتظار عمومیه ده پک چرکین کورندی . نایلیون دخی اوامرینک بویله شدتلو صورتده اجرا او لئیویر مسنند طولایی متأسف اولمش ایسه ده ریمپلایی رومه یه اعاده ایتسه سوء تأثیری او له بیله جکی مطالعه سیله سادونه بلده سنه نقانی و حقنده احترامات لازمه اجراسنی تنبیه ایله برابر المانیادن عودتنده پارسی حکومت روحانیه یه مرکز ایتمک املنه دوشـه رک هان رومه ده بولنان مأمورین روحانیه ایله رومه مخزنارنده بولنان اوراق عتیقه و جدیده نک پارسه نقل او لمباری امر ایلمش ایدی .

ایشته نایلیو نک پارسه عودتنده در دست اولان مسائل مشکله دن بری دخی اشبو رومه مسئله سی ایدی . حالبو که بونجه سنه لرد بنرو دوام ایمکده اولان محاربه لردن و دو کیلان قانلر دن ناشی فرانسلر دو چار یائس و قفور او له رق فرانسه ده دخی نایلیونک خلافکارانی چوغالمقدمه ایدی .

برطر فدن دخی اسپانیا کاملاً قبضه تسبیحه آلق واوروپایی کندو پولتیقه سنه موافق بر قالبه افراغ ایتمک کبی باشه چیقمه حق مطالعات ایله مشغول ایدی . بزینه و قایع داخلیه یه عودت ایدم و حرب و سفر و قوعاتشنده مقدم بوائناهه سفر آخر ته کیدن مشاهیر ک ترجمه حالاری بیان ایله م .

### \* بعض وفیات \*

اشبو یکرمی درت سنه می محرومnde اسبق روم ایلی قاضی عسکری او لوپ علمدار پاشا صدارتنده بروسه یه نقی اولسان محمود چاوش زاده احمد شمس الدین افندی و ربیع الاولنده صدور عظام و اساطین علماء کرامدن امین پاشا زاده امین بک افندی ایله شاعر مشهور سنبلزاده وهی افندی و جمادی الاولا سنه مرفوع وزاره ساقر اطه سنه مقیم اولان صدر سابق نمش پاشا تکمیل مدت زندگانی ایله وداع علم فانی ایتمش در ترجمه حالاری بروجہ آتی صره سیله بیان اولنور .

مشار ایله شمس الدین افندی محمود چاوش زاده دینکله معروف اولان فیض الله افندینک او غلیدر . مکتب یانسدن چمديکی واوزرنده خواجه حق او لمدینی حالده موالي زاده لردن اولق ملابسه سیله رؤس تدریس آلوپ بر معتاد هم جنس لرینک امداد و معاوته وغایت نطق و مجلس آرا اولق حسیله بعض کبرانک انضمام همتی ایله قطع مسافة طریق رسمي ایدرک رتبه صدارتہ قدر چیقمشیدی . اخهو که وسیخر یه وادی سنه غریب حکایه لری مشهور و علی الحصوص ولی افندی زاده قوانغنده واقع اولان طرفه مسخره لقلری السنّه نامده مذکور در .

بحسب الرتبه بولندیفی مجالس مشورتde رأی و تدبیره مدار اوله حق معلوماتی اویلیوب  
 مجرد لا ابایانه بعض مقالات مضحکانه ایله حضاری کولدیررمش واول عصرک امر  
 سیاستده درکار اولان رخاوی حسیله کمئنه حقنده تکدیر و تعزیر معامله‌سی  
 او لندیغندن بر طافم بی پروا و جری اللسان اشخاص میدان آلدیفی صرده عطیه  
 وهدیه‌سی الدینی ذواتی ثنا و مدح و کندویه ینا شوب التفات ایمانلری ذم وقدح ایدر  
 او لدیغندن اول وقتک حکمنجه لسانی طومق ایچون چوق ذات کندویه عطیه  
 وهدیه ویره کلریاه بومتلو طیارات کندو سنجه معین واردات حکمنه کیوش  
 او لدیغندن بر ذاتک هر نقدر چوق احسانی کورسه عطایا وهدایاسنک ارقه‌سی  
 کسلدیکی کی قدح و ذمنه قیام ایله کفران نعمت نقیصه‌سی اصلاً قید ایمیش کرک  
 سلطان سلیمان خان حضر تارینک و کرک رجالنک پک چوق عطایا‌سنه نائل اولمشکن  
 قباقی و قعه‌سنه ابراهیم کتخدانک او زرینه نصل سل سیف عدوان ایلدیکی بالاده  
 شرح و بیان او لندیغه تکراره حاجت یوقدر نهایت کندو سی دخی (بیت)  
 دیلمه اوغر ادیم درده بن بو عالمده \* نه بلبل اوغر ادی نه طوطی شکر خوارا  
 مدلولنجه دیلی بلاسه اوغر ایوب برو سهده کرفتار الم غربت او لدیفی حالده فوت  
 او لدی . خسته‌لکی زمانده (سلامة الانسان في حفظ اللسان)

کلامی و در زبان ایدرک ترك دغدغه فـا ایلمنش او لدیفی مر ویدر . تج او زاله  
 عن سیئاته

مرحوم مشارالیه امین بک افندی مصطفی خان ثالث عصرنده صدراعظم اولان  
 الحاج امین پاشانک صلبندن بیک یوز یمیش بر سنه‌سی رمضان‌نک یکرمی یدنچی قدر  
 کیجه‌سی تولد ایدوب سن تمیزه واصل او لدقده تحصیل علوم و معارفه سی و ورزش  
 ایدرک مقدمات علومی موالیدن علائیه‌لی قاضی زاده محمد افیدیدن فقه و اصول  
 فقه و کلامی مدرسیندن قرمانی عابد افیدیدن وبعض علوم عالیه ایله تفسیر قاصینک  
 برقطعه‌سی سلیمانیه جامع شریفته مداومته مضروبی دیو معروف اولان چتلی احمد  
 افیدیدن و حساب و هندسه وهیئتی کلنبوی اسماعیل افیدیدن و ادبیاتی پدر لرینک  
 زمان وزارتنده دیوان کاتبی اولان خواجه‌کان دیوان هایوندن نوری افندی ایله  
 از نکمیدی حافظ افیدیدن اخذ وتلقی و صدور علمای عظامک فرید و یکانه‌سی  
 اولان تاتار جق عبدالله افیدینک مطول درس‌لرینه دواام و بواسناده مشارالیه‌دن  
 علم نجوم واستخراج دستور و تقویم کی علوم و معارف نفیسه‌نک تحصیلنه اقدام ایله  
 ق Fon شتاده ترقی ایتدکدن بشقه آلات ارتفاعیه‌دن ربع دائره وبسیطه رسمی کی  
 صنایع لطیفه‌ی دخی نعمت افندی زاده ایله بکلی زاده‌دن تحصیل ایمیش و خط

تعلیقده عمام روم اولان یساري افديدين اذن آمش ايدي الحاصل جليل الصفات  
و جامع انواع کالات اقران و امثاله فائق و صحیحا قاضی عسکر دینکه لائق بر ذات  
کثير الفضائل ايدي بيك يوز یتمش سکز تاریخنده پدری رئيس الكتاب ايکن ملازم  
وسکسان ايکي تاریخنده صدراعظم ايکن مدرس وايکيوز التیهه غلطه قاضی اویش  
وايکيوز اوون سنہ سی ربیع الاول نده ادرنه پایه سی و اوون بر ربیع الآخر نده مکه مکرمہ  
پایه سی آمش ايدي اوون بش جمادی الاول سندہ بالفعل استانبول قاضی اویش  
برسنہ صکره اناطولی پایه سی آلدی اوون سکز سنہ سی ذی الحجه سندہ مکررا استانبول  
قاضی ویکرمی ربیع الاولی غرسندہ بالفعل اناطولی قاضی عسکری اولوب یکرمی  
اوچ رجبنده عهده سنہ صدارت روم ایلی پایه سی احسان بیورلدی اش بو یکرمی  
درت سنہ سی ربیع الاول نک سکزنجی کونی ساعت نهاری الی بو چقدہ ايکن عازم  
دار بقا اولدی . رحمة الله عليه

میر عبدالقادر افندی نامنده براوغلى قالبی بعده او دخی پدری کی صدور علماء  
بنینده علوم و معارف ایله شہرت بولدی .

متوفی مومی ایله سنبلازاده وهی افندی مرعشده علم و عرفان ایله معروف اولان  
سبلازاده خاندانندن علم و فاضل و شعر و انشاده ممتاز الاماثل اولان مرحوم رشید  
افندینک او غلیدر باده سی علماسندن تحصیل علم و معارف ایله کسب کالات  
ایتد کد نصکره در سعادته عنیمت و رجال و کباره عرض قصائد و تواریخ ایله ملازمت  
ایدرک کوج حال ایله روم ایلی قلمدن طریق قضایه داخل او له بیلمشیدی کیتند کجه  
آثاری مشهور و یعن الانام فضل و معارف ایله مذکور او له رق کندو سنه بعض  
تحریرات مهمه و بر قاج دفعه نامه هایون تو سوید ایندر لکله یعن الوکلا کسب معروفت  
ایلمش او لدینی حالده سلطان مصطفای ثالث عصر نده اعظم رجال دولتندن یکی شهری  
عمان افندی و رئيس الكتاب اسماعیل بک قدر شناس ذاتلر اولملری ایه انتصحاب  
و دولت اینه تحریرات صعبه سنه دائر بعض تو سویدات اناک اثر خامه سی اولدینی  
طرف پادشاهی اشراب اینملری طریق خواجکانیه ادخال بیوریه رق ارالقدہ  
حالنه مناسب مناصب ایله قایر مقدمه ايدي اوائل عهد عبدالحمید خانیده بغداد  
والی سی عمر باشا طرفندن تجار نجف حقنده اجرا اولان بعض معاملاتندن طولانی  
زند کریم خان ایله میانه لرنده منافسه و قویه کلیدکنندن ایران دواتی طرفه برلسان  
اشناسی کوندر لک لازم کلکله صاحب ترجمه ایران سفیری نصب و تعین بیوریه رق  
کوکه و دارات ایله اصفهانه واروب نامه هایون تو سلیم ایله ایفای حکم سفارت  
و بعده بغداده عودت ایند کده دولتین میانه سندہ موضوع بحث اولان فتاغه عمر

پاشا سبب اولمش ایدوکنی باب عالی یه انها ایدوب عمر پاشا دخی بوکا مطلع او لیجق  
 (و هی افندی کریم خانک محلوبی اولملغله دولتعلیه غیرتی انک دوستاغنه فدا  
 ایتدکدن بشقه خلال راهده وايرانده عیاشلق وزنا کارلوق کبی خدمه دولته  
 یاقشـمـیـهـ جـقـ اـطـوـارـ اـیـهـ رسـوـایـ اـعـجـامـ اـولـدـیـ) دیو در دولته عرض واعلام  
 ایتمکله افندی مویی ایه حقـدـه آتش غضـبـ پـادـشاـهـیـ عـلوـکـیـ اـولـهـرقـ اـعدـامـیـ  
 ایچون مباشر مخصوص کوندرلش ایسـهـدـهـ عـمـانـ اـفـدـیـ اـیـهـ اسمـاعـیـلـ بـكـ  
 کـنـدوـسـیـ حـمـایـهـ اـیدـرـکـ کـیـزـلـوـجـهـ بـرـمـکـتـوـبـ تـحـرـیرـ وـ (ـبـومـکـتـوـبـزـ وـاـصـلـ اـولـدـیـنـیـ)  
 آـنـدـهـ توـابـعـکـزـدـنـ کـمـسـنـهـیـ آـکـاهـ اـیـمـکـسـزـینـ هـمـانـ تـبـدـیـلـ قـیـافـتـ اـیـهـ اـسـکـدارـهـ کـلـوـبـ  
 برـحـلـمـدـهـ اـخـتـفـاـیـدـرـکـ وـرـوـدـکـزـیـ نـهـانـ طـرـفـزـهـ بـیـلـدـیـرـهـسـینـ) دـیـوـ تـذـکـرـ وـبـرـتـاتـارـهـ  
 مـسـتـوـفـیـ خـرـجـرـاهـ اـعـطـاـ اـیدـرـکـ طـرـفـتـهـ تـسـیـیـرـ اـیـلـمـشـ اـولـدـقـلـرـنـدـنـ مـبـاـشـرـ مـرـقـومـکـ  
 بـغـدـادـهـ وـصـوـلـیـ اـشـتـاسـنـدـهـ تـاتـارـ مـرـقـومـ دـخـیـ بـغـدـادـ اـیـهـ مـوـصـلـ اـرـهـ سـنـدـهـ صـاحـبـ  
 تـرـجـمـهـیـ بـلـوـبـ مـکـتـبـیـ تـسـیـیـرـ اـیـدـیـجـکـ هـاـنـ اـمـوـالـ وـاـشـیـاسـنـیـ کـتـخـدـاسـنـهـ تـوـدـیـعـ وـبـاـشـهـ  
 بـرـتـاتـارـ قـالـبـاغـیـ اـکـتسـاـ اـیـهـ تـاتـارـهـ پـیـروـ اـوـلـهـ رـقـ اـسـکـدارـهـ کـلـوـبـ بـرـدـوـسـتـنـکـ خـانـهـ سـنـدـهـ  
 اـخـتـفـاـ وـکـیـفـتـیـ موـیـ الـیـهـمـایـهـ نـهـانـ اـعـلـامـ وـانـهـ اـیـلـیـوـبـ آـنـلـرـکـ تـعـلـیـمـیـ اوـزـرـهـ طـنـانـهـ  
 اـسـمـیـلـهـ طـنـینـ اـنـدـازـ اـشـتـهـارـ اـوـلـانـ قـصـیدـهـ بـلـیـغـیـ نـظـمـ وـتـرـیـبـ اـیـلـدـیـکـیـ اـشـنـادـ عمرـ  
 پـاشـانـکـ تـهـمـتـیـ مـیدـانـهـ چـیـقـوـبـ کـنـدـوـسـنـکـ یـالـکـنـ هـوـایـ نـفـسـانـیـ یـهـ دـائـرـ بـعـضـ حـرـکـاتـ  
 نـاـمـضـیـهـ سـیـ روـنـمـاـ اـولـشـ اـیـسـهـ دـهـ موـیـ الـیـهـمـانـکـ وـسـاطـتـ هـمـتـلـرـیـهـ قـصـیدـهـ  
 مـذـکـورـهـ طـرـفـ مـلـوـکـانـهـ یـهـ لـدـیـ التـقـدـیـمـ پـسـنـدـیـدـهـ پـادـشاـهـیـ اوـلـهـ رـقـ عـفـوـ وـمـرـحـتـهـ شـایـانـ  
 کـوـرـلـدـیـ بـوـنـکـ اوـزـرـیـهـ اـرـتـقـ وـهـیـ اـفـنـدـیـ دـخـیـ خـواـجـکـانـلـقـ طـرـیـقـدـنـ وـازـ  
 کـچـکـ رـکـ اـسـکـیـ طـرـیـقـهـ رـاضـیـ اـولـمـلـغـلـهـ خـرـوـجـیـ رـتـبـهـ سـنـدـهـ بـوـلـانـ رـدـوـسـ قـضـاسـیـهـ  
 بـکـامـ اوـلـدـیـ شـاهـینـکـرـایـکـ رـدـوـسـدـهـ بـاـمـ عـالـیـ اـعـدـامـیـ مـادـهـ سـنـهـ مـعـاوـتـیـ اوـلـهـ رـقـ  
 اوـلـبـابـدـهـ اـنـشـاـ اـیـلـدـیـکـ طـیـارـهـ نـامـ قـصـیدـهـ سـیـ رـکـابـ هـایـوـنـهـ تـقـدـیـمـ اوـلـنـدـقـدـهـ رـتـبـهـ سـیـ  
 تـرـفـیـعـ بـیـوـرـلـدـیـ بـعـدـ سـلـطـانـ سـلـیـمـ مـرـحـمـکـ اـشـعـارـهـ رـغـبـیـ اـولـمـلـغـهـ عـصـرـنـدـهـ  
 صـاحـبـ تـرـجـمـهـ سـرـلـوـحـهـ شـعـرـاـ اوـلـهـ رـقـ نـامـ هـایـوـنـلـرـیـهـ تـرـیـبـ دـیـوـانـ اـیدـوبـ جـاجـجاـ  
 تـقـدـیـمـ قـصـائـدـ وـتـوـارـیـخـ اـیـهـ مـظـهـرـ التـفـاتـ وـعـطـایـیـ بـیـغـایـاتـ اوـلـورـ اـیدـیـ .

## \* بـیـلت \*

عـیـشـ وـنـوـشـ اـیـلـهـ بـوـکـونـ آـکـمـهـ غـمـ فـرـدـایـ \* سـکـاـ اـصـمـرـلـدـیـلـرـ بـوـیـلانـ دـنـیـاـیـ  
 مـؤـدـاسـنـجـهـ عـلـیـ الدـوـامـ ذـوقـ وـنـشـاطـ شـاعـرـانـهـ اـیـلـهـ عمرـ سـوـرـمـکـ التـزـامـ اـیدـرـکـ طـولـ  
 عمرـ اـیـلـهـ کـامـیـنـ وـسـنـیـ مـتـجـاـوزـ حدـ تـسـعـینـ اـولـشـیـدـیـ اوـاـخـرـ عمرـنـدـهـ نـقـرـیـضـ  
 عـلـتـهـ مـبـلـاـ اـولـمـلـغـهـ اـیـکـ سـنـهـ دـنـ زـیـادـهـ پـسـتـرـنـشـینـ اـنـزـوـاـ اوـلـقـدـ نـصـکـرـهـ اـشـبـوـیـکـرـمـیـ

درت سنه سی ربیع الاولنک اون دردنجی کونی عازم سنبزار بقا اولدی عف عنه  
 شانی زاده تاریخنده دیرکه مرحومک ابوالعنای وابو دلامه وایخوی چاوش کی  
 مطیيات مضحکه دلکشالری و فرزدق و جریر آسا سروری ایله میانه لرنده کذران  
 ایدن منظوم و منتشر اضاحیک واهاجی و لطائف احتوالری قی وافر اولوب  
 نصرالدین خواجه داستانلری کبی السنه یارانده دائردر مدون دیوان اشعار  
 و منشائی خصوصاً منظومه شاهدی یه نظیره تحفه وهی نام تأییف و خیریه نابی یه  
 نظیره لطفیه سی و شوق انکیز نام اثری و سائز لری جمله عندنده معبر و بر ریاد کار  
 مقبول و بر کذار مقتیخر در ادرنه قوسی خارجنده تکیه حذاسته مدفوندر . انتہی  
 سایمان فائق افندی مجموعه سنه دیرکه وهی مرحوم جنون کتوروب اعمی  
 اولدقد نصکره بر مقدار جنونه خفت کاوب شعرادن عینی ایله سروری و سائز  
 بر رفاج نفر عیادته کیتد کارنده وهی بونلرک کلمسدن عظیم منون اوله رق اغليوب  
 حتی سروری کوزل مؤرخ اولنگاه اکا خطاباً (جانم سروری بکا بر سوزنال  
 وفات تاریخی سویله ده صاغلغمده ایشیدوب بر از اغلایم) دیمکله سروری لطفیه  
 قصدیله بالبداهه حساب ایله (امرء القیس ایله حشر اولسون المی وهی) دیدکده  
 وهی مرحوم جنونی حالتده بونده نه مانع امرء القیسده آز آدم دکلیدی دیمش  
 لکن مصرع مرقوم بیلک ایکپور اون طقوز چنقوب وهی یدی سنه قدر دخی  
 معمر اولمشدر .

وینه سایمان فائق افندی دیرکه وهی افندی مرحوم سنه سکسانی متجاوز اولدینی  
 حالده جنون کتوروب کوزلری علیل اولوب یدی سنه مقداری علیلاً اسیر فراش  
 اوله رق صکره بر مقدار عقلی باشه کاوب اوحلالده وفات ایتمشدرا بوعلته اوغر امازدن  
 اوچ کون مقدم بر ضیافت ترتیب ایله جوارنده بولنان و سائز اصدق و احبابی  
 دعوت ایدوب بعد الطعام احبابه شویله خطاب ایدرکه سنم سکسانی متجاوز اولوب  
 بن ایچون وفات قریبدر باخصوص بوکونلرده یا بعثت وفات ایدرم یاخود اولن  
 ایسه برعظیم و شدید بلکه جنون و عیی کبی علتله اوغر ارام قفعیسی مقدر ایسه  
 آخرت حقن حلال ایدک باخصوص پک فاسق و عاصی اولدینغمدن حقمنده درلو درلو  
 سوزلر سویلر و جمله یه بنده حلال ایتمد لکن مسلمان قوی علی الاخصوص  
 مذهب حنفیه اوزرہ اولدینغم حق حضورنده شهادت ایده سز دیدکده احباب  
 تسليت و کیمی انلهر کرامت ایده بیور سز کبی هزل ایدکده بن کبی فاسقده کرامتی  
 اولور لکن وقتیله کوزلجه طب او قو دینغمدن بیلورم وجودمده بر حالت وار  
 آندن مقتضای فن طب او زرہ بو حالمی تفرس ایلام هله رجامی اصغا ایده سز  
 دیو مجلس خمام بولمش و واقعاً دیدیکی کبی ظهور ایتمشدرا . انتہی

متوافقی مشار الیه مش پاشا ارنودی الاصل اولوب ضیا یوسف پاشانک همتیله خواجکان دیوان هایونه بعد الالتحاق تحولات متواله زمانیه اقتضانسجه مدت یسیره ظرفنده مقام صدارته قدر ترقی ایتمشیکن چوق چمیوب عنزل ایله یرینه افديسي ضیا پاشا نانیا مقام صدارته کتورلاری و کندوسي ساقزده اقامته مأمور اوlobe بوکره جمادی الاولینک یکرمی بشنجی کونی اکمال مدت زندکانی ایله عازم علم جاودانی اولدی شانسزو فرق و رتق امور جمهوردن عاجز و فقط ملایم و ضررسز بر ذات ایش رحمة الله عليه .

بالاده بیان اولندیقی اوزره قپودان دریا سید علی پاشا سرگرد اشقیا اولان قاندیره لینک دعوتی اوزرینه خود بخود منفاسمند درسعادته ورود وزور بالرک زوریله قپودان نق مقامنه قعود ایدیویرمش و سابقاً کتخدای صدر عالی چوک راشد افدى ایله همدم اوله رق زور بالرله الفت و امیزشی ارتمش اولدیغندن و بمثلاً اوقات نازکه ده قوه بحریه ای اویله زور باکر و هندن محدود اولان برآدمک النده برافق جائز اوله میه جغندن صفرک دردنجی پازار ایرتسی کونی سید علی پاشا عنزل وقره حصار صاحبه تی ایله یرینه قائممقام صدر عالی چرخه جی علی پاشا قپودان دریا اوlobe و صدر اعظمک درسعادته و رو دینه قدر امور بحریه نک اداره سی ترسانه امینی اسماعیل اغا یه حواله اولنوب اسماعیل اغا ایسه امور ترسانه نک اداره سندن عاجز اولمغله صفرک طقوزنجی کونی او دخی عنزل ایله ترسانه اماتی مطبخ عامره امینی بولنان مشهور سلانیکی حسن اغا عهده سنه توجیه بیور لمیشیدی مؤخراء حسن اغا دخی ایاغنده چبان چیقاروب اسیر فراش اوlobe رق عمل مانده اولمغله چاره سز عنزل ایله یرینه عنزیز افتندی ترسانه امینی اولمشدر .

مومی ایه حسن اغا اصلا و نسلا سلانیکی اوlobe صاحب ثروت ویسار و ذاتنده رشید و هوشیار و کامل و کارکذار خوشخو و کشاده روی نفس الامر کاردان و عقل معاشه صلا خوان ایکن مجبول اولدیقی شیمه ملایم و سرفروی سبیله خاطر شکنکدن بغایت محترز و جبان ایدی و مأمور اولدیقی خدمت و مصلحتارده قطعاً کسل و رخاوت و جر منفعت صددنده اوليلیوب همان مأموریتک تمثیت و اتمامی مطعم نظر و مرامی ایدی اکثر داد و ستاده دائئركار کذار لقده برگریب حال و خصلاتی وار ایدی که کویا امور و مصالح کندو سنه مسخر اولمغله بمقوله برامس هر نقدر دشوار اوlobe اداره سندن عامه خدمه دولت عجز اظهار ایدر اولسه لرده اگای مرقوم امر مرسمی ادنا مباشر تاه بروجه دخواه رؤیت و تنظیم و بلاشمانت اکمال و تمیم ایدردی بناء علیه کاه عهده سنه قصاب باشیلاق و مطبخ و کرک و بنا امانتلری

کبی اوج درت خدمت جسمیمه بردن حواله اولنقدده قطعاً خلجان کوسترمیه رک  
وصیت و صداسی چیمیه رق و فرد واحده ضرر و تعدیسی اولیه رق هر برینی  
لاقیدانه دخواه اوزره اداره ایدرایدی و سرمایه غنایه مالک او لمغاه بر طرفدن دخنی  
وجوه شتی ایله کندو تجارتنه اشتغال برله توفیر اجناس مال ایدوب مامور اولدینی  
خدماتده دفتردار و سائر متولیء اموال امیریه بی قطعاً تعجیز ایته رک و بالجمله خدمه  
دوتی و اصحاب مصالحتی نمنون و متشکر ایدرک اداره ایراد و مصرف ایدوب  
کیسه سدن وقتاً من الاوقات برآنچه ضرر و تلف دخنی ایتز ایدی الحاصل مایه  
ذاتی مقتصاصنجه امور اخذ واعطا و بازرگانی به متعلق مصالح شتاده وجودی  
دولت علیه بی الزم بر عاقل عجیب الشیم ایدی جادی الا خرنه که ایکنیجی کونی فوت  
اولدقده مخلفات کثیره سی ظهور ایتمکاه کفایتند ازید و رهنه بعد الایفا قاعده  
دولت اوزره لوازم سفریه خلیجه امدادی رونما او لمغاه حیات و مماتی دولتعلیه  
نافع اولدینی رونما اولدی دیوشانی زاده تاریخنده محتردر .

ینه شانی زاده افدى مویی اليهک سبب و فانی بیان صره سنده دیرکه در کاه عالی  
پوچی باشیلنندن ترسانه امینی اولان سباها کمرک امته امینی سلانیکی حسن اغانک  
قدم پراقدامنده اورام التهایه نوعندن (فلغمونیا) تعیر اولنور چبان پیدا اولوب  
مویی الیه دخنی اطبای یهود و ترسانی جلب و جمع ایله جویندہ تدیرودوا اولدقده چونکه  
بر مدت نبرو سر اطباء اولنلرک اکثری عدم حذاقت و لیاقتلندن ناشی حفظ و تأیید  
مسند غرض فاسدیله علت استرقب و حسنه مبتلا او لمدیله مقتصای ماموریتلری  
اولان مواددن بالکلیه کفید و فراغت و انجق کندولرینه حصر منصب ایچون  
انواع حیله و مکیدت ایله ستر جهالت و بر قاج اصطلاح اطباء و باخصوص بر مقدار  
الفاظ فرنکی ازبر ایدوب انکله فن طبدن بالکلیه غفتی اولان رجال و کبار دولتک  
ابوابی دور ایدرک آخرکار لفظاً رئيس ارباب طبات اولوب تدیرندن روح  
عالی و معالجه خاندان شهنشاه اعظمی منفردادر درست جهالت ایمک هو سندن ماعداً  
فکر و نیتله اولما مغاه اطبای امتحان و تمیزه عدم قدر تلرندن ناشی بوخصوصه قطعاً  
رعایت ایده مدکارندن ممالک عثمانیه طبایی جهله النده قالوب باخصوص اهل  
اسلامدن بر واخر مدت صرف عمر و مال و مشقت ایله تحصیل علم طبه همت ایدرک  
نائل رتبه حذاقت اویش بر طیب ظهور ایلسه رئيس اطباء نعمان افدى زمانده  
بعض شرکامنہ اولدینی کبی انى کندولره رقیب عد ایتلریله رأی واقوالی و تالیفات  
و اعمالی علم طبدن اصلاً خبردار اولیان رجال کبار مجلس‌لرنده ذم و تقویحه ابتدار  
وانواع معایب و مفتریات اسناد ایدرک حاصلی قتیله متسلى او لماق درجه سندن

عداوت اظهار ایله ذات و آثاری خی ساقط دست اعتبار و هر برخی برگونه ضرورت  
 و حقارته دوچار ایدرک بالنهایه محو و تارماز ایدنخیه قدر اصرار ایده کلدکارندن بر  
 زمان اربابه مایه فیض و ثروت و افتخار اولان بوعلم شریف بومفاسد ایله کیدرک  
 اهل اسلام اطمینی حقنده سبب اضرار و موجب افتخار اولدینی جمله به بالتجربه  
 آشکار اولمغله هیچ بر احد بوفن جلیله هو سکار او لمیوب آنچه سلیمانیه طبخانه سنده  
 يالکر خواجه‌لاق وظیفه سنه و تیمار خانه طبیلیکی وظیفه سنه قناعت ایدر مقوله بعض  
 بی بهره و بطال آدمدلن بشقه کیمسه قلیوب ممالک عثمانیه ده طب جدیدی دکل  
 باری طب عتیق او لسون تعلیم و تدریس ایده بیلور هیچ بر احد قالماسنله بر زمان  
 اطباسی اولدینجه مشهور بلاد و امصار اولان بلده قسطنطینیه الحالة هذه خروات  
 و کیجی وسائل ارغاد بوزندیسی بر آلای جاهل طبیب اللرنده قالوب ملل سائره دن  
 دخی بلده هزبوره ده نادرابولنان بعض اصحاب حذافت طبیب و جراح‌لرک دخی  
 جهلای مرسمه نک کذلک ذم و استرقابیه عندالکبار فلان طبیب پک من عجدر و فلاں  
 معندرد دیه رک عن جهل کو یامهارتی خلق‌تیله تمیز و اثبات ایدرک اکثیری حذاقتلو لری  
 مستنقل و ب اعتبار و اما جهله هر قومه سرمنیه سی آنچه انتظام کلام اولمغله اکرچه  
 اصولجه غیر موافق لکن مزاج اکا بره مطابق نبضه کوره شربت کفتار ایله ملتزم  
 کبار و برآزی دخی سائر امور دن قطع نظر طبابت خصوصنده هله هیچ بر وجهمه  
 جائز او لمیان المقاد و ارتشار ایله هنوز ماذون اولدینی ادعا ایله کی مملکت خواجه‌سنده  
 اعلی یاخود او سط بر اذن‌نامه سی بیله یوغیکن استانبولده سمور قلباق کیوب استدیکی  
 یرده همان حکیم باشی افندی تذکرہ سیله بر دکان آچوب مسخره فرنگستان او لان  
 یادکاران قیافت اطبایله طفره فروش یاران او له رق هیچ او لمز ایسه بر قراج بیک  
 صغار و کباری ائتلاف و اعدام ایله تجربه صنعت و کار ایدکاری و بو مقوله طبیب  
 و جراح صورت‌نده قصابلر بولنقدن ایسه بعض بادیه نشینلرده اولدینی کی قطعا طبیب  
 بولنیوب ظهور ایدن علل و امراضی طبیب طبیعته حواله برله يالکرچه علاج عجوز  
 ایله اکتفا و جوه ایله رجیحان و اولویتده اولدینی جمله به آشکار دره بناءً علیه مشاهیر  
 حکم‌دان بری استانبولک آب و هواسی و موقع و مسیره و ذوق و صفاتی غایت الغایه  
 اعلا اولوب لکن انده عوارض کوئیه دن اوچ نوع مصایب وارد بری طاعون  
 و ببا و بری حریق و بری دخی جهله اطبادر دیمیش فی الواقع بویله میزسز قالمش علم  
 طبیک زیاف و مقلد لری دائما بوقدر نفوسي افرا ایدکاری کی بودفعه دخی بچاره  
 حسن اغانک قرحة پاینه قواعد تشریح و تجربه‌دن خارج قصاب جراح اسا تیمار ناجا  
 ایدرک اجزاء قریب‌ده دخی صورت عقوبت پیدا و کیدرک یاره قنغرانا او لمغله من یض

اسیر فراش و مبتلای هزال وار تعاش اولوب صورت التیام و شفا نایدا و سلامت بولسه بیله قدرت کامله و محنت تامه کلی چوق مدتنه محتاج او له جنی هویدا و بوائناهه ایسه امور ترسانه نک بر ان تأخیری جائز اولمدینی معلوم و کلا او لغاهه لاعلاج حسن اغا معزول اولمق اقتضا ایلدیکندن یرینه ماه جمادی الاولینک یکرمی التنجی کونی ساخته شق ثالث دفترداری احمد عنزیز افندی ترسانه امانته روا و متعاقباً موئی ایه حسن اغا دخی عازم دار بقا اولدی . انتهی

سنه ساخته ذی الحجه سی او سلطنه توکل ایدن فاطمه سلطان دخی مبتلای دام ام صیبان او له رق بوائناهه هنوز التی آیلق اولدینی حالده وفات ایدوب انک سبب و فاتی حقدنه دخی شانی زاده افتندی دیر که بیمار خانه عامه او لیان محله ره فقر امر ضاسندن قطع نظرله اکثر مرضای کبار مداوات و تیمارنده بیله اکثرياً جمیع حذقه اطباء ایه مقتضای علم طب او زره مذاکره و شوری جمله هه معلوم و رایکان واکر بوندن صکره دخی صورت شفا نمایان او لز ایسه (الحکم للرحمان) مذهب اهل ایمان او لغله اطباء دخی معفو و معذور عالمیان اولور لر علی الخصوص خاندان پادشاهانک تدبیر و علاجنده بر قاج طبیک هر هنقدر بحرب و حاذق او لسله دخی یه عقللری قاصر و بقراط و جالینوس حاضر او لسله ره یه برأسهم انله علاج ایمکدن اجتناب ایده جکلری تدبیر ایناء ملوکه دائر تأیفاتلرندن اربابنه ظاهر وباهر ایکن مناسبت فن مرقوم سبیله مسمومعزمه کوره سر اطباء اسبق نعمان افتندی زاده رئیس الاطباء مسعود افندی ریاست طبایه و راثت طریقیه نائل او لندلک بری او لغله معالجه خصوصی عدم حذاقتیه بیله کندویه حصر و کرچه فن جراحیده کمالی مسلم او لوب لکن علم و عمل طبیه جاهل او لغله استانبوله کله لیدنبرو جlad قاتل کبی سیف سم هلا هل علاجاتی سکان استانه ده تخبر به ایدرك بر طبیلک نامنی حاصل ایمکن او لان لورنجو نام بر فرنک حذاقت تنکی کندویه تشریکه قصر ایه آنی ایلان بونجه سلطانین و شهرزادکانه پیش قدم راه جنان او لان فاطمه سلطانه دخی منفرد ایلدکاری تدبیر ناموفق وقت حلول اجله مصادف و مطابق او لغله ماه جمادی الا آخره نک یکرمی او چنجی سبت کونی جوزه روح پرفتوحی لانه بدندن کاستان جنانه طیران ایلمکله وزرا و علماء او باقلو بروجه قانون ترتیب آلای ماتم حزن افرا ایله جسد مبارکی نور عثمانی تربه شریفه سنده دفن او لندینی حاده غم فراسی مکدر قلوب شاه و کدا ایکن بوم شوم مرقومک اخشمای لیله احدده تقریباً ساعت درت بچقده صلب شهر یاریدن عایشه سلطان اسمی ایله مسمی برد ختر سعد اختر ناهید سیما تشریف دار دنیا بیور دقله مژده سیله منادیلر ندا ایلدی . انتهی

روم ایلیجه و فرت یسار و ثروت ایله معروف اولان فلبه اعیانی رستم اغا دخی بو اوانده فوت اولنگاه مخالفاتی خصوصنه خواجهکان دیوان همایوندن ساپقا سفیر ایران سید رفیع افندی مأمورا ارسال او لنوب فلبه یه وصولنده میدانه اخراج ایله جانب میری یه ایصال ایلدیکی اموال کلیه مصارف سفر یه ایچه مدار او لمشدر لکن رفیع افندی دخی حلول اجل موعد دیله فلبه ده وفات ایتمشدرو

مشاهیر علما و فضلا دن شارح الاشباه دیو معروف اولان هبة الله افندی دخی اشبو یکرمی درت سنہ سی ایچنده وفات ایتمکله بومحمدہ ترجمہ حالتک بیانه ابتدار او لنوره شویله که: صرحوم موی ایله خطه شامیه ده واقع بعلیک اهالیسندندر علم فقه و حدیثه ماهر اولوب حتی فقههن اشباء و نظائر نام کتاب مشهوری شرح ایتمشیدی بعده استانبوله کلار کده علمای دار السلطنة طرفندن تلقی بالا کرام او لنور بالدلاه قدری معلوم خداوندکار شهید او لدقده بالغامبلغ مظہر انعام و احسان او لدقدن بشقة دفعه طریق تدریسہ داخل و مدت یسیره ظرفنده دور یه ایله چیقوب ارضروم و متعاقبا بغداد وبایا مخرج فلبه منصبلر ینه نیل ایله ممتاز الامائل او لمشیدی ذی القعده اواسطنه ختم درس عیش وزندکانی و عنز حقایق خانه جاودانی ایلمشدرو بزکالم و قابع سفر یه

\* صدر جدید ک در سعادته و رو دی و بعض توجیهات و قوعی \*

بر مدتندنبرو دولت علیه نک امور ملکیه و عسکر یه سی مختلف اولمک حسیله سلطان سالم ثالث حضر تلری نظامات جدیده یه رغبت ایله دولتی مخاطراتندن تخلیصه خیلی غیرت ایلمش ایسه ده فتنه معلومه سبیله خاخ او لنوب بر مدت دولت علیه دو منسر کمی کبی امواج مخاطرات ایچنده یوارلانوب طور رکن علمدار پاشا میدانه چیقوب وسفینه دولتك دومنی الله آلوب سمت سلامته چیقاره م دیر کن کندوسی افتاده کرداب قضا او لوب کیتی و زمام دولت ینه بر طاف ک آلمز زور بالرک الله چکوب ارکان سلطنت نه ایده جکلری و نه یوله کیده جکلری شایریوب قالمش او لدقتری حالده رو سیه محاربه سی دخی عودت ایتدی عسکر ده اطاعت یوق خزینه لر تهی عصر ک کیفیت نزاکتی ایسه مسلم و بدیهی اورو پانک احوالی قاریشق و قتل ایسنه پک تنک وستک . بویله بر حال پراختلالده هنوز قفس خلو تدن چیقوب تخت سلطنه جلوس ایتش اولان سلطان محمود خان عدلی حضر تلرینک نه مشکل حال و موقعده بولندیغی ادنی مطالعه ایله معلوم او لور .

اول وقت دولتك بونجه مشکلات و مخاطراتندن قور تیلو بده سمت سلامته چیقه بیلسنه صورت امکان تصویر او لخاز ایکن خاقان مشارالیه حضر تلری اصلا فتور کتور میوب

هر در لوموانع و مشکلاته کوکس کردار کروسيه محاربه سنه حاضر لحقله برابر بر طرفدن  
دخي زور بازوی جلادت ايله زور بالرك تأديب و تربيه لرينه سعي و همت ايمكده ايدي .  
مقد مجھه عهده سنه حلب اياتي توجيه بیور يلان ضيا یوسف پاشا ملاطие جانبنده ایکن  
کندو سنه مهر هایون کوندر لد کده بروجه بالا یکي چريلرك طغاني و خزينه نك  
فقدانی حسبيله داخله و خارجا دولت عامي نك مشکلات بی پایان ميدانده اولد یغدن  
صدارتی قبولده تردد ايدوب آنجي استعفایه دخی جسارت ايده مدیکنن مهر هایونی  
پیرايه جيip قبول ايمکله برابر بعض عشار آگر ادک تربيه سيله مشغول فقط ايش قوه  
قربيه یه کشدر قریبا در سعادته کلورم يوللو معروضات ايله امرار اوقات ايمکده  
بولنمش ايسهده سلطان محمود خان حضرتلىرى مركز سلطنتده بى يار و ياور بولنفله  
واقع اولان الحاج واست عجال هایون نلرينه طيانه ميوب اوائل صفرده يرندن حرکت  
ایتشيکن ائمای راهده استانبولك اغتشاش احوالى ايشتديجکه ( اراك تقدم رجال  
و توخر اخري ) و فتنجه اياق سوره يه رك كوج حال ايله ربیع الاولك سکرنجي  
کونی مال تپه یه کلوب فرداسی پازار ايرتنی کونی در سعادته وصول و حضور  
هایونه مثل ايله مظہر التفات جهان شمول اولد یغدن صکره باب عالي یه کلوب حل  
وعقد اموره بشلاadi .

وبروجه مشروع ياش مکالمه سی فسخ ايله مرس خصلتك عودتی و روسيه لو رك طونه  
سواحله طوغری حرکتی او زرینه بالدفعات مجلس شوری عقد اولنرق نهایت  
لوای شریف ايله صدر اعظمک بالذات عزم سفر ایتمی واردوي هایونک حرکتندن  
مقدم رو سجق و سلسنه طرفلينه بزر باشبورغ نصب اولنی و خورشید پاشانک  
کاکان صوفیه جانی سر عسکر لکنده ابقا سی خصوص صلرينه قرار ويريلوب ضيا پاشانک  
سردار آگر ملکنه وبالحمله وزرا واوجاقلو وسائل ارباب سفرک برآن اقدم تهیئه اسباب  
سفریه ايله بر لکده حرکتلىنه دائربیع الاولك اون ایکیسى تاریخیله مورخا  
صادر اولان خط هایون موجبیجه مالک محروسه نك هر طرفه او امر عليه کوندر لدی  
خط هایون مذکورک صورتی زیرده ( ۸ ) رقیله ایراد اولنور .

بوستانجي باشی محمود اغانك بعض اطواری خصوصا بواناده الزم اولان ضبط و ربطه  
عدم اقداری تبدیلی ایحباب ايمکله ربیع الاولك اون بشنجی کونی عنزل ايله يرينه  
خصکی اغا اولان عبدالله اغا بوستانجي باشی اولدی .

وينه خلال ربیع الاولده صدر اسبق چاي مصطفی پاشا یه اسماعيل محافظه سنه بولنرق  
متسلم ايله ضبط ایلمک او زرده قوجه ايلی سنجاغی و طولجی محاफظی و زير احمد پاشا یه  
قره حصار سنجاغی توجيه بیور لدی . و بوغاز سر عسکر لکیله قرمان ایاتي حق پاشا

عهده سنه ایمهده صدر اعظم ضیا پاشا ایله ارله لرنده منافسه ساقه او له مدینه بوكره رفع وزارتیله استانکوی جزیره سنن نفی او لمغله منحل اولان قرمان ایاتی ساقه قوجه ایلی متصرفی وزیر علی پاشایه ویرلدی .

یکیچری اغاسی محمد اغا ضبط وربطه مقتدر او له مدینه منحدن غرہ صفر ده عزل و تکفور طاغه نفی ایله یرینه ساقه سکانباشی قارصلی الحاج محمد اغا یکیچری اغاسی نصب او لمنشیدی .

لکن اردوي هایونك خروجی تقرب ایتدکه یکیچر یلرک طغاني ارتوب اصنافک چوغنی دکانلرینی سد ایله خانه لرنده انزوا واقامته مجبور او له قلرنده حاجی محمدغانک دها زیاده عجزی نمایان او له رق ربیع الا آخرک او چنجی کونی او دخی عزل ایله قول کتخداسی حسن اغا یکیچری اغاسی نصب و تعین ایدلدي .

چرخه جی علی پاشا بروجه بالا قودان دریا او له دیسده بر کره ذهنی سودای صدارت صارمش او له مدینه اوصولرده کزینوب اطرافی ایستادیل ایتمکده و بو جهتله ضیا پاشا دخی کندو سنن یان با مقده او له مدینه ایکیسنک بر لکده بهاسی قابل او لیه جنی تزد شاهانده تعین ایتمکله ربیع الا آخرک یکری او چنجی کونی عزل و مرفوع الوزاره لینی جزیره سنن نفی ایله برو سده مقیم اولان قودان اسبق الحاج محمد پاشا ثانیا قودان دریا او له دی .

صدور عظامدن کوستدیلی طاهر افتینک بالاده بیان او له دینی او زره میخالیجه نفی علی پاشا ایله میانه لرنده و قوعه کلان مشاجره دنناشی او لمیله بوكره علی پاشانک عزل و نفی او لمیه او زره یه ارسی چوق چمیوب طاهر افتندی عفو و اطلاق ایله در سعادته کتورلدی .

اردوی هایونک وقت حرکتی تقرب ایتمکله غرہ جمادی الاولاده سفر بر او له جق و در سعادته قاله جق مأمور لرک تعیانی ضمته اجرا اولان تو جیهانده صدارت عظمی کتخدالنی ابراهیم عفیف افتندی یه و وکالتی صالح افتندی یه توجیه و ریاست کتاب مسندی متصرفی اولان غالب افتندی و وکالتی عارف افتندی عهده لرنده ابقا او لمشیکن چند روز صکره ریاست وکالتی دفتر امینی و حید افتندی یه و دفتر امامتی عارف افتندی یه احاله بیورلدی .

جمادی الاولانک بشنجی کونی ساقه مدینه منوره قاضیی الجامع مصطفی افتندی اردوی هایون قاضیی واونجی کونی اغا حسن پاشا رکاب هایون قائمقامی او له دی وینه بوصر ده اورته قول سوریچلکی شرطیله رقه ایلاتی محصل ابراهیم پاشا زاده محمد حود پاشایه و شرق جانی سرعاس کرکیله ارضروم ایلاتی وزیر بهرام پاشایه

واشقودره سنجانی محافظه‌سی شرطیه وزیر ابراهیم پاشا زاده وزیر محمد طاهر پاشایه و حالا عهده صدر اعظمیده بولنان حلب ایاتی بارتیه وزارت سروری پاشایه و چرمن سنجانی بارتیه میرهیرانی اتباع صدر اعظمیدن اولوب کلیس واعن از متسلمی بولنان معجونجی کورجی اسماعیل پاشایه ویرلدی .

اره‌سی چوق چکمیوب مشارالیه سروری پاشا اردوی هایون چرخه جیسی و مومی الیه معجونجی اسماعیل پاشا اردوی هایون قو ناقیسی اولمشلر در .

برطر فدن اردوی هایونک اعداد لوازماتنه و طونه یالیسنک اکال استحکاماتنه همت او لندینی انساده چونکه اناطولی جهتنده دخی رو سیه لونک خیلیدن خیلی تیئاتی او لوب اخسیخه وقارص طرفه بینه هجوم واقتحام صددتنه او لدینی شرق جانی سرعسکری طرفدن انها او لندینگه مبنی اول طرف ایچون دخی بشقه تدارک کورملک لازم گلشدر .

روسیه لونک ایسه آسیاده بوجهله تیئاتندن بشقه روم ایلی جهتنده تدارکات کایه‌سی او لوب طونه بویسنه قول قول اردولر سوق ایتمکله برابر بر طرفدن دخی صربلری تحریک و تشجیع ایله دولتعلیه‌یی اشغال ایتمکده ایدی .

### \* روسیه‌لولرک طونه یالیسنکه هجوملری و خاباً عودتلری \*

بروجه بالا مر خصلره عودتندن صکره روسیه فلد مارشالی پوزورسکی طرفدن ابرائیل قاعه‌سی او زرینه بر قول اردو ایله سوق اولنان جنزال ابرائیل جوارینه کلوب قلعه‌نک تسلیمنی تکلیف ایتدکده طوب و خبره اغزنندن جواب آلسی او زرینه ابرائیلی حصر و تضییق ابتدار ایلمش ایسه‌ده سرحد غازیلری قویا مقابله و مدافعه ایتمکده وعلى اخوص ابرائیل ناظری احمد اغا ذات‌تنه شیع و بهادر برذات او له رق لیل و نهار قلعه‌نک رخنه‌دار او لان محلارینی ترمیم و تعمیره اقدام واره صره بر مقدار سواری ایله قلعه‌دن چیقوب روسیه‌لولر او زرینه هجوم ایدرک یکری کون قدر جنکه دوام ایدوب کیدرک عساکر اسلامیه‌نک کوزلری آتش کارزاره آشمعله بیدری بویله طشره هجوم واقتحام ایله اعدای شاشر تقدمه او لدقلنندن بشقه برکون احمد اغا محافظه‌پاشایی قلعه‌ده برآقوب کندوسی وافرجه پیاده و سواری و بر قاج طوب استصحاب ایدرک قلعه‌دن خروج ایله روسیه‌لو او زرینه هجوم ایتدکده وقت ضحاden تاغر و ب شمسه قدر متدا او لان محاربه شدیده شهدای اسلامیه‌یه نسبته روسیه‌لولرک تلفاتی زیاده او له رق بر قاج طوب و بر مقدار مهمات و چادرلرین ترک ایله کیرو چکلمکه مجبور اولمشلر .

اید رک شهیداً عازم داریقا او ملشد ر . رحمة الله عليه

یئه بو ائناده روسيه لوونك بر فرقه سى دخى ير كوكى اوزرىنه كېش ايسەدە مەحافظى  
بۇلنان على الدين پاشا مەدافعە يە قيام اىتىد كدن بىشقە روسىجق اعيانى بو شناق اغا طرفىدىن  
پىيدۈپ، ير كوكى امدادىينه عىسىكىر و مەهمات كچورلىكە اقدام او لەغىلە بونك نىتىجه سى  
دختى ابرائىل جىنكىنە مەمائىل او لە جىنى روسيه لوترك معلومى او ليحق بر مقدار مخارىبىدىن  
صىكىرە بورادن دخى رجعت ائمىشلەر در.

روسیه‌لونک بر فرقه‌سی دخی بو ائناده اسماعیل قلعه‌سی شدتلو محاصره ایلمش  
اولدینی حالده فلد مارشال اردوسی طونه‌یه تقرب ایدرک سلسـتره سمتدن برو  
یقه‌یه عبور ایده‌جکی شیوع بولشیدی .

\* اردوی هایونک روم ایلی جانبne اخراجی و وقایع سائرنہ \*

احوال مشروحة اوزرینه اردوی هایونک ارتق روم ایلی جانبنه اخراجی لازم کلکین  
جمادی الاولانک اون التجی کونی کتخدای صدر عالی مقدجہ باب عالی باجهسنہ رکز  
اولنش اولان توغ سپهسالاری بی بالاستصحاب جمادی الاولانک اون التجی کونی  
مرتب آلای ایله داود پاشا سحر اسنہ چیقاروب تضمیم اولنان محلہ رکز ایله اوتابغ  
آصف نصب ایدلی بعده عموماً او جاقلو و سائر سفر بر اولان اورکان دولتك چادر لری  
قورلادی و ماه من قومک یکرمی ایکنچی پخشنیه کونی صدر اعظم و سردار آکرم ضیا  
یوسف پاشا لوای سعادتی بالاستصحاب مرتب آلای ایله داود پاشا سحر اسنہ چیقدی  
و یکرمی بشنجی بازار کونی یکچری و غرہ جمادی الا آخره اولان پخشنیه کونی  
طوبجی وجہجی و عربجی و سائر صنوف عسکریہ كذلك مرتب آلایلر ایله داود  
پاشا سحر اسنہ عنیت ایلدیلر .

علمدار پاشا و قعه سنده اختفا ایتمش او لان سابقا بحر یه ناظری موره وی علی افندی  
مقدمما والده کتخداسی یوسف اغایه آکتساب تعاق و اتساب ایدرک اظهار کبر  
و غرور ایله بعض ذواتی خاطر مانده ایتدیکی کبی سردار اکرم ضیا پاشایی دخی  
صدارت او لاسنده کو جندر مش او لدیغندن بوکره بعض اقربا و احبابی و سلطنتیله تأمین  
و تشوق اولنوب او دخی الدانرق واول امرده بعض صنادید یکچریانه یناشوب  
براز شی صونه رق میدانه چیقیویر مشیدی حالبوکه سلطان محمود خان حضر تلری  
ظاهر ازا زور بالری او خشامقده او لدیغی حالده آنلهه میل ایدنلر حقلرنده اضماء غیظ  
و گین ایتمکده او لوب علی افندی ایسه مقدمما علمدار پاشانک مسلکته اتفا ایله

یکیچر یارک علیه‌نده بولنمشیکن بوکره آنله مراجعت واستظهار ایلمسی طبع  
شاهانه‌یه اخبار کتور مشیدی بونکله برابر میدانه چیقار چیقاماز خود بخود مداخله  
اموره قیام و فرانسه پولتیقه‌سی التزام ایدوب دولت علیه نهایه الام ناپلیون ایله  
عقد اتفاقه محصور اولور بشقه چاره یوقدر سیاقده بر لایحه ویر مشیدی بونک  
اوزرینه استانبولده توفیق مناسب کورلیوب عرفانی زاده یرینه مأموریته آقدکن  
بوغازینه کوندرلدى انک بوجهه مأموریت ایسه ینه علمدار پاشا و قعه‌سنده اختفا  
ایتش اولان بیهیچ افندی یه برمیله اولوب انک حقنده‌ده صدر اعظمک افعال سابق  
اولق حسیله منوال مشروح اوزره بعض وسائله ایله تأمین و تشویق اولنديغدن  
اودخی علی افندی کبی زوربالره مراجعت ایله زعنجه تحصیل امنیت ایدرك میدانه  
چیقمش اولمیله بوجه بالا ارادوی هایونک داود پاشا سحرانه خروجی اثناستند  
داخل باب هایوندہ مخنو قاعدام ایدلدی و فرداسی علی افندی دخی آقدکن  
بوغازنده اعدام ایله سر مقطوعی جمادی الاولانک یکرمی در دنجی جمعه ایرتسی  
کونی اردوی هایونه کلدی .

بالاده بیان اولنديغی اوزره سید علی پاشایه و دیگر بعض کروه متغله‌یه استنادا ایله  
خلاف رضای عالی حر کتنه بناء قره حصاره نقی اولنش اولان چوک راشد افندی  
دخی بو اشاده اعدام او لغله یوم مرقومده آنک سر مقطوعی دخی سیاستکاهه قو ناندی .  
سفر بهانه سیله بو اشاده یکیچر یارک عادت قیچله‌لری اولدینی اوزره استانبولده  
نصل سر کشانه و بی ادبانه حر کتلر ایتدکاری قلمه تعریف اولنه‌ماز . ایچلر ندن  
اک اهون حر کت ایدنلری ساعته باقدرمق واچه بوزدر مق بهانه سیله شونک بونک  
ساعته یا کیسه‌سی آلوب قاچاردی بر طافی ایسه بویله اغفاله حاجت کورمیوب  
جبرا خلقک جیندن کیسه‌سی آلوب کیدردی وقت عصیانلرندہ کندولرینه  
ظرف دار لق ایدن اهالی یی دخی صویوب مقدمہ کندولرینه ایتدکاری موالت  
و معاونته قارش‌ولق اوله رق طوغریی کوزل تربیه ویردیلر و (حق قولندن  
انتقامن ینه عبدیله آلور \* بلمین علم الدنی انى عبد ایتدی صانور) ییتک حکمی ایفا  
ایتدیلر ایام عصیان و احتلالدہ استانبول خاتمنک چوغی علی الخصوص اصناف طافی  
زوربالره معین اولدقلرندن من طرف الله بویله برتربیه به مستحق اولمشلرایدی لکن  
بوکره طوائف عسکریه‌نک تعدیانی حددن آشوب هنک عرض و ناموسه دخی  
جمارت ایدر اولدقلرندن اهل عرض کروهی و عنی العموم نسوان و اهل ذمت  
رعایا خانه‌لرندن طیشارو چیقاماز و پخرملدن باش کوسته‌من اولدیلر الحاصل  
امثالی کورملدک فیالقلر و قوعب‌لوب استانبولده اصلا امنیت قالمدی بوجهته ارتق

اردونک جوار استانبولده طورمی جائز اوله میه چغدن هر نصل اولور ایسه  
اولسون برآن اول داود پاشا سخراستن حرکت ایدوب کتمی طرف شاهانه دن  
سردار اگرمه امر و اشعار بیورلدى .

بناءً علی ذلك جادی الاولانک ساجنی اولان پخشنبه کونی یکیچری اردویی حرکت  
ایله جوار سلطنتدن رفع ثقلت ایتدی بعده علی الترتیب سائر او جاقلو دخی آنده  
پیرو اولوب کتندی .

جادی الا خرنک او تجی پازار کونی که شمسک برج اسدہ تحویل ایتدیکی کوندر  
سلطان محمود خان حضرتله او تاغ آصفی یی تشریف ایله سردار اگرمی تعلیف  
و برق مقدار مسافه یه قدر لواه شریف تشیع ایندک نصرکه سرای هایون لله ینه عودت  
ایدوب سردار اگرم دخی ادرنه جانبه عنیت وجادی الا خرنک یکرمی التجی  
صالی کونی ادرنه سخراسته مواصلت ایلمشدرو .

کتخدای صدر عالی ابراهیم عفیف افندی ذاتا ضعیف و نحیف اولدینی حالفه  
بو او اند نامزاج بولغله سفردن عفوی تذکر او لشیکن کمندوسی غزا توابنه نائل  
اولق او زره عنیته اصرارا یالمش ایسهده مشاق سفر یه تحمل ایده میه رک بی تاب  
وتوان اولغله سیلوری من حله سندہ براغیلوب کتیخداق امورینک اداره سی رئیس  
الكتاب غالب افندی یه حواله بیورلشیدی چند روز صکره عفیف افندی وفات  
ایمکین وصیتی وجهله نعشی ایوب انصاری جوارنده دفن اولنق اوزر . در سعادته  
اعاده اولندقده یرینه طرف ملوکانه دن رکاب هایون کتیخدا و کیلی بولسان جانب  
صالح افندی کتیخدای صدر عالی نصب ایله اردوی هایونه ارسال واحد عنی  
افندی دخی رکاب هایون کتیخدالغه تعیین بیورلشدر .

اردوی مذکورک داود پاشا سخراسته حرکتند یکیچری عسکری من حیث الجموع  
درت بیک نفردن عبارت اوله رق و عکام و سایس و خربنده واتیع و سائزه ایله  
برابر نهایت بش بیک نفر تعیناتی ویرملک لازم کلورکن زوربا باشیلر اون درت  
بیک نفر خرج و حوالجنبک دفتری اعطای ایله اکا کوره تعینات یوریده رک بروجه  
بالا اهالی یه ایستکاری تعذیات تحمل فرسادن بشقه بر طرفدن دخی جانب میری یه  
ایرات خسار عظیم ایتدیلر .

وکلای دولت او جاقلو نک بو وضعندن طولانی داغ بر دل ایسه لردہ بره مقتصای وقت  
وحال چاره سز معاشات و مدارا یولنی اختیار ایلدیلر قالدیکه کار کذاران اکابرک چوغنی  
بو کامائل اخذ واعطا ایله متهم اولدقارن دن بولیله شیلری ایچه دن ایچه یه قارشدروم  
آندرک دخی چندان ایشلرینه الور مزدی بناءً علیه او جاقلو بوندن صکره بروجه آنی  
سرحدلره سوق اولنان عساکر حقنده دخی بی پروا بوجهله معامله ایدرا ولدی .

شویله که : دولت‌علیه‌نک موظف عسکری اولان او جاقلو نک ایشه یارامیه جنی معلوم او لد یغدن مقدم‌ما مقدم سوریچیلر تعین و او جاق طرفدن متینین مباشر لار سال او لنه رق و بو محاربه سائر محارباته مقیس او لیوب غزای صحابی صورته منجر او لدینی بیانیله عموماً اهل اسلامه خطاباً بعض آیات کریمہ و احادیث شریفی حاوی فرمان عالیلر ارسال قانه‌رق طرف اشرف حضرت خلافت‌پناهیدن ملت اسلامیه نفر عام طریقیله جهاد و غزایه دعوت بیورلش ایدوکنه مبني خواه و ناخواه اساطولی جانب‌شدن زمن‌مۀ جهاد فی سبیل الله ایله سکر دوب کلنلر اسکدار و کلیبولی معبر لرندن کذار ایله روم ایلی جانب‌نکه کیدر و متعینان و مشاهیر عالم‌دان بعض ذوات کرام طلب‌لر لیه فوج فوج یولرندن حرکت و غیرت‌کشان وطن و ملته (حب الوطن من الایمان) من ایاسنی تقریر و دلتشنکان شربت شهادته (ولا تقولوا ملئ يقتل في سبیل الله اموات بل احياء ولكن لا تشعرون) آیت کریمہ سنت تفسیر ایدرک سرحدلره طوغری عزیمت ایدر او لدیلر .

حالبوکه علمدار پاشا و قوه سند نصکه یکیچریلر امور دولته مداخله ایتمامک و طریق سرکشی یه کیتمامک شرطیله هر نقدر تأمین او لندیلر ایسه‌ده طرف سلطنت‌دن تمامیله امین او له مدققلرندن بشقه یولسز حرکتلرندن‌شانی اکثر ناس کندولرندن متنفر و یوماً فیوماً افکار عامه متکدر و متغیر او لدینی کوروب دوچار افکار کونا کون او لدقیری و زمام تصرف کا کان ایادیء تحکم و تغلبلرنده قملق او زره دولت‌علیه‌ده کندولرندن بشقه عسکر اولماق آرزوی مخصوص‌نده بولندقلری حالده بوکره سفر مناسبیله در ساعت‌ده صنوف عسکریه‌نک تکثیر‌ندن اندیشه ناک و مسلوب‌راحه ایدیلر بناءً علیه او جاقلو از نکمیده و کیبوزه ده دیده بانلر اقامه ایدوب اساطولی طرفدن هرنه دیر لکده اولورسه او لسون بر طرفدن عسکر ظهورینه واقف او لدقاری کی در حال اوسته لر و سکر دملر او طه باشیلر برق خاطف کی سکر دوب و قار تال قصبه سنه واروب کلنلر کندو جنس‌لرندن ایسه بالاتفاق آستانه دن درمه چاتمه نفر اتسدن سفری قیافتیله بر کیجه مقدم ظلام لیله جلب ایدکلاری حشراتی ضم والخاق ایله تکثیر سواد ایدرک و ایچلرندن بعض زاغ طینتان ها قر، ابابام ها پادشاهک اتدن قلعه لری و قر بانلوق قره قوچلری دیه رک زفاق‌لردن امرار ایله قشـلـه لرینه تسیار و کتریله افتخار ایده کلکاری یکیچری افرادی افشار خواص و عوامده چوق کوسترمکه سعی بیشمار ایدرلر واکر کلان عسکر بشقه دیر لکدن ایسه بیرا قلرینه متحکمانه یکیچری نشانلری وضعه امرار ایلر لردی و کندو جنس‌لرندن او لان عسکر مثللو اللی نفر ایسه اوج در تیوز نفر اول ملق او زره تعینات‌لرین یوریدر لر

و کندو جنس‌ملزندن او میانلرک سرگرد ده لریله بولده بازارلغه کیریشوب خواه و ناخواه آندری دخی وادی سرفت وارتکابه سوق ایله جانب بیت‌الماله عظیم خسار ویرلر ایدی .

یکیچری وجبه جی صنوف‌دن بحرا وارنه جانبه بر مقدار دالقلیج تحریری اراده سنه اقتضاسدن او لغله بوفرقه مکروهه دخی جمع وسوق او لتبجیه دک استانبولده بوستال اچه‌سی نامیله و دیکر بهانه لر ایله اهالی استانبولدن نیجه کمه لری صویه رق درلو ادبسز لکلر ایتدکلرندن بشقه قره دکز بوغازنده لنک انداز اولان کیملره را کب اولق اوزره رجبک بشنجی کونی آتش قایقلرینه سوار اولوب تفک اهراق بوغاز ایچندن مرورلری اثنا‌سنده چوق ساخلخانه‌لرک جام و باملیخی رخته دار ویار و اغیاره خیلیجه رز‌التلاظهار ایتمشلر در ایشته بوحدته دخی عموم ناسک یکیچریلردن بر مرتبه دها نفرتی موجب اولمشدر .

بویله رابطه سز و ضابطه سز عسکرله نه ایش کوریلور هان واردقلری یرلده دشمندن بشقه سنه الله سلامت ویرسون نه چاره که المده بشقه عسکر او لیوب اعدانک تکالیف عنیفه سنه دخی حیت ملیه متحمل او لمدیغندن چاره سز بویله الله او وجهه صیغماز حشرات ایله برابر بطرفن دخی بروجه بالانفیعام عسکری جمع و جلب ایله روسیه لوکی برقوی دشمنه مقابلهه محبوریت وار ایدی .

وبروجه مشروح طرف اشرف حضرت خلافتپناهیدن واقع اولان دعوت عامه‌نک بتون ملت اسلامیه عظیم تأثیری اولوب مشاهیر علاما بیله بودعوه اجابت و طبله لریله بر لکده جهاده عنیمت ایتمشلر ایسه ده بویله درمه چاته عسکرله روسیه‌نک منظم اردو لرینه قارشو طورمقد قابل اوله میه جنی مسلماناتدن ایدی .

قالدیکه اول وقت اولدیجه ایشه یارایه جق عسکر اعیان و دره بکلرینک آدمی اولدینی حالده انلر بر بندن و جمله‌سی طرف سلطنتدن امین اوله مدققری جهته ایشه یارایه جق کزیده نفراتی جهاد و غزایه کوندرمه‌رک یکدیکریله محاربه و قوعنده استخدام ایتمک اوزره یانلرنده اليقویوب طرف پادشاهیدن بالنفس اردوی هایونه کیتملری ویا خود بر سرگرد ده ایله عسکر ارسال ایتلری ایچون فرمانلر کوندرلدیجکه کیمی صراحته مخالفت و کیمی مع الکراهه قضا سالیانه سیله چفتیج و رنجبر مقوله سندن درمه چاته ایپ او زنکیلی فرق قاتلقلی تفکی چاققیسز طبانجه سی قونداقیز بر آلای ضعفای عسکر دیوار سال ایله صانکه ایفای وظیفه‌یه مبادرت ایدر اولدیلر .

الحاصل افکارناس متشتت و منقلب و دولتعلیه حقنده انواع وسوسه و شبهاهه ذاھب

و بوجهته در سعادتده و کرک طشره لرد خوف و اطاعت منسلب اولدینگه نظرا  
دولتله نیجه سی مبهم و مشکوک بر حاله دوچار او ملغه خیر خواهان دین و دولت  
بو احواله نظر حیرت ایله باقوب الله انجامنی خیر ایلسون دیه رک انجامکاره منتظر  
اولورلردی و بوجهته مرتبات میریه تحصیل او لنه ماز اولدینگدن مصارف سفریه نک  
تسویه سنده ارکان دولت دوچار عجز و حیرت ایدیلر .

سلطان عبد الحمید ایله سلطان سایم ثالث دورلنده ضربخانه وارداتنک تزییدی داعیه  
سخیفه سیله مغشوش اوله رق خیلیجه یوزلک وایکلک قطع او لنه و خولیاده برخیلی  
فضله واردات بولنه ایدی معاملات تجارتیه ایسه ثمن حقیقی او زرینه جاری او ملغه  
سکنک اولوجهه اغتشاشی معاملات عامه یه تأییر ایدرک خیلی مشکلاتی موجب  
اولدی و تجارت و صرافان تمنع ضمتنده بلا دسائمه یه کلی التون کوندرر  
اولدقلرندن هر نوع التون سکه لرینک فیئانی زیاده ترقی بولدی شو حالده اصلاح  
معاملات ایچون اک طوغزی یول بومثالو مسکوکات مغشوشنه نک رفعیله تصحیح سکه  
خصوصی ایسه ده وقت سفر اولمک ملاسنه سیله خزینه نک فوق العاده مضایقه سی  
اولدینگدن وحالبوکه ضربخانه ده قطع او لنان التونلرک فیئانی خارجده ترقی ایمکده  
ایکن ضربخانه جه فیئات قدیمه سیله النوب ویرلسی جانب میری یه خساری موجب  
کورندیکنندن بر رقاج دفعه خانه قتوی پناهیده عقد او لنان انجمن مشورته کیفیت  
بالمذاکره ضربخانه فیئاتنک رایج و قته تطبیق مشروع او لدینه دائر جانب قتوی  
پناهیدن فتوای شریفه ویرلکله فيما بعد ایدای ناسده رایج و جاری او لدینه او زره  
یالدیز التونی اون غروشه و محار التونی طقوز بحق غروشه و فندق آتونی طقوز  
غروشه ولکن ربیعه سی یوزپاره یه واستانبول زر محبوی الی بوجق غروشه  
ونصفیه سی اوج غروش بربعه ومصر زر محبوی بش بوجق غروشه و نصفیه سی  
یوز اوون پاره یه النوب ویرلسی اعلان اولندی .

اولوق دولتله جه اک بیوک بر نقسان دھی فتن و اختلالات واقعه انسنده اعاظم  
رجال دولتک دفعه قضایه او غر امرلندن ناشی عارض او لان خط رجال بلیه سی ایدی .  
واولوق ایکنچی در جه ده بولنوده احوال دوله واقف او لنلردن غالب افندی  
ریاست کتاب منصبیه اردوی هایونده و رئیس الکتاب اسبق محمد سعید حالت افندی  
صدور عظام ایچنده مصالح آشنا او لان عمان پاشا زاده مصطفی عزت بک ایله برابر منفاده  
بولنگله در سعادتده احوال دوله واقف ذوات متعدده نک وجودی ایحباب وقت  
والحدن ایکن رئیس وکیل وحید افندی فرید و وحید قالمشیدی .

وحید افندی ایسه اصحاب درایت و صداقتدن اولمیله برابر انگلیز مصالحه سنتک

حسن صورتله تسویه سنه موفق اوله لیدنبرو کبر و تعظمه مبتلا او له رق سائر وکلای دولتی استخفاف ایدر اولدینگدن بشقه مبني على الحکمه او لان بعض ابینه یه منافقه روزکار در بعض خطوط هایونه مزاج شهر و دهره ناملايم وناهموار در دیو خیر خواهانه اخطار صورتنه کار کذاراق اظهارینه اجتسار و بی بهر کان کتابدن بعضیلرینک تعینات و عطایا منی صیانت میری داعیه سیله قطع ایدرک تظلم ایدنلری ازار و تکدیره ابتدار ایلمسی منافقه مزاج شهر یاری او لمغاه حقنده توجهات سنیه متغیر اولمشیدی .

اول عصرده بکلکجی بولنان مشهور بکلی عارف افندی زاده عنزت بک اصحاب دانش و معرفتند و یشه جک مستعدان رجال دولتن مدود ایسه ده بالاده بیان اولندینی او زره علمدار پاشا زماننده یپیلان سند اتفاق کندوستنک اثر خامه سی اولوب حتی ذیل ورقه یی راقم الحروف تعبیریه امضا ایتمشیدی سلطان محمود خان حضرتلری ایسه بونجه مشکلات ایچنده اصلا فتور کتور میوب دائم استقلال سلطنتی محافظه یه اهتمام واعتنا بیور مقدنه اولدینگدن بویله استقلال سلطنته طوقونه بیله جک بر سند اتفاق ذیله عنزت بک بی پروا و بلا ملاحظه راقم الحروف تعبیرینی سیاق افتخار ده تحریر ایدیور مسی اغبرار خاطر هایونه بادی و بعده غالب افندی ایله رو سیه مکالمه سنه کوندرلد کده احسان بیوریلان خرج راهی استقلال ایدرک عالم آبده بعض تقوهات کستاخانه یه جرأت ایمسی بواغبرارک ترایدینه سبب عادی اولمشیکن کنجلکنه رعایه و فن انشاده مهارته حرمه مظہر عفو و صفح جمیل پادشاهی بیور ملقده و احباب واصدقاسی طرفندن اخطارات خیر خواهانه ایله اصلاح احوالله چالیشم مقدنه اولدینی حالده عرقنوشانی ارتیروب و اطوار شاعر انه دیو ازیدوب بیانی خلیع العذار اولمشیدی . شویله که : سلطان محمود خان عدلی حضرتلری ملت اسلامیه یی جهاد و غزایه تشویق ایچون جابجا آیات کریمہ واحدیث شریفه یی متضمن و دولتعلیه نک موظف عساکری بروقدن برو ترک قانون وارکان ایله مختل و پریشان اوللغین آنلردن فائده اوله میوب بوسفر هایون سفر صحابی صورتنه منجر او له رق جمیع مسلمینه فرض اولدینگی مشعر و مین خطوط هایون نار اصدار بیور مقدنه اولدینگدن باب عالی یه خط هایون و رودنده عنزت بک علنا و بی پروا باقه لم عجبا بودفعه یه شیخانه نه کونه و ععظ یازلش دیو بی ادبانه استخفافه جرأت و احترامی جمیع مسلمینه فرض عین و عین دین او لان مقام خلافت اسلامیه حقنده تعرضه جسارت ایمسی اصحاب حیته حیرت ویرمکده ایدی . اسباب مشروحدنیاشی اوائل شعبانده موئی الیه حالت افندی ایله مشارالیه مصطفی عنزت بک افندی در سعادت عودت ایمک او زره عفو و اطلاق اولندیلر .

وشعانک یکرمی التنجی کونی و حیدا فندی ایله عزت بک عزل او لهرق اسکداره امرار او لنوب و حیدا فندی متغیراً کوتاهیه یه اعزام و عزت بک همان اعدام او لندی . ورکاب هایون ریاستی بوز اوقی مظہر افندی یه و بکلکجیلک آمدی عفیف افندی یه و آمدجیلک کیسهدار سابق سیدا افندی یه توجیه قلندری .

رمضان مبارکاً بشنجی کونی رکاب هایون قائم مقامی حسن پاشادخی عزل و چنتلکنه ارسال ایله اسبق موره والیسی جبه جی عثمان پاشا قائم مقام صدر عالی او لدی . یوم نصیندن ایکی کون مرور نده مشارا لیه خطابا صادر او لان خط هایونک مطالعه سندن بو تبدلاً اسبابی مستفاد او له جغنه مبنی صورتی زیرده (۹) رقمیه ایراد او لئور . معدن فضالر نده بولسان عمر کانلو اکرا دی ملکتیجه فتنه و فسادن و اهالی یه ظلم و تعدیدن خالی اولیوب مذکور فضالر ایسه منبع واردات جسمیه اول مقدنسنای اکرا د مر قومه بر طرفدن تصحیح ایدلیوب علی ای حال اول حوالیدن طرد و بعد ایله بالجمله معادن هایون فضالرینک تطهیر و تصفیه سی امریمه اعتنا او لمنق او زره پالو واکیل حاکمیته و کیفی بکنه و چار سنjac و جباچور و یوده لرینه وارغی ضابطه خطابا او اس ط رمضان نده امرلر کوندرلدي .

بو آوانده دولتجه اک مهنم بر مسئله دخی و هابیلر ک تدمیریه حر مینک استخلاصی خصوصی اولوب بوكا دخی مصر و شام و بغداد والیاری مأمور او لدینی حالفه بغداد والیسنک حرکات تعرضیه یه دائز بر کونا تشبتانی اولیوب فقط بو اشناوه و هابیل ایچنه طاعون عاتی دوشکاه پك چوغی تلف او له رق قوتلریه ضعف کلش او لدینی بیانیه باب عالی یه بر تسلیت ویره بیاری شام والیسی کنج یوسف پاشا ایسه دولت علیه نک رو سیه محاربہ سیله مشغولیتی فرصت اتخاذیه تمردا یدرک اهالی یه ظلم و تعدی و درلو درلو یولسز حر کتلره تصدی ایدر او لدی و عینی او رتمک ایچون بوسنه مصر والیسی محمد علی پاشا ایله تپه دلتنی علی پاشا طرفدن اعانته سفریه او له رق در سعاده بیکر کیسه اچه کوندرلديکی صردهه اودخی بیک کیسه اچه کوندرلدي .

مصر طرفک احواله کائجه محمد علی پاشا کوله منلره غلبه ایدرک مصرده یر لشدی حتی بو آوانده حر میله چوک او غلی اسماعیل بک و دیگر متعاقاتی قواله دن جانب مصره جلب ایتدی بیوک او غلی دفتردار ابراهیم بک والده سی اسکندریه دن استقبال ایدری اسکندریه دن حر کتلره ربیع الآخر ک اون اوچنجی بازار کونی بولاقه کلید کلرنده محمد علی پاشا دخی اورایه کیدوب بونجه سنه لردنبرو حسرتکش او لدینی اهل بیتی ایله کورشی و مصرک نقدر امرا و اشراف حرمیه وار ایسه کیدوب خانم افندی ایله کورشمیه امر ایتمکله ماه مرقومک اون التنجی چهارشنبه کونی

مصر ک بالجمله خانملری مرکبکه بئەرك بولاقه كىتىديلر كه بشيوزدن متباوز ايديلر  
و خانم افندى ايله ملاقات اىستىكىن صىركە آنى آلوب عظيم آلاي ايله او زېكىدە كى  
پاشا سراينه كىتوردىلر .

بو خانم آلاي مصربه محمد على پاشاجه امنيتىڭ تقرىيە دليل ايدى وا كىچە كولەمن  
بىكلەرنىڭ بىرقەسى صعيد ايجىنەدە رەنورە وادى ئىرسلىشى ايسەدە متعاقباً محمد على پاشا  
طرفىدن كوندرىلان عساكىرىنە كولەمنلە غلبە ايدىرك مظفراً عودت ايلمشىلدە .  
وبونك اوزرىيە محمد على پاشا طرفىدن باب عالي يە تقدىم او لان تحرىراتدە (نېھە)  
مدتنبرۇ درون مملكت سلطانىدە اسما نامىلە مستولى او لان بكارك ازالەتساط  
واسىتىلارىيە سعى ايدىرك كاھاطماع واستىمالت و كاھ حرب و قتال اياھ بۇونە تعالى شىمىدى يە  
قدر اكثىرينى افنا ايدوب الحالە هذه صعيد ايلنە شيخ البلاط ابراهيم بىك و شاهين بىك  
وعثمان بىك باقى قالەرق پىزىدە دن درون قاهرە بى و صعيد ايجىنەدە بعض بىغزان  
فالحانى تحرىك و افساددىن خالى او لمىوب هنوز خىلىجە جمعىتە مالىك ايسەلردى عون  
بارى و حسن توجه جهاندارى ايله مصمم او لان ترتىب او زرە عن قریب انلىك  
دەنخى غائىلەسى زائىل و خطة مصربه بولۇلمەنك غائىلە سىندىن امن و آسۇدەكى حاصل  
اولىق امر مەتىفەن درجه سىندە او لمىلە ان شاء الله تعالى غب حصول المرام بر دقيقە  
مكىت و آرام ايتىميرك حالا بىر طرفىن ماتېشىت تەھىيەسى او لەدىم اسباب سفر مجازى اتىام  
واباعت افتىخار و مغفترت او لان حرمين شىرىفەن خەدمەت لازىمەسە صرف جل اهتمام  
ايدە جەكم ) دىو محرر بولۇشىدە .

وفى الواقع محمد على پاشا كولەمنلەك ازالەسەنە بذل جهد ايتىكلە برابر بىر طرفىن دەنخى  
بىخى سوپىشىدە سەفيئەلر انسانسەنە اقىدام ايدوب شوپىلەك : بولاق تىسانە سىندە اجزاسىنى  
اعمال و دوھىلە سوپىشە نقل و اوارادە تۈركىب ايدىرك اشىبو يىكىمى درت سەنەسى  
واخر نىدە بىخى قىلزەمە درت قطعە سەفيئە ئىندىرەمىشىدە . بىر كەلم روما يەلى طرفىنڭ احوالىنە .

### \* صرپستانلىك اجمال و قايىع سابقه ولاحقەسى \*

يوقارى وده بىيان ايتىكىمز وجىھەلە بلغراددىن مطرود او لان يەقاڭلىرى بىك ايكىيوز اون  
سەنەسەنە پاسبان او غانلىك اغانەسىلە جىراً كلوپىدە بلغرادە كىرمەك داعىيەسەنە  
بۇندىقلەرنى دن بىلغىدا مخاफقلى شىنكلە مەصفىق پاشا يانىنە بىك چۈچ سەكبان جىلب ايتىشىدى  
بۇنلەك اكثىرى ايسە طاغلو اشقياسى دو كىندىلىرى او لەرق اهالى يە ظلم و تعدىدىن  
خالى او لەزلىرىدى .

ايكييوز اون الىنى سەنەسەنە بلغراد يەقاڭلىرى فرقت بولوب مخاپقە مەصفىق پاشاي اعدام

ایستکاری ائناده دولتعلیه پاسبان او غلی و طاغلو اشقيامي غائله لرياه مشغول بولند یعندهن بلغرادك اصلاح احوالنه اهتمام ايده مديكى جهتهه بلغرادده بر طاقم داييلر توره دى و صربستان اراضيسي تيار وزعامت داخلند اينک بو داييلر خلاف قانون اوله رق صربستان کويزيرى چفتلک اتخاذ ايدوب حاصلاتدن صانكه اجرت اراضي ديو حصه المقه قيام ايستکار ندن بشقه آغر ويرکولر توزيع و تحصيل ايدر اولديلر .  
بوشه خلاف قانون پادشاهي اولان بر معامله نك احدا ندنه طولاني صربستان ده كى تيار وزعامت و مقاطعاتك منصر فلري واردات مقتنله ندن محروم اولماعه مشتكى اولدقلرى كى صرب رعاليه دخى داييلرك ظلم و تعديلرن ندن يزار اوله رق مستعد عصيان اولدقلرى حالده قوجو او غلی محمد اغا نام دايينك حبسندن فرار ايدن قره يوركى نام بر قريه کيزىني يعنى قوله باشيسىنى طونق ايجون قوجو او غلی ايكيوز اون سكىز سنه سنه يكىمى قدر پاندور يعنى ضبطيه كوندرمشىدى .

انك اوزرینه قره يوركى دخى كندوسنه صربلردن بر قاج ارقداش اويديروب حيدودلغه چيقدى و صرب رعاليه عصيانه تشويق ايتدى و كندوسنه اتابع ايمايانلارك خانه لىخى احراف ايله تهدید ايدى و ( مصطفى پاشايي اولديرن داييلره پادشاه كونجنب انلارك تربيه سنى صربلوه حواله ايتدى وبوكا دائير فرمان كلايد ) ديو هر طرفه نشر و اشاعه ايتدى و بو صورتاه خواه و ناخواه صرب رعاليه سنى ياخه قالدردى و بيكاباشيلر و سركردهلر نصب و تعين ايله كندوسى عموم صربستان قوماندانى اولدى و داييلرك آدملىخى و كويزيرك سوباشيلرىنى بولدىنى يرده اولدرمك باشلادى و كىتىجىه جمعىت تكتز ايدرك اون طقوز سنه سنه بربىوك جمعيت عصيانىه ايله بلغراده ايكي ساعتلىك مسافىيە قدر واروب او زاقدن بلغرادى محاصره ايدى .  
دaiيلر بوجالى كورىجىك تلاشه دوشوب بوسنه و روم ايلى طرفلىرنه مخصوصاً مأمورلر ارسال ايله استمداد ايلىيلر و سراي بوسنه يه كلان مأمورلرى هان عسکر يازمغه باشلاديلر ايسيده قره يوركى دخى سراي بوسنه و جوهندن بعضيلرنه مراجعت ايدوپ ( صربلو عاصى دكادر فقط داييلر پادشاهك بروزيرىنى قتل ايمش اولدقلرن دن انك انتقامى آلمق ايسترل عاصى بلغرادلود ) ديو تغليط ايله بوسنه و جوهنى ترددده دوشوردى و بو وجهه تحرير عسکر خصوصى منع ايتدى .  
پاسبان او غلی هنوز عفو او لىش ايدو كنه مبنى خود بخود حدودينك خارجىنده كى ايشلره قارىشوبده باشنه بر غاله چيقارمك ايستمزدى بونكله برابر قره يوركى آنى دخى او خشاپوب او وده رق و انكله بارىشوب او يوشەرق و دين جهتىن كسب امنيت ايتشىدى .

و دولتیه اول ائمده طاغلو اش-قیاسی ایله مشغول او لقدن بشقه مصطفی پاشانک اعدامندن و صربستانده کی تیار وزعامت و مقاطعات اصولنک اخالنندن طولای استانبولده کی مأمورین دولتك چوغى دایلر دارغین ایدی اسباب مشرو و حمدنشاھی دایلرک امدادینه سکردن او لمدی انلر بوسنه و روم ایلی طرفاندن استمداد و بلغراد الدن کیده جک دیو فریاد ایتدکه کندولرینه سزپادشاهک بروزیرینی او لمردیکز دولته عاصی او لدیکز سزی صربو تربیه ایتسوند بز بلغرادک چاره سنی بولور زدیو جواب ویرلیکده ایدی .

فقط بو اختلالک بر حسن صورتله باصدیر لسی بوسنه والیسی ابو بکر پاشایه حواله بیور لمغاهه و بکور دلن قضائی فی الاصل بوسنه قطعه سندن معدد او لمغاهه ابو بکر پاشا ایک بیک قدر عسکر له بکور دلن واردی .

وبرده طاغلو اش-قیاسی سرکرده لرندن غوشانجه لی خلیل اغا اول ائمده صربستان جوارنده بولنگاهه بر مقدار قیرجه لی وارناود عساکری ایله بلغرادک امدادینه سکرده رک و قره بیور کینک فرقه لرینی یاروب چکرک در حال بلغراد پیشکاهنه ایریشوب خارج شهرده اردو سنی قوردى و آنک بویله سیر سریع ایله کلوب ایرشمى هر کسه تعجب و حیرت ویردی .

ابو بکر پاشا صرب کنترلرینی یاننه احضار و سبب جمعیتلرین استفسار ایتدکده بلغراد ده کی درت نفر دایینک مظالم و تعدیاتندن بیزار او لدقلىن بیان ایتملری ابو بکر پاشا آنلر دایلرک رفع و ازالله مضر تلرین وعد و فقط کندولرینک دخی تفریق جمعیت ایله لوازم رعیتے رعایت ایتملرینی تنبیه و بر طرفدن خلیل اغا ایله مخابریه استدار ایله برابر دایلرک قلعه دن طرد و تبعیدلری او را دن طرد ایتمک دائر بلغراد اهالیسینه خطاباً بر قطعه بیور لدی کوندردی .

اقدمجه طرف دولتندن محصل سلیمان پاشا عهده سننه رتبه وزارتله بلغراد محافظانی توجیه بیوریله رق نیچه الکاسی ایچندن زمونه کوندرلش ایدو و کنه مبنی بو ائمده سلیمان پاشا زمونه کلوب بر تقریبله بلغراده چمک و دایلری او را دن طرد ایتمک او زره بلغراد اهالیسیله کیز لو جه مخابره ایدردی .

غوشانجه لی خلیل اغا ایسه دایلری بلغراد دن طرد ایدو بده کندوسی آنلرک بیرونیه قائم او له رق بر سرحد اغامی او ملق ایستردی .

دایلرک هر بری قلعه نک بر قبوسی محافظه ایله مشغول او لدقلى حالده ابو بکر پاشانک سالف الذکر بیور لدیسی او زرینه دردی دخی استانبول قبوسمند اجتماع واشراف و وجوه بلده بی جمع ایله بزم قلعه دن خروج زه راضی میسکن دیو سؤال

ایند کارندن و اهالی خواه و ناخواه بزر سزدن خوشنودز و بویولده بر محضر یا پوب  
بوسنہ والیسته کونده ریز دیوب بویولده مذاکره مصلحت او نمقده ایکن خلیل  
اغا موجود معیتی اولان عسکر ایله الغار ایدرک استانبول قوسنے طوغری کلکدھ  
اولدینی کوریچک کندولر یا به کورشمک و مذاکره ده بولنق او زره کایور ظنیله  
ورو دینه منتظر اولمشار خلیل اغا ایسه استانبول قوسنندن چکوب هان کسکین  
او زنکی ایله ایلرو سکرده رک قلعه یی ضبط ایدیوردی .

سلیمان پاشا بو کفته واقف او لیجق در حال زموندن بلغراده چکدی و خلیل اغا  
ایله کوروشوب برلشیدی اهالی ایله برابر داییلرک عونه سی دخی آناره عرض  
مطاوعت و تبعیت ایتدی بو جهته داییلرک قولی قادی قرلدی آنک او زرینه  
داییلر (دولت سزک صوچکزی عفو ایتدی لکن استانبوله کتمکز لازم در)  
دینله رک اطه کبیره کوندر دیلر حابوکه اطه قلعه سی محافظی اولان رجب اغایه  
کوندر لمش اولان تحریرات محرمانه مو جنبجه رجب اغا کیجه لین داییلرک جمله سی  
اعدام ایله سر مقطوع علین استانبوله کوندر دی بو صورتله صربولرک سبب شکایت لری  
اولان داییلر اورته دن قالدیر لمش اولمسیله آنرک دخی تفریق جمعیت ایله داخل  
دائرة اطاعت اولملری لازم کلور کن بتون صربستان رعایاسی بر کرہ سلاحلانمش  
و بد خواهان طرفدن عصیانده دوام ایتلری ایچون تحریکات متواهیه اجراء او نمقده  
بولنیش اولدینگدن قره بیور کی بلغرادک محاصره سندن فارغ اولمینی کبی بکور دلن  
و سمندره واوزیچه و صوقول قلعه لرینک دخی محاصره سنه دوام ایلدی واکیوز  
یکرمی سنه سی خالاندہ غوبه دارلق عنوانی طافندی و صربستانک استقلالی  
اعلان ایتدی و یکرمی بر سنه سمنده روسيه و نیچه دولتلری افلاق و بغداد  
بکلکلری کی صربستانک دخی بر امارت مستقله طاننسنی دولت علیه یه تکلیف  
ایلدیلر لکن ناپیلوں بو خصوصده آنرک قطعیاً مخالف ایدی بناءً علیه دولتیه  
دخی روسيه و نیچه دولتلرینک تکلیفی قطعیاً رد ایلدی .  
متعاقباً روسيه لو نقض عهد ایلدیکنندن دولتیه روسيه سفریله مشغول اولدینه منبی  
صرربستان ایشی پسمندہ اولدی .

ایشته اول ائناده قره بیور کی سلیمان پاشا ایله مخابرہ ایدرک غوشانجه لی خلیل اغا  
حایله لقدن کله اولدینی جهته صربونک اکا امنیتی اولمینگدن و داییلرک بر خلیل  
آدملری بلغراد قلعه سمنده قالدینگدن آنر بلغراد دن طرد اولنور ایسه صربولرک  
دخی طاغیه جقلری وارتق دائرة اطاعتیه داخل اوله جقلری بیان ایتدی  
سلیمان پاشا دخی انک بوسوزلرینه آداندی خلیل اغا ایسه ایشک صوکی کلیه جکنی

تفرس ایلدی قلعه زیر کندو ضبطنده ایسه ده قلعه بالا سیمان پاشا یدنده او لوب  
حال بوکه تماماً قلعه کندو یدنده او ملدجه ایستدیکی کبی حرکت ایده میه جکنی اکلا دی  
قالدیکه کندوسی طاغلو اشیقایی سر کرده لرندن او لمق حسیله نزد دولته متهم  
اولدینه رضا جویانه حرکت ایدر ک او زنده کی شقاوت لکه سنی سیلمک ایستردی  
بوجهته بلغرادن چیقوب کتمکه قرار ویردی .

سیمان پاشا دخی بونکله ایش بترو صربلو ارتق عصیاندن فراغت ایله صاو شوب  
کیدر ظننده ایدی حتی ایکیوز یکرمی بر سنه سی ذی القعده سنك اوائلنده اول  
وجهله ایشه حسن نتیجه ویریله جکنی نیش محافظتی بولنان خورشید احمد پاشایه ت بشیر  
سیاقنده تحریر ایتمشیدی .

واول ائناده پاسبان او غلی صربستان او زرینه مأمور او لمش ایسه ده سنه مرقومه  
ذی القعده سی او اخر نده وفات اتمکله یرینه خزینه داری ادریس پاشا و دین والیسی  
او لمش و عصات صربیه تأذیب آیچون نیش محافظتی خورشید پاشا عهده سنه روم  
ایل ایالتی ایله صوفیه جانی سر عسکر لکی توجیه بیور لمشدرا .

قره یورکی ایسه یکرمی بیک قدر عصات صربیه ایله بلغرادی صیقی محاصره آلتنه  
آل مشیدی واکرچه و قوع بولان محاربه لرده مغلوب اوله کلش ایسه ده بلغرادی  
راشد پاشانک تاریخنجه سنده بیان او لندیغنه کوره بلغراد واروش قوسنک محافظه سنه  
مامور اولان ارناؤد و سکبان عساکرینک بیکباشیسی عزیز بکی ال آلتندن آچه ایله  
اطماع ایدوب علی الحساب اوله رق بروجه پشین الی بیک غروش دخی ویرهش  
اولدینه قربان بیرامی کیجه سی ملعون مرقوم واروش قوسنی کشاد ایله  
اون بشیک قدر عصات صربیه بی ایچرو المش ایدی علی الصباح اهل اسلام بیرام  
نمازی قیلمق او زره جا معلره کیتکار نده عصات صربیه بفتحه هجوم ایدیجک اهالی  
نه پاه جقلرینی شاشر مسلر و همان جامعلره قبانوب مدافعته بکیرشمسلر سیمان پاشا  
ایله خلیل اغا شهر ایچنده تقنق اتلدینه ایشتدکار نده اهالی بیرام ایدیبور صانعیلر  
بعده سیس چوغالوب بر عربه اولدینه اکلام مسلر ایسه ده ایکیسینک دخی برلویه  
امنیتیلری او ملدینه شایدکه بویله بر بهانه ایله بلغراد لو قلعه بی ضبط ایدر دیو قلعه نک  
محافظه سیله مشغول او مسللر بونک او زرینه بلغراد اهالیسی دخی ناچار بعض شرائط  
ایله صربولره تسایم او مسللر صربلو جمله سنه امان ویرمش و هر بری خانه لرینه  
کیدوب صانکه امنیت او زره او تورمش قره یورکی دخی موقع لازمه بی عسکرینی  
یر اشدرمش و بوصورتله بلغراد قصبه سنتی الله چکورمش و بحوالده سایمان پاشا  
ارتق بلغراد قلعه سنک محافظه سنه مقندر اوله میه جغنی درک ایله نه پاه جغنی شاشر مسل .

اون سکن کون قادر حال بومنوال او زره کیتمش و قره یور کی بوصره ده غوشانجه لینک  
قلعه دن چیقوب کیتمسی قطعیا تکلیف و اندن صکره صربلونک و ظائف رعیتی  
ایفا ایده جکنی تعهد ایتمش سلیمان پاشادخی قلعه زیر ایله جبخانه غوشانجه لینک  
یدنده اولدیغندن اکا جبر ایده مم فقط بر تقریبه انى قلعه دن چیقارمه چالیشورم ديو  
جواب ویرمش .

غوشانجه لی خایل اغا ایسه بروجه مشروح بلغرادردن چیقوب کیتمک نیتنه او لدینی  
حاله ارتق ایش ایشن چکمش او لدینی کر کی کی اکلامش وهان زمون طرفندن  
مقدار کافی سفینه لر مبایعه واهالیدن کیتمک ایستیانله میانعت او لئما می ایچون  
قره یور کی ایله مقاوله ایلمش وايشک صوکی و خیم او لدینی اهالی یه اکلامش و کندی  
آدمیرینی سفینه لره ارکاب ایدر کن انلری دخی دعوت ایلمش او لمی او زرینه  
اهالینک بر طافقی او لاد و عیاللری ایله بر لکده سفینه لره بنوب کیتمشلر بر طافقی  
غوشانجه لی کی بر حایطه یه او یوب کیتمک کار عاقامیدر دیه رک بلغرادرده اقامی اختیار ایتمشلر .  
خایل اغانک سفینه لری طونه کردابلردن چکر کن جمله سنی با ترمق او زره قره یور کی  
کردابلری طو تدیروب مواعظ لازمه یه طوب و عسکر وضع و تعیه ایتدیرمشیدی  
خایل اغا ایسه کندو یه تابع او لان اهل اسلام ایله بر لکده سفینه لره را کبا کوندو زین  
نه و طونه ایله اشاغه طوغری آقوب کیدرک و کیجه لین نمیچه یقه سنی ینا شوب بیتوت  
ایدرک کرداب اغزیه یاقلا شوب بازیان نام قصبه جوار نده کیجه له مک او زره نمیچه  
یقه سنده بر کناره ینا شدقده صربلو او لجه اول جوارده ایسه ویجه نام محله بر مقدار  
عسکر چکورمش او لدینگندن سفینه لر او زرینه هجوم ایلمشلر ایسه ده غوشانجه لینک  
رسانه مدافعه سی ایله تارمار او لهرق صاو و شوب کیتمشلر فقط فرداسی کردابلردن  
چکر کن کمیری با ترمق او زره تدارکات لازمه یه تثبت ایتمشلر .

صرربلونک بولیه خلاف مقاوله سوء قصد لری معلوم و کردابلردن چکر کن اهل اسلامه  
تعرض ایده جکلری مجزوم او لیجق هنقدر کیجه کردابلردن چکمک عادت او لاما مش  
ایسده کوز کوره صربلونک دام غدر و خیانته دوش مکدن ایسه متوكلا على الله  
کیجه لین کردابلردن چکوب کیتمک صورتی اولی کور لکله غوشانجه لی هان کیجه دن  
سفینه لره یول ویرمش و کیجه سفینه لره کردابلردن چکمی صربلیلرک خاطر لرینه  
کلید کدن بشقه خرستیانلرک پاسقالیاسی او لدینگندن اول کیجه صربلر هپ سر خوش  
اول ملغاه سفینه لر سس سزجه و ضررسزجه کردابی چکویرمش على الصباح صربلر  
آکاه او لهرق ارقه لرندن بر قاج طوب و بر خیلی تفناک آتمشلر ایسه ده سفائن اسلامیه یه  
بر ضرر روزیان ایده مذکار ندن غوشانجه لی یولدا شلر یاه بر لکده سالما اطه قلعه سنده وار مش .

کیجه کردابدن چکوب کلان او ملديعی حالده علی الصباح اطه قلعه‌سی محافظتی رجب  
اغا واهالی اندری کوروب حیرتده قملشتر اندرخی بر قاج کون اطه قلعه‌سنده مهمان  
اولدقد نصرکره سفینه‌لره بنوب نهر طونه ایله سالما و دینه واصل اولمشتر .

ودین والیس ادریس پاشابلغراد مهاجر لرینه حرمت ورعایت ایله جمهه‌سی اسکان  
وایوا وغوشانجه‌لی کندوسنه کتخدا ایتشدر .

غوشانجه‌لی اول عصر ک مشاهیر شجاعاندن اولوب بوجهمه بر چوق اهل اسلامی  
کیجه کردابلدن چکوره رک طوفان بلادن قور تارمیش اول مسیله شان و شهرتی دو بالا  
اولدی و دولت‌جه دخی نامدار اوله رق عهده‌سنه رتبه میرمیرانی توجیه بیورلدی . کلام  
بلغرا دک احواله .

غوشانجه‌لی به تابع اولیوبده بلغرادده قلان وجوه اسلام کافی السابق صربلو داخل  
دائره مطاوعت اولوبده اندره رعایا اولور زعم‌منه ایدیلر .

حالبوکه غوشانجه‌لی کیتکه نصرکره ارده سی چوق چکمیوب صربلو بلغرادده کی اهل  
اسلامک سلاحلرینی دوشیردی اول وقت بلغرادلونک ایاقلری صویه ایردی وغوشانجه‌لی  
ایله بولکده کیتمدکاری ایچون کندولرینه ندامت اویردی .

بروجه بالا چکن سنه‌نک قربان بیرامی کیجه‌سی صربلو لره واروش قوسنی کشادیدن  
بیکاشی عنزیز بک قره یورکی طرفدن مظہر اکرام اوله رق یوز نفر بولداشلریله  
نیشه طوغری کوندرمشتر ایدی حالبوکه حسن پاشا پنقه‌سی جوارنده کائن دوه  
باخردان خانلرینه کلکلر نده کلیتلو اشقيانی صربیه بوخانلری صاردي و جمهه‌سنه  
سلاحلرینی دوشیردی عنزیز بک سلاحلرینی ویرمیوب برخانه قباندی صربلو ایسه  
انک عنده‌سی صویدقد نصرکره جمهه‌سی بوغازله‌میش عنزیز بکی اول خان ایچنده احرراق  
بالنار ایلمشد .

بعده قره یورکی سلیمان پاشایه (دولت‌علیه بلغرادی صربلویه ویردی سکادخی روم  
ایلیده بشقه بر منصب ویرملک او زره نیشه کیتمکز لازم کلدی) دیو خبر کوندر مکله  
سلیمان پاشازمونه چکوبده مقدمه کلکی یولدن عودت ایده جکته هر نصلیه غفلت  
ایدوب رؤسای صربیه‌دن تأمینات الارق عنزیز بک کیتمکی یولدن نیشه کیتمک  
او زره قوسی خاقیله قلعه‌دن چیقدیغی کبی صربلو کیروب قلعه‌یه ضبط ایدیلر  
و سلیمان پاشا هنوز بلغراددن برساعتک مسافه محله واردقده قره یورکی طرفدن  
پوصویه قولتمش اولان درت بیک قدر عصات صربیه آنلرک او زرینه بغته آتش  
ایمکله سلیمان پاشا ایله قوسی خاقی مردانه مدافعه ورسته‌انه مقابله ایتمشتر ایسه ده  
دوشمنه نیته اقل قلیل اولدقلرندن جمهه‌سی اوراده شهید اولمشتر در .

بعده صرب اشقياىي بعنه بلغراد قصبه سنه کي اهل اسلام او زرینه هجوم ايله ارکلکاري او لدر دکلرينه قناعت ايميرك كه خاتون نارك قرناري ياروب چو جقلري خي چيقار موق کي معاملات و حشيانه يي ارتکاب ايلکلکاري ائناده اهل اسلامدن بعضيلري قلعه يه قاچوب رؤسای صرب يه دخالت والتجاي تملري او زرینه اندر بزم بو ايشده رأيمز يوقدر بوفضاحت آنچق بر طاق اشقيايك ايشيدر ديرك اوله جق او لدقن صکره صانكه اشقياىي دفع ايمشلر واهل اسلامه تامينات ويرمشلر انك او زرینه کوشده بوجاقده صافلازوب قالمش اولان اهل اسلام ببر بر میدانه چيقمشلر در كه اقد مجھ قلعه يه فرار ايتنار ايله برابر جموعي يوز اللی نفوس قدر وار ايدي .

اول ائناده صربلو او زيجه قلعه سني دخني محاصره ايدوب اهاليسى بر مدت طيامشلر ايسده ديه جکلکري قالمدیغندن مال و عرض و جانلىرى حفظ اولمۇ شرطىلە قلعه يي تسلیم ايتك او زرە صربلو ايله مقاوله ايدرك بوجهمه قلعه دن چيقوب اولاد و عياللارى ايله بوسنه ايالتنده واقع سر بر زيجه قضاسنه مهاجرت ايلمشلر در .  
بکوردىن قلعه سى محافظه سنه بولنان بوشناق عسکرى اول ائناده قلعه يي ترك ايله بوسنه حدوديئه چكلەمش او لدقنندن اهالى قلعه ده يالكز قالمش او لدقنرى حالده صربلر كلوب قلعه يي محاصره و تضيق ايملىلە اهالى مجبوراً صاوھ نھري خي عبور ايله زيجە الكاسنه چكوب قورتىلىر . فقط ايجى قلعه ده دزدار يىجي اغا ايله تبعسى قالوب برمدت دها طيانىلىر نهايت اندر دخى بعض شرائط ايله قلعه يي صربلر تسلیم ايلىدىلر ايسده اشقياىي صرب يه مقاوله يه رعایت ايقيوب جمالىنى اعدام ايمشلر در .

معاقبا سمندره اهاليسى دخى او يله مقاوله ايله قاعىي صربلو يه تسلیم ايلىدىلر ايسده صربلو نقض مقاوله ايدرك سمندره اهالىسىنك كىمى اعدام و كىمى اسیر ايلمشلر در . عصات صرب يه مقدم و مؤخر صوقول قلعه سنى دخى شدتلو محاصره ايش ايسده قاعە من بورە صرب و سنگستان مىلدە او لوب اهاليسى دخى جسور و يكىل و يكجهت او لدقنندن و صربستان ايله بوسنه ايالتنى تفریق ايدين ديرين نھرينه ايکي اوچ ساعتلەك مسافه ده بولنەرق بوسنه طرفندن امداد و اعانەدە سهولت او لدقنندن صربلو بروقتە بوراسنك ضبطە مقتدر اوله مامشدەر .

الحاصل صوقول قلعه سندن بشقە صربستاندە كي قلاع و بقااعە كافه سى عصات صرب يه النەچكىدى . و قره يوركى صربستانك استقلالى تصديق او لېندىچە ترك سلاح ايمىه جكىنى اعلان ايلىدى . و روسىيەدن مأمورلۇ رضا باطلۇ جلب ايله تنظيم امور ملکىيە و عسکري يه اقادام و روسىيەلو دخى هر وجهە اعانەيە قيام ايتدى .

اول ائناده يعنى يكىمى اينى سنه سندە روسىيە او زرینه حركت ايدين اردى هايونك

تدارک لوازمانه اهتمام او لندنی خالده بطر فدن دخی صربستان او زرینه مأمور او لان خورشید پاشا اردو سنه عسکر و مهمات کوندر لکدنه ایدی . متعاقباً سلطان سلیمان خانی مسئله سی میدانه چیقمعله صربستان ایشی پسمانده اولدی .

قره یورکی ایسه حیدود شکلنده چته لر ترتیب ایله بلنه ووی شغرا و پیره پول و سنججه ویک پازار و قورشونلی و نیش و شهر کوی و دین قضا رینه ایصال خساردن خالی او ملازدی . اکا مقابل بو سنه اهالی سی طرف دن دخی جا بجا چته لر ترتیب او لندن رق دیرین نهر ندن عبور ایله مقابله بالمثل قاعده سنه رعایت او لندن ردی .

بعده دولت علیه ایله رو سیه لو بیننده عقد متارکه او لندن دهه رو سیه لو دولت علیه ایله صربلو بیننده دخی متارکه او لندن سی تکلیف ایتدی سه ده صربلو نک افلاق و بغداد کپی بر کونه امتیازی او لمیوب عادت ار عایای دولت علیه دن ایکن عصیان ایلمش او لندن سه مبنی انکله متارکه سوزینی دولت علیه قبول ایده مدی . فقط دین ایله فتح الاسلام ار هسنده صربلو ایله مخلوط او لندن رق بر خیل رو سیه لو بولندی گندن اول جهت ده دخی ترک محاربه او لمق او زر ده دولتین بیننده قرار ویرلدی .

وبر مدت مصالحه انتظاریله وقت چور لدیکی اشنا ده یعنی یکرمی اوچ سنه سی شوالیک یدی سنه ادریس پاشا کتخداسی او لان سالف الذکر غوشانجه لی خلیل پاشا عهده سنه رتبه والای وزارت ایله ایساچی محافظه سی توجیه بیور لدی . بعده مأموریتی صربستان حدود نده واقع شهر کوی محافظه سنه تحویل بیور لشددر .

اشبو یکرمی درت سنه سی اوئلنده رو سیه محاربه سی عودت ایتدکده رو سیه لو نک تشجیع واعانه سی ایله قره یورکی صربستان طیشارو او غرایوب بروجه بالا رو سیه لو لرک ابرائیل و اسماعیل قلعه لری او زرینه هجوم ایتدکاری اشنا ده عصات صربیه دخی صوفیه جوارینه قدر تختی ایتشلدر .

شویله که : او اوسط ربع الاولده اون بیک قدر عصات صربیه صوفیه حوالی سنه ورود ایله بر محل منبعده ترس ایلمش اولد قلرن دن صوفیه جانی سر عسکری خورشید پاشا طرف دن بر فرقه اسلامیه سوق او لندن رق لدی المحاربه صربلو منهزم ما بوراسی ترک ایدوب کیتمش ایسده قانچه قریه سنه یکرمی بیک قدر عصات صربیه ترس ایتمکله خورشید پاشا بالنفس انلرک او زرینه حرکت ایله ایکی کون پیاپی جنکه مداومت او لندن رق بوراسی دخی هجوم ایله ضبط او لندن صربلو کلیتلو تلفات ویره رک منهزم ما فرار ایتدیلر .

بو محاربه ده صوفیه مقتیسی فضیلت مأب وجامع السیف والكتاب السید عبد الرحمن افندیک مساعیء مبروره سی و قوعه کلیدی کشدن بوکره بالاراده سنه عهده سنه بروجه مولویت صوفیه قضایی توجیه بیور لدی .

فقط صربلو يك بازار ونيش سنجاقلارى طرفلىينه طاقم طاقم چته لر چقاروب  
واردقلىرى يرلوك خرسنتيان رعاليانى دخى اياوغه قالدر مقدمه اولدقارندن وصوفىه  
اردوسى انجق نيش جهتنى محافظه ايده ييله جكتندن غوشانجھلى خليل پاشانك شهر  
كوي موقعنك محافظه سنە موجود معىتى اولان عساكردن مقدار كافى عسکر افراز  
وترك ايله سريعاً يك بازاره ايريشوب سرعسىد خورشيد پاشا وبوسنه واليسى  
صدر اسبق حامى پاشا ايله مخابره ويكي بازارده موجود اولان مأمورين ايله مراسم  
اتحاد ويجهتى يه رعایت ايدرك اشقىايى صربىئنك قىهر و تدميرينه اقدام واعتنا  
ايمسى كندو سنە امر واعشار ايدلدى و جمادى الاولانك اون بشنندە عهده سنە  
متسلم ايله ضبط ايچك اوزره ادنه اياتى توجيه بىورلدى .

اشقىايى صربىئنك بىرقەسى ايسه جمادى الاولى اوخرنده يك بازارى باصوب  
واروشنى احرائق ايله بولدقلىرى صغير وكىر اهل اسلامى اعدام و درون قصبه يه  
كىرمك اوزره اقدام ايمشلر ايسەدە اهالىنك قويما مدافعەسى حسىبىه دخول ظفر ياب  
اولەمیوب رجعته مجبور او لمشلدر .

وجمادى الآخرەنك يدنىجى كۇنى خورشيد پاشانك داروه كۈپىسىنده بىرلوك  
محاربەسى و قوعبولدى صربلونك كلى تافانى اولدقان بىشقە بىرچونى اسىر اولدى  
وايىك پانچەملرى ضبط ايدلدى .

بعده خورشيد پاشا عصات حرسيي اتصيق ايله بىرخىلى طوبراق قلعه و پانچە  
ولوغورلىرن فتح و تسيخىر ايدلى .

ينه خلال جمادى الآخرەده و دين واليسى ادرىس پاشا طرفدن دخى صربستان  
اوزرىنه سوق عسکر اولنرق صربلونك اطه قلعەسى جوارنده انشا ايلمش اولەيغى  
درت پانچە ضبط و تسيخىر اولندى .

ويىنه اول ائنادە بوسنه واليسى بولنان صدر اسبق حامى ابراهيم پاشا ميرميراندۇن  
كلىس يعنى بهك سنجاغى متصرفى اولان سليمان پاشا وايزورنيق سنجاغى متصرفى  
صنع الله پاشا وايزورنيقده مقىم على پاشا ايله غراد شقه قېتاني عثمان بى بالاستصحاب  
بلغرادى استخلاص ايلمك نيتىلە صربستانه كىروب خىلى ايلرولەمش ايسەدە  
صربستان اهالىسى كاملا سلاحلانمىش وروسىلە طرفدن هرجەمه معاونت اولمىقدە  
بولىش اولەيغىنە مېنى بلغرا دە قدر وارمۇق قابل او لمامشدە .

بروسرە مدرسلرندن ييلدىرم بايز يىد مدرسەسى مدرسى عىياني زادە مصطفى افندى  
بوندن اقدم غزا نيتىلە كەندى طرفدن اولنرق ايكىيوز نفرپىادە وسوارى تحرير  
وتجهيز ايدرك خورشيد پاشا معىتە واروب اشبو صربلو محاربەرنده اظهار صلاحت

و بسالت ایلمش اولد یغندن مدرسه من بوره بروجه تأیید عهده سنه اهها او لئن  
شرطیه کندو سنه قدس شریف مولویتی پایه سی احسان بیورلادی .  
وصوفیه اردو سنه بر صرتیه دها تقویت ویرمک او زره اشقودره دن او چیک  
عسکر ترتیب ابدلادی .

الحاصل هر طرفدن صربستان او زرینه هجوم ایچون تدارکات لازمه یه تشیث اولندي آنچه زیرده بیان اولنه جنی وجهه بو ائناده رو سیه عساکری طونه نک برو طرفه تجاوز ایلمش اولدیغندن رو سیه نک بیوک اردوسیه مخاربه و قوعی امر طبیعی اولدیغنه منی بویله بروقت ناز کده غوشانجه لی خلیل پاشا کی بهادر و نامدار بروزبرک اردوی هایوندہ بولنی اهم والزم اولنگاهه ایکی قوانغی برایدرک سریعاً اردوی هایونه کلیسی ایچون اوائل رمضانده کندوسته امر عالی یازلدی .

بوجهته میرمیران کرامدن دوچه کین سنجاغی متصرف نعمان پاشا یکی بازار موقعه  
مامور اوله رق دوچه کین سنجاغنگ با جمله اصناف و اهالیسی ایله بالنفس حرکت  
و خورشید پاشا ایله بالخبره برسمت مناسبدن صربستان او زرینه هجوم واقتحام  
ایلمنی ایچون گندوسته امر ویرلدی .

و یاقوه قضائیک و ققهه مربوط ایدو کنی ایراد اینهیه رک و بو خصوصیک جمله به فرایضه  
ذمت اولدیغی بیله رک اهالیستنک عموماً اصنافه صرب او زرینه حرکت و میرمیراندن  
قالقادلی رجب پاشا معیته عنیت ایلملری ایچون نائب و وجوهه و بالجامه سکنه سنه  
خطاباً امر عالی کوندر لدی .

و میرمیراندن بزرینی سعید پاشا قره طاغ سرحدنده واقع نقشیک قلعه‌سی محافظه‌سنه  
مامور ایس-۹۴ ده چوک برادری‌ی رینه براغوب کندوسی عساکر کلیه ایله صرب  
سفرنده بولنان برادری محمود پاشانک امدادینه مساعت ایلمسی ایچون کذلک  
فرمان عالی یازلدى .

وصر بلويدندن استخلاص اولنان محالرك محافظه‌سي ايچون مشتا عسکري ترتيب او لائق لازم کلديکنند خورشيد پاشا معينته ايکي بيک كزиде عسکر کوندرملک او زره سيروزي اسماعيل بک فرمان يازلدقدن بشقه اولاد فاتحان ضابطي قپوجي باشي سليم بک ايکي نفر اولاد فاتحان عسکري ياه خورشيد پاشا معينته مامور او لدی وياقوه و قلبه قضالرندن بشر يوز و تاثار بازارندن ايکيوزالى و پزرين پرشته و قالقاندان واسکوب ومناستر قضالرندن ايکيشر يوز و کوستدييل و ايورانيه و برقوچه قضالرندن يوز الالisher و احتمان و صماقو قضالرندن يوزر نفر و ديكر محالرك دن دخى بر مقدار مشتا عسکري ترتيب بيسورلدی . کالم اردوي هایونك و قايغنه .

## \* وقایع اردوی هایون \*

اردوی هایون که قبی موقعاً عنیتی لازم کاه جکنے دائر ادرنه محراسنده حضور سردار اکرمیا عقد مجلس مشورت ایله مذاکرة کیفیت اولنوب نہایت شمی موقی هر طرفہ سمت اول دینگدن اور ایه واریلوبدہ اقتضای حال اور ادھ بالمندا کرہ ویریله جلک قراره کورہ حرکت اول نمی مناسب کوریلہ رک ماہ رجیک یدنچی جمعہ ایرتی کوئی ادرنه محراسنندن حرکت ایله اون التجی کوئی شمی محراسنہ موصلت ایدلادی ۔

اول اشادہ روسیه لولرک فلاصدن کپری قوروب برو یقه یه چکدکاری حوالدی تخدیش اذہان ایمکله حضور سردار اکرمیا عقد انجمن مشورت اولنوب الحالة هذه عساکر اعدا طونه نک برو طرفہ تحظی ایله طوچی وايساجی و ماچین طرفیه ایصال خسارہ ابتدار ایمکده ایکن اردوی هایون ک شمی محراسنندن دیکر بر طرفہ حرکتی مناسب اول امماز دیو اول امر ده باشبوغ غلر تعینیله قارشو طرفہ دفع و طرد اولندقدن صکرہ سمت مناسبہ حرکت اول نمی اوزرہ قرار ویرلدی ۔ وهان اردوی هایون چرخه جیسی سروری پاشا موجود معیتی اولان عساکر ایله طو ترقان محافظہ سنه مأمور بیورلادی ۔ اودخی طو ترقانه بالوصول در کاه عالی قبوچی باشیلرندن اولوب میراخور اول پایہ سی اولان پھلوان ابراهیم اغا ایله بالاتفاق طو تراندن دشمن طرفہ چاپول ایدر اولدیلر ۔

اول اواندہ سلسٹرہ والیسی وطونہ سواحلی سر عسکری اولان خسر و پاشانک سلسٹرہ دن عنیت ایدیکی خبر الندی ۔

و اقدیجہ سکن بیک قدر پیادہ و سواری ارناؤد عسکریلہ اردوی هایون کلیش اولان پہ دلیلی علی پاشا زادہ میرمیران کرامدن مختار پاشا حاجی اوغلی بازاری قولندن دشمن اوزریه حرکتہ مأمور قیاندی ۔ میرمیران کرامدن چرمن متصرف واردی هایون قوناقیسی اولان اسماعیل پاشا دخنی انک معینہ تعین اولندی ۔

ورو سیه لونک طونی عبور ایدن بیوک اردو سنه قارشو کیتمک اووزرہ انطاولی والیسی حاجی عثمان پاشا باشبوغ نصب و تعین بیورلیش ایدو کنندن معینندہ عساکر و افیہ بولنچ لازمه حالدن اول دینگنے منی سلسٹرہ متسامی ییلق اوغلی سلیمان ایله بر لکدہ اولہرق قرین آباد قضاسی اعیانی قبوچی باشی خلیل اغا و یانبولی و حاجی اوغلی بازاری واخیولی و قوزلیجہ و اسلامیه اعیانلری قضالرینک بالجلہ حرب و ضرب اصحابیلہ و ایدوس اعیانی او طہ باشی اوغلی سیف الله اغا در تیوز نفر ایله

و مسوري و روسي مصدر اعيانلري بزر مقدار عسکر ايله مشارالله عثمان پاشا معينته مأمور اولدقلري کي مؤخرا ايلبسانلى سليمان پاشا زاده محمد پاشا ايله برادرى صالح پاشادن بريسي مكمل قوسى خلقيله كذلك عثمان پاشا معينته وارمك اوzerه مأمور اوبلشدرو .

وبلاوكات اربعه او جاغدن ترتيب اولنان ايكيوز الى وسياه وسلحدار او جاقلنندن يوز الالياشر نفر ترقيلو ايله برابر اناطولي طرفندن توارد ايمكده اولان سردىنكچدى بيراقلري دخى شمنى صحراسىنده على جرى العاده تصحيح بدرکاه قيلنهرق كذلك عثمان پاشا معينته مأمور بيورلديلر .

بونلردن بشقه ادرنه دن وجوارنده بولنان ديكىر قضالردن دخى طاق طاق نغير عام ترتيب ايله همان اردوی هايونه يتشملاري ايچون اوامر عليه كوندرلش و مؤخرا سابقاً كوسنديل سنجاغى متصرفي پكىنى سليمان پاشا دخى بيك ايكيوز نفر سوارى ايله بالنفس اردوی هايونه كلك اوzerه مأمور بيورلدشدرو .

بعده اردوی هايون ايله روسىجهه واريلوبده اندن يركوكى يه عبور وبكرش وياش طرفلىينه حركت ايله دشمى برويفىدن اوته طرفه رجعه محور ايلمك صورتى مناسب مطالعه اولنهرق رجبك يكرمى التجى پخشبىه كونى اردوی هايون ايله شمنى صحراسىن حركت و سلنجى اولان ائنин كونى روسىجى صحراسه مواصلت اولندى . مقدمما اردوی هايونه مأمور قىئىمش اولان ميرمیران كرامدن بىلانلى مصطفى پاشا بوائناده روسىجى صحراسه بالورود وزرايه شاييان صورتىه مكمل دائره سيله ائبات وجود ايدىكده عهده سنە رتبه وزارتە وارنه محافظلى بالتوجه معينته سيلورى وچورلى وبرغوس وقرق كليسا وباباى عتىق قضالردن ايكيشير يوزو بحرا نقل او لىق اوzerه از نكمىد قضاسىن بشيوز وطرائقلو و كويىنڭ قضالردن اوچرى يوز و بخرسياه اركلىسى واچە شار وبارطين و كىوه والخصار كىوه قضالردن ايكيشير يوز نفر پياده سوق او لىق اوzerه اوامر عليه يازلدى .

ومقدمما باشبوغ سالف الذكر حاجى عثمان پاشا معينته وارمك اوzerه نفس ادرنه دن بيك نفر پياده وسوارى ترتيب وتحبيز ايله سوق او لىشىكىن اكتريسى ائناي راهده فرار ايمكله محل مأمورىته واصل اولنلر اقل قليل اولدېغىدن على اىي حال ادرنه دن اوچ بيك نفر ترتيب وارسال ايله فراريلر دخى تأديب و تربىهلرى بابنده اكيد وشديد امرلى كوندرلدى .

ومقدمجه طونه دونماسى باشبوغى اولان پاترونە هايون خليل بك معينته مرتب اولان شالو بهلى نهر طونه يه ادخال ايمك اوzerه مأمور اوبلش ايسه ده حالا بالحق

ومنقالیه صولرنده سرسری کشت و کدار ایتمکده بولندیغندن هان یورونجه بوغازندن  
دخول وزیر الحاج احمد پاشا ایله مخابره ایدرک قازاقلری برویه امرار دشمنک  
اول حوالیده اولان دوبه و سائر سفائن صغیره لرینی حرق و غرق ایله کسر قوتنه بذل  
مجھود ایلمک اوزره طرف سردار اکرم میدن کنندویه امر مؤکد ارسال اولندی .

شانی زاده تاریخنده تحریر اولندیغی اوزره لو خجہ قضاسی اعیانی قپوجی باشی ایوب  
اغا مقدومه مقدار وافی عسکر ایله نیکبولی مخاطقی معیته تعین بیورلش ایسه ده اول  
طرفه کوندردیکی عسکری جزئی اولوب نیکبولی و قله طرفانده ایسه کلیتو عسکر ک  
لزومی اولندیغندن ولو خجہ قضاسنده پوماق تعییر اولنور طائفه دن ایشه یارار کلیتو  
پیاده چیقه جنی تحقیق اولنوب انجق ایوب ایغایر و علیل بولندیغندن اختیار لغه مرجمة  
نفراتک پهلوان و سیراف دینگله عريف ایکی نفر بلوکاشی معیته استخدام اولنبلینه  
رخصت ویریهرک ذکر اولنان نفراتدن اون بیک نفر ارسال ایلمک اوزره مومی الیه  
ایوب اغایه خطابا امر شریف اصدار اولنمشیکن اعدانک اردوی هایون طرفانیه  
سو بسو شدت چومنه مبنی بر آن اقدم مقابله اهم اوله رق اردوی هایوندھ عساکر  
کشیره بولنسی فریضه دن اولمک حسیله لو خجہ طرفندن تمام اون درت بیک عسکر  
تریب ایله مرقومان بلوکاشیلر معیتلریه طوغری اردوی هایونه کوندرلسی ایچون  
مومی الیه ایوب اغایه وبالفعل سپاهیلر اغاسی و دیوان هایون چاو بشاشی و کلی اولوب  
خصوص منبوره مخصوصا مأمور قیلان خلوصی اغایه واو جاقدن مأمور طورناجی  
باشی یه و عساکر مرقومه تعداده تعیین اولنان حاجی درویش اغایه خطابا اواسط  
شعبانده امر عالی اصدار قیلندي .

کذلك پلونه قضاسی اعیانی عبدالجلیل اغا کلیتو عسکر له بالنفس و دین جانبه کیتمک  
اوزره مأمور ایدلشیکن بوکره او چییک نفر له علی ای حال اردوی هایونه کلک  
اوزره مأمور ایدلدي .

سلوی قضاسی اعیانی قپوجی باشی خایل اغادخی و دین طرفه مأمور اولوب  
بو مأموریته خال کلامک وینه سریعاً و دین جانبه کیتمک اوزره بشقہجه بشیوز  
نفر پیاده و سواری دخی اردوی هایونه کوندرمسی استعجال بیورلدي .

وسابقا سلوی اعیانی اولان حسنیجق اغا بواساده قضاۓ منبوره واروب ینه اعیان  
اولمک داعیه سیله فساد و احتلاله باعث و تدارکات سفر ینک عوق و تأخیر خی مورث  
اوله حق حرکات ناسرا یه ابتدار ایتمشیکن اردوی هایون جانبدن دوچار مؤاخذه  
و مجازات اوله حقنی حس ایله لو خجہ طرفه فرار ایتش واولو قتك اصولنجه بومقوله  
ملتجیلرک حایه سی عادت حکمنه کیرمش اولمیله لو خجہ قضاسنده الله کچورلسی قابل

اوله میوب انجق فیما بعد سلوی قضاسنه کلورسه منع واخذ او لمنق او زره سلوی  
قضاسی نائنه و وجوهه خطابا امر عالی صادر اولدی .

وقالغایلق پایه سیله یرکوکی جانبنده بولنان بهادر کرای سلطانک معینه تعیین اولنان  
ایالتلو و سائر طوائف عسکریه ایله همان دشمن او زرینه حرکت ایامسی امر او اندی .

بالاده اشعار او لندیغی او زره حاجی او غلی بازهاری قولنه مأمور اولان متیزان  
میرمیران کرامدن تپه دلنی علی پاشا زاده مختار پاشا معینه دخنی کلیتو عسکرک  
بولنسی لزومه مبني دره ملی یوسف بک بالنفس ياخود قرنداشی عباس بک باشبو غافلیه  
بیک نفر واخری مسلمی جلال الدین بک بالنفس ياخود یکنلرندن برینک  
سر کر ده لکیله بشیوز نفر وا بصلانی عبدالله پاشا مکمل پوسی خاقیله مختار پاشا  
معینه مأمور اولدیلر .

وبوندن اقدم اچه حصارلى قلان پاشانک خلاف رضا حرکته مبني امارتی رفع  
او لمنش ایمهده بوکره کندو سنک ياخود او غلارندن برینک سر کر ده لکیله مختار  
پاشا معینه بیک بشیوز نفر ایر شدیر مک شرطیله امارتی ابا بیورلی .

کوتاهیه کتخدا یری ابراهیم اغا و عتیق اغوات و عالمدارلری دخنی موجود  
معینه لری او لان او چیوز اللی قدر نفرات ایله کذلک مختار پاشا معینه ارسال او لندیلر .  
ایشته اردوی هایون بویله درمه چانه نفراتدن مرکب برهیت اولوب بونکله  
روسیه نک منظم اردو لرینه مقابله قابل اولمدی گندن قلعه لره قیانوبده تحفظی حرکتن  
بشقة چاره یوغیدی فقط روسیه لو طونه نک صاع طرفه هم رور ایله بروله طوغری  
تجاوز و تحظی ایمکده اولدی گندن بروجه بالا اردوی هایون دخنی روسیجقدن یرکوکی  
یقه سنه عبور ایله عنانلو سواری سنک در کار او لان بطنش وصولتی سایه سنده بکرش  
و یاش طرف لرینه طوغری حرکت ایله روسیه لونک ارقه سفی الوبده رجعته محبور  
ایدرک طونه نک صاع طرفی تحایه ایتدیر مک تدبیر او لمنشیدی .

بناء عليه اردوی هایونک روسیج سحر اسننه و رو دینک فرداسی غرّه شعبان  
اولان صالحی کونی حضور سردار اکرمیده عقد انجمن مشورت او لنه رق همان  
قارشویه مرسور ایچون اچقلر تدارک ایله عسکر و طوب و مهمات امر ارینه  
مبشرت او لمنشدر .

بو صرده ده قارشویه کچمش او لان روسیج ایکی بوشناق اغا برمقدار سواری ایله  
قره غوله چیقه رق یرکوکی یه ایکی ساعت مسافه سی او لان دایه با غلری سمتده کشت  
و کذار ایله کن روسیه لونک سواری قره غوله تصادف ایله جنکه مبشرت ایله کده  
روسیه لونک کیروden امدادی کلوب یرکوکیده موجود او لان عساکر

اسلامیه دخی یتشمکله کانون حرب و وغا کرما کرم اولدینی اشناه سردار اکرم  
دخی روسیه‌قدن فارشویه مسرور ایله عساکر اسلامیه جنکه تشویق و تشیعیج  
ایتمکین عساکر اسلامیه دشمنک آتشنه باقیوب هجوم واقتحامه اقدام ایتلریله سکز  
ساعت متد اولان اشبو مقاٹله ده عساکر اسلامیه‌نک یوز قدری شهید و مجروح  
اولدینی حالده روسیه‌لورک دهازیاده تلفاتی وقوع بولهرق نهایت رجعته مجبور  
اولدقلرندن عساکر اسلامیه صورت غالیتیده یرکوکی یه عودت ایتشملردر .

لکن فرداسی روسیه‌لومذکور دایه باگلرینه ورود ایله اردوسی قوروپ ابرازصولت  
و نخوت ایتدیکنه مبنی کلیت و جمعیت ایله اوزرینه هجوم واقتحامه قرار ویریلوب  
حتی طوترقان طرفه تعین اولتش اولان سروری محمد پاشا دخی معینته اولان  
پهلوان ابراهیم آغا و مأمورین سائزه ایله روسیجه جلب واورادن یرکوکی یقه‌سنہ  
امرار اولنهرق ادرنه وجوهندن سرت محموداغا عهده‌سنہ رتبه میره‌یرانی توجیهیله  
طوترقان محافظه‌سنہ تعین بیورلشیدی .

روسیه‌لو بوتهیئات جسمیه‌ی لدی التحقیق اوراده ثبات ایتمک ایشنہ الیر میه جکنی  
جزم ایدرک هان فک طناب اقامته طوناوجه نهربینک اوته یقه‌سنہ کذار ایلمشدر .  
بونک اوزرینه یرکوکیده تحشید ایدن قوه عسکریه‌نک ایلرویه سوق و تحریکی تصور  
اولنور کن سرعسکر خسرو پاشانک راصواته روسیه‌لونک برو طرفه کی اردوسیله  
لدی المقابلہ مغلوب اولمی اوزرینه روسیه‌لو میدان بولوب سلسسته‌ی محاصره  
ایلدیکی خبری المغله اردوی هایونک روسیجه رجعتیه ساسته جانبنه توجیهی لازم  
کلدیکنه مبنی همان یرکوکی محافظتی علی الدین پاشا معینته مقدار کفایه عسکر براغیله رق  
کیرو روسیجه جانبنه مسرور وعودت اولنده . و چرخه‌جی پاشا سرکرده لکیله  
یکیچری و مقدماء ستانه‌دن ورود ایدن وبو اشناه تحریر اولنان دالقلیج و سائر  
اردوی هایون عساکری و قول کتیخداسی آغا پهلوان آغا وبو شناق آغا و مأمورین  
سائزه اواسط شعبانده سلسسته جانبنه اعزام قیلندی .

الحاصل اردوی هایون بکرش ویا ش طرفلرینه حرکت ایله طونه‌نک برو طرفه  
کلش اولان روسیه بیوک اردوسی اوته طرفه عبور ایله چکلمکه مجبور ایده جاک  
ایکن خسرو پاشا اردوسیک اهزامی اوزرینه اردوی هایون طونه‌نک برو طرفه  
مسرور ایله رجعته مجبور اولشیدر .

بروجه بالا چرخه‌جی پاشا ایله پهلوان آغا وبو شناق آغا و مأمورین سائزه سلسسته‌یه  
طوغزی حرکت ایدرک و سلسسته‌یه درت ساعت مسافه‌سی اولان پوب قریه‌سنده کی  
روسیه قره‌غولی اورکیده رک ساسته‌یه برساعت مسافه‌سی اولان تاتاریچه نام قریه‌یه

وارمشلر و متریسلر حفریله یراشمشلر ایدی . سردار اکرم دخی اردوی هایون طائفی روسیجقده براغوب سبکبارجه سلسنه طرفه ایلغار ایله ذکر اولنان تاتاریچه اردوستنک بر ساعت کیروسنده احتیاط اردوسی قوروب چرخه جی پاشایه و مأمورین سائمه یه لازم کلان امر لری ویرمشیدی .

اردوی هایونک بویله قوتاوجه حرکتی اوزرینه روسیه لو دخی کوستنجه و منقالیه طرفاندہ اولان فرقه لری جاب و جع ایله سلسنه می محاصره ایدن بیوک اردوسی قوتلندر مش ایدی .

بواثناده سلسنه ده بولنان غزات اسلام قلعه دن بر چیقش ایدوب بخته روسیه لو اوزرینه هجوم واقتحام ایله روسیه عساکر ندن بیک قدرینی اتلاف واعدام ایتمشلر در وایک کون صکره یعنی شهر رمضان شریفک اون بشنبیجی کونی مشهور تاتاریچه قریبه ملحمة کبرایی و قوع بولمشدر .

شویله که : اول کون روسیه اردوسی المتش بیک نفره بالغ اولدینی حالده علی السحر حرکت و تاتاریچه قریبی احاطه و هر طرفدن امداد واعانه یوللرینی سد و بند ایله جنکه مباشرت ایلدکده عساکر اسلامک پیاده لری متریسلرده قاله رق پهلوان اغا و بو شناق اغا و یکی چری سواریلیری و دلیل و تفکیجی و سائر صنوف سواریان میدان محاربیه آت سوروب سخرالره یایلدیلر و آتش طوب و تفکه باقیوب شجیعانه و فدا کارانه جنکه قویولدیلر بو صورته بربیوک بازار کارزار قورلادی جان ویروب نام الانلر سچلدی .

نصف نهاره دک طوب و تفک آتشنه دوام اوئنوب بر طرفدن دخی سیف و سنان ایشلردى . علی الخصوص پهلوان ابراهیم اغا سمندر کی آتش ایچنده یوزردی . انک متوایلآ هجوم واقتحام لا بالیانه ندن روسیه لولر بیزار اوئنوب هر طرفدن اوزرینه هجوم و کندوسری احاطه ایدرک طاقیله اخذ و اسیر ایده جکلاری زمان که تمام وقت ظهر ایدی . تپه دلیل علی پاشا زاده مختار پاشا اوچ بیکدن زیاده تفک انداز سواری ایله میدان حر به یتشوب شدتلو آتش ایدرک روسیه لولرک اوزرینه هجوم ایتلریله پهلوان اغا قورتلدی . و عساکر اسلامیه یه قوت قلب کلدى و همان سل سیف ایله هر طرفدن دشمن اوزرینه هجوم اوئنوب طوب و تفک آتشی کسادی هر طرفده شعله آتشه بدل قلیچ و سونکو پارلیسی کورینور اولدی . عنانلو جندیلرینک تمام آت اویناده حق و قتی کلدى .

اخشم ساعت اون بره دک یقا یقایه جنک اوئنوب بیکدن زیاده عساکر اسلامیه شهادت شر بتن ایچدی و اون بیکدن زیاده روسیه لو قلیجدن چکدی .

روسیه‌لور پک زیاده ثبات و اقدام ایتدیلر ایسنه‌ده بروجه بالا اوں بوقدر بیک عسکرلری میدان محاربده دوشوب قالقد نصکره ارتق طیانه میوب پک فنا حالده بوزلدیلر . و سلسه‌تره پیشکاهنده صحرا استحکاماتیله محفوظ اولان اردوکا هلرینه چکلادیلر .

برچق ساعت قدر عساکر اسلامیه روسیه‌لوری تعقیب ایدرک متیسلرینه قدر کیتدیلر . واخشم ایرشم کله کیجه قراکاو غنده سیف و سنان ظفر نشانلرین پارلاده رق عودت ایتدیلر .

سالف الذکر پهلوان ابراهیم اغا فوق العاده یارارلق وبهادرلق ایله مشهور جهان و شمدی یه قدر روسیه محاربہ لرنده نائل اولدینی بیوک مظفریتلر دیلمارده داستان اولدینی حالده بوماحمۀ کبراده ابراز ایلدیکی آثار مردانکی وجلادت دخنی هر کسه موجب تعجب و حیرت اولدی وانی بروجه بالا مضيق بلادن قورتاران مختار پاشادخی خضر پاشا دیو شهرت بولدی وبو وسیله ایله ارناود شهباز لری خیلی نام و شان آلدی .

بو محاربہ دن صکره روسیه لو ارتق سلسه‌تره پیشکاهنده طوره میوب هان عساکر اسلامیه نک تعقیبی قورقوسیله اثنای راهده اولان کوپریلری هدم ایدرک سلسه‌تره دن اون ایکی ساعت کیرو چکلوب مجر و حلزونی واردوسنک اغز لغنی ایساجی معبرندن افلاق یقه سنه چکوردی و بباباطاغی و کوستوجه و منقالیه طرفانند کی عساکری جاپ ایله طونه نک برو یقه سنه تدافعی حرکت ایتمک او زره بر مقدار عسکر ترک ایله اردوسی قارشو طرفه امرار ایلدی .

سردار اکرم ایسه هان سلسه‌تره صحرا سنه کلوب اردو قوردی و پهلوان اغا به رتبه وزارت ویردی و سکنر ییک کزیده سواری ایله انى تعقیب اعدا یه کوندردی . ایشته بابا پاشا دیو مشهور و بنام اولان ذات جلادت اتسام بود بوندن صکره بزدنی انى بابا پاشا دیو یاد ایده جکن .

موسم شتا تقرب ایتمش و اتخاذ مشتازمانی کلش او لمیله سردار اکرم بر مدت سلسه‌تره صحرا سنه اقامت ایلدیکی ائماده یکیچری اغاسنی رو سجقدن سلسه‌تره یه جلب ایله دالقلیچ و سر دنگی چدی اغوات و نفراتنک مهورلری اعطا و توزیع وامر محافظه یه دائر خصوصاتی مأمورلرینه سپارش و تودیع ایدرک شمنی مشتاسنه عودت ایله شوالک اون در دنجی و روز قاسمک اون التنجی کونی شمنی یه بالوصول درون قصبه ده تهیئه اولنان سرایه نزول ایلدی .

وشوالک یکری در دنجی کونی واقع اولان توجیهاتده قره حصار صاحب منصبی

سر عسکر خسرو پاشایه و من محل او لان ساستره ایالاتی حلبه الحاقا چرخه جی سروری  
پاشایه و اناطولی ایالاتی رکاب همان قائم مقامی عثمان پاشایه و بک شهری و قره سی سن جاقلری  
 حاجی او غلی بازاری موقع نده بولنان سابقاً اناطولی والی سی عثمان پاشایه ورقه ایالاتی بابا  
پاشایه واقسرای سن جانگی قارصلی علی پاشایه واخری سن جانگی یرکوکی محافظتی میر  
میراندن علی الدین پاشایه و قرمان ایالاتی سابقاً رقه والی سی سوری محود پاشایه و قوجه  
ایل سن جانگی وارنه محافظتی وزیر بیلانی مصطفی پاشایه واسکیشهر سن جانگی  
طوقان محافظتی میر میراندن سرت محود پاشایه توجیه او لنبوب سائر وزرا منصب لنده  
ابقاً اولندی .

اول وقت اصحاب مناصب اکثری سفر بر اولوب منصب لری متسلم ایله اداره ایدیلوردی  
و منصب لری معاش بدیل دیمک اوله رق عواندی متس‌لمه‌ر طرف‌لنده کندولره  
کوندریلوردی وبغض الوجه نک متس‌لمه‌ری یاری مطیع یاری عاصی او لان یلو دره  
بکلری ایسه‌ده اثربک طرف‌قشون دخی صورت مقطوعه ده اصحاب مناصبه  
بر مقدار شی ویریلوردی .

ایشته اصحاب مناصب بو طریقه تعیش ایدرک سفرده بولنور لردی خسرو پاشانک  
بالاده بیان اولندیغی او زره دوچار اولدینی بوزغون‌لقده بتون اموال واشیاسی ضایع  
وتلف اولقدن ناشی دائره‌سی دوزمک او زره عهده سنه بر نمالو منصب توجیهی استدعا  
ایلمش ایدی حالبوکه سردار اکرم ضیا پاشانک پودان اسبق کوچک حسین پاشا  
حقنده خصوصی اولوب وفات‌لنده صکره کین وعداً تو ایک بند کانه انتقال  
ایتدیکندهن و علی الخصوص خسرو پاشا ایله خورشید پاشایی هیچ سو مدیکندهن  
بوکره خسرو پاشایه بروجه بالا قره حصار صاحب سن جانگی بالتوجیه واروب بالذات  
ضبط و اداره ایلمسی امر ایتمکله خسرو پاشا دخی بوکره شمنیدن حرکت و منصبی  
جانبه عزیمت ایلمشدتر لکن بودقیقه لر سلطان محمود خان حضر تلرینک معلومی  
اولوب بولیه اوقات نازکه ده سردار اکرمک اغراض نفسانیه ایله او غر اشمنیدن  
دلکیر اوله رق متعاقباً خسرو پاشانک مأموریتی باخطه هایون قوجه ایل سن جانگنه  
تحویل ایله واروب قوجه ایلیده ایفای وظیفه مأموریتیه قیام ایلمسی اراده بیورمشدر .  
توجیهات سالفه الذکر ده رجال باب عالی و مأمورین سائره نک اکثری ابها اولنبوب  
 فقط نشانجیق منصبی اردی هایون تریتیانه مأمور او لان کتخدای اسبق مصطفی  
رشید افدي یه توجیه او لمنشد .

کتخدای صدر عالی جانب صالح افندی بو ائناده در سعادته جلب او لتفق او زره  
عنزل ایله یرینه دفتردار اسبق محمد افندی کتخدای نصب و تعیین قیانمشدر .

استانبول پایه‌لورندن اردوی هایون قاضیی دیاغ زاده مصطفی افدي یه استدعاي سردار اکرمی ايله ذى القعده نك يکرمی بشنجي کونشن اعتبراً اناطولي پایه‌سي توجيه بیورلگه اطرادا للباب همپایه‌لری اولان وارداری شیخزاده افدي ايله خزینه کتخدالفندن مخرج خليل افدي یه دخنی غرّه شهر آتی تاریخ‌ندين معتبر او مق اوزره کذك اناطولي صدارتی پایه‌لری احسان بیورلشدر .

مقدمما لوچه عسکري سلته طرفه سوق اولن رق طابه و شرانبوره تقسیم و تعییه او لمنش ایسه ده اوزرلرنده تهدیدیخی ایقاعه مقتدر بر رضابط بو لمندیغندن بر رایکیش او رادن صاو شمعه باش‌لامش اولدقلرندن لوچه اعیانی ایوب اغا بشیک سواری و پیاده ايله بالذات حرکت ایدرك سر یعنیا سلته‌یه یتشور ایسه فها والا قوچی باشیاغنک رفعیله اکتفا ایدلیه رک حقنده صورت دیکر اجرا اولن جنی بیانیله رکاب هایوندن امر عالی اصدار بیورلش ایسه‌ده ایوب اغا اختیار و علیل او لم‌لگه رکوب و نزوله مقتدر او لمندیغنه و در حال جمله اهالی معروف‌تریله قوی کفیلو عسکر تدارکنه مسارت او لمندیغنه مبنی بالنفس مأموریت‌نده شمدیلک عفوی خصوصی با محضر استدعا او لم‌لگه طرف سردار اکرمیدن ایوب اغانک لوچه ده اقامته مساعده بیورلشدر بروجه بالا روسیه بیوک اردوی منهزم او له رق طونه‌نک اوته یقه سنه چکیلوب حرکات تعرضیه‌دن واز کچم ایسه ده برمقدار روسیه عساکری حالا طونه‌نک برو طرفه حال تدافیه بو لمندیغندن حاجی اوغلی بازار نده قشله‌مق واره صره چبوم وصولت ايله روسیه لوری بحضور ایتمک اوزره بابا پاشا مأمور و مقدمما او لظر فده بولنان حاجی عثمان پاشا دخنی ادرنه‌یه عودت ایتمک اوزره ماذون اولدی . اناطولي ایالتده واقع الويه آلاي بکلری مقتضای مأموریت‌لری اوزره سنجاق‌لرینک اشکنچی زعمما وار باب تیاري‌لر اردوی هایونه کلوب مشار ايله عثمان پاشا معینده ایفای وظیفه مأموریت ایتمشلر ایدی . عثمان پاشا بروجه بالا ادرنه جانبه عودت ایتد کدن‌لکر آنلر دخنی او بهارده ینه سنجاق‌لرینک بالجمله اشکنچی زعمما وار باب تیماری‌لر اردوی هایونه کلک شرطی‌لر ملکت‌لرینه عودت‌لری ایچون طرف سردار اکرمیدن اذن و رخصت ویرلشدر .

وصر بلو اوزر ینه مأمور ایکن بروجه بالا اردوی هایونه دعوت بیورلیلان غوشانچه‌لی خليل پاشا دخنی بو اشاده اردوی هایونه کلش بو لمندیغندن بالحق محافظه‌منه تعین بیوری‌لر رق بابا پاشا ايله بالخبره تدافی و تعرضی حرکات لازمه‌یه ابتدار ایلمی کندو سنه امر و اشعار بیورلادی . انجق روسیه لورک برو طرفه تجاوز ایتملری حسیله اردوی هایوندن اسماعیل وابرائیل قلعه لرینه امداد شویله طور‌سون

طريق مخابره بيله منقطع اول ملغاه روسيه لور بوقله هرك امر محافظه سني تشدید  
ايدوب على الخصوص اسماعيل قلعه سني دائراً مدار احاطه اي درك بلا فاصله طوب  
و خبره ايله دو كمکده اي ديلر . محافظه بولنان صدر اسبق چاي مصطفى پاشا ايسه  
قلعه يه لازم او لان زاد و ذخیره نك وقتی له تداركى عرض واخطارده مسامحه  
ایلمش اولدیغندن بشقه مهر صدارتی کندو سمنك حق صريحی عد اي درك کن ضيا  
پاشایه اعطای بیورلمسنده ناشی طرف سلطنه خاطر مانده اول ملق حسیله محصورینی  
نباشه ترغیب و تشویق ايده جك يرده فور کوسترسی سکان قلعه نك بتون بتون  
مايوسيتی موجب اول ملغاه جمهه سی اتفاق اي درك و يره ايله قلعه يی روسیه لويه تسلیم  
ايدوب او اخر شوالده حاجی او غلی بازارينه کلديلر .

بونك او زرينه چاي مصطفى پاشانك رفع رتبه سيله بر طرفه نفي تصور او لنش  
ایسه ده او جاقدن نشت ايمه و حالا او جاقلو غير تکشی اولدیغندن شايدکه بعض  
هوادرانی واسطه سيله بر کونه فساده باعث اولور مطالعه سنه مبني اول صورتدن  
صرف نظر او لنه رق شمديلک وزارتی ابقا ايله ساقفر جز يره سی محافظه سنه  
مامور قيلندی .

مشار ايله چلي پاشا معينته اوله رق اسماعيله بولنان مير ميران کرامدن قارصلی  
على پاشایه مقدمجه رتبه وزارت اعطای بیورلمس ايسه ده طرق مخابره منقطع اول ملق  
حسیله منشور وزارتی کندو يه کوندريله ما مشيدی . بوکره او دخن سائر محصورین  
ایله بر لکده حاجی او غلی بازارينه کلش اولدیغندن منشوری کندو يه ارسل ايله  
مشتای اردوي هایونه جلب او لندی ولدی الایحباب ير کوکی جانبه کچو بده امر  
محافظه يه اعتنا اي تک او زره همان روسیجه ارسل قلندي .

وينه بوآوانده در کاه عالي قوجی باشيلرندن و مشاهير شيجان عصردن بوزولي  
اغا معهد اولدیني بيک نفر سواری و پياده عسکر ايله ير کوکی قلعه سنه واروب  
محافظي بولنان على الدين پاشا ايله بالاتحاد محافظه و مدافعيه قیام اي تک او زره  
مامور او لشددر .

بر غمه و يوده سی قره عمان زاده حاجی عمر اغا و در کاه عالي قوجی باشيلرندن صاروخان  
سن جانگانی متسلمي حاجی حسين اغا طرف لرندن ترتیب و ارسل او لنان ايکي بيک قدر  
عسکر دخن قارصلی على پاشا معينته بولنق او زره روسیجه کوندر لشددر .

نيکبولي محافظي عباس پاشا معينته دخن زياده جه عسکر بولند رمق لازمه حالدن  
او لمسيله نفس نيكبولي ايچون راحوه قضاسندن ايکيوز نفر وقارشو سنده کي قله  
محافظه سی ايچون پلونه قضاسندن ايکي بيک نفر مشتا عسکری ترتیب او لندیني صره ده

موقع سائره ایچون دخی اول حوالیده کی قضالردن بر رمقدار عسکر ترتیب ایدلشدرو  
مشتای اردوی هایيون ایچون دخی کلیتلو عسکر ترتیب اولنوب حتی طرسوسلی کلک  
او غلی ایله عنزت او غلینک اصحاب اقشاردن اولدقلری استیخبار او لغله و طرسوس  
مقاطعه سی میراخور اول پایه سیله در کاه عالی قپو جی باشیلنندن بروجه مالکانه بوزاوق  
سنیجاغی متصرفی اولان جبار زاده سلیمان بک زیر اداره سنده بولنگاه موئی الیهمایی  
بشر یوز نفر عسکر ایله بهمه حال مشتای اردوی هایونه کوندر مک او زره سلیمان  
بکه امر عالی ارسال بیورلمشدرو .

بو اشناهه عصات صربیه تکرار یکی بازار قضاسنه تجاوز ایله بوسنه طریقی سد و بند  
ایمک داعیه سنده اولدقلری استیخبار قیتمغله بر شته مالک پاشا یکی بازار محافظه سنه  
مامور بیورلمشدرو .

روسیه لو لر بروجه بالا اسماعیلی استیلا ایتدکدن صکره اوراده کی عسکر لری دخی  
ابرائیل قلعه سی محاصره ایدن عسکر لریه ضم و علاوه ایدوب ابرائیله ایسه زاد  
و ذخیره قلاماش اولدینگندن محافظتی اولوب فی الاصل مفتیکدن وزیر اولق حسیله  
مفی پاشا دیوشهر تشعار اولان ارضرومی سید عبد الرحمن پاشا ایله ابرائیل ناظری اولان  
مشهور لاز احمد اغا بلدهی تسلیمیدن غیری چاره بوله مدقلنندن ویره ایله قلعه یه  
روسیه لو یه تسلیم ایدرک سکانیه بر لکده او اخر ذی الحجه ده سلسه تریه کلید کلار نده  
عبد الرحمن پاشا اناطولیده منصبی اولان انقره یه کوندر لری احمد اغا دخی خدمات  
سابقه سنه رعایةً اردوی هایون معینه استیخدام او لمق او زره شمی یه کتور لری .

اردوی هایون چرخه جیسی و سلسه والیسی اولان سروری پاشابو اشناهه سلسه تریه  
تقرب ایلدکده ابرائیلک کوجلری اورایه کله رک او توروب طوره حق یه قالمدینی  
بیانیه سلسه اهالیسی طرفدن عرض و بیان معدرت او لمعنگاه سروری پاشابو اشناهه  
هر از غرایده اعاده اولندی و سابقا طو جی و ایساچی محافظتی اولوب هر از غرایده تعین قلمش

اولان احمد پاشا اور ادن قالدیر یلوب ادرنه ده اقمت ایمک او زره او لطر فه تیار قیلنده .

بروجه بالا لازم کلان موقعله شتا عسکری ترتیب اولندینی صرده بطر فدن دخی  
ایام بهارک احوالی تذکر او لهرق بالجه قضالرک اعیان و وجوده و اصحاب اقداره ایسم  
و شهر تاری بیانیه خطابا اول بهارده قدر تاری یتدیکی مرتبه عسکر له اردوی  
هایونه یتشماری ایچون مقام خلافت کبر ادن دعوی متضمن او اصر علیه اصدار  
بیور لری و بشر اچه ترقی ایله در کاه عالی سپاه او جانی نفراتندن اولق او زره  
قسطمونی سنیجاغندن ایکیوز الی و سیواس سنیجاغی قضالرندن بیک و در کاه عالی  
سلحدار او جانی نفراتندن اولق او زره کوتاهیه و جوارنده کی قضالردن بشیوز و بوی

آباد و طاشکبری و جوارنده کی قضالردن ایکیوز الی نفر و میلاس و نیکسار و هر که  
و طاش آباد و قره یقا و صوبیجه و حوالیستنده واقع قضالردن بشر یوز نفر ترقیلو تحریری  
ضمتنده اوامر علیه کوندرلای .

و هر نه طرفه عسکر سوق لازم کاورسه همان افزار و ارسال او لمق او زره ادرنه ده  
براحتیاط اردوسی ترتیب وادرنه بوستاخی باشیسی طاغ دویرن او غلی محمد اغانک  
بواردویه باش بوغ تعیینی تنسب او لهرق روم ایلی خاندانلرینک اشرفی سیروزی  
اسماعیل بک زیر اداره سنده بولنان قضالردن برر مقدار عسکر ترتیب ایله ادرنه یه  
ارسالی ضمتنده میرموحی اليه امر عالی یازلای .

پیلاسلی محمد پاشازاده میرمیران کرامدن کوستندیل سنچانگی متصرف اسماعیل پاشا  
بوشاده سردار آکرمک امر خفیسی ایله کوستندیل اعیانی ادیب اغایی اعدام ایتمکله  
سائز اعیانلرک و بلکه سیروزی اسماعیل بک انسلاط امنیته بادی اولدینی صوفیه  
جانبی سرعسکری خورشید پاشا طرفندن رکاب هایونه عرض وانها او لمقدنن شاشی  
تامین افکار ایچون همان اسماعیل پاشانک امارتی رفع ایله اول حوالیدن طرد  
ودفع ایدلشد .

بوسنہ موسم بهارده باطر و نه باشبو غلاغی ایله اوچ قطعه قالیونک زیر حایه سنده طونه  
دو نخانی عنوانیله قره دکنر چیقارلش اولان شالویه لردن مامول و منتظر اولان  
فائدہ کوریله میوب بعضیسی روسيه دونخاننک صدمه سیله تائف اولدی بعضیسی  
دختی قره یه اوغرادی و روسيه سفینه لری جاجحا قرددکنر کشت و کذار ایله بعض  
سواحله و سفائن تجارت ایصال خسار ایتمکده اولدینی حالده پودان دریا الحاج محمد  
پاشا قوای حصارینه چیقوب بوغاز بکجیسی کی او زاقدن قره دکنر امالله دورین  
اظفار ایتمکده ایدی نهایت امر اقدام حضرت پادشاهی اقتضاسنجه اون ایکی قطعه اوچ  
انبار لو و قباقلو کیم قالیون و فرقین و قوروت سفینه لرندن عبارت بر دونخا ایله  
اواسط رجبده بوغازدن چیقوب روم ایلی قیلرینی قولالایه رق کوستنجه و منقالیه  
طرفلرینه کیتدى ایسنه ده روسيه دونخانه تصادف ایدوبده برايش کوریله مدي .

پیودان پاشانک اصلا معلومات بحریه سی اولدینی کی معیننده ایشه یارار صاباطان بحریه  
دختی یونغیدی . زیرا چکوک حسین پاشا بقیه سی اولان قبودانلر ایچنده اولدی قبه عمليات  
ایله فن محاره دریاده کسب ملکه ایتشن ذوات وار ایسنه ده سیدی علی پاشانک خدمات  
کین وعداوتنه اوغرایوب کیمی بغیر حق مقتول و کیمی بر طرفه مطرود و پریشان  
اولدقلرندن موجود اولان پودانلر ترسانه چاوشاغندن کله و وزور با کروهندن  
یاشمه دیوانخانه و قهوه خانده بزه او قیوب یازمق وهندسه او کر نمک نهایش بزم

ایشمز هان چاتوب آلمقدر دیه رک اوچ انبارلو یه بچاق چکمک و قلعه دیوارینه قورشون آتیق کی جز ائر لافیله بوش یره امرار ایام و بر طاق هذیانلره اخلاق اذهان عوام ایدن یاوه کویاندن عبارت ایدی . بناءً علیه بوسنہ قره دکزدہ دوننمای هایون بر ایش کوره میوب هان موسم شتا تقرب ایتد کده عودت ایله ترسانه یه ادخال او لمنش و قپودان پاشازجا رایوک دره ده خواجکان دیوان هایوندن سابقاً انکلتاره سفیری اسمعیل فرخ افدينه ساحلیخانه سنده اقامته مأمور قائمش ایدی مؤخر اذی الحجه ده عنزل وزارتی رفع ایله بروسدده اقامته مأمور قیلنوب یرینه حافظت علی پاشا قپودان دریا نصب اولنشدرو .

بروجه بالا روم ایلی سرحداتنك تقوینه اقدام اولنديني صردهه اناطولي جهتنك امر محافظه سنده دخی اهتمام او لنه رق ارضروم والیسی و شرق جانی سرعسکری فرهاد پاشانک موقع لازمه یه مقدار کفایه مشتا عسکری تعیه ایتد که نصکره بالذات قارصه واروب محافظه حدود و انخایه اعتنا ایلمسی کندو سنده امر و اشعار و معینه اناطولي قضاياندن کلی عسکر ترتیب اولنديني صردهه اناپه محافظه سی ایچون دخی چورم طرفندن بر مقدار عسکر ترتیب ایدلش ایدی .

ومقدیجه روسيه لو رک برآ و بحرآ فاش او زرینه هجوملری استماع او لنسی او زرینه طربزون والیسی و قره دکرک اناطولي سواحلی سرعسکری او لان شریف محمد پاشا در حال بر مقدار عسکر له امداد ایتد کدن بشقه ریزه اعیانی طوزجی او غلاني کایتو عسکر له فاشه کوندر مشن او لدیغندن اعدا کیرو چکلامش ایسه ده مؤخرآ ینه هجوملری استماع او لمغله کونیه سنجانی متصرف و فاش محافظی بولنان باطوملی زاده امین بک متبصرانه حرکت ایلمسی ایچون کندو سنده اکید و شدید امر لر یازدیني صردهه باطوم لیمانک محافظه سی ایچون دخی بشقه جه عسکر کوندر لمشیدی . کورجی طائفه سنده کوریال نام او بیانی رئیسی مشارالیه شریف پاشا یه مراجعت ایدرک آکر طرف دولت علیه دن عهده سنده سرکرده لک ویریلور سه صداقت ایله خدمت ایدرک فاش حوالیسنه روسيه لو لری او غرایمیه جغی بیان ایدوب شریف پاشا دخی آکر کمحالی روسيه لو دن تخلیص ایدرسه رکاب هایونه عرض وانها ایله کندو سنده سرکرده لک فرمانی کتورده جگنی وعد ایتمکله رئیس موئیه کمحالک استداد و استخلاصنه قیام ایتشیدی .

ایشته بویاه بروقت ناز کده او لظر فده کی وزرا و مأمورین ایچنه شقاق و نفاق دوشدی علی الخصوص مشارالیه شریف پاشا ایله چلدر والیسی و زیر سلیم پاشا بیننده در کار او لان عداوت بوائنا ده کسب شدت ایدرک شریف پاشانک حرکتی او زرینه سلیم

پاشا آجاره سمتنه چکامکله چلدر ایالی عسکردن خالی قالدی بولیه ایام سفرده شریف پاشانک اغراض نفسانیه ایله او غر اشمی ایسه مغایر رضای عالی اولدیندن هان عزل ایله طربزون ایالی علائیه سنجانی متصرفی اولان قائم مقام اسبق علی پاشایه بالتجیه سایم پاشانک چلدره واروبده محل ولاة اولان محلمه اقامت ایله امر محافظه دقت ایلسی امر و اشعار بیورلدی .

متعاقباً فرهاد پاشا دخی عزل اولنهرق صرفوع الوزاره حلبلی امیر الحاج اسبق ابراهیم پاشانک ابقاء وزارتیه عهده سنه طربزون والیکی و شرق سر عسکرلکی توجیه اولنوب آنک اول طرفه وصوله قدر ضبط وربط ایالله وارضرومده متحشد اولان عسکرک اداره سنه بافق او زره ارضروم کریکی ویس زاده امین اغا متسلم نصب و تعین ایدلی .

حالبوکه بومثابو کشمکشلر ایله محافظه حدود مصالحتی مهمم قالوب روسيه لوردنی بونی فرست اتخاذیله هان فاش او زرینه بیور و بیوب قلعه دی ضبط واستیلا ایلمشلر در . بونک او زرینه صو خوم قلعه سنک محافظه سی مسئله سی کسب نزاکت و اهمیت ایتمکله قلعه من بوره یه جبه خانه و مهمات ارسال اولنهرق امر محافظه دی اعتنا ایمک او زره محافظی بولنان متوفی کاش بک زاده ارسلان بکه امر عالی کوندر لمشدر .

### \* بعض و قابع خارجیه \*

بواونده ایران شاهی دخی روسيه لو ایله حرب او زره بولنوب اوغلی و ولی عهدی اولان مشهور عباس میرزا ایران اردو سنه سردار اکرم اولنهرق بالذات روسيه حدودنده بولنگله جهت جامعه دیانت اقتصاد سنجه ایکی دولت اسلامیه نک بر لکده دشمن مشترک او زرینه حرکتی امور مفروضه دن اولدینه منی شهزاده مشارالیه ک رأس حدودده بولنان مأمور لیله مراسم الفت و یکجھتیه رعایت ایمک او زره شرق جانی سر عسکری و چلدر والیکی ایله وان و قارص و بازید متصر فلرینه بو ائناده او امس علیه کوندر لمشدر .

عبدالرازاق ایران تاریخنده تحریر ایلدیکنه نظرآ بو ائناده روسيه لو طرفندن دولت ایرانیه یه تکلیف او لنان شرائط مصالحه صرمه سنه ایرانک بعض مالکی روسيه یه ترک ایله اکا مقابل ایرانلونک دخی ارضروم و بغداد کی بعض ممالک عثمانیه ضبط ایلسنه روسيه لونک موافقی مندرج بولنگش ایسنه بوكا عباس میرزا الدانیوب بو تکلیف خامه ( مصرع ) بدشت اهوی ناکر فته مبخش ) فحو اسنجه معامله ایلمشدر .

جلد ثامنده بیان او لندینی او زره روسيه لو ایله فرانسلو میاندلرنده عقد او لنان

صالحه حکمیجه جزائر سبعه فرانسه به ترک او لنش ایدو کنند آقد کرده کی روسيه  
دو نهانست قوماندانی سینیاوین معرفتیله جزائز مرقومه فرانسه لویه تسایم او لنشیدی  
و چونک سینیاوین ذاتاً فرانسلری سومدیکنند بوجزاری مع المکراهه ترک ایتش  
و دولته انگلتره بیننده اعلان حرب او لندن بحر بالطفه وارمق او زره جبله  
بوغازندن خروج ایله لیزبونه قدر کیتمش ایدی .

ارهه چوق کچمیوب روسيه وانگلتره دولتلری میانه لرنده محاربه تحقق ایدرک  
انگلیز لر سینیاوینک تحت قوماند سند بولان روسيه دونهانی ضبط ایتدیلر  
و هر طرفده روسيه نک تجارت سفینه لرینی اخذ ایدر اولدیلر .  
بر طرفدن دخی جزائز سبعه اوزرینه هعوم ایدرک بیک سکیز یوز طقوز سنه  
میلادیه سی شیرین ثانی افرنجیستنک اواسطه مصادف اولان اوخر شبانده زانده  
و کفالنیا و ایتاق و چریفو اطمینی ضبط واستیلا ایتد که نصکره ایماوره اوزرینه  
شیوه ایدرک حر با آنی دخی ضبط ایله دروننده کی فرانسلری اسیر ایدیلر و بعده  
قوفرهی تحت محاصره به الدیلر .

بو مناسبته فی الاصل قورفه اهالیسندن اولوب بک او غانده اقامت ایدن جوانی  
داندرنو نام تاجر انگلیز ایلچیسی موسیو آدردن بر قطعه پانته آمش اولدیعنی حالده  
نفس قورفه هنوز فرانسه لویدنده بولنق حسیله فرانسه مصالحتکاری موسیو مبورغ  
اشبو داندرنی فرانسه محیلرندن عدوادعا ایدرک بر تقریبله فرانسه شفارته جاب  
و حبس ایمکن انگلیز ایلچیسی انک تخایه سینیلی دولتعایه دن مطالبه ایدوب موسیو  
موبورغ ایسه بوبابده تعذ و اصرار ایده کلیدیکنندن باب عالی بوندن طولای التی آی  
قدر دوچار ازعاج اولدی و در سعادتچه هنوز معلوم اولیان حقوق دولیه مسائنه  
دائرخیلی مباحثه لر و قوع بولدی نهایت داندرنو دیوان هایون ترجمانک خانه سند مسافر  
اولق اوزرہ موبورغ ارض ایله مرقومک سینیلی تخایه ایتدیز یلوب و نمچه ایلچیستنک  
تو سلطیله داندرنو انگلیز حمایه سندن فراغت ایله دولتعایه حمایه سنه کیروب  
انجق بوملاسنه ایله طرف دولتعایه دن کندو سنه موقع شهریه بیکر غروش  
معاش تخصیص ایدلش و بوبیله وقت مضایقه ده بیهوده یزه جانب میری یه  
بر مصرف قبوسی اچلمشد .

فی الاصل وندیک مضافتندن اولان پارغه ناحیه سی روم ایلی قطعه سند بولنق  
حسیله جزائز سبعه جمهوریتک تشنگلند بوراسی طوغریدن طوغری یه مالک  
محرومیه الحاق او لنشیکن مؤخر آبروجه بالا جزائز سبعه فرانسه لو ضبط ایتد کده  
بغیر حق بوزایه دخی عسکر ادخال ایتش بیدی بوکره اولوجهمه قورفه محصور

او لیحق تپه دلتنی علی پاشادخی پارغه‌یی ضبط ایتمک ایستدیکنندن بوکا دائیر فرانسه مصلحتکداریله خیلیجه مباحثات جریان ایندکدن سکره نهایت پارغه‌ده کی فرانسلر قورفه امدادینه عنیقت ایله پارغه‌یی علی پاشایه تسلیم یاخود انکلتاره لو ضبط ایدو بده علی پاشایه تفویض ایدرسه علی پاشانک تسلمه اظهار صورت رضا ایدرک قرار قطعیسی دولتک تصدیقه تعليق ایتمشکن متعاقباً باب عالیه بر قطعه تقریر رسمي تقدیم ایله علی پاشا انکلتاره لویه اعانه ایدیورمش وایاما ورده اولان فرانسلر انکلتاره لویه مدافعه دن عاجز دکل ایکن علی پاشا انکلتاره لویه اعانه ایدیکنندن ایماواره قاعه‌سی ویره ایله تسلیم او لمنش دیو عظیم شکایتلره قیام ایتمشیدی . حالبوکه ایماواره ده فرانسه‌لو خدمتنه بولنان ارناؤدلر فرانسلرک معاملات در شناهه سندن متفر بولنلر یله بوکره انکلیز لرک ورودنده انلرک طرفه دونوب برلکده قلعه‌یه کیرمیلر مصلحتکدارک علی پاشا طرفیدن اعانه او لمنش دیسی ایشته بوکا مبنی اولوب بو ارناؤدلر ایسه فی الاصل علی پاشانک فرازیلرندن او لمغله آندن شکایت پک ناجحا اولدیفی مصلحتکداره تفهمیم ایله کویا محجوب ایدلشدرا .

مقدمما آقدکنر بوغازنده وحید افتدى ایله انکلیز مر خصی بیننده مواد مصالحة‌نک هدا کرده سی اشناسنده انکلیز دونناسنک استانبوله کاو بده دولتله دو نناسیله برلکده قره دکنر اصراری و روسيه‌لو علیهنه اعمالی خصوصنه قرار ویرلشیدی اکا بناءً درسعادتده مقیم انکلیز ایاچیسی آدر طرفیدن اشبو یکرمی درت سنه‌سی موسم بهار نده انکلتارونک آقدکنر دو نتماسی قوماندانه کوندریلان مکتوبلرده بر طام انکلیز سفان حربیه سنک دولتله دو نناسیله برلکده قره دکنر عنیمت ایتلری و قریم اوزرینه کتملری اشعار ایدلشیدی . اول اشاده ایسه فرانسه‌نک طولون لیماننده صیقی صیقیه تدارکات حربیه‌یه اقدام او لمنقده ایدو کنندن انکلیز امیرالی اوصولردن آیریله میوردی و معیننده کی سفن حربیه دن بر مقداری وندیک بوغازینه و بر مقداری دخی اول وقت تریسته ده لنگر انداز اولان روسيه‌کمیلری اوزرینه و بر طافنی ناپولی سمته افزار و ارسال ایتمشیدی . بوجهته قره دکنر کمی کوندره مامشیدی . خلال تشرین اولده دو نناسیله مینورقه جزیره‌سی آچقلر نده ایکن اورادن آدره یازمش اولدیفی مکتوبلنده اسباب مشروحه دن ناشی دو نناسندن قره دکنر کیتمک ایچون کمی افزار و ارسال ایده مدیکنندن طولایی اعتذار و بوکره قره دکنر دو نتا سوق اولنه حق اولدیفی حالده انکلیز بکلکلری ایدکنر بوغازینه کلکلر نده حقملر نده دوستانه معامله او لمنسی آمر بر قطعه فرمان عالی اصدراری لازم

کله جگنی در میان و برده اول ائماده فرانسه‌لونک اون یدی قطعه قیاق ایله طقوز پاره  
 فر قیندن عبارت برد نهایی بر تقریبه طولون لمانندن چیقو اکر چنه طرفه کنده‌یکی  
 معلوم دکل ایسه ده رو سیه‌لو ایله متفق اولق حسیله چناق قاعه بوغازینه عنیتی محتمل  
 اولدیندن آرقه سنه دوشوب قوالامق او زره بولندینی جهنه‌دختی النده او ایله بر فرمان عالینک  
 بو لنسی مناسب اوله جغی بیان ایتمشیدی انکلیز ایلچیسی امیرالک بومکتو بی باب عالیه  
 تقدیم ایله بوباده دولتعلیه‌نک مرادی نه اولدینی انتفسار ایلمش و بعده طولون  
 ترسانه سندن چیقمش اولان مذکور فرانسز دونخانست انکلیز دونخانستی طرفندن  
 مغلوب و منهزم ایدلش اولدینی دخی سویلمشدر حالبوکه و حید افندی مقدمه  
 بوغازده‌ایکن انکلیز دونخانست استانبوله کلوبده دولتعلیه دونخانیه بر لکده قره دکزه  
 کوندر لسی ایکن انکلیز مر خصیله سویاشمش و در سعادته و رو دنده مجالس مشورتده  
 دخی بونی ترویج ایلمش ایسه‌ده و کلادی دولتعلیه‌دن بعضیلری انى تنسیب ایتماش  
 اولدقلرندن بوکره موقع اجرایدقو نامسی جای بحث و تردد اوله رق انجمن مشورتده  
 در میان اولندقده بعضیلر (مقدمه سکسان ایکی سفر نده رو سیه دونخانیه برابر انکلیز  
 کمیلری کلوبده چشممه لماننده دولتعلیه دونخانستی احراق ایزدن مقدم رو سیه‌لویه  
 کمی ویرمکه بهانه اتخاذ ایمک او زره ابتدا دولتعلیه‌یه صاتیلک کمیلریمز واردیو عرض  
 ایدوب طرف دولتعلیه‌دن لزومی اولدینی ایما اولندقده کویا اناری رو سیه‌لویه  
 صائمش اولق صورتنده انکلیز ملاحانیله املا و تجهیز ایدرک دونخانی هایونه ایصال  
 خسار ایتدیلر و قریب العهدده رو سیه‌لو ایله اتحاد ایدرک دونخان ایله بوغازدن مرور  
 ایدرک استانبول پیشکاهنه قدر کلوب کتیدیلر بوکره دخی رو سیه‌لویه تعرض ایمک  
 بهانه سیه‌لویه قره دکزه کمک ایستملری اویولده بر خدوع اولمدون) دیو وهم و وسوسه‌یه  
 ذاھب اولدیلر بعضیلری دخی (انکلتره لونک رو سیه علیه‌نده بو لنسی مجرد  
 علکساندرینک ناپلیون ایله اتخاذ‌نند ناشی اولدینیه منی رو سیه لونک ناپلیون ایله  
 آره سی یوزیلوبده ینه انکلتره ایله دوست او لیویر مسی محتمل و تجارب عدیده ینه نظر  
 بوعصر ده دول اوروپانک ظواهر معاملاته الدانق جائز دکادر) دیدیلر بناء علیه  
 انکلیز دونخانست استانبوله کتور لسنه جسارت اولنه میوب (مقدمه کوریلان لزوم  
 او زرینه اویله بر مذاکره جریان ایتمش ایسه‌ده وقتی کمک و شمدی موسم شتا اولق  
 حسیله لزومی قلامش) دیو انکلیز ایلچیسنه جواب ویرلش و امر حافظه‌یه دهازیاده  
 اعتنا اولمک او زره آقدکز بوغازی مخافضی محمد درویش پاشایه امر نامه یازلمشدر  
 احصال دولتعلیه‌نک دول اوروپا اینچه‌دالک زیاده موثوق و معتمدی انکلتره دولتی  
 اولدینی جهنه و حید افندی انکلیز دونخانست استانبوله جلب ایله رو سیه‌لو علیه‌نده

اعمالی تصویب ایلمش اولدینی حالده اکثر ارکان سلطنت ایکی و قعه منقضیه بی یاد ایله تو حش ایدرک اکا مخالفت ایلدیلر .

غیریبدر که زیر ده بیان اولنه جنی وجهله اره سی چوق چکمیوب روسيه ایله فرانسه دولتاری آره سنده مخاصله ظهور ایدرک انکلتاره دولتی روسيه لو ایله متخد اولمک لازم کلیجک مخالفینک رأیلری تصویب و تحسین ایدلشددر .

بالاده بیان اولندینی اوزره روسيه اردوسی اول امرده طونه بی تجاوز ایدرک راسواتنده خسرو پاشای بوزمغله دولتعلیه نک دولچار تلاش واندیشه اولدینی اشناه درسعادتنه فرنز ایلچیسی دولاتور موبورغ مقدمانکلتاره لویه فارشو ناپلیونک احداث ایلمش اولدینی محاصره بريه اتفاقه دولتعلیه نک دخی داخل اولسنسی ودرسعادتنه کی انکلیز ایلچیسی موسیو آدره يول ویرلسنی تکلیف ایتد کده دولتعلیه اول امر ده روسيه لو ایله اولان منازعه سنک تسویه سی آرزو ایلدیکی بیانیله فرانسه لو نک بو بابده يالکن توسطنی قبول ایدرک مذکور تکلیفلری بعده ایحابنه باقیلور دیو چشدرمکده وروسيه لو ایله مصالحه قابل اولماز ایسه کله جک موسم بهارده کمال شدت ایله حر به دوام ایتمک اوزره بیوکتندار کاته تشیث ایلمکده ایدی .

ناپلیون ایسه روسيه لو لرک اولوجهمه طونه یالیسنده نائل غلبه اولدقلرینی روسيه ایمپراطوری علکساندری ایله اولان اتفاقیک اعلانه وسیله اتخاذ ایدرک ( ۱۸۰۹ ) سنہ میلادیه سی کانون اول افرنجیسنک او چنچی کونی مبعوثان ملت مجلسنده ایراد ایلدیکی خطابت رسمیه سنده ( خرواتستان قطعه سی دولمک حدودینی صاوہ نهربینه ایصال ایلدی بناءً علیه استانبول دولتیه هم حدود اولدیغمدن شرقده وآقدکنده اولان منافعمنه نظارت ایده بیله حکم بودولت اکریقه سی انکلتاره لو نک پچه نفوذندن قوتاررسه کندوستی حمایه ایدرم یوق اکر انکلیز لرک خیانت آمیز اخطار لرینه تبعیت ایلرسه تأدیی المدن کلور مواددندر .

دوست متفق اولان روسيه ایمپراطورینک ممالکنه فلاندی و غالیچیانک برستجاجنی و افلاق و بندانی الحاق ایلام بودولنک ترقیانی بنم حسدیمه طوقونماز ( دیتش و پارس ایلچیسی محب افندی بونطقک بوصورتی باب عالی به کوندروب بونک اوزرینه پارسده نصل حرکت ایتمک لازم کله جکنه دائر تعلمیات جدیده طلب ایتمشدیر چند روز صکره سالف الد کرسیستره مظفرینته دائیر رکاب هایوندن یازلمش اولان تحریرات پارسه بالوصول محب افندی یه حیات تازه کلشدر واکر چه بکر شده کی فرانزیقونسلوی عقیب محاربه ده پارسه تاتار چیقاروب و قوع حالی عرض ایلمش ایدو کندن فرانسه دولتی او جه کیفیته واقف اولمش ایسـه ده بوائناهاده روسيه لو ایله ناپلیونک الفت

وآمیزشی برکال اولدیغندن حقیقت حال مکتوم طویله رق پارس غزن‌تلرند روسیه  
غن‌تلرندن نقل ایله عکس ماده درج واعلان اوئنقده ایدی بوجهله رسماً محب  
افدی یه تبشير کیفیت اوئلدنی شایع اویجق فرانسز مأمور لرندن بعضیلری  
سفارتخانه یه کاهرک سردار اکرمک مظفریتی ایشتده لکن تفصیلاتنه معلوماتمذیوق  
بوندن ایمپراطور یزک منون اووهجنی درکار در دیه رک ذکر اولسان تحریراتک  
خلاصه وجهله ترجمه‌سی ایستیوب آلمشد.

اول وقت دولتیلیه‌نک درکار اولان ضعف حاله نظر آروسیه‌لونک چار چابوق نائل  
امل اولسی مأمول ایکن سلسه‌ر پیش‌کاهنده بروجه بالاون بیکدن زیاده روسیه‌لونک  
میدان محاربده دوشوب قالدینی ورویه اردوسی کلایاغلوب وطونه‌نک صاغ یقه‌منده  
المرند بولنان بعض قلاع و بقاع مستحکمه یه براز عسکر براجوب اوته طرفه‌عبوره  
محجور اولدینی جمله‌نک معلومی اولمش ونایلیونک مملکتینی روسیه مالکننه الحق  
ایتمد دیسی طاغده کی طاوشانی بخش واحسان قیلنندن اولسیله روسیه ایمپراطورینک  
بوندن طولایی زیر بار منتده قالمیه‌جنی اکلاشمشدز.

قالدیکه نایلیونک کمسنه‌یه و فامی و بر فکرده دوام و شبات اولیوب بوکره روسیه  
ایمپراطورینه ابراز ایلدیکی آثار دوستی و مخالصت دخی قریب العهدده مبدل برودت  
و هنایت منتج خصوصت اولمشدر شویله که: بالاده بیان اوئلدنی اوزره نایلیونک  
اوستیا ایله وقوع بولان سفر اخیرنده روسیه ایمپراطوری علکساندری طرفندن  
موعد اولان معاونتک بر ثمره‌سی کوره‌مدیک جهله‌نم من فعل اوله رق علکساندری  
ایله اولان معاملات و مخباراتنده پک صغوق طاوراندیغنه مبنی علکساندری دخی  
دولتک اداره‌سنجه بر طاق نقصانلری در میان ایدرک کندووسنک کبر و تعظمه  
طوقونه‌حق وجهله اعتداره محجور اولوب بوحاللار ایسیه نایلیون حفنه درکار  
اولان میل و محبتک تناقض و تدنسنه سبب اوئلدنی حالده مملکتینک ضبطنه نایلیونک  
قولا و قلماً ویردیکی ماذونیتک هنوز بر ثمره‌سی کوره‌میوب اندن طولایی محجوب  
لطفی دکل ایدی.

حالبوکه نایلیونک اوستیالو ایله عقد ایلدیکی مصالحة اقتضاسنجه و ارشاویا دوقة‌لغنه  
ایکی ملیون نقوسی حاوی یرلرک علاوه‌سی هر کمک نظر نده لهستان قریلتنک  
تجدیدینه علامت صایلمسی روسیه‌جه فوق العاده تلاش واندیشه‌یه سبب اولمش و حتی  
علکساندرینک الحاج و ابرامنه مبنی نایلیون طرفندن فيما بعد لهستان حکومتک  
اچیا اوئنامسنه و ازارشاویا دوقة‌لغنک حال حاضر ندن زیاده بیو دلمامسنه ولپلو و لهستان  
اسملرینک اوراق رسمیه‌ده ذکر اوئنامسنه دائر برقاوله امضا اوئنسی ایچون

پرسپورغده کی فرانسه ایاچیسی موسیو دوقولنکوره ماذونیت ویرمش ایدی . ایشته بومقاوله نامه نک تنظیمی اثنا سنده علکساندرینک همشیره سی (خران دوشزانان) نک ناپلیونه تزویجی مسئله هی میدانه قوندای شویله که : ویانه مصالحه هی او زرینه ناپلیونک شان و تعاضمی درجه قصاویه واصل اولدی بیوک امل و آرزولری هپ حاصل اولدی دردی الحق اولادی اولمی گفندن وفاتنده دولتی خاندانه موروث اولماهی ملاحظه سی ایدی بناء علیه مقدماعقد نیکاخنده کویا نظامه مغایر برخطا وقوع بولش ایدوکی بهانه سیله ایپراطوریچه روزه فنی تطبيق ایدوبده بز پرنسس ایله تزوج ایتمک آرزومنه دوشی و ویانه مصالحه سند برو بومسئله موضوع بحث اولمه باسلامش و کانون اولک اون یدیسنده ناپلیون ایپراطوریچه نی تطبيق ایامش ایدی بعده علکساندرینک همشیره سی تزوج ایتمک او زره کرمیت او زره مخابریه کیرشدی و دوقولنکور بوکیفیتی علکساندری یه تکلیف ایتدکده علکساندری کال منویت ایله قبول ایشه ده کویا والده سنک رضاسنی تحصیل ایچون برازمهمات ایستیوب بوندن غرضی مجرد لهستانه دائر اولان سالف الذکر مقاوله نامه نک امضا و تصدیقه قدر تزوج ماده سی تأخیر ایتمک ایدی حتی بواره ده مدکور مقاوله نامه پرسپورغده طرفیندن امضا او لنهشیکن ناپلیون طرفیندن تصدیقه انتظاراً برازدها لیت ولعل ایله امر تزویجی تأخیره دوشور مشیدی .

ناپلیون ایسه بوایشک تا خرندن طولانی بی قرار اولدی گی حالده کندوسنک تا هل ایده جکی شایع او لیحق اوروبا حکمداداننک اکثریتی انکله قرابت صوریه استحصاله هو سکار اوله رق او ستریا دولتی دخی عرض خواهش ورغبت ایلدیکندن ناپلیون بوماده گی مجلس وکلایه لدی الاحاله ناپلیونک رو سیه واو ستریا دولتلرندن قغیسیله کسب قرابت ایله سی فرانسه حقنده خیرلو اوله جنی مسئله هی میدانه چیقوب بوباده بین الوکلا اختلاف آرا و قوع بولدی بو اشناهه پرسپورغ پوسته سی کاردی و لهستانه دائر اولان مقاوله نامه نک امضا نه انتظار او لندی گی اکلاش لدی ناپلیون تیز مشرب اولدی گجه تله بوتسه ویف و تأخیردن طولانی دلکر اوله رق بعثتة افکاری متوجه اولدی و همان رو سیه لویه بوباده جواب ویرلسنی وارتق لهستان مقاوله نامه سی تصدقی ایده میه جکنک دخی بیلدری لمسنی امر ایتدی واو ستریا ایپراطورینک قزی ماری لویز کنپلیونه عقد نکاحی طرفینک رضاسیله قرار لاشدیزیله رق مارشال بزیه ناپلیون طرفیندن بالوکاله ویانه هی کیتیدی .

( وقایع سنہ ۱۲۲۵ )

اشبو بیک ایکیووز یکرمی بش سنہ ھجری هی محربنک او ائانه مصادف اولان بیک

سکر بیوز اون سنه میلادیه‌سی مارت افرنجی‌سنک اون برجی کونی و یانه ده  
مشار ایها ماری لویز ایله ناپلیونک رسماً نکاحی عقد اولندی .

وماری لویز هان و یانه دن حرکت ایله نیسان افرنجینک ابتدائنده پارسه مواصلات  
ایستگده امر رفاقت عظیم شنلکار ایله اجرا قنندی .

صوک محاربه‌ده ناپلیون اوستیریا دولته غلبه والمایده کندوسته مختلف اولنلری  
تهدید و دشمناندن الینی مالکی کندی متقلدری ایله ینلنرنده تقسیم ایمکله  
دولته بر مرتبه دها قوت ویردی واکثر ملوک اوروپا کندوسته سرفه ایمکله  
سلطنتک عظمتی نهایت مرتبه‌هه واردی .

بو صوره ده اوروپانک اک اسکی حکمدار ساسله‌سندن بر پرسس ایله تزوج ایمکله  
ملاسسه‌سیله حکمداران واصلزادکان یننده شان واعتبار بولدی و قرال طرفدارانک  
اکثری کندوسته مائل و متوجه اولدی .

وبوقرات صهریه حسبیله پارسده مقیم اولان اوستیریا ایلچیسی مترنیک اتخاذ  
ایلیکی مسلک پولیقه اقتضایله ناپلیونک اوستیریا دولتیه معامله‌سی مختلفت صورتی  
کسب ایدرک کوندن کونه طاتیلاشمقده ایدی .

انکلتره دولتی دکزلر سایه‌سندن ناپلیونک تأثیر نفوذندن وارسته قالمش ایسه ده  
نهایت بر کون انک یقه‌سی دخی بوجها نکرک الله پر دیوملاحته او لمقده ایدی .  
حالبوکه بوقوت وقدرت ناپلیونک ذاتیه قائم ایدی بر فلاکته اوغرادینی کی تشکیل  
ایتش اولدینی بربیوک هیئت حکومتک زوالی امر طبیعی ایدی بناءً علیه افکار عمیقه  
اصحابی ناپلیون دولتک دوام و بقاسنده اشتباه او زره ایدیلر .

وناپلیون فی الواقع بوتأهلی ایله اوروپانک اسکی حکمدار لرینی قالدیرمک افکارنده  
بولندیغنه بر دلیل کوسترمش ایسه ده کرک اوستیریا و کرک پروسیا و سائر حکمداران  
المانيا مغلوب و مجبوراً الدن چیقارمش اولدقلری بونجه مالکی خاطر لرندن چیقاره میوب  
تلایفه ماقفات و تدارک ضایعات ایچون دائمًا مترصد فرصت ایدیلر واوستیریا نک  
یاره‌لری قرابت صهریه ایله التیامیدر اوله منزدی .

وبروجه بالا روسیه‌لو طرفدن لهستان حقنده تکلیف اولان عهدا نامه‌ی ناپلیونک  
امضاله‌مامسی و تأهل خصوصنده جریان ایدن معامله‌سی روسیه ایپر اطواری  
علکساندرینک انفعالنی موجب اولشیدی . بوجهنه روسیه و فرانسه دولتیه یننده  
برودت پیدا اولوب اکرچه طرفین بونی پک زیاده کیزله رک یکدیگرها ایضاخات  
و تأمينات ویرمکده ایسه‌لر ده خصوصت قلیله‌لری کوندن کونه آرتقده ایدی .  
ناپلیون پارمه و پله زانس دوقله‌لقلرینی فرانسه‌یه الحق ایتدیکی کی پانک بالجمله

مالکنی و طوسقانه دوچه لغتی دخی فرانسه مالکنی الحق ایمکله ایتالیا اهالیسی پک زیاده متأثر اولدی و بجهته دخی ناپلیونک دشمنی چوغالدی .

وهنوز فیصل پذیر اویلان پایلق مسئله سندن طولای قاتولیک مذهبه معتمد اولان خرسیانلر هپ ناپلیونک خصم جانی ایدیلر .

چونکه ناپلیون بالاده بیان ایندیکمز وجهه پایانی ساونه بلده سنه نقل ایندکدنصرکه برسته قدر مسئله مذهبیه یوزی اوسته برآقدي بعده اشبوب مسئله روحانیه رأی خودیله حل و فصل ایمکه فالرشدی مثلا پایانک رأی و مداخله سی اولمسزین بر طاق پسقپوسنر نصب و تعیین ایدی و صرف مواد روحانیه دن اولان بر طاق مسئله لری یالکز هم افکاری اولان بر راق راهبیلرک موافقیله فصل ایندی ورومہ شهری فرانسه نک ایکنیجی پایختی او ملق اوزره فرانسه ایپرا طورینک بولندیینی یر پایایه اقامتكه او ملق یعنی پاپا کاه پارسدہ وکاه رومه ده اقامت ایلمک کی بعض خصوصاته خود بخود قرار ویردی بوبابده فرانسه رهباننک بر طاقی ناپلیون ایله هم افکار ایسه لرد سائری پایایه صدق و اخلاص اوزره بولنشلر و قرال طرفدارانیله اتفاق ایدرک بوبابده هر درلو فدا کارلغه حاضر لانشلر ایدی ناپلیون ایسه قوتنه مغور اولدیغندن مسائل مذهبیه نک جبر و زور ایله تسویه اولنه میه جغتی دوشونه میوب بوبابده بیهوده اصرار ایله کندو دشمنلرینک الارینه کسکین سلاحلر ویرمکده ایدی . اسپانیا مسئله سی ایسه کیتدیکه کسب مشکلات ایلمکده و انکلیز لر ایله فرانسلر بیتنده محاربه فوق العاده شدت ایله دوام ایمکده ایدی .

مشکلات مشرونهنک او کنی آملق ایچون ناپلیون هر طرفده جسمی اردویلر بولندره مغه محبور اولدیغندن کرک نفوسيجه و کرک ماجه فرانسه بر بیوک واغر یوک الشده بولندیینی جهته فرانسلر دخی بوحاللردن او صانونب نفرت ایمکه باشلامشلر ایدی . ناپلیون دخی نهایت کندو حرص و طمعی سبیله او غرامش اولدیینی بونجه مشکلاتک او کنی الله میه جغتی اکلادی وبعض مرتبه تعديل افکار ایدی شویله که : اولوقته قدر قزانیش اولدیینی قوت وقدرتنه قناعت و جنکیز لک و خوزریز لک وادیسنده متخدنی اولان جهانکیرک مسلکنکن فراغت ایله بونجه سنه لرد بیرو متند اولان محاربیه نهایت ویرمک وارتق صلاح وصلاح یولن طومق بیتنده اولدیغنه دار عالمه تأمینات و دول اجنیه نزدنه مقیم اولان سفر اسنے بو یولده تعلیمات ویرمکه باشладی ایسه ده معلوم اولان مناج و مشوارینه نظرا بو مسلکده دوام ایده جکنه هیچ بر طرفدن اینایله میوردی .

قالدیکه ناپلیون اول باول اسپانیا مسئله سنک دخواهی وجهه تسویه سنه وانکلیز لری

صلحه یا تورمک ایچون <sup>خواصره</sup> بریه اصولنک تما میله اجرا سنه محتاج ایدی حالموکه  
ایشک اک کوچ یری بورلری <sup>ایدی</sup> .

زیرا اسپانیا و پورتکیز اهالیسی ملتیجه ایقا لانوب حریتلرینی محافظه ایچون فدائیلک  
یولنده چالیشوب چلامقده ایدی و مشهور سیر آرتورو لاسلی نام انگلیز جنرالی  
دخی بر انگلیز اردوسیله انله معاوونت ایشکده ایدی .

و سنه ساخته و قاییه صره سنده بیان ایتدیکمز وجهه طلاوره محاربه سنده فرانسلر  
پک فنا حالده منزم او له رق کیرو دونمشلر ایدی شمدی اندن صکره خامهوره  
کلان اسپانیا و قواعاتی بیان ایده م .

### \* اسپانیا و قواعاتی \*

طلاوره محاربه سنده انگلیز و اسپانیول عساکری غالب و مظفر اولدیلر ایسه ده  
اسپانیولارک امر اداره لری منتظم او نیوب و قیلله ذخیره تدارکنده تسیب ایلکارندن  
انگلیز لر دخی حرکت تجاوزیه دن واژ چکدیلر و اسپانیولار ایله بر لکده تاثر نهری  
سوا حلنی ترک ایله قوادانه نهریته طوغری حرکت ایتدیلر و اسپانیولار اندلس  
سن جاغنده واقع سیرا موزا طاغلرینک آرقه سنده چکاندکاری کی انگلیز لر دخی  
بادا ژوژ بلده سی اطرافنده موقع طوتدیلر .

و جنral آرتورو لاسلی ارتق میدان محاربه سندن چکینه رک منیع و مستحکم موقع  
طوتوباده اطرافه چته لر ارسال یعنی او جی بلوکاری طرزنده چوک چوک فرقه لر  
تریب ایله هر طرفدن فرانسلری اشغال و بوجهمه وقت قازابوبدہ امر اداره لری  
واردولرینی تحت انتظام و انصباطه ادخال ایتمک او زره اسپانیولاره نصیحت ویردی .  
اول وقت اسپانیولارک باشنده جمهه سنک اطاعت ایده بیله جکی بر رئیس  
بو لخندیغندن هر سن جاغلک اداره سی ایچون بر مجلس و اداره عمومیه ایچون دخی  
بر بیوک مرکز مجلسی یا پشادر ایدی . و اسپانیولار اصلا انصباط التنسدہ او لیوب  
واهی ادعالر ایله متعدد فرقه لرہ منقسم او له رق بعضیلری قرالیت اصولنہ توفیقا  
اداره مملکت آرزو سندہ و بعضیلری دخی ملت مجلسنک اجتماعنی طلب ایتمکده  
ایدیلر . بو کشاکشلر ارہ سندنہ مرکز مجلسی امر اداره دن عاجز قاله رق مات  
مجلسنک اجتماعنہ قرار و یروب موقعتاً اداره حکومتی اتی اعضا دن مرکب بر قو میسیونه  
حواله ایتمشیدی .

فرانسلر فرقه لری ایسه طلاوره بوز غون سندن صکره مادرید حوالیستنده بر لشمشلر  
و بوجهمه قوت بوله رق قتالو نیا سن جاغنی کاما <sup>لا</sup> استیلا و زیر و نا بلده و قلعه سفی  
بعد الماحاصره ضبط و تسخیر و اراغون مملکتنی تحت اطاعته ادخال ایتشلر ایدی .

اچق اسپانيوللار طرفيندن چيقاريلان چتىه لر فرانسلرلە آرام و راحمەت و يرىميوب عظيم خسار وزيان ويرمكده والارينه دوشن فرانسلرى خسته يا مجروح دىميوب بلا امان اولدرمكده ايديلر . فرانسلر جزرلارى دىخى ناپالىوندن الدقللى تعليمات اوزرە اسپانيوللار حىنده اصلاح رەمم و شفقت ايمىزلىرىدى . بىناءً عليه اولوقت اسپانيادە و حشىانە معاهدەلات و قابىل تەرىف اوپيان مظالم و تعدىيات و قوئە كەتكەدە ايدى .

اسپانیا قرایتی عنوانی حامل اولان ژوژف آگرچه اهالی حقنده بو مرتبه شدت  
کوستاریکنی تجویز ایمیوب بو بابده برادرینه و جنرالار ینه مخالف ایسه ده قومانده  
کندو سنه اول مدیغدن بر شی یا به مازدی . و فرانسر جنرالار ینک اویله شدتلو  
معاملاتی اختلالک تسکینه مدار اوله میوب بلکه بومعاملات ظالمانه دن طولای  
اسپانیولار کفر انسرلر حقنده بعض وعداو تلری زیاده اولمقده و چتلری کوندن کونه  
چوغالمقده ایدی . شویله که : هر طرفدن قوم کبی قینایوب فرانسها ردوسنک مخبارانه  
مانع اولدقدن بشقه هیچ بر طرفده امنیت برآقیوب فرانسلری عادتا نهله که یه  
دو چار ایدرلردی . و فرانسر جنرالاری بوفلا کته قارشو نه یا به جقلرینی بیلمز لردی .  
اسپانیولار بو اصولده دوام ایتسه لر آز وقت طرفنده مظفر اوله جقلرنده شبهه  
یوچ ایکن انکلایز جنرالنک رأی و نصیحته مخالف اوله رق المتش بیک نفردن  
مرکب براردو تشکیل ایدوب مادریدی استخلاص ایتمک او زره فرانسلر  
میدان محاربه می ایتمک سوداشه دوشیدیلر .

حالبسوکه (۱۸۰۹) سنه ميلاديه سی تشرين ثانیه سنه فرانسزler ايله بو يولده و قوع بولان او قانه محاربه سنه اسيانيولار كلياً مغلوب اوله رق بالجمله مهمات و ادوات حربيه لريني ميدان محاربه ده ترك ايتشلر . وبتون بتون ياس و فتور كتور مكه باشلايان فرانسزله يكيدن جسارت ويرمشلر و تكرار انلري مظفر يه اميدينه دو شرمتشلر ايدي .

اسپانیا قرالی و ناپلیون ک برادری اولان ژوئف اشبو (۱۲۲۵) سنه هجریه سی  
محرمه مصادف اولان (۱۸۱۰) سنه میلادیه سی او ائماده بالنفس بر فرانز  
اردو سیله حرکت ایدرک سویل بلده سفی ضبط ایلدی . قادریس شهرینک  
محاصره سنه باشладی .

آنچه ناپلیون کرتیینه کوره محاربه به بوسنه نک صولت بهارنده شدت و یرماک لازم کیکله یاز موسمی یالکز بعض قلاعک محاصره سیله کپورمک او زره جنرالرینه تعاملات کوندرمش اولدینگدن بو پایزین باشی تنشات و قوعه کامشد.

اوائل رجیہ مصادف اولان ایلوں افرنجی ابتدالرندہ فرانسز اردوسی ماسینالک  
قوماندہ سی تھتتھے او له رق ایلرویمکہ باشلاڈی واوکنہ کلان دشمن فرقہ لرجی

چکنه یوب چه رک پور تکیز ممالکنه کیردی و قوامبرا بلده سی پاشکاهنده انکلیز  
اردو سنه تصادف ایدی .

انکلیز اردو سنه قوماندانی سالف الذکر سیر ارتور ولسلی ایدی که خدمات  
مقبوله سنه مكافأةً اول انساده انکلیز دولتی طرفندن کندو سنه لورد ولینکتون  
عنوانی ویرلشیدی . بو ماهر جنزال اوراده محکم موقعلر طوتمش ایدو کندن  
اوزرینه فرانسز لر هر نقدر شدت ایله هجوم ایتدیلر ایسه ده ظفر یاب اوله میوب  
کیرو چکلدلر .

مؤخرآ ماسینا طاغ ایخندن بر یول بولوب انکلیز لرک ارقه سنه کسمکه تشبت ایدی چک  
لورد ولینکتون در حال تبدیل موقعه محبوز اولمگه فرانسز لر بلا مانع قوامبرا  
بلده سنه داخل اولدیلر .

بونک اوزرینه لورد ولینکتون سرعت ایله کیرو چکیله رک پور تقلاک پایختی اولان  
لیزبون بلده سنه قریب ( طورس و دراس ) نام محلده حاضرله مشن اولدیغی غایت  
جسم و مکمل استحکاماته کیروب صیغندی فرانسز لر اندن بی خبر اولوب انکلیز لری  
تعقیب ایدرک اورایه وصولارنده انکلیز لرک اویله متین استحکام ایخنده محفوظ  
اولدقلرینی کور چک حیرتده قالوب طور دیلر و نه یا به جقلرینی شاشر دیلر .

بو آنه قدر ناپلیون اسپانیا یه جسمی اردو لر سوق ایتمش ایسه ده بونلر کیجه کوندو ز  
اوغر اشمقده و حدسز حسابری آوجی فرقه لریه یعنی اسپانیول چته لریله  
جنکاششمکده بوندقلنندن خیلیسی تلف اولمشیدی بوجهته ماسینا اردو سی دخی  
ضعیف بولنوب اویله متین استحکام ارقه سنه و مهار تلو بر جنرالک قومانده سی  
الشده بولنان بر شجاعتو اردونک اوزرینه واره یا به چک حالده دکل ایدی .  
مع هذا ماسینا کیرو چکلمکی تجویز ایتمیوب انکلیز لری محاصره ایله تضییقه قرار  
ویردی . و کندو سنه انکلیز لرک هبومندن و اهالیسک تعرضاً ندن امین ایتمک  
اوزرہ سانتازن نام موقعی طودی . و معیندہ کی امرای عسکریه دن جنزال  
فوومنی فرانسیه کوندردی و ناپلیونندن جواب کنجه یه دک اوراده بکلمک اوزرہ  
قرار ویردی .

کرک لورد ولینکتون و کرک ماسینا ایکیسی دخی جسور و بهادر و فن حربدہ  
ماهر اولمگه برابر بر بریسک درجه اقتداری پاک اعلی بیلدکار ندن حرکات تجاوز یه دن  
اجتناب ایله قارشو لقلی تدا بیر تحفظیه یه اهتمام ایدر لردی .

بو صرده ده لورد ولینکتون ممالکتی یاقوب خراب ایتمک و بریرده ذخیره و ماکولات  
سائره بر اقامق اوزرہ پور تکیز لر تعلیمات ویرمکله اکر پور تکیز لر بو تعلیماتی در حال

اجرا ایتمش او لسیدیلر فرانسز اردو سنک کلیا پریشان اوله جنی درکار ایدی .  
لکن پورتکیز مأمورلری بوکاراضی اولمقداری جهتهله فرانسلر اوراده یرلشدیلر  
و دکن یولی انکلایزلره آچیق ایسده براً فرانسلر هر طرفی حصر و احاطه  
ایتدکارندن کرک لیزبون شهرنده و کرک انکلایز اردو کاهنده ذخیره تدارکی  
ایچون صعوبت چکلمکده ایدی .

انکاتره اهالیسی دخی پورتقال مملکتنک محافظه سندن مأیوس اوله رق هر کون  
ولینکتون اردو سنک کمیرله عودنه منتظر اوله یورلردی و بوکیفت انکلایز و کلاسنک  
موفیتیسز لکنه حل اوله رق پارلامنتوده مخالفین کروهی کوندن کونه کسب نفوذ  
ایتمکده ایدیلر اول ائناده انکاتره قرالنک مبتلا اولدینی جنون علی یکدین میدانه  
چیقمعله و کلا برقات دها مشکلاته اوغر ایدیلر . و مخالفین کروهی ولی عهد اولان  
پرنس دوغالک قرال قائم مقام لغنه تعین او لنسنی تکلیف ایدیلر . حالبوکه پرنس  
دوغال صلح و صلاحه مائل اولوب و کلا ایسه متوفی پیتک طاقی اوله رق حر بک  
کمال شدت ایله دوامی رائینده بولند فارندن بو تکلیفه روی رضا کوسترمدیلر  
ایسدهه قرالک فلاخ بوله میه جنی تعین ایتدیکنه مبنی ناچار بعض شرائط ایله پرنس  
دوغالک قائم مقام لغنه قبول ایدیلر .

پرنس دوغال ریاست حکومته چکدکده بردن بره دولتك پولیقه سنی تبدیله جسارت  
ایده میوب مخالفین کروهی ایسه هر وقت پارلامنتوده و کلانک اوزریسنه هجوم ومادی  
و معنوی کوریلان خسارا تند بحث ایله صلح یوله کیدلسنی شدیدا طلب  
ایدرلردی . و کلا دخی بحوالدن خوف ایدر اولد قلری جهتهله ارتق محاربه به مداومتند  
واز چکهرک لورد ولینکتون پورتقال و اسپانیایی ترک ایله انکاتره به عودت ایلامسنه  
کندو سننه اشعار ایدیلر .

لورد ولینکتون ایسه بوکا جواباً موقعنک منع و مستحبک اولدینی بیانیله محاربه ده  
دوام اولنق ایچون و کلابی اقناعه چالیشور و بر طرفدن دخی تدابیر حر بیه سنک  
اجرا آتیله اوغر اشور ایدی .

کلام جنزال فوومنک حالنه بودات بر چوق زحمتلر چکوب بیوک تهملکه لر کچوره رک  
کوچ ایله پارسه وصول ایله پورتقال و اسپانیا نک احوالی ناپلیونه عرض ایدی .  
ناپلیون اسپانیا غائله لرندن بیقمش اوصاصم اولدینگندن ارتق بو مسئله یه چندان  
اهمیت ویرمن او لمشیدی . فقط جنزال فوومنک ویردیکی معلوماته نظرآ ایشك  
اهمیتی درک ایله هان ماسینایه امداد ایمک افکارینه دوشدی . لکن کندو سنک  
حرصی و قاعتسز لکی آثارندن اولنق اوزرہ شدت ایله اجراسنه چاشدینی

محاصره بريه اصولندن طولاني اور وپانك دول شماليه سيله بر طاقه مشكلات  
چيقاروب جانب شماليده گندو عليهنه بر بيشوه محاريه اسباني حاضر لانقدرده  
اولديني جهته جانب شماليده اولان اردولردن عسکر افراز ايله اسپانييه كوندرمك  
قابل دکل ايدي .

بناءً عليه نايليون شوالده اسپانياده مجددًا براردو کوندره میه جکنی اسپانياده کی فرانز قوماندانرینه بیان ایله برابر معتمدنده کی قوه عسکریه یعنی حسن استعمال ایله ايش کوره بیلماری ایچون کندولرینه عرض و عميق تعلمات کوندرد کدن بشقه مارشال ماسینیا به خطابا مفصل و مشروح برقطعه تعلمات یازوب جنرال فووه یدیله ارسال ایلدی . ماسینیا ایسه جنرال فووه نک عنیتمند برو فرانسه دن هیچ بر خبر الله ماش واردوسنی اداره ایچون ذخیره تدارکنده عظیم مشکلات چکمکده بولمنش ایدی بش آیدنبرو دولت دن خبر الله میوب بلا امداد ولا تعلمات قالش واطرافی اعدا احاطه ایتش اولان بر قوماندانک اصل موقع مشکله بولنه جنی تعریفه محاج دکلدر حل بولیه ایکن ماسینا فوق العاده ثبات ایله آن با آن ظهوره کلان مشکله کوکس کروب طور مقدمه ایدی اردو سندنده کی خابطان عسکریه یا اس و قبور کتور مس واچلرینه اتفاقیز اق کیرمش ایدی عسکرک البسه لری دوکلش وایق قابلی پاره باره او لمش الحال مسافت و محرومیت صوک درجه یه وارمش ایدی مع هذا ماسینا فریب العهدده کندولرینه امداد کله رک اذکلیز لری امحا ایله و اضطررینه عظیم خدمت ایتش اوله جقلری و بیوک شان و شرف قازانه جقلری بیانیله عسکری تشویق و تشجیع ایدر و تاثر نهرینی کچمک او زره جنرال ایله مع رفیله کوئی انشاسه چالیشور ایدی ایشه اول اثناهه جنرال فووه اسپانياده و اصل اوله رزق ناپلیونک او امری قوماندانلره تبلیغ ایدی ناپلیون اسپانياده کی قوماندالریه کوندرمش اولدینی تعلماتده بعض فرقه لرک سریعا ماسیننا معینه وارملری خی امر ایتش اولدینیه مبین بوناردن جنرال غاردان در حال معیننده کی عسکر ایله یوله روان اوله رق ماسیننانک اردو کاهنه بر کونلک مسافریه قادر ایلر و لمش ایسه ده هیچ بر فرانز فرقه سنه تصادف ایدیکنه واردونک نره ده اولدینیه بیلمدیکنه مبین دشمنه تصادف ایدو بده بر تهاکه یه او غرامق خوفیله المیده یه عودت ایدرک اوراده بر آلای عسکر ایله جنرال دور وئه یی بولمش جنرال دور وئه ایسه ناپلیوندن المش اولدینی قلعی المقاد اصره امتالا پور تقاهه عنیت ایمکه مجبور اولدینگندن جنرال غاردانک فرقه سندن برمقدار عسکر الوب معیننده کی آلیه فانه رق سریعا حرکت ایله بر قاچ کون صکره ماسیننانک اردو سنه واره بیلماش و جنرال فووه دخی اردو کاهه وصول بولشدرا .

نالیونک موقع حربی بیلیمیه رک کوندرمش اولدینی تعلیمات بتون بتون طبیعت مصاحته  
مغایر اولدیندن اجراسی قابل دکل ایدی و مارشال ماسینا او تو ز بیک عسکر  
ایسترا یکن طقوز بیک نفر کلش اولدیندن بتون بتون مایوس اولدی همان جنرال  
فووه نک نالیوندن شفاهای ادینی اوامری تبلیغ ایتمک اوزره بر دیوان حرب  
تشکیل ایدی .

دیوان حربده ایجاب مصاحت لدی المطالعه تائز نهایی کمک ممکن ایسه ده احوال عمومیه یه  
نظر با دادا وز شهرینک محاصره سیله مشغول اولان مارشال سولتک اردوسیله کلوب  
یتشمی مامول قوی اولدیندن انک ورو دینه انتظار او لتفق او زره قرار ویرلدی .  
الحاصل نالیونک کوندرمش اولدینی تعلیمات او زره اسپانیاده کی فرانسز قوماندانلرینک  
ماسینایه امداد واعانه یه ایله پورت شکیزدن انکلیز لرک طرد ودفعی چاره سی  
دوشونیلیوردی فرانسز قوماندانلری ایسه ماسینایه امداد ایده بیله جک حالده  
دکل ایدیلر .

زیرا فرانسز قوماندانلرینک اسپانیانک اراغون سنجاغنده بولنان جنرال شوشه مکیانسنه  
وطور طوزه قاعده لری ضبط ایتمش و طراغونه نک محاصره سنه ابتدار ایامش ایسه ده  
بو سنجاغلک لا یقیله انصباط الته کیرمی اشبوع طراغونه نک دخی فتحنہ موقوف ایدی  
بو ایسه قولای برایش دکل ایدی .

موری سنجاغنده ایسه اسپانیولرک یکرمی بیک نفردن مرکب برجعیتلری  
و بادا وزایله اولیوانس طرف لرنده یکرمی سکز بیک راده سنده بر فرقه لری و مازکی  
دولار و مانه نک تحت قومانده سنده دیکر برار دولری اولدقدن بشقه نوبنو تشکیل  
ایستکاری چته لر دخی طاغلری قاپلار دی .

چونکه اسپانیولر میدان جنکنده فرانسز لر ایله باشه چیمه میه جقلرینی کر کی کی  
اکلادق لرنده بولیله اوفق تفک فرقه لر ایله فرانسز لری راست کلکاری یر لرده  
اور مق و بولیله اوفق تفک آوجی محاربه لریه کیجه کوندو ز انلر راحت ویرمیوب  
یور مق اصولی الترام ایمشر ایدی .

(اندلوزیا) اندلس سنجاغنک احواله کانجه بوراده کی فرانسز عساکری اوج  
فرقه یه منقسم اولوب بونارک مجموعی بدایت امرده سکسان بیک نفر اولدینی حالده  
قیریله قیریله قرق بیک نفردن عبارت قلمشیدی . و فرانسز لر سویل بلده سی ضبط  
ایند کدن صکره اسپانیانک اداره عمومیه سنه مأمور اولان قومسیون قادرقس شهرینه  
التجا ایدرک ترتیبات حر بیهی لورد ولینکتونک برادری هائزی ولائلی وجنرال  
بالاق وسائل انکلیز امرای عسکریه سی ایله مذاکره ایمکده ایدیلر .

قادقس شهری و جوار نده کی لئون اطهسی ذخائر و مهمات ایله مملو اولدقدن بشقه  
یدی بیک انگلیز واون سکن بیک اسپانیول عسکری ایله محافظه او لمقدمه ایدی .  
بوصره ده مارشال و یقتوور قادری محاصره ایله ضبطنه قیام ایلمش ایسه ده عسکری  
بو ایشک عهده سندن کلکه کفایت درجه سمنده اول مدینی جهته مارشال سولتدن  
استعداد ایتمشیدی مارشال سولتك ایسه اکا عداوتی اولدیندن برچوق عذرلر  
بیان ایدرک امداد و اعانه دن استنکاف ایلمش ایدی .

بعده ماسینانک امدادینه ایرشمی ایچون ناپلیونک تعیانی کندوسنه واصل اولدقدنه  
غرناطه حوالی سندن بولوب صانک ماسینانک امدادینه کیدیور کبی اردوسیه حرکت ایلمش  
ایسه ده ماسینایه اولان حسدندن و انسای راهده دوچار اوله جنی مشکلات عظیمه  
در خاطر ایتمسندن ناشی ایاق سوریکه عذر و بهانه لر تحری ایدرک یوله چیقو ب انسای  
راهده ابتدا اوریوانسه بلده سی ضبط ایتد کدنصرک باداز و رشپری محاصر دایله مشغول  
اولمشیدی حالبکه باداز و رکبی بر مستحکم موقعی ضبط ایمک قولای برايش دکل  
ایدی و کندوسنک وظیفه مأموریتی ماسینایه امداد ایتمکدن عبارت ایدی .

برو طرفده ماسینا خیلی وقت سولتك امدادینه منتظر اولوب طور دی نهایت  
اردوسنک تاب و طاقتی قلیوب دها زیاده طور سه بر تهله که ظهور ایده بیله جکنی  
کور دی بناءً علیه اشبیو (۱۲۲۵) سنه هجریه سی او اخرینه مصادف اولان (۱۸۱۱)  
سنه میلادیه سی مارت افرنجیسی اوائلنده موقعی ترک ایله رجعت ایدرک الواه قدر  
چکلای و نهایت پورقال مملکتنی ترک ایله دو توب اسپینایه کلی و المیده و صلامانقه  
اره سنه صیغندی لورد ولینکتون ایسه ارقه سندن تعقیب ایدوب کلیور دی .

بوصره ده مارشال سولت قرق ایکی کون محاصره دننصره باداز و رک بله سی فتح ایله  
سکن بیک اسیر و کلیتو ذخیره و مهمات الله چورمش ایسه ده ماسینا اردوسنک  
پورقالدن چکلمسی حسیله اسپینانک جانب شمایسی آچق قالمش و انگلیز و پور تکیز  
واسپانیول فرقه لری جسار ته کله رک کمال شدت ایله جنکه کیرشمش اولدقلرندن  
مارشال سولت باداز و رک محافظه سندن عاجز قاله رق کندوسی امداده محتاج اولمشادر .  
وایش کوندن کونه آخر لاشمقده اولدیندن امر ای عسکریه بر چاره بوله میوب  
تکرار جزال فووهی ناپلیونک یانه کوندر مشلدر .

ناپلیون بواحواله کسب و قوف ایتد کده ماسینانک ساتارن موقعی ترک ایله اسپینایه  
چکلمسندن طولایی حد تلونب ماسینایه تکدیر نامه ارسال ایله سریعاً لورد ولینکتون  
اردوسنک ارقه سندن اور مسی امر ایتش و اسپینایه کی فرانسر فرقه لری بر لشویده  
مارشال سولتك امدادینه ایرشمی ایچون تعیمات کوندر مشلدر .

حالبو که انکلیز لر مقدمدا پور تکیز و اسپانیا سفر لرندن مأیوس اوله رق انگلتره و کلاسی اردولرینک اعاده سنه قرار ویرمشلر ایکن لورد و لینکتون ثبات کوستروب بوکره رأی و افکارینک نفس الامرہ موافق اولدینی فعلا ثابت اولمغله لورد و لینکتون انگلتره جه بیوک شرف و شان قازانش وعلى العموم انکلیز لرک افکاری صورت قطعیه ده محاربہ نک دوامی طرفه توجه ایلمش او لمسلیه لورد و لینکتون ارتق مخالفت غائمه سندن قورسیله رق ذهنی تمایله تدا بیر حریبه یه صرف ایمکه باشلامش و فرانسلرک ضعفی فرست و بوفرصتی غنیمت بیله رک همان باداژوزک ضبط واستزادیه قیام ایلمشیدی و معینته کی اردو قرق ایکی بیک نفردن مرکب اولوب بونلرک یکرمی یدی بیکی انکلیز واون ایکی بیکی پور تکیز و باقیی اسپانیول ایدی .

ماسینا ناپلیوندن آلدینی امر او زرینه ( ۱۸۱۱ ) سنه میلادیه سی مایس افرنجیسی اوائلنده او تو ز سکن بیک نفردن مرکب بر فرانسز اردو سیله لورد و لینکتون اردو سندن ارقه سندن قوشوب ( فوانتس دونورو ) نام قریه جوارنده اکا تصادف وشدت ایله انکلیز لرک او زرینه هجوم ایدرک اوچکون محاربہ متده اولمش ایسه ده انکلیز اردو سی یرنندن قدامتیق قابل او لمدینگدن ما سینا انکلیز لر ایله باشه چیقه میه جغنی اکلایوب انلرک الله دوشمامک ایچون بر تقریبله محاربہ دن چکیله رک المیده قلعه سی ایله اندقد نصکره سالاما مانعه حوالیسنه عودت ایلمشدر .

اول اثناده بر انکلیز فرقه سی دخی باداژوز او زرینه یوریمکده او لمسلیه مارشال سولت ( اسطرا مادرورا ) سنجاغنه قوشوب او دخی بر انکلیز فرقه سنه تصادف ایله جنکه کیرشمیش ایسه ده بوراده دخی بر انکلیز مظفر اوله میوب رجعته مجبور اولدقلر ندن مارشال سولت معینته کی عسکر له باداژوز جو از نده بر موقع طوتوب تحفظ حاله کیرمشدر . احاصل فرانسز جنرالرینک ترتیب و تدبیرلری لورد و لینکتونک مهارت وبصیرت ایله حرکته پور تکیز و اسپانیول عساکرینک غیرت و شجاعته غالب کله میوب فرانسز اردو لری پریشان لغه دو چار اولمغله ناپلیونک امید و امکاری هپ محو و هبا اولوب کیتمشدر .

مادریدده قیامش اولان قرال زوژف دخی پک فنا حالده ایدی نفوذ یوق اچه یوق قرال عنواندن بشقه بر شیئه مالک دکل ایدی اسپانیانک بویله بر پریشان لغه باقوب تأسف ایدرک کاه استغفا ایمک و کاه نتیجه و قواعاته منظر اولق مطالعه سیله بر حال تردد و تذبذبده ایدی بوکره فرانسز فرقه لرینک بر منوال مشروح و قوعه کلان پریشان لقلری او زرینه بتون بتون یاس و فتور کتوره رک ناپلیوندن استیدان ایله پارسه عنیمت ایلمشدر .

شواحواله نظرً اسپانيا ايشلرینك تسویه‌سي باشلو برتدبیره محتاج ایدي ناپليون ايسه انكليز لره امان ديدرمهک اچخون محاصره بريه اصولنك کمال شدت ايله اجراسي قيديه دوشوب بوند نطولي دول شماليه ايله ارسنده ظهوره کلان مباينت او زرینه اسپانيايه يكيدن اردو سوقه و قتي مساعد دکل ایدي . کلمه محاصره بريه بختنه .

### \* محاصره بريه \*

انكليز لر ( ۱۸۰۶ ) سنه ميلادي سنه فرانسه نك بirstت اسکله سندن الـ نهرینه قدر او لان سواحلنك ابلوـه تحـتـه او لـديـفـيـ اعلـانـ اـيـامـشـلـ اـيـدـيـ حـالـبـوـكـه بـرـدولـتـ كـنـدـيـ دونـماـسـنـكـ کـفـاـيـتـهـ کـوـرـهـ فـعـلـاـ دـيـکـرـ بـرـدوـلـتـ بـرـ يـاخـودـ بـرـ رـقـاجـ لـيمـاتـيـ اـبـلـوـهـ اـيـنـدـکـدـهـ آـکـاـ بـرـديـهـ جـلـكـ اوـلـيـوـبـ اـمـاـ فـلـانـ مـحـلـدـنـ فـلـانـ سـاحـلـارـ اـبـلـوـهـ التـنـهـ اعتـبارـ اوـلـمـشـدـرـ بـرـدوـلـتـ کـمـيـ اوـرـالـهـ يـناـشـمـسـوـنـ دـيـوـ دولـ سـائـرـهـ يـهـ اـعـلـانـ اـيـدـيـوـرـمـكـ حقوقـ مـلـهـ مـغـاـيـرـ درـ .

بوـکـاـ قـارـشـوـ نـاـپـلـيـوـنـ دـخـيـ کـذـكـ حـقـوقـ مـلـهـ مـغـاـيـرـ اوـلـهـ رـقـ مـحاـصـرـهـ بـرـيـهـ اـصـولـيـ وـضـعـ اـيـنـدـيـ يـعـنـيـ بـرـ اوـرـوـبـادـهـ کـاـفـهـ سـفـيـ انـكـلـيزـ لـرـ کـاـفـهـ سـفـيـ اـوـزـرـهـ دولـ اوـرـوـبـادـهـ مـجـبـورـ اـيـدـيـ .

حالـبـوـكـهـ مـلـهـ اوـرـوـبـادـيـنـهـ اوـتـهـ بـنـرـوـجـارـيـ اوـلـانـ معـامـلاـتـ جـسـيمـهـيـ بـرـدـنـهـ کـسـكـ وـخـلـقـيـ لـوـازـمـاتـ ضـرـورـيـهـ حـكـمـهـ کـيـرـمـشـ اوـلـانـ اـشـيـادـنـ مـحـرـومـ اـيـدـيـوـرـمـكـ نـقـدرـ مشـكـلـ بـرـايـشـ اوـلـدـيـفـيـ بـيـانـهـ مـحـتـاجـ دـكـلـدرـ .

وبـ مـحـاـصـرـهـ بـرـيـهـ قـارـشـوـ انـكـلـيزـ لـرـ دـخـيـ ( ۱۸۰۷ ) سـنهـ مـيـلـادـيـ سـنـهـ اوـرـوـبـادـ کـنـلـونـدـهـ کـيـرـمـشـ کـمـيـلـارـ هـرـ قـتـنـيـ دـوـاتـهـ مـنـسـوـبـ اوـلـورـسـهـ اوـلـسـوـنـ لـوـنـدـرـهـ يـاـمـالـطـيـهـ وـيـاخـودـ انـكـلـيزـ لـرـ نـكـ کـوـسـتـرـديـکـيـ دـيـکـرـ اـسـکـلـهـ لـرـدنـ بـرـيـهـ اوـغـرـاـيـوـبـدـهـ معـيـنـ اوـلـانـ رسـمـيـ وـيـرـمـنـ اـيـسـهـ دـشـمـنـ کـمـيـ عـدـ اوـلـهـ جـغـيـ اـعـلـانـ اـيـنـدـيـلـرـ .

انـکـلـيزـ لـرـ نـاـپـلـيـوـنـ دـخـيـ انـكـلـيزـ لـرـ اـعـلـانـهـ اـطـاعـتـ اـيـدـيـنـ سـفـيـنـهـ لـرـهـ دـشـمـنـ کـمـيـ نـفـارـيـهـ باـقـوبـ نـرـهـ دـهـ الـچـورـيـلـورـ اـيـسـهـ ضـبـطـ اوـلـهـ جـقـلـرـيـ اـعـلـانـ اـيـمـکـلـهـ بـيـ طـرفـ دـوـلـتـلـرـکـ بـيـخارـهـ سـفـانـ تـجـارـيـهـيـ اـيـکـيـ تـحـکـمـ وـتـعـدـيـ اـقـنـدـيـسـيـ اـرـهـ سـنهـ دـوـشـوـبـ نـيـاـپـهـ جـقـلـرـيـ شـاشـرـدـيـلـرـ وـانـكـلـيزـ لـرـ اـعـلـانـهـ اـطـاعـتـ اـيـسـهـلـرـ فـرـانـسـ طـرفـدنـ ضـبـطـ اوـلـهـ قـلـقـلـهـ وـنـاـپـلـيـوـنـ کـتـيـبـهـاـتـهـ توـقـيقـ حرـکـتـ اـيـسـهـلـرـ انـكـلـيزـ لـرـ دـقـرـبـانـ اوـلـقـ تـهـلـکـهـ سـنـدـهـ اـيـدـيـلـرـ . طـرـفـينـ بـوـيـلـهـ حـقـوقـ مـلـهـ قـوـاـعـدـيـنـکـ خـلـافـيـ وـيـكـدـيـکـرـهـ منـافـيـ اوـلـانـ اـيـکـيـ قـاعـدـهـيـ کـالـ شـدتـ اـيلـهـ اـحرـاـ اـيـمـکـدـهـ بـولـنـدـقـلـرـ بـنـدـنـ اـمـرـيـقاـ جـهـوـرـيـ دـخـيـ اـمـرـيـقاـ سـفـيـهـ لـرـيـهـ اوـرـوـبـاـ صـولـنـدـهـ کـزـمـکـيـ يـسـاغـ اـيـنـدـيـکـيـ کـيـ انـكـلـيزـ وـفـرـانـسـ کـمـلـيـرـيـنـکـ دـخـيـ اـرـتقـ اـمـرـيـقاـ

صولرنده طولاش‌ملرینی منع ایله ایچلرندن دکله میوبده امریقا یه کیدن اولور ایسه  
ضبط او لنه جغنى اعلان ایلدی .

امریقا کمیجیلری ایسه بولیه متحکمانه قاعده‌لرک مدت مدیده جریان ایده میه جگنی  
درک ایله اوروپا تجارت بحریه سندن فراغت ایتمیوب و کندو دولتلری طرفندن  
جزا کورمامک ایچون امریقا یه دخی کیتمیوب همان اوروپا صولرنده طولاشورلر  
ولوندره دن کیلیتو انکلیز متاعی یوکلوب قرونشتاد و دانسهه وقوسنهاك و هامبورغ  
و آمستدام و انور و هاور و بوردو اسکله‌لرندن بر اوروپا به آشوررل ایدی .

بر طرفدن روملر دخی عثمانلو سنجاغی سایه سندن میدانه چیقوب مالطه دن قهوه  
وشکر و انکلیز امتعه‌سی تحمل ایله تریسته و ونیزیک و نابولی و لیغوره و جنوه  
ومارسلیا اسکله‌لرینه نقل ایدرلر دی بوندلرک انکلیز اسکله‌لرینه اوغرادقلرینی اثبات  
پک مشکل اولدی یغندن بوباده فرانسلر انلرک ویردیکی تامینات لفظیه ایله اکتفایه  
محصور ایدیلر .

حال بر مدت بومنوال او زره دوام ایتدک دن‌نصره ناپلیون بوجهمه محاصره بره  
اصولنک لایقیله اجرا او لنه میه جغنى درک ایدرلک اقتضاسی مطالعه ایدر کن امریقا یه  
کیدن بر قاج فرانسز کمیلرینک امریقا جهوری طرفندن ضبط او لندیغى بهانه  
ایدرلک فيما بعد اوروپا اسکله‌لرینه اوغرایان امریقا کمیلرینک بلاستنی ضبط او لنه جغنى  
اعلان و بی طرف بیراق التنده ادخالی منوع اولیمان شکر و قهوه‌نک دخی ادخالنی  
یساغ ایتدی و رو ملر حقنده تدقیقات شدیده اجراسنی امر ایلدی .

وبوندن طولایی روم کمیلرندن بعضیلری فرانسلو طرفندن ضبط او لغله انلرک  
تخیلیه سیلی ایچون دولتلریه نک پارسده مقیم ایلچیسی محب اندی فرانسه خارجیه  
ناظری ایله حماوره و مباحثه یه کیریشوب بوباده فرانسلو طرفندن فوق العاده  
صورت اصرار کوسـترـلـکـه محـبـ اـفـدـیـ دـخـیـ عـلـ الدـوـامـ بـحـثـ وـجـادـلـهـ دـنـ  
خـالـیـ اوـلـماـزـدـیـ .

محاصره بـرـیـهـنـکـ اـولـ صـرـبـهـ شـدـتـ اـیـلـهـ اـجـرـاسـنـیـ نـاـپـلـیـونـ هـبـ مـتـفـقـلـرـیـهـ تـکـلـیـفـ  
ایـتـدـیـکـیـ صـرـهـدـهـ روـسـیـهـ دـوـلـتـنـدـنـ دـخـیـ طـلـبـ اـیـلـدـیـ بـوـبـادـهـ بـرـوـسـیـاـ وـدـانـیـارـقـهـ  
وـفـلـمـنـکـ وـاسـوـجـ دولـتلـرـیـ صـورـتـ مـخـالـفـتـ کـوـسـتـرـدـیـلـرـ اـیـسـهـدـهـ نـاـپـلـیـونـ بـوـنـدـنـ طـوـلـایـیـ  
معـاهـدـهـ جـبـرـیـهـ یـهـ قـیـامـ اـیـدـهـ جـکـنـیـ بـیـانـ اـیـمـکـلـهـ جـمـاهـیـ موـافـقـتـهـ مـحـصـورـ اـولـدـیـلـرـ .

اما روسيه ايمپراطوری علکساندری بوکا بروجهمه موافقه ایده مددی زیرا انکلته  
دولتلر قطع مخابره می و محاصره بـرـیـهـ حـکـمـنـجـهـ اـنـکـلـیـزـ اـمـتعـهـسـنـکـ روـسـیـهـ مـالـکـهـ  
دخولنی منع ايلمسی روسيه تجارتنه خسار عظیمی موجب اولمشیدی . فقط امریقا

کمیجیلری انکلتاره یه متعلق اولان اسکله‌لری طولاشورلر و کمیلرینی انکلیز امتعه‌سیله طولدرقد نصرکره کلوب روسيه سواحلنے یناشورلر و امریقا مالی دیو صاتوب یرینه ذخیره و تیمور آهرق انکلتاره یه طلاشورلر ایدی علکساندری انلری منع ایتسه روسيه‌نک بتون بتون تجارت پولیزینی قامش اوپوردی علکساندری ایسه بوکا بروجهله راضی اوله‌مازدی فقط دولتعلیه ایله اولان محاربہ سنہ دخواهی اوزره ختم ویره‌بیامک ایچون برمدت ناپلیونی اووئنگه مجبور اولندیفی جھته آچقدن آچغه ناپلیونه مختلفدن احتراز ایدرک اغراض و مصالحه یولنده لیت ولعل ایله امرار وقت ایلدی .

وبالاده بیان اولنديفی اوزره اسوج قرالی اسوج لیمانلرینی انکلیز لرہ قائمق اوزره ناپلیون ایله عقد مصالحه و اتفاق ایتش ایسه‌ده بو شرطک اجراسی اسوج ملته پک اغر کلدیکنندن اسوج دولتی غوتبرغ نام اسکله‌ی آچوب بی طرف دولتلر کمیلرینک کتور دیکی مالی آلق بھانه‌سیله آچقدن انکلیز مالنک ادخالنے مساعده اولنور و بر طرفدن دخی عربه‌لر ایله انکلیز امتعه‌سی روسيه مالکنه طاشینور ایدی الحال اسوج‌لور چاقاغه آلت اوپورلر دی .

واکر چه علکساندری انکلیز امتعه‌سی طاشیان کمیلر حقنده بر چاق محکمه‌سی تشکیل ایتدیسده بومحکمه‌نک اطوار مصالحه کارانه‌سی چاقله اصلا مانع او لمیور دی . قالدیکه (۱۲۲۴) سنہ ھجیریسنہ مصادف اولان (۱۸۰۹) سنہ میلادیه‌سی او آخر نده انکلتاره‌نک ذخیره یه شدت احتیاجی اولندیقندن بخدای یوکلی اوپورق اسکله‌لرینه کلان کمیل کرک دوست کمیسی اولسون و کرک دشمن کمیسی اولسون جمله‌سی قبول او لئنگله برابر رسم کمر کدن و رسومات سائردن معاف طویله جقلری انکلتاره دولتی طرفدن اعلان اولنوب ناپلیون دخی اول وجهله انکلتاره یه کیدن کمیلره مساعده ایتش و مقابلنده یالکز فرانسیه اشدلزومی اولان امتعه‌نک نقل و ادخالنے رخصت ویرمشیدی .

بوایسہ مال قاجر مخه بر بیوک فرصت اوله رق بر عجیب قاریش‌قاغه وغیریب قارغشله‌لغه سبیت ویردی و تجارت بحریه بر نوع دسیسہ کارلقدن عبارت اوپورق ارتق رزاله واردی .

انکلیز لر تجارت سایه‌سندہ یاشار بر ملت اولدقلرندن اشبو محاصره بريه اصولی بر قاج سنہ لر لایقیله اجرا اولنیه کرکی کبی صقیلوب ناپلیون ایله صلحه یانملری ملحوظ ایسه‌ده بواسوکل ییلار جه سکته‌سز اجراسی غایه‌الغايه مشکل ایدی .

زیرا دول اوروپانک بویله مسبوق بالمثل اوپلیان تحکم و تعدی یه موافقتری مجرد

نالپیلیون ک جبر وزوریله اولدینه مبنی طرف بطرف پیدا اولان چاقفلدن اغماس  
و مسامحه واهالی ایسه انلره اعنه ایدر اولدقلری جهته هر طرفده کلیتو مال  
قاچیرلقده و بی طرف دولتلرک سفان تجاري سی کویا کندی مملکتلری حاصلاتی  
طاشیورلرکی کلیتو انکلیز مائی نقل ایله چاقله آلت اوبلقده ایدیلر .

اول انساده نالپیلیون انکلیز لر ایله مصالحه ایچون خفیا مکالمه یه کیرشمک ایستمش  
ایسهده انکلاته و کلامی طرفدن صورت موافقت کورمديکی جهته کیروچکلادی  
وانکلیز لری امانه کتورمک او زره محاصره بريه اصولنک کال شدت او زره اجر اسیله  
مشغول اولدی . واشبیو (۱۲۲۵) سنہ ھبیریسنہ مصادف اولان (۱۸۱۰) سنہ  
میلا دیه سنی بو خصوصه صرف ایلدی .

اوروبا خاق ایسه بو ایشدن بزمش او صانعه اولدقلری جهته هریرده نالپیلیون ک  
بو مثابو تعذیات متھکمانه سنندن قورتلمنک چاره سی ارانور وعلى الخصوص شمال  
اوروباده کندو علیهنه بربیوک محاربه اسبابی حاضر لانور ایدی .

اول وقتک اک مهم مسائلنلن برسی هولانده یعنی فامنک دولتك حالی ایدی .  
شویله که : مقدمما نالپیلیون لوی نام برادری فامنک قرالی نصب ایتدکده لوینک  
حسن نیاته و مملکتک ترقه ثروت و معموریتی حقنده مشهود اولان اقداماتنه  
بناء فلمنکلولر ممنون اولمشلر ایدی . چه فائدہ که فلمنکلولرک منافقی نالپیلیون ک  
دخلواهنه پک مباین ایدی . چونکه فلمنکلولر اوته دنبرو تجارت بحریه ایله یاشار  
بر طائفه اولدقلرنندن اشبی محاصره بريه اصولی الاژیاده انلره مضر اولوب بواسوک  
تمامیله اجر اسی انلرک تجارتی کلیا امحا و کندولریخی پریشان ایده جکی جهته فامنک  
طرفدن بواسوک اجر اسنہ مخالفت کو سترلکده ایدی .

نالپیلیون ایسه بوحاله پک زیاده حدتلنهرک برادری لوی ی پارسه جلب و تضییق  
ایتدی و کندو پولیتیقہ سنہ توفیق حرکت او لمدینی حالده فامنک استقلالی امحا  
ایله فرانسیه یه الحاق ایده جکنی اکلاندی . لوی تبعه سنہ آجیوب نالپیلیونی اقطاع ایله  
بو بابده بعض تعذیلات اجر اسی الماس ایتدکده نالپیلیون اکاسن ابتدا بنم منفعتمی  
ئانیا فرانسنه ک منفعتمی محافظه ایدوبده صکره کندی تبعه کاٹ منافعی دوشون میلسین  
دیو جواب قطعی ویرمش اولمسیله لوی مایوساً پارسدن چیقوب فامنکه کیتیدی  
و اداره سنی در عهده ایلمش اولدینی ملته خیانت ایتش اولماق ایچون پاخته عودتندہ  
قرالیتدن استعفا ایتدی .

انک او زرینه نالپیلیون دخی فامنک مملکتی رین و موز کی فرانسیه اراضی سنندن  
جریان ایدن نهورلرک رفته کتورروب بر کدرمش اولدینی طپاق و چامورلردن

تحصل وتشکل ایتمش در دیه رک (١٨١٠) سنه میلادیه‌ی حزیرانده هولاند  
قرالینی الغا ایله فامنک ممالکنی فرانسه‌یه الحاق ایلدی .

وسنه منبوره تشرین اولنده (ویل اتیئاتیق) یعنی هامبورغ ولوبلک ویرم نام  
بیوک شهر لر فرانسه ممالکنے خم و علاوه قلنده‌ی کبی ناپلیون بالدفعات رین نهریخ  
تجاوز ایتمیه جکنی تعهد ایلمش ایکن رین اتحادنند معهود اولان اولدنبورغ  
دوقهانی ووستفالیه‌نک بر خیلی یتلری فرانسه‌یه الحاق اولنده .

وبالاده ذکر اولنده‌ی اوزره پایانک بتون ممالکی فرانسه‌یه الحاق اولندقدن بشقه  
اسویچره‌نک والیس نام ناحیه‌ی دخی ضبط اولمنشیدی .

الحاصل ناپلیون اوروپا خریطه‌سنه ایستدیکی کبی بوزوب چیز ردی بوجهته کمسنده  
امنیت قالمدی . و بوصرتبه متحکمانه و متجرها نه معاملات و تعدیانه دول و ممل  
تحمل ایده من و بولیه عادت طبیعتدن خارج اقبال و عظمتی ارتق دنیا چکه من اولدی .  
وستفالیه قرالی و ناپلیونک برادری اولان ژروم افکار عمومیه‌نک اول مرتبه  
هیجاناتی پک اعلا اکلامش اولدیغندن اول هنکامده ناپلیونه یازمش اولدی یعنی مکتویتند  
بوراره دائز پک چوق اخطارات عاقلانه و نصائح حکیمانه ویرمش ایسه‌ده ناپلیونک  
قولاقلری غرور و غفلت ایله قائمش اولدیغندن برادرینک سوزلرینه اصلاً حواله  
سمع و اعتبار ایتمدکدن بشقه بربیوک ارد او ایله جانب شماهه کیتمک واژ چوق  
کندو سنه طیانه بیله جک روسيه دولتی ایوجه ازو بده دنیانی دترتمک ایستردی .

اولدیبورغ دوچه‌نک زوجه‌سی ایسه روسيه ایپراطوری علکساندرینک تیزه‌سی  
اولدیغی حالده دوچه‌نک حکومتندن محروم و مهجور قالمی علکساندری یه پک  
زیاده تأثیر ایدیوردی قالدیکه ناپلیون بونجه ممالکی ضبط ایدوب طور کن اتفاقی  
حسیله بوندن طولای علکساندری یه ایضاحات ویره جکنی پرسبورغده مقیم ایلچیسی  
واسطه‌سیله محاصره بزیه اصولنک تمامی؛ اجراسی ایچون پیدرپی علکساندری  
صیقشدر مقدمه ایدی بود خی علکساندرینک انفعالی موجب اولمقدمه ایدی .

قالدیکه محاصره بزیه اصولنک اجراسندن ناشی روسيه‌یه ولوک کندو حاصلاتی تمامیه  
صاته من اولدیلری جهته روسیه ممالکندن خارجه پک آز شی چیقار وحالبوکه  
کایتلو المانيا و فرانسه مایفاتوره‌سی کیر ایدی بناءً علیه اخراجات ایله ادخالاتک  
موازنہ‌سی بوزلدي وروسيه‌ده کوندن کونه نقود ازالدي و بوجهته روسیه تحاری  
شکایته باشладی و پک چوق کفتکو تكون ایلدی انک اوزرینه علکساندری دخی  
المانيا و فرانسه امتعه‌سندن چوغنک روسیه ممالکنے ادخالنی یساغ ایتدی و بویساغی  
پک صیق طوتی وروسيه اصلزادکاننک تشویقاتی اوزرینه روسیه‌لو طرفندن

پاییلان تعرفه جدیده روسیه مالکنه فرانسه امتعه‌سنه ادخالی تصعیب و انگلیز  
امتعه‌سنه ادخالی تسهیل ایتشدر .

نایلیون ایله علکساندری بینده کی مخالصتک بویله آزوقت ظرفنده مبدل خصوصت  
اولجه باش‌لادیغنه نظرآ قریب العهد ده جنکه طوتشملری لازم کاور ایسنه  
علکساندری مقدمکی محاربه لردہ کورمش اولدینی انهزامک آجیسنه هنوز  
اونو تسامش اولدینی حالده دولتعلیه ایله اولان محاربه‌سی کمال شدت ایله دوام  
ایلمکده اولدینعنده همان فرانسه ایله حربه کیرشمک ایستمزدی و بوکا مجبور اولسنه  
بیله اول باول نایلیون ایله اولان اتفاقی موجنبجه فنلاندیانی ضبط ایتدیکی کبی  
افلاق و بندانی دخی روسیه مالکنه الحق ایتمک ایستردی و بلکه یالکنر بوکا دخی  
قفاعت ایتمیوب ممالک قافقازیه‌دن برخیلی یرلرک طرف دولتعلیه‌دن کندوشه ترکی  
و تضمنات حربه اعطاسی و صربستانک استقلالی طلب و آرزو ایلدی باب  
عالی ایسه یترکنه راضی دکل ایدی بناءً علیه دولتینک مرام و مقصدلری بربندن  
پک اوذق ایدی .

وزیرده بیان اولنه‌جنی وجهمه اشبو یکرمی بش سنه هجریه‌سنه روسیه جنرالری  
طونه نهرینی چکوب فوق العاده شدت ایله ایلدیلرک طونه یالیسنه بعض موافقی  
اله چکوردیلر پک زیاده قانلو محاربه‌لر و قوعه کتوردیلر ایسنه بالقان خطی  
یرته‌مدیلر واول وقت عساکر اسلامیه کافه باشی بوزوق و فن حربه معلومات  
ومهارتلری یوق ایسنه شجاعت فوق العاده‌لری سایه‌سنه بالقان خطی محافظه  
ایتدکار ندن بشقه طونه خطی دخی الدن چیقار مدیلر .

شوحاله کوره علکساندرینک دخواهی اوزره دولتعلیه‌یی صالحه مجبور ایتمی پک  
چوق مال و عسکر تلف ایدرک پک بیوک مظفر یتلر قازانسنه موقوف ایدی  
بوجهته اول ارالق نایلیون ایله بوزوشمی ایشنه الویر مندی مع مافیه کندی  
دولتنک منافع تجارتیه‌سنه دخی بتون بتون سکته‌دار ایتمک ایستمزدی بناءً علیه  
نایلیون ایله اولان عهود و شروط‌لرک برحرفه مخالف حرکت ایتمیور کبی کورنکله  
برابر کندو منفعتی دخی محافظه ایله اوغر اشور و عنانلو محاربه‌سنه ختامنه قدر  
نایلیونی الدادوب آووتمغه چالیشور ایدی .

مع مافیه قاعده احتیاطه رعایه علکساندری تدارکات حربه‌یه قیام ایله لهستان  
حدودنده استحکام‌لر و قلعه‌لر انشا و فنلاندیادن جهات سائره‌دن اول طرفه عسکر  
نقل و تعبیه ایتدیرر اولدی .

نایلیون دخی بوحاله واقف اویلیحق یقین وقتده روسیه ایله جنکه مجبور اوله‌جنی

مطالعه سیله تدارکات عظیمه یه ابتدار و دانسه قاعده سی کندویه مر کن اتخاذ ایلدی  
و معاملات پولیقیه سی دخی بومطالعه یه اویدرمغه باشلاادی از جمله اوستربا دولتیله  
براتفاق معاهده سی تنظیمی ایچون مکالمه یه کیرشدی و روسيه لو ایله جنکه باشلاادی غی  
کی علکساندرینک در حال انگلتره دولتیله اتفاق ایده جکی مجزومی اولدینگدن اول  
حالده باری دولتعلیه نک فرانسه دوستاغنده قلمسی ایچون استانبولده مقیم فرانسه  
مصالحتکذاری موسيو دولاتور موبورغک الدن کالدیکی قدر چالشمی حقنده  
کندو سنه تعليمات مخصوصه کوندرمشیدی .

بناءً عليه مقدمما فرانسلو افلاق و بغدادنک روسيه لو یه تركی باب عالی یه تکلیف  
وبحالده دولتعلیه نک تمامیت ملکنه معهد و ضامن اوله جغی بیان و مؤخراروسيه لو  
ملکتیندن بشقه برشی ایسترایسه موافقت او لئامسی در میان ایتمشکن صکره دن  
فرانسه مصالحتکذاری موی ایله موسيو موبورغ باب عالی یه مح رمانه اوله رق روسيه لو  
ایله فرانسلو نک بوزو شمعه باشلاادی غی و قریب العهدده روسيه لو طونه سواحلنده کی  
عسکرینی چکمکه مجبور اوله جغی و شدیدا حر به دوام او لئه رق هیچ برشیه موافقت  
او لئامسی اخطار وانها و فرانسلو نک مقدمما دولتعلیه علیهنده قوللاندی غی پولیقه  
سلطان سلیمک اعدامنده نشت ایتمش بر کیفیت او لدینگدن بخشانه مضی مامضی  
دینله رک چکمشک او نو دلسی الماس واستدعا و دولتعلیه فرانسلو ایله اتفاق ایدرسه  
ملکتینی تركه مجبور اولیه جغندن بشقه پک چوق شیلر قازانه جغی اشراب وایما  
ایده کاوردی .

باب عالی ایسه تیاسیتده وارفور تده جریان ایتمش او لان مکالمه لری انگلیز لر واسطه سیله  
او کر نمش و ناپلیونه پک زیاده کو جنمیش ایدی استانبولده فرانسز لر و فاسز  
و شیائز نظریله باقیلور ایدی و موبورغک اعتبار و حیثیتی او لمیوب افاده لرینه اصلا  
اهمیت ویرلیور دی قالدیکه سلطان محمود ثانینک اخبار جلوسی حقنده ناپلیونه یازلمنش  
او لان نامه هایونه جواب یازلماش اولمی دخی بر نوع حقارت عدو اوله بوردی  
ومقدمما دولتعلیه افلاق و بغدادنک تركه دائر او لان تکلیفی لسان حدت و شدت ایله  
رد ایلمش و مالک عنانیه نک تمامیتی تأمین ایمک سوزینی فوق العاده صوغوقلق ایله  
دکله مش ایدی .

مع مافیه دولتعلیه روسيه لو ایله حرب او زره بولندینگدن فرانسه ایله روسيه بینند  
دخی محاربه ظهور ایتدیکی تقدير ده دولتعلیه نک فرانسلو ایله بالاتفاق روسيه  
محاربه سنه دوام ایلمی ناپلیونک امی او لدینگدن باب عالی ایله او لان مناسباتی تأیید  
واحکام ایچون اظهار مخالصتن خالی اولمازدی .

انکلیز لایسه ناپلیونک خصم جانی اولدقلنکن بنون دنیایی انک علیهنه فالدر مق ایستار و انکله متفق اولان دولته ر اظهار خصومت ایدر ل ایدی بناءً عایه رو سیه لوی دولتعلیه ایله بار شدر مق و فرانسه لو ایله بوز شدر مق اسبابی استحصال ایله او غر اشور لر و دولتعلیه فرانسه لو دن تبرید و تبعیده چالیشور لر ایدی .

باب عالی دخی یکی او کر نمیش او لدینی دیپلومات لسانیله ایکی طرف اداره یه چالیشور و بروجه آتی رو سیه لو ایله غایت فدار اکارانه او غر اشور ایدی و بونکله برابر انکلته ایله فرانسه لو بیننده جاری او لان محاربه ده بی طرف او لدینی اعلان ایدر ک دولته بکلکارینک دولتعلیه صولرنده جنک ایتمام لری و دولتعلیه تجارت سفینه لرینک هریرده تعرضن مصون او لمکری ایچون انکلته و فرانسه سفارتلرینه متعدد المآل او له رق بر رقطعه تقریر ویر مشدر که صورتی زیر ده (ی) اشارتیله ایراد او لئور .

### \* بعض تدارکات سفریه و وقایع سائره \*

جزائر غرب او جانی طرفندن دأب دیرین دولتعلیه او زره چکن سنه تبریک جلوس هایون ضمیمنده هدایا ایله بر کمی کلش و کتور دیکی هدیه لر رکاب هایونه تقدیم ایدلش ایدی که مرصع التون طافیله برابر بر رأس آت و بر شاهوار ایخو تسیح و بر پرلاتی یوزک و بر مرصع التون ساعت و بر مرصع التون قوطی وایکیسی آلتونه مزین وایکیسی مر جانلو او له رق جزائر کاری درت عدد تفک و بر چفت مرصع التون طبانجه و بر مرصع التون یتاغان بچانی و بر مرصع التون وزنه کیله واوج عدد مر جان تسیح وایکی عدد عنبر تسیح والی عدد صرمه صیاقلی سریر مقعدی و مع پلاصقه اوچ عدد جزائر کاری غیرت قوشانی و بش عدد جزائز کاری زردوز مقدم و یکرمی عدد متوجه احرام و درت عدد ارسلان پوسی و درت عدد قلان پوسی بش ارسلان وایکی رأس پایاغان وایکیسی بیوک واوچی چوک اولق او زره بش ارسلان وایکی قلان و درت جیلان ایله اوچ دوه قوشدن عبارت ایدی هدایای من بوره نی کتور نله علی مراتبهم عطیه لر اعطای بیور لدقندن بشقه طرف ملوکانه دن جزائز او جاغنه بر قطعه سی طقوز چاپنده واون آلتی قارش طولنده و بر قطعه سی بش چاپنده و کذا اون آلتی قارش طولنده و درت قطعه سی بش چاپنده و سکن قارش طولنده و بر قطعه سی اوچ چاپنده و یکرمی بر قارش طولنده اولق او زره یدی قطعه بالیز طوب و یکی چاپنده آلتی قارش طولنده ایکی قطعه ابوس طوبی واون درت چاپنده درت قارش طولنده آلتی قطعه قنبورنه طوبی واوچیک عدد اجناس قطره ده یوارلاق والمش چاپنده بر قطعه هاون و یوز عدد خبره دانه سی وایکیوز قطار باروت وایکیوز قطار خام تیمور و یکرمی عدد دستموره لق اغاج و یکرمی عدد فور چنه

اغاجی وایکیوز قطار خم کننده و ایکیوز قطار قصران و بر قطعه فرقین ایله دیگر  
بر قطعه کبیر کمی احسان بیورلش اید و کندن موئیهم بونلری قبض ایله برمدت  
در سعادتند آرام ایتد کدنصرکه اشبو یکرمی بش سنه‌سی اوائیله جزأره عودت  
ایتشلر ایدی .

بالاده اشعار اولندیفی او زرده فرانسلرک ایپراطوری ناپایون بوناپارته روسیه  
ایپراطوری علکساندری ایله عقد ایدیکی اتفاقده اغلاق و بغدادی روسیه‌لویه ترک  
ایدوب روسیه عسکرینک مدت قلیه ظرفنده طونه یالیسی استیلا ایله دولتعلیه‌ی  
بو وجهمه مصالحه مجبور ایدیورمک قویاً مأمولاری ایکن عساکر اسلامیه‌نک غایت  
شیعیانه و فداکارانه مقاومتی او زریه عکس قضیه ظهور ایدرک ایش سورخمه ده  
قالدی و مؤخر آیکی ایپراطور بینده اختلاف و برودت وقوع بولدی .

انک او زریه علکساندری دخی هر نصل او لورسه اولسون مملکتینک روسیه‌یه  
ترکنی دولتعلیه‌یه تصدیق ایدرمهک ایچون بونسنه تدارکات قویه‌یه تشبث ایتدیسه‌ده  
دولتعلیه دخی فدائیلک یولنده مقاومتیه قیام ایله سردار اکرم اردوسنه هر طرفدن  
عسکر و مهمات سوقه اهتمام ایدر اولدی .

و طربزون ایله باطوم و صوخوم سواحلانک دونما ایله محافظه‌سی لازمه حالدن  
کونرندیکنہ و اناپه محافظی حسین پاشا طرفیدن اکر اول طرفه دونما کونردنلز  
ایسه روسیه‌لو علیهنه اعمال ایده کادیکی اباذه و چرکس خلقی مایوس اوله رق اول  
حوالینک الدن چیقه‌جھی انها اولنمش اولدیغه مبی اول طرفه ایکی پاق ایله درت  
قطعه فرقین و قوروت و درت قطعه شالوپه کونردنلی تذکر و تدیر اولندیسه‌ده  
سواحل من بوریه او قدر کمی ایله کیدیله میه جکی و کیداسه بیله برایش کوریله میه جکی  
واورالرده بارینه حق لیمان اولندیفی امرای بحریه طرفیدن بیان اولنگله و موس  
بهار تقرب ایتمکاه اول حوالیه بحرآ معاونت اولنیق خصوصی دونمای هایونک  
قره دکزه چیقمسنے تعليق اولنیق لازم کاری و ( قپدانلرهان معاش آلوپ راحتیجه  
اکل ایله بیت المله خسار ایدیورلر و دکزه چیقسه‌لر دخی همان کلغره و وارنه‌یه  
قدر کیدوب کلیورلر و مقدمما دونمای هایون طاقیله قره دکزه چیقدیغنده سینوب  
لیماننده اکنوب قالدی و چیقوب برایش کوره‌مدی لکن انشاء الله تعالی اشبو اول  
بهارده دونما اخراج اولندقده بحر سیاهک هر طرفی کشت و کدار ایله تکالی  
ظهور ایدنلرک جزالری ترتیب اوشه‌جقدر ) دیو اشبو یکرمی بش سنه‌سی اوئلنده  
امرای بحریه‌ی تغیر سیاقده ترسانه امینه خطاباً باب عالیدن بیورلادی یازلدى .  
موسم بهار تقرب ایتش و ایام کار زار کلوب چانتش اولندیفی حالده سردار اکرمک

مزاجی منحرف و کندی حکیمی برآسه مداواتدن مجتب و خائف اولوب اردو  
حکیم باشیست اولان ذات ایسه علم طبین بی خبر او لهرق مجرد قایملق او زره حکیم  
باشی طرفه دن تعین اولنش ایدو کنه واردوی هایونده ادویه لازمه بولند یعنی مبنی  
طبیب و ادویه طبی ضمته طرف سردار اکرمیدن کوندریلان قائمه غرہ صفر ده  
رکاب هایونه وارد اولیجق درحال ایستیلان ادویه ایکی طبیب کوندرلادی  
بولنرک بری روم طائفه سندن و تبعه دولت علیه دن اولوب ایتالیاده تحصیل علم طب  
ایتش اولان قسطنطین فالدیرا نام طبیب ماهر و دیگری افرنج طائفه سندن اولوب  
علم طبده مهارتی مسلم وباهر اولان چوتی ایدی ایکیسی برلکده ادویه لازمه  
استصحاب ایدرلک سریع امامزل ایله شمعیه کیتیلار و سردار اکرم مدماوات ایدرلک او اخر  
صفر ده برؤتام کیکله ایکیسی دخی عطا یای و فیره الهرق درسعاده عودت ایتدیلر  
برار دوده لزوی قدر طبیب و ادویه بولنامق واقعاً بیوک نقصاندر اکن اولوقت  
دولتعیه اردو لرنده بو مثلاو نقصانلر پک چوق ایدی و انلرک اکله صرف ذهن  
ایده جلک وقت یوق ایدی هر شیدن اول اردوبه ذخیره یتشدرمک لازم کلوب  
حالبو که طونه یالیسی پایمال اولدیغندن انواع مشقت ایله او زاق یولردن ذخیره  
نقل اولنور دی و تجارت کمیلرینه قره دکز پالو اولدیغندن استانبوله دخی ذخیره  
ندرت او زره بولنور دی .

حتی اول ائناده استانبول ایچون هر کیله سی یدیشتر غر و شه بغدادی واوچر بوجق  
غر و شه آرپه اشترا و خاط ایدیله رک هر کیل مخلوطی بش غر و ش بر ربعة کلور کن  
فرو نله درت غر و ش بش پاره یه توزیع اولنه رق قرق بیک کیله دن عبارت اولان  
تریمده میری الی بش بیک غر و ش متضرر اولدیغی حالده سکسان درهم امک  
بر پاره یه صاتلمق او زره قرار ویرلدی ایسه ده فرو نله اکلرنده از دحام زیاده  
اولوب عجزه کروهی امک اله ماز اولدیغی و فرو نله بعضاً لرنده المتش و بلکه  
الی درهمه قدر امک چیقارلادیغی و انصافیز طاقتندن بعضیلری فرو نله کیدوب  
زور بالقاله کنندولرینه لزومندن زیاده امک اله رق ایکی قات بهاسیله عجزه کروهه  
صاتمغه باشلادقیلی جهتلر له نهایت الی درهم امک بر پاره یه صاتلمق او زره قرار  
ویرلدی وانک او زرینه فرو نله ده امک بولنور اولدی .

واول ائناده قریم و خواجه بک اسکله لرندن ذخیره کتورمک او زره اوتوز قرق  
قدر فرنک تجارت کمیلرینه رخصت ویرلدی ایسه ده انلر دخی ذخیره کتورمک  
بهانه سیله مهمات حر بیه کبی بعض اشیاء متوعه نقل ایدر اولدفلرینه مبنی ارتق  
قره دکزه کیدوب کلکدن منع اولنديلر و سائر طرفلردن برآ و بحر آ استانبوله ذخیره

کتورنلره هر ترتیبه جیب هایوندن یوز الیشیر کیسه آچه اعطاسیله استانبولک امر اداره سنه اهمام بیورلادی .

دولتیله بو مثلاو غوائل و مشکلات ایله او غراش مقده اولدینی حالده اصلا فتور کتورمیوب پیدر بی سرحد لره ذخیره و مهمات و عسکر سوقنه بذل اقتدار ایدر و عسا کر اسلامیه سرحد لره طوغری سکر دوب کیدر ایدی .

واردوی هایون ایچون انا طولیدن طرف طرف عسکر ترتیب اولندینی صره ده اتابه محافظه می ایچون دخی قره حصار شرق سنجاقندن مقدار کفایه عسکر یازلادی . ایشه بویله برغانله لو و خطرلو وقتنه یکیچری ازادلنك پاختنده کوسه تر دکلری حرکات نابجا غیرتکشان دین و دولته موجب حیرت و فرط او لمقده ایدی .

از جمهه غاطه ده یکیچریلردن بری یکرمی بشنجی ایکن سمر دویرمه تعییریله یتمش برنجی اور طه دن اولوب یکرمی بشنجیلردن برینی قتل ایتمکله بو ایکی اور طه نک یولداشلری بیننده ماه صفر کیکرمی بشنجی کونی بر عظیم غوغای تحدث ایدرک واستانبول طرفندن دخی فوج طرفین یولداشلری امداده کیدرک غوغای بیودی و طرفین صو واریلرندن واون چوالرندن سپرلر و متیسلر یا به رق بی وجه یکدیگری اتلاف ایدر اولدیلر و ضباطان یاقلاشه میوب ایکی کون غوغالمدداد بولدی . و بوندن طولایی تحت القلعه ده دخی بر عظیم غوغای حادث و اشبو اور طه غیرتی سائز طرفدره دخی منافسه ظهورینه و کوشه بکوشه جعیتلر و قوعنه باعث اولدی .

بناءً علی ذلك سکبان باشی دلی محمد اغا عزل ایله بینه اسبق سکبان باشی عمر اغا سکبان باشی اولدی غوغای دخی اوسته لر معرفتیله بر طرف ایدلدی .

لکن یکیچری ازادلی ادبیز لکدن فارغ او لیسب اهل عرض خاتونلره تعرض ایتمک کی تحمل او لمناز فالقلره جرأت ایدر اولدیلر .

دلی محمد اغا دخی مقامنه عودت ایچون اشراری تحریک ایتمکده اولدینی اکلاشمغایه معنیسایه نهی و اوراده اعدام ایله سرمهقطوعی اوائل ربیع الاولده در سعادته کلشد . او ایله بر خطرلی وقتنه قائم مقام عثمان پاشانک زوجه سی بر چنکی قاری ایله ممکوره او له رق کیجه لری باب عالی حرمنده ساز و نقاره ایله غلاغه اهنکلری اطرافدن ایشیدیلور اولوب قائم مقام پاشا ایسنه زوجه سنک مغلوبی اولدینی جهنه اول چنکی یه اسهام و سائز ایراد تنظیمیله مشغول اولدینی معلوم حضرت پادشاهی او لیجق ربیع الاولک اوچنجی کونی عزل ایله لینی یه وزوجه سی برو سهیه اجلا و مرقومه چنکی دخی اعدام او له رق مقاعده از نکمیدده مقیم اولان اسبق یکیچری اغاسی خليل اغارتبه وزارت ایله قائم مقام صدر عالی اولدی . کندو سنه خطاباً صادر اولان خط هایونک صورتی زیرده ( ۱۱ ) اشارتیله ایراد اولنور .

بر مدت صکره عثمان پاشا مختل الدماغ او لغـاه کامیولی یه کتور یله رک او راده  
وفات ایلمشدـر .

ربع الاولک اون برنجی کونی استانبولده بالق بازاری سمتنده بر قاج حمال بر اهل  
عرض خاتونی طوتوب جبراً و قهرآ او طه‌لرینه کتوره‌جک اولدقلرنده خاتونک  
فریدای اطرافده بولنان اصنافه تأثیر ایدرک رجا و ملامت ایله المارندن تخلصه سعی  
ایتدیکجه حمال‌عناد و اصرار ایتمکله خلق غضبه کاوب جبراً خاتونی المارندن آلمغه  
قیام ایتلری او زرینه حمال‌سلاحه طاورانوب هم‌جنسلرندن بر قاج نفر اشیادخی  
انله منضم و همپا او لغله برو طرفدن دخی مسلمان یوقی دیو ندا او لتفین فی الحال  
ناس تجمع ایدرک کپنک صربی و طاش و صوبا ایله اول شـقیـلـک او زرـلـرـینـه هـجـومـهـ  
ایندکاری کـی آـرـقـ طـورـهـ مـیـوبـ فـرـارـ اـیـشـلـرـ .

احق اول حوالیده کـی تـجـارـ وـاصـنـافـ عـلـیـ الـخـصـوـصـ مصرـ چـارـشـ وـسـیـ خـلـقـ اـیـقـلـانـوـبـ  
( بـونـهـ دـیـکـدـرـ بـرـ طـاقـ حـمالـ مـقـوـلـهـ لـرـیـ شـرـعـ شـرـیـفـ کـلـ خـلـافـ وـسـاطـانـ الـمـسـلـمـینـ کـرـضـاسـنـهـ  
منـافـ اوـلـهـرـقـ فـوـاحـشـلـهـ عـلـنـاـ رـذـالـتـ وـخـبـاثـ وـخـلـقـ اـموـالـ وـاـشـیـاـسـنـهـ تـعـرـضـ وـخـیـانـتـ  
واـوـاصـ وـنـوـاهـیـهـ مـخـالـفـتـ اـیـتـدـکـلـرـیـ یـتـشـمـیـوبـ وـمـقـدـمـاـ یـکـرـمـیـ پـارـیـهـ قـالـدـرـقـلـرـیـ  
یـوـکـدـهـ اـیـکـیـ اوـجـ غـرـوـشـ قـاعـتـ اـیـتـیـوـبـهـ اـهـلـ اـسـلـامـ وـاـهـلـ ذـمـتـ کـیـاـیـهـ خـلـاقـتـبـنـاهـیـهـ  
عـلـیـ السـوـیـهـ مـصـوـنـ وـاـمـینـ اوـلـمـلـیـ شـرـعـاـ لـازـمـ اوـلـانـ نـفـسـ وـاـوـلـادـ وـعـیـالـهـ تـعـرـضـ  
ایـلهـ هـرـ کـسـکـ قـانـیـ بـهـاسـیـ اوـلـانـ عـرـضـنـیـ پـایـمـالـ وـکـوـزـلـیـمـزـ اوـکـنـدـهـ کـلـ یـوـمـ دـینـ  
قرـنـدـاـشـلـرـیـمـزـکـ وـرـعـایـایـ پـادـشـاهـینـکـ اـهـلـ عـرـضـ نـسـوـانـ وـشـبـاتـیـ جـبـراـ وـقـهـرـآـ خـانـلـهـ  
وـاوـطـهـلـرـ اـدـخـالـ اـیدـیـوـرـلـرـ کـشـینـکـ عـرـضـیـ کـیـتـدـکـدـنـ صـکـرـهـ یـاشـامـیـ نـهـلـازـمـ سـکـانـ  
استـانـهـنـکـ اـکـثـرـیـ بـرـ جـهـتـهـ جـزـئـیـ وـکـلـیـ عـلـاـقـهـ اـسـحـابـیـ اوـلـوـبـ کـنـدوـلـرـینـکـ اـجـرـ تـلـوـ  
خـدـمـتـکـارـلـرـیـ مـقـامـنـهـ اوـلـانـ اوـمـقـوـلـهـ اـیـسـیـزـ حـمالـ مـقـوـلـهـسـیـ اـشـقـیـاـیـ مـعـدـودـهـیـ یـخـیـونـ  
مـغـلـوـبـ وـمـحـکـومـ اوـمـلـیـ نـهـ اـولـقـ اـحـتـالـیـ وـارـ ) دـیـهـرـکـ قـیـلـ وـقـالـ اوـزـادـیـ وـاصـنـافـ  
وـتـجـارـ وـسـائـرـ اـهـلـ سـوـقـ وـبـازـارـ یـکـدـیـکـرـیـهـ مـشـاـورـهـ وـخـبـارـهـیـ اـبـتـدـارـ اـیدـرـکـ اـیـچـلـرـنـدـنـ  
برـجمـ غـفـیرـ بـابـ عـالـیـهـ کـاـوـبـ ( هـرـ کـونـ بـرـ درـلـوـ فـضـاحـتـ اـجـراـ اوـلـنـهـیـوـرـ ) یـکـیـچـرـیـ  
طـائـفـهـسـیـ شـقـیـلـیـ ضـبـطـ وـتـرـبـیـهـ اـیـلـسـوـنـلـوـ وـالـفـیـاـبـعـدـ اوـمـقـوـلـهـلـرـیـ بـلـاسـوـالـ وـلـاجـوـابـ  
هـمـانـ المـزـ اـیـلـزـ ( دـیـوـ بـیـانـ مـافـیـ الصـمـیـرـ اـیـلـدـیـلـرـ ) وـیـوـاشـ یـوـاشـ دـکـانـ وـمـخـزـنـلـرـیـهـ  
اـسـلـیـهـ وـجـبـخـانـهـ قـوـیـمـهـ باـشـلـادـیـلـرـ .

انـکـ اوـزـرـینـهـ سـکـبـانـبـاشـیـ عـمـرـ اـغاـ عـزـلـ اـیـلـهـ یـرـینـهـ حاجـیـ محمدـ اـغاـ سـکـبـانـبـاشـیـ نـصبـ  
اوـلـنـدـیـ . وـاـشـقـیـانـکـ تـأـدـیـبـ وـتـرـبـیـهـسـنـهـ دـائـرـ سـکـبـانـبـاشـیـ یـهـ وـسـائـرـهـ خـطـلـاـ بـرـقـطـهـ فـرـمانـ  
عـالـیـ صـادـرـ اوـلـهـرـقـ محـالـ اـمـامـلـرـیـ اـسـتـانـبـولـ وـبـلـادـ ثـلـثـهـ مـحـکـمـلـرـینـهـ جـلـبـ اـیـلـهـ جـمـلـهـ  
مـوـاجـهـهـ سـنـدـهـ اوـقـونـدـیـ صـورـتـیـ زـیرـدـهـ ( ۱۲ ) رـقـیـلـهـ اـیـرادـ اوـلـنـوـرـ .

افکار عامه‌نک بو وجهه غیلاني او جاقلویه موجب خدشـه و اندیشه او له رق عامه‌ي  
تطیب و ارضایه محبور او لمليـه اغا قوسـنه اجتماع ایدرك هـان اول کون اشـقـیـا  
طاقـنـدن چند نفرـیـخـیـ اـخـذـهـ قـتـلـهـ اـیدـوـبـ بـقـیـهـ سـیـ دـخـیـ کـیـمـیـ ولاـیـتـرـیـ طـرـفـهـ فـرـارـهـ  
وـکـیـمـیـ برـکـوـشـهـهـ اـخـفـانـیـ اـخـتـیـارـهـ اـیـسـتـدـیـلـهـ .

بو صورـتـهـ شـقاـوتـکـ برـازـ اوـکـ آـنـشـیـکـنـ چـنـدـ رـوزـ صـکـرـهـ درـتـ نـفـرـ شـقاـوتـ پـیـشـهـ  
اسـکـدارـدـهـ بـیـوـكـ حـامـکـ مـسـتـأـجـرـیـ حـاجـمـیـ حـافـظـهـ کـاـوـبـ بـیـكـ غـرـ وـشـ مـطـالـبـهـ سـیـلـهـ  
تـهـدـیدـ وـ اـخـافـهـ اـیـسـتـدـکـلـرـ نـدـهـ حـافـظـهـ اـمـاـتـ مـحـمـدـ يـوـقـیـ دـوـنـکـیـ کـونـ فـرـمانـ اوـقـونـدـیـ  
بوـنـهـ دـیـمـکـدـرـ دـیـوـ نـدـاـ اـیـمـکـلـهـ استـعـاـعـ اـیدـنـ اـهـالـیـ صـوـبـاـ وـ بـالـطـهـ وـقـاـزـمـهـلـ اـیـلـهـ سـکـرـدـوـبـ  
اشـقـیـاـ مـرـقـوـمـهـ دـنـ اـیـکـیـسـنـیـ قـتـلـ اـیـتـدـیـلـهـ دـیـکـ اـیـکـیـسـیـ آـتـ باـزارـیـ سـمـتـهـ فـرـارـهـ  
وـاـورـادـهـ بـرـبـسـتـانـهـ کـیـرـوـبـ تـفـنـکـ وـطـبـنـجـهـ اـیـلـهـ مـدـافـعـهـ بـهـ اـبـتـدـارـهـ اـیـتـدـکـلـرـ نـدـهـ بـرـیـ اـهـالـیـ  
اوـرـادـهـ تـفـنـکـ اـیـلـهـ اوـرـوـبـ اـعـدـامـ وـدـیـکـیـ خـیـاـ اـخـذـهـ اـیـلـهـ اـسـکـدارـ قـوـلـغـهـ تـسـلـیـمـ  
ایـتـدـکـنـ صـکـرـهـ مـقـتـولـلـارـکـ اـیـقـلـیـنـهـ اـیـپـ طـاقـوبـ تـحـقـیرـ وـتـشـهـیرـ اـیدـرـکـ اـسـکـلـهـ مـیدـانـهـ  
نقـلـ اـیـلـهـ سـائـرـهـ عـبـرـتـ کـوـسـتـرـدـیـلـهـ . حـیـاـ طـوـیـلـانـ شـقـیـ مـرـقـوـمـ دـخـیـ یـدـیـکـیـ  
ضـرـبـهـ وـصـدـمـهـ لـرـدـنـ تـاـشـیـ بـرـ مـدـتـ حـیـاتـ وـمـانـیـ نـاـمـلـوـمـ درـجـهـهـ قـوـلـاقـ اوـکـنـدـهـ  
یـاتـوبـ بـعـدـهـ اـسـتـانـبـولـ طـرـفـهـ اـمـارـ اـیـلـهـ اـغاـ قـوـسـنـهـ کـتـورـلـدـکـدـهـ اوـ دـخـیـ اـخـورـدـهـ  
بوـغـلـوبـ اـعـدـامـ اوـلـمـشـدـرـ .

دور اـسـبـقـدـهـ بـلـغـرـادـ فـتـهـ سـنـکـ صـاحـبـ رـأـیـ وـتـدـبـیرـیـ وـبـعـدـهـ دورـ سـابـقـدـهـ درـسـعـادـتـهـ  
وـقـوـعـهـ کـلـانـ فـتـهـ مـعـلـوـمـهـ عـظـيمـهـ دـهـ سـکـرـدـمـ اوـسـتـهـ لـرـيـنـکـ مـعـلـمـ وـمـدـرـیـ اوـلـمـقـ حـسـیـلـهـ  
مـسـتـوـلـیـ دـوـدـمـانـ بـکـتـاشـیـانـ اوـلـوـبـ مـؤـخـرـاـ اـغـالـرـ اـغـاسـیـ عنـوـانـیـلـهـ سـرـدـنـکـچـدـیـلـهـ  
سـرـکـرـدـهـ سـیـ اوـلـانـ خـلـیـلـ اـغاـ اـقـدـمـهـ اـرـدوـیـ هـایـوـنـدـنـ درـسـعـادـهـ کـلـهـ رـکـ بوـ اـشـادـهـ  
ارـدوـیـ هـایـوـنـهـ کـوـنـدـرـیـلـهـ جـلـکـ اوـرـطـهـ لـرـیـ تـهـیـهـ اـیـمـکـدـهـ اـیدـیـ . اوـرـطـهـلـ حـاضـرـلـاـ نـوـبـدـهـ  
یـوـلـهـ چـیـقـهـ جـقـلـرـیـ وـقـتـ بـرـ وـجـهـ بـالـاـ اـسـکـدارـ اـهـالـیـسـنـکـ قـتـلـ اـیـمـشـ اوـلـدـقـلـرـیـ  
اشـقـیـانـکـ اـنـقـامـنـیـ آـلـقـ اوـزـرـهـ اـسـکـدارـیـ باـصـمـقـ اوـزـرـهـ جـمـعـیـتـ اـیـتـدـیـلـهـ اـیـسـهـ دـهـ  
اـسـکـدارـ اـهـالـیـسـنـکـ مـتـقـانـهـ حـرـکـتـلـرـیـ کـوـرـوـبـ اوـزـرـلـیـنـهـ وـارـمـغـهـ جـسـارـتـ  
ایـدـهـ مـدـیـلـهـ . هـلهـ بـرـ کـونـ صـکـرـهـ یـعـنـیـ رـبـعـ الـآـخـرـکـ اوـنـ سـکـنـنـجـیـ کـوـنـ خـلـیـلـ اـغاـ  
بوـ اوـرـطـهـ لـرـیـ آـلـوـبـ آـلـایـ اـیـلـهـ دـاـوـدـ پـاشـاـ صـحـرـاـسـنـهـ چـیـقـدـقـهـ ذاتـ شـاهـانـهـ دـخـیـ  
آـلـایـرـیـنـ تـماـشـاـ اـیدـوـبـ اـغـالـرـ اـغـاسـنـهـ بشـ کـیـسـهـ وـارـدـوـ اـغـاسـنـهـ اوـ جـ کـیـسـهـ وـسـائـرـ  
ضـابـطـانـهـ عـلـیـ مـرـاتـبـهـ بـخـشـیـشـلـ اـحـسـانـ اـیـلـدـیـ .

ایـشـتـهـ دـوـلـعـلـیـهـنـکـ مـرـتبـ عـسـکـرـیـ اوـلـانـ یـکـچـرـیـلـهـ اوـلـوـقـتـ بوـ حـالـدـهـ اوـلـوـبـ بوـ اـیـلـهـ  
انـضـبـاطـ التـنـدـهـ اوـلـیـانـ عـسـکـرـ اـیـلـهـ روـسـیـهـ لـوـنـکـ مـنـظـمـ طـاـبـورـلـیـنـهـ قـارـشـوـ طـورـمـقـ

قابل اوله مازدی . نه چاره که دولتک بشقه مرتب و منظم عسکری او لمدیغندن  
ینه آنلری قوللایمغه محبور ایدی .

اول اشناهه و فامايداننده بر زنجیه جاري يه الی آیاق حامله او لان خانمی ساطور ایله  
اعدام ایتدیکی کبی طوپخانه جوارنده دیکر بر زنجیه جاري يه دخی کذلک خانمی  
اولدرمکله ایکیسی دخی صلب ایله اعدام اوله رق سائره عبرت کوستزدی . کله لم  
شمدی بز اردودی هایونک احواله .

### \* وقایع اردوی هایون \*

بر وجه بالا روسیه دولتی هر نصل اولورسه اولسون بوشهه موافق صورتده  
دولتعیهی صلحه اجبار ایتمک او زره قرار ویرمش اولدیغندن جمادی الاولی  
اواسطنه روسيه باش قوماندانی جنرال قامنسکی سلسنه که محاصره سی ایچون  
بر مقدار عسکر ابقا و حاجی او غلی بازاری او زرینه اون بشیکلک بر فرقه و وارنه  
 وبالحق طرفه کذلک اون بشیک عسکر سوق و تسبیر ایدوب کندوسی دخی بیوک  
اردو سیله شمنیده بولنان اردوی هایون او زرینه یوریدی .

بو اشناهه بالچق محافظه سنده بولنان قولشاجهی خلیل پاشا فی الاصل طاغلو اشقیامی  
رؤساندن اولوب صنوف عسکریه بیننده شجاعت و جلادت ایله مشتهر وفي الواقع  
دلیر وبهادر و جندیلکده و عملیات فن حر بده ماہ بر ذات او لغله معیننده کلی  
عسکر مجتمع اولدیغنه مبنی او قوله روسیه لویه قویاً مقابله اولنه بیلمسی مامول  
ایکن روسیه لونک اول طرفه شهومی تحقق ایدیجک بر و قدمبرو طوائف عسکریه به  
عادت اولدینی او زره مشار ایله معیننده کی عسکر دخی متراکم علوفه و نقصان تعینات  
غوغاسنه ابتدار و دشمن ظهورنده بلا محار به فرار ایتمل یاه خلیل پاشا تک و تنها  
قاله رق اردوی هایونه رجعت ایتدیکنندن روسیه لولر بی محسابا کاوب وارنه بی  
محاصره ایلدیلر .

حاجی او غلی بازارنده دخی مشهور بابا پاشا ایله اسماعیل پاشا و آچیق باش دیو  
معروف او لان ارکلیلی شیخ بولنگله روسیه لویه بر سد سدید اولورلر دیو امید  
اولنور ایدی .

زیرا بابا پاشا بونجه حروب و مغازیده نائل غلبه اولوب و قایع حر بیه سی دیللار ده  
داستان او لمشیدی . آچیق باش دخی فی الاصل اناطولی ارکلنسنندن اولوب بعض  
ظلمه نک ید ظلمی اوله رق کاور امام دیو معروف ایکن قاضی پاشا ظهورنده فرار  
و غیوبت و بر مدت عربستان طرفنده سیاحت ایتدکد نصکره قیافت غریبه ایله  
کاوب شیخلاق عنوانی طاقمش بر قلاش ایسه ده استانبول اهالیسی بومقوله لره

الدانه کلش اولدیغندن شیخ مرقوم اقدبجه در سعادته ورود و بر مدت یکیچری  
قشله لرنده قعود و بعضاً وعظ و نصیحت ایچون کرسیلره صعود ایله کویا که باطن  
ظرف‌دن کلش و ماده نصرتی کشکولی ایچنده کتورمش کی طورانه رق اعدانک  
غلبه و طغیانه سبب کرچه عسکری طائفه سنک قوانین قدیمه به رعایتلکی ایسه ده  
اوقدر چوق اقدام دخی لازم دکل قولایله هر ایش اولور بتز یولو سوزله  
ناسی اغفال ایدیکندن قشله اسکیلری و اصناف قوجه لری کی هوم مقوله سی  
اولان عوام آنک کیات متوهه سنه و قیافت غربیه سنه فریفته اولهرق یکدیگرینه  
شیخ افسدی تارک آدمدر و بومنه قدوی مبنی علی الحکمدر والا بویله شدید  
صوغوقارده باشی آچیق وارقه‌سنده یالکن بر پوست ایله چیر چسلاق تریل تریل  
تررمی دیزلردی .

کیدرک شیخ الاسلام عصر ایله دخی کوروشوب مظہر اکرام والتفات اولهرق  
رجال و کباری بزر بر حقالدقدن صکره اردوی هایونه کیدوب کرامتلر صاته رق  
و بعض وزرا و کبران کوله واچه‌لر آلهرق حاجی او غلی بازاری موقعنے قدر  
کیتمشیدی . ایشته آنک اول قولده بولنشی بر طاقم حقالک عنده رو سیه‌لویه  
قارشو بر بیوک قوت عد اولنه یوردی .

بابا پاشا ایشه اوراده ایکی اوچ بیک عسکرله قره قول حکمنده بولنوب بواناده  
نامراج اولدینی و حاجی او غلی بازاری قصبه سنک اطرا فنده بر خندقدن بشقه  
استحکامی اولدینی حالده رو سیه‌لو قوئه کلیه ایله خرسوه‌دن صور ایدرک جادی  
اولانک اون بشنجی کونی بعنة هجوم ایدیچک موجود اولان عسکر حشر اولنجه دک  
چالیشوب چبالامش ایسه‌ده رو سیه‌لو دوشنه قالانه باقیوب هرچه باد آباد یولنده  
شد تو هجوم‌لر ایدرک و اون بیک قدر تاف و مجروح ویره رک مذکور قصبه‌ی استیلا  
و بابا پاشا ایله اسماعیل پاشایی و مرقوم شیخ کرامات فروشی اسیر ایتدیلر .

سلیمان فائق افندي مجموعه‌سنده بیک ایکیوز یکرمی اوچ سنه‌سنده اردوی هایون  
ادرنه‌ده ایکن و قوعه کلش بر حکایه غربیه مندرج اولوب حکایه مذکوره بمقامه  
مناسب اولدیغندن مجموعه مذکوره ده بمحرر اولدینی کی اعبارت‌ها بورایه درج  
وعلاوه اولنور .

بزم آستانه خلقی صورتی خایله قپیلور مثلاً بر جوسی هند چنکانه‌سی یاخود عجم  
 فلاشلرندن بری برا عجوبه هیئت یا پوب سوزینی و طورینی اویدردقدن صکره بیانی  
اعقل عقادلن کمسنهری فریفته ایدر پدرم مر حومک اتباع‌عنده بیک دالی مصطفی  
دیزلر سفهادن و حیله کار بر خیث وارایدی پدرک وفات‌دن صکره خدمتکار لغی

ترک ایله باشنه براوزبک تاجی کیمش ایدی . برایکی سنه بویله آستانهده کنزوپ صکره  
 آستانه دن غائب اولدی . اوون سنه یه قریب زمان مروندن صکره کندویه  
 صلاح الدین دیو نام ویروب اردوی هایون ادرنه صحراسته خیمه نشین اولدیغی  
 آشناکه ایکیوز یکرمی اوچ سنه سیدر صحراسته مذکوره اوون قدر درویش نامنه دربدر  
 ایله کلوب صدر اعظم ورجال دولته چاتوب کندویه اردو خزینه سندن شهریه و زل  
 امیندن و مطبخ صدر عالیدن تعینات پاپدیروب الی ماہ قدر او توروب بونلردن قتی  
 کایتلو مال الوب صکره اردو آستانه یه کیده جک اولدقده فیضی بک زاده محمد بک  
 افدي ی لوازمات اردوی هایونک اقتضاسنه کوره ادرنهده یرشدمرک و آستانه یه  
 ورادن کوندرمک مأموریتیله آنده توفیق ایلدکار نده درویش مذکور محمد بک  
 ایله آستانه یه کاورم دیه رک آنده قالمش او اشناهه بوفقیر مأموریتله سلانیکده ایدم  
 عودتمه اردوی ادرنهده بوله میوب سرای صحراسته محمد بک افديینک خیمه سنه  
 زیارتہ واردم میرموی الیه فقیره سلیمان افتندی آستانه یه کتمکه محله ایمه برابر کیدم  
 دیمکله بنده موافقت ایلدم بزر لر بوجنتیده ایکن معهود صلاح الدین مجلسه کلدى  
 کوردم که بیک دالی مصطفی اغادر یوزی بورشمیں صقالی اغرشم لسانی عجم کی  
 اویدرمش مرقومده بکا باقوب بیلدی . امان سر رشتہ ویرمه مقامنده الی حلقومه  
 وضع ایلدی . محمد بک افدي اوقدر عظمت و وقار ایله یرندن قالقوب مصطفانک  
 الی اوپدی اودخی قورلدی . براز صحبتیدن صکره دیدی که بزر آستانه یه کیدرز  
 دیشیدک لکن بزر شام طرفه سیاحت کورندی . آستانه یه کیدیکنکرده رجالدن  
 فلان فلان عشق نیاز ایدک بیلمم نه پاپک فلان شویله اولور فلان بویله کیدر  
 دیو براز کرامت صاندی قالقدی کیدی بن دخی واردم شوحر یق بر کوزلجه کوره میم  
 دیو مرقومک محل قریبده اولان خیمه سنه واردم مکر محمد بک افدي حریفک  
 فقیره اولان اشاره سندن و فقیرک طور مدن شبھه یه واروب خفیجہ آرقه مدن آدم  
 تعین ایمیش فقیر حریفک خیمه سنه واردیغمده قالقوب او بن المی اوپدی او توردق  
 بونه خالدر دیدم دنیا طوزاغی دیدی . وکبار عصری نه کونه الدادوب نه مقدار  
 مالرینی آدینی سویلدی حیران اولدم با خشام فرار ایده جکم دیدی . زیرا آستانه یه  
 کیدرسم او محلده بی بیلور چو قدر سر رشتہ ویره جک اولور سم حال مشکل اولور  
 دید کد نصکره قالقوب خیمه مه کیدر کن محمد بک ادمی بی آلوب جبرا مومی الیه  
 کوتور دی . و قضیه یی چادر پرده سندن سیرا ایله نصل او لدیغی نقل ایلدی . بنده تصدیق  
 ایلدم حریفی صور دی سویلام تیز آدم تعین ایله حریفی چاگر تدی حریف اعتذار  
 ایله کلیوب او کیجه فرار ایمکله محمد بک ویردیکی اچه لره آجیوب واروب استانبوله

او عصر کاردو رجالت نقل ایلد کده جمله سی تأسف ایله بخوبن حریف قید و بند  
ایله کتور مذک دیو تو بیخ ایلدیلر نه فائدہ حریف ایشی او بی دروب کلی قایه روز  
ایله بر طرفه دخی کیتی حالت بخه اولدی معلوم دکادر .  
فائق افديينك کلامی بوراده تمام اولدی . بزینه صددہ کلمہ .

ایشته بوبیک دالی مصطفی کبی سالف الذکر آچیق باش نام فلاش دخی بوکره  
اردوی هایوندہ بروجوق کسانی الدادوب کندوسنی ولی طاندرمش ایدی بروجه  
مشروح روسيه لو لور یدینه اسیر اولدی وناس اندن قورتادی المک اسارتی بالکن  
کندوسنک ولايته معقد اولان حقایه طوقونوردی اما بابا پاشا کبی اول وقت جنک  
آورلکده اک زیاده مشهور اولان بروزیک اسیر اولمی وقوشانجه لی خلیل باشا  
فرقه سنک بروجه بالا بالامخاربه طاغامسی جمهیه باعث خدشه واندیشه اولدی غی حالم  
متعاقباً روسيه لو لرک هراز غزاد قصبه سنی استیلا ایله اردوی هایون چرخه جیسی  
سروری پاشای دخی اسیر ایتدکلری خبر دهشت اثری الندی .

ومقد مجھ سلسنه متسلمی اولان یا یاق او غاینک روسيه لو ایله اولان مخابرہ و مقاوله سی  
افتضاسنجه بواوندہ سلسنه قاعه سنک دخی ویره ایله روسيه لو یه تسایم اولندی غی  
استماع اولندی .

ایشته بوصرہ ده جنرال قامنسکی طرفیندن سردار اکرمہ پاک سرت بر مکتب  
یازیلوب شویله که : روسيه دولتك مرادی او زرہ مصالحیه موافقت اولنماز ایسه  
جووار آستانیه واروب اوراده عقد صالح ایلرم یوللو غایت مغروانه سوزلر  
یازلشیدی .

بومکتب درحال طرف سردار اکرمیدن رکاب هایونه کوندرمش اولدی غی دن  
جادی الاولانک یکر منجی کونی درسعادتہ وصول ایله حضور هایونه عرض اولندقدہ  
سلطان محمود خان ثانی حضرت لزری فوق العاده متأثر اوله رق بحوالی بالجمله اهل  
اسلامه بیادرمک وارتق ماتجھ چاره سننے باقامق لازم کلدي دیوب فاتحه جامع  
شریفندہ مجلس شورا عقد اولمنسی امر ایستدی واوراده او قونمی او زرہ برقطعه  
خط هایون اصدار بیوردی و کیفیت جمهیه اعلان قائدی و همان جدادی الاولانک  
یکرمی بر نجی کونی فاتحه جامعنده مجلس عمومی عقد اولندی .

ذکر اولان خط هایون عموما ملت اسلامیه ی غزایه دعوی متنمن و خلیفة  
المسلمین حضرت لرینک بالذات عزم سفر بیوره جقدلینی مین اولوب صورتی زیرده  
(۱۳) رقمیه ایراد اولنور .

یوم سرفمده سلطان محمد خان ثانی طاب راه حضرت لرینک جامع شریفندہ عقد

اولنان مجلس مشورت عمومیه ده شیخ الاسلام افندی و قائم مقام پاشا و کبار عاماً و با جمله سرکاران و سائر جم غیر اهل اسلام حاضر اولدقلری حالمه رئيس کتاب رکاب هایون ایاغه قالقوب ابتدا سردار اکرمک تحریراتی و بعده جنزال فامنیسکینک ترجمه مکتبونی جمهه مواجهه سنه قرائت ایدکده روسيهونك او ضاع بارده سی حضار مجاسه بغايت کران کلديسه ده اسباب مقاومت مفقود اولدینی مطالعه سیمه حضارك جمهه سی سر بحیب تفکر و مستغرق بحر تحریر اولدقلری حالمه ذکر اولنان خط هایون او قوندینی کبی هر کسه تأثیر ایدرك افکار اسلامیه جوش و خروشه کلدی واغور دین و دولته صوک درجه به قدر طیانق او زره قرار ويرلدی .

فردا سی اشبو شورای کبرانک قراری نمالک محروم و سه نک هر طرفه او امر شریفه ایله اعلان اولنه رق عموماً ملت اسلامیه تحت لوای سعادته دعوت بیورلدی .

وجهاد و غزایه عسکر کوندر مکدن ابا ایدن بلده لردن نواب و خطبانک قالقملری لازمه دیانت اولدینی هر طرفه بیلدیرلدی .

وسلطان محمود ثانی حضرتلى بالذات عزم سفر ایده جگ اولدینگدن عموماً ارکان دولت سفره حاضر لانفعه باشلدي و همان داود باشا سراينك تعميری ایچون معمار و عمله تعیین و ترتیب وادرنه سراينك تعميری ایچون بنا امینی نصب اولندي .

وباجله اصحاب قدرت سفره حاضر لانفع و اصناف و تجارت ادوات سفر یهی غزاهه بهالو صائمق و بر خانده ایکی کشی وار ایسه بری کیدوب دیکری قالمق کبی تنبیهاتی حاوی حکام و ضباطانه و جمیع مسامینه خطاباً امر عالی اصدر و جوامع و مساجدده او قونمک او زره متعدد صورتلى اخراج ایله نشر واعلان قائدی .

ومقدمه ارضروم والیی اولان امیر الحاج اسبق ابراهیم پاشانک او غلی حید باشا اول حوالی عسکری سوق ایتمک او زره سوریجی نصب اولندي کبی ایچ ایلی احمد باشا دخی ادنه و طرسوس طرفاندن بروسی ایچون سوریجی نصب اولندي .

وجبار زاده کرک داخل دائمه سی اولان و کرک جوارنده بولنان عشایر و قبائلی یزلرندن تحریک و سیواں والیی بولنان او غلی جلال الدین پاشای طیعه الجيش او له رق اخراج والیرویه سوق ایله ارقه لرندن کندوی دخی اشای راهده موجود اولان اهل اسلامک یدی یاشندن یوقارو سنی سورروب الحاصل المتش بیکدن ناقص او لمیامق او زره جمع ایده بیله جکی عسکرله اردوى هایونه مأمور بیوریله رق کندوی سنه کپو کتخدماتی مباشر تعیین ایله طرفه کوندر لدی قره عنان او غلی دخی قرق بیک قدر عسکرله کلک او زره کذلک اردوى هایونه مأمور اولدی .

قوچه ایلی متصرفی وزیر خسر و محمد باشا مقدمجه اردوى هایونه مأمور اولوب

جادی الاولانک یکر منجی کونی التي بیک کزیده عسکر لاه اسکداره ورود واستانبول طرفه عبور ایله داود پاشا صحراسنده نصب خیام آرام ایتمشیدی . قائم مقام پاشا ایله ملاقات ایتد کدنصرکه طرف شهر یاریدن کندوسته بر اعلی آت احسان بیورلادی ووارنه سر عسکر لکی عنوانیه خلعت کیدیرلادی و همان اول طرفه کوندرلادی .

چند روز مرورنده مشار ایله خسرو پاشانک کتخداسی میرمیراندن ابراهیم پاشا دخی اوچیک کزیده عسکر لاه کلادی . و بو انانده در سعادته وارد اولان بیک نفر سیواس سواریلری دخی انک معینه ویریلرک همان وارنه طرفه سوق ایدلادی . وینه وارنه یه کوندرلک او زره اون بیراق التنده اوله رق بشیوز نفر دالقلیچ یازلادی . و مدرسه نشین طلبهن فی سیل الله کوکللو اوله رق یازیلان بیک بشیوز نفر دخی اردوی هایونه کوندرلادی .

اول انساده روم ایلی و انطاولی طرفاندن بولسان بالجهه حرب و ضرب اصحابی یزلرندن حرکت ایله سرحدلره طوغری قوشوب کیدر و انطاولی عسکری قافله بقاوه استانبول و کلیبولی معتبرلندن کذار ایدرلر ایدی .

قرانلر قصبه سنده منفیا مقیم اولان شیخ الاسلام اسبق عطاء الله افندی روسیه لورک بالقانلر طوغری چبومنی ایشتدیکی کبی اعدانک کندی منفاسننه تقر بندن بخشه تبدیل منفاسی استدعا ایلر کشیدن منفاسی انطاولی طرفده ارپانگی اولان کوزلخشاره تحویل قلنمشدر .

مقدمه سفر هایون اولق او زره رجبک در دنجی کونی دعا و شنا ایله ساحه سرای هایونه توغ شاهی و ساحه باب عالی به توغ قائم مقامی نصب اول لفسندر .

اردوی هایون قاضی دیاغ زاده افندی بلا استیزان اردوی هایوندن قالقوب رجبک در دنجی کونی استانبوله وارد اولیجق رتبه سی رفع والغا و کندوسی میخاییجه نفی واجلا اولندی ویرینه مفتی زاده سلیم افندی با پایه انطاولی اردوی هایون قاضی نصب و تعیین بیورلادی .

اقدبجه صدارت عظمی قائم مقامی نصب اولان خلیل پاشا زمانه نک نوبنو احداث ایده کلادیکی مشکلاتک حل وتسویه سندن عاجز قالمگاه رجبک اون بر دنجی کونی از نکیدده خانه سنده مقیم اولق او زره عزل ایله یرینه عظامی رجال دولت دن ضربخانه امی احمد شاکر افندی رتبه والای وزارتله قائم مقام صدر عالی اولدی .

وقاضی کوینده مقاعدا مقیم اولان قائم مقام اسبق حسن پاشا چند روز مقدم وفات ایامش اول مسیله اندن منحل اولان شهر یه بیک غریش معاش خلیل پاشایه احسان بیورلادی .

شعبانک اون دردنجی کونی خواجه مضروبی افندی دیو معروف اولان سید احمد افندی عازم دار بقا اولدی .

اشبو مضروبی افندی غایت شوخ مشرب اولوب دائم سیمانیه جامع شریفتده حلقه درسننه حاضر اولان طلبنه ک صوفی مشرب او لئنرینه لطیفه یولالو حرف انداز تعریض او لورمش و فی الاصل لو ند بلوکایشیاغندن نشئت ایمیش او لدینگدن بعض انسای درسده بنم ایاغم اوزنکیده ایکن کافیه از برمده ایدی دیر ایمیش ذاتده دلیر و جسمور اولق حسبیله مدرسه نشین اولدینی آوانده برکون قولاق نفراتیله دوکشمش او لدینگدن مضروبی لقیله شهرت بولشیدی .

احوال حرب و قتاله واقف او لدینگدن تاتار جق زاده من حوم عبد الله افندی ایله بر لکده کرک طوبخانه عاصمه نک بدأ نظای و کرک صنوف سائره عسکریه نک و جوب تعلیم وانتظامی مسئله لرنده عظیم غیرت و همتلری کورلشیدی مقدمما قاضی بیضاوی تفسیری او قودوب ختم ایتد کد نصرکه ئایسا بدأ ایله سوره مؤمنک آخر نده واقع (الحمد لله رب العالمین) آیت کریمه سنه کلد کده شعبانک اون دردنجی صالحی کونی ختم رساله حیات و عنم دار مثوبات ایلمشدتر . رحمة الله عليه

شعبانک او نشیج کونی سوریجی حید پاشانک کایبولی معبر ندن روم ایلی جانبینه کچدیکی ایشیدیلوب ماه مرقومک اون بشنیج کونی دخنی بهرام پاشا مکمل قپوسی خاقیله اسکداردن استانبوله کچورک اردوی هایونه کیتمک او زره آلای ایله داود پاشا سحر اسننه چیقارلدي .

اسبق رئیس رکاب هایون اولوب مقدمما عزل و نفی او لمنش اولان و حید افندی بواسناده عفو واطلاق او لنهرق اوائل شوالده درسعادته کلدیکی کی بروجه بالا میخالیجه نفی او لنان سابق اردوی هایون قاضیسی دیاغ زاده افندی دخنی عفو ایله او اسسط شوالده درسعادته کتورلدي .

علمدار پاشا و قوه سنه باب عالی محترق اولوب مجدداً انشاسی امور ضروریه دن بولندیغنه مبنی مهندسین و معماران معرفت ندیله لدی الاکشف بیک سکنی یوز ایک بیک کیسنه راده لرنده مصارفله انشا او لنه بیله جکی تین ایتمکله محرومک او نشیج کونی خواجه کان دیوان هایوندن حسین افندی بنا امینی نصب او لنو ب چند روز مرور نده سر منجمین رام افندی طرفندن بیت رابعی برج ثابتہ منطبع و قمر برج شرف اولان ثوردن ناظر خانه رابع او لهرق استخراج او لنان وقت مسعود مختارده وضع اساس او لمنشیدی . بر سنه کامله او لدن اینه سی و مفو و شاتی خدام بولهرق ذی الحجه نک دردنجی بازار کونی وقت مختارده نهل او لندی .

طاهر عمر زاده لردن شاعر مشهور فاضل بک او اخر ذی الحجه ده طی طومار حیات  
ایلمشدر .

متوفای مومی ایله دور حید خانیده اندرون هایونه التوب تربیه او لخشیدی . بعده  
دور سالیم خانیده سرای هایوندن ردوس تولیتیله چراغ او لنوب بر مدت ایوبده  
اقامت و بعده بشکطاشه نقل ایله اوراده دار عقبایه رحلت ایتمشدر .

مرتب دیوانی وزناننامه و خوباننامه نامیله ایکی قطعه منظومه مسی وار در او اخر  
عمر نده مبتلای عارضه عما او لوب بوآوانده کسب سخت ایدرک بینا او لمشیکن ایکی ماه  
مرور نده عازم دار بقا او لمشدر . شانی زاده دیر که مومی ایله نعما تاریخنده مذکور  
من او غلی حسین بک طرز نده بر صاحب معرفت او لوب لساننه پرهیز سیز نفی  
کونه بی مبالغ و بی پرواایدی عفای الله عنہ بزینه صدده کله لم

### \* و قایع حربیه \*

بروجه بالا رو سیمه لو علیه نه ملتیجه محاربه مقرر او له رق ذات حضرت خلافت پناهینک  
دنسی سفره عنیمت بیوره جنی اعلان او لخسی او زرینه افکار عامه یه عظیم هیجان  
کلداری و ملت اسلامیه ده اندیشه و کدورت ایله حرص وحدت دن مرکب بر غریب  
کیفیت حادث اولدی .

افکار عمومیه نک او ایله بر غریب حاله دو چار او لدینی انساده عساکر اسلامیه نک شمنیده  
مصطفیرینه دائر طرف سردار اکرمیدن جمادی الاولانک یکرمی ایکسی تاریخینه  
مورخ بر قطعه تحریرات و رو دیله ملت اسلامیه ایچه اشراح کلداری .

شویله که : بروجه بالا رو سیمه قوماندانی قول قول اردولر سوق ایدرک بر طرف دن  
وارنه محاصره ایندیکی کبی بیوک اردو سیله دنسی شمعی پیش کاهنه کلاوب عسکرینی  
شمنیدنک جانب یسازنده واقع استراجه چیفتلکی حداستن قوشی یولی تغیر اولنzan  
محملک پیش کاهنده کائن او رمانه وار نججه صرت او زرنده تعییه و مذکور چفتلکدن  
شمنیدنک وراسنه طوغزی محیط او لان طاغه صاروب میان جبله مانند قلعه صرب  
بر قیاق دروننده متیس واستحکام انشاسیله طوپلر چیقار مغه استدار ایله کلی قوتی  
اول طرفه ویرمش واول طاغث یوقار و سنده عثمان پاشانک بولندینی متیسلره قدر  
تختی ایش ایدی .

حالوکه رو سیمه لو نک معلم عسکری آچیق او له رده غالکلاوب یو خسے او ایله طاغلوق  
یر لردده فن حرب او زره ایستدیکی مناوره یی اجر ایله میه جکی و مفتر قالجا را او له حق  
طاغ محاربه لرنده بر طاقه فدای عثمان لو لر ایله پچه لشمه میه جکی در کار ایدی .

بناءً علیه عساکر اسلامیه مردانه و دلیرانه هجوم ایدی جملک رو سیمه لو لر ثبات ایده میه رک

کیچه ساعت یارمده ینه اول قیالله چکلوب فرداسی صباح ساعت بره قدر باش کوسترمدیلر ایسنه د عسا کر اسلامیه انلرک اوزرینه یوروویش ایدرک تحصناکاهنری اولان مذکور قیالقدن قوپاروب طاغلک صرتنده اولان اورمانلاق ایچنده غروب شمسه قدر اون برساعت بلا فاصله محار به متند اولمش وروسیه لو ایاق ایاق کیرولیوب استراجه چقتلکنده دخی ایلیشه میرک بوزوق دوزن قارشو صرته چکلمشدتر .

بروجه بالا طاغده محار به اولنور کن ایکنده اوستی شمنی دروندنه دشمن بوزلدی دیو اشاعه او لغله هر کس کندولکنندن حرکت و قیام و سواری و پیاده یکدیگری چکنه یه رک روسیه اردوسی اوزرینه هبوم واقتحام ایتمکاه روسیه لو مغلوبا رجعت ایدرک کیروده کی وادیلدده کیز لذکه مجبور اولدقلری حالده اخشم ایریشوب عسا کر اسلامیه دخی متیسلره یرلشدیرلمشدتر .

بو وجهمه اوچ کون متند اولان متفرق محار به لرد عسا کر اسلامیه دن اوچیوز قدر شهید و بشیوز قدر مجروح اولدینی حالده روسیه لو نک کلی تلفاتی و قوع بولمشدر . اشبی و قعه لر دائز اولان قائم سردار اکرمی درسعاده و اصل اولدقده ملت اسلامیه یه خیلیجه بادیء تسلیت اولمشدر .

الحاصل روسیه مارشالی قامنگی شمنی پیشکاهنه کلدیکی کبی بردن بره اردوی هایونی شاشیرو بده ایاغی تو زیله برایش کورمک ایچون طاغ طرفندن شمنی اوزرینه هبوم ایتمک ایستادیسه ده عسا کر اسلامیه نک قویاً مدافعه سی اوزرینه کیرو چکلمکه مجبور اولدی وانک اوزرینه شمنی پی محاصره و تضییق ایتمک اوزره جمعه یوله و قامچی صوی بونه بزر فرقه عسکر تعیه ایتدکدن بشقه جمادی الآخره نک اوننجی پیشنبه کونی قوشو یولنک قارشو سنده کائن قورولق پیشکاهنده طایبه انسانه میاشرت ایتمکله کیچه طوب و خبره آتلهرق مانعه او لنوب فرداسی غزات اسلامیه هبوم ایله اول طایبه بر اقدیر الدقدن سکره بر بیوک محار به کیریشلدی میدان محار به ینه طرف اسلامیانده قالدی .

بعد جمادی الآخره نک اون ایکنجه جمعه ایر تمی کیچه سی روسیه لو اقدام ایدرک اول طایبه نک ارقمنده بر طایبه انساشه بر کون بر کیچه شمنی متیسلرنی دوکوب حتی واروش ایچنے بر قاج کله اصابت ایتدر مکله ایکی اوچ کشی شهید و بر قاج حیوان تلف اولدی و بر قاج خانه ییقلدی فقط شمنی طایبه لرندن دخی اول طایبه اوزرینه علی الدوام طوب و خبره آتلهرق مقابله او لغله روسیه لو اوراده استقرار ایده میوب بازار کیچه سی طایبه و متیسلرنی ترک ایتمکه مجبور اولدی و بزو و قعه لرده دخی روسیه لو نک کلی تلفاتی و قوع بولدی .

بونک او زرینه رو سیه مارشالی اردوسنی شمنی پیشکاهنده قالدیره رق ساسمه طریقیله  
ایکی ساعت قدر کیرو چکیلوب واستراجه جانبنده اولان فرقه سنی هر از غریاد یولی  
اوزرنده ایکی بوجق ساعت مسافده واقع قیالی دره قریه سنی و جمعه یولنده و قامچی  
صوی بیوندنه کی فرقه لری دخی کذلک کیرو لره چکوب اوزاقدن اوردوی هایونی  
حصر و تعجیز ایله مشغول اولدی .

بجادی الاولانک یکرمی سکننجی کونی دونمای هایون برو دوس هوا ایله قره دکر  
بوغازندن چیقوب آنحق کون طوغیسی موسی اولغاه روزکار اوستنده بولنق ایچون  
اناطولی قیلرندن کیدرک فاش قلعه سنی ذخیره و مهمات کوتورن بر رو سیه کمیسنه راست  
کلوب انى اخذ ایتد کدنصرکه خواجه بک پیشکاهنه واروب بر قاج طوب آنرق  
اعدای تهدید ایلدیکی اشاده هوا کون طوغیسنه واروب برشدتلو فورته ظهور  
ایدرک بر قاج کمیلرک سرن و دیرکاری رخنده دار اولغین ناچار دونمای هایون وارنه  
ظرفه عودت ایلمشیدی .

حالبوکه وارنه مخصوص اولان عساکر اسلامیه ارده صره طیشارو خروج ایله دشمن  
اوزرینه هجوم ایتمکده ایکن خسر و پاشانک در سعادتندن اول طرفه عنیتی و بروجه  
بالا فلد مارشال اردوسنک شمنی پیشکاهنده رجعتی اوزرینه دونمای هایون دخی  
وارنه یه کلیچک رو سیمه لو ارتق وارنه دن مأیوس اوله رق شمنی اردوسیله بر لشمک  
اوزرہ چکیلوب او لظرفه کتمش و خسر و پاشا دخی کلوب وارنه یه دخول ایله اسباب  
محافظه نک استکماله تشبیث ایتش ایدی .

رو سیه باش قوماندانی ایسه شمنی یه ظفر یاب اوله میه جغنی اکلا دینی جهته بر آن اقدم  
رو سجنی استیلا ایچون انى محاصره ایدن فرقه یه تقویت ویرمک اوزرہ اردوسنند  
اون بیک نفر افزای ایله رو سجنی طرفه کوندر دی .

رو سجنی ایسه مقدم و مؤخر سردار اکرم فریدنامه لر تقدیم ایله استمداد او لمنقده  
ایدو کنه مبنی سردار اکرم بیک بشیلرندن مظلوم اغا رو سجنی کوندر ملک اوزرہ  
جوار قضالردن سردن کچدی و دالقلیج وعلو فلو عسکر تحریرینه مأمور بیورلیدی  
واردوی هایوندہ بولنان بابا پاشا کتخداسی پوچی باشی حسین اغا ولو فجه اعیانی  
 حاجی ایوب اغا وسلوی اعیانی خلیل اغا موجود معیتلری اولان عساکردن بشقه  
طرنونی ولو فجه وسلوی قضالردن مقدار کافی عسکر جلب ایدرک سکن بیک نفر  
ایله عجلة رو سجنی ایرشمک اوزرہ مأمور اولدیلن .

ورو سجنی محافظی علی پاشا واعیانی بو شناق اغا طرفاندن قوشانجه لی خلیل پاشانک  
او لظرفه کوندر ملکی استدعا او لمنش ایدو کندن خلیل پاشا رو سجنی سر عسکری  
تعین بیورلیدی .

جمادی الا خرداد اون سکن نجی پنجشنبه کوئی رو سیہ لونک آگر لغتی سامستہ طرفتہ  
نقل ایمکہ باشلا یوب اردو سفی دخی قالدیر موق نیتندہ او لدینی خبر المغلہ اردوی  
ہایون سر عسکری عنان پاشا و چرخہ جی محمود پاشا و برائیل ناظری احمد اغا و اغاری  
اغاسی خلیل اغا و امام اغا و سائر سر کر دکان معینہ سکن بیک قدر پیادہ و سواری  
ترتیب اولنہ رق جمعہ کیجھی بعد المغرب شمنیدن اخراج اولنڈیلر رو س- جق  
سر عسکری نصب اولنان قوشانجھلی خلیل پاشا معینہ دخی طوب و مهمات ایله بیک  
نفر اولاد فاتحان عسکری ویریا را بوفرقہ ایله برابر حیقار لدی ۔

فرداشی جمعه کونی علی السحر سردار اکرم دخی بقیه عسکری استصحاب ایله  
سبکبار اوله رق حرکت ایدوب صباحلین ساعت ایکیده روسيه اردوسیله جنکه  
کیرشدی وساعت ایکیدن یدی صولینه قدر محار به متد اولوب نهایت روسيه لو  
طومتش اولدینی موقعی ترک ایله حرکت رجعیه یه مجبور اولدیندن میدان محاربینه  
عساکر اسلاممده قالدی .

اول اواندہ ادرنه بولنان احمد پاشا وادرنه بستانجی باشیسی و خاص کو یل امین اغا  
و دیکر بعض اعیانار ایله جبار زاده و قره عثمان او غلی عسکرلری ایریشوب اردوی  
هايونه قوت کلکله ایلوویه حرکت اولنهرق حرکات تعرضیه یه ابتدار او لفظ او زرہ  
جمادی الـ آخره نک یکرمی سکزنجی کونی شمنی یه ایکی ساعت مسافده بولنان روسیه  
اردوی پیشکاھنده متیس حفرینه و طابیه انشاسنے باشلاندی و رجبک او چنجی جمعه  
ایرسی کونی دشمن او زرینه شجوم اولندی وایکی او ج ساعت محاربہ اولنقد نصکرہ  
روسیلہ او راده دخی ثبات ایده میرک هان اردومنی قالدیروب ایکی بو چرق ساعتماٹ  
مسافہ یہ قدر کبرو چکلاری .

اشبوب شمنی محاربہ لرنده روسيه لو نک ضایعاتی یکرمی بیک نفره بالغ اولوب بو اشناهه  
ایسه پیدرپی اردوی همایونه عسکر کله رک کوندن کونه قوت زیاده شمکدہ اولدی یغندن  
تکرار روسيه لو او زرینه خبوم واقتحام اولنق اوزرہ ایکن او سط رجیده روسيه لو  
بتون بتون اردو سنی فالدیروب سلسیته طریقیله عودت ایلدیکنه مبنی ارقه سندن  
عنمان پاشا بشیدک سواری ایله چابو لی صورتندہ کوندر لدی ۔

روسیه لو ایسه اغرا لغفی سلسه تردن قارش و یقه یه ام رار ایدر ک کزیده عسکرینی رو سی جق فرقه سنه علاوه ایله روس سی جق ام محاصره سنه تشید ایتمش و رجعت ایدوب کیدر کن جمعه عتیق و هر از غریاد قصبه لریله جوار لرنده بولنان با جمله قریه لری احراف ایدوب کتمش اندی .

بناءً عليه شفهي ايله روسیجق ارسنده شنلک آثاری قالمدیغندن هر از غرایاد طریقیله

رو سچه عسکر و مهمات و ذخیره سوق و نقلی مشکل اولوب حتی قوشانجه می خلیل  
پاشا رو سچه امداد ایمک او زره طرنوی طرفدن طولا شمه محبور او مشردره  
روسیه لو ایسه بر مدت نبرو رو سجنی محاصره ایدوب اکرچه رو سچق قاعده نک  
است حکاماتی پک متین دکل ایسه ده اخنده خیایجه عسکر اولدین گندن شجوم ایله المی  
مشکل ایدی فالدیکه فارشون گمه یز کوکی قاعده می اهل اسلام النه بولند گندن بشقه  
روسیه لو ار رو سچفک اوست طرفی دخی کر کی کبی احاطه ایده ما مشیدی بناءً علی  
ذلک روسیه لو هر طرفدن رو سچفک امداد ایوالارینی کسمک ایچون جمادی الا خرد نک  
اون در دنخی بازار ایرتسی کونی رو سچفک اوست طرفه کچمک او زره نامزد  
ایتدیکی صغیر و کبیر او تو زیدی قطعه دو به لردن اون طقوزی موافق هوا ایله  
یوقارو طوغزی بادبان کشا اولوب و محافظت علی پاشا ایله بوسناق اغانک با غلر اخنده  
بننا ایتدکاری طایبه لردن آتیلان طوب پری قید ایتمیوب رو سچق فارشونه کلد کلر نده  
یز کوکی محافظتی علی الدین پاشا ایله سرآمدان شجعاندن اولوب مأموراً یز کوکیده  
بولنان قبوچی باشی بوز ولی اغا ساحله اینوب طوب انداخته مبادرت و رو سچق  
طرفدن قایتلره و ماؤنه لره خیایجه عسکر ارکاب ایله نهرا دخی مالعنه غیرت  
اوله رق مذکور دو به لرک ایکی قطعه می غرق والی قطعه می جمیع عسکر و مهماتی  
ایله ضبط اولنوب لکن با قیسی رخنه دار اولدقلری حالده یوقارو طرفه کچوب  
کیتمشلر ایدی .

ایکی کون صکره روسیه لو برآ دخی رو سچق او زرینه برشد تلو شجوم ایتدیسده ده  
عسکر اسلامیه نک کمال متنله مقاومنله مینی خائبا و خامسا رجعت ایلدی  
و انسای مخابده برجنزال و یکرمی ایکی ضابط ایله خیلی نفراتی تلف اولوب دیکر  
بر جنزال ایله برقوق نفراتی دخی اسیر قالدی .

بعده رجبک ایکنجه جمعه کونی رو سیه لو علی السحر صاری بایر طرفدن بر قول  
واردو قپوی طرفدن بشقه بر قول او له رق و سچفک طایبه و متریسلی او زرینه  
یورویش ایدوب بادی امرده صاری بایر سمعنده ایکی طایبه یه دخول ایتشیکن  
رو سچق محافظتی علی پاشا و اعیانی بوسناق اغا عسکر موجوده ایله فدا کارانه مقابله  
ودرت ساعت قدر کوکس کوکس مخابده و مقانله ایدرک خنده قلر روسیه لاشه لریله  
طولدی و روسیه لو نک تافانی او چیکی متجاوز و ایکیوز الی قدر عسکری اسیر  
اولدینی حالده مغلوبا رجعته محبور اولدی .

بر وجه بالا رو سچق جانی سرع عسکری اولان قوشانجه می خایل پاشا شمنیدن  
حرکت ایله طرنوی قضا سنه طوغزی کیتمش و رو سچه امداد ایمک او زره  
جووار قفالر اعیان و اشرافه مکتو باز اطاره ایله استمداد ایتش ایدی .

خالیل پاشا اول وقت الده موجود اولان وزرا ایچنده اک زیاده بهادر اقنه معروف  
بر ذات او لدیغه مبنی معیته مرتب اولان لوچه و سلوی و طر نوی عسکر لرندن بشقه  
جوار قصارلار فدای یکتلتزدن دخی برخیلی کزیده عسکر طوبالاندی .

حتی نیکبولي اعيانی مشهور حاجی ایش او غلی علی اغا نیکبولي قاعده سنك حافظه سی  
اچخون کلی عسکره محتاج اولدینی حالده اویله نامدار وزیرک وقایع حریمه سندن  
حصه دار افتخار اولمک او زرہ معینتنه کی عسکردن بر مقدار کزیده سواری افزار  
ایدرک پکنی ایش اغا هه ترقما معنت مشارالیه کوندرمشیدی .

اشبو ایش اغا لو چمنک اک ایلوو کلور وجوه و خاندانلرندن نیکولی ایش اغا  
دیو معروف اولان بیلدیکمز و کورشدیکمز ذا ترکه پک چوق عمر او له رق  
متسسلمک کبی خیلی مامور یتلرده استخدام او لئش و مؤخرآ بدایت تنظیمات  
خیریده و دین حصالماقنده بولئشدر .

بوصوته خلیل پاشانک اردوسی اوست طرفدن روسیجق اوژرینه ورود ایله  
روسیجق قلعه‌سی محاصره‌دن تخلیص ایمک اوزره بهه قریه‌سنده تحشیده باشلایوب  
هنوز یدی سکن بیک نفره بالغ اولور اویاز روسیه‌لونک اون طوب ویدی سکن  
بیک نفردن مرکب بر فرقه‌سی انى استقبال ایلدیسده له لدی التقابل عمانو سواریسی  
فدای طرزنده شدتلو هجوم ایدرک و روسیه‌لونک طابورلارینی آتلره جکنه درک  
بو فرقه‌نی یریشان ایلدی .

روسیه‌لو ایسه مایوساً شمنی پایش‌کاهنده رجعت ایدکده روس‌سچق قاعه‌سني  
هدف اخیرکات واوردادکی قوتی قات قات ایدرک یوز قرق قطعه طوب ایله تضییقه  
دوم و نهر طونه ایله دوبلینی اوست طرفه چکوروب هر طرفدن روس‌سچق ک  
مخابره‌سني کسمک اقدام ایله روس‌سچق امر استیلاسني قوه فریبه‌یه کتورمشیکن  
روس‌سچق سرعسرکارکی عنوانیله خلیل پاشانک امداد ایجون اولوجهمه عسکر  
طوب‌لامسی روس‌سیه‌لو لرک روس‌سچق حق‌ده اولان ترتینه خلل ویره‌جکی معلوم  
اولدیغدن روسیه‌لو خلیل پاشا ازدوسني طاغتیق او زرده عساکر کلیه ایله او زرینه  
حرکت ایمکله خلیل پاشا دخی باتین قریه‌سمنده متیس آهرق طایبه انساس‌یله  
مدافعه‌یه آماده اولدی .

و بواسناده تپه دلیلی زاده مختار پاشا و دیگر امرا و رؤسا اور ایه کمک کله ایجھے قوت بولدی و شعبانک ید نسخی کونی رو سیه لو بر جسم ارد و ایله کاوب خلیل پاشا او زرینه هجوم اتکله غلت قانلو بر محابیه کبریشنلندی ۔

روسیه‌لو چند روز طوب و خبره و مهاجرات متواله ایله طایله و متریسلری تضییق

ایتدیسه ده ظفریاب اوله مدی هایت مختار پاشا قولنده بوزغون نق اماره لری ظهور  
ایتدیکی ائناده مأموریت مخصوصه ایله خلیل پاشا نزدینه کاش اولان آمدی دیوان  
هایيون حسنه بک مختار پاشا یاننده بولغله امان پاشا ثبات ایت بتون اردونک  
بوزلسنه سبب اولورسین دیه رک مختار پاشایی تشجیع ایتمک اوزره ایکن کندو سنک  
آتی اوریلوب یره دوشیدیکی صرده مختار پاشا قولی بوزیاهرق ارناؤدلردن بریسی  
حسنه بکی تر کیسنے الوب فاچر مشدر . بوهزیمت دیکر لره سرات ایدرک سائر رؤسا  
دنخی طاغلداری و خلیل پاشا برتاطیبه ده یالکز قالدی .

خلیل پاشا بویله تک و تنها قالدینی حاله اصلا قتور کتور میوب چند روزدها کندو  
طاطیبه سنده ثبات ایله کندو سنکه یار و فقادار اولان بر طاق فدائی یکیتلری جنکه تشویق  
و تشجیع ایله مدافعه یه دوام ایتدی . هر کون بازار کار زار آچق ایدی هر بار جان  
ویروب نام و شان آلان چوق ایدی جاندن او جوز بار و تدن مبدول بر شی یوق  
ایدی نهایت شعبانک اون التجی کونی خلیل پاشا طابیه اوزرینه چیقوپ عسکره  
قومانده ایدرکن الندن قورشون ایله اوریلوب شهید اولدی (صبت علیه سیحال  
الرحمة والغفران )

خلیل پاشانک اولوجهمه شهادتی اوزرینه عساکر اسلامیه نه یا به جقارنی شاشر مشار  
و خلیل پاشانک شهادتی کتم ایدرک رو سیججه امداد واعانه دن فراغته کیرو عودت  
ایتمک اوزره رو سیه جنرالیه مقاوله یه کیرشمشلر و رو سیه جنرالی نشانه تامین اولق  
اوزره انلدن تفکار ینک چاقق طاشری ایستیوب انلدخی ویرمشلر حالبوکه  
کیجه بر بلغار سایس رو سیه اردو سنکه فرار ایله خلیل پاشانک وفاتی خبر ویرمش  
اولدینه دن رو سیه لو طریق غدر و حیله یه سلوک ایله بنم مقاوله م خلیل پاشا نامه  
ایدی او مکر وفات ایتمش سزده بزی الداتش سکر دیو بهانه ایدرک جمهنه حرب  
اسیری اولق اوزره بکرش جانبه کوندر مشدر .

سالف الذکر ایش اغا ولو فه و سلوی قضالری اهالی سنکن نیجه کمسنکلر بواسرا میاننده  
بولنوب بعده اسارت دن خلاص ایله و طفلرینه عودت ایدنلرک بعضیسنه یتشدک  
و کندولر دن بالذات وبالواسطه بوقوعاتک تفصیلاتی و خلیل پاشانک نصل بهادر  
ومیدان محاربه ده مثلی نادر بردات اولدینی کرارا و مرارا ایشتدک .

ینه اول ائناده اردوی هایيون سر عسکری عثمان پاشا دخی اون قطعه طوب و درت  
قطعه هاون و بر خیلی عسکر ایله رو سیه لویه اسیر دوشمشدر .

ایشنه بویله تنک و تنک برو قنده اردوی هایيون ده کی یکی چری زور بالری فته احداث  
ایتماریله تسکین فساد ایچون غرّه شعبانده چاره سز یکی چری اگاسی عنزل او لئشدر .

بوخصوصی تفصیلی صددنده شانی زاده دیر که سوابق زمانده منتخب عساکر عثمانی اولان یکیچریند بعد از ان فقدان راه وارکان انلره موجب وهن و طغیان اولوب کرچه دفاتر خاقانیه قیودی مقتضاسنجه اراضی و املاکده کی قانونند بشقه واضح قانون مرحوم سلطان سليمان خان علیه الرحمة والغفران زماننده اجتماع واتفاق اصحاب کمال ایله وزرا ورجال وکبرای وسائل ارکان دولتك مصلحت وخدمت واستحقاق وکیفیتلرینه واصناف وآحادک ورعیتک حد وحدود وواجبات ذمترینه دائرجیح بر معیار ومقیاس اولوب قانون ثابت الارکان ترتیب ووضع او لئشمی یاخود او لئامشی هنوز مجھول وپنهان وتداول وتعامل ایله قرار یافته او لمش ظن او لنان تشریفاتدن بشقه مذکوراته دائرج قانون نامه مرعیه کورلمدیک ارباب تحری عنده مشهور ورایکان لکن دولتعلیه شریعت محمدیه برقانون الهی ایدوکی مسلم اهل ایمان اولوب انجق اجماع امته قرار کیر مسائل مصر حه شرعیه اسا صنوف وافراد دولته هر فرقه ما وجب علیه‌ی بیامکده وهر بر ماده بر قاعده التنه ادخال او لتفقده عظیم منعنه او لدیغندن اول زمان اسفار متواالیه اردستنده غالباً یالکثر علماء و بكتاشیان زمره لرینه وبعض صنوف عسکریه وضع قانون قیلنده‌ی بونله طریق تعبیر او لندیغندن وبعض واحد من الالف بقیه قاعده لرندن استدلال ایله مستبان ایسه ده تجدد ایام وتبدل اعوام سبیله بالضروره اقتضا ایدن آرالق آرالق تکمیل نظام ومقتضای زمانه کوره علی التدریج توفیق احوال خواص وعوام خصوصیلرینه تعمم بطالت ورخاوت سبیله چوق مدت نبرو قطعاً دقت واهتمام او لندیغندن قطع نظر بمقوله کلامی اغزینه آلانلر تکدیر و اولماز اولماز قولانی تکریر ایله مظہر عتاب و تعذیر او لندقلرندن التیوز سنه لک بردولت ذیشانک قدم ایمانه قیاساً آزو قده جدیدی دکل عتیق او جاقلری دخی خالل پذیر او لشیکن مثلاً دور اسبقده طویخانه او جاغنه بش اور طه دخی ضم او لنق اراده سنه تعلق ایدکده هر بری مدخلر مال قارونه مالک او لدیغندن بشقه ایکیشور او چر بشر یوز کیسه فائضلو اسهام ومقاطعات ایله مطالب اولان وکلای دور سلیم خانی مذکور بش اور طه نک ایرادی ترتیبدن مجلس مشورته اظهار عجز ویاس ایله انواع بدعتلر احداث و تکثیر ایله خاق ولی نعمتلرندن تغیر ایدرلر ایدی وسرمایه امنیت وعزت تکمیل اسباب غالیت او لدیغنى درک ایمیوب سمت مخالفت ووادیء مال وزینته کیدرلردى ورتبه سامیه سی او لیلان ارباب کمال ایله بمقوله کلامی ذل ونقیصه شان عد ایدرک او مقوله‌لره اغز آچدر مدققلرندن قطع نظر هم ربملرندن دخی بعضاً بر عاقل ودور اندیشی ظهور ایلسه جمله‌سی اکا غیظ وعداوت ایدرلردى . الحاصل فلاسفه قولیله دولت تعبیر او لنان

نظام جماعات کبری اخحطاط بولدخه حکم اجزای متفرقه اشتداد بولوب رابطه جماعتدن  
عامه به عائد اولور منافع دخی مختلف و منقطع اولدقده قوت وقدرتی دولتک حدودندن  
اوته به تجاوز و سبقت ایده میان فرقه لر متفرق اولدینی جماعت کبرانک بعض اقسامه  
تغلب ایدرک یعنی کل کنندی اجزائنه تقسیم او لغله کلیت مذکوره نک حکمی زائل  
واجزایی بینده (الحکم لمن غاب) شایه سی حاصل اوله رق هر فرقه کیف مايشا  
حرکته و قوی ضعیفه اجرای غرض نفاسیته باشادر یکیچری طائمه سی ینه نظام  
قدیتلری تمره سیله صنوف سائره دن زیاده متفق و مجتمع بولندینه کرچه آخر لره  
تفوق ایامش لکن مقدمما قوه اجتماعیه سبیله مال سائره دن اغتناماً کسب ایدیکی  
رفاهی اختلاف سائر صنوف جهتیله غائب ایدیکندن اقسام سائره دن غصبه باشامش  
اولدینه اردولرده وزرا و کبرا و اغواته ارالق هجوم و غلویه اجترا و بلاد  
و قصباتده رعایا وضعیایه ظلم واعتمادا ایدر اولیش اولمقدن ناشی اشبوا ماه شعبان المظمک  
غره سمنه دخی اردوی هایوندہ دالقلیج مهوری نزاعیله میانه لرنده فتنه احداث  
و اغالری اوزرینه خروج و غلو ایده جکلری احساس او لغله تسکین فساد ایچون  
بلا موجب اغای مویی الیه عزل او نوب قول کتخداسی حسب الطریق یکیچری  
اغاسی نصب اولنده . انتهی

سلطان سایم ثالث دورینک وقوعانی ووکلاستک احوال و حرکاتی و یکیچری  
زور بالرینک سیئاق اولکی جلد لرده بر تفصیل بیان او لغله ایدوکندن بوراده  
تکرارینه حاجت کورلار .

قضاتدن سلانیکلی قورد افندی اردوی هایوندہ آشناگی او لان او جاق قوقو سلنندن  
بعضیله ینه مناح و لطفه یولالونه طوره بورسکر جبار زاده او توی بیک و قالیونجی  
اون بیک ولی پاشایکرمی بیک عسکر له کلوب قشله لر کزی ضبط ایدیلر و شویله  
بویله اولدی دیو مکتوب یازوب کوندر مکله واول یادکار لر دخی بونی صحیح ظن  
ایدرک اعلان ایلماریله اردوده فتنه نمایان او لوب هله بیک بلا ایله تسکین او لدینی  
تلخیص صدر اعظمیده مندرج او لغله شعبانک یکرمی پرنجی جمعه کونی قورد  
افندی نقی و بعده اعدام قائدی .

وینه اول کون روم ایلی قاضی سکری عنان پاشا زاده مصطفی عزت بک افندی  
عزل ایله قونیه ینه نقی او لفق اوزره قاضی کوینه امرار او لندقدن سکره بالاستدعا  
منفاسی بروسه یه تحويل ایدلری و روم ایلی قاضی سکر ایکی ملاحق زاده عطاء الله  
افندی یه توجیه بیورلاری .

فرداسی یعنی شعبانک یکرمی ایکنیجی کونی شیخ الاسلام دری زاده عبد الله افندی

عنزل ایله صهانی زاده عمر خلوصی افندی ثالثاً مفتی الانام اولدی . بزینه صدده کله لم اوچ آیدنبرو روسيه لو روسیجنی محاصره و تضمیق ایدوب بومدت ظرفه قرقی بیک قدر کله و خبره آتمش و دکان و خانه‌لری وابنه سائمه‌ی خراب ایتمش ایکن اهل اسلام ثبات ایلمش ایسه‌ده ذخیره توکنوب آجلقدن بیتاب اولدقلری حالده امیدوار امدادی اولدقلری خلیل پاشانک شهادتی واردوسنک پریشانانی بتون بتون مایوسیتلرینه بادی اوله رق ناچار اوخر شعبانده روسیجق قصبه‌سی ویره ایله روسيه‌لو یه تسليم اولندی .

متعاقباً نیکبولي محافظه‌سنه بولنان عباس پاشا ایله سرد محمود پاشا ناچار ویره ایله نیکبولي قاعده‌سني روسيه‌لو یه تسليم ایتمکله نیکبولي اعیانی حاجی ایش اوغلی علی اغا لو فجه یه کلوب صیغه‌مشدر .

وقوعات مشروحة دولتعلیه‌جه موجب تأثر و تأسف حالاتدن اولوب انجق روسيه‌لو لرك حاجی اوغلی بازاری و قعه‌سنه وشمی محاربه لرنده و بلدو باتین قریه لری معركه لرنده واقع اولان تلفاتی اللی بیک نفردن زیاده او ملغاه بومظفریتلر کندولرینه پك بیها لو کلش و انلرک دخی تاب و توانی کسلمش ایدی .

حالبوکه بالاده بیان اولنان سیبلردن ناشی روسيه و فرانسه ایپراطورلری میانه لرنده حادث اولان بروده نظرآ بینلرنده محاربه ظهوری ماحوظ اولدیغه منی روسيه‌لو دولتعلیه ایله مصالحه‌یه راغب و حریص ایدی انجق نمره غلبه‌سی اولان تکالیفی یورتمک و علی الخصوص افلاق و بگدان ایله انا طولی طرفه بعض ممالکی ضبط و تملک ایمک ایستردی بوجهه‌له بر وقعه قازاندیجه دولتعلیه مصالحه تکلیف و هر دفعه سنه تکالیفی درجه درجه تنزیل و تخفیف ایلردى لكن باب عالی ممالک محروسه‌دن برقرارش محلک ترکنه راضی او لمیوب تمامیت ملک ماده‌سی حصوله کلدیکه عقد مصالحه او لئما مسنے قطعیماً قرار ویرلمشیدی .

بناءً علیه روسيه لو روسیجق و نیکبولي قلعه لرینی ضبط ایتدک نصکره اوست طرفدن بالقانی چکوبده دولتعلیه‌یی تهدید ایمک اوزره لو فجه و برقو فجه طرفلرینه هجوم ایلمش ایسه‌ده اهل اسلامک شدیداً مقاومتی او زرینه طرف بطرف خوزریزانه مقاتله لر وقوعه کله رک خائنا و خاسرا رجعته مجبور او لمشدر و بومقاتله لرده دخی خیلی تلفات ویرمشدر .

حتی راحوه‌لو م قضا لرنده طولا شان دره بکار ندن و قایع حریبه‌سی اول حوالیده مشهور والسنئ خواص و عوامده مذکور اولان بوریه‌لی رستم اغار و روسيه‌لو نک لوم طرفه کلان بر فرقه‌سی او زرینه جزئی سواری ایله فداییلک طرزنده هجوم

و اقتحام ایدرک روسیه نک پیاده طابور لرینی آتلره چکنه دوب بقیه السیوف فنی دخی طونه نه دوکشدرو.

بونکله برابر اول او انده لو خجه قصبه سی موقع عسکری اتخاذ اولنه رق تپه دلخی زاده ولی پاشا لو خجه جانی سر عسکری تعیین و اطراف بلده یه طایله لرانشا و مقدار کافی طوب و عسکر تعییه ایله تقویت ویرلش اولوب روسیه لو ایسه بویوه یی بوزوب طاغتمد بجه اولی حوالیده سر بستجه حرکت ایده میه جکندن بهمه حال لو خجه نک استیلاسنه قرار ویرمشیدی ویاز و قیش و چامور و یاغش دیمیوب دولتعلیه بی تضییق ایله صایحه اجبار ایچون طرف بطرف هجوم و اقتحام ایتمکده ایدی واول وقت دولتعلیه نک اصول عسکریه سی اقتضاسنجه موسم بهارده اردودی هایونه کلان عسکر کوز موسمنده ملکتله رینه عودت ایدوب بعض مواقعک محافظه سی ایچون بشقه جه برر مقدار مشتا عسکری ترتیب و تدارک اولنه کلمسیله مشتاده اردودی هایون قوتیز بولنوردی بوسنه دخی ایام شتا تقرب ایتدکده برمقاد عساکر اسلامیه یرلو یرینه عودت ایدوب جبار زاده جلال الدین پاشا و سائر وزرا بالقان بوینده مناسب موقعه یرلشیدر لمشل ایدی .

ایشته روسیه لو بو حالدن استفاده ایتمک او زره شمنی و طرنوی طرفه رینه بر هجوم صورتی گوسته مکله لو خجه عسکری نک کریده لری ایله لو خجه اعیانی حاجی ایوب اغا و دیکر بعض رؤسا طرنوی و شمنی طرفه جاب ایله لو خجه ده مشتا نشین او لق او زره حاجی ایوب اغانک کاتی و مدیر اموری او لان علی افتندی بالو کله لو خجه ده قالمش ایدی روسیه لو ایسه بو حالی فرصت اتخاذ ایدرک هان لو خجه او زرنه هجوم و اقتحام ایلمشدرو مقدمه طاغلو اشقياسی اول حوالیده کی قصبات و قرایی کافه بازده خیول خسار ایتشلر ایکن لو خجه قصبه سنه و برده قضاء مذکور داخلنده واقع بوریه قریسنه داخل او له مامش او لدقلنندن لو خجه بیکانه کیره من اعتقادی افکار عامده مستقر اولوب بناء علیه بو کره لو خجه قصبه سی ولی پاشا اردوسنه مرکز اتخاذ اولنمشیدی انجق کرک طاغلو لرک و کرک سائر لرک شمدی یه قدر لو خجه یه ظفر یا ب او له ماماری یالکز لو خجه نک مناعت موقعیه سندنناشی او لمیوب بونک باشلو جه سبی اهالیسنه محافظه وطن اغور نده فوق العاده فدا کارانه مقاومنله ایدی حاملو که او یله فدا کاریکیتلر ک بر طافقی طاغلو اشقياسی ایله و قوعه کلان محاربه لرده تلک و بر طافقی بازو نده او غلی او زرینه کیتکلر نده دانه طوب و تفکه هدف اولوب بر مقداری دخی بوسنه بوجه بالا قوشانجه لخیل پاشانک شهادتی او زرینه روسیه لو یه اسیر او لمش بر خیلیسی دخی بو کره حاجی ایوب اغا معیتله طرنوی و شمنی طرفه کوتور لمش ایدی .

حال بومنوال اوزره ایکن روسيه‌لو همان بر فرقه ايله لو خه او زرينه حرکت اي درك لو خه قصبه‌سي جوارنه واقع پاولكان قريه‌سنه کایيچك لو خه‌ده بولنان سوارى چيقوب شدتلو بر هجوم ايله روسيه‌لو ي رجعته مجبور ايمشلر ايسه بواسنه غایت شدتلو بربوره ظهور و زياده قار نزول ايله عساكر اسلاميه پراکنده اولوب چوغى قصبه‌نك يولنى شاشرمش اولدقلرى حالده روسيه‌لو كيچه كندوسنى طوبلايوب فرداسى على الصباح لو خه قصبه‌سني احاطه‌اي درك طوب و خبره ايله تضييقه قيام ايتدىكده اهالى اووه طرفنه کي شرانپولرك محافظه‌سنه سكردوب مناعت موقعىه‌سی مسلم اولان ديكسان محله‌سنک امر محافظه‌سني ارناؤد عسکرينه براشسلر .

روسيه‌لو بالدقفات شرانپولر اوزرىنه هجوم ايتدىسده اهالىنك شدت مقاومنى حسيبله ظفر ياب اوله مدېغىدن بركون صباحلىن اركىدىن ديكسان محله‌سى طرفنه هجوم اييچك ارناؤدلر بوز يولب غور اوغلى قورىسنه طوغرى فرار ايدرلر ایکن روسيه‌لو نك طوبلايىنه هدف و بوجهته پاك چوغى تلف او لمىشدر .

بونك اوزرىنه روسيه‌لو طاغ طرفندن طولاشوب اون بش يكىمى ارناؤد عسکريله محافظه اولنان باش بوكار قاعده‌سني هجوم ايله ضبط ايتدىكىن سكره اورادن درون قصبه‌يە اينوب كويى باشنه کايىكى ائنانده اووه طرفنه کي طابورلر دخى هجوم و درون قصبه‌يە دخول ايچكله اهالىنك برمقدارى خانلره و جامعىره قبانوب و برمقدارى اشاغى طرفده ويراجه محله‌سنده تستر ايذوب درون قصبه‌ده كوشە بکوشە برقانلو زاق مقاتله‌سنه كيرىشىلەرك و طرفين بيتاب او لنجىهدىك جنك اي درك زاقلىر آل قانه بويامش و درون بلده سلخانىي دو تىش اولدىيىنى حالده نهايت ويراجه محله‌سنده تحفظ ايىدلر ويره ايله تسلىمە مجبور اوله رق بوصره ده بروجە بالا مسافرةً لو خه‌ده مقىم اولان نىكبولي اعيانى حاجى اييش اوغلى على اغا دخى انلر ايله بىلكىدە اسارتى اختيار ايمشلر وسائل اهالى قصبه‌نك دىكى طرفندن صاوشوب كىتمشلر در .

ايشه‌تە اول ائناندە سالف الذكر على افتدى آئنه بنوب او صمه نهرينى عبور ايله ماشادلىق يولندن سنان پاشا تىپه‌سنه چيقوب سلوى يولنى طو تىش و سلوى قضاسندە حاجى ايوب اغا ياه تصادف ايتمىشدر .

حاجى ايوب اغا ذاتا حرب ارى او لمىوب بواواندە ايسه پير و عليل بولمىش ايسه‌ده عاقل و مدبى بىزات اولدېغىدن لو خه‌يە اميداد ايتك اوزره تدا بير سرىيغە يە تشىيث ايلمش اولدىيىنى حالده على افتدى يى كوروب ايش ايشدن كچمىش اولدېغى واولوقتە قدر دست بىكانە يە كچماش اولان لو خه‌نك كندى زمانندە و بوياه اختيارلىق او ائناندە روسيه‌لو يىدینه كېدىكى خبر اليحق اور غون آو كې سر كردان اولوب قالىشىدر .

لو بخه قضايىنده واقع پومقاق طرفدن دخى بر فرقه عسکريه لو بخه نك اميدادىنه سکر دوب كالور كن وقعة مذكورهنى ايشتندكارى كبي كيرو دونمىشلدر در . اگر چند روز دها لو بخه قصبهسى طيانش او لسىمدى هر طرفدن سکر دوب كالان عساكر اسلامىدېنك روسيهلو يى او رتى يه آلهرقا احما ايدە بىلە جكارى دركار ايدى . مومى اليه على افندى يدىنجى جلدده بىسان او لندىنى او زره بىك ايكيوز اون اوج تار يخنده بازوند او غلى او زرى يه كىدىن لو بخه عسکريينك بيراقدارى او لوب قاعه يورو يىشندە قورشون ايله او ريلان سامان اغانك بىوڭ برادرىدر كه اندىشكە چوق وقت معمر او لوب مؤخرآ جانب مجازە كىدرىك ايفاي فريضە حج ايمكەلە واول وقهه كوره او قور يازار كروهندن بولۇغله حاجى على افندى ديو معروف ومعلوم او لان ذاتىر برگون سالف الذكر مشادلىق يولە باقوب بورادن پىادە آدم كوج چيقار اىكىن بن آت ايله چيقدم ديرك لو بخه نك او يله برقانلو محاز به ايله استىلاسى كيفىتى كەل تأسف ايله حكايە ايتدىكى خاطر نشان مؤرخ فېيردر .

روسيهلو بروجە بالا طرف طرف حرکات تعرضىيە اقدام ايمكەدە او لدىنى خالدە صربولورى تحرىك ايله اول جهتىن دخى دولتعىلەيى ازعاج و تعجيز دن خالى او لمدىغە مېرى روم ايلى والىسى و صوفىه جانى سر عسکرى خورشىيد پاشا ايله بوسنه والىسى حامى پاشانك صربستان او زرى يه حر كتلىرى استعجال و ودين والىسى ادرىس پاشا معىته پىدرىي اردوى همايونىن دن عسکر افراز و ارسال او لمقادە ايدو كىندن خورشىيد پاشارجىك يكىرىمى ايكىنجى بخشنە كونى نىش سخراىندە حر كت و صربستان او زرى يه عزىزىت ايلدىكى ائنادە عصات صربىيە رئيسى مشەور قوه يوركى دخى عسکري ياه برو طرفه حر كت ايدرك علكسىنجه يە كلوب و علكسىنجه لو غورى يە برمقدار مىستىخىظ بىاغوب كىندوسي اسفلات بانەسى او زرى يه ھجوم ايمشىكىن مقابله سنه خورشىيد پاشا وزير على پاشايى كوندرملە قره يوركى او رادن رجعت ايدرك وينه علكسىنجه يە كىدرك لو غورى يە استىحڪام ويرمكە مباشرت ايدوب خورشىيد پاشانك هدف حر كتى ايسە بلغرا د قصبهسى او لدىغىندەن على پاشايى عالكسىنجه محاصرە سنه بىاغوب كىندوسي ايلرويە حر كت ايلمش ايسەدە تقرب موسم شتا سېيىلە خلال شوالدە نىش طرفە عودت ايلمىشىدى .

حامى پاشانك دخى اول ائنادە صربولولە واقع او لان محاربەلندە مظفرىتى ايشىدىلىشىدى لكن قره يوركى كىندو سنه آدم كوندروب شتا تقرب ايتدى . بوندىن سکرە متىسلەر دە عسکر اقامىت ايدە مز حدود باشلىرى بىكچىلەر تعين ايدەم طرفين عسکر نزى يىلىرنىدە استراحت ايلسون ديو متاركە طرزىندە بى تىكلىف درميان

و حلمی پاشا دخی بوصوره موافق و مساعد کورینه رک در سعادتمند استیدان ایدوب  
حالبوکه صربلر رعایای دولتیه دن اولدقلری حالده عصیان و تمرد ایلدکار ندن تحت  
رعیته اعاده و ادخاللری ایچون مالاری اغتنام و کندولری سبی واستراق اولنوق  
خصوصنه قرار ویرلشیکن بر دولت حکمنده طوتیه رق کندولریله متارکه جائز  
اوله میه جغنه مبنی همان حدود و نغورک امر محافظه سنه اهتمام و قیش و یاغش و قار  
و چامور دیمیوب عصات مرقومه نک قهر و تدمیرینه اقدام اولنوق او زره حامی پاشایه  
خطابا خط هایون کوندر لدی .

الحاصل اناطولی حدود دن بشقه قره دکزدن ساوه نهرينه قدر بتون طونه یالیسی  
ایله بالقان حوالی ای انواع مصائب کارزار ایله یامال خسار اولنقده ایدی حالبوکه  
ایلات سائره دخی داخلی اختلالار دن خالی دکل ایدی .

از جمله ضربخانه عامر جانبدن ضبط و اداره اولنان کوماجنه مقاطعه می یکری درت  
و یکری بش سنه لرینه محسوباً توقاد حقولی یکنی محمود اغایه احاله اولنچ اولدینی حالده  
اخی چلبی اعیانی حاجی مصطفی خاصکویی امینک قرنداشیله بالاتحاد باشلرینه جمع  
ایتدکاری بر طاق حشرات ایله محمود اغایی کوماجنه دن اخراج ایله یارلودن محمود  
رشید اغایی اعیان نصب ایدرک معینته بر قاج یوز آدمه قایجلی حاجی بکتاش و حاجی  
عمر نام ایکی بلوکپاشی بر افتش اولدقلری لدی الاستیخار حاجی مصطفایه خطابا  
بو مثلو اوضاع باعیانه دن فراغته کوماجنه دکی عسکری چکمی ایچون بر قطعه  
امر عالی یازیلوب کوماجنه نائب و وجوهه خطابا دخی بششه جه بر قطعه امر عالی  
اصدار اولنهرق اهالی تماشیک ایله بالاتفاق مذکور بلوکپاشیله معینلرندکی حشرانک  
دفع و طردینه و محمود اغانک جلیله مال مقاطعه نک تدبیندن و قایسه سنه اقدام و غیرت  
ایلماری امر و اشعار بیورلشدیر .

اول ائناده ایسه ارناؤ دلقده تکدر خاطر پادشاهی موجب بر حاده ظهوره  
کلشیدر .

شویله که : یانیا متصرفی تپه دلني علی پاشا ارناؤ دلغک طوسیه قهلاق قسمی کاماً آنه  
الوبده اول حوالیده تغلب و تمرد ایمک داعیه سنه دوشمشیدی فقط اصلزادکاند  
وارناو دلقده بک زیاده مرسی الحاطر اولان ذواندن اولونیه متصرفی وزیر ابراهیم  
پاشا بو آرزو سنک حصوله مانع و مزاحم ایدی . بناً علیه علی پاشا ابتدا ابراهیم پاشانک  
بیوک قیزینی کندو سنک ایکنچی او غلی وزیر ولی الدین پاشایه تزوج ایتدرمشیدی  
واندن اسماعیل بک نامنده بر حفیدی او لشیدی که عصریزک وزرا سنندن تپه دلني  
زاده دیو معروف اولان اسماعیل پاشادر .

بوندن بشقه على پاشا ابراهيم پاشانك اينكنجي قيزيني دخى كندوستنك بیوک اوغلی  
اولوب رومايلی بکار بکاري پايه سنى احراز ايدين مختار پاشا يه و چوک قيزيني كندوستنك  
همشیره زاده سى آدم بکه تزویج ايستر مکله ابراهيم پاشا يه قات قات قرابت صهر يه  
پيدا ايتمشيدى .

حالبوکه ابراهيم پاشانك اول حواليده وجودى على پاشانك نقوذ متحكمانه و متغلبانه سنه  
ماع او لد يغىدن كندوستنك تحرير يكيله بر طاق ارناودلارياغه قالقوب ابراهيم پاشا يه او لونيه  
ايالننك مقرى اولان برات قلعه سنه محاصره ايستكار نده على پاشا كوييا غيرت قرابته  
مبني عساكر كليه ايله واروب ابراهيم پاشا يه او لونيه يه نقل ايتدكدن صكره او لونيه  
اهاليسى دخى ال استدن تحرير يك ايله ظهوره کلان قيل وقال واغتشاش احوالى  
بهانه ايدرك اورادن دخى ابراهيم پاشا يه اولاد وعياليله برابر يانيه سنجاغنه تابع  
قوچىچه قضاسنه نقل ايله كوز جىسنه الوب او لونيه ايالننك اوغلی سالف الذكر مختار  
پاشا يه توجىھنى باب عاليه عرض وانها ايلميشيدى .

بونك او زرىنه ابراهيم پاشا يه مقامنه اقعاد ايچون اقد مجھ عبدالكريم بک مأمورىت  
خصوصه ايله يانيه يه كوندرلش ايسه ده برشىئي مفید او لميوب على پاشا نهايت ابراهيم  
پاشا يه يانيه يه جلب ايله بـ دـ اـ رـ ئـ خـ صـ وـ دـ تـ وـ قـ يـ اـ لـ مـ شـ دـ .

وعلى پاشا بـ خـ صـ وـ دـ دـ اـ رـ ئـ بـ عـ الـ يـ هـ كـ وـ نـ دـ مـ شـ اـ لـ دـ يـ عـ فـ اـ ئـ سـ نـ دـهـ صـورـتـ تـحرـيرـ كـدـنـ  
تجاهـلـ اـيلـهـ كـويـاـ اـبرـاهـيمـ پـاشـانـكـ حـركـاتـ نـاجـاسـتـدنـ نـاشـىـ بـرـطـاقـ حـشـراتـ كـندـوـسـنـكـ  
اوـزـرـىـنـهـ جـبـومـ اـيمـكـلـهـ شـورـشـ وـفـسـادـ ظـهـورـ اـيدـيجـكـ غـيرـتـ قـرابـتـ صـهـرـ يـهـ  
مقـضـاسـنـجـهـ وـارـوبـ مشـارـيـهـ اوـلـ حـشـراـتـ تـحـلـيـصـ اـيلـهـ يـانـيـهـ يـهـ كـتـورـمـشـ  
اوـلـدـيـغـىـ درـمـيـانـ اـيدـوبـ عبدـالـكـرـيمـ بـكـ دـخـىـ عـينـهـ انـكـ اـفـادـاتـىـ عـرـضـ وـحـكـاـيـهـ  
اـيدـيوـرـمـشـيدـىـ .

على پاشانك بـوقـئـهـ سـيـاهـ عبدـالـكـرـيمـ بـكـ عـرـيـصـهـ مـيـ حـضـورـ هـاـيـونـهـ عـرـضـ اوـلـنـدـقـدـهـ  
سلطـانـ مـحـمـودـ خـانـ عـدـلـىـ حـضـرـتـلـرـىـ حدـتـانـهـ رـكـ علىـ پـاشـاـ يـهـ كـونـدرـلـكـ اوـزـرـهـ مـفـصـلـ  
برـقطـعـهـ خطـهـاـيـونـ اـصـدـارـ اـيدـوبـ شـوـيـلـهـ كـهـ (ـ علىـ پـاشـانـكـ وـمـباـشـرـكـ مـصـدقـ اوـلـانـ  
عـرـيـصـلـرـىـ مـنـظـورـمـ اوـلـمـشـدـرـ .ـ مـفـهـومـ تـحرـيرـاتـ اـرـادـهـ هـاـيـونـىـ لـغـوـ اـيدـوبـ يـهـ  
كـنـدىـ سـوـزـيـنـىـ اـبـقـادـنـ عـبـارتـ اوـلـغـلـهـ اـسـتـاعـهـ صـالـحـ دـكـلـرـ .ـ وزـرـانـكـ وـجـودـ  
هـاـيـونـمـدـنـ جـزـءـ عـدـادـنـ مـعـدـودـ اوـلـوبـ اوـلـواـلـمـرـ اوـلـانـ وـلىـ نـعـمـىـ سـاـيـهـ سـنـدـهـ  
مـنـتـازـ وـمـحـسـودـ الـقـرـانـ وـكـسـبـ اـيـلـدـيـكـ اـرـقـاعـ شـانـكـ اـدـايـ شـكـرـىـ ضـمنـنـدـهـ اـنـفـاذـ  
امـرـ پـادـشـاهـيـهـ اـزـدـلـ وـجـانـ صـرـفـ مـقـدـورـ اـيـلـمـكـ وـاجـبـهـ ذـمـتـلـرـىـ اـيـكـ اـطـاعـتـ  
لـفـظـىـ مرـادـ كـاغـدـلـرـ اوـزـرـلـيـنـهـ يـازـيـلـورـ اوـلـوبـ انـكـلـهـ لـفـظـاـ دـخـىـ تـحرـيرـ لـسانـ

او لامشد در بن اراده مده شرع و قانونه مغایر تکاليف بارده يوقدر که کندويه کران  
کلوب سرکشلکه مجبور اوله ابراهيم پاشا عليهنه سوء قصد ضمته تحمع ايدن  
حشراتك ايادي تغلبدين مشار اليه الوب محل آخره نقه اقتداري اولان ادمك  
مرادی اصلاح ذات الیین اوسله دفع نزع ایله محنته اقعاده دخی مقتدردر ابراهيم  
پاشانک حرکات نابر جامی وار ایسه قرابت صهریه غیری او لندی غیری حالده بعض  
وصایا سردیله بر اصول حسنه یه بند وباعث فته و فساد اولان توابعی طرد و تبعید  
واهالی ایله ینهمارینی تألف ایله عودت اقتضا ایدر ايدي .

وزرائک عنواننده مدبر امور الجھور بالرأی الصائب دیو معنون او لمی انجق  
بومقوله و قوع بولان اختلالی تصفیه و ناموس سلطنتی اکاله سی وغیرت ایلمی  
ایچوندر . بر مقتضای تقدير سبحانی بالارث والاستحقاق نام خسر و انهی (اناجعلناك  
خلیفة فی الأرض) نص جلیل ایله مسمی بیورن معطی الملک حضر تلزی زیر سایه  
حایه مده مستظل عباد الله تسویه امور لری ایچون شرع و قانونه مطابق امر و نهی  
دخی ذات خلاقته به مقرر و مقلد ایلمشد . بو تقدير جه (اطیعوا الله و اطیعوا الرسول  
واولی الامر منکم) مضمون شریفه ایمانی اولان اراده عليه مک خلافی حرکته  
اجتسار ایلمز کندی قائمه سنده بوندن صکره دار دنیاده چاکر لرینه برشی لازم  
دکلدر تعییریه اظهار ایلدیکی اطاعتده صادق ایسه ابراهيم پاشایی مقر حکومته اقاد  
ایتدیر کندویه اولان حسن عقیده مه استحکام ویرمش اولور والاقریب  
وبعید اول حوالیده و قوع بولان منازعاتک جمهه سی مشار اليه تحریکیله در دیدیکم  
وقت سوء ظن ایلمش او لمام مال مدخلی ایله کترت توابعنه مغرورا نفسنه مغلوب  
او لمیسون بواسطوار نامطبوع کندودن هیچ مأمول دکل ایدی . ایشته اراده می  
تفصیلا بیان ایلام اشبوا خط هایونی طرفه تحریر و ارسال ایده سن جوابنه منتظرم  
امر مله عامل او لسون خلافه حرکته اصرار ایلدیکی صورتده بعض امور سائریه  
تقديم او لفق دأب قدیم ملوکدر ) دیو بیورمشدر .

اشبوا خط هایون على پاشایه ارسال او لنوب عبدالکریم بکه دخی سندن رشدور ویت  
مأمول ایکن على پاشانک تحریر اتخی عینیله یازوب کوندر مکز باعث استغراب و موجب  
تکدر خاطر پادشاهی او لمیشدر دیو قائم مقام پاشا طرفندن تو بیختنامه کوندر لمشدر .  
على پاشا ایسه بخصوصه اصرار ایدوب در کار اولان مشاغل خارجیه و داخلیه  
اقضاسنجه دولتیه دخی انى بو آوانده استهالله استخدامه مجبور او لدینهندن چاره سز  
الهایی وجهه او لوئیه متصر فلنی او غلی مختار پاشایه توجیه بیورمشدر .

بعده ابراهيم پاشانک اناطولی طرقده بر منصبیه قایرملق او زره تخلیه سبیل اراده

بیورلش و بونک ایچون علی پاشایه مکر را اصر نامه کوندرلش ایسه ده علی پاشابوکادخی موافقت ایده میوب ایکی سنه قدر کشاکشه وقت کپورلش و نهایت علی پاشا طرفدن ابراهیم پاشانک اموالی مصادره او لندقد نصکره او غلی میرمیراندن سلیمان پاشا ایله بر لکده یانیه قلعه سنگ کوله ناظر جهتنده واقع زیر زمینه حبس او له رق بالکلیه اختلاطدن منع ایده لمشدر .

ایشته بوماده سلطان محمود خان حضر تلرینک تبه دلنی علی پاشا حقنده اغبار خاطر هایو نلرین موجب اولغله اندن صکره علی پاشانک ازاله وجودی دولتجه بر مسئله او له رق وقت مساعده انتظار او لمشدر .

## لَاحِفَةُ

ارناودلق ایکی قسمه منقسمدر بری کغه لق و دیگری طوسقه اقدر طوسقه هر یونان اهالیسیله مخلوط و متباور او لدقنردن لسانلرینه پك چوق یونان کله لری قاری شوب بوجهته لسانلری قبول تغیر ایتدیکی کی کغه لر دخی اسلام طوائفه مخلوط و متباور او لدقنردن بر بشقه یولدہ لسانلری بوزلش ایدو کنه مبنی کغه و طوسقه لسانلری بیننده پك چوق مباینت وارد .

کغه لقden معدود و برات سنجاغیله هم حدود اولان ایل بصان قضائی و سطده واقع او له رق اهالیسینک لسانلری دیگر لری قدر بوزلیوب او له رق شیوه اصلیسی ضایع ایتماش او له یغه مبنی کغه و طوسقه لسانلری بیننده واکیسنه مشابه واکیسندن دخی اوسع و اعلادر .

طوسقه لق دیدیکمز قطعه اوچ قسمه تقسیم او لنور بریسی اصل طوسقه لق ایکنچیسی لا بلق اوچنچیسی چاملقدن بواچ قسمک لسانلری بیننده دخی فرق و تفاوت وارد . اصل طوسقه لق ایله لا بلق قطعه لرینک ارسنی مجودن نیعن ایله او لو نیده سهان اسلکه سنه منصب اولان و بیوسی نهری فصل اید .

و بو نهر تبه دلن قضائی ایکی به تقسیم ایمکله نهر مذکورک صاغ طرفده واقع اولان قسمی اصل طوسقه لقden و دیگر قسمی لا بلقدن معدود در . بناءً علی ذلك تبه دلن قضائی بر قسمی ایله برات و تجوری بجه و اسقره پار واستاروه وبه لشته ومع او بار کوری بجه و قلو نیا قضائی اصل طوسقه لقender قویی بجه قضائی دخی بو قطعه دن معدود در و تبه دلن قضائی دیگر قسمی ایله او لو نیه و دلویسنه و مع قورو لش از کری قضائی لبلقدن . چاملق دخی فیلات وایدو نات و مار غلیچ قضائی دن عبار تدر .

کغه لقده اشقدوره متصر فاری تنفذ و تفرد ایلدکاری کی علی پاشا دخی بتون

طوسقه لقده تحکم ایتمک داعیه سنه ایدی . حالبکه کندوسری یوز خانیه بالغ اوله میان تپه دلن قصبه سندن نشئت ایدرک قورد پاشانک بلو کاشیدنند ایکن یاوری ، بخت و طالع ایله میدانه چیقمش او لمیلله ابراهیم پاشا کبی اصلزاده بروزیر میدانده ایکن علی پاشانک طوسقه لقده تفرد و تحکم ایتمسی قابل دکل ایدی . بناءً علیه علی پاشانکله پک چوق او غر اشوب نهایت ای جنسه القایا میش او لدیعی حالده تحکیمه سیلی کندو سنک غرض اصلیسته میابن ایدی . لکن بومسنه دولتی شبهانه و نهایت کندو سنک دخی محاطراهه دوشور مشدر .

### \* وقایع شام \*

عظم زاده عبدالله پاشامو کب حاجی حرمه نه کوتوروب کتورمکدن عاجز او لدیعی جهنه به بیک ایکیوز یکرمی ایکی سنه سنه اعنل ایله یرینه کنج یوسف پاشا شام والیسی و امیر الحاج او لوب بعده جردہ باشو غافی ایله طرابلس شام ایلاتی دخی الحاقا عهده سنه توجیه بیورلشیدی .

واکرچه اولوقتک حکمنجه شام والیسی هر کیم اولورسه او لسوون بوکا مقندر او له میه جنی درکار ایدی . لکن استانبولجه عربستانک احوالی لا یقیله معلوم او لمیوب حتی کچن سنه موکب حاج ایچون مباشر مخصوص او له رق پوچی باشی کوندرلشیدی . بناءً علی ذلك یوسف پاشا وهابیلری قهر و تدمیر ایدرک موکب حاجی کوتوروب کتورمکه مقندر اولور ظنیله بوکا دائر پیدرپی کندو سنک امر لر یازیلوردی .

یوسف پاشانک ایسه وهابیلر حقنده بر کونه تشیبات صحیحه سی او لمیوب فقط عازم سمت محاز او لان بعض افراد محاجه بر توصیه نامه ویرمشیدی . اکا جوابا سعود بن عبدالعزیز دخی کندو سنک تلقین دین ایدرجه سنه مذهب وهابیه دعوی متضمن بر مکتوب کوندرلشیدی که صورتی زیرده (۱۴) رقمیه ایراد اولور .

قالدیکه یوسف پاشا دولتیه نک بر چوق مشاغل داخلیه و خارجیه ایله مشغولیتی فرست اتخاذیه ادخار اموال داعیه سنه دوشوب اهالیه زیاده ظلم و تعدی ایدر او له یعنده بشقة مرتبات محبدن دخی اموال کثیره اختلاس ایتمکده ایدی .

بناءً علی ذلك سلطان محمود خان حضر تدری کمسنه نک اصلاً خبری او لمیزین غایت حقی او له رق صیدا والیسی سلیمان پاشایه بروجه الحاق شام ایالتیه ما یحققاتنک تو جیهنه دائز و بایّ حال یوسف پاشایه اخذ وقتل ایله اموالی جانب میری یه ایصال ایتمسی وبعده مصر والیسی محمد علی پاشا ایله بالخبره جانب محازه کیمسنی آمر غایت حقی او له رق اوج قطعه فرمان عالی و برقطعه خط هایيون اصدار و جانب مصره مأمور

اولان خزینه هایون و کیلی عیسی اغا ایله تسيار بیورمشیدی اشبو خط هایونک صورتی ذیله (۱۵) رقیله ایراد اولنور .

عیسی اغا اشبو یکرمی بش سننه سی جمادی الاخره سمنک طقوزنجی کونی مقرایالت صیدا اولان عکایه واصل اولدی . لکن سليمان پاشا او جه طبیه طرفه کیتمش ایدوکندن واروب اوراده کندوسیله ملاقات ایلمشدرو .

سلیمان پاشانک او لظر فده بولنسمه سبب بوایدی که عربستانه اولوقت زیاده حقط وغلا اولوب حتی یوسف پاشا بوسنه دخی دواتی الدادوب آوتمق اوزره جانب حجازه سفر ایتمدیکنه بونی عذر و بهانه ایتمشیدی . بناءً علی ذلك جزیره العربده کی عشرائ ضيق معاش ایله مضطرب و متکدر اولمعنی رؤسای و هایاندن وآل خیابن علیان نام سر کرد کلیتو عشرائ عربیان ایله صوواوت بولنق ایچون حوران ناحیه سنه کلد کده استیلای ملکت ایچون بالذات سعود کاری ظنیله یوسف پاشا دوچار تلاش اوله رق هر طرفدن عسکر جاب و جمعه تشبت ایتمدیکی صره ده سليمان پاشادن دخی استمداد ایتش و کندوسیده همان عساکر موجوده سیله شامدن چیقوب منزیرب طرفه کیتمش ایدی .

وهابیل اولوقت منزیرب اوزرینه حرکت ایلمشن اولدقلرنندن عجلون وحوالیسی متسامی اولان شمدین اغا انله لدی التصادف بر محاربه جک ایتدکدنصرکه منزیرب قلعه سنه التجا ایمکله وهابیل دخی انى محاصره يه قیام ایلدکلاری اشناه منزیرب جواریه وصول ایله کیفیته مطلع اولدقنه همان منزیرب امداد ایچون کیجه لین مشعله لر یاقوب طوپلر آتهرق ایلوویه حرکت ایدیجک وهابیل طوب سسني ایشتندکلاری کی اورادن فرار ایله مملکتلری جانبه ییقیلوب کتمشلر و فقط کیدر کن اوکلرینه کلان حوران قریه لرینی احراق و نیجه صیبان ونسوان و بیچارکانی قتل واعدام ایتمشلر .

سلیمان پاشا ایسه بروجه مسروح کندوسنه یوسف پاشا طرفدن استمداد نامه کلدیکی کی حاکم جبل لبنان اولان امیر بشیریک دخی یتشمسنی اشعار ایله برابر یانشده کی عسکریاه عکادن چیقوب صیدا ایالتک رأس حدودی اولان طبیه یه مواصلت وامیر بشیر دخی اون بشیریک کزیده عسکرله اورایه کلوب کندوسی ایچون مهیا اولان چادرلرده اقامت ایدیوب اوچ کون یوسف پاشادن خبر و رویدینه انتظار ایتدکلاری اشناه عیسی اغا ورود ایله ذکر اولنان اوامر علیه یی سليمان پاشایه تسلیم ایتدکدنصرکه اصل محل مأموریتی اولان جانب مصره کیتمشدرو .

( اذا اراد الله شيئاً هياً اسبابه ) خوانسجه یوسف پاشاعلیانک اولو جهله حورانه ورودی اوزرینه بیوک تلاشه دوشهرک عکادن استمداد ایتمسیله کندو علیهنه طبیه ده بر ارد و

تشکیل ایتدرمش دیمک او لدیغنه نظرا سلیمان پاشابونک مجرد بر حکمت خفیه‌الهیه او لدیغنه درک و تنفسن ایله متھیر و فقط یوسف پاشانک ماجه و عسکر جه در کار اولان قوت وقدرتی مطالعه ایله اندیشه ناک و متفکر او لهرق نهایت و هابیدلک فرار ایدوب کیتکاری خبر المنسی او زرینه کندوستک دخی طبیره دن عودتی لازم کایچک امیر بشیری خیمه‌سنے جلب ایله کتم اسرار ایمک او زره کندوسته یمین ایتدرد کدنصرکه ذکر اولنان او امر علیه‌ی ابراز ایله کشف راز ایدرک (اکر بکا خالصانه معاونت ایده‌جک ایسه ک هنوز یوسف پاشا خارجده ایکن واروب شامه کیردم یوق اکر بوکا جسارت ایده من ایسه ک طوغزی‌سنی سویله که بنده بو اواصری اعاده ایده‌یم و بو ایشی کمسنے یه فاش ایتمیه لم) دیدکده امیر بشیر کندوسته مقدمه‌الجیش اوله رق هر صورتله صادقانه معاونت ایمکی تعهد ایدرک هان جبل لباندہ نقدر حرب و ضر به یارار خلق وار ایسه جلب و جمعنه تثبت ایتمی او زرینه سلیمان پاشا دخی رؤسای عسکری نی یانه جمع ایدوب خفیاً کیفیتی کندولرینه بیان ایله تابیر لازمه‌یه تثبت و بوماده شایع اولماق او زره طرق و معابری سد و بند ایدرک شامه طوغزی حرکت ایدیلر .

لکن یوسف پاشا بنی صیر قیله سندن بر بدوى واسطه سیله بوسرى استشمار ایدیلک هان من زربدن قالقوب شامه کلش ایدی .

سلیمان پاشا ایله امیر بشیر قطنه ده ایکن یوسف پاشانک شامه داخل او لدیغنه خبر آمدقده در حال شامک کندو عهده سنے توجیه او لندیغنى جهته شهره داخل اولمق او زره حرکت ایدیکنى اکابر واشراف شامه اشعار ایتمی او زرینه شامک وجوه واکابری کلوب کندو سیله ملاقات ایتکار نده سلیمان پاشا او امر علیه‌ی کندولرینه ابراز ایدوب امیر بشیر دخی او امر سلطانیه ناک افادی امر متحتم او لدیغنى جهته اطاعتمن غیری چاره او لمدیغنى بیانیله کندولرینه نصوح و پند ایمکین اوچ کون مهلت آلوب کیتکار و شامه واروب و قوع حالی بیان ایدیلر .

یوسف پاشا قبول ایمیه رک قاعیه یه قیابو بده مدافعه ایمک تدارکاتنه شروع ایدی سلیمان پاشا ایسه اوچ گون کچو بده خبر وارد اولیسحق هان امیر بشیر ایله برابر غرئرجبه قطنه قریه سندن قالقوب شامه قریب جدیده و داریا نام قریه‌لره وارد قلرنده یوسف پاشانک عسکری قارشولیوب هان جنکه قیام ایدیلر ایسه ده فنا حالده بوزیلوب کلی ضایعات ویرد کدن سکره پریشان اوله رق کیرو کیتکار .

بو انهزامک او زرینه یوسف پاشا خوف و اندیشه یه دوشه رک هان اول کیجه سلیمان پاشا اردوسنی باصو بده غالب کاورسه فبها والا همان بر طرفه فرار ایمک نیتیله

شامدن چیقدقده معینتده کی عسکر کندوسنک بوعزم و نیتنی حس ایدوب حالبوکه خیلیجه کذشته علو فهله اوله یغندن یوسف پاشانک اموال و اتفاقاتی غاراته باشلامشلر یوسف پاشا عسکرک بو ضعندن اشتباوه دوشـه رک نفشه دخـی سو قصد ایدرلر خوفیله همان خدمه خاصه سی استصیحاب ایدرک لادقـه یه فرار ایتش واوردن جانب مصره کیتمشدـر .

یوسف پاشانک اولو جهله کیجه این فرازی فرداسی معلوم و متین اوایحـق سليمان پاشا امیر بشیر ایله بر لکـه بلامانع و مزاح شامه داخل اوله رق فـق و رـق اموره باشلاـدـی . و عـکـا و بـیـرـوـت وـحـا وـحـصـکـی موـعـقـ لـازـمـهـیـهـ کـنـدـوـ طـرـقـدـنـ مـتـسـاعـلـهـ تعـیـنـ اـیـنـ کـدـنـصـکـرـهـ اـمـیرـ بشـیرـ مـلـکـتـهـ عـودـتـ اـیدـرـکـ کـنـدـوـسـیـ منـصبـ شـامـدـهـ مستـقـلـ قـالـمـشـدـرـ .

سعـودـ اـبـنـ عـبدـ العـزـيزـ هـنـوزـ بـوـ وـقـعـانـدـ خـبـرـ دـارـ اـوـلـدـيـنـیـ حـالـدـ شـامـ وـالـیـسـیـ حـالـاـ یـوـسـفـ پـاشـادـرـ زـعـمـیـلـهـ آـکـاـ خـطـابـاـ یـهـ بـرـ مـکـتـوبـ کـونـدـرـوـبـ مـذاـهـبـ اـرـبعـهـ عـلـمـاسـیـلـهـ عـلـمـایـ وـهـابـیـهـ بـرـیـرـهـ کـلـهـ رـکـ منـاظـرـهـ اـیـلـهـ مـیـانـهـ دـنـ اـخـلـافـ بـرـ طـرـفـ اـیـلـمـکـ اوـزـرـهـ بـرـ جـمـیـعـتـ عـلـمـیـهـ اـشـکـیـانـ تـکـلـیـفـ اـیـامـشـ وـمـوـجـبـیـهـ سـرـ کـرـدـهـ سـالـفـ الذـکـرـ عـلـیـانـ طـرـفـدـنـ غـاطـ عـرـجـهـ اـوـلـهـ رـقـ بـرـ قـطـعـهـ تـحـرـیـرـاتـ کـلـشـ اوـلـمـسـیـلـهـ سـلـیـمانـ پـاشـاـ طـرـفـدـنـ جـوـابـاـ سـعـودـ بـرـ قـطـعـهـ مـکـتـوبـ کـونـدـرـلـشـدـرـ . زـیرـدـهـ سـعـودـ کـمـکـتـوبـیـ (۱۶) وـ عـلـیـانـکـ مـکـتـوبـیـ (۱۷) وـ سـلـیـمانـ پـاشـانـکـ جـوـابـنـامـهـ سـیـ (۱۸) رـقـلـیـلـهـ اـیـرـادـ اوـلـنـورـ .

اوـاـخـرـ رـجـبـدـهـ سـلـیـمانـ پـاشـانـکـ تـاتـارـیـ درـسـعـادـتـهـ بـالـوـصـولـ بـرـ وـجـهـ مـشـروـحـ کـنجـ یـوـسـفـ پـاشـانـکـ منـهـزـمـاـ فـارـ اـیـلـدـیـکـنـهـ وـمـخـلـافـتـیـ ضـبـطـ وـتـحـرـیـرـ اـوـلـقـدـهـ اـیدـوـکـنـهـ دـائـرـ اوـلـانـ مـعـرـوـضـتـیـ تـقـدـیـمـ اـیـتـدـکـهـ رـجـالـ بـابـ عـالـیـ اـسـامـ مـادـهـ دـنـ بـیـخـرـ اوـلـدـقلـرـیـ حـالـدـ اـیـشـکـ بـتـمـشـ خـبـرـیـ آـدـقلـرـیـ کـیـ جـمـلـهـ سـیـ مـتـعـجـبـ وـمـسـبـشـرـ اوـلـدـلـیـلـ . وـهـانـ سـلـیـمانـ پـاشـانـیـهـ تـحـسـیـنـیـ حـاوـیـ وـمـهـامـ اـمـورـ جـمـهـ هـمـتـ وـمـصـرـ وـالـیـسـیـلـهـ بـالـخـابـرـهـ وـهـابـیـلـرـ اوـزـرـیـهـ حـرـکـتـ اـیـلـمـسـنـیـ مـحـتـوـیـ اـمـرـ عـالـیـ کـوـنـدـرـلـدـیـ .

### \* وـقـاءـعـ مـصـرـ \*

محمدـ عـلـیـ پـاشـاـ کـوـاـهـ مـنـلـرـ سـطـوـتـ وـسـوـرـتـیـ قـیرـمـشـ اوـلـدـیـنـیـ حـالـدـ آـنـلـرـ بـتـونـ بـتـونـ اـزـ الـهـ وـاـحـاـ اـیـدـهـ مـدـیـکـنـدـنـ کـنـدـوـلـرـیـلـهـ بـارـشـمـقـ صـورـتـیـ کـوـسـتـرـهـ رـکـ بـوـبـولـدـهـ جـرـیـانـ اـیـدـنـ مـخـابـرـانـکـ تـکـلـیـفـسـنـدـهـ اـبـرـاهـیـمـ بـلـکـ وـسـائـرـ اـمـرـایـ مـصـرـیـهـ جـوـارـ مـصـرـهـ کـلـوـبـ مـیـانـهـدـهـ خـیـلـیـجـهـ مـخـابـرـهـ لـرـ وـحـسـنـ پـاشـاـ وـاسـطـهـیـلـهـ مـذـاـکـرـهـ لـرـ جـرـیـانـ اـیـلـمـشـ اـیـسـهـدـهـ مـحـمـدـ عـلـیـ پـاشـانـکـ تـکـلـیـفـدـنـ بـرـیـ اـمـرـایـ مـصـرـیـهـ دـنـ اـیـسـتـدـیـکـنـهـ وـهـابـیـلـرـ اـیـلـهـ جـنـاـتـ اـیـمـکـ اوـزـرـهـ عـسـکـرـیـلـهـ جـانـبـ مـخـازـهـ کـوـنـدـرـهـ بـیـلـمـکـ خـصـوصـیـ

اولوب ابراهیم بک ایسه بعض سوابق احوالی یاد و تذکار ایله محمد علی پاشا حقنده  
امینیستراک اطهار ایله کشندن او بیوشیله میوب امرای مصریه ینه ره نورد وادی  
عصیان او هرق چیکلوب جانب قبلیه کیمیدیلر .

اولاد علی عربانی حکومته و هنادی عربانی امرایه تابع اولوب آنحق کوله منلر بینند  
اختلاف آرا و قوعه کله رک بر طاقی کاشفلری و عسکر لری لیله بر لکه مصر دورو د  
ایله محمد علی پاشایه عرض مطاوعت ایتلری او زرینه امرایه تابع اولان مشایخ  
عربان دخی انلردن روکردن اوله رق کلوب حکومته اطاعت ایندیلر .

بونک او زرینه محمد علی پاشا خلال جادی الا آخره ده سفر وهانی شایعه سیله  
حاضر لانه رق صعید جانبه کیدوب کوله منلر ایله محاربه او زره ایکن حرم هایون  
اغالرندن اولوب بروجه بالا شام والیسی سیمان پاشایه اوامر خفیه کوتورمش  
اولان عیسی اغا خلال رجبده مصره واصل اولدی و چند روز سکرہ عقد دیوان  
اولنوب اغانک حضور نده محمد علی پاشازاده اسماعیل بکه میرهیرانق خاعقی کیدیرلدی .  
ایشته اول ائناده محمد علی پاشانک صعید ایچنده و قوعه بولان بربیوک محاربه ده  
کوله منلره غایه ایتدیکی و بوجهته امرانک بر طاقی استیمان ایدرک بقیه سنک فاجوب  
جانب قبلیه کیتیدیکی خبری وارد او لغله مصرده اوچ کون شنلک ایدلدی .

و غرّ شعبانده محمد علی پاشا مصره کلدی فرداسی عیسی اغا قلعه یه چیقوب کندو سیله  
کورشدی و فرداسی عقد دیوان اولندي محمد علی پاشانک جانب حجازه عنیتی  
امرینه دائر اولوب اغانک کتورمش اولدینی فرمان عالی او قوندی .

اول کون بروجه بالا شامدن فرار ایدن سابقا شام والیسی کنج یوسف پاشانک  
دمیاطه کلش اولدینی خبری الندی .

اولوقتک عادت واصولنجه بومثلو فراری و ماتجیلر ممالک محروم سنه ک هر یرنده  
حسن قبوله مظهر اوله کلدی کشندن محمد علی پاشا دخی یوسف پاشانک استقباله  
طاهر پاشایی کوندردی و طاهر پاشا انى الوب شبره یه کتور دی .

عیسی اغانک اصل مأموریتی محمد علی پاشایه قلیچ خفتان کتور مک و سفر حجازه  
مأموریته دائز اولان فرمان عالی او قوتقدن عبارت او مسیله او اخر شعبانده  
در سعادته عودت ایلمشدر .

محمد علی پاشا دخی حجازه کیتمک او زره تدارکات سفریه ایله مشغول اولوب آنحق  
بوصره ده امرای مصریه بر کرده دها طوزاغه دوش و رو به کوله من او جاغنی  
کاملا احنا ایتمک آرزو سی هر کشدن مکتوم اوله رق جایکیز ضمیری او ملق حسیله  
کوله منلره بروجه بالا غلبه ایتمشکن انلر ایله بارشدی والدانوب مصره کلنلرینه بک

زیاده اکرام ایدر اولدی بو اکرامی ایسه قناره یه کیرن قیونلره علف ویرمک کبی  
بر معامله ایدو کی زیرده تحریر اولنه حق سنه آتیه و قایعنین معلوم اولور .  
بونکله برابر محمد علی پاشا سفر مجازه دخی حاضر لانوب حتی سویش و قصیر  
اسکله لنده کیلر تجهیز و مهمات و ذخیره احضار و ادخار و قربیا عنم سمت مجاز  
ایده بیله جکنی عرض و اشعار ایله باب عالیه تأمینات قویه ویرمکده ایدی .  
خطه مصر و شام بروجه بالا جنک و جمال ایله خون آشام اولدینی اوانده خطه  
عراق دخی بروجه آتی جای فتنه و شفاق ایدی .

### \* و قایع بغداد \*

بغداد والیسی بولنان سلیمان پاشا فی الاصل اباذه طائفه سندن اولوب و کندو خواهش  
ورضاسی ایله مملکتندن چیقوب دایسی اولان سابقاً بغداد والیسی علی پاشا نزدینه  
کله رک دائرة سنده پروردہ اولمشیدی .

جلد ساخته بیان اولندینی اوزره دایسنک و فاتنده کندوسی تقریباً یکرمی ایک  
یائسنده ایکن یرینه بالاستقلال والی اولدقده فی حد ذاته متدين و منصف و عدل  
و کرم و عاطفت ایله متصف بر ذات اولدینگدن کافه اهالی یه کندوسنی سودیر مش  
و جمه عشار و قبائل دائرة مطاوعته کیرمش ایدی .

فقط بابان متصرف عبد الرحمن پاشا حل سر کشیده بولندینگدن بیک ایکیوز یکرمی  
اوچ سنه سی ربیع الآخر نده سلیمان پاشا اردو ایله بغداددن چیقوب کردستان  
اوژرینه کیتمش و بابان خاندانی متشخصانندن خالد پاشا ایله کوی سنجاغی متصرفی  
سلیمان پاشایی والویه سائره عساکری دخی معینه جلب ایتمش ایدی .

عبدالجلیل زاده لردن موصل متصرفی بولنان نعمان پاشاعلت فلیجه مبتلا اولق حسیله  
رکوب و نزوله مقندر اوله مدینگدن او دخی دیوان افندیسی احمد افندی بی موصل  
عسکرینه سر کرده نصب و تعین ایدرک سلیمان پاشا اردو سیاه کوندر مشیدی .

عبدالرحمن پاشانک عسکری جری و جنکاور اولوب خیلیجه مقاومت ایلمش ایسه ده  
سلیمان پاشانک بویله بر جسم اردو سنه مقابل کله میه رک منهزم اولوب یانسنده کی  
عسکر کا کثیر دخی کندوسنندن روکردن او له رق خالد پاشا معینه کلش او لمدیله  
عبدالرحمن پاشا فرار و ایرانه التجا ایله سنه ده استقرار ایتمش و والی مشار الیه دخی  
بابان سنجاغی کوی سنجاغی متصرفی میر میراندن سلیمان پاشایه و کوی سنجاغی  
خرزینه دار سابق محمد بکه احاله ایدرک مظفرا بغداده کیتمشد .

وبوسفرده موصل عسکری سر کرده سی اولان سالف الذکر احمد افندی ابراز

لیاقت ایدرک هر صورته والی مشار الیک حسن توجه‌ی قزانمش او لدیغدن در سعادت‌ه  
انها ایله انى رتبه میرمیرانی ایله موصل متصرفی نصب ایدرمشدرو موصل سنجاغی  
ایسه او ته دنبرویرلو بکار یعنی عبدالجلیل زاده لر تصر فنده بولوشیکن دیوان افديستنک  
متصر فانی کندولره غایت کران کله رک وقت فرصته منتظر او لمشار ایدی .

وبرده خالد پاشانک کردستانجه حیثیت واعتباری سائر لره نسبتاه زیاده او لمک حسیله  
عبدالرحمن پاشا اوزرینه بابان سنجاغنک اکاتوجیهی وهیچ او لاز ایسه کوی سنجاغی  
ایله تلطیف وتألیفی مقتضای حال ومصلحت ایکن سلیمان پاشا بورالره امالله افکار  
ایتدکدن بشقه خالد پاشایی نظر التفات واعتباردن ساقط اوله رق کر کوکده اقامه  
واعقاد ایدوب خالد پاشا ایسه هر صورته مأیوس او لیحیق برکون بغداده کیتمع  
طرزنده بش اتی یوز آتلوسیله کر کوکدن چیقوب وزهاوه طرفدن مرور ایله  
ایرانه چکوب عبد الرحمن پاشا ایله ملاقات ایتمشدر .

بونک او زرینه ارتق مویی ایله سلیمان پاشانک بابان سنجاغنده طوره میه جنی  
اکلاشلمش او لدینی حاledge دولت ایرانیه طرفدن دخی بغداده مبعوث مخصوص  
کله رک عبد الرحمن پاشانک عفویی شفاعت والتاس ایتمکده او لمسله مویی ایله سلیمان  
پاشا عنزل وبغداده دعوت ایله بابان سنجاغی عبد الرحمن پاشایی بالتوجهه خلعتی ارسال  
او لمنش و خالد پاشانک اتحاد ایله عبد الرحمن پاشا اولکیدن زیاده قوتلو برحالده بولمشدر .  
الحاصل بغداده والیی سایمان پاشا حرب و ضرب ایله کردستان سفرینی قزانمش ایکن  
سوء تدبیر ایله نتیجه سنه ضرر لی چیقمش و فی حد ذاته فلین و دقیه بین ایکن  
کنجلیکی و تجری به سزاکی حسیله نتیجه کارده حسن تدبیره موفق اوله مامشـدر  
وینه بوجهته اره سی چوق چکمیوب دها بیوک برخطا ایتمشدر .

شویله که : بعض اصحاب اغرا اضنك القا آته اتباعا الزام مالايلزم قیلنلن اوله رق بعض  
عشایرک تأدی ضمته موصل متصرفی مویی ایله احمد پاشایی ماردین طرفه ارسال  
وکوی سنجاغی بکی محمد بکی عسکریله انک معینه تعین ایتدکدن بشقه کندویی  
دخی سنجار اشقیاسیله اول ائناده رقه ایالتنه چکمش اولان الغفیر عرباتی تأدیب ایچون  
بیک ایکیوز یکرمی درت سنه سی اوائلنده بش بطاريye طوب وجیخانه سی مکمل  
براغر اردوا ایله دیار بک طرفه حرکت ایلدی .

ابتدا سنجاره ھبوم واقتحام و بر قریه‌ی اوروب صیان و نسوانی استراقق و رجالن  
اعدام ایلمش ایسه ده بقیه قری اهالیسی اجتماع ایله صرب یرلرده تحصن ایلکلکرندن  
ھبوملر کارکیر تأثیر اوله میوب چاره سز والی مشار ایله سنجاردن فراغت وخائیا  
عودت ایدرک اورادن الغفیر عربانی او زرینه یوریدی .

اول وقت اور فه طوپراغندن معدود او لان رأس العين نام محله کلد کده موصل متصرفی  
احد با شا ايله کوي سنجاغى متصرف محمد بك ماردين ايله ديار بكر يانند  
واقع شيب خاقيله کارزاره طوتوشوب قاله رق امداده محتاج اولدقلرى خبرى المغاه  
ميالو تيمور پاشا و سابقاً بابان متصرف سامان باشا ايله فارس الجربا او زرليه سوت  
قرنداشي احد بک باش بیو غ نصب اي درك اور فه سنجاغى داخاندہ بولتوب الطفیر  
عر باننك آراماكاهي او لان بليخه طوغري سوق و تسيير ايتد کدن صکره کندوسى  
دخي کويما مومي اليهمما احمد باشا ايله محمد بک امداد ايجون اردو سيله ديار بكر ايالته  
کيروب ديرك ناحيه سنه نصب خيام اقامته و آرام ايلمش ايشه مومي اليهمما شيب  
اهالي سيله چند دفعه محاربه اي درك نهايت منهزم اولملر ياه او جه او رادن عودت  
ايامشلر ايدي .

بونك او زرلينه والي مشارالىه عربان طرزينه دوكيله رك ديار بكر قراسندن بعضيلريني  
اورروب ديرك ناحيه سنى دخى برمقدار تجربىم ايتد کد نصکره ماردين جهته عودت  
و سلطان يايلاسى نام محله کلوب نصب خيام اقامته الطفیر عربانى او زرلينه سوق ايتمش  
اولدیني عسکرك و رو دينه متظر اولدى .

عسکر من بورك باش بونغى او لان سوت قرنداشى احد بك ايسه راه ورسم رياستدن  
ب خبر ايش بيلمز سوز دکله من بر شخص او لان يغندن بليخه لدى الوصول ترتىيىز  
و تدبىرسز او لهرق الطفیر عربانى او زرلينه هجوم ايتد کده عربانى جزئى مقابله  
و مدافعي اييله درحال بغداد عسکرك بوزيلوب پريشان و پراکنده او لدقلى حالده  
کيمى او رفه و ديار بكر و كىمى موصل و ماردين طرفلىنه و عشر اتلونىڭ هېرى  
بر طرفه فرار ايملر ياه باش بونغ او لان احمد بك ياننده قلان جزئى عسکر لە بک فنا  
بر حالده سلطان يايلاسى دىكى والي اردو سنه چيقه کادي .

وارتق سلطان يايلاسى ده اقامته مجال قليلوب والي مشارالىه او رادن حرکت و بيك  
بلا وزحمت و بىلوك ذات و ردالت اييله نصين ناحيه سنه وصول و جمعع نهرى کنارند  
نزول ايتد کده بالنفس کيرويه دونوبده الطفیر عربانى اخذ انتقامه قيام ايلمش  
ايشه ده عسکرك کوزلرى ييلوب بر طاقتى آچقى دن جواب اعطاسيله استنكاف ايلدكار ندن  
او دخى چاره سز بوداعى دن فراغت و جانب بغداده عودت اييله موصله کلوب و طوب  
پۇسندە اردو سنى قوروب ايکى كون اقامتد نصکره او چىجي كون حرکت امرىنى  
و يرروب هنوز چادرلى قالدى لمىغ شروع او لندىنى آواندە موصل ايجىنده بروقىع حدوث  
اييله تىقىك با تلامعه باشلاadi .

تفصىلى بوجهمه درك: بالادىيان او لندىنى او زرله احمد باشانك موصل متصرف نصب

او لنسندن طولای یرلو بکلر یعنی عبدالجلیل زاده‌لر دلکیر او لهرق وقت فرسته مترب اولدقلری حالده سفر سالف الذ کرده بولنوب و قوعانی بالذات مشاهده ایدرک والینک سطوت و مهابتنی قلبزندن چیقار مشرلر و جامه‌سی اتحاد ایدرک ایچلزندن اسعد بکی احمد پاشا علیه‌نه دوشور مشرلر و کندو طرفدار لری اولان اکثر اهالی بی اسعد بکه معاونت ایتمک او زره قاندر مشرلر بوجهمه احمد پاشا و اسعد بک میانه‌لرنده تحدث ایدن آتش بعض وعداوت بروجه مشروح والی پاشانک حرکت ایده‌جکی کون شعله فشان او لهرق اسعد بک قوانغه قبانوب احمد پاشا ایله جنکه قیام ایتمکله چادر لرک فکنه باشلا نمیشکن ینه رکز او لهرق بکلر اردويه دعوت او لبغله اسد بکدن ماعداسی کلش ایسه‌ده درون شهرده غوغایت‌دیگه مشتد اولوب اردونک بر طرفی دخی تاقاوه حصار ینک خندقته متصل اولغین درون شهرده متخاصمینک یکدیگره آندقلری قورشو نار عمدا او خطأ اردويه اصابت ایتمکه باش‌لادیغندن عسکره موجب تشویش اولغله ضروری اورادن قالقوبل مملکتک بر ساعت الت طرفنده اردو قورلدی ینی ائناده بکلر فرستت بولوب شهره دخول ایله انلر دخی اسد بک اعانه ایتدکار ندن احمد پاشاطیانه میوب شهر دن چیقه‌رق ایکی اوچ نفر آدمیله اردويه وارد او لمشدرا .

بونک او زرینه سلیمان پاشا ارتق موصل پیشکاهنده طوره میوب ایشه بشقه چاره بولاق او زره اورادن دخی اردنو ایله قالقوب کشافه کلدي و احمد پاشایی بر مقدار عسکرله کشافده براغوب کندوسی بعداده عودت ایله یکرمی درت سنه‌سی جدادی الا آخره‌سی او ائلنده بغداده وصول بولدی .

سلیمان پاشا بوجهمه بغداده داخل اولدقده خزینه‌دار سابق عبدالله اغا ایله سابقا باش چوقدار طاهر اغانک بواوانده خلافکیرانه بعض تفووهاته اجتسار ایتدکاری بعض جواسیس و اسلحه سیله مسموعی او لیحق ایکیسی دخی طوتوب بصره‌یه نفی ایدی . و عدادیه سنیجانمده سوری و پیاده اوچ بیک عسکر ترتیب ایله احمد پاشانک امدادیه ارسال ایتدردی لکن امداده وقت مساعد اولمدی .

زیرا بوعسکرک کشافه بر ساعتک محله و روادی ائناده احمد پاشا ایله اسعد بک جنکه کرشمیش و ابتدای امرده احمد پاشاعالب کمیشکن خاتمه معزکده ارقه‌سندن بر قورشون اصابتیله فوت اولوب اسعد بک بالطبع موصلده متسلم قالمش ایدی .

بوخبر بغداده منعکس اولدقده احمد پاشا دولتعلیه منصوبی اولق حسیله حقنده تابو مرتبه غدر او لنسی رضای هایونه مناف اولق اعتقادیله سلیمان پاشانک سوت قرنداشی احمد بک سرکرده لکیله کوندردیکی عسکر کاوب اربیله اقامت ایدرک بعض عشاری تغایط ایله موصل کویلری نهبا و یغما ایدر اولدی .

حالبوکه والی مشارالیه بروجه بالا اوصاف مدوحه ایله متصف اولوب علما و صلاحیه  
حرمت واحکام شرعیه نک افاذینه اقدام وغیرت ایدرک مصادره اموال کبی بعد  
ومحدثانی وقصاصدن ماعدا اعدام جزاسنی رفع والغا ایلدیکی صره ده محکمه لرد  
آلنه کلان خرجلی دخی منع ایدرک حکام شرعه خزینه بغداددن مستوفی معامله  
تخصیص ایلیوب بومثابو اجرا آتی اکرچه شایسته ثنا وستایش ایسهده حسن نیت  
وطویت آثارندن اولیوب مجرد بغداد علماسندن مذهب وهابیه به مائل اولان  
کچ افکار بعض ذواتک اخطاراتنه اتباع ایله وهاپیله تقیید یولنده پالمش شیلر  
اولدینی جهته جای اعتراض ایدی .

قالدیکه بوایشلر پایتحته وسائل مالک محروسه ده جاری اولدینی حالده بر والینک  
بدعتدر دیو انلری خود بخود قالدیرمی کندو عدالتی تصریح ومتبعی اولان  
دولتك ظلمی تلمیح دیک اولسیله ارکان دولتك نظر دقتی جلب ودولتعلیمه  
کندوسندن وهاپیله دفع وازله مضرتلری مأمول ایدرکن کندوسنک برطاق  
معتصینه الدانوبده وهاپیله تقیید یولنده اجرا آته فالقسمی حقنده درکار اولان  
امنیتی سلب ایتمشیدی .

بونک اوزرینه دیار بکر واورفه طرفلنندن ترتیب وتقديم اولنان فریاد نامه لر  
انفعال عالی نی تزید وساقلری سليمان وعلی پاشالرک بدل مخالفاتی اولهرق متعدد ایفای  
اولدینی اون بیک کیسه نک تأدیه سندن مساطه ایتمی حقنده عارض اولان شباهی  
تأید ایلمشد .

بناءً علی ذلك منوال مشروع اوزره عبدالجليل زاده لرک احمد پاشایي موصلدن اخراج  
ایتمری اوزرینه تکرار موصله اقعادی ایچون فرمان عالی اصدار بیورلسی استدعانه  
دائر سليمان پاشانک انهاسی درسعادته لدی الورود فرمان مذکورک اصداری هان  
تسییب ایدیله میرک سردار اکرم ایله مخابریه تعليق اولنوب متعاقباً احمد پاشانک  
اعدام اولندینه وموصلک اسد بکه توجیهی استدعانه دائر وارد اولان اوراق  
طرف قائم مقامیدن رکاب هایونه لدی العرض ( بر ماده ظهورنده درعقب سبب  
ومبدئی ندر وندن نشت ایلمشد بینوب مقتضانه مباشرت لازمه دن وحفظ بلاد  
وملك اصول وقواعدن ایکن اصول مرعیه ده عدم رغبت وطرف آخره تشیث  
واساس ماده غرض تحشیده اولدقده فذلکه سی بوصورتی کسب ایده جکی آشکاردر  
صدراعظم بوكولرده مدافعه اعدا اموریله مشغولدر بوماده دی اکا تحملیک معنای  
یوقدر واراده علیهم بلاد اسلامیه نک وفقرا ورعیتک امین وسلم اولسیدر وموصل  
کیمه توجیه اولنق انسبدر اقتضا ایدنلردن تصحیح ولازم کانلر ایله مذاکره

اولنسون) سیاقنده خط هایون صادر اولمغین کیفیت لدی المذاکره موصل طرفی  
مجموع عشار اولمغله بیکانه والی عدم وقوفه مبنی امتزاج ایده میوب اورایه والی البت  
ینه اول سمت خاندانندن اولمق اولی وعبدالجلیل زاده لردن حسین پاشا وفتح باشا  
وسلیمان باشا وامین باشا اولادری حالا موجود اولدقلرندن بوندرک برینه توجیهی  
نسب واحری اولمغله درایتوسوی تحری اولندقده الیوم موجود اولان یکرمی سکنر  
نفر عبدالجایل زاده لردن انسبی حالا متسلم اولان اسعد بک ایله حسن بک و محمد  
پاشازاده محمود بک اولوب اهالی هر نقدر اسد بک نصبی استدعا ایتشلر ایسهده  
انک مال جهیله وحسن بک بدن جهیله ضعفلری اولدینگندن محمود بک انسب  
اولدینی لدی التحقیق بروجه مشروح اهالینک خاندان مرقومدن خوشنود اولدقلرننه  
مبنی بارتنه میرمیرانی موصل ایاتی مومی ایه محمود بکه توجیه واحد پاشانک ضبط  
مخالفاتی ایچون بربماشر تعیین او نمیشد .

اسعد بک بو وقهی کندو منفعی ایچون احداث ایتشیکن نتیجه سنده متصر فلق  
بروجه بالا محمود بکه توجه ایدوب کندوسی ( المصرع ) ( ارأیت من رکب الفساد  
فسادا ) خواستنجه محروم قالمیشدر .

دولتعلیه اول ائناده رویه محاربه سیله مشغول اولدینگندن بومقوله مشکلات داخلیه  
ایله او غر اشمعه وقی اولدینی حالده بغداد والیسی مشار ایه سلیمان پاشانک او مثلو  
اطوار نابجا سنه تحمل کلدیکندن ناچار کندوسنک اصلاحیله ذمت میرمهسنک  
استیفاسی وقابل اولماز ایسه عن لیله یرینه مناسبنک نصب وتعینی ایچون افاحم رجال  
دولتعلیه دن اسبق رئیس الکتاب رکاب اولان حالت افندی استقلال تام ایله مأمور  
اولهرق اشبوب یکرمی بش سنه سی صفرینک اواسطنه جانب بغداده اعنام بیورلدی .  
حالت افندینک اولوقت بخصوصه دائر ویرمش اولدینی تقریری مستئنه نک ایضاخنه  
مدار اولمغله صورتی زیرده ( ۱۹ ) رقمیله ایراد اولنور .

جمادی الاولانک یکرمی بشنجی کونی حالت افندی بغداده بالوصول سلیمان باشا ایله  
ملاقات ایدرک حامل اولدینی اوامر علیهی اعطای ایله ذمتی اولان اون بیک کیسه نک  
تاڈیه سی تکلیف ایتش ایسه ده چند روز مهمانخانه سنده اقامت ایله روش حاله  
احاله نظر دقت ایدوب سلیمان پاشا طرفدن اثر موافقت کوره مديکی جهنه برقاج  
دفعه اخطار ایتدکده واهی اعتذار لردن بشقه جواب الهمدی و خیر خواهانه ایتدیکی  
نصاصیحک حسن تائیرینی کوره مدي نهایت اشبوب فرمان پادشاهی ایجر ایمز ایسه  
شامت وندامتن کوره جکنی بیان ایلایسده سلیمان پاشا اولوقت دولتعلیه نک دوچار  
اولدینی ضعف حال ایله کندوسنک مکنت عارضیه سی و بغدادک مرکز سلطنتدن

بعد مسافه سی موازنہ و مطالعه ایدرک حالت افندینک اخطار استدن اصلاً متبہ او لمدی و نهایت مطلوبات من بوره نک پک جزئی بر مقدار ینه معهد او لهرق اوامر علیه نک اعذار بارده ایله اجو یه سن یازوب حالت افندی ی اعاده ایدمی .

بصره متسامی سایم اغا او ته دنبرو سلیمان پاشا طرفندن متوجه اولوب آنجق مخالفته جسارت ایده من دی حالت افندینک بو وجهه ناخوشندود او لهرق بغداددن اعاده سی دولتعلیه هضم ایده میوب نهایت سلیمان پاشا حقنده بشقه کونه معامله او لنه جغی مطالعه و بوحالی فرصت اخاذ ایدرک طورینی دکشدیروب طریق مخالفته سلوب ایتمکله سلیمان پاشا همان انى عزل ویرینه سوت قرنداشی احمد بکی نصب و معینه مقدار کافی عسکر ترقیله بصره یه ارسال ایتدکده سایم اغا بونک بایخ نام محله الظفیر عربانی او زرینه کیدن و ردالت ایله عودت ایدن شخص ایدو کنی بیلوب بوکا مقابله دن متحاشی دکل ایسه ده سلیمان پاشانک سطوندن خوف ایدوب انکله باشه چیقه میه جغی مطالعه دوراندیشانه سیله بصره دن زورق سوار او لهرق بندر بوشهر طوغری فرار ایتمکله احمد اغا واروب بلا مزانم بصره ده استقرار ایلمشدر .

بالاده بیان او لندینی او زره سلیمان پاشانک الظفیر سفر ندن بغداده عودتنده بصره یه نق ایمیش او لدینی خزینه دار سابق عبد الله اغا ایله چو قدار سابق طاهر اغا بصره یه واروب چند ماه صکره عفو ایله بغداده کمکه ماذون او لمشوار ایسه ده سلیمان پاشادن امین او له مدقله ری جمیله قورنه طرفه وصوله نده بر تقریبله فرار وحویزه او زرندن لورستان طاغلرینی مرور ایله کردستانه بالورود بیان متصرف عبد الرحمن پاشا یاندہ قرار قیلدقله نده عبد الرحمن پاشا معارفه سا بهیه مبنی عبد الله اغا زیاده سیله اکرام واحترام ایدرک یاندہ الیقومشیدی .

بو صورتله کردستانه سلیمان پاشا عاینه نده قولانیله حق بر قوت موجود او لدینی کبی عبد الجلیل زاده لردن موصل متصرفی او لان محمود پاشادخی سلیمان پاشا علیه نده استخدامه مستعد ایدی .

حالت افندی ایسه سلیمان پاشانک سوء اطوار و حرکاتی در سعادته عرض ایتمکله برابر اصلاح صورت افعال کوسه ترمیمه رک بغداددن چیقوب موصله ورود وانده مکث و توقف ایله معروضانک در سعادتند ورود اجو یه سنه متقب او لمشیدی .

سلیمان پاشانک بروجه بالا الظفیر سفرینه کیدوب کانجیه دک دیار بکر و موصل کویله ایله اطلاع دست خسار ایلمش او لمشندن طولای دیار بکر و موصلک اعیان واشرافی طرفندن تظلم واشتکا معرضنده در سعادته عرض و محضر لکلوب بوندن

ارکان سلطنت سنیه منفعل اولقدلری حالت افندینک دخی بویولدہ معروضاتی کایچلک آتش غضب شهریاری علوافروز اوله رق سیمان پاشانک عنزلی و پرینه مناسبینک قائم مقام نصی و خطه عراقیه نک سائر مصالح متفرعه سی حقنده حالت افندی یه ماذونیت فوق العاده ویریلوب حتی اسم یرلری آچیق اوله رق قائم مقام لاق فرمائی وزارت ووالیک منشیوری دخی اصدار ایله کمندوسته ارسال او نمیشدی .

حالت افندی موصلیده ایکن اشبو اوام علیه کندویه لدی الوصول موصل متصرفی محمود پاشا ایله بعد المشاوره عبدالرحمن پاشا ایله مخابره ایتدکدہ وارد اولان جوابنده بولیه بر خدمت مهمه ده بولنمق اوزره فوق العاده شوق و خواهش کوسترش اولدیغندن عبدالرحمن پاشا یاننده کی خزینه دار سابق عبدالله اغایی بالاستصحاب عساکر موجوده سیله یرندن حرکت ایدرک اثنای راهده بولشمق اوزره بالخبره قرار ویرلدکدن صکره حالت افندی محمود پاشا ایله بر لکدہ بعداده متوجه موصلدن چیقدی و نزدندن کی قائم مقام لاق فرمائی عبدالله اغانک اسمنه طولدیروب صورتلری خ هر طرفه نشر ایله سیمان پاشانک فرمانلو اولدیغی و عبدالله اغانک قائم مقام لاغی اعلان ایتدی وبالجهه سواری و پیاده عسکر یاه اثنای راهده جمعیته التحاق ایمک اوزره مشایخ عشائر اکراد و عربانک کافه سنه بیاننامه لر کوندردی و عبدالرحمن پاشا و عبدالله اغا ایله کر کو کده ملاقات ایتدی و خیل مشایخ عشائر دخی اثنای راهده کلوب جمعیته التحاق ایلدی .

کیفیت سیمان پاشانک معلومی او لیجق لاجل المقابلہ عساکر وافیه ایله کتخداسی فیض الله اغایی کوندردی فیض الله کتخدادا خالص ناحیه سنه خربنات نام محله قونوب متیرس اعمالیله امر مدافعته یه قیام ایلدی . حالت افندی دخی جمعیت کشیره ایله کاوب انک قارشو سنه ارد و قوردی .

چند روز طرفینک چرخه جیماری جنکلاشندی لکن نه بونلر متیرس اوزرینه یورویش ایتدی و نده فیض الله کهیانک عسکری چیقوب برو طرفه هجوم ایده بیلدری بو اشناوه حالت افندی سیمان پاشانک مبغوض پادشاهی اولدیغی خفیه بغداد اهالیسنه بیلدرمش اولدیغندن بعداده بولنان موصلی عبدالرحمن اغا دیکر موصلیدر ایله اهله بغدادن بعضیارینی تشویق وبالاتفاق یکیچری اگامی اسماعیل اغا اوزرینه هجوم وباشنی قطع و همان ایچ قلعه یه یورویش و ضبط ایله قلعه ده کی کوس معهودی چالدقان نده یکیچری و سائر اهالینک اکثری انلره اتباع ایله والی علیه نه قیام ایچ قلعه یی کر کی کبی ضبط ایتدیلر .

سیمان پاشا مملکت ایدن امین و مستریح ایکن بفتحه بولیه برو قعه غیر مأموله نک ظهور ندن

مضطرب اوله رق همان یاننده موجود اولان اندر وون اغالری و مصاحبی ایله متیس الله رق امر مدافعه یه قیام ایمکله وقت خخادن هن کام عصره دک مقاتله متده او لدی اهالی طرفنه کثرت وار ایسه ده او زرلنده بر مقترن ضابط او لمیوب متفرق بر هیئت اولغین کوله منلرک شدتلو آتشنه طیانه میوب منتشرت او لدقنردن نهایت سلیمان پاشا غلبه ایدرک ایچ قلعه یه دخی استرداد ایمکله سالف الد کر عبد الرحمن اغا بروجہ بالامقتول اولان یکیچری اغاسی اسماعیل اغانک باشند الوب حالت افندی اردو سنه کتور دی .

حال افندی دخی بغداده تقرب ایله اهالی یه غیرت وجسارت ویرمک او زره قارشو سنه کی عسکر دن انماض ایله قالقوب ایلرو یه حرکت ایله قصبه اعظمیه یه بر ساعتک مخلدہ اردو سنه قور دی وعبدالله اغا و سلطنه کوله منلرک بر طافنی جلب ایمک او زره خفیا مخبر یه باشـلادی بونک او زرینه فیض الله کهیا ارتق اوراده طوره میوب بغداده عودت ایتدی .

اول وقت سلیمان پاشانک مهر داری بولنان ذات دن منقول در که بعض مصالح ضمته ده والی مشار ایله ایله حالت افندی بیننده واسطه مخبره او له رق طرفین ک افاداتی یکدیگرہ تبلیغ ایدر اولمک ملا بسـه سیله بر کون کندو سنه حالت افندی انسای مصاحبته (پاشا من اصحاب صوت و رأفت دن دیندار و ارباب لیاقت و اهالی دن بر وزیر ذی اقتدار او لغله دولت علیه نک بویاه دوچار او لدینی مصائب داخیه و خارجیه یی هن کامنده سلطنت سنه یه جناح و موجب فوز و فلاح او لور امیدنده ایدم شمدی بو آرزو لر قالمدی هیچ اولماز ایسه ایکی بیک کیسه ویرمش او لسله بر بو مسئله حل او لنور و کندولری دخی مقام لدن ازعاج او لتماش او لور ایدی ) دیم شه مهر دار موی ایله دخی انک بو افاداتی سلیمان پاشانک من اجهه موافق تعیرات ایله تبلیغ ایدر ک کندو سنه قاندر رکی او لمیشکن حاضر بولنان دیوان افندی سی مهر داره خطابا (بھی اغا استانبولک احوالی بیلمز کی سوزلر سویلر سن شمدی بو اچھی ویره جک او لسـه رجـال دولتی طمعه دوشور و ب آرتق تکلیف لرینک آردی آرمـسی کـسلـمـز و هـر نـقـدـر وـیرـمـم دـیـسـکـ کـارـکـ اوـلـماـزـهـانـ شـمـدـیدـنـ جـوـابـ قـطـعـیـ وـیرـوبـ اـمـلـارـ بـخـیـ کـسـمـکـ کـرـ کـدرـ ) دـیـخـهـ وـپـاشـانـکـ بـوـسـوـزـلـرـیـ قـبـوـلـهـ مـیـلـ طـبـیـعـیـ اوـلـدـینـیـ اـکـلاـشـنـجـهـ مـهـرـ دـارـ پـاشـایـهـ توـجـیـهـ روـیـ خـطـابـ اـیدـرـ ( اـفـنـدـمـ بـوـنـلـرـ کـنـشـ وـقـتـرـدـهـ مـزـاجـهـ موـافـقـ طـاتـیـ سـوـزـلـرـ سـوـیـلـرـ رـوـایـشـ طـارـ لـاشـنـجـهـ چـکـیـلـوـبـ اـفـنـدـیـلـرـیـ یـالـکـنـزـ بـرـاغـورـلـرـ دـوـلـتـیـ اـیـلهـ باـشـهـ چـیـقـلـمـازـ وـخـلـاقـتـهـ بـوـلـانـلـرـ روـیـ رـاحـتـ کـوـرـ مـنـ مـالـکـ اوـلـدـیـغـکـرـ شـوـهـیـئـیـ مـرـحـومـ سـلـیـمانـ پـاشـاـ فـرـمـانـ بـرـلـکـلـهـ تـشـکـیـلـ اـیـلدـیـ وـمـجـرـدـ رـضـایـ دـوـلـتـیـ تـحـصـلـ اـیـچـونـ )

خزینه‌لر صرف ایدرک میللو تیمور ایله و هابیلر اوزرینه مکمل اردولر چکدی  
بو ناردن بشقه سورشی ایله مالا و بدن پاک چوق خدمتلر ایتدی شمدى حالت  
افندی مائیوساً عودت ایدرسه یقینده براردو ایله اوزریزه کلوب اطرافزی  
صاردقده امام اعظم قصبه‌سی ضابطه بر تذکره یازمسنی امر ایدرسه کن اولوقت  
بو افندی استنکاف ایدر ) دیوب طیشارو چیقمش ایمش بوکره حالت افندی اردو  
ایله باش طولاب منزله کلکله سلیمان پاشاطر فندن امام اعظم قصبه‌سی متولیسنہ بر تذکره  
یازملق لازم کله رک تحیرینی دیوان افندیسنه امر ایتدکده ( افدم حالت افندی  
یازومی بیلور و ذاتاً قولکنر کیرکین و طارغیندر جسارت ایده م عفو یکزی نیاز  
ایدهرم ) دیو اعتذار ایمش و مهرداری دیدیکی عینیه ظهور ایلمش و تذکری  
مهردار یازوب مهر لتش اولمی غرائب و قواعدن اولق اوزره مرویدر . بزینه  
صدده کام

سلیمان پاشا او جاقلودن و سائر اهالیدن مسلوب الامنیه اولدقدن بشقه قبائل و عشائر  
و امر اواکابرک حالت افندی طرفه تمایلی کوریحک التون کیسے‌لرینک اغزینی  
آچوب عطاپایی جزیله ایله صنوف عسکریه ی جلب و تأییف ایدرک وارقوتی پازویه  
کتوروب حالت افندینک مقابله سنه چیقدی و بگداده برساعتک مسافده طرفین  
یکدیکری قارشو لیوب برشدتلو و خونریزانه محاربه یه باشلاندی .

سلیمان پاشانک طوپلری وافر واول وقه کوره طوپچیلری معلم و ماهر اولدقدن  
بشقه پیاده تفنك اندازلری دخی زیاده اولوب حالت افندینک اردو سنده کی عساکرک  
اکثری ایله عشائر آتلوسی ایدی و اکرچه بیان متصرف عبدالرحمن پاشانک عسکری  
شیجاعت ایله موصوف و اقادام وغیرت ایله معروف ایسه‌ده انر دخی بر نوع خفیف  
سواریدن عبارت ایدی و برده عبدالرحمن پاشا کاورکن تحکماً بر لکده کتورمش  
اولدینی درنه و باجلان متصرف عبدالفتاح پاشانک عسکری دخی انک فرقه‌سندن  
معدود و محسوب اولوب عبدالفتاح پاشا ایسے عبدالرحمن پاشانک زوریله کوکلسز  
اوله رکلش اولدیغنه بناءً ثبات و صداقتی مشکوک ایدی .

بناءً عایه عبدالرحمن پاشا اوچ دفعه سلیمان پاشانک طوپلری اوزرینه هجوم ایدرک  
طوپلرک اغزینه قدر قارغیلری ایصال ایتمیشکن کوله منلرک طوب و تفنك آتشی پاک  
شد تلو اولدیغندن عبدالفتاح پاشارخاوت یاخود خیانت یولنده بیانی یان چیزدیکندن  
عساکر اکراده ضعف کلی عارض اوله رق عبدالرحمن پاشانک عمزاده‌سی احمد پاشا  
زاده عبدالعزیز بک بر قاج یوز آدمی دوشد کدن صکره کندوسی دخی بقیه عسکریله  
رجعته مجبور اولدی و میدان محاربه سلیمان پاشاطر فنده قالدی فقط ظلام شب یتیشوب  
جنکه فصیل ویر مکله طرفین اردو کاهلرینه چکلاری .

و سلیمان پاشا فردا می برجوم ایله استكمال غلبه ایمک او زره منون و مندرج البال و حالت افتدی متوجه و مضطرب الحال اوله رق کیجه لدیلر حالبوکه عبدالرحمن پاشا عسکرینک او لو جهله متکسر او مسنند نشانی حالت افتدی اردوسنده اثر انهزام و نما اولدینی کی مهابت فرمان پادشاهی آثار ندن اوله رق سلیمان پاشا اوردوسنک دخی شیرازه نظام جمعیتی خلل پذیر او ملغمه عسکرینک نصف مقداری چوز یاوب کیجه لین بغداده فراز ایلدیلر .  
بو تکله برابر سلیمان پاشاینه علی الصباح عبدالرحمن پاشا قولنه بجوم داعیه سنده ایکن صباحه قدر بقیه عسکری دخی طاغی یاوب فرار ایتمکله صباح اوله قده نه کور که ایش ایشدن چکمش ضابطان عسکریه سیمه بیرون و اندرون دائره لرینک خاتقی بتون بتون طاغیمش یاننده یاکن خاص او طه لیلدن یوزالی قدر دلی قانلو قالمش بو خاص او طه لیلد ایسه یول ایز بیامک شویله طور سون والی سراینده کی او طه لریله مکتبین بشقه بریر بیلمیوب بغداده اسوق و بازار نده بیله طولا شمامش ولا الاریله خواجه لردن بشقه کمته ایله کور شمامش برگره غفلت انبوه او ملریله کندولرینی شاشه روب قالمشلر .  
ایشته سلیمان پاشا احوال عالی شمدی اکلا دی و تجربه سزلک حسیله خود سرانه حر کتک سیئه سفی و اصحاب مذاهنه هی اتباعا دولته مخالفتک سوء نتیجه سفی درک ایلدی چه فائده که ایش ایشدن چکمش اوله ارتق کندو باشی قایسنه دوشوب همان اون اون بش قدر اتباعیله بغداده جانب شرقیسه طوغه ری فرار ایدراث بر راق ساعت یول الدقدنصکره اول حوالیده خیمه نشین اولان رفاعیلر شیخی کندوی استقبال ایله (افقدم انا عبدک و خادمک) دیدرک یانه ینا شوب و شمر . طوقه عشائرینک او به لرینی ارائه ایمک او زره قلا غوز لاق خدمتی تعهد ایلیوب طاطلو طاطلو سوزلر سویلیه رک و پاشای مضطرب الحاله تسلي ویره رک کندوی تماججه اغفال اید کد نصکره بر تقریب ایله فرصت دوشوروب قتل ایله ین العشاری باش کسوب کله طاشیمیق منوعاتندن ایکن عادت عشارک خلافه اوله رق باشی کسوب و حالت افتدی یه هدیه اونق او زره کتورو ب تقدیم ایشند .

کیفیت جمله هی معلوم اوله قده پاشای مقتولک بغداد ده بولنان خدم واغواتی کاوب حالت افتدی و عبد الرحمن پاشا ایله کور شد کلن نده جمهه هی عبد الله اگاهه تبعیت ایدیریلر که قائم مقامانی تأیید قیلنده . و احمد کهینک برادری عبد الله بک کهیما و مرحوم سلیمان پاشا دامادی داود افتدی دفتردار و عبد الله اغانک بروجه بالا بصره هی نفینه رفیق بولنان چوقدار سابق طاهر اغا خزینه دار و مقدمه یکی چری اغاسی اسماعیل اغانک کله سفی کتوران موصلی عبد الرحمن اغا یکی چری اغاسی نصب اولندی حالت افتدی بومتاو اجر آت ایله بر هفتنه قدر طیشوار و ده اقامت اید کد نصکره عظیم آلای ایله بغداده داخل اوله رق عبد الله اگاهی والی سراینه اقعاد ایامشدر .

اول وقت بغدادک سنوی ارسالیه‌سی بیک کیسه اچه‌دن عبارت اولدینی خالده حالت افندینک بروجه بالا مأیوسا بغداد دن خروج ایله موصله ورودی انسانسته عبدالرحمن پاشا بوکا درت بیک کیسه اچه ضم ایله بش بیکه ابلاغ ایتمک اوزره مع ماحقات بغداد ایالتک عهده سنه توجیه‌ی باب عالیه عرض وانها وبوخصوص ایچون معتبر آدم‌لرندن برینی درسعادته اسراییدوب اولوقته کوره سنوی درت بیک کیسه فضله کایتلورشی اولدینگدن بشقه بغدادک کوله منلر الند استخلاصی دخی اوته دنبرو آرزو او نور مواددن ایسه‌ده مصالح عراقیه ماذونیت کاماه ایله حالت افندی عهده سنه احاله بیورلش اولقدن ناشی کیفت اندن استعلام اوئندقده (عبدالرحمن پاشانک متعهد اولدینی بشیمک کیسه بغداد والیلرینک ویره کلدکاری بیک کیسه نظر آیک زیاره اولوب انجق پاشای موی ایمهک مرکز حکومت عراقیه‌ده استقراری کوله‌من او جاغنک کیما امحا واقفانه و بودخی پاک چوق قانلر دوکیلوپ نجه خانمانلرک سونمه‌نه متوقف اولدینگدن بشقه حکومت عراقیه‌نک بابان خاندانته انتقالی مستلزم اولور بغدادی اکرچه کوله‌منلر بنسه‌مش وولاتک عزل وتبیدلاری بعض مشکلاتی مستلزم اوله‌لکمش ایسه محافظه جاه ومنصب‌لری ایچون اجنیلره التجا ودخلاتی قبول ایمزلر بابان خاندانلرینک ایسه اوته دنبرو برو طراقی دولتیمیه منقاد وظرفدار وبرازی ایران دولته هودارا وهرق ایکی طرفه دخی الاری بولنور بناءً علیه حکومت عراقیه‌نک عبدالرحمن پاشایه توجیهی ملک و دولتجه محاذیر شتایی مستلزم اولور ) دیو جواب یازمشدر .

الحاصل بغدادک کومنلر الند استخلاصی دولتجه آرزو او نور مواددن ایسه‌ده دولتك مقصدي بوراسني ایالات سائره طرزینه قویق دیمک اولوب یو خسه بابان خاندانسنه ویرمک دها زیاده مضر کورلیدیکندن عبدالرحمن پاشانک والیاکی ترویج اوئنه مامشدرو .

برآی قدر حالت افندی بغدادده اقامت ودورین بصیرته مصالح عراقیه یه عطف نظر دقت ایندکدن صکره عبد الله اغانک قائم‌قاهمانی عبدالرحمن پاشا کبی ایرانلویه تابع برذاتک وساطتیله حصوله کاش اولدینغه مبنی اهالینک وبلاکه عمانلونک یعنی کوله‌منلرک دخی مقبولی اولدینی وجمانهک میل ورغبتی مرحوم سایمان پاشازاده سعید بکه منحصر ایدوکی بعض طرفلدن حالت افندی یه القا اوئندقده حالت افندینک افکاری دخی بوکا میل ایدرک اذن واجازتیله یکیچری اغاسی اولان موصالی عبدالرحمن اغا خفیا کرک او جاقاو وکرک سائر اهالیی عبدالرحمن پاشانک عسکریله بغداددن دفعی عبدالله اغانک عن لیله قائم‌قاهماغه سعید بک نصی خصوصلرینه تشویق و تحریک



ایدرک بر کیجه بگته <sup>جهله می ایاقلانوب متیسلر اعمالیله علی الصباح جنکه قیام</sup>  
 ایدیلر ایسه ده سعید بک ایرادی زیاده وامر تعیشده هر درلو احتیاجدن آزاده  
 اولدینی حالده پدرندن صکره والی اولنلر پدرینک کوله و متعاقاتندن اولق حسیله  
 فوق العاده محترم طوتلمقده اولدینگدن متابع حکومتی اوزرینه المدن ایسه  
 خانه سنه بویله مرفه و محترم اوله رق اقامتی ترجیح ایمکله کوله منلر کافه <sup>عبدالله</sup>  
 اغانک باشنه طوپلانوب عبدالرحمن پاشا ایله دخی اتفاق ایدرک او جاقلو واهالی  
 او زرینه طاق طاق فرقه لر یور تدیره رک چند ساعت محار به متد اولدقدن صکره  
 نهایت مملکتو مغلوب و جمعیتلری متفرق پریشان وریسلری اولان یکیچری اغاسی  
 عبد الرحمن اغا کریزان اولمین بغداده بولنان کر کوکایلرک متشخصاتندن سابقاً  
 کر کولک اغاسی قاسم اغا بغداد یکیچری اغاسی نصب و تعیین و قائم مقام عبد الله اغا  
 طرفدن غفو عمومی اعلان او نه رق غوغاب رطرف اولمشدر .

اکر مملکتو غلبه ایدوبده عبد الرحمن پاشای بغدادن طرد ایلمن و سعید بک  
 قائم مقام نصب ایدلش اولسیدی احتالک صکره سعید بک دخی عزل ایله خارجدن  
 بر والی نصب او نه رق بغداد ایالتی ایلات سائره حکمنه قونیله بیلوردی و سعید بک  
 والیکده استقرار ایدوبده کوله من او جانی ینه پایدار اولسه دخی او جاقلو  
 واهالینک نفوذی جاری او نه رق اولکی کبی کوله منلر تحت تحکم لرنده قالمازل ایدی  
 لکن کوله منلر بودقیمه لری درک و تنطن ایله حالت افدى ایچون وای بودلتو  
 هر کون بزیکی او یون چیقاره حق و بزی بر بزمزه دوشورو ب قیدیره حق  
 دیرک جمهه می قائم مقام عبد الله اغانک یانه تجمع و علاما و او جاقلو و وجوه و سرامدانی  
 جلب ایله حالت افدينک ایکیده بردہ عزل و نصبه قالشدیغی و بوکیدیشک بر چوق  
 قانلر دولکسنه سبب او له جغی سرد و بیان ایتدکلر نده مطالعات مشروحه هیئت جه  
 تصدیق او نه رق حالت افدينک بوندن بویله بغداده توافقی موجب محاذیر او له جغدن  
 همان اعاده می بالاتفاق تنسیب او لغله کیفیت حالت افدى یه تبلیغی ضمته  
 جمعیت طرفدن محضر باشی ارسال اولنوب حالبوک او لجه حالت افدينک اقامتكاهی  
 اولان قوناغک اطرافی عسکر احاطه ایلمن او لدینگدن مضطرب و متفکر وايشک  
 نیه منجر او له جغته منتظر و متحیر ایکن محضر اغا کلو بده عمومک مذاکرات  
 و قراری کندوسنه تبایع ایتدکده (بونصل ایشدر بویله فساد آمیز و فته انکیز  
 ارجیف نره لردن چیقیور و نصل تكون ایده یور عبد الله پاشانک منشور وزارتیله  
 مأموریت امر عالیسی بیله کاری قرائت ایتدیرمک او زرهیز هایدی کیت باشا  
 حضر تلرینه داعمنک تباغیله برابر تبیش ایله و همان سرایه واروب منشور ایله فرمان

عالی بی قرائت ایتدیره جکمی سویله ) دیو محضر اغایی اعاده ایتدکدن صکره نزدنده موجود او لان منشور و فرمانک اسم یر لرینی طولدیروب و الای ایله سرایه واروب عقد اولنان دیوانده قرائت ایتدیره رک عبد الله پاشانک وزارتی و والیکده استقرار یخی اعلان ایلدى عبد الله پاشا دخی چند روز ظرفنده آنک لوازم راهنی تدارک ایدرک مکرما و محترما درسعادته اعاده ایتدی .

بغدادی بتون بتون کوله منلرک تحکمندن قورتار مق برخاطر هلوایش اولوب بوکا حالت افندی ظفریاب او لاه مدیسه ده مقتول سلیمان پاشاندن مطلوب او لان مبالغه استیفاسیله برابر شان و شوکت دولتعلیه نک اکانه موفق و منشرح البال او لهرق در دولته عودت ایلمشد مر حالت افندی بغداده کیدرکن حضور هایونه دخول ایله مظہر التفات پادشاهی او لهرق شفاهاما بعض او امر سنیه ای اخذ و تلقی ایتدکده بغداد ایشنہ بر حسن صورت ویرلدکن صکره طشره لردک کی سائر متغلبه نک دخی حقنند کنه رک استقلال سلطنت سنیه یه خدمت ایتمک تمنیاتی ایله ختم کلام ایلمش اولدیغندن سلطان محمود خان حضور تلرینک نظر دققی جلب ایلمش او لدینی حالده بروجه بالا بغداددن موقفیت ایله عودت ایدیجک نزد پادشاهیده قدر و منیتی ترقی بولمش و شهر امی ابراهیم افندی دخی ای طرف سلطنته توصیه ایلمش او لدیغندن حقنده و ثوق و اعتماد پادشاهی افزون او لمش ایدی وا لو قت ابراهیم افندی مقرین پادشاهیدن او لهرق سلطان محمود خان حضور تلری مهمام امورده انکله کیز لو مخابرہ ایتمکده اولوب آند نصکره بو مخابرہ خفیه ایشی حالت افندی یه انتقال ایدرک مدت مدیده مستشار سلطنت او لمشد . بزینه صدده کله لم

حالت افندینک بروجه بالا اردو ایله بغداده دخولنندن چند روز صکره موصل متصرفی محمود پاشا نامزاج او لهرق اجل موعد دیله فوت او لدقنه عبد الرحمن پاشانک رأی واستحسانیله برلکده بولنان عبد الجلیل زاده لردن سلیمان پاشا زاده احمدبک قائم مقام و موصل عسکری او زرینه باشبوغ نصب ایدلش ایسه ده حالت افندی درسعادته واصل او لدقندن صکره مقتضای مصالحتی ارکان سلطنته عرض و تهییم ایدرک موصل ایالاتی رتبه والا وزارتله حسین پاشا زاده سعد الله بکه توجیه بیورلمشد و بو وجهمه موصل والیسی مستقل او لدیغندن بغداد والیسینک دائرة نفوذی بر مرتبه طارالمشد .

دولتعلیه بروجه بالا بونجه غوائل داخلیه ایله مشغول او لدینی حالده رو سیه کبی بر بیوک دشمن ایله دخی پچه پچه یه او غر اشمقده ایدی .

غیر بدرکه او لو قت ایران دولتی دخی رو سیه لو ایله محارب ایکن ایکن دولت اسلامیه اتفاق او زره حرکت و یکدیگرہ معاونت ایمز لردی .

فقط ایران شاهنک ولی عهده او لان عباس میرزا که دولت ایرانیه نک اداره ملکیه و عسکریه سی اکا مفوض ایدی آنک طرفندن کاوب در سعادتند مقیم ایران مصلحت تکداری حجی حسین اغا و سلطنه اشبو یکرمی بش سنه سی محمر منک غره سنده تقدیمه او لان تحریر اند دولت عهایه ایله دولت ایرانیه بیننده بر مقتضای علاوه اسلامیه مؤکد او لان موالات و حقوقدن بخته چلدر والیسی سایم ثابت پاشانک مدافعه اعداده اقدام واهیه منه حسن شهادت و خلافکاری او لان شریف پاشانک دولتعایه یه عدم حداقتندن شکایت مندرج او مغلمه مقام صدارتند دخی جوابناهه یازیله رق شریف پاشانک طربزوندن عز ایله یزینه چرخه حجی علی پاشانک تعین او لندینی و امیر الحاج اسبق ابراهیم پاشایه شرق جانی سر عسکر لکیه ارضروم ایالی توجیه قلنده نی اشعار و علاقه قویه دینیه اقتضانجه دشمن مشترک او لان روسیه لو او زینه متیندا خر کت لازمه اموردن او لاسیمه تمشیت مصلحت ضمته موالي عظامدن یاسینی زاده عبد الوهاب افندیانک سفارتله جانب ایرانه اعزام او نه جنی تذکار اید لمیشدی .

ابراهیم پاشانک ارضروم و صوانه قدر ویس زاده امین اغا مسلیم تعین او لنب بعده ابراهیم پاشا دخی اورایه کتدی وايفی وظیفه مأموریته سی ایتدی ایسه ده دخواه عالیه موافق اعمال مشکوریه موفق اوله مدیغه و امین اغا اول حوالنک متحیزان و متفذانندن بولندینه مبنی چند ماد صکره ابراهیم پاشا عزل ایله توقادده اقامته مأمور ایدلی و شرق جانی سر عسکر لکی و ارضروم والیکی دخی رتبه والای وزارتله امین اغا عهده سنه توجیه بیورلادی .

یاسینی زاده عبد الوهاب افندی یه کلنجه مشار الیه ایران شاهی فتحعلی شاه زدینه سفارتله مأمور ایدلش ایسه ده حرکتی یدی سکن آی قدر تأخیر ایتدی نهایت خلال رمضان شرینقده حاضر ایدیلان هدایای ملوکانه کندو سنه تسلیم و عباس میرزا یه یازیلان نامه هایيون دخی تودیع او امغلمه عید فطردن صکره در سعادتندن چیقوب ایرانه کیتدى مذکور نامه هایيون ک صورتی زیرده (==) اشارتیله ایراد او لنور .

اول ائناده روسیه لو اون سکنر قطعه کمی ایله طربزون جوارینه بر مقدار عسکر دوکش ایسه ده چرخه حجی علی پاشا و مأمورین ساره یتیشوب او زرلینه چبوم واقتحام و بر خلیسینی اعدام ایتلریه بقیه السیوفی منهزم سفنه لرینه جان آتوب کیتندکاری استیخار او لندی و خلال ذی القعده ده اخسیخه طرفندن دخی بعض فتوحات خبرلری التدی شویله که : روسیه قوماندانی طور مسوف اردوسیله کاوب اخسیخه قلعه سی او زرینه یورویش ایتدکده شریف پاشا معینتدکی عساکر اسلامیه ایله قویا مدافعه ایتلریه روسیه لو از منهزم و پریشان اوله رق رجعته محبوز او مشتردرو .

(وقایع سنه ۱۲۲۶)

اخسیجه محاربه سی اثنا سنده قارص محافظی میر میراندن عبدالله پاشانک عساکر کلیه ارسالیه معاونت عظیمه سی و قوی بولید یغدن اواسط محرمده سنه رتبه والای وزارت احسان بیور لمشدر .

یاسینی زاده عبدالوهاب افندی بروجه بالا در سعادتمند حركت و شاکر و حیرت افندیلر دخی رفاقتند بولندي غیری حالده اشبو یکرمی التي سنه سی ربیع الآخرینک اواسط سنده با تخت ایران اولان طهرانه مواصلات ایتد کده فتحعلی شاهک امریله صدر اعظم میرزا شفیعک قوتانگه نازل اولوب بر معتماد شاه ایله ملاقات ایدرک هدیه لرین تسلیم ایتد کدن صکره مقتضای مأموریتی اوزره دولت ایرانیه طرفندن بیان پاشالرینه وعلى الاخصوص عبد الرحمن پاشایه صحابت اولنامی و اخسیمه و قارص طرفان نده بولنان مأمورین دولتعاییه لدی الحاجه معاونت او لنی خصوصی طرفانی تبلیغ ایلمشد . فتحعلی شاه ایسه بوكا مقابل شهر زور امر ای دی دولت ایرانیه نک اضمام رائی ایله انتخاب او لحق و بغداد والیری دولت ایرانیه یه قارشو رضا جویانه حركتند بولنق شر طریقی تکلیف ایتمشد بعده عبد الوهاب افندی تبریزه واروب اوراده خیلی وقت عباس میرزا یاننده قالمشد .

مقصد اقصی ایکی دولت اسلامیه نک دشمن مشترک اولان روییه اوزرینه متفقانه حركت ایمسنندن عبارت ایکن دولت ایرانیه شهر زور متصر فلرینک اتحاب و نصیبی کی صرف امور داخلیه دولت علیه دن اولان بر ایشه مداخله ایمک داعیه سنه دوشهرک نهایت عبد الرحمن پاشا اوزرینه اردو سوق ایمک درجه سنه قدر کیتمش و مقصد اصلی ی ترک ایتمشد .

شویله که : عبد الرحمن پاشا بروجه بالا حالت افندینک ترغییله بغداد سفریه عنیمت ایتد کده درنه وباجلان متصر فی عبد الفتاح پاشای دخی خواه و ناخواه برابر کتور مش ایسه ده محار به کونی عبد الفتاح پاشانک رخاوی کورلید یکنندن بغداده دخول ایله عبدالله پاشا بغداد والیکننده مستقر او لیجق عبد الرحمن پاشا عبد الفتاح پاشای عزل ویرینه کندی عمزاده سی و سابقاً بیان متصر فی اولان خالد پاشای نصب ایتمد مشیدی . حالبو که عبد الرحمن پاشا ایرانلو نک مستتصحبی اولدینی کی سابق بغداد والیسی متوفی سلیمان پاشانک دخی ضمنا ایران شاهنه اتمامی اولدینی جهته ایک اوزرینه عبد الرحمن پاشانک حركتی ایرانلو نک رضا سنه مخالف ایدی . بناءً علیه ایران خانلر ندن صاووق بولاقد خانی بوداق خان سردشت دیمکله معروف اولان و بیان متصر فلرینک تصر فنده بولنان کلاس نام محلی فی الاصل صاووق بولاقد مضافاتندن

اولمک بهانه سیله ضبط ایمک او زره ایران شاهنک رخصتیله او لظرفه سوق عسکر ایلدیکی خبری بغداده وارد او یجق عبدالرحمن پاشا عبدالله پاشادن رخصت آهرق ماہ صفر ک اون برنجی کونی بغداددن حرکت ایله کردستانه عودت ایتمشیدی .

وبروجه بالا عبدالفتاح پاشا عنزل اولندقده زهاوده بولنان او غلی عبدالعزیز بک ایله توابعی ایران طرفه چکوب کرمانشاهده مقیم اولان شاهزاده محمد علی میرزا یه التجا ایلمش اولمک حسیله یرلرینک ینه کندولرینه ویرلسی محمد علی میرزا رجا و شفاعت سیاقده عبدالله پاشایه تحریرات کوندرمش وعبداللهپاشا طرفیدن اولنان اعتذاره مقاعت ایتمیوب بغداده مأمور مخصوص ارسال ایله عبد الفتاح پاشا ماده سنی زیاده التزام و مکرر تحریرات ایله بو خصوصه اصرار وابرام ایلمش اولمی او زرینه عبدالله پاشا دخی عبدالرحمن پاشایه یازمش ایسه ده عبدالرحمن پاشا اکا موافقت ایتمدیکی کبی بغداد والیکی طرفیدن کیدن دیگر امر لره دخی امتشال ایمزر اولدی عبدالله پاشانک بغداد والیکنده استقرارینه سبب عبدالرحمن پاشا ایسه ده امر لرینی اصحا ایتماسنندن ناشی عبدالله پاشا دخی اکا گو جنوب مقدمه بغدادده ایکن انک اخطار و تنبیه ایله یا پلمش اولان اجر آتی هپ تبدیل و تغیره قیام ایلمشدر از جمه عبدالرحمن پاشایه منسوب اولان بغداد یکیچری اغاسی قاسم اغایی عنزل ایله یرینه شط العرب قودانی سید علی اغایی بغداد اغاسی نصب ایلمش و کتخدا حاجی عبدالله بکی عنزل ایله خزینه داری ظاهر اغایی کتخدا نصب و تعین ایتمشدر .

محمد علی میرزا دخی عبدالفتاح پاشانک زهاو حکومته اقعادی امر نده اصرار ایتمکده ایدی عبدالرحمن پاشا ایسه بغداد سفر نده مظہر اولدینی غلبه دن ناشی غرور کشوروب نه کندو سنک آمری اولان عبدالله پاشانک اوامر ینه امتشال ایدردی و نده محمد علی میرزانک اخطاراته اهمیت ویردی بوندن بشقه اول اسناده ایران زمیندن سنه قطعه سنک بعض محلارینه دخی تعدی ایمکله آرتق دفع ورفع تعدیسی و بتون شهر زور ایالتک زهاو حکومتده بولنان خالد پاشایه توجیهی خصوصه طرفیدن قرار ویرلش و کیفیت خفیا خالد پاشایه بیلدیرلش ایدی انک او زرینه محمد علی میرزا پدر ندن استمداد ایدرک القش بیک نفردن مرکب براردو ترتیب ایله زهاوه طوغری حرکت ایلدیکی عبدالرحمن پاشانک مسموعی اولدقده او غلی سلامان بکی بر مقدار عسکر ایله خالد پاشانک امدادینه کوندروب کندوسی دخی بقیه عسکر یله مقر حکومتی اولان سلیمانیه دن چیقوب محمد علی میرزا یه قارشو کیمیش خالد پاشا ایسه خفیا عبدالله پاشادن الدیغی رخصت او زرینه محمد علی میرزانک زهاوه تقر بنده استقبالنه مساعت و عسکر یله برابر اکا متابعت ایتمشدر

بو کیفیت ناکهنه پور عبد الرحمن پاشانک مسموعی او لیحق مقاومته مقتدر  
اوله میه جغی جزم ایله همان کوی سنجاغانه عنیت ایدرک اوراده تحصن ایدوب  
محمد علی میرزا دخی اردوسیله اورایه کله رک انى محاصره يه ابتدار ایلمشدر عبدالله  
پاشا دخی بابان و کوی و حریر سنجاقلری خالد پاشایه توجیه ایدرک بیورلیسی  
کوندرمشدر لکن محمد علی میرزا عبد الرحمن پاشایه ظفریاب اولورسه بونجه  
سینیلر پایمال اوله جغندن بشقه کروه روافضلک کر کوکه و بلکه دها بروله طوغزی  
تعدى و تجاوز ایده جکلاری ملحوظ اولدینی عبدالله پاشایه اشراب و افهم اولندقده  
محمد علی میرزا يه بوراده لره قدر ماشات و موافقت ایتدیکنه نادم اوله رق در حال  
عبد الرحمن پاشایه معاونت اسبابنک استحضاری ایچون کردستان عشیرتلرینه  
بیورلیلر کوندرمشدر عبد الرحمن پاشا تسویه مصلحتی ضمته الله چکن بیورلیلری  
محمد علی میرزا يه ابراز ایتدکده او دخی بغدادک بو وجهه تبدیل افکار ایمسنده  
طولا ی فکر و اندیشه يه ذاهب وهان عبد الرحمن پاشا ایله مصالحه يه طالب اوله رق  
بابان سنجاغانی خالد پاشاده و کوی حریر سنجاقلری عبد الرحمن پاشاده قالمق اوزره  
صلاح او لوب و جزئی پیشکش اخذیله اکتفا ایدوب کرمانشاهه رجعت ایلمشدر  
انجق الدینی پیشکشلر ضایع ایتدیک عسکرک دیتلرینه مقابل کلز ایدی .

عنایان ایله ایرانیان بولیه یکدیگریله او غر اشمقده ایکن رو سیله لو ایکی طرفدن  
دخی ایلر و له مکده و طاغستان و کرجستان قطعه لرنده دائرة نفوذ و حکومتی  
توسعی ایلمکده ایدی .

حتی چکن یکرمی بش سنه سی خلانده رو سیه قوماندانی طور مسوف اردوسیله  
تفلیسه کلدکده آچق باش خانی (سالومان) سایمان خانی دوستانه ملاقات ایتمک  
اوزره تفلیسه دعوت و او دخی اجابت ایدوب طور مسوف ایسه سالومان خانی  
اخذو کرفت ایله پترسبورغه کوندرمک او زره لازم کلنله امر ویر مشیدی لکن  
سالومان آنی تفرس ایدرک کیجه لین بر قاج آدمی ایله تفلیسندن فرار ایدرک  
اخصیخه يه کلش و دیوان کاتبی سایمان بکی ایران شاهنه کوندردیکی کبی کیخسر و  
وداوید نام سردار لری دخی در سعادته کوندرمشیدی .

سالومانک تفلیسندن فراری او زرینه رو سیه جنزالی انک از ناورلرینی یعنی رؤسا  
و امرای مملکتنی بر رطرفه طرد و تبعید ایلمشدر .

رو سیله لو کر جیلری حمایه بهانه سیله مقدمما تفلیس ایالتی استیلا ایتدیکی کبی بو کره  
بروجه مشروح آچق باش ولایتی دخی پچه تغلبته آمشدر .

کر جیلر ایسه رو سیله لونک سوء معاملاتندن دلکیر اوله رق سالومان خان بر وجه

بالا اخسخه يه کلد کده دلاوران قومندن خيلي کمسنهر باشنه طوبلانوب روسيه لو لور  
ایله مقابله و محاربه يه آغاز ايمشلر و گيحسرو ايله داويد در سعادته کاوب از قدیم  
دولتعلیه تبعه سنندن اولدقلرین ياد ايله استمداد ايلمشلردر ۰

هنکام سفر اولمک تقریبله بو کیفت دولتعلیه جه کرجیلری روسیه علیهنده قوللایمق  
ایچون بر کوزل فرصت اولدیغندن سالومان خانه اشبویکر می اتی سنیسی ربیع الاولینک  
اواسطی تاریخیله مورخ بر قطعه فرمان عالی یازدی و خلعتی کندوسته ویرمالک او زره  
ارضروم والیسی و شرق جانی سرعسکری بولنان امین پاشایه کوندرلادی و سالف الد کر  
سردارلر اعاده ایدلادی و سالومانک معرفیله کرجی طوانفنك روسیه لو علیهنده  
قولالنامری چادر والیسی شریف پاشایه اشعار بیورلادی فرمان مذکورک صورتی  
زیرده (۲۱) رقمیله ایراد اولنور ۰

اول اشاده شرق جانی سرعسکری مشارایه امین پاشا و چادر والیسی سلیمان پاشا  
معیتارینه ارضروم و دیاربکر و خربوت و ارزنجان طرفاندن عساکر کلیه  
ترتیب ایدلادی ۰

و مرعش ایالتده واقع آلای بکیلری سنجاقلرینک بالجمله اشکنچی زعماء و ارباب  
تیمارلری ایله چادر والیسی شریف پاشا معینه و طربزون ایالتده واقع آلای  
بکیلری کذک سنجاقلرینک اشکنچی زعماء و ارباب تیمارلری ایله جانیک محصلی  
و طربزون متسباحی اولوب فاش قاعده سنک استدادینه مأمور بولنان خزینه دار  
اوغلی سلیمان اغا معینه مأمور اولدیلر ۰

وبو اشاده روسیه لونک قره دکره چیقارمق او زره بردونما تهیه ایدلیکی استخبار  
او لغله قرددکن سواحانک تقویتی لازم کلدیکسندن سینوب موقعنک و مواقع سائرنک  
محافظه لری ایچون اناطولی ایچندن مقدار کافی نغير عام ترتیب ایدلشدر ۰

انایه و صوغوجق طرفاندن بولنان چراکسه واقوام سائرنک اغفالانه  
الدانیوب غیورانه مقابله و مدافعته دن خالی دکلار ایسده طرف دولتعلیه دن مقدار  
کافی طوب و عسکر و مهمات کوندریله مدیکی جهتمه روسیه لو اول طرفده فرجه  
بوله رق غالب کلش و صوغوجق محافظتی سید حسین پاشا صوغوجقده قپانوب  
قالمش اولدیغندن و حابوکه چرکستان مصلحتی اطرافلو طوتلیینی صورتده قبائل  
مرقومه خلیجیه ایشه یارایه جقا لرندن اول حوالیدن نشت ایمتش اولوب روز نامچه  
ئانی بولنان احمد افسدی باش محاسبه پایه سیله صوغوجق اردوسی ناظری نصب و تعیین  
بیورلادی و مقدار کافی مهمات ایله بر طوبیجی اور طهسی و یارم طوب عربه جی اور طهسی  
و قبائله تقسیم اولنوق او زره برمقدار خلخ و عطاایا و خلیجیه طوز و سائرنک اکا تسیلیما

صوغوجه کوندرلای و طربزون متسامی سالفالذ کر خزینه‌دار او غلی سلمان اغا  
معرفیله‌اول هوایدن صوغوجه کوندرملک او زره درت بیک عسکر ترتیب او لنه‌رق  
خلال ربیع الاولده سلمان اغا به او اول هواید بولنان دیگر متینز اغاله خطاباً  
فرمان عالی یازلدی و سلاطین جنکیزیه‌دن نوغای قبائی متصروف اقساق مراد کرای  
سلطان ذکر او لنان اقوام و قبائی سر عسکر و سلامتکرای سلطان باشبوغ نصب او لنه‌رق  
ینه خلال ربیع الاولده مأمور یتلرینی حاوی بشقه بشقه فرمانلر کوندرلای کاهم  
روم ایلی طرفه .

### \* روم ایلی ایچون اجرا اولنان تدارکات عسکریه \*

وارنه قلعه‌سیک و سواحل و آخاسنک محافظه‌سی اهم اولغله اناطولی جانبندن کرک  
اردوی هایونه و کرک اناطولی سواحلنک محافظه‌سنہ مرتب اولان عساکر کرک مقدارینه  
خلال کلامک شرطیه وارنه ایچون دخی بر مقدار عسکر ترتیب او لنه رق بو عسکرک  
اورایه‌یصالی ضمینه در سعادته کوندرلسی ایچون لازم کلنلر فرمانلر کوندرلای .  
اردوی هایون ایچون شام ایالتیندنتی بیک و طرابلس شام ایالتیندنت بیک و صیدا  
ایالتیند اون بیک کزیده عسکر ترتیب او لندیفی کبی رقه و حلب ایالتلرینک زعم  
وارباب تیماری دخی ادوی هایونه مأمور اولدی .

بوناردن بشقه کرک اناطولیدن و کرک روم ایلیدن اردوی هایون ایچون سواری  
و پیاده پل چوق نفیر عام ترتیب ایدلای .

الحق اناطولیدن اردوی هایونه کیتمک او زره فوج فوج روم ایلی جانبه مسون  
ایده کلان طوائف عسکریه یوکارینی تحمیل ایچون او غر ادقیری قضالردن عربه آلوب  
بعضیلری رعایا عربه لری او تو ز ساعتات مسافه‌یه قدر سور دکار ندن چوق عربه و حیوان  
تلف اولمشیدی وبعضیلری اردوی هایونه ذخیره نقل ایده جلت عربه لری اخذ  
ایده کلاد کار ندن اردوی هایونه ذخیره جهه مضايقه‌یه سبب اوله کاور لردی بوسنه ایسه  
روم ایلی جانبندن ظهوره کلان خسته لکدننای کایتو حیوان تلف اولوب بقیه‌سی  
دخی زبون دوشمش اولدقلری حالده ناچار موجود بولنانلر ایله ادرنه‌دن و بلاد  
سائردن اردوی هایونه ذخیره نقل اولنه یوردی .

شوحاله کوره ارتق بوسنه اهالی عربه لرینه عسکر ک اشیا تحمیلی قابل اوله میه جغدن  
اردوی هایون ایچون مرتب اولوب اخراج او لفت او زره بولنان صنوف عسکر ک  
باشبو غلری و قضالر متعینانی و سردار و سردنکچدی بیراقلری ملکتله‌ندن حین  
حرکتله‌نده مستصحب معیثاری اولان عساکر ک اجمال و اقفالی تحمیله کافی حیوانات  
استصحاب ایدرک اردوی هایونه او یاهجه وصوله مسارت ایلملری خصوصی

تهذیدات لازمه در جیله اناطولینک اوچ قولنده بولنان حکام و ضابطانه خطاباً او امر  
علیه اصدار بیورلدى .

مقدماً روسيهلو نك اثر تحریک اولق او زرہ بوسنه ایالتتند واقع نقشیک نام دیکر  
اولوغشته رعایاسیله جوارنده واقع طاشیجھ قضاسته تابع دور بنیاق ناحیه سی رعایاسی  
یکدل و یکجهت اوله رق دائرة اطاعتمند خروج ایله قره طاغلويه پیرو اولملری  
او زرینه ایالت بوسنده واقع کلیس یعنی بهکه سنجاغی متصرفی میرمیران کرامدن  
سلیمان پاشا مأمور اول ملغاه واروب رعایای مرقومه دن رهنلر الرق اول حوالی ی  
تحت انصباط و انتظامه ادخال ایتمشیکن مؤخرراً رهنلر صالیویر یلوب انک وضع  
ایتدیکی رابطه نظامه خال کتورلش اولدینی جهتله بواسناده رعایای مرقومه ینه  
قره طاغ عاصیلرینه پیرو اوله رق عصیانه جسارت ایلدکلری مسموع او لیحق تکرار  
سلیمان پاشا با اردئه سینه بوگره اول حوالینک نظامنه مأمور اولدی .

بالاذه بیان او لندینی او زرہ روسيهلو کچن یازین وارنه و شمنی طرفانیه شدتلو  
محبوب ایدوب اکرچه او قولدن ایلرولیه ماماش ایسده مؤخر روسجق و نیکبولی  
قلعه لرینی ضبط ایتدکد نصکره ایام شتاده بعثتَ لوغهی با صوب استیلا و او قولدن  
بالقانی آشوبده ادرنه یه طوغری یورو یه بیله جکنی ایما ایله دولتعلیه یی تهذید ایلمش  
اولدی . لکن سلطان محمود خان عدلی حضر تلرینک پای نباشه اصلاً تزلزل کیوب  
اولکیدن زیاده موسم بهار ایچون تدارکات سفر یه تثبت ایلدی . و تپه دلنی على  
پاشا زاده ولی پاشا و دین جانجی سرسکر لکی عنوانیله اول حوالیدن روسيه لو نك  
طرد و دفعنه مأمور اولدی . و پدری على پاشانک ارناؤدقدن قرق بیک قدر  
عسکر اخراج و فوج فوج ایلرو یه سوق وارسال ایله اول امرده او غلی ولی  
پاشایی اقدار ایتدکد نصکره حلول موسم بهار دن مقدم معیتی عساکرینی وزیر اداره سنده  
بولنان بالجمله حرب و ضرب اصحابی استصحاب ایله بالذات سفر هایونه عنیت ایمسی  
ایچون اشبو یکرمی التي سنہ سی اوائلنده کندو سنه فرمان عالی یازلدی . و در کاه  
عالی قوچی باشیلر دن ابراهیم پاشا زاده محمد راغب بک عهده سنہ رتبه میرمیرانی  
توجیه ایله ولی پاشا معیته مأمور بیورلدى .

واناطولیدن اردودی هایونه مرتب اولان صنوف عسکریه پیدرپی استانبول و کلیولی  
معبرلرندن روم ایلی جانبنه کدار ایدر و فوج فوج بالقانی آشوب طونه یالیسنه  
طوغری کیدر اولدی .

روسيه لو ایسه لوغه موقعنده طوره میوب طونه یه طوغری چکلمش و عساکر  
اسلامیه واروب لوغه قصبه سنہ داخل او لشدتر .

چونکه کچن یازین و قیشین طونه ایله بالقان آرده سنده ظهوره کلان خونریزانه  
محاربه لرده روسیه لو نک کلی تفانی و قووه کاشیدی . حتی پترسبورغده روسیه  
اهمالیسی بو عثمانی محار به لرینه نه آچه یتیشه جک و نه ده عسکر طاعت کتوره جک  
مالک عثمانیه دن المزه برازیرلر کچدیسه ده ماجه و عسکرجه او لان ضایعاتمذ دها  
زیاده در دیو سویلنمه باشلامشلر ایدی .

بناءً عليه روسیه لو دخی بو یازین طونه یالیسنه جدید عسکر سوقه محتاج ایدی .  
حالبوکه فرانسه لو ایله میانه لرنده حادث او لان مبایته مبنی احتیاطا لهستان جهشده  
کلیتلو عسکر بولندر مغه مجبور اولدینگدن طونه یالیسنه زیاده عسکر سوق ایده میه جکی  
جهته طو پلانگه مجبور ایدی .

بناءً على ذلك اشبو يكرمى التي سنه سى جمادى الا آخره سنك يكرمى برى تارىخىلە  
مؤرخاً پارس ايلچىسى محب افدى طرفىدن وارد او لان تحريراتنە فرانسە باش  
و كىلى شامپانى عزل او لمغله يرينى باش و كيل او لان ماده ایله محب افدى كورشد كده  
ماده (استانبولىدن تازه خبرلر من كلدى آسايش و راحت برگال ايمش و دونتاي همايون  
حر كته آماده ايمش روسىيە لو افلاق و بغدادندن واز چوب انطاولى طرفىدن  
الملرندە كى يرلر كندولرندە قالمق شرطىيە مصالحه يه راضى او لمشلر لكن سلطان  
محمد خان حضر تلىرى دولتعىلىه اراضىسندىن بىر پارەق يرڭ روسييە لو يە ترکنە راضى  
اولمقدن بشقه مصالحه كلامى آغزە آلماق اىچون لازم كلنلرە اكيدا تىئىه بىورمشلر  
بو ايسە حيت شاهانەلری آثارىندەر . و طونه نك يىين و يىسارندە روسىيە لو نك  
يكىمى بىك قدر عسکرى اولوب روسجق قارشۇسندە احداث ايلدكارى كۈپرى  
محافظە سى اىچون درت بىك عسکرى وار ايمش و بىك نلرده لو فېھ قصبه سنه دولت  
عسکر يىنك دخول ايلدىكىندن خېرىز واردە . و بىك نلرده بېرىش طرفىدن كلان  
حوادىن ئظرأ صدر اعظم حضر تلىرى بوشناق اغايانى كلیتلو عسکر ایله نىكبولى او زىرىنە  
سوق ايمش و سلسە طرفلىرى او لان روسىيە قزاقلرى او زىرىنە عثمانلو عسکرى  
شۇم ايدوب مجموعى قىيىجدىن چورمشلر و روسىيە قوماندانى روسجق طرفى  
كلىشىكىن يىنك بېرىش طرفى عودت ايلمەش دولتعىلىنەك بويىلە شىدت ایله معاملە سى  
شان و شهرتى موجب اولدەنگدن پاك محظوظ اولدق ) ديمش اولدەني مندرجدر .  
بىزىنە صددە كاھم

برمنوال مشروح انطاولىدين اردوی هايونه مرتب او لان عسکركايپولى واستانبول  
معبرلىندن عبور ایله روم ايلى جانبىنە كىتمىكىدە اولوب او جاقلو ايسە طرف سلطنتىدىن  
و هم و وسوسە او زرە بولندقلرى جهته شايدكە طشىرە عسکر يىنك در سعادتىدە كىرت

اوزره بولندینى وقت كندولر يىنك تأديب و تربىه لرىنه قىام اوئلور ديو خوف ايلدكلار يىنه مبني اناطولى جانلىدىن او يىله طاق طاق صنوف عسىكىرىه در سعادتە كاوب كيتدىكە دوچار تلاش واندىشە اولقىدە ايدىلر .

حتى اقدىمچە قپودان پاشا ترسانە ايچون قطع و نقل اولنه جق كراسىتە ايشنى يولە قويىق ايچون اقدىكەر بوغازى طرفە كىدوب كادىكە يكىچريلر كندولر يىنك تأديب و تربىه لرى ضمىننە بىتدىير اوئلىسون ديو اندىشە ناك اوملارىلە ايچىرنىن بعضىلارى اغا قپوسنە كالمەرك بوندىن سكرە كاوب كچە جك عسىكەك استانبولە اوغرامقسزىن چارداقدىن عبور ايلملەرنى استىدا اىلە خوف و هراس اوزره اولدقالىن ايتا ايلدىلر .  
(الخائى خائف)

چونكە بوئىشادە استانبولەكى يكىچرى زور بالرى انواع شىقاوتە اجتسار ايدر اولدقلەرنىن مستحق تربىه اولدقالىنى كندولرى دىخى انكار ايدە مىزلىدى . از جملە صفرەك اون ايكىنچى جمعە كونى كل جامعنە سلاماق مىصم اولدەن ئىچىرنىن مەسىھە كىرىم يكىچرەتلىرى بولۇپ قتل ايتىلىلە مەتكۈرە كورى جامع مەتكۈرە دىستار شاهى كىدار ايدىر كى ذكىر اولىسان اىكى اور طە خاتى تېنىڭ جىكىلە مشغۇل و ايچىرنىن آتى نفرى مقتول اولمىغىن فرداسى سكبان باشى عزىز اىلە يرىنە بوغاز ناظرى مصطفى اغا سكبان باشى اولدقدە برقاچ شقىي اعدام اىتكىلە فسادە بىر مقدار سکونت كەڭىشدەر .

اردوى هاييوندەكى يكىچريلر دىخى بىنفرە سەردىن كىچىدەدر ديو سكسان تعىين يورتىڭ كىي اصلسىز بىانەلر اىلە وماندە تعېرىلە مېرىدىن يەرىيۇز اللە كىسە الەجق دعواسىنە اولهرق بوكەر اردوى هاييونە كوندرىيان مواجب اچەسنى يولدن چویروب دىكەر اوجاقلەر دىخى بومواجب اچەمىي جمالە مندە در ديو مجادەلە اىتدىلر ايسەدە يكىچرى كروھى اسغا ايمىھەرك يىدى يوز اللە كىسە يى اخذ اىلە باقىسىنى رەۋاعادە ايلدىلر . بوفضاحتى ارتىكاب ايدىلر مستحق جزا ايسەلرەدە اجراسىنە اقتدار اولدىغىندە سردار اكرم حضرتلىرى هەن حفظ ناموسە مدار اوئلرە اوئزە اوائىل صفرەدە يكىچرى اغا سنى عزىز و يرىنە قول كىتىخاسىنى نصب اىلە اكتەفا ايلدى .

سردار اكرم ضيا باشا شيخ الوزرا و مزاج عصرە آشىنا بىزات اولوپ انجق شانى زادەنەك بىانە كورە ادخار اموالە حریص وزىيادە زىنت و احتشام بى معنایه مائىل اىمەش و بىرەدە فى الاصل عىمانلۇ زمىن سىنەن يېتىشوب اوجاقلۇ طائفة سەندەن كە اولدەن ئىنىچەرەتلىرى زىادە يوز و يرۇب واكرام وتلطفىف جەتمەلە اوجاقولىي الدە ايمىك ايچون كندولر يىزە زىادە يوز و يرۇب واكرام وتلطفىف

ایله انلری تسکین و تألف داعیه سنده بولنوب بو وضی ایسه انلرک شمار مسنه سبب او لورمش .

بناءً علیه کندوسته عن لیله طوائف همسکریه نک ضبط و ربطه مقتدر بر وزیر دلیر ک انصبی اراده بیورلش و مقر بان پادشاهیدن اولوب سلطان محمود خان حضرت بلر لیله کیزلو خباره می او لان شهر امینی ابراهیم افندی طرفندن اعرج مصطفی اغا نام ذاتک مقام صدارته کتیورلشی مناسب کورلش ایسه ده قائم مقام صدر عالی شاکر احمد پاشانک سو قیه سابقاً ابرائی اولوب ناظر احمد اغا دیو معروف او لان در کاه عالی قپوجی باشیلرندن لاز احمد اغا تنسیب ایدلش واحد اغا او لجه در سعادته جلدیه حضورهایونه چیقاریلوب لساناً بعض تنبیهات اجراسند نسکره سوریجیلک مأموریتیه ادرنه یه کوندرلش ایدی .

وبالاده بیان او لنان محاربات متوالیه ایله طونه یالیسی خراب او له رق اردودی هایونه ذخیره جلی مشکل او لدیغندن ادرنه ده مدخر او لان ذخائیری قضالر اعیانلری عربه لر لیه بالقانه قدر نقل ایدرمک واورادن دخی میری حیواناتیه و وزرا و میرمیر انلرک دوه واسترلر لیه شمی یه کوندرمک او زره قپوجیلر کتخدامی و بیوک امیراخورک در سعادته و کیلی او لان محمد سعید بک مأمور او له رق غرء ربیع الاولده اردودی هایونه کوندرلشیدی .

سعید بک مأموریت خفیه می ایسه ضیا پاشادن مهر هایونی الم خصوصی او لدیغندن اردودی هایونه واروب مهر هایونی الش ایسه ده کندوستی وفات ایتمکله رئیس الکتاب افندی مهر هایونی اخذ و حفظ ایله برموجب اراده سنیه قارصلی علی پاشا صدر جدیدک و رو دینه دکین قائم مقامات و جهله اداره اموره ابتدار ایلمش و ضیا پاشا لاجل الاقامه دیموقه یه کوندرلشدر .

بو آناده در سعادته ارسال بیوریلان موره وی بک ادرنه یه واروب ولاز احمد اغایی الوب شمی یه ایصال و مهر هایونی تسامی ایلمش او لدینی خبری ربیع الاولک یکرمی او چنجی کونی در سعادته واصل او لدی .

او استط ربیع الآخره ضیا پاشانک جمیع اموالی مصادره و منفاسی ردو سه تحویل ایدلدی .

و غرائبین او له رق حالاً ضیا پاشا او زرنده بولنان معدن امانی عهده سنده رفع ایله مقدمه معدن قائم مقامی و سابقاً از نکمید متصرفی او لان احمد پاشایه توجیه بیورلادی . بعده معدنه مقیم او لوب علی التدریج اکثر منافع معادنی ضیا پاشا طرفه دور و تسليم ایدن صرافی مفردیج در دولته احضار ایله خیلی اموال مکتومه میدانه چیقارلادی .

لکن ضیا پاشانک اکثر اموالی زوجه سی خانمک یدنده ایدی که یدی سکرده یعنی ذی الحجه او استطنه خانم موی الیه سفی المثلی متباوز اولدینی حالده اجل موعودیله وفات ایندکده ترک ایدیکی اشیا اندرون هایونه نقل او لغله پک چوق تحف و تغاریق و مجوهرات ظهور ایتمشد .

حتی آراق آرق طرف ملوکانه دن احسان بیو رلش اولان مجوهر خنچر لر دخی انک ترکه سنده کور لمشد .

شانی زاده نک تحریرینه کوره متوفاهه موی الیها اوائل حالتند قندیلی حمامنه مناسبتی تقریله کبرای دولت حرملرینه عادت او زره خدمت و تردد ایدرک ذاتند عاقلهه و مدبره اولغله تدبیر منزل اصولی تحصیل ایدوب غفت و صلاحی بدیدار اولدینهه مبني کبرا حرملرندن بعضیلرینک سو قیله ضیا پاشایه اوائل حالتند تزویج اولندقده قدمده میمنت و ذاتند تعلق و درایت و سامان و ثروت اولمقدن ناشی زوجنک اقبالی تزویج ایدرک بوصورته ضیا پاشا کندوستنک رتبه وزارتہ قدر چیمسنه انک میمنت قدمی سبب حقیقی عد ایدیکدن خاطرینه فوق العاده رعایت ایلدی . شویله که : رعایت خوف و خشیت مرتبه سنه وارمش و (الرجال قوامون علی النساء) قضیه سی ایکسی بینده بر عکس اولمشیدی . مع مافیه ضیا پاشا بعض احبابیه محمرانه مصاحبیت ایدرکن سر زک حرملر کز دن قور قدیگنر کبی بن اندن قور قم فقط ین قدمی بالتجربه عنده مده مجزوم اولدینهندن فوق العاده رعایتہ مجبور اولمشمدر دیو حسب الوزاره اظهار جلادت کاذبه ایدرمش حابلوکه فاتح مصر قاهره وایکی دفعه نائل صد ازت فاخره اولان بر وزیر آصف نمونی اول ضابطه اندرون بیانیجه مغلوب و زبون ایدیکی مشاریه کا تحراتنده ولیة النعم تغیر ایده کلیدیکدن ظاهر و نمایاندر دیو شانی زاده تاریختنده محمر در . بزینه صدد کله لم .

بروجه بالشهر امینی ابراهیم افديانک اول وقت هرسوزی نافذ اولدینی حالده اعرج مصطفی اغانک صدارته کتو رلیسی رأی و تنسیب ایتمشیکن اندن صرف نظر له ناظر احمد اغانک صدارته سوق اول نسنک سبیخی فائق افندی مجوعه سنده بو و جهله بیان ایدرکه اصحاب رسول الله رضوان الله علیهم اجمعین و تابعین وسع تابعین و سائر ائمه دین و علامی سالفین و کبار متقدمین رحمهم الله زمانلرندن اسامیء سامیه نبویه دن مصطفی لفظ شریفی کمسنه تسمیه یه اعتبار ایتیوب بودولت عالیه عثمانیه ظهورندن سکرہ ناس اسم مذکوری تسمیه یه شروع ایندکلاری محققدر .

مصطفی لفظ شریفی حضرت حق ک مختاری معنا سنه اوله رق جناب رسول اکرم صلی الله تعالیه علیه وسلم حضرت ترینه اسم خاص اولدینهندن آخره تسمیه او لحق بروجهله

جائز اولما مغله بحکمۃ اللہ تعالیٰ مصطفی اسمندہ اولنلر کذاتنده یعنی اولمدى یعنی مجربات یقینیه دندر ۔ حتی بودو تعلیمیه ده سلاله عثمانیه دن مصطفی اسمندہ درت نظر پادشاه ظہور ایدوب هر برینک زمانلرنده بر رکونه فترت واختلال ظہوره کلوب کذلک مصطفی اسمندہ کلان صدور عظامک اوی اولان مقتول قوجه مصطفی پاشادن تاییک ایکیوز یکرمی اوج سنہ سنه صدر اعظم اولان علمدار مصطفی پاشایه کانجه حسب القدر مقام صدارته کلان مصطفی پاشالر زمانلرنده درلو درلو وقایع نادره ظہوریه ذات دولت و عباد اللہ متضرر و متکدر اولہ کلدیکی کتب تواریخنده نمایاندر ۔ ناس بوماده دن غافل اولوب زمانزدہ عوام ژاڑخایان میانلندہ ابراهیم اسمندہ شامت وارد در دیرک و سلطان احمد ثالث وزیر معتبری اولان ابراهیم پاشایی اورنک ایدرک مقام صدارته ابراهیم اسمندہ کمسنہ ی لایق کورمیوب احمد وعلی اسلمرینی صدارته یعنی وقائل عد ایدرلر لکن باطلدر ۔ صحیحی مصطفی اسمندہ اولوب آخر سویلنان کلام بیهوده در ۔ محمد اسم شریفی مطلقاً مدوح معناسنے اولوب انی تسمیه ده بأس اولما مغله مصطفی اسم شریفہ مقیس دکلدر بوندہ سؤال وارد اولنسون ایکیوز اوتوز بر تاریخنده قلبے ناظری ایکن فوت اولان قپوچی باشی اعرج مصطفی اغا ذاتنده بر عاقل و متبصر و کامل و مدبر آدم اولدی گفدن مستندی اولان شهر امینی اسبق متوفی ابراهیم رافت افندی مقربان حضرت شهریار یدن اولدی گفنه بناءً ایکیوز یکرمی بش تاریخنده شمنی مشتا مندہ عنزلی ایحباب ایدن اعور یوسف ضیا پاشانک برینه اگای مویی اليہک صدر اعظم اولمسنی سوق ایدوب جناب پادشاه عدالتپناہ دخی بو خصوصک خواص و کلا ایله مذاکره سفی فرمان بیور مغله بر قاج کمسنہ بریرہ کلوب مذاکره یہ شروع ایله کیمی تصویب کیمی استبعاد ایدوب لکن اول وقت مسند قائم مقامیده بولنان شاکر احمد پاشایه بالاده مذکور مصطفی اسم شریفی مقالہ سفی بو عبد راقم الخروف نشانخیل گفندہ تقریر ایلمشیدم ۔

در حال خاطرینه کلوب رافت افندی یہ خطاباً شو و جهله کلامہ اغاز ایلر که : اگای مویی اليہک عقل و رشدی نمایان و هر وجہله مراتب سامیه یہ شایان و کورک برینه طوبالک نصی لطاہنده ایدو کی دخی جمای یہ عیان ایسده عاتی جھتیله حیوانه منحرف رکوب ایدوب هنکام سفرده صدارته شایان اولما مغله سفر اولمسه بیله آستانه ده صدر اعظمک تبدیله و یارکابه و سائر رسمه کیتندکه حیوانه منحرف بخسی خالقک خیکنی مستلزم اولور اکر بو محذورا ته اعتبار او لمکاز ایسه مصطفی اسمندہ یعنی اولما مغله دائرة الیوم اردوی هایوندہ مستخدم اولان فائق سلیمان افدي دن شویله بر شیده ایشتمشیدم واقعاً تواریخنے مراجعت ایلدم دیدیکی کبی اولدی گفنه جزم ایلدم سز بیور سز دیکله

ابراهیم افندینک سوقی ابطال اولنوب اول وقت صدارت ناظر احمد پاشایه ویرلیسی  
قرار کیر اولدینی مجلسده اولان بعض ذواتدن استماع او لخشد (فاعبروا یا ولی  
البصر) اشبو مصطفی اسم شریفنده اولان تجربه منی تأکید ایچون قریب العهدده  
واقع غرائب اتفاقاتله استدلاه استدار اولنوب شویله که: ایکیوز یکرمی ایکی سنه سنده  
جلوس ایله یکرمی او چده خلخ اولان سلطان مصطفی خان ابن سلطان عبدالجمید خان  
پادشاه ایکن رکابده قائم مقام تشریفاتی لقیله ملقب مصطفی پاشا و کتیخدا بروسوی  
مصطفی افندی واردی هایونده صدر اعظم چابی مصطفی پاشا واردوده کتیخدا  
مصطفی رفیق افندی بولنوب بونلرک زمانلرنده ارد سرعیکری بولنان علمدار  
مصطفی پاشا ظهور و خروج ایله خاقان مشارايه خلخ اولنوب صکره علمدار پاشا  
دنجی مظہر جزای مایلیق اولمشدر فائق افندینک کلامی تمام اولدی .

رسول اکرم صلی الله تعالیٰ علیه وسلم حضرت مری اسممه تسمی ایدیکن کنیه مله تکنی  
ایتیکن دیو بیورمش اولدیندن محمد و احمد کبی اسماء شریفه نبویه ایله تسمیه جائز  
اولور اما ابوالقاسم دیو کنیه لخک جائز اولماز فقط بعض محققینک بیاننه کوره بود دنجی  
حضر سعادت نبویه مخصوص اولنوب بوخسه حضرت پیغمبرک و فاتنندن صکره  
انک هر اسم شریفیه تسمیه جائز اولدینی کی کنیه شریفه سیله تکنی دنجی جائز اولور  
دیو شفاء شریفده و حضرحدر .

بناءً عایه مصفوفی اسمیله تسمیه ده شرعاً بأس و مخدور کورلیز و فائق افندینک سوزی  
بوبابده بزه سند اوله ماز واقعاً دیدیکی کبی مصطفی اسملو مامورلرک چوغالدینی  
زمانلرده بعض وقوعات عظیمه ظهوره کلشدر اول عصرده مصطفی اسملو مامورلر  
انک صایدیندن دها چوقدر لکن بومشاو اتفاقاتده تأثیر و تلازم آرائماز بناءً عایه  
بزانک اجتهادندن صرف نظر ایدوب مجرد اکمل نقصان ایچون مبحوث عنه اولان  
قضایای اتفاقیه دائر بومقامده بر لاحقه تحریر ایده لم

### \* لاحقه \*

اتفاقیات غریبه دندر که سلطان سلیمان ثالث ایله سلطان مصفوای رابع عصر لرنده مصطفی  
اسملو بیون کیوان پک چوق اتحاب رتبه و منصب اجتماع ایتشیدی .

از جمله حرکات باغیانلرندن طولایی بلغراد دن طرد اولان یماقلرک رئیسی کوشه  
مصطفی بیک ایکیوز اون سنه سند پازوند اوغانلندن استمداد و بلغراد یکیچریلری  
اغامی بولنان چابی مصطفی اغا ایله اتحاد ایدرک بلغراد قصبه سنه داخل اولدقده  
بلغراد محافظی شنکلی مصطفی پاشا قاعده محصور قالمگله روم ایلی والیسی سلانیکلی

مصدقی پاشا انک امدادینه مأمور اویش ایسه ده شنکلی مصدقی پاشا بوصره ده بر تقریبه  
چابی مصدقی اغای اعدام ایدرک فتهی باصدر مشیدی .

اول ائناده تیار وزعامت نظاری دفتر امینی مصدقی راسخ افندی به توجیه او لش  
و خصکی مصدقی اغا طاغلو اشقیاسی اوزرینه مأمور قلنمش ایدی .

ینه اول ائناده کولکلی اوغلی دلی عثمان ایله برادری مصدقی توره یوب ایچ ایل طرفده  
بنی و طغیان ایتلری به جز الری اجر اولنه رق جمعیت شقاوتلری طاغیدلش ایدی .  
ایکیوز اون بر سنه سنه متقاعدآ تکفور طاغنده مقیم اولان سید مصدقی پاشا فوت  
اویش و اناپه محافظی بولنان نقیب زاده مصدقی پاشا عزل و رتبه می رفع ایله استانکوی  
جزیره سنه نفی ایدلش و روم ایلی ایالتی شنکلی مصدقی پاشا عهده سنه توجیه  
بیورلش ایدی .

و پازوند اوغلی طاغلو اشقیاسنه معاونت ایتمکده و قره مصدقی و دلی مصدقی کبی  
بر چوق سر کرده لر معیتیله طاق طاق اشقیا فرقه لری ارسال ایدرک جوارنده کی  
قضالرہ تعدی ایلمکده اولدیغندن اون ایکی سنه سنه اوزرینه روم ایلی والیسی اولان  
مصدقی پاشا ایله بوسنه والیسی بولنان ساحدار مصدقی پاشا مأمور اولدقلری صرده  
موره محصلی اولان مصدقی اغا عهده سنه روم ایلی بکلر بکیامکی پایه سیله اینه بختی  
سنیجاغی و متعاقباً رتبه وزارتہ سلانیک سنیجاغی بالتجیه او دخی طاغلو اشقیاسی  
اوزرینه مأمور ایدلشیدی .

بعد بوناپارته مصری استیلا ایتد کد نسکره مصدقی کتخدای امیر احاج نصب ایتدیکی  
او انده کوسه مصدقی پاشا باشبوغ نصب او لنه رق بر فرقه عسکریه ایله بخرا جانب  
مصره کوندرلش و مصدقی کتخدا فرار و فرانسلر ایله جنکه ابتدار ایتدیکی  
او انده کوسه مصدقی پاشا ابو خوره چیقمش ایسه ده فرانسلر اسیر او لمشیدی .

وضیا پاشانک اردوی هایون ایله جانب مصره عنیتنه کوسه کتخدا دیو معروف  
او لان چلبی مصدقی رشید افندی دفتردار و مصدقی راسخ افندی رئیس الکتاب  
اولوب کوسه مصدقی باشانک توسطی اوزرینه مویی المیهمما من خص نصب او لنه رق  
فرانسے من خصلری ایله مکالمه یه ابتدار ایتدکلری هنکامده ارناؤد مصدقی پاشا  
عریشی ضبط ایتدیسنه جبخانه آتش آلوب عسکریه برابر یامش ایدی .

اول ائناده مصدقی عاشر افندی شیخ الاسلام و ضربخانه ناظری مصدقی عفت بک  
مقبل و نافذ الكلام اولوب ایکیوز اون اوچ سنه می او اخر نده مصدقی عفت بک  
فوت اولدینی کبی اون بش سنه می اوائلنده دخی مشارا ایله کوسه مصدقی پاشا فوت  
اویش و مصدقی عاشر افندی مشیختدن عزل ایله بروسه یه نفی ایدلش و دباغزاده  
مصدقی افندی مصر قاضیسی نصب و تعین بیورلش ایدی .

اون التي سنه سنده بلغراد اشقياسي محافظ بولنان شنکلي مصطفى باشاي حبس وبعده اعدام ايتدكارى ائناده خواجكان ديوان همایوندن آكينلى مصطفى افندى مأموريت مخصوصه ايله روم ايلى جانبىه كوندرلدى . و چاوش باشى مصطفى بك رتبه والاي وزارتاه قائمقام صدر عالي اولدى .

اون يدى سنه سنده اجرا اولنان توجيهاتده درويش افندى زاده مصطفى بك شهر اميى ومصطفى رفيق افندى مكتوبه صدر عالي اولدى . وسيواس واليسى وزير مصطفى باشانك مأموريت ديار بكره تحويل ايلدى وخانىه واليسى بولنان وزرادرن ديكير مصطفى باشا منصبىنده ابها ببورلدى .

واون سکز سنه سنده مصطفى بهجت افندى حكم باشى اولدى . واون طقوز سنه سنده جزار باشانك وفاتى اوزرینه صيدا متسلمى برابر مصطفى اغانك نامي ميدانه چيقدى .

اول وقت كرك استانبولده و كرك طشره لرده بونلردن بشقه دها بر خيلي مصطفى اسمىنده مأمورين وارايدى .

روسيه سفرى اعلان اولنوبده اردوی همایون اركاني ترتيب و تعين اولندينى صردده سالف الذكر مصطفى رفيق افندى كتخداي صدر عالي ومصطفى مظهر افندى آمدجي ومصطفى رسمي افندى چاوشلر كاتبى ومصطفى شجيع افندى پياده مقابله جيسي وخلفادون سيد مصطفى افندى عرب جيلر كاتبى و كيلى نصب و تعين ببورلدى . واول ائناده عامدار مصطفى باشا طونه سرع العسكرية اولدى .

بعده قره دكز بوغازنده قاباجى مصطفى چيقوب استانبولده دخى قرغانجى مصطفى اوچاقلوين تحر يك ايله اكا معاونت ايذرك فته و فساد كسب اشتداد ايلدى اندون همایوندن مخرج حال اوغلى حافظ مصطفى اغانك دخى بوفاده مدخلى وار ايدي نتيجه سنده سلطان سليم خام ايله سلطان مصطفى جلوس ايستى و چلبي مصطفى رشيد افندى ترسانه اميى اولدى .

ودرسعادته ينه براختلال ظهور ايذرك زور بالرك زوريله مصطفى چاوش سكبان باشى اولدى واول وقت يكىچرى زور بالرى ايچنده قهوه جى اوغلى برونسر مصطفى نامنده برسركرده اشقيا اولوب غاطه يقسى انك پچه تحكم وتغلبىنده ايدي .

ايشه اول ائناده برو سهلى مصطفى افندى ركاب همایون كتخداسى ومصطفى نظيف افندى طوبخانه ناظرى ومصطفى طاهر افندى قو جيلر كتخداسى اولدى واول وقت نشانجى بولنان حاجى مصطفى افندى عهده سنه رتبه وزارتاه صدارت عظمى قائمقامانى توجيه ببورلدى ينه اول ائناده مصطفى صفت افندى رئيس كيسه دار لغنه تعين ايلدى .

واول اوانده صدور عظام ایچنده مصطفی عنزت بک غایت مقبل و متینز اولوب حتی مقام مشیخته کشورلیسی قرار گیر او لمیشکن شیخ الاسلام عطاء الله افندی دها اوی طاور انوب انى نفی ایتدردی .

مر حومه شاه سلطانک زوجی اولوب مقاعده ایوبده مقیم اولان مصطفی پاشا دخی اولوقت ال التده بعض امور جسمیه یه مداخنه ایدردی .

سلطان مصطفانک خواص قرناسندن بری جوچه مصطفی و معتر مصاحبیندن بری نیزن مصطفی بک اولوب قپواغاسی دخی حمال او غاندن بشقه دیکر بر حافظ مصطفی ایدی . سلطان سلیمک بالذات اعدامه مباشرت ایدنلردن بریسی دخی بستانجی مصطفی ایدی . ینه مستخدمین و مأمورین ایچنده ترک مصطفی والی پرمق مصطفی کبی مصطفی اسمنده دیکر کیمسه لر دخی وار ایدی .

علمدار مصطفی پاشا صدراعظم اولدقده قول کتخداسی بولنان مصطفی اغا یکیچری اغاسی و مصطفی مسعود افندی حکیم باشی وزاره لی زاده مصطفی بک تلحیصی و قره مصطفی قره قولاق وارناود مصطفی اغا سکبان جدید بیکباشیسی اولدی .

اول وقت جرمن میلواسی مصطفی پاشا و خاصکوی اعیانی مصطفی اغا و بیله جک اعیانی قالیونجی مصطفی واژنیق اعیانی مصطفی بک دخی دولتجه خاطری صایلور اعیانلردن ایدیلر .

واول زمان کرک اردوی هایيون و کرک رکاب هایيون و قوعاتی جمع و تحریر ایدن باب عالی رجالندن مصطفی نحیب افندی ایدی .

قرغانجی مصطفی مأموریته کمشخانه یه کوندریلوب اوراده اعدام او لئنیشیدی علمدار مصطفی پاشا استانبوله کاورکن بوغازه عسکر کوندروب قباجی مصطفیانی اعدام ایدردی واستانبوله ورودنده چابی مصطفی پاشادن جبراً مهر هایيونی اخذ ایله کندوسی حبس و توقيف و سلطان مصطفیانی خلعاً ایله سلطان محمودی اجلاس و سلطان سلیمک قاتلاری صرمنده بستانجی مصطفیانی وبعده سکبان باشیلقدن معزول بولنان سالف الذکر مصطفی چاوش و حمال او غلو حافظ مصطفی وجوجه مصطفی ایله قهوه جی او غلی برونسز مصطفیانی اعدام و مقاعده مصطفی پاشا ایله رکاب هایيون کتخداسی مصطفی افندی بی نفی واجلاء و قپو اغاسی حافظ مصطفیانی عزل و نیزن مصطفی بک مصاحبکدن اخراج ایتدی وبعده کندوسنی باروت ایله آندی مصطفی رفیق افندی ایله خاصکوی اعیانی مصطفی اغا و بیکباشی ارناؤد مصطفی اغا اشقايا یدنده تلف اولدیلر سلطان مصطفی دخی مخنوقاً اعدام اولندي .

الحاصل سالف الذکر مصطفی نام ذواتک کیمی مقتول و کیمی منق یامعز ول او له رق چوغی بزر بلا یه اوغرامش اولدقلری حالده کوسه کتخدادیو معروف اولان

چاپی مصطفی رشید افندی احتیاط کارانه حرکتی حسیله سلطان سایم و قوه‌لرینی اشور زدینی کی عالمدار پاشا و قوه‌سنده دخی یقه‌ی قور تاروب بالاده بیان ایتدیکمز وجهه عالمدار پاشانک و فانی عقبنده کتخدای صدر عالی او شییدی آردسی چوق کچمیوب اود دخی عزل او نتش ایسه‌ده اندن صکره دخی پک چوق ماموریتلرده بولنمش و پک چوق معمر او لشدز.

## استطراد

غرايب اتفاقیاتدن اولمک او زره فائق افندی مجموعه سنده دیر که ملوک امویه‌نک فاتحه‌سی حضرت معاویه اولوب نسلی معاویه ثانیه منقرض اوله رق خاتمه‌سی معاویه او لشدز. اندن صکره مروان ابن الحکم ملک اولوب انک دخی نسلی مروان حمارده منقرض او لشدز. خلافای عباسیه‌نک اولی اولان سفاحدت اسمی عبدالله اولدینی کی اخری متعصم بالله‌ک اسمی دخی عبدالله ایدی. كذلك فاطمیه‌دن ابتدا خلیفه اولانک اسمی عبدالله المهدی اولوب آخری دخی عبدالله العاضدر. بونلردن اغرب بوکه خلافای عباسیه‌نک هر آنتیجیسی یاخلم یاقتل او لشدز. سفاحدن بدأ ایله التنجی اولان امین خلع وقتل وانک آنتیجیسی اولان مستعین دخی كذلك خلع وقتل وانک آنتیجیسی مقتدر ایکی کره خاع بعده قتل صکره آنتیجی اولان طایع دخی بالکز خاع وانک آنتیجیسی اولان راشد خاع وقتل وانک آنتیجیسی مستنصر زهرلی بر نیشت ایله فصد اوله رق اهلاک او نوب انک او غلی مستعصم ایدی. تاتار قتل ایلدی. بونک سباب معنویسی عجیباً التنجی خلیفه اوله حق حضرت حسین رضی الله عنہ افندیز ک خلافت حق ایکن بیعت او لنهامه‌سی و شهید ایتدیلرنسی اولمک کی برشی خاطره کلور العالم عندهله فائق افندینک کلامی بوراده تمام اولدی.

بومثلاو تصادفات غریبه‌نک اسباب حقیقیه سفی جناب حقدن بشقه کیمسه بیلمز. و تعامل بعد الوقع قیلندن اوله رق هرن دیناسه نفس الامر مطابق اولوب اولدینی بیلنمز. قالدیکه بالاده اشعار ایتدیکمز او زره قضایی اتفاقیه ده تأییر وتلازم ار اتماز. نته کیم بحساب الجد متساوی العدد اوله رق تصادف ایدن لفظلار و ضعنده برسیدت معنویه و قاعدة مضر ده بولنمز.

منلا وجود ایله واحد و ایمان ایله حب محمد وعلی ایله وجود کامل و اولاد علی ایله کل محمدی وکعبه ایله آب زمزه و عبادت ایله عزت و سی ایله عمل و کذا علم ایله عمل و نوح ایله ناجی و یوسف ایله حسن ازل و ناز ایله محبوب و کذا دلاویز ایله محبوب و آینه ایله نکاه و خواب ایله راحت و جور ایله ازار و غم ایله مرض و طب ایله دوا و خبر ایله درد و شب خبر ایله مانگکده و عشق ایله دوست و مهر نکار ایله معشوق

وپروانه ایله سراج وزن ایله بد مزاج و مطلوب ایله وفا و دیوانه ایله کوکل و سودا  
 ایله کاکل و می ایله کل و باده ایله حد و مست ایله شر و سیب ایله الما و ایاق ایله قدح  
 و قهقهه ایله قوی و کذا طبقه ایله قوی و تو به ایله پشمیانی و ناصح ایله محجون وزبان  
 ایله دهان و شعر ایله شیرین و شعرا ایله شوریده احوال و شکر ایله درویش و نقشبند  
 ایله ارشاد و صوفیه ایله انانالحق و عام ایله فانی و آفاق ایله اقالیم و شاد ایله قهار و شمشیر  
 ایله صریح و مرد ایله دلیر و عالمپناه ایله صاحبزمان و صلاح ایله نزع و قاضی ایله باب  
 رشوت و ممال ایله امل و کذا الم ایله امل و بخیل ایله شر الناس و کذب ایله اخلاص  
 و سهو ایله حساب و دریا ایله واپور افظولرینک عدد حروفی هب یکدیگره مساویدر .  
 حالبوکه معنایجه بعضیلری متناسب وبعضیلری متراوف ایتدیکی مواد صرسنده دیر که  
 ینه فائق افندی مجموعه سنده حسن توافق دیو تعداد ایتدیکی مواد صرسنده دیر که  
 خلفای عباسیه دن معتصم خلیفه سکن آی  
 خلیفه او لمغاه سکن سنه خلافت ایدوب نقش ختمی دخی الحمد لله لفظ شریفی که سکن  
 حر فدر و قوسنده سکن ملک دوروب سکن ملکه قهر ایتمش و سکن ارکل و سکن  
 قیز اولادی اویش و سکن شهر فتح ایلمش و سکن کوشک بنا قامش اولدیغندن  
 کندویه خلیفه مثمن دیرلر .

مخاچی و تاریخ جلوسی بختی اولان جامع مشهور صاحبی سلطان احمد خان اول اون  
 در دنجی پادشاه اولوب اون درت یاشنده ایکن جلوس ایتمش و مدت سلطنتی اون  
 درت سنه متده اویشدیر .

شکر پاره قادین رجاسیله پرنججی زاده یکیچری اغامی اولدقده ( مصرع عمل سکن  
 ایله اولدی پرنجم زرده ) دینامش و اتفکیجی زاده احمد باشادن صکره یخنی قیان  
 عبدالکریم پاشا دفتردار اولدقده

### \* بیت \*

اتکجی زاده قیلدی دنیای نانه محتاج \* اخر سهاط دولت یخنی قیانک اولدی  
 بیتی سویلنمش و بیک التمش الی سنه می شعبانمده شعبان افندی صدر روم اویشدیر .  
 ومدرس بروسه‌هی هاشم افندی بیک سکسان سکن تاریخنده قدر کیجه‌سی وفات  
 ایندیکی کبی او غلی شام قاضیسی محمود افندی دخی التمش اوچ سنه صکره بیک یوز  
 الی برسنه می رمضاننک قدر کیجه‌سی فوت اویشدیر .

میراخور شیخی دوه زاده ایله بلاط شیخی دوه‌جی زاده‌نک قبرلری قوجه هصطفی  
 پاشاده همچوار اویشدیر .

میرزا زاده محمد سعید افندی یه کلنجه یدی عدد محمد پیدروپی نقیب الاشراف او لمشلدر در . پیری زاده یه پیری پاشا زاده داماد او لش و هندي ملا دیکله معروف و صاف زاده اسعد افندی اسعد زاده ایله مشیخته خلف سلف اولدقلری کبی اسحق افندی ایله اسحق زاده اناطولی صدارتنده و فیض الله زاده ایله فیض الله نافذ افندی استانبول قضاسنده خلف سلف او لمشلدر .

آرسلان زاده مصطفی افندی واوغلی عبد الباقی افندی ایکسی دخی تواریخ مختلفه ده غاطه وادرنه و مدینه منلاسی او لووب ینه اول رتبه ده ایکن فوت او لمشلدر .

سلطان ولدک قدس سره در دنیجی اوغلی کوچک امیر عادلک اوغانیک او غلاری عبد الجلیل و عبد الجلیل بربینک یرینه مصر خانقاهنه شیخ اولدقلری کبی ینه عادلک قیزینک او غلاری جلال الدین و جمال الدین دنیجی بربینک یرینه ادرنه مرادیه سننه شیخ او لووب انلرک مدفنلری مصرده بربینه متصل اولدینی کبی ادرنه ده دخی ایکی برادر بربینه قرین او لمشلدر . بوندن اغربی مصرده جلیلک فوتی ادرنه ده جلالک فوقی کوننه و نایما مصرده جمیلک فوقی ادرنه ده جمالک فوتی کوننه تصادف ایتمشدر . همت زاده شیخ عبدالله افندی واوغلی عبد الصمد افندی المتش سکر یاشلرنده ایکسی دخی سلیمانیه واعظلری ایکن فوت او لدقنردن ماعدا ینه همت زاده عبد الشکور افندی و برادر زاده سی نور الدین افندی بری ایاصوفیه و بری سلطان احمد واعظلی ایکن برسنده ایکسی دخی وفات ایدوب واعظ ایدوب واعظ ایاصوفیه شکوره واعظ سلطان احمد نوری یه تاریخ واقع او لمشلدر .

واخر عهد سلطان مصطفی خان ثالثدن او سلط عهد عبد الحمید خانی یه کلنجه نصب اولنان صدور عظام که دانه جی محمد پاشا محسن زاده محمد پاشا عزت محمد پاشا درویش محمد پاشا دارنده لی محمد پاشا قالفات محمد پاشا سایحدار قره محمد پاشا نایما عزت محمد پاشا یکن محمد پاشا طقوز نفردر جمهانه سنک اسماری محمد او لق او زرہ تصادف ایتمشدر . بربینه صدده عودت ایدم .

### \* توجیهات علمیه \*

خلال ربیع الاوله اجرا اولنان توجیهات علمیه ده شیخ الاسلام عمر خلوصی افندینک دامادی استانبول پایه لورندن مکی زاده عاصم افندی ایله دباغ زاده مصطفی افندی یه صدارت اناطولی پایه سی توجیه بیورلدى .

واستانبول قاضیی شریف زاده حفیدی السيد مصطفی افندینک مدت عرفیه سی سنه مرقومه ذی الحجه سی خلالنده تمام اوله جنی جهله همامی زاده محمد راشد افندی یه اسکلیکی حسیبله استانبول قضائی ذی الحجه نک اون بشنبی کونندن ضبط ایتمک و یوم ضبطنده عزی معتبر او لق او زرہ توجیه بیورلق باستنده تقديم اولنان تلخیص

شیخ الاسلامی منظور پادشاه حقایق آکتنه اولقدنه (بوصورته موییه معزول حکمنه اوبلغه حکومتی شرعا نافذ اولورمی) دیوبرشیوه ظریفانه ایله استفتا صورتنه جامع الكلم بر خط عبر ب نمون شرف افزایی بالای تلخیص اوله رقینه مساعده مسؤول و مردم بیورلدى دیوشانی زاده قاریخنده محتردر. پادشاه دل آکاه حضر تلرینک مراد هایونلری لطیفه یوللو اعتبارات قدیمه یه وعلى الحصوص طریق علمیه نک وضع اصلیسی اخلاق ایدن پایه مسئله سنه تعربیض اولمق کرک ایدی . شویله که : طریق علمیه ده برینه هرقنی کوندن اعتبارا ب منصبک پایه سی ویریلور ایسه اول کیمسه کویا بالفعل اول منصبده بولنمشده اول کون عنزل او لمنش حکمنه بولنوردی شواله نظر ا مثلا برینه استانبول پایه سی ویرلد کده بالفعل استانبول قاضیسینک اسکیسی اولمق یعنی تشریفاتیه اکا تقدم ایتمک لازم کلور ایشته بوندن احتراما یعنی استانبول قاضیسی بولنان ذاته پایه الهمج او لنلر تقدم ایتمامک مقصدینه بناءً نصی کونندن عنزی اعتبار ایدلش یعنی نصی کونی معزول حکمنه طوتلمق لازم کلشدرا . یو خسنه حقیقة معزول دیمک اولسه حکمی نافذ اولماقم لازم کلور . مع ما فیه غرض اصلی معلوم اوبلدیندن سلطان محمود خان حضر تلری تلخیص شیخ الاسلامینک اجراسنه مساعده ایله برابر بو مقوله اعتبارات رسمیه ایچنده حقیقتک غائب اوبلدینه اشعار ایله اصول ورسوم عتیقه حقنده تعصب ایدنلر تعربیض بیورمش اولدیلر .

### \* او جاقلو نک بعض سیئاتی \*

دولتعالیه دفاتر خاقانیه موجبنجه جبه جی و یکیچری و سپاه و سایحدار و اصحاب زعامت و تیمار نامریله و نام آخرله او چیوز بیک عسکرک علی الدوام معاش و مصرفلرین تأدیه ایتکده ایکن اول وقت او جاقلو طوائفی بعض بلاد و سرحدانده بر مقدار یرلو کساندن عبارت قللش واردوی هایونک درسعادتن خروجنده کوچ حال ایله جزئی المقدار یکیچری اخراج ایده بیلمش ایدوکنند و اصحاب زعامت و تیمار دخی بوکا شیبه برحالده بولنقدرندن هنکام سفرده دولتعالیه اعیان واشرافک اتباعیله ماهیه لو سکبان استخدامه و نفیر عام عسکری جمعنه مجبور اولمقده ایدی . مع هذا او جاقلو کرک درسعادتنده و کرک اردوی هایوندہ درلو غائله لر احداشدن خالی اولمازلر ایدی .

حتی بودفعه دخی درسعادتن اردوی هایونه کوندرملک او زره ترتیب اولنان اون عدد یکیچری اور طه سی لوازم راهلرین تنظیم ایله وقت حرکت و عنیمتلری تقرب ایتدکده عادتاری اوبلدینی اوزره سائر اور طه لردن یماق تعییر ایله آدم جلب

وجمع ایدوب بو وجهمه تجمع ایدن حشرات ایسه ضعفا و فقرای رعایایی سوکوب  
دوکر و درلو اذا وجفا ایدر اولدقلرندن سکان آستانه داد و فرباد ایمکده ایدیلر .  
هرنه حال ایسه حاضر لانوب داود پاشا سحر اسنے چیمیق اوزره ایکن بینلرنده از قدیم  
اور طه غیر تیله درکار اولان منافیه و کچن سنه اهل عرض تعییر ایتدکاری کروه  
ایله بالدیری چلاق دیلان فرقه لر میانه لرنده و قوعه کلش اولان مقاته و مناقشه  
مبنی شهر جدادی الاولی غره سند طاوق بازاری نام محله بر غوغای چیقاروب  
بر طاقی اوراده کی خانه دخول و تمحص و بر فقه سی دخی زقاقد اره لرینه چوال  
وفوچی کبی شیلر وضع ایله ترس ایدرک مقاته یه کیرشدیلر . بونک اوزرینه در حال  
صادر اولان اراده سنیه موجنجه سکبان باشی عزل و نقی اولنه رق چابی عمان اغا  
سکبان باشی نصب ایله تأدب اش-قیایه مأمور اولغین عمان اغا محل غوغایه واروب  
بر طرفدن دخی فائمه قام پاشا ایله پودان پاشا تهدیدات لازمه یه قیام ایتماری اوزرینه  
صناید او باق اجتماع و اتحاد ایله تسکین آتش فته و فساد ایدیلر . اهل نجوم دخی  
بوحدتی مقابله شمس وزحله عن و واسناد ایلدیلر دیوشانی زاده تاریخنده مندر جدر .  
بعده جدادی الاولانک در دنجی بازار ایرتسی کونی منبور اور طه لر داود پاشا  
سحر اسنے چیقوب بر خیلی مدت دخی اوراده اقامت واهالی آستانه یه ایصال انواع  
حضرت ایتدکد نصرکره اردوی هایون جانبه ییقیلوب کیتیلر .

بو اور طه لر اون او چیک تعین دفتری ترتیب ایله جانب میریدن او ایله جه استیفا  
ایدرک کیتمشلر و انسای راهده یخه فضاحت ایتمشلر ایکن چکوک چکمجه کوپریسندن  
چکدکاری وقت کیز لو جه تعداد اولدقلرنده مجموعی بیک التیوز ~~نفرین~~ عبارت  
اولدقلری تحقق ایتشدر .

الحاصلی او جاقلو مواجب نامیله و نام آخر له بیت المالدن مبالغ کلیه اخذ ایمکده  
اولدقلری حالمه هنگام سفرده برایشه یارامدقلندن بشقه کرک در سعادته و کرک  
اردوی هایوندہ پیدر پی غائب لرا احد ائتندن خالی اولماز لر ایدی .

### \* مجازات \*

اسکدارلی شیخ ابراهیم نام کمنه بو ائناده سر وحدت دیو شرع و عقله اویماز  
صاحبہ سوزلر سویلیه رک بر چوق کسانی اغفال ایتدکدن بشقه نفسی مؤثر دیو  
شهرت بوله رق اندر وون هایون اغالرینه چاتوب مرید و منیلری چوغالمش ایدی .  
و خاص او طه طاقنندن حسین اغایی دخی یاخی یاقه سار اسم شریفلینه مداومت  
ایندر دیکنندن کثرت اذکار و حرارت اوراد و افکار ایله حسین اغا جنون حالنه

کله رک سنت او طه سنك جاملر يني قيروب پاره پاره ايستديكى ائناده اتفاقا ذات شاهانه او رايى تشريف ايده قضيه يه كسب وقوف ايتشيدى .

چند روز صكره يعنى جمادى الاولانك بشنجي كونى تبديل بشى طريقيه چامليجه يه عزيمت بسور دقلرنده شيخك زاويه سى او كىندن سچركن بر طاق نسوان عربلىرى و كرا باز كيرلىرى و اندرۇن اغلىرى ايده مالا مال او لىيغى كوردى حالمو كه او جاقلونك اطوار ناجحسنه تحمل كمز ايكن بو صره ده بىرده بويلاه متشيخلرلۇڭ ئائىلە كفتوكسى ايده او غرا شىمغە زمانەنك تحمل او لمدېيىچى جەھتلە پادشاد دل آكاه حضر تلىرى هان بوآدم شىيخ دك قلاش ايمش تيز نفى او لنسون ديو باب عالي يه خبر كوندر مكلە شىيخ ابراهيم درحال نفى ايده در سعادتىن تبعيد اولىنى .

يىكىچرى زور بالرندن عثمان چاوش نام هرزه و كيل كە اسكلەلرە توارد ايدن حطب و ذخيرة يى ضبط ايده احتكار صورتىنده ايستديكى بەها يبع ايدرك اخالل اصول يبع و شرا ايده اضرار اغنى و فقرا ايدردى خالل جمادى الاولاده بر كون بعض اشيا مبایعىسى ايجون اون قبانە اينش اولان براوطه باشى اسكيسييە منازعه چيقاروب او طه باشى ايسە جرى وجسور بر آدم او لىيغىدن براودون الوب عثمان چاوشك او زرىنه ھۇم ايتدىكده بعض كسانك توسطىلە غوغاباصلماش ايسە ده بوغوغۇ عثمان چاوشك ناموس موھمنە طوقنمغا سكباپاشى بولسان چابى عثمان اغايە واروب و مرقوم او طه باشىدان شكايىت ايدوب كندوستك ماجرالرى ايسە عثمان اغانك خاطر نشانى او لمغىن هان عثمان چاوشى اغا قپوسى آخرىنده بونغۇرۇب خاتى ظلم و تعدىسىندن قورتاردى .

ينه رؤسای اشقيادن اسکداردە حمالر كە خدامى اولان ابراهيم اغا كە بر مدتىن بىر و اسکدار طرفىنده تفرد و تىرد ايده انواع تعدىا تە و بى ادبانە حر كاتە اجتسار ايتكىدە ايدى اوائل جمادى الآخرە دە سكبان باشى عثمان اغا انى دىخى علو فە يە دائىر بعض سؤال و جواب بەناھ سيلە اغا قپوسە جلب ايدرك بونغۇردى .

يىكىچرى كروھنەن و قالىونجى طائىئە سىندن طاشىجي محمود نام سر كرده اشقيا كە وقعة سليمىيەدە خاطرىي صايىلور ايتلىردن او لىيغى حالدە سيدى على پاشا قپودانلغىنده قپودان پاشا چاوشى وباش اغا او لمشيدى واره صره غلطە جانبىنده عىزىدە چيقاروب رعايىت تىجريم ايدە كلاوردى انى دىخى قپودان پاشا بارادە سەنە بشكشاش آچىقىنده كى قالىوندە قتل ايده سر مقطوعى باب هايون پيشكاهنده غلطىدە خاك خذلان و نمونە امثال واقران او لىدى اوون قبانى نظام او سته لىرندن امكىجي اسماعيل ديدكارى دىيگر بر سر دفتر اشقيا كە ذخيرة نك اعلاسنى رشوت ايده ايستديكىنە ويروب سائر لرە چوروک

ذخیره توزیع ایندر مکله امکنی اصنافی انک شراره شر و مضر تندن یا نوب  
یاقلمده ایدیلرینه خلال جمادی الآخرده او دخنی سکبان باشی عنان اغا معز قیمه  
بحراً نقی واجلا و کوک چکمجه آچقلرنده بحره القا ایدلدی .

اسکدارده بالبان اسکله سی و راسنده و دباغخانه جوارنده و ساحل دریا یه قریب دیگر  
کوشه و کنار لردہ بولنان بیکار او طهری او ته دبرو دارالندوه اشقیا و ارادل اشخاصه  
مأوى اولوب بو اتناده بعض اشقيا بر قاج اهل عرض خاتوناری جبراً مذکور  
او طهره کوتورمک او زره یولدن چویره جک اولدقلرنده اسکدار اهالی سی تجمع  
و تخلیص ایله کیفیتی باب عالی یه عرض و اخبار ایتماری او زرینه بوا او طهرک هدم  
و امحاسی ایچون اصدار بیوریلان فرمان عالی موجنجه همان بستانجی باشی و سکبان  
باشی و معمار اغا ماه رجبک او چنجی چهارشنبه کونی اسکداره کچوب ایکیووز قدر  
بیکار او طهری هدم و احنا ایتشلدر .

غرسیدر که بعضیلر نده چو جقیل قبeler ایچون بشیکار ظهور ایتشیدی او طهرک  
بو و جهله هدمende اشقيای مرقومه نک آکثری فرار و اختفا ایمشلر ایسه ده بعضیلری  
الله کچوریله رک جزای سرالری اجرا قیامشد .

ایکی کون صکره سکبان باشی عنان اغا غلطه ده قله پوسی قربنده کی قهوه خانه  
صاحبی و بر چوق زور بالرک رئیس متعابی او لان یاتم او غانی قالدیروب استانبول  
زنداننده اعدام ایتمکله عننه خونه سی کریزان و پریشان اولمشد .

اسبق غلطه قاضی اولوب ایکیووز یکری درت سنه سی ربیع الآخر نده بروسه  
قضاسی پایه سی آلان خلیل حمید پاشازاده میر نورالله افندی دورا سبقده مقرینین رجال  
ایله الفت و اختلاط ایدر ک مقضای وقت و حاله دائر بعض محاوار اتنک موجب قیل و قال  
او لمی ذهن هایون نده بر اثر انفعال بر اقمش اید و کنندن بشقه طریق علمیه اصحابه یا قشمیه حق  
صورتده ارباب هوا و هوس ایله آمیزش ایده کلدیکنندن ( ناسزا حرکته مبنی طریقی  
قبول ایتماکله تهی قالمسون ایچون کندویه میر لو الق احسان هایونم اولمشد ) دیو  
بر قطعه خط هایون صادر او لمغین شعبانک در دنخی کونی باب عالی یه دعوت و کتخدان  
او طه سنده جزئیه تنفس و اقامت عقبنده علاماً کیجه لکی تعبیر اولنان چتال دستاری  
النوب کاتبی دستار اکسا ایدل کده چونکه اول وقت طریق عالمیه اصحابن برجی  
اعدام او لنه حق او لسه ابتدا عهد سنه میرلو الق توجیهه بعده اعدام او لفق عادت  
او لدیغنه مبنی میر موی ایله غایت خوف وتلاشه دوشمکله تطمین و تسليت ایله  
بر مقدار عقل و شعوری عودت ایتدکن سکره حضور قائم مقامیده عهد سنه  
میرلو الق توجیهه ایلس خامت او لنه رق ادرنه ده اقامته مأمور بیور لدی .

یدی قله‌دن بر معتاد سکرده رک بار کیرل ایله ات میداننه لحم کتونن سکردم  
 اوسته‌سی حکیم او غلی سمعته کار کده بزیر ناتوان بالتصادف ایلر و دن ظهور و بلاشور  
 ات کتونن حیوانلرک او کنندن مرور ایتمکله معادله اغوری کسدک دیو اول  
 اغور سز بو بچاره اختیارک اوزرینه شجوم و حواله تازیانه ضرب و شتم ایتدیکنه  
 قاعات ایتیوب ایاغی الله الهرق باشنه دکه ایله اور مقده او ادینی خالده بچاره اختیار  
 دخی مسلمان یوقی دیو فریاد و فغان ایله اور ادنه ساکن اولان حکیم او غلی علی  
 پاشا حفیدی س- عبدالله بک امامی و حاجی صالح نام چوقداری و حکیم او غلی علی  
 پاشا جامعی امامی بو آدم بیلمزلک ایله چکمش ارتق یتر و از چیکنر دیه رک رجا صورتیله  
 مرقوم بچاره‌ی تخلیص ایتمک ایستدکلرندن اوسته ایله رفقاسی آنلری دخی شتم  
 غایظه ایله تکدیر ایتلریله انلر دخی مضاربه‌یه قیام ایتلری اوزرینه کویا که قیامت  
 قویش و بیلدرلر یره دوشمش کبی التش قدر او جاق سکبانلری اوسته‌لر بالاجماع  
 سکبان باشی‌یه واروب مرقوم امام‌لر ایله چوقداردن اشتکا ولاجل المرافعه اغافپونه  
 احضارلریله اعداملری استدعا ایتلری اوزرینه سکبان باشی دخی بونلر علام‌لدر  
 بو خصوص بنم عهده‌مدن خارجدر دیو اعتذار ایلد کده چونکه سکبان باشینک  
 مقتضای صداقتی اوزره برعیلی اشقیانک اعدامنے همت ایله سائره عبرت کوستردیکنده  
 یکیچری زور بالری تحمل ایده من اولدقلرندن بشقہ شهrlونک یکیچریلر علیه‌نہ  
 حرکته الشملری حقلرنده پک مخاطره‌لو برکیفیت بیلدکارینه مبنی مرقوم‌لرک  
 اعدامیله شهرلوری قورقتمق خصوصی کندولرنجه برمیثائه حیاتیه عد ایدرک  
 سکبان باشی‌یه خطابا (صوکنی صای شمدى‌یه قدر بشیوز نفریزی اولدردک البت  
 بو نلر یده اولدرمایسین ) دیو مرقوم‌لرک جلب و اعداملری خصوصنده اصرار  
 واولدینی صورتده ایقاظ فته‌یه قیام ایده جکلرینی اشعار ایتدکلرندن ناشی عثمان  
 اغا بونک اوزرینه ارتق کندوستنک عنلی لازمه حالدن اولدینی غایب عالیه انه  
 ایتمکین شوالک اون یدنخجی کونی عزل ایله اسکدار جوارنده قاضی کوینده اقامـت  
 و از وایه مأمور اولوب یرینه اسبیق محضر اغا سکبان باشی نصب اولندقدن‌سکره  
 قائم‌قائم پاشا ایله شیخ‌الاسلام افندی طرفان‌لرندن استحصال اولنان رخصت اوزرینه  
 مومنی‌یه‌ما امام‌افندی‌لر ایله مرقوم چوقدار بلا موجب شرعی اغا پوسی جوارنده کی  
 تابخانه‌ده بو غدیری‌لوب نعشلری دریا‌یه آتلدی .

عثمان اغانک صادقانه و جانسپارانه حرکاته نظرً خدمات عالیه‌ده استخدامه لیاقتی  
 معلوم پادشاه دل آکاه اولمق سبیله بش اون کوندنبرو قائم‌قائم اولمق احتمالی  
 زبانزد ادانی و اعالی ایکن بوصورتله انصاصالی و قوع بولیحق بوباده خلاق سوء‌ظن

ذهب ایله هر بری بردلو سوز سویامکه و حسد و غرض کاراق بختنده مقتضای مسئله‌ی یکدیگر ندن استعلام ایلمک باشلا دیلر شویامکه : زور بالرث (اگر بوآدم لر اعدام او نمزر ایسه قشاهری سد ایلرز ) دیدکاری قائم مقام ایله شیخ الاسلام اخبار او نمقدده بزده استانبولده حکم شرع شریفه اطاعت قالمدی دیو جامعلری سد ایلرز باقهم خاق شرع شریفه‌ی تابع اولور یونخسه بلا فتوی قتل نفوشه‌ی راضی اولور لر دینلش محبا نه اوله بیلور ایدی بونده البت برصوقة چینی وار دیرلر ایدی قائم مقام پاشانک عثمان اغایی استرقاب ایله اجرای غرض ایدوب ایتمدیکی معلومز دکلدر فقط برو قندبرو خواص و عوام ناس یکیچری زور بالرندن متصرف او لدقفری جهنه‌ی ایش اویله بر مسئله‌ی شکلنده میدانه قولنسه خلاقک یکیچریلر علیه‌نمه قیام ایله غابه‌لری اکرچه مامول ایدیسده زیرده بیان اولنه‌جنبی وجهله بواوانده عساکر اسلامیه طونه‌یالیستنده روسيه‌لو ایله حرب و بیکار او زره ایکن پاخت سلطنتده بولاه برجیم عربده چیقارمه موافق حال و مصاحت او له مازدی . مع مافیه زور بالرک بومشاپو چرکین حرکت‌لرندن طولانی ایلروده یکیچریلر علیه‌نده قوللائق او زره سلطان محمود خان عدلی حضرت‌لرینه برقوه کافیه حاضر لانقده‌ایدی . بروجه مشروح عثمان اغانک یرینه سکبان باشی اولان محضر اغا اداره اموردن عاجز بر پیر ناتوان اولنق حسیله‌ی ذی القعده نک اون ایکنچی کونی عزل ایله یرینه موسی ایله عثمان اغانک دامادی اولان استانبول اغاسی سکبان باشی او نلشد .

### \* ولادت \*

صلب بالک شهپر یاریدن ربیع الاولک یکرمی بشنبی جمعه کیجه‌سی فاطمه سلطان وجادی الاولانک یکرمی بشنبی بازار ایرتسی کیجه‌سی صالحه سلطان تولد ایدرک اوچر کون طوب شناکی اجرا او ندی .

وذی الحجه‌نک طقوزنجی و تشرین ثانینک اون او چنجی بازار ایرتسی کیجه‌سی بعد الغروب ساعت بردہ ایکن برشزداده مهد آرای وجود اولوب سلطان مراد تسمیه او نهرق بر هفتہ طوب شنلکی ایله اعلان سرور و شادمانی قیاندی .

### \* وفات \*

کوزل حصارده منقیا مقیم اولان شیخ الاسلام اسبق عطا الله افنديانک خلال دره‌ضانده وفات ایلدیکی خبر الندی .

متو فای مشار ایله شیخ الاسلام اسبق مرحوم محمد شریف افنديانک مخدومی اولوب بیک یوز یتمش اوج سنه‌سی جادی الاولانک اون ایکنچی کیجه‌سی تولد ایتمشد .

عنوان جوانی‌سنه مدرسیندن توقادی مصطفی‌افندیدن علوم عالیه تحصیل ایتمشد  
اون ایکی یاشنده ایکن سلاک مدرسینه داخل و بیک یوز طقسان یدی سنه‌سی  
محرمند بایپیه قدس غاطه مولویته نائل اولش و بیک ایکیوز درت سنه‌سی ربیع  
الاولنده ادرنه پایه‌سی آلمش ایدی بر سنه صکره بالفعل مکه مکرمه قاضی‌سی اول‌لغامه  
واروب بر سنه مدت عرفیه‌سی اتمام ایله عودت ایتدکد نصرکره بیک ایکیوز سکر  
سنه‌سی شوال‌نده عهده سنه استانبول پایه‌سیله برابر نقابت اشراف منصب شریفی  
توجیه بیورلدى بعده بیک ایکیوز اون اوچ سنه‌سی شعبان‌نده اناطولی پایه‌سی  
واون بش شعبان‌نده روم ایلی پایه‌سی آلدی واون طقوز شعبان‌نده بالفعل روم ایلی  
قاضی‌سکری ویکرمی بر سنه‌سی غرّه رجب‌نده شیخ‌الاسلام اولدی هنیکام مشیختنده  
ظهوره کلان و قایع مکدره صره‌سنه کندوسنک احوال و اطواری برتفصیل جلد  
سابقه بیان قائمش اولدی‌غندن تکراریله ارباب مطالعه‌یه باش اغرسی ویرمیه لم .  
بنیک ایکیوز یکرمی اوچ سنه‌سی جدادی الاولا‌سنه‌نده عالمدار پاشانک درس‌عادته  
وروونده مشیختن عزل ایله ابتدا بیکده واقع ساحاخانه‌سنه‌نده اقامته مأمور اولدقدن  
صکره سنه مرقومه جدادی الآخره‌سنه کونی فزانلیق قصبه‌سنه نی اول‌ندی  
و بعده یکرمی بش سنه‌سی اواسط‌نده منفاسی کوزل حصاره تحویل قلنده و اشبو  
الی سنه‌سی رمضان‌نک یکرمی التجی کونی اجل موعدیله وفات ایلدیکی خبر‌النده  
(غاية کل متیرک سکون و نهایة کل سکون ان لا یکون) مرتب اشعاری و عربی  
وترکی منشئات و تقریضاتی وارد در عقاید وهابیه نک رد و ابطاله دائر قاضی‌سکر  
علی زاده افديئنک اثرخامه‌سی اولان رساله‌ی شرح ایتمشد .

بهجه و فیض‌الله افندی فتاوی‌سیله نتیجه الفتاویانک الفاظ و عباراتی تلحیص و تتفییحه  
ابتدار ایله کتاب الاجاره‌یه قدر تحریر ایلمش ایسه‌ده اتمام ایده مشیختنده تغیرات  
ترکیه ایله علی طریق الاختصار تفسیر بیضاوی بی تحشیه‌یه ابتدار ایدوب الحقیق  
بونک دخی اتمامه موفق اوله‌ماما مشیختنده .

علوم حکمیه یه چندان رغبی اولیوب اکثر اوقاتی علوم شرعیه‌یه حصر ایدردی  
سکونی مقانه و حلمی انفعانه غالب وزهد و اتقانی قلوب عامه‌یی جالب ایدی .

(عف‌الله عما سلف)

ذی الحججه‌نک بشنجی جمعه ایرتسی کونی بالفعل روم ایلی قاضی‌سکری اولان عاشر  
افندی زاده محمد حفید افندی و فرداسی بازار کونی قوادن دریاقره محمد پاشا وفات  
ایمکله بروجه آتی ترجمه حلالری ایراد اولنور .

شانی زاده تاریخنده بیان اولندي‌غنه نظرً چند روزه‌نبرو حفید افندی محمد و بحران

روی ایله ماده مرضه جانب رأسه صعود و هجوم ایدوب منتخبی اولان اطبایه  
بومقوله حالات غیر ماموله ده فریضه ذات اطبای اولان تدابیر سریعه و قوفدن کندو  
کبی قاصر و محروم اولمغله مشارا ایله بحوال اوزره بر قاج کون مغشی علیه قاله رق  
ذی الحجه نک بشنجی کونی مرحوم والتبجي کونی صدر اناطولی علی زاده السید  
محمد صدر الدین افندی صدر روم اولدی .

ذی القعده نک ایکنچی کونی قودان دریا حافظت علی پاشا عنزل ایله یارینه چکوک  
حسین پاشا کتیخداسی اولوب قره کتیخدا دیو معروف اولان واقعه مجھه عهده سنه  
بیوک امیر اخور لق توجیه بیور یالان محمد اغا قودان دریا اولوب حافظت علی پاشا  
عهده سنه دخی ابتدای خانیه متصر فانی توجیه او لنشیکن چند روز مرسور نده روم ایلی  
سوری چیلکنے انتخاب او لنشیکنی .

قره محمد پاشا ماه مرقومک در دنجی جمعه ایرتی کیجه می ساعت طقوز صولنده  
ایکن اورته کوی جامعنک اوست طرفندک ارمی یالیلرنده ظهور ایدن حریقه  
معقاد او زره کیدوب اول کیجه ایسه قره یل روز کاریله هوا صوغوق و یاغمورلی  
اولدی یگندن مشارا ایله حریقه اطفا ایچون سی و غیرت و زیاده حرکت ایدرک بر قاج  
ساعت قدر تعب و مشقتدن صکره غرق عرق اوله رق تر سانیه عودت انسانده  
صوغوق الوب و بر شدتلو حمای مطبه یه مبتلا اولوب اطبای تدیر و دوا ایلمشلر  
ایسده (شنیدم از حکما مرک را دوایی نیست) مؤذاسنجه یکرمی کون مرسور نده  
یعنی ذی الحجه نک التیسمنده ارتحال داریها ایمکله قودانانق ایالت جزائر ایله قوجه  
ایلی سنیجانی متصرف خسرو محمد پاشایه توجیه قیلنده .

مقدم مصرا و الیکنند منفصل و بعده پک چوق عمر او له رق جلوس عبدالجید خانیده  
منصب صدارت عظامیه نائل اولان مشهور خسرو پاشا بود .

شانی زاده تاریخنده حفید افندی ایله قره محمد پاشانک و فاتلری بیان صرمه سنه  
دیر که بوکونلرده و قوع بولان مقابله علوین احکامندن اهل نجومک موت و نکبت  
عظیمی دیو ایما ایلدکلکری خولیارینه مشارا ایهمانک متعاقبا و فاتلری تصادفی عندلن نده  
اثبات مدعایکی بر امر عبرتا اولدی .

بوسنه تمیکتو بلادی قربنده ازوات نام محله مشاهیر علماء مخربدن شیخ مختار  
کنیتاوینک دخی وفاتی خبری المنشدر .

فاضل مشارا ایهک پک چوق تأیفانی وارد از جمله بر چوق علمیاردن بحث ایدر .  
الزنه نام کتابی اولوب انده بالمناسبه علم هیئتی ذکر ایهار ضلک کرو یتندن و سیر و حر کتیدن

بحث ایدرک ارض کروی او لدیغنى دره میان وارضک حرکتی یاسکوتی اعتقاد ایمک  
مضر او لمدیغنى بیان ایلمشدر .

چونکه او لوقت علماء مغرب بیننده ایکی مسئله موضوع بحث و مجادله او لووب بری  
قرننه و دیگری ارضک کرویتی و سیر و حرکتی مبحثی ایدی . حتی زیتونه جامع  
شریفنده مدرس او لان تونسی شیخ محمد مناعی مالکی ایله حنفی مفتیسی او لان شیخ  
محمد بیرام بیننده بوایکی مسئله او زرینه مباحثه و محاوره لر و قوع بولمشیدی . شویله که :  
محمد مناعی قرننه نک حرمنته وارضک بسیط او لدیغنه ذاھب او لووب محمد بیرام ایسه  
قرننه نک ابا حسنہ و وجوب اجر اسنہ وارضک کرویته قائل ایدی . اشو شیخ بیرام  
علوم فقیه و عقليه ده تأییفات کشیره صاحبی او لووب دولت عنانیه نک مبدآندن سلطان  
محمود خان ثانی حضرت لرینک عصرینه قدر بر تاریخ دخی یازمشدر . اول عصرک  
مشاهیر فضلاسندندر صاحب ترجمه شیخ مختار کنتاوی دخی ارضک کرویتی بحشده  
انکله هم افکار بولمشدر .

### \* حوادث کونیه و سماویه \*

جادی الاولانک یکرمی او چنجی کونی اورته کوی او کنده لنکر انداز او لان طاوس  
بحرى نام پاقلو قالیون هایونک اورته دیرکنه صاعقه اصابت واندن اشاغی یه نزول ایله  
بر رفاج نفوس تلف ایلدی . واورته دیرک طوطیشوب کوج حال ایله اطفا اولندی .  
ماه مرقومک یکرمی التتجی صالح کیجه سی بلک او غلنده حریق ظهور ایله وافر بیوت  
ودکا کین یانقده ایکن صباحه قارشو بر عظیم یاغمور یاغمغه باشلایوب کیتدجکه شدت  
بولدی . پیدا او لان عظیم سیلار دن اطراف و جوارده وافر کوپری وابینه  
سائزه خراب و پک چوق حیوان و انسان غرقاب اولدی . ازان جمله بشکطاشک  
طاش کوپریسی دخی ییقلدی . شانی زاده نک بیانه کوره بشکطاش بیانی بر دریا  
اوله رق اسواده بولنان رجال و نسوان و صیانک بعضیلری غرق او لووب بعضیلری  
دخی اولرک پچره لرندن ایچرویه الله رق قور تارلمشدر . وبشکطاشده کی ارککلر  
حمامانک خدمه سندن بعضیلری چیقوب فرار ایتمشلر بعضیلری دخی سد باب ایله  
جامه کنده مکث و قرار ایلمشلر ایساده صویک قوتنه قو طیانه میوب آچامش  
وسیل ایچرویه هجوم ایله حمام سقنه قریب محله دک صوایله طولش و ایچنده کیلر  
بو غیلوب تلف او لمشدر اشبوا بلا بارانی بر طرف او لدقند نکره بشکطاش کوپریستک  
مجددآ انسانسنه اراده سئیه متعلق بیورلمشدر .

بو اثناده لازستان طرفنده بر شدید طاعون ظهور ایمکله خاق مو تارینی دفعه

یتندیره میوب جنائزه اولرده و یولارده قاله رق تعفن ایتدیکنندن صاغلر خسته لری براغوب فرار ایتمشلر ایسده انلرک دخی کمی طاغلرده فوت و کمی آجلقدن مشرف موت اولمشلر بو مصیبت عظمی خبری در سعادته شایع او لیحق هر کسه خوف و دهشت کلشد .

رجیک سکنی خجی بازار ایرتسی کیجه سی بعد الغروب ساعت بر راده لرنده ایکن لانقه یکی قپوسی خارجنده حریق ظهور و روزگارک شدندن ناشی در حال قاعه دیوارندن ایچرویه دخول ایله اوچ قول اولدی شانی زاده دیرکه مقدجمه کوکب عطارد جزء اجتماعه درت درجه قریب و درت کون اول و قو عولان اسد تحویلی زایچه سنک و تدرابعنه ینه برج ناری اسدده محترق اول ملغاه حریق مذکورک ایرتسی کون ساعت بشده اکن اون اتی ساعت قدر امدادی منجمین زعمنده احکام مرقومه یه محمول اولدی .

غیریدرکه بو حریقده محترق اولان خانه لرک اکثری ارمی خانه لری اولوب آتشک افراط او زره شدت و سرعتندن و یغمکرانک بی محابا خانه لره کیروب اموال واشیا به هجوم وصولتندن ناشی بچاره لر سرکردن و اکثری اموال واشیانی ترک ایدرک هان نسوان و صیانیله تخاصی عرض و جان ایچون کریزان اولد قلری حالده ارمینیلردن بریسی مخزن نه براز اشیا آتف قیدینه دوشوب بعض احبابی دخی تجمع واعانه ایله بعض اشیانی مخزن نه نقل ایتدکلری صرده ایچلنندن بریسی دخی او صاحبنت اوچ درت آیاق چوجونی بشیکی ایله برابر مخزن نه نقل ایدیور مش مخزن نک قباغی سد و اوزری طوپراق ایله ستر اولندقدن سکره جمله سی فرار ایتمش و آتش اورایه کلوب اول خانه دخی احراق ایلمش چوجوغك والده سی ایسه سلامته چیقدینی کی عقلی باشنه و چوجونی خاطرینه کلیجک وای بنم او غلام بشیکده قالوب یاندی کاشکی بن یانیدم دیو فریاده باشلاقدده اول کمسه بن مخزن نه بر بشیک قویدم اما ایچنده چوجوق اولدیغی بیامم با قدم دیگله پدر والده سی در حال محل حریقه سکرتمشلر ایسده کرسته لرک آتشندن اول خانه ویرانه سنه یاقلاشموق قابل اولیدیغندن فردامی کون بر قاج طولیه و بر مقدار سقالر ایله آتشی براز اطفا ایدرک و لغمجیلر کتور دروب بر تقریبه مخزن نک قپوسنی بوله رق ایچنے کرده کارنده چوجوق صاغ و سالم بولنه رق والده سی هان اوب ملأ ناسده ارضاعه استدار ایله جناب حقه شکر کذار اولمشد .

ینه شانی زاده تاریخنده دیرکه زیچ قسینیدن محرر حقیرک بر موجب قاعدۀ حساب بطریق الهنده سه رسم و اکتتاب ایلدیکم او زره شهر شعبان المظلومک در دنی حمالی کیجه سی غروب آفتابدن بش ساعت و بش دقیقه مرور نده ماه منیر برج هوته

عقدة ذنبده اخسافه آغاز ایلدکده تقلیل اضائه و تنویر ایدوب غروب شمسدن الی ساعت یکرمی درت دقیقه مرورنده اوون ایکی اصبع فرض اولنان جرم قمرک یدی بحق اصبی تماماً منخسف او لهرق وسط خسوف او لمغله درعقب انجلایه آغاز وینه بدأ خسوفدن اولان وقته مساوی وقت وسط خسوفدن دخی بر ساعت اوون طقوز دقیقه مرورنده یعنی غروب شمسدن یدی ساعت فرق اوچ دقیقه مرورنده تماماً انجلایه حیلوات کوکب ارضن کایا خلاص اولدی ایدمی طالع و سط خسوف بروج شمالیه دن ومن جهة منسوبات قسطنطینیه دن اولان برج سرطانک متفق ومديری قمر خانه سفر بعد اولان بیت تاسعده منخسف و شریکی زحل اولمقدن ناشی زعم منجمینده بعض عساکر اسلام و سرکاران وزرای عظامه جانب شمالده بر نهر یادریا کنارنده مکاره و قوعیله آستانه عالیه متعاقاتی سکاننده وبخصوص اشراف و مقر باننده انقباض درون و اندوه و غم و قمرک بعد الانجلایه ابتدا مریخ ایله تربیعی دخی لوند و خذله مقوله سندن بعض عالما و آئه و اشرافه ضرر و تکبت وام و قوعنه دلیل اولوب بو خسوفگ ساعات سقوطی موجبنجه مدت تأثیری ایکی ماه اوون طقوز کون قدر او لمغله احکام مذکوره اشبو لصف شعباندن بدأ ایله شهر ذی القعدہ آئیه او آئانه قدر تمام اولور دیدیلر . (لایلم الغیب الا الله)

مورخ جبری و قایع مصریه نک بیانی صره سننده دیرکه شهر شعبانده بنات نعش صغیر ایله مدار بنات نعش کیر اره سننده بر قویر قلی ییلادیز طوغدی که باشی غربه طوغری اولوب قویر و غی دخی جهت شرقه طوغری چیقمش ایدی مزرراق بوبی ضیاء مستطیلی وار ایدی هر کیجه طوغار و خلق اکا باقوب ذوات الاذتاب حقنده تصنیف اولنان ماحممه لره بقار ایدی اوچ آی قدر کورندي بعده جرمنک برمقداری مضمحل او لهرق جنوب طرفه کیتدی و نسر طائره تقرب ایتدی . انتهى

### \* وقایع مصر و عربستان \*

مصر والیسی محمد علی پاشا و هابیسلرک قهر و تدمیریله حر مین شریفینک استحلاضه امأور او لمغله سفر حجاز ایچون تدارکات لازمه ایله مشغول او لمدینی حالده اشبو یکرمی الی سنه سی محرومده سویشه کیتمش و بحر احمره مجدداً چند قطعه کمی ایندرد کد نصکره اوائل صفرده مصره عودت ایتش ایدی .

کوله منلر محمد علی پاشانک مصرده کسب قوت و اقتدار ایتدیکنی کوردکجه دلکیر او لهرق انک قوتی کسر ایدوبده کافی سابق حکومت مصریه المارینه المقاوم ایچون فرست کوزه در لردی محمد علی پاشا ایسه بتون بتون کوله منلری بتورو بده اغیاردن

خالی اولهرق مصروفه حکومت ایده بیلمک تدا بیریله مشغول ایدی بناءً عایه بواسناده  
مجازه کیده جگ عسکره اوغلی طوسون پاشانی باشبورغ نصب ایدوب قبه الغربده اردو  
قورلدی بوندن بشقه کویا که مقدمما شامدن طرد اولنان یوسف پاشانی ینه مقامنه اقامه  
واعقاد ایچون دیکر براردو ترتیبینه ابتدار ایله بوکا دخی الفینه نک رئیسی اولان شاهین  
بلک باشبورغ اولدی بونمایشلردن محمد علی پاشانک مرایی ایسه کوله منلری طوبایجه  
برقراره یه صوقوبده اعدام و ازاله ایله مصروفه امنیت کافیه حاصل ایند کدن صکره مجازه  
اردو سوق ایتمک ایدی .

سفر ک بشنجی جمعه کونی طوسون پاشا اردو سنت عزم سفر حجاز ایده جک اقدمحه  
دللار واسطه سیله اعلان اولندیغندن یوم مرقومه آلایده حضوری لازم کانلر کافه  
قاعه یه چیقمیلریه امرای مصریه دخی تبعه و کوله لری و عسکرلری ایله برلکده  
اولهرق چیقدیلر .

محمد علی پاشا کوله منلرک آلای ایله کیدرکن اعدام و ازاله لرینی قرار لاشدیروب  
کیجه دن کیفیتی یالکن حسن پاشا صالح قوج نام سرکرده لر ایله کتخداسی لاز  
اوغلی محمد بک سرا افاده ایلمش و صباحاً بین قپو اغامی ابراهیم اغا یه کشف راز  
ایدلش اولدینی حالده امرای مصریه و سائری بروجه بالا قاعه یه چیقوب محمد علی<sup>۱</sup>  
پاشانک یانه دخول ایله قهوه ایچد کار ندن صکره قالقمشلر و آلای دوزیلوب کوله منلر  
دخی برلکده حرکت ایتشلر .

شویله که: ابتدا دلیل باشی او زون علی دلیل طائفه سیله بوریوب بعده ضابطه و احتساب  
مامور لری واوجاقلو طوانی چکد کدنصرکه صالح قوج دخی عسکریه حرکت ایدرک  
آنک آرقه سندن امرای مصریه وبعده پیاده و سواری عساکر و بیکباشیلر و ارباب  
مناسب و قپو اغامی ابراهیم اغا حرکت ایتش واک صکره محمد علی پاشانک او غماری  
ابراهیم بلک ایله باشبورغ اولان طوسون پاشا بنوب حرکته ابتدار ایند کاری صره ده  
محمد علی پاشا او غمارینک بر تقریبه صاو شدیریه لهرق کوزه دلسنی کتخدا بکسپارش  
ایند کدنصرکه کندو سی حرم دائمه سنه کتمش امرادن سلمان بلک البواب دخی  
نیت خفیه دن بی خبر اولهرق دو کون فضولی کبی کلوب کیدر و آلای ترتیب ایدر ایمش  
تمام دلیل طائفه سی واوجاقلو عزب قپو سندن چیقدقلری کبی صالح قوج قپونک  
پائنسنی امر و کندو عسکرینه مقصد نه اولدینغی تفهمی ایدیجک ابراهیم اغا قپوی سد  
ایله معینده کی روم ایلی تفک انداز لرینه آتش قومانده سی ویر مکله همان کوله منلرک  
اوزرینه آتش ایتمکه باشلادقلنده کوله منلر ساحه سوق القلعه یه چیقیلان یوقارو  
قپونک باب اسفه قدر اولان برضیق و یوقش محمله محصور قالوب یوقارویه رجعت

ایتمک ایستمشرل ایسه‌ده آتلر بر برینه صیقشد یغندن و پیدر پی اشاغیدن یوقارو تفناک  
وطبانجه ایشلمکده اولدیغندن ناشی حرکت ایده میوب کیمی مقتول و کیمی مجروح  
اولهرق یره دوشمکده اولدقلری حالده شاهین بک سلیمان بک الباب برطامه  
کوله‌منلر ایله سل سیف ایدرک یوقارو سکر دوب اورته‌یرده کی ساحه‌یه واصل  
اولمشلر ایسه‌ده چونخی اوریلوب یره دوشیدیکی صره‌ده شاهین بک دخخی اوریه‌هارق  
هان باشی کسیلوب محمد علی پاشایه کوتورلشدرا . سلیمان بک الباب قاچوب برج  
کبیرک دیواری او زرینه چیقمشیکن ارقه‌سندن قورشون ایله اوریلوب دوشوریله‌رک  
انک دخی باشی قطع ایله پاشایه تقدیم ایدلشدرا . بونک او زرینه ارتق عسکری طاقی  
کوله منلردن الارینه دوشی اعدام ایتمکده اولدقلری حالده ایچلنردن طوسون پاشا  
خانه‌سننه التیجا و کوشه و بوجاقلرده اختفا ایدنلر طوتیلوب اعدام اولنده‌قلری کبی  
کتخدا بک یاننده بولنوبده آلایه‌ناماش اولان احمد بک ویحی بک الالقی و بیوک علی  
کاشف وسائل کوله منلر دخی اخذ و حبس و بعده اعدام اولنفلدر .

بروجه بالا کوله منلر او زرینه تفناک اتلغمغه استدار اولنو بده ایچلنردن بعضیلری سل  
سیف ایله یوقارو یه سکر تدکار نده ابراهیم بک ایله طوسون پاشانک اساس ماده دن  
خبر لری او لمدینی جهنه‌له بونه دیو استکنهاه حاله قیام ایتدکاری صره‌ده کتخدا بک  
سزک اکلا یه جغکزشی دکل هایدی حرمه کیدیکز دیو انلری اورادن صاوشیدر و ب  
بیوک مهملکه‌دن قورتار مشدرا یوخسه اولوم اری اولوب یاغمور کبی یاغان قورشون  
دانه‌لری ایچندن چکرک اورایه قدر چیقمش اولان کوله منلرک اوراده ایکیسی دخی  
اتلاف ایتلری ملحوظ ایدی .

مؤخر ا محمد علی پاشایه ایکی او غلکزی قیه‌مدین نصل بولیه مهملکه‌ده بر اقدیکز دیو  
سؤال اولنقدده محمد علی اولاد ایدینور لکن بونلری ایدنک کوچدر دیو ایکی  
طرفده کی قولتوق یصدقلرینی کوسترمش او لمدینی مر و پدر .

خارج قلعه‌نک حالنه کانجه بوجه بالا قلعه پوسی پاندقده رمیله میداننده بولنان  
خلقه دهشت کلدی و اوراده آلایک و رو دینه منتظر اولان عسکر قاچدی سیر جیلر  
طاغلادی شهر، ایچنه برعظیم غلغله دوشیدی خانلر قاندی نه اولدیغنى و نه اوله جغنى  
کسنه بیله میوب هر کس متغير قالدی .

عسکری طائفه‌سی حقیقت حاله واقف او لیجق بکارک خانه‌لرینه سکر تدیلر و یغمایه  
قیام ایتدیلر بعده درون مصروفه قلان کوله منلری تجسس ایله بر را اخذ و گرفت  
ایدر اولدیلر و طوتیلانلر کتخدا بک امریله هان اعدام اولنده‌غندن بر چونخی دخی  
بوصورته اعدام اولنوب بک آزی تبدیل قیافت ایله قاچوب جانب قبلیه کیده بیلامشدرا .

خارجه کی قصبات و قراده بولنان کوله منلرک دخی اعدامی ایچون هر طرفه  
امر لر یازلدی .

اما رای الفیه دن او لو ب بواسناده فیومده بولنان عمر بک اور اده اعدام ایله سر مقطوعی  
 بش کون صکره دیکر اون بش کوله منلرک رؤس مقطوعه سیله برابر مصمره کلدی  
 منا محاफقی او لان طوب زاوغلی طرفندن او توز بش سر مقطوع کاوب نواحی سائره دن  
 دخی هر کون بولیه طاق طاق رؤس مقطوعه توارد ایدرا ولدی اسکی کوله من بقیه لرندن  
 او له رق صید ایچنده یراشمش او لان المتش نفر اشخاص دخی طویلوب مصمره  
 کون در لش او لـ قـ لـ رـ نـ دـ جـ مـ اـ عـ اـ دـ اـ دـ اـ مـ لـ دـ .

بو و قـ عـ هـ دـ مشـ اـ هـ اـ مـ اـ دـ بـ رـ وـ جـ بـ الـ اـ الفـ يـ هـ دـ نـ رـ ئـ سـیـ اـ اوـ لـ شـاهـینـ بـكـ وـ يـنهـ اـ مـ اـ رـ اـ يـ هـ دـ نـ يـ حـیـ بـكـ وـ نـعـمـانـ بـكـ وـ چـوـكـ حـسـینـ بـكـ وـ چـوـكـ مـصـطـفـیـ بـكـ وـ مـرـادـ بـكـ وـ عـلـیـ  
 بـكـ وـ الفـیـهـ نـکـ غـیرـیـ اوـ لـانـ صـنـقلـرـ دـنـ کـیـلـارـ حـیـ اـهـمـ بـكـ وـ یـوسـفـ بـكـ وـ اـبـوـ دـیـابـ  
 وـ حـسـنـ بـكـ صـالـحـ وـ بـیـوـثـ اـبـرـاهـیـمـ بـكـ اوـ غـلـیـ مـرـزـوقـ بـكـ وـ سـلـیـمانـ بـكـ الـبـوـابـ  
 وـ تـابـعـیـ اـهـمـ بـكـ وـ رـشـوـانـ بـكـ وـ تـابـعـیـ اـبـرـاهـیـمـ بـكـ وـ بـیـوـثـ مـرـادـ بـكـ تـابـعـیـ قـاسـمـ بـكـ  
 وـ تـیـورـ حـیـ سـلـیـمـ بـكـ وـ شـرـقاـوـیـ رـسـتـ بـكـ وـ مـصـطـفـیـ بـكـ اـبـوـ اـیـوبـ وـ عـمـانـ بـكـ حـسـنـیـ  
 تـابـعـیـ مـصـطـفـیـ بـكـ وـ عـمـانـ بـكـ اـبـرـاهـیـمـ وـ قـدـمـایـ شـجـعـانـدـنـ جـوـجوـ تـابـعـیـ ذـوـالـفـقـارـ بـكـ  
 هـ پـ شـرـبـتـ موـتـیـ اـیـچـدـیـلـرـ انـلـرـهـ بـرـاـبـرـ نـیـجـهـ نـامـدـارـ کـاشـفـلـرـ دـخـیـ اوـ لـ کـونـ مـقـتـولـینـ  
 صـرـهـ سـنـهـ کـچـدـیـلـرـ .

جـبـرـتـیـ دـیـرـ کـهـ بـوـ حـادـنـدـهـ اـمـرـاـ وـ کـشـافـ وـ کـوـلـهـ منـ اوـ لـهـ رـقـ بـیـکـدـنـ زـیـادـهـ آـدـمـ تـلـفـ  
 اوـ لـدـیـ مـثـلـیـ سـبـقـ اـیـتـامـشـ بـرـ حـادـنـهـ اـیدـیـ الفـیـهـ دـنـ کـمـسـنـهـ قـوـرـتـامـیـوـبـ یـالـکـیـزـ بـیـوـنـ اـبـرـاهـیـمـ  
 بـکـ قـیـزـیـ عـدـیـلـهـ خـانـمـ قـوـجـهـ سـیـ اوـ لـانـ وـ بـوـشـ نـاحـیـهـ سـنـدـهـ بـولـنانـ اـهـمـ بـكـ وـ قـعـهـیـ  
 اـسـمـاعـ اـیـتـدـیـکـیـ کـبـیـ اوـ رـادـنـ فـرـارـ اـیـلـهـ جـانـبـ قـبـلـیـ یـهـ کـیدـوـبـ قـوـرـتـلـدـیـ وـ بـرـدـهـ اـمـینـ بـكـ  
 کـمـدـوـسـنـ قـلـعـهـ دـنـ اـشـاغـ آـتـوـبـ شـامـ طـرـفـهـ فـرـارـ اـیـلـدـیـ .

انتـهـیـ

امـینـ بـكـ شـامـ طـرـفـهـ فـرـارـ اـیـلـهـ مـؤـخـراـ بـعـضـ خـدـمـاتـ دـوـلـتـهـ دـسـتـخـدـامـ اـولـنانـ مـشـهـورـ  
 کـوـلـهـ مـنـ اـمـینـ پـاشـادرـ بـوـ جـهـلـهـ خـلاـصـیـ خـارـقـ العـادـهـ بـرـ کـیـفـیـتـدـرـ شـوـیـهـ کـهـ : بـرـ جـهـ بـالـ  
 کـوـلـهـ مـنـلـرـ اوـ زـرـیـنـهـ هـرـ طـرـفـدـنـ قـوـرـشـوـنـ یـاـغـدـیـرـ لـمـعـهـ باـشـلـانـدـیـنـیـ کـیـ یـوـقـارـوـیـهـ چـیـقـوـبـ  
 قـاعـهـ بـرـ جـیـ اوـ زـرـیـنـهـ کـلـیـجـلـ آـتـیـ اوـ زـنـکـیـلـهـ یـوـبـ اـشـاغـهـ دـوـشـدـکـدـهـ آـتـیـ تـلـفـ اوـ لـوـبـ  
 کـمـدـوـسـیـ قـوـرـتـامـشـدـ . اـکـاـمـاـلـیـ اـولـانـ اـخـتـیـارـلـرـ کـمـدـوـسـنـدـنـ شـفـاـهـاـ نـقـلـ اـیدـرـلـهـ  
 دـیـرـ اـیـشـکـهـ (بـشـقـهـ چـارـهـ مـقـلـدـیـنـیـ کـوـرـیـجـلـ کـاـعـهـ دـنـ اـشـاغـهـ آـتـیـ اوـ زـنـکـیـلـهـ دـمـ تـکـامـ یـرـهـ  
 یـاقـلـاـشـدـیـغـمـزـدـهـ اـیـقـلـارـسـیـ قـوـتـاهـ اوـ زـنـکـیـلـرـهـ باـصـوـبـ کـنـدـیـتـیـ اـشـاغـهـ اـتـدـ وـ بـوـ جـهـتـهـ  
 یـوـقـارـوـدـنـ اـشـاغـیـ آـلـشـ اوـ لـدـیـغـمـزـ حـیـزـیـ کـنـدـیـ حـقـمـدـهـ دـفـعـ اـیـتـدـ آـتـ خـرـدـ وـ خـاـشـ  
 اوـ لـدـیـ بنـ قـوـرـتـلـهـ )

مؤرخ فقیر دیر که عباس پاشانک مصر والیاکی هنگامنده مصره کیتی یکمده مومی  
ایه امین بکا کشندوسنی آتمش اولدینی محلی کوردم بورادن آت ایله اشاغه آتلان  
آدمک خلاصی ذهن قبول ایتمدی زیرا غایت دیک و مرتفع بر طاغ او زرنده واقع  
بر دیوار اولوب بودیوارک اون بر مترو قدر ارتفاعنده اولدینی مؤخر اتحمیق او نمشدر  
بویله مرتفع بر محالدن دوشن آت خرد و خاش اولوبده صاحبناک قور تامسی عاده  
مسـتـبعـد کورینور فقط اولوقتنـن قـالـهـ اـختـیـارـ آـدـمـلـرـ دـخـیـ اـفـادـاتـ مشـرـوـحـیـ  
تصـدـیـقـ اـیـلـمـشـ اـولـدـقـلـرـنـدـنـ چـارـهـ سـزـ بـوـقـعـیـ کـوـرـمـشـ کـیـ تـصـدـیـقـ اـیـلـدـمـ وـ فـیـ الـوـاـقـعـ  
آـتـ هـنـوـزـ یـرـهـ دـوـشـمـدـنـ اـمـینـ بـكـ اـوزـنـکـیـلـرـ باـصـدـیـغـیـ وقت زـمـینـهـ نـقـدـرـ مـسـافـهـ قـالـمـشـ  
ایـسـهـ اوـ اـقـدـرـ مـسـافـهـدـنـ کـنـدـوـسـنـیـ اـشـاغـهـ آـتـمـشـ وـ کـوـلـهـمـنـلـرـ جـنـدـیـلـکـدـهـ اوـ لـانـمـهـارـتـ  
فـوـقـ العـادـهـ لـرـیـهـ کـوـرـهـ اوـیـاهـ تـنـکـ وـ تـنـکـ بـرـوـقـنـدـهـ اوـ دـخـیـ بوـیـلهـ بـرـ چـارـهـ تـدـیرـ اـیـمـشـ  
دـیـمـکـ اـوـلـهـ یـوـرـ مـعـ ماـفـیـهـ مـجـرـدـ صـوـنـ صـمـدـانـیـ اـیـلـهـ بـرـ صـورـتـ فـوـقـ العـادـهـ دـهـ خـلاـصـ  
بـوـلـمـشـ دـیـمـکـدـنـ بشـقـهـ وـ جـهـ وـ جـیـهـ بـوـلـهـ مـازـ .

کـوـلـهـمـنـلـرـ کـوـچـکـلـکـدـنـ بـرـوـ یـالـکـنـ جـنـدـیـلـکـیـ وـ سـاحـشـوـرـانـیـ مشـقـ وـ تـعـلـمـ اـیدـرـ  
اـولـدـقـلـرـنـدـنـ آـتـ وـ اـسـایـحـهـ اـعـمـالـ وـ اـسـعـمـالـنـدـهـ فـوـقـ العـادـهـ مـهـارـتـلـرـیـ اـولـوـبـ آـتـلـرـیـ دـخـیـ  
کـنـدـوـلـرـیـهـ مـخـصـوـصـ بـرـنـوـعـ مـلـزـآـتـلـرـ اـیـدـیـ چـوـنـکـهـ خـیـوـلـ مـصـرـیـهـ طـبـعـاـتـشـلـیـ حـیـوـانـلـرـ  
اـولـوـبـ کـوـلـهـمـنـلـرـ اـنـلـرـلـهـ خـیـوـلـ عـرـیـهـیـ اـشـلـنـدـیـرـهـ رـکـ هـمـ جـرـیـ وـ هـمـدـهـ سـرـیـعـ الحـرـکـهـ  
آـتـلـرـ حـاـصـلـ اـیـلـرـ وـ بـوـنـلـرـ اـصـوـلـ مـخـصـوـصـهـ لـرـیـ اوـ زـرـهـ تـرـیـهـ اـیـدـرـلـرـ اـیـدـیـ مـصـرـدـهـ  
کـوـلـهـمـنـلـرـ منـقـرـضـ اـولـدـقـلـرـنـدـنـ صـکـرـهـ بـوـآـتـلـرـ دـخـیـ عـرـقـ کـسـلـدـیـ .

اـحـاـصـلـ کـوـلـهـمـنـلـرـ نـاـپـلـیـوـنـ بـوـنـاـپـارـتـهـنـاـکـ دـیدـیـکـیـ کـیـ حـیـحـاـ دـنـیـانـکـ بـرـنـجـیـ سـوـارـیـیـ  
اـیـدـیـلـرـ لـکـنـ قـوـجـهـ بـرـ مـصـرـ اـقـیـمـنـاـکـ حـاـصـلـاتـیـ آـنـلـهـ پـارـهـ وـ آـتـلـرـیـهـ اـرـیـهـ یـاـشـدـرـمـکـهـ  
صـرـفـ اوـلـنـوـبـ کـیـدـرـ اـیـدـیـ .

یـوـقـارـ وـ لـرـدـهـ بـیـانـ اوـلـنـدـیـنـیـ اوـزـرـهـ اـمـرـاـیـ مـصـرـیـهـ بـرـ چـوـقـ کـوـلـهـ لـرـ الـوـبـ اـولـوـجـهـهـ  
تـرـیـهـ اـیـدـرـکـ کـنـدـوـلـرـیـ فـوـتـ اـولـدـجـقـهـ یـرـ لـرـیـهـ کـوـلـهـ لـرـیـ قـائـمـ اـولـهـ رـقـ بـوـقـدـرـ  
یـوـزـ سـنـهـلـدـنـ بـرـوـ مـصـرـدـهـ مـتـحـکـمـ اـولـدـیـلـرـ یـاـوـزـ سـاطـلـانـ سـایـمـ خـانـ حـضـرـتـلـرـیـ قـوـةـ  
قاـهـرـهـ اـیـلـهـ مـصـرـیـ ضـبـطـ اـیـمـشـیـکـنـ اـنـلـرـ عـرـقـ کـسـلـمـیـوـبـ رـفـتـهـ رـفـتـهـ یـهـ قـوـتـ بـوـلـدـیـلـرـ  
وـ سـرـکـشـانـهـ حـرـکـتـلـرـیـ اوـزـرـیـهـ وـقـتـ بـوـقـتـ دـوـالـعـلـیـهـ اـنـلـرـ تـأـدـبـ وـ تـرـیـهـ سـنـهـ  
قـیـامـ اـیـتـدـیـهـ دـهـ بـتوـنـ بـتوـنـ رـفـعـ وـاـزاـلـهـ لـرـیـنـکـ چـارـهـ سـنـیـ بـوـلـهـ مـدـیـ نـاـپـلـیـوـنـ بـوـنـاـپـارـهـ  
بـرـیـوـکـ اـرـدوـ اـیـلـهـ کـاـلـوـبـ اـقـالـیـمـ مـصـرـیـهـیـ اـسـتـیـلـاـ اـیـدـیـسـهـدـهـ کـوـلـهـمـنـلـرـکـ اـسـتـیـصـالـهـ خـلـفـرـیـابـ  
اـولـهـ مـدـیـ چـوـنـکـهـ کـوـلـهـمـنـلـرـکـ بـرـکـرـوـهـیـ اـبـرـاهـیـمـ بـکـ اـیـلـهـ سـوـرـیـهـیـ یـهـ یـکـدـیـ دـیـکـرـ

بر کروهی دخی مراد بکاه صعید ایچنه چیقوب مصر اعلاهی ضبط ایلدی . و بو نلارک  
بر فرقه سی اصواندن یوقاری چیقوب دنله دیارینی فتح ایلدیلر ناپلیون دخی انلرک  
عهده سندن کله میوب مراد بک ایله بر مقاوه عقدینه مجبور اولدی بعده محمد علی پاشا  
خیلی و قندبرو انلره اوغر اشه رق بر قاج دفعه دک و دسیسه ایله انلری کاه قیروب و کاه  
بر برینه قیردیروب آزر آزر قوت و س سور تارینی قیردی و بو کره بروجه بالا هیئت  
مجموعه لرینی بر غرب طوزاغه دوش و سوروب بتوردی بو و قعه مصر کوله منارینک  
تاریخ اضمحلالی اولدی واندن صکره محمد علی پاشا ارتق مسرده استقلال تام  
بولدی واکر چه جانب قبلیده بیوک ابراهیم بک یاننده بر مقدار امرا و کشاف  
وسائر کوله منلر قالدی ایسه ده محمد علی پاشانک قوتنه مقابله ایده بیله جلک حال  
واقتدارده دکل ایدیلر .

اشبو امرای قبلیه و قعه مذکوره دن خبردار و جمله سنک بیوک اولان ابراهیم بک  
اوغلی مرزوق بک کیفت قتننه اطلاع ایله دلخکار اوله رق جمهه سی قاره لر کیوب  
بولداشلری ایچون ماتم ایده طور سو نلر .

عقیب و قعده محمد علی پاشانک دامادی محرم بک جیزه یه چکوب امرانک اوراده کی آت  
و خیلنرینی ضبط ایله خیلیجه اسباب سفریه جمع و تدارک ایلمش اولدی و محمد علی  
پاشا همان بر فرقه عسکریه ترتیب ایله جانب قبلی یه سوق ایتدی بونک او زرینه  
امرای قبلیه چیقوب ابریم ناحیه سنه کیتمشلر ایسه ده محمد علی پاشانک عسکری انلری  
تعقیب ایله ذخیره یولارینی قطع ایتمشلر .

بناءً علیه امرا ابریم ناحیه سمنده دخی بارینه میوب کوله لرندن و عسکر لرندن  
بر خیلیسی کندولرن دن آیریله رق اصوانده بولنان عسکر ب دخیل دوشمش و اول  
وقت ایسه کوله من کروهنه اصلا امان و زمان ویرلیه راک نزدهه الله چکر لر ایسه اعدام  
اولنه کلیدکار ندن بر طاقی دخی بوصور ته تلف او لمشددر .

بقیه السیوفی ناچار افريقا چولارینه دوشوب بر طاقی دخی بویولده تلف او له رق  
اچخار ندن بر شرذمه قلیه طرابلس غرب جهته جان آتوپ کیتمشلر .

اولوجهه کوله منلرک اضمحلالی او زرینه محمد علی پاشایه مسرده معارض و مژاحم  
قالدی گندن همان ربیع الاولک التیسنده طوسون پاشا اردوسنی مسردن چیقاروب  
برآ مدینه منوره جانبنه سوق ایلدی .

طوسون پاشا باشیوغ اولوب معیننده صالح قوچ کی جمار ته مشهور نیجه سر کرده لر  
وارایدی انجق اردونک امر اداره سی محمد محروقیه محول اولوب رأی منضم

اولمدجه طوسون پاشا دخی برایش کوره منزدی . طوسون پاشا اردوسی ایلرو  
حرکت ایده کورسون .

خلال رمضان انه اشبو دونما عسكري له ينبع البحر كفتح وضبط اولنديفي خبرى مصر  
قاهره به وارد اولدى .

شونیله که : امیر مکه مکرمه سُریف غالب افتادی حضرت‌لری و هابیلردن خوفله انلاره  
مدارا ایمکده او لدینی حالده بر طرفدن دخی محمد علی پاشا ایله مخابره ایدرک  
هر نوقت عساکر مصریه ارض پاک حجازه ایاق با صار ایسه هر وجهه معاونت  
ایده جکنی وعد ایتمشیدی و کتخداسی ینبع البحرده بولنوب بشیوز نفر له ینبع البحر  
قلاعه‌سخی محافظه ایلمکده ایدی ذکر اولننان مصر دو نماسی ینبع البحر پیشکاهنه  
واروب لنگرانداز اولدقد نصرکره صو آلق ایچون ساحله عسکر چیقدقده چونکه  
سریف حضرت‌لریه محمد علی پاشا یننده محروم‌انه مخابره جریان ایمکده ایسه‌ده  
طرفین عساکرینک حقیقت حال و مقصد و قوافلی او لمدینه منی بروجه بالا  
صو آلق او زره قوه‌یه چیقان عساکر مصریه یه ینبع البحر قلاعه‌سندن طوب و قنک  
آتیله‌رق صو آلمقدن منع او لنلری او زرینه همان کمیلردن دخی طوب و عسکر  
چیقاریله‌رق قلاعه‌نک او زرینه هجوم او لنوب نزدبانلر وضع ایله عساکر مصریه  
قلعه‌نک دیوارلری او زرینه چیقه‌رق و آتیلان تفنک دانه‌لری اصلاح قید ایتمیرک  
اشاغه نزول ایله قاعه‌یی ضبط ایتمشلر . شریفک کتخداسی بش الی نفر خدمه سیله  
فرار ایدرک خلاص بولیش ایسه‌ده باقی عسکری قایجدن چورلش و بندر ینبع  
عساکر مهاجمه طرفدن یغما ادلشدر .

ایشته محمد علی پاشانک جزیره العرب بدء برنجی فتحی بودر بوخبر کندو سنه واصل او لدقده همان در سعادته مأمور مخصوص ارسالیله کیفیتی در دولته تبشير ایلمشدرو اول وقت دولت عایه روسیه محاربه سیله بیتاب و طونه یالیسی سراپا خراب اولدینی حالته حر مینک وهابیلر یدنندن نزع واستخلاصی پك مهم بر مسئله اولدیندن بویله حصول مقصدہ هقدمه اوله بیله جلک بر خبر مظفریتک استانبولجه پك زیاده حسن تأثیری اولمشدر .

و هابيلر حرمين شرييفيني استيلا ايدهلى مو كب شام ومصره طريق حجي سد ايامش  
اولدقلرى حالده غرب حجاجى كافى السابيق آمناً و سالماً كاوب كىدرلردى .

بوسنه دخی جانب حجازه کیتملت او زرہ خیلی مغربیلر بحر آکاوب اوائل ذی القعده ده  
نصره و اهل اولمشلر ایدی چند روز مروزنده طرابلس غرب قافله‌سی دخی  
واهل اولدی . و متعاقباً فاس قافله‌سی کلدی . فاس حاکم مولی ابراهیم بن المولی  
سلیمانک او غلی دخی بوقافله‌ده ایدی . محمد علی پاشا انک حقنده پك زیاده احترام  
و خیلی بجه ماکولات و مهمات اعطاسیله اکرام ایتدی . او دخی منوناً و متشکراً  
ذی القعده نک اون ایکیسنده دیکر حاج مغاربه ایله برلکده مصردن حرکت ایدرک  
جانب حجازه کیتیدی .

طوسون پاشا اردو سنه کانچھہ رمضان انک طقوز نده بر که ججاجه و شوالک ی دیسندہ بندر مویاچه وصول بولمش و بروجہ بالا دونما ایله ینبع البحره چیقان دیکر اردو ایله بر لشوب بلا محاربہ ینبع البحری آمیش ایدی . ینه ایک اردو بر لکدہ اولہرق و هابیلر یدندہ بولنان و قریۃ السویق دینلان قریۃ ابن جباره او زیرینه حر کت ایله ابن جباره فرار ایدرک قریۃ من قومہ دخنی ضبط او لش اولمی او زیرینه مشائخ عربان فوج فوج کله رک طوسون پاشایہ عرض مطاوعتہ حضور نده خاعت کیمکدہ ایکن عبداللہ بن سعود معینتندہ عثمان مضایف و کبار و هابیلر دن دیکر بر خیلی رؤسا برابر اولہرق علی الغفارہ طوسون پاشا اردو سنه با صمق او زرہ یدی بیک سواری و بر خیلی پسادہ ایله کیمکدہ اولدینی خبر الندقده هان دلیل عسکریله خوبیات شیخی او زرلینه مأمور و ارسال او لغله لدی التقابل ایکی ساعت قدر محاربہ میتد اولقد نصرکرہ و هابیلر منهزم اولہرق بر خیلی همینلری اخذ و اعتمام او لشندر . ذی القعدہ نک ی دیسندہ مذکور اردو صغرا و جدیدہ منزلنہ و اروپ طاغ اتکلار نده نصب خیام و جواردہ کوریلان متیسلار او زیرینه هجوم و افتتاح ایله متیسلار برو بر ضبط او لندقدن صکرہ عساکر مصریہ طاغلرک تپہلینه چیقمشلر و حرب و قتالہ کیرشمثلر . و مقدمہ آجیش او لان محو بک ایله دلیل عسکرینک سر کر دسی حسین بک و هابیلر لہ یکرمی درت ساعت قدر مردانہ جنک ایتشلر ایسہدہ معینلر نده کی عسکر ک چونی تلاف اولہرق بقیہ سی دخنی یوز چویروب منهزم راجعتلر نده اشاغیدن یوقارویہ امداد او لفق لازم ایکن اشاغیدن کی عسکر یوقار و دہ کیلرک رجعتی کوریجک دو چار خوف و تلاش اولہرق ابتدا مشہور صالح قوج طرفندہ بوز غوناق رونما اولمش و همان بتون اردو دہ کی طوائف عسکریہ بالاموجب بوزلمشد . شویله کہ : عساکر من قومہ احوال و اقلالی ترک ایله چادر لردہ بولقداری خفیف النقل اشیا ی یغا ایدرک و یکدیکری چکنہ یہ رک مقدمہ بڑیک ساحاندہ احتیاطا براغلمنش او لان کمیلہ کیرمک او زرہ اول طرفہ سکر تمشلر صالح قوج ایله جبو بک وسلمان اغا و خلیل اغا

نام سرگرده له هپ بوبوزغون عسکرله برابر بریک ساحنه اینه رک صنداللار له  
کمیله کیرمه ک او زره مسارت ایتمشلر حابوکه صنداللار ساحله یناشد یعنی کبی  
بر چوق عسکر بردن کیمکه هجوم ایدر واول کیرنهر کیرودن کانلر او زرینه  
قورشون اتهرق کیرمکدن منع ایلر اولدفلرندن عسکرک بز طاقی دخی پیاده او لهرق  
ینبع البحره کیتمشلر .

اردو ناظری او لان محمد محرومی دخی چادرلری کافه لوازمات و اشیاسی ایله ترک  
ایدرک دیوان افديسی ایله بر لکده ینبع البحره واروب او راده استقرار ایتمشلر  
بو قارغشه لقده طوسون پاشانک نزده او لدیفی بیانمیوب فقط او دخی طولا شمرق  
بر کون صکره ینبع البحره وارمشدر .

الحاصل اردوده کی عسکر او لو جهمه منهزم او لیجق کویا ارقه لرندن و هابیلر کال  
سرعت ایله تعقیب ایدیور کبی برسی ارقه سنه با قیه رق کیمی باهه چیقه کمیله جان  
آتدی و کیمی طبانه قوت دیه رک ینبع البحره فرار ایتدی و هابیلر ایسه بو حالدن  
بی خبر ایدیلر .

حتی یوقارو دن منهزم ما رجعت ایدن عسکر اردوده اینه رک چادرلرده بولدقلنری  
انواع مأکولات و حلوياتی بیوب ایکی کون دخی آرام واستراحت ایتدیلر و بعده  
بولداشلرینک یانلرینه کیتیلر .

و چونکه سواری عسکری طاغلیمیوب طوپلیجه بولندفلرندن تامر کاشف و محو بک  
و دلیل باشی حسین بک و عبدالله اغا نام سرگرده لر سواری عسکریله مویاچه  
رجعت و باعتریضه محمد علی پاشادن استیزان گیفت ایتمشلر و بعده طوسون پاشا  
یاننه کیتمشلر در .

اما صالح قوج ایله رفقاسی کمیاره بندکاری کبی افریقا ساحنه چکوب بلا استیزان  
قصیر طرفه عودت ایتمشلر در .

چونکه صالح قوج اقران و امثالی یئننده متمیز و انظار رؤساده متیحیز برآدم او لهرق  
ریاسته کندو سنه اهل کور دیکنندن طوسون پاشا هر نقدر محمد علی پاشانک او غلی  
ایسده اویله نور سیده بر باش بوغث قوماندہ سنه چندان قولاق اصمazدی هله  
محروقینک نظارتی هیچ چکه منزدی . و بولیله چلوق چوچوق ایله ایش  
کور یلورمی دیو عالنا سویلر و طوسون پاشا ایله محروقینک رأی و تدیز لرینی جرح  
و تزییف ایلر ایدی .

بو اهز امک سبیتی رؤسا بزرینه عنزو و استناد ایدردی . حقیقت حالده بوسن تبه

پريشانلغه سبب رؤسانك اتفاقيزلغى و صالح قوج كي ازيلى سركردملرلر آمر  
وناظر لرينه چشم حقارتاه باقلارى خصوصلىرى يىدى .

طوسون پاشا ايله بىلكده يىنبع البحر ده بولنان رؤسائى عسکريه محروقى يى اتهام ايله  
اوزرلرينه قيام ايدرك از قالدىكە كىندوسنى اعدام ايده يازدىلر بناءً عليه محروقى يى بعده  
طوره ميوب همان برسفينيه را كا فرار ايله اللرندن قورتىلەرق قصىر طرىيقىلە مصراه  
عودت ايدوب خدمه و تبعسى دخى متفرق و متشتت او لهرق مصراه كىلىلر . اردونك  
اولوجىھە پريشان اولدېيى خبرى مصراه وارد اولدۇقدە محمد على پاشا پاك زىادە مىدر  
اولدىسى ده ياس و فتور كتۇرمىوب يىكىدىن عسکر ترىتىنە قيام ايلمىشدر .

### \* عزل و نصب \*

ركاب هايوندە كىتىخدا بولنان مورەلى عثمان افدىنڭ قىدما طرزىنده متعصبانە و عوام  
پىسندانە اطوارى عصرك موافق مزاوج و مشوارى اولمۇيغىنەن جمادى الاولانك  
يىكىمنجى كونى عزل ايله استاوروزدە كى ساحاخانە سىنە مأمور اقامىت وانزوا  
ويرىنە برادرى يوسف آكاھ افدى كىتىخدا اولدى . يىنە اول كون ضربخانە  
عامره اميىنى چابى مصطفى رشيد افدى عزل ايله اسڪداردە بولغورلى جوارندە  
واقع صىفيە سىنە اقامته مأمور بىورلدى . و عثمان افدى بىمدەت ساحلحانە سىنە  
منزوی اولدەن سىركە عفو او لانەرق باب عالى يە واجبا واعالى يە كلاوب كىتمى  
اچچون رخصت ويرلدى .

ينە بو ائتادە اردوى هايون طرقىدىن سىلحدار سردار آكرمى بىندرلى على اغا  
عىهدە سنه رتبە وزارتە اردوى هايون چىرخە جىيانى توجىھ يىلدى .

و خلال رمضانىنە سىلحدار شەھرى يارى امين اغا عزل ايله عزت احمد پاشا زادە على  
بىك اندرۇن هايون رجالىك اقصاي املى او لان سىلحدارلىق مىسىز عاليىسەلە بىكم او لاندە .  
و اوائل ذى الحجه ده بىرسەدە اقامته مأمور او لان قائمه قام اسبق الحاج مصطفى باشىيە  
ابقاء وزارتىلە رقه ايالتى وزعفران بويىدە مقىم او لان اسبق قۇدان درىيا صالح پاشىيە  
قسطمۇنى سىنجاغى توجىھ او لىنىشدر .

وذى الحجه نك يىنچى بازار ايرتىسى كونى سالف الذكى مورەلى عثمان افسىدى باب  
على يە دعوت او لىنگەلە كلاوب حضور قائمه قامى يە داخل او لىقدە قائمه قام پاشا امور  
ملکىيە دائر بعض مقدمات درېيش ايدرك و طربزون اعيانلىرى فاش مأمور يىتىنە  
تىكاسىل ايدىيورلر و عين الاعيان او لان خزىنە دار او غلى موعود او لان وزارتىك  
تىخالقىدىن ناشى آثار افعال كوستىيور حالبۆكە مالك محروسە يى اعيان و خاندانلىك

اللر ندن تخلیص و تصفیه مطلوب و ملتزم پادشاهیدر دیه رک رتبه وزارتله طربزون منصبین کندو سنه توجیه او لنه جغنی اشعار و عمان افندی استعفا و اعتذار و قائم مقام پاشا بو خصوصک اراده سنه اقتضاسنده اخبار و عمان افندی اختیارلغدن بحثله استعفاسنده اصرار ایمکله و قائم مقام پاشا و رکاب هایون کتخداسی آکاه افندی پک چوق نصح و پسند ایمکله ایسه ده کارکر تأییر او لمیوب عمان افندی ینه غفو نی رجادن کیرو طور مامگله قائم مقام پاشا هله بن بونی تحریر و تقریر ایده م دیمسی او زرینه عمان افندی بن تقریر ایدرم دیو دوات و کاغد ایستیوب تقریر بینی کندی یازمشدر . عمان افندینک استعفا خصوصنده بو مرتبه اصراری خاطر هایونک موجب اغباری او له رق (اکر کتخدالق یاخود دفترداراق تو جیهی او لسه جان آتوب پیرلکی مانع او لمزدی هان نف اولنسون) سیاقنده خط هایون اصدار بیورلگله عمان افندی لینی جزیره سنه نف او نش و سابقاً چاو شباشی احمد عنز افندی در حال باب عالی یه جلب او لنه رق عهده سنه رتبه وزارتله طربزون منصبی توجیه قیانمشدر .

بز شمدی اردوی هایون و قایعنه رجوع و شروع و دعنه مقدم دول اورو پانک احوال و افکاری خی بیانه باشلا یلم وابتدا اسپانیا و قواعاتی اجمالا بیان ایلیه لم .

### \* و قایع اسپانیا \*

سنہ سابقه و قایعی صره سنده بیان او لندینی او زرہ ماسینا اردوی پورتکیزدن فوق العاده برحال پر یشانی ایه سالامانق بلده سی حوالی سنہ چکلمش و ماسینا قوماندانقدن انفصال ایه یرینه مارشال مارمون مأمور او لم ایدی .

مارشال مارمون بوحاله بر چاره بولق ایچون لازم کلان سی و اقدامده تجویز قصور ایتمامش ایسه ده و قواعات سابقه او زرینه اسپانیولر شمارمش او لدینی حالده او ارالق اسپانیاده کسب شهرت ایتمش او لان مینا نام سرکردہ برخیلی اسپانیا اسیرلری ایه بر چوق مجر و حینی نقل ایمکده او لان بر فرانس فرقہ سی او زرینه هجوم ایه بوفرقه بی طاغتمنش و اسپانیا اسیرلرینی استخلاص و مجر و ح و خسته لرک اکثرینی ائتلاف ایتش او لمی اسپانیولاره بر مرتبه دها جسارت ویرمشیدی .

قرال ژوزف اقدمجه پارسہ کیدوب عودتندن دخی هر کس ما یوس او لگله مادر نیده مأمورین کروهی سفیل و سرکردان و عسکر یورغون پریشان ایدی . و اسپانیول چته لری هر طرفدن یولاری کشمیش و مأکولات پک زیاده بهایه چیقمش او لدینقدن اسپانیا قرالیتک پایتحتی او لان اشبوا مادرید شهری اهالیسی دخی فوق العاده متفر و حیران ایدی .

استرامادورا و انلوزیا (اندلس) سنجاقلارنده دخی احوال حر بیه و داخلیه فرانسلز لر مساعد و موافق صورتده دکل ایدی .

انکلیز لر باداژوز شهرینی محاصره ایدوب استرامادورا ایله انلوزیا سنجاقلاری ارسنده کی طاغلره التجا ایتش اولان مارشال سولت نه باداژوز شهرینه امداد ایده بیلوردی و نده اردوسیله بر طرفه چکیلوب کیده بیلوردی . مارشال ویقتور قادرقس بلده سی محاصره ایله مشغول اولوب غرناطه حوالیسنده بولنان جزال سبستیانی فرقه سی ایسه انکلیز واپسیانی اردولری ارسنده قاله رق ایکی طرفدن دخی علی الدوام تضییق او لمقدہ ایدی .

مارشال شوشهنک تحت ضبط و اداره سنده بولنان اراغون سنجاغنه انکلیز لر طرفدن عسکر سوق او لئیوب شوشه يالکنر یلو فرقه لری یعنی اسپانیول چته لری ایله مشغول قالدیغندن و کندویسی ذاتاً مستعد وجسور بر قوماندان اولدیغندن بوسنجاغلک اداره سی خسر سر بر حالده ایدی . واپسیانیاده يالکنر بوسنجاغلک حالی فرانسلز ک اولدیجعه منون اوله جنی صورتده ایدی .

وقاتلونیا سنجاغی بالعکس فوق العاده قاریش - ق بر حالده ایدی بتوون طاغلرینی اسپانیول چته لری استیلا ایدوب سواحلی دخی انکلیز لر کیمش آمش ایدی . بناءً علیه بر محملدن دیکر محله مهمات و ذخیره نقلنده عظیم زحمت و مشقتلر چکلمکده ایدی . بوجهیله شهر لرده وعلى الخصوص بارسلونه ده خط و غالا ظهور ایتمشیدی .

احاصل اسپانیانک احوال عمومیه سی فرانسلز حقنده خیلو کورنیوردی ناپلیون هرایشی برانعوبده عساکر کلیه ایله اسپانیا یه کله رک بالذات بوراسیله مشغول اولیسی لازم کلور کن حرص و طمعی اقتضاسنجه دنیانک هر طرفنده برمیله آحوب جمله سی او تور دینی یerde استدیکی کبی تسویه ایندر مک ایستردی بو ایسه بر خیال محل ایدی .

برادری واپسیانیا قرالی اولان ژوفز بروجه بالا مادریدن فالقوب پارسه و رومنده اسپانیاده فرانسلز ک عدم موافقی اردو قوماندانلرینک بر ریس - ه تابع اولیوبده هربزی کندی عقل و تدیر لری او زره ترتیبه اه قیام اینکار ندن ناشی اولدیغی و جمله سی کندو سنک امری الته ویریلوبده پارسدن کوندریلان تعلیمات کندو معرفتیه تبلیغ واجرا ایندیریلور و فرانسلز عسکرینک سوء استعمال الته بر نتیجه ویریلور و کرک اچه و کرک عسکر جه دها بر مقدار معاونت ایدیلور ایسه آزو قت ظرفنده اسپانیانک تحت اضباطه الله جفی ناپلیونه اعلام و عسکر قومانانلرینک کندو حقنده عالیاً حر متسزلک ایده کلیدکارینی مقام اشتکاده علاوه کلام ایتمشیدی .

نایلیون ایسه برادرینک بوسو زلریخی درایتیز لکنه و اغراض ذاتیه سنه جمل ایدرک اهمیت ویرمد کدن بشقه حد تندی . و برادرینک معلوماتیز لانی حسیدیله عسکر قوماندنسی کندو سنه احاله ایده میه جکنی و فرانسه نک امور مالیه سی دخی حال و سعنه بولندی یغمدن نقداً اسپانیا به یکمین عسکر کوندره میه جکنی برادرینه اکلا تندی تصورات حریمه سنه نظر آسپانیا به یکمین عسکر کوندره میه جکنی برادرینه اکلا تندی فقط انى بتون بتون مایوس ایتمک دخی ایستمیوب حقنده ضابطان عسکریه طرفندن حرمتده تقصیر اولنامق و مادرید حوالی سمنده کی عسکر انک قوماندنه سی التنده بولنق کبی بعض مسؤولاته مساعده ایتدی .

وقراں ژوزف احتیاجات ضروریه سی تسویه ایچون شهریه درت ملیون فرانگه محتاج اولوب حالبوکه مادریدک قره کر کندن برمیون فرانق حاصل اوله رق بوندن بشقه الله بر طرفدن بر پاره کچماکله اوچ ملیون فرانق آچغئی قیاق اوزره برمیون فرانگ بارسدن کوندرلمسنی و قصورینک دخی اسپانیاده بولمان اردولر مصارفی میانشده تسویه سی دخی نایلیون وعد ایلدی .

ژوزف اشو مساعداتک کافی او لیه جغی بیلور ایسه ده بونکله اکتفا ایتمدیک صورته استغفا ایتمسی لازم کلوب او دخی قرایتی فدا ایتمک ایستمیدیکندن چاره سز منون کبی کورینه رک مادریده عودت ایتدی انسای راهده اوغرادینی بلده لر اهالی سنی او لکمیدن زیاده پریشان حالده کوردی و کندولرینه کر کی کبی امید بخش اوله حق بر تسلیت دخی ویره مدی مادریده واردی کوردی که کندو سی اورادن چیقه لی مأمورین بر پاره معاش الهمامش و بو سنه هوال قوراق اکتیدیکندن بتون حصولات آز اولوب بوندن بشقه اسپانیا فرقه لری یوللری کسمش و مادریدده مأکولانک اسعاری پک زیاده یو کسلمش و عادتاً ملکتی خط و غلا استیلا ایتمش .

در حال ژوزف بواحولی نایلیونه انها ایتدیسه ده اول وقت نایلیون عقل و فکرینی اوروبانک جهت شهالیه سی ایچون متصور اولان تریتیات عسکریه بیه ویرمش او لدی یغشندن برادرینک اشعارته چندان اهمیت ویرمیوب فقط ایتالیا اردو سندن بر فرقه افزار ایدرک پیرنه جهته سوق ایله اکتفا ایتمشد .

هزیران افرنجینک یکر منجی کونی مارشال مارمون اردو سیله مارشال سولت اردو سی بر اشوب ایکی اردونک مجموعی الی درت بیلک نفره بالغ اولنگاه قرق بیک نفردن عبارت اولان ولنیکتون اردو سنک او زرینه هجوم ایده بیلور لر ایکن بو ایکی مارشالک یکدیگره امنیتی او لدی یغشندن اتحاد ایدوبده هجومه جسارت ایده مدیلر و بینلر نده ظهوره کلان مباینت و معارضه او زرینه چند روز صکره بر برندن آیریدر ق مارشال

سولت کندو اردو سیله اندلسه چکیلوب کیتدی مارشال مارمون دخی اردو سونی  
تاثر نہری سواحلنے نقل ایتدی ۔

بوائناه قطالونیا واراغونه سن جاقلرینک کر کی کبی تحت انصباطه ادخالی ایچون  
طاراغونه قلعه سنک ضبطی فرانسلرہ کوره لازمہ حaldن اولسیله مارشال سو شه  
بوقاعده تخت محاصره یہ آلدی و غایت شدتلو مهاجمہ لر و انصاف و انسانیتک خارجندہ  
معاملہ لردن صکرہ بوقاعده نک ضبط و استیلا سنہ ظفریاب اولدی ۔ بعدہ بارسلونہ یولیلہ  
حرکت و مارکی دو قام پورہ نک تخت قوماندہ سنده اولان اسپانیول فرقہ سنک  
تعقیلینہ مبادرت ایتدی سه ده بوفرقہ ماطارو اسکله سنہ لدی الوصول انکلیز کمیرینہ  
چکیلوب قور تولیدی ۔

اسپانیا افایمنک صیجانی شدید اولدیندن تموز و اگستوسدہ محاربہ یی تعطیل ایله  
بولنڈ قلری یر لردہ صوک بهارک حلوانہ منتظر اولوب قالدیلر فقط اسپانیول چته لری  
اره صره فرانسلر اردو لری تضییقدن خالی دکالر ایدی علی الخصوص مارشال  
سواتی پک زیادہ راحت سیز ایدرک حرکات حر بیه یہ مجبور ایلدیلر ۔

تموز و اگستوس آیلری بوجہله مرور ایدوب کوز موسمنده لورد ولنکتون بادا  
روز بلده سنک ضبطی تصور ایدر و ناپلیون دخی کوز موسمنده و ایام شتاده اسپانیا  
مسئلہ سنہ ختم وی رو بده ایلک بھارادہ تصور ایلکی رو سیه محاربہ سی ایچون  
اسپانیادہ کی اردو لردن بر مقدار عسکر جاب ایتمک ایستر ایدی ۔

وانپلیونک اعتقادیہ کوره اسپانیا پور تقال تمالکنی استیلا ایدہ بیامک ایچون اول  
باول والا نس بلده سنک ضبطی لازمہ حaldن اولسیله ایلول افرنجینک اون بشنده  
بو شهرک اوزرینہ یوریک ایچون مارشال سو شیه تعیمات کوندر مشیدی ۔

بناءً علیه تاریخ مزبور ده جنرال سو شه اردو سیله حرکت والیوک یکرمی ایکنجدی  
کونی والا نس اوہ سنک جہت شمالیہ سنہ مواصلت ایتدکدہ والا نس استحکاماتی  
حصر و احاطه دن مقدم ساغونتہ قلعه سنک ضبطی لروم کوروب فقط بوقاعده نک  
موقعی غایت صرب ایدو کندن یورویش ایله آلمانی مشکل اولدینی جہت اه هان  
بالحاصرہ تضییقہ قیام ایلکی ساغونتہ بولنان اسپانیول عسکری ایسہ فرانسلرہ  
تسییم اولماق ایچون هر درلو فدا کار لئی کوزلرینہ الوب کمال شجاعت و جلالت ایله  
مدافعہ یہ قیام ایتماریه محاصره بیوک مشکلاتہ صاروب کلی تلافات و قوعہ کیکہ باشladی  
بوحالدہ بلاق نام انکلیز جنرالی او تو ز بیک نفر دن زیادہ اولان اسپانیول فرقہ لری  
جمع ایله ساغونتہ نک امدادیہ سکرندی و تشرین اول افرنجینک یکرمی بشنجی کونی  
فرانسلر اردو سنہ چاتندی طرفین یکدیکرہ شجوم ایله برخونزیزانہ مقائلہ یہ کیرشدیلر

واسپانیولار دایرانه جنگلشیدیلر لکن میدان محاربه سنه اسپانیولار ک بویله چته فرقه‌لندن مرکب اولان اردو بر منظم و قوی فرانسز اردو سنه مقاومت ایده میوب بیکدن زیاده تفافت و درت بیک بوقدر اسیر ویره رک طاغلشیدیلر بونک او زریه فرانسز لر ساغونته قلعه سنى استیلا ایتدیلر . و بوراده دخی ایکی بیک بشیوز اسیر الیلر وهان والانس شهری محاصره ایلدیلر . لکن بو محاربه لردہ انلرک دخی کلی تلفاتی اوله رق ضعیف دوشکلار ندن مارشال سوشه شوحال ایله والانسی ضبط ایده میه جکنی درک ایله ناپلیون ندن استمداد ایلدی .

ناپلیون مارشال سوشه نک بومضفر یافی ایشتدا کده غایت مخون اولسیله و کندی اعتقاد نده اسپانیا مسئله سنک حل و تسویه سی والانسک ضبطه موقوف بولنسیله همان مارشال سوشه نک امداد اینه ایرشمک او زره اسپانیاده کی فرانسز قوماندانلرینه امر لر کوندر مش اولدیغندن هر طرفدن فرانسز فرقه‌لری سکر دوب والانس بلده سنک پیش‌کاهنہ واردیلر والانس شهری ایسه بر طرفدن امداد کور مدیکندن و بوقدر کلیتو اردو لره طاقت کتوره مدیکندن کانون ثانی افرنجینک طقوز نده تسليم اولنش و فرانسز لر بوکره دخی اون سکز بیک اسیر آمشدر . و بروجہ بالا دیکر طرف‌لردن کلش اولان فرانسز فرقه‌لری موقعیتی کیدوب بوراده مارشال سوشه یا الکن کندی اردو سیله قالمشدرا .

وا کرچه مارشال سوشه نک اردو سی والانسک محافظه سنه کاف ایسه ده ناپلیون ک ایستدیکی وجهه ایلو و حرکتہ مقندر دکل ایدی .

ناپلیون ایسه زیره بیان ایده جکم سبیلردن ناشی اول او اندہ ویستول نھری سواحله بر جسم اردو سوقه مجبور اولدیفی جهتله اسپانیاده کی خاصه ولهو و دراغون فرقه‌لری فرانسیه جبل ایمکن اسپانیاده کی قوئه عسکریه سندن یکرمی بشیک نفر اکسلمش وارتق اسپانیاده فرانسز لر جه حرکات تعریضیه دن فراغت ایله مجرد حال تحفظده بولنگه مجبوریت کلش و ناپلیون طرف‌لردن اسپانیاده کی قوماندانلرینه اولوجهه حرکت ایمکنی ایچون امر لر کوندر مشدرا .

لورد ولیکتون ایسه بوجالی فرصت اتخاذ ایدرک حرکات تعریضیه مباردت ایله کلوب باداژ وزی بالمحاصره آزمدت طرفنده ضبط ایمکن و مقدمجه ترک ایلدیکی موقعیتیه طوتش اولدیغندن بیک ایکیمیوز اون سنه میلادیه سندن اولدیفی کی اشبو اون بر سنه سندن دخی فرانسز لر ک بو نجہ تدیر و تریلیری هپ بوشه چیقمشدرا .

وا کرچه ناپلیون اسپانیانک احوالنے مطلع اولدقده برا درینک مقدمکی استدعا سی وجهمه عسکر قوماندہ سنى اکتفویض ایلمش ایسه بو تدیر دن دخی برثمه کورلمدی .

و هر کس جانب شمالده ظهوره کلان مخاربه صدارته قولاق ویرمکله اسپانیا ایشلرینه  
ارتق او لکی کی اهمیت ویرلز اولدی .

بیک سکن یوز سکن سنه میلادی سندن برو بر قاج دفعه ناپلیون طرفندن اسپانیا به  
سوق اولنان اردولرک مجموعی التیوز بیک نفردن زیاده اولوب بو وقته قدر نصفندن  
زیاده سی فوت وتلف اولهرق انجق او چیوز بیک قدری برحیات قالمشیدی ناپلیون  
هر طرفده برگائله چیقاروب وبشه چیقمیه جق خیالله دوشهرک جهانی ولوهیه  
ویروب نهایت شمال اوروبا به بربیوک اردو سوقه قیام ایمکله بوقدر تلفات ویرمشیکن  
اسپانیا مسئله سفی تسویه ایمکسزین بویله مشوش بر حالده بر اقتصرد .

### \*اور و پانک احوال عمومیه سی\*

اشبو بیک ایکیوز یکرمی الی سنه هجریه سی صفرینک او اخیرینه مصادف اولان  
بیک سکن یوز اون بر سنه میلادیه سی مارت افر نخیسنک اون طقوز نجی کونی ناپلیونک  
ماری لویز دن براوغلى دنیایه کلدي و همان کندوسنه رومه قرالی عنوانی ویرلدی  
وناپلیونک بو وجهله بر ولی عهده نائل او لمیتدن طولایی فرانسلر منون اولدی  
لکن احوال و افکار حاضره بومثابو مسر تلری با صدر مقدمه ایدی .

زیرا هنوز اسپانیا مسئله سی ختم بولمند اور و پانک جانب شمایسندن بربیوک مخاربه  
صدالری ناسه تلاش و دهشت ویرمکده ایدی .

وناپلیون رو سیه عاینه بالتدربیح حاضر لامقده ایکن بو اشناهه رو سیه لونک لهستان  
حدودینه عسکر کوندرمی و بعض سر حداته استحکام ویر می او زرینه ناپلیون  
دختی تدارکات عسکریه سنه سرعت ویروب کوز موسمنده ویستول نهری سواحلنده  
او چیوز بیک نفر بوندرمک او زرہ کرک فرانسه و کرک کندوسنه تابع اولان دیکر  
ملکتکرد تحریر عسکر ایشنه کال شدت ایه اجرا ایتدر مکده ایدی .

بویله صیق صیق یه کلیتلو عسکر یازلمسی کروه زراعی شاسیرو ب پریشانلغه دوچار  
ایتدیکی کی امور تجارتی و صرافیه ده ظهوره کلان بحران عظیم دختی شهر لراهالیسنسی  
عظیم مضایه یه دوشور مکده ایدی .

شویله که : سنه سابقه و قایعی صره سندن بیان اولنان محاصره بر یه اصولنک شدت  
او زرہ اجراسنه دوام او لغله اسوج و پروسیا اسکله لرینک بعضیلرندن برآ اوروبا به  
براز امتعه واشیا ادخال اولنه بیلوب اندن بشقه بر طرفدن بر شی قاچر ماق ممکن  
اولمیغندن لوندره مغازه لری شکر و قهقهه و پاموق و چیویت کی اموال کلیه ایله  
طولش و مانجستر و بر مانفمام فابر یقه لرینک حاصل ایتدیکی بی حد و بی حساب  
مالیفاتوره دنکاری ایورا پولده بیغیلوب قالش ایدی .

و بو مالارك صرف او لنه مامسنندن طولاني انكلاترده اعتبارلري تنزل ايدوب هله بو  
اراق قيمتلري مغازه کراسيله بکجي اجر تلريني قپاده مامق در جهنه کمشيدى .  
انكلاترنك اعتبار عمومى ايشه بوماللرك قيمتى او زر ينه بنا ايدلش او لوپ حتى  
بانقه نك قيردىغى كاغدلارك بدلازى دخى بوماللار ايله تأمين او لندىغىندن تجارت سايه مسندە  
ياشاييان انكليزلرک معاملات تجاريه و صرافىسي اساسا سكته دار او لمشيدى .

انجق بوعالمده انسان هر نهدرلو سلاح قوللانور ايشه قوللansonون کندوسى دخى زيان  
كورمكىزىن سائزه زيان ويره من . بناء عاليه فرانسه نك وانكله متفق او لان دولتلىك  
معاملات تجاريه سى دخى انكليزلرک معاملاتىندن كېرو قالمىوب بلکه دها فاحالدە ايدى .  
زيرا قهوه و شکر و چيوىت و بونله مثال امر يقا و هندستان اموالى کوندن کونه  
اوروبانك چارشو وبازارلرندە آزالدىجە فيئاتلىرى ترقى بولدى . آليوره دينلەن و فرق  
فيئات او زره بنا ايديان هوانى معاملەلر چوغالدى . وانكلاترە امتعه سىنك براوروباي  
كىرە من اولدىغى جەتمەل اندرک يرى خ طولدرمق او زره فرانسە و هولاندا و بلچيقا  
و المانيا فابر يقه جىلىرى خر صلانوب سرمایهلىرىنىڭ تحملنىدۇن قات زىيادە ايشلەرە  
كېرىشىدىلر و سرمایهلىرىنىڭ نقصانى بونو و بولىچە كې او راق اعتبارىيە ايله طولدرمغە  
چىقىشدىللىن بومثالىو معاملات اعتبارىيە ايشه پك چوق طيانەميوپ بر جزئى سبب ايله  
سكته دار او له بىلوردى . الحالىل فرانسە ايله . متفقى او لان دولتلىر مالكىنلەك معاملات  
تجاريه سى غايت تىك و تەما كەلو برى يولده جريان ايدى يوردى .

ناكاھ لو بيك شەھرنىدە برمەم تجارتىكاھلەك اعلان افلاس ايدى يورمىي صانكە باروت  
محىز نە دوشۇن برقىغا جىم كېيى او روپانك عموما معاملات تجاريه سى الت اوستا يىتدى .  
بيكلىر جە تجارتى بىلدەن بىر طوبى اتدى . يىجه يىجه فابر يقهلىر قاندى . امنىت كلىامنساب  
اولدى . عملە كروھى كىنمندۇن عاجز قالدى . الحالىل تۈرىف او لىزى بىر قارىشقاڭ  
و پريشاناق ظەھور ايدى . واوروپايى مىلى كورلماش برمىسىت قابلايدى .

كرك ناپلليون و كرك متفقىلىرى بوكا بىر چاره بولق او زره هر درلو فداكار لغۇشك  
اجرسنه اقدام و حتى تقدما بىلە قىام ايتىدىلر ايشه دە بولىلە بىر بىحران عمومىنىڭ  
دۇفعە دولتلىك معاونىتى هىچچە مدار او له مىدى .

اول ائنادە او روپاچە مهم مواددىن بىرىسى مىسئلەء روحاينىه او لوپ بودخى کوندن  
کونه كسب مشكلات ايدرک بىر صورت خىمانىيە كېرمىكە ايدى .

شو ياه كە : مقدمما بىيان او لندىغى او زره پانا ساونونه بلده سىندە تخت توقيفده بولندىغى  
حالىدە ناپلليونك كافە تكاليفنە جواب ويرمكە ورھبان كروھىلە خەپىا مخابره ايدرک  
ناپلليونك كلىما عليهنە اجرا ايلدىكى مظالم و تعدىياته قارشى - و متعدد تعليمات و اصرار  
کوندرەمكە ايدى .

نالپیلون بومخابرات خفیه یه کسب و قوف ایدرک فوق العاده حد تلنبوب پایا اختلاطدن منع ایله یاننده ایکن اوج مؤتمن آدمیرلن بشقه کافه اجبا و خدمه سنک طرد و دفعه ایله مخابره ایتماسنی امر والنده کی اور ارقک کافه بارسنه ارسالیله فما بعد بر طرف ایله مخابره شدیده اجراسیله هر کسی ایتدی . و پایا ایله هم افکار اولنلر حقار نده معاملات شدیده اجراسیله هر کسی قورقوتندی . و بومسئله مذہبیه یی ایستدیکن وجهمه حل و تسویه ایتمک اوزره حزیران افرنجینیک اواسطنده فش نام قار دینالک تحت ریاستنده یوز قدر پسپیوس لردن مر کب بر جمعیت روحانیه تشکیل ایتدردیسه ده بومجلس روحانی بر چوق قیل وقال و مباحثه و جدال ایله مشغول اوله رق بر شیئه قرار ویره مدیکی جهته نالپیلون شهر اغتسوس خلاندہ اعضاسنندن بر قاضی حبس ایتدی . و مسئله روحانیه بالذات مناسب کوره جکی صورتندہ حل و تسویه ایتمک اوزره بوجمعیتی طاغتدی . دول سائزه نک احواله کانجه اولو ق دانیارقه دولتی اولدجه نالپیلونک صادق متفق اولوب محاصره بريه یي ممکن صرتبه اجرا ایدیوردي .

اما اسوج دولتی محاصره بريه نک اجراسنی متعدد ایسنه بوماده معامله تجارتیه سنه پک زیاده خلل کتور مکله غوتیبورغ اسکله سنندن قاچریلان امتعه کلیه دن اغراض عین ایدیوردی و اسوج قرالی بلا ولد او ملغه دانیارقه قرالینک متعلقاتندن او کوستمبرغ دو قهنسی کنندو سنه ولی عهد ایتش ایکن دوقه جناء وفات ایدیک اسوجلولر دیکر برو لی عهد آرامغه مجبور او ملغه فرانسنه مارشالرن دن و نالپیلونک اقربا سندن بر نادوتنی انتخاب ایدوب بو کیفیت هر نقدر نالپیلونک افکارینه مباین ایسنه ده رد ایده میه رک بر نادوتنی حشم و دارات ایله استوقلم شهرینه کوندردی .

پروسیا دولتی مقدمما دو چار اولدینی حال ضعفدن قورتیله میوب نه تدیر قول لانه جغنه هنوز برقرار ویره مشدی فقط رئیس الکلاسی اولان هاردمبرغ نام ذات دولتک اعاده شرف و شانخی موجب اوله حق اصلاحات اساسیه ایله اوغر اشیوردی از جمله تیسیست مصالحه سنک شرائط خفیه سنندن بریه پروسیا دولتک قرق ایکی بیک نفر دن زیاده عسکر بسله مامسی قضیه سی اولدینی حالده بو شرطه خلل کتور مکسزین پروسیاده کلی عساکر معلمه تدارکنے چالشیوردی .

شویله که: پروسیانک اک ماھ نفراتی انتخاب ایله طابورلر تشکیل اولنور و بو طابورلره ممکن اولدینی قدر عجمی نفرلر ادخال ایله تعلیم او لندقدن صکره مملکتلرینه کوندریلوب یرلینه دیکرلری النور ایدی . بو تقریبله کیده رک پروسیاده نفرات معلمه چوغالوب ظاهر اپروسیانک عسکری قرق ایکی بیکدن زیاده دکل ایکن بر قاج کون ظرفده یوز الی بیک عساکر معلمه دن مر کب بر منظم اردو تشکیل ایده بیلوردی . و نهایت بتون پروسیا اهالیسی معلم عسکر اولدی .

ایشته عصر میزده پروسیا دولتک قوئه عسکریه سنده مشهود او لان کمال تفوق  
فوق العاده نک مبدئی بو ترتییدر و بوقا عده اليوم پروسیا مالکنده جاریدر و شوراسی  
جای عبرت و انتبا هدر که قریب العهد ده پروسیا لولرک فرانسه یه غلبه کامله لری  
بو اصول عسکریه نک ثمره سیدر صانکه ناپلیون اول وقت پروسیا لولری او لیه صورت  
فوق العاده ده تضییق ایمکله فرانسه یه پایمال ایمک ایچون پروسیانی تهیئه اسباب  
لازمیه مجبور ایلمش اولدی اول وقت عموماً المانيا و علی الخصوص پروسیا اهالی سنک  
فرانسیز لره پک زیاده غیظ و عداوتی اولوب فرانسه نک تغلب و تحکمندن قور تلمق  
او زرده طاقم طاقم برلشه رک خفی مجلس‌لر عقد ایدرلردی و بو اغورده هر درلو  
فدا کار لخی کوزلرینه المشیر ایدی ..

پروسیا دولتی بو افکارده اهالی ایله قلبایا برابر ایسه ده علناً فرانسه یه قارشو حرکته  
جسارت ایده من دی فقط تدارکات حریبه یه اقدام واعتنا ایلر دی و بو اشناهه تدارکاتی  
بر مرتبه اشکاراً ایتمشیدی که ناپلیون بر لیندیه کی سفیری واسطه سیله در عقب بو تدارکات  
حریبه تعطیل او لمانز ایسه قطع مخابره ایله معاملات حریبه یه قیام ایده جکنی پروسیا  
دولتنه بیلدیردی ..

بیک سکن یوز طقوز سنه میلادیه سندن برو آوستريا دولتک اداره امور پولتیقیه سی  
مشهور مترنیک النه ایدی بو عاقل و مدب رذات اول وقت قدر دولتک محابر بات  
واقعه دن بر شی استفاده ایده میوب پک چوق یرلر غائب ایتدیکنی در پیش ایدر ک  
قولانه جنی تداری پولتیقیه ایله و طنیک اسکی شرف و شاتی اعاده ایدر ک الدن چیقمش  
او لان مالکنی استداد ایملک مقصدینه خدمت ایدر دی .. بو کره فرانسه ایله روسیه  
اره سنده محابه اماره لری بلو رو بده فرانسه نک ویانه ده کی سفیری او تو دولتندن  
آلش اولدی یعنی تعلیمات او زرده او ستریا دولتک بو بایده او لان نیاتی استعلام  
و تحقیقه قالرش قدده مترنیک تریسته حوالیسی حاوی او لان ایلر یا سنجانی یاخود  
له ستاندن بر مقدار یر اعاده او لندجه او ستریانک فرانسه اتفاقنده پایدار او له میه جغی  
ایما ایامشد .. کالم روسیه لونک احوال و حرکاته ..

او اشناهه ناپلیون خارجیه نظار تی دوق دو باسا نو یه الحاله ایدوب پرسپورغ سفیری  
موسیو دو قولنکوری دخی عنزل ویرینه موسیو دولورستونی نصب ایتمشیدی  
و دولورستونه ویردیکی تعلیماته فرانسه نک برعظیم حرب ایچون تدارکات سفر یه ده  
بولندیغی ایمپراطور علا کساندر ییدن کیزله میوب بلکه بو جهله روسیه یی اخافه و تهدید  
ایلمسی و بونک سبی روسیه لونک عثمانی محابه سنه ختم ویرد کدن صکره انگلتره لو  
ایله بر لشمنک نیتنده بو لمسنندن و حتی شمیدن انگلیز و امریقان قاچاقلرینه روسیه

دولتی طرفندن مساعده او لنسندن عبارت اولدیغی سو و یلسنی امر و تینیه ایامشیدی عالکساندر او لجه فرانسه نک تدارکات عظیمه سندن خبر دار او لوب اول باده کندو حسن نیاتندن بخشه بوحالدن موسیودوقلنقوره شکایت ایتمشیدی قولنقوره ایسه او ته دنبه و اصلاح ذات البینه سعی ایدرک دولتیه روسیه لو بینده مستعد ظهور او لان محاربه نک خیلی وقت تأخیرینه سبب اولمشیدی لورستون پرسبورغه کلوب بر قاج هفتنه تحقیقات لازمیه اعتقاد ایله عالکساندرینک افکارینه آشنا اولدقد اسکرنه ناپلیونه یازمش اولدیغی معروضانده دولتین بینده حرbi موجب بر مسٹله اولدیغی و جزئی همت ایله مشکلات موجوده نک بر طرف اوله بیله جکنی انها ایلدی . قولنقوره بارسه عودتنده ویردیکی معلومات دخی لورستون اشعارانی تأیید ایتدی ایسه ده ناپلیون صلحه کتفاسی حقده عالکساندرینک کوستردیکی آرزویه اعتقاد ایمیوب مراعی مجرد عثمانلو محاربه سنه ختم ویرمک او زره وقت قازانقدن عبارت اولدیغته ذاهب اولدی . قالدیکه کندو سنک اقصای املی بر قوه عظیمه ایله جانب شماله کید و بدہ دنیایی در تکمیلن عبارت ایدی . بناءً علیه تدارکات سفریه سعی اکمال ایچون بوجهمه وقت قازانلمش اولدیغندن طولانی تمنون او له رق همان تدارکات ابتدائیه سعی بیوتدی . وعظیم و هوانگ بر حرب ایچون ترتیبات کافیه به قیام ایتدی .

روسیه لو فرانسه ایله محاربه بیه مجبور اوله جغی ادله و امارات مشروحة ایله استدلال ایتد کده افلاقدن واژ چکوب هان بسار ایله بگدان کندو سنه ترک او لتفق و صربستانک استقلالی تصدیق قائمق شرطه بله برمصالحه نامه تنظیمی خلال حزیرانه باب عالیه تکلیف ایتدیسه ده باب عالی بو تکلیفی قطعاً رد ایله حال سابقه اعاده وابقاسی طلب ایلدی . زیرا روسیه لو نک فرانسه محاربه سنه حاضر لانقده اولدیغی اکلاشلمغانه و بوحالده طونه یالیسنده کی روسیه عسکرینک چکلمی امر طبیعی اولغله دولتعلیه کندی مرامنه موافق برمصالحه نائل اولق ایچون همان ناپلیونک روسیه او زرینه هجوم و اقتحام ایلسنه متظر ایدی .

بوصره ده ناپلیون دولتعلیه بی حربده دوام ایمک او زره تشویق ایله و کندی طرفنه میل ایتدرمک ایسته ایدی . دولتعلیه ایسه ناپلیوندن هرو جهمه مسلوب الامنه اولدیغندن فرانسه نک دائرة اتفاقه کیرمک ایسته و فرانزیزک اخطارانه اصلاح قولاق اصحاب ایدی و یکدیگره معارض اولان اورو با دولتلرینک کندو سنی جله چالشمری مجرد کندی پولتیقه لرینه آلت ایمک غرضه مبنی اولدیغی لا یقیه اکلامش اولدیغندن هیچ کیمسه ایچون جنکه کیرشمک ایستمزدی .

فقط باب عالی قریب العهدده اور پالولردن او کر نمش او لدینی اسان دیپلومانی ایله هر طرف اداره ایدرک کنندی ایشنى بحر مکه چالیشور دی . و دشمنلرینه الدانور کبی کورینه رک انلری الدادر ایدی . هاه نایلیون حقنده او لان طاری غناعنی بتون بتون او نوتیش کبی کورینور و فرانسه ایله اتفاقه حاضر کبی طاور انور ایدی . و فرانسه ایله رو سیه یتنده قریب العهدده محاربه ظهور ایده جکنه و اتفاق او لمشیکن و کلای دولتعلیه فرانسلر ایله او لان محاور آنده کویا که فرانسه و رو سیه دولتلری یتنده مستقر او لان مخالصتک مبدل خصومت او لسته ایسنانز کبی کورینورلر و صانکه بوکا صحیحاً اعتماد ایده بیلمک ایچون فرانسل اردوسنک ویستول نهرینی تجاوز ایتمسنه منتظر بولنورلر ایدی .

الحاصل و کلای دولتعلیه اول وقتی قدر نایلیونک یلانلرینه پل چوق الداندیلر لکن الدانه الدانه الداتی دخی او کرندیلر و بومعلومات جدیده دی اول باول انک مأمور لری حقنده صرف ایله مقابله بالتل قاعده سنه رعایت ایتدیلر یعنی بو ائداده فرانسه دیپلوماتلرینی اسان استهززا ایله ایجه آودوب الداندیلر .

جزائر سبعه مقدمه دولتعلیه یه ترک او لمشیکن مؤخر افرانسلو یدینه چکوب بعده انکایز لر زانطه و کفالونیه اطهاری ضبط ایله قورفه اطهاری فرانسه لویدنده قالمشیدی فرانسلو بورایه ارناؤ داق ساحلندن ذخیره نقل ایتمک ایستیوب اول وقت ایسه مالک محرومه دن ذخیره اخراجی رسماً یساغ ایدلشیدی و دولتعلیه جزار سبعه او زرنده کی حقوقنده واز چکمیوب مصالحة عامه عقد اولنه جغی وقت بو حقوقی استحصل ایتمک یتنده ایدی . حالبکه فرانسلونک استدعاسی او زرینه قورفه یه ذخیره نقی ایچون رخصت ویرسه فرانسل قورفه یه تصر فلرینی تصدیق ایتمش کبی بر معامله او له جغدن بو معنجه فرانسلو یدینه بر سر رشته ویرمش او لامق ایچون قورفه یه ذخیره نقیه یانیه متصرف تپه دلیلی علی پاشادن شکایت ایده کلکی کبی بو سنه دخی اشبود ذخیره ماده سی سر رشته ایدرک علی پاشا انکاتره لوی تو قیرو فرانسلوی تحقیر ایدیور زیرا قورفه دن بشقه زانطه و کفالونیا کبی انکاتره لو یدنده او لان اطهاری ذخیره ایله آملأ ایتدیکی حالده فرانسلو اچه سیله قورفه ایچون ذخیره ایستدکجه صائمدن امتیاع ایدیور دولت علیه اکر علی پاشای تأدیب ایمزا ایسه فرانسه ایمپراطوری منفردا انک او زرینه سفر اینده جکدر یولاو شندید اسان قولانمشیدی . دولت علیه دخی بروجہ مشروح قرانسلونک استدعاسیله قورفه یه ذخیره نقانه مساعده کو ستر مکدن احتراز ایدیور دی . فقط هم انلری قیرمیه حق و همده المارینه سر رشته ادعا ویرمیه جک اسان دیپلومانی

قولانیوردی . پارس ایلچیسی محب افندی دخی بویولده اسان قولانیق ایچون  
جمادی الا آخره نک اوچی تاریخنگاه کندو سننه تحریرات مخصوصه کوندر لشدر .  
اول ائتماده ایسه فرانسه ایله روسيه بینتنه کی برودت کوندن کونه زیاده اشمکده  
ایدی . هله آگستوس افرنجینک اون بشنده ناپلیونک روسيه ایلچیسیله و قوعبولان  
محاوره سننه نظرا آز وقت ظرفنده ایکی دولت بینتنه محاربہ ظهور ایده جگنده  
شک و شبھه قالمدی .

شویله که : اغتوسک اون بشنجی اخشارمی پارسدە مقیم سفرای اجنبیه سرای  
ایمپراطوری یه مدعو اوله رق واروب سالوننده صره ایله طور دقلرنده روسيه  
واوستريا ایلچیاری یان یانه تصادف ایتشلر ناپلیون طولا شهرق انلرک یانه واردقده  
ابتدا روسيه ایلچیسی قوره کینه اشنالق ایتدکد نصکره اکا خطاباً (وارشاویا  
طرفلرنده نچون عسکر جمع ایدیورسکنر غالبا بشقه بر ملاحظه کز وارد و دولت  
عثمانیه ایله بوآندک مصالحه ایتمدیکزه سبب فرانسه ایمپراطوریدر دیرا یامش سکنر  
لکن سبب سرسرکنر چن سننه عسکریکنری تکثیر ایدوب طونه یی قارشو چکدیکنر  
بو سننه عسکریکنری چکدیکنرden مغلوب اوله یورسکنر مصالحه مطلوب ایدن بویله  
جنک ایتمزمز له عسکرندن خوف ایتمک صورتی اظهار ایدیورسکنر اما ظنممه  
کوره سر لهستانی ضبط ایتمک ایسترسکنر لکن ایده میه جکسکنر لھه شمدی یه قدر  
قرال نصب ایتمیوب وارشاویا دوقه لغی اسمیله اوروپا دروننده اولان پرنسلدن  
اھل عرض وادیب اولان پرس که ساقسونیا قرالیدر انک اداره سننه برآقدم واکر  
اعلان حرب اولور ایسه لھه قرال نصب ایتمک مصلحتمه سهولت ویره جکدر لھ  
اھالیسی فرانس-لویه صداقت اوزره خدمت ایلدیلر فرانسه دولتی دخی لھک  
برد کرمنی سزه ویرمن مکر سزک عسکریکنر شو پارس جوارنده اولان (مون  
مرت) نام محاله کلورسه اولو قوت سزده لمی ضبط ایده بیلورسکنر و بینمذده منازع  
فیه اولان مواد کله جک تشرین اوله قدر نظام بولاز ایسه شمدیکی حالده المانيا  
درووننده بولنان عسکریمیه فرانس-هـ دن مجده تحریر اوونه حق یوز یکرمی بیک  
عسکردن یوز بیک نفرینی دخی علاوه ایله او زیرکنر واریم و باقی یکرمی بیک  
نفری دخی اسپانیاده کی عسکریمیه امداد ایچون کوندریرم خزینه لرم مالامالدر  
وبقدر عسکرک اداره سننده بخه کو جلت یوقدر سزک اچه کز یو غنک نوجه هام  
اداره ایده جکسکنر که اچه کز اولم دیغندن روسيه حدودی داخلنده اولان تلیبونی  
نام محاله عسکریکنری نقل ایده میکنری سز دخی بیلورسز اولدمبورغ دوقه لغی  
رین جمعینته داخل اولوب مصلحتمه تقویت ویرمک ایچون بود دوقه لغی فرانس-یه

الحاق ایلام او لدمبورغ دوقه‌سی ایمپراطوریکن اقر باسندن او لدیغنه مبنی خاطری ایچون بود و قهی آخر محملدن یولر تخصیص و بوماده‌نک بالذا کره رابطه بولسی ایچون بر قاج دفعه سزه تکلیف ایتش‌یکن اصغا ایمه رک آخر دولتلره شکایت ایلدیکن بوماده ایچون نمچه دولته نیجه شکایت ایده بیلورسکن که سزیج مصالحه‌سنده بوقدر یولرینی ضبط ایلدیکن و پروسیا دولته نیجه شکایت ایده بیلورسکن که دوستکن و متفق‌کن ایکن تیلسیت مصالحه‌سنده پروسیادن خیلی یولر اخذ و ضبط ایلدیکن او لدمبورغ ماده‌سی جمعیت عسکریکن و سیله اوله ماز بلکه هامبورغی فرانسه‌یه الحاق ایلدیکم ایچون سبب بوله بیلورسز و هامبورغک الحاق او لنسی دشمنک تجارت و مخابره‌سی کایا قطع ایچون لازم کشدر دشمن بوفرصی بولیحق براجنک منقطع او لاما مق ایچون تحریر یکدن خالی دکلدرحتی انگلتره لوروسیه‌لو ایله مخابره او زره او لدقانی کندو غزه‌لرنده دخی درج ایتمکده در لر و بوماده‌لری سکا کاره دفعه افاده ایلام سندخی دولته تحریر ایتش‌سن لکن دولتك طرفدن سکا جواب کلیور اویله ایسه بوماده‌لرک تنظیمی ایچون بر مرخص کوندرسو نلر بن مصالحه‌منک فسیخ او لندیغنى ایسته‌م دوست‌لغمزک بقا سی ایسترم لکن اولور او ماز سیلر له عسکریکن جمعیتی دخی چکه‌کم بر بیوک دولت بویله جزئی ماده‌لری و سیله‌ایدرک عسکر جمع ایتمک ایله وقت ضایع ایتمز کندی قوتنه نظر ایله همان حرکت‌ایدر ( دیدکده روسیه ایلچیسی تلاش ایدرک ) ( انگلتره غزه‌لرنده درج او لنان حوالده اعتبار او لنماملی زیرا ایستدکارینی طبع ایدر لر روسیه ایمپراطوری سزکله او لان دوست‌لغز بقا سی مطلوب ایدر و سز دخی ایمپراطوریمک درون‌سنده او لان اسراره و افسر ) دیوب سکوت ایدیجک ناپلیون اورادن آیرلش .

فردا سی نمچه ایلچیسی محب افندی ایله کورشده کده بمحواراتی حرف بحرف محب افندی یه حکایه ایتمکله برابر کندو رأی و مطالعه‌سی او لهرق اکرچه طرفین یکدیکنی او زریته سوق عسکر ایتمکده ایسلرده سیاق حاله نظر امحاربه‌یه بوسته باش‌لان‌ماز دیمش محب افندی دخی کیفیتی او لدیغنى کیجه شعبانک اوچی تاریخیله مورخاً باب عالی یه تقدیم ایلدیکن غریضه ایله عرض و بیان ایام‌شدر . مقدماتی افندی استعفا ایدوب باب عالیدن استعفاسی قبول بیورلش ایکن بردن بره فرانسلری اور کوتامک ایچون بر مدبختک دها پار سده اقامتی امر او لنووب بوائناهه ارتق عودته رخصت ویرلش و حتی یرینه مصلحتکنار تعین او لنان غالب افندی سواری مقابله‌سی پایه سیله خواجکان دیوان هایون سلکنکه ادخال ایدلش ایدی . بناءً علیه محب افندی در سعادته عودت ایتمک او زرها او لدیغندن واروب فرانسه باش و کیلی

ایله کورشد کده باش و کیل بکر شدن تازه مکتو بلریز کلدی دیه رک زیر ده بیان او له حق  
 رو سچق محار به سنه عساکر عثمانیه نك مظفر یتني بر تفصیل بیان ایند کدن صکره  
 ( دول تعیه نك مظفر یتندن پك محظوظ اولدق بزم المانیاده مارشال داود معینه ده  
 یوز یکرمی بیک و دانسقده یکرمی بش بیک و لهستانه قرقیزی متباوز و ساقسو نیاده  
 یکرمی ایکی بیکدن زیاده عسکریز وار بوندن بشقه ایتالیاده کی فرانسز عساکری  
 دخی فوج فوج حرکت ایله ایتالیانک طرف شماليسته تجمع ایدرك لدی الاقتصاد  
 تیروول و باویاره طریقیه روسیه حدودیه طوغری عزیته آماده او لغله دول تعیه ایچون  
 روسیه لویه دیورسیون اولندي ( یعنی فرانسز طرفدن روسیه حدودیه سوق  
 عسکر او لغله روسیه نك دول تعیه او زرنده اولان قوه عسکریه سی تقسیم و تفربیت  
 اولندي ) بوقدر عسکر ایچون طرفزدن یوز ملیون فرانق صرف اولنمش ایسه ده  
 دوستمز اولان دول تعیه یه فائده لو اولدیغنه بناء کوزل صرف اولنمشدر عد ایدرز  
 دول تعیه دخی غیرت ایدوبده برشانلو و شهر تلو مصالحه استحصلال ایاسون ) دید کده  
 محب افندی اکا مقابله ( مقدماسز وارشاویاده ایکن دول تعیه دخی روسیه لویه بویله  
 بردیورسیون ایتشیدی لکن انگلتره لونک ایکیوز قطعه تجارت سفینه سی روسیه لیمانلرینه  
 دخول ایتش او لدیغنى استخبارایتم دیجک باش و کیل بو سفینه لرک مقداری اولقدر  
 دکلدر و لیمانلر کیرمشلر ایسه دخی امریقاتک بی طرف پیراقلریله کیرمشلر در مع  
 مافیه بوماده روسیه لویه مایه معارضه اوله بیلور و بزم روسیه لو ایله یانمز بو لغله ایسه محاربه یه  
 حاضر ز و طرفزدن رین جمعیتی امر اسننه مکتو بلر تحریر او لغله انلر دخی عسکر لریله  
 حاضر و آماده در لر بحاله کوره روسیه لونک قارشو سنده اوچ درت یوز بیک عسکر  
 بولنه جقدر . بوندن قطع نظر اسوچلو دخی آماده در و پروسیا لونک عسکری بزم در  
 و نیچه لونک روسیه یه معین او لمیه جنی ظاهر در و بزم بوقدر جمعیتمن من ادم من مصالحه  
 تحصیل و روسیه لونک آرالق آرالق سلاحلانه منعندن عبارتدر . واکر روسیه لونک  
 عقل باشنه کلیو بده سنه آتیه یه قدر مخالفت او زره قالور سه بر معتاد فرانسنه دن تحریر  
 او له حق یوز یکرمی بیک نفر دخی الحالة هذه موجود اولان عسکر ه علاوه  
 او له حق واول وقت روسیه لونک قارشو سنده بشیوز بیک عسکر بولنه جقدر  
 روسیه لونک کاغدی چوق آچه سی یوق لکن بزم کاغدیز اولیوب همان ایشمزی  
 اچه ایله کوریز ) دیمی او زرینه محب افندی ( مقصد اصلی انگلتره لونک روسیه مصالحه سیدر  
 بونه وقت حاصل او له حق ) دیکله باش و کیل ( انگلتره لونک روسیه دن امیدی  
 منقطع او لدقده البته مصالحه یه مجبور اولور و بو دخی معلومکز او ایسونکه بزم اسپانیا  
 و پورتگز طرف لرنده مصالحتلریز پك کوزل کیده یور والیوم اول حوالیده بولنان

عسکر یمزدن ماعدا حین اقتصاده سرحدلر یزه سوق او لندن ایچون او چیوز بیک عسکر یمز وارد و بونلاردن بر نفرینی رو سیه مصالحتی ایچون جلبه محتاج دکاز و فرانسه سواحات دائرا مادر محاافظه سی ایچون پاک چوق عسکر یمز وارد . ایشته عود تکزد به بخبرلری دولتعلیه یه کوتور رسکز ) دیوب محب افندی دخی و داع ایدر ک یانندن آیرلدی و بمحاوره دخی یه شعبانک او چی تاریخینه باب عالی یه تقدیم ایلمش اولدینی عرضه سمنده بر تفصیل بیان ایلدی .

باش و کیلک مرامی محب افندی ی قاندیرو بده دولتعلیه ی فرانسه نک دائرة اتفاقنه آلمقدن عبارت اولوب محب افندی ایسه بونجه سنه لردنبرو پارسدہ بویله پاک چوق قلاشاقلر دکاه مش وهیج برینک اصلی فصلی اولمدیغی بالتجربه اکلامش اولدیندن بومثلاو خواییده سوزلره اصلاحاً قولاق آصمادی و نایپلیونک رو سیه ایپراتور یاه اتفاقند نبرو پارسدہ فرانسز مأمور لرندن کوردیکی معاملات تحقیر یه هیج بروقتنه او نو ده مازدی و همان جهان سنه لغت دیه رک درسعاده عودت ایتمک او زره بولندیندن فرانسز مأمور لرینک مستهزیانه اولسون یوزلرینه کولمک بیله ایستمزدی . سائر مأمورین دولتعلیه دخی فرانسه و رو سیه بربری او زرینه هجوم اید و بده بوصره ده دولتعلیه رو سیه لوایله بر کوزجله مصالحه عقدینه موفق اوله رق یان کاوب سیره با مقام و مقدمان نایپلیون رو سیه لو ایله عقد مصالحه اید و بده دولتعلیه یا لالکن بر اقدیغی کبی بو کرده دولتعلیه دخی رو سیه لو ایله عقد صالح ایدیو برو بده نایپلیونی آچقده بر افق آرزو سمنده ایدیلر .

هله فرانسه و رو سیه یانندن کی برودت و مباینت زیاده لشه رک طرفین کمال سرعت و شدت ایله علناً تدارکات حریبه یه باشладی و ایلو افرنجینک اون طقوزنده نایپلیون هولاندیه کیتیمک واشای راهده بالذات بعض تدبیر حریبه یه نظارت ایتمک او زره پارسدن حرکت ایلدی . کالم محب افندینک کیفیت عودته .

اول اشاده محب افندی پارسدن چیقمق او زره ایکن مصلحتکنار غالب افندی آخر جه خسته اولغله شاید که وفات ایده جلک اولور ایسه معیننده براغلان ترجمانک مصالحتکنار و کالتنه تعیین او لندیغی میان محب افندی احتیاطاً بر مکتب یاز و ب ترجمانه ویره رک کندوسی مارسلیایه عنیمت ایتمشیدی . چند روز ظرفنده غالب افندی وفات ایتمکله ترجمان طرفدن مکتب مذکور فرانسنه خارجیه نظارتنه ویرلش نظارت تجده دخی ترجمانک مصالحتکنار و کالتی قبول ایدلش اولدینی محب افندی یه یاز لمشدر .

محب افندی بحر آ درسعاده کلک او زره مارسلیادن سفینه یه بنوب دکزه آچلقده

بر شد تلو فور تنه ظهور ایمکله دونوب و طولون ترسانه سنه چیقوب هوا ساکن او لدقده کتیخداسی منیر افندی و بعه سنک اکثری ینه بحر آ در سعادته کلک او زره آ نلری سفینه ده براغوب کندوسی بر قاج نفر اتباعیله برآ عوده قرار ویرمکله چند روز مرور نده طولوندن حرکت و تیسا شهری واول وقت پایانک مقری اولان ساونا بلده سی وجنویز و مانطوه واودتا واودین و قوریچه ولو بیاتا بلده لری طریقیله خرو استان ایچندن کچه رک عید فطر ده بوسنه ایاتی مضافتندن دویچه قلعه سنه واصل واورادن دخی ینه برآ بوسنه ایالتندن کچه رک ادرنه طریقیله ذی الحجه نک سکننجی کونی در سعادته داخل او لشدرو بز کله لم شمدی اردوی هایونک احوال و حرکاته .

### \* وقایع اردوی هایون \*

بالاده بیان اولندیغی او زره روسیه لو کچن یازین رو سحق و نیکولی قلعه لرینی و قیشین لو بخه قصبه سی استیلا ایله شمنیده مشتائین او لان اردوی هایونی تهدید ایلمش ایسه ده بمحار به لرده کندوسی دخی فوق العاده زده لنش اولندیغی حالده فرانسه لو ایله اره سنه رونما او لان برودت و مبایتندن ناشی لهستان بو ینه کلیتو عسکر سوق ایمکه مجبور اولندیغی جهته له طونه یالیسنه او لکی کبی کلیتو عسکر بولندره میه جغه دن چکیله رک طونه خطی او زرنده طو پلانگه مجبور او لمشیدی .

صدر جدید لاز احمد پاشا ایسه مقام صدارته کلکیک کبی رو سحق استخلاصی املنه دوشمکله جمادی الا آخره نک آلتنجی پخشنبه کونی اردوی هایونده موجود او لان طوائف عسکریه استصحاب ایله سبکبار او له رق شمنیدن حرکت ایله روسیجغه ایکی بوجق ساعت مسافه سی او لان قاضی کویی مر حله سنه وصول بولمشیدی . فرداسی تجسس احوال ضمته ایلرویه سوق اولنان اون بیک سواری روسیه لولر ایله لدی التقابل درت بش ساعت چرخه جنکه ایتدکدن صکره روسیه عساکری روسیجق خارجنده یامش اولدقلاری استحکمات ایچنه کیروب تحصن ایمکله عساکر اسلامیه دخی دونوب اردو کاهه کلدي .

بعده جمادی الا آخره نک اون او چنجی پخشنبه کونی هیئت مجموعه ایله دشمن او زرینه حرکت او لهرق با غلر باشند برو طرفنده جنکه کیریشلادی والتی ساعت قدر مردانه محار به ایدلادی روسیه لو دن برو طوب ایله اوچ عدد جیخانه عربی و برمقدار اسیر الندی و برجنرالری ایله خیلی نفر لری ائتلاف او لندی فقط حرکت امتدادی

وحرارت هوانک استدادی حسیله ایک طرفک دخی تاب و طاقی کسلدی بوجهته طرفین اردوکاھلرینه چکلدي .

برفاج کون اسـتـراـحتـدنـ صـکـرـه سـرـدارـ آـکـرـمـ اـرـدـوـ هـایـونـ اـیـلـوـ حرـکـتـ اـیدـرـکـ روـسـجـقـ قـصـبـهـ سـیـ دـائـرـاـ مـادـارـ تـحـتـ مـحـاـصـرـهـهـ النـدـیـ وـاوـجـ کـرـهـ مـرـدانـهـ يـورـوـیـشـ اوـلـنـدـیـ .

بوـاشـادـهـ روـسـیـهـلوـ طـوـنـهـنـکـ قـارـشـوـ یـقـهـسـنـدـنـ بـرـوـطـرـفـهـ بـرـمـقـدـارـ عـسـکـرـ اـمـرـارـ اـیـلـهـ روـسـجـقـدـهـ کـیـ قـوـهـ عـسـکـرـیـهـسـفـیـ تـزـیـدـ اـیـلـدـیـ اـیـسـهـدـ نـهـایـتـ اـرـدـوـ هـایـونـهـ مـقاـومـتـ اـیـدـهـمـیـجـکـنـیـ اـکـلـادـیـ وـجـادـیـ الـآـخـرـهـنـکـ اوـنـسـکـنـجـیـ صـالـیـ کـیـجـهـسـیـ روـسـجـنـیـ تـخـلـیـهـ اـیـلـدـیـ وـفـرـدـاسـیـ عـسـاـکـرـ اـسـلـامـیـهـ مـظـفـرـاـ روـسـجـغـهـ دـاخـلـ اوـلـدـیـ .

روـسـجـغـکـ بـوـجـهـلـهـ تـسـخـیرـ وـاسـتـخـلـاـصـ اوـلـنـدـیـنـیـ خـبـرـ مـسـرـتـ اـثـرـیـ درـسـعـادـتـهـ واـصـلـ اوـلـدـقـدـهـ طـوـپـلـارـ اـنـداـخـتـیـلـهـ شـنـلـکـ اـیـلـدـیـ .

وـبـوـمـزـدـهـ اـیـلـهـ کـلـانـ تـاـنـارـهـ قـپـوـطـ وـمـتـعـاـقـبـاـ مـعـرـوـضـاتـ رـسـمـیـهـ اـیـلـهـ کـلـانـ دـوـاتـدـارـ سـرـدارـ اـکـرـمـیـهـ قـوـنـطـوـشـ کـوـرـکـ وـیدـیـ قـوـلـوـ مـطـلاـ چـلـنـکـ وـایـکـنـ ۰ نـفـرـ خـدـمـتـجـیـسـنـهـ بـرـرـ اـعـلـیـ سـایـهـ قـپـوـطـ وـبـشـرـ قـوـلـوـ بـرـسـیـمـ چـلـنـکـ وـتـلـیـخـیـصـ تـاـنـارـیـهـ بـرـاـعـلـیـ سـایـهـ قـپـوـطـ اـیـلـهـ یـدـیـ قـوـلـوـ بـرـسـیـمـ چـلـنـکـ اـحـسـانـ بـیـرـلـدـیـ .

بعـدـ بـرـوـجـهـ بـالـاـ روـسـیـهـلـوـنـ اـنـانـ طـوـپـ وـجـبـخـانـهـ عـرـبـلـیـلـهـ اوـتـوزـ نـفـرـ اـسـیرـ درـسـعـادـتـهـ وـرـوـدـ اـیـمـکـلـهـ اـیـصـالـهـ مـأـمـوـرـ اوـلـانـ اـیـکـنـ ۰ نـفـرـ خـدـمـتـکـارـلـرـیـهـ سـمـوـرـ کـوـرـکـ اـیـلـهـ بـشـرـ قـوـلـوـ وـالـتـوـنـ یـالـدـزـلـیـ بـرـسـیـمـ چـلـنـکـ وـایـکـنـ ۰ نـفـرـ خـدـمـتـکـارـلـرـیـهـ بـرـرـ اـعـلـیـ سـایـهـ قـپـوـطـ اـیـلـهـ اوـچـرـ قـوـلـوـ بـرـسـیـمـ چـلـنـکـ وـیرـلـدـیـ .

الـحـمـدـلـلـهـ عـلـیـ الـقـامـ وـالـصـلـاـهـ وـالـسـلـامـ عـلـیـ سـیدـ الـانـامـ وـعـلـیـ  
آـلـهـ الـاـمـجـادـ وـاـسـحـابـ الـكـرـامـ

\* جـلـدـ تـاسـعـهـ ذـيـلـ وـعـلـاـوـهـ اوـلـانـ صـورـ مـحـرـاتـ وـمـعـاهـدـاتـ \*

( ۱ )

\* عـلـمـدـارـ مـصـطـقـ پـاشـاـ طـرـفـدـنـ قـاضـیـ پـاشـیـهـ کـونـدـرـیـلـانـ \*

\* مـکـتـوبـ سـامـیـ صـورـتـیـ \*

سعـادـلـوـ مـکـرـمـلـوـ مـودـلـوـ قـرـنـدـاـشـ حـضـرـتـلـرـیـ

درـسـعـادـتـهـ قـدـوـمـ خـالـصـانـهـمـزـیـ تـبـرـیـکـ وـاـخـلـاـصـ درـوـنـلـیـنـیـ تـمـهـیدـ مـعـرـضـنـدـهـ فـرـسـتـادـهـ وـاسـرـاـ بـیـرـلـانـ تـحـرـیـرـاتـ مـشـیرـلـیـرـیـ رـسـیـدـهـ حـیـزـ وـصـوـلـ وـمـفـهـومـ وـمـزـایـاسـیـ اـطـلاـعـ خـلـوـصـورـیـ اـیـلـهـ مـشـمـولـ اوـلـوـبـ اـیـفـایـ لـازـمـهـ رـسـمـ آـشـنـایـ وـمـوـدـهـ وـاقـعـ اوـلـانـ

رعايت دستور يلرندن حاصل اولان مخطوطه مكتابه درجه کاله موصول وارسال  
بيوريلان بربو غچه هدئه شريمه لرى دخى واصل اولوب نهاذه جاي قبول او لمشد  
جناب سعادتلرى دولتعليه نك صادق و حميتكار وزراي عظامندن اولوب خدمات  
سلطنت سنه ده التزام بيوردقلىرى سى و صداقت و شمدى يه قدر ظهوره كلان  
حميتكارى و غيرت دستور يلردى سماعا معلوم خالصانه من اولهرق حق مشيريلرنده  
غابئانه مخصوصىچه خلوص و محبتمىز حاصل اولوب مخلصكزك دخى مقصود و مرام  
الحق دين و دولته خدمت و صداقت غرضندن عبارت اولمك حسيبله اصدقائى سلطنت  
سنه و مخصوصا ذات مشيريلرى مثللو حميتكاران دولتعليه ايله يكوجود اولهرق دين  
و دولتكز برخدمت پسىندىد وجوده كتورمك و سفر مصالحتىده دخى سطوت  
قاھره سلطنت سنه ي اظهار ايمك اقدم افكارمدر قالىكە ولۇ نعمتمز اولان  
دولتعليه نك قيامى زبور افزاى تخت خلافت بولنان افدييلريليزك و كلادى سلطنت سنه  
حقلرنده حسن نظر و توجهلىرى ايله اركان دولتعليه نك حصول امنيت و اتحادىنه منوط  
اولدىني ئاظاهى اىكن خداوندكار سابق سلطان مصطفى خان حضر تلىرى دولتكز خائن  
و صادقى بىلمىوب روم ايلى و اناطولى خانداتى تو حيش و تغير ايمك حسيبله بىرمىزك  
الى ايشه يالپشميوب هر طرفدىن دين و دولتكز دشمنلىرى يقه مزه صاريلوب معاذ الله تعالى  
بودفعه دين محمدى مضمىحل او لمق درجه سنه واردىني مستغنى ئياندر بناء عليه خداوندكار  
اسبق سلطان سليم خان افدمن جله مزك ولۇ نعمتى و افدىسى او لموق مخلصكز  
و جناب سعادتكز چراغ خاصى او لدېعىزدىن دولتعليه نك بر كىشىتى او لمقدن و قايتى  
وجهان وجهانىانك امن و آسايشى ضمتنىد انى اجلاس اىچون بوقدر مسافه بعىده  
طى ايذوب كلىشىدم الحق مقدىجە مررسول صوب سعادتلرى قلنان قائمە خالصانه مزدە  
تمەيد قىلدىني وجهمە ارادە حق بىشقە يوزدن تعلق ايذوب سلطان محمود خان افدىمىز  
جلوس بيوردىل .

هر نقدر استحقاقىز يوغىسىدە مەھر ھايونى مخلصكزه عنایت و احسان بىوردىل  
فەلە الامد جناب بارى سلطان محمود خان افدىمىز كىي ملك خصات بريادشاه احسان  
ايلدى اخلاق و اطوارى جتمىكان سلطان سليم خان افدىمىزه بىكىز انشاء الله الرحمن  
سائە ھايونىنده عالمك كسب آسايش و راحت ايمىي الطاف الالهى دن اقدم مامولدر  
لەن دورسابقىده جله مزك و حشت و نفر تىز جەتمەر و سىھ و فرانسە و سائە دولغىرمتقىقە  
دولتعليه كوزىنە كسىرىمش و دولتعليه نك اساسنە و هن و خلل كىش او لدېعىزدىن  
باچمە اركان دولتعليه و اصدقائى سلطنت سنه يكوجود اتحاد اولهرق دولتعليه نك  
اسباب تأييدىيەسىك استحصالنە همت او لىق لازمەدن و انشاء الله جملەنڭ كوكل بىرلىكىلە

بو طرف اقتضا ایدن نظامی و یزد کدن صکره دشمن کوزینه ارائه سطوت ایچون  
 مخلصکنگ سفر هایونه عنیتمز مصمم او لان مواددن اولغین دین و دولتک خدمتند  
 بر لکده بولنق ایچون جناب دستوریلرینک دخی تشریفهای اخص مطاویزدر  
 شویله که : ذات سعادتلری سائره مقیس او لمیوب حیتکاران وزرای عظام حضراتند  
 اولدقلرینه بناء طرف مشیریلرینه میل درونز برکال و درکاردر و مقدماء عسکر  
 ماده سمنده هر نقدر دخواه دولتعلیه یه موفق اولنه ماماش ایسهده تحریر و تنظیمی  
 خصوصنده ظهوره کلان مساعی واستقامت دستوریلری موبو عند منده معلوم  
 اولدینی مقدمه لرده مسموع خلوصوری اولدینگندن غیری دور سابقه ده لغو نظام  
 جهیله تحریر اولان نفرات متفرق اولشلر ایسهده اکثریسی ینه اولحوالیده  
 اوله جقلرندن انلرک دخی جناب مشیریلرینه متعلق اولنلرندن بر قاجیک آدم تحریرینه  
 طرف سعادتلرینه رخصت درکار اولغین نقدار مکن اولور ایسه سریعاً تحریر  
 واولوجهله دائرة مشیریلرینی تکشیره همتلری محول عهدہ حیتیلریدر و نظمات سابقه نک  
 اعاده سی دخی منوی ایسهده اول امرده مقدم اولدینی و جهله تحریرینه تشبیت اولنه  
 ین الناس تكون قیل و قالدن خالی اولیه جغنه بناء شمیدیکی حالده دائرة دستوریلرینه  
 تفکیجی نفراتی نام و شایعه سیله ترتیب و تحریر اولنق اقتضای حالدندر و بولنرک لازم  
 کلان علوفه و تعیناتلری جانب میریدن اداره و اعطای الونوب جناب سعادتلرینه ثقلت  
 و ضرورت چکدیرلر احاصی جناب سعادتلرینک حسن صیت و شهرت و خدمات سلطنت  
 سینه ده درکار اولان مساعی و حیتیلری سامعه کذار من او له رق مخلصکنی مخصوصه میل  
 و خلوصکنی مجبور ایتش اولوب مرادیز دخی مجرد دو ولتعلیه نک اعاده آسایش و نظامی  
 قضیه سی اولدینگندن بومقصود دک جناب دستوریلری مثلاو حیتکاران و اصدقایله بالاتحاد  
 اجراسی غرضندن عبارت اوللله کیفیت معلوم سعادتلری بیورلدقده مقتضای مهم  
 آشنایی و حیتکنی و اقتضای تحریر و اشعاریز او زره دائرة دستوریلری موجودندن  
 بشقه او له رق تفکیجی نامیله او لحوالیده جناب مشیریلرینه متعلق او لان نفراتندن ایکی  
 او چیک مقداری عسکر تحریر و تنظیمه هان بالا ستصحاب در سعادته موائلته  
 همت و مسارعت و کیفیتی تحریر و اشارت بیورملری سیاقده قائمه مودت تحریر  
 و فرستاده نادی سعادتمصیرلری قیلمشدر ان شاء الله تعالى لدی الوصول بوبایده او لان  
 و صایا و افاداتمزی شفاهای دخی تفهم ایچون قپو کتخدانک بندله لری مخصوصه صوب  
 سعادتلرینه کوندر لکله کافه افاداتمزی انک تقریرندن معلوم مشیریلری بیورلدقده  
 بروجه محتر حرکته همت بیورملری مأمولدر فی ۲۷ جمادی الا خرہ سنہ ۱۲۲۳

(۱)

## \* صورت سند اتفاق \*

الحمد لله الذى ايد الاسلام برجال قاموا على ساق واحد واتفاق والصلوة والسلام على سيدنا محمد الذى رفع عن امته النفاق والشقاق وعلى الله واصحابه الذى اجتهدوا في سبيله بالوفاق (اما بعد) سبب تحرير كتاب ميامن نصاب اولدر كه جمله نك ولی نعمتى اولان دولتى عثمانى سلطنت محمدية اولوب باعون حضرت خدا ابتدای ظهور ندن الى يومنا هذا مظہر اولدینی فتوح غالیت وشان وشوکت اتحاد واتفاق ورفع نفسانیت وشقاق ایله حاصل اولدینی وارسته قیداشارت ایکن برمدند ببرو اقتضای کردش چرخ کردانه شیرازه اجزاء نظام پریشان ووکلای دولت بیننده وطشره مالک خاندانلری میاننده اسباب شتادن ناشی نفسانیت وشقاق حالاتی نمایان اولق ملاسسه سیله سلطنت سینه نك قوتی صورت آتشته مبدل وداخلاً وخارججاً نفوذی مختل وبوحالت باي وکدا واعلى وادنى حقنه يعني عموماً ملت بيضای احديه يه مورث وهن وخلل او لغاه رفته رفته نه صورت کريمه يه منتج اولدینی وبغير حق واقع اولان فضائح معلومه تقریبله اساس سلطنت مندرس اولق رتبه سنه واردینی اعترافکرده صغار وکبار اولوب (فاعتبروا ياولي الابصار) نص جليل الشافی او زره سوابق معاملاتدن اخذ عبرت ودعایم نظام دین ودولتی اقامه واحیاء کلمة الله العلیا بیت خیریه سیله بوتشتک اتفاقه تبدیله واولو جهله دولت علیه نك قوت کامله سی اسبابی استحصل واظھاره بذل مقدرت ایلمک عهده دیانت وذمت صداقه متهم وواجب اولدینی جمله من درک واذغان برهه مجالس متعدده عقداً لنهر ق جمله من یک وجود اتحاد واتفاقه احیای دین ودولتھ صارف وسع و مجھود اولوب اکمال قوت ذاتیه ومواد سائۀ ملکیه مذاکره وضوابط حسنە سی شیرازه بند استشاره ایتدیکمزه مبنی اشبوا اتفاق شرائطی دخی بر وجه آتی سندھ ربط و توثیق ایتشردر .

شرط اول شوکتلو مهابتلو ولی نعمت عالم ولی نعمتمز افندمن حضر تلری قطب دائرة دولت ابد مدت اولمليه کرک ذات شوکتسمات ملوکانه لرینه و کرک تشید بنيان سلطنت سینه لرینه حضرت رب العالمين اطف واحسانه استناد وامداد روحانیت جناب رسالتپناهی یه تو سلا جمله من معهد وضامن اولوب وقتا من الاوقات کرک وزرا وعلماء ورجال وکرک خاندانان وکرک باجهاء او جاقدر طرفدار ندن قول و فعل اسر او علناً برکونه اهانت وخلاف امر ورضا طور وحرکت ظهور ايدرسه بعد التحقیق جسارت ایده نك تأدیب و عبرت قیلمسته داخلاً وخارججاً جمله من بالاتفاق اقدم وغيرت ایدوب بماده ده مسامحه ظهور ايدرسه انك دخی بالاتفاق تأدیب وتنکیله جد تام اولنه . وبو

( دائرة )

دائره اتفاقه داخل اولميان بولورسه جمله من آکادعواجی اولوب قول و فعلا شرط اتحاده رعایت ايلمسنه و داخل او مسنه جمله من طرفدن جبر اولنه والحاصل شوکتماب افده من کرک ذات همایونلرینه و کرک مالک و قوت سلطنت سنیه واوامر عليهلرینك و مراضی عليهلرینك محافظه سنه و فساد و اهانتدن و قایهسنے مالاً و بدنا جمله من عموماً تعهد و تکفل ايدوب کندولري Miz حیاتنده اولدیقه ذاتلری Miz و حیاتنده اولمدجه او لاد و خاندانلری Miz ضامن اوله و بو وجهه جمله من تقدیه حسن توجه حضرت پادشاهی درکار اولملغله ایفای لوازم شکر کذاری و خدمتکاری به علی الدوام صرف یارای لیاقت قلنے .

**شرط ثانی** دولت علیه نك بقاسی و قوت و شوکتک تزایدی جمله من ک ذات و خاندانلری Mizه مابه البقا اولدیغنه بناءً جمله من بیشته بالمندا کره قرار ویرلدیک اوزره تزاید قوت سلطنت ایچون مالک خاقانیه دن تحریری ترتیب اولنان عساکر و نفراتک مجالس مذاکراته ویریلان نظام موجبیجه دولت عسکری او لهرق تحریر و تکمیلهه وعلى الدوام بقاسنه جمله من سی و اقدام ایدوب نظام و رابطه لرینه داخلاً و خارجاً جموع ارکان و خدمه و خاندان جدتام ایلیه لر . واشبیو عسکر ترتیبی ماده سی قوام دین و دولت ایچون اتفاق آرا ایه قرار بولمش اولدیغنه منی اتفاق زمان ایه بو خسراندز یاخود شویله در بویله در دیو تحریریک ارباب فساد و حسد ایه تغیرینی کمسنه تجویز ایدرو و احقاله طرفدن اعراض و مخالفت او نورسه جمله من علی الدوام دعواجی اولوب تقییح و فسخ و تغیرینه جسارت دکل فتح شفه ایدنی خائن بیلوب على الاتفاق تأدب و دفع و رفعنه جمله من اقدام و غیرت ایلیه و بو باده بریز مخالفت ایلمیه و دولت علیه نك هرنه طرفدن او لورسه او لسوون دشمنی ظهور نده عموماً مقابله سنه سرعت عنیمت ودفع و تنکله صرف مقدرت ایتمک اساس نظامدن اولملغله بواسوک بر و قنده مغایری حرکت واقع او لیه .

**شرط ثالث** قوام و فر سلطنت جمله من ک اقدم آمالی اولوب بو باده على الاتفاق غیرت ایلمکه معهده اولدیغمه منی تزاید قوت ایچون تکشیر عسکره اقدامز مثللو کرک بیت المال مسلمینک و کرک واردات دولت علیه نك محافظه سنه معهده اولوب محلرندن تحصیل و تادیه سنه وتلف و خساراتدن و قایه سنه واوامر احکام پادشاهینک انفذ و اجراسنه و هر کم مخالفت و عدم اطاعت ایدرسه بالاتفاق تأدبینه جمله من معهده و متکفل اولملغله بواسوکه دائم رعایت اولنه .

**شرط رابع** دولت علیه نك او ته دنبو اصول نظام و قانونی کافه امر و نهی پادشاهی خارج و داخل جمله ارکان و وکلایه مقام و کالت مطلقه دن صدور ایتمک صورتی اولملغله بعدازین هر کس بیوکنی بیلوب وظیفه سندن خارج اموره تصدی ایلمیه و کافه امر و نهی مقام صدارت عظمادن صدور ایلیه واول امر و نهی محض

امر ونهی پادشاهی اول ملغاه خلافه کمسنه جسارت ایلیمه و هر کیم امور ندن خارج و ماموریتی اولان مصلحت دن زیاده آخر ک مأموریتنه تصدی ایدر ایسه جمهه من دعواجی اولوب فلانک مصلحت فلانک مأموریتی ایکن فلان ذات شو وجهه مدالخه ایتمش دیو اول مأموریت دن رفع او لئنسنه و تعرضاک علی العموم رفیله هرامور مقام وکالت مطلقه یه عرض واستیدزان او لئه رق امر و رأی صدار پنهاشی او زره حرکت او لئنگه جمهه من ک تعهد ندن بشقه مقام صدار تعظم ادان دخی خلاف قانون و محل تعهد ارتکاب وارتشا و کرک طشره یه و کرک امور داخلیه یه متعلق دولتعلیه یه عاجلا و آجالا مضر اوله حق سائر کونه مکاره ه ابتدار او لئور ایسه جمهه من دعواجی اولوب بالاتفاق منعه اقدام ایلمعز شرط اوله و منعی بکا سویلیدیلر دیو اول و کیل مطلق سویلیانلر دن بریسنه عن و مفتریات ایله نفسانیت ایدر ایسه انک دخی منعه و محافظه سنه جمهه طرف دن تعهد او لئنگن بونله دخی دائم مراعات او لنه .

**شرط خامس** ذات هایونک و قوت سلطنتک و نظام دولتك محافظه سنه جمهه من کفیل و معهد اولدیغمز مثابو کرک ممالک خاندانلری و جوهنک دولتعلیه دن و کرک داخله او لان رجال وارکان دولتك بربرندن امنیتی شرط اعظم و تحصیل امنیت واطینان دخی جمهه نک اتحاد واتفاقیه بربرلرینه کفالت و ضمانه متوقف ایدو کی امر غیر مهم اول ملغاه دائرة اتفاقه داخل او لان کرک خاندان واعیان و کرک وکلا ورجال بربرلرینک ذاته و خاندانه کفیل وضامن اوله شویله که : خاندانلر دن بریسنه خلاف شرط اتحاد برحر کتی تبین ایتمد کجه طرف دولتعلیه دن ياخود طشره لرده وزرا و بربرلرندن تعرض واهانت وسوء قصد و قوعه کلور ایسه او زرق و یقین دینامیوب جمهه من دعواجی اوله رق متجامس او لانک تأدیب و دفعه بالاتفاق اقدام او لنه و کندولری حیاته ایکن کندولرینه وبعد الوفات خاندانلرینک بقای محافظه سنه جمهه وکلا ضامن و معهد او لملریله او لان خاندانلر دخی زیر اداره لرنده او لان اعیانلر و وجوهه ضامن او له لر او مقوله اعیان و وجوهه خاندانلر دن بریسی طمعا ياخود وجه آخر ایله نفسانیت و برکونه سوء قصد ایتیوب اکر خلاف تعهد و رضا برکونه جنیحه و جنایتی ظاهر او لور ایسه بعد التحقیق مقام وکالت مطلقه دن بالاستیدزان دفع و رفعه او ل خاندان اقدام ایدوب برینه آخرینی انتخاب ایلیه و هر کس عهد دسنے محول محل حدود ندن خارج برقرارش محله تعرض و تصدی ایتیوب هر کیم تجاوز ایدر ایسه او زرق و یقین دینامیمه رک جمهه دعواجی اولوب منع ایلیلر و متبه او لمز ایسه باعث شقاق او لانک دفع و تسلیمه بالاتفاق اقدام او لنه و جمهه و جوهه و خاندانلر واعیان ممالک یک وجود اولوب علی الاتفاق دفع اختلال و شقاقه شد ناطق

ایلیه لر . و هر کیم فقرایه ظلم و تعدی ایدر و شریعت مطہر نک اجراسنه مخالفت ایلر ایسه انک دخی تأدیب و تربیه سنه بالاتحاد سی او لنه وجمله خاندانلر و اعیانلر حقوق ده بوجهمه تکفل اولنديني مثلاو کلا و علما و رجال و خدمه سلطنته دخی وقتا من الاوقات تحریک و افساد ایله بر طرفدن بر کونه اهانت و سوء قصد و قوعه کیسنه و تأدیبینی موجب جنحه سی جمله عندنده کر کی کی تعین ایتمد کجه نفسانیه تکدیر اولنامه سنه ذات و خاندانلرینه جمله خاندانان و وجوده کفیل و معهد او ملری ایله بروقتده خلافه حر کت او لنه و اکر حسب البشریه برینک جنحه سی ظهور ایدر ایسه اول جنحه جمله عندنده بعد التعین مقام صدارتدن تهمته کوره تأدیب او لنه .

شرط سادس آستانه ده او جاقلردن و سائره دن بر کونه فته و فساد حادث اولور ایسه بلا استیزان جمله خاندانلر آستانه يه و روده شتاب ایدوب متاجسر اولنبرک واول او جاغلک قالدیرلمسنه اکر صنف ایسه بودفعه باعث فته اولان بوغاز قلعه سی نفراتنک قالدیرلديني مثلاو کندولری قهر و تنکیل و دیرلک و اسامیلری رفع اولنمق واشخاصدن ایسه هرنه طبقه دن اولور ایسه او لسون بالتحقيق اعدام قلنمک خصوصنه جمله خاندان و وجوده مالک معهد و جمهه سی او لوپ آستانه نک امنیته واستحصل اسبابه کفیل او لغاه بورابطه قویه نمکوله اسبابه توقف ایدر ایسه استحصلانه بالاتفاق وعلى الدوام اقدام وغيره او لنه .

شرط سابع فقرا و رعایانک حمایت و صیاتی اساس او لدیغنه نظر آ خاندانان و وجوده طرفدن زیر اداره لرنده اولان قضالرک اسا یشه و فقرا و رعایانک تکالیف امر نده حد اعتداله رعایت خصوصنه دقت او لمق لازمه دن او لمغین رفع مظالم و تعدی و تکالیف خصوصنه و کلا و مالک خاندانلری بینلرنده بالمندا کره بوجهمه قرار ویریلور ایسه انک دوام واستقرارینه و مغایر او له رق ظلم و تعدی و قوعه کلامسنه اعتنا او لنه و هر خاندان یکدیگر ک حالت نظارت بر له خلاف امر و رضا و مغایر شریعت غرا ظلم و تعدی ایدن اولور ایسه سالمان عن الغرض دولتعلیه يه اخبار ایلیوب بالاتفاق معنه اقدام او لنه و اشبوا شرائط سبعه يه بالمندا کره قرار ویریلوب خلافه حر کت او لنامق او زره قسم بالله و عهد بالرسول واقع او لغاه حفظا للموا شیق اشبوا سند معتبر کتب و تئیق اولندي . (فَنَّ بِدَلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا أَنَّهُ عَلَى الَّذِينَ يَبْدُلُونَهُ أَنَّ اللَّهَ سَمِعَ عَالِمَ ) حر رفی او اسسط شعبان معظم لسنے ثلث وعشرين و مائين والف

\* ذیل \*

اشبو سند معتبرک حاوی او لدیني شرائط دین و دو لتعلیه نک تأیید و احیاسی امر

اهمه اساس او لو ب على الدوام دستور العمل طوتلمسی واجب او لغله تبدل زمان  
وذوات ایله تغیری ممکن او لاما ق ایچون مقام صدارت و مسند فتوای بوندن بویله  
تشریف ایده جك ذوات دخی ابتدای نصب و مستدلرینه قعودلرنده بو سندی ختم  
و امضا ایدوب حرف بحرف اجراسنه اقدام ایله لر و حین تبدله مشغله تقریله  
اشبو ختم سند ماده سی تآخر کسب ایتمامک ایچون کرک و کالت مطلقه و کرک مشیخت  
اسلامیه تبدل ایتدیکی کبی درعقب بکلکجی دیوان هایون بولنانر اصل سندی  
قلمدن الوب کتیخدا ورئیس الوقت اولنله اخطار برله و کالت مطلقه یاخود مشیخت  
اسلامیه مساندینه قعود ایدن ذواهه ختم و امضا ایتدرمک اوزره بونظام دخی دیوان  
هایون قلمنه قید ایله دستور العمل طوتلره و اشبو سندک اقتضا ایدنلره صور تلری  
ویریله جکنه مبنی بر صورتی نزد عالی تا جداریده محفوظ او لو ب دائم و مستمرا  
اجراسنه بالذات شوکتاب افدمزک نظارت سنیه لری شامل اوله والسلام .

المعهد باجراء مایخویه	المعهد باجراء مایخویه
السيد عبد الله رامن	السيد عبد الله رامن
قودان دریا	قودان دریا
المعهد بما حرر فيه محمد	المعهد بما حرر فيه محمد
درؤی زاده السيد عبد الله	درؤی زاده السيد عبد الله
القیب على الاشراف	القیب على الاشراف
المعهد بما حرر فيه	المعهد بما حرر فيه
محمد طاهر القاضی	محمد طاهر القاضی
بدار الخلافة العلية	بدار الخلافة العلية
وانا من المعهدین السيد	وانا من المعهدین السيد
محمد امین بهیج	محمد امین بهیج
الدفتری	الدفتری
وانا من المعهدین السيد	وانا من المعهدین السيد
على ناظر امور بحریه	على ناظر امور بحریه
وابا من المعهدین جبان	وابا من المعهدین جبان
زاده سليمان	زاده سليمان
امین	امین

وانا من المعهدین	الحاج	وانا من المعهدین احمد
اسماعيل سيروزى	عمرقره عنان زاده	بایاie محاسبه اول
وانا من المعهدین	وانا من المعهدین آمدیء	وانا من المعهدین آمدیء
اغای سپاهيان درکاه	بکلکچیء دیوان	دیوان هایيون حسین
عالی محمد	هایيون راقم الحروف	حسنی

وانامن المعهدین متصرف لواء

چرمن مصطفی

( ۳ )

### \* علمدار پاشانک تقریری \*

حضرت خیرالحافظين مائه قيام دولت اولان ذات ملكى الصفات شهر ياريليرين مادامت  
الليلي والا يام كافه عوارض صوريه و معنو يه دن مصون و فر واجلال پادشاهانه ليرين  
يوما فيوما افرون ايليه امين الحاله هذه كافه کبار و صغارك اقدم افكارى محظوظيت  
ذات معاليسمات ملوكانه لرى او لمقدنسناشى بودفعه سماحتلو شيخ الاسلام افدى داعيلري  
خيرخواهان علمانك افاده لري مين و كندو مطالمه صادقانه لري متضمن طرف  
چاکري يه مخصوص بر قطعه تذکره كوندر دکاري يه بناءً معروض حضور ميامنمور  
جهاندار يلري قلنمقله لدى المطالعه كيفيت مساطعلم دقايقشمول شاهانه لرى بيوريلور .  
علم الله تعالى كونا كون اقوال مضره ايشدملکده او لدېغىدن جمله من بوبابده مضطرب  
او لوب بى ادبلك او نامق ايچون عرض و اتها يه جسارت او لنه ميور از جمله خداوندکار  
سابق حضر تلى ينك او لدقلى دائره نك بى طرفنده صغير قو او لدېغىدن كىجه لرده  
تبديلا والده لريه چيقوب داخل حرم هایيونه كشت و كذار ايدرلر ايمن قالدىك  
مشار اليه شيخ الاسلام افدى داعيل ينك تذکر لرنه مندرج متعلقات خصوصى  
دخي دولتو عصمتلو اسمها سلطان عليه الشان حضر تلى يه دائر او لوب شويكه :  
خداوندکار سابق مشار اليه كايله مرس بوط ومعينه او لدقلى دن كرك كندوسى  
و كر اطراف و متعلقاتي مسامع واذهان عوامي تخديش ايچون بعضاً طرفكير اتخاذ  
ايديكى محللره بزرگيا سلطان مصطفى جلوس ايديره جكز ديرك خبر ارساليله  
القاي مكارهون خالي او مليوب حتى كچنده تبديلا چولىه بلاط طرفندن كچر ايكن  
قولق چوربا جيسنى چاغر وب بش اون دقique صحبت ايديكى مستعنى بياندر هن نقدر  
تخم فساد اكسه لر سايه شاهانه لرنه همم قدسيه ملوكانه لريه قورقيله حق بر نتيجه يى

ویرمیوب خدشة ذهنی موجب اوله من ایسه دخی ارجیف وحوادث تکشیرینه  
بادی و طرف چا کریدن قطع ارجیف ایچون اکسکس سیاست و تأذیات لازمه  
اجرا او نموده اول دیغندن بو نارک نشر ارجیف بر طاق ساده دلانک مهملکه ایه القاسیله  
تکدیرینه مؤدی اوله جنی بدیمیدر . الحاصل سلطان مشار اليهانک بو حركتی  
والده سنک و قرنداشناک حالارینی مشار اليه داعیلری کرتاله طرف بنده کی یه شفاها  
سویلیوب بودفعه اشبو تذکره دخی کمال غیر تلنندن کوندر مشتر سلطان مشار اليهانک  
کیفیتی و مغایر شان عالی کشت و کذار لری کچ کون کمال صداقمدن دار السعاده  
اغامی قول للرینه افاده او نش ایسه دخی ثمره سی ظهور ایتمدیکنندن بو کونه اصریحه  
جسارت اولندی و خداوند کار سابق حضرت لرینک حضرت حق عالم برمونیه  
خطا کلمک کمسنه نک خاطر و خیانه کلیوب مقصود اصلی الله بیلور که مجرد شوکت اب  
افندمزک وجوهه محظوظی و دوران یادن اقوال مضر دنک کاما دفعیله عالمک امنیتیدر  
بو تقدیر جه کمال اضطراب مزدن جرأت اولنان اشبو بی ادبانه اهانم قرین عفو و صفح  
جیل شا هانه لری بیوریلوب خداوند کار سابق حضرت لرینک محلنک غایه الغایه مضبوط  
اولق او زره تحت رابطه یه ادخالی و سلطان مشار اليه او سائر تعاقتنک دخی فهم بعد  
او متلو حالاته جرأت ایده می جکلری وجهمه ضابطه حسنیه افراغی خصوصه  
نو جهمه اراده بهیه ملوکانه لری بیوریلور ایسه او باده امر و فرمان و لطف و مرحمت  
واحسان شوکتلو کرامتو مهابتلو قدر تلو ولی نعمت افدم پادشاهم حضرت لرینکدر .

(۴)

### \* یکرمی اوچ سنه سی شوالیک دفتر توجیهاتی \*

شوالک سکرنجی کونی چاوش بشیلاق سابق باش محاسبه جی ابراهیم افندی یه  
و کدکولور کتابتی مکتبه خلفا سنندن سید محمد عارف افندی یه شق ثانی  
دفتردارانی محمد عونی افندی یه شق ثالث سابق محاسبه اول عبدالکریم افندی  
دامادی محمد افندی یه باش محاسبه جیلک سابق سواری مقابله جیسی خورشید  
افندی یه طوبخانه نظاری سابق رئیس الکتاب رکاب صالح افندی یه استانبول وازادلو  
بار و توانه لری نظاری رکاب هایون چاوش بشیلاقی حسن افندی یه مطبخ امامی سابق  
ترسانه امینی در کاه عالی قو جی باشیدن سلانیکی حسن اغا یه شوالدن ضبط ایلمک  
اوزره و یکیچری کتابتی سابق سواری مقابله جیسی عبدالحید افندی یه انطاولی  
محاسبه جیلکی محاسبه اول سابق نعمان ثابت افندی یه مصر ف کتابتی سایم ثابت  
افندی یه سواری مقابله جیلکی سابق وکالته متصرف کنعن افندی یه اسهام مقاطعه جیلکی  
سابقا طوبخانه ناظری محمد صادق افندی یه سپاه کتابتی سابق انطاولی محاسبه جیسی

ابراهیم عفیف افندی یه ساجدار کتابتی سابقاً مالیه تذکرہ جیسی عامر بک افندی یه  
موقو فتحیا لق سابقاً و کالتہ متصرف الحاج عبدالناعف افندی یه مالیه تذکرہ جیلکی سابقاً  
کتبدار بک کتابی محمد نشأت افندی یه قالیو نرمواجی کتابتی سابقاً متصرفی عبدالقدار  
افندی یه کوچک روز نامیچه جیلک سابقاً حرمین مقاطعه جیسی لالا محمود بک کتابی  
علی افندی یه پیاده مقابلہ جیلکی ابراهیم شریف افندی یه کوچک او قاف محاسبہ جیلکی  
سابقاً یوسف پاشا خزینه داری محمود افندی یه حرمین مقاطعه جیلکی سابقاً عربه جیلکی  
کتابتی و کالتہ متصرف سید مصطفی افندی یه جبهه جیلک کتابتی حافظ مصطفی افندی یه  
خبره جی ولغم جیلک کتابتی حافظ محمد منیب افندی یه پسپوش مقاطعه جیلکی حاجی  
حسن اغازاده صادق افندی یه علوخیان یین کتابتی بکل قلمی کیسه داری علی  
صارم افندی یه علوخیان یسار کتابتی دیوان قلمی کتابشنون نعمت افندی یه غرباء  
یسار کتابتی الحاج رستم افندی یه سر کی نظاری سابقاً پیاده مقابلہ جیسی صادق افندی یه  
بیوک قلعه تذکرہ جیلکی سابقاً او قاف محاسبہ جیسی آمدی خلافاً سندن نجیب افندی یه  
کوچک قلعه تذکرہ جیلکی خلیفه زاده صالح افندی یه خاصله مقاطعه جیلکی آمدی  
خلافاً سندن سابقاً بیوک قلعه و کالتہ متصرف حامد بک افندی یه باش مقاطعه جیلکی  
سپاهی احمد افندی یه سالیانه مقاطعه جیلکی الحاج طاهر افندی یه استانبول مقاطعه جیلکی  
حسن پاشا حفیدی علی بک افندی یه بروسه مقاطعه جیلکی میز احسان افندی یه  
اولونیه مع اغیری بوز مقاطعه جیلکی مکتبی خلافاً سندن شریف افندی یه کیلی  
مقاطعه جیلکی عونی زاده حمید افندی یه کاغذ اندر ورن امامی عاکف بک افندی یه  
کاغذ پرون امامی سید محمد افندی یه تاریخ جیلک وغا ببابی زاده سعید افندی یه ترسانه  
ریاست وکاتی کوچک قلعه پایه سی اولان محمد امین رجالی افندی یه توجیه اولنوب  
مناصب سائره کاکان متصرفلرنده ابها بیورلادی .

سپاه اغالنی در کاه عالی قوچی باشیلرندن خلوصی احمد اگایه باش باقی قولانی یه قوچی  
باشیلرندن دارندلی حفیدی محمد بک علوخیان یین اغالنی در کاه عالی کلکلولرندن  
بوغاز بنا امینی سابق عمان اگایه علوخیان یسار اغالنی آلای بکی زاده حسین اگایه  
طوبچی باشیلیق او جاقلو سندن آلتی پار مق مصطفی اگایه خزینه باش باقی قولانی سلاحشوران  
خاصه دن محمد سعید افندی یه توجیه و سائر اغوات كذلك مناصبنده ابها بیورلادی .

### \* توجیهات وزرای عظام \*

کذلك یوم مذکوره توجیهات وزرا دخی اجرا اولنوب ایالت ساستره و محافظات  
قلعه منزبوره اسماعیل باشبوغی صدر اسپق چابی مصطفی باشایه ایالت اناطولی وزیر  
عمان باشایه ایالت فرمان بحر سفید بوغازی سر عسکر لکیله وزیر الحاج محمد حق باشایه

مرعش وزیر عباس پاشایه حلب صدر اسبق وزیر مکرم یوسف ضیا پاشایه رقه ابقاء  
وزارتله عظم زاده عبدالله پاشایه طربزون ابقاء وزارتله سید عثمان پاشایه حبس و جده  
و شیخ حرملک مکه مکرمهه الحاقا حلب والیسی صدر اسبق یوسف ضیا پاشا  
حضرت لرینه لواء کوستن دیل میرمیران نق رتبه سیله پلاسی محمد پاشانک او غلی اسمعیل  
بک او خری اسمعیل محافظه سنه اولان قارصلی علی پاشایه لواء اسکوب میرمیراندن  
مالک پاشایه لواء چرمن بولایر محافظه سنه اولان میرمیراندن درویش حسن پاشایه  
خانیه و قلعه سی محافظه میرمیراندن مرعشی علی پاشایه رسمو کذک میرمیراندن  
طاهر پاشایه اسکی شهر میرمیراندن بغدادی احمد پاشایه قره حصار صاحب وزیر  
شريف محمد پاشایه لواء انقره قصریه سنیجانی الحاقیه ابرائل محافظی وزیر الحاج  
سید عبدالرحمن پاشایه نیکده میرمیراندن خورشید پاشا سلحداری علی پاشایه  
بک شهری میرمیراندن بیلانی مصطفی پاشایه اقنههر متسلیم ایله ضبط ایتمک شرطیه  
ایساجی محافظی میرمیراندن روم ایلی بکار بکلکی پایه سی اولان محمد سالم پاشایه  
قیر شهری میرمیراندن علی پاشایه چوروم میرمیراندن شاهین علی پاشایه قوجه ایلی  
وزارتی ابقاسیله سید علی الدین پاشایه توجیه بیور یلوب سائر وزرای عظامک  
وزارتی کاکان ابها ایله قو کتخدالرینه خلعتار الباس اولندی .

(۵)

\* دولتیه ایله انگلتره دولتی بیننده عقد او لنان مصالحه نامه صورتی \*

برنجی ماده اشبو عهدنامه نک امضاسی تاریخند نصرکه دولتیه ایله انگلتره  
دولتی بیننده آثار مباینت و معادات قمیلوب طرفیندن النان اسرا اشبو مصالحه مبارکه  
حرمه تاریخ صلحنامه دن او تو زکونه قدر قابل اولور ایسه دخی او لجه بلا تردد  
مبادله اولنه .

ایکنچی ماده اشبو سندک امضاسی تاریخند او تو ز برکون مرورینه دکن  
انگلتره دولتی طرفیندن ضبط او لنش محل وار ایسه ضبط اولندقلی وقتده  
بولندقلی هیئت و طوب و مهمات و سائز موجوداتیه طرف دولتیه یه رد  
وتسلیم اولنه .

او چنجی ماده دولتیه نک دار الحکومتنده انگلتره تجارتی تو قیف او لنش  
اموال واشیلاری وار ایسه تماماً رد وتسلیم اولنه .

در دنجی ماده تاریخ هجرینک بیک سکسان التی سنه سی او واسط جمادی  
الآخره سنده منعقد او لنان عهدنامه شروطی و قره دکن تجارتی سندی مثلم مؤخر

سنده ربط او نمیش بعض امتیازات فسخ او ناماش کی کافی سابق مرجعی و معتبر او له  
بسننجی ماده انگلتره تجارتینک اموال واشیا ولوازم سفان و اخذ و اعطالرینه  
دائر و سائر امر تجارتی تسلیم ایدر خصوصی داره دولتیله نک مساعده سنه و معامله  
دیر سنه بناء و مقابله بوندن بویله لاجل التجارت انگلتره مالکنہ آمد و شدایده جك  
دولتیله تجارتی و تبعه و پراقلری حقنده انگلتره دولتیک دخی مساعده کامله و معامله  
دوستانه سی در کار او له .

آتننجی ماده رسم قدیم او لان یوزده اوچ اساسی او زره دولتیله ده مؤخر  
تنظیم قلنگان کمرک تعریفه سی و خصوصاً تجارت داخلیه ماده سی نوجه له نظام بولش  
ایسه بوندن بویله دخی الی ماشاء الله تعالی دستور العمل طو تلمیزنه انگلتره دولتی  
راضی و متعهد او له .

یدننجی ماده حشمتو انگلتره پادشاهی جنابرینک ایلچیلری ملل سائره  
ایلچیلرینک مظہر او لدقنلری التفات و اعتبار اتدن کاملاً بھر یاب او له و مقابله  
انگلتره دولتی ایلچیلرینه راجع التفات و اعتبار اته دولتیله ایلچیلری دخی کاملاً  
مظہر او له .

سکرنجی ماده دولتیله تجارتینک امور مصالحتی رویت و نظارت ایچون  
مالطه ده و انگلتره مالکنده اقتضا ایدن محلار ده شهبندرلر نصبی جائز او له و ممالک  
محرومده مقیم انگلتره قو نسلو سلری حقلرنده جاری او لان معافیات بطیقه شهبندرلر  
حقلرنده دخی اجرا او له .

طقوزنجی ماده انگلتره ایلچیلری و قو نسلو سلری عادت او زره مقتضی  
او لان ترجمانلرینی استخدام ایده بیلوب انجق خدمتلرینی تعیین او لندقلری محلار ده  
ادا ایلمیه جك اشخاصه قو نسلوس ترجمانلی نامیله طرف دولتیله دن بر ات شریف  
اعطا او نامق خصوصی بوندن اقدم اتفاق آرا ایله قرار بولش موادردن او لمغله  
بعد ازین دخی بواسوه رعایا اصناف و صراف طائفه لرندن و چارشو و بازارده دکان  
دستکاه صاحبی او لندردن و سائر بومثلو ایشلره وضع ید ایدنلردن هیچ برشخصه  
بر ات شریف مذکور اعطای او نمیه کذلک دولتیله رعایا سندن او له رق بر محله  
انگلتره قو نسلو سلری نصب و اعاده ایلمیه لر .

او ننجی ماده دولتیله رعایا سندن و تجارتی و تبعه سندن بر شخصه انگلتره  
پاتنه سی و بلاذن ایلچی و قو نسلو سلری پس اپور طه می ویرلیه .

او ن بر ننجی ماده خلیج قسطنطینیه یعنی بحر سفید و سیاه بوغازلری داخله  
جنک سفینه سی و رو دی فی الاصل منوع اولق حسیله بعد ازین وقت حضرده قنی

دول او لور ایسه او لسوون اشبو اصول قدیمه سلطنت سنیه یه رعایت او لنه جق او لدینگدن  
انگلتره دولتی دخی بواصوله رعایت التزام ایله .

اون ایکنچی ماده اشبو عهدنامه نک دولین مصالحین طرفندن اقتضا ایدن  
تصدیق نامه لری تاریخ تمیکدن طقسان بر کون ظرفنده و منکن او لور ایسه اندن اقل  
مدتده آستانا سعادتنده مبادله او لنه .

(٦)

\* انگلتره لو مصالحه سنه داير فرانسه مصلحتکذاري یه ویریلان تقریر ک \*

\* صورتی \*

دولت علیه ابدی الدوام ک فرانسه دولتی حقنده الزام ایلدیکی خلوص و صفوتو  
و ثبات و مثانت مقتضاسنجه او ل و آخر بر کونه خلل کتور مدیکنہ داير فرانسه  
مصلحتکذاری دوستمز ایله واقع او لان مکالمات و مذاکرات مجلس سلننده سرد و بیان  
او لان ادلاء قویه صریحه دن بری انگلتره مصالحی او لوب شویله که: دولت علیه نک انگلتره لو  
ایله موجب مباینات و مخاصمت او له جق یتنده بر حالت یو غیکن مجرد فرانسه لو  
خطاری چون انگلتره لو خصوصی ظهور ند برو سلطنت سنیه نک دوچار او لدینی مضرات  
و خسارات نامتناهی یه و مشاق و تکلفات کثیره یه صبر و تحملی فرانسه دولته او لان  
خلوص و صفوتو تأیید و اثبات ایلدیکی کبی دولت مشار اليها طرفندن دخی معامله  
بالمثل شریطه می او زره مامول و انتظار ایلدیکی مكافات حسب الوقت والصلاحه بر تمره  
مشاهده ایلدیکه یه خلوص و صفوته پایدار او لدینی و انگلتره مرضی کچن سنه  
بحر سفید بوغاز یه عرض صلاح ایله کاوب بعدنه کونه عودت ایلدیکی و انگلتره لو نک  
جمله عندن دنمه تایان او لدینی او زره بر کونه مکالمه و مذاکره یه مباشرت و تعویق و تأخیره  
نه درجه ده اقدام وغیره او لندینی فرانسه لو حقنده او لان کمال خلوص و صفوته  
بر دلیل قوی ایدوکی ارباب درایت و حقنایت عندن ده مسلم و بدیهیدر بوندن ماعدا  
ارفورت ملاقاننده فرانسه و رو سیه ایمپراطور لری طرفندن انگلتره یه عرض  
مصالحه ایچون مخصوص قوری اخراج و ارسال او لنش ایدوکنی مصلحتکذار دوستمز  
مقدمه ایمه ایجاده ایشیکن و چند ما هد نبرو بوغاز ده او لان انگلتره مرضی  
سلطنت سنیه یه عرض مصالحه ضمته مخصوص دولتی طرفندن ماموراً کلش ایکن  
دولت علیه او ته دنبو در کار او لان ثبات و مثانت مقتضاسنجه یه مرضی مرسومی  
تعویق و امهاله لازم کلان سعی و اقدام ملا کلامده تجویز قصور ایتماش ایسه ده

(بعد)

بعد ازین امهله کلیوب یامصالحه یا خود محاربه و تشدید خصومت و مجادله دیو ایک شق ک  
برنده اصرار و قطعی جواب ایلدیکی خبری بخصوصه مأمور و حید افتد و این  
متلاعف بوغاز سر عسکری حق یاشاطر فندن و رومند در عقب حضور شیخ الاسلام یاده  
عاماً و رحال ایله مجلس او لنبوب لدی المذاکره و الملاحظه انکلتنه لونک جمیع دوله  
ایبات ایلدیکی قوت بحریه سنه نظر ابودفعه دخی مرخص مرقومک مائیوساً اعاده می  
تقدیر نده سواحل دولتعلیه و محال سائره بالاتکرار واقع اوله ینی مضر ادن فضله  
بویله عرض مصالحه ایله فتح سلم و مصافات قدیمه نک اعاده و ارتباطفی طاب و تکلیف  
ایدن دولته رد ایله جواب ویرلمکه مساغ شرعی او لمدینی بالاتفاق افاده و افتاد اولندیغنه  
مبنی بو وجهه انکلتنه مصالحه سنه قرار ویریلوب سند ایله تجدید صلح و صلاح  
او لمشدره ایشته دولتعلیه ایله انکلتنه دولته ینتنده فقط تجدید مصالحه قدیمه او لنبوب  
انکد خی صورتی بویله جهه در یوقسه دولتعلیه نک کافی الاول فرانسه دولته حقنده  
التزام واجر ایلدیکی خلوص وصفوت مراسمنه ادنی خلل وقوعی خاطر کذار اولور  
سننه دکادر . قالدیکه سbastیانی جنرال دوستمز مقدمه در سعادته ایک انکلتنه لونک  
قوه بحریه و مضرتی اعتراض و تسليماه تجیه ده دولتعلیه ایله حق و ختمی ملاحظه  
و تصدیق ایدرک مصالحه تجویز ایتمش او لمدینی و فرانسه ورویه ایپراطور لرینک  
انکلتنه لوه مخصوص قوریر ارسالیله عرض ایلدکاری مصالحه عامه نک انعقادی تقدیر ده  
البته دولتعلیه دخی داخل او له جغفی مصلحتکذار دوستمز بالدفعات افاده و بیان ایلدیکی  
وانکلتنه مرخصی بوغازده مصالحه عرضیه متوقف ایک دولتعلیه نک مصالحه عامه نک  
انعقادیه قدر اختلاس وقت ایله توقف وانتظار ایلمسنده امکان مساعد او لمدینی کیفیاته  
نظر ابوباده دولتعلیه بالوجه معذور و مضطر او لمدینه ندن بشقه مصالحه عامه انقاد نده  
در کار اولان مواعنک بری مقدمجه منتفع او لمق اقتضا ایتمکله الحالة هده دولتعلیه نک  
بروجه محتر انکلتنه لوه ایله تجدید مصالحه قدیمه ایلمسنده دوستانه و انصافانه معامله  
او لندقده هیچ دیه جک او لمیوب باخصوص ایپراطور جنابرینک وبالجمله وکلای  
فرانسه نک اعتراف کرده خالصانه لری او لمدینی دخی دولتعلیه حقنده ادعا و ادله قویه ایله  
ایبات ایلدیکی خلوص و مصافاتک بالمقابله مقتضاسندن ایدوکی جمله به ظاهر او لمغله اول  
وآخر دولتعلیه نک خلوصی وصفوت و متننده ادنی قصوری او لمیوب بوندن بویله دخی  
خلال و قصور و قوعی تجویز ایتمی عدیم الاحتمال و فرانسه دولته طرفندن دخی بالمقابله ثمرات  
حسنه ظهورینه امید وانتظاری بی ریب و آشکار ایدوکنی مبین اشبو تقریر کتب  
و املا و مصلحتکذار دوستمزه اعطاه اولندی .

(۷)

\* انگلتره مصالحه سنه داير مقام رياستدن پارس ايلچيسى محب \*

\* افندى يه كوندريلان تحريرات \*

رمضان شريفدن مقدم مصالحه ايچون مخصوص فرقتين سفينه سيله انگلتره ايلچيسى  
مر خص او له رق دولتی طرفدن مأمورا بحر سفيد بوغازينه ورود ايدوب عرض  
صالح ايدرك بودفعه دخى دولتعلیه انگلتره مصالحه سنى عقد و تنظيم ايتز ايسه مقدم  
نمونه سى كورليك وجه او زره كليتو دونما ايله آستانه سعادت پيشكاهنه لحوق ايله  
خاطر و خياله كفر مضرت وخساراهه ابتدار و اقاماد ايده جكلىخى قطعى بيان ايمك  
ملايسه سيله ضروري طرف دولتعلیه دن دخى اظهار ميل ورغبت برله امكان مساعد  
اولديني مرتبه مر خص مرقومى اغفال و اشغاله سى وغیرت ايمك واولديني حالده  
معاذ الله تعالى قلب سلطنت سينه يه او له حق مضرت و قوعنى تحويز خليلاه آله حق ماده  
اولديغىدن اتفاق لفرد يسى او لميه رق يالكز مصافات قديمه اعاده وتجديد او لحق او زره  
مر خص مرسوم ايله مذاكره ايلمسى ايچون وحيد افندى طرف دولتعلیه دن مأمور  
قلنوب بوغاز مذكوره تعين وتسوير او لمنغله بطر فدن مر خص مرسوم اغفال  
وبر طرفدن دخى مذاكره مصالحت او لحق صور تلى يه امر اروقت او لمنقه اولديغىدن  
بعهم نه صورت قبول ايدر بعده اكا كوره طرفكىزه اشعار او لنور ديو توقيف  
اولنور ا يكن ارفورت ملاقاتنده فرانسه وروسие امبراطورلى بىنلرنده دولتعلیه نك  
روسيله لو ايله منفردا عقد مصالحه ايمتنن روسيلو طرفدن بالاستدعا قرار ويرمش  
اولندرلى يه مبنى جانب سلطنت سينه دن دخى اقضى ايدن مر خصلرك سريعا تعين  
وبكرشه تسوير او لنهرى خاوي روسيه فلد مارشالى پوزورو سكينك مخصوص بر  
قودان ايله كاغدى ورود ايدوب طرف دولتعلیه دن دخى درعقب مر خصلر اتخاب  
و تعين او لندرلى ائناده صدر اعظم مصطفى پاشا مر حومك و فاتي ماده سى ظهور  
ايمش ايسه ده بحمده تعالى آثار محسن توجهات حضرت شهر يارى بر كاتيله دولتعلیه  
قرار ساخته ارجاع ايمكين رئيس الكتاب غالب افندى مر خص اول ومواليده  
مراد ملا زاده رضا ملا افندى ثانى وبكلجى عنز بك مر خص ثالث او له رق  
مأمور وارسال او لنشردر . بروجانيدن بوغاز مذكوره مذاكره او لنان انگلتره  
مصالحته انتظار ايلديكمز حالده انگلتره مر خصى بعدازين امهال وتصديقه كليوب  
ايكي شقك برينى اراءه و تكليف خبرى موسي اليه وحيد افندى طرفدن ورود  
ايمكله عقد مصالحه او لندينى صورتده انجامنده او له حق مضرات وخسارات غير

محصوره سندن قطع نظر بویله عرض مصالحه ایدن دولت من خصنه رد ایله جواب ویرلکه مساغ شرعی اولمديني علامي اعلام حضرات طرفند افاده وابا وشرعا انعقد مصالحه به مبادرت او تمق لازم کلديکي بيان ایله افتا اوله رق انكلتره لو ایله فقط عقد مصالفات قدیمه او لتفقدن ناشی من خصلق والیچیلک ایله بوغاز مذکوره ورود ایتش اولان موسیو (ادر) نام انکلیز منس-تروسی دخی را کب اولدیني فرقین سفینه سیله عید شریفک ایکنچی کونی آستانه يه ورود و سراینده قعود ایتمشدر دولت عليه نك انكلتره لو ایله موجب خصوصت و مباین اولور ییشده بر حالت یو یغینک مجرد فرانسه لو خاطری ایچون اختیار وارتکاب او لنان مضرات و خساراتک حد وغایي اولمديني وبکا مقابله فرانسه لو طرفند بر کونه اعانت و منفعت مشهود او لمائش وحر با انكلتره لو ایله مقاومت ایده ميه جکاری مسلم و آشکار او لمائش ایکن دولت عليه ینه اصولی بر وجهه تغییر ایتمدیک حاله ضروری انكلتره لو ایله عقد مصالحه ومصالفات قدیمه يه مجبور اوله رق وجه محبر او زره صورت ویرلش اولمک ملاپسنه سیله بو باده دولت عليه یه هیچ بر دیه جک او لمیوب با خصوص فرانسه و روسيه ایپرا طور لری طرفندن دخی عرض مصالحه ایله انكلتره يه مخصوص قوریلر ارسال و پیدرپی مخابر و مکاتبه يه مبادرت ایله اشتغال او لتفقده او لمگله دولت عليه نك فرانسه لو حقنده اول و آخر التزام ایلدیکی خلوص وصفوت و متنانشده بر کونه قصور و خلل احتمالی اولمديغندن مقابله بالمثل شریطه سی او زره ثمرات حسنese ظهور ینه هر بار اميد و انتظار او زره اولدیني مین بو طرفده فرانسه مصالحتکدار ینه ویریلان تقریر رسمنیک بر صورتی دخی مبعوث صوب عالیلری قلمه مقدنسانی مطالعه سندن معلوم عنایتلری او لور . شمدى يه دك صوب سعادتار ینه جواب تحریر ینك تأخیر ینه سبب بماده لر او لوب حمد لله تعالی دولتله ایله انكلتره لو ایله صورت غالیتیده بر وجه احسن مصالحه ایتمشدر . اشبو انكلتره مصالحه سنک درجه وجوبیتی تعریف و بیاندن مستغینیدر رغم فرانسه لو اظهار خصوصت ایدر ایسه کوزه المنش او لمگله نهایت سر رشته ویر لاما می ملتزمدر .

(۸)

\* ضیا پاشانک سردار اکرمکنہ دائر صادر او لان خط ھمایون \*

سن که وزیر اعظم و وکیل مطلق صداقت علم و بالاستقلال سردار ظفر رہبم سن سنبی و سکا اتباع ایدنلری سلام سلامت انجام شاهانہ ملے تلطیف و قدر و شانک ترفع و تضعیف ایلدیکمدن صکرہ معلوم صداقت ملزو مک او لسو نک دولتله اینه دشمن قویینی مسقو کفره سی قفل آسایشی شکست و نقض عهد ایله بعثتہ قلاع و بقاع خاقانیه می استیلا و صربلو ملاعینی تحریلک ایله ممالک اسلامیه تسلیط و او تهدب نبرو

کنندویه مرمایه اتخاذ ایلدویکی کنندی ارتکاب و کمال غرور واستیکبار ایله اعلان حرب  
 و پیشنهاد اسلامک کسری قصد فاسدیله طرف طرف یوریکه مبادرت ایمکله احکام  
 دینز اوزره اهل اسلامه غزا وجهاد فرض عین اولوب المی قایچ طوتان اهل ایمانه  
 مالا و بدنا مقابله اعدایه شتاب و دایرانه مساعت و اظهار شجاعت وامر جهادی  
 امور سائره بله تقدیم ایله دین میانه خدمت ایده جلک وقتار اولدویی عالمک معلومی  
 اولوب تعریفه حاجت قالمدیغی اوزره کفره مسفوره ضمیر خبات آلدنده مرکوز  
 خیاتی اجرا ضمته شمدی به دک هرجانبدن باش کوستردی ایسه (ک من فئة قليلة  
 غلبت فئة كثيرة) انص کریمی مبتغا نیجه حمد لله تعالی الواهب العطاها م فهو و منهزم  
 ایمهده او نه دنبر و کافر ک عادت مستمره می وقت صیفده اظہار ملامت و صورت  
 تذلل ارائه سیله امرار اوقات ایله عسکریزه فتوت ایراث ایندیروب ایام شتا حلولنده  
 حدودی خالی بولوب اولوجهمه ایلدویکی خسارات سنین ماضیه دن برو تجربه کرده  
 ذوی العقولدر بوصورتده انکله مقاومت انجق غیرت اسلامیه و اطاعت و انقیاد  
 و رضاء الله موافق و شرع مظهریه متابعت ایله اولوب اسفرار سانقه لرده او ندیجه  
 رعایا یرنده او لمغله حقوق شرعیه وقت وزمانیله تحصیل و تسلیم خزینه و کرک ذخیره  
 ولو ازمات سائمه ادخار او نه رق ترتیبات تنظیمی اسهول اولور دیو بر مدت دنبرو  
 دولت اسلامیه عارض او لان عمل و تزلزل حسیله تدایر و تدارکات غایت اصعب  
 اولوب و سبب او نلر معده اولدی امور ماضیه بله تأسیف ایله امرار اوقات جائز  
 او نیوب مصالحه مهمه یالکز بکا منحصر او نیوب جمیع اهل اسلامک اوزریه واجب  
 او نغلله و قتمز غایت تنکدر دین دشمنانینک دیار اسلامه خبومی نه معنایه مبنی ایدوک  
 ادن ملاحدته ایله معلوم اولور (کل مؤمن اخوة) معنایجه کوکل بر لکی و دین غیری  
 والاهک امرینه امثال و نهیندن اجتناب و پیغمبردن حجاب و حلالی و حرای فرق ایله  
 حرکت او نور ایسه دینز ک صاحبی بیو کدر معین و نصیریز مولادر ان شاء الله تعالی  
 اعدای دینه ظفر میسر در کفاره فکر فاسدی معاذ الله تعالی نام اسلامی روی ارضدن  
 رفع ایمک او ندیغی آشکار او نلغه ایمدى سنک دولتعایه مه بونجه خدمات مبروره ک  
 و مسامعی مشکوره ک سبقت ایدرک مقدمًا محسن قاهری کفاردن تخلیصده کذران  
 ایدن سمجی وغیرت وحدا قتك وباحخصوص عسکری قولاریمه نظر ایله تاضیف  
 وا کرامدن شاکر اولوب طرف طرف اشاءه ایلدویکن معلوم او لمغله سندن  
 هرو جهمه دین و دولته خدمت مأمول ایلدویکمه بناءً کچن کون اتفاق آرا ایله عموم  
 مجلس مشورتده قرار ویرلدیکی اوزره سنی سردار اکرم اوله رق بالنفس سبکبار جه  
 حرکت و عزیمتنه اراده سنیه م تعاق ایدوب مجرد قدر و شانکی ترفع ضمته بروتب

سمور صفا موپور و بر مرصع ائممشیر عدو تمدیر خزینه عاصمه که تخداسی قوم ایله ارسال او ننمیدر . ایدمی وصولانده کر کدرکه دوش سدادقته اکسما و سیفی میانه بند ایدوب مصبه عنیمتندن دخی خفیف شویله که : احوال و اتفاک بیهوده بی ترک وجذب و حر به متعلق اولان لزومنی مهماتی التزام و مقتضای استقلالک اوزره رجال دولتمن اقتضا ایدنلری وبالنفس یکیچری اغاسی و سائر او باقلرم اغالاری و درکاه معلم یکیچری او جانمده مقدار اور طه لری و دیگر او باقلرم مدن و سائره دن لازم کلانلری استصحاب ایله متوكلا على الله المعین و متواصلا بر وحانية سید المراسین حركت و دین و دولته ابراز خدمت و صداقه بذل مقدرت ایله سن حق تعالی حضرتلری سفر هایونمده سنی و سکله بیله دین میین اغورنده فی سبیل الله جهاد و غزایه قیام ایدنلری مظاهر سعادت دارین ایلیوب متصوراً و مظفراً عودت میسر ایله آمین هر حالده مقتضای استقلالک اوزره وزرا و او باقلو قولاریه علی قدر الامکان لا یق و جهله تلصیف و اکرام ایده سن و خلاف شرع و مغایر رضاحر کت ایدنلری استحقاقی او زره تادیب برله مقتضای استقلالکی اجرا ایده سن جناب قادر معین و نصیر حبیب اکرمی حرمته موفق ایدوب یوزکدن فتوحات عظیمه ظهوریه بوعبد عاجزی و سائر منکسر القلوب اولان امت محمدی قریباً مسرور ایلسون آمین .      فی ۱۲ ربیع الآخره سنه ۱۲۲۴ یوم جمعه

(۹)

\* جبه جو عثمان پاشانک قائم مقام لغنه دادر صادر اولان خط هایون \*

سنکه قائم مقام عثمان پاشان سلفنک سنی درجه انجطا طی تحاوزی حسینیه خدمت اموره سنده فتق و رتق امور ینک تمیزینه لیاقتی بعض کمسنه لر فرصت اتخاذیه مر کوز اولان مقدسی اجرایه قیام ایدکاری معلوم اوله قده متعدد خطوط هایونم تربیه قیدنده اولدم ایسه ده متنه اول مدقولندن جزاء تادیبلری ویریلوب مشاریه که دخی عنی لازم کلکین یرینه بر صاحب درایت وزیرک نصی لازم ولا بد او لعین سن رتبه والای وزارتله بکام اولدیغک وقتندن بو و قته کانجه بولندیغک خدمات سلطنت سنی مده رضا جویانه حركته حسن سلوکک وزرا میانندن سنی مر فراز و بو خدمته سوق ایمکله بالانتخاب سنی قائم مقام نصب و تعیین ایدم ایدمی کافه امور یکی جناب قادر مستغانه تقویض و شرع شریفه و اصول قانون قدیم دولته انقیاد ایدوب مدافعت اعداء دینک اسباب ظاهریه سی اولان ادوات سفر ینک موجود و مفقودینی اقام قیوداته حواله ایله آکتفا ایتیوب بالنفس مشاهده و تعداد وغیر ازم موجود نقصانلری مأمور لر معر فتلریه اکماله غیرت و عبادالله ذخائزینی جلب و ادخار و جمع مصالحه لری شرع و قانونه تطیقه رؤیت واردوى هایونم معروضاتی تعویضدن

مباعدت و علی قدر الوسع تنظیمه اهتمام و غیرت و اعدای دین حاده‌لری معلومک او لغله اقتضا ایدن تدابیر کده کتیخدا و رئیس و علماء و رجالدن خیر خواه دولتم او لتلر ایله بالاتخاد مذاکره و همت او لنوب تبدلات حسبیله امور لرینه فتور و کندولرک ستر داعیه‌سنہ دو شورمک لایق اولیوب هر کس مأمور اولدینی خدمته غرضدن عاری اوله رق مسندلرینک حکمی ویرمک واجهه ذمتیدر معتمد و مستقیم او لتلر دنیا و آخر تده سالمدر کوره‌یم سفی خواب و راحتی ترک و خدمت لازمه امور مهم سلطنت سلیمه صرف مقدرت ایله‌یمن مولای متعال حضرت‌لری دین و دولته صدق واستقامته خدمت ایدنلری داریند عزیز و محترم ایدوب امور لرنده توفیق وسلامت احسان ایله آمین

(۵)

\* بعض نظامات بحريه‌ي حاوی فرانسه و انگلترة سفارت‌لرینه ویریلان \*

\* تقریر لک صورتی \*

بیک یوز الی طفووز سنہ‌ی اوروبا دولی میانه‌لرنده خصومت و شقاق و قوعب‌لوب دولتعلیه ایسه کافه دولتلر ایله دوست مصالح اولان دولتلرک کرک تجارت و کرک تبعه وزوارلری حقلرنده درکار اوله حق رخنه و خساردن محافظه ایچون موره و راسندن جزیره کریده و کرید و راسندن مصر سواحلی اسکله‌لرینه وارنجه برخط فرض او لنوب مداخل خط مفروضه دولت دوستی اولوب بربرینه دشمن اولان دول کمیلری بربرلرینه هجوم واقتحامدن مجانبت برله هرقنی دولتك تجارتی اولورایسه او لسون آمناً و سالم تجارت‌لری ایدوب و صغیر و کیم سفاینه اموال واشیا تحملیم ایدر ایسه دیله‌دیکی اسکله‌یه نقل ایلیوب امر تجارت خلل و کساندن مصون اولق و سبیا من الاسباب او مقوله سفاینه هیچ بر طرفن مداخله و مهاجه و قوعه کلامک مضمون‌لرنده در سعادته مقیم دول مشارالیهم ایلچیلرینه تاریخ مذکورده تقریر لر اعطای و هر برلری بشقه بشقه قبول و اعتراض برله مداخل خط مذکورده دولتعلیه هم کندي توابی امن و آسایشی و هم دوستی اولان دشمن دولتلرک راحت و ارامشی استحصال ایلمشیدی . بعده یوز طقسان بش و طقسان الی تاریخ‌لرنده دول ایلچیلرینه تکرار تقریر لر اعطای و نظام سابقک دوام و استقرارینه شووجه له اعتنا او لنورکه محارب اولان قورصانلری بربرلرینه خارج خط مفروضه ایصال خسار و مضار قصد ایده جکلرینه بناءً دولتعلیه بیراغی هر حالده و هر محلده سریست و معتبر اولوب تبعه و تجارتی سفینه‌لری انگلترة و فرانسلو توابی اشیا و امتعه سائره

(وضع)

وضع و تحميل ايدرلر ايشه قنعي اسکلهدن محول ايشه او لا مقدار و کمکي  
 معرفت شرعه و ياخود ضابطان معروفيه اهضالو و مهور دفتر اولنوب ثانياً قنعي دولته  
 محسوب ايشه او له دولتك مأمور لرندن يدلرينه مضى سند المدحجه وبوجهمه سندی  
 الدقدن صکره سيبا من الاسباب اشيا وسفينه و ملاحه هیچ بطرفن تعرض و قوعه  
 کلامک او زره نظام مذکوره علاوه اولنرق تواریخ مذکوره ده بشقه نظام ويریلوب  
 بیک ایکیوز او نیدی واون سکن تاریخ لرندن دخی فرانسه و انكلاتره دولتلری  
 بر لرینه دشمن دولتعایه دخی ایکیسیله دوست اولدینگدن بیطرافق مسلکنی  
 اختیار و مقدماقبول او نمش او لان نظام بحر ک تأکید و آسایشی عامه به مرتب او له حق  
 فوائدک تحصیلی ایچون بسط او لان شرائط مذکوره یه داخل او له رق برقواعد  
 بحر یه ربط و دار السلطنتده مقیم دول ایلچیلرینه قبول لری شامل تقریرلر اعطای  
 و مالار نده فرانسه و انكلاتره دولتلری سفایندن او له رق مالک محروسه لیمانلرینه  
 ایاب و ذهاب ایدن کرک تجارت و کرک قورصان وجنه سفینه لری سلطنت سنیه لیمانلری  
 درو نلرنده و قلاع خاقانیه طوپلری آتنده و پیشکاهنده و سواحله اوچ میل مسافه  
 داخلنده جانین کیلری محاربها تامک او زره تواریخ مختلفه ده ربط او لان نظام انکله  
 برابر تصدقی و تأکید او نمشیکن آق دکزده کشت و کدار ایدن فرانسه و انكلاتره  
 قورصان سفینه لری مقدماقبول ایتمش او لدقیری شرائط بحر یه مغاریر حرکت  
 و عندرن نده معتبر و سربست اولدینی اعتراض او لان دولتعایه بیاناغی حامل او لان  
 سلطنت سنیه رعایاسی سفائیی و حموله ی او لان اموال و اشیایی بزر بھانه ایله اخذه  
 مبادرت ایتلری قبول و اعتراض او لان تقاریر رسميه نک دولتجه من کل الوجه  
 خلافی و بیاناغی محارب او لان دولتلرک بر لرینه اجر ایتدکلری معامله محارب نک  
 یعنی اولوب دولتعایه نک لیان وصول نده کندویه محسوب او لان تجارت و رعایاسنک  
 دوست دولتلر طرفدن اخراجیه قطعاً و قاطبه<sup>ر</sup> راضی و متحمل اولیوب تواریخ  
 مذکوره ده ربط و قبول او نمش او لان شرائط سابقه نک تجدید و تحکمیه شو و جهمه  
 ابتدار ایدرکه موره دن کریده و کریدن سواحل مصریه داخلنده او لان آق دکز  
 تعییر او نور بحر دولتعایه نک ممالک وسیعه المساکنند و کندویه مخصوص جز ائدن  
 محاط و مستوعب اولوب دول سائره نک قطعاعلاقه و ساحلی اولدینیه بناءً بحر مذکور  
 مستقل دولتعایه نک ایدوکی اظهار اولدینی استحقاقه نظر او و دولتعایه ایله فرانسه دولتی  
 بیننده بوندن اورم عقد او لان مصالحه نک ایکننجی ماده سنده دولتعایه ایله فرانسه  
 دولتی بیننده قبل السفر متداول اولوب طرفینک هر درلو روایطی تصریح و تأکید  
 ایدن عهود و شروط بودفعه دخی بتماهها تجدید او لندی دیو مصرح اولدینیه بناءً

دولتین محاربین میاننده در کار او لان جنک و جدالده سلطنت سنیه بیطرف ایدوکنی  
 اعلان برله طرفین بیطر فالغی قبول و اعتراض ایتش او لدقاری خصوصه اینه دولتین  
 مذکورین کمیلری سلطنت سنیه نک لیانلری درونلرنده و قلاع طوپلری التند  
 و پیشکاهنده و سواحلنده قاعده او زره برقاچ میلن ایچرولرده بربولرینه مهاجمه  
 و سفینه اخذی و مقابله تجویز ایلمک شویله طورسون موره نک و راسندن جزیره  
 کریده و کرید و راسندن دخی مصر اسکله لرینه وارنجه فرض او لان خطک داخلنده  
 بربولری علیه احمدها آخره تعارض و مهاجمه ایمامک وایدری اولور ایسه دولتعیله  
 ایکی دولت فیحیمینک دوست احی او لدیغندن ایفای مakan علی ماکانی تکلیف  
 ایلدکده طرفیندن بلا تردد قبول اولوب دولتین مشار اليهم معرفت دولتعیله  
 و سیله نزاع وادعا ایمامک و خط مفروض داخلنده تعارضه متجلسر او لان قنی  
 جنس سفینه ایسه قیودانی دولتی طرفیندن تأدب او لحق و دولتعیله نک بیطر فالغی  
 دولتین محاربین جانبین قبول او لنش او لدیغندن خط مفروض مذکوردن خارج  
 ابحارده سلطنت سنیه بیراغی مصدق مصدریه و بر معتمد قدیم معافیت و تجارت و تأمینی  
 حاوی اوامر سنیه و قیودان باشا بیورلایسی حامل او لان سفینه معتبر و سربست  
 او لحق و دولتین مذکورین تبعه سندن اولوب دولتعیله تجارت و تبعه سی سفاینه اشیا  
 وضع و تحمل ایلیانلر امعنه واشیانی معرفت شرعا له دفتر ایدوب قنی دولته منسوب  
 سفینه ایسه اول دولتك مأمورلرنندن و قو نسلو سلنندن یدلرینه ماضی سند آمدجه حواله  
 ایلمیوب واله جقلری حواله کافه ملل موئسه جانبین اشیای متنوعه او لحق او زره  
 معلوم او لان اموالدن او لیه و تحت محاصره و تضییقه او لان لمانه داخل او لیه مجرد  
 لا جل التجاره کشت و کذار ایدن سفن دولتعیله بیراغی کشاد ایلدکلرینه بناء  
 رنجیده او لنامق و جانین قورصالنلرندن یولندن اليقونامق خصوصی شروط قدیمه  
 موافق و دوستی و مواليه مطابق او لدیغنه بناء شروط قدیمه مذکوره نک بوندن  
 بولیه دخی دستور العمل او له رق سلطنت سنیه تجارت و سفاینه هر حالده محافظه  
 و صیانت و تخاصیص امنیتلری خصوصی مطلوب قطیع دولتعیله ایدوکی بو دفعه  
 در سعادتند مقیم انگلتره بیوک ایلچیسنه دخی رسمي تقریر اعطایله افاده قلندیغنه  
 بناء فرانسه دولتی سلطنت سنیه نک دوست احی و صدیق او لغله دولتعیله نک اعن  
 مصالحین او لان اهل اسلام و رعایا سنک امنیت تجارتیه دوستی و مسالت لازمه سنجه رعایت  
 الایم زبرو او لان قواعد بحریه سالفه اییانه دوستی و مسالت لازمه سنجه رعایت  
 او لحق خصوصی قیودان و تبعه سندن اقتضا ایدنلره اکیدا تنبیه ایده جکی امل و اتفیله  
 اشیو رسمي تقریر کتب و املا و دولتی طرفه کوندرمک ایچون مصالحتکدار مومی  
 الیه دوستمزه اعطای اولندی

في ۲۱ جمادی الاولی سنہ ۱۲۲۵

(۱۱)

\* خلیل پاشانک قائم مقام لغنه دائر صادر اولان خط هایون \*

قائم مقام پاشا سنی سلام ملوکانه مله تلطیف ایلدیکمدن سکرہ معلومک او لسو نک سلفک عنان پاشایی مقدم و صاحب درایت در دیو سوق ایلدکلرینه مبنی کتوروب قائم مقام نصب ایلدیکم کوند برو امور سفریه و مصالح عبادالله هه صرف مقدور ایلیه سن دیو خلاصه افکارم واراده خسروانم تلقین واکیدا تنبیه ایلدام ایسه ده متبینه او لیوب شو و قده دامن در میان غیرت و حیث و اواامر و نواهیمی اجرایه مسارت لازمه دن ایکن هرن وقت بر ماده مستعجله اولوب اولکون تنظیمی درجه وجوب دن و بلکه منافع کشته می درکار اولان خصوصی عقده تأخیره دوچار و در دست مصالح مهمه اوراقی قرائت او لنبیوب هفتہ لرجه مکتوبحی طوبره سنده ابقا و ابطال ایلمسی مجرد هوای نفسانیه سنه مغلوب یا لتندن شو مسنده کلمندن مقصد کندوی تزین و توابعی تلوین و ماجرای سابقه سی اولنلری مؤاخذه داعیه بیله طشره قضا رختار لری تو حیش و ادخار مال سودا بیله عبودیت مکروهی علنا طلب وبعض مأمور لرک تبدیلی اجماع واشراب ایتدیره رک جر منفعت ایله تضییع اوقات وقت و حاله جسبان او لیان امر مکروهه جسارت وار تکابی معلوم اولدیجه بربینی تعاقبا تبدلات تلونه حل اولنجه جنی ملاحظه مه مبنی بالدفعات کندوی اخطار و منورم اولان سالف البیان مواد مکروهه دن تحذیر و امور مهمه سفریه کندو امورینه تقديم ایمالرینی تفهم ایلدیکمه اسغا ایتمیوب مصالحت و دروغ آمیزی ترویج ایله بر کونده به جهک خصوصی برمه تعویق وبعض اوجاق نامنی ویروب اوجاغ عاصه مک یول وار کانه مخالف واسلامه یاقشمز امور ندن خارج مصالحته مداخله و حرکات باطله ایه متوجه اولان ارادل واشخاصی ضابطی معروفیه و معرفت شرع اه تأدب ایتدیره مک امور لازمه سندن ایکن اخماض عین ایلسی محض کندوی اتهام دن او لغین (عزم قع ذل من طمع) حدیث شریعنک ماصدقه مظہر دوشوب بو کونا تأدب ایله مجازات او لتفی کندویه جذب ایله عزل او لنبوب بزینه برصادق و متدين و نفسه غالب صاحب لیاقت و نان و نمک دولت محمد بنک شکری بیلور روزی رک انصبندن لابد او لغله سینک دولتعلیه سبقت ایدن خدمت مددوه هک و اخوار مقبوله اک و اوصاف مذکوره ایله موصوف امکدار سلطنت سنیه دن او لدیغنه بناه سنی قریحه صیحه ملوکانه مدن کتوروب قائم مقام نصب و تعین ایلدام اکر چه هر بر مصالحک صعوبتی درجه کمالده و در علیهم و طشره لبرده من طرف الرحمن ذخواره ندرتی حسیله عباد الله مضایقه ایه دوچار و مأمور لری دخی بوبابده عاجز وبعض کندوی بیلمیان

کندو عصیانه توبه و انابت ایمیوب و کلایه عن و قصور ایله رطب و یا بس کلامه آغاز  
 ایلماری نعمتک شکرینی بیلمدکار ندن معاذ الله ثم نعوذ بالله دخی برندن ارحم الراحیمین  
 اولان رزاق عالمه صغورم یالکنر بونده دکل جمیع بلدانه بو ذخیره مضایقه سی  
 اولغله سبحانه و تعالی بر جانبین ذخیره ورود ایلمد هر عصر ک بر یسری و یساری  
 آیات بینات ایله مبرهندر علاجی تبدیل اخلاق و روحا نیت رسول الله علیه السلام دن  
 استتمداد ایده لم واول کان شفقتک شریعت مطهره سنه اطاعتمن او لم دیغدن  
 شیرازه نظام دولته تطرق و اعدای دینک تهاجی و غلالک ندرتی و دخی بو کا  
 ممائل انواع درلو بله نک حدوثی بزلره تنیهات سبحانی ایکن ینه اصلاحه  
 استعدادیمز اولیوب ناس میاننده غرض و نفسانیت و بر بر لریه نفاق آمیز جعلی  
 کورشمک و حقانیت مفقود ایشته بویله بر حال غریبه در ایدی کورهیم سی (لاتقطعوا  
 من رحمة الله) نص کریمی مرثه عظیمه سی حجت اتخاذ زیله جناب مسههل الصعبات  
 اولان خدای متعالدن استدعا برله شرع شریفه مطابق حرکت و منهیاتدن مباعدت  
 و اجتناب ایلیوب اردوی هایونم معروضاتی ایفایه و مصالح عباد الله دقت و سفر هایونم  
 مأمور لرینی پیدری استعجاله و سوق و تسیر و ایصاله مبادرت ایلیه سن اعدای دین  
 طرف طرف باش کوستردی او لبهارده مواجهه اعدایه قیامه مرت عسکر ورود ایلمدی  
 او جاغ عاصرم اور طهارندن چند روز مقدم بر طاق غیر تکش قولارم عزیمت  
 ایمیشیدی تکرار او جاق اختیار لری ضابطانیه بالمندا کره در علیه مدن کلیتلوجه عسکر  
 چیقار و ب مدافعه اعدایه ایصال ایلمک مطلوب مدر و ترسانه عاصمه دخی مد انتظار  
 و امور لازمه که صرف مقدور ایلیه سین مولای متعال حضر تلری توفیق رفیق  
 ایلسون آمین .

( ۱۲ )

\* یکیچری اشقيا سنک تأدینه دائر صادر اولان فرمان عالی صورتی \*

رکاب هایونمده بالفعل سکبان باشی و در کاه معلم یکیچری اگاسی و کیلی اولان الحاج  
 محمد دام مجده به حکم که مقر خلافت علیه مدن اولان محیه قسطنطینیه صانه الله عن الافات  
 والبایه سکان و قطاننک وجوده امنیت و راحتلری عموماً ممالک اسلامیه خلقنک اطمینان  
 و رفاهیتلری موجب اولمقدن ناشی بویله فراغ و آسایش اطراف و اقطار بلاد و عباده  
 ساری سواد اعظم اهالیسنک امن و استراحتلری نصب عین اهتمام شاهانه و عمدۀ  
 مأرب پادشاهانم ایکن بعض کندو بی و دیانتنی بیلمز جاهل و حق تعالینک  
 او امر و نواهیسنندن غافل اشخاص و اراذل مقوله لری عباد الله هک اموال و اشیالرینی  
 غارت و هتك اعراضه جسارت ایلدکار ینه بناءً او مقوله اشقيانک ( فقاتلوا الی تبغی

( حق )

حتی تقیه‌الی امرالله) نص کریمی او زره دملری هدر و قتل و اعدام‌لری مطابق شرع‌انور اولمک حسیله بودفعه مصر چارشوسی و تخمیص اوکی و سائر بعض محلارده حمال طائمه‌سی و سائر ازادل اشیخاس مقوله‌لری عبادالله‌ک اموال واشیالرینی غصب و غارت و اسوق و بازارده کشت و کذار ایدن‌اهل عرض نسوان طائمه‌سنی تعرض و تنها محلارده اهل اسلام و رعایادن جبرا و قهراء اخافه ایله اچه‌لر اخذینه جسارت و بونرک امثالی رضاء‌الله‌ه و رضای شاهانه‌م منافی و مسلمانانه یاقشیان نججه نججه تحمل او لئیه حق و حوصله اسلامه صغیره حق حرکات با غایانه یه محاسرت ایدکار ندن و دیعه‌الله او لان جمیع عبادالله‌ک عدم امنیت ایله مسلوب الراحه اولدقلرندن او تو ز ایکی اصناف اهالیسی و اختیار و کتخدالریله جمع کثیر باب عالیه کلوب متفق‌الکلم اوله‌رق بث شکوا و مقدمما ویریلان امر عالی موجینجه فرمان عالی اصدارینی استدعا ایدکار ندن ماعدا اصناف مذکوره‌نک بو وجهه افاده‌لرینی سن دخی بشقه‌جه تقدیم ایدیک برقطعه تحریراتکله انها ایتمش اولدیغندن بو بایده احکام الهیه و مقدم‌لرده ویریلان او امر سنه و فتوای شریفه مقتضالرینک اجراسی لازمه ملکداری و خلافت‌نایدین اولغله یکچری او جانی اجداد عظام‌لدن موروث و دولت‌تعیه‌مه عطیه متابه‌سنده اولغله مدامکه لا بس لباس حیاتم او جاقلریه و قدیم‌لدن کتاب‌الله‌ه موافق و شرع شریفه مطابق قانون ایله وضع او لان این و يول وارکانلریله عمل و حرکت ایدنلره و اطاعت‌لر نده ثابت او لئله هر کیم کم نظر له با قوب و سوء قصد ایدر ایسه قهر ذوالجلاله مظاهر اولسون فاما شرع شریف و قانون منیفه مغایر و يول وارکانه مخالف و مسلمان‌لقدن خارج ایشله وار تکبات و منهیانه مت‌جاسر او لئله او جاقلو دکدرلر او مقوله‌لری قرص کش کی او جامده قبول واستصحاب ایله او جاقلرک نامی تلویث ایدن او مقوله ازادل و اشخاصی او جاقده قبول ایمزلر مسلمان اولوب الله و پیغمبری بیان او جاغلک تمی ندر آشنا او لان واهل عرض او لان و دین و ایمانی و آین وارکانی بیان منهیانی ارتکاب ایدن‌ی‌رازملرک اقتضا ایدن تأدبی کورسونلر جمله او جاق اختیارلری و اصناف و سائر ناموس سلطنت سنه‌یی و قایمت و حیات ایدنلر و ضابطان و بالجمله اهالیه اشبو خط‌های‌یونم واجهه‌لر نده قرائته تفهمی و بو وجهه شرعا و قانوناً و عرف و ارادل حقدن کلمی و امن و امان و عبادالله‌ک راحتی مطلوب‌مدر اجراسنے مبادرت اولسون خدای متعال غیرت دینه‌سی او لئله‌ی برخوردار ایدوب اسلامه یاقشماز منکره‌ه و امور‌لدن خارج حرکته جسارت ایدنلری قهار اسمیله قهر ایلسون دیو خط‌های‌یون شوکت مقر و نم شر فریز صدور اولغله‌سنکه سکبان باشیء موئی‌الیه‌سن کرک سن و کرک سائر او جاق اغالری

واو طه باشیلری و ضابطه نفرات قولارم اهل عرض ایله بر لکده او لو بذاتکنرده  
اولان دیانت و صداقت مقتضاسنجه حق نان و نمکه واغور هایونمده اظهار مراسم  
غیرت و عبودیت ایله عباد الله او زرلرندن دفع خسر اراذل و اشقیایه دقت و فیا بعد  
دخی بو یله رضا الله و رضای رسول الله مغایر حر کیته جسارت ایدن باشیلرنه  
قوای شریفه موجنبجه شرعاً تأدیبات لایقه لری اجرامی واجبه دن اولنگاهه  
ایمدى باجمله اصناف وار باب حرف و اصحاب دکاکین و سوقده بولنان عباد الله عیادا  
بالله تعالیٰ بعد ازین اوقاوه اشقاپی کورمك لازم کاور ایسه در حال غیورانه  
او زرلرینه واروب قطعاً امان و زمان ویرمه رک جمعیتارینی تفریق واله کتورملریچون  
ذکر اولنان اصناف کشیدالرینی و یکیت باشی واختیار و سوز صاحبلرینی کشوردوب  
اشبو امر عالیشانی مواجهه لرنده فتح و قرائت و یکیتی کر کی کبی تفهم و اشاعت  
و بوجه مشروح حقلرنده قوای شریفه ویریلان اشقاپی اخذ ایدنلر دنیاده  
اعلام و اکرام پادشاهنه مظہر و آخر ترده دخی حائز مثوابات اوفر اوله جقلرینی  
و معاذ الله تعالیٰ خلافی حر کت ایدن اولور ایسه امر باری یه مخالفت و شریعت  
معظمه حضرت سید الانامه عدم مطاوعتاریچون دنیا و آخر ترده عذاب الیم و عقاب  
عقلیمه کرفتار اوله جقلرینی جمله تلقین و اعمال و مضمون امر عالیشانمک بر صورتی  
محکمده سجلاته قید ایله موجب و مقتضایه عمل و حر کت او لفق باینده یکیت  
حال استنبول قاضیسی اغا امامی زاده احمد عارف زیدت فضائله بشقه امر عالیشانله  
تنیمه و تأکید او لتفله سندخی مولانای مومنی ایله بالاتفاق حر کت برله مضمون  
امر عالیشانمک انفاذ واجراسنه صرف قدرت و حقوق نعمت و عبودیتی اجرا ایله  
تحصیل رضای هایونمہ مبادرت و مقدار ذره خلافین مجانبت او لفق باینده دیو

(۱۳)

\* فاتح جامع شریفنده منعقد مجلس مشورت عمومیه ده قرائت \*

\* اولنان خط هایون \*

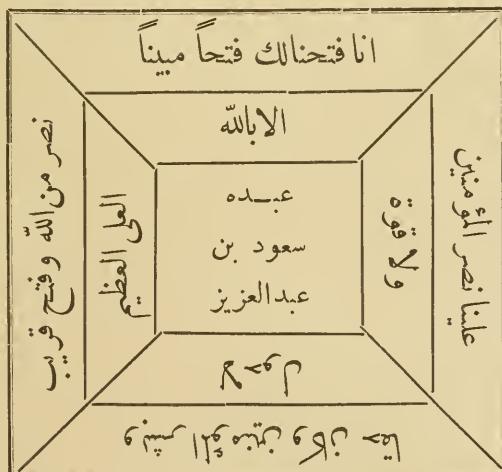
سزکه مفتی الانام سماحتلو شیخ الاسلام و قائمقامه و صدور کرام و علاما و رجال  
دولت و بدی او جامع رجال و اختیاران و ضابطه و دین محمد عایه السلامده اولان  
باجمله اهل اسلام ملوكانله تکریم ایلدکدن صکره معلوم دیانت ملزومکن  
او اسوئه کبودفعه اردوی هایونمده بزرگی متعاقب ورود ایدن تاخیصات و تقریرات  
مفهومنده اعداء دین بازار جغه هجوم واستیلا ایلدکدن صکره برقولی وارنه او زرلرینه  
کاوب درون قاعده ده دین قرنداشلر یمزی تضییق ایمکنده وبشقه قولی طو ترقاندن

(هر از غراید)

هر از غراید کمیش اولوب رفته ممالک عثمانیه به اطلاعه پای خوست اینکه  
 و کفار خاکساره حر کتی اردوی همایونی محاصره ایامک و بو و جهله ضمیر نده  
 اولان خیانتی اجرا و بیضه اسلامی شکست ایمک داعیه سنه اولدینی درکار و دین  
 یونده قلیچ چکوب شهید ویره رک اجداد عظام معینده اولان دین اسلام دلاور لرینک  
 فتح ایلدینی بونجه مالکی نزع ایامک نیت فاسده سنه اولدینی آشکاردر . ساسته  
 و رو سحق ویرکوک قلعه لری و راء دشمنده قالوب رفته کفار خاکسار بر و لره  
 کمکده در . حیث اسلامیه وغیرت دینیه بوناره نیجه تحمل ایدر اسلام عظام بو  
 مالکی تسخیر ایمک ایسه لر حاصلاتی نفس همایونینه حصر ایمیوب واعشار  
 ورسوماتی وجزیه شرعیه ومحصولات سائره سنی غزا و جهاد ایدن قولارینه  
 وزراسنه لايق وجهه احسان وعنایت بیوروپ منابر ومحافله نام محمد عایه اسلامک  
 واسم سامیلرینک تذکرینه قانع او له رق شعائر اسلامک تقویه سنه صرف مقدور  
 ایمشادر . اشبیو ممالک محروسه ده ندای اذان محمدی منقطع اولوب یرینه حدای  
 ناقوس اقامه ایتدیزمه غیرت دینیه سی اولنله دوشرمی بزرگه ملاحظه او له  
 و ممالک ایادی کفارده اولدینی حالده زعامت و تمیاز و مقاطعه و قولارک مواجی  
 نره دن النور ویریلور . جمله اهالی اسلامدن معدودیت ادعائی ایدر کن اذان  
 محمدینک انقطاعنه نیجه راضی اولنور بونک انجامی کل یوم حقارنه وقت چکورمکدن  
 ایسه شمدی دین یونسنه جان فدا ایامک دخی اعلا دکمی . صیان ونسوان  
 قرنداشلریز وطنرندن دور اولوب سفیل و سرکردان اولوب بایه لرده آه وانین  
 ایدر لر ایکن بزر نه کونیزه طورورز . الحمد لله روم ایلیسده یدی قراله جواب  
 ویرمکه عسکریز وارد . اناطولیدن دخی فوج فوج کایبور جلوس همایون مدبرو  
 هر بر اموره و مواد سائره ایدرم ایدله مطالعه سی جمله ماموریت اشغال ایدوب  
 کاغده بوغیلور امور لازمه بی باقغه وقت قالمیوب بوندن بویله خواب و راحت  
 و بظایت ایسته تم الی قایچ طوتن اهل ایمان قرنداشلمه دین مبین اغور نده  
 چالیشورم جمله ایه فرض عنین اولان غزا نیتیله حر کته حاضرم روحانیت  
 رسول اکرم صلی الله علیه وسلم افندیزه توسل و جناب خیر الماصرین (انا فتحنا لك فتحامیننا)  
 سریسه مظہر ایدوب سایه سنه التجا ایلدینکمز لواء سعادت حر متنه ان شاء الله تعالى  
 مولاز معینمزر در خلاصه کلام امت مرحومه موحدین جهاد ایله امداد و اولی  
 الامر اتفیا ایله مأمور اولوب سل سیف نبوی ایله حر کت همایونم مصمم در علماء  
 اعلام ویدی او جامن ورجال دولتم فاتح سلطان محمد خان غازی حضر تلرینک جامع  
 شریفنده عقد مجلس مشورت واعذار ونفاق آمیز حر کتمن عاری اوله رق حسبه

لله تعالى مذاكریه (المستشار مؤتمن) مدلول نججه جمله کزی امین بیلوب مشاور دیه مأمور  
ایلدم باش باشه ویروب هر طرفی ملاحظه اولنسون و مهمات سفر یه دن اولان خیام  
وجبخانه و طوب و دواب و جمله نک موقوف علیهی اولان آچه و ذخائر و عسکر  
خصوصیه اولنوب اقتصادی حضور خلاقتاً به عرض اولنسون هر کس  
خاطر ینه خطور ایدن امور خیریه ی سویلیسون صوکنده شویله لازم ایدی دیه جک  
قالمسون طوغری سویلیوب خیر طرفی کتم ایتیانلر زمانمده مدخول اولمز و تکدیر  
اولنیز جمهانک تصویب ایلدکلری نزد ملوکانمده دخی تصویب اولنور وقت فوت  
اولنسون جناب خیر الفاتحین احوالمری حسن حاله تبدیل ایلیوب مؤید من عندالله  
اولان دولت عثمانیه ی منصور و مظفر ایلیه آمین بحرمه سید المرسلین و خیر خواهان  
دولتمک ایکی جهانده یوزلری آغ اولسون عنزیز و مکرم اولس-ونار (نصر من الله  
فتح قریب ومن الله التوفیق)

- \* رئيس وهاييان اولان سعود بن عبد العزيز طرفندن شام واليسى \*
- \* كنج يوسف پاشا يه كوندريلان مكتوبك صور تيدر \*



بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

من الموهب لله الى يوسف باشا حاكم الشام وطرابلس السلام التام والتحية والاكرام تهدي الى سيد الانام محمد عليه افضل الصلوات والسلام وبعد نهني الى جناب المكرم والحبيب المحترم يوسف باشا بلעה الله من الخير ماشاء فقد وصل اليانا كتابكم وفهمنا ماحواه خطابكم صحبة الركب القادمين الى بيت الله الحرام اذوصلوا بالسلام وحصل لهم

(۱۰)

ما ارادوا من مشاهدة تلك الاماكن العظام وقضوا المناسب وبلغوا المرام ووقع لهم منا مشاؤا من حسن الرعاية والاحترام وعاملناهم بما استحقوه من الاكرام وتأملوا مانحن فيه من اقامة الشرائع الدينية واحياء السنن النبوية والحمد لله الذي بعمته تم الصالات وما كنا لننهى لولا ان هدانا الله لقد جاءت رسلي ربنا بالحق وكنا قبل منه الله علينا في هذا الدين في غاية الجهل والضلال المبين فهدا الله الى دين الاسلام فانقذناها من الضلال وابصرنا من العمایة وجمعنا بعد الفرقه وازال به الشرك والفساد ومكن دينه واظهره في العباد والبلاد واعانتنا على اقامة العدل في جميع رعایانا الحاضر منهم والبلاد وازال الظلم من بينهم والفساد ومن الله علينا في اقامة العدل في الرعية حتى صاروا الحمد لله على الحق بالسوية فاطمأنت البلاد وامنت السبيل من الظلم والفساد فالحمد لله على ما اولانا والشكر لله على ما اعطانا وقد بلغكم ما نحن عليه وندعوا الناس اليه ولكن ربما يقع من نقل الاخبار زيادة ونقصان فنذكر لكم الان حقيقة على وجهه لتكونوا لنا من معرفة دعوتنا على يقين وعسى ان تكونوا لنا من المسعفين على اقامة هذا الدين فيقيننا الذي نحن عليه وندعوا الناس اليه هو الاخلاص لعبادة الله وحده ولا نذهب الى القربان الا لله ولا نرجوا الا هو ولا نخالف الامنه ولا نتوكل الا عليه واننا نتبع الرسول صلى الله عليه وسلم ونوجب طاعته على جميع المكلفين ونتسنى بسنته وننهى بهدایة الله ولا نعبد الا الله وحده ولا نقترب الا اليه بما شرع على لسان رسوله صلى الله عليه وسلم محدلت عليه النصوص القرآنية والسننة النبوية وهذان الاصلان هما حقيقة شهادة ان لا اله الا الله وشهادة ان محمدا رسول الله ولا الله معبد الا الله فمن حرف شيئاً من العبادة لغير الله فقد اتخاذها مع الله والله سبحانه قد ارسل رسلي بالدعوة الى التوحيد وقال الله تعالى ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت وقال تعالى وما رسلنا من قبلك من رسول الانوبي اليه انه لا اله الا انت انت انت انت انت فاعبدوا الله مخلصين له الدين الا لله الدين الخالص فالدعوة الى التوحيد هودين الرسل فلا يدعى الا الله وحده كما قال تعالى وان المساجد لله فلاتدعوا مع الله احدا وفي الحديث عن الصادق المصدوق صلى الله عليه وسلم ان الدعاء مع العبادة ثم قرأ رسول الله صلى الله عليه وسلم وقال ربكم ادعوني استجب لكم ان الذين يستكرون عن عبادي سيد خلون جهنم داخرين فمن دعا غير الله واستغاث بغيره في كشف الشدائـ وجلب الفوائد فقد اشرك بالله والله لا يغفر لمن يشرك به ويغفر مادون ذلك لمن يشاء وحكي الله تعالى عن المسيح عليه السلام انه من يشرك بالله فقدر الله عليه الجنة وقال تعالى والذين يدعون من دونه لا يستجيبون لهم بشيء الا كbastط كفيه الى الماء لي Lingu فاه وما هو ببالغه ومادعاء الكافرين الا في ضلال وقال تعالى ومن يدع مع الله لها آخر لا برهان له به فانما حسابه عند ربها انه لا يفلاح الكافرون فمن دعا بها غير الله او سال ميتا واستغاث به في قضاء الحاجات وتفریج الكربلات فقد اتخاذها لها مع رب الأرض

والسموات وكذاك من ذبح القرابان لغير الله او سبجه له او خافه خوف النساء او اتكل عليه او عبده لان هذه الامور لا تصح الا لله وحده وقال تعالى قل ان صلاتي ونسكي ومحبابي وممالي لله رب العالمين لا شريك له فصل لربك والآخر وقال تعالى فلا تتحا فوهم وخافون ان كنتم مؤمنين وقال لم تخش الا الله فاعبدوه وتوكلوا ان كنتم مؤمنين فالتوحيد هو اصل دين المرسلين واول ما تدعوا الناس اليه من استغاث بالله وحده واخاص له العبادة وعمل مافرض عليه فهو اخونا المسلم له مالنا وعليه ما عينا ومه لم يصح لذلك بل اقام على شركه كفرناه وقتلناه كما صرنا الله بذلك بقوله وقاتلهم حتى لا تكون فتنه ويكون الدين كله لله ونأمر باقامة الصلوة في اوقاتها بركانها واحيانها ونلزم جميع رعايانا ومن هو تحت طاعتنا بذلك ونأمرهم بaitate الزكوة وصرفها في مصارفها الشرعية المذكورة في سورة براءة وأصيام رمضان وحجج بيت الله الحرام ونأمرهم ان يعرفوا فضل الله ومنته ومعرفه ونبه عن المنكر من الزنا والسرقة وشرب الخمر والاحشيشة وما يشاكلها وأكل اموال الناس بالباطل ونأخذ الحق من القوى للضعيف وننصف المظلوم من الظالم ونبه عن سائر المنكرات ونزيل البدع السئيات المحدثات ونخن في الاعتقاد على عقيدة السلف والصواب السلف الصالح من الصحابة وتابعهم وننصف الله ونقدسه بما وصف به نفسه في كتابه وعلى اسان رسوله من غير تشبيه ولا تمثيل ولا تحرير ولا تعطيل وثبتت لله ما ثبت لنفسه من الصفات ونفي عنه مشابهة الاخلاقات ولا نكفر احدا من اهل الاسلام بذنب ولا نكفر بالله ورسوله ومن اشرك بالله وسائل من غير الله قضاء الحاجات وتفریج الكربلات واغاثة الملهفات ولا نقاتل الامن امر الله بقتاله من المشركين ومن ترك شرائع الدين قل تعالى فقلوا المشركين حيث وجدتهم وخدتهم واحصروهم واقعدوا لهم كل مرضد فان تابوا واقموا الصلوة وآتوا الزكوة فاخوانكم في الدين وثبتت في الصحيحتين عن النبي صلى الله تعالى عليه وسلم قال امرت ان اقتل الناس حتى يشهدوا ان لا اله الا الله وان محمد رسول الله وينصوا الصلوة ويؤتوا الزكوة فاذافقوا ذلك عصموا من دمائهم واموالهم وحسابهم على الله فعلى رسول الله العصمة على الشهادتين هما صل دين الاسلام وعلى اقامه الفرائض من الصلوة والزكوة ومن لم يفعل ذلك لم يعصم دمه وماله ومن فعل ذلك فهو مسلم لله له مال المسلمين فهذا الذي ذكرناه هو حقيقة ما نحن عليه وندعوا الناس اليه ونحمد الذي هداانا لهذا الدين ومتعبنا باقتداء اثر سيد المرسلين وانت في حفظ الله وامانه آمين .

(١٥)

\* صيدا واليسى سليمان باشایه ارسال بیوریلان خط همایون \*  
سنک صیدا والیسی سليمان باشای صداقت نشانیین شام والیسی کنج یوسف باشای خارجی

او زرینه فرمان عالیشانمله مأمور ایلمش ایدم و پیدربنی استعجال او نئشیکن اسباب طرق آماده ایده جکم و مهمات تدارکی دیه رک عوق و تأخیر ایله اصرار اوقات و کاه طریق حجازه جسبان اولیان طوب و خبره و معاونت معالله سی عاتقی بیان واره اره اطراف واکنافه اطالله دست ایلدیکندن ماعداً طمع خامنده ناشی یافه اسکله سی و غزه سی مالکانه ویا خود التزاماً طرفه احله او نور ایسه حجاز مأموریته سهولت اولور معرضنده دروندنه مستکن اولان فکر فاسدنه سنه رواج ویزملک ایدوکنی ایما و قو کتخداسی ملعونه کوندردیکی شقمهردن بری یدیه کچمکله بهانه آخر عنویله مرقومی عنزل و نیش اردوسنه نزل اماتی مأموریتله تبعید ایتدیر یلوب مشارالیه ک احسان اولنان متواری مأموریته عنزیتني اویدروب مجرد کسب تعاب ادعاسنه او مبلغه بوم قوله نک ترتیب جزا ایله محازاة او نسی واجب او لمغین خفیه فرمانی یازیلوب وایالت شام والویه سائزه سیله عهده لیاقتکه توجیه فرمانی و خارجی او زرینه مأموریتک و در عایمه ذخیره و ذمته دائز او امر علیهم تسطیر ایتدیر یلوب جمله سی خزینه و کیم اغا قوم ایله طرفکه ایصل او نمشدر بنه تعالی و صوانده مأموریتکی بروجه سهولت اجرایه ابتدار و سر مقطوعی در عایمه ایصال و کافه اموال واشیاسنی اتلاف و اخاءدن مباعدت برله معرفتک و معرفت شرعه تحریر و حفظ ایدوب دفتری در دولت مداریه تقديم ایدوب کذالک شام و اطرافه رابطه ویروب ادوات طریق و عسکر و مهماته کمال اهتمام ومصر والیسیله بالخابره حر مین شریفین جانبیه رو براد عنزیت و عکا و سیدا و شام و سائزه عهده لیاقتکه اولان محلاره برر آدمدر قویوب در عایمه ذخیره سی و ذمته کده اولان اموال میریه بی و کرک شام والیسی طرفندن مرتب ذخیره سی عجاله ارسالله کمال غیرت و اهتمام ایله سن غازی جزار احمد پاشا رحمة الله علیه تربیه کرده سی او لدیغک ایچون هروجه هله سندن صداقت و رضا جویانه حر کت ایلمک مأمورلم او لمغین بومور مهمامی اول حق تعالی صکره سنک ذات حمیتکه احاله ایلدم کوردم سنی غازی جزار احمد پاشا مر حومک یوقلوغنى بیلدیرمیوب امریمی اتفاذه شتاب ایله سین ذخیره سی ترییندن زیاده کوندرمکه غیرت ایله سین مخطوط اولورم ذمته ده اولان اموال میریه بی عجاله ایصال ایدوب بردنخی امرم وارملو ایلمیه سن و حجاز مصلحتنده تدیرک نوجه هله در تفصیلا تحریر ایله سن و حصر مطلب اولان حر مین الشریفین مصالحی کندویه صلاة مفر وضه کبی بیلوب مقدوریکی صرف ایله سن اشبو خط هایونم مضمونیله عامل اوله سن .

فج سنہ ۱۲۲۵

(١٦)

\* سعود وهابي طرفندن شام واليسنه كلان مكتوب \*

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله معز من اطاعه وانقاد ومذل من اخضع امره وعصاه الذي وفق اهل طاعته  
للعمل برضاه وحق على اهل معصيته ما قدره عليهم بقضاء واثهد ان لا اله الا الله  
لارب لنا سواه ولا نعبد الا اياده واثهد ان محمدا عبده ورسوله ارسله بالهدى  
ودين الحق ليظهره على الدين كله وكفى بالله شهيدا من سعود بن عبدالعزيز الى جناب  
حضرت يوسف باشا وزير الشام سلام على من اتبع الهدى اما بعد فاني ادعوك الى الله  
وحده لاشريك له كما قال النبي اسلم وسلم يؤتوك الله اجرك مرتين والله تبارك وتعالى  
ارسل محمدا واملا الدين على لسانه واخبر جل جلاله في كتابه من يطع الرسول فقد  
اطاع الله واول مادعى اليه النبي عبادة الله وحده لاشريك له وترك عبادة ماسواه  
قال الله تعالى ولقد بعثنا في كل امة رسولا ان اعبدوا الله واجتنبوا الطاغوت وقال  
تعالى وما ارسلنا من قبلك من رسول الا نوحى اليه انه لا اله الا انا فاعبدون وقال  
تعالى وسائل من ارسلنا من قبلك من رسالنا اجعلنا من دون الرحمن الها يعبدون وقال تعالى  
وان المساجد لله فلا تدعوا مع الله احدا وقال تعالى له دعوة الحق والذين يدعون  
من دونه لا يستجيبون له بشى وقال تعالى ومن اضل من يدعون من دون الله وقال تعالى  
يدعوا من دون الله مالا يضره وما لا ينفعه ذلك هو الضلال البعيد يدعوا من ضرره اقرب  
من نفعه لبس المولى ولبس العشير وقال تعالى ومن يشرك بالله فقد حرم الله عليه الجنة  
ومأواه النار وقل تعالى لا يغفر ان يشرك به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء وامر جل جلال  
بطاعة رسوله والدين مبني على اتباع امر الله وامر رسوله والاختلاف بيننا وبين الناس  
عند هذين الاصلين اى الاخلاص والمتابعة فالاول نفي الشرك والثانى نفي البعد قال الله  
تعالى فمن كان يرجو لقاء ربہ فليعمل عملا صالحًا ولا يشرك بعبدا ربہ احدا وفصل  
النزاع بين المختلفين عند كتاب الله واصل الدين الذي ندعوا اليه الناس هو مادعى اليه  
محمد صلى الله عليه وسلم اخلاص العبادة لله واقامة الفرائض الذي افترض الله عليه ونفي الشرك  
وتوابعه من كل قبيح وهذه تكفي عن التفصيل فان هداك الله فيخير يهيا لك وتفوز  
بسعادة الدنيا والآخرة ولا نلزمكم الا ما وجب الله عليكم وشهدتكم انه الحق ولا ننهكم  
الاعما حرم الله عليكم وشهدتكم انه الباطل فان اشك عليكم الامر وطلبتم المناظرة  
جاءكم منا مطاوعه وناظر ناكم والاتقابلون علينا مطاوعتكم والمناظرة عندنا فان اتيتم  
الا كافر بالله واحتقرتم الضلال على الهدى نقول كما قال جل جلاله فان تولوا فانما هم

(ف)

في شفاق فسيكفيكم الله وهو السميع العايم ونقول يامالك يوم الدين اياك نعبد واياك  
نشعن فانه نعم المولى ونعم النصير .

(١٧)

\* رؤسای و هابیاندن علیان نام شخصک شام والیسته یازدینی تحریرات \*

**بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ**

من عليان الضبي الى جناب عالي جناب الدستور المهايب عين الاعيان وعمدة الكباراء  
الفخام ذوى القدر والاحتشام الوزير المكرم والى الشام الحاج يوسف باشا سالمه الله  
تعالى من الآفات واهداء الى العمل بالصالحات الباقيات السلام عليك ورحمة الله  
وببركته ثم بعده نخبرك لا اخبرت بمكر وانتان شاء الله تعالى ما نعرف الا الذى فيه الصواب  
تعلملك باحوال المسلمين حضر واعراب ويحكمون طاوعتهم موقع كتاب الله المنزل بشريعة  
النبي محمد صلى الله عليه وسلم وينصفون الضعيف من القوى وينهون عن الشينة ويهدون  
الزينة ولا يسلك عندهم مثل احوالكم هذه الاقيخار في الملابس وكل الحوادث الغير  
المرضية لله فلا يقبلونها ونحن اعراب وبنينا محمد صلى الله عليه وسلم عربي واصحابه عرب  
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين فسبب تسطير هذه الاحرف اليك فهو اننا لما كنا عندكم بهذه  
العام واعلمناكم بالواقع ولم امكنا نصلكم لامايناعلى الارزاق وصارت المسلمين ووجهها  
لظرفكم لكي يطالعوا ما يحبون اخير وما كان توجهم لخاربة ونحن لم نمكت دماء الاسلام  
ما ينتنا والآن كتب امامنا المكرم سعود ولد عبد العزيز كتابة وهي واصلتكم ومراده  
ترسلون علمائكم يقابلون علمائنا وكل منهم يوجب مسئلة بما انزله الله على رسوله فان  
اشتهيتم واردتم ترسلوا لنا اربعة علماء يكونوا ذو فصاحة على اربعة مذاهب ويلقوا  
عليها في مدينة الكرك وتسالمتهم بامان الله تعالى بالاحتشام والاكرام حتى نوصلهم  
وزردهم سالمين بحول الله وقوته ولو اتنا نشوف علمائنا يغدوا فهم مكرمين مفترزين  
وان ما شتهيتم ارسلوا لنا الامان حتى نجبيء بعلمائنا لانا نعرف امان الله فسلامكم صادق  
وكل من وقف على ديانة الحق ان شاء الله تعالى تتبعه ونحن نعرض عليكم بزيادة على  
ما في مكتوب سعود عن الاشتراك في العبادة وذبح القربان لغير الله وبين المقامات على  
القبور والاعتقاد في الاولى والانبياء والشهداء والصالحين واصحاب التوبة والاقطاب  
والقراء والدراويش كل هذا يرجوك بالشفاعة والتوسط وهذا كله عندنا اشتراك وزيادتها  
الخطايا الظاهرة مثل شرب الخمر واللواظ النساء الخارجات وسب الدين والخلف  
بغير الله وشرب التن والارجليه ولعب النقلة والورق والمحظى بالقهوة وضرب الطار  
ولعب القراء والاشعار وكل ما يلهي عن عبادة الله فلكل هذا مكروه ويبعد عن الله

تعالى ونظم العباد والبلاقص وقبول الرشوة من العلماء ومراعاة الوجوه في الشريعة  
هذا كله بدعة وما يقبلن المسلمين فهذا شر حنالكم فان كنت قادر على الانتفاع عند الله  
ثم عند سعود دائرتك مملكتك لك ولو ازمهها بحقيقة الله لك وبغير امر منزل فاطر السبع  
السموات مانعمل شيئاً وانت فاصل في رأيك وان كان خاطر في طاولة الحاج ارسل  
لنا نتواجه انت وسعود الذي يوجب الديانة الحقيقة نحن نتبعه والذى يحب عنها فهو  
ضعف ولادين غير دين الاسلام ونحن متوجهين عليك بفاطر السموات والارض  
ننفقت دم الاسلام بآقال للعلماء لغضبهم وترسونا في المعتمد .

(18)

\* شام والسمی طرفندن سعوده بازلان جواہر نامہ \*

من سليمان والى اقاليم الشام من طرف الدولة العثمانية ايدها الله الى يوم النهاية وثبتهما على عقيدة اهل السنة واجماعه الى سعود بن عبد العزيز

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امد الله رب العالمين والصلوة والسلام على نبينا ختم النبئين والمرسلين واله  
الصيدين الطاهرين ومن يبغضهم الى يوم الدين اما بعد فقد وصل اليانا كتابكم المرسل  
الي سلفنا يوسف پشا المنبي عن احوالكم كما لا يخفى وقرأناد وفهمنا معناء وخواه  
وماذ كرتم من الآيات القرآنية والاحاديث النبوية فعلى غير ما امر الله ورسوله من الخطاب  
الى المسلمين بمحاجة الكفار والمشركين وهذا حل الصالحين وقوسوا الجاهلين كفالة الله  
تعالى واما الذين في قلوبهم زيف فيتبعون ما تشابه منه ابغاء الفتنة واما نحن اهل الجماعة  
والسنة من الملة الحمدية نؤمن ونقر بذلك الآيات الشرفية القرآنية والاحاديث النبوية  
ولكن نقرؤها على الكفرة الفجرة لاعلى الملة الاسلامية فان ذلك يوجب كفرا بجماع  
الائمة الاربعة وبهذا ان اعتقادكم غير اعتقاد اهل السنة والجماعة وكذلك فيما ارسله علیكم  
النبي الحاوي للافتراء والشبهات وانتبأتم الله والمنه على النظرية الاسلامية والاعتقادات  
الصحيحة ولم نزل بمحمده تعالى وتوفيقه عليهما نجحى وعليها نموت كما قال تعالى يثبت الله  
الذين آمنوا بالقول الثابت في الحياة الدنيا وفي الآخرة فظاهرنا وباطتنا بتوحيده  
تعالى وصفاته كما يبين في كتابه قال تعالى واعبدوا الله ولا تشركوا به شيئا واطيعوا الله  
والرسول واولى الامر منكم او لئك هم المؤمنون حقا قال عليه الصلوة والسلام امرت  
ان اقتل الناس حتى يشهدوا ان لا اله الا الله فإذا قالوا ها عصموا مني دمائهم واما لهم  
الابحثها وحسابهم على الله وكما قال بنى الاسلام على نفس شهادة ان لا اله الا الله وان  
محمد رسول الله واقام الصلوة وآيات الزكوة وصوم رمضان وحج البيت من استطاع اليه

( ۲۷۱ )

سبيلا فتيح بحمد الله وتوفيقه معاشر اهل السنة والجماعة متعمقون بالكتاب والسنّة  
 قائمون بالاركان الاسلامية واليمانية آمنا بالله وبما انزل اليانا ولا نشرك به شيئا نخل  
 ما احل الله ونحرم ما حرم الله واطعنا على ذلك امام المسلمين سلطانا ولا تنا نقائل  
 اعداء الدين كاعدائنا فتيح مسلمون حقا واجع على ذلك ائمة المذاهب الاربعة  
 ومجتهدوا الدين الحمدى من الكتاب والسنّة واما طلبكم من اربعة من علمائنا او ارسال  
 مطوعيكم لاجل المباحثة والمناقشة فقد وقع ذلك مرات من غيرنا وقد تبين الرشد  
 من الغى ومحض الحق والحق احق ان يتبع وماذا بعد الحق الا الضلال وهذا ما يقال  
 وما يقال والتزلزل محال واما ما اعترينا وما ابتلينا به من المعاصي والذنوب فليس اول  
 قارورة كسرت في الاسلام ولا يخر جنانا من دائرة الاسلام كازعمت الخوارج من الفرق  
 الصالحة الذين عقيدتهم على خلاف عقيدة اهل السنة والجماعة من الملة الحمدية وقد بشرنا  
 الله تعالى بآيات لا تعد ولا تحصى وكذلك سنن الهدى بما يكفرها ويتحوها وما يوجب  
 حدودها ورد مفاسدها قال الله تعالى ان الحسنات يذهبن السيئات ويدرؤن بالحسنة السيئة  
 او لئن لهم عقبى الدار ان الله لا يغفر ان يشرك به ويغفر مادون ذلك لمن يشاء وآخرون  
 اعترفوا بذلك لهم خطروا عملا صاحوا آخر سيناعى الله ان يتوب عليهم وقال صلى الله عليه  
 وسلم شفاعتي لاهل الكبار من امتى وقد وقعت الحدود الشرعية في زمن خير الورى وجرت  
 الى زماننا هذا ونحن بحول الله تعالى نقيمهما كذلك الى ما شاء الله تعالى ولا عصمة لغير الانبياء  
 عايهم الصلوة والسلام وهذا لسان الملة الاسلامية وعقيدة اهل السنة والجماعة قال تعالى  
 فنهم ظالم ل نفسه ومنهم مقتضى ومنهم سابق باختيرات باذن الله تعالى وكل ميسرا ما خلق له  
 فسيركم الجهل والفتنة قال تعالى الاعراب اشد كفرا ونفاقا واجدر ان لا يعلموا حدود  
 ما انزل الله اذا اتم اعراب سكان البادية فئة نجدية وفئة مسيامة الكذاب اعتقاداتكم محدثة  
 وببدعة قوم جهله بقواعد ائمة الدين اهل السنة والجماعة اتم طائفة باغية خوارج عن  
 اعتقاد اهل السنة والجماعة السلطانية فان كانت شهوتكم في اعانته الاسلام بالمقاتلة  
 والمعاندة فقاتلو اعداء الدين الكفارة الفجرة لا الملة الاسلامية ولا افتناها قال عليه الصلاة  
 والسلام المسلم من سلم المسلمون من يده واسنه وكيف تخاطبون اهل الاسلام مخاطبة  
 الکفار وتقاولون قوما يؤمدون بالله واليوم الآخر قال عليه السلام الفتنة نائمة لعن الله  
 من ايقظها وقال تعالى افن زين له سوء عمله فرأه حسنا فان الله يضل من يشاء ويهدى  
 من يشاء وقد قال عليه السلام من قال ان الناس هلكوا فهو اهلهم كما في الحديث فاي  
 حالة اسوء واضل واعظم ظلاما من قتال المسلمين واستباحة اموالهم واعراضهم وعقر  
 مواشيهم وحرق قراهم من تواحى الشام التي هي خيرة الله في ارضه وتکفير المسلمين واهل  
 القبلة والتجرى على ذلك وعلى مخاطبة المسلمين بما خطب به الکفار فلم يسمع ذلك

من ائمه الدين الا من الفرق الضالة وكيف تدعون العلم واتم جاهلون بل اتم خوارج في قلوبكم زبغن تبغون الفتنة وتريدون الملك بالحيلة وقد خلت امثالكم زائفة والامور باوقاتها مرهونة وسيعلم الذين ظلموا اي منقلب ينقذون ولا حول ولا قوة الا بالله العلي العظيم واحتسبنا بالله وتوكنا على الله ويكفيكم عبرة قصة الشيخ التجدي ونسبكم اليه ومسكتم وادية وتكفيناشا من عنزة ربه فان كان لكم فهم ورشد وهدى يكفيكم هذا القدر من الكلام مختصرًا فارجعوا الى اوطانكم كما كنتم وكفوا شركم من قريب و بعيد فلا بأس عليكم والا فنعمت سيفونا فيكم واحتسبنا بالله عليكم قال تعالى فقاتلوا التي تبني حتى تبني الى امر الله وجزاء الذين يسعون في الارض فساداً ان يقتلوا في شريعة الله والسلام على من اتبع الهدى وترك الفتنة والاذا حرر في شهر

رجب سنة ١٢٢٥

(١٩)

\* حالت افندينك بغداده عن يماني اثنا سنه تقديم ايمش أولديني \*

\* تقرير لك صورتي \*

اوته دنبرو اکثر ناسـدن استماع ايـلـيـکـمـزـ اـهـالـيـ بغداد دولـتعـليـهـ يـهـ مـطـيعـ وـمـقـادـ اوـلدـقلـرـنـدـنـ والـيلـرـيـ حقـنـدـهـ جـانـبـ سـلـطـنـتـ سـنـيـهـ دـنـ اـدـنـيـ مـرـتبـهـ برـ اـغـبـرـارـ فـهـمـ اـيلـسـهـ لـرـ جـمـلـهـ سـيـ بـرـدـنـ روـکـرـدـانـ اوـلـوبـ کـلامـنـدـ نـفوـذـ قـالـيـهـ جـغـيـ بـيـانـ وـحـتـيـ وـزـرـاـتـ تـوجـيهـهـانـيـ وـقـوـعـنـدـهـ اـبـقاـ اـمـرـيـ تـخـمـيـنـ اـيـلـدـکـارـيـ وـقـتـدـنـ اوـنـ بشـ يـکـرـمـيـ کـونـ کـيـروـ وـالـلـوـبـ وـاـصـلـ اوـلـماـزـ اـيـسـهـ درـونـ مـلـکـتـدـهـ قـيلـ وـقـالـ چـوـغـالـمـغـهـ باـشـلاـيـوبـ والـيلـرـ کـنـدـيـ تـاتـارـلـنـدـنـ بـرـايـکـيـسـيـ خـفـيـهـ بـغـداـدـنـ اـخـرـاجـ وـکـوـبـاـ اـبـقاـ مـزـدـهـ سـيـ کـتـورـرـ کـيـ کـالـ عـجـلـهـ وـسـرـعـتـ اـيـهـ شـهـرـهـ اـدـخـالـ وـچـنـدـ رـوزـ مـرـونـدـهـ دـيـکـرـ بـرـ تـاتـارـ دـخـيـ اـبـقاـ اـمـرـيـ خـلـانـ قـرـائـتـ اـيـتـدـرـمـکـهـ مـجـبـورـ اوـلدـقلـرـيـنـيـ روـاـيـتـ اـيـدـرـكـ عـزـلـ وـنـصـبـلـيـنـيـ کـالـ مـرـتبـهـ تـسـهـيـلـ اـيـدـرـلـرـ .ـ چـاـکـرـلـيـنـكـ مـعـلـومـيـ اوـلـانـ موـادـ دـنـ شـهـيـدـ سـعـيدـ مـرـحـومـ سـاطـانـ سـاـيـمـ خـانـ طـابـ ثـرـاهـ حـضـرـ تـلـيـنـكـ زـمانـ سـلـاطـنـتـلـنـدـهـ اـجـلـ مـوـعـودـيـهـ فـوتـ اوـلـانـ سـلـيـمانـ پـاشـاـ کـنـدـيـ اـمـرـيـنـهـ دـائـرـ بـعـضـ مـصـاحـيـهـ اـيـهـ اـيـجـ چـوـقدـارـيـ اوـلـانـ سـلـيـمانـ اـغاـ تـاـمـنـدـهـ بـرـ آـدـمـيـ بوـطـرـفـهـ کـونـدـرـمـشـ اوـلـوبـ موـمـيـ اـيـهـ دـخـيـ خـيلـيـجـهـ اـرـبـابـ بـضـاعـهـ وـدـرـایـتـدـنـ اوـلـقـ مـلـاـبـسـهـ سـيـلـهـ اوـلـوقـتـ اـسـحـابـ نـفوـذـنـ اوـلـانـ وـکـلـاـيـ دـولـتعـليـهـ يـهـ تـحـصـيـلـ اـنـسـابـ وـپـاشـاـيـ مـشارـاـتـيـهـ مـصـاحـيـهـ کـورـمـکـ وـسـيـلـهـ سـيـلـهـ کـنـدـيـ استـعـدـاـيـنـيـ اـبـراـزـ وـرـفـتـهـ قـفلـ درـیـجـهـ آـمـانـيـ باـزـ اـيـدـوـبـ بـغـداـدـ اـيـاتـیـ بـکـاـ توـجيـهـ

(اولنسه)

اولنـسـه دولـتـلـيـه منـافـعـهـ كـثـيرـهـ يـهـ مـوـجـبـهـ اوـلـورـ دـيـرـكـ يـهـ موـاعـيدـهـ اـيـهـ سـمـتـهـ  
 سـهـوـاتـهـ كـوـسـتـرـمـكـ آـغـازـهـ اـيـمـشـهـ اـيـدـيـهـ . عـاـقـبـهـ الـامـرـ مـرـحـومـ يـوـسـفـ اـغـانـكـ هـمـتـهـ  
 وـاعـانـهـ سـيـاهـ حـصـولـهـ اـمـلـهـ بـرـاستـعـدـادـجـقـهـ وـيـرـلـمـكـ اـيـچـونـ موـمـىـهـ لـيـهـ سـنـىـهـ كـشـادـهـ  
 اـيـتـدـيرـوبـ مـجـدـاـ دـيـارـ بـكـرـيـ تـوـجـيهـ وـارـسـالـ اـيـلـدـيـلـرـ . بـغـدـادـ وـالـيـسـيـ سـلـيـمانـ پـاشـاـ  
 اـيـهـ بـغـدـادـ كـنـدوـسـهـ تـوـجـيهـ اوـلـهـ لـيـهـ سـنـينـ وـافـرـهـ اوـلـوبـ حـكـومـتـيـ اـسـتـقـرـارـ بـولـمـشـ  
 وـاطـرـافـهـ وـاـكـنـافـهـ رـعـاـيـتـهـ خـاطـرـيـ اـسـتـوـارـ المـشـ بـرـآـدـمـ اـيـكـنـ موـمـىـهـ لـيـهـكـ  
 دـيـارـ بـكـرـهـ وـصـوـلـنـدنـ يـخـضـورـ اوـلـوبـ نـيـازـ وـاخـافـهـ اـيـهـ مـزـوـجـهـ تـحـرـيـرـاتـ اـرـسـالـيـهـ  
 وـكـلـاـيـ دـوـلـتـيـ يـيـزـارـ اـيـمـكـهـ باـشـلـدـيـ . هـاـنـ بـرـکـونـ موـمـىـهـ لـيـهـ سـلـيـمانـ پـاشـانـكـ مـيـرـمـيرـاـنـقـيـ  
 رـفـعـ وـدـرـسـعـادـهـ كـتـورـوبـ سـاقـزـ جـزـيـرـهـ سـنـهـ نـفـيـ وـاجـلاـ اـيـتـدـيـلـرـ . بـرـمـدـتـ اـقـامـتـدـنـ  
 صـكـرـهـ يـنـهـ بـغـدـادـ وـالـيـسـيـ مـشـارـ لـيـهـكـ شـفـاعـتـيـلـهـ اـطـلاقـ اوـلـنـوبـ بـغـدـادـهـ عـزـيمـتـ  
 وـسـلـيـمانـ پـاشـاـ فـوـتـنـهـ قـدـرـ بـعـضـ خـدـمـاتـهـ مـسـتـخـدـمـهـ اـيـكـنـ سـلـيـمانـ پـاشـانـكـ فـوـتـنـدنـ صـكـرـهـ  
 خـلـفـهـ عـلـىـ پـاشـاـ موـمـىـهـ اـعـدـامـ اـيـلـدـيـ . تـأـنـيـاـ موـمـىـهـ اـيـچـ چـوـقدـارـ سـلـيـمانـ پـاشـاـ  
 بـغـدـادـهـ وـارـدـيـغـنـدنـ بـرـقـاجـ سـنـهـ مـرـوـنـدـهـ مـصـرـ سـفـرـيـ ظـهـورـ اـيـدـوبـ آـكـاـدـائـرـ بـعـضـ  
 تـدـابـيرـ مـاـلـاحـظـهـ اوـلـنـدـجـهـ بـغـدـادـ وـالـيـسـيـ اوـنـ بـيـكـ آـدـمـهـ كـتـيـخـداـسـيـ كـوـنـدرـسـهـ خـيلـيـ  
 اـيـشـ كـوـرـمـكـهـ قـادـرـ اوـلـورـ دـيـوـ بـعـضـيـلـهـ دـوـلـتـلـيـهـ يـهـ اـسـمـاعـ اـيـمـلـيـهـ كـيـفـيـاتـنـكـ تـحـقـيقـيـ  
 بـاـيـنـدـهـ بـغـدـادـ اـيـهـ مـنـاسـبـيـ اوـلـانـ بـعـضـ تـجـارـ استـنـطاـقـ اوـلـنـدـقـهـ اـكـثـرـيـنـكـ تـقـرـيـرـلـرـيـ  
 اوـغـانـهـ مـيـرـمـيرـاـنـقـيـ تـوـجـيهـ اوـلـنـوبـ وـكـنـدـيـ فـوـتـنـدنـ صـكـرـهـ بـغـدـادـ اوـغـلـهـ وـيـرـلـوبـ  
 آـخـرـهـ وـيـرـلـامـكـ اوـزـرـهـ تـأـمـينـ اوـلـنـسـهـ اـحـتمـالـرـكـهـ بـوـخـدـمـتـيـ قـبـولـ اـيـدـهـ زـيـرـاـ اـعـنـ  
 آـمـالـيـ بـوـمـادـهـ دـرـ دـيـشـلـرـ اـيـدـيـ . بـعـدـهـ مـشـارـ لـيـهـ فـوـتـ اوـلـنـوبـ كـتـيـخـداـسـيـ عـلـىـ پـاشـاـ  
 بـغـدـادـهـ طـاـبـ اوـلـدـقـهـ كـنـدـوـهـ تـوـجـيهـ اوـلـنـدـجـهـ دـكـ نـهـ مـرـتـبـهـ صـورـتـ اـنـقـيـادـ كـوـسـتـرـدـيـ  
 وـتـوـجـيهـيـدـنـ صـكـرـهـ ذـكـرـ اوـلـنـانـ اـيـچـ چـوـقدـارـ سـلـيـمانـ پـاشـايـ وـيـكـيـچـرـيـ اـغـاسـيـ  
 وـآـنـلـارـ اـمـتـالـيـ بـرـقـاجـ اـحـخـابـ تـمـيزـيـ اـعـدـامـ اـيـلـمـسـيـ خـصـوصـيـلـهـ سـافـيـ سـلـيـمانـ پـاشـانـكـ  
 حـكـومـتـيـ كـرـكـيـ كـبـيـ تـمـكـنـ بـولـمـشـ اـيـكـنـ كـنـدـيـ خـدـمـتـكـارـيـ مـقـامـنـدـهـ اوـلـانـ اـيـچـ  
 چـوـقدـارـ سـلـيـمانـ پـاشـادـنـ اوـلـ مـرـتـبـهـ توـحـشـيـ وـيـرـيـنـهـ اوـغـانـيـ وـلـيـ عـهـدـ اـيـمـكـهـ  
 سـعـيـ اـيـتـسـيـ وـحـالـاـ بـغـدـادـ وـالـيـسـيـ اوـلـانـ سـلـيـمانـ پـاشـاـ دـخـنـ كـنـدوـهـ تـوـجـيهـ اـيـتـدـيرـنـجـيـهـ دـكـ  
 نـيـجـهـ مـوـاعـيدـ اـيـتـدـكـنـ صـكـرـهـ اوـلـ وـقـتـهـ مـقـيمـ اوـلـانـ فـرـانـسـهـ اـيـلـچـيـسـنـهـ  
 مـكـتـوبـ يـاـزـوبـ يـوـزـ بـيـكـ غـرـوـشـ وـعـدـ اـيـمـكـيـ اـرـتـكـابـ اـيـلـمـسـيـ بـوـنـلـرـ دـوـلـتـلـيـهـ دـنـ  
 اـعـانـهـ اوـلـنـدـجـهـ خـوـدـ بـخـوـدـ بـغـدـادـيـ ضـبـطـ اـيـدـهـمـيـهـ جـكـلـارـيـهـ وـعـسـكـرـ قـوـتـيـلـهـ  
 ضـبـطـ اـيـسـهـ لـرـ بـيـلـهـ حـكـومـتـلـرـ مـسـتـقـرـ اوـلـمـيـهـ جـغـنـهـ دـلـيلـ اوـلـوبـ عـزـلـلـرـيـهـ تـسـهـيلـ  
 اـيـدـنـلـرـ قـوـلـيـهـ تـصـدـيقـهـ اـيـدـهـ بـيـلـورـ وـبـوـ بـغـدـادـ اـمـورـيـهـ دـائـرـ كـرـكـ بـوـلـنـدـيـغـمـزـ مـجـالـسـ

شوراده و کرک بینمزده اولان مذاکراتده دائم رجل دولت ایکی فرقه اولوب  
 بر طاقی آخر مجرب بروزیره و یزروب بعض سرلای ظهور ایدر ایسه دخی ثبات  
 و جلادت اولنه رک بغداده کاهو حقه تصرف اولنوب وارداتنه دسترس او نهق طرفی  
 ترجیح و دیگر بر طاقی بویله امر عظیم تحریریه کلنز بوکا شروح خفت عقلمند نشأت  
 ایدر دیهرک تقیح ایدرلر و بو آنه قدر قول ثانی ایله عمل او نهشدرو. انجق تسهیل ایدنلر  
 دولتعیه ارباب اقتداردن دیله ایکی بروزیره تو جیهایدوب قیل وقال و قوعی تقدیرنده  
 ثبات ایتسه‌لر تصرف تمام ایله متصرف اولمق و جوهله مکسندر انجق بغداد والیلری  
 اصحاب ژروتندن اولدقلرندن قپو کتخدالری و سائر بغداده متعلق خدماته اولنلر  
 منافع کنیره حاصل ایدوب اطرافه اچه و عدیله بعضیلری اضلال وبعضیلری اخافه  
 ایله خافک ذهنی تخدیش ایدرلر دیهرک قوللار نده اصرار ایدرلر. حتی بالاده ذکری  
 سبقت ایدن ایچ چوقداری سلیمان پاشایی دیاربکردن عزل و بنی ایتلری چاکرلرینه  
 موجب استغراب اوللغه اولوقته بغداد صرافی اولان صوفیه‌لی نام برازمنی بازرگاندن  
 مح رمانه سببی -سؤال ایلدیکمده آخره سرایت ایتمامک او زره نیاز ایدوب قوللری  
 دخی کمسنه‌یه افشا ایمیه جکمه تأمین ایلدیکمده بغداد والیسی و آدملری بونابده یوسف  
 اغا حضر تلری بروجهله رأیندن چویره مذکارندن قپو کتخداسی سفیان اغا غایت  
 خفی اوله رق رئیس راشد افدى حضر تلرینه یوزبیک غروشاق التون و یزروب  
 آنک تعليمیله بغداد والیسی طرفدن درلو شیلر یازدیره رق بو صورته قویدیلر.  
 انجق فنا اولدی زیرا بوندن سکره حسب الاقتضا بغداد والی-نک دولتجه عزلی  
 ایجاد ایتسه آخر کمسنه طالب اولوب او زرینه الهماز بوماده خاطرینه کلوب هر کیم  
 اولسه همت وغیرته فتور کلور دیمش ایدی. العهدة علی الراوی بعضیلر دخی عزل  
 قابل دکلدر فیضی فاصل و ملاحظه‌سی نافق او لانلر بونی بر قولای ایشدر ظنیله  
 تسهیل ایده یورلر بغداده ایراد سنویسی یکرمی درت بیک کیس-هیه بالغ اولور  
 واون بیک مرتب عسکرلری وار. و محافظه جاهلر نده اهتماملری برکالدر حتی  
 طرف دولتعیه‌دن واران مباشرلری و بلکه اتباعی دخی شهر ایچنده کیف مایشاء  
 کزدیر مزادر و وجوه بلده‌دن کمسنه دولت مباشر لریه کرمیت او زره الفت و صحبت  
 ایده مز خارجدن بروزیره تقریبه کیرسه پایدار او له من دیرلر فی الحقيقة بغداده  
 از قدیم اشرف خندانندن رکن رکن بلده مقامده اولان شادی زاده‌لر و مردین  
 و یوده‌سی سایف عبدالله اغا و مقتول یکیچری اغسی و موصل اشرافیدن مشهور  
 عبد الجلیل زاده‌لر که بونبر سلیمان پاشا مرحوه و جوهله مرجح و هروجهله صاحب  
 ایاقت و فرمائید دولت اولدقلری او لو قتلرده آمد و شداید بغداد قاضیلر ندن و تجاردن

استماع ایه و کلای دولتعایه نک سامعه لری طویلش و حقیقتده صیت و شهر تلری آفایکیر  
 او لمش آدمدر ایکن بونلردن هیچ بربی بگداد والیاکنه طالب او ملدقلری تصعیب  
 ایدتلرک قولنه دلیل اتخاذ او لنسه واهی دکلدر زیرا بومقوله ارباب اشتئار و اقداردن  
 او لانز آخرک محکومی او لمنی تحمل ایده مه جکلری باه و بو قدر منافی سهولته  
 دسترس او له بیله جکلری تقدیرجه ترک اینمه جکلری جلی و ظاهر در الحق بو چاکر  
 کینه لری بو آنه قدر طشره لرده مأمور او لدینم امورده بربیسی بو طرفه اولان  
 مسموعات و معلوماته مطابق بوله مدم از جله حالا اغیر بوز محافظی ابو بکر پاشا  
 حضرتله اسکندریه لی قره محمود پاشانک اعدام یچون کافه روم ایلی عسکرینه  
 سرع عسکر لک عنوانیه مأمور او لدینه غد احقراری دخنی مشار اليهک معیننده  
 بولنوب اون آی ایل و نهار ذکر و فکریمز محمود پاشانک استیصالی تدیرندن  
 عبارت او له رق کرک روم ایلینک اصحاب تحریه بدن اولان وجوه واعیانی  
 و کرک ارناد پاشالری و بکزاده لری ایه بالذکر هر برینک بشقه بشقه  
 سرا و علنا تقریر لری آنوب کویا وقوف تام تحصیل ایدک زعنونه دوشمشیکن مخلنه  
 واردقده مصلحت اصلا وقوفه مطابق او لمیوب اکثر تدایریمز بیهوده و بلکه  
 کندو مصلحتمزه مضر ظهور ایدی ثانیاً ایکیوز ایک سنه سندن فرانسه  
 سفارته مأمور او لدینم ایکیوز اون تاریخنک کلنجه اکثر او قات عاجزانم  
 دول نصارا مأورینه دائر و خصوصیله مرحوم راشد افندی ریاستنده الی سنه وقوع  
 بولان مکالماتک جمله سنه محروم او له رق اوروبا امورینه واقف او لنلر تعداد او لنسه  
 چاکر لری دخنی او عدداده الحاق او لنور کن فرانسیه واردقده اطوار و مشوار لرینی  
 اصلا مسموم عم کبی بوله میوب باب عالیدن یدیمه ویریلان تعاملاتک اجراسنه دخنی  
 مساغ بوله مدم بناء علیه چاکر لرینک خاطریمه شو وجهمه لایم او لور که بعنای الله  
 تعالی او ل طرفه وصول میسر او لدقده مصلحتی غایت ثانی ایه طوتوب مشار اليهک  
 مزاجی یوقلاشدیره رق و معاذ الله تعالی دولتعایه نک شانه نقیصه ویره جل مرتبه  
 ضرورت و فقدان نقوdden دخنی بحث اینمه رک والی مشار اليهک ذهنی الله بیلديکی  
 قدر تحصیل رضای هایونه تشویق و اغرا و مسموع عاجزانم او لدینه کوره کندونک  
 دخواهی اولان دیار بکرک اداره سی خصوصی و بوكا بکزر سائر امالی خدمات  
 دولتعایه ده تکاسل ایندیکی صورتده قرین مساعده او له جفی تعهد درجه سنه  
 وارمیه جق مرتبه وعد بوندن صکره بنم احراز ایندیکم رتبه بی قطع ایدنلر عادتا  
 پوکتیخدا سی او لق رسم دولتعایه بمنافی ایسه دخنی بن عادتا پو کتخدان کزکی  
 کافه امور یکزی التزام ایدرک جمع آمالکنر مساعده سنه تحصیله تعهد ایدرم زهینلرندن

باشاییوب اکر مزاجی مداهنه و ملایمت طرفاندن حظ ایدر ایسه بو صور تله ده  
 بعض دروغ مصلحت آمیز علاوه لریله اگرا و کندونک مدیر اموری و بلکه تصمیمه  
 کوره قوئه مفکره سی مقامنده او لا دفتردار ایله کرمیت او زره الفت ایدرک بو وادیده  
 انک واسطه سیله دخی اگرا ایدرم انحق مسمومعزم او لدینی مرتبه متکبر و عنوداً لوپ  
 بومقوله سوزلری استماع ایتدیکه دخی زیاده کندینه وجود ویروب حد ناشناساق  
 وادیلرینی طوتینی حالده تدریجیه حقیقت حالدن بحثه آغاز ایله ظل الله فی العالم شوکنلو  
 و کرامتنو پادشاه عالمپناه افديز حضرت لرینک مزاج هایو نلری بروجهه اسلاف  
 کرامرینه مقیس او لمیوب دائم ملکارینک نظامی و خدمه سلطنت سنه و وکلای  
 دولتعلیه لرینک آسایش باللری اندیشه سندن عبارت و شفقت و مرحمته معامله لرینک  
 شکرینی بیلمینلر حقلرنده دخی اقتصاد ایدن تهدیدات ملوکانه لرینی ایقاعه قادر  
 بر پادشاه بلند همت او لمیله جناب شریفکن دن مأمول و منتظر شاهانه لری او لان  
 رضاجوی و صداقت و بویله دشمن غالله سی اشنا سنده دین و دولتعلیه جانسپارانه  
 خدمت او لدینگندن عادی بر مباشر کوندره میوب بوعبد احقر لری دولتعلیه لرنده  
 قطع مرابت ایتمش و نیجه خدماته بولمش بر قولارینی طرفکنر ارسال بیور مقدن  
 مرام هایو نلری جناب شریفکنی بوجهته دخی تلطیف و بین الاقران قدریکنی  
 تریمدر یو خسنه بواچنه تخصیله طریق آخر ملاحظه بیوره جقلری در کاردر  
 بوندن بشقه بن سزک شانکنکه و عقل و درایتنکه افی لایق کورم که امام المسلمين  
 و خلیفه روی زمین او لان بر پادشاه عالی همتک سایه شاهانه لرنده بمرتبه متم  
 ایکن ربقة رضای علیه لرندن کردن کشالک وادیلرینه میل ایتمک خاطر کذار اوله  
 نان و نمکه رعایت کافه مسلمینه واجب او لدینگندن ماعدا دولت علیه دولت محمدیه  
 او لوپ مؤید من عند الله او لدینگندن بشیوز سنه دنبرو بنی و عصیان وادیلرینه کیدنلردن  
 و بلکه خدمتلرندن صداقتی التزام ایتمینلردن بهره مند او لمش و بلکه کندی اجلیله  
 او لمش بر فرد او لمدینی مشهود باصره اولی النهی و معلوم جمیع تواریخ اشنادر بنم دخی  
 بمرتبه سوزی او زاتدیم ولی نعمت او لان دولتعلیه خدمت نیتندن بشقه جناب  
 شریفکن کبی بروزیر دلار مزاج سلطنت سنه وی او کنوب الى نهايہ العمر غالله سز جه  
 مسندیکنکه دائم و دنیوی واخر وی میمیتی ظاهر و جل او لان حسن توجه شاهانه یه  
 مظہریت ایله نائل صفائی بال او لدیقه بنی دخی خاطردن اخراج بیور میوب شوطریق  
 مستقیمه شو آدم سوق ایلدی دیو خیر ایله یاد ایتنکنک در یو خسنه و ما علی الرسول  
 الالباغ آیت کریمه سی مدلونجه بنم خدمتم اراده سنه وی افاده ایله تکمیلدر وادیلرینی  
 بر طرفدن افاده اشنا سنده یوله یاتمیه جنی درک او لنور ایسه بر طرفدن دخی وسع

عاجزانه مدن کلديکي قدر عزلی ممکن اولوب او لمیه جغی و ممکن اولدینی تقدیرجه  
 سهولت و صعوبتند قغیسی غالب ایدوکنی سرا تفحصدن بر آن خالی اولمیوب  
 پیدرپی خفیه بوطر فه تحریرده دقیقه فوت ایلام الخب بگداد بعد مسافه جهتیله بیانی  
 برقطار مستقل حکمند اولوب اهالیستنک طبیعتلری نامعلوم خصوصیله و جوهنده  
 کمته ایله الفتنز اولمیغندن اولور او لاز حال ایله بوسری کمته یه افشايه جسارت  
 اولنیه جغی دخی قضیه مسلمه ایسه ده کرک بوندن بویله بوطر فده کرک  
 اول حوالی یه تقرب اولنـدـجـه بـغـدـاـدـک بعض احوالی معلوم او لمغه باشـلـیـوب  
 باشـانـک طـفـدارـوـمـعـاـوـنـلـرـیـ کـیـمـلـرـدـرـ وـخـلـاـفـکـیـلـرـیـ کـیـمـلـرـدـرـ تـیـنـ اـیدـرـ وـمـشـارـاـیـهـ کـهـ  
 اصلاح قبول ایمه جکی میان و موصوف اولدینی کـیـ وـعـنـادـنـهـ اـصـرـارـیـ درـکـارـ  
 اولدینی تقدیرجه مشهور بصره متسالمی عبدالله اغا و دفتردار و یاخود شادی  
 زاده‌لردن بری و یاسیان پاشا زاده یاخود بونلر امثالی آخر بـرـقـتـرـ وـغـیـورـ آـدـمـ  
 بـولـنـوـبـ بـوـخـطـبـ جـسـیـمـکـ عـهـدـهـ سـنـدـنـ کـلـکـهـ وـمـطـلـوـبـ اـولـانـ مـبـالـغـیـ تـأـدـیـهـ دـنـ صـکـرـهـ  
 دـوـلـتـیـهـ یـهـ بـرـوـجـهـ دـخـلـوـاهـ خـدـمـتـ اـیـلـمـسـیـ نـاصـیـهـ حـالـنـدـنـ ظـاهـرـ وـهـنـهـ زـمـانـ اـیـسـتـرـ  
 اـیـسـهـ سـلـیـانـ پـاشـایـ اـخـرـاـجـ اـیـلـهـ کـنـدـیـ بـغـدـاـدـیـ ضـبـطـهـ قـادـرـ بـرـیـ بـولـنـوـبـ چـاـکـرـلـیـنـکـ  
 دـخـیـ بـوـذـکـ اـولـنـانـ صـورـتـاـرـهـ اـقـتـدـارـیـ اـولـدـیـغـهـ جـزـمـ درـجـهـسـنـدـهـ عـقـلـمـ شـهـادـتـ اـیدـرـ  
 اـیـسـهـ مـادـاـمـکـهـ سـنـ بـوـنـیـ اـجـرـاـیـ تـعـهـدـ اـیدـرـ اـیدـرـ سـنـ بـنـ دـخـیـ رـخـضـمـ حـسـیـلـهـ بـغـدـاـدـکـ سـکـاـ  
 تـوـجـیـهـ اـولـنـسـنـهـ تـعـهـدـ اـیدـرـ وـتـعـهـدـمـدـنـ صـکـرـهـ تـحـرـیرـ اـیدـرـمـ دـیـهـبـیـلـمـکـ اـیـچـوـنـ غـایـةـالـغـایـةـ  
 خـقـیـ اوـلـهـرـقـ بـرـرـخـصـتـ اـحـسـانـیـ طـبـیـعـتـ مـصـلـحـتـهـ اوـفـقـ کـوـرـوـرمـ کـهـ زـمـانـکـ تـلـونـ  
 وـتـقـالـیـ جـیـعـ بـلـادـ وـامـصـارـکـ جـارـیـ اـولـدـیـنـیـ وـبـوـکـونـ اـجـرـاـسـیـ مـمـکـنـ وـاسـهـلـ اوـلـانـ  
 بـرـاـمـرـکـ بـرـعـارـضـهـ ظـهـورـیـهـ یـکـرـمـیـ کـوـنـ صـکـرـهـ اـجـرـاـسـیـ مـتـعـسـرـ وـبـلـکـیـ مـتـعـذـرـ اـولـدـیـنـیـ  
 هـزـارـ کـرـهـ تـحـرـیرـهـ اوـلـنـشـ اـمـوـرـدـنـ اوـلـمـغـهـ بـرـفـرـصـتـ تـاـمـهـ دـوـشـرـ اـیـسـهـ فـوـتـ اـولـوبـ  
 صـکـرـهـ باـعـثـ تـأـسـفـ اوـلـیـهـ ثـانـیـاـ شـوـدـ خـاطـرـ کـذـارـ عـیـدـاـنـهـ اـولـورـ کـهـ عـبدـ عـاجـزـلـرـیـ  
 اـولـ طـرـفـهـ وـارـوـبـ مـشـارـیـهـ الزـامـ صـورـتـلـیـهـ تـشـبـیـهـ اـیـتـدـجـهـ بـنـ اـسـکـانـدـنـ عـاجـزـ  
 اوـلـهـجـغـیـ جـزـمـ اـیـتـدـیـکـ تـقدـیرـجهـ بوـطـرـفـدـهـ کـیـزوـلوـ وـآـشـکـارـهـ مـعـاـوـنـلـرـیـ وـآـدـمـلـرـیـ  
 وـارـ اـیـسـهـ اـنـلـهـ تـحـرـیرـهـ اـیـلـهـ بوـطـرـفـدـهـ بـتـورـمـکـ صـورـتـلـیـهـ بـهـرـ حـالـ تـشـبـیـهـ اـیـدـهـجـکـیـ  
 آـشـکـارـدـ . بـوـوقـتـهـ اوـمـقـوـلـهـ اـمـوـرـدـنـ اـچـهـ المـقـ دـکـلـ بـلـکـهـ خـاطـرـیـهـ کـتـورـمـکـهـ  
 جـسـارـتـ اـیدـرـ اوـلـدـیـنـیـ هـرـنـقـدـرـ مـجـزـوـمـ اـیـسـهـدـهـ بـوـمـقـوـلـهـ اـیـشـ یـاـنـغـهـ نـمـارـسـتـ کـسبـ  
 اـیدـنـلـرـ اـکـاـ بـرـیـوـلـ بـولـوبـ اـچـهـ وـیرـهـجـکـ یـرـ بـوـلـهـمـازـلـ اـیـسـهـ سـوـزـ اـیـلـهـ اوـلـسـونـ  
 بـعـضـیـلـیـخـیـ تـشـوـیـقـ اـیـدـهـجـکـارـیـ هـزـارـ تـحـرـیرـهـ اـیـلـهـ مـعـلـومـ اوـلـانـ موـادـدـنـدـرـ وـبـلـکـهـ  
 شـمـدـیـدـنـ اوـطـرـفـهـ مـتـعـلـقـ اوـلـنـدـنـ سـؤـالـ اوـلـنـسـهـ قـوـلـارـیـنـکـ کـیـتـمـسـنـدـهـ نـیـجـهـ محـاذـیـرـ

ایراد ایده جکلاری در کاردر زیرا او مقوله کسب منافعه ایشانلر دولتعلیه نات بگداد  
اسرارینه وقوفی لامحاله ایستمزلر بو طرفدن ادنی مرتبه افاده لریسه حواله سمع  
واعتبار او نمی لازم کاوره چاکرلرینک صرف وسع واقتداری عبیت و بیهوده  
او هجق ملاحظه سنه مبنی بوندن صکره جانب مشاریه هنر و جهله تحریرات  
ظهور ایدر وقو کتخداسی وسائیر آدمی هرنکه افاده ایدرلر ایسه اول طرفده  
اولان مباشر سائر خدمه کبی دکل رجال دولتعلیه دندر اول طرفه دائیر امورک  
جماهی اکا تفویض او نمی شد . باشا حضرتlerی انکله مذاکره بیورسونلر دیمه دن  
غیری جواب ویرلمامک خصوصنه باب عالی طرفندن دخی کمال دقت او نمی لازمه دن  
ایدو کی لایح خاطر عاجزانم او لوپ بوندن صکره و اذا عنمت فوکل علی الله عز و  
وقا سنه اعتصاله متشبیث اذیال مطهره می او لدیغمز دین مین محمدی و ولی نعمت  
علم اولان دولتعلیه سرمدی یه نافع اولان خدمته جناب قاضی الحاجاتدن توفیق نیاز  
ایدرک متوكلا علی الله المعین عنیمت بیتنده او لدیغم محااطعلم علم آرا بیورلدقده اول  
بابده و هر حالده امر و فرمان حضرت ولی الامر کدیر .

(—)

\* شهرزاده عباس میرزا یه ارسال بیوریلان نامه هاییون \*

لائی حمد و سپاس بی حد و دراری شکر و ستایش لا یعد مالک الملک والملکوت ذوالبقاء  
والجبروت تقدس ملکه عن الزوال و تعالی شانه عن الدرك والخيال حضرتlerینک  
بارکاه قدرت دستکاهنه رفع و تقدیمه شایسته درکه تسویر شرع مین احمدی وایضاح  
متن مین دین محمدی ایچون هر زمانه قلاده خلافی عباد رافت نهادند بر خجسته  
طالع محمود الخصالک کردن استیه الله تعالیق ایلیوب رفع رسوم بدعت و دفع ظلام  
ضلالات ایلدی و تحف صلووات زاکیات و تسليمات طیبات شهنشاه ملائک سپاه سریر  
لو لاک و سلطان عظیم الشان تختکاه وما ارسلناك اشہران لیله معراج صاحب العلم والتاج  
سرور انبیا و مقتدای اصفیا پیشوای راه هدا شفیع الوری محمد المصطفی افتند من  
حضرتlerینک خلاک بالک عطر نالک روضه مطهره لریسه باسته و حقیقدر که جمای رسائل  
رسالتی حرزالامان مؤمنین و مهر مینی نبوی نور افزای قلوب مسلمیند و طرف  
تحیيات صافیات ال و اولاد و اصحاب سیدالمقلین رضوان الله عليهم اجمعین مادرات التیرین  
حضراتنه او لسونکه رایات اجتهادلریله اعلای شان سپاه اسلام ایتمشلردر . و فاتحه  
و ترضیه خاصان قرب حق حضرتlerینک رواق مبارکه سزا وارد رکه مرکز دائرة  
ولايت ورشاد و معتقدین رسائندۀ فیض و امداد او لشلردر . امام بعد ( محل طغرا )

(باکرۂ )

با کوره ائمۀ خالصه که پروردۀ مکارم اعتیاد و شکوفه مدائح صافیه که ترتیب یافته دو حۀ  
 انهاد مخلصت معناددر عالی حضرت قمر طاعت در یکتای اکملیل کامکاری غرۀ غرای  
 ناصیۀ بختیاری مؤسس مبانی عن ونجابت خلاصه عناصر خسروی و بسالت بها الدینیا  
 والدین جمال الاسلام والمسالمین سامی نسب عالی حسب شهزاده جوان بخت میرزا  
 عباس عالیجاه انوار الله مصابیح اقباله کا یتمناه حضور لرینه اهدا و تمثال مدعابو و جهله  
 چهره نمای تقریر و انباقلنور که طرف اشرف شاهانه مندن جانب سنی الجوانبلرینه  
 در کار اخلاص و اختصاص اصغر رتبه کالمه موصول وجهت جامعه اسلامیه و خلوص  
 مصادقت ذاتیه لازمه منجه تأکید رابطه اخوت دینیه و تشید ضوابط اسلامیه مطلوب  
 او لدیغنه بناءً مجرد تأسیس اساس تحاب جانبین و تشید بذیان تواد طرفین ضمتنده  
 موالي فخامدن سلانیک قاضیی او لوب حالا ادرنه پایه‌ی اولان اقضاضه الماسلمین  
 اولی ولاده الموحدین معدن الفضل والیقین رافع اعلام الشریعة والدین وارث علوم  
 الانیاء والمرسلین المختص بمزید عنایة الملائک المعین یسنیجی زاده مولانا عبد الوهاب  
 زیدت فضائله نک رشدورویی معلوم واشکار و محول دوش لیاقتی قلنان امور و خصوصات  
 بروفق مطلوب تمییزیه لیاقت و اقداری بدیدار او لدیغندن بودفعه بالانتخاب بیوک  
 ایلچیلک رتبه سیله تعیین قائممش او لمقدمناشی سفیر مومی الیه ک مودع کوزه حافظه‌ی سی  
 قلنان امور و خصوصاته دائر واقع اولان افاداتی قرین اعتبار و اعتماد قانه رق جهت  
 جامعه اسلامیه و ناصیۀ حال شجاعات اشتمال خدیویارندۀ تابان او لان پرتو بسالت و خیر  
 خواهی اقتضاسیجه عدوی دینز او لان مسقیولک او لاطر فلردن دخی قهر و استیصاللاری  
 امر نده لازم کلان خصوصاتک دخی سفیر مومی الیه و ساطیله جانب دولتعلیه منه  
 اشعاریه تشیددار کان خلوص و تواده همت و خصوصا بوایکی دولت فخیمه نک انکلتره  
 دولتی دخی دوست احی او لوب و مسقو علیه نه دشمن مشترکی او له رق اول جانبده  
 سفارتلۀ مأموری او لوب شمدی یه دک خیر خواهانه طور و حرکتی مشهود او لمقدن  
 ناشی دولت مشارالیه مأمور لریه دخی اقتضای وقت و حال مذاکره و مخابره و دشمن  
 دینک کسر انوف استکباری کیفیاتی مذاکره او لهرق ضوابط حب و ولانک مرعی  
 طول تلسنیه صرف یارای لیاقت قائمق سیاقنده اشبو نامه هایيون ملاطفت مقر و نمز  
 اصدار و بر موجب دفتر صوب نجیبانه لرینه هدیه ملوکانه من ایله تسیار قائمشدر بعونه  
 تعالی لدی الوصول دولتین فخیمین میاننده جاری او لان خلوص و مودته نظر آ  
 بوضابطه مستحسنیه جانب ابته جالب دولتعلیه مندن همت و رعایتده قصور و قوعه  
 کلیه جکی اشکار اولماعه بروجه محرب سفیر مومی الیه ک افادات خالصانسی سمع قبول

مقرن اوله رق کمال و ثوق و اعتماد ایله خصوصات لازمه نک مقتضای خیر خواهیلر او زره مذاکره رسیله دولتعلیه منک اقدام و همتیله اعدای مسفوره نک اولظر فلردن دخی قلع و قع مفسدت و مضارب دولتلر بیننده جاری و سرعی اولان مخالصت تامه نک بوندن بویله دخی تحکیم و تشییدینه صرف همت قائمق اخص مطالب شاهانه من ایدو کی عکس اندر ضمیر سجنجل نظیر نجیبانه لری اولدقده جناب شهامت نصابکزدن دخی بو خصوصه رعایت قلنجه جنی مأمول هایو نمز در باقی همیشه اختر سعد بختیاری و نجابت از افق دیمو میت طالع و رخشنده باد .

(۲۱)

### \* آچق باش خانه یازیلا فرمان صورتی \*

آچق باش مالکی سایمانه حکم که ایمۀ بالا سرداری کیخسرو و ایمۀ زیر سرداری داوید زیدت صداقه هما یدلریله بودفعه عتبه علیه کردون وقار و سده سنیه عنایت مدار یمه سنک و سنکله معا دائرۀ اطاعت و اتفاقاده اولان نواب و ازانوار لرینک ورود ایدن عرضه لری مفهومنده اوته دنبرو دولتعلیه یه اختصاص و مصادقتاری در کار و مرکز رضاجویی واستقامتده اصرار لری بدیدار اولان کورجی طائفه لرینی براز زماندر اضلال وحیل وخدعه ایله کورجستانه قصد و تصدی واستیلا ایدن مسقولو عسکری بوندن اقدم تقلیس طرفه پای انداز مکر وحیل اولدقلرنده رعایای دولتعلیه یه و املاک و اراضیلرینه ضرر و زیانلری اولیه جغنه یمین بالله ایدرک اول امرده استهالت و امنیت صورتی کوستروب سوء قصد و اعتدال وبالنفس سنه اغفال و تقلیس طرفه ارسال ایله حبس و توقيف مثالوثه دیدات اشعار و ایما ایشلر ایسه ده سنکه ملکه موییه محسن ذاتکده مس کوز اولان غیرت و شجاعت لازمه سنجه رو سیه لو نک دست ستم پیوسست خدیعه کارانه لرندن قورتیلوب برو طرفه کلد کدن صکره مسقو عسکرینی مدافعه یه قیام ایلدیکک و مجموع نواب و ازانوار لرینک سوزاری سنکله برار اوله رق بمنه المولی بوندن بویله دخی اعداء دولت ابد مدتم علیه نه حرکت ایمک او زره تکمیل لو ازمات سفری یه مترقباشمده اخسیخده اقامت ایتدیکک تحریر و بیان قائمش اولمغاه ذکر اولنسان عرضه ایله معا موییه میهاما آدم لریکک وکلای سلطنت سنیه یه قالا و قلماعرض ایتدکاری تقریر رکاب مستطاب شاهانه مه تقديم اولنقده جمله سنک مفهوم و مآل صداقت اشتمالی معلوم علم عالم آرای خدیوانه اولمشدر . کورجستان الکامی اجداد عظامیک هم جایله لریله ضمیمه ممالک محروم سه اولدینی

(تاریخ دن)

تاریخندن بوآنه کلنجه سکان و قطان و امراء و ضابطانی دائمًا لطف و نوازش و امن  
 و اسایشدن غیری بر شی مشاهده ایمد کرندن ماعداً دائرةً تبعیت دولت ابدی  
 الدوامده اولان صنوف رعایا و عجزه وضعفاً و با جمله بای و کدانک مألف اولدقدلی  
 آین و عادت‌تلرینه بی و جه مداخله او لماقم اصول سلطنت سنه مدن ایدوکی هر کسک  
 محرب و محرومی اولدیغنه بناءً بویله رعایا پرور وعدالت کستر دولت قوی شوکتم  
 قولاغنی براغوب انجامی و خیم و عاقبی حیف عظیم اوله جق طرفه میل و متابعت  
 ایمیه جکلاری ظاهر و بوباده نفع و ضرر لری اکلار وايشک صوکنی ملاحظه ایدر  
 بند کان حیت نشانمه معا و سنکله برابر انفور هایونمده صادقانه سعی و غیرت ایدنلر  
 سایه مکارم وایه داورانه مده مستظل و محی الاطراف او لووب او زریکز دن من کل  
 الوجوه انظار مراحم آثار خدیوانم بیدریغ والطف بیگانیات خداوند کارانه دائمی  
 التسویغ قلننه جنی بدهی و باهر اول مقدننایی مقتنضای وقت و حاله کوره اول حوالیه  
 ترتیب و تسریب او لنان مهمات و افیه نک وقت وزمانیه ایرشدیرلسی و سنکله فتح باب  
 مخابره ایدرک کور جستاندن رو سیه اونک کلیاد فی اسبابی استحصلال او لنسی خصوصاری  
 حالاً ارضروم والیسی و شرق جانی سر عسکری دستور وزیرم امین پاشا ادام الله  
 تعالی اجلاله طرفه مقدمه و بودفعه مخصوصاً تحریر و تنبیه و تأکید او لنشدر . و قوعه  
 کلان حرکات صادقانه کی تحسیننا عهده کده اولان آچق باش ملکلکی ابقا او لووب  
 اقتضا ایدن منشور جدیدیه معا خلع خاصه ملوکانه مدن سمور موجب السرو ره  
 دوخته بر ثوب خاعت مورث البهجه و شمشیلک خر جلق اوله رق بشیک غروش  
 عطیه اولق او زره سر عسکر مشارالیه طرفه ارسال و اسرا و یکیت چادر والیسی  
 دستور وزیر مکرم شریف پاشا ادام الله اجلاله جانبنـه دخی افاده و انها او لنمغله  
 مخصوصاً اشبو امر شریف عالیشام اصدار و آدمیرک موئی اليهمما معاودت‌لریه بعث  
 و تسيار او لنشدر . ایمدى خاعت سنه پادشاهانه می و عطیه بهیه شهنشاهانه مله ابقاء  
 منشور هایونی سر عسکر مشارالیه جانبدن طرفکه واصل اولدقده خطوات تعظیم  
 و اجفال ایله استقبال و آرایش جیب و دوش مفاحرت واستهلال ایدوب دولت علیه  
 ابراز و اظهار ایدیکک اخلاص و مصادقت لوازمی بوندن بویله دخی ایفایه و مرکز  
 رعیته نابتقدم او لووب مراسم صدق و مطابعی اجرا ایدنلر دأب دیرین سلطنت  
 سنه اوزره طرف هایون خدیوانه مدن مظہر عنایت والتفات اوله جقلری طوائف  
 کور جستاندن اقتضا ایدنلرک کوش هو شلرینه القایه سعی و غیرت و صرف مکنت  
 ایدرک چادر والیسی وزیر مشارالیه رأی و تدبیری ایله علی الدوام مدافعة اعدایه  
 و تأليف قلوب رعایا و ضبط وربط مملکت والکایه قیام و دوام ایدیکک حالده حقگده

درکار او لان حسن توجهات پادشاهانم روز بروز متزايد و افزون و وجهه له لطف  
و نوازش خديوانه م ظاهر و روئون او له جنى معلمك اولقده محیول اولديغه  
اخلاص ومصادقت ولوازم متابعت و مطاوعتى اجرا و هر حالده توجه  
شاهانه م تزايدينه اعتنا ايعلمك باینده فرمان عاليشانم صادر  
اولمشدر . تحريرافي اواسط ربیع الاول لسنة  
ست وعشرين و مائين و الف

تم

(انتهى الجلد التاسع)



در سعادت

(مطبعة عثمانية)

١٣٠٩

## سیمیز فهرست جلد عاشر

صحیفه	ردیف
(بقیه و قایع سنہ ۱۲۲۶)	۴
روسیه‌لونک مطالعی	۰
روسیه و فرانسه دولتلرینک یکدیگری علیهنه تدارکات سفری‌ملری	۵
عساکر اسلامیه‌نک افلاق یقه‌سنہ عبوری	۶
افلاق یقه‌سنہ و قوع بولان مخاربه‌لر	۷
رس‌سچ طرفندہ عساکر اسلامیه‌نک انہرامی	۸
روسیه‌لونک تکالیفی تحفیف ایله مصالحه‌یه رغبتی اوزرینه متار که اولندی‌نی	۱۰
غیریہ	۰۰
عقد مجلس مکالمہ	۱۱
مکالمہ‌نک انقطاعی	۱۶
(وقایع سنہ ۱۲۲۷)	۱۷
دولعلیه‌نک تدارکات سفری‌سی	۰۰
عقد مجلس مشورت	۱۸
اعادہ مخاربہ‌یه قرار ویرلدیکی	۲۰
وقایع شتی	۰۰
انپه طرفندہ عساکر اسلامیه‌نک مظفریتی	۲۲
دولعلیه ایله روسیه‌لو یتنندہ عقد مصالحه اولندی‌نی	۰۰
تصدیق‌نامه‌لرک کیفیت مبادله‌سی	۲۹
ایرانه دائر بعض مطالعات	۳۱
فرانسہ و روسیه دولتلری یتنندہ ظہورہ کلان مشہور مسقوہ مخاربہ‌سنک	۳۲
فذلکہ مبادیسی و نتائج عجیبہ‌سی	۳۳
دولعلیه‌نک ناپلیوندن مسلوب الامینه اولدی‌نی	۴۲
اسوچلونک روسیه‌یه تمایل	۴۶
ناپلیونک پروسیا و اوستریا ایله اتفاقی کیفیتی	۴۷
روسیه ایمپراطورینک اسوج ایله اتفاقی واردوسنہ عزیتی	۴۹
ناپلیونک بعض تشبیثات ناجامی و المانیاہ عزیتی	۵۰
فرانسز اردولرینک نین نہریخی تجاوز ایلکاری	۵۳

صحیفه	
۵۴	روسیه نک تریباتی
۵۶	نابلیونک تداییری
۵۸	لهولرک حال و حرکتی
۵۹	روسیه و انگلتره دولتلرینک اتفاقلری
۶۳	ایسمو لنسق محاربہ سی
۶۵	مسقوہ محاربہ سی
۶۷	نابلیونک مسقوہ شہرینہ دخولی و شهرک احتراقی
۶۸	نابلیونک موسقوودن رجعی
۷۵	برہز نیا و قعہ سی
۷۹	اسپانیا و قایمی
۸۱	پروسیالونک روسیه یه تمایلی
۸۲	واقع داخلیه
۸۰	عمر خلوصی افتیننک عن لیله دری زاده عبدالله افتیننک مشیختی و بعض
۸۳	علمانک تأدیبی
۸۰	شہزادہ بازیزد ایله شہزادہ مرادک و فاتلری
۸۴	تبه دلنلی علی پاشانک بعض اطواری واوغلی ولی باشادن موره لیلرک اشتکاری
۸۶	خورشید پاشانک صدراتی ورشدی پاشانک قائم مقامانگی
۸۰	قودان پاشانک عودتی و عنزت پاشانک و فاتیله ترجمہ حالی و شیخ شرقاوینک و فاتی
۸۷	توجهات
۸۸	متغلبه و ظلمه دن بعضیلرینک ترتیب جز الری
۸۹	صمائی زاده نک و فاتیله ترجمہ حالی
۹۰	دیوان هایيون ترجماننک اعدامی
۹۰	جهادیه نامیله سکه کسلدیکی
۹۰	قره عثمان اوغلی ایله خادم زاده نک و فاتلری
۹۰	اردوی هایونک ادرنه یه عودتی و صربستان حقنده تدارکاته استدار او لندینی
۹۰	بعض و قایع عراق
۹۴	ظهور طاعون
۹۵	مصر ده قرنننک اصولنک احданی و دیکر و قایع مصر و عربستان
۹۹	مدینہ منوره نک فتح اولندینی
۹۹	(وقایع سنہ ۱۲۲۸)

مدينه منوره قلعه‌سي مفتاحنك در سعادته و رودي	١٠٠
شيانك شدنی	٠٠٠
جده ايله مكه مكرمه نك ضبط او لنديني . و شهزاده عبدالحميدك ولادتني .	١٠١
وبرکلرک تعميری ايچون بنا امياني تعين قلنديني . وجبه جيلر قشهه سنه تمبل آتلديني . و كعبه مكرمه مفتاحنك و رودي	
خطبه‌لرده غازی او قوندیني و شهزاده سلطان عثمانك ولادتني	١٠٢
ومحمد على پاشانك بيوك او غلى ابراهيم پاشا يه صعيد ايلانك الحاله‌سي .	
و امينه سلطانك ولادتني . و اسماعيل پاشانك در سعادتدن عودتني	
محمد على پاشانك جانب حجازه عن عتي . و لطيف پاشا و قمه‌سي	١٠٤
وقایع عراق و ایران	١٠٥
احوال صربستان	١٠٧
بعض وفيات	١١٠
ملائق زاده عطا افديينك ترجمه حالی	٠٠٠
مكتوبی احیا افديينك وفاتی	٠٠٠
قدسی ابوالسعود افديينك وفاتی	١١١
شهر امياني ابراهيم افديينك وفاتی	٠٠٠
حال افديينك اجمال احوالی	١١٣
وقایع شتی	١١٦
خاصکوبی امين اغانك و رامن و شاهین پاشالرک اعدام‌اري	٠٠٠
سیروزی اسماعيل بك وفاتی و ابوبکر بك وزراتی	١١٧
ادریس پاشانك وفاتی	٠٠٠
پیالیق اوغلانك و دیورکلی یوسف پاشانك و صاریجه اوغلانك اعدام‌اري	١١٨
وصقاریه کولنک کشفی و مصطفی بك وزارتی	
وقایع اوروپا	٠٠٠
وقایع حربيه	٠٠٠
نابلیون ايله روسيه و پروسیاد و لتری بیننده عقد مtarکه ايله مکالمه يه ابتدار او لنديني	١٢٣
مجلس مکالمه نك فسيخيله آوستريالونك دخی فرانسه يه اعلان حرب ايلديکي	١٢٥
فرانسز لرک اسپانياده مغلوب اوله رق فرانسه حدودينه چکلدرکاري	١٢٦
نابلیون ايله دول متفقه بیننده محاربه يه ابتدار او لنديني	١٢٧
فرانسز اردولرینك مغلوب يتي	٠٠٠

صحیفہ

١٣٠	وستفالیه قرالغزنی العاصی . و باویاره دولتک دول متفقہ یہ التحاق لپسقه محاربہ سی . ناپلیون اردوسنک بوزدینی
١٣١	فرانسلرک ایتالیادہ و اسپانیادہ کی حوالری
١٣٢	ناپولی قرالی مورانک دول متفقہ یہ دخالتی و فامنک اہالیسنک قیامی ( وقایع سنہ ١٢٢٩ )
١٣٣	دول متفقہ اردولرینک فرانسہ یہ دخولاری دول متفقہ طرفندن مصالحہ یہ وضع اولنان اساس
١٣٤	دول متفقہ نک تجدید اتفاقلاری
١٣٥	انکلیز لرک بوردو بلده سنی ضبط ایلدکاری
١٣٦	دول متفقہ اردولرینک پارسہ یوریدکاری و ایمپراطوری چہ نک پارسدن فراری
١٣٧	دول متفقہ اردولرینک پارسہ دخولی
١٣٨	ناپلیونک استعفاسی والباطھ سنہ اعن اسی واون سکرنجی لوینک فرانسہ قرانی اولدینی وقایع داخلیہ
١٣٩	اردوی ہایونک در سعادتہ عودتی . و قائم مقام پاشانک نفی و عنزیز پاشانک وقاتی و بعض توجیہات و قوعی . و حیانی افدبینک وفاتی
١٤٠	غیریہ . و قول کتخدانسک نفی و یکی چری اوستہ لرندن بعضی لرینک اعدامی
١٤١	و حلیمکرایک چفتلکنندہ اقامتہ مأموریتی . و ترجمہ قامو سک طبی . وبعض توجیہات علمیہ
١٤٢	موالی و مشائخ دن بعضی لرینک نفی
١٤٣	ریاست و بکلکجیلک مأموریت لرینک تبدیلی
١٤٤	بعض اشـقیانک تأدیی و روم قلعہ نک تخریجی . و شہزادہ سلطان احمدک ولادتی . و محمودیہ نک دریا یہ نزولی . و شہزادہ سلطان محمدک ولادتی .
١٤٥	پودان پاشانک تکلی او غلی او زرینہ مأموریتی و علی پاشانک نفی و وحید افدبینک وزارتی . ورشدی پاشانک ساسیتہ والیا کی و اناطولی قاضی عسکرینک تبذیلی
١٤٦	غیریہ . وبعض وقایع صربستان
١٤٧	جزائر و تونس و بغداد و قوعاتی . و وقایع مصر و مجاز
١٤٨	( وقایع سنہ ١٢٣٠ )
١٤٩	١٥٠

صیفه	
۱۵۳	مصدره اختلال ظهور و اندفاعی
۱۵۶	واقع خارجیه
۱۵۷	ویانه قونفره سنک کشادی و صور مذاکراتی
۱۶۵	وارشاویا و ساقسو نیا مباحثه لرینک امتدادی و دول متفقہ نک تدارکاتی
۱۶۶	انگلتره و آوستria دولت لرینک اتفاق خفیلری
۱۷۱	تشریفات دولیه مذاکراتی
۱۷۲	زنجی تجارت نک منوعیتی
۱۷۳	فلمنک دولت نک تعین حدودی
۱۷۴	دانیارقه دولت نک ادعا و استدعا
۱۷۵	وارشاویا و ساقسو نیا مسئله لری حقنده ویریلان قرار لر
۱۷۶	پولنارته نک فرانسه به عودتی و بعده مغلوبیتی او زرینه نفی و تبعیدی
۱۸۰	قو نفره نک مذاکراتی دوامی کیفیتی
۰۰۰	وارشاویا و ساقسو نیا مسئله لرینک صور تو سویه سی و پروسیا و هانوره و دانیارقه
۱۸۱	دولت لری بینلرندہ اجرا اولنان استبدال اراضی کیفیتی
۱۸۲	تشریفات دولیه حقنده ویریلان قرار واقع داخلیه
۱۸۴	متغلبه نک صورت تأدیبی
۰۰۰	یکیچری اختلالی
۰۰۰	زین العابدین افندینک مشیختی
۰۰۰	رؤوف پاشانک صدارتی . و حالت افندینک بعض احوالی
۱۸۵	شهرزاده سلطان عثمانک وفاتی . و بعض مأمورینک مجازاتی . و عربه یساغی
۱۸۶	حالت افندینک نشانجیانی و دیگر بعض توجیهات و بعض مأمورین حقنده
۱۸۷	اجرا اولنان مجازات
۱۸۸	اطه قلعه سی و قلعه سی
۱۸۹	(واقع سنه ۱۲۳۱)
۱۹۱	واقع صربستان
۱۹۲	طشره لرده بعض معینانک تأدیبی
۱۹۳	اسکان مهاجرین
۱۹۳	طونه سواحلاند کی قاعده لرک انشا و اعماری

	صحیفه
رازگراد و دیمتوقه اعیانلرینک اعدامی	۱۹۴
پیاس جاده‌سنه امنیتک منسلب اولدینی . و شام والیستک عنزل موره	۱۹۵
جهتنده اشقیانک تأدیجی	
دراما ناظرینک درسعادته دعوت اولنده‌نی	۱۹۶
طربزون ایالی داخنله کی متغلبه‌نک تأدیجی . و چلدر ایالتک اختلالی	۱۹۷
و قایع استانبول	۱۹۹
شریف غالب افديتک وفاتی	۲۰۰
غرب اوچاقلرینک احوالی	۲۰۲
و قایع مصریه	۲۰۷
(و قایع سنه ۱۲۳۲)	۲۰۹
بعض متغلبه‌نک تأدیجی و و قایع سائره	۰۰۰
صارم افدى مختلفاتی	۲۱۱
جزاير بکلر بکیستنک و فاتیله یرینه علی باشانک نصی	۰۰۰
بعض توجیهات	۲۱۲
شانی زاده‌نک بعض تألفانی	۲۱۳
والده سلطانک وفاتی و مسعود افديتک عنزلیله یرینه بهجت افديتک	۲۱۴
سر اطبا اولدینی	
طوب پو سراینه نقل هایون و ولادت هایون	۲۱۵
بعض متغلبه‌نک ترتیب جزری و چبار زاده‌نک شرق جانی سر عسکر لکی	۲۱۶
طوزجی اوغلی و قعه‌سی	۲۱۷
و قایع مصر و محجاز	۲۱۹
وقوعات عراق	۲۲۰
بغداد والیسی سعید باشانک عنزل و اعدامی و یرینه داود باشانک نصی	۲۲۲
و و قایع سائره	
(و قایع سنه ۱۲۳۳)	۲۲۹
حدود ایرانیه‌نک بعض احوالی و سلیمان پشا زاده صادق بک عصیانی	۲۲۷
موصل والیستک عنزل و نصی	۲۳۰
ایراندن ایلچی و فیل کلدیکی	۲۳۱
و قایع شتی	۲۳۲

صحیفہ

باش چوقدارک و فائی و سلحدار اغانک عنزی	۲۳۴
رؤف پاشانک عنزیلیه درویش پاشانک صدارتی	۲۳۵
قودان پاشانک تبدیلی و دیکر بعض توجیهات	۲۴۰
بعض وقایع وحوادث	۲۴۱
جلد عاشره تذییل اولنام صور اوراق	۲۴۲
بکرش مصالحہ نامہ سی	۰۰۰
تپه دلنی علی پاشایہ یازیلان قائمہ سردار آکرمی	۲۵۰
مصر والیسنک قائمہ سی	۲۵۲
برات نام مؤلف طرفندن قلمه النان رسالہ نک خلاصہ سی	۲۵۳
جزائر بکلر بکیسیله انگلیز امیر الی بینتندہ یا پیلان مقاولہ نامہ	۲۶۱
جزائر بکلر بکیسیله فلامنک امیر الی بینتندہ مقاولہ نامہ	۰۰۰





﴿ ترتیب جدید ﴾

# جَلْدُ عَاشِرٍ

(از)



— — — — —

معارف اظارات جایله سنك رخصستانه سیله

(اکنچی طبعی )

— — — — —

در سعادت

(مطبعة عثمانية )

۱۳۰۹



واجْهَهُ حَمْدُ وَثَنَاءِ خَدَا لِسَانَ صَدَقَ وَاحْلَاصَ إِلَيْهِ اَدَا وَحْبِيْبَهُ وَانَّكَ آلٌ وَاصْحَابَهُ  
صَلَوَاتٍ وَتَسْلِيمَاتٍ وَافِيهِ اهْدَا اوْلَى نَدْقَدْنَصْكَرَهُ دُعَاهُ وَاجْبَ الادَاهُ حَضُورُتُ شَهْرِيَارِي  
بِوَوْجَهِهِ زَيْوَرُ زَيْبَانُ شَاهُ وَشَكْرُ كَذَارَى قِيلَنُورُ كَهُ مَقْدَمَا انْجَمَنْ دَانِشَكَ قَرَارَى اوْزَرَهُ  
تَأْلِفَنَهُ مَأْمُورُ اوْلَدِيْغُمْ تَارِيْخَكَ طَقوَزُ جَلَدَى اَقْدَمَجَهُ طَبَعَ وَنَشَرَ اوْلَمْشِيدِيُّ .  
اَرِيْكَهُ بَيْرَى شَوَّكَ وَسَلْطَنَتُ وَرَوْنَقَ اَفْزَاهُ مَقَامَ خَلَافَتُ خَلِيفَهُ بَيِّ مَثَلَ وَبِي مَدَانِي  
السَّلَطَانُ بَنُ السَّلَطَانُ بَنُ السَّلَطَانُ الغَازِيُّ **عَبْدُ الحَمِيدِ** خَانُ ثَانِي اَفْدِيزِ  
حَضُورُتُلَرِي لَلِيلُ وَنَهَارُ تَنْظِيمُ اَمُورِ دُولَتِ اَيْلَهُ اَعْمَارُ مَلَكَتَهُ وَسِيلَهُ اَيْلَهُ اوْلَانُ عَلُومُ  
وَمَعَارِفُكَ تَرْوِيْجَهُ صَرْفُ اَفْكَارُ بَيْرَى مَقَدَهُ اوْلَدِيْغَنْدَنْ بَنْدَكَانْ صَدَاقَتْشَانَلَرِي دَخْنِي  
(النَّاسُ عَلَى سَلُوكِهِمْ لَمُوْكَهُمْ) مَؤَدَّسَنَجَهُ اوْيُولَدَهُ اَبْرَازُ آتَارَهُ بَذَلُ مَجْهُودُ اَيْلَهُ اَسْبَاتُ وَجُودُ  
اَيْدِهِ كَمْشَدِرِ .  
بَوْعَدْ كَمِينَهُلَرِي اِيسَهُ بَحْرُ الطَّافُ وَعَنَيَاتِ جَلِيلَهُ مَلُوكَانَهُلَرِيَهُ مَسْتَغْرَقُ اوْلَدِيْغُمْ جَهَتَهُ  
دُعَاهُ بَيِّ رِيَاهُ جَنَابُ ظَلِ الْاَهْمِيرِيَهُ دَوَامُ اَيْلَهُ بَرَابَرُ فَرَصَتُ الْوَيْرِدَجَهُ رَضَاهُ هَاهِيَونُ  
خَلَاقَتْپَناهِيلِرِي تَحْصِيلَهُ وَسِيلَهُ اَوْلَهُ جَقُ اَمُورَهُ اَقْدَامُ اَيْلَمَكُ فَرِيْضَهُ ذَمَتُ اَخْلَاصُ  
وَوَجِيْهَهُ عَبُودِيَهُ وَاحْتَصَاصُ اَوْلَقَدَنُ نَاشِيُّ بَوَانَادَهُ اَخْتَلَاسُ اَوْلَانَ اِيَامُ خَالِيَهُدَهُ  
تَارِيْخَكَ اوْسَبِيُّ جَلَدَى اَتَامُ وَنَامُ هَاهِيَونُ شَهْرِيَارِيَلَيَهُ بَنَامُ قَيْلَنَدِيُّ .  
الْاَمَمُ مَتَعَهُ بِالْعُمَرِ الْمَدِيدِ . وَانَّمُ عَلَيْهِ مَايِرِيدِ . بَحْرَمَهُ اَسْمَكُ الْجَمِيدِ .

جلد عاشر - تاریخ جودت

من بقیة وقایع سنہ ۱۲۲۶ الی وقایع سنہ ۱۲۳۷

جلد عاشر

(از)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

باقیہ و قائم سنه ۱۲۲۶

دولتیله ایله روسيه لو یلشنده خیلی مدتند برو جاری و متده اولان محاربه طرفین  
حقنده موجب خسارات عظیمه اولدیغه حالده روسيه لو نک هاطالی دولتیله جه قبول  
اولنه میه حق منته آغز اولدیغه مبنی بر طرفه مصالحه استعدادی کوریله میوردي .  
شویله که : روسيه لو انطاولی جهتنده فاش نہرندن قطع حدود ایله اناپه دن کمال  
قدر بتوں چرکس وابازه وکرجی مالکنک ورومایلی جهتنده بوجاق تیغه اولنور  
بسارابیا قطعه سیله برابر افلاق و بغداد مملکتلرینک کندو سنه ترکی " وصر پلورک  
استقلالی طلب وادعا ایدوب دولتیله ایسه هیچ برشی ضایع ایتمکسزین عقد  
مصالحه امننده بولنه رق روسيه لو نک بو تکالیف عنیقه سنی موضوع بحث ایتمک بیله  
ایستمیوردي .

چونکه کورجیلر فی الاصل تبعه دولتیله دن معدود اولوب حتی کوتایس و بغداد حق  
قضالری اهالیسی مقدمما اسلامی قبول ایتمکله ایچلرینه طرف دولتیله دن حاکم  
وضابط نصیله اداره اولنه کاورکن ( ۱۱۸۲ ) سنه سی سفر نده تفلیس خانی ارکلی

( خان )

خان روسيه‌لو يه تابع اولغا کرجيلر عصيان ايدرك بر تقریبه کوتایس و بغداد جق  
قضالري ضبط ایتمشل ایدی.

واکرچه مؤخرآ عقد او لان قینارجه معاهمده‌سنده کرجستان از قدیم نهظر فدن  
ضبط واداره اولنه کاش ایسه‌ده یه او باطر فدن ضبط واداره اولنه شرط ايدلش  
ایسه‌ده کوتایس و بغداد جق قضائي اهاليسي پراکنده بولندقلري حالده بعض  
اسبابه مبني طوپلانوبده اسكنان او لنه مدفلرندن ايش حالی او زره متوك و منسى  
قالمشیدي روسيه‌لو ايسه تفليس ایالتی کاملاً قبضه تصریفه الدقدن صکره مکریل و کوریل  
قطعه‌سنه یعنی آچيق باش مملکتلىكينه دخی کوز دیکمش والحاصل بتون کرجستانی  
قبضه تسخیره آملق امانه دوشمش ایدی حتی ۱۲۱۹ سنه‌سنده کمحال و انقره  
ظر فدن کندو سنه بر ایسلکله کوسترسنی تکلیف ایدوب اولو قنک حکمنجه دولتعلیه  
دختی اکا ایسلکله تحصیصنه مجبور اولدی و بو محاربه انسان‌سنده روسيه‌لو کوریل  
ومکریل مملکتلىكينه استیلا ایتدیسه‌ده جلد تاسعده بیان اولندیغی او زره آچيق باش  
خان سالومان خان اخسحیه یه فرار ایدرك و بر چوق کرجيلری باشه بـ رکدیره رک  
عساکر اسلامیه ایله بر لکنده روسيه‌لو عاینه حرکت ایمکنده بـ لمشدر . شواحواله  
نظر آناطولی جهتنده دولتعلیه ایله روسيه‌لونک افکار و آمالی یکدیگره بـ میان  
ایدی . روم ایلی جهته کانجه دولتعلیه بـ وجاق تاتارلرینی ایجاشه کوره خفیف  
سواری ایشلرنده استخدام ایده کلیدیکندن و افلاق و بغدادنک خزینه‌یه کلی عائداتی  
اولدی‌بغندن بـ اوج مملکتک بردن روسيه‌لو یه ترکی سلطان محمد خان عدلی حضرتلى  
کی هنوز تخت عنانی یه جلوس ایتش بـ نوجوان وغیور پادشاهه کوره بـ کوج  
بر کیفیت اولدقدن بشقه بـ وسیله ایله روسيه‌لو لرک طونه نهرنده اشتراکلری  
دولتعلیه‌جه بـ مضر ایدی و صرپولرک از قدیم افلاق و بغداد اهاليسي کی  
امتیازلری اولیوب روم ایلینک سائز رعایا سـنـدـن اـصـلـاـ فـرـقـلـرـی اـولـمـدـیـغـیـ حـالـدـه  
بو محاربه انسان‌سنده روسيه‌لونک تحریکیمه عصیان ایلمش اولدقدلرندن اندرک استقلالنی  
طاتیق روم ایلیجه بـ رسوه مثال اولدرق بـ مضر بـ کیفیت ایدی . بناءً على ذلك  
عقد مصالحة او لنه بـ یلسی طرفیندن بـ ینک غلبیه کلیه مظہر اولمنه متوقف ایدی .  
حالبوکه جلد تاسعده بیان اولندیغی او زره فرانسـنـلـرـک ایمپراطوري ناپلیون  
بوناپارت ایله روسيه ایپراطوري آلسـانـدـرـی بـ ینـتـهـ مـسـائـلـ مـعـلـوـمـهـ دـنـ طـوـلـانـی  
تحدث ایدن بـ ودت کوندن کونه کسب شدت ایدرك طرفین فارشو اقلی  
تدارکات حریبه ایله مشغول اولوب ناپلیون لهستانه جاري ( اودر ) و  
( ویستول ) نهرلری سواحلنے و آلسـانـدـرـی ( دیوینا ) نهری و ( دینه پر ) یعنی

اوزى صوی جوارلرینه طوغرى سوق عسکر ایمکدە ایدیلر . پرس بورغىدە فرانسز ايچىسى اولان موسیو دولورستون دولتىن يېتىدە وقوى ملحوظ اولان مخارېنىڭ نەدرجه لerde شىدتلو وھولناڭ اوله جىفى روش حالدىن استدلال ايلە صالحك بىقاسى اىچون آلساندري يىاقاعە چاشىدىنى كې بوراسى ناپلىونه دخى عرض واخطاردىن خالى اولمازدى . پروسيا و آوستريا دولتىرى دخى مخارې ظھورىندە مع الکراھە ناپلىون ايلە اتفاقە محبور اوله جقلەرنىن صالح بوزلامىسى اىچون بىذل مساعى ايدىپورلۇدى . لكن ناپلىونك بصر بصيرتى حرص وشان بورىمىش اولدېغىدن كىسنهنىڭ ناصىح واخطاراتنە قولاق اصمازدى . آلساندري اكچە مقدمما كورمىش اولدېغى مغلوبىتلىرى در خاطر ايدىرك ناپلىون ايلە جنگ كىرشىمك اىستەمىزدى وبو ائنادە دولتىلىيە ايلە متحارب بولندېغىدن دېكەر بىر مخارې بىقسى دها آچق ايشەنە اويرمىزدى لكن آوستريا و پروسيا دولتىرى كې بىتون بىتون ناپلىونه بىيون امكى وانڭ خاطرى اىچون بى طرف دولتلىرى سەفيەلرى روسىيە لىمانلىرىنە قبول اولنماققى رادەسىنە قدر تىزلى ايلە دولتىك شانى و ملتىك منافع تجارتى اخلال ايمكى قبول ايدەمىزدى شو حالە نظرأ ناپلىون ايلە بىنلىرنىدە مخارې وقوى ملحوظ قوى اولدېغىدن هەنصل اوپورسە اوپسون ئەمانلۇ مخارېسىنى بىر طرف ايدوبىدە ناپلىونك دەھشەتلى تداركاتتە قارشو چارە ارامغە محبور ايدى فقط يالواررجەسەنە مصالحة طلبىنە دخى تىزلى ايمزدى .

صدر جديد لاز احمد پاشا ايسە جلد تاسىدە بىيان اولندىنى اوززە اشبو بىك ايكىيۈز يېكىمى ئىتى سەنسىي جمادى الآخرە سىنە طونە يالىسىنە روسىيەلورە غلبه ايدىرك روسجىنى استخلاس ايلەمش اولدېغىدن بومغلوبىتك اوزرىنە طلب مصالحىيە آلساندرينىڭ كېر و تعظمى مانع اولمۇھە بىر وقۇھە قازانوبىدە صورت غالىيتىدە عقد مصالحة ايمك اىستەدى متعاقباً افلاقدە روسىيە باش قوماندانى اولان جىزال قوتۇزۇۋەڭ قازاندىغى برغلە روسىيەلۇ اىچون طلب صالحە و سېلە قويە اولمىشدە .

شويىلە كە : سەئە مەرقۇمە رجبىنڭ اوخرىندە مشھور سېروزى اسماعيل بىك عساڭر كەلەيە ايلە ودىن جوارىنە واروب بىرمقدار عسکر امرارىلە ودىنىڭ قارشۇسندە كى اطەپى طوتدىدىن سەكىرە جمۇع قوتىلە قارشو طرفە كىزار ايدوبى بىر شىدتلو مخارې وروسىيەلۇنک اورادەكى فرقەسىنە غلبه ايدىرك قىلغات نام مەحمەدە نصب خىام مظفرىت ايلەمشىيدى . بونك اوزرىنە سردار اكرم دخى اردوى هاييون ايلە روسجىدىن يېركۆكى يەقەسەنە كېچك عنمندە اوپوب انجىق روسىيەلۇنک بورادەكى قوتى تقىلىل ايتىدىرمك اوززە كويىا كىندوسى دخى ودىن طرفە چىقو بىدە اورادىن قارشۇۋە

چه جک کبی بر کوسترش ایتدی حتی اول طرفه کیتمک او زرہ شهریه ایکشیر یوز  
غروش معاش ایله سواری ویوزر غروش معاش ایله پیاده تحریرینه تثبت ایلدی.  
روسیه لو دخی جاسوسلری و اسطوه سیله بو تشبثه مطلع اولدینی کبی یرکوکی جانبنده کی  
اردو سندن بر مقدار عسکر افزای ایله قلفات طرفه کوندردی . سردار اکرم ایسه  
بو فرصتی غنیمت بیله رک همان بر مقدار روم ایلی عسکری و یکی چری دالقیچلری  
و چند قطعه طوب ایله اغالار اغاسی خلیل اغایی کیجه لین آچیقلر و چه قایقلری ایله  
روسیه گل قارشو سنده کی اطهیه سوق ایدیوردی . روسیه لی بوکا واقف او لیحچ  
اطهیه بر مقدار عسکر و طوب کوندروب و دوبه لرینی اول طرفه دون دروب و ساحله  
بر قاج طوب ایندیروب مانعنت قیدینه دوشدی ایسنه ده عساکر اسلامیه کیجه لین  
چکیورمش اولدیلر و علی الصباح جنکه قویولدیلر .

شانی زاده تاریخنده دیرکه طوفان حرب وستیز کرکی کبی موج انگیز اولدینی اشناه  
agalor اغاسی خلیل اغا قورشون ایله اوریلوب عنم دار بقا ایدیجک یکی چریلرہ یائس  
و حیرت الوریمش ایکن روم ایلی ارلری و طوچی دلاورلری ابراز غیرت و شجاعت  
ایدرک روسیه لونک بر قاج قطعه طوبه لرینی اخذ و ضبط ایلماری او زرینه روسیه لی  
ثبات ایده میوب اطهده کی عسکر لرینی دوبه لریه قارشو یقه یه چکور مکه باشладی .

اول اشناه روسیه گل قارشو یقه یه ایدرک ایدیجک را کباً قارشو  
یقه یه چکور مکه باشلا یوب اکر چه روسیه لونک دوبه لری مانعنت قیدینه دوشدیلر ایسنه ده  
اطهده کی طوبه ایله محافظه اولنهرق بر طافقی قارشو یقه یه او لاشدیلر و بر مناسب ساحله  
یاناشدیلر و یانلرنده کی طوبه ایله مدافعته ایدرک قره یه چیقمعه و چیقانلر همان طوبه لرینی  
تعییه ایله موقع طو تغه باشلا دیلر بو صورتله طونه نک قارشو یقه یه سنده عساکر اسلامیه  
چوغالدی و کیرودن بقیه عساکر ک عبوری اشناه سردار اکرم دخی دائره سی  
خلقیه کذار ایدیجک قارشو یقه ده اردوی همایون قوت بولدی .

بعده یرکوکی یه برساعت مسافه سی اولوب انبارلر دیتلان محله وارلدی و طوبه لر  
وضعیله استحکام ویرلدی و مواجهه اعداده دلیرانه نصب خیام اقامت ایله مهابت  
کوستردی . بونک او زرینه روسیه لی براز کیرو چکاری و بر موقع طوبه  
اردو سنه استحکام ویرمکله مشغول اولدی .

بویله ایکی اردونک یکدیکرہ قارشو استحکام الته کیروب طور دقلری خبری شبانک  
یکرمی التجی کونی در سعادته وصول بولدی بوندن صکره هر کس اول طرفدن  
کاه جک خبر لرہ درت کوزله منتظر اولوب قالدی .

بعده بر محاربه و قوعیله روسیه لودن یوز قدر اسیر الندینی و روسیه ضابطانندن

و في الأصل له بكز اد كانندن بر او فچیال روسیه قوماندانک معاملات غایظه سندن  
انفعال ایله اول محاربه آنسنده فرار ایدرک اردوي هایون طرفه چدیک و اصحاب  
معلوماندن ایشهه یزار برضابط ایدوکی خبرلری اوآخر رمضانده درس عادته  
وارد اولدی .

متعاقباً ضابط موئی ایله دخی کلدی کندو سنده اکرام والفات بیورلدي و چکوک  
تذکره جی افدى یه مسافر ویرلدي و برایکی آیی صکره کندو ایستگله مسلمان  
اولوب هدایت تسمیه ایدلدي و طرف شاهاندن کندو سنده سنوی ایکی بیک غر و شلاق  
بر تیمار احسان بیورلدي . بزینه صدده کلام .

بروجه بالا افلاق یقه سنده طرفین قارشو لقی اردو لرین قوروب واستحکام ویروب  
اره صره یکدیکره حمله و هجوم ایدر لکن یکدیکرینی یرندن قالدیره من ایدی ایشته  
بوصرده جنرال قوتوزوف بر خدمعه حر بیه تصور و تدیر ایلمشد . شویله که :  
سردار اکرم ایشهه یرا یه حق عسکری انتخاب واستصحاب ایله یرکوکی یقه سنده چکوب  
رو سیحق طرفنه تپه دلی علی پاشازاده ولی پاشا و کشخای صدر عالی غالب افدى  
ایله دیوان هایون ترجمانی دیمتراشقو بکز اد و بر مقدار پراکنده عسکر قالمشیدی  
ورو سیجغک اوست طرفنه ولی پاشا و آلت طرفنه غالب افدى برر مقدار دیرتی  
عسکر ایله خیمه اشین غفلت ایدیلر . قوتوزوف بحواله مطلع او لیحق انلرک  
قیدسز لغدن استفاده ایمک او زره رمضانک یکرمي التسبیح بازار ایرتی کیجه سی  
دو به لره بر مقدار عسکر ارکاب و رو سیجغک اوست طرفنه دیکلی طاش نام محله  
امر ار ایدوب بو فرقه مفرزه کیجه لین خندق و طایبه انشاسیله قرار کاهنی احکام  
ایمک اولدی یعنی علی الصباح طو یونجه اردونک قسم اعظمی اولان اصناف کروهی  
اموال و اشیا لری درون شهره ادخال ایمک او زره تلاشه دوشماریه بغتة هرج  
ومرج صورتلری نمایان اولدی . وصالی کونی ساعت ایکی صولرنده روسیه لو ایکی  
بیک قدر قازاق عسکریه ابتدا ولی پاشا او زرینه هجوم ایدرک ای قاچر دقدن صکره  
غالب افدى طرفه یورید کده امک معینده کی عسکر دخی هان مهمات و سائزه یه  
ترک ایله افتان و خیزان رو سیحق درونه کیرمکه شتابان اولملریه قازاقلر بولدقاری  
اشیانی غارت و رو سیجغی محاصره یه مباردت ایدیلر .

بو صورته رو سیحق محصور اولدقدن بشقة قارشوده کی سردار اکرم اردو سنده  
برو طرفدن زاد و ذخیره نقلي مشکل اولدینه نهندن اودخی او اطرافه محصور حکمنده  
قالدی و رو سیجقده کی محصورین کی قارشوده کی طوائف عسکریه دخی و هم  
و وسوسه یه دو چار اولدی .

سردار اکرم روسیجق طرفده کی غائمه نک دفعنی اهم و اقدم بیله رک برو طرفه چمک  
مراد ایدوب انجق طونده لزومی قدر شالوبه و چته قایقلری و جنک شایله لری  
او لمدیغدن سردار اکرم عسکرک بر مقدارینی جبار زاده جلال الدین پاشا و من عشلی  
قلندر پاشا ایله بر اکده یرکوک جانبنده ترک ایدرک کندوسی بقیه عسکری الوب  
کوچ حال ایله روسیجق طرفه کدار ایده بیلدی .

بوحالده روسیه لویه کوره روسیجق طرفده کی عسکرینه ذخیره ولوازمات سائره  
یتشدرمک امر دشوار ایسه ده قارشو طرفه قالان عساکر اسلامیه نک حالی دها  
مشکل ایدی .

ایشته بحالی روسیه لو متارکه بوسیله اتخاذ ایدرک سردار اکرمه مأمور مخصوص  
ارسالیله ایش بر قالبه افراغ اولتیجیه دک یرکوکی طرفده کی عساکر اسلامیه هی او  
طرفدن روسیجق طرفده کی روسیه عساکرینه بو طرفدن آچه سیله ذخیره اعطاضی  
تکلیف ایدوب برو طرفدن دخی قبول او له رق بیو لده برمقاوهه بیپلدي .

بو کیفیت مکدره طرف سردار اکرمیدن اولدینی کی رکاب هایونه عرض اولنوب  
استیدان مصالحه واستعلام رأی عالی ضمته ده چاو شباشی موره لی ابو بکر بک دخی  
تلخیص ایله در سعادته کوندرلدي .

بو قضایای سالیه الشعور شوالک سکرنجی کونی در سعادته معلوم اولیای امور  
و هر کسه مورث یاس و فتور اولدی فرداسی ابو بکر بک دخی در سعادته وصول بولدی .  
قو تو زوفلک بوعجهه داعر اولان تحریراتی دخی خلال تشرین ثانیه ده پرسپور غه  
واصل او لیجق ایمپراطور آلسکاندری ارتق دولتعلیهی ایستدیکی کی مصالحه هی  
محبور ایده بیلمک امیدیله فوق العاده مذون اولش و مع ما فه تسهیل و تسربیع مصلحت  
ایچون تکالیف سابقه سنک چوغنده واز چکمش ایدی . شویله که : روسیه لو اناظولی  
جهتمند فاش نهرینک دکزه منصب اولدینی یرده بر چوک قطعه نک کندوسه نه ترک  
ایدلسی و روم ایلی جهتمند بغدادن معدود او لان بساز ایاقطعه سیله بغدادنک برمقداری  
کندوسنده قالمق او زره سیرت نهرندن حدود کسالمی و طرف دولتعلیه دن یکر می  
مایون غر و ش تضمینات حر بیه ویرلسی و صربستانک بر درجه هی قدر مستقل اولی  
خصوص صلیه قاعات ایدرک بو وجهمه عقد مصالحه او لنق او زره چند ماه مدت ایله  
عقد متارکه او لنسی ایچون قو تو زوفه رخصت ویر مش ایدی . بو شرائط ایله مصالحه  
آلساندرینک دخواهنه موافق دک ایسه ده احوال حاضره اقتضانجه وارقوتی  
پاپلیونه قارشو جمع ایمکه محبور اولدینگدن بو قدر جقهه اکتفا کندوسه نجه اولی  
کورنیش و همان انعقاد مصالحه خبرینک و رو دیه منتظر بولنش ایدی .

دولتیله دخی حدود و شروط سابقه او زرده عقد مصالحه امننده ایکن اردوی هایونک پریشانلئی حسیله صلح و صلاح او غور ندہ برد جهیه قدر فدا کاراق اختیارینه با ب عالیجه محبوریت کورلش و بروجہ بالا ابوبکر بک در سعادتہ و رو دندہ در عقب شیخ الاسلام و ناغنده عقد انجمن مشورت ایله تصویر مسئله او لندقدہ بحسب الضروره قیدیله جواز مصالحه حقنده فتوی دخی ویرلش ایدی ۰

رسجقدہ کی یکیچریلر ایسے بزم یولاشلر مزی قارشودہ بر اقدیکن نہ یا په جق ایسہ کنر یا پکنر انلری قور تاریکن دیو رجا و نیاز وادیسنده بر طاق قیل و قال بی ماں آغاز ایتلریله کیدرک بر عربدہ چیقار ملری ملحوظ اول مقدم ناشی سردار اکرم همان جنرال قوتوزوف ایله عقد مثارکه ایدوب مذاکره شروط مصالحیه دخی قرار ویریلر ک کتخدا غالب افندی واردوی هایون قاضیی مقی زاده سلیم افندی و یکیچری افتديی چیدافندی سفارتہ یرکوکی جانبھ کوندرلادی و هنوز کندولرینه رخصتname هایون کلیدن سیرت نهری حدود اولق اساسی او زرینه مواد مصالحه نک مذاکره سنہ طرف سردار اکرمیدن رخصت ویرلدی ۰

ایشته بواسناده بر غربیه ظهوره کلدی ۰ شویله که: میر میراندن مشهور قائدیره لی محمد پاشا افلاق یقه سننده قالان عساکر ایچنده بولنوب کرات ایله یولاشلرینی جهاد و غزن ایه تشویق و تشجیع ایدرک (به یولاشلر بزبوراده اون بیکنن زیاده حرب و ضربه قادر والمزدہ کی طوب و تفک و اسلحہ سائرہ یی قولانگه مقتدر سچمه یکتل و بھلوان قیاقلو ارلز بر کرہ غیرت ایله کورز یوموبده شو قارشو مزدہ بزدن آز اولان اعدا او زرینه بر او غوردن هجوم ایلسک بعون الله تعالی برحمله ده انلری یرندن قوپاروب تارمار ایدرز اولوق قارشو طرفده کی دشمن دخی طوره میوب ایکی اردو مزک طریق اختلاطی آچیلور ارسلان طوزاق ایله شاهین قانجہ ایله طو تلماز) دیه کورمش ایسہ ده نصیحتی اصغا ولنق شویله طور سون عسکری کروه نک کندو او زرینه هجوم ایده جکلری رو ش حال و حر کتلرندن مستبان اول ملغه کندو سنه یائس تام کایچک ارتق انلرہ پند و نصیحتدن واژ کچوب همان کندو تبعه و عنہ سندن یتمش قدر فدایی یکتل ایله کیز لو جه مشاوره و مقاوله ایدرک بر کیجہ روسیه لونک طونه ساحلنده صربوت اولان دوبه لرندن بری علی الغفله با صوب ایچنده کی روسیه لولری اعدام ایتد کدن صکرہ پالاماری کسوب چاله کورک روسجق طرفه فرار ایتکلر نده بو طراقة عظاماً دن روسیه لونک سائز دوبه لری خبردار او لیحق اول دوبه نک ارقو سنه دوشوب و اظرافه او شوب اخذ و کرفته چالش دیلر ایسہ ده اول فدا یلر طوب و تفک ایله مدافعه ایدوب و صیقی صیقی یه کورک چکوب یا لکن برایکیسی مجروح او له رق روسجق ساحلنہ یانا شدیلر ۰

یمیش قدر فدایینک بو طور قهرمان پیشه‌لری رو سیه‌لورک موجب فکر و اندیشه‌لری اولدی زیرا کوز حبسنده قالوب دلتک او لان سائر عساکر اسلامیه نک بر قاج بیکی فاندیره‌لو کبی جانشدن او صانونب واولوم اری او لو بدہ بویله فدا کارانه حرکت ایده جلک او لور لرایسه ده اغزیب و قعه‌لر احداث ایده بیله جکلاری اکلاشیدی . واکرچه موسم شتا حلول و برف وباران نزول ایله اول طرفه‌کی عساکر اسلامیه نک حیواناتری تائف و کندولری انواع تعجب و مشقته هدف او له رق ضعیف دوشمشلر ایسه ده بحال او زره تک طوره میوب مأیوسیت ایله بعض حرکات فوق العاده‌یه تصدی ایتلری ملاحظه‌دن بعد دکل ایدی .

روسیه‌لو ایسه ناپلیونه قارشو تدارکات عظیمه ایله مشغول اولدینگدن بروجه بالا دولتعلیه ایله عقد مصالحه املانده اولوب انجق مافی‌الضمیرینی کتم ایله حقوق بشریه‌یه رعایت و افزاد عسکریه مرحبت بختلرندن دم اوره رق اوائل کانون اولدیه جبار زاده جلال‌الدین پاشا و قلندر پاشا و سائر رؤسا عسکر لریله برابر پتس‌بورغ‌دن واستانبول‌دن خبر کلنجیه‌دک مسافر لرمن او لسو نلر دیو جمه‌سی افلاق کویلرینه یرشدردی و روس‌سچ طرفه‌کی عسکر لرینی افلاق یقه‌سنه چکوردی سردارا کرم دخی اردی هایون ایله مشتاشین اولق او زره شمی‌یه عودت بیوردی . کلم م خصلر میانه‌لر نده جریان ایدن مکالماته .

### \* یرکوکی و بکرش قصبه‌لر نده واقع او لان مکالمات \*

بروجه بالا یرکوکی جانبه اعزام او لنان مرخص افديلر اشبو بیک ایکییو زیکرمی الی سنه‌سی شوالنک اون در درنجی پخشنبه کونی یرکوکی قصبه‌سنه روسیه‌لو طرفه‌دن تهیئه او لنان چادرده روسیه مرس‌خصلریله برجی دفعه او له رق اجتماع ایله عقد مجلس مکالمه ایتدیلر و مجرد سردارا کرمک اراده سنه اعتماداً مذاکره‌یه کیریشیله‌رک رخصت‌نامه‌لرک و رودینه قدر مواد مصالحه‌یی مذاکره او لدیجه تعدیل و توسيه ایتمک او زره قرار ویردیل .

روسیه مرس‌خصلری ابتدا روم‌ایلی جهت‌ده کی حدودک تعیینه ابتدار ایله بسرا بایا و بغداد اراضی‌سی تمامیله روسیه دولتشه قالمق او زره افلاق و بغداد ایالاتری بیتنده او نه‌دنبرو معتبر او لان حدود ایله طونده حضر الیاس بوغازی دولین بیتنده حد فاصل اولسی باش قوماندانک مطلوبی او لدیغی سویلیلر . حالبوکه مقدّمجه سردارا کرم طرفه‌دن روسیه باش قوماندانی قوت‌وزوف ایله جریان ایدن مخابرده مصالحه‌یه اساس او لق او زره سیرت نهری دینلشم او لدیغه مبنی مرخص افديلر

نهر مذکوردن قطع حدود او لئق لازم کاه جگنی قطعیما بیان اینکله رو سیه لو لر  
بولک مذاکره مسی فردایه تعایق ایلدیلر . سیرت نهرندن قطع حدود او لندینی  
تقدیرده بغدادنک بر قطعه می برو طرفده قاله ررق ینه بغدادن بکلکی باقی او له جنی جهته  
سردارا کرم طرفدن بوكا موافقت او لئش بیدی حال بوكه بغدادنک بیوک پارچه می  
روسیه لو طرفنه قاله جغدن بوصورت روسیه لو نک جانه منت ایدی لکن روسیه  
مر خصلری بونی بر نوع ساحت و مررت یولنده برم ساعده و موافقت قیاندن  
کوسترمک او زره بردن بره قبول ایلمدیلر .

فر دای جمعه کونی عقد او لمان مجلس مکالمه ده روسیه مر خصلری سیرت نهرینک  
حد فاصل او لئسی قوتوزوفک افکارینه موافق دکل ایسه ده ابتدا بومسنه میدانه  
چیقمش او لدینگدن امر اهم مصالحه تسعیب ایتمش او لمامق ایچون چاره سز بوكا  
موافقت ایلدی دیمک کبی سوزنر ایله بونی خیلیجه طاتلی صادیلر و بوكا مقابل  
طونده حضر الیاس بوغازدن قطع حدود او لئسنه دخی مر خص افديلر طرفدن  
موافقت او لئسی مامول او لدینی در میان ایتدیلر . برو طرفدن ایسه کلی بوغازینک  
حد فاصل او لئسی در میان او لئغله جریان ایدن مباحثات کشیره نک تیجه سنه  
انا طونه نک آقسی حدو اولق او زره ایک بوغازک او ره سنه واقع سنه  
بوغازینک حد فاصل او لئسی خصوص سنه اتفاق آرا حاصل او لدی فقط قلاصک  
قارشو سنه بولنان و ایام شتاده سو التنده قلان برصغیر اطه نک روسیه لو یه ترک  
او لئسی قوتوزوف طرفدن مصراوه تکلیف او لئغله برو طرفدن دخی موافقت  
کوسترمدی .

بو ائاده هوالر کسب برودت ایدوب چادرده مکالمه قابل او لدینه مبنی روسیه لو  
طرفدن مکالمه ایچون یر کوکی قصبه سنه چارشو ایچنده براوطه تخصیص قائم غله  
اور اده او چنجه دفعه او له ررق شوالث اون یدنخی بازار کونی عقد او لمان مجلس  
مکالمه ده روسیه لو طرفدن رد او لئه حق قاعده لرک کیفت تسایمی او زون او زادی یه  
مذاکره او لندی . بعده روسیه مر خصلری طرفدن مملکتینک یعنی افلاق  
و بغدادنک تجدید و توسعی امتیازاتی خصوصی تکلیف و مملکتینک بکلرینک اخباری  
حقنده بر نظامنامه یا لئمی در میان قائدی برو طرفدن توسعی سوزنیه اعتراض  
او لئه ررق امتیازات قدیمه نک ایقاسنده بشقه برشی قبول او لئه میه جنی بیان او لندی .  
ینه بومجلسه روسیه مر خصلری طرفدن اناطولی جانبنده طرفین عسکر لرینک  
بو لندقلری محلدن قطع حدود او لئسی در میان ایلدی برو طرفدن دخی حدود  
سابقه نک ایقاسنده اصرار کوسترمدی و بو جنده طرفیک سوزنری بزیره کلک

قابل او له میه جنی اکلاشادی و تهایت سردار اکرمدن استیدان اولنق اوزره  
مباحثه یه ختم ویرلدی .

شوالک او ن سکننجی پازار ایرتسی کونی عقد او لنان در دنجی مجلسده روسيه مس خصلري  
ظرفندن ینه ملکتینک تجدید و توسيع امتيازاتي بجني ميدانه قونلدي و بوکا دائر  
خيلي مباحثه لر وقوع بولدي فرداسی صالي کونی عقد او لنان مجلسده ینه بو بختور  
تکرار او لندقدن بشقه بوندان اقدم عقد او لندینجي او زره مملکتین بکاریتک مدتی  
او لنان سکن سنه نك تا کیدی ايله مدتک اتفا سندن اقدم بکارک استفالاري دخی قبول  
او لنماق مسئله سی در میان او لندقده بکارک سکن سنه دن اقدم عنزل او لنماملریته  
برشی دنیله میوب اما لعدن استفالاري و قوعنده دخی قبول او لنماق نصل او لور  
دینلوب روسيه مس خصلري طرفندن دخی استفایه محبور اید ملک خاطره سی در میان  
او لنمغله بونک او زرینه پک چوق مباحثه لر جریان ایلمشدر . کذلک روسيه  
مس خصلري مملکتین اهالیستک سنه دولتعلیه یه و بره جکاری اجناس ذخادردن  
فضله قاله حق محصولات مملکتی سربست او له رق ایستدکار ینه صائمه ماذون اولملرینی  
ایراد ایلدیلر . او لوقت ایسه ممالک دولتعلیه ده اصول اخصاریه جاری ایدی اصحاب  
زراعت کدین و عرق جین ايله حصوله کتور دکاری ذخائري دیلکار ینه دیلکاری  
فیئات ايله صاته مازلر دی . بلکه معین فیئات ايله مبایعه جیلره و اسانبوک قبان تجارتیه  
صائمه محبور او لورلر ایدی اکمکیجیلر دخی میری فیأ تیله ذخیره الوب اکمکی  
جانب حکومتن تعین او لنان فیئات ايله صاتارلر دی بودخی مجرد استانبولده  
اوجوز فیئات ايله اکمک صاتلمق ایچون اختيار او لمنش بر کیفیت ایدی وا کرچه  
على العموم يد واحد اصولی پک یولسز برشی او لوب بونک یالکن مملکتیندن دکل بلکه  
هی ردن رفع والغاسی واجب واخذ واعطانک سربستی نه مرتبه ژروت و معموریتی  
جالب او لدینی و اصحابدن ایسه ده بواسو اخصاریه او لوب بر عادت مرعيه او لوب  
دفعه الغاسی استانبولجه پک زیاده کوزه چاریه حق بر کیفیت او لدینگدن او لوقتک  
حکمنجه روسيه لونک بو تکالیفه موافقت دولتعلیه جه مشکل او لمیله مس خص افندیلر  
بوماده دولتعلیه نك امور داخلیه سندن محدود او لدینگه مبنی بوکا دائز مصالحه نامه یه  
بر ماده درج او لنه ماز دیو مدافعه ایدرک بو مسئله دخی قرارسز قالدی .

بعده درت دفعه عقد او لنان مکالمه مجلسنده ابحاث سابقه تکرار و روسيه مس خصلري  
ظرفندن فرانسز جه و برو طرفدن ترکجه او له رق قلمه النان ماده لر مقابله و تعدیل  
و نمکن مرتبه طرفینک افکارینی یکدیگره تقریب ايله او غراشلدي .

و بعده ذی القعده نك ایکسچی پازار ایرتسی کونی او ن برنجی دفعه او له رق بر مختصر  
مجلس او لدی .

بومکالمه لر ايسه هپ سردار اکرمک امرینه مستند اولوب هنوز صورت رسميه ده رخصتنامه لر مبادله او لئامش ايدی .

واکرچه بوائناهه مخصوص افدييلرك رخصتنامه لرى كيش ايسه ده طرف هایوندن اساس مصالحه تغيير و تبدیل اوئله رق اکاکوره سردار اکرمك تعليمات سينه کوندرلش ايدی .

شويكه : سيرت نهر ندن قطع حدود او لندنيي تقدیر ده خوتين و بندر و اقکمان قلعه لرياه برابر كى واسماعيل قلعه لرى دخني روسيه طرفده قالمق و بو وسيلي ايله روسيه لو طونه اغزلىينه مالك اولمق لازمکلوب بو ايسه دولتعليه جه پك مضر و قبول و تحمل آغر بشرط اولدینيي حالده باب عالي فرانسه ايله روسيه دولتلرينك يكديكىرى عليهنه محاربه يه حاضر لانقاده او لدقلىينه كركى كې تحصيل وقوف و معلومات ايلمش اولدینيي مبني بوندن استفاده ايتمك او زره شرط مذكور تغيير او لئمرق كلى واسماعيل قلعه وقضالرى دولتعليه ده قالمق او زره پروت نهرىنىڭ بر مقدارى طرفين ممالكنى فاصل اوئله رق برتقطه سىندىن دكزه قدر برتخط حدود تعين او لئنسنىڭ مصالحه يه اساس اتخاذ قىلنمىسى سردار اکرمك فرمان بىورلش ايدی .  
بناءً على ذلك اون ايسكىچى محلسىدە رخصتنامه لر مبادله او لئش ايسه ده اساس دكشىش او لدینغىدىن مذاکوره يه كىريشىلە ميوب روسيه مخصوصلىرى باش قومانداندن استىدان ايتمك او زره سوزى كىسىدىلە .

وطونه نهرىنىڭ اغزلىينه مالك اولمق روسيه لوجه پك مهم برمىئە او له رق اساسك او لو جهلە تبدیل او لئنسىدىن ناشى مغبر و متآثر اولدینغىدىن ذى القعدە نك اون التىچى بازار ايرتسى كونى اون او چىنجى دفعه او له رق عقد او لئنان مجلس مکالمە ده روسيه مخصوصلىرى بوندن طولايى شكايىت سياقىنده برتقاڭ تعرىضات واعتراضاته ابتدار ايتدىلە و (اولا بوبابىدە جريان ايدن حالات مغايير حقانىتىدە . زيرا صدر اعظم حضر تلىرى طرفىن ابتدا متار كە طاب او لئوب بزم طرفىزدىن مصالحه ايراد او لندىقە تىظىمنە مباشرت او لندى . بعده طرفىزدىن بىغان اياتى تمامىلە طلب او لئشىكىن سيرت نهرى دىنلىمسىه موافقت او لندى . حرکات خىمانە نك دفىي و حر با مأمول او لان منافعڭ تاڭرىي و موسىك كىچمىسى هې بزم عليهمىزه واقع اولدى . وباش قوماندان هى بى تەھاندە ثابت قدم او لىشىكىن صدر اعظم حضر تلىنىڭ هې يېچ بىرىنە موافقت ايتماسى باعث استغرابىدە . ئانىيَا رخصتنامە لر ك وقت ورودى مغايير مصافتات بىر صورتىدە در كە صدر اعظم حضر تلىنىڭ آستانەدن جلب خبر ورختى ايملىرى خصوصى نهايت اون اتى كون ظرفىنده مىكىن وارادە شاھانە بىلۇبىدە اکاکوره سزك ترخيص او لئكىز لازم اىكىن

بوقدر وقت امرار ایله باش قوماندانک بیانگی موقع تغایر طبده قالمی مغایر صفوت بر کیفیت او لشدر . و باش قوماندان غایت متأثر در که اشبو دیدیکمز شیلر روسیه دولتی طرفندن در پیش قیلنوب کندو سنک مسؤولیتی موجب اوله جنی درکار در ) دیدیلر . بوکا جواباً مر خص افديلر طرفندن ( صدر اعظم افديز بوبابده معذوردر . زیرا باش قوماندان ایله ابتدا کی مخابره و مکاتبه لری اون کون قدر متداولدی بعده بزم بوطرفة مجلوباً و مأموراً و رو دمند طرفکزدن رخصتname هایيون طلب اولندقدن صکره آستانه یه یازلدی . کوندر یلان تحریرات شوالک یکرمی ایکیسنده وارمش آستانه ده دخی چند روز مکالمه و مذاکره اولندقدن صکره شوالک آخر نده رخصتname لر تحریر و تعلیمات سنه ایله برابر تسییر بیورلش کلدیکی کبی کتم و تأخیر ایدلیه رک ابراز اولندی . مرام امرار ایام اولم دیغنه بونلر دلیلدر . موسمک مروری ایسه احد طرفینه نافع اولندیگی درکار در . قالدیکه ایکی دولت بیننده مصالحه عقدی امر عظیم اولوب کاه اثنای مذاکره ده و کاه تصدیقته الغا اولنه کلدیکی مس بوق بالتلدر ) دینلاد کدن صکره برازده ابراز صفوته دائر سوزلر سویلنرک مجلسه ختم ویرلدی . بونک اوزریه روسیه باش قوماندانی دخی پرسبرغدن استیدانه تعليق مصلحت ایمه کله امر مکالمه منقطع اولوب ارتقیر کوکیده مکالمه و قوع بولمده .

بعده بکرشده روسیه لو طرفندن تخصیص اولنان مکالمه قواناغنده ذی الحجه نک یکرمی یدنخی کونی طرفین مرصصلری اجتماع ایله اون در دنخی دفعه اوله رق عقد اولنان مجلس مکالمه ده روسیه مرصصلری ( باش قوماندانک اساس ماده یه دائر دولتی طرفنه کوندر مشن اولندیگی کاغذک جوابی کلر . موجنجه اودخی بزه تعلیمات ویردی ) مقدمه سیله کلامه آغاز ایدرک ( متبوع مفخمز اولان ایمپراطور حضر ترینک دولت علیه ایله عقد مصالحه و مصافاته خواهشکر ایدو کنده اشتباه یوقدر . لکن بو خواهشی مجرد اراره رعایا و برایا ایمچوندر . آخر دولتدن طولای و سائر خصوصدن بر کونه احتیاطه مبني دکلدر . دولت علیه ایله تجدید مصافاته کمال خواهشی درکار در . انجق مقدم مذاکره اولندیگی اوزره اساسک سیرت حدودی ایله رابطه بولمی و صربلونک تأمین وارا حله دلینه دائر اولان صورتك قویجه تنظیم اولنسی و انطاولی طرفنده شهدی یه قدر حرب ایله آلتیش ویدنده بولمنش اولان محللرک روسیه طرفنده قالمی واول حوالیده روسیه تبعیتنی قبول ایتش اولان طوائفک کندو حکمنده براغلمسی شرطیله صالحی طلب ایدر ) دیدیلر . مر خص افديلر دخی بالمقابله ( شوکتلو افديز لک روسیه دولتیله تجدید مصافات و مصالحه یه رغبتلری درکار در . انجق سیرت حدودی نزد هایيونده مقبول اولیوب اولباده قرین قبوله اوله حق صورتی امر و تنبیه

بیورمش او ملاریله کیفیت یر کوکیدن اطرافیله تفهم او لنشیدی . بوندن خارج  
مامور یمز یوقدر ) دیو جواب ویردیلر . بونک او زینه رو سیه مر خصاری  
ظرفدن ( رو سیه ایپراطوری سیرت ماده سنده واقع او لان معاهده نک الغاسی شان  
دولته محل عد ایلدیکنندن صدر اعظم حضر تلینک عقد ایلدیک اساسک طرف  
ها یوندن عدم قبوله مقابل کندوسی دخی متار که و عسکر خصوصی ایچون باش  
جزال طرفدن ویریلان سندک الغاسیه عساکر مرقومه نک اسیر حرب او لمنی  
ومتار کندک فسخی تبیه ایدر ) دیندی . برو طرفدن دخی ( سیرت ماده سنی صدر  
اعظم ایله باش قوماندان یتنده مکاتبه و مخابره نوعندن اولوب عقد و امضایه معاهده  
حکمنه کیر ما مشدر . اما بوعسکر و متار که ماده سنی صدر اعظم ایله باش قوماندانک  
مهر و امضایه مختوم و ممضی سند او لمق حسیله معاهده نوعندن او لغین بعد ازین  
بر نسنه اعتماد و اعتبار قالمق لازم کاور ) دیو مقابله ایلدی ایسه ده رو سیه  
مر خصاری مطالب ایپراطوریتک صورت قطعیه ده او لدیغی سویلدیلر مر خص  
اقدیلر دخی مقدمکی سویلدکاری تکرار ایلدیلر ارتق مکالمه محل قالمدی مجلس  
تمام او لدی لاقدی کسلدی صوغوقا ایله مجلسدن قالقلدی و مقدمما مسافر او لمق  
او زره افلاق کویلرینه یر لشدیرلش او لان عساکر اسلامیه رو سیه لو طرفدن حرب  
اسیری حکمنده طوتادی .

رو سیه لونک وجه مشروح او زره مصالحه میل و خواهشی فرانسه به قارشو بر بیوک  
محاربه یه حاضر لانمی ایچون او لدینی حالده بوراسنی ستر ایدرک بو خواهشی مجرد  
اراحه عباد ایله انسانیه خدمت یولنده کوسترمک ایستیوب برو طرفدن دخی ایستدیک  
شرائط ایله مصالحه یه دولتعلیه یی اقیاع ایچون اخافه ایدی بوردی دولتعلیه ایسه  
ضرر سر جه بوغائمه حریهدن قورتیله بیلمک ایچون رو سیه ایله فرانسه دولتلری  
یتنده علامتی رونما او لان محاربه نک ظهورینه مد نظر انتظار ایمکده ایدی .

\* تمه \*

مر خص اول غالب افديتک منظور فقیر او لان مخبارات خفیه سندن اکلاشلدنیغه  
نظر آ رو سیه جزالتک طرف دولتعلیه دن بر نشان المقامانده بولنده یغی اقدی مویی  
ایله اسیاع او لنش او دخی در دولته اتها ایلمش و طرف دولتعلیه دن اجنبیله نشان  
اعطا منک مقدمه ای اولوب حتی عالمدار مصطفی پاشانک صدارتنده مر خص  
دعوی ایچون استانبوله کلش او لان بر رو سیه قپودانه طرف دولتعلیه دن نشان ویر لمش  
ایسه ده دولتعلیه ده اجانبه نشان اعطامی اقدیمه احداث او لنش بر عادت اولوب  
انجق سلطان محمود خان عدلی حضر تلینک جلو سندنبرو یا لکر برو جه بالا بر دفعه

روسیه قودانه نشان ویرلش و اندن بشقه سنه ویرلیه رک اول عادت متذوک اولش ایدو کنه و شمده رو سیه جنراله نشان ویرلسه انکلتله لو و فرانسه لو دخی طلبدن خالی قالمیه جقلاری مطالعه سنه بناءً بو خصوصک مسکوت عنه براغلمسی غالب افندی به مح رمانه اشعار قیامشدر و بر موجب تعليمات سنیه اسماعیل و کلی قضالری و بوجاق اراضیی بر و طرفه قملق او زره پرو تدن قطع حدود او لتفق مصلحتنی ترویج ایچون غالب افندی طرفدن رو سیه جنرالی ایله بعض رفقاء ایکی بیک کیسه اچه و عدا لمنش و کیفت بعض مطالعات پولیتیقیه به مبنی جنرال طرفدن ترویجا دولته امها قیامش ایسه ده برو جه بالا پرسپور غدن معکوس جواب کلکله مصاحت پسماnde اولمشدر .

## (وقایع سنه ۱۲۲۷)

بر و جه مشروح عقد مصالحه ده روتما اولان مشکلاته باقیلور سه دولتعایه ایله رو سیه لو بیننده اعاده محار به او لتفق لازم کلوب اکر چه ناپلیونک رو سیه لو علیه نه تدارکات حر بیه سی کوندن کونه زیاده لشکرکده اولمسنے نظر آ رو سیه لو نک قریباً تکالیفی تحفیف ایله صلحه یاتمی ماحوظ قوی ایسه ده (حاضر اول جنکه اکر صالح و صلاح ایستار ایسه ک) مفادنجه اردوی هایونک قوتلو بولنسی فرائض اموردن کورلمسیله واشببو سنه جدیده مح رمنک غره سی کانون اول رومینک یکرمی او چنه مصادف اوله رق موسم بهار یاقلاشمیش اولمسیله نوروزده سردار اکرم اردوسنہ ایرشمک و ثالثی پیاده و نشانی سواری او لمق او زره اناطولیدن المتش درت بیک نفیر عام ترتیب و قول قول سوریجیلر تعین او لندی . و کچن سنه مرتب اولان نفیر عام عسکرندن اردوی هایونه واصل او لتلر نصفندن اقل او لوب انلدخی وقتیله ایرشامش اولدقلری جهته مشتا ترینه قلب و تحولی او لمنی ایدو کنیدن بوکره برو جه مشروح مرتب اولان عسکرک وقتیله سوق او لتلری ایچون اشبوب یکرمی یدی سسنمه می مح رمنک او للنده فرمانار تحریر قلندی .

بر و جه بالا رو سیه لو نک تکالیف عنیفه سنده اصراری او زرینه حرب و صلاح شقلنندن بینک ترجیحی ایچون مجلس شوری عقدی امر او لمنگله مح رمک یکرمی بشنبجی بازار و فرداسی پazar ایرتسی وانک فرداسی صالی کونلری شیخ الاسلام قوناغنده علی التوالی او ج کون مجلس مشورت عقدایلدی شویله که: ابتداء اردوی هایوندن کلان تحریرات جمله حضار مواجهه سنده او قوندی رو سیه لو طرفدن تکلیف او لان شر طلرک نه در جه لرده آغز و تحمل فرسا اولدینی مطالعه و موازنہ او لندی . على اخصوص المرنده کی یرلده رو سیه تبعیتنی قبول ایتمک ایستیانلرک کندو حکمنده قامسی ادعا ایلديکی اهالیسدن غرضی کرجی و بازه طائفه لری او لوب حالبوکه

کرجستان و چرکستان سواحلی روسیه لو یدینه بچر ایسه قره دکز بیانی  
روسیه لونک ید استیلاسنے کچمش اولور و یکیدن الله کچوره جکی مالک قافقاسیه دن  
کلیتو عسکر تدارک ایدر واول طرفه شمدىلاک کندو سنه تابع اولیان قبائل  
وطوائف دخی صکر دن ناچار تبعیت ایلر بوصورتله روسیه لونک قوتی قات قات  
ارتار بوایسه دولتعلیه حقنده غایت مضر اولور دشمن بزم ضعف و رخاوتمزی  
کورد بکه کروغروری ارتیور مقدمجه افلاق یقه سنه قالان عسکرمزه مسافر مدر  
دیر ایکن شمدی حرب اسیری اعتبار ایتمش شوتکالیفه کوره صلحک جنکدن قات  
قات فنا اولدینی امر اشکار در دیوین الحضار اوچ کون ابحاث کثیره جریان ایتدی  
برشیئه قرار ویریاه مدنی .

انک اوزرینه طرف پادشاهیدن انجمن مشورته برقطعه خط هایون کلدي شویله که :  
(ایشته روسیه لونک تکالیف عنده می ملعومکز اولدی بومقدمه نک صوکی ندرجه لرد  
کریه و اشنع اوله جفی و بوندن بولیاه کیجه کوندو ز انواع حقارت چکیله جکی فرق  
ومطالعه و دخی اوته لری فکر و ملاحظه اوته یورحی اکر چکیله جک امور کریه  
و کوریله جک حقارت شنیعه می قبول ایدرز دیر ایسه کز بوصاحه رابطه ویره سز  
بسه ط آن که صوکنده شوندن بوندن اولدی شویله بولیاه ایتملیدی لاقدیلری خی  
ایتمامکه داخل مشورت اولنلر محضر کونه برکاغد یازوب تمپیر ایلسونلر اما اکر  
بویله صلح قبول او لمیاز دینلور ایسه بالاتفاق جنک اسباب لازمه سی هرنه ایسه  
و هرنه صورت ایله اوله جق ایسه صورت شرع شریفه تطیقاً برحسن تد بیرایده سز  
ونتیجه ویرمکه باقه سز والا طوروب بافق ایله ایش تمز قارشوده اولان عساکر  
اسلامی اسیر ویرمکه رضام یوقدر الخاصل بر بندن چکنیوب هر کس نیک و بدی  
سویلیوب میدانه قویلو امر اروقت ایله او لمیاز حق تعالی رأی صائبه موفق ایلیه آمین)  
دیو بیورلمشیدی .

قام مقام پاشا بو خط هایونی حضاره کوستروب مجلسدن رأی قطعی ایستمکله کیمی  
بخر فکر و حیرتده شناورلک ایمکه و کیمی (ای کوکل بیلام نه مشکلت سؤال اولش  
سکا) دیمکه باشладی . چونکه نیجه سنه لردن برومخار باتک امتدادی حسیله دولتعلیه  
عسکر جه و ماجه پک بیتاب اوله یغندن اعاده حرب اولنسون دیمکه کمسنه نک لسانی  
وارمیوردی حالبوکه روسیه لو ایله فرانسه لو ییننده محاربه اماره لری کوندن کونه  
قوتاشمکده اولوب فرانسه مصالحتکذاری دخی قریباً ناپلیونک روسیه اوزرینه هجوم  
ایده گکنی و اول وقت دولتعلیه روسیه لویه برشی ویرمیه جکندن بشقه پک چوق  
شیلر قازانه جفی سویلر و دولتعلیه می محاربه ده ثبات ایمک اوزره تشویق ایلر ایدی

واعقا ناپلیونه هیچ بروقت و حالده امنیت او لنه مازدی لکن روسیه لو نک تکالیف عنیفه سنی قبول ایله عقد مصالحه او لندن دن نصیرکه روسیه لو ایله فرانسه لو بیننده محاربه واقع اولدینی تقدیرده صکره دن بو وجهمه عقد مصالحه او لندینگنه اظهار ندامت او لنه رق سبب او لندنک هدف طعن و تشنج عوله جنی و دشمن قارشو سنده ثبات ایمیه رک عار فراری ارتکاب ایده کلان یکیچریلرک دخی بز شویله کسر دک بویله بچردک لکن رجال دولت وقتیز صلاح ایتدیلر دیه جکلری در کارایدی . بناءً علی ذلك کمسنه خاطر هسنی سربستجه سویله منزدی . فقط بو خط هایون او زرینه قائم مقام پاشا بروجه بالا رأی قطعی ایستمکله حضاردن بعضیلری (محاربه اوچ شیله او لور برنجیسی اچه ایکنچیسی ذخیره او چنجیسی عسکر در او لا ضربخانده و اندر ون هایون خزینه سنده نقد مفقود او لوب حالبوکه اردوی هایونه و شرق جانی سر عسکرینه تیز الدن اون بیک کیسه اچه کوندرملک لازم کلور روسیه لو ایله فرانسه لو بیننده بعض وعداوت وار ایمش دینلور ایسه اکا اصلاح کو کنامایدر طونه سواحلانده الی بیک قدر عسکر من بولنسه روسیه لو نک بو تکلیفلری تزلیل و تخفیف ایلمی ملحوظدر) دیدیلر . بونک او زرینه بحث او زادی کفتکو چوغالدی نهایت بو کونه مصالحه حالا و ملا فنادر بوندن صکره دول سائره دخی بزه تغلب و تحکم داعیه سنه دوشرلر دیو صلحی رد ایدیلر بوصر دده حضاردن بعضیلری دخی صددن خارج و پریشان سوزلر سوبلدیلر . و حضاردن بعضیلری تذکر مامضی و تفکر مایعود ایدرک دولته ظاهر آقوت مفقود ایسه ده بتون اهل اسلامک قوه اجتماعیه لرنده ملااً و بدناً قوت موجود در امام المسالمین حضرتاری وقت ضرور تده تصرفه من خصدر شمدی دولتعیله نک ایراد طبیعی سیمه ایش کوره لم دینک و قی کدی همان جمع اهل اسلامک اتفاقیه ملتیجه سفره مباشرت ایده لم ابتدا اناطولیدن و روم ایلیدن ترتیب او لنان عساکر ک دفتر لرینه باقه لم مجموعی نه یه بالغ او له یور دیدکلر نده باقیلوب حساب ایدلری یوز بیکدن زیاده اولدینی کورلدی همان مقدم سوریجی وزیرلر تمیں او لنسون دیو رأی ویرلدی . بعده اچه خصوصی سویلشلری . بعضیلر یاجبه لو النسون یاخود اصحاب مقاطعات بر سنه لک فائضلری نهایت مهمات سفریه ایچون ویرسونلر ایراد دینلان شی دولت سایه سنده او لور معاذ الله تعالی دولته برحال او لسه ایراد نره ده قالور دیدیلر . بو رأی قبول ایدلری فقط جبهه لو خصوصنده ارامل و ایتمک مستنطاو تامسی مناسب کورلدی بویلده برخیلی مباحثه لر جریان ایدوب نهایت میری و حرمهن مقاطعات نک فائضی فدا قینمک صورتی ترجیح او لندنی واکر اصحابی ویرمن ایسه طرف میریدن ضبط ایله سهم او له رق آخر لره

فروخت اولنسون دینلاری فتوی امینی عربانی زاده راشد افندی و مجلسده بولنان بعض عاماً دخی بوكا جواز ویردیلر .

حالبکه اولوقت خزینه صيقاسه اسهام آچوب صاته رق بر استقرارض داخلی ايله دفع ضرورت ايده کاورکن مقاطعات حقنه بوجهمه عمامه اوئندىنى تقديرده ناس ارتق برات پادشاهي ايله تصرف اولنور ايراد المغه جسارت ايده من اوله جقلرينه نظر آندن سکره اسهام ومقاطعاتك بيعنه سكته كله رك دولتجه لدى الایجاب او يله بر استقرارض ايله پاره بولق قپوسى قپانش اوله حق ايدى بناء عليه شانى زاده تارىخنده بورأى رد وجراح ايامشدرا . بز ينه صدده كلام

بروجه بالا حربده دوام اولنوق اوزرە قرار ويريلارك همان وارنه طرفه تيز الدن برمقدار عسکر وذخیره كوندرلسون افلاق يقهىسىنده قالان عسکر بخني فيابعد لسانه الخسون اوچ بيك قدر عسکر ايچون يوز بيك تبعيني الدن چقارماق جائز اولماز عسکر ياشهادت ياغزا ويأخذ اسارت ايچوندر همان اچه وذخیره وجدید عسکر تداركىنه باقلاسون دينلاركده او جاقار رجالي بحمدالله تعالى ساييه شاهانه ده عسکر من چوقدر ديو حضاره جسارت ويرديلر . وينه اچه خصوصنه نقل كلام اولنقدده اليم دولتعليه ده نقود مفتقد ايسىدده جمله امت محمدده نقود موجوددر . اعدادك بوتكليفاتى افراد مؤمنىنه راجع اوله حق مضر تلرى متضمن اوغلە كيفيت فتوى امينى افندىدين سؤال اولنقدده بيت الملاك ضرورتى اوسلە افراد ناسده اولان مالى الوب صرف ايدر لكن بومقوله امورده نقل صريح او مليوب قياسه مبتيدر ايدى ناسده جمع اولىش مال اوسلە پادشاه حضر تلرى بحسب الاقتضا الوب امور مسلمىنه صرف ايدر حاصلى بصلاحى عدم جوازى محققى ديو فتوى ويردى .

الحاصل فسيخ متاركه ايله تكار محابىه قيام اولنوق اوزرە قرار ويرلدى وطرف طرف تداركات حربيه مسارت ايدلدى .

### \* وقایع شتى \*

دور سايم خانيده سليمان بك عهده سنده اوائل محرمه رتبه وزارتله وامارت حاج خدمت شريفه مى انضممايله وقدس ونابلس سنجاقلرى الحاقيله شام شريف ايالى توجيه بىورلىش وحابىدە اقامىت اوزرە ايكن اقدىجه ابقاء وزارتىله عهده سنده رقه ايالى توجيه اولنان قائممقام اسبق مصطفى پاشا عهده سندىن رقه ايالى صرف وتحوييل ايله اول جوارده بولنان عظم زاده عبدالله پاشا يه ابقاء وزارتىله بالتوجيه حميد سنجاڭى دخى بوانىاده ويودلقدن اخراج ايله مال مقيدىنى وقيمه تادىيە ايمك اوزرە مشارايله مصطفى پاشا يه حاله ايدلىش ايدى .

بوکره اناطولی حدودینک تقویتی ایچون جانیک محصلی اولان خزینه‌دار او غلی سلیمان اغا عهده‌سنه اوائل ربیع الاوله رتبه وزارتله طربزون ایالاتی توجیه بیورلدى وارضروم والیسی و شرق جانی سر عسکری محمدامین پاشا ایله واول طرفه بولنان سائر سرحدات خاقانیه محافظلری و والیری ایله بالخابره اخلاقلکات قلعه‌سیله تغایرس طرفارینک فتح و تسخیریه دلیلانه صرف مقدرت ایامسی ایچون فرمان عالی یازلدى.

جانیک سننجاغی دخی در کامالی قپو جی باشیلرندن وریزه و جوهنندن طوزجی او غلی مش اگایه باطوم قاعه‌سی محافظه‌سی شرطیله توجیه ایدلدى. وباطوم حوالیسنک امر استحکامنه اهتمام و اعدانک منع تجاوزینه اقدام ایامسی ایچون کندوسنک امر عالی کوندرلدى. و قرمان والیسی وزیرعلی پاشانک کتیخداسی اولوب مقدبجه عهده‌سنه روم ایلی بکلار بکلکی پایه‌سی و رتبه میر میرانی توجیه اولنان محمد باشایه اقشهر سننجاغی توجیه بیورلدى. سابقاً اقشهر سننجاغی متصرفی درویش حسن باشایه دخی کاکان سوزه بولی محافظه‌سی شرطیله سلطان او کی سننجاغی ویرلدی.

ربیع الاولک اون اوچنجی صالی کیمجه‌سی ساعت طقوزدہ ایکن صلب پاک شهریار یاریدن شهزاده بایزید تو لد ایتدی بر هفتھ طوب شنلکی ایدلدى و بروجہ بالاشام والیسی نصب اولنان سلیمان پاشاهنوز در سعادتدن حرکت ایقامت او لدیغنه مبنی اشبو ولاحتهایون ایچون کلخانه‌ده مرتباً اولان رکاب هایو نه شیخ الاسلام افندی و قائم مقام پاشا ایله بزلکده مشار ایله سلیمان پاشا دخی دعوت بیورلدى و کندوسنک سراسره قاپلو سمور کورک کیدیرلدى و ربیع الاولک اون طقوزنجی کونی اسکداردن حرکت ایله جانب شامه عازم اولدی.

میر میراندن سابقاً اشقودره سننجاغی متسامی اولان مصطفی پاشا عهده‌سنه ربیع الآخر کیک میسنه رتبه والای وزارتله اشقودره سننجاغی توجیه بیورلدى.

جادی الاولانک اوننجی پازار کونی بر سلطان تولد ایدوب شاه سلطان تسمیه بیورلش وانک ایچون دخی اوج کون طوب شنلکی ایدلش در.

روم ایلی قاضی عسکری علی زاده سید محمد نورالدین افندی خوف علمادن بر ذات اولوب انجق پاک زیاده حدید المزاج او لدیغندن من افعه دیواننده بر خصوصدن طولایی قائم مقام پاشا ایله عالماً مناقشه یه ابتدار ایتمش و در حال حدت ایله قالقوب کیتمش او لمیسیله مدت انصبی هنوز درت ماھه رسیده او لمیشکن ربیع الآخر کاوننجی کونی عزل ایله مغیسایه نقی اولندی ویرینه حالاً امام اول شهریاری و سابقاً صدر اناطولی اولان حافظ محمد کاملی افندی نصب و تعیین قائدی سرای هایوندن مخرج اولان اناطولی پایه‌لورندن الحاج خلیل افندی یه دخی بو صرده روم ایلی پایه‌سی احسان بیورلدى.

سابقاً اناطولی قاضی عسکری کوستنده بیل طاهر افندی طور قدماً به تقدیر لایالیانه تعریضات ایله بالا پرواز لق ایمکده او لدینگدن جمادی الا لانک یکرمی او چنجه کونی ارپله اولان تیره یه نقی واجلا و اوراده نائب تعین ایمه رک بالنفس اجرای احکام شریعت غرا ایلمسی امر اولندی . ایکی کون صکره تذکرہ جیسی بور ناز بک زاده مدرسیندن درویش محمد اسعد بک دخی تاتار بازارینه نقی و تبعید قلنده . اسکدار قاضی بوز او قلی عثمان افندی دخی بعض ارتکابات ایله اتهام اولندینگدن هنوز مدت عرفیه می ختم بولمین بوصرہ ده عنل اولندی .

پهلوان ابراهیم پاشانک دیوان کاتبی اولوب بوندن اقدم اناپه حوالیستنک بعض امورینی تسویه ایچون اورایه کوندریلان خواجکان دیوان هایوندن سید افندی فی الاصل اول سمتلردن نشت ایمه اولمسیله اناپه یه وصولنده قبائل بکار یله الفت و امتراج ایدرک انلری طرف دولتعلیه یه جلب و تسیخیر و موسقوی طرفدن تغیر ایتشیدی بوائناندہ ناکهان وافر روسيه عسا کری اناپه طرف لرینه هجوم و اقحام ایتدکلرندہ سید افندینک تشویقیه اول جوارده بولنان قبائل خلق روسيه عسکرینک اکثرینی قاییجدن چکوروب بقیه السیوفی فرار ایلمش او لدینی ربيع الاولک یکرمی برندہ درسعادتہ واصل اولان تخریر اتدن اکلاشادی . واول حوالیده قلت و ندرت او زره اولان طوز و بز مقوله سی اشیا کوندرلمسی تحریرات مذکوره ایله طلب اولندینگدن همان مطلوب اولان شیلرک کوندرلمسی استعجال بیورلدي .

روسیه لونک اناطولی حدودی حقنده بروجہ بالا درمیان ایلدیکی شروط شاؤه یه قارشو بوعنه نک ظهوری دولت علیه یه بادی انشراح او لدی .

نایلیونک روسیه دولتی علیه نه حاضر لئی کوندن کونه زیاده لشوب محاربه اماره لری قوت بولمقدمه او لدینگدن روسيه لو دولتعلیه حقنده اولان تکالیفی بر مرتبه دها تخفیف ایله عقد مصالحه یه مجبور او له رق طرفین من خصلوی تکرار بکرشده اجتماع ایله بروجہ آتی مکالمه یه کیرشمسلر در .

### \* دولت علیه ایله روسیه نک مصالحه می \*

بالاده بیان او لدینی او زره کچن سنه دولتعلیه ایله روسیه لو بیننده عقد متارکه و سیرت نهری حدود اولمق اساسی او زرینه اون اوج دفعه یر کوکیده و بر دفعه بکرشده عقد مجلس مکالمه او لنه رق امر مصالحه قوه قریبیه کلشیکن طرف دولتعلیه دن بواساسک تبدیل او لنسنندن طولایی روسيه لو کو جنمکله فسخ متارکه و قطع رشته مکالمه او لنشیدی .

حالبوکه ناپلیونك روسیه او زرینه یورو یه جکی کر کی کی تحقیق ایلدیکنندن روسیه لو دولتعلیه ایله مصالحه یه محتاج اولدیغنه مبني روسیه ایمپراطوری آلکساندر کنندو سنک موئوق و مؤتمنی او لان امیرال چیقاوی ماؤذنیت کامله ایله طونه اردوسی قوماندانی نصب ایلدی .

چونکه عثمانی محاربہ سنک دوامی روسیه دولتی ایچون پاک مضر بر کیفیت ایدی زیرا طونه سواحلنده المتش بیک نفر بولندر دقدن بشقه کیروده جنزال قوتوزوف قومانداسیله قرق بیک نفردن مرکب برده احتیاط اردوسی طوتمغه مجبور ایدی . حالبوکه ناپلیونک هجومنده یوز بیک عسکر روسیه لو ایچون بر بیوک قوت ایدی . وا لو قت دنیانک برجی سواری سی او لان عثمانلو ناپلیونک حاضر لقده او لندیغی بردھشتو اردونک صاغ جناحنده بولنهرق روسیه نک آحیق اوہ لرنده نصل مهار تکارانه آت اویناده جقلری و روسیه لویه نه منتبه شاشقاناق ویره جکلری محتاج تعزیف دکل ایدی . بناءً علیه چیقاوی فک تعلیماتی ایحاب حالت کوره روسیه لو نک مطالبی تحفیف ویالکز بساراتیا قطعه سنه قناعت ایدوبده بوصورتله دخنی دولتعلیه ایقاع ایده من ایسه کمال شدت ایله هجوم واقتحام ایدرک استانبوله قدر یوریمک والحاصل عثمانلو محاربہ سنه سریعاً بر نهایت ویرمک خصوصلرندن عبارت ایمش .

بو سبیدن ناشی دولتعلیه مرضھلاری ایله روسیه مرضھلاری اشبو بیک ایکیوز یکرمی یدی سنه سی ربیع الآخرینک اون طقوزنجی جمعه کونی بکرشدہ روسیه مرضھ اولی ایتالنسکینک خانه سندہ تکرار اجتماع ایله اون بشنجی دفعه اولتی او زره عقد مجلس مکالمہ ایتدکارنده روسیه لو طرفدن اساس مصالحه اولمی ضمته امور داخیلری کندولرینه تفویض اولنوب پادشاه آل عثمان حضر تارینک حقوق حکمداری سنه خلل کلیدرک کمال انتظاملرینی التزامدر . ایکنچیسی یرکو کیده مذاکره او لندیغی او زره افلاق و بگدا نه دائئر تنظیم اولنان شروطک تائیدی ماده سیدر . او چنچیسی انطاولی ماده سیدر که محاربہ دن اول والیوم اول جانبده روسیه لو یدنده بو انان اراضینک روسیه یه ترکیله قطع حدود اولنمق واکرشمدیکی حالده بوصورت قبول او لمتاز ایسه روسیه لو یدنده بو انان اراضی بش سنه یه قدر تخلیه او لنیوب مدت مرض قومه ده طرفیندن مأمورلر تعین و مذاکره او لنهرق تحدید قیلنمق و یاخود شمدی بوماده مصالحه شروطنده مسکوت و متزوك براغلمق شقلرندن برینک اختیاریدر . در دنجی ماده یرکو کیده قرار ویرلدیکی او زره

سیرت نهرندن قطع حدود او تمیزیدر . مرخص افندیلر طرفندن بوکا جواباً او تدبیر مصلحته مانع اولان باشلو سبب انطاولی ماده سیدر که بو خصوصده حدود قدیمه نک ابقا شدن ماعدا بر نسنه قبول او تمامی مأموریت قطعیه من اقتضا شدندر دیو مقابله ایدلی . بعده روسيه مرخصاری طرفندن اعاده مدعای او لنبرق ( اناپدندن کماله وارنجه اولان اراضیدن دولتعلیه نک نفع یوق روسيه لویه ایسه بورالرینک شدت لزوی اولق حسیله بوندن کفید ایده من و روسيه یه تابع کرجی طائفه سنت و کوه البرز دیلان چرکس طاغی مستند کی قبائلک روسيه یه تبعیتی جهته اول طرفاره مهمات سفریه و آخچه قریم جزیره شدن و طمان طرفند بحر آکتوریلوب اول جانبیه اخراج و اندن سهولته اچر ویه نقل اولنور قبل السفر دخی بورالره اولان شدت احتیاجنی دولتعلیه یه اشعار و حتی اور پاده جاری اولان عادت او زره اول طرفارک ثمن ایله اشتراسنی ایراد و تذکار ایتمش ایسه ده دولتعلیه ده اول عادت او لمدیغندن ترد او لنوب بعده نقل اشیایه رخصت ویرلمشیدی ) دیشدای .

بر و طرفند دخی دولتعلیه نک ابحار و انهار نده روسيه تجار سفینه لرینک آمدوشیدنیه مساغ اولق جهتیله بوندن بویله دخی فاش صویندن یاخود بشقه صو و ایسه اندن اقتضا ایدن لوازمی نقل ایدر دیو جواب ویرلدی .

فر داسی جمعه ایرتسی کونی عقد اولان مجلسده ینه بوانطاولی ماده سی موضوع بحث اولدی . روسيه مرخصاری سالف الد کر شقوق نله دن برینک اجراسنی تسلیمیف ایدوب برو طرفند دخی حدود قدیمه نک ابقا سی اصر نده اصرار کوسترادیکنه بناءً بوماده ینه قرار سز قالدی . بعده روسيه مرخصاری طرفند سیرت نهرندن قطع حدود او اتفاق خصوصنده اصرار کوسترادی . مرخص افندیلر طرفند دخی پروت نهرینک برمقداری حد فاصل او له رق کلی و اسماعیل قلعه و قضاalarی دولتعلیه ده قائم او زره قوندق صویندن قطع حدود او لنگی صورتی در میان ایدلی . الحاصل طرفینک افکار و آمالی بیننده ینه مباینت کایه کورلدی . روسيه لو ایسه فرانسه ایله بیننده عن قریب مخابره و قوع بوله چغنه عام یقینی حاصل ایتمش او لمدیغندن دولتعلیه ایله مصالحه یه مجبور اولوب فقط بوراسنی کتم ایدرک مصالحه آرزوسنی بیهوده یره قان دوکامک ایچون انسانیت و فتوهه بنا ایمکله برابر بر طرفند دخی صالحک بقاسی ایچون ازه صره نایابیون ایله مخابره دن خالی دکل ایدی . دولتعلیه دخی اندرک بیننده قریباً مخابره و قوع بوله چغنه امارات قویه ایله استدلال ایدرک روسيه لو ایله اولان مکلامانده خیلیدن خیلی دیر یجه طاوران مقدمه

ایسه‌ده بوباده بر علم قطعی حاصل ایده‌میکنند و بونجه و قتلربزو محاربات  
 داخلیه و خارجیه ایله بیتاب اولوب اردوب هایيون دخی پک پریشان بر حالده  
 بولندیغدن روسيه و فرانسه بینته کی بینوتی فرصن اتحاذ ایدرک امکانک مساعد  
 او لدینی مرتبه منافعی محافظه‌یه و برشی ضایع ایتمکسزین روسيه‌لو ایله عقد مصالحه‌یه  
 بذل مقدور ایتمکله برابر روسيه‌لو ایله هنوز دردست اولان رشتہ مکالمه‌یی بتون  
 بتون قیرمه دخی جسارت ایده‌منزدی . واکرچه ناپلیون مقدم و مؤخر دولت  
 علیه‌یی روسيه محاربه‌سنه دوام وثایه و کندوسيله عقد اتفاقه شـوـيق و دعوت  
 و درلو وعد ووعیدلر ایله اتفاعه غیرت ايلردى حتی دولتعالیه‌نک بروجه بالاروسيه  
 ایله اولان متارکه‌سنى فسخ ايدوبده یکیدن تدارکات حریبه‌یه قیام ایلمسی ناپلیون  
 ایله اتفاقه حل اوئنور و باب عالی ایكله اتفاق ایده جلک کبی کورینور و ناپلیون  
 دخی باب عالینک وعد اتفاق حفنه قولاندینی اسان دیپلوماتیه الدانور ایدی .  
 حتی دولتعالیه‌یاه روسيه عالیه‌هه برمعاهده اتفاق یاپق اوزره بوائتاده جنزالقونت  
 اندره اوسيیی استانبوله اعزام ایتمشییدی . انجق دولتعالیه ناپلیونک و فامزاغنی  
 تحریه ایتمش وانک یوزنده پک چوق خساراهه اوغرامش او لمیله اندن اوقدر  
 متاثر ومتغير ایدی که بر وجهه‌یانک اتفاقه داخل اولق ایست‌منزدی . بو جهته  
 وکلای دولتعالیه فرانسیز لرک سوزلرینه اصلا اهمیت ویرمیوب فقط الدانیور کبی  
 کورینه‌رک انلری پک اعلى الدادیورلر ایدی . وروسيه‌لونک دولتعالیه حفنه‌سوء  
 قصدی مسلماندن بولنمش ایسه‌ده ناپلیون او لوقت روسيه‌لوی ایستدیکی کبی ازمش  
 او لسیدی عودتنه مقدمآ آلکساندر ایله پایلاشه‌مدینی استانبول او زرینه یورتیه جکنه  
 دولتعالیه امنیت ایده‌منزدی وبالعکس مغلوبیتی صورتنه دولت علیه اور و پانک افکار  
 عمومیه‌سنه قارشو نه مشکل موقعه بولنه جغی دوشونک لازم کاوردی . چونکه  
 ناپلیونک او لوقت قوه قاهره‌سی جمله‌نک معلومی او لدینی حالده افکار عمومیه هپ  
 انک عالیه‌نده ایدی افکار عمومیه ایسه نهایت هر شخصه غلبه ایده کیشدر . هر حالده  
 افکار عمومیه‌یی کوزتمنک لازم‌در بوكا ناپلیونک انجام احوالی دخی دلیل و اخدرکه  
 اقبال واقتداریه مغورو اوله‌رق افکار عمومیه‌یی صایزدی بو صایغی‌سراق ایسه  
 نهایه الامر کندوسنی محو ایتمش و متفقلرینی دخی عظیم خساراهه اوغر اتمش در .  
 روسيه‌لو دخی بوکره دولتعالیه ایله مواد مصالحه مکالمه‌سنه قیام ایله برابر فرانسه  
 عالیه‌هه دولتعالیه‌یاه براتفاق معاهده‌سی تنظیمنه دخی سعی و اقدام ایدیوردی حالبوکه  
 اوروبا دولتلری مجرد کندی منفعتلری ایچون دولت عالیه‌یی جلب ایتمک قیدنده  
 بولندقلری بالتجربه معلوم او لدینگدن دولت علیه هیچ برینک اتفاقه با غلط‌نق

ایستمیوب یا لکز کندی منافعی دوشونور و شان و منافعنه توافق ایده بیله جک سورتده روسيه لو ایله عقد مصالحه ایدرک غواائل حریبه دن قورتیلو بد نالپیون ایله روسيه لو بیننده و قوع بوله حق مصادماته قارشودن سیرجی اولق املنده بولنوردی . الحاصل روسيه لو دولت علیه مصالحه مجبوریت کوروب دولت علیه دخی کندوسی جزئی استراحته پاک زیاده محتاج اولدقدن بشقه بعض دول اوروپا دخی کندوسی جزئی فدا کارلق اختیاریه مصالحه مهرمانه تشویق ایلمکده ایدی . بناءً علیه طرفین مر خصلری بربرینه یاقلاشه رق موضوع بحث و جدال اولان ماده لری تعدیل ایله ایلر . شویله که : روسيه لو نك روم ایله جهشنده مطمح نظری بساراتیا ایله برابر افلاق و بغداده و طونه نهر ینك اغز لریه مالک اولق و صربستانک کاماً استقلالی فاز اتفاق ایکن یا لکز بساراتیا تملکه و کلی بوغانده اشتراکه قانع و صربستانک نیم سربستکنه راضی و اناطولی طرفده که ادعالرندن کلیاً فارغ اولوب اقدبجه رکاب هایوندن لدی الاستیدان استانبولجه دخی صور مشروحة موافق حال و مصالحت کورلیش ایدوکنندن مر خصلر بیننده مذاکره و مباحثه اولنه رق نهایت ( پروت نهری تملکت بغداده دخوندن طونه یه منصب اولدینی محله قدر واندن نهر طونه نك ساحل یساري کلی بوغازیه بحره قدر مالک دولتی ایچون فاصل و کلی بوغازی طرفین بیننده مشترک و افلاق و بغداده امتیازات سابقه می باقی اولق و اناطولی سمتده و سائر محلارده اولان حدود قبل السفر اولدینی وجهمه ابقا اولنق و صربستان قلعه لرینه طرف دولت علیه دن قویله حق مستحقه ظل طرفندن صرباو حقنده زجر و تعدی و قوع بولما می ایچون بوباده لازم اولان امن و استالتارینی و دولتعلیه نك بعض جزائر بحر سفیده و موقع سائمه دهاولان رعایتنك نائل اولدقلری فوائد مثالو صربلونک دخی امور داخلیه لرینک کندو طرف لرندن اداره می و ویر کولرینک بروجه مقطوع لدی التخصیص کندو یدلرندن قبض و تسامی مثلو واقع اوله حق استدعا لرینی دولتعلیه صرب قومی ایله تنظیم ایلمک ) ماده لرینه قرار ویرلدی و بومنوال اوزره برقطعه اساس مقاوله سندی یا بلدی . و جمدادی الاولانک طقوز نجی چهارشنبه کوئی عقد اولنان اون طقوز نجی مجاسده اولان بوسندک ترکجه سیله فرانسزجه می مقابله ایدلدی . بعده روسيه لو نك ایران دولتیه عقد مصالحه ایتمی مخصوص افديبل طرفندن تکلیف اولنقدده روسيه مخصوص لری دولت علیه نك بویله برسی جیلی استحسان اولنور لکن عهدنامه یه اویله بشرط درج اولنمه ماز دیدیلر ایسه ده بوکا دائز جریان ایدن مباحثاتک نتیجه سنده روسيه دولتک ایران دولتیه عقد مصالحه لری خصوصنده طرف دولت علیه دن مساعیء جمیله صرف او لمسنه روسيه دولتک راضی

روسیه‌لو بوسفر انسان‌نده بوجاق تعبیر او لنور بسارای قطعه سفی استیلا ایتد کده بوجاق تاتارلرندن یدیسان قبیله‌سی طورله نهرندن امرار ایله روسیه ممالکنده اسکان ایلمش اولدیغندن قبیله‌ه مرقومه ممالک دولتعلیه‌ده اسکان او لندری ایچون باب دولته مراجعت ایلمش اولدقلرینه مبنی بونلرک ممالک دولتعلیه‌یه نفلاری خصوصی دخنی مجلس مذکورده لدی‌الايراد روسیه مرخصملری طرفندن بوکا جوابا روسیه دولته ترک اولنان یرلرک اهل اسلامی ایستمکاری حالده ممالک دولتعلیه‌یه نقل خانه ایتمکه ماذون اولملری حقنده مصالحه نامه‌یه بر ماده درج او لنه‌جغندن یدیصال قبیله سمنک خاصه ذکری لازم کنز دیدیلر ایسده قبیله‌ه مرقومه‌نک کرارا دولتعلیه‌یه مراجعتاری وقوع بولش اولدیغنه مبنی عهد نامه‌ده صراحةً ذکر او لندری مطلوب و ملزوم عالی اولدیغندن بونلر حقنده برقره مخصوصه در جنه قرار ویرلدي .

فر داسی پخشنیه کوئی عقد او نان یکر منجی مجلس مکالمه ده روسيه لو طرفندن ردواعاده او نه حق مملکتلر تخلیه می خصوصی موضوع بحث اولوب بونک ایچون روسيه لو طرفندن او ج چق آی مهات ایستاده کده اول امر ده برو طرفدن استکثار او ندیسه ده پر و تدن ایر شوه يه قدر موافق کشیده ده روسيه لو نک عسکر و ادواتی موجود او لدقدن بشقه بلغرا ادده دخی عسکری بولند یلغدن بو نلرک نقل ایچون او قدر مدت تعیینی نصابنده کورلای .

بروجه مشروح قرار کیر اولان مواد اساسیه یه کوره اون الی ماده یی حاوی تنظیم  
اولنان مصالحه سندلری اشبو بیک ایکسیوز یکرمی یدی سنه هجریه سی جمادی الاولان  
اون یدیسنہ مصادف اولان بیک سکزیوز اون ایکی سنه میلادیه سی مایس رو میستنک  
اون التنجی کونی بکرشده امضا و مبادله او لندقدن صکره اشبو مصالحه نامه مرضخ  
اول غال افندینک مهرداری ایله رکاب هایونه تقدیم ایدلدی و جمادی الاولان  
پکرمی طقوز نجی کونی مهردار افدى درسعادته وصول بولدى .

فر داشتی شیخ‌الاسلام قوانغندۀ مجلس شوری شوری عقد اولندي مصالحه نامه او قوندی قبول قیاندی و غرۀ جمادی الا خره تاریخیله تصدیق‌نامه‌سی یازلدي صورتی زیرده(۱) اشارتیله ایراد اولنور .

بوونده دولتیله باشلو جه ایکی مضرته او غرامشدر بری روسیه نک بسارتیایی الله چورمیله ولو که اشتراکا اولسون کلی بوغازینه مالک اوله رق طونه نهرينه ایاق باصمیدر ایکنچیسی صربستانک ولو که بر درجه یه قدر اولسون سر بستلکیدر که

موزه احوالیسنه سوء مثال او له رق بوندن صکره انلر دخی داعیه سربستی واستقلاله  
دو شمشلدر

بوجهله مصالحه نك قبول و تصدیق او نیویر مسندن طولانی شانی زاده اول وقتک  
و کلاسه اعتراض و تصریض ایدرو (اول ایامده فرانسلر قوه کامله ایله رو سیمه لو  
عاینه حرکت او زرده اولد قدر ندن آگر تعویق صالح و سوق عسماً کن کلیه ایله رو سینه نك  
اول ضرفده کسر قوتنه اهتمام و اقدام او لنسیدی فرانسه منهزم او لسه بیله غلبه کلیه  
رو سیمه دن امین او ملغه بنه بر کوز بجه مصالحه او لتفق احتمله پاک یقین ایدی) دیو  
ادعا ایدر . حابوکه اول وقت فرانسه ایلدرو سیمه یافته هنوز محاربه اعلان او لخاشیدی  
اول عصر ک احوال پولیقیمه ایسه پاک مبهم و مشوش ایدی متحارب دولتلر در حال  
بر بریله اتفاق ایدیویر و متفقلر بعنه <sup>یکدیگری</sup> عاینه قیام ایلدرو ایدی و ظاهر اپلیون  
ایله متفق او لملک آگری ایچ بوزندن انک عاینه سعی ایدر ک اضمحلانک چاره منی  
ارار دی قاین پدری و متفق او لان آوستريا ایمپراطوری بیله بو افکارده ایدی شو خالده  
دولتعاینه نك تلوی محرب او لان ناپلیونه او بوده رو سیمه محاربه سنده اصراری عاقل  
ودور اندیش کاری دکل ایدی دفع مضرت جاب منفعتدن مقصد مر و احتمال ضرر  
ضرر در اما احتمال فائدہ دکلر شورا سیده جای ملاحظه ایدی که انکلتاره لو  
بتون دنیانی ناپلیونک عاینه قالدرمه بجه چالیشور کن دولتعاینه ناپلیون ایله متفق او اسه  
انکلتاره لو بوجنوب بخرا دولتعاینه بی تضییق ایده جکی در کار ایدی بناءً علی ذلك  
اول وقتک و کلامی حقنده شانی زاده نك اعتراضی حقیز کورینور .

شورا می موضوع بحث و مناظره او له بیلور که بکرس مصالحه سنک تصدیق ناما سی  
بروجه بالا باب عالیدن غرمه جادی الآخره تاریخیله یازمش ایکن طرفین یافته هنوز رسمه  
تصدیق ناما لر که مبادله سی ایکی آیدن زیاده تاخر ایمشد .

حابوکه زیرده بیان او لنه جنی او زرده او سط جمادی الآخره ده فرانسلر نین  
نه رینی تحاوز ایله رو سیمه لو به اعلان حرب ایدیلر . ایشهه اول وقت دولتعاینه بکرس  
مصالحه سی رد ایدوبده کندو سیجه دهازیاده منفعتلو شرائط ایله مصالحه طلب ایسه  
او مازمیدی دیو بر سوان وارد اولور . و بوكا جوابا دینلور که اوت هنوز تصدیق ناما لر  
مبادله او لخاش او لدینی جهته دولتعاینه اصولاً و قاعدة بوصالحه نی رد ایده بیلور دی  
لکن نتیجه می مجھول بر حالده بولنوردی . چونکه مقدماسیرت نهری حدود او لق  
اساسی او زرینه مواد مصالحه بالمذاکره انعقادی قوه قربه به کلشیکن دولتعاینه بواساسی  
تبديل ایمکله قطع رشتہ مکالمه او لنووب بعده رو سیمه لو بر مرتبه دها تنزل ایله مکالمه به  
ینا شه رق و تکالیف ساخته سی خایدند خیلی تخفیف ایدر ک طرفینک موافقیله یا زمش

اولان مصالحه شرائطی تکرار دولتعلیه رد ایتمش او لسیدی روسیه لو نک تکرار مکالمه یه کیرشمی قابل اوله میوب یاهر چه باد اباد دیه رک کمال شدت و سرعت ایله استانو له طوغری یورر و یاخود فرانسه محاربه سنک نتیجه سنه انتظار ایله دولتعلیه مصالحه سفی یوزی اوسته براغور ایدی دول سائزه دخی هر حالده آنی حقول کورر ایدی واور و پانک افکار عمومیه سی اکامساعد اولدینگدن فرانسه یه غالب کادیکی کبی دولتعلیه یه اکابتدا تکلیف ایلمش اولدینی شرائط شاقه ی خواه ناخواه قبول ایندیره بیلوردی . اول حالده بو مصالحه ی رداشتن اولان و کلام مسؤول اوله رق اویله بر فرصت الوری مشیکن فوت ایندیلر دیو هر کس آنلک او زرینه هجوم ایدر ک اعدامه ایله متسلى اولماز لر ایدی .

قالدیکه بکرشده مصالحه نامه لر امضای مبدله اولندینی کی روسیه لو اجرای مقتضاسنه مباشرت ایدوب حتی بالاده بیان اولندینی او زره افلاق یقه سنه قالمش و مؤخرآ حرب اسیری حکمنده طوتامش اولان جبار زاده جلال الدین پاشا ایله رفقا سنک سیلیماریخی تخلیه ایلمش اولدینگدن خلال رجبده جلال الدین پاشادرسعاده ورود ایندی و طرف شاهانه دن البس خلعت ایله تطییب و تلطیف بیوریله رق اسکداره چکوب بر قاج کون صکره منصی اولان سیواس جانبه کیتدى . واولو جمهله مصالحه قرار کیم او لق حسیله دولتعلیه دخی تهیئات حریبه دن فراغت ایله همان امور داخلیه سنک تنظیمنه مباشرت ایلدی حتی وارنه مخاطبی بیلانی مصطفی پاشا دخی جلال الدین پاشادن بر قاج کون صکره در سعادته کاوب مظہر احسان و الثفات پادشاهی اوله رق اسکداره عبور ایله اورادن منصی اولان اطنه جانبه عنیت ایندی . و بو ائمداده پیدرپی خوجه بک طرفتند تجار کمیلری کاوب کیتمکه باشладی و دولتعلیه ایله روسیه دولتی بیننده منابع تجارتیه عودت ایدی . و دولتعلیه ی روسیه لو ایله مصالحه یه تشویق اینکده اولان انکلتاره لو ایله روسیه لو بیننده زیرده بیان اولنه جنی او زره اسو جلونک و ساطت و معرفتی ایله اوائل رجبده بر اتفاق معاهده سی یا پامش او اوسط رجبده انکلتاره دولتک یکی ایچیسی سیر و بر لیستون پروسیا مصالحتکاری بوزو ویچ ایله بر لکده در سعادته وصول بو لمش ایدی .

بر هفتنه صکره ناپلیونک دولتعلیه ایله بر معاهده اتفاق یامق او زره در سعادته اعزام ایلمش اولدینی جنرال اندره او سی دخی در سعادته کاریسه ده انکلتار ایچیسمک بیننده انک سوزی مشمر و مؤثر دکل ایدی . شو حالده و کلامی دولتعلیه نک امضا تختنه آنمش اولان بکرش مصالحه سفی رد ایمامه ری پک مشکل ایدی .

مقدمات مشروحة یه نظر آنک بکرش مصالحه سنک قبول و تصدیقندن طولانی اول عصر ک

وکلا سنن اعتراف چندان موجه کورلز . بلکه اول وقت دولتیه روسیه لو ایله اتفاق ایدوبده ناپلیونک انهزمدن سکره اوروپا مجالس دولیه سنن داخل اولسیدی دها کارلی چیقار ورا کوزهی و بلکه اکا تبعا قطا روی دخی الله چکورر و احتمالکه روسیه لو ایله فرانسه علیهنه اتفاق ایتدیک تقدیرده روسیه لو بساراتیا قطعه سندن دخی واژ چکرایدی دینه بیلور . لکن بودخی دولتیه نک ملاحظه سنن الیرمندی .

زیرا روسیه نک طونه جهتی قوماندانی اولان چیقاوف دولتیه ایله بر اتفاق معاهده سی پاپو بده طونه یالیسنده کی روسیه اردوسیله عثمانلو اردوسی بر اشیدیره رک ایلار یا و بلکه ایتالیا اوزرینه هجوم ایله فرانسلری شاسنر مق و بو طریقه بر بیوک شان قزانمی سوداسنه دوشمشیدی بوصور تده ایسه روسیه اردوسنک ممالک دولت علیهی یاروب چکمی و بو آرالق صربستانی اس الحركات اتخاذ ایتسی لازم کلوب بودخی اول وقت دولتیه جه اجراسی مشکل بر مسئله اولدیغندن بوکا طرف دولتیه دن موافقت او لنه مامشیدی . ایشته هنوز تصدیق تامه رک مبادله او لنه مامسنه سبب بوایدی . چیقاوف ایسه بوبابده دولتیه نک موافقتندن مأیوس او لیحق موجود معیتی اولان عسا کر ایله استانبول اوزرینه یوریمکی تصور ایدرک ایمپاطور آکساندر دن استیدان و بر قاج سنه لرد بنرو اوروپا خریطه سنجه و قوع بولان بونجه تبدلات و انقلابات آرسنده استانبول الده بولنورسه قطعیما روسیه یدنده قالمی مأمول اولدیغی در میان ایتسی اوزرینه آکساندر اول امرده بویله بر طالی خولیا ایله ترددہ دوشمش و بلکه او بولده چیقاوفه رخصت و یرمکی قورمش ایسه ده کندی مالکنه برقوی دشمن کیرمش او لدیغی حالده کندو سنک ممالک عثمانیه یا اقتحام واستانبول اوزرینه یوریمک کی بر مخاطر هوا ایشه قیام ایامی پلک بیوک تدیر سر لک او له جغی تحظر و علنا اتفاق لرینی قبول ایدیکی انگلتره و اسوج ایله اتفاق لری مأمول اولان او ستریا و پروسیانک بو تشبیدن من فعل او له جقلری و ناپلیونک زوریله یالکنز او تو زیک عسکر سوق ایدن آو ستریا لو اول حالده مجموع قوتیه افلاق و بغداد اوزرینه یور ویه رک چیقاوفه ک اردو سنک آرقسنسی آله جغی تذ کر ایدوب چیقاوفه تموز افرنجینیک اون سکزی تاریخیله تحریر و ارسل ایامش او لدیغی تعیان تده دولت عثمانیه ایله اتفاق خصوصنده اصرار دن فراغت و مصالحه ایله اکتفا واستانبول ایشی و قت آخره تعیق ایله همان بکرش مصالحه سی تصدیق تامه رینک مبادله سی و طونه یالیسنده کی روسیه عسا کریخی استصحاب و قنسقه و پلو سوق طریقیه عودت و تور مازوف اردوسی دخی معینه الوب بر جسمیم اردو تشکیل ایله او کنه کلانی چکنه یه رک و ارشاویا طرفه حر کت ایله فرانسلری

اشغال ایلسنی امر ایتمش اولدینگه مبفی بوامرك بکرش وصولنده هان تصدیقانمه لر  
مبادله او لمنش وانک اوزرینه اواسط شعبانده اردوی هایوندن ممالک محرونه  
هر طرفه او امس علیه تسمیر ایله رسما اعلان مصالحه قیلنمشدر .

الحاصل او لوقت دولتعلیه یه کوره متخدی او لان اصول بی طرفیدن اسلم طریق یوق  
ایدی فقط بوندن رو سیه لو دخی عظیم فائدہ کوردی که ناپلیون ایله محاربه یه طوتشه جنی  
وقت عثمانلو محاربه سندن قورتمش اولدی . مرویدر که آلسساندرو کندوسنک  
اویله بر طار وقتده بکرش مصالحه سنک قبول و تصدیق بیورلش اولمسندن طولای  
دائماً دولتعلیه نک غیرتی کودرمش و دائم اسانا دخی تشکر ایدرمش . ناپلیون ایسه  
دولتعلیه دن نقدر دوستاق کوردیسه او قدر کملک ایتمش دولتعلیه اندن مأمول  
ایتدیک تشکر یرینه دائم خاطر شکنانه سوزلرا یشتمشدر . حالبوکه عثمانلو ردوستاق  
قدربینی بیلور و ثبات واستقامتی سور و فاکار و شکر کذار بر مات مدوحه اولدقلرندن  
وفاکز و متلون آدملدن تغیر ایدرلر اکلایز لره صحیح و صمیمی محبتلری دخی  
بوندن ناشی ایدی .

ایران دولتی دخی کندوسنک موافقی استحصل او لمقسمین دولتعلیه نک رو سیه لو  
ایله عقد مصالحه ایتمش اولمسنک طولای کو جنمیشیدی . بوندنه ایرانلو نک حقی  
وارمیدی یو قیدی بونی دخی محاکمه ایدم . جلد تاسعده یکرمی التی سنه سی و قاییعی  
صره سنده بیان او لندینی اوزره یستنجی زاده عبدالوهاب افندی سفارته ایرانه  
مأمور او لهرق سنه مرقومه ربیع الآخری او سلطنه طهرانه واروب وفتحعلی شاه  
حضورینه چیقوب حامل او لدینی نامه هایونی تسلیم ایتمشدر . وا لوقت دولتعلیه  
کی ایران دولتی دخی رو سیه لو ایله محارب او لدینگدن بونامه هایوند  
حر به دائز الحق ( جهت جامعه اسلامیه اقتضانیجه عدو دینز او لان مسقولرک  
او لظرفه دخی قهر واستیصاللری امر نده لازم کلان خصوصاتک دخی  
سفیر موی ایله وساطتیله جانب دولتعلیه منه اشعاریه تشید ارکان خلوص  
و وداده همت قیلمق ) فقره سی مندرج او لوب حرب وصلاحه برابر بولنق  
اوزره میانده بر اتفاق معاهده سی عقد او لقامتیشیدی . و عبد الوهاب افديتک اصل  
مأموریتی ایرانلو طرفیدن بابان پاشالرینه وعلى الخصوص عبد الرحمن باشایه صحابت  
او لقامتی وقارص و اخسیخه سرحدلرنده کی دولت علیه مأمور لرینه لدی الحاجه  
معاونت او لقامتی الماسنده عبارت او لدینی حالده ایرانلو طرفیدن بابان پاشالرینک  
ایران دولتک انضمام رأیله انتخاب او لمداری و بغداد والیلرینک ایران دولتنه قارشو  
رضاجویانه حر کت ایلماری تکلیف او لوب بوایسه حقوق ملله و قواعد مصافاته  
مغایردر . وا لوقت ایش فتحعلی شاهک ولی عهدی او لان نائب السلطنه عباس میرزا

یدندۀ اولوب او دخی تبریز ایالتندۀ سفر بر بولنگاه عبدالوهاب افدينك اورایه کيتمسي و عباس ميرزا نزدندۀ توقف ايماني تکلیف اولندیغنه مبنی عبدالوهاب افندی تبریزه کيتمشیدی . عبدالوهاب افندی تبریزده ایکن ایرانلور طرفدن حقوق ملهه هغایر بروقه دها ظهوره کشدر .

شویله که : ایرانلور وان حدودینه تجاوز ایله دولت علیه تبعه‌سی اولان ارمینیاردن بر چوق اسیر المشار ایدی . عبدالوهاب افدينك و قوعبolan التماسنه مبنی عباس ميرزا انلری بدل مثليه عساکر ایرانیه یدندن الوب اطلاق ايلمشدر . حالات مشروحدن طولای دولت علیه‌نک اشتکایه حق وار ایکن ایرانلونک اشتکالی ناجا ایدی . وبوکره دولت علیه‌نک روسیه‌لو ایله عقد مصالحه ایتسندن طولای ایران دولتی ایراندۀ کی انکایز ايلچیسنه بث شکوی ایتدکده انکایز ايلچیسی دولت علیه‌نک معذور اولدیغی بیانیه ایران دولتک دخی روسيه‌لو ایله عقد مصالحه ایلسنسی توصیه ایمکده ایدی . قالدیکه بالاده بیان اولندیغی اوزره بکرش مجلس مکالمه سنده دولت علیه من خصلری ایران دولتک دخی مصالحه‌یه ادخاله چالیشوب بوکا مقندر او له مدیلر ایسه‌ده هیچ اولز ایسه بوکا دائز مصالحه نامه‌یه بر فقره درج ایتدردیلر وایکی دولت اسلامیه‌نک تقویت مناسباته غیرت کوستردیلر . امامصالحه‌نک بر مدت دها تأخیری موافق حال و مصلحت دکل ایدی .

باحث سابقه بروجه آنی ایراد ایده‌جکمز تحقیقات ایله بر مرتبه دهامتصیح اولور .

### \* موسقوه محاربه سنک فذلکه مبادیسی و نتایج عجیبه‌سی \*

بو آشاده ناپلیونک بروجه بالا حاضر له مقدمه اولدیغی محاربه حلا دیلبلرده داستان اولان موسقوه ماحمه عظیمه‌سی و ناپلیونک باشنه کلان فلاکتلرک دیباچه سیدر . ناپلیونک بونده اوغر ادیغی خسارات عظیمه بر سنه صکره لپسقه محاربه سنده واندن بر بیچق سنه صکره واتر لو محاربه مشهوره سنده کلیا مغلوبیته و نهایه الامر تخت سلطنتدن محرومیت‌هه بادی واور و پانک بشقة شکل وهیئه کیرسن سبب عادی اولدیغی کبی دولت علیه‌نک احوال پولتیقیه سنه دخی بیوک تأثیری اولمشدر . بروقه قدر ناپلیونک ابراز ایلدیکی بونجه تدایر پسندیده اوزرینه اویله اضمحلانی منتج اولان بر محاربه‌یه تشنجی امور غربیه‌دندر . عجبا ناپلیون قضارا بر خطاده‌یی بولندی یاخود کبر و غروری حسیله باشه چیقمیه حق افکاره‌یی صایلاندی . یو خسنه احوال عمومیه پولتیقیه‌یی انى بویله بر چیقماز یوله سوق ایتدی . بور الریخ تحقیق ایلمک تاریخچه پاک مهم اولان مسائلاندندر .

بو محاربه سبب واحد دن ناشی اولیوب بلکه نیجه سنه لرد نبرو مسلسل و متصل ظهوره کلان بر چوق اسباب و مقدماتک اجتماع دن نشت ایتش بر وقوعه در . اسباب مر قومه نک آکثری یوقارو کی جلد لرده صره سیله متفرق و اجمالاً بیان او لخشنیدی انجق یک نظر ده کیفیت معلوم اولمی ایچون بوراده انلرک فذلکه سی و نتائج متربه سی بیان او لنه حقدره .

شویله که : جلد سادسده بیان او لندینی او زره ( ۱۲۰۸ ) سنه هجریه سنه مصادف او لان ( ۱۷۹۳ ) سنه میلادیه سنده فرانسه قرالی اون النجی لوی قتل او لنه رق افکار اختلالیه و جمهوریه هر طرفه سرایت ایکه بشلا دیغندن بوسرا یتی منع ایچون دولت علیه و اسویچره و دانیار و دن ماعدا بالجاه دول اوروبا اتفاق ایدیلر و بدایت امر ده غالب کل دیلر ایسه ده صکره بین لرنده ظهوره کلان مبایت دن ناشی موفق او لنه مدقلری جهته با یچقا مملکتی فرانسه جمهورینک ید استیلا سنده قالوب فلمنک دخی ناچار فرانسه ایله متفق اولمی شرطیله پاتا و یا جمهوریتی نامی الدی و رین نهرینک صول یقه سی پروسیا طرفدن تخلیه او لفعله غالیت فرانسز لر یدنده قالدی . فرانسه اختلالنک اک بیوک دشمنی پروسیا قرالی ایکن او ستریا لویه حسدن دن ناشی لهستان مسئله سیله مشغول او لنه رق و اغراض مخصوصه سی ایچون دول اوروبا دن آیریلر رق ( ۱۷۹۵ ) سنه میلادیه سنده رین نهری فرانسه نک حدود طبیعیه سی اولمی او زره فرانسه جمهوریه منفردآ عقد مصالحة ایدی .

( ۱۷۹۶ ) سنه میلادیه سنه مصادف او لان یک ایکیوز او لان سنه هجریه سی او اخر نده باب عالی ایله فرانسه ایلچیسی بیننده بر اتفاقاً تهندی تدافی تنظیم او لوب بو و سیله ایله فرانسز ایلچیسینک در سعادت ده مظہر التفات و نوازش او لسنند طولای دول متفقه ایلچیلری شکایت ایدر اولدیلر . حالبوکه متفقلرک چوغی پروسیا ایله فرانسه بیننده بر وجه بالا عقد او لنان مصالحه داخل او لوب طوسقانه ایسه او لجه عقد اتفاق ایلمش او لدیغندن اتفاق عمومی الغاید لمش وا او ستریا لو میدانده یا لکنر قالمش ایدی . بونک او زرینه فرانسز لر جنرال پونابرته نک تحت قواند سیله او لدقیری حالده ایتالیاده او ستریا لویه غالب کلوب ( ۱۷۹۷ ) سنه میلادیه سنده عقد مبارکه او لنه رق مکالمه یه شروع ایدلریکی و مواد اساسیه یه قرار ویرلدیکی صره ده پونابرته وندیک او زرینه سوق عسکر ایله بونجہ ییل مق وندیک جمهوریتی الغایت دی . متعاقباً ( قامپوفورمیو ) نام محله او ستریا و فرانسه بیننده عقد او لنان مصالحه موجنبجه رین نهرینک صول یقه سی فرانسه یه براغلادی و ایتالیای شمالی چیز الینا جمهوری نامیله بر جمهور او لدی و وندیک جمهورینک ممالکی دولتین بیننده تقسیم او لنه رق وندیک

ایله دالماجیا آو ستریالویه ترک او لوب بو جهته قطارو دخی او ستریالو ده قالدی . ارناداق سواحانده واقع پورتیتو و پارغه و بروزه ایله بروزه کور فرنده واقع او لوب حالا یونان یدنده بو انان و نوحیه قاعه و ناحیه لری او لو ق وندیک جمهوری یدنده بولندیغندن بو نواحی اربعه وندیک مالکنده او لان جزائر یونانیه ایله برابر فرانسلو الدی . المانیا پرسنلرینک فرانسه یه ترک او انان مملکتله یه مقابله رین نه رینک صول یقه سنه کندولرینه دیکر مالک ویرملک او زره او لو ق راستاد نام محکمہ بر مجلس مکالمه آچلایسه ده بر شیئه قرار ویریله مدی . بو اسناد پروسیا قرالی فوت او لوب آکا خلاف او لان او چنجی فره دریق کای-وم دخی بی طرفاق مسلکنده ثبات ایتدکدن بشقه آو ستریالونک بروجه بالا تنزل شان و اقدار یه نظر تنویت ایله باقده ایدی .

دولتعیله فرانسه ایله متفق ایکن فرانسلو بروجه مشروح وندیک دولتک انفاضنده او لان جزائز یونانیه ایله ارناداق جهتند کی نواحی اربعه مذکوری ید تصریفه چکورد کدن صکره فرانسلر روم ایلی رعایاسی جمهوریت اصوله تشویق ایله اخلاقه باشلادقلنده دولتعیله فرانسه لو دن اور کمکه باشلادق . پونپارته ایسه متعاقباً قاعده دولیه خارجند و بیانی قورصان طور نده برجیم دونما ایله بعنه واروب مصری استیلا ایدیویردی . ومصره کیدر کن مالشه آله سنی ضبط واوراده کی شوالیه لری طرد ایلمسیله شوالیه لر کندولرینه باش قوماندان اولق او زره رو سیه ایمپراطوری باولوی انتخاب ایتلری او زرینه او دخی بو سیله ایله مالشه ضبط ایلامک امانه دوشی . بواراق روماده بر فرانسلر جنالی قتل او لندیغندن فرانسه جمهوری طرفندن ریتاپانک حکومت جسمانیه سی العا او نه رق یرینه بر حکومت جمهوریه تشکیل و اسویخر منک فرانسه اصوله تقایدآ جمهوریت واحده شکنه تحولی او لنسی او ستریالویه پاک زیاده طوقوندی . فرانسلر طرف طرف بومثلو تعدبیه ایتدکاری صره ده ایلانده جزیره سی اهالیسی دخی اختلاله تشویق و تحریک ایتدکار ندن و بروجه بالا هندیولی او زرنده بو انان مصری استیلا ایدکار ندن ناشی انکایزر پاک زیاده حد تندی . بناءً علی ذلك انکایزر وروسیه دولتله ایله دولتعیله و آو ستریا و ناپولی دولتله دفعه نانیه اوله رق فرانسه علیه یه بر اتفاق عمومی عقد ایدیلر . پروسیا دواتی بو کره بی طرف بولندی .

بونک او زرینه رو سیه نک قرددگز دونما سی در سعادته کلوب دولتعیله دونما سیله بر ایکده آقدکزه عنیمت ایله واروب جزائز یونانیه دی ضبط ایتدکاری کبی ارناداق طرفندن حرکت ایدن عسا کر اسلامیه دخی فرانسلر د غابه ایتمکله

سالف الذکر و ونجه و پارگه و پارگه و پوتینتو نام نواحی اربعه دولتعلیه یدینه چکدی . و ذکر اولنان جزائر یونایتی جزائر سبعه مجتمعه عنوانیله دوبرونیک جمهوری کبی دولتعلیه حمایه سنه دوسته فقط روسيه دولتک تحت ضمانته کفالته بر جمهور اولنی و بونواحی اربعه دولتعلیه نک طوغریدن طوغری یه ید تملکنده قالمق اوزره (۱۲۱۴) سنّه هجریه سنه دولتعلیه ایله روسيه یه بیننده بر عهدنامه تنظیم اولندی .

جمهوریت عاینه حرکت و اصول استقلال واستبداد اوزره حکومت ایدن حکمدارلر کیکیدن بویله بر جمهور تشکیل ایتلری و طرف دولتعلیه دن افلاق و بغداده قیاساً جزائر سبعه بر بکلک او لو بدہ بر بک نصب او لئنی ترجیح ایله روسيه دولتک تکلیف او لمشیکن قبول او لمیو بدہ جمهوریت صورتنه قونامی اول عصرک نه قاریشق حالده بو ایندیغه دلیل اولان امور غریبه دندر .

اول اشناده پوناپارته بر الشام طرفه هجوم و اقتحام ایلمش ایسه ده عکاده مغلوب و منهزم اولهرق پاک پریشان حالده مصره عودت ایتش و متعاقباً مصرب دن صاووشوب فرانسه یه کیتمش ایدی فرانسه یه وارد قده باش قونسلوس عنوانیله رئیس جمهور او لمشدرو .

المانيا و ایتالیاده کی آوستريا و روسيه ار دولری فرانسلری اولظرفلردن طرد ایتدکدن صکره آوستريا باش قوماندانی مشهور ارشیدق شارل اندری اسویچر دن دخی طرد ایتمک اوزره ایکن مت Fletcher طرفدن رین جانبنه دعوت و جلب ایله یرینه روسيه باش قوماندانی سواروف کوندریلوب حالبوکه بویله قوماندانلرک تبدیل موقعیتی انساننده اسویچر دده کی روسيه اردوی منهزم او لمشیدی سواروف پاک چوق تعجب و مشقت چکه رک بیتات اولدینی خالده اسویچریه وصولنده روسيه اردو سنک اهزامی خبر الوب کندی معینتده کی عساکر دخی بیتاب اولدینگندن و درهیان ایلدیکی تدایر حریبی آوستريا جنرالری قبول ایتمدیکنندن اودخی روسيه اردو سنک دوکوندیسی طوپلایوب روسيه یه عودت ایتمکاه اسویچر فرانسه یدنده قالدی . فامنکده دخی فرانسلر هم انگلیز لره و همده روسيه یه لولره غالب کلداری . بونک اوزرینه روسيه ایمپراطوری پاولو اتفاق عمومیدن متقرر اولهرق پوناپارته یه اظههار توجه و مودت ایلدی و پوناپارته طرفدن کوردیکی معاملات ناز کانه و دلناوازه دن محظوظ اولهرق انکله مخابره یه باشладی .

دول متفقهه بیتده بو وجیله ظهوره کلان مباینت اوزرینه فرانسلر تکرار غیره کله رک همان ایتالیاده محاربیه مبادرت او لمق اوزره (۱۲۱۵) سنّه هجریه سنه

جههوریه انگلتره دولتی بیننده مکالهه شروع او نهارق ابتدا مصر مسئله سنه قرار ویرلد کدن صکره ( ۱۸۰۲ ) سنه میلادیه سنه آمین نام محمده بر مصالحه نامه تنظیم قیلنده بعده دولتعلیه ایله فرانسه لو بیننده دخی عقد مصالحه اولندي .  
بو وجهمه اوروپاچه مصالحه عمومیه حصوله کاهرک هر دولت و ملت مسترجع او لمشیکن ( ۱۸۰۳ ) سنه میلادیه سنه تکرار فرانسه و انگلتره بیننده محابه ظهور ایمشدر .  
شویله که : انگلیز لر جبراً فرانسلری دیار مصر دن چیقارمق قابل او له میه جنی ظننده بولندقلرندن مجرد مصری فرانسلرک اللدن قورتارامق ایچون بعض مرتبه فدا کاراچ اختیار ایدرک آمین مصالحه نامه سنه انگلتره نک منافعه مناف بعض شرائط درجی قبول ایتمشلر ایدی . متعاقباً انگلیز عسکریه عثمانلورک فرانسلره غلبه ایدرک دیار مصری کاملأ استخلاص ایلمش او لمقلری خبری واصل او لیحق انگلیز لر اویله کندولرینه مصر او لان شرطلری قبول ایتدکارینه نادم

اولوقدلرندن بعض شرائط اجراسنده تعلل ايذوب بواراق دیکر و سیمه لر  
دخي منضم اولهرق دولتین بیتتده تحبدت ايدن منازعه و مجادله لر اوزرینه  
انگلیزلرک بر طاق فلمنک و فرانسز کیلری ضبط ایلملرینه مقابل پونابرته دخی  
الماياده واقع وا لوقت انگلتره يه تابع اولان هانوره مملكتى استيلا ايلدی .  
هانوره نك فرانسلو يديته چمسي حسيله او روپانك تمالك شمايلسى مخاطره يه  
دوشمن او لمىندن و پونابرته نك او روپاجه دیکر صورته دخی و قوعه کلان تعدیات  
و تجاوزاتندن طولای روسيه ايمپراطوری آلسکاندر دلکر اولهرق (۱۸۰۴) سنہ  
ميلاديہ سنده فرانسه ايله مخابرہ سنی قطع ايتدی . پونابرته ايسه حکمدار مستقل  
اولق امندہ بولندیغی حالده قرال عنوانی کندوسنہ آز کوروب (۱۸۰۵) سنہ  
ميلاديہ مایسندن سنا مجلسنہ کندوسنک ايمپراطورلغی تصدیق ايتدرمشد  
بوغرضنك حصولی اچجون منصب هو سنده او لنلره منصب و زیاده طمعکار او لنلره  
پاره وعد ایلمش ایدوکندن امریقاده واقع (لویزان) نام بلدی خود بخود  
امریقالویه فروخت ایدرك اثمان حاصله سنی بوجهمه تاج و تخت اشتراسنے صرف  
واستهلاک ایتمشد . الحاصل پونابرته فرانسز ايمپراطورلغی تاجی کیوب ايمپراطور  
نابلیون عنوانی قازاندی . آوستیریالو دخی ارتق المانیا ايمپراطورلغنک حکمی  
او له میه چغی در پیش ایدرك آوستیریا ايمپراطورلغی عنوانی طافدی . و (۱۸۰۵)  
سنہ ميلاديہ سنده ايمپراطور نابلیون ایتالیا جمهوریتی قرالیته تحويل ايله ایتالیا قرالی  
عنوانی دخی الی .

فرانسلر بروقتندبرو جمهوریت داعیه سیله میدانه چیقوب جهانی ولو له یه ویرمشلر  
ایکن بوقدر قانلر دوکرک تشکیل ایلدکلری حکومت جمهوری یه دفعه ايمپراطورلغه  
تحویل ایتلری هر کسه حیرت ویردی . و نابلیونک آزوقت ایچنده بویله فوق العاده  
صیت و اقتدار قازانسی او روپانك موازنہ پولیتیقه سنی دکشدردی .

بونك اوزرینه انگلتره و روسيه واوستیریا واسوچ دولتلری موازنہ پولیتیقه یی اعاده  
اچجون اوچنجی اتحاد عمومی عنوانیله براتفاق پايدیلر باویاره و باد وورتمبرغ  
حکمدارانی اولان الکتورلر و هس و ناسو دوقه لری دخی نابلیونه طرافدار اولدیلر  
پروسیا دولتی بوکره دخی بی طرف قالدی . متعاقباً آوستیریا دولتی ایتالیايه براردو  
ادخل و دیکر براردو سنی دخی باویاره دن اصرار ايله فرانسیه طوغزی ارسال  
ایتدیکنه مبني نابلیون بالذات المانیا عزیمت ایله غالب و مظفر اولهرق نهایت مشهور  
اوستورلیج محاربه سنده روسيه و آوستیریا ار دولری برشان ایتدکده آوستیریالو  
مصالحیه مجبور اولوب پرسپور غده فرانسیه و آوستیریا بیتتده عقد مصالحة اولهرق

قامپوفورمیو مصالحه سنده آوستربالویه ترک او لئش اولان وندیک مملکتی بو کره  
دالماجیا و قطارو دخی برابر اولدینی حالده ایتالیا دولته و تیروول مملکتی باویاره یه  
و آوستربالیک المانیاده بولسان بعض مالکی و ربمیرغ و باد حکمدار لرینه ویرلدی  
وباویاره و ربمیرغ پرسنلری قرال و باد پرسنی غران دوق عنوانی الدیلر .

محاربہ مذکوره انسنده بر فرانسز اردوسی باویاره یه کیمک اوزرہ پروسیانک  
انسیاخ سن جاغنندن مرور ایدیویرمکاه پروسیا قرالی کو جنوب دول متفقیه ماتحقی  
اولمشیکن اوستورلیج و قعه سندن صکره او دخی ناپلیون ایله بار شمعه محبور اولدی  
و کندی مالکنندن فرانسه یه و باویاره یه برر مقدار یرویروب مقابلنده انکلترا لونک  
رضاسی او لمقسزین فرانسه یدندن هانوره یه الدی . حالبوکه بوندن انکلترا لو  
دلکیر اوله رق پروسیانک تجارتی اخلال ایله اخذ انتقامه قیام ایتدی . پروسیا  
قرالی انکلترا لویه بزنوع ترضیه اولمک اوزرہ هانوره یه مصالحه عامه حصوانه قد  
اما نت او له رق قبول ایلمش اولدینی اعلان ایدوب بوندن دخی ناپلیون کو جنهرک  
پروسیا قرالی حقنده کین طو تدی . پروسیالونک بویله ایکی یوزلو پولیقیه سی  
کندوسنی ایکی باشلو خساره او غر اتدی .

مصر و قواعتدنبرو دولتیه ناپلیون طرفدن مسلوب الامنه بولندیغنه منی رو سیه  
ایله بر اتفاق تدافعی معاهدہ سی تنظیم ایله تصدیق نامه لری باب عالیده امضا او لندیغنه  
کونک فرداسی ناپلیونک اوستورلیچده بروجہ بالا مظفری خبری واصل او لیجق  
وکلا دی دولت دوچار حیرت اولدیلر .

ینه اول انساده و قوع بولان ترافالغار محاربہ بحریه سنده انکلیز لر غالب او له رق  
فرانسه نک قوه بحریه سی بتون بتون بتندی بونک اوزرینه ناپلیون دخی ارتاق  
قوه بحریه تدارکنندن فراغت ایتدی .

بوجهمه اانکلترا لو دکتر لرده غالب مطلق اولدیسنده ناپلیون دخی براور و باده  
غالب مطلق او له رق ارتق کیمسه یی صیاماز و بر شیدن چکنیز اولدینی جهنه  
( ۱۸۰۶ ) سنہ میلاندیه سندہ ژو زف نام برادری خ ناپولی قرالی نصب ایتدی لوی نام  
دیکر برادرینه دخی ( هولاند ) فلامنک مملکتی ویردی . و بزرده المانیا غربی  
و جنوبی حکمدار امنه رین اتحادی نامیله بر اتفاق یادردی و کندوسی انلرک حامیسی  
اولدی . انلر دخی کندی امور حکومت لرنده مستقل اولد قلری حالده وقت حر بده  
فرانسه یه التش بیک عسکر ویرمکی تعهد ایدیلر . بونک اوزرینه المانیا ایمپراطور لعی  
عنوانی کلیا الغا اولندی .

ناپلیون انکلیز لر ایله بخر آباشه چیقه میه جغی جزم ایله بروجہ بالا قوه بحریه تدارکنندن

واز چمن او مسیله انکایز لردن اخذ نثار ایچون تجارت اولینه خال ویرمک او زره انار  
حقنده بر محاصره بزیه اصولی احداث یعنی کرک فرانسه نک و کرک کندو سیله متفق  
اولان حکومت راه لمانلریه انکایز امتعه سنک ادخارانی یساغ ایتدی و پروسیا دولتی  
دختی خواه و ناخواه بواسوک اجراسنه مجبور ایدی .

نایلیون دولتعلیه نی دخ دائره اتفاقه المق ایستیوب باب عالی ایسه ایک غرضی  
دولتعلیه نی بتون بتون متفقلرندن تفریق ایله ایستیدی کبی قولانه رق کندی اغراضه  
آلت ایمک داعیه سمندن عبارت اولدینی درک و یقان ایمکله همان منافع دولتعلیه نی  
کوزتمک او زره بی طرفاق اصولی اتخاذ ایتمشیدی حلبوکه او لو قتك حکمنجه بی طرف  
طور مق خیلی مشکل برایش ایدی .

چونکه بالاده بیان او لندینی او زره جزار سبعه جمهوری دولتعلیه حمایه سنده او لق  
او زره تشکیل او لنش او لدینی حالده رو سیه لو هنوز قور فده کی عسکری نی چکمیوب  
دولتعلیه ایله متفق اولدینه استادا اره صره قره دکزدن استانبول بوغازی طریقیله  
قور فده بیه عسکر کوندر مکده و بوایسه بی طرفاق اصوله منافیدر دیو دولتعلیه حقنده  
اعتراضه سبیت ویرمکده ایدی . حلبوکه آوستريا دولتک بحسب العهد داماجیا ایله  
برابر قطاروی فرانسه لویه تسایمی لازم کاور کن قور فده کی رو سیه آمیرالی قره بیه  
بر مقدار عسکر دو کوب قره طاغ اهالی سندن و سائر رعایای دولتعلیه دن دختی خیلی  
عسکر جمع و جلب ایله قطاروی ضبط ایمسی او زرنیه نایلیون آوستريا لویی تصمیق ایله  
برابر بونی بهانه ایدرک داماجیادن سوق ایلدیکی فرقه عسکریه بی قلیق جهتده هر سک  
سنیجاشی اراضی سندن امرار ایله از قدیم دولتعلیه حمایه سنده بولنان (دبوروینک)  
را کوزه حکومتی ضبط ایدی . و نه وقت رو سیه لو قطاروی ترک ایدرسه را کوزه نک  
دختی دولتعلیه یه تسایم او لنه جغی سویلدی . بونکله برابرینه دولتعلیه نی کندو سیله  
اتفاقه دعوت ایمکده ایدی . اول ائناده ایسه اور و پاچه مصالحة عمومیه لا قر دیلری  
طولا شمده اولدینه دلتعلیه اکانتظار ایله موقتا سکونی اختیار ایتمشیدی .

حابوکه برو جه بالارین اتخاذینک تشکیل و سالف الد کر محاصره بزیه اصولنک اجرامی  
کی اغرس تکایف ایله نایلیون طرفدن پروسیا دولته تحملی پروسیا لوله غایت کران  
کلکمکده اولدینی حالده نایلیون پروسیا دولته تحفیر دن خالی دکل ایدی . بوحاله پروسیا لوله  
تحمل ایده میه رک فرانسه یه اعلان حرب ایتدی سیه ده (ینا) نام محمد اده و قوع بولان  
محاربه ده پروسیا اردوسی بسبتون منهزم او لو ب پک چوق نماکمکده فرانسه یدیسه  
چدی و پروسیا قرالی برلیندن قاچدی نایلیون اردوسیله برلینه کیردی پروسیا  
دولتی محو اولمه مرتبه سنه واردی .

بوکره ناپلیون طرفدن مکلمبورغ واولدمبروغ دوقه لقلری ضبط او لنشیکن ساقسونیا  
الکتوری بر عنایت مخصوصه قیلندن اولهرق قرال عنوانه نائل ورین اتحادیه  
داخل اولشدر .

اول وقت پروسیا ایله اتفاق ایمتش اولان هس الکتوری محاربه به داخل اولماشیکن  
ناپلیوندن خوف ایله مملکتندن فرار ایتد کده کایتلو نقو دینی فرانقفورتده مقیم رو چلد  
نام یهودی یه تودیع و تسایم ایدوب اودخی بومبالنی حسن استعمال ایله پک چوق تمع  
ایمشیدی حلا اوروباده اک زنکین صراف اولان رو چلد فاما لیاسنک ژروت و غنای  
ایشته بولیه بر عجیب حالت نشت ایلمشد . بزینه صدده کله لم .

اول آناده دولتعلیه نک بعض مرتبه فرانسه یه متوجه بولمندن طولانی روسیه لو  
بغتة سوق عسکر ایله خوتین و بندر قلعه لری استیلا ایدیجک دولتعلیه دخی روسیه لو یه  
اعلان حرب ایلمشت و ناپلیون ایله اتفاق ایمک او زره مخابریه باشلامش ایدی .  
پروسیا قرالی ایسه بروجه بالا یاختندن فرار ایتد کدن صکره روسیه ایپراطوری  
آلکساندردن استمداد ایدوب اودخی پروسیا یه اعانه ایچون ایکی اردو کوندردی .  
بونک اوزرینه ناپلیون دخی وارشاویه واردی و لھلو لری ایاغه قالدردی . و روسیه لو  
ایله محاربه یه کیرشیدی .

و بمحاربه نک نتیجه سنه روسیه لو ایله عقد ایده جکی مصالحه یه دولت علیه ی دخی  
داخل ایدرک روسیه لو نک ممالک محروم و سدن المش اولدینی یرلری کیرو الیوره جکنی  
دولتعلیه ایله روسیه لو بینده اولان معاهدات عتیقه یی تعديل ایتدیه جکنی وعد  
ایدوب استانبولده کی ایلچیسی سbastیانی دخی حین مکالمه حاضر بولنمی او زره  
طرف دولتعلیه دن ناپلیون نزدینه برسفیر مخصوص کوندرلسنی اخطار ایمکله جلد  
ثامنده بیان اولندینی او زره طرف دولتعلیه دن سفارته ناپلیون نزدینه کوندرلشن  
اولان و حید افدى لهستانه کیدوب ناپلیون ایله بولشیدی .

انکلتره لو دولتعلیه نک اولو جمهه ناپلیونه میل و توجهی چکه میوب بوكا مانع اولق  
ایستمش ایسده دولتعلیه بروجه بالا روسیه لو نک بغتة تجاوز ندن دلکر اولهرق اندن  
اخذ تار ایچون ناپلیون ایله اتفاقه راغب او لغله انکلیز دونناسی آقد کز بوغاز ندن  
مرور ایله استانبول پیشکاهنه قدر کمیشکن بالمدافعه اعاده او لنشیدی متعاقباً مصر  
اوزرینه حرکت ایله اسکندریه یی استیلا ایمتش و هله مصر والیسی محمد علی پاشانک  
مقاآمت و مدافعه سی ایله مندفع اولوب کیتمش در .

دولتعلیه نک بوغلانه لره او غرامی هپ ناپلیونه میل و معاشراندن ناشی اولدینی حالت  
ناپلیونک ایتدیکی وعد لره نظر روسیه لو ایله عقد مصالحه ایتد کده دولتعلیه دخی

شانلو و منقتو برصاصه يه نائل اوله جنی اميد قویسی ایله متسلى ایدی على الخصوص  
وحيد افدينيك مجلس مکالمه ده بولنچ او زره مخصوصا و محلو با ناپلیون نزدینه  
کوندرلسی بو امیدی تأیید ایتمشیدی .

ناپلیونک بوندن غرضی ایسه مجرد کندی مرامنی ترویج ایچون ایشته دولت عثمانیده  
بن المده در یوللو ایپراطور آکساندره بر کوسترس ایتمکدن عبارت ایمش . چونکه  
(۱۸۰۷) سنه میلادیه سنده تیلیسیت بلده سنده ناپلیون مواد مصالحه مذاکره سی  
ایچون آکساندر ایله برآشده کده دولتعلیه نک خیرینه چالشمق شویله طورسون  
آکساندر ایله ممالک عثمانیه نک مقاسمه سی مذاکره ایدوب اکرچه بوکا برقرار  
ویره ما مشتر ایسه ده دولتعلیه حقنده خلی مصر شرطه قرار ویرمشادر در .  
حتی ناپلیون روسیه لونک افلاق و بغدادی ضبط و تملکنه دخی موافقت کوسترمشد .  
حاصل آکساندر امدادینه سکرتدیکی پروسیا قرانی فدا ایتدیکی کبی ناپلیون دخی  
مقدم و مؤخر دائرة اتفاقه دعوت ایله درلو غائله لره اوغر اتدیفی دولتعایه سی  
فدا ایدیویرمشادر .

شویله که : ناپلیون تیلیسیتده ایکن روسیه پروسیا ایله بشقه بشقه بر رصاصه نامه  
تنظيم و امضا ایلمشد . ایشته بو رصاصه حکمنجه پروسیانک الب ورین نهرلری  
اره سنده کی مالکنه برو نسويق و هسقا سل ایله هانوره نک بربارچه سی الحاق  
و فرانسه یه سنوی بر مقدار ویرکو ویرملک و پایختی قاسل شهری اولق او زره  
و ستقاليه قرالغی نامیله بر دولت تشکیل و قرالغه ناپلیونک کوچک برادری ژروم  
انتخاب ایدلی و مقدمه لهستانک مقاسمه سنده پروسیانک حصه سنه دوشن یرلر  
وارشاویا دوقه لغی نامیله بالافراز ساقسونیا قرانه ویرلدی ایپراطور آکساندر دخی  
حباب ایمیه رک متفق خاصی و دوست متخصصی اولان پروسیا قرانک ممالکتند  
بر مقداری ناپلیونک هدیه سی اوله رق قبول ایدی . بو جهته پروسیا دولتنک  
تبعه سی طقوز ملیون یدی یوز بیک نفوس ایکن بش ملیونه تنزل ایتدکدن بشقه  
ناپلیون پروسیا لیمانلرینک انگلیز لره مسدود طوتامسی دخی شرط قیلی  
و یوز ملیون طالر تضمینات حریبه نک تأدیه سنه دک طورمقد اوزره یوز الی یدی بیک  
فرانسر عسکری پروسیا طوراغنده قالدی .

هپ المانيا پر نسلری رین اتحادیه داخل اوله رق یالکز اوستريا ایله پروسیا دولتلری  
خارج قلغه ناپلیونک المانيا ده نفوذی بر صرتبه دها قوت بولدی .

ایشته بو سبیلردن ناشی پروسیا لول او لو قند بیرو فرانسر دن حقنده فوق العاده کین  
باغلامشـلر ایدی عصر من ده حالا پروسیا قرانی والمانیا ایپراطوری بولنان برنجی

کایوم دخی اول هنگامه چوچق اولدینی حاله والده سنک ناپلیوندن کورمش اولدینی معاملات تحقیریدنی او نوده میوب وقت فرصت مترقب ایکن انتهای اختیاراق وقتنه یعنی بیک سکن یوز یتش سنه میلادیه سنده فرانسه دولته غلبه ایدرک المانیاعما کری خ پارسه ادخل ایله کرکی کبی انتقام المشادر . بزینه صدده عودت ایده م . ینه تیلیسیت مصالحه سی حکمنجه آلسساندر قطارو بوغاز لریله برابر جزار سبعه یعنی دخی ناپلیونه ویر مشیدی جزار سبعه جمهوری ایسه دولتعالیه نک حمایه سنده و فقط روسیه نک ضمانه او مسیله آلسساندرک ای خود بخود ناپلیونه ویر مسی برمالی صاحبک اذنی اولمقزین کفیل آخره ترک و تمایل اتمی کبی نامشروع برکیفت ایکن ناپلیون هیچ حجاب ایمهه رک تیلیسیت مصالحه سی مقتضاسنجه جزار سبعه ایله برابر راکوزه نک دخی فرانسه طرفه چکدیکنی بی تکلف اعلان ایتدیکنه قناعت ایمیوب وونیچه و پروزه و پارغه و پوتینتو ناحیه لرینک مقدمه وندیکدن مفرز اولملری خ بانه ایدرک بونلرک ضبطی دخی ادعا ایمکده اولدینی حاله افلاق و بغدادک روسیه یه ترکیمه عقد مصالحه او نمسی دخی دوستانه نصیحت ایلدی . احوال مشروحه او زرینه استانبوله بیوک چوک هر کس ناپلیوندن نفرت ایلدی و سوزینه اسلا امنیت و اعتماد قلمدی . بناءً علیه دولتعالیه انک رضاسنه کیا منافی او لهرق واکا اصلا معلومات ویر میه رک جلد تاسعده بیان اولدینی او زره دوست قدیمی اولان انکتره لو ایله عقد مصالحه ایدیور مشدر .

تیلیسته آلسساندر ایله ناپلیون بینده دانیارقه واسوج پورتکیز ایمالرینه دخی انکلیز امتعه سی قبول ایتدیر لاما منه قرار ویرلش ایدوکندن انکتره لو شاید که فرانسلر دانیارقه دونناسی ضبط ایدرلر دیو خوفه تابع او لهرق همان انکلیز دنناسی واروب بفتحه دانیارقه دونناسی اخذ و ضبط ایمکه دانیارقه دولتی بالطبع ناپلیون ایله اتفاق ایلمشدر .

الحاصل تیلیسیت مصالحه سنده صکره دول اوروپانک سربستی واستقلاللری انکتره ایله فرانسه و رویه دولتلری ارم سنده خطر و ته‌که یه دوچار اولدی . انکلترا لو دکنر لرده غالب مطاق او لهرق ناپلیون ایله متفق اولنده بحر آایرات خسار ایدی . ناپلیون ایسه نائل اولدینی سلطوت و اقتداره قناعت ایمیوب اپانیا و پورتکیز قطعه لرینی دخی ضبط ایله بربیوک دولت غربیه تشکیل ایمک ایستردی . آلسساندر دخی اسوج ایله دولتعالیه طرفاندن توسعه مالک ایدرک بربیوک دولت شرقیه تشکیل ایامک داعیه سنده بولندیغندن هر وجهه ناپلیونه ماشات ایلدی . بناءً علی ذلك (۱۸۰۸) سنه میلادیه سنده ناپلیون ایله آلسساندر ار فوت شهر نده

لدى الملاقة عقد موالات ايذرک يكديكه اعنه وامداد ايملک او زره مقاوله ايمشلدر. حاليوکه جلد تاسعده بيان اولنديني او زره ناپليون بر طاق ديسهله ايله اسپانياني استيلا ايذرک ناپولي قرالي بولنان برادری روزفي اسپانيا قرالي نصب ايمعش ايسده بونك او زرينه اسپانيا اهاليسي ايقالانوب انكليز لردخني ناپليون عليهنه بريكي خصمك ظهوري فرست بيذرک اسپانيا لوره امداد واعنه ايمكله اسپانيا وبور تكير غولاري ناپليونك باشه بيوک بلا اولدی طرفيندن انسانيته ياقشماز معاملات واحباق وحشيلره ياقشور صور تده محاربات وقوه بولدي وناپليون بالذات اسپانيايه كيدوب اسپانيا لوره وانكليز لره غالب کادي ايسدهه كندوسنك صيت وشهرته نقیصه كتورمش واقوام سائره سوء مقتدر اوله مامسي كندوسنك (اوروبايه غلبه ايدن شمدي اسپانيايه مغلوب او لمشددر) كلامي لسان شدت ايله ايراد او له رق انكليز لرك عروق حيت وغير تلري تحريك ايمشدر. وآوستريا دولتی فرانسه عليهنه قيام ايمكله ناپليون فرانسيه عودت ايذرک المانياه محاربه ايله مشغول اولنديني ائمه اسپانيايه بولنان انكليز جنالي مشهور ولنگطون فرانسلز لره غلبه ايمشدر.

شویله که : ناپليونك اسپانيايه تصادف ايستيكي مشكلاتك باشاوجه سبي متучب اسپانياول پاسلري اولندينه نظرا ريمپلياني او خشامق لازم اينک ناپليون هر ايتي جبر وزور ايله يابدر مغه الشمش او لمسيله روما ليمانلىري انكليز كيلرينه مسدود طوتامق کي بپانك نفوذني اخلال ايده جك تکاليفه تصدی ايتدکده بپا موافقت ايتمديكندن ناپليون انك بعض ممالكتي غصب ايله ايتاليانا فراللغه الحق وپا دخني آوستريا وانكلتز دولتلريله اتفاق ايتشيدی . بونك او زرينه ناپليون بپاني رومادن قالديروب سادونه بلده سنه كوندردي و ممالكتي فرانسيه الحق ايروب روما شهر ينك مستقل او لمسينه قرار ويردي . پاپادخني ناپليوني آفوروز ايروب بو آفوروز ايسه اسپانيا لاره پك زياده تأثير ايذرک بر قاتدها هيچانه كتوردي .

ناپليونك بویله اسپانيا و روما غالبلريله مشغول اولنديني وبالجمله اوروپا خلقنک كندوسيند دلکير بولنديني آوستريا لوالو فرست اخناد ايذرک غائب ايمعش اولنديني مملكتري استرداد ايمك او زره تدارکات حربيه سفي امکال ايله همان ناپليونك حركات ناجها و شبكات غدارانه سفي ورسبورغ معاهده سی شرائضك تماميله اجرا اولنديني ورين اتحاديتك تشکيلinden طولاني ظهوره کلان تملکي و المانيايه فرانسلز عساکر ينك موجود او لمستيند طولاني شکايي و اسپانيايه جريان ايدن وقوعاني و ممالكت عمانينك مقاسمه سی متصور اولنديني مبين ( ۱۸۰۹ ) سنسي

مازیت افرنجیستنک یکرمی یدیستنده برقطعه بیاننامه نشر ایله فرانسه اوزرینه سوق عسکر ایلادیکی اشناهه دولتیله ایله روسیه‌لو بیتنده دخی فسخ متارکه اولنهرق یکیدن محاربیه باشلانمشیدی .

اوستریالو حرکات حریمه‌ده آغز طباورانه‌رق ناپلیونه حضر لانه‌حق قدر وقت ویرمش اولدیغندن ناپلیون عساکر کلیه جمع ایدرک مقابله‌یه شتاب ایمکله واقع اولان محارب‌هارده طرفیندن تفات کلیه و قوع‌لوب نهایت ناپلیون غالب کلدی و یانه‌یه کیردی و ویانه‌ده عقداولنان مصالحه حکمنجه اوستریالو خیلی ضررلی چیقدی . فقط المانیا خلقتک ناپلیون حقنده حدت و غضبلری آرتدی و بالجمله دول و مملک اوروبا انک حرص و طمعندهن اور کوب کافه مسلوب الامنه اولدیلر المانیاده خفی جمعیتلر تشکیل ایله عالمی انک شرندن قورتارمنک چاره‌سی دوشونیلور و هر طرفده زوال اقبالی جناب حقدن نیاز و تمنی ایدیلور اولدی فرانسه‌اهالیسی بیله انک اطوار مت Hickmanه‌سدن دلکیر اولنهرق دور اندیش اولنلری انک بر بلایه اوغرایه‌جغی روش حالتندن استدلال ایدیورلر ایدی .

ناپلیون ایسه اقباله الدانوب هیچ برشیئ قید ایلمز و کمسننک نصیحتی دکله‌من ایدی . حتی وستفالیا قرالی اولان برادری ژروم نصیحت ایمک ایستدی ناپلیون اکا قولاًق بیله آصمدی . فامنک قرالی بولنان دیکر برادری لوین ایسه انک اوضاع ناجیانه تحمل ایده‌میهارک استعفا ایتدکده ( ۱۸۱۰ ) سنه میلادیه‌سنده بلا تردد فامنک مالکنی و بینه اول اشناهه اولدمبورغ دوقله‌لغی فرانسه‌یه الحق ایدیوردی . حابوکه بروجه بالا غالیچیانک الحاقیله وارشاویا دوقله‌عنک توسمیی لهستان دولتک احیانه برنشانه اولوب آلسساندر ایسه بوکا نظر نفرت ایله باققده ایکن کمندوسنک اقر باسندن اولان اولدمبورغ دوقله‌سک ملکتمند محروم ایدلیسی آلسساندره پک زیاده طوقو نمشیدی . الحاصل ناپلیونک متفق خاصی اولان آلسساندر دخی انک بو مرتبه خود سرانه اطوار و حرکاتندن او صانوب همان دائره اتفاقنده چیقمعه مستعد او لمشیدی .

ایشته حال بوم‌کزده ایکن ناپلیون انکلیز لرک تجارتی بتون بتون قیرمق ایچون احداث ایلمش اولدینی محاصره برهی اشوانی تشید ایله بی طرف دولتلر کیلرینک قهوه و شکر ادخانی بیله یساغ ایدرک بونک روسيه لیانلرند دخی اجراسنی تکلیف ایتدکده آلسساندر بوکا موافقت ایتمکدن بشقه روسيه اصلزادکانک تشویقیله بیریکی کمرک تعرفسی تنظیم ایتديروب بو تعرفه ایسه فرانسز امتعه‌سنک ادخانی تصعیب و انکلیز امتعه‌سنک ادخانی تسهیل ایدیکنندن ناپلیون همان اعلان حرب ایده جگ

مرتبه حد تاندی . آلکساندر دخی وارشاو یانک ایالت عنوانیه ساقسو نیایه الحاق و پروسیا مالکنندن فرانسز عساکر یئنک اخراج اولنسنی طلب ایتدی . بوجهه له ( ۱۸۱۱ ) سنه میلادیه سنده آره لری کرکی کبی آچلدی . بونک اوزرینه مکالماته استدار اولندیسنه ده کیتندکه میانه لرنده کی برودت آرتدى و طرفین ببربرینه باقهرق فوق العاده تدارکات حربیه ایله اشغال ایدر اولدی .

تیلیست مصالحه سندن صکره ناپلیون دولتعلیه ی افلاق و بغدادنک روسیه یه ترکیمه عقد مصالحه یه تشویق ایده کلور کن بو کرد بالعکس روسیه یه هیچ برشی ترک و فدا اولنامسنی اخطار و نصیحت و برچوق وعد و وعیدلر ایله دولتعلیه یه دائرة اتفاقه دعوت ایدر اولدی . آلکساندر دخی دولتعلیه ایله بارشموق آرزوسنه دوشدی فقط ناپلیون ایله اویوشمق احتمالنده دخی بتون بتون مایوس اولماشیدی و هر حالده خوفنه وضعقنه محول اویله حق و سیله مناسبه ارار دی . کن یکمی الی سنه سی و قاییی صرسنه ده بیان ایتدیکمز وجهه جنزال قوتوزوفک طونه یالیسنه فازاندی غلبه اوزرینه سردار اکرم ایله بینلرنده عقد متارکه اویتش روسیه لو تکالیف خیلیجه تحفیف ایدرک سیرت نهری حدود اولق اوزره مصالحه مکالمه سنه باشانمش ایکن در سعاد تجھ بواساسک تبدیل اولنسنندن طولایی روسیه لو کو جنمکله مکالمه دن واژ چلمش و فیض متارکه ایدلش ایدی .

آلکساندری ایسه قوتوزوفک اول مظفریتی دولتعلیه ایله متارکه و مکالمه یه و سیله اتخاذ ایلدیکی کبی ناپلیون ایله مسلمتکارانه مخابریه دخی ای مدار قیامشیدی . شو یاه که : اویله بر مظفریت اوزرینه روسیه دولتک و قایه صالحه چالشمی خوف و احترازیه حمل اویته میوب مجرد صلح پرور لاث آرزوسنه محول او له جنی مطالعه سنه بناء آلکساندر صالحک دوام و بقاسنه آرزوکش اولدیغی ناپلیونه تفهم ایچون روسیه خارجیه نظارتی دائرة هی مأمور لرندن موسیو دونسلر دی پارسه کیتمک اوزره نامزد ایلمشیدی . و برده محابه نک و قوعی تقدیرنده دخی آلکساندر کنندی طرفدن بوکا اصلاح سیاست ویرلامش ایکن مجرد ناپلیونک حرص و طمعی حربی انتاج ایلمش اولدیغی انتظار عامه یه کو ستر و بدہ اور و پانک افکار عمومیه سنه فازانمیش اولق تدبیری کنندی پولیتیه سنجه پک مهم عد ایلر ایدی .

واکرچه محابیه ظهورنده آوستريا و پروسیا دولتلری طرفانندن کنندو سنه معاونت اویته میه جنی آلکساندر پک اعلى بیلوردی لکن اوروبا خلقنک على الخصوص المان قومنک تمامیه کنندو سنه طرفدار او له جنی ظاهر ایدی .

انکاتره لو ایسه کنندو سیله هر آن اتفاقه حاضر ایدی . اسوچلو دخی اول عصر ک

احوال غربیه سندن او له رق رو سیه یه معاونت امنیه ایدی . شویله که : جلد تاسعک او اخونده ذکر اولندیه و جهله فرانسه مارشالار ندن مشهور بر نادوت اسوج قرالنک ولی عهد لکنه انتخاب او نمیش و قرالک نامراج اولسی حسیله اسوج دولتک کافه اموری بر نادوتک النه بولنمش او ملته نظر آسوج دولتک فرانسه علیه نده حر کتی مستبعد کورینور آیکن بر نادوتک ناپلیون حقته مستقر اولان خصوصی ذاتیه سی اتفضاسنجه اسوج اهالیسی انک علیه نه تحریک ایدر و ناپلیونه غلبه ایتنک یوانی سیلادیکنندن بجهله فرانسیز اردو سی لهستانه ایلر ولدیکی وقت او تو زیک و اعانه نقدیه او نورسه الی بیک عسکر ایله ارقسنہ طولا شوب بتون المانیانی ایاقلاندر دفعی و بو خدمته مقابل فرانسه نک متفق خاصی بولنان دانیمارقه دن نور و چیا قطعه سنک بالتفريق اسوجه ترك او نمیله اکتفا ایده جکنی و اسوج دولتک استانبوله جاری او لان نفوذیله باب عالی بی رو سیه ایله مصالحه یه ارض ایده بیله جکنی رو سیه و انکلترا دولتلرینه وعد و بیان ایتمکده ایدی .

آلکساندر ایسه صلیحک بفاسنده هنوز بتون مایوس او ملديغه مبی کر کانکلترا و کرک اسوج ایله صورت قطعیه ده با غلامق ایستمیور دی . و هر نه وقت او لسے انکلترا لو ایله اتفاق کندو سنجه امر سهل ایدی . اسوجلوی الدن چیقار مامق ایچون دخی بر نادوت هدیلر ارسالیله فوق العاده التفاتلر کو ستر مکده ایدی .  
الحاصل آلکساندر بر طرف دن انکلترا و اسوج دولتلریله من غیر رسم مخباره یه کریشور و بر طرف دن دخی ناپلیون ایله او یوشمه چالیشور ایدی بناء علیه نسلرو دی رو جه بالا پارسه کیتمک او زره مأمور ایتشیدی . ناپلیون ایسه انک مأمور یاتی عثمانلو مصالحه سنه قرار ویرمک او زره وقت قازانمق غرضه حل ایدر ک پک زیاده حد تلمش ایسه ده کندو سی دخی رو سیلولر نین نهرینی تجاوز ایمدن لهستانی الده ایدر ک بوملکتک ذخائری قور تار و بدہ اول ذخائر ایله کندی عسکری بس امک او زره برازو وقت قازانمق امنیه او لدیغندن حدتی کتم ایله بو خصوصیه ملايم لسان قولانه رق مصالحه نک دوا و بقاسنی آرزو ایدیور کی کور نمک تدبیری قور مشیدی و ایچ یوز ندن کال مسارت ایله تدارکات حر بیهیسی اکمال ایدر ک خاصه و ایطالیا ارودلرینک رین نهرینه طوغزی حر کت ایلمدی امری ویرمشیدی .

ناپلیونک بو تدارکاتی خفی طوتلمش ایسه ده آلکساندر جاسوس لری و اسطه سیله خبردار او له رق ارتق صلیحک بفاسنده مایوس او لغاه نسلرو دک پارسه اعن امندن صرف نظر ایدی و بو کا مؤخر آپارسدن توارد ایلیان خبرلر اتفضاسنجه محبور اولدیغی مع التأسف فرانسیز ایچیسی موسیو دولورستونه سویله دی . و بونکله برابر

کندو سی تیاسیت معاهده سنک خارجه چیقمق ایستمیوب حتی اولدبورغ مالکنک استیلاسندن ووارشاویا غران دوقله گنک تشکیلنک اغماس عین ایده بیله جکنی واسکلتولو ایله حربه دوام ایله جکنی و فقط بی طرف دولتلر سفینه لری کندو لیانلرینه قبول ایتمامک قابل اولدیمه جغی و روسيه دولتنک پروسیا و آوستیاراده سنه تزل ایده میمه جکنی و شواله کوره ناپلیونک جنکه تشبی فرانسه نک منافع حقیقیه سنه منافی اولدیغی تعریف و بیان ایتدی .

بومکله ایه دائیر لورستونک کوندردیکی تحریرات اشبو (۱۲۲۷) سنه شجر یه سنک اوائنه مصادف اولان (۱۸۱۲) سنه میلادیه سی کانون ثانی افرنجیسنک یکرمی در دنده پارسه الدی الوصول آرتق اعلان محابه زمانی تقرب الیمش اولدیغی تحقق ایتمکله ناپلیون همان آوستیا پروسیا دولتلر یله برمعاهده اتفاق عقدیه قیام ایلدی . بوایکی دول ایسه اول وقت ناپلیونک تحت تحکمنده بولندفلرندن یاپیله حق عهد نامه لر ناپلیونک ایستدیکی شرائطی جامع اولق امر طیحی اولدیغندن سنه مرقومه شباط افرنجیسنک یکرمی در دنده پروسیا ایله ومارت افرنجیسنک اون در دنده آوستیا ایله ناپلیون میانه لرنده اولوجهه بر عهد نامه تنظیم ایدلشدرا .

شویله که : روسيه محابه سنده پروسیا لو یکرمی بیک آوستیا لو اوتوز بیک عسکر ویرمک و ناپلیون پروسیانک تماهیت ملکنی ضامن اولق و روسيه محابه سی بر کوزل نتیجه ویردیکی تقدیرده پروسیانک ملکنی تزیید و توسعی ایثک و فرانسه و آوستیا دولتلری یکدیگر ک تماهیت ملکنی ضامن اولق و اهستان دولتنک تجدیدی لازم کلدیکی تقدیرده ناپلیون آوستیریانک اهستاندن غائب ایده جکنی مالکه مقابل ایلاریادن یر ویرمک و روسيه محابه سنده مظفر اولورسه ضبط اولنه حق مالکن قائن پدری اولان آوستیریا ایمپراطورینه حصه چیقارمق ماده لرینه قرار ویرلشدرا . آوستیا ایمپراطورینه قالسه دامادی یدندن مملکت المقدن ایسه بی طرف طور و بدہ ایلو و ده ظهور ایده جک تحولات دنخی معامله خصمانه یه مبادرت او لئینه جغی خفیا ایمپراطور آلسکاندره بیلدردی . اول عصر ده عالمک نه مشوش حالده بولندیغنه بوده بر دلیل و اخدر که بروجه بالا پروسیا قرالی ناپلیونک امریه امتالا اکا عسکر ویرمکه مجبور اولدیغی صره ده المانیاده بر جمیت خفیه تشکیل ایله وطنی ناپلیونک ید تعاب و تساطن دن تحابی صک چاره سی دوشونیلورایدی . ناپلیون شباط و مارت و نیسان ایخنده تدارکاتی اکمال ایدوبده حزیران افرنجی اواسطه نهین نهرینی عبور و تجاوز ایلمک یا تقدده

بولنديغندن هان اردولريني تحريکه باشلا دي ايشهده ممکن مرتبه براز وقت فازانمك او زره پرسپور غده کي سفيري لورستونه روسيه لو ری اميده دوشوره جك وجهمه ملاميم و بقاء صالحه دائر لسان قولانمي ايچون امر کوندرمشيدی . روسيه لو ری ايشه ناپليونك يتنى كركي کي او كرنش اولدقلرنندن لورستونك سوزلرينه اصلا اهميت ويرميورلردى .

بالاده اشعار اولنديغى او زره دول و ملل اوروپا ناپليوندن متفر و زوال اقباله درت کوزله منظر اولدقلرى کي کندى تبعه سى دخانك اوضاع و اطوارندن يقمن او صانش ايديلر . هله كچن سنه اورياده قوراقلغى امتدادى حسييه حاصلات ارضيه آز اولدليغندن هر طرفند ذخیره نك فيئاتي پك غالى اولنديغى حالده پيدر بى چكىلان قرعه لردن طولايي پك چوق افراد اهالى عسکرە المق حسييه ناسك معاملاتى خالى پذير اولوب بوجالار جمهه ناسى بيزار ايلمش و هر طرفدن شكايىتلر كلكه و پك چوق يرلرده سركشلەك و اطاعتلىق امارەلری كورلىكه باشلامش ايدى . ناپليون ايشه اول مرتبه مغورو ايدى كه بوقدر مليون خالقك چكدىكى تعب و مشقتاره صوغوق اولنديغى حالده پارسدن چيقوب سرای طاقيه برلکده (ستقلو) صيفه سنه نقل ايدرك ترتيبات سفريي سنى اكاله سى ايتدىكى ائناده بى طرفدن دخى معاملات پولىقيه ايله وعلى اخصوص عالمدەڭ بىوك دشمنى اولان انكلاترە دولتى بىغانلەيە اوغراتق مطالعه سىلە مشغول اولوردى .

شوپلەك : انكلاترەلونك معاملات تجاريي سى كوندن كونه فالشەرق قائمه سى يوزده اون سكىز نقصانه تداول ايدراولىش و انكليز سفينە لرينىڭ امىيقادن نقل ايتدكارى اشىيا مغازىلرده يېغىلوب قىلىش ايدى فابريقه لر قبانەرق عملە كروھى بوشە قالوب تجارتىن پك چوغۇ اعلان افلاس ايمش والحاصل ناپليونك اتخاذ والتزام ايدىكى اصول محاصرە بىرە سېپىلە انكلاترەن تجارتى كاپاً مۇ اولمۇ يوز طوتشى ايدى . وجىلد تاسىدە بىيان ايتدىكىمز وجهەنچەن تجارتىن دولىتلىك بى طرف دولتلىق احتمىد اتخاذ ايدكارى اصول شىدیدە دن امىيقا جمهورى زىياده مضطرب اولەرق امىيقا تجارتىن لرينىه اوروپا صولنده طولاشمۇ يساغ ايمش ايشهده آمر يقا تجارتى بويغانى دكالەم يوب اوروپا تجارتى دوام ايتدكارىنندن آرە صرە فرانسىزلىك و انكليزلىك پچە ظلم و تعدىلر لرينىه دوشىكىدە ايديلر آمىيقا جمهورى دخى بويغانى پايدار اولەم يە جغنى كورمكاله بوايىكى محارب دولتلىرىن دن هر قىغىسى او مقولە تعدىياتىن واز چۈرائىه انكلە تجدید معاملە تجارت ايدە جىكى اعلان ايتىشىدى بونك او زرىنه

نایپلیون دخی انلری جلب و استماله ضمانته کندولری سه بعض مساعدات ویرمکه و تسهیلات کوسترمکه باشلایوب انگلیز لر ایسه امر یقا سفائن تجارتی هسی حقنده تعذیاتدن کیرو طور مدققرندن امر یقا ایله انگلتره بیننده بر طاق مشکلات و منازعات ظهوره کلیش . و بحوال ایسه انگلیز لرک انگلتره و کلاسی حقنده شکایتی موجب اوبلش ایدی . نایپلیون ایشته بومنازعه لری تشید ایله انگلتره و امر یقا آره سنده بر محابه ایقانه چالیشیوردی .

ینه اول ائناده نایپلیون طرفینک تحت استیلال نده بولنان یر لر ید تملکلر نده قالمق و ناپولی حکومتی کافی سابق مورا یدنده قاله رق سیچلیا بوربون خاندانه براغلمق و کندی برادری ژوزف اسپانیا قرالی طانق و پور تعالی ملکتی پور تکیز لرک اسکنی قرال سلسه سندن اولان (براغانس) خاندانه تسلیم او نمک شرائطیه انگلتره دولته مصالحه تکلیف ایلدی . نایپلیونک بوندن غرضی مجرد انگلتره خلقنک حسن ظنی جلب و انگلتره و کلاسمنک مشکلاتی تزید و تشید ایدی . یو خسنه بوتشبیدن بر نتیجه حاصل اولیه جغی پاک اعلا بیلوردی . ف الواقع انگلتره لو بوكا موافقی یوزنده کورنیش ایسه ده اسپانیا قراللغنک یدنجی فردیناند عهده سنه احاله سف طلب ایمکله بومخابه نک بر نتیجه هسی کوریاه مامشددر .

اول ائناده روسیه اوزریه صرت اولان فرانسرادولری (اودر) و (ویستول) نهر لری سواحله طوغی وار مقده ایدی . ایمپراطور آلکساندر دخی (۱۸۱۲) سنه میلادی هسی نیسان افرنجیستنک بشنده اسوچ دولتیه خفیا بر معاهده اتفاق امضا همش و انگلتره لو ایله عقد اتفاق ایمک اوزره مکالمه به باشلامش و بالاده بیان ایتدیکمز وجهمه هر نصل او لورس اولسون عمانلو محابه سنه بر نهایت ویرمک اوزره چیچاقو فی ماذونیت کامله ایله طونه اردو سی قوماندانی نصب ایلمش ایدی . بعده نیسان روسی اوئناده آلکساندر و کلاسمند بغضیلری استصحاب ایله پرسپور غدن چیقو ب اردو سنه کیتدی . سیاق حال و حرکته نظر آ روسیه لولرک فرانسرلردن اول جنکه باشلامدری مأمول دکل ایسه ده آلکساندرک تبدیل افکار ایدوبده بغتة هجوم واقتحامه قیام ایدیویرمی دخی محتمل اول دیغنه و بیک سکریوز یدی سنه میلادی هسی موسم بهار نده فرانسر عساکرینک لهستانه چامور لردن و بطاقلردن چکدیکی مشکلاته نظر آ حزیران افرنجیدن اول حرکت اول نسنه بر نتیجه استحصال اولنه میه جغی مطالعه سنه بناء نایپلیون ظاهر اصلاحک بقاسی ایچون مکالمه اجرا ایمک و معنا حزیرانه قدر وقت قازانق اووزره مأموریت مخصوصه ایله بر اینده بولنان موسیو دوناریونک آلکساندر نزدینه عنیمت ایلمسنسی امر ایتدی .

بروجه بالا ناپلیون لهستانک کولارندن و بطاقلرندن احترازاً موسم بهارک مرورینه انتظار ایله وقت قازانمغه چالیشوردی . حابوک محاربیه نقدر کیج باشلارسه اوقدر چابوق قیشه طوتیه جغفی واندن صکره یوما فیوما تزایدی طبیعی اولان کولاره و بطاقلره باته جغفی ونهایت عساکرینک قارلر ایچنده و بوژلر اوستنده طونوب قاله جغفی درپیش ایده میوب صانکه کندو اردولرینک امحاسی اسبابی حاضر لامقدہ ایدی . روسیه لونک تدبیری دخی فرانسلری صوغوق ایله تلف ایمکدن عبارت ایدی . بناءً علیه شاید که آلساندر در حال محاربیه باشلایه دیو ناپلیونک تلاشی پک بیهوده ایدی .

ناپلیون بر وقده برو امداد بخت بلند ایله حائز اولدینی اقتداره مغورو اولهرق کندوسنی نوع بشرک فوقده کبی طوتار و طوق بشرک خارجنده ایشله قادر زعم ایدر اولدینی بوائناهه ظهوره کلان بعض اجرآت و تشبیله میدانه قویشدر . شویله که : کندی دشمنلرینی قهر و تکمیلن اول بروجه بالا فرانسه‌ی استیلا ایتش اولان خط و غایی امحا ایمک اوزره مقدمه لاجل الاحتیاط در انبار اولنان میری ذخائرینی پارس پیاسه‌سنده دوکیوردی . بونکله ایش اولور بظرن ایدرددی . بونک تدبیر کافی اولدینی کورنجه فرانسه‌نک هر طرفه ذخیره‌ی حکومت طرفدن تعین فیئات او لنسنه و تجارک یدلرنده بولنان ذخائری فیئات معینه ایله صائمه مجبور ایدملرینه دائر هر طرفه او امر قطعیه کوندردی صانکه بونجه دول و مماله نفوذینی یورتیدیک کبی امر تجارتی دخی جبر التنده یورتمکه قیام ایدی . حابوکه برمقتضای (المسعر هو الله) تجارتیه جبر او اونه میه جغفی بی اشتباه ایدی . نهچاره که کبر و غرور دائم انسانه بو وجهمه پرده غفلت اولور . بوقیلدن اولق اوزره ناپلیون دخی بر طاق باشه چیقمه‌یه حق ایشلر ایله مشغول اولهرق بیهوده‌یه یوریلوردی .

غربیدر که ناپلیون روسیه اوزرینه سوق ایدیکی اردونک امور مالیه‌سنی ترتیب ایدیکی صرده ده روسیه حدودینه وارلدقده سورملک اوزره بر چوق روسیه قوام نقدیه‌یی باصدر مشدر . و هر قنی مملکتده اولورسه اولسون بویله ساخته کارانی ارتکاب ایدنلر حقنده آغز جنایت جزاسی حکم او لفق قوانین عمومیه اقتضاسندن ایکن کندوسنی محکمه ایده جک بر محکمه بولندیغندن و محکمه عدل الهیدن دخی قورقوسی اولدینیغندن ناپلیون بویله شانه یاقشمه‌یه حق بر ساخته کارانی کندو وجوداننده مباح و مجاز کورمشدر . بز صدمه کله م .

مايس افرنجینک طقوزنده ناپلیون حکومتی و کیل مطلاق صفتیه و بیوک قانچلیر عنوانیه قامبسر زنام ذاته تودیع ایدرک سرای طائفه برابر پارسدن حرکت ایله

المانیا به عنیت و شهر مزبور ک اون یدیسنده ساقسو نیانک پایختی او لان دیرست بلده سننه موصلت ایلمشد . ائمای راهده ناپلیونک حشمت و داراتی اور پایجه امثالی نامسبوق بر راهده و هر کسک کوزلینی قاشدیره حق صورته ایدی . آلمانیا خاقی وطنرینک جلا دی او لان ناپلیونک خصم جانی اولدقلری حالده خصوصتلری خورکار نده کیزیلوب کندو سننه چار هسز صورت حسن قبول کوس ترلر ایدی . آوستريا ایمپراطوری و پروسیا قرالی و سائر آلمانیا حکمداران و امراسی ناپلیون ایاه ملاقات ایچون هپ دیرست بلده سننه کلکله ناپلیونک او تور دینی سرایک دیوانخانه ای هپ حکمدار ایله لباب او لمشیدی . اول ائماده علی التوالی ویریلان ضیافتله ده واجر اولنان شنلکار ده بـ حکمدار اـ عادـتـ تـبعـ کـبـیـ نـاـپـلـیـوـنـ کـاطـرـ اـفـنـهـ طـوـلـاـشـورـلـارـ وـ حـسـنـ نـظـرـ وـ تـوجـهـنـیـ جـلـبـهـ چـالـیـشـوـرـلـارـ اـیدـیـ .ـ حـالـبـوـکـهـ اـقـبـالـ وـ اـسـتـدـرـاجـنـکـ بـوـصـتـبـهـ کـالـیـ نـزـدـ حـقـيقـتـ بـیـنـانـدـ اـمـارـهـ قـوـیـهـ زـوـالـیـ اـیدـیـ .ـ

بو ائماده پارسده بـولـانـ روـسـیـهـ اـیـچـیـسـیـ پـرـنسـ قـوـرـاـکـینـ روـسـیـهـ سـفـارـتـیـ خـدمـهـ سـنـدنـ بـرـینـکـ حـبـسـ اوـلـنـسـنـیـ بـهـانـهـ اـیدـرـکـ پـسـاـپـورـ تـلـرـیـ طـلـبـ اـیـلـمـشـ اـیـسـهـ دـهـ اـحـوـالـ حـاضـرـهـ اـوـزـرـیـهـ قـطـعـ مـخـابـرـهـ نـكـ آـغـ نـتـیـجـهـ لـرـیـ مـوـجـبـ اوـلـهـ جـنـیـ فـرـانـسـهـ خـارـجـیـهـ نـاظـرـیـ مـوـسـیـوـ دـوـبـاسـسانـوـ طـرـفـدـنـ اـخـطـارـ اـیـلـهـ مـوـقـتاـ بـوـ نـیـتـدـنـ وـازـچـوـرـلـشـیدـیـ .ـ مـتـعـاـقـبـاـ باـسـانـوـ دـیرـسـتـهـ کـلـهـرـکـ کـیـفـتـیـ نـاـپـلـیـوـنـهـ اـفـادـهـ اـیـتـدـکـهـ نـاـپـلـیـوـنـ قـوـرـاـکـینـ بـوـوضـعـیـ روـسـیـهـ نـكـ حـزـیرـانـدـنـ اـوـلـ مـخـارـبـیـهـ باـشـلامـشـ اـوـلـدـیـنـهـ دـلـیـلـ اـخـذـ اـیدـوبـ بوـ اـیـسـهـ کـنـدـیـ تـرـیـاتـهـ مـغـایـرـ بـولـنـدـیـغـدـنـ وـ جـنـابـ حـقـ اـنـکـ جـزـایـ کـبـرـ وـ غـرـورـیـ اوـلـقـ اوـزـرـهـ بـصـیرـتـیـ باـغـلامـشـ اوـلـسـیـلـهـ اـئـمـایـ مـخـارـبـهـ دـهـ شـدـ شـتـایـ طـوـلـمـقـ تـهـاـکـهـ سـنـیـ کـوـرـهـ منـ اوـلـدـیـغـدـنـ نـارـبـونـکـ باـشـلامـشـ اوـلـدـیـنـهـ مـکـالـهـیـ بـراـزـ دـهـ سـوـرـنـدـرـمـکـ اوـزـرـهـ پـتـرـسـبـورـغـدـهـ بـولـانـ لـوـرـسـتـونـهـ سـرـیـعـاـ الـکـسـانـدـرـینـکـ نـزـدـیـنـهـ کـیـتـمـسـیـچـونـ تـعلـیـمـاتـ کـوـنـدـرـدـیـ .ـ حـالـبـوـکـ مـتـعـاـقـبـاـ نـارـبـونـ عـودـتـ اـیدـرـکـ روـسـیـهـ لـوـرـکـ فـرـانـسـرـلـدـنـ اـوـلـ جـنـکـهـ تـشـبـتـ اـیـمـیـهـ جـکـلـرـیـ تـأـمـیـنـ اـیـلـهـ بـرـاـبـ روـسـیـهـ لـوـرـکـ اـقـوـالـ وـافـعـالـهـ نـظـرـاـ مـخـارـبـهـ نـكـ پـکـ شـدـیدـ وـهـوـلـاـکـ اوـلـهـ جـنـیـ خـبـرـوـرـدـیـ .ـ

بو صرده ده ناپلیون اسوج دولتیه بر معاهده اتفاق یامق او زره اـسـ وـ جـدـنـ کـلـهـ جـلـکـ مـأـمـورـ مـخـصـوـصـکـ وـرـوـدـیـنـهـ مـقـتـضـاـ اـوـلـدـیـنـیـ کـبـیـ دـوـلـتـیـهـ اـیـلـهـ دـخـیـ عـقدـ اـتفـاقـ اـیـمـکـ اوـزـرـهـ جـنـالـ اـنـدـرـهـ اوـسـسـیـیـ اـسـتـانـبـولـهـ کـوـنـدـرـدـیـ .ـ وـ بـرـ طـرـفـدـنـ اـسـوـ جـلـوـیـ وـدـیـکـ طـرـفـدـنـ عـمـانـلـوـیـ روـسـیـهـ لـوـنـکـ اـرـقـهـ طـرـفـهـ طـوـلـاـشـدـرـمـقـ تـدـیرـیـ قـوـرـارـدـیـ .ـ اـسـوـ جـلـوـ اـیـسـهـ بـرـوـجـهـ بـالـاـ اـقـدـمـجـهـ خـفـیـاـ روـسـیـهـ لـوـ اـیـلـهـ اـتـفـاقـ اـیـمـشـیدـیـ .ـ وـ اـکـرـجـهـ مـایـسـ اـفـرـنجـیـنـکـ یـکـرـمـیـ طـقـوـزـنـدـهـ نـاـپـلـیـوـنـ یـالـکـنـ دـائـرـهـ حـرـبـیـسـنـیـ اـسـتـصـحـابـ اـیدـرـکـ

دیرستدن حرکت و پوزن طریقیه حزیران افرنجینیک ایکیسنده دانسهنه به مواحت ایتدیکی ائماده اسوج دولتک ماموری کمک ایسهده کندو سیله مکاله اوئندوره اسوج دولتی فرانسنه دائرة اتفاقه داخل اویق ایچون نوروجیانک دانیارقه دن تقریقیه اسوجه ترک والحاقدی ویکری ماییون فرانق اعانه نقدیه اعطاسنی طلب ایلیدیکی اکلاشلیدی .

دانیارقه دولتی ایسه اوته دنبرو نایلیونک متفق خاصی بولندیغی جهته اسوجلو نک تکمیغی شیان استماع او لمدیغدن نایلیون اکا جواب رد ویرمکه سیله تنزل ایندی .  
بوجهته اسوج دولتی روسلو نک دائرة اتفاقنده قالدی .

دولتعیله مر خصلریله روسیه مر خصلری دخی بکر شده تکرار اجتماع ایله مصالحه نامدی امضا ایتدکاری وقت نایلیون هنوز دیرستدن چیقمامشیدی فقط دولتعیله بو خصوصی فرانسز لدن مکتوم طوتیغی جهته نایلیون اندن خبردار او له مامشیدی .  
واکرچه دولتعیله ایله روسیه لو بیننده تصدیق تقامه لر هنوز مبادله اوئندن جنزال اندره اوسمی استانبوله وصول بولش ایسه ده دولتعیله نک نایلیونه اصلاً امنیت واعتمادی اوییوب بو جهته ایلچیسنک افاداته استانبولده اهمیت ویزلن او لمدیغدن بشقمه بالاده بیان ایتدیکمز وجهه جنزال اندره اوسمی دن بر هفتة مقدم انکلین ایلچیسی سررو بر لیستون دخی استانبوله کمیشیدی انکلیز لر ایسه اسوجلو ایله برابر دولتعیله نی نایلیونک عاینه تحریکدن خالی دکلار ایدی . بناءً علی ذلك ارده می چوق چکیوب دولتعیله ایله روسیه دولتی بیننده تصدیق تقامه لر رسماً مبادله ایدمش و جنزال اندره اوسمی نک ماموریتی ثمر دمیز قالمش در . حالبوکه نایلیونک تریتیه کوره حزیران افرنجینک یکرمیسندن یکری بشه قدر فرانسز اردو لورینک نین نهرینجی تجاوز ایتملری لازم کلوردی . بو ائماده ایسه کندو منک کیروده مهیا اولان ایکیوز بیک احتیاط عسکر ندن بشقمه او له رق در تیوز بیک عسکری نین نهری سواحنه وصول بولق او زره ایدی بو جهته عاملات حریبه به تشیث او لمق زمانی حلول ایتمشیدی . فقط آچیله حق محاربه دن انتظار عالده ایپراطور آلساندرو مسؤول طوتیق او زره اعلان حریبه وسیله ارار دی . بو خصوصده ایچه ذهن بوردی .  
نهایت ایکی وسیله بوله بیلادی . بری بو ایدی که مشکلات حاضرہ نک حل ایچون اجرا او له حق مکاله يه پروسیا مالکنک فرانسز عساکر ندن تخلیه سی روسیه لو طرفیدن اساس اتحاذ او لمشیدی . نایلیون مکاله نک بو شرطه تعیق او لمی فرانسه حقنده حقار تدر دیه رک بونی اعلان حریبه وسیله اتحاذ ایتدی حالبوکه روسیه لو بونی مکاله نک نتیجه صحیحه می او لمق او زره بیان ایلمشیدی یو خسنه نایلیونک تأویل

ایتدیکی کبی باب مکالمه نک کشادینه شرط اقدم اولمک او زره ایراد ایتمام شیدی بوایکی صورت ییتنده ایسه فرق کلی وارد ره . ایکنچیسی دخی بالاده بیان اولندیفی او زره فرانسه خارجیه ناظری پارسده ایکن روسیه ایاچیسی قورا کینک جزئی برسبب او زرینه پساپورتلری طاب ایامسی وا لوقت بوندن وا زکورلش ایکن ینه بو طلبده بولنی ایدی . اولکی وسیله بروجه مشروح حقیقت حاله میان اولوب اشبو ایکنچی وسیله دخی اویله بیوک محاربه یی منتج اوله بیله جک برسبب معقول دکل ایدی .

لکن ناپلیون اعلان محاربه یه بهانه ارامقده اولدیغمند همان موسیو دولورستونه پساپورتلری طاب ایله عودت ایامسی ایچون تعیات کوندردی . و حقیقت حاله حر به سبب کندوستک حرص و طمعی اولدینی کبی انتظار ناسده دخی بوندن طولایی کندوستی مسئول قاله رق اویله ایکی سبب واهی یه بناءً اعلان محاربه یه قرار ویردی . و حزیران افرنجینک یکرم ایکیستنده اردوسنی حر کت ایتدردی . و کمال کبر و غرور ایله اردوسنے خطاباً (عسکر توزک ابتدائنده پترسبورغه داخل اوورز ایمپراطور آلساندرینک حقمند کله جکم) دیوسویلدی . و حزیران افرنجینک یکرم در دنی کونی ایکیوز بیکدن زیاده کنریده عسکر و ماهر جنرالر و مارشالر ایله قوونو جوار ندن نین نهربی چرکن عسکرینه خطاباً ایراد ایلدیکی اتفاقنده بو محاربه یی ایکنچی له محاربه یی دیو اعلان وقارشویه چکدیکی کبی قوونو بلده سنی استیلا ایلدی . ایمپراطور آلساندر ایسه توزک التیسی تاریخیه مورخ اولان اعلان نامه سنده (آرزو کرده من اولان مصالحه نک اتفاقی ایچون جمیع وسائل واسبابه تشیث ایتمشیکن بمقصد منه دسترس اوله میوب فرانسه ایمپراطوری علیهمزه اعلان حر بایلدی قوی و قادر و شاهد حقیقی اولوب حقانیته ذوالانتقام اولان الاهمن استمداد واستغاثه ایمکدن غیری چاره من قالمدی هان قوه موجوده من له دشمنه مقابله اولنه جنی در کاردر ای اهل حر سرلر دین عیسوی یی و وطن و حریتی حفظ و حمایه ایچون مدافعته ایده جکسکنر بنده سرلر ایله برابرم حق تعالی دخی تعدی و تجاوز ایدن کمنه یه اعانه ایتیه جکی اشکار در ) دیو اعلان ایلمشد .

بالاده بیان اولان اسپابدن طولایی انگلتره دولتیه امریقا جمهوری ییتنده رو تما اولان برودت منتج محاربه اوله رق حزیران افرنجینک اون طقوزنده امریق جمهوری انگلتره اولیه اعلان حر بایدوب انگلتره اونک امریقاده واقع فناده ولایته سوق عسکر ایله اهالیسنی عصیانه تشویق ایمباریله برآ و بجز اانگلتره لو و امریقالو ییتنده جنکه مباشرت اولندی بوایسه انگلیز لرک بر مرتبه دها از عاجف موجب اولدی

انگلتره و کلاسندن اک زیاده حریک دوامی طرفداری او لان موسیو دو بر سوالک بوائشاده بر قاتل طرفدن اعدام او نمی دخی انگلتره پولیتیقه سنک تبدلی موجب اولدی مصالحه طرفدارانی قوت بولدی ناپلیونک مطمطم نظری انگلتره لوی صالحه اجبار اولوب احوال مشروحة ایسه تمام فرست ایدی نه چاره که فرانسز ار دولری نین نهرینی تجاوز ایله روسیه نک ایچر و سنه طوغری ایلو و لکده اولدی یغدن ناپلیون بوفر صتدن استفاده ایده مددی . بزینه صدده کاهم .

بروجه بالا ناپلیون نین نهرینی کذار ایتدیکی صردهه فرانسز اردو سنک صول قول قوماندانی او لان مارشال ماقدونالت ایله ناپلیونک او کی او غلی پرنس اوژن یوزاون بیک بوقدیر فرانسز وایتالیا و با ویاره عسا کریله تیلیست طرفدن و ناپلیونک برادری قرال ژروم یتمش بوقدیر بیک و ستفالیه و ساقسو نیا وله عسا کریله اردونک صاغ جناحنه بوله رق اودخی غر و دنو طرفدن نین نهرینی عبور و تجاوز ایلدیلر . بو وجهه نین نهرینی تجاوز ایدن عسکر ک مجموعی در تیوز بیک متتجاوز ایدی . بوندرک کیرو قالان خسته لری الی بیکدن زیاده اولوب کیروده یوز الی بیکه قریب احتیاط عسکری دخی اولدی یغدن ناپلیون اردو سنک من حیث المجموع مقداری آتیوز بیک واردی . بوندن بشمه بر موجب معاهده آوستیا لونک سوق ایلدیکی او تووز بیک عسکریله پرنس شوارد زنیرغ دخی غالیچیان حركت ایله (بره زسوق لتو فسکی ) بلده سنه توجه ایدوب اخیق روسیه نک و وله هما طرفند او زره و تور مازوف ک تحت قومانده سنه بولنان اردو سنکن صاقینه رق پک احتیاط او زره یورردی .

روسیه لونک تریبات و تدابیر حریمه سنه کانجه ناپلیونک قارشو سندن روسیه نک مهیا عسکری ایکیوز الی بیکدن عبارت ایسه ده اسوج ایله عقد ایلمش اولدی یغدن فلانندیاده کی روسیه اردو سی دخی برو طرفه سوق او لمش و شمال طرفدن دخی خیلی روسیه عسا کری کلک او زره بولنیش ایدی . و سالف الذکر تور مازوف فرقه سیله چیچاق و فک تحت قومانده سندن کی طونه اردو سنک مجموعی یوز بیکه بالغ اولوب دولتعلیه ایله عقد مصالحه ایلمش اولدی یغی جهته بوقتی دخی ناپلیونه قارشو اعمال ایده بیله جک و اسو جلو طرفدن دخی بر اردو کوندریله جک ایدی .

واول وقت آلسکاندر ک معیننده مأمورین ملکیه و عسکریه دن رتبه و وظیفه و ملیتیاری مختلف خیلی خاطری صایلور ذوات اولوب بوندر محاربه حقنده رأی و مطالعه جه ایکی فرقه ایدیلر . بر فرقه سی حرکت تجاوزیه طرفداری او له رق روسیه اردو لری ایلو ویه حرکت ایدوبده لهستانی ضبط ایله آلمانیا ایاغه فالدر مق صورتی تنسب ایلدی . دیگر فرقه سی دخی بویله ایلو ویه حرکت دشمنک مسافه جه او غرایه جنی

مشکلاتی تقلیل ایله انک ایشنى تسهیل دیمک او له جغندن بالعکس کیرو چکیلو بده فرانسز لر بیتاب اولدقلرنده او زرلرینه هجوم واقتحام او لمق صورتی تصویب ایلدی . اشبوا ایکنچی صورتنده روسيه مالکتک خیلی یرلری خراب او لمق محذوری درکار ایسه ده نتیجه حربی قازانچق ایچون اک صاغلم برتدیر اولدیغندن آلسکاندر او لمق محذوره اهمیت ویرزمه رک بوصورت ئانیه ی قبول ایله کاکوره برسیلان یاپامسنى معیندە کی اجنبلیردن پروسیالو پوفوخل نام جنرا له احاله ایمکله او دخى روسيه خریطه سنى کوزدن چکوره رک دیونیا و دینیه پر نهر لری خصلریتک طولتمسنه قرار ویردى و دیونیا یاپاسنده دیریسیساتام بلده ده بر استحکاملو اردوكاه انسانی مناسب کوردى آلسکاندر دخى بواردو کاهک انشاسى ایچون ارکان حربیه ضاباطاندن ساردنیالی میشوی دیریسیسایه کوندردى . وجزال پوفوخلک ترتیبی اوزره آلسکاندر ایکی بیوک اردو قوردردى . بری یوز الی بیک نفر دن مرکب او له رق ویلنا بلده سمندە بولنوب مقدمه الجیشی نین سواحاته دك ایلروله مشیدی بواردو بالذات روسيه حربیه ناظری بارقلی دیتولائینک امری التدھ بولنه رق دیونیا نهری خطنی طوته جق و فرانسز لر ایلرولدکه کیرو چکیلرک نهايى دیریسیسآ اردو کاهنے کیروب تحصن ایده جڭ ايمش .

ایکنچی اردو پرنس باقراتیونک تحت قوماندە سندە یوز بیک نفر دن مرکب او له رق مینسق بلده سی جھتندە بولنوب بونك مقدمه الجیشی دخى نین نهرینه قدر یاپامش ایدى بواردو دخى دینیه پر بوندە طولاشه رق و فرانسز لرک او كنه دوشوب صاووشەرق نهايى روسيه لولرک حرکات تعرضیه زمانی کلاد کدە فرانسز اردو سنى آرقە دن اوره جق ايمش وبو ایک اردونك اره سندە واسطە مخابرە اولان سکریبک قراق سواریسى دخى فرانسز لرک اطرافىدە طولاشه رق انلىرى يوره جق ايمش . روسيه نك طونه یاپاسنده عودت ايدن اردو سننک دخى تورمازوف فرقەسى واسطە سیله اشبوا باقراتیون اردو سنه ربط او لمى مقرر ايمش .

آلکساندر بوتدیرلک مملکتچە موجب خلاص او له جغندن اولدیغندن انک پیلاتى امرای عسکریه سننک جزال پوفوخل حقنده خصومتلرى او لمق ایلرلەنن ایشى ده موقع مذا کرده قويه میوب ایجا به کوره پارچە اجرجا ایتدرملک اوزره خفى طوتمشیدی . بناءً علیه اردو لرینه برسردار یعنی باش قوماندان نصب ایمیوب بارقلی دیتولى طرفندن حربیه نظارى صفتیله عساکر اماصر لر ویر دیریلورايدى . و روسيه نك سالف الذکر بیوک اردو سی بوانادە ویلنا بلده سننک اطرافى طوتوب قازاق سواریلرلەنن مرکب برقور دون ایله غر و دنو حوالىستە قدر یاپامش اولان باقراتیون اردو سنه قاوشە یوردى .

فرانسلر لرک برو جه بالا نین نهرینی تجاوز ایتدکاری خبری و یلنا بلده سنه واصل او لدقده ایمپراطور آلساندر هان بیوک اردونک دیریسسا اردوکاهن رجعت ایتدیر لمی ایچون بارقی دیتولی یه امس ویر مکله برابر کندوسی دخی و یلنا دن حرکت ایاه اول طرفه عزیمت ایتدی . بارقی دیتولی همان و یلنا اطرافشده کی فرقه لر رجعت امری ویردی پرس باقر ایتونه دخی دینیه پر اوزرینه چکلمی ایچون تعیمات کوندردی متعاقباً باقر ایتونک بیوک اردو ایاه بر لشمک او زره عجاله مینسق بلده سنه توجه ایلمی دخی آلساندری طرفدن کندوسنه اشعار او نمی شد .

نالبیون ایسه رو سیه خریطه سنه امعان نظر ایتدکده دیونیا ایله دینیه پر نهر لرینک منبع لری اره سندہ کی یکرمی ساعتمان مسافت دن عبارت اولان میدان که براو جنده ویتیسق و دیکر او جنده ایسمولنسق شهر لری واقع در بو میدانک اسکی رو سیه مالکنه کدار ایتمک او زره بر قوه حکمنده او لدیغی کورمش و همان و یلنا ی ضبط ایدوب و بارقی دیتولی اردو سیله باقر ایتون اردو سنک اره سنه کیرو بده بزر بزر ایکیسی دخی پریشان ایتدکدن صکره مو سقوه شهری او زرینه یوریمکی قورمش ایدی . چونکه ایکی آتش اره سنه کیرمک فن حرجه بیوک خطالردن معدود ایکن نالبیون ایکی فرقه نک اره سنه کیرو بده دشمنک قوتی ایکی به بوله رک کمال سرعت ایاه برقه سفی اوروب پریشان ایتدکدن صکر در حال دونوب دیکر فرقه هی دخی پریشان ایلمک مناوره سفی بالدغفات استعمال ایاه مظفر او نمی شد . بناءً علی ذلك نالبیون اول امر ده و یلنا ی ضبط ایتمک او زره حزیران افرنجینک یکرمی بشنده مارشال داو دایله ناپولی قرالی مورای ایلو سوق ایتدی . بونلر رو سیه لولرک برسواری فرقه سیله چار پاشدقدن صکره حزیرانک یکرمی سکز نده و یلنا یه کیدیلر فرداسی نالبیون دخی او رایه و اسل او لدی دیکر فرانسلز فرقه لری دخی سرعت ایاه حرکت ایتدی بو صرده مارشال او دینو فرقه هی برقه سی برقه سیه فرقه سنه تصادف ایدرک براو فرق محابه دن صکره رو سیه لولر رجعت ایتدی .

فرانسلر نقادر سرعت ایاه حرکت ایدرلر ایسه رو سیه لولر دخی او قدر سرعت و برم منظم صورت ایاه رجعت ایدرلر و رجعت ایدرکن چکدکاری یرلرده کی ذخائی یاقارلر و فرون و دکرمن و کوپریلری ییقارلر ایدی . بناءً علیه فرانسلر یور لمغه باشладیلر و واردقلری یرلرده ماکولا ته دائر برشی بوله میوب نهایت طوز سز ات ایاه چکمکه مجبور او لدیلر و بر چونگی کیرو قالوب یولی شاشر دیلر وله لسانی بیلامدکاری جهتله زرهی کیده جکاری نه یا به جقلری کم سنه دن صوروب او کرنه من لر ایدی . و علف بولندی غذدن فرانسلز ار دولرنده کی حیوانات زبون دوشمکله ار دولرک سرعت

ایله حرکتیلرینه مانع اولوردی . هله پرنس اوژن فرقه‌سی لهستانک قوم‌سالیر لرندن چهارک و پاک چوق زحمتلر چندرک کوچ حال ایله نین سواحنه وصول بولمش و معیننده کی باویاره لولرک نصیب یورغون‌نقدن و اسهم‌الدن تاف اویلش و بوائشاده ظهور ایدن شدتلو بوره لردن و یاغور لردن طولایی پاک چوق زحمتلر ایله نین نهرینی کدار ایده بیلمش در . قرال ژروم دخنی غرودنیه کیدر کن یولی اوزرنده کی مملکتیلر غایت خراب و فقیر اولمی حسیله کافه ذخائر و لوازمانی برابر طاشیمه مجبور اولدیغندن نین سواحله وارنجیه‌دک عظیم مشکله اوغرایوب اردوسنده کی حیوانلرک چوغی تاف اویلش و عسکرینه کیرو فالش و کوچ حال ایله حزیرانک او تووزنده غرودنیه واره بیلمشدر . بوره لرک امتدادی حسیله درت کون ظرفنده فرانسلرک سکن بیک حیوانی تلف اوله رق بر چوق عربه‌لر بولارد براگامش ایدی . فرانسز فرقه لرندن و علی‌الخصوص باویاره وایتالیا و هولاند آلایلرندن او تووز قرق بیک نفر مقداری آریلوب طاغیمشلر کیمی اورمانلر ایچنه یاسیلوب یوجیلره صارقندیاپ ایلر و کیمی یول اوزرنده کی قریه‌لری ولیتوانیا اصلزاد کاننک صیفیه‌لرینی غارت و یغما ایدر او لمشلر ایدی .

نایلیون بوحالاتدن خبردار اولدینی حالده اصلا یاس و فتور کستور میوب هان فرون و دکرمن و کوپریلرک انسانه و کیروده قالان عربه و عسکر لرک طوپلائمسنے اقدام ایلدی . و بوجهته اون بش کون قدر وقت غائب ایده جکنی اکلامش ایسه ده ینه تدا بیر سریعه ایله روسیه‌نک قوه عسکریه سنی ایکی یه تقسیم ایلمک امیدندن فارغ اولماشیدی . حالبوکه کیرو فالش اولان قرق بیک عسکرک انجق ایکی اوچ بیک طوبیانه‌لوب باقیسی مملکتی غارت و آلمانیا او لولرک اکثری نینی عبر ایله مملکتیلرینه عودت ایمکده ایدیلر .

ایمپراطور آلسکاندری برصوک تحریبه اولمی و بتون بتون مسؤولیتی اوزرندن آتمق اوزره در میان اولنان و سیله‌لرک بربیی حری منج اسبابدن اویلوب فرانسلر نین خطنه طورمغه راضی اولورلر ایسه دولتین بیننده ظهوره کلش اولان مشکلاتک مکالمه طریقیله حل اولنه سیله‌جکنی بیان ایچون ضبطیه ناظری بلاشوف اقدجه نایلیون نزدینه کوندرمش ایدوکنندن بلاشوف ویلنایه کلوب نایلیون ایله ملاقات ایدی . نایلیون بمحاربه‌نک بروجه بالا مشکلاتی کرکی کی اکلامش ایکن هنوز بخت واقبالنک مساعده‌سنده متعدد اولدیغندن و طالعک انسانه مساعده‌سی برس تبه‌یه قدر اوله بیله‌جکنی دوشونه مدیکنندن بلاشوفک افاداته رد ایله جواب ویردی . او دخنی بر قاج کون مکالمه‌دن صکره صلحک دوام و بقاسی قابل اولیه جغنی جزم ایله هان عودت ایتدی .

نایلیون رو سیه لویه غلبه ایتد کدن صکره له دولتی احیا ایتمک تصور نده اولد یغدن  
له لولری شوق وغیره کتورمک او زره کندوسی دیرسته ایکن ایلچی صفتیله  
موسیو دوبرادی وارشاویا به کوندر مشیدی له لولر بوندن طولای دولتلرینک  
احیاسی امانه دوشمش او لدقنلری حالده نایلیونک برو جه بالا در تیوزیک عسکر له  
نین نهرینی تجاوز ایتدیکی وبو محاربی ایکنچی لهستان محاربی سی تسمیه ایلدیکی  
خبری وارشاویا به واصل اولیجق له لولر شوق وغیره کله رک تجمع ایدن مات  
بحاسنده له دولتک احیاسی ضمتنده لهستانه عائد اولان ولاشلر بر لشیدیرلسنی  
قرار لاشدرمشلر نایلیون نزدینه مخصوص مأمورلر کوندرمشلر . شو حاله نظر  
بتون له لولری ایاغه قالدیروب رو سیه لو علیه نه سلاحان در مق امر سهل ایدی .  
نایلیون ایسه له دولتک صورت تشکیلی حقنده هنوز برقرار قضی ویرمیوب حتی  
کندوسنک بولندیغی لیتوانیا ولایتی لهستانه عائد اولدیغی حالده ای بیله وارشاویا به  
رابط ایمیه رک آیرو جه صورت مخصوص ده اداره ایتدرمکده ایدی بناء علیه  
علی العموم له خلقنک ملتجه سلاحان تماریخی منع ایتد کدن بشقه بوکره وبلنایه وارد  
اولان له مبعوثانه اعتذار سیاقنده آوستراپیوه رعایه شمدیاک له دولتی احیا  
ایده میه جکنی تفهم ایمکله له لولرک امیدلری خیایجه تنزل ایدی . مع ما فیه له لولر  
پونیاتوفسکی کبی بعض بهادر ذواتک قومانده سی التنده اوله رق نایلیونک اردوسنده  
دشمن مورو ثری اولان رو سیه قارشو ابراز غیرت وسالت ایتمشلر در .

فرانس فرقه لری برو جه بالا هپ ویتبسق ایله ایسمولنسق اردوسنده کی میدانه متوجهها  
حرکت ایمکده او لدقنلر ندن فرانسز اردوسنک صاغ جناحی دینیه پره وصول جناحی  
دیونایه ناظر او له جق ایسه ده نایلیون با قراتیون اردوسنک بارقلی دیتولی اردوسیله  
بر لشمسنے مانع اولق ایچون فرانسز اردوسنک صول جناحی یرنده تو قیف ایله  
صاغ جناحی با قراتیون دن مقدم دینیه پره واصل اولق او زره سرعت ایله ایلرو  
حرکت ایتدرمک و مورانک سواریلری رو سیه نک دیونایه طوغزی چکلمکده  
اولان بیوک اردوسنک آرقه سنه طولا شوب ایلرو لیه رک فرانسز اردوسنک صاغ  
وصول جناحی ارمه سنده واسطه مخابره اولق تدیریخی قورمش وا لو جهله  
جنزالزینه تعلمات ویرمش ایدی . بناء علیه مارشال داود فرقه سی حزیران  
افرنجینک او تو زنجی کونی یوله چیقمشیدی قرال ژروم دخی سرعت ایله حرکت  
او زره ایدی . انحق داود و قیله یتیشوبده رو سیه لولرک یولنی کسهمدیکندن بارقلی  
دیتولی اردوسنک فرقه لری بالسهموله طاقم طاقم رجعتمه موفق او ملدریا به داود باری  
با قراتیون اردوسنک یولنی کشمک او زره مینسق بلده سنده توجه ایتمش و تموز

افرخینیک سکز نده بولبلدیه کیرمش ایدی . قرال ژورم دخی عسکرینی طام طام  
غز و دنوندن تحریک ایله باقراتیونک ارقه سنده قوشیدیر ایدی انجق بعد مسافه  
حسیله اکا یتشه مدی ناپلیون ایسه بونی برادرینک تکاسل واهانه حمل و اسناد ایله  
حدتلنه رک انى قوماندانقدن عزل ایله مارشال داود معینه ویردی ژروم دخی  
بوندن من فعل اولمگه بتون بتون اردودن چکیله رک حکمداری اولدینی وستقالیه  
کیتمکه قرار ویردیکندن بوكا دائئداود ایله بینلرنده جریان ایدن مخابر دخی فرانسلره  
برایکی کون غائب ایدردی وارتق باقراتیونک یوانی کسمک فرستی بتون بتون  
فوت اولدی . بونک اوزرینه داود باقراتیونی تعقیدن واژکه رک موخیلو بلده سنہ  
واروب واورادن باقراتیونی قارشو لیوبده دینیه پرک اشاغی طرفلینه اتمعه  
قرار ویردی .

حالبوکه ناپلیون هنوز ویلناده ایکن آلدینی خبرلره نظرآ دولتعیله نک روسيه لو ایله  
عقد مصالحه ایلدیکی واسوچ دولتیک روسيه اتفاقی دائره سنده قالدینی میدانه  
چیقمشدرا . شو حاله کوره چیچاقوف اردوسی تورمازو ف اردوسیله برلشه رک آرقه  
یقیندہ فرانسلره صاغ طرفه چیقه کلمری واسوچلو طرفدن فرانسلره کوره  
طرفه بر ارد و سوق اولينویرمسی ملحوظ ایدی . اسودجه کی روسيه وانکلترا  
ایلچیلری بر معاهده اتفاق یامعه اقدبجه مرخص قیلمش اولدقلرندن اسوچ  
ولی عهدی واسطه سیله برلشوب بالکالمه روسيه وانکلترا دولتی بینندہ تدافعی  
و تجاوزی اوله رق بو انداده تنظیم ایلدکاری عهد نامه اتفاق دخی تموز افرخینیک  
اون سکز نده امضنا او لمنشدرا وانکلترا لو نک توسعیله متعاقباً روسيه وايران دولتی  
بینندہ دخی باب مکالمه کشاد اولن رق روسيه لو نک اول طرفه دخی غالبه سی بعض  
مرتبه تحفیف قیلمشدر .

ایشته حال بوم کزده ایکن ناپلیون اردوسنک قسم اعظمی ایله دیریسسا ارد دوکاهنی  
حصر و احاطه ایدو بدہ روسیلرک متخدی اولان رجعت اصوله برنهايت ویرمک  
اووزره طام طام دیونیا اوزرینه سوق عسکره باشладی . و شواله کوره احتیاط  
اردوسنک دخی ایلرولمسی لازم کلکله برلیندہ مارشال و یقتور معینتدہ کی احتیاط  
اردوسنک دانسقه یه قدر ایلرولمسی و فرانسے حدودنده مارشال اوژرو قوماندہ سنده  
بولنان اردونک برلینه کیرمسنی و فرانسے ده مجدداً ترتیب اولنان آلایلرک اوژرو  
اردوسی یرینه کجه رک حدود اوزرنده موقع طوتملرینی امر ایلدی . و تموز  
افرخینیک اون یدنچی کونی ویلاندن قالقوب اون سکز نجی کونی (غولوبوقه)  
بلده سنہ واردی . روسیلر کیرو چکلاد کارنده کوپر یلری ییقمش اولدقلرندن

و نمایکت ذاتاً باتفاق و اورماناق اولدیغندن یولارده پک چوق عربه و نفرات قالمش او لدیغنى و کوپریلرک انسانسنه مأمور او لان فرقه عسکری يەنك پک زیاده زحمت چكمده اولدقلرینی رأی العین کوردى . مع ما فيه بالذات معینتىدە کی عسکرلر مقدارى يوز طقسان بيك بالغ او لدیغندن بوقوت ايله بارقلى ديتولى از دوسنی احاطه ايله آرقه سنى كىھ بىلە جىكى جزم ايمكلاه همان يوروپىش ايمك او زره بىولە طوپلرک ورودىنه منتظر ايدي .

بو ائنادە پرنس باقر اتیون مو خيلو بىلە سىنه وارمۇ او زره اىكىن مارشال داود آندن اول بو بىلدە يە كىرمىش او لدیغندن تموز افرنجىنڭ يېكىمى او چىنجى كونى واقع او لان محاربە لرنەدە فرانسزلىرى بىلە روسلرلە درت بىك تلفاتى او لە رق فرانسزلىر غال كىش ايسە دە روسلر دخى يۈلىلە رجعت ايدە بىلدە كارنەن دەرتق باقر اتیون از دوسنەك بارقلى ديتولى اردوسيله بىر لىشمەنە ئامانت او ائنە مېھ جىنى اكلاشىمىشدر . يە تموزك يېكىمى او چىندە ناپليون دخى بارقلى ديتولى اردوسنە خەر جەتنى كىسىمك او زره ديوپىسا نهرىنى تجاوز ايمك تصور نە كىن روسييە اركان حربىيە سىنە و قوبۇلان تېدلات محاربە پىلاتى بىتون بىتون دەكتەر مىشدر .

شوپىاه كە: بارقلى ديتولى اردوسنە ديريسسا استحڪامەن چىكلەمىدىن طولانى روسيي امرا و ضابطانىنگ هەر طبقە سى ناخوشى نود قالدى . بر طافى فرانسزلىك او كىندن قاچىق روسييەنگ ناموستە طوقۇنور ديو اعتراض ايلە و فن حر بە آشنا او لان طە دخى ديريسسا اردو كاھنەك تحفظە او يېرىمىيە جىكى سوپىلە و جىزال پۇفو خالك پىلانىدە نوبنو ظھورە كلان خطالرى ميدانە قورلۇر ايدي . بو وجهماه اردو دە تحدث ايدىن ھىجان افكار كوندن كونە تزايد ايدىك لاقدى ايمپراطور آلساندراك شىخىنە انتقال ايمكە باشلادى . اردونك امرا ادارە و قوماندەسى بىر مقتدر و امین جىزالك يەندە بولە رق فن حر بە آشنا او لىيان بىر حكمدارك نفوذىن قور تامى لازىمەر . سرا يەلە مخصوص او لان مداھنە اصولى اردو لر دخى جىريان ايدە جىك او لورسە حر بىك نىتىجە سى مەلۇبىت و پەيشاناق او لور . الحاصل آلساندراك اردو دە بولۇنى جائز دىكىلەر یولالو سۆزلىر چوغالدى . بۇنىڭ او زرىنە اصلزادكان طاقىيە وكلا او كە اياق او لە رق جىزال پۇفو خالك ياتش او لىينى پىلانك ترکى و ديريسسا اردو كاھنەك رفى و آلساندراك اردو يېرىدىلىرى بىر مقتدر قوماندانە حالە و تودىع ايلە پايتىخە عودت ايمىسى حقىنە عسکرلە افكار و آرزوپىنى ناز كانه آلساندراك عرض ايمكە قرار و يېرىدىلىر . واچىلەن دەن بىرقاچى آلساندراك تحریراً و شفافاً كىندوسى اردو قوماندە سىنە بولۇقىدىن ايسە مجدداً بىر قوە عسکر يە تداركىلە مشغۇل او لىسى

امدر زیرا فرانسلرہ قارشو مظفر اولہ بیامک ایچون برائیکی اردو دھا جمع و تشکیل  
ایامک الزمدر بوایسہ روسلاٹ ایپر اطوروہ اولان فوق العادہ محبت و صداقتیاری  
اقضا نسیجہ کندو سنک باشلو جہ شہر لری اولان و یتبسق واسمو انسق و موسقوہ  
و پرسپور غی طولا شو بده اهالی بی تشویق ایتسلیہ اولہ بیلور واردونک دیریسسا  
اردو کاہنہ قانون قلمی پریشانگی موجب اولہ جغدن و یتبسق او زرینہ چکامسی  
و باقر ایون فرقہ سیلہ بر لشمی لازم در دیو اخطار ایتدیلر . بونک او زرینہ  
ایپر اطورو آلساندر در حال بر دیوان حرب تشکیل ایله اخطرات مشرووحی موضع  
مذاکرہ یہ قویدی دیوان حرب بده با خطار ایک موافق حال و مصالحت اولدینی اتفاق  
آرا ایله قبول اولندی . آلساندر دخی بوقاری قبول ایله دیریسسا اردو کاہنک  
رفعہ موافقت ایتدی و عموم قوماندانگی سر عسکر صفتیہ بارقلی دیتو لی یہ حوالہ  
ایدرک کندو سی اهالی بی تشویق ایتمک او زرہ مسقونہ یہ کیتیڈی . جنزال پوفو خل  
ایله دیکر ضابطان اجنیبیه دخی پرسپور غه عودت ایلدیلر آلساندر کبی دنیانک  
اک مستبد و مستقل بر حکمداری اصلزادکان و وکلا سنک اخطرات مہمانہ سنہ سرفرو  
ایتمک تعجب و تحسینہ شایان بر کیفیت درکہ بونکہ زیر دہ بیان اولنه جنی و جھملہ  
کندی دولتک سلامت و سعادتہ و فرانسلرک نکبت و فلاکتہ سبب اولمشدر .  
بارقلی دیتو لی بر مقتدر جنزال اولوب قوماندہ دینه الدینی کی ایسمو انسق طرفندن  
ورودی مامول اولان باقر ایون اردو سیلہ بر لشمک و دیوینا ایله دینیہ پاره سنده کی  
میدانی طوطوب مسقونہ یوانی سد ایامک او زرہ همان دیریسسا اردو کاہنی ترک  
و تخلیہ ایله و یتبسقہ چکامکہ قرار ویردی . و پرسپور غ یوانی محافظہ ایچون  
دیوینانک اشاغی طرفندہ یعنی پولو سق ایله ریغہ اردسنده بر فرقہ بر اقدی واکرچہ  
بو فرقہ یکرمی بشیمک نفر دن عبارت ایسہدہ فنلاندیا دن کاہ جک اردو ایله شمال  
جهتمند کاہ جک احتیاط عسکری بو فرقہ یہ ملتحق اولہ جغدن بوجہتندہ دخی  
بر بیولار دو تشکل ایدرک بونکہ هم پرسپور غ یولی او زرندہ بولنان ریغہ قلعہ می  
محافظہ اولنه حق و همیدہ فرانسلرک صول جناحی حال تبلکدہ بوانہ حق ایدی .  
بو صرہ ده طو نہ یالی سمند کلکدہ اولان رو سیہ اردو سی فرانسلرک صاغ جناحی  
مخاطره حالندہ بولندر جحق ایدی . ایشته بارقلی دیتو لی بو وجہله تریتیانی قوردقدن  
صکرہ ہموز افرنجیں اون طقوزندن یکرمی ایکیسہ قدر بلا مانع دیوینانک ایکی  
یقہ سنندن کیرو چکلادی .

نایلیون روسلاٹ بوجر کتلر ندن خبر الدینی کی مطالعہ لری نہ اولدینی کشف  
ایلدیسہ ده کندو سنک تریتیانی شاشمش اولدین یغدن شو حالہ کورہ ارتق بارقلی دیتو لی

ایله باقراتیون اردولرینک ارسنه کیروبدایکیسینیده بزر بزر پریشان ایده بیله جکنی  
مطالعه ایله هان اردولری سرعت ایله ایلوو حرکت ایدیردی . بوصردہ روسيه  
و فرانز اردولرینک چوک قطعه لری یکدیگرہ تصادف ایله چارپشدیلر ایسه ده  
بارقی دیتو لی کال بصیرت و انتباھ او زره رجعته دوام ایندی . ناپلیون دخی اکا  
یتشه میه جکنی جزم ایلدی و طبیعت ملکتک رسولره معین قوی اوله چغنه آز وقت  
ظرفده اکلامغه باشладی . روسيه قوماندانلری ایسه ملکتترینک حال و طبیعتی  
رعنا بیلدکار ندن ناپلیون ایله بر بیوک محاربه یه کیریشمیوب رفتہ رفتہ انى ملکتک  
ایچر و سنه طوغری چکمک سعی ایدرلر دی .

تموز افرنجینک یکرمی سکزنجی کونی ناپلیون ویتبسق بلده سنه کیردی وانده برمدت  
اقامته قرار ویردی . اوراده اردولری یوقلامه ایستردی کوردی که اردهه و قوع  
بولان محاربه لرده عسکرینک مقدار تلفانی الی یدی بیکدن عبارت ایکن اردولرینک  
نقضانی یوزالی بیکی تجاوز ایدیور . اسبابی تفیش او لندقده دول متفقه عساکرینک  
فرصت بولدجه فرار ایمکده اولدقفری وهوالر کوندوز غایت صیحاق و کیجه پاک  
سرین اولدیغندن وصولک فنالغندن و چوچ کره عسکر امک بوله میوب یالکزان  
ایله علی الخصوص طوموز ایله بسلنديکندن طولانی بر چوچ خسته لکار تحدت  
ایدرک خسته خانه لر مملو اولوب بر طرفدن دخی کلی تلفات و قوع بولقدہ اولدینی  
و تموزک اون بشنندن یکرمی یدیسنے قدر علی التوالی یاغمورلر یاغوب یولار ایسه غایت  
انتظامی اولدیغندن وقطع اولنان مسافه نک او زو ناغندن ناشی عسکر بیتاب اوله رق  
بر چوچ نفراتک یولار ده قالدینی اکلاشادی و نین نهرینی تجاوز زیدن فرانز اردو سنک  
مقدار نفراتی در تیوز بیکی متباوز ایکن بوكره ایکیوزالی پش بیکه قدر تنزل ایستدیکی  
معلوم اولدی ناپلیونی پاک زیاده تلاش الدی . استیلا اولنان ممالک جسامتی و مسافه لرک  
او زاقنی ویولارک بوزو قانی ایلووده بر بلا کتیره بیله جکی مطالعه سیله فرانز  
اردو سنده کی ضابطان و نقرات هپ متأمر واندیشه ناک اوله رق آرتق ویتبسق بلده سی  
مرکز اتخاذ اولنو بدہ ایلوویه حرکتند فراغت او لفق آرزوسنده ایدیلر .

ناپلیون دخی بر آرالق لهستاندہ قشنگه مقصوود نده بولندیسنه ده حرص شان و آرزوی  
انتقام کندو سنه غلبه ایدرک شان و نفوذ عسکری سنه شایان اوله جق صورتده بر بیوک  
مخلفیت قازانق او زرہ موسقوه او زریمه یوریمک سودا سنده کندو سنه الهمدی .  
بو ائماده فرانز اردو سنک صول جناحندہ بولنان پروسیا لو وله لو عسکر لرند من کب  
اولان مارشال ماقدو نالت فرقه سی قورلاندہ ولا یتنی کاملاً استیلا ایستدیکی کبی مارشال  
او دینو فرقه سی دخی دونابورغ و دیریسسا پولو تسقندن مرور ایله خیلی ایلو و لش

ایسدهه اولطر فده کی روسيه اردوسي ايله لدی المحاربه رجعته مجبور اوله رق پولو تسقه  
قدره کيرو چکلمشدر .

يشه بوآشاده فرانسز اردوستك صاغ جناحنده دخی موجب تلاش اوله حق بعض  
وقوعات ظهوره کلشدر .

شویله که : ناپلیونک ویتسقه دخول ایندیکی کونلر جزال تورمازو فرانسز لرک  
خط رجعتی تهلكدیه دوشورمک اوزره معینده کی قرق بیک نفر ايله ايلرویه  
حرکت ایدرک مقدمه الجیش اولان قازاقلرک بعثة قوپرین بلده سی او زینه یور ویوب  
اوراده بولنان برایکی بیک ساقسو نیالوی ائتلاف و اتحاد ایتمری اول حوالی اهالیسته  
دهشت ویرمش ووارشاویا غران دوقلنه خوف وتلاشه دوشورمش ایدی .

بونک اوزرینه ناپلیون آوستريا قوماندانی اولان شورادز نبرغی تورمازو ف اوزرینه  
مامور ایدوب وارشاویا محافظه سنه مامور اولان جزال رینیه دخی انک معینه  
ویره رک صاغ جناحی تامین ایندیکی کبی مارشال اودینویه اون اوج بیک باو یاره  
عساکری ايله امداد ایدرک صول جناحه دخی تقویت ویردی . و بعده ایسمولنسق  
بلده سی ضبط ايله روساری صول جناحندن اوروبده خط رجعملیه کشمک تدبیری  
قوردی .

حالبوکه پرس باقر اتیون قرق بشیک نفر له ایسمولنسق طرفنه بارقلی دیتولی  
اردوسیله برشوب موجود معینلری یوز قرق بیک نفر راده سنه بالغ اوله رق اسباب  
تحفظه تشیت ایتمشلر ایدی .

اغستوس افرنجینک اون برنده فرانسز لایلو و حرکت ايله اون آتیسمنده ایسمولنسق  
بلده سی پیشکاهنه واصل اولدیلر فرداسی برخونریز انه محاربه واقع اوله اخشامه  
قدر سوردي طرفیندن کلی تلفات و قوع بولدي نهايت اخشم ایریشوب جنکه فیصل  
ویردی کیجه روسار ایسمولنسق بلده سی احراف و اتحاد ايله صاو شدیلر فرانسز لر  
دخی اندرک ارقه لرینه دوشدیلر . و موضع متعدده ده روساره ایرشدیلر یکدیکریله  
چار پشدیلر علی الخصوص نی فرقه سی بالذات بارقلی دیتولی ايله تصادف ایدرک  
اور شدیلر . شویله که : ایکی کون متد اولان محاربه لرنده طرفیندن یدیشر بیک  
قدر تلفات و قوع بولدي لکن فرانسز لرینه روسارک رجعته مانع اوله مدیلر .

ناپلیون بوصور تاه دخی نائل امل اوله مدیغندن متأثر و متأسف اوله رق حرکت  
تجاوزیه سنه دوام ایتمکی لازم کاور یوخسه لیتوانیاده قشله مقیم مناسب اولور  
بالمطالعه شقیندن برینی ترجیح ایتمک اوزره اوج درت کون ایسمولنسقده آرام و اقامه  
ایلدیکی اشاده جنالری ايله لدی الاستشاره اکثری آرتق ایلو ویه حرکتند و از چکمک

رأيشه بولنسلر ايسه ده بواسناده اطرافدن کلان مساعد و موافق خبرلر کندوسی آلداتدی بوجهته او دخی موسقوه شهرینی ضبط ایدوبده موسم شتای او را ده چورمک و بوصور تله آلساندری صالحه مجبور ايلمک فکر نده دوام ایتدی چونکه جنزال رینه شوارد زبیرغ ایله برلشوب روسلرک او زرینه هجوم و آگستوس افرنجینک اون ایکیسنه واقع اولان محاربه ده غلبه ایدرک جنزال تورمازو في رجعته مجبور ايلمک اولدقار ندن فرانسز اردوسنک صاغ جناحی تحت امنیته کیرمش اولدی . دیونیا طرفه کنجه مارشال او دینو ایلر و ایوب اکرچه و یخسین نام روسيه جنزالک مدافعه سی او زرینه او دینو یه رجعته مجبور او لش ایسه ده آخر جه یاره لئه رک قوماندیه ترک ايلمکی او زرینه یرينه قائم اولان جنزال سنسر کمال شجاعت ایله روسلرک او زرینه هجوم و شهر مرقومک اون سکرنده واقع اولان پلوتسق محاربه سنه غلبه ایدرک روسلر بر چوق مهمات ایله اون درت طوب و بیک بشیوز اسیر بر اغوب واوج بیک قدر تلفات ویروب رجعته مجبور او لمشلر ایدی .  
نایلیون بوجردن پک زیاده منون اولوب حتی جنزال سنسره مارشالاق رتبه سی ویردی . و بوصور تله فرانسز اردوسنک صاغ جناحی کبی صول جناحی دخی تحت امنیته کیردی . فرانسز اردوسنک مقدمه الجیشی اولان مورا و داود فرقه لری دخی بواسناده ایلر و حرکت ایدوب انجق روسلر کمال انتظام او زره کیرو چکلمکله بر ابریول او زرنده کی موقع علی طو تقدیه اولدقار ندن فرانسز لر هیچ بر موقعی محاربه سز ضبط ایده مزر لردی .

روسيه ضابطان و نفراتی ايسه بولیه بلا محاربه رجعت او لمقدن طولایی شکایت ایتمکده اولدقار ندن بارقلی دیتولی عسکر ک بو شکایته تحمل ایده میوب کندي پیلانته منافی اوله رق فرانسز لر ایله بر محاربیه قرار ویرمش و بر مناسب موقع کوزدرک حرکتی آخر لادرمش ایدی .

روسلرک روش حال و حرکتلر ندن بولیه بر محاربه نیتیده اولدقاری اکلاشیلوب نایلیونک املي دخی بوندن عبارت او میله آرتق بر شیئه باقیوب و دور اندیش جنزالارینک اخطاراته قولاق اصمیوب هان آگستوس افرنجینک یکرمی در دنچی کونی ایسمولنسق دن حرکت ایله ایلول افرنجینک بر تجی کونی غیرایه وصول بوله رق اوراده اردو قوردی .

ویتسقده ایکن نایلیونک معینده کی اردونک موجودی یوز یتمش بیکه بالغ اولور ایکن اولو قدنبرو آزاله رق یوز قرق بشیکه تنزل ایتشیدی فقط بونلر هپ سچمه عسکر اولدینگدن بر بیوک قوت ایدی .

آلکساندر ایسه بروجه بالا اردومندن مفارقت ایله موسمقوه یه واردقده اصلزادکان و تجارت کروهی تشویق ایمکله جمله سی غیره کلهرک اصلزادکان اون نفوسدہ بر عسکر اعطاینه قرار ویردکاری کبی تجارت دخی کایتلوا اعانته نقدیه یه قیام ایلمش او لدقلنندن یالکن موسقوه ایالتندن سکسان بیک نفر تجمع ایتدیریله جکی ماؤل او نقده ایدی . بعد آلکساندر پترس-بورغه واردی اوراده کی اصلزادکان کروهی حریک دوامی حقنده دها زیاده شدت کوستردی . و روسلرک سلامتی بارقلی دیتولینک اتخاذ ایلدیکی رجعت اصولنده ایسنه ده اهالی و عسکرده زیاده حدت و حرارت پیدا او لدیغنه مبنی علی العموم روسلر بارقلی دیتولینک حرکات احتیاط-کاری و اطوار تردد شعار یسني تقبیح ایدرک بو بابه اولان شکایتلری نهایت درجه یه واردی . چاره سز بارقلی دیتولی افکار عمومیه یه فدا ایمک لازم کلدي و جنزال سواروفک حرب ارقداشی اولان قوطوزوف باش قوماندان اولدی . اشبو قوطوزوف اوسترلیج محابه سی غیب ایتديرن و اقدمجه طونه اردو سی قوماندانلغندن منفصل اولان یک چشم بر جنزال ایدی فقط تعصی جهتیله عامه نک توجهنه مظہر اولمیله عموم قوماندانی نصب ایدلدى . قوتوزوف روسيه اهالیسی نزدنه مقبول و معتمبر او لدیغندن او باش قوماندان اولدینی کبی جمله سی فرانسلر حقدنده انکله شریک خصومت او هرق فرانسلر یاقلاشد بخه اندر قریه لرینی کندوالاریه احرار و یاخچه لرینی تخریب ایدرک فراز ایدرا او لدقلنندن فرانسلر چکداری یرلری هپ چول او غر ادقلنری کویلری بریعن کول بولور لر و بوجهته و حشت و مشکانه دو چارا او لور لر ایدی . فقط قوتوزوف دخی روسلر عنده مقدس عد اولان موسقوه شهرینی دشمن الله دوشوره جلت او لو رسه شهر تی غیب ایده جکنی مطالعه ایدرک رجعت ایدوب کیدر کن موسقوه شهرینه یکرمی فرسخ مسافه می اولان بورودینو قریه سنده تو قف ایدرک اوراده فرانسلر ایله بر شدتلو محاربه ایمک او زره طایه و متریسلر انشاسیله لازم کلان تپه لری طوتدی و فن حربه توفیقاً یوز قرق بیک نفره بالغ اولان اردو سی تعیه ایتدی . بو اردو ایکی فرقه یه منقسم اولوب بری بارقلی دیتولینک و دیکری پرنس باقر ایونک تحت قومانده لرنده ایدی .

ایلول افرنجینک او چنه قدر هوالر پاک فنا کیتیدیکنندن ناپلیون غیر اراده اقامته مجبور او لدی و یولارده چکیلان تعب و مشقتلدن طولای ضباطان و نفرات پاک زیاده شکایت ایمکده او لدیغندن ایلرو یه حرکتند و از چکوبده ایسمول انسقه عودتی قور دی . لکن شهر مرقومک در دنجی کونی بخته هوا آچل دیغندن تبدیل افکار ایله ینه ایلرو حرکت ایدرک شهر مرقومک بشنبجی کونی بورودینو قریه می پیشکاهن واردی

واول امرده بر طایه نک ضبطه لزوم کوردی . بونک او زرینه واقع اولان محاربه ده فرانسلردن درت بش بیک و روسلردن یدی سکن بیک قدر تلفات و قوع بوله رق نهایت اخشامه طوغری فرانسلر عسکری مظفرانه طایه یه کیردی . ویارینکی کونی طرفین ترتیبات حر بیهی سفی مطالعه و میدان حر بی معاينة ایله چوردی . فرداسی یعنی ایلول افرنجینک یدنخی کونی علی الصباح اویله قانلو شدتلو بر محاربیه باشلاندیکه توارینخنده مثلی کورلاماشدر . فرانسلر لک در تیوز قطعه اعلی طوبه اولوب کاهه لری یاغورکی یاغدیر رلردى روسلر لک طوبه ایله آز و دون ایسه ده محافظه وطن او غورنده کله لره کوکس کروب دیوارکی طور رلردى . ایشته موسقوه محاربی دیومشهور اولان محاربه بودر که اول کون اخشامه قدر متند اولدی . طرفینک تاب و تواتی کسلدی . نهایت میدان محاربه فرانسلر النده قالدی . لکن روسيه اردویی دخی تعقیب او لمقسزین کیرو چکلادی .

بو محاربده فرانسلر لک اون بیک قدر تلفاتی ویکر می بر بیک نفر مجر و حلمی و روسيه بوله لک ایکی مثلی یعنی التمش بیک قدر تلف و مجر و حلمی و قوع بولمش و صوغوقدن و آچلقدن و با قسر لقادن ناشی مجر و حلمک هان هپسی تلف او لم بش ایدی . و فرانسلر لک ورق یدی جزایله او توز یدی میرا لای کیمی تلف کیمی مجر وح اولدی یعنی کی روسيه امرای عسکریه سنه دخی او لقدر تلف و مجر وح و قوعه کلش و مارشال داود آغره یاره لندیکی کی روسيه قوماندانلر ندن سالف الذکر پرنس باقر اتیون دخی میدان حر بده مقتول اولوب قالمش ایدی .

بعده فرانسلر موسقوه او زرینه توجه ایتدکده قوتوزوف بر دیوان حرب تشکیل ایله لدی الاستشاره روسيه اردو سنه نک حال حاضریله موسقوه شهرینی محافظه ایده میه جکنندن کیرو چکلمسنه قرار ویرلدی . و بوقرار موسقوه والیسی روستو بشینه بیلدر لدی . روستو بشین ایسه بویله روسلر عنده محترم و عتیق بر پایتهنک بلا محاربه دشمنه تسليمی تصوریله پک زیاده متأثر و متألم اولدی . همان کیمسه میه طاشمش مقسزین موسقوه شهرینی دخی برعین کول او له رق فرانسلر لک النده بر اتفاقی قوردی فقط بو تصویرینی مکتوم طو ترق در حال اهانی یه شهردن چیقوب کیتملری ایچون امر ویردی و قو ناغنده پک چوق اشیا و اجزای ملتهبه تجمع ایتدردی جبسخانه لری آچدردی بـانـگـه بـندـلـرـی چیقاردی انله فرانسلر لک دخولندهن صکره خفیه شهری آتشه ویرملرینی امر ایتدی بعده درون شهرده نقدر طلومبا وار ایسه جمله سفی او کنه قاتدی و همان شهردن چیقوب کیتیدی .

ایلو افرنجینک اون در دخی کونی فرانسلر لک اعلی البسه لریله ملبس اولدقلاری

و هر شیئی بول بول بول بول میگردیده بولند قاری حالت موسقووه شهرینه داخل اولدیلر و درون شهر ده خیاییجه مأکولات و مشروبات و اشیای ساره بولدیلر لکن بتون اسلز ادکان و اغذیا صاووشوب بعض عجزه کروهندن بشقه شهر ده کمـنه قلامامش اولدیغندن بوتهالق فرانسـلره زیاده سـیله و حشت ویردی . ناپلیون ایـسه اـسـکـی روسـیـه چـارـلـیـه مـخـصـوـصـ اـولـانـ مشـهـورـ قـرـمانـ سـرـایـهـ قـونـدـیـ وـعـسـکـرـیـ مـحـلاـتـهـ یـرـاـشـهـ دـرـدـیـ وـآـرـتـقـ مـحـارـبـهـ بـتـدـیـ رـوـسـیـهـ لـوـ مـجـبـورـاـ صـلـحـهـ طـالـبـ اـولـورـ زـعـمـنـدـهـ بـوـانـورـدـیـ . حـالـبـوـ کـهـ فـرـدـاسـیـ دـرـونـ شـهـرـدـهـ بـرـ اـیـکـیـ یـرـدنـ حـرـیـقـ ظـهـورـ اـیـتدـیـ طـلـوـمـبـهـ وـسـائـرـ اـدـوـاتـ اـطـفـائـیـهـ بـولـنـدـیـغـنـدـنـ حـرـیـقـ کـاطـفـاسـیـ قـابـلـ اـولـهـمـدـیـ فـرـانـسـ یـعـسـاـکـرـیـ هـاـنـ خـانـهـلـرـ دـخـولـ اـیـهـ یـغـمـایـهـ قـوـیـوـلـدـیـلـرـ وـکـلـیـاـ دـائـرـهـ اـنـضـابـ وـاـنـظـامـدـنـ چـیـقـدـیـلـرـ مـعـ مـافـیـهـ بـوـجـهـلـهـ یـانـفـینـ ظـهـورـیـ بـرـ نـوـعـ قـضـایـهـ جـلـ اـولـهـ یـورـدـیـ کـیـجـهـ اـیـشـکـ رـنـکـ دـکـشـدـیـ . شـوـیـلـهـ کـهـ : مـلـکـتـکـ هـرـ طـرـفـنـدـنـ آـنـشـلـرـ قـایـنـاـمـهـ باـشـلـادـیـ وـبـوـصـرـهـ دـخـهـورـهـ کـلـانـ فـوـقـعـالـادـهـ شـدـتـلـوـ رـوـزـکـارـ سـیـلـیـهـ شـهـرـکـ هـرـ طـرـفـنـیـ عـلـوـلـ قـاـپـلـادـیـ فـرـانـسـلـرـ بـوـصـرـهـ دـهـ شـهـرـهـ دـهـ شـهـرـ آـتـشـ وـیـرـنـ جـانـیـلـرـدـنـ بـرـ قـاـچـنـیـ الـهـ کـچـورـدـیـلـرـ رـوـسـتوـ بـشـینـکـ تـرـتـیـنـهـ وـاقـفـ اـولـدـیـلـرـ . وـآـشـیـ باـصـدـرـمـقـ دـائـرـهـ اـمـکـانـدـنـ چـیـقـمـعـهـ هـاـنـ تـخـالـیـصـ نـفـسـ اـیـچـوـنـ خـارـجـ شـهـرـهـ اوـغـرـادـیـلـرـ نـاـپـلـیـوـنـ دـخـیـ مـوـسـقـوـهـیـ بـرـ سـاعـتـ مـسـافـهـسـیـ اـولـانـ پـتـرـوـفـسـقـوـ نـامـ یـازـلـقـ سـرـایـهـ وـارـوـبـ اوـرـادـهـ بـارـنـدـیـ . حـرـیـقـ درـتـ کـوـنـ مـتـدـ اـولـدـیـ شـهـرـکـ اـکـثـرـ اـبـنـیـهـیـ اـخـشـابـ اوـلـمـلـهـ چـوـغـیـ یـانـدـیـ پـکـ آـزـیـ قـالـدـیـ نـهـایـتـ رـوـزـکـارـ کـسـلـدـیـ حـرـیـقـ دـخـیـ طـبـیـعـیـلـهـ سـوـنـدـیـ . خـاصـهـ عـسـکـرـیـنـکـ اـقـدـامـیـهـ قـرـمانـ سـرـایـیـ قـوـرـتـلـمـشـ اـولـدـیـغـنـدـنـ اـیـلـوـلـاـکـ اوـنـ طـقـوـزـنـدـهـ نـاـپـلـیـوـنـ دـوـنـوـبـ مـوـسـقـوـهـیـ کـلـدـیـ وـبـوـ وـقـعـهـ هـوـلـنـاـکـ فـرـانـسـلـرـ وـیرـدـیـ دـهـشتـ اوـزـرـیـهـ وـوـسـقـوـهـ دـهـ قـشـهـمـقـ یـاخـودـ رـجـعـتـ اـیـلـمـکـ اـمـنـدـهـ هـتـرـدـ قـالـدـیـ . وـبـوـصـرـهـ دـهـ طـلـبـ مـصـالـحـ ضـمـنـدـهـ پـتـسـبـوـرـغـ خـبـرـلـرـ کـوـنـدـرـوـبـ کـلـهـ جـلـکـ جـوـاـبـهـ مـنـتـظـرـ اـولـدـیـ .

روسـیـهـلـوـ اـیـسـهـ اـمـارـ وقتـ اـیـهـ صـوـغـوـقـلـرـ باـصـوـبـدـهـ فـرـانـسـلـرـ ضـعـیـفـ دـوـشـدـکـدـنـ صـکـرـهـ اوـزـرـلـیـهـ چـوـلـلـانـمـقـ غـرـضـیـلـهـ بـدـایـتـ اـمـرـدـهـ صـلـیـحـهـ مـیـلـ وـآـرـزوـ کـوـسـتـرـدـیـ . نـاـپـلـیـوـنـ دـخـیـ رـوـسـیـهـلـوـنـکـ بـوـخـدـعـهـ سـنـیـ تـفـرـسـ اـیـدـهـمـیـوـبـ هـاـنـ کـیـرـوـیـهـ عـوـدـتـ لـازـمـ اـیـکـنـ مـوـسـقـوـدـهـ بـیـهـوـدـهـ اـمـارـ اوـقـاتـ اـیـلـرـدـیـ . رـوـسـیـهـ اـرـدـوـسـنـهـ کـلـنـجـهـ جـنـرـالـ قـوـتـوـزـوـفـ نـهـ یـاـهـ جـغـیـ بـیـلـمـیـوـبـ مـوـسـقـوـهـ حـوـالـیـسـنـدـهـ طـوـلـاـشـمـقـدـهـ اـیـکـنـ اوـزـاـقـدـنـ مـوـسـقـوـهـ حـرـیـقـیـ کـوـرـدـیـ وـبـوـ حـرـیـقـ فـرـانـسـلـرـهـ مـحـمـولـ اوـلـهـرـقـ روـسـلـرـیـ فـوـقـعـالـادـهـ حـدـتـنـدـرـدـیـ . قـوـتـوـزـوـفـ دـخـیـ هـاـنـ فـرـانـسـلـرـکـ صـاغـ طـرـفـنـدـنـ خـطـ رـجـعـتـلـیـخـیـ کـسـمـکـهـ قـرـارـ وـیرـدـیـ وـیـتـشـیـلـیـکـ عـسـکـرـلـهـ اـیـسـمـوـلـنـسـقـ طـرـفـهـ حـرـکـتـ اـیـدـوـبـ مـقـدـمـةـ

الجيشی اولان بر قازاق فرقه‌سی فرانسلرک ایسمولنسقدن موسقووه‌یه کلکیده اولان  
بر قافله‌سی اوردی .

بو کیفیت فرانسلری خیلی خیلی تلاشه دوشوردی . و نایابیون خط رجعتی  
تامین ایچون کیرویه اوچ فرقه عسکر کوندردی . واشبو فرانسلر فرقه‌لری  
قوتوزوف اردوسنک موقعیت بولدیلر ایسمده قوتوزوف صوغولرک کسب شدت  
ایلسنه انتظار ایله محابه‌دن چکینه‌رک تحفظی حرکت ایدردی .

بو اشاده امپراتور آلماندر پتسبورغده کیجهی کوندوزه قاتوب فرانسلرک  
حقنده کله بیلمک ایچون لازم کلان اسبابک استحضاریه صرف ذهن ایلدی .  
فنلاندیاده کی عساکرینک ویخنستین فرقه‌سیله بر اشمک اوزره رینه طرفه نقلیله  
بو فرقه‌نک التمن بیک نفره ابلاغ ایدلیسی و چیچاقوفک سریعاً ولهینا اوزینه  
یوریوب واوراده کی تورمازوف اردوسنی دخن معینه الهرق اوراده پرس  
شورادز نیرغه قارشو طور مق اوزره قرق بیک نفره‌ترک ایلیوبده باقی قوتیله ایلرو حرکت  
ایلسنی و جزال ویخنستین قارشو سنده کی مارشال سنیسیره غله ایده بیلیدیکی حالده  
ایلرو لیه‌رک بره زینا نهرینک اوست طرفه چیچاقوف ایله برلشوبده نایابیونک  
موسقوودن عودتنه یولنی کسملری ایچون لازم کلان امر لری ویردی . و اصلاً  
صاحبه یاناشموق ایستمیدیکی حالده نایابیونی مکن مرتبه موسقووده زیاده اکندرملک  
اوzerه صاحب امیدینی کسچیه‌رک ایشک سور و نجمده براگامسی ایچون قوتوزوفه  
تعلیمات کوندردی .

فرانسلرک ایام شتاده موسقووده بارینه میه جقلاری ظاهر و رجعت ایسه کندوسنک  
کبر و غروریه طوقونقدن بشقه اور و پاجه نفوذینک تنزله و افکار عمومیه نک  
تحوانه سبب اوله جنی وارد خاطر و بوجه‌له نایابیون متیر ایدی . حالبوکه کوند  
کیمکده و خط رجعتیک تهاکسی زیاده لشکرکده ایدی . بوسنه ایسه شتاهم ارکن  
کلدی و همده شدتلو اولدی . تشرین اول افرنجینک اون اوچنده صول طوکنه  
باشلدری نایابیون ارتق موسقووده طوریه میه جنفی اکلاهی . ینه موسقووی الدن  
چیقاره می ایستمیوردی .

بناءً علی ذلك تشرین اول افرنجینک اون طقوزنده نایابیون اون بیک عسکر له مارشال  
مورتیه میه موسقووده برا غوب باقی یوز بیک مقداری عسکر ایله کندوسی موسقوودن  
عودت ایتدی . اردوسنک منظر دمی پلک غریب ایدی . عسکری برمدت استراحت  
اوzerه بولندقلرندن دیچ و توانا اولد قاری حالده حیوانلری بالعکس یمسز لکدن پلک  
ضعیف دو شمشیدی . حالبوکه اردوده التیوز قطعه طوب و کایتلر مهمات موجود

اولدقدن بشقه یولارده صيقندي چكمامك اوزره نفرات المرينه کهن امک واون  
واسائر ما کولات ومشروبات والسيه و موسقوه حر يقنده يغما ايلدكارى اشيان  
موسقوه حواليسنده بولدقلى من نوع عربلهه يوكلا و برابر آمش اولدقلري منه مبنى  
اردونك آرقه سندن حدمز حسامسز وبربرينه بکزه من عربلهه چكلمه کده و موسقوه  
و حواليسنده بولان فرانمز و ايتاليان و آلان فاميليارى و تياراترو او يونجيلىرى  
وبر چوق فاحشه قاريلو دخى اردونك آرقه سندن کلکده ايدي . بناء عليه فرانمز  
اردوسي على الصباح موسقوه دن چيقوب سکز عربه يانيانه کتمکده اولدیني حالده  
اخشم اوزرى هنوز غلبه لکك ارقه سى التامش ايدي . الحالى فرانمز اردوسي  
يايلايه کيدن کوجبه عشار قافله لرينه بکزه بر حالده ايدي .

ناپليونك ابتدائى روسىه اردوسي اوزرىنه هجوم واقتحام اوlobe حابوكه بولاه  
حال انواع اتفال اولان باردو ايه رجعت اشاسنده دشمنه محاربه طوشمق  
مخاطره لو بر گيفيت اوله جغدن ناپليون بونياتدن فراغت ايدرك اشاي راهده روسله  
تصادف ايمامك اوزره موسقوه شهرىنك جهت جنوبيه سنده کائن قالوغه شهرىنه  
طوغري توجه ايندى ومارشال مورسيه قرمان سرايى و متفرغانى باروت ايله  
آتوبده قالوغه يه عنیمت ايلمسنى امى ايلدى .

مورسيه دخى قرمان سرايى و قديم روسىه چارلرينه چاسى اولان کايسى  
محصوصى و عامه يه مخصوص اولان يرلى باروت ايله آتوب احبا ايندكden  
صکره موسقوه ترک و تخايمه ايله عودت ايدرك اشاي راهده ناپليونه يتشمشدره  
ايشته بو گيفيت على العموم روسلرک جکلرنه تأثير و فرانسلر حفنه برصتبه دها  
عداوتلىنى تزىيد اينشدەر .

جنزال قوتوزوف ايسه ناپليونك بوجركىندن خبر الدینى کې ارقه سندن قوشدى  
و (مالوياروسلاوچ) نام محلده فرانمز اردوسمى يتشىدى . اوراده تشنرين اول  
افرنخينك يکرمى دردنجي کونى غايت هولناك و خون آلد بمحاربه واقع اولدى  
ظرفىندن کلى تافتات وقوع بولدى روسىه لو ينه يکرو چكلدى لكن فرانمز اردوسمى  
دخى مجر و حين كىزت اوزره اوlobe حابوكه برجىم محاربه دها ايدكجه قالوغه يه  
وارمق مىكن اوله مىه جنى و بوصورتده ايسه مجر و حين برصتبه دها تكىز ايدرك  
اردونك رجعتى کوجاشديره جى اكلاشادى .

بناء عليه ناپليون تشنرين اول افرنخينك يکرمى يدىسىندە قالوغه يولندن فراغت ايله  
جانب غربه توجه و موسقوه يه کيدر كن محاربه ايلمش اولدیني بورودىندن مرور  
ايله ايسمولنسق شهرىنه عازم اولدى .

فقط اثنای راهده حیواناتک بر چو غنی بیتاب او لوب قالمگاهه بر خیلی عربه‌لر یولده  
براغلمش واچلر نده کی مهمات و سائر اشیا اتلاف ایدلش و فرازاق فرقه‌لرینک ناکهان  
وقوع بولان هجوم و اقتحام‌لرندن طولایی بر چو حق مجر و حین دخی یولارده قالمش  
و بورودیبو میدانندن چکر کن فرانسلری فوق العاده دهشت آتش ایدی . زیرا  
بتون اهالی طاغلمش مملکت چول کبی خالی قالمش و محاربہ مذکوره ده دوشوب  
قالان او لولر دفن او لندیغی جهنه‌له بومیدانی الی بیک قدر اجسام میته قاپلامش  
واوزرلرینه قوشلر و اطرافه یبانی حیوانلر او شوب صوغوقلر دخی بواولولرک  
چوریمسنه مانع او لغله مذکور میدان محاربہ غایت قورقونج بر حال و هیئت کسب  
ایلمش ابدی . ناپلیون بونظره هائنه‌نک تائیرندن عسکرینی قورتار مق ایچون  
اردوسی اورادن فوق العاده سرعت ایله سوردی .

قوتوزوف ایسه بر فرقه سواری و بر چو حق قازاق آتلولری ایله فرانسلری تعقیب  
ایدیوردی ناپلیونک ایسمولنسقه توجه‌ی خبر الدینی کبی فرانسلر اردوسنک صول  
جناحنه طوغری سکرتی ولدی التصادف بر افق محاربہ دن صکره فرانسلر  
اردوسی ینه حرکته دوام ایتدی لکن فرانسلرلک حالی کوندن کونه فنا لاشدی  
صوغوق کیتیکه زیاده‌لشده هر کس باشی قایسنده‌دشیدی اردوسونک اضباط و انتظامه  
خلال کلوب بیکار جه عسکر صفدن آیریله‌ررق آجینه‌حق حال و هیئتده رفته رفته کیرودن  
کلکده و بر چو غنی مشاق سفره طاقت کتوره میوب پیدرپی تلف او لقده ایدی .

بناءً علی ذلك ناپلیون کوچ حال ایله تشرین ثانی افرنجینک بشنده دروغوبوژی یه‌واصل  
اوله بیلدی و بورایه قدر عسکری قیزیله قیریله اردوسونک یاری قوتی زائل اولدی .

فرانسلر دروغوبوژیده ایکن بردن بر جو سما پانوب کلیتو قاریاغمغه باش‌لادی  
فرانسلرلک اک بیوک دشمنی اولان قیش کرکی کبی کنندوسنی کوستردی بوصره‌ده  
اطرافدن توارد ایلیان صوغوق خبرلر دخی ناپلیونک تلاش واندیشه‌سی آرتدی .  
شویله که : جمهویت طرافداری اولق حسیله بر رفاج سنه‌لردن بروپارسدہ محبوس اولان  
جنزال ماله ناپلیونک عدو جانی اولدینی حالده امک موسقوه ده بولندیغی فرصت  
اخناد ایدرک بواسناده خسته‌لک بهانه سیله کیرمش اولدینی خسته خانه‌دن فرار ایدوب  
وبر رفاج معین ایله بر قشله یه کیدوب ناپلیونک مو سقوه ده تائف اولدینه دائیر ورود  
ایدن خبر او زرینه سنا مجلسی خفیا تجمع ایله جمهوریتک اعاده سنه قرار ویرلدیکنی  
و کنندوسنک پارس عسکرینه قوماندان تعین ایدل‌دیکنی افاده و بر طام ساخته کاغدر  
آرائه ایله عسکری قاندرمش و پولیس ناظرینی توقيف ایت‌درمش ایکن یلانجیانی  
آکلاشیله‌ررق در حال کنندوسی توقيف ایله آتش فتنه با صدیرملش ایسه‌ده بوقعه ایله

نایابیونک ساطتی شخضنه منحصر او لهرق و فاتنندن صکره دوام ایده میه جکی تتحقق  
ایامش و بوراسی نایابیونک قابنی پک زیاده یاره لمش ایدی لکن بویله شیلره امامه  
افکار ایده جک وقتی اولیوب همان اردوستنک خط رجعتی کسمک او زره روسلاک  
وقوع بولان تشبیته قارشو باشندک سلامتی ایچون چاره دوشونوردی . زیرا  
فلاندیادن و رود ایدن روسيه عسکری اولا پروسیا فرقه سنه کورنده کی کی دیونیا  
سواحنده بولان مارشال ماقدونالت پروسیا لرک یاردمه سکردوپ روسلا ایسه ای  
بو وجهمه دیونیانک اشاغی جمته جلب ایندکدن صکره همان ایلوو حرکت ایدرک  
و یجنستین اردوسیله برلشمیش اولدقلرندن و یجنستینک موجود معیتی قرق بشیلک  
نفره بالغ اولهرق مارشال سنسر اوزرینه یورنکله پولو تسق بلده سی پیشکاهنده  
بر محاربه اولندقدن صکره سنسر کیجهلین پولو تسق احراق ایله اوله صوی ارقه سنه  
چکلمش اولدیفنه و امیرال چیچاقوف دخی تورمازوف اردوسیله برلشوب  
شوارد زبرغ ایله جنرال رینه اوزرینه یورید کده شوارد زبرغ محار به دن چکنمیش  
و بینسق بطاقلرینک ارقه سنه چیغمیش اولسیله چیچاقوف اول طرفه مقدار کافی  
عسکر براغوب کندوسی او تووز بشیلک نفر ایله و یجنستین اردوستنے قاوشمیق  
اوزرہ بره زینا نهرینک یوقارو جمته توجه ایامش ایدوکنه نظرآ و یجنستین  
و چیچاقوف اردولری اوراده برلشوب بو ایکی اردونک مجموعی سکسان بیک نفره  
بالغ اولهرق فرانسلرک خط رجعتلری کسمک تدبیرنده اولدقلری درکار ایدی .  
بونک اوزرینه نایابیون مارشال و یکتورک سرعت ایله حرکت ایدرک مارشال سنسر  
فرقه سیله برلشمی و شوارد زبرغ چیچاقوف اوزرینه چبوم ایدرک آنک  
و یجنستین اردوسیله برلشمینه مانع اولمی ایچون تعیمات لازمه ارسال ایندکدن صکره  
تشرين ثانی افرنجینک التیسمنه ایسمولنسقه متوجهآ یوله روان اولدی .

حالبوکه و یکتور فرقه سی سنسر فرقه سیله برلشمیش ایسه ده و یجنستین اردوستنے  
مقامت ایده میه رک رجعته مجبور او لمشادر . شوارد زبرغ ایسه وادی احتیاطکاریده  
پک آغز طاور اندیفندن چیچاقوف مینسق بلده سندہ کی انبار لری الله چورد کدن صکره  
بره زینا جمته توجه ایتمشد .

بو ائمداد صغوقلر سانتراد حسابیله صفر دن اون ایکی درجه اشاغی اولوب بر هفته  
ظرفنده اون سکز و یکمی درت درجه لرینه قدر وارمشیدی . صغوقلر  
بودرجه لردہ ایکن فرانسلری رسز یوردسز آج ونی علاج طاغلر باشمنه کیجه لر  
وقار و بوز ایچنده یوارنوب کیدرلر ایدی . قوتوزوف ایسه عسکرینه وجودی  
صیحاق طوتار البسے کیدریوب و موستودنک احراق اولندیفنه یاد ایله روسلا ری

قیزدیروب لاپقطع فرانسلری تعقیب ایمکده ایدی . یولار طوکوب سراپا بوز  
کسلمش اولدینی حالده فرانسلر حیوانلرینک نعالنده بوزمیخی او لمدیندن حیوانلر  
قایوب دوشه رک بر چوق عربه لر و طوپلر یولار او زرنده قالمشیدی قارلر و بوزلر  
او زرنده طاق طاق اسلحه و ذی قیمت اشیا و بیکار جه انسان اولوری و حیوان  
لاشه لری کوریلوردی . بیچاره فرانسلر ک حرکتہ مجاللری قالمامش اولدینی  
حالده بر قدم او اسون ایلو رو کیده بیامک ایچون سلاحه طاورانمه بجبور اوله رق  
کیمی رو سیه طوپلرینک کله لرینه هدف و کیمی قزاقلرک من را قلریله تاف اولمقدە  
وتاف او لئر بو آجی سفرک عذاب المیندن قور تلمقدە ایدی حیاتنده قالانلرک الا  
بیلوك تسلیمی دھی ایسمولنسقدە هر ایستاد کارینی بول بول بولق امیدندن  
عبارت ایدی . حالبوکه ایسمولنسقدە اسلحه والبسه و مأکولات ولو ازمات سائرن  
تهیئه هی ایچون مقدمًا ویرلش او لان امرلرک و قیله اجرا و اینیه لازمه انشا  
او لنه مامسندن طولای تشرین ثانی افرنجیننک او ن ایکیسندە فرانسلر ایسمولنسق  
شهرینه واصل اولدقلرندە شپهري بر اقدقلری کبی خراب بول مدیلر او مدققلری  
البسه و مأکولات و سائزه شویله طورسون بازینه جق یر بیله بوله مدیلر عسکرک  
صبر و تحملی قایلوب عصیان ایدی بو عصیان پك کوج حال ایله با صدر یاه بیلدی .  
موسقوه دن چیقار ایکن ناپلیونک اردوسی یوز او ن بیلک نفره بالغ اولور ایکن  
بو کره ایسمولنسق شهرینه واصل اولدقدە الى سلاح طوتار نفراتک مقداری  
قرق بیکه بالغ او مازدی بو ائناده ایسه بره زینا او زرنده چیچاقوف ایله و یخنستین  
اردولرندن و سکسان بیک نفر دن مرکب بر روس اردوسنە چاتق احتمال قوت بولوب  
ناپلیونک معیتمدە کی یورغون پریشان عسکر ایله اویله بر جسم و قوى اردويه  
مقاآتی قابل اوله میه جغدن بتون اردوسیله رو سیه لویه اسیر اولق تهمکه سنی  
تخطر ایتدجه ن پاپه جغنى بیلمزدى .

به چاره که ممکن مرتبه اردوسنە انتظام ویره را سرعت ایله ایلو رو حرکت اید و بدە  
بر طرفدن چکوب صاو شمیق او زرده بو يول اراه قدن بشقە کندو سنجە طریق  
نجبات قالمامشیدی . بناءً عایمە طوپلرک بر مقدارینی ایسمولنسقدە براغوب خاصه  
عسکری و پیاده هیئتی کسب ایتش او لان سواری آلايلری واردونک غلبه لکی  
ایله کندو سی تشرین ثانی افرنجیننک او ن در دندە يوله روان او لدی فرداسی  
قرانوئیه وصول بولدی . واول کون پرنس او زن فرقە سی ایسمولنسقدەن چیقدی  
فرداسی داود فرقە سی يوله چیقه جق والک سکرە نی فرقە سی ایسمولنسقدە  
حصارلینی باروت ایله آتھر قکیرو دن کله جلک ایدی . بو ایامده سانغزاد حسابیله

صوغوق یکرمی درت یکرمی بش دره جه لرنده اولوب بر ارافق یکرمی یدی  
درجه یه قدر وارمشیدی .

قوتوزوف دخی فرانسر اردوسنک صول جناحنه کزینوب او زرلینه هجوم  
ایچون مناسب برموقع کوزنمکده اولدینی حالده ناپلیونک فرانسونه یه دخوانده صولندن  
کاوب ارقهسنده کی چیدی طو ترق ناپلیون ایله دیکر فرقه لرک اره سنک کیردی بوایسه  
ناپلیونه پک زیاده تلاش ویردی . پرس اوژن کاوب یولک پاش اولدینی کوردی  
هان دشمنی اغفال ایچون فارشوند کندوسنک برآلای عسکریه برموقع طوتدردی  
و کندومی باقی عسکریه کیجهلین طولاشق یولاردن حرکت ایدوب ایکی بیک قدر  
تفاقات ویردکدن صکره فرانسونه یه کیردی . بونک او زرینه ناپلیون یولی آچو بد  
داودونی فرقه لری قورتارمک ایچون روسدر او زرینه هجوم ایتدیسه ده رو سیه  
اردوسنی یرندن اویناده میوب کندومی رجعته مجبور اولدی . بوصه ده مارشال  
داود پرس اوژنک بروجه بالا بر اقش اولدینی آلای دخی آله رق فرانسونه طرفه  
چکمش ایسه ده بوائناهه فرانسر لرک خط رجعتی او زرنده بولنان اور شه یولی  
کشمک او زره تورمازو فک حرکت ایلدیکی استخار او لمغله ناپلیون بر شیئه باقیوب  
هان اور شهیه عنیت ایتمشیدی . داود دخی خط رجعتک اتفاعندهن خوفاه مارشال  
نی فرقه سنی بکلیه میوب و کیجهلین فرانسونه دن چیقوب روسدر لرک کله لری التندن  
چهرک ناپلیونک ارقه سنده اور شهیه توجه ایلدی . شو بر ایکی کون ظرفه ده  
فرانسر لردن تلف او نسل ایله یولده قالانلر اون ایکی اون اوچ بیک نفره بالغ  
او لشیدی . مارشال نی ایسه تشرین ثانی افرنجینک اون یدیسنه ایسمو لنسقدن  
آیریه رق فرانسونه دشمنه لدی التصادف او را دن مرور ایده میه جکنی درک ایدوب  
روسدر دخی بور فری کاملاً اسیر ایتمک اعتقاد قویسنه بولند قلری حالده کیجهلین  
مارشال نی صابه و ادیلدن و بوز لرک او زرندن یورویه رک دینیه پر یالیسنه اینوب  
بوز لر او زرندن دینیه پر نهری عبور ایله اور شهده ناپلیونه قاوش مش ایسه ده  
معینته کی آلتی یدی بیک نفر دن انجق بیک ایکیوزی قور تلمشد .

بوکره او رشده ناپلیونک صحیحاً سلاح طوغنه مقندر انجق یکرمی درت بیک نفری  
قالشیدی . انلر دخی ضابطه لرینه اطاعت ایتمیوب اضباط سزا ق نهایت درجه یه واصل  
او لشیدی . واردونک یوکنی تخفیف ایچون یولارده بر چوق اشیا تلف ایدلش  
و خین مهمات و طوب براغلمش ایدی .

مع هذا فرانسر لرک بر هزینا نهرندن چیدلری بور بزوف کو پریسنه منحصر اولوب

بوائشاده ایسه امیرال چیچاقوف بوکوپری یی ضبط ایله انلرک خط رجعتی کشمش  
ایدی . شوحالده ناپلیونک یکرمی درت بیک یورغون و پریشان عسکرله یولاری  
آچوب چمی قابل دکل ایکن خارج از مامول بروقمه ظهور ایلدی .

شویله که : مارشال سنسر فرقه سندن جنرال قورپینو بیک قدر سواری ایله برقراق  
فرقه سنه تصادف ایله جنکلشه رک بوریزوفه قدر ایلرولمش وارتق کیرو دونه میوب  
بره زنیا نهری نهور ایله ناپلیونک اردوسنه صیغمقدن بشقه چاره سی قلاماش او لدینی  
حالده برلهمونک ایستو و یانقه قریه سی جوارنده کوسترش اولدینی کچیده آتلرک  
قارنه قدر صو بوله رق اورادن بره زنیا نهری چکوب ناپلیونک یانه چیقه کلدي  
ناپلیون در حال بوراده ایکی کوپری انسانی ایچون جنرال ابیه دام ویردی و کندوسی  
رسولری اغفال ایچون بوریزوفه طوغزی بر ساخته توجه و حرکت کوستردی  
جنرال ابیه غیرت و مهارت فوق العاده ایله در حال ایکی کوپری انسا ایتدی سنسر  
فرقه می دخی اورایه کلوب فارشو یقه ی طوتدی .  
تشرين ثانی افرنجینک یکرمی ینجی کونی فرانسر اردویی بوکوپریلر دن  
چکمه باشладی .

امیرال چیچاقوف فرانسلرک بهمه حال بوریزوفه توجه ایده جکلری اعتقادنده  
او لووب حتی (ایستو و یانقه) ده کوپری انسانیه باشلادقاری خبر ویرلد کده کندوسنی  
اغفال ایچون بر کوسترش ظنیله او طرفه اهمیت ویرمیه رک وارقوتی بوریزوفه  
ویرمشیدی . حقیقت حاله واقف او لیحق همان بر لکده فرانسلرک او زرینه ھجوم  
ایله کلیاً احنا ایدملری ایچون قوتوزوف و ویجنستینه تکلیف ایتدکده قوتوزوف  
کندوسنک خصی او لان چیچاقوف کسب شهرت ایلمسی ایستمیدیکی جهتاهیرنده  
توقف ایدوب فقط اکا امداد ایچون اون بیک نفر کوندرمشیدی . ویجنستین ایسه  
در حال اردو سیله (ایستو و یانقه) قریسی جوارینه کلشیدی .

بوصور تله چیچاقوف ک الى التنده یتمش بش بیک قدر عسکر تجمع ایدی بیک همان  
حرکت تجاوز یه قیام ایمکله بر وجه بالا فرانسلرک مذکور ایکی کوپرینه  
عبوره باشلادقاری کون محاربیه باشلاندی . ایرتسی اخسامه قدر نهرک  
ایکی یقه سنه فوق العاده خوزیرزانه محاربه اولنده . فرانسلر صوک  
درجیه قدر غیرت ایدوب نهایت رسولری ایکی طرفه دخی کیرو پوسکور تدیلر  
رسولر تکرار کندولرینه انتظام ویروب ھجوم ایتدیلر هله کیجه نک قراکانی ایردی  
کار زاره فیصل ویردی . اول کون روز محسدرن بر نمونه ایدی فرانسلر ایچون الا  
فلاتلی وبالی بر کون ایدی بربینی چکنه یه رک کوپریلر دن چکر ایکن او زرلریه

طولوکی کله‌لر یاغاردی ایاقلر التنده قالوب ازینلر شویله طورسون بر قاج دفعه کوپریلر قویمغله اوزرلرنده کی انسانلر بوزلر ایله فارمه قاریشق اوله رق صویه دوشوب بوغولوردى ایلر و کیدنلر بولیله درلو تھلکلر ایچنده بولنور و کیروده بولنالر قازاقلر ک من راقلرینه صاپلانور ایدی . فرانسلر اول کیجه چکوره بیلدکاری عسکر لرینی چکوروب باقی یدی سکر بیک ایشنه یارایه بیله جک عسکر لرینی روسلاک الارینه اسیر بر اقدیلر . و فرداسی علی الصباح کوپریلر یاقدیلر و همان مولو طرفه قاچدیلر . ایشته بره زینا فلاکتی دیو ضرب مئا اولان و قعه بودر بوندہ فرانسلر ک نه مقداری آلات حرب ایله اولدی و نه مقداری بوزلر آره سندہ قالدی و نه مقداری صویه دوشوب بوغولوری و نه مقداری ایاقلر التنده ازلدی حسابی الله تعالی حضر تبرندن بشقه کیمسه بیلمز .

هر نه حال ایسه فرانسلر جنکلشه رک قیریله دوکیله مولو و قسینو طریقیله ایسمورغونی یه کلکلر نده ناپلیونک محاربیه مقتدر انجق سکر بیک قدر عسکری قالوب اندرک بوزلرنده دخی اولوم اماره لری کورینودی .

بوحال اوزرینه آلمانیا اهالیسینک ناپلیون علیهنه قیام و حرکتاری ملحوظ و فرانسەدە دخی فساد و فتنه ظهوری محتمل اولدیغىدن ناپلیون مجدداً عسکر ترتیب ایتماک و سلطنتی تطرق خالىدن و قایه ایلمک اوزره کندوستنک فرانسە ده بولنئنە لزوم کورمکاه هان کانون اول افرنجینک بشنده ناپولی قرالی موراتی قائم مقام وباش قوماندانی تعین ایتدی و کندوستی تبدیلاً و خفیاً پارسە کیتىدی .

مورا دخی اردو ایله ایسمورغونىدۇن چیقوب کال ياس و فتوپ ایله و یلنايە عنیمت ایلدیکی ائناده صوغوق زیاده لشوب سانترادر حسابیله او توپ یدی او توپ سکر در جهه لرینه قدر واردی بیکار جه نفرات يولارده طوکوب قالدی حیواناتك کافهسى تلف اولدی . عسکرک برچوغى دخی قوناق مخانە کلکدکە طوکمش اعضاىنى آتشىه کوستروب بىردى بىردى حرارتى تائىرندۇن متشنج اوله رق تائف اولى يویرلرلدى . بعضىلرى دخی کوپلار بولوقلاری خانه لرە کیروپ وزیادە آتش ياوه رق درین اویقۇويه واروب حالبکە آتشك چو قاغىنەن خانەلر طوتوشەرق آنلر دخی يانارلر محو اولورلر ایدی .

و یلنادە فرانسلر کیکىمى بشىيك نفردن مركب بر فرقەسى بولنگلە بونك اڭ بهادر و توانا آلايلرى اردویه ياردم ایتمک اوزره چیقارىلوب ایسمورغونی یه کوندرلىشىدى بىعسکر ایسه اولوقتە قدر استراحتىدە بولنەرق صوغوغە الشاماش اولدیغىنەن شدت شتايە طيانە مىوب بىھودە يره تلف اولدیلر اردو دخی کانون اول افرنجىنک

طقوزند و یانا پیشکاهنه لدی الورود انصباط و اطاعتمند چیقوب عسکر بربریخ  
چکنه یه رک قصبه یه کیرمک اوزره مهابجه لرنده بر چوئی ایاقله التنده ازیلوپ تاف  
اولدی بقیه سی شهره دخول ایله دکان و مغازه لری یغما ایدیلر .

اول انساده پرس شوارد زه برع ایله جنال رینه ( ناره و ) نهری حوالیسنده  
بولنان روسيه اردوسنه غلبه ایتمشلر ایسه ده اندن صکره نه یاچقلمونه دائـر المـونـه  
تعلیمات اولمـدـیـغـنـدـن ایـسلـوـنـیـمـ اـیـلـهـ نـسـوـیـزـ اـرـهـسـنـدـهـ بـکـلـمـکـدـهـ اـیـدـیـلـرـ .ـ حـالـبـوـکـهـ بـرـهـ زـنـیـاـ  
وـقـعـهـسـنـدـنـ سـکـرـهـ قـوـتـوـزـوـفـ بـالـجـلـهـ رـوـسـ اـرـدـوـلـرـیـنـکـ قـوـمـانـدـسـنـیـ اللهـ آـلـهـرـقـ کـنـدـیـ  
معـیـتـنـدـهـ کـیـ اـرـدـوـیـ شـوـارـدـ زـهـ بـرـعـ اوـزـرـیـهـ کـوـنـدـرـدـیـکـیـ کـیـ وـیـخـسـتـیـنـ وـچـیـچـاـقـوـفـ  
ارـدـوـلـرـیـنـیـ دـخـیـ بـرـ قـوـلـدـنـ وـیـلـانـ اوـزـرـیـهـ سـوـقـ اـیـمـشـیدـیـ .ـ

کـانـوـنـ اـوـلـ اـفـرـنـحـینـکـ اوـتـجـیـ کـوـنـ روـسـلـرـ مـقـدـمـهـ الجـشـیـ اوـلـانـ قـرـاقـلـرـ وـیـلـانـ پـیـشـکـاهـنـهـ  
کـایـجـیـکـ فـرـانـسـزـلـرـ بـیـوـکـ تـلاـشـهـ دـوـشـهـ رـکـ یـکـرـمـیـ بـیـثـ قـدـرـ خـسـتـهـ وـمـجـرـ وـحـیـنـ وـضـعـفـاـیـ  
عـسـکـرـیـ وـکـلـیـتاـلوـ مـهـمـاتـ وـذـخـارـیـ وـیـلـانـدـهـ تـرـکـ اـیـلـهـ کـیـجـهـ لـیـنـ چـیـقوـبـ قـوـغـوـنـوـضـرـ فـهـ  
فـارـ اـیـدـیـلـرـ وـوـیـلـانـدـهـ بـولـانـ اـرـدـوـ خـزـیـهـ سـنـیـ طـاشـیـهـ مـیـوبـ یـوـلـهـ بـرـاـقـهـ مـجـبـورـ  
اـوـلـقـلـرـنـدـنـ تـقـوـدـ مـوـجـوـدـ عـسـکـرـ طـرـفـدـنـ یـغـماـ اـیـدـلـدـیـ .ـ وـیـلـانـدـهـ قـالـانـ خـسـتـهـ  
وـمـجـرـ وـحـلـ اـهـالـیـ خـانـهـلـرـیـهـ تـقـسـیـمـ اوـلـمـشـ اـیـدـیـ .ـ یـهـوـدـیـلـرـ اـیـسـهـ روـسـیـهـ طـرـفـدارـیـ  
اـوـلـقـلـرـنـدـنـ اـرـدـونـکـ اوـلـوـجـهـاـ وـیـلـانـدـنـ خـرـوـجـنـدـهـ اـهـالـیـ کـنـدـوـ خـانـهـلـنـدـهـ کـیـ  
خـسـتـهـ وـمـجـرـ وـحـلـرـ کـامـلـاـ تـلـفـ اـیـمـشـلـ اـیـدـیـ .ـ

شـهـرـ مـزـبـورـکـ اـوـنـ اـیـکـیـسـنـدـهـ فـرـانـسـلـرـ قـوـوـنـوـ بـاـدـهـ سـنـهـ لـدـیـ الوـصـولـ عـقـدـ اوـلـانـ  
دـیـوـانـ حـرـبـدـهـ مـوـرـاـ نـاـپـلـیـونـکـ عـاـیـهـنـدـهـ بـرـ خـیـلـیـ سـوـزـلـرـ سـوـیـلـمـکـاـهـ وـمـارـشـاـلـ دـاوـدـدـخـ  
اـکـاـ مـقـاـبـلـهـ اـیـلـمـکـاـلـهـ بـیـنـلـنـدـهـ مـعـارـضـهـ وـمـنـاقـشـهـ وـقـوـبـوـلـدـیـ نـفـرـاتـ اـیـسـهـ خـاطـبـلـرـیـهـ اـصـلاـ  
اطـاعـتـ اـیـمـزـ اـوـلـدـیـ وـفـرـانـسـلـرـ آـرـقـ قـوـوـنـوـدـهـ دـخـیـ طـوـرـمـیـوبـ اـخـبـقـ اـرـدـوـهـیـنـتـدـنـ  
چـیـقـهـرـقـ هـرـ کـسـ کـنـدـیـ باـشـنـهـ قـالـدـیـ .ـ بـونـکـ اوـزـرـیـهـ فـرـانـسـاـمـرـاـ وـضـابـطـانـ قـازـاقـلـرـکـ  
شـبـوـمنـدـنـ وـصـوـغـوـقـلـرـکـ شـمـدـتـنـدـنـ قـوـرـسـیـلـهـ بـیـلـانـ بـرـ قـاجـ بـیـثـ دـوـکـونـدـیـ عـسـکـرـ اـیـدـیـ  
قـوـنـسـبـرـغـ بـلـدـهـسـنـهـ جـانـ آـتـدـیـلـرـ .ـ روـسـلـرـ دـخـیـ نـیـنـ نـهـرـیـهـ قـدـرـ کـلـوـبـ اـنـدـصـکـرـهـ اـمـرـ  
تعـقـیـدـنـ فـرـاغـتـ اـیـتـدـیـلـرـ بـوـجـهـتـهـ کـانـوـنـ اـوـلـ اـفـرـنـحـینـکـ یـکـرـمـیـسـنـدـهـ آـرـقـ حـرـکـاتـ  
حـرـیـیـهـ خـتـامـ وـیـرـلـدـیـ معـ هـذـاـ قـوـنـسـبـرـغـ اـهـالـیـسـیـ سـاـئـرـ المـانـلـرـ کـیـ فـرـانـسـلـرـ حـقـنـدـهـ  
اـوـلـ صـرـتبـهـ بـعـضـ وـعـداـوتـ اوـزـرـهـ اـیـدـیـلـرـ کـهـ اـکـرـ اوـزـرـوـ فـرـقـهـسـنـدـنـ اوـرـادـهـ یـدـیـ  
عـسـکـرـ بـیـثـ قـدـرـ عـسـکـرـ اوـلـسـیـدـیـ صـوـغـوـقـدـنـ وـرـوـسـیـهـلـوـلـرـ بـخـهـسـنـدـنـ قـوـرـسـیـلـانـ  
فـرـانـسـلـرـیـ دـخـیـ تـلـفـ اـیـدـهـ جـکـلـارـ اـیـدـیـ وـبـوـفـکـرـلـرـیـ اـجـراـ اـیـچـوـنـ رـوـسـلـرـ وـرـوـدـیـهـ  
اـنـظـارـاـ الـرـنـدـنـ کـلـدـیـکـیـ قـدـرـ مـشـکـلـاتـ چـیـقـارـهـ رـقـ فـرـانـسـلـرـیـ تـصـیـقـدـنـ کـیـرـوـ  
طـوـرـماـزـلـرـدـیـ .ـ

بو محاربه ده فرانزیز لرک او غرایدینی عظیم فلا کتر و مسیبوق بالش اولیان زحمت  
و مشقتلر قلم ایله تعریف او نه ما ز فقط خیالده تصویر او لنه بیلور .  
مقدم و مؤخر نین نه ری تجاوز ایدن بشیوز او تو ز اوچ بیک عسکرک انجق یوز  
بیکی قورتیله بیلاری باقیسی هپ تاف دیمک اولیوب بر مقداری دخی اطراف  
واکنافه طائیلر ق حیاتده قالش ایسه ده تفالاتک مقداری او چیوز بیکدن زیاده اولمک  
کرک ایدی . بو محاربه ایسه بر لزوم صحیحه مبنی اولیوب انجق ناپلیونک کبروغ ورندن  
نشئت ایدرک بو قدر بیک نفوس مجردانک حرص شان و طمعی او غوریه فدا اولوب  
کیتمش و نتیجه سنده کوردیکی انهزام کلی کندو سنک زوال اقبالی استلزم ایتمشد .  
ناپلیون (سنت ان) جزیره سنده ایکن یازمش اولدینی تذکر سنده دیگه (محاصره  
بریه اصولنی اجرا ایتدیرماک کوج اولوب از جله رو سیه دولتک معموریتی انکلتاره  
امتعه سنه حاجت قلاماق درجه لرینه رسیده اولماوغله اصول منوعیتک قبول ایتدیر لسی  
امز عسیر ایسه دخی انکلتاره امتعه سنک منوعیتی اکادخی تکلیف او لوب رو سیه  
دولتی ایسه قاچرمه لره رخصت ویرمکده اولدینگدن اشتکا ایتدیکمده رو سیه دواتی  
موافق ایتماگاه بیانزد ده خصومت بیدا اولدی فی الواقع آوستربیالو ایله مصادرت  
و اتفاقز دن صکره رو سیه دولتی دشمنز قالمیوب انکله معارضه و مجادله منز  
مالحوظ ایدی رو سیه دولتی اتفاقز دن خارج قاله رق بی نفوذ و اعتبار اولمک و یاخود  
شانتی و قایه بزره مخالفت و معارضه ایتمک شقلنندن بینی اختیاره محبور اولدینی حالده  
کبر و نخوت صورتی التزام و انکلتاره امتعه سنه ضبط و مصادره دن امتیاع ایله  
اولدی مبورغ ولاینک طرفز دن ضبط او لندی یچون تشكی یه قیام ایتدکده بن دخی  
مغروزانه جواب ویروب عن قریب مجادله یه استعداد من نمایان اولمشیدی واور پا  
حکمدارانه مصالح ملکیه من موافق اولدینگنه استداداً بو مجادله ده او روا پا دولتی رینک  
مدخله ایته جکارینی مامول ایتدیکمدن محاربه ماحوظه نک حسن نتیجه سی ماحوظ  
ایکن حکمده او لان خصومت قدیمه لرینه بناءً دولتی رینک منافع فدا و وقیله  
کندولرینک الخطاصلی موجب او له حق تبدلاتک ایقاعنی اجترا ایتدیلر رو سیه  
دولتی وسیع الانخا اولمکه منوعیت اصولنی قبول والتزام ایددمیه جکی عجز و ملعله  
بو دولتی بوندن یوز سنه مقدم بو لندی یه هیئته ارجاع ایله او رو پادن خارج برآفق  
وقراق طائفه سنک تعاب و تساطع دنیانی تحملیص و تامین ایتمک لازم کلوب بوكا  
دخی انجق دولتی مقتدر اولدینی درکار ایدی بومطالعه حصووه کسی ایچون له  
مالکنی براسان قوی او زرینه تأسیس ایدرک قایچ ایله تحديله او نه حق حدودی  
رو سیه یه قبول ایتدیرماک ایچون رو سیه لویه غلبه ایتمک لابد ایدی بو حالده رو سیه

دولتی سرحداتده اقامه ایتدیریله جاک او چیوزبیک مستحظرلایله او رو با دولتلرندن منفصل وخارج کی قالوب انگلتره دولتی ایله عقد اتفاق ایدرک مالکی بزه اجنبی و بی طرف قالمش اوله جفی ملاحظه ایدی ملاحظات مذکوره صواب اولوب انجق اجرا واتمای میسر اوله مدینه ندن بوندن بویله اوروپا دولتلری حسنه کش ندامت او لسه کر کدر هرنه حال ایسه ساقسو نیایه کیدیلوپ محاربه ه شروع اولندقده آوستريا دولتی له مالکی ایچون تصمیم ایتدیکم تریتی تغیر و اخالله مباشرت و لهستانه متصروف اولدینی قطعه هی رد واعاده دن مجانت بایدوب بودولتک خاطرینه رعایه اول قطعه نک استردادنن اغراض عین و مسامحه ایتدیکم کی اور و پانک محافظه سنه الزم او لان لهستان استقلالی ادعایه استحقاق قالمدینی اجلدن بماده ده خطایتمش و بوجر کتمدن خیجیل اولدین جمهته لهستانک مقر حکومتی او لان وارشاویا شهرینه تکرار کیدیلوپ له مملکتک استخلاصی مصلحتنی وقت آخره تعليق ایلمشم وجسارتک چوق کره ایشه یارادیغی مجرم اولوب ایکی ياخود زیاده جنکلر ایله حصوله کله جلک مواد یالکز برمقابله ایله ختم بولور دیو مأمول ایدوب استصحاب ایتدیکم دلاورلری تائی واحتیاط ایله جنکه سورمک لازم دن ایکن هان نین نهرینی کذار ایله له مملکتنه بویدن بویه یاشه رق قارشومه کلان عسکری مظہر قهر ودمار ایتدکن صکره بلا امهال حرک و مسقوه شهرینه دخول ایتمد ایشته سعادت واقبالک تیجه هی بواولوب کاشکی عمر ملک آخری دخی بواولیدی روسيه نک پاختت قدیمه مالک اولوب روسيه دولتی مغلوبیتی اقرار ایله تکلیف ایده حکم مصالحه شرائطی قبول ایدر امیدنده ایکن انگلتره دولتی دامور روسيه عسکرینک علیهمزه اعمال او لنسنی مؤدی برحالت اولمشدر و فرانسه جنرالرندن برنادوت بر تقریب اسوج قرالاغه متواصل او لینجق فنلاندیا مملکتکی نوروجیا ایله مبادله امنیه سیله وطننه خیانت و دشمنلریز ایله عقد اتفاق و محادنت ایدرک روسيه مالکنک محافظه سی تریتی دخی جزال مشارالیه ک اختراعکرده سی اولوب دیکر طرفدن انگلتره دولتی روسيه یی مصالحه دن منع ایتمکله اول امر ده مصالحه نک انعقادنده در کار او لان تأخر و تعلیمدن متعجب اولوب بالا خره صلح نیتنده اولدینی مجز و م اولدقده عساکریک عودتی روسيه دن عودتی بزی تئیه ایدم روسيه مالکنک برودتی سبیله عساکریک عودتی مهملک اولوب بومثابو مصائب و بلا یاده فرانسلرک اظهار ایتدکاری متننتدن شان و شهر تلری تیین ایدرک او لنجیه دک غیرت و جلا دتلرندن منفك اولم دیلر بویله مصائب مشاهده سیله بن دو چار تلاش اولدم اوروپا دولتلری دخی متغير اولمشادر .anjق عسکر مک نصفی مقداری تلف اولدقدن صکره

بقيمه اوزرينه دخى غالب کلک داعيهم سيله عهد قريبه او زر يمزه هجوم و تعرض  
ایده جگلاني مقرر بيلوردم ) .

نايپيون اکر کندو سنك بروجه بالا تمى ايتديکي او زره مو سقوه ده ایکن فوت  
اوليد شيش شهرت و شانق قيرلدین ترك بزم مکاه فنا ايمش اولوردى . بلکه بمحاربه  
اچمدين فوت اوليد بونجه نفوسك قاننه کي مردن آخر ته کيتمش اولوردى .  
نه چاره که بر مدت نبرو فلكدن کورديکي مساعده يه آلانوب کبروغور کتوردى  
ونهايت حرص شان ايله کندو سفي کوز کوره بويله بر عظيم و رطبه يه دوشوردى .

بو اسناده فرانسلرك اسپانياده کي احوالى دخى معکوس و منکوس ايدي .

شو يله که : مقدمما بيان ايتديکمزر وجهه اسپانياده بولنان انکليز قوماندانى لورد  
ولينکطون بادا ژوزکي بعض مواقع مهمه يي ضبطايدرك فرانسلرك ايکي سنه محاربه  
ايله نائل اولدقلرى آثار مظفرتى امحا ايمشيدى . نايپيون ايسه روسيه اوزرينه  
کيدرکن اسپانيادن براز عسکر آلوپ کوتورمش و اسپانياده کي اردو لرينى عموم  
قوماندانلىقى اسپانيا قرالى او لان برادرى ژوزفه الحاله ايلمش ايدي . واول وقت  
ژوزفه ويرديکي تعامياتك خلاصه مى فر ايسه ايله مخابره طريقى محافظه دن ولدى الحاجه  
انکليز لره قارشو يورىمک او زره پور تكىز و اندلس اردو لرينى بىلشه جلک صورتده  
حاضر بولندر مقدن عبارت ايدي . حالبوكه فرانسلرك اسپانياده کي قوه عسکر يه لرى  
بش اردو يه منقسم ايدي که پور تكىز و اندلس و والانس اردو لرى و شمال اردو سى  
و سر کر يعنى مادرید اردو سى در . پور تكىز اردو سى مارشال مارمون قوماندانه سند  
بولنوب اللى بيك نفر دن مرکب ايدي بوکا پور تكىز اردو سى تعير اولنسى برام  
اعتبارى ايدي . زيرا او لوقت فرانسلرك پور تكىز حدود دن رجعته محبور اوله رق  
اردو كاهلىنى تاز نهرى ساحل دن دور و نهرى ساحل نه نقل ايمشلر و پور تكىز مالكىنى  
استيالدن واز چه رك قارشولرنده بولنان قرق بيك انکليز ويکر مى بيك پور تكىز  
عساکر ينه قارشو مدافعيه حصر نظر ايمشلر ايدي واشبو فرانسلرك اردو سندن قصبه  
و شپر لرك محافظه سنه مأمور او لان عسکر تفريق او لندقده باقى او تو زيدى بيك ميدان  
حر به چيقه بيلوردى بو ايسه دشمنارى ينك قوته نسبته حد کفايه ده دکل ايدي بناء عليه  
مارشال مارمون کندو سنه برمقدار عسکر لاهاما داد او لنسى استدعا ايمش ايسه ده نايپيون  
طر فدن مساعده او لئامشيدى . اندلس اردو سى اللى سکن بيك نفر دن مرکب او لوپ  
مارشال سولت قوماندانه سنده ايدي مارشال سولت ايسه قادقس قاعده سنى محاصره ايله مشغول  
او لد يني جهله ديكار اردو لرن منقطع کيدير . والانس اردو سى اللى سکن بيك نفر دن  
مرکب او لوپ مارشال سوشه قوماندانه سنده بولنهرق والانس مالكىن محافظه سيله مشغول

ایدی بومالک ایسه غایت واسع اولدینی حالده اسپانیا ایله فرانسه نک آرده سنی وصل  
ایدر اولدینگدن دیکر اردو لره یاردم ایده مزدی . شمال اردو سی قرق آلتی بیک  
نفردن عبارت اولدینی حالده جنرال دورسن قوماندنسنده بولنهرق قستل ولايتی  
محافظه ایدر و شهر و قاعده لرک محافظه سنه مأمور اولان نفرات تفریق او لنقدده طاغلری  
و خرالری قاپلامش اولان اسپانیول چته لرینه قارشو انجق یکرم بشیک عسکر  
چیقاره بیلور ایدی بناءً علیه بو جهتمه مخابره غایت مشکل اولوب حتی چوق دفعه  
پارسدن مادریده بر مکتب انجق ایک آیده واصل او له بیلوردی . و قرال ژوزف ک  
عموم قوماندان نصب او لندینی خبری او رایه لدی الوصول جنرال دورسن ناپلیون ک  
اوامر و تعلیمات مخصوصه سنه ایفا ایلمکده بولنده یغدن بخته قرال ژوزف ک امر لری  
طائمه جغی بیان ایتمشیدی . دیکر قوماندان لرک دخی معامله سی بویولده اولوب  
ژوزف ک عموم قوماندانی لفظی مراد برشی ایدی انک اوامری یالکز معینه ده  
بولنار مادرید اردو سنه طوغریدن طوغری یه جاری اولوردی بواردو ایسه اون  
درت بیک راده سنه ایدی .

فرانسز اردولری بویله متفرق و پریشان حالده و ماجه مضایقہلری حد کالدہ ایکن انکلیز لر ( ۱۸۱۲ ) سنہ میلادیہ سی ماں افغانیستندہ حرکات تعرضیہ یہ باشادیلر و حزیراندہ سالا مناق بلده سی پاشکاہنہ واصل اولوب اون کون ظرفندہ بو بلدی ضبط ایلدیلر و مارمون انلرک خط رجعی اوزرینہ یوریکاہ ولینکطون سالا مناغہ عودت ایلدی و توز ایچنہ ایکی اردو یکدیکرہ چاندی بر شدتلو جنکہ باشاندی مازمون یارہ لندی فرانسلر مغلوب و منہزم اولہرق رجعہ محبور اولدیلر ۔ بونک اوزرینہ لورڈ ولینکطون ایلو و یوریکاہ آگستوس افغانینک اون بشنندہ قرال ژووف مادریدی ترک و تخلیہ ایله والانس ولایتہ چکدی و یکری می دیسنندہ لورڈ ولینکطون کلوب مادریدی ضبط ایلدی ایلو لک اوائلنڈہ دخی مارشال سوات اندلسی تخلیہ ایله ژووفلک یاننہ کلدی نہ پاییلہ جغنی مذاکرہ ضمتدہ بر دیوان حرب عقد اوئندی ارکان حرب رئیسی مارشال ژوردانک رائی اوزرہ اشبو مرکز اردو سیلہ اندلس اردو سنتک ایکی فرقہ اولہرق تائز نہرینہ طوغری سوقی و مکن اولورسہ پور تکیز اردو سیلہ بر لشتمی خصوصی سلیمنہ قرار ویرلدی و ایکی اردو تشرین اول افغانینک اون سکنندہ یولہ چیقوب یکری می سکنندہ تائز نہرینہ وصول بولدی و نہایت پور تکیز اردو سیلہ بر لشہرک بر بیوک فرانسلر اردو سی تشکل ایتدى ۔ ایشته بو صرددہ لورڈ ولینکطون مادریددہ طورہ میوب کیرو چکامکاہ قرال ژووف یہ پایختنہ داخل اوولدی و مرکز اردو سی پاچتک محافظہ سندہ پوتکیز اردو سی قاستدہ قالدی اندلس اردو سی دخی خلال کانون اولدہ تائز نہری سواحاندہ قشانہ اشنن اولدی ۔

ایشته بو صردهه ناپلیون اردوسنک روسيه ده او غرادياني فلاکتلر کندو اعداسنه موجب شماتت او مقدمه ايدي . ناپلیون ايشه بروجه بالا تبدیل قیافت ايدرک و امر اي عسکريه سندن بر قاج ذات ايله بر لکدنه اردوسنک ترك ايله خفیا اوروبایي یازوب پکه رک کانون اول افرنجینک اون سکننده پاختتی اولان پارسه و اصل اول مقدمه اردوسنک او غرادياني عظیم فلاکتلرک تأثیراتی او نو تدریم و افکار عامه هی بشقه بختلهه صرف و تحويل ایتمد رمک او زره مقدمه جنزال ماله نک پارسده چیقارمش اولدیاني فساددن بختلهه بوندن طولای و کلاسنه تکدیر ایتش و بو مسئله هی اعظم ایدوب حتی شهر امینی موسیو فروشوی تحت حماکمه هی آلدرمش ايدي . و ناسی بوجهمه آلداتقدیه او لدیاني حالمه قوه عسکریه سندن تنظیمنه سعی ايدردی . و اقدیمه سنه آتیه قرعه سی چکدرمش ایدو کندن بو کره پارسه عودتنده یوز قرق بیک عساکر معامه مهیا بولنشیدی . برسنده برو تعلیم او مقدمه او لان یوز طابور عساکر ملیه بوكا علاوه اولندیاني تقدیرده ایکیوز قرق بیک نفردن مرکب براردو سوق ایده بیله جلک ايدي . ناپلیون که حبابجه روسیه ده فلاکت زده او لان بیوک اردوسنک دوکوندیلرندن یوز الی بیک فرانسز والی بیک متفق عساکر طوبلانه بیله جکنه نظر آ در تیوز قرق بیک نفردن مرکب بر جسم اردو ايله روسیه او زرینه یورو ویه بیله جکنه اميد ايديوردی . حالبو که بالاده بیان اولندیاني او زره بیوک اردوسی کاماً مح و پریشان او لهرق امرا و ضابطانی بر قاج بیک دوکوندی عسکر ايله قو نیسبورغه التجا ایدوب انلدخی قو نیسبرغ اهالیسی طرفندن تضییقات کو رمکده ایدیلر . واوصر دده برو قعه فوق العاده فرانسلرک احوالی بر متبه دها آغر لا شدر مشیدی .

شویله که : مارشال ماقدونالت بر مدریغا حوالیستنده تعیانه استظار ايله اضاعه او قات ایتد کد نصکره روسیه لو لرک هر طرفدن هجومی کوروب در حال تیاسیت او زرینه حرکت ایتمشیدی . اناک فرقه سنه داخل او لان پروسیا قوماندانی عراورت ایسه در لو بهانه لر ايله ارقه دن آغر آغر یوریکده ايدي .

پروسیالور غر او رتک تحت قوماندنه سنه بوند قلری حالمه پروسیا ضابطانندن اولوب فرانسلرک خصم الدی او لان جنزال یورقلک پروسیا اردوستنده پک زیاده نفوذی وار ايدي . و بره زنیا و قعه سندن صکره رسکر ایلو ویه حرکت ایتمکده او لوب ویتجنستین اردوسی ماقدونالتک یولانی کشمک او زره قو نیسبرغ او زرینه توجه ایلمش و چیچاقوف فرانسلرک دوکوندیلرینی قووا لا مقدمه بولمش و قوتوزوف دخی اردوسنه ویلناده استراحت ویرمش ايدي . واقعا رسکر دخی شدت شتادن چوق خساراهه او غر ایوب او چیوز بیک نفر لری یوز بیکه تنزل ایتمشیدی . لکن

بویوز بیک نفر هر وجهه منقطع حالده بولندقلرندن بشقه نائل اولدقلری مظفریت حسیله جسور ایدیار . و اینپراطور آکساندر اردوسنک غلبه سفی ایشتدیک کبی در حال وینایه کلوب قوتوزوفه و سائر جنرالرینه فوق العاده مکافاتور ایمکله برابر کرک پروسیانک و کرک آوسترانک فرانسه اتفاقده بولنگری تحت محبوریته اولدینخنی بیلرک همان هیچ اولماز ایسه پروسیانی دائرة اتفاقه ادخل ایدیورمک تدایرینه تشیث ایدیک صرده کندی مالکنه بریرعلاوه ایمک داعیه سندہ بولنیوب مقصدی المانلری ناپلیونک پنچه ظلمندن تخالیصه منحصر ایدوکی و پروسیالولر ایستر ایسه لهستاندکی حصه لرینی کندولرینه اعاده ایده جکنی و لهستان ایچون بر حکومت مخصوصه تشکیل ایلیه جکنی اور و پانک و علی الخصوص آلمانیانک هر طرفه اعلان ایدردی . ایشه بو صرده ویجنستین اردوسی دخی پروسیالولری جلب ایده بیلمک اوزره آدمیم آدمیم ماقدوالت اردوسنک ارقوه سنندن یورییوب جنرال یورق ایله مخابره یه کیرشمیشیدی . نهایت زیرده بیان اولنه جنی و جمهله پروسیالولر روسیه اردوسنہ ملتحق او لیورمشدر .

بزشمدی کلام و قایع داخلیه منزه اور و پانک بویله قانلو محاربه لر ایله مشغول اولدینی ائناده دولت علیه بی طرف بولنهرق بوقصتن استفاده ایله امور داخلیه سنندن اصلاحنے حصر نظر ایلمک لازم کلیدیکنندن اول وقت نه درلو ایشلار ایله مشغول بولنده یعنک برو جه آتی بیانه ابتدار او لنور .

### \* و قایع داخلیه \*

شانی زاده تاریخمند تحریر اولندینی اوزره شیخ الاسلام عمر خلوصی افندی پیرفانی اولوب ذاتا حديد المزاج اولدینی حالده سفی ایلر اولدیکه حدتی دخی زیاده لشدیکنندن ارتق خانه سننده اختیار ازوایمک اوزره ارض اولنگاهه و سلیمان فائق افندیتک بیاننه کوره مجرد ضعف پیریلری جهتنه استعفا ایمکله اشبو بیک ایکیوز یکرمی یدی سنه هجریه سی جمادی الا آخره غرہ سننده عزل ایله یرینه دری زاده عبدالله افندی ثانیا شیخ الاسلام اولدی .

استانبول قاضیی حمای زاده راشد افندی او تهدیبرو بولنده منصب لرده بیوکلر ایله امتزاج ایده میوب منازعه چیقاره کلیدیکنندن لاجل التأذیب اوائل جمادی الا آخره ده کلیبولی یه نفی اولندی .

سابقاً و قایع کاتبی کوسه ابراهیم افندی حقننده دخی شیخ الاسلام جدیدک افعوال قدیمی اولدینه کنذلک اوائل جمادی الا آخره ده ماغوسه یه اجلا قانندی .

اناطولی پایه‌لورندن انقره‌ده اقامته مأمور او لان مشهور خواجه منیب افندی ایله شیخ الاسلام سابق عمر خلوصی افندی میانه‌لرنده فی الاصل منافسه اولدینی حالده اقدمجه انقره‌ده ظهور ایدن فته و اختلال علی العیما منیب افندی یه عنزو واستناد او لنه‌رق منفاسی مسقط رأسی او لان عینتابه تحویل او لمشیدی عینتابه کیدرکن ائنای راهده جبار زاده یه تصادف ایدرک ائنک طرفدن شفاعت او لمغله و بو ائناده بروجہ بالا عمر افندی دخی مشیختدن معزول بولوغه منیب افندینک عینتابه اعن امندن صرف نظر او لنوب آرپه‌لغی مخصوص لیه تعیش ایدرک کوز لحصار آیدینده متقادعاً آرام ایتسنه مساعده بیورلدي .

جمادی الاخر دنک اون در دنجی چهارشنبه کونی عمری هنوز طقسان بر کونه رسیده او لان شهرزاده بایزید ور جبک در دنجی کونی شهرزاده مزاد فوت او له‌رق پدر لری سلطان مخزود خان عدلی حضر تلینی دلساکار ایدوب کیتیدیلر .

تپه دلنی علی پاشا آرناؤدلقده رفته رفته تزید قوت ایدرک طوس-قهلق قطعه‌سنی قبضه تصرفه کچورد کدن صکره کله‌لاق طرفنه دخی تعرضه باشلایوب حتی بو ائناده دبره‌لی یوسف بک او زرینه حر کته قیام ایستدیکنه مبني یوسف بک دخی اسباب مدافعته تثبت ایدرک کله‌لاق قطعه‌سنده بولنان میر میران و سائر خاندان و متعینان ایله اتفاق ایتمشیدی . شوحاله نظر آگهه‌لر ایله طوس‌قله‌لر بیننده بر محاربه په‌وسی آچلامق او زره اولدینی استخبار او لمغله اوائل رجبده طرف سردار اکرمیدن علی پاشایه توجیخ و تهدیدی حاوی برقطعه امر نامه سامی کوندرلشدیر . صورتی زیرده (۲) رقیله تحریر او لنور .

تپه دلنی علی پاشا زاده وزیر ولی پاشا اردوی همایوندن ماذوناً عودت و منصبی او لان موره جانبنه عنیت ایدوب هنوز خلال راهده ایکن موره‌لیلردن و اکثری روم طائفه‌سدن بر چوق خلق استانبوله کلوب رکاب هایونه عر خجال تقدیمه‌لیه ولی پاشادن شکایت ایدرک ینه موره‌یه کلورسه اکثر اهالی طاغیلوب جزار سبعه‌یه فرار ایده جکلرنده شیهه یو قدر دیلری او زرینه اوائل ربیع الاولده ولی پاشایه امر شریف کوندریا هرک یکی شهرده براز مکث و توقف ایله بعده وارد او له‌حق امره انتظار ایلمسی اشعار ایله کیفیت اردوی همایونه حواله قیلنمشیدی . شانی زاده تاریخنده بیان او لندینی او زره بعض امارانه نظر آموده لیلرک دماغنده فساد و فته سوداًسی او لوب بوجهته آرناؤدلرک موره‌ده یر لشمیریخی ایستمدکاری و رو سیه‌لو صرب اهالی‌سناک اذهانی اخلاق ایله عصیانه قیام ایتدردیکی کی موره‌ده دخی بر عصیان واختلال چیقاره‌ق او زره سعی و فساددن خالی اولمدینی السنہ عقلاده شایع ایکن

ماشیخ صاندن موره‌لی بکر بک و رجال دولتندن بعض ذوات موره‌ده کی املاک و عقارات و سار کونه منافع و تجارات مخصوصاً لاری ترویج و مخافظه نیتیله کرک کندولرینه و بکر ک عامه‌یه بعدازین طوقونه حق مضر اتدن غفات ایدرک شاکیل طرفی التزام و مسؤوللری قرین قبول اولمک اسبابه سعی واهتمام ایتلریله رجال دولتندن موره‌وی یوسف اکاه افندی تحقیق ماده و توثیق ماین ایچون موره‌یه کوندرلاری . و خلال شعبانده ولی پاشا عهده سنه ترحاله سنجاقی و ایچ ایلی احمد پاشایه موره ایالتی بالتوجهه دفعه منازعه ایدلاری .

صدراعظم لاز احمد پاشا غایت پک کوزلی وعواقب اموری دوشونمز بر ذات او لو ب وقت حر بده ایشه یازار مطالعه‌سیله مقام صدارته کشورلشیدی . حالبکه فرط جرأتی حسیله یرکوکی طرفه چکد کده بعض مهندسین کندو سنه فن حرب اقتصاسیجه بعض مطالعات عرض ایتدکه بن بویله شیلری سندنی او گرن جکم دیو عتاب و تکذیر ایدوب فن حربه توفیق حرکت ایتمدکه نهایت بالاده بیان اولندینی او زره اردوی هایونک بر قسمی قارشو طرفه برا غوب کندو سی کوج حال ایله روسجق طرفه چمکه مجبور اولمش و بوجهه‌لله جبار زاده ایله برقوق رو سا و افراد عسکریه افلاق یقه‌سندنده قالمش و بوکره روسیه مصالحه‌سی تقرر ایدیجک ارتق انک صدارتده بقا سندن بر فائدکه کوریله می‌جکی مسلم او لدیغنه مبنی عن لیله یرینه مدیر و مدبر بر ذاتک لصی موافق حل و مصلحت کوریلش ایدی . حالبکه روسیه مصالحه‌سندن سکره دولتیمه‌جه الا مهم اولان مدادن بری صربستان مسئله‌سی او لدیغندن او اخر شعبانده لاز احمد پاشا عزل ایله یرینه حوفیه جانبی سر عسکری اولان و صربولرک تأذیب و تربیه‌سنہ مأمور بولنان خورشید پاشا صدراعظم او لدی .

شانی زاده تاریخنده بیان اولندینی او زره بعض مقرینک سو قیله رمضانک طقوزنجی کونی قائم‌مقام صدر عالی شاکر احمد پاشا عزل او لهرق یرینه قدمای خواجکان دیوان هایوندن محمد رشدی افندی بارتبه وزارت قائم‌مقام صدر عالی او لدی . و ساغندن صرف و تحویل اولان اناطولی ایالتی عهده‌سنه توجیه و احسان بیورلاری . مر ویدر که شاکر پاشا حسن اداره‌یه موفق او له رق سلطان محمود خان حضرت‌لرینک حسن توجه‌نی ایستدکاری یولده قولانیله بیله جل لین الجانب بینک قائم‌مقام‌گه کشورلی ملترملری او لدیغندن هر نه دیشلر ایسه دیوب شاکر پاشایی عزل ایله یرینه رشدی افندی نصب ایتدیر مشردر .

رشدی پاشانک اوغلو اولوب عصر من وزرا سندن بولنان و قریب العهدده وفات

این مرحوم معمراً پاشادن بالذات النان معلوماً نظر آرشدی پاشا في الاصل ارضروم  
علماء سندن سید علی افندی نام ذاتک او غلی اولوب عنوان شبابنده تحصیل معارف  
و کتابت و روزش ایدرک اون سکریا شنے بالغ اولدقده پدرینک رخصیمه سیاحت  
چیقرق حلبه لدی الوصول والیسی طرفندن بعض خدماتنده استخدمان او لنوب بعده  
برمدت مکتبه بحیاق امبه بعض وزرای عظامک معیارنده وبعده اناهه والیسی مشهور  
فرج علی پاشانک دیوان کتابتندہ بولمنش و فرج علی پاشانک اهایه عهدنده سنه خواجه لک  
رتبه می توجیه او نمودند . اناهه دن در سعادتنه عودتندہ قبودان دریا حسین پاشایه  
دیوان کاتبی او لوب انک و فاتنندن صکره در سعادتچه بعض خدماتنده وبعده محسری  
فرانسلوون تخالیص ایچون سوق اولسان اردونک نزل اماننده وبعد العوده بعض  
وزرای عظام قو کتیخد القلرنده و برآرالق سلانیک مایه جیاغنده و یکی چری  
افندیلکی وباش محاسیبه و نشانیحیاق کبی مناصب دیوانیه ده و ایکیوز یکرمی درت  
تاریخنده صوفیه نظارنده بولمنش و یکرمی یدی سنه می رمضاننده معزو لا خانه سندن  
مقیم ایکن عهدنده سنه رتبه وزارتله صدارت عظمی قائم مقامانی توجیه قلمشدر .

تفهون مریدرک رشدی افندی اول وقت اسکدار آرقه سندن نوح قوییسی نام محمد  
حالاً کوپریلی قوناق دیو معروف اولان قوناقده مقیم و خیلی مدت معزول قاله رق  
زوکورنک ایله کرفتار عذاب الیم او لوب حتی حلول ایده جلک عید فطر ده برمعتاد  
معایده ایچون بعض ذواته کیتمک او زره برقات یباناق البسمی بیله او لمدیعندن اسکی  
چاقشورینک ایچنی طیشه چورمک او زره ایواز ایله درزی یه کوندرمش او لدینی  
حاله علی الصباح مایین هایوندن براغا کلوب سلحدار اغا طرفندن مدعو او لمدینی  
خبر ویرمش او مسیله عجاله چاقشوری در زیدن کتوردوب کیمش ایکن بود دعوه  
کندوستنجه بر مناسبت الدیره مدیغندن اغا ایله برابر خانه سندن چیقوب متفسک اه  
ومتحیرانه اسکله یه ایند کده اوج چفته مایین هایون قاینی آماده او لمدینی کوریجک  
دهازیاده مراق ایتمش اغا ایله بر لکده قایغه بنوب مایین هایونه وارد قده طوغزی  
سلحدار اغانک رسم او طه سنه کوتورلش عجباً بونه اوله جق دیو دوشونوب طور رکن  
ساحدار اغا او طه یه کیروب افندی یی اوست باشه چورمک کبی وزرایه مخصوص  
رعایتلر کوسه ترمش رشدی افندی حقیقت حالدن بی خبر او لوب قائم مقامی ایسه  
خیال و خاطر ندن کچمامش بر منند سامی او لمدینی جهنه به بومعاملات ناکهظهور دن  
طولاً نهایه جغی شاشر مش بعده ساحدار اغا دلاشیله حضور هایونه کیروب عهدنده سنه  
رتبه وزارت ایله صدارت عظمی قائم مقامانی توجیه بیورلش و رشدی افندیده اسباب  
وزارتندن بر نسنه او لمدینی حاله شاکر پاشانک اسباب وزارتی کندوستنجه ویرلش

اول مسیله همان باب عالیه واروب سلفنک اسباب حشم و دارانی ایله تنظیم امور دولته  
مبادرت ایلمشد .

روسیه مصالحه‌سی تقرر ایدرک قره دکز جه بر غائبه قالمدیقندن قودان دریا خسر و  
محمد پاشا عودت مأذون اول ملغاه رمضانک اون اوچنجی کونی دونمای هایون ایله  
ایله ترسانه‌یه کلشدر .

مغیساده مقیم اولان صدر اسبق عنزت محمد پاشا خلال رمضانک عازم داربقا اولوب  
وافر نقودی ظهور ایمکله اولو قفقا عادت جاریه‌سی او زره جانب میریدن ضبط  
اولنهرق خیلیجه منافع خزینه حصوله کلشدر .

متوفای مشارا ایله زلفی بالطه‌جیلر او جاغنده سلحدار اغا قهوه جی باشیلغندن مخرج  
ابراهیم اغا زاده علی اغانک صلبندن نفس زعفرانبور لیده بیک یوز اللی التی سنه سی  
اواسطه‌نده متولد و صاری مصطفی پاشا کنخداشی دینکله معروف قودان دریا بکلی  
حاجی مصطفی پاشانک اقر باسندن اول ملق حسیله یتمش اوج سنه سی او آخر نده در سعادتہ  
وارد اولوب کتابت و انشا تحصیلی ایله مشغول اولمشیدی . سلطان مصطفی خان  
نالث عصر نده رفع اولسان بالطه‌جی او جاغی سلطان عبدالحمید خان حضر تلرینک  
جلوسنده تکرار تجدید و احیا اولندقده اودخی بورایه چراغ و بعده اغا یازیجیسی  
و یوز طقسان اوج سنه سنده ضربخانه‌امینی و طقسان طقوزدہ شهر امینی و ایکیوز  
تاریخنده ترسانه امینی اولمش و متعاقباً عهده سنه رتبه وزارتله حانیه منصی و ایکیوز  
بر سنه سنده دیار بکر ایالی و متعاقباً ایچ ایل سن‌جاجی و بعده بندر قلعه‌سی محافظظانی  
و چند ماه می‌ورنده جده منصبی و بعده بوغاز حصاری محافظانی و ایکیوز بشده  
مصر ایالی ویدیده اناطولی ایالی توجیه بیورلمش و متعاقباً مقام صدارته کتورلمش  
واون اوج تاریخنده عنزل ایله لا جل الاقامه ساقزه و بعده مقاطعه‌سی اولان مغیسایه  
کوندرلمش ایدی بوکره اوراده وفات ایدی . رحمة الله عليه .

شوالک ایکنجی کونی مصرده جامع از هر شیخی و تأیفات کشیره صاحبی اولان شیخ  
شرقاوی طی طومار حیات ایدوب کیتمشد . رحمة الله عليه رحمة واسعة  
شوالک اوچنجی کونی اردوی هایوند بر معتاد توجیهات اجرا اولندی مأمورینک  
اکثری یزلنده ابقا قیلنده . ینه اول کون توجیهات وزرا و قوع بولدی .

شویله ک : روم ایلی ایالی سابقاً شهر کوئی محافظتی علی پاشایه سلسه ایالی طرنوی  
محافظه‌سنده بولنان قودان اسبق حافظ علی پاشایه ویرکوئی محافظه‌سی شرطیه ایلسان  
سن‌جاجی والحقا اخری وودین و نیکبولي و نیکدہ سن‌جاجا قلری سابقاً سلسه‌واليسی

علی الدین پاشایه و سلانیک و قواليه سنچاقلاری سیروزی اسمعیل بکه و بولی سنچاغی  
بروسهده اقامت او زرہ اولان عباس پاشایه توجیه بیورلدی .

شوالک بشنیجی جمعه ایرتی کونی رکاب هایاوندہ اجرا اولنان توجیهاتده دخی محب  
افقندی دفتر امینی اولدی .

بروجه بالا بکرشده مصالحه نامه امضای اولندیغی کبی دولت علیه هان اصلاحات  
داخیلیه باشلامش و متغلبه کروهندگ ازاله واستیصاللاری خصوصی مبدأ اصلاحات  
الخاذ ایلمشد .

ازان جمله بیله جک و یوده سی قالیونجی علی اغا متغلبه کروهندن اولوب جوارنده  
واقع قضالرک اعیانلری کندی طرفدن عزل و نصب ایاه کیتدجه اول طرفده  
دانه نفوذی توسعی ایمکنده ایدی . واواصر دولته چندان اطاعت ایمز ایدلدي .  
حتی قاج ییلدر روسیه سفری متمد اولدی هر ییل بافرمان عالی سفره مأمور ایدلدي  
نه ده قالقوب اردویه کیتدی و نده عسکر ارسال ایتدی . بومقوله متغلبه نک ازاله  
واستیصاللاری ایسه مصمم اولندیغی حالده سفر مناسبیله وقت مساعده تعليق  
او لتقده ایدی بکرشده عقد مصالحه اولندیغی کبی هان شقء مرقومک ازاله سی  
ایچون قوجه ایلی سنچاغی متصرف وزیر حاجی عنیز پاشایه فرمان عالی کوندرلدي  
او دخی هان حرکت ایتدکده قالیونجی عسکری غم جم ایله قارشو کلدي ایسنهده  
لدى محاربه بوزلش و فرار ایدوب کیدر کن بعض مأمورینه تصادف ایتدکده  
ینه مقابله یه قیام ایتدیسهده طوتیلوب اعدام ایله سرقطوعی خلال شعبانده درسعاده  
کوندرلش ایدی . بعده عنیز پاشا ینه متغلبه کروهندن پازار کویی اعیانی  
اسعد بک او زرینه مأمور اولدی بوائناهه واروب محاربه ایتدکده اسعد بک دخی  
بوزلوب فرار ایمکله یدتغلبنده اولان یرلر ضبط ایدلدي .

دیمیوقده مرفوع الوزاره مقیم اولان چلی حید پاشا فی الاصل ظلم ایله مشهور  
اولندیغی حالده مقدمحه سوریجی نصب اولندقده عباداللهک اموال و اشیائی سوروب  
کوتورمش اولندیغی نزد هایاوندہ تحقق ایلمش اولندیغنه بناءً ابتدا اسمی دفتر وزرادن  
ترقین و بعده او سلط شوالدہ نقطه وجودی دخی صحیفه روزکاردن حکم اولنوب  
سرقطوعی درسعاده کتورلدی موقع عبرته قونیلوب تشهیر ایدلدي .

اشبو حمید پاشانک انشته سی اولوب مرفوع الوزاره حلبده اقامته مأمور اولان  
ابومراق محمد پاشانک حلبده لفرض فتنه احداشنه ساعی اولندیغی حلب والیسی چلی  
راغب پاشا طرفدن انها او نگاهه او دخی بافرمان عالی اشبو یدی سنه سی اوخر نده  
اعدام اولنشدر .

بو ائمداده شیخ الاسلام سابق صهانی زاده عمر خلوصی افندینک وفاتی و قوع بولغاه  
ترجمه حالی بوجه آنی بیان اولنور .

مرحوم مشارالیه بیک یوز الی سکن سنه سنه استانبول قاضیی و بیک یوز المتش  
اوج سنه سنه عازم داربقا اولان صهانی زاده حسن افندی نام فاضل بنامک او غلیدر  
بیک یوز قرق سنه سنه تولد ایدوب عنفوان شب اینده تحصیل علم و کماله سعی ایله  
اکال ذات ایدرک (۱۱۶۲) سنه سنه شیخ الاسلام اسماعیل افندی زاده محمد اسعد  
افندیدن رؤس الدی بعده قاعدة طریق او زره مدرسه دن مدرسه یه نقل و ترقی  
و هر برنده بالذات تدریس ایله شروط واقفینه مخالفدن توی ایدرک (۱۱۹۱)  
سنه سنه از میر قاضیی اولدی فوق العاده عفت واستقامت اخابنده اولسیمه بر سنه  
کامه اول شهر شپهیر ده غایت عفت وعدالت ایله اجرای احکام شرعیه ایدوب  
عودتنده کافی سابق مطالعه کتب ایله مشغول ایکن (۹۸) سنه سنه مصر ملاسی  
اولوب انده دخی بر سنه کمال عفت و صلاحیت ایله اجرای احکام شرعیه ایلدی و اول  
ائمه مصر قاهر دده تعین ایدن جباره یه مغلوب او لیوب (العلماء امناء الله علی خلقه)  
حدیث شریف مقتصاصیه عمل و حرکت و بوجهته اکال شان علمایه بذل مقدرت  
ایتدی بعد العوده بیک ایکییوز سنه سنه مکه مکرہ قاضیی اولدی بر سنه صکره  
دونوب استانبوله کلدي و (۲۰۵) تاریخنده استانبول قاضیی اولدی و بر سنه  
صکره اناطولی پایه سی الدی و (۲۰۹) ده بالفعل اناطولی قاضیی سکری اولدی  
و (۲۱۱) ده روماییل پایه سی الدی و (۱۲) ده بالفعل روم ایلی قاضیی سکری اولدی  
بر سنه مدت عرفیه سنه عدالت او زره اکال ایله انصافاللدن صکره مطالعه کتب  
فتهیه ایله مشغول ایکن (۱۲۱۵) سنه سنه شیخ الاسلام اولدی اوج سنه یه قریب  
مدتده کاینی اجرای احکام شرعیه دقت و توجیهات علمیه ده دائم اهلیته رعایت  
ایلدی بعده عزل ایله بکلر بکیده اشترا ایلمش اولدینی ساحلخانه سنه اختیار  
ازدوا ایتدی (۲۲) سنه سنه بر کونلک عزل و صبندن طولانی من فعل ایکن (۲۵)  
سنه سنه یه شیخ الاسلام اولدی واشو یدی سنه سنه بروجہ بالا عزلی و قوع  
بولدی . انساب و تعلق سایه سنه رتبه و منصب آرایان ناهمارانک میزان عدالتندن  
قورتیلوب منون قالدیلر . آزوخت مرورنده یعنی اواسط شوالده صاحب ترجمه  
چند روز خسته اولقدن صکره طی سجل حیات ایتدی . رحمة الله عليه رحمة  
واسعة . عمر لری سکسان یدی سنه یه قریبد .

اولکی مشیختنده او تاقبی یوقشی باشنده حجرات عدیده ایله بر جامع شریفی حاوی  
انشا ایلمش اولدینی قلندر خانه فنا سنه مدفونندر .

دیوان هایون ترجمانی دیمتراشقو بک نزد اولیای امورده روسیه جاسوسانی ایله  
متهم اولوب حتی وقعه سلیمانیه ده دور ابواب کبار ایدرک مخالفینک افکارینی اخلاق  
ایله اولوقت مرتب اولان نظام جدید عسکریتک الغاسنه سعی ایتمی دخنی روسیه لویه  
بر خدمت ایامش اولمق غرضنه حمل او لنشیدی و بوکره بکرشده عقد اولان مجلس  
مکالمه ده مکالمه ترجمانی بولنگله کوریلان اطوار و مشواری دخنی اول خنی تأکید  
ایتمشیدی بناءً علی ذلك رفع وا زله و جودی مصمم اوله رق وقت مناسب کوزدیلور  
ایدی بوکره بروجه بالا مکالمه مصلحتنک ختامیه ملکتین بکارینک نصی ایامی  
و تمام میرمومی اليهک ازاله سی هنکامی اولدیغندن اجرای مقتضاسی ایچون خفیه  
صدراعظمه خط هایون کوندرلش ایدو کنندن او تاغ صدراعظمی به دعوت اولنوب  
کلیدیکنده قوا صدر قایچ او شور و ب اعدام ایامش اولدیقلری خبری ما ذی القعده نک  
یکرمی برنجی کونی در سعاده و اصل او لیجق باب عالیه ترجمان و کیلی بولنان برادری  
دخنی اعدام او لنشدر .

خره ذی الحجه ده بش غروشه رائج اولمق اوزرہ جهادیه نامیله بر سکه قطعنی  
باشلاندی . و فدق ربیعه سی دیتلان آلتون مقدم یوز پاره یه کیدر کن طشره لرد  
او چر غروشه کچر اولدیغندن بوکره یوز اون پاره یه آلتون ویرلسی امر اولندی .  
بو نسبت اوزرہ یالدزا آلتونی اون غروشه و فدق آلتونی طقوز غروشه رائج اولوب  
اچق اجنی سکه لریله اخذ واعطا منع و یساغ قیاندی و هر کیمک یدنده اجنی سکه سی  
بولنورسه طقسان کونه قدر ضربخانی به کتوروب میری فیئاتی اوزرہ سکه سلطانیه  
ایله تبدیل ایلملری ایچون هر طرفه امر لر نشر اولندی و مهل مذکور مسرونده  
کمسنه نک یدنده اجنی سکه سی بولنامی صیق امر و تنبیه و بوسیاق اوزرہ طشره لره  
فرمانلر ارسال قیلنده .

اجنی سکه لرینک میری فیئاتیله تبدیلنده ضربخانه جه تمعن و اراییه ده شانی زاده دیر که  
اکثری بونوع نفوذی سرمایه ادخاری اوله رق حبس و ادخار ایدن بعض صراف  
و تجارت در عقب ستر و اخفا ایلملریله بو خصوص یدنده بومقوله بر قاج ریال و دینار  
بولنوب حوایج ضروریه سنه صرفه ناچار اولان فقر او تنکدست و ارباب اعساری  
اضرار ایدوب طرف بیت الملاه بر فائدہ معینه سی دخنی آشکار اولمدی .  
ذی الحجه نک او سلطنه قره عثمان او غلی عمر اغانک واواخر نده خادم زاده نک  
وفاتلری خبری کلدی . ایکیسی دخنی اعیانلرک بک زنکینلرندن اولملریله اولوقتک  
عادتی اوزرہ عمر اغانک ضبط مخالفاتی ایچون اندرون هایوندن مخرج خوا جکاندن  
نظیف افندی و خادم زاده نک ضبط مخالفاتی ایچون خوا جکاندن صالح افندی تعین

واعزام قیلندیلر . یالکنر عمر اغانک اوچ بیك کیسه لکدن زیاده مختلفانی ظهورایله  
جانب میریدن ضبط او نمشد .

ذی الحجه نک اون یدنجی کونی تلخیص صدر اعظمی کلدی اردوی هایونک  
عودتیله ادرنه یه مواساتی معلوم اولدی . بناءً علیه ایام حرب اولدینگه نشانه اولق  
اوزره سرای هایونده اورته قپوده و شیخ الاسلام قوانغندہ و صدرین و نقیب  
الاشراف قوناقلنده و سائر یرلده مرکوز اولان توغلار قالدیریلوب محللرینه  
وضع و حفظ ایدلدي .

بکرش مصالحه سی اقتضانیجه صرپولر دولتیلیه یه مراجعتله ایشلرینی تسویه ایتملری  
لازم کلور کن عصیانده اصرار ایتملری اوزریه تأدیب و تربیه لری لازم کیسیله  
در سعادتمند زعماً و کدکلیان و بر قاج اور طه یکیچری وجهه جیان و بر قاج اور طه  
طوبی جیان سوق اولندي و پیدرپی اردوی هایونه مهمات ارسالنه مسارت قیلندی .

### \* بعض وقایع عراق \*

جلد تاسعده بیان اولندي یعنی وجهه کرمانشاهان والیسی بولنان شهزاده محمد علی  
میرزانک تکلیف و ابرامی اوزره بابان سنجاغانی خالد پاشایه ویریلوب عبدالرحمن  
پاشا دخی کوی و حریر سنجاقلرینه قناعت ایتمشیدی اوچ آیی سکره عبدالرحمن پاشا  
محمد علی میرزانک مقر بلرندن بعضیلرینک تحریری ایله عساکر کلیه جمع ایدرک بعثة  
بابان سنجاغانک مقری اولان سلیمانیه اوزرینه یورویوب خالد پاشایه موجود  
معینی ایله مقابله ایده میمه جکنی جزم ایدرک همان سلیمانیه دن فرار ایله مندلجن طرفه  
کیدرک کیفتی بغداد والیسی عبدالله پاشایه انها ایلدی عبدالله پاشادخی همان کردستان  
سفری ایچون اردوستن تنظیمنه باشادی عبدالرحمن پاشا ایسه تأدباً سلیمانیه یه  
کیره یوب انجق بر ساعت بروده سرچنار نام محله ورود واوراده مکث و توقف ایله  
عرض مطاوعت یولنده عبدالله پاشایه مراجعت ایتدیکندن و موسم شتا اولق  
حسیله کردستان سفرینک صعوبتی درکار اولدینگدن عبدالله پاشا بحسب المصلحه  
کوی و حریر سنجاقلرینه علاوه سلیمانیه یعنی بابان سنجاغانی دخی عبدالرحمن پاشا  
عهدمنه احاله ایله بیورل دیسی کوندردی و خالد پاشای بغداده جلب ایله اداره سی  
ایچون کندوستن مندلجن مقاطعه سی ویردی . لکن عبدالرحمن پاشا ایران  
ظرفداری اولق حسیله ابقاسی دولتجه مضر کورلد کدن بشقه مقدماء عبدالله  
پاشانک والیکنکه سبب مستقل اولمش ایدو کنہ منی انى هیچ صیاماز اولدینگدن  
عبدالله پاشا انک اوضاعنه تحمل ایده میوب نهایت انى عزل و بابان سنجاغانی خالد

پاشایه و کوی و حریر سنجاقلری سلیمان پاشایه احالة و خلعتلخی اکسا و عساکر  
 کایه ایله خلال جمادی الاولاده بغداددن چیقوب کردستان او زرینه حرکت ایتدی .  
 عبدالرحمن پاشادخی کمال جلادت واستکبار ایله سلیمانیه دن حرکت ایدرک مقابله  
 شتاب ایلدی . کفری قریه سنده تلاقی صفين و قوع بولدی عبدالرحمن پاشا  
 کوله منارک طوب و قنک آتشنه باقیوب پک شدتلو هجوم واقتحام ایمکله بغداد  
 اردو سنده کی عشرائی آتلوسی بوزلش و کوله منارک دخی چوغی متفرق اولش ایکن  
 بغداد دفترداری و کوله منارک سرفرازی بولسان داود افندی پک زیاده شجاعت  
 و جلادت کوستروب عسکری ثباته تشویق و تشجیع ایدرک کردرل او زرینه شدتلو  
 آتش ایدرمکله عبدالرحمن پاشانک عسکری بوزلی و پک چوق سرکرده لری  
 تلف اولدی عبدالرحمن پاشا یکرمی قدر آتلوا ایله کرمانشاهه طوغی فرار  
 ایتدی . محمد علی میرزا مقدمای خالد پاشایی تصحب ایدرکن بوکره بالعکس عبدالرحمن  
 پاشایی التزام ایدرک عبدالله پاشاه نامه مخصوص ایله برآدمی کوندردی عبدالله پاشا  
 اصغا ایتمیه رک جواب رد ایله آدمی کیرو چویردی و کندویی او را دن عودت  
 ایلدی . اکن هنوز بغداده واصل او ملدن مر حوم سلیمان پاشانک او غلی سعید پک  
 کویا عبدالله پاشایی استقبال ایمک شایعه سیله تدارک کوروب بوبهانه ایله بغداددن  
 چیقه رق متفق ایچنه فرار ایلمش اولدینی خبری الندی . سعید بک فراری مجرد  
 عبدالله پاشادن خوفه مبف ایساده عبدالله پاشا آنی بشقه معنایه حمل ایله تلاشه  
 دوشدی . چونکه کوله منارک چوغی مر حوم سلیمان پاشانک چرانی اولدقلرندن  
 سعید بک مائل و متوجه بولنلریله سعید بک بغدادجه نفوذی پک زیاده اولوب  
 خارجده کی عشرائی جلب و جمع ایله بغداد او زرینه یوریسه دفعی مشکل اولوردی .  
 بناءً علیه عبدالله پاشا خلال رجبه بغداده داخل او لدیسه ده سعید بک خارجده  
 بولنی کندو سنجه بربیوک اندیشه ایدی . فتحعلی شاه ایسه بالاده بیان او لندینی  
 او زرده دولتعلیه نک خود بخود رو سیمه لو ایله عقد مصالحة ایدیویر مسندن طولانی  
 من فعل او لدینی حالده عبدالرحمن پاشا و قعمسنی لدی الاستیخار بربیوک اردو سوق  
 ایدرک بغداد هوالیسی نہب و غارات ایدرمکه باشلاذری . عبدالله پاشا دخی  
 تدارکات سفریه قیام ایله مدافعه یه نیت ایلدی . فقط سعید بک خارجده بولنی  
 کندو سنجه موجب فکر و اندیشه اولغله بوئینی فسخ ایدرک چاره سز ایرانلو ایله  
 او یوشمق یولنه کیتدى . همان خالد پاشا ایله سلیمان پاشایی عزل ایله بابان و کوی  
 و حریر سنجاقلری عبدالرحمن پاشایه احالة و خلعتلخی ارسال ایتدی .

بوصورته ایران عسکری عودت ایدوب خالد و سلیمان پاشالر دخی بغداده کلدیلر

عبدالله پاشا دخی هان تدارکات سفریه سنی اکمال ایله منتفق او زرینه حرکت ایامشدر .  
نتیجه سی ان شاء الله الکریم سنه آئیه و قایعی صردسنده بیان اولنور .  
ایکی دولت اسلامیه نک رو سیه لویه قارشو متفق بولنگری ضمته مخبره او نقده ایکن  
ایرانلوب بومثلاو حرکتی اسلام قاعده سفوت و مسامیه توافق ایموردی . بابان  
بکاری دخی یکدیگرینی استرقب ایله کیمی بغداده و کیمی ایرانه دوشه رک و طرفینی  
بربرینه دوشوره را کندو خاندانلوب نک احسانه واوجا قارینک با تمدن مؤدی  
اوله جو مقدماتی حاضر لامقدمه ایدیلو .

### \* ظهور و انتشار طاعون \*

اشبو یدی سنه -ی اوائلنده مصدردن آمد ورفت مناسبیله از میره طاعون  
خسته ایکی سرایت ایتشیدی . از میردن استانبوله بر تجارت کمی کاور کن ایچنده  
طاعوندن بر قاج کشی فوت و ملاحداند بعضیلری خسته اولدقلری حالمه در سعادته  
لدی الورود کمیدن چیقاتلر غلطه وبک او غلی و طاطاوله یه طاغیلوب آناردن طاعون  
خسته ایکی سرایت ایله اول طرفه ندره ظهور ایتدی و اورادن استانبوله چکدی  
پک چوق آدمه رناف او ملغه باشلادی . فقط بعض کسان سائر لریله الفت و اختلاطدن  
کمیله را خانه لرنده ازدوا ایله تحفظه قیام ایدیلو .

شانی زاده و قوعاتی بو و جهله حکایه ایتدکن سکره دیر که بیک ایکیوز اون التي  
سنہ سمنده وقوع بولان قران انتقالیله صاحب طالع سال اولان کوکب عطارد  
وصاحب ثامن اولان نحس اکبرک راجعاً مقابله سنہ متوجه اولوب یانلورنده تهریباً  
اون درجه او ملغه (و کذا یدل علی موت کثیر من امراض منفورة خصوصاً من  
الوباء) احکامی تخميناً وقت سال قراندن اون سنہ مرور نده یعنی یکرمی یدی سنہ می  
اوائلنده دخول واول زمان طاعون ظهور ایده جکنی احکامیون تا او وقت نفوذه  
وادعا ایدر لردی . العهدة علی من یعتقد وعلی زعمه من یدعی . انتہی

بعده شانی زاده دیر که اصحاب الفت و آمیزشدن جزئی و کلی مصالب و مکدر اولماش  
هیچ برفرد قلاماش ایکن رأی حکیمانه او زرده تحرسه و تترسه رعایت ایدن ارباب  
دقتندن بر احدک خانه سنہ حفظ جناب عزت ایله نهایته قدر عذاب طاعون اصابت  
وسرایت ایتمدی . حقیر دخی دائرة عاجزانه مدن ذکور و اناندن اون بش قدر  
نقوس محفوظه ایله با عنایت رب العالمین جمله من اول سیخط عظیمین مستریح و امین  
او لوب شوقدر که طعن نادان و مذمت بعض اکابر بی عرفان و نفاق سفهای اقران  
ایله آزرده و غمکین اولدق ایسه ده . کوردم زمانه خاقی نفاق او زرده ثابتاً . ناچار

کرک فقها و کرک حکمادن هیچ بر کمنه بوعلتک دخی سائر بعض امراض ساریه آسا سرایته اختلاف ایمیوب فقط عاماء دین ساری باذن الله قیدیله حقیقت حالی تبین ایتشلدر . خصوصاً که یوز سنه قدر وقته کانجه بوحای و افده التهابیه نک بالفعات افنا و برباد ایدیکی ممالک افرنجیه ده بو نمردن قطع نظر مقدمای اسلامده ایکن طاعون ووبا ارالق ارالق اهالیسی اماته ایدن قریم واوزی و بوندر کبی ممالک و اخاده قریب العهدده بعد الاستیلا بوعات تحفظ و نظارت سبیله کلیاً منقطع و معدوم واژجمله آشیلامه عالمی ظهور ایده ای او رالرده چیچک عاتی دخی منقطع درجه سنه کلیدیکی ارباب وقوفه معلومدر . بوموادک رأی حکماً و تدبیر اطبایه متعاق خصوصائی تأیفات عبد حقیردن طبه دائز اولوب جلد اولی با اراده علیه طبع و تمثیل و جلد ثانیسی حسب الاقضیا معرض اولیمه رق الى الآن تأخیر او لزان حمسه ده تحریر و تسطیر او لمش اولوب قالدیکه و بادن حذر و احترازک جوازنده و بلکه وجوب و افتراخنده دخی ساطان سایم او لک تاریخ نویسی او لوب هشت بهشت نام تاریخ حکمت افزانک و سائر فارسی و عربی بونجہ تأیفات معجز بیانک مصنفی او لان ادريس بتایسی مر حومک طقوز یوز اون یدی سنه سی خالاندده ظهور ایدن طاعون حشر نمون اشسانده اداء حج و زیارتندن صکره آستانه سعادته عود تلنرنده شام و قوئیه ده بعض علماً و فقها ایله بخصوصه دائز مباحثه برله تأییف کرده سی او لان رساله نفیسه سنه بجاجه و تعصبدن عاری نظر منصفانه کافیدر . انتهی

الحاصل او لو قتک حکمنجه اصول تحفظیه رعایت او لنه میوب طاعون ایسه در سعادتنده حکمی برو جه بالا بتصورت مدھشده اجر ایتمکده و کیتدجه شد تلنمکده ایدی . شویاکه: باب عالی طرفندن استانبول قپولرینه خفیجه محرر لر ارسال و تعیین و قلعه قپولرندن طیشوارویه طاشنیان مو تالری ثبت دفتر ایتلری تلقین او لمعله درون استانبولده بعض جوامع و مساجد و تر بهلر جوار نده کی مقابره و بونله بکنزر محال سائره یه دفن او لنانردن بشقه استانبول قپولرندن چکور یلان جنازه لر او اسط رهضانده بعض بیلت بشیوز و بعض ایکی بیکی برادر لرنده او لوب غاطه و اسکدار و بو غازیچی ایله برابر یومیه بعض ایکی بیک ایکی یوز و بعض او چیکی متباوز اولور دی . شانی زاده دیر که مشیت باری ایله کاکان و یامتدی و تلف نفوس کثیره یه بادی او لدیغندن صلات عشانی بعد الا دا مناره لرده سوره احتفاف تلاوت او لمحق رأی بعض صافی سیرت او لعله اول وجهه امر شریف اصدار و تلاوت سوره شریفه یه ابتدار او لندقده استماع ایدن صغار و کبار برقات دها خوف و دهشته دو چار او لدیلر

لکن عید فطر تقریبیه خاقان بربیله کثیر اخلاق طنندن ناشی عات ساریه من بوره  
با ذن الله تعالی او سط شواله طوغری کیتکده درجه و فرته عروج و بالکن نفس  
استانبولدن يومیه اوچ بیک قدر موتا خروج ایمکه باشلا دی سوره شریفه احراق هلاک  
قوم عادی مخبر اولدینی اجلدن بویله ایامده تلاوتی مهیج غضب الهی او لور دیمکه  
جسارت ایدن بعض عالم صورینک قولنه اعتقادا ینه اوچ بش کوندن صکره  
منع اولندی .

ینه شانی زاده افتندی دیر که حدوث طاعون و با آثار کثیر فسق وزنا اولدینه  
ابتناءً مجمع اشقيا اولان بیکار او طهری هدم و امحابله تفریق جمعیت سپها دخی رأی  
صواب بعض ارباب جاه تقوی اتما ولقدن ناشی شوال شریفک اون سکننجی سبت کونی  
قام مقام پاشا معمار اغا و او جاقلو دن بر مقدار ضباطان و نفرات و وافر عمله بی استصحاب  
ایله با غصه قوسنه کلوب ملک کیر من ز قاغنده و قایقخانه او زرلرند کی او طهرلر ک جمهانه  
در عقب معمار اغا عمله سیله با امر عالی هدمه باشلا بوب بر راقج ساعته امحا ایلدیلر قیودان  
پاشا دخی غلطه و قاسم پاشا طرفان نده کی قالیونجی و قلفاتجی اراذله ماؤی اولان  
یرلری هدم و قلع ایدوب انجق خانلرده اولان کار کیر او طهری اراذل و فواحشدن  
تخیله و تمیز ایلدی . کرک استانبولده و کرک غلطه ده هدم و تخیله اولنان او طهرلر  
بعضی سنده هنوز طاعون ایله فوت او لمش بعض کمسنه لرک میته لرینی اینای جنسیه  
ز قاقله غسل ایندر دیلر واول او طهرلرده بعض مطعونه او لمش بعضی دخی هنوز  
فوت او لمش بر راقج نسا دخی ظهور ایلدی . انتہی

بروجه بالا ملک کیر من دیو معروف اولان بیکار او طهری با غصه قوسی خارجند  
یکچریلر ک او توز بر جاعتک موقعي و بر چوق اشقيانک محل فسق و بخوری اولوب  
بو جهاته ملک کیر من دیو معروف او لمشیدی بو او طهرلر ک هدمه اول امر ده مابین  
هایونجی خیلی اهمیت ویر لمش اولدینی حالده قائم مقام رشدی پاشا بو کا پک سهو لته  
موفق اولوب اندر ک هدمه ایندین صکره یرلرینه هدایت جامع شریف پالمش او لمشیدیه  
بوندن طولای رشدی پاشا بین الانام خیر ایله مذکور او لمشیدر . بزینه  
صدده کلام .

طاعون کان کان حکمی اجرا ایمکده اولوب نهایت اوائل ذی القعده یه مصادف  
اولان تشرین اول روی ابتداء نده تقرب فصل شتا ایله علت و با بر مقدار سکون  
وانحطاطه مائل اوله رق داخل سورقسطنطینیه دن يومیه انجق بشیوز جنازه چیقمعه  
باشلا دی . ذی الحجه نک در دنچی و کانون اولک اون آلتیجی بازار ایرسی کیچه سی  
قار یاغدی و فرداسی پک شدتلو صوغوق اولدی بونک او زرینه طاعون خسته لکی  
آزادی هله او اخر ذی الحجه یه طوغری بتون بتون خفت بولدی .

شانی زاده دیر که ذی الحجه نک بشنبیجی صالح کیجه سی کوک عطارد و سکن نجی جمعه کیجه سی کوک زحل بروج بارده دن خانه کیوان اولان برج جدیده شمس ایله جمع اوله رق هر بری درجه احتراقه قریب و مائل وزائجه فصل شتانک و تدهدا سنند ایسه سعود زائل اول ملغاه ینه ماہ من بورک یکمی در دنبی و کانون اوک اون التیجی ائین کیجه سی هوا جنوبی ایکن در عقب شدتله ریح شمالی یه متبدل و نصف لیدن صکره کرچه برمقدار قار نازل اولوب لکن فرداسی شدید برودت حاصل حتی میزان حر و برد نقطه جموددن ایکی درجه یه قدر نازل اولدی الحق ساخت ذی الحجه ده و قوع بولان تسلیث سعدین بر کاتیله اشجار و طیوره برددن هیچ برمضرت ترتیب ایمیوب الحق علت مذکوره پک زیاده متقلل اولدی . انتهی

شانی زاده بربطیب خاذق و فاضل محقق اوله رق دها اول وقت اصول تحفظیه ایله آشی خصوصی ری تقریرا و تحریرا توصیه و بونده شرعا برمذور او لمدیغی اثبات ایمیشیدی . اول عصر ده کندو سیله هم افکار بعض ذوات فضائل شعار دخی وار ایدی . لکن ارباب تعصیک غایبه سی حسیدله بومثلاو عالی ساریه دن تحفظ ایدنله اول وقت صایق نظر یاه باقیلور دی بو جهته آکثر ناس کیمی تحفظی شرعه منافی ظنیه و کیمی طعن و اعتراض دن خوف و احتزار ایله اصول تحفظیه رعایت ایمیز لردی .

بناءً علی ذلك مصر والیسی محمد علی پاشا اشبو یکرمی یدی سنه سی خلاندہ مصدره قرنته اصولی وضع و تأسیس ایلمش اولدینی حالده استانبولده کرک قرنته اصولی و کرک آشی ماده سی بر چوق سنه لر دها اجرا اولنه مامشدرو . و قرنته اصولنک اجر اسنند طولایی محمد علی پاشا دخی هدف اعتراض ایلمش ایسده بروجه آتی انک بو ائناده عربستانیه قازاندینی مظفریت بو مثلاو اعتراض ای ایمیز بر افسدر .

### \* و قایع مصر و عربستان \*

جلد تاسعده بیان اولندینی اوزرده و هایلر اوزرینه حرکت ایدن مصر اردو سنند اهنگ ای رؤسای عسکر ک باشبو غلری اولان تو سون پاشایه چوچق نظر یاه باقی رق او امرینه امثال ایمکار ندن ناشی ایدی . اشبو یکرمی یدی سنه سی اوائلنده بوزغون عسکر ک چونی مصره کلدی محمد علی پاشا انله التفات ایمکی اانل تقصیر ای ببرینه تحملی ایلر دی سواریلر هزینه سبب پیاده لر اولدی دیوب پیاده طافی دخی عکسی سویلر دی . پاشا ایسه انلر ک سبب هزینه لری کندولینک تو سون پاشایه مخالفت لری اولدینی تحقیق ایمیشیدی مع مافیه بوندن طولایی همته فتور کتور میوب

ینبعك محافظه‌سى ایچون مجدداً ترتیب ایلدیکی فرقه عسکریه‌ی هان خزینه داری  
بو نیاره ایله خلال محـ مده سویش طریقیه تو سون پاشامعیته گوندرمشیدی خلال  
صفر ده دخـ برـ جـ بـ حـ جـ اـ کـ تـ مـ کـ اوـ زـ رـ تـ رـ تـ اـیـلدـیـکـیـ فـ رـ قـ یـهـ سـ اـیـحدـارـ صالحـ  
اغـ اـیـ باـشـ بوـغـ نـصـبـ اـیـلـمـشـیدـیـ .

بوزغون عسکر مـرـکـدـلـرـیـنـکـ الـ بـیـوـکـارـیـ اوـلـانـ صالحـ قـوـجـ اـیـلهـ حـبـوـبـ وـسـلـمـانـ  
اغـ دـخـ قـصـیرـ طـرـیـقـیـهـ جـمـادـیـ الـآـخـرـهـ اوـخـرـنـدـهـ مـصـرـهـ کـلـوبـ خـانـلـرـیـنـهـ کـیـتـدـیـلـرـ  
ورـجـبـ اـوـچـنـجـیـ کـوـنـیـ باـشـانـکـ اـمـرـیـلـهـ قـاعـهـیـ چـیـقـوـبـ کـنـدـوـسـیـلـهـ کـوـرـشـدـیـلـرـ اـیـسـهـدـهـ  
باـشـادـنـ اـمـینـ اوـلـمـقـلـرـیـ جـهـتـاهـ مـصـرـهـ وـبـوـلـاقـدـهـ کـیـ خـانـهـلـرـنـدـهـ مـقـیـمـ اوـلـمـقـلـرـیـ حـالـهـ  
عـسـکـرـلـرـیـ کـنـدـوـ خـانـهـلـرـیـ اـطـرـافـهـ بـکـلـمـکـدـهـ بـولـنـدـیـنـیـ کـیـ قـلـعـهـیـ چـیـقـدـقـلـرـنـدـهـ دـخـ  
احتـیـاطـهـ رـعـایـةـ غـلـبـهـ لـکـلـهـ کـیـتـمـشـلـرـ اـیـدـیـ .ـ پـاشـاـ اـیـسـهـ ذـاتـاـ انـلـرـکـ سـوـءـ حـرـکـتـلـرـنـدـنـ  
طـوـلـانـیـ مـنـکـسـرـ اـخـاطـرـ اوـلـدـیـنـیـ حـالـهـ بـوـیـلـهـ مـحـتـرـمـانـهـ طـاوـارـانـدـقـلـرـنـدـنـ بـرـقـاتـ دـهـاـ  
دلـکـیرـ اوـلـمـغـلـهـ آـرـدـلـرـیـ آـچـدـیـ وـیـکـرـمـیـ کـونـ قـدـرـ حـالـ بـوـمـنـوـالـ اوـزـرـهـ جـارـیـ  
اوـلـدـیـ .ـ نـهـایـتـ پـاشـاـ انـلـرـکـ وـ مـعـیـلـرـنـدـهـ کـیـ عـسـاـکـرـکـ خـرـجـلـرـیـ کـسـدـیـ وـرـجـبـ  
یـکـرـمـیـ درـدـنـدـهـ بـیـکـ سـکـرـیـوـزـ کـیـسـیـهـ بـالـغـ اوـلـانـ مـتـرـاـکـ مـعـاـشـلـرـیـ اـیـفـاـ اـیـلهـ کـنـدـوـلـرـیـنـهـ  
بـوـلـ وـیرـدـیـ .ـ انـلـرـ دـخـ مـصـرـهـ کـیـ اـرـاضـیـ وـاـشـیـالـرـیـ صـاتـمـعـهـ باـشـلـادـیـلـرـ فـقـطـ بـوـنـدـنـ  
طـوـلـانـیـ پـکـ زـیـادـهـ جـانـلـرـیـ صـیـقـلـدـیـ وـوـطـنـ اـخـذاـ اـیـتـدـکـارـیـ مـصـرـیـ تـرـکـ اـیـدـوـبـ  
کـیـتـمـکـ کـنـدـوـلـرـیـنـهـ پـکـ کـوـجـ کـلـدـیـ زـیـرـاـ چـوـغـیـ مـصـرـهـ عـقـارـ صالحـ اوـلـشـ وـفـوتـ  
اوـلـانـ اـمـرـایـ مـصـرـیـنـکـ زـنـکـنـ خـانـلـرـیـ المـشـ اـیـدـیـلـرـ .ـ

حالـبـوـکـ خـودـ بـخـودـ ینـبـعـدـنـ قـارـشـوـ طـرـفـهـ چـکـلـکـلـرـنـدـنـ طـوـلـانـیـ مـحـمـدـ عـلـیـ پـاشـانـکـ  
کـنـدـوـلـرـیـنـهـ غـضـبـ اـیـمـسـیـ اـحـتـانـیـ درـخـاطـرـ اـیـدـرـکـ قـصـیرـ طـرـیـقـیـهـ مـصـرـهـ کـلـوـرـ کـنـ  
قاـحـکـمـیـ یـعـنـیـ مـتـصـرـفـ لـازـ اـحـدـ اـغاـ اـیـلـهـ کـوـرـشـدـکـلـکـلـرـنـدـهـ شـایـدـکـهـ مـصـرـهـ وـرـوـدـلـرـنـدـهـ  
مـحـمـدـ عـلـیـ پـاشـاـ طـرـفـدـنـ حـقـلـرـنـدـهـ بـرـفـاـ مـعـاـمـلـهـ اوـلـنـهـ جـقـ اوـلـوـرـسـهـ لـازـ اـحـدـ اـغاـ دـخـ  
عـسـکـرـیـلـهـ مـصـرـهـ کـلـهـرـکـ پـاشـاـ اـیـلـهـ جـنـکـ اـیـمـکـ اوـزـرـهـ مـقاـوـلـهـ اـیـشـلـرـ اـیـشـ .ـ

واـلـازـ اـحـدـ اـغاـ اـیـلـهـ صالحـ قـوـجـ ذاتـاـ جـسـورـ وـمـدـبـرـ اـمـورـ وـعـسـکـرـ اـیـچـنـدـهـ پـکـ زـیـادـهـ  
خـاطـرـیـ صـایـلـورـ اـدـمـلـ اـوـلـوـبـ مـقـدـمـاـ جـانـبـ قـبـلـیـ خـبـیـطـ اـیـلـهـ اـوـلـ حـوـالـیـ  
کـوـلـهـمـنـلـرـدـنـ تـخـالـیـهـ وـتـطـهـرـ اـیـدـنـ لـازـ اـحـدـ اـغاـ اوـلـدـیـنـیـ کـیـ سـیـوـطـ دـیـارـیـنـیـ تـحـتـ اـنـضـاطـهـ  
آـلـانـ دـخـ صالحـ قـوـجـ اـیـدـیـ .ـ وـبـوـنـلـرـ مـحـمـدـ عـلـیـ پـاشـاـیـهـ بـیـوـکـ قـوـپـوـ بـوـلـدـاشـیـ نـظـرـیـهـ  
بـاقـوبـ اـنـکـ اوـغـلـلـرـیـنـکـ قـوـمـانـدـهـسـیـ آـلتـنـدـهـ بـولـنـعـهـ تـنـزـلـ اـیـمـزـلـرـدـیـ .ـ حتـیـ مـحـمـدـ عـلـیـ  
پـاشـاـ صالحـ قـوـجـ تـوـسـونـ پـاشـاـ مـعـیـتـیـهـ حـجـاـزـهـ اـعـزـامـ وـیـرـیـنـهـ اوـغـلـیـ دـفـتـرـدارـ اـبـراـہـیـمـ بـکـ  
مـأـمـوـرـ اـیـدـکـهـ صالحـ قـوـجـ تـوـسـونـ پـاشـانـکـ اوـمـرـیـنـهـ اـهـمـیـتـ وـیـرـمـدـیـکـیـ کـیـ لـازـ اـحـدـ  
اـغاـ دـخـ اـبـراـہـیـمـ پـاشـانـکـ اـکـثـ اـجـرـ آـتـهـ مـانـعـ اوـلـمـقـدـهـ اـیـدـیـ .ـ

الحاصل محمد على پاشا مصر ده بر حکومت مستبده و مس مقامه تشکيل ايمك فکر نده او لو ب بونجه قانلر دوکر ک بوقدر عصر لرد ببرو مصر ده کوكاشمش او لان کوله منلري امحا ايمتشيدى بو سر کرده لر ايسه هنوز منقرض او لان امرای مصر يه نك يرينى طوتهق ايسـتـلـرـدـى و محمد على پاشا ايله حر به قيام ايـتـدـكـلـرـنـدـهـ مصر ده حسن پاشا عابدين بك کي پاشانك طرفداری او لان سر کرده لر معـيـتـلـرـنـدـهـ کـيـ اـرـنـاوـدـلـرـكـ بحسب الجنسـيـهـ کـنـدوـلـرـيـلـهـ اـتـخـادـاـيـدـهـ جـكـلـرـنـدـهـ اـشـتـبـاهـ اـيـزـلـرـدـىـ .ـ وـ الـوـاقـعـ اـرـنـاوـدـلـرـ پـكـ زـيـادـهـ قـوـمـيـتـ غـيرـتـيـ کـوـدـرـ وـ رـئـيـسـلـرـيـ نـرـهـ يـهـ کـيـدـرـسـهـ آـيـرـلـيـوبـ بـرـلـكـدـهـ کـيـدـرـزـ بـرـ طـائـفـهـ دـرـ فـقـطـ بـوـنـلـرـ مـصـرـ دـهـ زـنـكـينـ اوـلوـبـ چـوغـنـيـ يـرـلوـ حـكـمـهـ کـيـرـهـ رـكـ تـبـدـيـلـ اـطـواـرـ وـافـكـارـ اـيـشـلـرـ اـيـدـيـ .ـ بـنـاءـ عـاـيـهـ لـازـ اـحـمـدـ اـغاـ اـيلـهـ صـالـحـ قـوـچـ حـسـابـلـرـ طـوـغـرـىـ دـكـلـ اـيـدـيـ محمدـ علىـ پـاشـاـ اـيـسـهـ بـوـ دـقـيقـهـ يـهـ تـفـطـنـ اـيـمـكـلـهـ اـرـنـاوـدـلـرـ آـيـارـتـمـقـ اوـزـرـهـ مـتـراـكـ مـعـاـشـلـرـيـنـكـ چـوغـنـيـ حـسـنـ پـاشـاـ اـيلـهـ عـابـدـيـنـ بـكـ تـسـلـیـمـ اـيـدـرـكـ انـلـرـكـ دـفـتـرـلـيـهـ يـازـلـرـيـ اـيـچـوـنـ تـشـوـيـقـ اوـلـمـشـلـرـدـرـ وـ خـرـجـلـرـيـ کـسـيـلـانـ سـرـکـرـدـلـرـنـدـنـ اـحـدـ بـكـ بـوـ صـرـدـهـ وـقـوعـ وـفـاتـيـ دـخـنـيـ بـوـ مـقـصـدـكـ حـصـوـانـهـ مـدارـ اوـلـمـشـدـرـ شـوـيـاهـ کـهـ :ـ خـرـجـلـرـيـ کـسـيـلـانـ اـرـنـاوـدـلـرـكـ چـوغـنـيـ بـرـ بـرـ حـسـنـ پـاشـاـ اـيلـهـ عـابـدـيـنـ بـكـ دـفـتـرـلـيـهـ يـازـلـمـهـ باـشـلـاـدـيـلـرـ .ـ

و بروجه بالا صالح قوچ ايله رفقاسنڭ خرجلرى كىسلەكىدە درحال لاز احمد اغا يە  
اشعار كىفيت ايمدىلە برابر عسکرلىرىنى جمع ايله بولاقده خانە و مىسکىنلىرىدارك ايدراك  
بر قورقىچ حالىدە بولندقلۇرنىن محمد على پاشا دىنى احتياطه رعایة خواص اتباعىنى  
قىلغىدە يېتوت ايتدىرىمكە باشلامىشىدى . ولاز احمد اغا كىفيتىن خبىدار اولدىيەنى كې  
محمد على پاشا ايله بوزشمۇغە ھەمانه اولىق اوزىزه (ئىنم ارقداشلىرىك خرجلرىي كىسوب  
انلىرى مىصردىن چىقارماق ايسلىمۈرەش سىين اوپىلە ايسە بىندە خرجىي كىس و مىصردىن  
چىقوب كىتمك اوزىزه بىكادە رخخت وير ) ديو محمد على پاشا يە بىر مكتوب يازوب  
كاتى ايله مىصر و ارسال انلىمشىدى .

محمد علی پاشا بومکتبی الدینی کی سر کردہ لرک ناتی نہ اولدیغی آکلا دی و مکتبک جوانی تأخیر و کستورن کاتی تو قیف ایدرک همان صالح قوج ایله رفقائیک مصادر دن چیقوب کیتملری خی استعمالی ایله کندول ینک کافہ مطالباتی حصولہ کتوردی حتی صالح قوج کندی خانہ سی قربنده بر مسجد بنا و خیایجہ عقار آکوب اکا وقف ایلمش اولدیغی ادعا ایله براز ایاق سوریمک ایستممش ایسے ہدھ محمد علی پاشا نہ ایستدیسے بریسی فردا ایمیوب ویردی و ہیج بریسنه بہانہ ایدہ جگ بر وسیلہ بر اقمدی و آرتق

اعتذاره مجالسی قالمدی عسکر لرینگ چوغی دخی حسن پاشا ایله عابدین بک  
طاقلرینه ماتحق او لعنه قوتلرینه ضعف کلدي .

بناءً على ذلك شعبانک او سلطنه سلمان اغا ایله حبوبک ایشلرینی بتوروب کیتیدیلر  
و اون طقوز نده دخی صالح قوج اغا معیننده قالان ایکیوز قدر آرنادولریله چیقوب  
کیتیدی باقی ارنادولر هپ حسن پاشا ایله عابدین بک معیننده قالدیدیلر .

بونک او زرینه محمد على پاشایه اطمینان تام کلوب همان شعبانک یکرمنجی جمعه کونی  
عزم سفر حجاز ایدرک خارج باب النصرده اردو قور دردی و یکرمی در دنجی کونی  
طوائف عسکریه بی اردو کاهه چیقاردی .

وبروجه بالا سر کرده لر چیقوب مصردن کیتیدکلری کبی در حال لاز احمد اغایه  
جو اینمه یازوب کاتی ایله کوندردی . جواب اینمه کنمضونی احمد اغایه تأمیندن  
عبارت ایدی . شویله که : صالح قوج ایله رفقانیک لزوم طرد و دفعلری اسبابی بیان  
اوله رق کندو سندن اویله مغایر اخلاق و مودت بر حال و حرکت ظهور ایتمدیکی  
جهنمله آیریلوب کیتمی موجب کدر و تأثر اولوب مع ما فيه بهمه حال کیتمک ایستدیکی  
تقدیر ده تمانت او لنه میه جنی و فقط سبکبارجه بر قانجهه را کباً مصره کاویده تحریر  
افاده سی قابل او له میان خصوصلر شفاهای استشاره اوله رق ویریله جلک قراره کوره  
حرکت او لنق مناسب او له جنی در میان واحد اغایه تأمینات لازمه اتیان او لنشیدی .  
اود دخی بوسوز لره آدانوب و عسکر ایچنده در کار او لان حیثیت و اعتبارینه کوکنوب  
در حال پک آز اتباعیه سبکبار او له رق مصره کاوب و رمنانک یکرمی یدنچی کیجه سی  
قاعده یه چیقوب پاشا ایله کورشد کده محاوره لری منتج مجادله او له رق پاشا حد تنه مکله  
کتیخدا بک و ابراهیم اغا اره لرینه کیروب لاز احمد اغایی طیشار و چیقاردیلر و کویا  
پاشانک حدتی چکسون نده یسه آرده کزی بولورز بولولا آنی تلطیف و استهالت ایله بر از  
آوودوب آداندیلر و کیجه بر تقریبله اعدام ایتدیلر . ارتق محمد على پاشایه دیار  
مصرده دیریجه سوز سویلر آدم بیله قالمدی اود دخی سفر حجازه حصر افکار ایدی .  
کلام و قایع حجازیه .

رمضانک یکرمی در دنده عساکر مصریه عربی تلطیف و اسما الله و امیر مکه مکر مه  
شریف غالب حضر تبرینگ تدیرلریله بلا محاربه عقبه صفر ایله جدیده بی ضبط  
ایلدکاری خبری مصره وارد او لمشیدی . شوالک اون او چنده دلیل باشی مصطفی  
بک دایل عسکریله جانب حجازه کیتیدی . و تو سون پاشانک و هابیلر غلبه ایدرک مدینه  
منوره بی تقرب ایلدیکی خبری ذی القعده نک اون بشنده مصره ورود ایتدی .  
محمد على پاشا طرفندن در حال باب عالیه تبیشور نامه یازلدى .

بعده مدینه منوره قلعه سنک فتح اولندیغی خبری ذی الحجه نک او تجی کونی مصره واصل اولیجق طوب شنلکی ایدلدی واون برخی کونی مدینه منوره قلعه سنک مفتاح شریفی و مدینه ده و هابیله طرفدن امیر اولان مضیان دخی کلکله مصره اوچ کون شهر آین ایدلکدن سکره محمد علی پاشا طرفدن مفتاح اگاسی لطیف اغا ایله در سعاده کوندرلدي .

(وقایع سنہ ۱۲۲۸)

بر منوال مشروح حجاز سر عسکری تو سون پاشانک و هابیله غلبہ سیله مدینه منوره نک فتجی خبری اشوبیک ایکیموز یکرمی سکن سنہ سی اوائلنده در سعاده واصل اولیجق بوقفتح جالیلک شکرانه سی اولمق اوزرہ صراتب عالمیہ اصحابندن بر چوق ذواته پایه لر ویرلدی .

اسبق سراطبا خی الله افندی حفیدی اولوب بو اشناه مصر ملاسی بولنان مصطفی بیهجهت افندی دور اسبقدہ حکیم باشیق منا سبیله و معجون مفرح مزاجمندہ در کار اولان حسن امتراج سبیله اندرون هایيون رجاله کندو سنی سودرمش ایدو کندن بو کرہ مدینه منوره نک فتجی ملاسیه سیله بروجہ بالا بر چوق ذواته پایه لر ویرلدی کی کی اکا دخی خلال صفردہ مدینه منوره مولویتی پایه سی احسان بیورلدی .

ینه بو اشناه مدرسین کرامدن ایرانی الاصل خواجه علی بهار افديئنک بعض مسائل نادرہ جبریه و حسابیه و مباحثہ هندسیه و مساحیه هی حاوی تأییف ایلمش اولندیغی رساله طرف شیخ الاسلامیدن حضور هایيونه تقديم او لمغله مدرسه سی خامنه یه ترییع بیورلدی و مولویتیه قدر حسب القاعده معیشت اعتبار او لمق اوزرہ کندو سنی بر نمالوجه اپه لق و بیک غوشده خر جاق ویرلدی . لکن اره سی چوق کچمیوب سنہ سی ایچنده بخاره بهار افندی فوت اوله رق بتون بتون غالبه تعیشدن قور تولدی . رحمة الله عليه

مقدمما پاشالق عنوانیه سلاک موالیدن اخراج و بعده ادرنیه نفی ایدلش اولان خیل جید پاشا زاده محمد نور الله پاشا عهده سنہ دخی بوصرہ ده میر میراناق ایله قره سی سنجاغی بالتوجیه صورت تسلیت کوستردی .

اقدیمه قارص محافظی عبدالله پاشا حلول اجل موعدیله وفات ایلمش اولدینگدن کاییولیده مفعوع الوزاره مقیم اولان سرت محمود پاشایه خلال محرومده ابقاء وزارتیله قارص محافظی احسان ایدلدی . وینه بو اشناه جلیلده عادت دیریشہ اهالی اوزرہ فتنه حادث اولغلہ راغب پاشا عنزل او له رق یرینه جبار زاده جلال الدین پاشا حاب والیسی نصب و تعین بیورلدی .

اسارتاه روسيه ديارنده بولنوب بعد المصالحة عودت ايدن و باباپاشا ديو معروف اولان  
باهموان ابراهيم پاشا عهده سنه دخى اوائل محرمه سیواس ايالى توجيه بیورلدى  
و معينه بر قایچ سرعت طوبایله بر مقدار طوبجي ويرلدى وانا طولينك يمين  
ويصارنده بولنان سرکشان اشقيانك تأديب و تربیه سنه مامور ايدلدى او دخى  
بر مدت اسکدار يقه سنه اقامت ايله دائره سفن تنظيم ايدكден حکم ماموريتى  
جانبه عازم او لدى .

ينه بواسناده مير ميراندن وروم ايلی بکلر بک پايه لو لرنند مشهور ويکرى مى آلتى سنه سى  
وقايىي ذيلنده آثار جرأت وجسارى مذکور اولان قدره لى محمد پاشا دخى چورم  
سنچاغى ايله مسروور ايدلدى . كله لم وقايىع عن استانه .

محمد على باشانك مفتاح اغاسى لطيف اغا مفتاح شريف مدینه وامير مضيان ايله محرمل  
يكرى مى التنجي كونى در سعادته وصول بولدى . فردا سى جمعه ايزلى كونى مفتاح  
شرىف استقبالي اچون عظيم آلاى ترتيب بیورلدى .

شویله ك : شیخ الاسلام افندى و قائم مقام و قپودان باشالر و صدور کرام و موالي  
عظام و رجال دولت واو جاقلو وباجله آلاى اربابى ابوایوب انصارى رضى عنه البارى  
تربيه سنه کيدوب و صلات وسلام ايله مفتاح شريف استقبال ايدوب اورادن آلاى  
دوزلدى . و آلايلك ارقه سنه مفتاح شريف دارالسعاده اغاسىنک آغوش تکريمنده  
اولدينى خالده سراى هايونه کتورلدى . و دست نصرت پيوست حضرت  
خلاف پناهى يه تسليم ايدلدى و لطيف اغا ايله خدمه سنه خاعتلر و چانكلر و سهملر و كيسه  
كيسه آتونلر ويرلدى امير مضيانك دخى بونى او لدى . بعده لطيف اغا يه مير  
ميرانلاق رتبه سى احسانيله مصمره اعاده بیورلدى .

بويله شرفى برآلائىده بولنانلر كرم اكرم افتخار اولوب فقط شدت شتا موسمه  
صادف او لمق حسليله آلاى اربابى على الخصوص دنيانك فرونى حكممنه بولنان  
افريقادن كىش اولنلر فوق العاده او شومشلر ايدى .

چونكه غرة محرم كانون اول رومينك يکرى مى اوچنه مصادف او لمغله ايلام  
اربعين ايدى وبوسنه شتا بىك شدتلو اولدى و محرمل يکرى ميسىندن صکره  
پك چوق قار ياغدى زفاقلرده بوزلر طوكدى يولاردن چامز او لدى حتى لغمجي  
عملاسى تعين او لنهرق جاده لرده آچيالان چغرلر ك اطرافي قار وبوز يېغىندىلرندن  
قانعه متىسلرىنه دوندى .

شانى زادددير ك محرم اخر اماڭ او نيدنچى چهار شنبه كونى وقو بولنان تحويل شمس  
برج دلو زايچه سنه كوكب زحل برج جديده مركتز و تدىمايه اوچ درجه قریب

محاله مصادف و عطارد مقارنه ز حله یدی در جه قدر مقارب او لوب و تندسادن سعادت  
ساقط و شمس ایله ز حملک شعاعلری ایسه حالا مختاط و مترادف اولمغله ماه مزبورک  
یکرمنجی سبت کونی ثانیا قار یاغمه باشلا یوب کیتندکجه برودتہ شدت و برف و خساره  
کثیر و صلابت کلکه باشладی . بوجال ایله کیدرک ماھ مرقومک یکرمی آتنجی  
کونی استانبول اسواقی بوزلر ایله مالا مال و بار کیر و عربه مسرور و عبوری امر محال  
درجه لریه وارمغله مر عامه او لان جاده لرک بوزلری بافرمان عالی لغمجی عمله سی  
تعین ایله قیریلو ب کیبر بوز قلعه لری یولارک یمین و یسارلری دیوار لریه اسناد ایله  
اتمکجی و حمال بار کیر لری و رجال و کبار بار کیر لری کچه جک قدر یولار آچیمه رق  
سرور و عبور ایدنله او لدجنه بو طریقه معاونت و امداد او لندی . براز ایام دخی  
بوجال او زره کچو ب ماھ جارینک کذلک و تندعاشر نده محرمک یکرمی طقوز نجی  
پازار ایرتسی کونی و قوعبلان کسوف جزئیدن صکره کثیر سقوط نلچ ایله برودت  
بر مصتبه ده مشتد او لدیکه میزان حر و برد نقطه الجمامد مادن برودت طرفه بش آلتی  
درجه یه قدر کیتی دی بناء علیه منقل واو جاق او لان بعض او طه لرده دخی صول منجمد  
او لوب خلیج کاغد خانه نک جبه علی دیوانخانه ترسانه بینته قدر جمود ور کودیله نهرآ  
ایوب و حاسکوی یولاری مسدود واول حوالیده قایقلر صربوت فاله رق و بو سیاقده  
ماھ صفر ک او چنجی جمعه کیجنه سنه قدر متمادی واول کیجنه هوانک کشادی بعد ازین  
تدریج ایله اعتداله میله بادی او لدی . انتهی بزینه صددده کله لم

توسون پاشایه مدینه منوره حوالیستنده کی مشایخ عربان مطاوعت و امیر مکه مکرمه  
شریف غالب افتدى حضرت لری ایسه هروجه له معاونت ایتدیکشندن توسون پاشا  
مدینه منوره دن ایلرو یه حر کت ایدرک جده ایله مکه مکرمه نی دخی ضبط  
ایتدکدن صکره طائف او زرینه یورید کده و هابیلر طرفدن طائف امیری او لان  
عنان مضافی فرار ایتمکله محرمک اون التیستنده طائف دخی ضبط واستخلاص  
او لمشیدی . و مکه مکرمه نک ضبط او لندی غی خبری صفر ک یلدیستنده مصبه و اصل  
او لیحق بش کون و بعده اون او چنده طائف فتحی خبری کلد کده اوچ کون  
مصرده طوب شنلکی اجر ایلنمشیدی .

بو انساده محمد علی پاشا جانب بجازه کیتمک او زره باردو ترتیب ایدرک عسکرینه  
عنانلو اصولنده قارغی تعالیمی ایتدرمکله برابر اوروپا عساکر معامله سی طرزند  
صف محاربه سی اصولی دخی تعالیم ایتدرر دی .

مکه مکرمه نک ضبط او لندی غنیه دائر محمد علی پاشا طرفندن یازیلان تباشير نامه ربیع الاولک  
او چنجی جمعه ایرتسی کونی در سعادت و صول بولدی . واول کون سلطان عبدالحید  
نام شهزاده مهد آرای شهود او لدی . در سعادت ده بر هفته طوب شنلکی فرمان

ایلدای . و همان اول کون شاهراه حرمین او زرنده کی بر که لرک تعمیری ایچون بنا  
امینی تعیین بیورلای .

ینه اول کون رئیس المذجین راقم افندی طرفدن تعیین اولنان وقت مختارده ایاصوفیه  
کیر جوارنده جهه جیل قشنه تمل اتلدای .

بروجه بالا مکه مکر منک خوار جدن تخاصص و تصفیه او لمنی او زرینه کعبه معظمه نک  
مفتاح سعادتی تو سون پاشا طرفدن پدری محمد علی پاشایه کوندرلش ایدو کنه مبنی  
او دخی مفتاح سعادتی خادم الحرمین الشریفین اولان ذات حضرت خلاق پنهانیه به تسامیم  
ایمک او زره دیکر او غلی اسماعیل بلک ایله استانبوله کوندرمشیدی . مفتاح اغاسی  
اطیف اغانک مصره عودت و مواصلتند ایکی کون مقدم یعنی ربیع الاولک اون او چنجی  
کونی اسماعیل بلک مصردن حرکت ایله جمادی الاولی غره سنده در سعادته وصول  
بولقده بومفتاح سعادت دخی ابو ایوب انصاریده استقبال او لهرق ینه بالاده بیان  
اولندینی او زره ترتیب اولنان آلای والا ایله دارالسعاده اگاسنک آغوش تکرینده  
اولدینی حالده سرای هایونه کتورلای . و بد مؤید حضرت پادشاهیه تسلیم  
ایلدای . متیخسان و هاباندن چند نفری دخی زنگیر بند اولدقاری حالده آلای ایله  
برابر تسلیم و تشهیر اولندقدن صکره یالی کوشکی او کنده بیونتری اورلای .  
واسماعیل بکه حضور هایونده خلعت کیدیرلای چانک طاقلای پلک چوق بجوهرات  
ویرلای رتبه میر میرانی احسان بیورلای . و باراده سنیه عظمای دولت طرفدن  
کندوسته بوغاز ایچنک مسیره لرنده ضیافتگر ترتیب اولندی . و جمادی الاولانک یکمری  
آتشیجی جمعه کونی خطبه لرد سلطان محمود خان ثانی حضرت ترینک اوصاف جامیله لرینه  
غازی لفظ شربی علاوه قلنده ایماعیل پاشانک پدری طرفدن در سعادته کتورمش  
اولدینی فائمه نک صورتی زیرده (۳) رقمیه ایراد اولنور .

جمادی الاخر نک اون ایکنچی بازار کیجه سی دجی صلب پاک شهر یاریدن برشهزاده  
طوغدی سلطان عثمان تسمیه بیورلای و بر هفته طوب شنلکی ایدلای بو اشاده طرف  
شاهانه دن قهوه جی باشی اغا ایله محمد علی پاشایه و امیر مکه ایله طوسون پاشایه قلیچ  
قفتان و بجوهر خنچر لر و خلعتگر و محمد علی پاشانک بیوک او غلی دفتردار ابراهیم بکه  
کندلک خلعت و توغلر کوندرلش اولدینگدن قهوه جی باشی جمادی الاخر نک اون  
ایکنچی کونی مصره و اصل و بیوک آلای ایله شهره داخل او لهرق تشریفات سنیه بی  
تسایم ایتمش واولکون ابراهیم بلک صعید ایالی ایچون پدرینک حضور نده خلعتی  
کیوب چند روز صکره جانب صعیده کیتمش ایدی .

ماه شعبانک او چنجی کونی صلب شهیر یاریدن بر قیز طوغوب امینه سلطان تسمیه  
بیورلش والک ایچون دخی در سعادته اوچ کون طوب شنلکی ایدلشدر .

اسماعیل پاشا برو جه بالا بوغاز ایچی مسیره لرنده ذوق و صفا ایمکده اولدینی صردد  
سابقاً مصر ملاسی خایل حید پاشا زاده عارف بک کریمه سفی ایستیوب حالبوکه  
هر مسئولیت انجامی مطلوب و ملتزم عالی اولدینگدن بالاراده سنیه امر ازدواج نری اجراء  
ایلدی . بعد اسماعیل پاشا اوخر شعبانده حایله سفی الوب جانب مصره عازم اولدی .  
ایشته یقین وقتله قدر یازین ارناؤد کویی افندی ای اوزرنده کی یالیسنده و قیشین فاتح  
جامع شریفی جوارنده کی قوانغنده کمال عن و احتمام ایله عمر سورن و مصربی خانم  
دیو معروف اولان خانم افندی بود .

بروجه بالاعمان مضایف طائفدن فرار یستد کدن صکره باشه برخیلی عربان جمع ایدرک  
طائف او زرینه کلد کده شریف غالب افندی حضر تلری ترک و عرب عسکر یاه  
مقابله یه چیقوب لدی المخارب مضایفینک آنی اورلدینی کی عسکری طاغیلوپ کندویی  
دخی عسکرک ایچنه قاری شرق نابدید اولدیسده عربان مطیعه طرفیدن اخذ ایله  
شریف غالب حضر تلرینه کتور لمشیدی .

اشبو عثمان مضایف شریف غالب افندی حضر تلرینه قیز قندداشنه زوجی اولدینی  
حالده و هابی مذهبنه کیروب مشاهیر امرای و هابیه دن اوله رق اهل سنت و جماعتنه  
پک چوق ضرر و خسار ایمکیدی و کندوسی طائف حوالیسنه امیری اولدینی  
حالده کجن سنه جدیدده تو سون پاشا اردوسنی بوزان عربان باشبوغی اوایدی .  
بناءً علیه بوکره اخذ و کرفت اولندقده شریف حضر تلری در حال ای زنجیره  
اورمش و همان مصره اعزام اولنق اوزره جده یه کوندرمش ایدی .

وها بیلری کاما لازمه واستیصال ایمک اوزره محمد علی پاشایی حجازه سوق و تحریک  
ایچون طرف پادشاهیدن مصر قیو کتخدامی نجیب افندی خلال رجبده مصره  
اعزام بیورلیش ایدی . محمد علی پاشا مجدداً تجهیز ایلمش اولدینی سورای عسکریی  
برآ جانب حجازه کیتمک اوزره تهیه ایتدی و کندوسی دخی شوالک اون در دندنه  
سویش طریقیه جده یه کیتیدی .

نجیب افندی عثمان مضایفی استانبوله کتور مک اوزره انک و رو دینه منتظر  
مصرده قالدی بر کون صکره مضایف مصره کلاری چند روز مرور نده نجیب افندی آنی  
آلوب استانبوله کتور دی سائز امثالی کی انک دخی بوینی اورلمشد مر محمد علی پاشا  
بروجه بالا بحرآ جده یه کیدوب تو سون پاشا ایله شریف غالب افندی دخی اورایه  
کلشلر ایدی . اول ائناده یعنی خلال ذی القعده ده سعود و هابینک مبعوث ثلری کاوب غالب  
افندی و تو سون پاشا ایله کورش دیلر . تو سون پاشا انلره خلعت کیدرد کدن صکره

پدرینک پانه کتوردی . محمدعلی پاشا انلری استنطاق ایستدی . امیر سعود یوزبیک  
 ریان ویرمل او زره عثمان مضافی طلب ایلر و مصالحه ایستر دیدیلر .  
 بوكاجوا با (محمدعلی پاشا مضافی در علیه یه کوندرلادی مصالحه بخته کانجه بز صاحدن  
 امتناع ایمیز فقط بونک حصولی شمده یه قدر وقوع بولان مصارف حریمه هنک  
 تضمین اولنسنه و حجره مطهر ددن اخذ و غصب اولنان مجورهات و مدخلاتک رد  
 و اعاده سنه و بعده سعود کلو بده بزمله ملاقات ایمسنه منوطدر و بوندن ابابایدو بده  
 کاز ایسه بزا کاوار مق او زردیز ) دیو سوزی کسدردی و مبعوثلری کیرو چویردی .  
 ذی الحجه نک اون طقوز نجی کونی مصمرده لطیف پاشا و قعه غربیه سی ظهوره  
 کلاری . شویله که : لطیف پاشا خلیل حمید پاشا زاده عارف بک طرفدن محمد  
 علی پاشایه اهدا اولمنش بر کوله ایدی محمدعلی پاشانک حسن توجهی فاز انوب اعتبار  
 بولدی و نهایت مفتاح اغاسی اولدی . بروجہ بالا مدینه منوره نک مفتاح شریفی  
 در سعادته کتورد کده طرف دولتدن کندو سنه بک چوق احترام والتقات بیورلادی  
 و رتبه میرمیرانی ویرلدی بوجهه کندو سنه خلیل کبر و غرور کلاری مصمره عودتند  
 دائزه سنه کلان کیدن چوغالدی علی الخصوص هم جنسی اولان کوله منلار اطرافی  
 الی فالجی کروه ندن لبیسیجی نام فلاش دخی قریب العهدده اقیم مصمره مالک  
 او له جقسین وارتق وقتک تمام او لدی خروج ایتملیسین دیو کندو سنه اغفال ایدر  
 او لدی کوله منلارک بقایا سندن یوسف کاشف دیاب دخی اکا چاندی و کوله لردن و صنوف  
 سائزه دن بر چوق خلق اکا تباع ایله بفتحه بر اختلال چیقاره جقلرمش یولابر طاقه ارجیف  
 شایع او لمعلمه کوشده بو چاقده مختلف او لان ارباب فساد هر طرفدن قولاق قبارتدی .  
 لطیف پاشا دخی کوله من او جاغنی احیا ایمک سوداسنه دوشوب حالبو که دائرسنک  
 بروجہ بالا کسب و سمعت ایلمش اولمسنده ناشی مخصوصات و معیناتی اداره سنه کفایت  
 ایمز او لدی یغدن محمدعلی پاشانک کتخداسی و قائم مقامی او لاز لاز او غلی محمد بک  
 یانه واروب معیناتک ضمیمی تکلیف ایتد کده کتخدا بک بن مال صاحبی دکم پاشا  
 افندیمزره یاز امر کتورت بن مانع اولم دیو جواب ویردی لطیف پاشا بوجوابه  
 قانع اولیوب صوغوقق ایله مجلسه بن قالقدی وهان اول کیجه محمدعلی پاشانک  
 کوله لرینه یارین کاسه و نلر قارغی تعیینه چیقمد دیو خبر کوندرمش و سلاحلری  
 و نقی خفیف او لان شیلرینی دخی برابر السونلر دیو محمر مانه او له رق اخطار  
 ایتدرمش . کتخدا بک کوله لرک علی الصباح حاضر لتفقده او لدقیرینی طویوب  
 کندولرندن لدی السؤال لطیف پاشا طرفدن قارغی تعیینه دعوت اولندقلرینی  
 سویلکارنده بو کون تعایم کونی دکلدر دیوانلری کیتمکدن منع ایله برابر همان حسن

پاشا و طاهر پاشا ایله پوناپاره دیو معروف اولان خزینه دار احمد اغایی و قبو اغامی ابراهیم اغایی و دیوس او غانی و محمد علی پاشا زاده اسماعیل پاشانی دعوت و احضار ایله عقد مجلس ایتدی و اطیف پاشانک قوناغنی عسکر له قوشاندی و مجلسه کلی ایچون کندو سنه خبر کوندردی . اطیف پاشا ایسه شو حالده مجلسه وارمقدن خوفله صاو و شوب خزینه دارینک خانه سنه یوسف کاشف دیاب ایله بر لش رک اورادن بر طرفه فرار ایمک اوزره ایکن طوتادی . و کتخدانک امریله قتل اولندی . بعده یوسف کاشف دیاب دخی اعدام قاندی . لباییجی دخی بولاقه کوندرلادی . و نیله ایدر بیوب غرق ایتدیرلادی .

ایشته بو سنه مصر و مجازک و قایع مهمه سی خصوصات مشروحدن عبارتدر . کالم ممالک محروسه نک سائر طرفاندہ ظهوره کلان و قواعته .

### \* و قایع عراق و ایران \*

سنہ ماضیه و قایعی صره سنه بیان اولندیینی اوزرہ سلیمان پاشا زاده سعید بک منتفق ایچنہ صاو و شوب کیتمسیله بغداد والیسی عبدالله پاشا شبهه یه دوشورک منتفق اوزرینه حر کت ایله منتفق دیارینک تقرب ایتدکده منتفق شیخی حمود الثامر دخی یکرمی بیک قدر سواری و پیاده ایله سعید بک دخی برابر اولدیینی حالده مقابله یه شتاب ایدرک سوق الشیوخ برا یکی ساعت برو سنه اردو سفی قوردی و عبدالله پاشا یه استر حامنامه کوندردی پاشا اصفهانی یوب اوزرینه یوریکله واودخی مقاومتہ قیام ایتمکله اش بو یکرمی سکنر سنہ می صفرینک غرہ سنه تقابل صفين و قوعنده منتفق عسکری کوله منلرک طوب و تفنک آتشنه طیانه میوب پریشان اوله رق سعید بک یکرمی او تو ز آتلوا ایله بر چاریک مسافه محلده یا لکز قالمشیکن کوله منلر سلیمان پاشانک حق نان و نکنی ایفا ضمته او غلی مویی ایله سعید بک ایله مقدمجه کیزلو خباره ایتمش اولدقلرندن همان سعید بک طرفه میل و یکدیکرمی مسابقت ایدرک یانهه واردیلر . بونک اوزرینه پاشا معینتده کی عشائر دخی اردؤی یغمایه قویولدیلر عبدالله پاشا و کتخداسی طاهر کهیا ایکیوز قدر اتباع ایله یا لکز قاله رق کیرو رجمت و فرار ایتدیلر ایسده دارقه دن منتفق آتلو سی بیتشوب آندری اخذ ایله سوق الشیوخه کتور دیلر وجود الثامر که معرکده زحدار اولان او غلی بر ایکی کون سکره وفات ایدیجک عبدالله پاشا ایله طاهر کهیانی دخی اعدام ایله باشد رینی سعید بک کتور دیلر .

وزیر مشار ایله مر حوم سلیمان پاشانک کوله لرندن اولوب سی تقریباً الی یه رسیده اولشیدی . قائم مقاماتی ایله برابر والیکی مدتی ایکی بو چوق سنه یه قریبدر .

س عیید بک پدرینک و فاتنده اون ایکی یاشنده ایدی بغداد والیزی هپ پدرینک  
چراغلری اولمک حسیله کندو سنه فوق العاده رعایت ایدرلر ایدی اودخی حالت  
خوشنود اوله رق والیک داعیه سنه دوشمز و حکومت غائمه سی باشنه آلمق ایستمزدی  
فقط عسکر و اهالیک کندو حقنده بک زیاده میل و توجیهی اوله یغندن عبدالله پاشا  
انی استرقاب ایدوب اودخی انک سوء قصد ندن خوفله منتفق ایچنه صاو شمشیدی  
حالبوکه او خارجده بولند بجهه عبدالله پاشا امین اوله مدیغندن او زرینه واروب  
اودخی محافظه جان داعیه سنه بولوغه بروجه بالا عبدالله پاشا اعدام اولندقده بغداد  
والیکی طبیعتیله کندو سنه توجه ایتمکله ماه صفری اور الرده کوره کدنگر  
اوائل ربیع الاوله حرکت ایله ماه من بورک اون بشنجی کونی بغداده واصل و عظیم  
آلای ایله شهره داخل اوله رق قائم مقامی وجهاه اداره امور ایالته استدار و عرض  
و محضر ایله در سعادته کیفتی انها و اشعار ایتدکده پدرینک نزد دولته معلوم اولان  
قدر و شانه مبنی هان رتبه وزارتله عهده سنه بغداد وبصره و شهر زور ایالتلری  
توجیه بیورلای .

ینه سنه ماضیه و قاییحی صره سنه بیان اولندینی و جهله عبد الرحمن پاشا و قعه سی  
اوزرینه ایران دولتی ارد سو قیه بغداد حوالی سی نه و غارات ایتدرش  
اوله یغندن اموال منهوبه نک استردادی ایجون جلال الدین افندی سفارتله ایرانه  
کوندر لمشیدی اشو یکرمی سکر سنه سنه بگداد طریقیله ایرانه واروب سنه  
مرقومه جمادی الا آخره سنه نک اون سکننده حامل اوله میونی نامه هایونی تسلیم ایله  
ماموریتی تبلیغ ایتدیکی صره ده فتحعلی شاهه آفرجه لا قردیلر سویلمنش و ایران  
و کلاسیله واقع اولان مکالماتندن بر نتیجه حاصل اوله میوب تبریزده بولنان دولتعلیه  
سفیری عبدالوهاب افندی یانه کیتمسی طرف شاهیدن بیان اولوغله تبریزه عنیمت  
ایلمنش ایدی . اوراده عبدالوهاب افندی دخی حاضر اوله میونی حالده ایران  
مامورلریله عقد اولنان مجلس مکالمه ده منهوبات مذکوره نک استردادی بخشی در میان  
اولندقده ایرانلور طرف دن عراق عربده ایران زوارینک بک چوق اموال  
واشیاسی غصب اولنیش ایدو کندن بو ایکی منهوبات بر لکده استرداد اولنه بیلور  
جوابی ویرلشدیر . ایرانلو طرف دن بابان پاشالرینه و شهر زور ایشلرینه مداخله  
اولنماسی بختده دخی مامورین ایرانیه دولتعلیه سفیرلرینک ادعاسی نی رد ایتلر  
و شهر زور عشاری ایرانده یا بایلایوب ایران عشاری دخی شهر زور اراضی سنه  
قشلاق مقدمه اولدقانندن ببابان پاشالری ایرانک انضمام رأیلریله نصب اولنمازلر ایسه  
بو عشیرتلر احتلاطی دولتین یتنده موجب اختلاف و فساد اولور دیشلر . الحالصل

قواعد دولیه یه او میمه جق سوزلر سویامشلر فقط عبدالرحمن پاشانک ایران دولته سنوی اعطاسنی تعهد ایلدیکی اون بیک تومنک اخذندن صرف نظر او لمسنہ موافق است کوسترمشلر وا لباده عبدالرحمن پاشدن المش اولدقلری سندک دولتعلیه سفیرلرینه تسليمنه قرار ویرمشلر در . بونک اوزرینه عبدالوهاب افندی در سعادتہ عودت ایدوب طرف شاهیدن اولنان تکلیف اوزرینه جلال الدین افندی براز وقت دها اول طرفه قالمش ایسیده مأموریتندن برنتیجه حاصل اوله میمه جنی تعین ایتدیکسندن رسم وداعی اجرا ایمکسزین ارضروم سر عسکری احمد پاشانی کورماک بهانه سیله اول طرفه کلوب اندن دخی در سعادتہ عودت ایلمشد . بو کیفتی دوتین بیننده موجب برودت اوله جق حالاتن اولدینی حالده ایران دولتی تأیید مصافت ضمیندہ میرزا رضای سفارتلہ در ساعتہ کوندروب اودخی ارضروم طریقیله در سعادتہ کله رک ایهای مأموریت ایلمشد .

بو ائناده مومنی ایه عبدالرحمن پاشانک وفاتی خبری بعداده واصل اولقده یرینه بعدداده کی بابان پاشالرندن برینک نصبی متصور ایکن متعاقباً کردستانک عموم بکزاده وغالری و مشایخ و سادات و علماسی عبدالرحمن پاشانک بیوک او غلی محمود بکه تبعیت ایلمش اولدقلرینه دائیر عرض و محضر کامکله و ایرانلو طرفندن دخی مستصحب اولمخله سعید پاشا دخی بابان و کوی و حریر سنجاقلرینی پاشالق عنوانیله محمود بکه الحاله و خلعتی ارسال ایلمشد . محمود پاشا دخی پدرینک ایزینه کیدرک خیلی مدت ایرانلویه طرفدار اوله رق قالمشد . ینه اول ائناده رو سیله لو ایه عباس میرزا آره سندہ و قوع بولان محاربه ده ایران اردوستنک پریشان اولدینی صکره دن خبر آلمشد .

### \* احوال صریستان \*

جلد تاسیعه بیان اولندینی اوزرہ عصات صرییه صوقول قلعه سندن ماعداً بالجمله قاعه و قضالری ضبط ایدوب و دولتعلیه رو سیله سفری ایه مشغول اولدیغدنن صریستان او زرینه قوه کافیه سوق ایده میوب رو سیله لو ایسہ افلاق طرفندن صریستانه خلیجہ عسکر کچورمش ایدی بناءً علیه اول و قندنبرو صرپلورک تأدیب و تربیه سی قابل اوله مامشیدی .

بکرشده رو سیله دولتیه عقد مصالحه او لنددن صکره مصالحه نامه ده صرپلوره دائیر یازمش اولان ماده یه توفیقاً صریستان ایالتک تنظیمی لازم کلوب حالبوکه باش کیز لری اولان قره یورکی طرفندن صوفیه یه کوندریلان مبعوثلر صوفیه ناظری مصطفی

رشید افندی و زوم ایلی والیسی ساحدار علی پاشا ایله کورشدکار نده صرب پ رعایت نه  
ساکن اولدقلری اون ایکی قضایه قناعت ایتیوب ائمای محارب ده جوار قضالردن  
الارینه کچن یرلرک صرپستانه الحاقی و قره یور کی کندولرینه بک اولوب افلاق  
و بغداد کبی صرپستانک مستقل او مسی و ایچلرینه اهل اسلام کبیر میوب هپ قلعه لرک  
کندو الار نده قامسی ادعا ایتدیلر و بکرش مصالحه نامه سنه تو فیقاً تنظیم اولنان مواد  
کندولر بیان اولندقده بز روسیه مصالحه شروطی بیامیز باشلو باشیمزه بز  
حکومت اولمق ایسترز بوندن بشقه صورتاه آسمویه مصالحت قابل دکلدر دیو جواب  
قضی ویردیلر بونک اوزرینه دولتعلیه دخی صرپستان اوزرینه تدارک کورمک  
باشلادی روسیه ایلچیسی بو تدارکاتک سلبی سؤال ایتدکده صرب پلولرک بکرش  
مصالحه سی طائیدقلری ورعیتی قبول ایتمدکاری جهته جبراً تحت اطاعته ادخلالری  
لازم کله جکی افاده او نمی اوزرینه صرب پلولری تصحیحه قالقیشوب دولتعلیه شروط  
صالحه نک محافظه سنه دقت واعتنا ایتمایدیر هله بن کیفیتی پرسپورغه یازدمیم صرب پلولره  
اصحیح ایدم شروط مصالحه یه موافق بر صورت ویردم دیو تأخیر مصالحة سی  
ایلدی . بوصورتاه ایسه ایشک سورونجمده قاله جنی آکلامش وهان صرب پلولرک  
امر تربیه سی صدراعظم خورشید پاشایه حواله بیورلمش ایدی .

خورشید پاشا اردوی هایيون ایله یش طرفندن حرکت ایدرک صرپستان اوزرینه  
یوریدی و در جنک اول مظفر اوله رق بر چوق قاعده و پانچهملری عصات صربیه یدندن  
ترع واستیخلاص ایلدیکی ائناده بر فرقه عسکری ایله و دین طرفندن هجوم ایدن مشهور  
قره فیضنک او غلی دخی او کنه کلان عصاتی چکنه بک سمندره جوار نده اردوی  
هایيون ایله بر لشیدی . بعده اردوی هایيون بلغراد اوزرینه یوریمکده اولدینی حالده  
بو سنه والیسی دار نده لی علی پاشادخی بو سنه دلاورلریه بلغراده طوغزی حرکت  
ایمیشیدی آنچه بوسنه ایله بکور دان قلعه سی میاننده واقع زاساریجه ولو زیجه  
و اشیجه استیحکاملری مشهور ملیوش نام سر کرده نک تحت قوماند ائنده اوله رق  
یکرمی بیک قدر صرب پا ایله محافظه او لمقده اولدینهندن علی پاشا اول باول بواسطه  
ضبط ایله بکور دلن قاعده سی تسخیر ایمکه مجبور ایدی . علی پاشا جسور و اصول  
حر به آشنا بروزیر اولوب بو شناقلری تشویق و تشجیع ایله آچقدن آچغه زاساریجه  
استیحکاملری اوزرینه یور تدی بو شناقلر برخیلی شهید ویردیلر ایسه ده دو شنه قالانه  
باقیوب هان درون استیحکامه کریدیلر موجود اولان صرب پلولری قلیجندن و بچاقدن  
چکور دیلر . شویله که : صرب پلولرک یامش اولدقلری جسمیم استیحکاملر کندولری  
ایچون بیوک قفاردلر اولدی ملیوش کوج حال ایله یالکنر باشنه قاچوب

قورتیله بیلدی . کرک بوقولده و کرک نیش وودین قولارنده صرپلولاردن بک چوق تلفات و قوع بولدی . علی پاشا وجه مشروح او زره غالب و مظفر اولهرق ایلوویوب بلغرادده اردوی هایون ایله برآشده . صرپلولار ایسه عساکر عثمانیه یه تاب آور مقاومت اولهمه جقازینی جزم ایتدکارندن طرف طرف طاغیلهرق اکثری آوستريا طرفه فرار ایتمشلر ایدی بوصورتاه بلا مقاومت بلغراد قاعده سی اله چکمشیدی سائر قاعده اردنخی بوجهمه خبط اوئندی و صرپلول عرض مطاوعته مجبور اوادی . بونک اوزرینه خورشید پاشا صرپلول حفنه عفو عمومی اعلان ایله الارنده کی طوب واسلحه سائرین طوپلاندی و بلغراد جبه خانه سننه وضع ایتدیردی و کندوارینک یارلو یرینه اسکانلرینه مباشرت ایتدی و سمندره و بکور دلن واوزیجھ قلعه ارینه مستحفظ کوندردی . بلغراد و سائر قصباتک اهل اسلام اولان بهاجرلری عودته باشلاعی اردوی هایون دخی مظفر اصرپستاندن عودت ایلدی صرپستان مصالحتک بروجہ بالا ختم بولدیغی خبری شوالک یکرمی او چنجی کونی درسعاده وصول بولدی دولتجه موجب ممنونیت اولدی .

صرپستان مورخی مشهور مانکه تاریخنده دیرکه دولتعیله بیک سکنیوز اون اوچ سننه میلادیه سنده بالذات صدراعظم خورشید پاشانک تحت اداره سنده اولهرق صرپلول علیهنه کلیتلو عسکر سوق ایتمش اولدیغندن قره یورکی دخی عثمانلوره مقاومت ایلمک او زره دیرین و موراوه و طونه طرفاندہ اوچ قول اردو تریب ایتشیدی . اوائل مخاصماتده صرپلولرک طونه قولی و دین قپولرینه قدر ایلوویله رک اولدیجھ ابراز جسارت ایتمش ایسه ده صدراعظم ورجب اغا وافق و یوده سی قره جه بک طرفاندن و دین عثمانلوار دوسنک تقویته مساعت کوستلرلیکنه مبنی صرپلول کیرویه طرد و دفع او لندقدن بشقه نیفوین محاصره سنده ولیقونام صرپ سرکرد دسی مجر و حا وفات ایمکله معیت ده کی صرپلولر باشمز قالدقانلرندن عثمانلول آز وقت ظرف ده اسمیدرو و دیه قدر مملکتی خبط ایتدکاری مثلاو موراوه وودین نهرلرینک محافظه سننه مأمور اولان صرپ قولاری دخی عثمانلولرک چخونه تاب آور مقاومت اوله میوب خایرات کلیه ایله کیرو چکلمکه مجبور اولدیلر . بوضورتده صرپستان بر محاطرة عظیمه یه دوچار اویشیکن آمر مطلق صفتی حائز اولان قره یورکی هیچ بر طرفه اثبات وجود ایمیوب و شهرت وغیرت سابقه سننه مقیس هیچ بر آشتبنده بولنیوب خیلی زمان طوپلا و بلغراد جوارلرنده طولا شدقدن تکرکه باشی قایسنه دوشوب دسترس اویش ایدوکه مبالغی بعض موقع خفیه یه دفن ایمکه چالیشیوردی . نهایت تشرین اویلک برنده موراوه اردوسنک کیدوب اول

کون بر رأی و حرکتده بولندیغی کبی ایرسی کونی عثمانلور آنک کوزی او کنده  
کوپریدن عبوره باشلادقلنده دفعه مقدر او لمدیغنى کوریجیک غالبا بسبتون مایوس  
اولدیغدن شهر مرقومک او چنجی کونی نیدوبا و لیونطی و فیلیبو ویچ نام رفیقلری  
و یانیکی نام کاتبی ایله بر لکدہ آوستريا طرفه فرار ایتمشد . انتبه  
قره بورکی بر مدت آوستريا طرفنده بولنوب بعده بسازابا جانبه کیتمشد . و بیرینه  
سر کودلرندن مشهور میلوش صرب باش کنڑی اولمشد .

### \* بعض وفات \*

اشبو یکرمی یدی سنه سی صفرینک سکننجی کونی اسبق صدر روم عطاء الله افندی  
وفات ایتمشیدی . متوفای مشارالیه رجال دولتعلیه دن ملاحق محمد افندینک مخدومی  
اولان صدر روم اسبق اسحاق افندینک صلبیندن بیک یوز الی بش سنه سنه تولد  
ایدوب یوز یتمش بر سنه سی رؤس تدریس ایله و بیک ایکیوز سنه سی غرّه شعبانه  
یکیشهر فنار مولویتیه بکام اولدقدن صکره رسم واصول طریق او زرمه ترقی ایدرک  
ایکیوز اون بش سنه سنه انطاولی پایه سی آلوب اون طقوز سنه سنه بالفعل  
انطاولی قاضیعسکری اولمش و یکرمی اوچ سنه سنه روم ایلی پایه سی آلوب یکرمی  
بسنده بالفعل روم ایلی قاضیعسکری اولمش ایدی . بعد الانفصال سائز امثال وهم حالی  
اولان صدور کرام کبی تقایق اوراق لیالی وایام ایمکده ایکن طی جریده حیات  
ایلمشد . مشارالیه خوشکو و خوش صحبت بر ذات اولوب افیون کیفه دخنی مبتلا  
اولدیغدن مجلس انسانی زمرة برشیان ایله مملو ایدی بویولده غریب حکایه لری  
واردر . از جمله روم ایلی قاضیعسکر لکی هنکامنده بر کون باب عالیده عرض او طسنه  
استماع دعاوی مجلس رسماً سینده کندولره اهل کیف زمرة سنک شکر تعبرایتد کلری  
ایمز غائیق حاتی عارض اولوب بعده انتباھ کلیجیک کندوسنی تریا کیلر ایله مملو اولان  
قوناغنده صانونب قهوه ایستمک تصوریه ال چیرپقده حضار مجلسه حیرت کله رک  
بعضیلر ینه نخنک ضروری کله جکنی فائمقام شاکر احمد پاشا تفرس ایله درعقب  
و اقا پاک بیتاب اولدق بر قهوه ایچه جک قدر تنفس ایده لم دیه رک ظرافته دفع  
مجاس ایلدیکی شانی زاده تاریخنده محترم .

شعرای بنامدن صاحب دیوان احیا افندی دخنی ماه صفر ک او تجی کونی ختم دیوان  
حیات ایلمشد . خط تعالیق خرد و شکسته سنه صاحب ید طولی و شعر و انسانی  
مسلم فصیحا و بلغا ایدی . شیخ الاسلام اسبق صالح زاده احمد اسعد افندینک  
مكتوب چیانی خدمتده مدت مدینه مستخدم اولنله مكتوب چی احیا افندی دیو

معروف ایدی . قصیده رمضانیه سی بین الشعرا مقبولدر و کوزل تاریخنگاری  
واردر . رحمة الله عليه .

شیخ الاسلام سابق مرحوم عمر خلوصی افندی مظنه کرامدن صرعش مقتبیسی  
 محمود افندی بی درسعادت جلب و طرف سلطنته سوق ایدوب بو جهله محمود افندی  
 خیلی اکرام و احترامه مظہر اولدقدن صکره مملکتته عودت ایتمشیدی . عمر افندینک  
 خلق اولان دری زاده عبد الله افندی ایسه سلفلری کبی محمود افندی ایله متشرف  
 اوله مدینه متأسف اوله رق او دخی اهل اللهدن برینی بولوب کتورمک او زرها طرافی  
 جستجو ایمکده ایکن موالی دوریه دن قدسی موسی افندی بر کون اشای مصاحبته  
 کندوسنہ مشایخ عربدن قدسی ابو السعوود افندی بی وصف و شنا و بو با به مبالغه  
 واطرا ایمکله عبد الله افندی ای درسعادت کتورمک او زرہ کندوسنہ قدس مولویتی  
 وعد ایلمش اولدینه موسی افندی اربعین ایچنده با امر عالی استانبولدن حر کتله  
 قدسه واروب ابو السعوود افندی بی وافر خدمه واولاد واحفادی ایله برابر درسعادت  
 کتورد کده فاتح جامع شریفی جوارنده شیخ الاسلام قوانغی قارشو سنده بر خانه  
 مخصوصه ازوال او لشیدی .

اشارت شیخ الاسلامی او زرہ کرک کندوسنہ و کرک اولاد واحفاد و متعلقانه طرف  
 شاهانه دن عطاایی سینه احسان بیورلای . ابو السعوود افندی ایسه یوز اون ایکی یا شنده  
 بر پیرفانی اولدینی حالده اپام شتاده مشاق سفریه تحمل ایده میوب بیتاب و بخود  
 اوله رق یا تقدمه ایدو کندن سرای هایونه کیده مدنی . بناءً علیه ایکی کون صکره  
 سلطان محمود خان عدلی حضرتی (القادمیزار) قاعده سنه رعایه تبدیل صورتیله  
 عنم زیارت بیور دیل ایسه شیخ افندی بایغین یا تقدمه اولدینه عودت بیور ملریله  
 فردامی سرای هایونه کتورلش ایسه ده خسته لکی مشتد او ملغله ینه خانه سنه اعاده  
 ایدلای . ایشته بوسیله ایله قدسی موسی افندی محرك اون طقوزنجی کونی  
 قدس مولویتی ایله بکام اولدی اسکن ابو السعوود افندی طاورانه میوب و صفر ک اون  
 او چنجی صالح کونی عازم دار بقا اولوب جنازه سی جم غیر ایله فاتح جامع شریفنده  
 قیلنندی . بعده ابو ایوب انصاری بی نقل اولدی . کندی تقریری او زرہ یوم ولادتی  
 ماھ صفر ک اون او چنجی صالح کونی ایمش بروجه بالا ینه صفر ک اون او چنجی صالح  
 کونی وفاتی اتفاقیاتندندر . رحمة الله عليه رحمة واسعة .

شهر امینی مشهور ابراهیم افندی خیلی و قدبیرو نامزاج اوله رق اطبانک تدابیری  
 دخی کار کر تأثیر اولیوب ماھ جمادی الا آخره نک بشنجی کونی وفات ایمکله یرینه  
 صاحب عیار خیرالله افندی شـ شهر امینی اولدی . ابراهیم افندی کنجلکنده بر از

او قویوب یازمغه سعی ایدوب انجق ضيق معاش سبیله ایکیوز یدی سنه سنه ادر نه دن استانبوله هجرت و تحصیل حسن خط ایچون اول عصره شیخ الخطاين او لان اسماعیل زهدی افندیدن ثلث و نسخ مشقنه مداومت ایتمشیدی . بر ارالق شهر امینی جاوید احمد بکه انتساب ایله مدت مدیده انك معینته مستخدم او لدی . صلاح حال ایله متصف و مقدم و کارگذار بر ذات او لیسه جو وید بک اندر وون هایيونه دائرا و لان تعمیرات ایشلرینی اکا کور دیر ردی . بمناسبتله ابراهیم افندی اندر و نجہ حسن اعتماد قازاندی و پک چوق اعتبار بولدی . سلطان مصطفی خان رابعک جلو سنه باش محاسبه جی او لووب ارده صرد تختیت خاصه شهر یاری ایله دخی مشرف او لور دی . بوجهتله اندر وون هایيونجہ هرسره محرم او لووب حتی مایینجی نذیر و عبد الفتاح کی خونه قرنا سلطان سلیم ایله سلطان محمود ک اعدام لمری مذا کرده سنه انى دخی محرم راز ایتشلر ایدی . ابراهیم افندی ایسه شاهراه صدق واستقامتدن آیری میوب انله خالصانه نصیحت ایله بو کار مکروه ک منعه سعی ایدردی . کندو سنک بو وجهمه صداقتی سلطان مصففانک خاعنده باعث سلامتی او لمشدیر . شویله که : اصحاب عفت واستقامتدن بر دولت و مات آدمی او لدینی سلطان محمود خان عدلی حضر تدریس نک معلومی او لملغه انى ظاهر حالده شهر امینی ایدون و حقیقت حالده سلطنت سینه لرینک امینی بیلوب دائم انکله کیز لو مخابره ایدر و باب عالیدن تقدیم او لنان معروضاته انك رأی او زرینه جواب یازار ایدی .

ابراهیم افندی (الشهرة آفة) و فرنجه نفوذینی کتم ایدر و بو مخابرہ خفیه مصلحتنی پک کیزلو طوتار ایدی . فقط ال التندن ایستدیکی خصوصاتی اجر ایتدیر ردی . حتی کندو سنک یازو خواجه سی او لان سالف الذکر زهدی افندیدن برادری راقم افندی نی هنوز مسافت طریق تدریس نک یاری یرنده ایکن دفعه از میر مولویله بکام ایتدر مشیدی . بالاده بیان او لدینی او زرہ رشدی پاشانک قائم مقامانی کی امور مهمه هب آنک سوق و احصار ایله و قوعه کلان مواددن او لدینی در کار ایدی . حال افندی نی طرف شاهانه یه سوق ایدن دخی او ایدی .

مر وید رکه حالت افندی بغداده کیدر کن سلطان محمود خان حضر تدریله ملاقات ایستدکده افندم ان شاء الله بغداد ایشی بتورد کدن صکره روم ایلی و اناطولی طرف لرنده کی متاغبه نک دخی حقلار ندن کانه رک مقام سلطنتکنزرده استقالا بولور سکنر یولاو برایکی سوز سویلمش والک بوسوزلری لغار دقت شاهانه یی جاب ایلمش او لدینگدن بغداددن عودتند پک زیاده مقبول و منظور پادشاهی او لهرق ارده سی چوق چکمیوب مکافاه عهده نه رکاب هایون کتخدالنی توجیه بیور لدی . و مقرین پادشاهیدن بعض ذوات ایله کیزلو

مخابره یه باشладی . و بوکره ابراهیم افندینک و فاتنده مخابره خفیه ایشی بتون بتون انک الله چکدی . شویله که : سرای هایوندن برصغیر تذکرۀ سنیه یی الوب بر بال دکانه کتورر و حالت افندینک ایوازی واروب انی الور و حالت افندینک عریضه سفی او ل دکانه براغور و صفحه لی کلوب آلو سرای هایونه کتورر ایمش . و خط هایون نلربیله اکا تصحیح و تنظیم ایتدیر یلور مش .

ایشته حالت افندی بوصورتله مستشار سلطنت اولوب ظاهرآ مناسب دیوانیه دن برنده بولنور و حقیقت حالده هایش انک رأی او زره اجر اولنور ایدی و ابراهیم افندی کبی اودخی بدایت امرده بواشی مکتوم طوتار دی لکن سکره لری ایش میدانه چیقدی هر کس دولاب دولتك نه وجهمه دوندیکنی آکلا دی بوجه تله حالت افندی مرجع خاص و عام اولدی ارتق بوندن سکره و قوعه کلان اجر آت هپ انک نتیجه افکار خدعا کاریسیدر . بناء علیه بمقامده بیان اجمال احوالی مناسب کورلمشد ر .

### \* حالت افندینک اجمال احوالی \*

سلطان محمود خان ثانی حضر تلری شهزاده لکنده سلطان سایم خان ثالث حضر تلریله بر لکده قفس نشین مصاحب اولدینی زمان اندن الدینی در سلاری پک اعلی بلله مش و شاهین کبی قفسدن چیقو بده تخت سلطنته جلوس ایتدیکی کبی متغلبه و خصوصیله یکیچری اشقیاسنک ازاله لرینی تصمیم ایلمش ایدی . بیک ایکیوز یکرمی یدی تاریخنده بوسنی حالت افندی یه آچوب اندن خاصه خدمت او مارادی . حالت افندی ایسه طشره ده کی متغلبه نک تأدیجی حقنده فوق العاده افراط ایله شدت کوسه ترمکده اولدینی حالده یکیچری یلرک تربیه سی امر نده منافقانه و حیله کارانه برویل طوتوب هر کون بر عذر وبهانه بوله رق و در لو دسیسه لر ایله پادشاه مشار المیهی آددادوب آووده رق یکیچری بختی تاخر اته دوشور ردی . و کشیدی موقعی محافظه ایچون طشره مأمور لرینی صویوب حاصل ایتدیکی مبالغ کلیه یی یکیچری متتفذلرینه و سائز لازم کلنله بذل ایدردی الجائی زمانیه نظرآ دولتعملیه جه تجدید اصول ایله ایشه یارایه جق بر عسکر تدارک ایتمک لازمه حالدن بولنگله اندرون هایون رجاندن سلاحدار شهریاری علی بلک کبی بعضیاری اسکی اصول و عادتله تقبیح ایله یکیچری او جانگل رفع والغاسی امر نده رأی شا هانه یه موافق ایسه لرده باش چوقدار سید عمر اغا و بر بر باشی علی اغا کبی بعضیاری دخی اندرون هایونجه منعی الاجرا او لان اصول ورسوم قدیمه نک تعییر و تبدیلی اصلا تجویز ایتمد کارینه و صفت عسکریده تبدلات اجرا اولندینی تقدیرده اندرون هایونه دخی سرايت ایده جکنه

مبني تبديل اصولدن اجتناب وبو جهتهه اسکي او جاقلرك غيرتى كوده رك حالت افندى طرفى استصحاب ايدرلردى .

على الخصوص عمر اغا پك زياده قاعده پرست اولديني جهتهه ذات شاهانه يپك زياده صيقاردى فقط صادق ومحاص برآدم او لغله طرف همايوندن پك زياده حرمت ورعايت كورر وقوى القلب وجري اللسان او لغله هر ديدىكى يوريدر ايدى .

ذات شاهانه بيروندې يكىچرىلرك صيقىسى واندروندې برطاق تشريفات قديمه واصل ورسوم عاديه باشقىسى التندە صيقىلوب كندوسنى برمعنوى قفس ايجىنده كورمكلە يكىچرىلرى بتوروب واو مثلىو واهى قىد وبندلرى قىرو بدە نفس الم وتحبيد اصول ايله دولتنى دوچار اولديني پريشانلقدن قورتارمق چاره سنى ارامقىن وامنيت ايلىكى ذواتك اغز لرىني ارشادرمقدن اكرچە كىرو طورماز ايدى .

لكن حالت افندى هر قويى سد وبند ايله بو جىشىدە كمسنە يه ميدان ويرمندى . وپرده آرقە سندن او بىناتىدې بازىچە خىالك حقيقىتى كشف ايله طرف هايونه عرض وافاده ايده بىلە جىك ذوانى بىر دىسيسه ايله يا آخر تە ويا طشىرە دە بىر ما موريتە كوندرر ومهم ونازك مقام واما مورىتلە هېپ ناھىللىرى كچورر ايدى . واومقولە ناھىللىر مهام امورك ادارە سندن عاجز اولە رق دائما حالت افندى يه مراجعت ايدرلر وبرعارضه ظھورىنده عهده سندن كله ميوب حالت افندى ايسە عطاياي وفېرە ايله جاب ايلىكى يكىچرى رؤساسي واسطە سيلە حل مشكل ايدرك وجودى دولتە كيمىا وھر كىك دردېنە دوا اولق معناسى ايماءيلر ايدى . ويكىچرى رؤسائىك متقدنرى هېپ انك مجلوبى او لغله ايجابىنە كوره انلە برطاق نمايشلەر ايتدىرە رك طرف سلطنتى تهدىد ايله اندرۇن و بيروندە مرامنى حصولە كتۇردى . واقبالىڭ وبلکە عمرىنىڭ دوام وامتدادىنى بودرلۇ دىسيسه طولا بلرىنىڭ دونمىنە منوط بىلەيىكىندن يكىچرى غيرتى كودر و دائمالالتندە يكىچرى او جاغى محافظە ايدرلر ايدى . وطرف هايونه دخى بىشىقە لسان قولانوردى .

زىرده بيان اولنه جق وقایع مهمە هېپ بو اساسە مستند اولدىغىنلن وقایع مذكوره مطالعە اولنور ايکىن مقدمات مشروحە در خاطر او ئىلىدەر .

حالت افندى ايله سر بىر شەھريارى على اغا بىنتىدە جريان ايدن مخابرة خفيه تذا كرنىدىن بومقدماتىك ايضاحىنە مدار اولنلر بوجىلدە ذىلە علاوه اولنه جقدر فقط او زمان تذكىرلە تارىخ قونىق عادت اولدىني جهتهه بونلارك تارىنچە سره سيلە ايرادى قابل اولە مدېغىنلن قرائىن حالىيە و مناسبات معنو يېلىرىنە كوره ترتىب قالە جقدر . وحقايق احوالك اتصاھنە مدار اولق او زرە بومقامە اجمالا حالت افندىنىڭ ترجمە حالى بيان اولنمىق مناسب كورلەشدەر .

شویله که : حالت افندی شیخ‌الاسلام اسبق شریف افندینک دائره‌سی خدمه‌سندن و قضاياندن قریبی حسین افندینک او غلیدر . او دائره‌ده هم کروه اتباع ایله برابر خدمت وهم او قویوب یازمغه غیرت ایدرمش . پدری کبی او دخی اول عصرک حکمنجه علمای رسماهه اتباعنه طریق تعیش اتخاذ اونان طریق قضایه داخل اولمشیدی . شریف افندینک وفاتنده بر مدت او غلی عطاء‌الله افندینک یانده قالوب بعده آنک یاندند آیریاهرق رکاب هایون رئیسی بولنان محمد راشادافندی یه مهر دار یماقالیه خدمت ایتمشد .

بعض اسبابه مبنی آنک دائره‌سندن دخی آیریاهرق روم ایلی والیسی ابوبکر سامی پاشا دائره‌سنه اتساب ایمک او زره مناسته کیتمش ایسه‌ده اوراده ملتفت اول مدیندن بر مدت اوخریلی احمد پاشا دائره‌سندن خدمت و بعده یکشهر فنار نائبه کتخدا او لهرق او لظرفه عنیمت و عودت ایله غاطه مولویخانه‌سی شیخی شاعر مشهور غالب دده افندی یه کسب تردد و اتساب ایتمشد . اقامه دوام ایتمامش ویولیه درس کورمامش ایکن غایت ذکی و فطین اول مدیندن استخدام ایله اصول املا و کتابی تحصیل ایدوب کوزجله اشعار دخی سویلدی . و طلق اللسان وعدب الیان و محاورات و محاضر اتده فائق القرآن ایدی . بوجهه تله کندوسنی غالب دده یه سودرمشیدی . و بوناسبتله راسخ مصطفی افندی ذخیره ناظری ایکن آنک وبعده قصاب باشی حاجی محمد اغانک خدمت کتابتله نده بولندقدن صکره دریا ترجمانی قالیما کی او غلنک خدمت کتابتی اختیار ایدرک فنارلو طاقیله ذوق و شوقه طالمشیدی . و بو وسیله ایله رکاب هایون کتخداسی مصطفی رشید افندی یه چاتوب بکلک کیسه‌داری معینده استخدام اول نیق او زره دفعه عهده‌سنه خواجه‌لک ربته‌سی توجیه و چوق چکمیوب باش محاسبه پایه‌سیله پارس ایلچیسی نصب و تعین بیورلمشیدی . پارسدن عودتنه بکلکجی وایکی آی چرچکمز صنی افندی یرینه رکاب هایون رئیسی اولش ایسه‌ده فرانسر ایلچیستنک شکایته و فائق افندینک روایته کوره طیار پاشانک سعایته یکرمی ایکی شوالنده عزل و کوتاهیه یه نفی ایله یرینه جانب افندی نصب ایدلای . بعده حالت افندی عفو و اطلاق ایله درسعاده عودتنه اوچ آی مسرو رایمکسزین بغداده کوندرلای . اول امرده ایفای مأموریته موفق او له میوب الی بوش عودت ایتمشیکن موصله کلد کده عبدالجلیل زاده ایله بابان سنیجانی متصرفی عبدالرحمن پاشانی اتفاق ایتدیره رک انلرک اغانه‌سیله بغداد والیسی سلمان پاشانی اعدام ویرینه کتخداسی عبدالله اغایی نصب ایله بغداددن کلی آچه تحصیله موفق و مشکور المساعی او لهرق یکرمی بش‌سننه‌سی اوخرنده درس‌سعاده کلدی . و چوق چکمیوب رکاب هایون کتخدالغیله مسرو و مخابره خفیه یه مأمور اولدی .

الحال حالت افندینک اوائل حالنده طالعی یاور اولندینی جهتله دائرة بدائره طولاشوب بربرده برتواله مدنی حالت فنارلو لرایله اختلاطی شمع اقبالنک شعله دار او لمسه سبب او مغایه بالطبع اندره مائل ایدی . و اشعار ایتدیکی دسیسه فنارینک جزئی برسیله سونه بیله جکنی بیله کی جهتله باوتدن نم قبار و هراسن روزگاردن صافینور . هله یکیچریلرک تربیه سی بختنه بشقه سنک محروم اسرار شهریاری او لمی عقل و شعوریه طوقون رایدی . و بقای اقبالی ایجون هر فالنی پلار دی و کمسنیه آجیمیوب بواوغورده اولادی او لسه فدا ایدردی . و یکیچریلرک تربیه سی امریخی تاخیر ایچوق وقت قازانمی او زره تأدیب متغلبه تعییریه دامنآ طشر دلرده بروقه احداث ایله بادشاهی اشغال ایدردی . و افعا طشر دلرده تربیه یه مستحق چوق کیمسه لر وارایدی لکن تأدیب متغلبه تعییری برقوق سوء استعماله و سیله اوله رق اصحاب اغراض بربنی قیرمه غه یول بولور واشراف ووجوه مملکتندن نیجه بیکننه آدمه بیهوده تلف او لور ایدی . فی الواقع متغلبه شرع و قانون داره سنده تربیه ایتمک لازمدر لکن مملکتک بتون وجوه واشرافنی بربهانه ایله قیرمه باعجه نک چیچکلارنی یولو بده چیرچیلاق براقق کیدر .

حات افندی بوراله عصنف نظر ایتیوب وعدل و حقانیت یولنی کوزتیوب همان زبون نکشانک وادیسنده هر کیمه کو جی یتر ایسه انک ایشنه بسوره و دیشلی جداو اندر بر مدت طیانور طوره ایدی . و دولت او قدر جزئیات امور ایله مشغول او لور دیکه کامیات اموره باقمه وقت بوله مازدی .

طشر دلرده کی متغلبه کروهی دخی جن و مللارنی محافظه ایجون اسیاب مدافعتی ایکال ایله مشغول اوله رقاندن بشقه برشی دوشونمکه و قتلری مساعد اوله مازدی .

اول وقت وکلا ایچنده دکرلی ذاتلر آز قالوب اندر دخی حالت افندینک شر ندن خوف و احتراز ایله مداهنه یه مجبور ایدیلر .

ایشته حالت افندینک فهرست احوالی بود . زیرده بیان اولنه حق و قایع مهمه دقته مطالعه او لندینی حالتها اجرا ایلدیکی دسائیک بو اجماله موافق اولادینی آکلاشیلور .

### \* و قایع شتی \*

بالاده اشعار اولندینی او زره رو سیله لو ایله عقد مصالحة او لندینی کی مقدمه اصلاحات او لمقا اوزره طشر دلرده کی متغلبه کروهند از الله واستیصالهارینه عنیمت بیور لمشیدی . بناءً علیه صادر اعظم خورشید پاشا اقدیمه ادرنه ده ایکن اون بش سنه دنبرو روم ایلیده سه ایک مسلک سرکشی او لان خاصکویل امین اغا اوزرینه سوق عسکر ایتمکله

لدى المحاربه امين اغا مغلوبآ فرار ايتده کده بالتعقيب خالل ربيع الاولده توابي ايله  
برابر اعدام او لتشيدى .

ومقدمه روسيه ديارينه فرار ايمش اولان رامز پاشانك بعد المصالحة پرسپورغمدن  
عودته رخصت ويرلش او لمسيله بغان حدودينه وارد اولدقده اقد مجھه خفيا اصدار  
بيورلش اولان فرمان على موجبنجه اعدام او لهرق سر مقطوعي ربیع الآخر  
طقوز هجي کونی در سعادته وصول بولمشيدى .

مشاراليه رامز پاشا افاحم عاما ودهات وزرادن ذكرلى برات اولوب انجق عامدار  
پاشانك صدارته سند اتفاق ناميله تنظيم او لنان شرطname ساحت عثمانيه نك مؤلفوندن  
برى او لغله حقده طرف سلطنتن اخمار غيط وکين ايدلشيدى . بناء عليه حدود  
خاقانيه يه واصل اولدیني کي اعدامنه مسارت قائمشيدى . ابرائيل محافظى نصب  
او لنان شاهين پاشا كريوه اتسکابه صابوب ابرائيل قاعده سنه کي ذخاري بيع واتفاق  
ایتمکده اولدیني حالده اردوي هايونه مرتب اولان ذخاري . ارسالنده دخني مسامحه  
ایتمکده اولدیني خالل جدادي الآخر ده قپو حي باشي مباشر تيه اعدام ايدلشيدى .  
روم ايلىدие عين الاعيان اولان سيروزى اسماعيل بک اجل موعديله وفات ايلديكى  
خبرى بو ائناده در سعادته وارد اولدقده او غلى يوسف بک که علمدار پاشا زماننده  
سلامنک اعيانلغه تسيب او لتشيدى . بوکره پدرینك يرينه سيروز اعيانى اولدى  
بو صور تاه سلانيك سنجاغى متغلبه الند قورتلدى و خالل رجبده سابقاً چاوش باشي  
موردى ابو بكر بک عهده سنه رتبه وزارتاه سلانيك سنجاغى توجيه ببورلدى .  
ينه متغلبه كورهندن سابقاً ودين محافظى و نيكبولي ايالي واليسى اولان ادريس پاشا  
دخني بو ائناده ترک دغدغه دار فنا ايدوب كيتمشد .

شوبله که : عصر سليم خانيده پاسبان او غلى فوت اولدقده ميرميراندن خزينه داري  
اولان و ملا پاشا ديو شهرت بولان اشبو ادريس پاشانك مقامه قائم اولوب بر آرافق  
بسقه اياله نقل او لمق ايستلمش ايشهده و دين ياقافلى ايچنده تكون ايدن قيل وقال  
اوزرينه چاره سز و دين محافظلغنه ايقا اياله عهده سنه رتبه وزارت دخني توجيه  
بيورلشيدى . اولو قتدنبرو و دينده قالوب سلفي پاسبان او غلى کي تيد مجھه او زاده  
کوكاشمکده اولدیني خالل سنه عزل او لهرق نيكبولي اياليمه و دين محافظلغى سابقاً  
قودان در ياسيدحافظ على پاشا توجيه ايدهش وبصور تاه نيكبولي و دين سنجاقلى  
دخني متغلبه الند قورتارلش واکرچه ادريس پاشا سلفي کي و ديندن چيقماق  
اوزره او جاقلوه مراجعت ايدهش ايشهده مامولى وجهه اثر تصحب كوره مد يكشدن  
استعفای قصور اياله استرحامه مجبور او لمش ايدى . بونك اوزرينه در سعادته کلما

شرطیله مظہر عفو و امان اولدیغندن نامزاج اولدینی حالده در سعادته کاوب اسکدار  
جوارنده نقاش اسکله‌می نام محلده اسبق یازیجی صوپاصلان محمد افندی ساحلخانه سنه

اقامت او زره ایکن شعبانک اون یدنچی کونی فوت اولدی . عفی عنہ

طاغلو اشیائی رؤسائندن اولوب یکمی سنه دنیرو روم ایلی جانبنده سالک وادی  
سرکشی اوله رق علمدار پاشادن صکره سلسه اعیانی نصب اولنان ییلیق او غلی  
دخی شمنی اعیانی مأموریتیه خلال شعبانه اعدام ایملشدرا .

مرفوع الوزاره دیوریکی یوسف پاشانک مقدمما بالدفعات و قوعه کلان سوء حرکاته  
مبنی بافرمان عالی بواسناده اناطولی جهشک اصلاحاتنه مأمور اولان سیواس والیسی  
بابا پشا طرفدن اعدام او لنشدر .

صفاریه کولنک دریا به اجرایی خصوصنه از منه ماضیه ده بر قاج دفعه تشبت او لنشیکن  
فعله کاه مدیکی کبی بواسناده دخی کشف ایچون مخصوص مهندس و مأمورلر  
کوندر لنشیکن ینه نتیجه پذیر او له مامشدرا .

خلال ذی القعده ده میراخور اول مصطفی نوری اغا هرتبه وزارتله معادن هایون امامی  
توجیه بیورلش وانک یرینه در کاه عالی قوچی باشیلن دن یکی شهرلی زین العابدین بک  
میراخور اول او لمشدر .

### \* و قایع اورو پا \*

سنہ سابقہ و قاییی صرسنده بیان اولندي بیان او زره ناپلیون بره زینا فلا کستدن صکره  
اردوسی منهزم و پریشان اوله رق رجعت ایدوب کلور کن ناپولی قرالی مورانی  
اردو قائممقامی نصب ایدرک کندوسی تبدیلا پارسه کاوب تلافی مفات ایچون  
تدارکات عسکریه ایله مشغول اوله رق در تیوز قرق بیک نفر دن مرکب براردو ایله  
روسیه یه قارشو چیقمق تصورنده ایدی .

وبونده موسقوه سفرندن عودت ایدن بیوک اردو سنک بقیه سیله متفق دولتلرک  
عساکری داخل ایدی . حالبوکه بالاده بیان اولندي بیان او زره بیوک اردوسی کاما  
مضمضل اولوب امرا و ضابطانی بر قاج بیک پرا کنده عسکر ایله قوئی سبرغ بلده سنہ  
التجایمشلر دی . و روسیه لولر پروسیالولری جلب و اماله ایتمش اولدیغندن تیلیستیت  
او زرینه حرکت ایدن مارشال ماقدو نالت اردوسی رفاقتنه کی پروسیا اردوسی  
جنزال یورق معرفتیه آگر آگر حرکت ایدرک و کویا تسلیمه مجبور او لمش کبی  
کورنلرک اشبو بیک ایکیموز سکن سنه ھبریه سی محترمنک او اخرینه مصادف اولان  
بیک سکن بوز اون اوچ سنہ میلادیه می کانون ثانی افرنجیسنسک او تو زنده روسیه

طرفه چیویردی . بو حوادث دفعه <sup>ایلدیرم کبی آلمانیانک هر طرفه یا یلدی آلمانلر</sup> فوق العاده منون و منسخر اولدی کبرای آلمانیادن بعض ذوات قوشوب جنزال یورق یاننه کاهرک تشکر ایلدیلر واقی آلمانیانک مخالصی مقامنده آلمانلار جنزال یورق دخی پروسیا قرالنک امرینه منتظر اولدینی حالده قوئیس برغه طوغزی توجه ایلدی .

بونک اوزرینه فرانسلر قوئیس برغی ترک ایله ویستول سواحنه چکلدار و دشمنلرک تعقینیدن طولاپی اورالرده دخی طوره میوب پوزینه قدر کارکلدار بحر بالطف ساحانده کائن پیلونام قاعده نک محافظه سنه ماؤ روالان عسکرک آلمان اوملاری حسیله بوصره ده انکلایزلره تسایم اوملاری دخی المانیاده منوینت عمومیه بی جالب و بر مرتبه دها هیجان عامه بی موجب اولدی .

جنزال رینه ایله پرس شوارد زبرغ فرقه لری دخی بولندقلری موقعلر ده طوره میوب وارشاو یا یه رجعت ایتمکله برابر شوارد زبرغ روسیه خابطانی ایله اختلاطه باشладی .

فرانسه عموم قوماندانی اولان ناپولی قرالی مورا نه یا به جغتی شاشردی و تختنیدن محروم قالمق احتمالی در خاطر ایدرک حقوقک محافظه سی چاره سنه دوشونمک اووزره هان پرس اوژنی یرینه و کل براغوب ناپولی یه کیتمک اووزره پوزنن مفارقت ایلدی .

بو ائناده فرانسلرک پوزنده اون پیک و ویستول حوالیسنده اون پیک و دانسه ده یکرمی بشیلک و برلینده یکرمی سکز بیک عسکر لری وار ایدی . ایشته ناپلیونک بیوک اردو دوکوندیلرندن موجود دیو ظن و حساب ایلدیکی ایکیو زبیک عسکر فی نفس الامر بومقداردن عبارت قالمشیدی .

بو صرده ده پروسیا کبراسندن بارون دوایصین ایله رفیقلری ایسه قوئیس برغده آلمانیانک حریتی وبالجمله اهالینک سلاحانمسنی و نقود و اموال مالکتک کافه <sup>حریت واستقلال</sup> ملت و دولت اغورینه فدا اولنسنی اعلان ایلدکاری مثلاو بر قاج سنه لرد بنرو آلمانیاده خفیا تشکل ایدن جمعیتلر دخی بتون المانیا یه حرب و حریت و فرانسلر علیهنه عداوت افکاری بیکار جه رساله لر و منظومه لر ایله نشر و اعلان ایتمکده ایلدیلر .

بو وقوعات اوزرینه پروسیا قرالی حیرتده قالدی نه یا به جغتی بیلزما اولدی . بر طرف دن افکار عامه نک تأثیراتی دوشونور و دیکر طرف دن فرانسلرک خشم و انتقامنده صاقور ایدی نهایت ایکیسی اورتھسی بر مسلک اتخاذینه قرار ویردی . شویله که : ایلرو ده ظهور ایده جگ و قوعاته تابع اولمک اووزره موقتاً سیلزیا سنجاگنه چکیلو بده

اور اسنک بی طرف طو تلمی می ایجون ناپلیون نزدینه مأمور مخصوص کوندردی . آوستريا دولتک دوچار اولدینی حیرت و تردید دخی پروسیا قرالنک حال مشروحدن اشاغی دکل ایدی . عصر کاک مشهور دیپلوماتلنندن بری که مترنیکدر بر قاج سنه لرد بیرو آوستريا دولتک پولتیقه دومنی الله آلوب و اغرا م محابیه سندن صکره آوستريا ایمپراطوری فرانسوی فرانسه اتفاقه داخل اولنگه و بواوغورده کریمه سنی فدا ایمکه ارض ایتش ایدی و فرانسیه میلندن طولانی خصمانک استهز الریس هیچ اهمیت ویرمامشیدی . مع هذا بوصوك و قعده‌لدن قلبان مسرور او لمشیدی . چونکه مترنیک امور پولتیقیه ده بر مسلکه خدمت ایمک و بر فکره قول اولق عظیم خطا اولدینی بیلوردی .

بناءً علیه دولت و وطنیک منافعی هر شیئه تقديم ایدرک احوال حاضر دن استفاده ایمک چاره سفی تحریی به حصر افکار ایلدی آلمانیانک استقلالی و آوستريا نک منافع مخصوصه سفی اساس اتخاذ ایله طرفینه سوز چوره بیلمک او زره اضعه اوقات ایمیه رک هان بر جسم قوه عسکریه تریسه مصالحة عمومیه نک اعاده سفی تصمیم ایلدی و بومصالحه نک شرائطی اول امر ده خفیا آلمانیا جه قرار لاشدر مق او زره حکومات آلمانیا ایله مذاکره بیه کرشدی و عظیم تدارکات حرییه قیام ایله برابر ناپلیونه دخی مصالحیه میل ایمسی حقنده ایمپراطور فرانسوی طرفین پدرانه بر قطعه نامه یاز دردی . ناپلیون ایسه وقوفات مشروحدن متام او لغه برابر ظاهر حالده بالو ایمیه رک کدری خی کتم ایله هر درلو مشکلانی کوزیه کسدرمشیدی . مورانک اردودن مفارقت ایمسنده ناشی من فعل او لغه برابر پرس اوژنک عموم قوماندانلغیه تصدیق ایله امداد و تقویت ایچون آلمش بیک نفر دن مرکب براردو کوندرمش وویستول واودر والبا نهر لری سواحلنده کائن قاعده رک احکامی ایچون سریعا لازم کنلره امر ویرمش ایدی .

ایشته بوصرده پروسیا قرالیه آوستريا ایمپراطورینک مطالب و احتمارات مشروحدی ناپلیونه واصل اولدی . ناپلیون قاین پدری اولان آوستريا ایمپراطورینه یازدینی جوابنامه ده رویه ده مضفر اوله مامسنک بی بی موسم شتائق شدتی او لو بی خسنه هیچ بر محابیه ده فراسنر رک مغلوب او لمدینی و تریسه شروع ایلدیکی قوه جسمیه عسکریه سایمنده ایلک بهار ده رسملری نین نهرینه اعاده ایده بیله جکنی بیان ایله برابر صالح و اسايشک اعاده-ی بختنده دخی الحالة هده یدنده بولنان مالکک تمامیتی محافظه او لفق شرطیه آوستريا نک توسطنی قبول ایده بیله جکنی در میان ایلدی . پروسیا قرالنک یازدینی جوابنامه ده دخی سیز یا به چکلامسنہ مخالفت ایمیه جکنی و فقط

بوسنجاغاک بی طرفانی حقنده روسیه ایله مکالمه یه کیرشمسنه موافقت ایده میه جگنی  
بیان ایلدی .

بروجه مشروح ناپلیون احوال پولیقیه ایله مشغول اولدینی اشناهه بر طرفدن دخی  
قوه عسکر یه سمنک تزییدینه چالیشوردی . حالبوکه مکرراً چکیلان قرعه لردن  
طولایی اهالی دلکیر او لهرق هر طرفده سر کشلاک اماره لری کورلمکه باشلاדי .  
بناءً عليه ناپلیون بو اشناهه افکار عامه بی جلب ایده جلک بعض تشباته قیام ایلدی  
و عامه نک اک زیاده افعالی موجب اولان شیلردن بری پاپا مسئله سی اولدینه  
آنی تسویه ایله اهالیدن دیانتکار او لان قسمک حسن توجه هی فازانه قوردی .  
شویله که : مقدمما پاپا بر مدت ساوونا بلده سنده اقامت ایتدیر لد کدن صکره فونتبلو  
سراینه نقل او لهرق اوراده کندوسنه بر حکمدار مستقل کبی احترام او لمقده  
ایدیسهده فقط بر قاج ذاتدن بشقه کمنه ایله کورشدیرلز ایدی بوکره کانون نانیده  
ناپلیون آو بهانه سیله فونتبلویه عنیت و بر قاج دفعه پاپا ایله ملاقات و پایای اقطاع  
ایدرک بر (قونوردادو) قرار نامه تنظیم ایله طرفیندن امضا اولندی .

بو قونوردادونک خلاصه احکامی پاپا رومایی ترک ایدرک آوییون بلده سنده اقامت  
ایله اوراده ایلچیلر قبول ایده بیامک و ذاتنه و مقامه مخصوص او لان املاک کندوسنک  
ید اداره سنده بولنچ و سنوی کندوسنه ایکی ملیون فرانق تخصیص قیلنمق  
و پسقیو سنرک نصی کندو تصدیقیه اولنچ و فقط امور روحانیه نک حس جریانه  
ناپلیون طرفدن معاونت و حمایت لازمه ایفا ایدمک خصوصلرندن عبارتدر .

بونک او زرینه پاپا سربست بر اعلامله محرم اسراری او لانلر یانه کلوب اول قرار  
نامه نک امور روحانیه حقنده مضر اولدینه اخطار ایتلریه پاپا ای امضا ایتدیکنه  
نامد اوله رق اکرچه امضاسنی کیرو آلمغه جسارت ایده مدیسهده اجرای احکامه  
دخی یاناشمدى ناپلیون دخی مجرد بوقرار نامه نک اعلانندن افکار عامه جه حاصل  
او لان حسن تأثیر ایله قناعت ایدرک یکدندن مشکلات چیقمامق ایچون اجرای احکامی  
امسنده اصرار کوسترمدی .

اول اشناهه پروسیا قرالی سیلزیا سنجاغنه چکیلوب برزلاؤ بلده سنده مقیم اولدینی  
حالده تبعه سنه بر قطعه بیاننامه نشر ایله کوکللو عسکر یازملری توصیه ایدوب  
آلمانلرک افکاری ایسه فرانسلر علیهنه پک حرارت نمیش ایدو کندن علی العموم  
سلاحه صاریه رق کوکللو عسکر یازلغه قیام ایتشلر ایدی . شویله که : بر قاج کون  
ظرفنده مکتبه و چارشول بوشاندی پاره سی او لانلر دولته بار او لمامق ایچون کندی  
کیسه لرندن سلاح و لوازمات سائره تدارک ایدر اولدینلر .

پروسیا قرالی تبعه سنات بو غیرتی کوره رک منون اولمقله برابر فرانسه لو طرفدن خوف و احترازینه مبینه ینه حال تردده ایدی . روسیه لولر ایسه ایلو و حرکتسلرینه دوام ایمکله پرس اوژن پوزنی ترک ایله البا نهرینه چکلداری .

فرانسلر بوجهمه آلمانیانک برقطعه سفی ترک ایله برلینی دخی تحملیه ایتماریه آلمانلر مسروور اولدی . بونک اوزرینه بارون دواستین ایله رفاسی همان پروسیا قرالنک نزدینه واردیلر وانی اقنان ایدرک شباط افرنجینک یکرمی سکننده پروسیا و روسیه دولتلری بینته براتفاق معاهدہ سی عقد ایتدیردیلر . بومعاهدہ برمدت فرانسلردن کیزلو طوتلمش ایسه ده متعاقباً روسیه ایمپراطوری آلسساندر بزرگاوه کلوب پروسیا قرالی ایله کورشمک ملاسنه سیله پروسیالو مارت افرنجینک اون یدیسنده فرانسه ده اعلان حرب ایدی . بوصره ده روسیه اردوسی ایلو ولیوب بر قزاق فرقه سی هومبورقه قدر کله رک بوبلاه اهالیسی ایاقلاندردی .

فرانسلرک متفق خالصی عد اولنان ساقسو نیا قرالی روسیه عسکرینک یاقلاشدیغی کورجیک آوستیریانک توسطه مراجعت ایله برابر معینه کی عسکریه بر لکده باویاره ده چکلداری . روسلر دخی دیرست پیشکاهنه واصل اولدی .

پروسیانک روسیه اتفاقنه دخول ایله فرانسه ده اعلان حرب ایلدیکی حودنی و یانه ده واصل اولیجق افکار عمومیه فوق العاده علواندی حتی آوستیریا دولتی طرفدن فرانسه لولیه کوستیریلان حسن معامله دنناشی اهالی منونیتسنلرک کوسترمکه باشلادیلر ایسه ده متنیک صلح و آسایش عمومینک اعاده وابها سی آرزو سنده بولندیغندن اهالینک بوطور ومشه وارندن طولایی تعجیل وتلاش یوانی طومیوب انجق ناپلیونک قولاندیغی اسان شدتن طولایی بیان تأسف ایله فرانسنه نک بعض خصوصات ده فدا کار لق ایدرک صلح یونه کیتمسی ایچون نصیحت و معرض تو سطده انکلتره و روسیه دولتلرینه مراجعت ایمیشیدی .

نایپلیون ایسه کندی ایشی سلاح قوتیه بجرمه عزم قویسنده او له رق او مثلاً اخته اه قولاً آصمیوب همان تدارکات سفریه سفی اکال ایله نیسان افرنجینک اون بشنده پارسدن چیقوب اردو سنه عنیمت ایدی . اکاباقوب روسیه و انکلتره دولتلری دخی محاربه سز بر شیئه قرار ویریله میه جکنی درک ایله محاربه دوامه قرار ویردیلر . متنیک بويولده سعی آکرچه مشمر او لمدی لکن او دخی فن دیپلومانیا جه بربیوک مهارت کوستردی . شویله که : توسط ایله اعاده صلح و آسایش سعی ایدوب او لباده ساقسو نیا و باویرا قرالریه مکالمه ده کیرشیدی و موقتاً آوستیریانک بی طرفانه سکته ویرلامسی ایچون اول اشناهه روسیه ایله خفیا بر مقاوله عقد ایدی بعده آوستیریانک

متوسط صفتده بولننسی ناپلیونه دخی قبول ایتدردی . الحالی توسط پرده سنک ارقمسنه صاقلانوب بی طرف قالدی و بوسایده آوستینک بلا مانع تدارکات حریمه دوام ایلسنه فرصت بولدی . کلام وقایع حریمه .

برطر فدن فرانسه و دیکر طرفدن روسیه و پروسیا اردولری ایلرویه رک مایس افرنجینک ایکیسنده فرانسلر لپسنه بی ضبط ایتدکدن صکره ایلرویه حرکت ایله (بوتن) حوالیسنه تقابل طرفین و قوعوله رق لدی محاربه روسیه و پروسیا طرفدن یکمی بیک و فرانسه لو طرفدن اون سکن بیک عسکر تلف اولدقدن صکره فرانسلر غلبه ایتمکله دولتین متفقین اردولری رجعته مجبور اولدیلر .  
بوقعه اوزرینه المانلر دوچار فتور او له جق یرده حرارتی آرتدی . بناء عالیه آوستینک پولتیقه سنه برکونه تبدل و قوعه کلیدی . و فرانسه لو طرفدن آوستین و فرانسه دولتلری بیننده اولان اتفاق عهدنامه سی شرائطنک اجراسی طلب اولدقدنه مترنیک آوستیرا متوسط صفتی قبول ایتدکدن صکره آرتق متعدد صفتده بولنمه جغی صورت قطعیه ده بیان ایلدی . و اساس مصالحه اولمک اوزره ناپلیونه بعض شرائط تکلیف ایلدی . ناپلیون آوستینک متوسط صفتده بولننسه مساعده ایلدیکنه پشمان اولدی . و آرتق آوستینک معاونتندن مأیوس او له رق حرکات حریمه سنه دوام ایتدی . و مایس افرنجینک اون سکننده دیرستدن حرکت ایله ایکی کون صکره دولتین متفقینک (بوتن) موقعنده بولسان اردولری اوزرینه هجوم ایدرک ایکی کون متداولان محاربه نک تیجه سنه بینه فرانسلر غالب کلیدی . آوستیرا لو تکرار توسطه قیام ایله مواد مصالحه مذاکره او له حق اوزره بر متارکه عقد اولننسی تکلیف ایتدی . ناپلیون دخی تدارکات حریمه سی اکمال ایچون براز وقت قازاننگه محتاج اولدیغدن بوكا موافقت ایتمکله حزیران افرنجینک بشنده روسیه و پروسیا دولتلری ایله ناپلیون بیننده عقد متارکه اولنده .

بونک اوزرینه عقد اولنده جق مجلس مکالمه ده و ارشاویا غر ان دوقله گیله وین مجتمعه سی اتفاقنک الغاسی و هامبورغ ویرم ولوبلک بلده لرینک آلمانیاه و ایلاریا سنجاقلرینک آوستینیاه ترکی خصوصیه تکلیف اولنجه جغی مقرر و صلحک انعقادی بونله مووف اولوب حالبوکه ناپلیون بو تکلیفی قبول ایتدیکی تقدیرده اور و پاجه نفوذی خیایجه تنزل ایمک لازم کاه جکنندن ناپلیونک بونله موافقتی قابل دکل ایدی لکن وقت قازانمک اوزره ایشی سورندر مک افکارنده بولنیه یوردی . مع مافیه روسیه دولتیه طوغریدن طوغری یه عقد مصالحه اولننسی ایپراطور آلساندره تکلیف ایلدی آلساندر ایسه آوستینا دولتی بتوں بتون دائرة اتفاقه المق اوزره

بوسری مترنیکه کشف ایله اکر آوستربالو دائرة اتفاقه کیر من ایسه طوغیدن  
طوغری یه ناپلیون ایله عقد مصالحه ایده جکنی مترنیکه تبلیغ ایدیجک آوستربالو تلاشه  
دوشندی زیرا اون بش سندبرو مادی و معنوی اوغرادینی ضایعاتک تمام تلافیسی  
زمانی کلشیکن کندو تو سطحی منضم او لمقسزین فرانسه و روسیه دولتلری عقد  
مصالحه ایدیورلر ایسه بزیوک فرصتی الدن قاچرمش و کندوسی کاکان ناپلیونک  
تحت تحکمنده قالمش اوله جغی درکار ایدی . بناءً علیه ناپلیون اکر تکلیف اولنه حق  
شرائطی قبول ایمزا ایسه آوستربالنک سلاحه طاورانه جغنه دائر مترنیک دخی آلسکساندر  
ایله متفقیه تأمینات قویه ویردی . ایشه بو اشاده ناپلیون دیرستدہ ایکن آوستربالا  
دولتی طرفدن تزدیسه بر من خص کوندرلمشیدی . ناپلیون ایسه آوستربالونک  
ظرفی یکدیگریله اختلاط ایدیرمیره رک متوسط محبر و حاکم مطلق صفتده بولننسی  
بهانه ایدرک بر طام اعتراضات ایله امرار اوقات ایلدردی . و سیاق حاله نظر آ  
آوستربالونک دول متفقیه ملتیحق اوله جغی تفطن ایدرک همان تدارکات سفریه سنک  
اکاله چالیشوردی . و دیرست و ماقدوبورغ بلده لرنده جسمیم مهمات و ذخیره  
انبارلری یادیررددی مترنیک دخی ناپلیونک مقصدی صلاح او لمیوب انجق وقت  
قازانق داعیه سنه بولنندیغی فهم ایتشیدی . مع مافیه صلاح و آسایشک محافظه سی  
ضمنده اهایت منتبه اعدام و غیرتندن کیرو طورمازدی . و بو اشاده روسیه  
ایپراطوزیله پروسیا قرالی او بونخنا بلده سندہ بولنعله مترنیک انلر تزدیسه واروب  
ایکیی دخی بومشهور دیپلوماتی قازانق ایچون حقنده فوق العاده رعایت واحترام  
کوستردیلر . فقط بوصرده رو سیه پروسیا دولتلری ۱۸۱۳ سنه میلادیه سی  
حریزان افرنجیسنانک اون بشی تاریخیله مورخ بر عهدنامه ایله انگلتره دولته  
باغلامشلر ایدی .

شویله که : بو عهدنامه مقتضاسنجه انگلتره دولتی رو سیه پروسیا دولتلرینه درحال  
ایکی ملیون انگلیز لیراسی اعطابو ایکی دولتك چیقاره جقلری بش مایون لیرالق  
قائمه نک یاریسنه کندو حسابنه قبول ایده جکنی متعدد اولوب بوكا مقابل میدان  
حر بدھ رو سیه لو یوز آلتاش بیک و پروسیا سکسان بیک عــکر بولندریر درق  
ناپلیون ایله محاربیه دوام ایمک و انگلتره لونک رأی منضم او لمدجھه عقد مصالحه  
ایمامکی تعهد ایتمشلر ایدی .

مترنیک اکر چه تکلیف اولنان شرائطی ناپلیون قطعاً رد ایمذکه آوستربالنک حر به  
داخل اولیه جغی بیان ایمش ایســه ده ناپلیونک بو شرائطی رد ایده جکنده اشتباہ  
او لمدیغندن دول متفقیه آوسترباله دخی متفق نظاریله باقیورلر ددی .

نایپلیون دول متفقه بیننده کندو علیه‌نده جریان ایدن مخابرات و مذاکرات  
شببه‌له رک بوكا دائر معلومات المقاومه مترنیک ایله ملاقات آرزو سنه او لدیغنى  
اشعار ایدوب مترنیک دخی مأمول و آرزو سی بواید و کندن هان یوله روان او له رق  
حزیران افرنجینک یکرمی بشنده دیرسته وصول بولدی .

نایپلیون ایله لدی الملاقاة متصف او لدیغنى فضانت اقتضاسنجه نایپلیونک بروجهمه صالحه  
یاناشمیه جغی کشف واستخراج ایتمکله برابر نایپلیونه آوستربیالک توسطی قبول  
ایتدردی و تموز ایچنده من خصلرک برآق بلده سنه مکالمه به مباشرت ایله اغستوس  
افرنجینک یکرمیسنه قدر متارکنک تمدیدینه دائر برقاوله نامه امضالیوب بعده  
عوتد ایدی .

و فرانسه من خصلریاه رو سیه و پرسیا من خصلری و آوستربیا طرفندن مترنیک  
آغستوس افرنجینک اوائلنده اجتماع ایتدیلر ایسنه ده نایپلیونک من ادی بر طاق دیسیه لر ایله  
وقت قازانقدن عبارت او لدیغنى میدانه چیقدی و شهر من قومک اونسبجی کونی برآق  
بلده سنه و قوعبولان مکالمه ده دول متفقه تکالیغی نایپلیونک قبول ایده میه جکی  
صورت رسمیه ده تحقق ایدیجک مجلس طاغیلدی و اول کون آوستربیا و طرفندن دخی  
فرانسه یه اعلان حرب ایدلای .

او لجه فرانز اردو لرینک اسپانیاده کلیا مغلوب و منهزم او له رق فرانسه حدودینه  
طوغزی چکامش او له قلری حواتی دخی شایع او لمشیدی .

شویله که : اسپانیولارک قادر سده اجتماع ایدن ملت مجلسی اسپانیول اردو لرینک  
عموم قومانداسنی ماذونیت کامله ایله لورد والینک طونه احاله ایتمشلر ایدی . فرانز  
جزنالری بیننده ایسنه اتحاد او لمدیغندن اردو لری طاغیق و انصباط سمز بر حالده ایدی .  
بونک اوزریه و لینک طون قرق سکن بیک انکلیز و یکرمی بیک پور تکیز و یکرمی  
درت بیک اسپانیول که جمعاً طقسان ایکی بیک نفر دن مرکب بر ارد و ایله اشبو ۱۸۱۳  
سنہ میلادیه سی مایس افرنجیسی اوائلنده فرانسلرک اوزریه محروم ایله (ویطوریا)  
بلده سی حوالی سنده واقع اولان محاربہ ده فرانسلر کلیا مغلوب او له رق بر چوچ  
تلقات ویرمشلر و انکلیزلر ایکیوز قطعه طوب ایله بر خیلیده اسیر بر افتشلر ایدی .  
ایشته بو هزیمت اوزریه قرال ژوزف بقیه عسکریاه پیرنه طاغلرینه یعنی فرانسه  
حدودینه چکیلوب بوصورتله حزیران ایچنده هان بتون اسپانیا فرانسلرک ید  
استیلاسندن خلاص بولمش ایدی .

نایپلیون بو وقوغاندن خبردار او لیحق برادری ژوزفه حد تله رک در حال اردو دن  
چیقوب مورفو نتن نام محله قپانه رق کمنه ایله اختلاط ایتمامی و بو باید تردد

صورتی کوسته جک اولورسہ توفیق او لئنسی امر ایتدی و اسپانیا اردو سنک عموم قومانداسنی مارشال سولته و بردى اودخی اسپانیاده متفرق بولنان فرانس عساکری برشیدی رک بر ارد تو شکل ایله انگلیش قوماندانی لورد ولینکلنونه قارشو حرکت ایلمش ایسہدہ موفق اولہ میوب نهایت فرانسہ حدودینہ چکامشدہ ۔ بزرگلہم برو طرفہ ناپلیون ایله دول متفقه اردو لری یتنندہ جریان ایدن محاربہ لرہ ۔

بروجہ بالانپلیونک عناد واصرار ندن ناشی مکالمہ دن برنتیجہ حسمہ حاصل اولہ میوب آوستیریا دولتی دخی رو سیہ پروسیا دولتی نیک دائرة اتفاقہ داخل اولغله براو چدن او بر او جہ یعنی (قو نیقتین) دن (هامبورغ) قدر طوب و تفکٹ ایشام کہ باشلاڈی ۔ متارکہ ایامنہ ناپلیون اکر چہ تدارکات حر بیه سی اکال ایتمشیدی لکن دول متفقه دخی موقع حر بیه یہ کلیتو عسکر و مهمات و ادوات حر بیه سوق ایتمشلر ایدی ۔

آوستیریا جنرالر ندن مشہور شواردز نیرغ قومانداسنده اولہ رق یوز یکرمی بیک آوستیریا ویتش بیک رو سیہ و آلتیش بیک پروسیا عساکری کہ جمعاً ایکیوز الی بیک نفر دن مرکب بر ارد بولھیا طرفندن ہجوم ایتمک اوزرہ ساقسونیا حدود دنہ کی طاغلرک انگلر نده موقع طو تمشیدی ۔ پروسیا جنرالر ندن مشہور بلوہرک تحت قومانداسنده بولنان پروسیا و رو سیہ عساکر ندن مرکب و مخلوط اولان ایکنچی بیک ارد دنک موجودی دخی یوز بیک نفر راده سننده اولہ رق سیلزیا دن فازباخ و بویر نهر لرینی عبر ایله بو تجن اوزرینہ یوریمک اوزرہ ایدی ۔ و بلوہر یتمش بر یاش نہ وارمیش بر اختار جنرال ایسہدہ سواری صنفندن یتشمش سریع الحركہ بہادر و متن و عسکری کندو سنن خوش نود و امین بر ذات صاحب تمکن ایدی ۔

یوز الی بیک نفر دن مرکب اولان او چنجی اردو کہ فی الاصل فرانسہ مارشالر ندن ایکن اسوج ولی عہد لکنہ انتخاب اولنان و ناپلیونکه رقبہ کینان بر نادوت قومانداسنده ایدی بواردو دخی بر لین اطراف دنکه موقع طو ترق دانسقہ و هامبورغ طرف لرینی کوز نمکله برابر ماقدو بورہ طوغری توجه ایله ناپلیونک صول جناحی تهدید ایده جک ایدی ۔

بو اوج اردو دن جمعاً بشیور بیک نفر و بیک بشیور قطعہ طوب وارا ایدی ۔ بونلر دن بشقہ باویارہ یہ کوز تیک ایچون یکرمی بشیک و ایتا لیا طرفندن پرس اوزنہ مقاومت ایچون الی بیک نفر تریب او لئنسیدی ۔ و بوقوہ جسیمیہ احتیاط اولہ رق آوستیریانک پرس بورغ وویانہ ولینس طرف لرندہ کی آلتیش بیک عسکری ایله رو سیہ نک لهستان دنہ کی یوز بیک عسکری و پروسیانک تعالیم او لئنقدہ اولان طقسان بیک نفری لدی الحاجہ میدان حر بیه سوق اولنہ بیلور دی ۔

الحاصل ناپلیون ترتیبات حریمه سنجه ایام متار که دن استفاده ایامش ایسه ددشم نلرینک  
دخی بو مرتبه کسب قوت ایامشنه فرصت ویرمش اولدی .  
فرانسز اردو لرینه کانجه ناپلیون کندی دشمنلرینک نیاتی او زاقدن کشف ایدرک  
بو همیادن کاه جاک اردونک یولارینی کسمک ایچون مارشال سنیر قومانده سنده بولنان  
او تو ز بیک ففری قوئی قیستینه سوق ایلدیکی کبی جنزال واندام قومانده سنده کی قول  
اردو ایله پونیا تو فسکی و مارشال و یقتور معینلرند کی عسکری دخی بو همیاط اغلو لرینک  
کچیدلرینی محافظه یه مأمور ایلدی . ماقدونالت ولورستون ونی و مارمون قومانده لرند  
بولنان یوز بیک نفر دخی قازباخ و بویر نهر لری خطلرینی طو تمشار ایدی .  
بو تچن جوار ندہ قرق سکر بیک نفره بالغ اولان خاصه اردو سیله لانور موبورغ  
وسپسیانی و کلارمانک جمعا یکرمی درت بیکه بالغ اولان احتیاط سوار یلری اولدقدن  
 بشقه صول طرفه او دینو و برتران ورینیه قومانده لرند دخی یوز اون بشیک  
نفر موجود اولدینی حالده اسوج ولی عهدی قومانده سنده بولنان اردو یه مقاومت  
ایده جکار ایدی .

بو تعداد ایلدیکمز اردو و فرقه لره باویار ددیه بولنان یکرمی بیک وايتالیاده بولنان آلتمنش  
بیک عسکر ایله البا او در وویستول نهر لری ساحلار ندہ کی قلعه لرک محافظه سنده مأمور  
اولان نفر لر علاوه اولدینی حالده ناپلیونک جموع قوتی بشیوز الی بیک نفره بالع  
اولور دی .

۱۸۱۳ سنہ میلادی یسی اگستوس افرنجیستنک اون بشنده باوهرک ایدرو یه حرکت  
ایلدیکی ناپلیونک مسموعی او لیجق در حال عساکر کلیه ایله مقابله سنہ شتاب ایدرک  
انی رجعته محبور ایتشیکن شوار دز بیرغ اردو سنک دخی تجاوزه باشلا دینی خبری  
وارد او لیجق ناپلیون بلوهری تعقیدن فراغت ایله همان دیرسته طوغری کیتدی  
دول منقه اردو سی ایسے بو بلده یی ضبط ایمک او زرہ آگستوس افرنجیستنک یکرمی  
آلتنی سنده او رایه چخوم ایتدی . واکرچه فرانسلر بو چخومه شدت ایله مقاومت  
اینکلر ندہ ایکی کون متد اولان محار بده طرفیندن ضایعات کایه و قوعه کلاد کدن  
صکره فرانسلر غالب اولدیلر ایسده دیکر طرف لردہ ظھوره کلان مغلوبیت لری  
انلرک بو ظفریتی با صدر مشرد .

شویله که : قرق بیک نفر ایله دول منقه اردو سنی تعقیبه مأمور اولان جنزال  
واندام انلرک بو همیا طاغلرینک اتکلار ندہ ایریشوب اول امرده مظفر اولشیکن  
بر پروسیا فرقہ سی انک آرقه سنی کسمکله ایکی آتش آرد سنده قاله رق ایکی طرف دن  
وقوع بولان چخومه طیانه میوب معینندہ کی قرق بیک عسکرک بر مقداری تلف

وبر مقداری اسیر و بقیه سی تار مار او لم شدر . بر لین او زرینه حرکت و هجومه مامور او لان مارشال او دینو اردو سی دخی آگستوس افرنجینک یکرمی او چنده بیوک پترن نام قریه جوار نده مغلوب و منهزم او لم شدی . واول اشاده بلوهر دخی مارشال ماقدونالت او زرینه هجوم واقتحام ایله واقع او لان محاربات متواله ده غالب کله رک نهایت اغتو سک او تو زنده غلبه کامایه مظہر اولوب کندو سنک تلفاتی بیک نفر را ده سندہ او لدینی حالفه فرانسلرک او تو ز بیک قدری تلف و یکرمی بیک مقداری اسیر او لش و یوز بش قطعه طوپ ریله او چیوز عدد مهمات عربه لری بلوهر طرفدن ضبط ایدلم شدر . بوعظیم فلا کتلر فرانسلرک یاس کتوردی دول متفقه عساکرینه ایسه خیلی جسارت ویردی . ناپلیون ینه فتور کتور میوب بتون عالم کندو سندن بیزار او لدینی کبی طالی دخی ارتق کندو سندن یوز چویرمش او لدینگدن بی خبر او لهرق قدره فارشو او غراشور وتلافی مافات ایچون بشقه چاره ر دوشونور ایدی . حتی او دینونک انهزامی قدره اسناد ایمیوب و بر نادوتک مهارته و پرسیالولرک شجاعته ویرمیوب مجرد او دینونک تقصیر انه حل ایله انى عنزل ایدرک یرینه مارشال نی نصب و تعین ایدرک هان باروته حرکت ایدوبده او را ده تعالماته منتظر او لم سفی اشعار ایلمش و کندو سی باروته کیتمک او زرینه قرار ویرمش ایدی . حال بکه بروجه بالا بلوهر طرفدن ماقد و نالت اردو سنک تضییق او لندینی مسمومی او لیحق باروته جهتنه حرکت دن فراغت ایدرک معینده کی عسکر له بفتحه بلوهر اردو سفی با صوب طاغتمق وبعده باروته طرفه کیتمک او زرینه خفیا پوچن طرفه توجه ایلمش ایسه ده بوصره ده دول متفقه اردو سنک تکرار دیرسته طوغری حرکت ایلدیکنی استخار ایمکله اول طرفه عودت ایستدی و دیرسته ایکی ساعت قدر اقامتدن صکره دشمنک احوال و حرکاته مد نظر بصیرت ایمک او زرینه پیر نابلد سنه کتدى . مارشال نی ایسه بو تحولات دن بی خبر او لدینی حالده باروته توجه ایدوب کیدر کن بر نادوت انک یولنی کسمکله ایلول افرنجینک یدنجی کونی واقع او لان محاربه ده فرانسلرک لکی تلفات ویره رک بتون بتون مغلوب و منهزم ما فراره مجبور او لدیلر .

فرانسلر اردو لرنده بولنان ایتالیان و سائر اجنی نفراتی طاقم فرار ایله کیمی مملکت لرینه کیدر لر و کیمی دول متفقه اردو لرینه التجا ایدر لر ایدی على الخصوص المانلرک ناپلیونه اطاعتی مجرد خوف و خشیتلرندن ناشی اول ملغاه بو و قوعات او زرینه عصیانه یوز طوتدیلر فرانسلر نفراتنده دخی فراریلر چوغالدی بوجهته فرانسلر از دولرنده عسکر ک مقداری ایچه از الدی . بالاده بیان او لندینی او زرینه ختم مدت مtar که ده ناپلیونک یالکنزا البا او زرنده یعنی هامبورغدن دیرسته قدر او لان

موا قعده او چیوز المتش بیک عسکری وار ایکن ایلول افرنجینیک او سنه ایکیوز الی بیکه تنزل ایلدی . دول متفقه عسا کرینک عددی ایسه کوندن کونه تزاید ایتمکده ایدی . قالدیکه فرانسز نفراتی موسقوه هزیسته انتظامسرز افی عادت ایلمش اولدقلرندن چکوک و سیله لر ایله صفلرندن چیقه رق ملکتی طولا سور و یغما کر لکله اطراف و انخای تخریب ایدر اولدقلری جهته له فرانسز اردولری ذخیره تدارکنده مشکلات چکر ایدی . دول متفقه اردولری ایسه آمانلرک میل و محبتی سایه سنه بودرلو مشکلاتدن وارسته ایدیلر .

بروجه بالا فرانسز اردولرینک مغلوبیت وانهزاملری او زرینه ناپلیون احتیاطه رعایه رین نهری بوینده بولنان قلعه لرک احکامیله لو ازماستک اکالی خفیا حریبه ناظرینه اشعار ایله برابر البانهری خطی ترك ایتمیوب قوتی دیرستک اطرافنه طوپلامغه قرار ویرمشیدی ولدی الایجاب دیرسته قشله مق امیدنده ایدی و چرسبرغ طریقندن دشمنلرینک خط رجعتی کسمکه چالشدی ایسه ده بوكا موفق اوله مدینگدن دیرسته عودت ایتشیدی .

دول متفقه ایسه ناپلیونک اطرافه ایله انى برانهزام کلیه دو چار ایملک تدا بیرینه تشبت ایتشلر ایدی وبالاده بیان اولنان اسبابه نظرا احوال حریبه کوندن کونه دول متفقهیه مساعد برشكاه کیرمکده ایدی .

ناپلیونک بولنديغی مملکتلر اهالیسی فرانسز لرک خصم جانی اولدقلرندن دول متفقه اردولری ناپلیونک تدا بیر حریبه سندن قولایلقاه خبر آورلردى . علی الخصوص بلوهر غایت متبصر و متفطن بر ذات اولوب ناپلیونک حرکات حریبه سندن وقت وزمانیله خبر الله رق اقدام و احجامده معلومات صحیحه او زرینه حرکت ایلدی .

بناءً علیه ایلول افرنجی اوائلنده بلوهر ایلرو حرکت ایتمشیکن ناپلیونک بالذات اکا قارشو عسا کر کلیه سوق ایتمسی او زرینه بلوهر کیروله مشیدی و متعاقبا ناپلیونک دیرسته عودت ایلدیکننه مطلع او لیحق تکرار حرکات تعرضیه ایتدار ایلمشیدی . ایشته بلوهر بولیله اقدام و احجام ایله ناپلیونی یورمقدمه و فرستت بولدیجه فرانسز لری او رمقدمه اولدیغی حالده ناپلیونک دیرست موقعنده والب نهرینک ایکی یقه سنده مجتمع اولان قوتی ایکیوز بیک نفره بالغ اولدیغی جهته له بلوهر ک قوتی انک او زرینه هجومه کافی او لمدیغنه بناءً اسوج پرسی اولان بر نادوت اردوسیله بر لشمک تدیرینی قوردى . وهان ایلرو حرکت ایله تشرین اول افرنجی اوائلنده (مولد) نهرینه واردی انجق بلوهر بور حركتی غایت خفی اوله رق اجر ایتمکله ناپلیون بوندن هنوز

خبر الـه ما مـشـيـدـي . بوـصـرـه دـه بـلـوـهـرـه اـرـدوـسـنـك بـرـفـرـقـهـسـي بـرـفـرـانـسـز فـرـقـهـسـنـه تـعـاـدـفـيـلـه (وارـتـبـورـغ) و (بلـهـدـين) قـرـيـهـلـرـى جـوـارـنـدـه وـاقـعـ اوـلـانـ شـدـتـلوـ محـارـبـهـ لـرـدـه طـرـفـيـنـدـنـ كـلـيـ تـلـفـاتـ وـقـوعـ بـولـمـشـ وـنـهـاـيـتـ فـرـانـسـزـلـرـ مـغـلـوبـ اوـلـمـشـ درـ ٠ بـوـنـكـ اوـزـرـيـهـ بـلـوـهـرـهـ اـرـدوـسـنـكـ (وارـتـبـورـغ)ـ قـرـيـهـ سـنـهـ وـبرـنـادـوـتـ اـرـدوـسـنـكـ (روـسـلـائـوـ)ـ قـرـيـهـ سـنـهـ طـوـغـرـىـ حـرـكـتـ اـيـلـدـكـلـرـىـ نـاـپـلـيـونـكـ مـسـمـوـعـ اوـلـيـجـقـ بوـايـكـ مـتـفـقـ اـرـدـوـيـ الـبـ نـهـرـيـنـكـ صـاغـيـهـ سـنـهـ اـتـمـقـ اوـزـرـهـ تـشـرـىـنـ اـوـلـ اـفـرـخـيـنـكـ بـشـنـدـهـ (مـوـلـدـ)ـ نـهـرـيـنـهـ طـوـغـرـىـ عـسـاـكـرـ كـاـيـهـ سـوـقـ اـيـتـدـيـ بـعـدـ كـنـدـوـسـيـ دـخـيـ لـپـسـقـهـ يـهـ كـيـتـدـيـ ٠

مـقـدـمـ وـمـؤـخـرـ بـوـأـنـادـهـ ظـهـورـهـ كـلـانـ اوـقـيـ تـفـكـ مـحـارـبـهـلـرـدـنـ بـرـتـيـجـهـ قـطـعـيـهـ حـاـصـلـ اوـلـهـمـدـيـغـيـ جـهـتـلـهـ ايـكـ طـرـفـ دـخـيـ قـطـعـيـ النـيـجـهـ بـرـمـحـارـبـهـ آـرـزـوـسـنـدـهـ وـطـرـفـيـنـ لـپـسـقـهـ حـوـالـيـسـنـدـهـ طـوـ پـلـامـقـ اوـزـرـهـ اـيـدـيـلـرـ ٠ حـالـبـوـ كـهـ نـاـپـلـيـونـ دـوـلـ مـتـفـقـهـ اـرـدـوـلـرـيـنـكـ حـرـكـتـ وـاجـتـاعـهـ مـانـعـ اوـلـهـمـدـيـغـيـ دـنـ لـپـسـقـهـ حـوـالـيـسـنـدـهـ انـلـرـكـ جـعـ اـيـدـهـبـيـلـهـجـكـلـرـىـ اوـچـيـوزـ بـيـكـدـنـ زـيـادـهـ عـسـكـرـلـيـنـهـ قـارـشـوـ نـاـپـلـيـونـكـ اوـرـادـهـ جـعـ اـيـدـهـبـيـلـهـجـكـ عـسـكـرـكـ مـقـدـارـىـ اـيـكـيـوـزـ بـيـكـهـ بـالـغـ اوـلـهـمـيـهـجـقـ اـيـدـىـ بـوـجـهـتـلـهـ اـحـوالـ حـرـبـيـهـ فـرـانـسـزـلـرـ حـقـنـدـهـ بـرـمـسـاعـدـ صـورـتـ كـمـبـ اـيـتـورـ اـيـدـىـ ٠

اـيـشـتـهـ بـوـصـرـهـ دـهـ ظـهـورـهـ كـلـانـ بـعـضـ وـقـوـعـاتـ پـوـلـيـقـيـهـ بـوـحـالـيـ بـرـقـاتـ دـهـاـ اـغـرـ لـاـشـدـرـدـىـ شـوـيـلـهـ كـهـ : بـرـنـادـوـتـكـ سـوـقـ اـيـمـشـ اوـلـدـيـنـيـ بـرـقـازـاـقـ فـرـقـهـسـيـ وـسـتـفـالـيـهـ مـالـكـيـهـ كـيـرـوبـ اـهـاـلـيـدـنـ كـوـرـدـيـكـيـ مـعـاـونـتـ سـاـيـهـسـنـدـهـ پـاـيـختـ حـكـوـمـتـ اوـلـانـ قـاـسـلـ شـهـرـيـنـهـ قـدـرـ وـاـصـلـ اوـلـغـاهـ نـاـپـلـيـونـكـ بـرـاـدـرـىـ اوـلـانـ وـسـتـفـالـيـهـ قـرـالـىـ زـرـوـمـ پـاـيـختـنـىـ تـرـكـ اـيـدـرـكـ قـوـلـنـسـهـ صـيـغـنـمـعـهـ مـجـبـورـ اوـلـدـىـ وـبـوـنـكـ اوـزـرـيـنـهـ وـسـتـفـالـيـهـ قـرـالـغـنـكـ فـسـخـ وـالـغاـ اوـلـنـدـيـفـيـ اـعـلـانـ اـيـدـلـدـىـ . دـيـكـ طـرـفـدـنـ دـخـيـ باـوـيـارـهـ دـوـلـتـيـ فـرـانـسـهـ اـتـفـاـقـدـنـ چـيـقـوـبـ دـوـلـ مـتـفـقـهـ اـيـهـ بـرـلـاشـدـيـكـنـدـنـ نـاـپـلـيـونـكـ خـطـ رـجـعـتـيـ اوـزـرـنـدـهـ بـرـ دـشـمـنـ دـوـلـتـ ظـهـورـهـ كـلـدـىـ . بـوـكـدـرـلـوـ خـبـرـلـ اوـزـرـيـهـ نـاـپـلـيـونـ يـهـ فـتـورـ كـتـورـمـيـوبـ لـپـسـقـهـ حـوـالـيـسـنـدـهـ ظـهـورـهـ كـاـلـهـ جـكـ مـحـارـبـهـ عـظـيـمـهـنـاـكـ تـيـجـهـسـنـهـ مـنـظـرـ وـاـنـكـ تـرـيـيـاتـ اـيـهـ مـشـتـغلـ اوـلـوبـ طـورـدـىـ . وـلـپـسـقـهـ مـحـارـبـهـسـيـ دـيـوـ مشـهـورـ اوـلـانـ مـاـجـمـعـهـ كـبـراـ تـشـرـىـنـ اوـلـ اـفـرـخـيـنـكـ اوـنـ آـتـجـيـ كـوـنـيـ باـشـلاـيـوبـ كـيـجـهـيـ قـدـرـ سـورـدـىـ . طـرـفـيـنـدـنـ كـلـيـ ضـاـيـعـاتـ وـقـوـعـهـ كـلـوبـ اـنـجـقـ بـرـتـيـجـهـ قـطـعـيـهـ حـاـصـلـ اوـلـهـمـدـىـ ٠

شـوـيـلـهـ كـهـ : اوـلـ كـونـ اوـجـ مـوـقـعـهـ مـحـارـبـهـ وـقـوـعـهـ كـلـدـىـ . بـرـيـيـ بـالـذـاتـ نـاـپـلـيـونـكـ مـعـيـتـنـدـهـ كـيـ اـرـدـوـ اـيـهـ پـرـنسـ شـوـارـدـ زـبـرـغـلـكـ تـحـتـ قـوـمـانـدـاـسـنـدـهـ بـولـنـانـ دـوـلـ مـتـفـقـهـ اـرـدـوـسـيـ بـيـتـنـدـهـ كـيـ مـحـارـبـهـ دـرـكـهـ (وارـشـاوـ)ـ مـحـارـبـهـسـيـ دـيـوـ مـعـرـوـفـدـرـ . بـوـمـحـارـبـهـ دـهـ

فرانسیز لرک یکرمی بیک و دول متفقهه نک او تو ز بیک تلف و مجر و حنری اولدینی  
حالده نتیجه سز قالدی . ایکنجی لپسقه نک غرب جمهوری (لیندیناو) نام موقعه بر  
آوستیریا فر قه سیله بر فرانسیز فرقه سی بینده واقع و لوب فرانسیز لرک بیک و آوستیریا ولرک  
ایکی بیک تلفاتی اولدینی حالده بودخی نتیجه سز قالدی . او چنچیسی جنرال بلوه  
اردو سیله مارشال مارمون اردوسی بینده (موکرن) نام موقعه و قوع بولوب  
فرانسیز لردن آلتی بیک و دول متفقه عساکر ندن سکر بیک نفر تلف و مجر و حاولدینی  
حالده فرانسیز لرک مغلوبا رجعتلریله ختم بولدی .

بو محاربه لر هر نقدر بر نتیجه قطعیه حاصل ایتمدیسه ده دول متفقه اردولری بر لشمش  
اولدی . و فرداسی دول متفقه اردولری قوماندانلری حرکات تعرضیدن فراغت  
ایدوب تشرین اول افرنجینک اون سکننجی کونی یولده بولنان عسکرلری واصل  
و مجموع قوتلری او جیوز بیک نفره بالغ اول ملغاه همان یوز قرق بیک نفر راده لرند  
بولنان فرانسیز اردوسی او زرینه یوریدیلر فرانسیز لر دخی کمال شدت ایله مقاومت  
ایتدیلر اخسامه قدر خونریزانه بر محاربه و قوع بولدی فرانسیز لردن یکرمی بیک  
و دول متفقهه دن او تو ز بیک نفر تلف و مجر و حاولدی . و بو محاربه اثاسته فرانسیز  
اردوسنه داخل بولنان ساقسونیا عساکری دول متفقه طرفه چوب بوجهله دخی  
فرانسیز اردوسنک قوتنه ضعف کلدی .

بونک او زرینه ارتق دول متفقه اردولرینه مقاومت او لنه میه جغی ناپلیون جزم ایمکله  
رجعته قرارویردی و همان کیجه لین لپسقه شهرینک تحکیمه سنه باشلا دی . فقط دول  
متفقه قوماندانلری بوندن خبردار او لهرق لپسقه او زرینه هجوم ایتلریله فرانسیز لر  
شهرک تحکیمه سنه سی ایله برابر بر طرف دن دخی مدافعه یه مجبور اولدفلرندن غایت  
خون آسود و هو لناک بر زفاف محاربه سنه باشلاندی نهایت فرانسیز لر بر چوق تلفات  
ویزوب یکرمی بیک قدر دخی اسیر براغهرق کوچ حال ایله یاقه یی قور تاره بیلدیلر .  
فرداسی یعنی تشرین اول افرنجینک اون طقوزنجی کونی رو سیه و آوستیریا یمپراطور لریله  
پروسیا قرالی عظیم آلای و کمال مسرت ایله لپسقه شهرینه داخل اولدیلر . اشبوا لپسقه  
محاربه سی فرانسیز لر حقنده همان موسقوه رجعتی قدر بر عظیم فلاکت ایدی .  
بو فلاکت او زرینه ارتق فرانسیز لر کوره رین نهری خطنه صیغمقدن غیری چاره  
قالدین گندن ناپلیون بوزغون عسکرک دو کوندیلری طو پلایوب (سآل) نهری  
اوزرندن رجعته دوام ایلدی . انحق او تو ز بیک آوستیریا و او تو ز بیک باویاره لوك  
جمع آالمش بیک نفر دن مرکب بر اردو هانو بلدہ سی پیش کاهنده موقع طو تهرق  
فرانسیز لرک یولانی کسمش اولدفلرندن تشرین اولک او تو زنده هر جهله ما یوس اولان

فرانسلر بواردو اوزرینه فوق العاده شدت ایله صولت و هجوم ایدرک غالب و مظفر او لدیلر و بو غلبه ایله اولدجنه تشفیه صدر ایدرک کافه‌سی آلمش بیک نفر مقداری او لدقاری حالده تشرین نانی افرنجینک در دنیجی کونی مایانس بلده‌سنن وصول ایله رین نهری خطی طوتیلر .

اول اشاده فرانسلر ایتالیاده دخی مغلوب او لمشلر ایدی . شویله که : پرس اوژن معینده کی الى بیک قدر عسکرله آوسترا ولورک سوق ایدیکی قوه جسمیه به مقاومت ایدمه میرک (آدیش) نهری خطنه التجایه مجبور او لووب حابوکه بوراده دخی مدت مدیده طیانه میه جنی در کار ایدی . زیرا ایتالیا اهالیسی نجه سنه لردبرو متده اولان محاربه‌لدن عظیم خساراته او غرامله فرانسلردن نفرت ایتمش ولپسنه محاربه‌سنک خبری فرانسه دشمنلرینه خیلی جسارت ویرمش ایدی . با ویرانک فرانسه دن یوز چویر مسی و ناپولی قرالنک مشکوک بر حالده بولنسی ایسه فرانسلر جه موجب فکر واندیشه ایدی .

اسپانیاده کی فرانسلر ایسه بالاده بیان اولندینی اوزره فرانسه حدودینه چکیلوب مشهور و لینکطون یوز بیک قدر مظفر عسکر ایله فرانسه به کیرمک اوزره ایدی . اکا قارشو فرانسه و اسپانیا بیننده حدود اولان پیرنه طاغلری محافظه‌یه مأمور او لان فرانسل اردوسی دخی انجق الى بیک راده‌سنده و مایوس بر حالده ایدی .

ایشته اسپانیا و ایتالیا جهتلری بو حالده ایکن رین نهری بوینده دخی ناپلیون بر وجه بالا آلمش بیک قدر یورگون و بیلغین عسکرله او چیز بیکه بالغ اولان دول متفقه اردولرینه مقابله ایمک مجبوریتنده ایدی . و کندو سنجه تلاعیه مافات ایچون اسباب کافیه تدارکی دخی مشکل ایدی . چونکه فرانسه‌نک احوال داخلیه‌سی پل بوزوق ایدی . ترسانه‌لر تهی اسماجه قلاماش واک ماهر فرانسل ضا بطانک بر چوغنی محاربه‌لرد تلف او لمش بقیه‌سنک دخی بر خیلیسی آلمانیا و ایتالیانک هنوز فرانسلر یدنده بولنان قلعه‌لرنده محصور قالمش ایدی . علی العموم فرانسه اهالیسی ایسه محارب‌هند او صانش و ناپلیون‌دن نفرت ایلمش ایدیلر .

فقط فرانسه‌نک بواحوالی دول متفقه‌نک لا یقیاه معلومی او لمقدن بشقه ناپلیونک حکومتی زائل اولورایسه جمهوریت طرفدارانک فرجه بولمری ملاحظه‌سی دخی بادیه ئ فکر واندیشه او لملغه رین نهرینی تجاوز ایمزدن مقدم ناپلیونه بر مصالحة تکلیف ایدیلر . بومصالحه‌نک شرائط اساسیه‌سی فرانسه‌نک رین نهری والباو پیرنه طاغلری حدودیه اکتفا ایلسی و هولانده‌نک و ایتالیانک بر حکومت مستقله او لممری و اسپانیانک اسکی حکمدارلری معروفیه اداره او نئمی ماده‌لرندن عبارت ایدی .

نایلیون تدارکات حریه‌سی اکمال ایچون اشبو (۱۸۱۳) سنه میلادیه‌سی تشرین ثانیء افرنجیسنک اون دردنده پارسه وارمش اولدیغندن تکالیف مذکوره اوراده کندو سنه تبلیغ اولنیشدر . بولندیغی موقع مشکله نظرآ بو تکالیف قبول ایتمی لازم کمیش ایسه‌ده دفعه قبول ایدیویرسه عجز و ضرورتی میدانه قویش او له جنی مطالعه‌سنه مبنی ذکر اولنان شرائطک رد و قبولی مسکوت عنه براغه‌رق دول متفقه‌یه ما همین بلده‌سنده برقو نفره عقد اولنی تکلیفی حاوی برجواب کوندر مکله برابر در حال او چیز بیک عسکر جمعه تثبت ایتمش و انک تکلیفه دول متفقه طرفدن پرسن متزیکل یازدیغی جوابده شرائط اساسیه صلحه حقنده برگونه بیان افکار اولنیغندن طولایی اظهار تأسف ایلمشدر .

بونک او زرینه نایلیون طرفدن شرائط مذکوره‌یه موافقت اولنیش ایسه‌ده مرامی مخابره و مکالمه ایله اول بهاره قدر امرار اوقات ایله تدارکات حریه‌سنسنک اتمامی اولدیغندن کمال سرعت ایله تدارکات لازمه‌یی اکمال چالشیوردی . دول متفقه ایسه بوصره‌ده تبدیل افکار ایتمشیدی .

شویله‌که : اول اشاده نایلی قرالی مورانک نایلیوندن آیریله‌رق دول متفقه‌یه دخالت ایتمی واسوچ ولی عهدی برندوتک بر فرقه عسکر سوق ایتمسیله بتون هولاند اهالیسی ایاقلانه‌رق اسکی حکمدارلری اولان (اورانث) خانداننک تجدید سلطنت ایلسی نایلیونک اقتدار سرلغنی میدانه قویش اولدیغندن دول متفقه بروجه‌بالا در میان ایتمش اولدقلری شرائطدن فراغت ایله نایلیونک تدارکات حریه‌سنه میدان ویرمامک ایچون همان فرانسه او زرینه حرکتیه قرار ویره رک اشبو بیک سکز یوز اون اوچ سنه میلادیه‌سی کانون اول افرنجیسنک اوتخی کونی دول متفقه اردولری فرانسه او زرینه حرکتیه باشладیلر .

### (واقع سنه ۱۲۲۹)

دول متفقه اسویجه‌نک بی طرفانه اهمیت ویرمیه رک اردولرینک بر قسمی بال بلده‌سندن رین نهرینی چکوب اشبو بیک ایکیمیوز یکرمی طقوز سنه هجریه‌سی محربنک اوائلنک مصادف اولان بیک سکز یوز اون اوچ سنه میلادیه‌سی کانون اولنک یکرمی برنده فرانسه‌یه کیردی . و دول متفقه‌نک جنزال بلوهر قومانده‌سنده بولنان دیکر قسمی دخی مانهیم و قوبلنس و مایانس بلده لرندن رین نهرینی چکدی .

نایلیون بویله خلاف مأمول اوله رق دول متفقه‌نک بعثت ایلر و مکه باشلا دقلرینی کورنجه عظیم تلاش ایدر که هان بر متارک عقدیاه وقت قازانق فکرینه دوشدی . و اشبو یکرمی طقوز سنه هجریه‌سی محربنک اوخر نده یعنی بیک سکز یوز اون درت

سنه ميلاديسي کانون ثانی افرنجيستان بشنده فرانسه خارجيه ناظري قولنقوري دول متفقه اردوکاهنه کوندردي . حركت عسكريه تعطيل ايشه دول متفقهه نك ايشلرينه اصلا اويرمديکندن قولنقوره باشدن صومه جوابلر ويرديلر . بونك اوزرینه ناپليون سيل کي فرانسه اوزرینه آقوب کلان دشمنله مقاومت ايده بيلامك ايجون ايمپراطور قائمقاماغي ايمپراطور يچه ماري لويزه توديع ايله کندوسى بارسدن چيقوب کانون ثانی افرنجي اواخر نده اردوکاهه اولان شالونه وصول بولشدري . حالبوکه فرانسه اوزرینه يوريکده اولان ايکيوز اوتوز يكه قریب دول متفقه عساکرینه مقابله متفقہ الى بشيك قدر فرانسز عسكري وار ايدي .

بناء عليه بالجمله فرانسز امرا وضابطاني دوچار ياس وفتور اوله رق نه ياه جقلرينى شاشر مشرایدی . ناپليون اظهار ثبات ايله جمله سنه جسارت وتسليت ويرمرک تداير لازمه يه مسارت ايتدي . وهان مارن واوب وسن نهر لريشك چيدلريني طوتدی . اول ائناده پرس شوارد زمبرغ مارن واوب نهر لريشك يوقارو جهته يعنی شومون وبار سور اوپ بلده لري اره سنه بالوصول بلوهرک ورودينه منظر اولدی . بلوهر دخی سنديز يه دن چهرک اوپ اوزرینه يوريکده ايدي . ناپليون کمال سرعت ايله بلوهرک ارقه سنه طوال شهر طرفين کانون ثانی افرنجي اواخر نده پرسون بلده سی پيشکاهنده لدی التصادف بلوهرک ياننده اوتوز يك وناپليونك ياننده اون يدي بشيك نفر موجود اولدی يعیحالده واقع اولان محاربه ده ناپليون غالب کاهرك بلوهر رجعه مجبور اولمشدر .

بوصرده شوارد زمبرغ اردوکاهنده قولنقور واسطه سيله ناپليون طرفندن در ميان اولنان مصالحه تکليفه صورت قطعيه ده نه وجنهه جواب ويرملک لازمکاه جي تذکر اوتفقده ايدي . دول متفقهه نك منافی مختلف اولدی یعنده شرائط اساسیه نك تعیني حقنده اختلاف ظهوره کاوب نهایت فرانسه نك بشيك يدي يوز طقسان سنه ميلادي سنه مالک اولدی يعیحدود ايله قناعت ايلمسى اساس مصالحه اتخاذ اوله رق شاتيون بلده سنه برقونغره عقيده قرار ويرمشلر و بوقارى قولنقوره بيلدير مشلر ايدي . بروجه بالا بلوهر اردوستنک رجعی خبری لدی الورود شوارد زمبرغ انک امدادينه سکر دوب ايکي اردو ( رو تير ) قريه سی حواليسنده برشيدی و بر نقطه ده يوز يتش بشيك نفری مجاوز برقوت مجتمع اوله رق اوتوز ايکي بشيك نفر ايله ( رو تير ) ده موقع طوتان ناپليون اوزرینه هجوم ايديلر . ناپليون صباحدن اخشمame قادر مدافعه ايديسيده باشه چيقه ميه جغنى اکلايوب شباط افرنجينك برنجي کونی اردو سيله توروه بلده سی حواليسنھ چکلاري .

ظرفینک قوتلری بیننده تفاوت فاحش اولدیغندن ناپلیونک خیرخواهاری لازم کلان  
فداکارانی قبول ایله عقد صالحک و جوئی اخطار ایدکارینه مبنی ناپلیون دول  
متقنه نک بروجه بالاشایوند قونعره عقدیته دائز اولان تکلیفی قبول ایدرک  
قولقوری مرخص صفتیله شایونه کوندردی .

ناپولی قرالی مورا اقدبجه دول متقهه به دخالت واوتوز بیک عسکرله پرس اوژن  
اوژرینه یوریکی تعهد ایامش اولدیغندن دول متقهه دخی ایک حکومتی تأمین و فقط  
دائزه حکومتندن سیچیلا بالتفريق اکا بدل کندوسنه نفس ایتالیادن بر مقدار یرک  
ترکی تعهد ایلمشلرایدی . بوترك اولنه حق یرک نه طرفدن اولدینی معین و معلوم  
دکل ایسه ده پاپا ممالکنندن اولدینی ناپلیونک مسموعی او لمغله هم دول متقهه به هم  
مورایه مشکلات چیقارمچ اوزره ناپلیون پاپانک رومایه عودته مساعده ایله برابر  
پرس اوژن ایتالیایی تحکیمه ایله لیون اوژرینه چکلامسنی امر ایدی .

اسپانیا حکومت موقعی ناپلیونک مصالحه تکلیفلرینه اهمیت ویرمامش اولدیغندن  
ناپلیون فرانسده موقوف بولنان اسپانیا قرالی یدنخی فردیناند ایله عقد مصالحه  
ایدرک ای اسپانیایه اعاده ایله او جهند کی عسکرینک اعاده سنه امر ویره بیلدی .  
ولدی الحاجه پارسی محافظه ایچون تداییر لازمه به تشبت ایدی .

ناپلیونک بومتلو معاملاتی ایسه کمال ضعف و حیرتدن نشت ایدن حر کت مذبوحانه  
قیلندن ایدی چونکه دوق دوولینکطون انگلیز و اسپانیا عساکرندن مرکب  
بر جسم اردو ایله فرانسلره غلبه ایدرک انلری اسپانیادن سوروب چیقارمچ  
و فرانسه اوزرینه یوریکده بولنمش ایدی حال بولیه ایکن فرانسده موقوف بولنان  
برقرار مخلوع ایله عقد مصالحه دن نه چیقار بونجه وقتلدنبر و تحت توقيف و تصیقده  
بولنان پاپانک بوصره ده تحکیمه سی دخی او قیلندن ایدی .

بوصره ده حرکات عسکریه دوام ایلمکده ایدی . متقلرک ترتیبی ناپلیونی کاه  
صاغدن و کاه صولنلن تضییق ایله پارس اوزرینه یوریک واوراده فرانسلز  
اردوسی ازو ب بتورمک مطالعه سندن عبارت اولهرق بلوهر اردوسی مارن نهری  
اوزرینه و شواردز مرغ اردوسی سن و آییون نهرلری اوزرینه توجه ایتمشیدی .

حالوکه بوایک اردونک خط حرکتلری یکدیگرندن پک بعد اولق حسیله ناپلیون  
بوندرک آرده سنه کیرو بده ابتدا برینی و صکره دیکرینی اوروب طاعتمق او زره هان  
اوتوز بیک عسکر ایله بلوهر اردوسی اوزرینه حر کت و شباط افرنجینک او سلطنه  
لدی التقابل ای پرشان ایدکد نصکره شواردز مرغ اردوسی اوزرینه یوریوب  
مونترو محاربه سنده بواردونک بر فرقه سنه دخی غالب کمکله بر هفته ظرفنده ناپلیونک

اقبالی تجدید ایدیور کبی کورن دیکنه مبنی ناپلیون شرائط مصالحه فرانسه‌نک ناموسنه موافق اولدینی حالده قبول او نهانمنی قولنقوله اشعار ایلمشدرو . و بو محاربه لرد طومنش اولدینی یکرمی بشیلک قدر اسیرلری پارسه کوندروب آلای ایله شهره ادخال او لفسلدر بو نمایش پک چوق اهالینك افکارینه کوزل تأثیر ایلمش ایسه‌ده کرک بوربون خانداننک اعاده سلطنته منظر بولنانلرک و کرک جمهوریت طرافدار لرینک بر مدتند بنرو الدقلری جسارته ضعف کتوره میوب انلر کاکان ناپلیون علیه‌نه ایشلمکده ایدیلر .

بو صرده دول متفقه طرفدن تکلیف اولنان متارکه شرائطی مذاکره ایتمک او زره ناپلیون طرفدن مرخص تعین اولنان قونت دو فلاهوي شباط افرنجینک یکرمی در دنبجی کونی توروه بلده‌سی جوارنده کائن لوزیبی قریه‌سنده دول متفقهه مر خصلریله بر لشوب شرائط متارکنه مذاکره‌سنده کیرشم‌شلدر .

قونت دو فلاهوي قریه مذکورده شرائط متارکنه و قولنقوله شاتیونده شرائط مصالحه‌نک مذاکره‌سیله مشغول اوله طور سونلر . دول متفقهه اوروپایی ناپلیونک شرندن قورتاره تضمینه اوله رق بمطابی حاصل ایده جلک اسبابی صیقی‌یه بینزرنده مشاوره ایتمکده ایدیلر .

ایشته بومشورتک نتائج‌جندن اولق او زره انگلیز مرخصنک تکلیف و ترتیبی وجهه فرانسه‌یه قارشو انگلتره وروسیه و آوستريا و پروسیا دولتلری بیننده اولان اتفاق تجدید و تأییدینی و بودولتلرک هر بری محاربه دوام ایتدیکه میدان محاربه‌ده یوز الیشر بیک نفر موجود بولندریه جقلری و بوصورته حاصل اوله حق آلتی یوز بیک نفره اوفق دولتلردن ایستینه جلک ایکیوز بیک نفر دخی علاوه اوله رق دول متفقهه اردو لرینک سکنر یوز بیک نفره ابلاغ اولنه‌جغی و انگلتره طرفدن روسیه و آوستريا و پروسیا بیننده علی السویه تقسیم اولنق او زره محاربه دوام ایتدیکه سنوی الی ملیون انگلیز لیراسی اعانه نقدیه ویریله جکنی حاوی برقطعه عهدنامه امضا او لنشدر .

فرانسه ایله و قوعه کله جلک هر نوع معاملاته اتفاق ایله حرکت اولنه رق دول متفقهه‌دن هیچ بری منفرداً محابره و مکاله‌ده بولنامق و ناپلیون فرانسه‌نک اسکی حدودی ایله آکتفا ایتمکه عقد مصالحه او لنامق خصوصی دخی بو عهدنامه‌نک شروط مندرجه‌سنده بولنمشدر .

ینه اول مشورتک نتائج‌جندن اولق او زره اسوج قرالی برنادوت قومانده‌سنده

بولسان اردو دن الی بیک نفری بالتفريق بلوهر معینده کی قرق سکن بیک نفره  
علاوه او لفق خصوصنه قرار ویرلشیدی .

بلوهر بوكا واقف اولدقده سائزندن مقدم پارسه کيرمك او زره ايلرويه حرکت ايله  
سزان بلده سی او زرينه يوريکه باشلاادي . بوصره ده مارشال مارمون و مورته  
فرقله رک جموعی اون درت بیک نفره بالغ اولدیني حالده (مو) بلده سني  
طوطوب کيفي تاپليونه اشعار ايمشلر ايدي . تاپليون در حال اون بشبيك عسکرله  
خفا نوروه بلده سيندن حرکت ايدرک بلوهر رک آرقه سني کسمک او زره سواسون  
بلده سی حواليسنه کشن و بلوهر اردو سني محو ايمک اميد قوييسنده بولمش اين  
بروقيه ناكهاني اني نوميد ايلمشدر . شویله که : سواسون بلده سی بو حوالينک  
کلیدی حکمنده بولندیني حالده محافظه سنه مأمور اولان قوماندان تفک پاتلامقسىزین  
بو بلده ي بلوهره تسلیم ايلمش اولدیني خبری وارد او ليحق تاپليون دمبسته حيرت  
اوله رق هان اول قومانداني تحت نحـا کـمـهـيـهـ المـشـ اـيـسـهـ دـهـ چـهـ فـائـدـهـ بـلوـهـ بـولـنـدـينـيـ  
تهلكـهـ دـنـ قـورـتـلـمـشـ وـبـرـوـجـهـ بـالـاـ مـعـيـنـهـ مـرـتـبـ اوـلـانـ الـلـيـ بـيـكـ نـفـرـ دـخـيـ وـاـصـلـ  
اوله رق قوتی مترايد اilmشدر . مع مافیه بلوهر اردو سني شواردزمبرغ اردو سیله  
برلشمند اوروب پريشان ايمک خولياسیله تاپليون بلوهر رک آرقه سنه دوشمش و بر قاج  
محمله انك اردو سنه خيلی خسار ويرمش ايسه ده ايستديکي کي غلبه يه تائل اوله مدي  
تور وده براقتش اولدیني قوه عسکريه دخى شواردزمبرغك حرکته اصلا مانع  
و حائل اوله مدي .

متارکه ایچون بروجه بالا کشاد ايدلش اولان مکالمه بوصره ده نتيجه سز اوله رق  
ختام بولوب شاتيون قو نفره سی دخى کذلک نتيجه سز اوله رق ختم بولوق او زره  
ایدي . و پارسدن وارد اولان اخباره نظرآ آرتق دول متفقه طرفدن تکليف  
اولنان شروطک قبولي تشبيب و تاپليونک تعندي کندو سنك خير خواهاني طرفدن  
بیله تقیح او لفقده ايدي .

اول ائناده اسپانيا حدودندن وارد اولان خبرل دخى تاپليونه بادیء اندیشه ايدي  
چونکه لورد و لينڪتون اشكليز و اسپانيا عساکرندن مرکب بر قوي اردو ايله  
فرانسيه يه کيروب مارشال سولت انك حرکته مانع اوله مدیغندن بوردو بلده سی  
انـکـلـيزـلـرـکـ يـدـ ضـيـطـهـ کـمـکـاهـ قـرـايـتـ طـرـفـدارـلـرـیـ بـورـ بـولـرـکـ اـعادـهـ حـکـومـتـیـ اـعـلـانـ  
اـيـمـشـلـرـ ايـديـ .

تاپليون يه عنـادـنـهـ مـصـرـ اوـلـوبـ الـكـ صـوـكـ تـدـبـرـيـ اوـلـقـ اوـزـرـهـ قـاعـهـ لـرـدـهـ موجودـ  
اـولـانـ مستـحـفـظـلـرـهـ وـارـنـجـهـ جـمـعـ اـيلـهـ اـرـدوـ سـنـيـ يـوزـ يـكـرـمـيـ بـيـكـ نـفـرـهـ اـبلاغـ اـيـمـكـ وـپـارـسـ

یونانی دشمنلرینه آچیق براغوب و انلری پارس ییش کاهنه چکوبده مجموع قوتیله  
آرقه لرندن هجوم ایدرک انلری ایکی آتش آره سنده منهزم ایلمک خصوصنه قرار  
ویر مشیدی . فقط بوصورتده پارسلک هیچ اولماز ایسه درت بش کون قدر طیانسی  
شرط لازم ایدی . واکر چه او لوقت پارسلک اطرافده استحکام یوق ایسه ده تریب  
واناشا ایدیلان استحکامات موقعه ارقه سنده اوقدر مدت مقاومت اولنه بیلور دی .  
انحق جنک و جدالدن او صانش و راحت و اسایشه راغب بولنش اولان پارس اهالیستنک  
و بلکه ارکان حریبه نک احوالی بومقاومتی پکده تأمین ایده میور دی . مع مافیه  
یکرمی بیک عسکر له رمس بلده سندن ایلرویه حرکت و اثنای راهده شوارد زمیرغ  
اردو سنه تصادف ایله بر محابه ایتدکدن صکره یولنه دوام ایدرک مارت افرنجینک  
او چنده سمندیزیه بلده سنه ایرشدی . اول اثناه شاتیون قو نفره سی برنتجه یه  
واصل اول مقسزین طاغمش اولدیغندن قولنکور دخی سمندیزیه کلوب ناپلیون ایله  
کورشدی . ناپلیون هر طرفدن عسکری بورایه جلب و جمع ایله تدیر سالف الد کری  
اجرا ایمک او زره صیق صیق یه ترتیبات عسکریه ایله مشغول اولدی .  
بز کله لم پارسلک احواله .

مارت افرنجینک اون طقوز نده دول متفقه اردولری پارس حوالیسنه واصل اولدیلر  
اوستیا ایمپراطوری پرس مترنیک ایله بر لکده دیژون بلده سنده قالوب اما روسيه  
ایمپراطوری آلساندر و پروسیا قرالی کیلیوم اردوده ایدیلر .

دشمن اردولرینک پارسه تقریب ایتمی او زرینه ناپلیون ک قائم مقامی اولان ایمپراطوری چه نک  
تحت ریاستنده بر مجلس مخصوص عقد ایدلدی . لدی المذاکره ایمپراطوری چه ایله رومه  
قرالی عنواتی حائز اولان او غلنه پارسدن چیقوب لوار نهری حوالیسنه عنیمت  
ایتلرینه قرار ویرلدی . بو قرار ایسه ناپلیونه مخالف اولان کروه ک جسارتنی تزیید  
و متفقلرک پارسه دخولی تسهیل ایده جکی جهمه لک مضر اولوب طالیران دخی بوکا  
مخالف بولنش ایسه ده اکثریت آرا ایله قرار مذکور موقع اجرایه قونیله رق مارت  
افرنجینک یکرمی طقوز نجی کونی ایمپراطوری چه او غلی ایله بر لکده پارسدن چیقدی .  
ناپلیونک رمس حوالیسنده بر اقش اولدینی مارشال مارمون و مارشال مورتیه فرقلری  
اون بشیک نفره بالغ اولدینی حالده پارسه رجعت ایتشلر ایدی .

بونله پارسده موجود اولان سکن بیک نفر ایله اون بشیک قدر عساکر ملیه منضم  
اولدقده قرق بیکه قریب بر قوت حاصل اوله رق پارسده موجود اولان ایکیوز  
قطعه طوب ایله متفقلرک ایکیوز بیک عسکرینه بش اون کون قدر مقاومت ایده بیلور دی .  
ومارت افرنجینک او تو زنجی کونی دول متفقه اردولری سن نهرینک صاغندن پارس

اوزرینه يور يدکارنده مارمون و مورتیه موجود معمتلری اولان قوئه عسکر يه ايله  
صباحدن اخشماده قدر مدافعه اينديلر. لكن مملكتك محافظه سی ضمتنده هیچ بر تدبیر  
اتخاذ او لمامش ايدو كندن دول متفقه ادار دولتی سيل کي پارسک واروشلری اوزرینه  
هجوم ايندكارنده مانع اوله حق مشكلاته تصادف اينديلر. بوصره ده ناپليون طرفندن  
بر جزال طلوديز کن پارسه و اصل او لهرق ناپليونك پارس اوزرینه حرکت اينکده  
اولدیغی و هیچ اولماز ايسه ایکی کون قدر مقاومت او لمنی لزومی مارشال مارمونه  
تبیغ ایندی. النجاح احوال حاضر يه نظر آ مقاومت ممکن او لمدیغندن مارمون بر متارک  
تکلیفیله وقت فازانق ایستدی ایسه ده شواردز مبرغ اکا موافقت اینیوب فقط عسکر ک  
سلامحلر ياه ایندکاری سمته چیکله بیلملری شرطیه پارسک تسلیمنه قرار ویرلدی.  
ومارشال مارمون ايله دول متفقهه منحصری بیننده بو وجهه پارسدن چیقوب  
ایدلدی . بونك اوزرینه ناپليونك برادری قرال ژوزف ايله وكلا پارسدن چیقوب  
ایپراطور یچه نك نزدینه کیتیديلر . پارسدنه يالکنر پولیس ناظری ايله شهر امینی  
وبرده بعض اعذار و بهانله ره مبنی چیقمق ایستمیان طالیران قالدی. بناءً علیه پارسدنه  
حکومت یوق کي اولدی . کیجه مارشال مارمون پارسک تسلیمنه متفرع بعض  
موادي قرار لاشدرمق اوزرده پرس شواردز مبرغ نزدینه بر قاج ضابط کوندروب  
ایفای وظیفه اینکده اولدقلری صره ده ناپليون پارسه طوغری سکر دوب کلکده  
ایدی . شویاکه : جمع ایلمش اولدیغی یوز بیکالک برادرونك پارسبه طوغری  
حرکتی امر ایله تعليمات لازمه نی اعطایتکدن سکر وبالذات پارسک محافظه سنه مباشرت  
ایلمک واچ درت کون ظرفنه اردوسنک و رومنده بر منوال سابق قورمش  
اولدیغی ترتیبی اجر ایلمک اوزرده کال سرعت ایله پارسه طوغری حرکت ایتمشیدی.  
پارس حوالیسنه کاو بدھ کیفیته واقف اولیحق دمبسته حیرت اولهرق نهیا په جغتی  
شاشرمش و همان یکیدن ترتیبات عسکر يه قیام اینک اوزرده فوتنبلویه عنیمه قرار  
ویرمش در . پارس اکر درت کون قدر طیانو بدھ ناپليونك اردوسی ایرشمیش  
اولسیدی پارس پیشکاھنده دلارده داسستان او له حق برعظیم وقوعه ظهوره کله جلک  
ایدی . لكن فرانسه اهالیسی جنک و جدادن اوصانش اولدقلری کي ناپليونك  
بخت واقبالی دخی کندو سنند روکردان اولمشیدی .

بناءً علیه ناپليون بروجه بالا فوتنبلویه چیکلوب کیدرکن اشبو بیک ایکیوز یکرمی  
طقوز سنه هجریه سی ربیع الآخرینک او آخر نده یعنی بیک سکزیوز اون درت سنه  
میلادیه سی مارت افرنجیستنک او تو ز برنده ایپراطور آلکساندر و قرال کیاییوم کال  
دبده و دارات ایله پارسه کیردیلر . و بونلر پارسه کیورکن قرالیت طرفدارلر یئنک

تشویقیه پارس اهالیستند بعضیلرینک یاشاسون فرانز یاشاسون آلساندر یاشاسون کیا میوم دیو با غر شملری بو حکمدار لرک مسرتی قاتقات زیاده لشدر مشدر.

بوایکی حکمدار پارسه کیر دکاری کبی پار سده بولنzan طالیران و دیگر ذوات معبره بی جلب ایله مذا کرده اید کدن صکره همان اول کون ارتق ناپلیون ایله مکالمه ایده میه جکلر بینی وانی فرانسه حکمداری طانیه جقلرینی و فرانسه نک اسکی حدودینه طوقمیه جقلرینی و موقت بر حکومت تشکیل ایتمک او زره سناتوی یعنی مجلس اعیانی کشاد ایله حکلر بینی و هر حالده فرانس لرک انتخاب ایده جکلری شکل حکومته معارض بولنیه جقلرینی صورت رسمیه ده اعلان ایدیلر.

ف الواقع نیسان افرنجینک برنجی کونی مجلس اعیان طوپلاندی طالیرانک تحت ریاستنده درت اعضادن مرکب بر هیئت حکومت موقته تشکیل اولندی و فرداسی ناپلیونک حکومتندن سقوطی اعلان قیاندی.

بو قرار لر هپ طالیرانک و قرال طرفدار لرینک تشویقیه حاصل اولدیغندن شاید که عسکر ناپلیون ایله متفق او بوده ایشک رنکی دکیشور ملاحظه سیله انلر بوصرده بیوک خلجان ایچنده ایدیلر. بناءً علیه اداره حکومتی ناپلیونک تأثیر نفوذندن قور تار دقاری کبی عسکر ک دخی هیچ اولماز ایسه بر قسمی اندن آرمغه قیام ایدیلر. ناپلیون کافی الس سابق عنادنده اصرار و فوتشبلوده تدارکات عسکریه بذل اقتدار ایتمکده بولنیش ایسده اطرافنده بولنzan جنرالرک اکثری ارتق مقاومنه مجال اولمیغنى بیان ایتمکده اولملری و عسکر دن برمقدارینک دول متفقه طرفه کچمی ناپلیونی بتون بتون نومید ایدیکن دن قولنکور واسطه سیله دول متفقه حکمدار لرینه مراجعت ایدرک فرانسه حکومتندن استعفا ایده جکنی بیلدر مشدر. بروجہ بالا ناپلیونک استعفای معلوم او لیحق پار سده تشکل ایمیش اولان هیئت حکومت موقته ایله دول متفقه ایچون در حال تسویه سی لازم اولان ایکی مسئله قالمشیدی. بریسی ناپلیونک وزوجه سی ماری لویز ایله رومه قرالی عنوانی حائز اولان او غنیمک محل اقامتاری تعيین و کندولرینک مدار تعیش لرینی تأمین ایتمک و دیگری فرانسه ده بر دائی حکومت تشکیل ایلمک در.

روسیه ایپراطوری آلساندرینک ناپلیونه ذاتا حرمت مخصوصه سی اولدیغندن بوسایده بالسهو له اولکی مسئله بی شو وجهه قرار ویرلشدرا که ناپلیونه ایپراطور عنوانی عهده سنه قاله رق و انتخاب ایده جکی یدی سکنر یوزنفر فرانس عسکرینی برابر آهرق متصر فلق و حکمدار لق و جمهله الباطه سی کندو سنه اقامتكاه تعيین و بوجزیره نک وارداتندن بشقه فرانسه خزینه سندن سنوی کندو سنه ایکی ملیون و همشیره لرینه

بینارنده تقسیم اولنق اوزره کذلک ایکی ملیون و زوجه مطالقه سنه برمایون فرانق  
خنچیص و ماری لویز ایله مخدومنه ایتالیاده واقع پارمه و پلهزانس دوقلهانی و ناپلیونک  
اوک اوغلی اوژنه بر پرسپو توجیه اولنق اوزره قرار ویرلمشیدی .  
البا اطهسی قورسیقه جزیره سی قربنده بر چوک جزیره در که حالا ایتالیا دولتی  
تصر فنده در .

ایکنجی مسئله یه کانجه دول متفقه فرانسه نک امور داخلیه سنه قارشمیوب  
اور و پانک آسایش نی تامین ایچون ناپلیونک استعفاسیله اکتفا ایدرک فرانسه ده بحمددا  
تأسیس اولنه حق حکومتک شکل و شرائطی فرانسه نک مبعوث مقامنده طوتیلان  
سناتو مجلسنے احاله ایتمشلرایدی . فرانسه ده بولنان متعدد فرقه لرک میدانه قویده قلری  
مختلف ادعالری اره سنده طالیرانک تدابیری ثمره سی اولنق اوزره فرانسه جمهوریتندن  
اول حکمران اولان بوربون سلسه سنک حکومت مطالقه دن فراغت و تنظیم اولنه حق  
شرط نامه یی قبول ایمک شرطیه فرانسے حکمدار لغنده ابهالری قرار لاشدیرلدی .

اول اتناده ناپلیون فونتبلو سراینده اقمت ایمکده اولوب کندو سیله متعلقاتی حقنده  
بروجه بالا قرار لاشدیرلش اولان شرائطی حاوی تنظیم اولنان مقاوله یی امضا ایمک  
اوzerه قولنفور واسطه سیله کندو سنه کوندرلشیدی . قولنفور فونتبلو یه واروب  
ناپلیون ایله ملاقات و مقاوله نامه یی ابراز ایمکده ناپلیون ایه امضا ایده جکنی وعد  
ایلمش ایسه ده بونجه و قتدنبرو قوه قاهره سیله جهانی لزان ایدن بر جهانکیره کوره  
بر جزیره صغیره ده محصور قالمق پک آجی برکیفت اولدی یعنده ناپلیون اکا نسبته  
مرارت موتی ترجیح ایدرک کیجه بر مقدار آفیون روحی ایچمش . خدمه خاصه سی  
کیفیته واقف اولدفلری کی سکردو ب قولنفوره بیان حال ایتمشلر . قولنفور قوشوب  
ناپلیونک یانه وارمش . بوصره ده برشد تلو قه کلکله ناپلیونک بقای حیاته سبب  
اولمش . قولنفورک پک مؤثر تسیلیتلری ایله ناپلیونک خاجان قابنه سکونت کلش .  
ومدت قلیله ظرف نده کسب صحت ایدرک مذکور مقاوله نامه یی امضا ایتمشدر .

بعده ناپلیون البا اطهسنه کیتمک اوزره اشبو یکرمی طقوز سنه هجریه سی جمادی  
الا ولاسنک اوننه مصادف اولان بیک سکن یوز اون درت سنه میلادیه سی نیسان  
افرنجیسنک یک منجی کونی فونتبلو سراینده حرکت ایتمشدر .

لکن بونجه ییلار دنبرو بود قدر قانلر دوکرک عالی بخواب و راحت ایتد کدن سکره  
نها یه الا هر فرانسی بولیه بر مشوش حالده براغوب کیتمسی فرانسلرک حدتی  
موجب اولمغله انسای راهده اهالی بر قاج کرده ناپلیونی پاره ملق اوزره هجوم ایتمشلر  
ایکن دول متفقه قومیسرلرینک اقداماتی سایه سنده تخلص جان ایدرک اک بیوک  
دشمنی اولان انگلیز لرک بر کمیسنه را کبا البا اطهسنه کیتمشدر .

بوصره ده حکومت موافقه هیئتی سنا تو ایله بالاتفاق او امر ده جمهوریت هنگامنده قتل او لئش اولان اون آلتنجی لوینیک چکوک برادرینی قائم مقام صفتیله رأس حکومته کتوروب مؤخرًا انک بیوکی اولان لوی استاز لاس اون سکننجی لوی عنوانیه فرانسه قرالغنه انتخاب او لئشدرو .

بوحل او زره برعومی مtarکه عقد او لغله آلمانیا وایتالیا و هولاندا طرف لرنده بولنان فرانسز فرقه عسکریه لرینک معاملات حریمه سی تعطیل قیلمنش و ویانده اجتماعی قرار کیر اولان قو نفره ده تفرعاتی مذاکره او لتفق او زره دول متفقه ایله فرانسز بینندۀ عقدی مقرر اولان مصالحه نک شرائط اساسیه سفی مین جادی الا خره نک یکر منجی و مایس افرنجینک او تو زنجی کونی بر عهد نامه امضالا لئمش در .

بوعهد نامه نک اساسی فرانسز نک بیک یدی یوز طقسان سنه میلادیه سندۀ مالک اولدینی حدود ایله محدود اولمسنند عبارت ایدی .

اسپانیا قرالنک او غلی اولوب مقدمه فرانسیه هبرت ایتش اولان فردیناند بوصرده اسپانیا یه کیدوب یدنجی فردیناند نامیله تحنه جلوس ایتشدر .

دول متفقه بوجله حاصل اولان مظفریت دن فوق العاده منون و منبسط اوله رق بوندن صکره موازنۀ اوروبانک محافظه سی ضمتدۀ لازم کلان اصول و قواعد کوضع و تأسیسی ویانده عقد اولنان قو نفریه حواله او لئشدرو .

فرانسز لر ایسه نیجه سندر بزرو بر بزني قیروب بوقدر قانلر دوکرک جمهوریتی تأسیس ایتدکاری انساده ناپلیون پوناپارته ظهور و جمهوریتی ایپراطور لغه تحولی ایتدکدن بشقه جهانکیر لک بولنده بونجه قانلر دوکدکدن صکره البا اطه سندۀ منفیا اقامه محبور اوله رق فرانسز اسکی قرالیت حاله عودت ایتش و دوکیلان قانلر و چکیلان محنت و مشقتلر هپ هبا اولوب کیتمش در . بناءً علیه ناپلیون البا اطه سنه کیدر کن اهالی بوجه بالا ای اعدامه قیام ایتشلر ایدی . مع ما فیه ناپلیونک (قوت ناپلیون) نامیله تنظیم ایتدرمش اولدینی قانون لر فرانسده انک نامنی ایقا ایتمشیدی . و بردۀ جمهوریت دن اول فرانسز قرالنی حکومت مطالقه ایکن بوکره حکومت مشروطه اولمسنۀ قرار ویرلش اولدینگدن بوراسی فرانسز لره مدار تسليت اوله بیلور دی .

لکن اون سکننجی لوی برجوق مذاکراتن صکره سنا تو نک تنظیم ایتش اولدینی (شرطنامه) قانون اساسی بی قبول ایمکله برابر اهالینک حقوقی حریتارینی تقلیل و تنزیل ایچون هیچ بر فرصت قاچرمازدی . و مقدمه فرانسده فرار ایدن واکثری اصلزاد کان کروهندن بولنان مهاجر لر فرانسیه عودت ایله قرالک اطرافی آلوب

باشلو جه منصب و مأموریتلری ضبطه چالیشورلر و قرالی حکومت مطلقه اجراسنه  
تشویق ایدرلر ایدی . قرال دخی اندره میل ایله رأس مأموریتلرده اندری استخدام  
ایدر اولدی .

ایشته شواللر فرانسه اهالیسنک بک زیاده نفرتی موجب اوله رق ناپلیونک ایامنی  
تمنی و انک زماننده کی شانلو اجر آتی یاد ایلمک باشладیلر . بناءً علیه فرانسلرک  
ناپلیون حقنده اولان عداوتلری بر قاج آی ظرفنده محبته متحول اولیویر مشدر .  
ناپلیونک الباطه سنه اعزامندن صکره اون آی قدر اوروپا بوجال اوزره قالدی .  
بومدت ظرفنده اوروپاچه اک مهم ایش ویانه قونغره سنک مذاکراتی ایدی .  
چونکه آدن صکره دول اوروپا نک معاملاتی بوقونغره ده وضع اولنه حق اصول  
اوزره بنا اولنه حق ایدی . بناءً علیه هر کس ویانه ده جریان ایدن مکالماتک  
نتیجه سنه منتظر ایدی .

ناپلیونک دول تعليمه حقنده مقدم و مؤخر و قوعه کلان معاملات تحقیر یه سندن و معلوم  
اولان نیات مضره سندن ناشی دول متفقه نک مظفر یتندن دول تعليمه بالطبع حصه دار  
مسار اولمشیدی . لکن امور داخلیه سیله مشغول اولدیغنه مبنی اوروپا ایشلرندن  
بیکانه طوره یوردی . یوقسه ویانه قونغره سنده دول تعليمه نک برمأموری بولنسیدی  
دول تعليمه دخی اوروپا موائزه سنه داخل اوله رق را کوزه نک کافی السابق دول تعليمه  
حایه سنده براغامی مأمول ایدی دیو پولیقه شناساندن بعضیلری اول وقت ایش باشنده  
بولنان و کلای دول تعليمه تحفه ایدرلر . ف الواقع دول تعليمه اول وقت دول متفقه ایله  
متفقانه حرکت ایله کندوسنی دول اوروپا صرده سنه قویمیش اولسیدی بعده سلطان  
عبد الحید خان حضر تدریس نک عصر نده پولیقه جه طوتدینی موقعی دها اول وقت  
طوتش اولوردی لکن دول تعليمه نک امور داخلیه سی اول وقت او قدر مشوش ایدی که  
کوز آچه حق وقی یوق ایدی . نته کیم و قایع آئیدن معلوم اولور .

### \* و قایع داخلیه \*

بالاده بیان اولندینی اوزره دول تعليمه رو سیه لو ایله عقد مصالحة ایدرک غائبه سفر یه دن  
خلاص بولدیغنه دول متفقه ایله ناپلیون بیننده ظهوره کلان مخاربه لردہ بی طرف  
اولدیغنه مبنی دول متفقه ار دولری فرانس سه حدود دخی تجاوز ایله پارسه طوغری  
کیدر کن صدر اعظم و سردار اکرم بولنان خورشید پاشا اردوی هایون ایله روم  
ایلیدن عودت ایدرک استانبوله کلیوردی .

شویله که : اشبو بیک ایکییوز یکرمی طقوز سنه سی مجرمنک او چنجی کونی اردوی

هایونی استقبال ایچون سلحدار شهریاری آای والادبدۀ بی همتا ایله سرای هایوندن حرکت واردوی هایون جانبه عطف عنان عنیت ایتمشیدی . محرمک یکرمی اوچنجی بازارکونی خورشید پاشا ورجال دولت داود پاشا صحراسنه واصل اوله رق اول کیجه داود پاشا سراینده بیتوت ایله فردامی بازار ایرتی کونی شیخ الاسلام دری زاده عبد الله افندی و قائممقام رشدی پاشا و قبودان پاشا واقد مجھه معدن امینی نصب اولنان مصطفی پاشا و علاما ورجال دولت بر قاعده داود پاشایه واروب اردوی هایونی استقبال واورادن آلوب آای ایله درون شهره ادخال و صدر اعظمی سورغوجی ایله حضور هایونه ایصال ایتدیلر و جمله‌ننه الباس خلعت بیورلدقدن صکره یرلو یرینه کیتدیلر .

اول کون سرای هایوندن عودت اولنقدده سیر جیلر ایچنده بعض کسان قائممقام پاشایی (سن اهل عرضی صیانت ایدرده شمدي بزی براغوب نزهیه کیده جکسین) یوللو القشلامشلر . صدر اعظم بونی ایشتند کده متأثر اولمش . شانی زاده نک تخریرینه کوره بو کیفیت قائممقام پاشانک اعدامی طرفندن تعیم ایله یاپدریلش بر صیغه اولنق کرکدر لکن صدر اعظم اني قائممقام پاشا طرفندن تحصیل صدارت ایچون یاپدریلش اولمسننه حل ایله هان نفیخی عرض ایتدیکنندن قائممقام پاشا کلیبویلی یه نفی اولنده و عهده‌سنه بولنان اناطولی ایاتی کلیبویلده مقیم اولان قائممقام سابق احمد شاکر پاشایه توجیه قلنده .

ینه اول کون معدن امینی مشار ایله مصطفی پاشا دخی جانب مأموریته کیتمک اوزره اسکداره کذار ایلدی .

خداؤنده‌نکار سنجانی متصرفی عنیز پاشانک وفاتی خبری خلال محرمه وارد اوللغه کتخداسی الحاج مصطفی پاشایه رتبه وزارتله و خداونده‌نکار سنجانی الحاقیله قوله‌ایلی سنجانی توجیه بیورلشدرا .

سفرک اوتخی کونی تحفه شارحی سید الحاج احمد حیاتی افندی التش درت یاشنده اولدینی حالده طی طومار حیات ایدوب اسکدارده سید احمد دره‌سی نام محلده دفن اولنده . اول عصرک فضلاسندن ایدی . رحمة الله عليه

و قایع غریبه‌دن اوله رق اواسط سفرده اسبق سلحدار شهریاری اسلام اغانک بر فرزندی طوغوب مقعدی بر زارایله مسدود بولنقدن ناشی بر استاد جراح عملیله آچلمسی لازم اولدینی حالده بر جاهل کمنه نشترایله فتح ایده‌م دیر ایکن با غرصنی جرح ایمکله اوچ کون مرورنده فوت اولمشدرا .

محاربه سبیله جسم دولته آچیلان یاره‌لره من هم اولنق اوزره دولتعیله اصلاحاته

اعتناء واهتمام ایمکده اولوب بوایسه او امر سلطنت سنه نك هر یerde کر کي کي انفاذ نه  
موقوف اولدي گندن داخلاً و خارجاً سرکش و متابعه کروه نك تربیه سنه موقوف  
ایدی . بناءً عليه اهل عرضک محافظه سیله بی ادبانک تأثیری اهم و اقدم کورلمشیدی .  
ایشته بوقیلدن اوله رق یکیچری اغاسی سید محمد اغا کروه اهل فسادن بر راق  
اوسته لری اعدام ایمک ایستیوب قول کتخداسی ایسه بوکا مانع اول ملغاه اوائل  
ربيع الاولده قول کتخداسی لئی اطه سنه نفی ایندرد کدن صکره اول اوسته لری  
دختی اعدام ایلمشد .

سلطین جنکیزیدن حليمکرای سلطان دورسلیم خانیدنبرو در سعادتده اقامت  
و شعر و انشایه مواظبت واستانبول ظرف اسیله الفت و انسیت او زره ایکن مقدمه ارامن  
پاشانک سو قیله سواحل طونیه مأمور قیلنن بهادر کرای خان معینه قالغالیق با یه سیله  
کوندریلوب بعد المصالحه استانه یه عودت ایله کافی سابق خانه سنده اقامت ایلمشیدی .  
بویله بیوک پایه اصحابندن بولنان سلطانلرک دارالسلطنه ده اقامتلری ایسه اصول مرعیه  
دولتعلیه یه منافی اولدی گندن فيما بعد و یزده ده تخصیص قیلنن چفلکنده اقامت ایمک  
او زره اوائل ربيع الاولده اول طرفه کوندرلری .

ربيع الاولک اون بشنجی کونی اجرا اولنن توجیهات علمیه ده سلیمانیه مدرسلرندن  
وقعه نویس عاصم افندی یه سلانیک مولوی تی توجیه بیورلری . و بواناده افندی  
موسی الیک اتمامه موفق اولدی گنی ترجمه قاموسک طبع و تمیله ابتدار ایدلری .  
ینه بواناده سرای جدید هایون کتابخانه سی خواجهانی محلول اول ملغاه سرای جدید  
هایونده خزینه او طه سی خواجه سی اولان مشهور کایسی قدسی افندی یه توجیه  
بیورلری . و انک یری سرای غلطه کتابخانه خواجه سی اقش-هرلی عمر افندی یه  
ویرلری که دور عبدالمجید خانیده خواجه شهر یاری اولان مشهور عمر افندیدر  
انک یری دختی سرای غلطه ده اور ته او طه خواجه سی کوتاهیه لی محمد افندی یه و انک  
یری مشاهیر علمادن امکیجی زاده حافظ احمد افندی یه احاله ایدلری .

در سعادتده در سعام خواجه لرندن عثمان افندی زاده دلی امین افندی ایله مصنف افندی  
دیومعرف اولان دیور کلی عثمان افندی نک ترفع رتبه لری حقنده خط هایون صادر  
اول ملغاه همرتبه لریه تقدیم اولنهرق مدت یسیره ظرف نده امین افندی حلب و مصنف  
افندی قدس شریف ملاسی اولمشار ایدی . ایکسی دختی اول عصرک خول عاماسندن  
اولوب انحق خدمات شرعیه و سائره ده بولند قلنرندن ناشی امور حکومتدن بی بهره  
ایدیلر . بناءً عليه قدسده ظهوره کلان کلیسا تعییری مسئله سنده مصنف افندی نک  
اطوار و حرکات ناجا سنه دائر محاندن وارد اولان معروضات او زرینه سکن یکرمی

سکن سنه‌سي شوالنده عزل و نفي او لمنشيدی . دلي امين افدي ايشه ذاتا دلشكن و چكشken بر ذات اولوب حلبه کيده ليدنبرو علما و اشرف بلده ي تجهيل و تحقيير و حلب واليسني عوام ناسه او لنه حق معامله ايله دلکير ايتمکده او لوب علم و فضله حرمه مدت عر فيه سنك انقضاسه قدر صبر و تحمل ايتمک فکر نده بولنشلر ايشهده خواجه افدي کيتدجه آزمتش حتى بر کون محکمه‌ده كتاب ايله حلب مفتيسنك باشه ضرب ايتمش او لدیغندن علمای بلده بیتنده بروقعة کر يبه تحذث ايتمک ملحوظ او لملغله لزوم عزلى حقنده محلنده محضر وانها کلديکنه مبني او دخى اشبو يکرمي طقوز سنه‌سي جادی الا ولاسنه عزل ايله طوسیه نفي او لندی .

قدس ملاسي موسى افدي في الاصل قدس محکمه‌سي کاتبی او لوب خدمه و کتبه يه استيلاسی سبيله محکمه‌دن طرد ودفع او لملغله دونوب طولاشه‌رق در ساعه کلوب شيخ الاسلام عصره چامتش و چکن سنه بر تقریبه قدس مولو یتني استحصال ايتمش ايدی . قدس شريفة واردیغنده ماجراسی او لنلندرن اخذ انتقامه قیام ايتمکله حقنده وارد او لان شکایتلر او زرینه او دخى بو ائناده قدسدن نفي و اجلال قیلندی .

جلد تاسعده بيان او لندیني او زره بابا پاشا ايله بر لکده روسيه يه اسير او لان آچيق باش نام شخص بعد المصالحة در سعادته عودت ايده ليدنبرو اياصوفيه جامعنه اقمت و بیتوت و هر کون عقد جمعیت وعظ و نصیحت ايله مانند هوام او لان عوام ناسي باشه طوبلايوب وزرا وکبرا حقنده بر طاقم ترهات بي معنى تقوهيله اذهان ناسي اخلاق و احوال حاضر هنک فالغندن بخته بواحالاری کورمکدن ايشه بحربت او لی او لدیغندن قدرتی او لسه واروب مجاور بيت الله اولق آرزو سنه بو لندیني علاوه مقال ايده کلديکندن او اخر جادی الا خرده جانب مجازه نفي او لملغله آرزو سی حصوله کتور لمش او لدی . او سط ماه رجبده رئيس الکتاب غالب افدي و تذکرة ثانی حميد بك و مالکانه خلیفه سی امين افدي نفي و تغريب او لهرق بکلکچی دیوان هایون سیدا افدي رئيس و بکلکچی کیسه داری رمزی افدي بکلکچی او لدی .

مومى اليهمک نفیلری مشر بلرینک مناج هایونه مخالف او لمسندن ناشی ایدوکی شانی زاده تاریخنده محربدر . ظن فقیره کوره نفیلرینک سبب اصیلی او لو قت مستشار سلطنت او لان حالت افدي نک مناجه مخالف بو لمباری وعلى اخوص ص غالب افدينک اکار قابت ايده بيله جك ذواتن بولنسی خصوصی اولق کر کدر .

خداوکاندر سنجاغی متصرف او لان الحاج مصطفی پاشا اول ائناده بقیة السفها او لان قارجی نام سر اشقيا ايله لدی المقاتله غالب کله رک مرقوی اعدام ايلمشدر . سیواس والیسى بابا پاشانک دخى بو ائناده استیصالله مأمور او لدیني اشقادن مبرد نام

شقی روم قلعه‌لی بکر بک نام شخصه التجا و اودخی ای تصحیب ایله روم قلعه‌ده اخفا  
ایمیشیدی. تیمور لنگ هریر ده او کنه کلان قلعه‌لری منجنيق ایله تخریب واستیلا ایده کلش  
و حتی حلب قلعه‌سی دخی بو طریق ایله ضبط ایلمش اولدینی حالده روم قلعه‌یی ضبط  
ایده‌مامش اولدینی جهته‌ه مخلی اهالیسی بو کاسنه ظفر یاب اوله‌ماز ظن ایدرلر دی  
و مؤخر آمیجادا ولنان بار و تک قوتی تیمور ک منجینقلر ندن زیاده اولدینی دوشونز لردی  
بابا پاشا ایسه قلعه مرسومه او زرینه واروب اوج طرفندن لغ حفر ایدرک تضییقه  
مبادرت ایتد کده بکر بک کندی یقه‌سی قور تارمک او زره مبردی تسلیم ایلمش ایسه‌ده  
بابا پاشا حصر و تضییق‌دن فارغ اولیوب بکر بک دخی مقاومت‌دن عاجز اوله‌رق قلعه  
ضبط ایله کرک بکر بک و کرک عونه‌سندن اولان چند نفر اشرا الله کچورلش  
و جمله‌سی اعدام ایدلش و قلعه‌نک دیوار لری طوب و لغمدن خراب اوله‌رق فیما بعد  
ایشه یاراریری قالدی‌یندن درون قلعه‌ده بولنان اهل عرض کروه‌نک مال و عیال‌لرینه  
اصلاح ضرر اصابت ایتمه‌رک خارج قلعه‌ده واقع مأوای قدیم‌لرینه اسکان ایدلش  
و اول حوالینک امن و آسایشی مطلوب وجهه حصوله کتورلش اولدینی خبری  
خلال رجده در سعادت وصول بولدی .

شعبانک یدنچی کونی شهزاده سلطان احمد مهد آرای شهود اولدی بر هفته طوب  
شنلکی ایدلدی .

بر سنه مقدن ترسانه عامره پیشکاهنده انسان‌ننه مباشرت اولنban محمودیه نام اوج  
انبارلو قالیون هایون که بو وقته قدر انشا اولنمش اولان قالیون‌لرک اک جس‌یمی  
ایدی بو ائناده ختم بولغا شعبانک یکرمی ایکنچی ائنین کونی سلطان محمود خان  
عدلی حضرت‌لری تخت کیمسی تشریف ایله منجملر طرفندن تعین اولان وقت  
مسعودده قالیون مذکورک بحره انزاله مبادرت اولندقده بر مقدار یوریوب  
نصف دکنده داخل اولدینی حالده فوق العاده آغرانی حسیله مکث ایدرک اول  
کیجه على حاله قالدی منجملر بونی هان احتراق عطارده حل و اسناد ایله دوچار  
اندیشه و افکار اولدی‌لر ایسه‌ده فرداسی مواعی رفعه کاملًا و سالمًا دریا به  
ایندیرلدی .

رمضان مبارک او تنجی جمعه کونی سلطان محمد تولد ایمکله بر هفته طوب  
شنلکی ایدلدی .

جلد تاسعده بیان اولن‌دینی او زره یکیچر یلرک ابرامیله اصدار بیورلش اولان  
فرمان عالی موجینچه تکه متس‌امی حاجی محمد اغا قاضی پاشا او زرینه مأمور  
اوله‌رق بینلرنده محاربات عدیده و قوعدن صکره قاضی پاشا اعدام اولن‌لغه کلیتلو

اموالی محمد اغا یدنده قالمش اولدینگدن بالدفعات طلب اولندجه لیت و اعل ایله اصرار وقت ایدر و بلکه قوه عسکریه نه کوکنوب سرکشلک وادیسه نه کمدر ایدی . بوجهته اوزرینه سوق عسکر اولنق مصمم ایکن حتفانقه فوت اولمله اموال مزبوره اوغلی ابراهیم اغدان طلب اولندقده او دخی (الولد سرابیه) حکمنجه پدرینک اثرینه افنا ایمکله کچن یکرمی سکز سنی خلاندنه اوزرینه قونیه والی قائم مقام اسبق چرخه جو علی پاشا مأمور اولمش و میانه لرنده بر قاج دفعه محاربه وقوع بولش ایسهده علی پاشانک سوء اداره سی آثار ندن اولهرق معینه کی طوائف عسکریه اهالیتک عرض و اموالته تعرض ایدر اولدینگدن اهالی مدافعه هی قیام ایمکله علی پاشا بوزیلوب رجعت ایتمشیدی . بوایسه باعث انفعال سلطانی و قائم مقامانی زماننده کوریلان بعض اطوار و حرکات ناجیانی خاطر نشان جهانی اولمله اشبو یکرمی طقوز سنی محترمند اوائلنده وزارتی رفع و کندوسی لمیه جزیره سنی نفی اولنوب تکه سر عسکر لکی قپدان دریا خسرو پاشایه احاله و فرمان ایالتی رتبه وزارتیه در کاه عالی قپوجی باشیلنندن ملک احمد پاشا زاده عبدالله بک توجیه بیورلدي .

قپدان پاشا دوننای هایون ایله اول حوالیه واروب قردیه چیدقده مرقوم تکلی او غنی ابراهیم مقابله هی قیام ایلمش ایسهده اهالی استیان ایمکله مرقومک اخذ و گرفت اولندینی خبری در سعادته واصل اولیحق قپدان پاشانک خدمتی قرین تحسین و آفرین پادشاهی اولهرق معینه کی علائیه سنجانی متصرفی وزیر علاء الدین پاشایه و میرمیرانلره و سائر رؤسایه خلال رجبده خلعتلر کوندرلدي . و مرقوم ابراهیم اعدام او لمله کرک کندوسنک و کرک پدرینک مختلفاتی ضبط ایله بیت الله ایصاله اعاظم رجال دولتعلیه دن سابقاً ترسانه عامره امینی سید محمد وحید افندی مأمور اولدی . و تکه سنجانی او ته دنبرو اشبو تکلی او غلبری خاندانی المارنده اولدقدن بشقه بونلر تعاباً اطالیه هی دخی ضبط و اداره ایمکده او لدقیری جهله بونلردن بر فردک اورالرده ایقسی جائز اوله میه جغدن قوم و قیله لریاه سلانیک طرفه نقلاری ایچون وحید افندی یه خطاباً امر عالی یازلدي . شوالک بشنبی کونی اجرا اولنان توجیهاتده مشارایه وحید افندی یه بارتہ وزارت محصلات و جهله تک و حمید سنجانی توجیه ایدلدي . بو صورتله وحید افندی معادات اقران خوفنده قورتلدی رقبایی دخی انک طشره آتلمسایه خوشنود اولدی .

بو صره ده سلستره ایالتی دخی کاییولیده مقیم اولان قائم مقام سابق رشدی پاشایه

احسان بیورلادی . درت آی مقدم صدر اناطولی اولان مصاحب بکر اغا زاده محمد امین افندینک مزاج معصومانه‌سی نزد شیح الاسلامیده وقع و وقار صدارته منافی کورملکله شوالک یدنخی کونی عزل ایله یرینه استانبول پایه لولرنده مشهور شیطان امین افندی اناطولی قاضی عسکری اولدی . اغا زاده امین افندی دخی منصی شیطان شرینه او غر اتدق دیه رک ایو بدہ بوستان اسکله‌سی جوارنده واقع ساخایخانه سنه چکلداری .

اوائل ذی القعده ده سلطان احمد جامع شریفی قربنده جبهه جیلر قولانی جوارنده کیجه دن براغلمنش آغزی قپلو برفوجی بولنوب صاحبی او لمدیندن آچلدقده ایچنده برمقتول آدم جسدی کورملکله جبهه جی باشی اگایه وانک طرفندن باب عالیه خبر ویرلادی . همان بر قاعده استانبول قاضیی طرفندن مأمورلار ارسال ایله کشف و تحقیق ایتدیرلادی . اکینی صراف دیو معروف اولان بر ارمی صراف اولدینی آکلاشلادی . لکن قاتلی بوانه مدنی و سبب قتلی بیلنے مدنی . بناءً علیه تحریات و تجسسات شدیده یه کیریشه‌لادی نهایت مرقومک او جاق بازرگانی اولان یهودی ایله کلیتو اخذ و اعطاسی اولدیندن و امارات سائره دن یهودی اول قولاق چور باجیسنہ رشوت اعطاسیله بوجنایتی اجرا ایتدرمش اولدینی آکلاشلادی و همان یهودی نقی و چور باجی اعدام ایدلادی .

بالاده بیان ایدیکمز وجهه اوچ قولدن صرپستانه کیریله رک بلغراد قلعه سیله قلاع سائره ضبط ایدلش و صرپلر استیان ایتدکار ندن حفلرنده عفو عمومی اعلان ایله رأی و امان ویرلش ایدی . صرپلر بتون بتون استقلال داعیه سنه اولوب روسيه لونک آرزوسی دخی بو ایدی لکن روسيه ایمپراطوری آکساندر ناپلیون ایله جنکه کیریشه جکی ائناده دولتعلیه نک مصالحه یه موافقت ایدیویر مسندن طولانی متشرک اولدینفه و بو ائناده بروجه بالا اوروبا ایشلریه مشغول بولندینه مبنی صرپلری تصحب ایمکله برابر دولتعلیه‌یی قیر مق ایستمیوب صرپستان ایشناک بالتدريج حصوله کتورلی فکر نده ایدی . عصات صربیه ایسه صرپستان ایشناک استقلالی فعاله کتور منجکه راحت طور ماغه قرار ویرلش اولوب ایزلاو اتحادی قومیته لری دخی اکامساعد بولنگاه تکرار درت بش بیک قدر اشقيا تجمع ایدرک چاقه قصبه سفی محاصره ایلمشادر در . بو خبر در سعادته واصل او لیحقق همان صرپستان جوارنده بولنان میر میرانه و سائز رؤسانک الغار ایدرک بلغراده کیملری ایچون بو ائناده او امر علیه یازلادی .

روم ایلیده بروجه مشروح صرپستان اختلالی باشلو جه بر غالبه اولدینی حالده عربستان طرفنده دخی متعدد غالبه لر وار ایدی .

شویلهک : بر مدت دنبرو تونس و جزائر او جاقلری بینده ظهوره کلان شقاق  
و جدال منتج قتال او لهرق برآ و بحر آ طرفین بر بری او زرینه هبوم ایدر ولدی السؤال  
هر بری سبیتی دیگرینه عطف ایلر ایدی .

ایشک ایچنه اجانب دخی قارشمغه باشلاדי . واش کیتدکه کسب جسامت و نزاکت  
ایلدی . بناءً علیه اصلاح ذات البین ایچون خلال ذی الحجه به بر فرقین ایله مخصوص  
مامور لر کوندرلادی .

وبغداد والیسی سعید پاشا بعض قرناسنک ساعی او زرینه اقدیمه دفتردار داود افندی بی  
عزل ایله یزینه دفتردار سابق الحاج محمد سعید بکی دفتردار نصب ایتمشیدی .  
بو ائناده ایسه الجزیره و شامیه عشائری علم افزار عصیان و علی الخصوص خزانعل  
وزبید قیله لری و عشائر نجده دن اولان الجربا والظفیر عربانی سالک وادی طغیان  
اوله رق حله و نجف و کر بلا طرفانیه تساط ایلدکارندن بشقه جانب حکومتدن  
کوردکاری رخاوتن ناشی شاروب قصبه کاظمیه به قدر اطاله دست تعدی و نجف  
و کربلای تضییقه تصدی ایلدی . بوصورته امانت طرق و مسالک بالکلیه منسلب  
اولدی و کر بلا مخصوص قالدی . حالبکه بوسنه ایراندن قرق بیک قدر زوارکلوب ایران  
شاهنک حری دخی برلکده بولنگاه ببغداده توارد ایدن فریاد نامه لر سعید  
پاشای تلاشه دوشوردی و همان داود افندی بی تلطیف ایله باشبوغ نصب ایدرک خلال  
ذی القعده ده بغداد دن چیقاردی . داود افندی در حال او لظرفه واردی زوار  
ایران ایله شاهک حرمنی محاصره دن قورتاره دی و سالمانه بغداده کوندردی .

ججاز و مصرک احواله کانجه امیر مکه مکرمه شریف غالب افندی حضرتlerی مقدمه  
وهابیلر ایله خیلی محاربهر ایلمش ایسه ده وهابیلر غلبه و حریفی استیلا ایتمکله  
او دخی معاشات و مدارایه مجبور اولمش و بعده محمد علی پاشا جانب ججاز قوه کافیه  
سوق ایندکده او دخی ماده و معنی معاونت ایلمش ایدی . بو کره محمد علی پاشا مکه بیه  
وارمش و اکا تأمینات ویرمش اولدیندن او دخی اره صره کرک محمد علی پاشا  
و کرک او غلی تو سون پاشا ایله ملاقات و مصاحبته و ایجادن کوره مذاکره مصلحت  
ایلدی . محمد علی پاشا ایسه عربستانده اکمال نفوذ ایچون آنی مکه دن قالدیر و بدیه  
یزینه شرفادن لین الجانب برینی نصب ایندرملک مقصده بیه مشاریه کشیدی و وهابیلر  
مخالفتی صوری اولق احتمال و ملاحظه سنی در میان و تبدیلی انها واستیزان ایدرک  
آل دینی ماذونیت او زرینه او غلی تو سون پاشا غالب افندی بی بر معناد نزدینه دعوت  
ایدوب کلدکده سزی دولتیه ایستمش جانب رومه کوندره جکنر دیمسی او زرینه  
او دخی سمعاً و طاعه کیدم فقط اوچ کون مهل ویریکز ایشلر مزی تسویه ایدم

دیش ایسهده آکا وقت یوقدر جده ایسکله سنده سفینه تشریف‌گزه منتظر در دیورک  
هان کندوسي واوج نفر اوغلاری ایله خواص خدامی جده یه واورادن جانب  
نصره ارسال ویرینه شریف سرو رک اوغلی شریف یحیی مکه مکرمہ امارته انتخاب  
قیامش وجده کمر کندن شریف غالب آدمی قالدیریلوب یرینه محمدعلی پاشا طرفندن  
بر مأمور قوئیله رق کمر ک حاصلاقی جانب میری یه آلمش و شریف غالب جمیع اموالی  
ضبط ومصادره او نهشدر . واشو یکرمی طقوز سنه می محرومک اون یدیسنده  
غالب افندی نصره وصول بولش و متعاقباً جاریه لریله حر می دخی کلش و بو ائناده  
حجاج نصر ایله محمل شریف دخی نصره واصل اولمش در . شریف غالب افندینک  
سلامیکده اقامتی تنسب بیورلاغه انى نصردن سلامیکه نقل ایتمک اوزره در کاه عالی  
پوچی باشیلرندن مصطفی بک خلال ربیع الاولده در سعادتن جانب نصره و دیکر  
بر قوچی باشی دخی امیر لاحقه منشور کوتورمک اوزره جانب حجازه کوندرلش  
و شریف غالب افندینک بوجه بالا مضبوط اولان اموالنک دفتری حضور هایونه  
عرض اولندقده کافه اموالنک کندوشه رد و اعاده سی فرمان بیورلش اولدیغندن  
مصطفی بک نصره واصل اولدقده شریف مشار اليهک اموال واشیاسی کندوشه  
تسیم اولندقدن صکره شعبانک اون طقوز نده مصطفی بک ترفیقاً و بولاقدن کمی یه  
ارکابا سلامیکه اعنام او نهشدر .

بو ائناده وهابیلرک اولوسی اولان سعودک وفاتیله یرینه اوغلی عبداللهک چکمش  
او لدیغی خبری دخی آنندشدر .

محمدعلی پاشانک شریف غالبی حجازدن تبعید ایلسی اول حوالیده نفوذی تأیید و توسع  
ایچون اولوب حالبکه شریف مشار اليه حقنده و قوع بولان معامله شدیده سنده  
طولای طوائف عربان دلکیر اوله رق طرف بطرف عصیانل ظهور ایتمک بشلاحدی .  
حتی تو سون پاشا ایله عابدین بک طائف جهته حر کت ایدرک تربه ناحیه سنده  
عربان ایله سکن کون متده اولان محاربه لرنده مظفر اوله میوب خائباً و خاسراً  
رجعته مجبور اولدفلرندن محمدعلی پاشا نصردن یدی بیک قدر عساکر جدیده ایله  
حسن پاشانک جانب حجازه عنیتني امر ایتمکله حسن پاشا خلال جدادی الاولاده  
ترتیب اولنان فرقه عسکریه ایله عنیت ایتمش و متعاقباً دلیل باشی حسین بک دخی  
سواری عسکریله برآ کذلک جانب حجازه کیتمش در .

بو ائناده نصره ورود ایدن مغاربه حجاجی ایچنده طرابلس بکلر بکیسنک اوغلی  
بولنوب معیننده ایچه عسکر دخی وار ایتمش .

رمضانک اون دردنجی جمعه ایرتسی کونی محمل شریف بر معتاد آلای ایله نصردن  
چیقارلشدر .

بوسنه محمد علی پاشانک حرمی امینه خاتم افندی دخی ججه نیت ایلمش اولدی یغندن  
ابراهیم پاشا آنی تشیع ایچون مخصوصاً صعیددن مصerre کلشیدی . بو خاتم افندی  
ابراهیم و تو سون و اسماعیل پاشالر ایله ایکی همشیره لرینک والدالری اولان بیوک  
خاتم افندیدر که قولهده ایکن اندری طوغوروب محمد علی پاشایه اوراده بش اولاد  
یتشدرمش ایدی .

بناءً علیه محمل شریفک خروجی کونی خارج باب النصره چیقدقده او غالبی ابراهیم  
و اسماعیل پاشالر ایله دامادری اولان جیزه حاکمی حرم بک و دفتردار محمد بک  
دخی تشیع ایچون برابر چیقمشلر ایدی . رمضانک اون آلتسبی کونی خاتم افندی  
سویش طریقیه حجازه عنیمت ایمیش و خزینه دار پوناپاره احمد اغا دخی معیتی  
ماموریتیله بر لکده کیتمشد .

خیلی سنه لدر حج یولاری مسدود اولدینی حالده اقدبجه حرمینک خوارجدن  
تخایص و تطهیر اولندیغنه دائر هر طرفه تبیشر نامه لر کوندرلش اولدی یغندن  
روم ایلیند و اناطولیدن بک چوق حجاج کیدوب مصerre مجتمع اولمشلر ایدی .  
بو ائناده ایسه پیدر بی بحرآ مصردن جانب حرمینه سوق عسکر اولنقده اولدی یغندن  
حجاجک رکونه کافی کمی بولندینی و سویش محافظی طرفیدن ترتیب اولان کمیله  
فوق العاده آغر اجرت ایستنلیکی جهتلره حجاجک کیمی مصerre پسمندۀ حیرت  
و کیمی سویش ایسکله سنده دو چار مضایقه و تخبرت اولوب نه یا به قتلری شاشر مشلر  
ایدی . زیرا کیرو دونمک کندولر بجه بک مشکل و سنه آتیه به قدر اورالرده  
بکلمک ایچون المرنده کی پاره لر کاف دکل ایدی . بو کره مشار ایها بیوک خاتم  
افندی سویشه کلید کده زمرة حجاج اکابت شکوی ایله فریاد ایتدکار ندن خاتم  
افندی در حال مقدار کاف سفینه تدارک ایتدیره رک اندرک جانب حجازه اعنی امرلرینه  
همت ایمکله یین الحجاج بیوک شان قازانمش و بک چوق دعا یه مظہر اولمشد .

محمد علی پاشا و هایله غلبه ایدرک اقطار حجازیه استخلاص و بیشه قطعه سنده کی  
اشقیانی تدمیر ایتدکدن صکره جانب ینه سوق ایلدیکی فرقه عسکریه شهرانی ضبط  
و زهران امیری بخر اش غلبه و ای جرح و اعدام ایتمشلر در . قنده یه کوندرمش  
اولدینی قوه عسکریه دخی امیر عسیر اولان طامی ایله محاربه ایدرک قنده قلعه سنه  
ضبط ایمیشیدی . مؤخرآ طامی قاعده محاصره ایله عساکر مصerre یه خیل خسار  
ویرمش ایسه ده نهایت اخذ و کرفت ایدلش و بخر اشک سر مقطعی ایله برابر مصerre  
کوندرلش در .

## (وقایع سنہ ۱۲۳۰)

اشبو او توز سنہ سی جمادی الاول سنده طامی مصرہ کلوب اور ادن دخی استانبولہ کوندر لیکله و صولنده آلی کوشکی او کندہ امثالی وجھلہ بوئی اور ملشدہ ۔

محمد علی پاشا بوقوعاتی بیان ایله برابر موقع لازمہ ده مقدار کفایہ عسکر تعییہ و میرمیران حسن پاشایی قوہ کافیہ ایله مکہمکہ مدد بالتوقیف کندو سنک مصرہ عودت ایدہ جکنی واوغنی تو سون پاشایی دخی رابر کتورہ جکنی در سعادتہ عرض ایتمشیدی ۔ تو سون پاشا اول وقت مع جدہ حبیش ایالتی والیسی اولوب انجق تبدیل هوا ضمیمہ مصرہ کلکہ محتاج ایدی ۔ یو خسہ و هابیل طرف طرف بوزملشلر ایسہدہ مرکز حکومتی اولان در عیہ ده طوپلانمش اولدقلری جهتہ و هابی مسئله سی هنوز بتمامشیدی ۔

بناءً علیه محمد علی پاشانک خدمات مبرورہ سنی تحسین و تاطیف یولالو کندو سنہ خطاباً اصدار بیوریلان فرمان عالیدہ در عیہ ایشنک اتمامی دخی توصیہ ایدلشیدی ۔ بوفرمان عالی مصر قپو کتیخداسی نحیب افندی ایله کوندر لدی و بر لکدہ محمد علی پاشا ایله تو سون پاشاییہ سراسرہ قاپلو توب سمور و برر مرصع سیف و برر بمحور چلنک و سفر مجاز ده مستخدم اولان رؤسایہ ویرماک او زرہ بر چوق سمور کورکار ارسال بیور لدی ۔

محمد علی پاشا معینتہ کی جسمور عسکر لہ هر طرف ده مظفر او لیش ایسہدہ بونلر هپ باشی بوزوق و ضبط و ربط لری مشکل اولنگا لہ مصر ده اوروبا اصولی او زرہ معلم و منظم عسکر ترتیبی امننده ایدی ۔ بناءً علیه بوکره جانب مجاز دن عودت ایله خلال رجبیده مصرہ و رودنده عسکری عسا کر نظامیہ کبی صاف صاف ایدرک آتش تعییی ایتدر مک تشیث اندہ بولنمش ایسہدہ عسکری طائفہ سی بیننده قیل و قال تکون ایدرک بعضیلری سر کرده لرینہ شکایت و سر کرده لردن بعضیلری دخی آنلرہ موافقت ایدوب حتی محمد علی پاشایی اعدام ایلمک او زرہ بیننلر نده اتفاق و شعبانک یکرمی سکنر نجی جمعہ کیجه سی عابدین بلک و صاری چله عبداللہ اغا و ارزنجانی حسن اغا ایله بالاجتماع فرداسی باغتہ محمد علی پاشایی او زبکی ده کی قوانغندہ باصوب ایشی بتور مک او زرہ قرار ویرمشلر ۔ انجق عابدین بلک تبدیل جامہ ایدرک خفیا پاشانک یانہ واروب اخبار کیفیت ایتد کدن صکرہ ینہ رفقا سنک یانہ کیتمش انک او زرینہ محمد علی پاشا طاهر پاشا عسکری ایستیوب و بنوب قلعہ یہ چیقمش ایدی ۔ صباحیں انک قلعہ یہ چیقدینی و عسکر ک بر طافی انکله بر لکدہ بولن دینی تحقق ایتد کده عسا کر عاصیہ نیا په جقلرینی شاشیرو بہان پاشانک قو ناغی یغمہ ایمک ایستمشلر ایسہدہ محافظہ ده بولان عسکر طرف دن تفہنک ایله مقابله او لہرق باغیلر ک بعضیلری اعدام او لغملاه زیادہ حد تلنہ رک

هان قلعه جهته یوریمشلر ورمیله ده طوبلانمشلر . بو سره ده نه طوره یورسکنر هایدی کیدیکنر چارشولری یغما ایدیکنر دیو بر سس چیقمش اندر دخی هان طاق طام طاغیله رق دکانلری و خانلری یغما یه قولمشلر وايمدک رذالت براقامشلر . فقط خوان خلیلی یغما یه تصدی ایتدکلرنده او را ده بونسان ترك وارناودلر سلاحده طاورانه رق اندری کیرو پوسکور تمنه لر . سائر ناس دخی سلاحانوب محله لرینی محافظه یه قیام ایتشلر . اشبو جمعه کونی بش ساعت قدر ممتد او لان یغما کر لکدن اهالی بک چوق خساره او غرامشدر . فردامی محمد علی پاشا سید محمد محروقی قلعه یه جلب ایله اهالینک زیاتی بالغا مبالغه ویره جکم دیه رک منهو باتک تحقیق مقداری ایچون بر قومسیون تشكیلی امر ایتمکله محروقی قلعه دن اینوب کیفیتی ناسه اخبار واعلان ایله امن واطمینان ویرمشدر . بونک او زرینه عابدین بک و دیوس او غلی و حجو بک و محوبک کبی سر کرده لر قلعه یه چیقوب محمد علی پاشایه اعتذار و بوقوه ده کندو عسکر لرینک دخی اشتراکی و طوائف عسکر یه نک خبیث طینتلرینی اقرار ایلمشلر . پاشا منهو باتک عساکر یدندن استردادنی آنلرها امر و تنبیه ایدوب آنلر دخی سمعاً وطاعة دیه رک عودت ایتشلر و مکن اولدینی قدر منهو باقی جمع ایله قلعه یه ارسال ایمکده و آنلر یه بنوب او کلرنده دلاللر ندا ایدرک مصر ایچنده کزوب ناسه تأمینات ویرمکده بولنمشلر در .

رمضان شریفک بر نجی کونی اهالی بویله برد هشت و خشیت ایچنده بولنمش اخشاری محمد محروقی وجوه مصردن دیکر بعض ذوات ایله برابر قلعه یه چیقوب برا یکی محله نک دفتر منهو باتی محمد علی پاشایه تقدیم ایتشلر که مجموعی او چیک بشیوز یکر می بش کیسه یه بالغ ایدی پاشا بوم بالگلک ثلثانی برو جه پشین نفدا ویرمش اندر دخی شهره اینوب احبابه توزیع ایتشلر . بوندن صکره دخی قومیسیونندن محله بمحله منهو باتک دفتر لری تقدیم او لندیقه بوجهمه ثلثانی برو جه پشین ایفا ایله ثلث تأجیل او لنه کا شدر .

اهالی مصر محمد علی پاشانک بومعامله سندن نقدر متشر او ایشلر ایسه عسکری طائفه سندن او قدر متفر او ایشلر ایدی . بناءً علیه محمد علی پاشا انتظار عمومیه ده عساکر نظامیه ایجادی ایچون بیوک حق و صلاحیت قازانمشدر . واهالی ایله عسکر اره سنده حادث او لان عداوتند مستفید او ایشلر . برو قند بیوک محمد علی پاشانک او غلی و مصر دفترداری او لان ابراهیم بک تحریر املاک و مساحه اراضی و اکا کوره توزیع تکالیف میریه ایله مشغول او لو ببوندن ایسه اهالی دلکیر و متفر ایدی شوحالده عسکر ایله اتفاق ایتسیدیلر محمد علی پاشایه کوره سمت سلامت بولنهماز ایدی .

بروجه مسروح محمد على پاشا اهالی بی جلب و تأثیف ایلمش او لدینی کبی اول و قعدهه  
عصاوه قارشمیان عسکری طوائفه دخنی بک چوق احسان ایمش و یالکز عابدین بک  
طاقهه بیک کیسه عطیه ویرمشدر .

رمضانک در دنیجی پچشنه کونی کتخدا بک اسواق مصری طولا شوب دکانلری  
کشاد ایدرمشد . واول کون قو کتخداسی نحیب افندی بولاقه واصل اولوب  
آلای ایله قلعهه چیقارلیش و طوپلر آتیه رق شملک ایدمش در . بعده حجازه کیتمک  
او زره مهیا اولان دلیل عسکری یوله چیقارلشدر . ینه اول کون حجو بک  
عسکریله مصره کیروب کیجه کندوسنه خلعت و دلیل قالبانی الباس او لنه رق دلیل  
طائفعه سنه باشبوغ نصب او لتفاهه کندوسی کبی معیتی عسکری دخنی حایطه قیلغندن  
چیقوب دلیل قیافته کیرمشدر .

دلیل طائفعه سی باشلرینه او زون و سیاه قالباق کیر بر صنف سواری عسکری ایدی .  
بونلر برا وجاق او لوب عمر بن الخطاب رضی عنہ الوہاب حضرتlerینک طریقتہ  
منسو بیت ادعاسنده ایدیلر . ایچلرنده فنا آدملر وار ایسده کوزل آدملر دخنی  
وار ایدی .

طریقلرینه مخصوص آداب وارکان دیرلر بر طاق عادتلری وار ایدی که بونلر رعایت  
ایدرلر دی . بوجهه که بر نوع انضباط التنده بولنورلدی .

بروجه بالا مصرده کی باشی بوزوقلرک بر طاقی بوصنه ادخال او لنه رق افکار جه  
بر نوع انقسام پیدا او لوب بودخنی محمد على پاشانک مرامنه موافق ایدی .

او اسط رمضانده محمد على پاشا عسکرک شهر ایچنده مسلح کزمیری یساغ و ضابطه  
مامورلرندن بشقه کمسنه نک سلاح طاشیا مسني صیقی تنبیه ایلمشد .

پیرامه قدر محمد على پاشا قلعه دن اینیوب شوالک او چنجی کونی اطرافنده بر طاق  
دلیل عسکریله دیکر بر مقدار ترک سواریسی بولندینی و عابدین بک دخنی برابر  
اولدینی حالده قلعه دن اینیوب او لوقت تبدیل هوا ضمتده مصرده بولنان سابقا شام  
والیسی یوسف پاشا قوناغنہ کیدرک آنکله معایده ایتدکن صکره چیزه یه کچوب  
کیجه دامادی محروم بک قوناغنده یامش و فرداسی شبرده یه کیدوب بر کیجه ده  
اور اراده قالدقدن صکره ینه قلعه یه چیقمش در .

شوالک یکمی او چنده بر قوچی باشی ایله محمد على پاشانک ابقا فرمانی کلکله طوپلر  
آتیه رق شملک ایدمشدر .

ذی القعده نک او ن آتیسنده محمد على پاشا او غلی اسمعیل پاشا و عابدین بک و سائر  
ارکان ایالت ایله بر لکدھ اسکندریه یه عنیت ایدوب قو کتخداسی نحیب افندی

دختی برابر عنیمت ایلمنش ایسهده اوائل ذی الحجه‌ده توسون پاشا مصعره کلکله نحیب افندی مصعره واروب انکله ملاقات ایدرک تشریفات سنه‌یی تسامیم ایلمنش و توسون پاشا ایله بر لکده اسکندریه کلش و طوسون پاشا پدریله کورشد کدن سکره مصعره عودت ایتمش در . نحیب افندی نک عودت‌ده درسعادت‌ده لازم کانلره ویرملک اوزره محمد علی پاشا طرفدن پک چوق هدایا ترتیب اولمنشد . و نحیب افندی ذی الحجه‌ده درسعادت‌ده واصل اولمنشد .

### \* وقایع خارجیه \*

بالاده اشعار اوئلدنی اوزره ویانده برقونغره تشکیل اولنوب بتون عالم انک تیجه مذاکراتنه منظر ایدی . و یانه قونغره‌سی مسبوق بالمثل اویلان بربیوک مجلس دوایدرکه اوروپانک حقوق دولیه‌سی تعديل وتسویه ایله امور ملکیه و سیاسیه‌سنک تالیف و توحیدینه بادی اولمنشد . نتایج مذاکراتی نیجه ییلار اوروپا دولتلر نجھ اصول و دستور العمل اولوب برینک اخراجی و قوع بولسه دیکر دولتلر بالاتفاق انى بواسوله ارجاع ایده‌گلشندر . دول اوروپا فیما بعد غصب وغارانه قیام ایدن دولتلک علیه‌نمه بالاتفاق اقتحام ایمکه بومجالسده قرار ویرمشلد .

نایلیون پونایارته‌نک غصب ایدوبده مغلوبیت‌ده دول متفقهه یدنده قالان مملکت‌لر دختی بومجلسه مستحقارینه تقسیم ایله اوروپا خریطه‌سی یکیدن چیزمنشد . آلمانيا حکومات متحده‌سنک نظامات اساسیه‌سی او مجلس‌سده یا ایلمنش وزنجی کوله بیع و شر اسنک الغانه دختی انده قرار ویرلش در .

قوونغره‌ده مرخص اول اولمق اوزره آوستریا طرفدن پرس مترنیک و انکلترا طرفدن لورد قاستلراو وروسیه طرفدن قوت‌نسلرود و بروسیا طرفدن بارون دده‌هومبولد و فرانسه طرفدن پرس طالیان تعین اولمنشیدی . بولنرک معیتلر نده دیکر مرخص‌لر و مأمورلر وار ایدی . تالیان و مترنیک و نسلرود اول عصرک اک ماهر و مشهور دیپلوماتلری ایدی . دول سائزه طرفدن دختی اک معیتب آدم‌لر تعین واعزام اولمنشیدی .

ابتدا قونغره‌ده یائکز محاربه زائده مدحتی اولان دولتلرک مرخص‌لری بولمق اوزره قرار ویرلش ایسهده سکره دولتعیله‌دن ماعدا باجمله دول اوروپا قونغره‌یه مرخص‌لر کوندرمشدر . زیرا مذاکرات واقعه‌ده هر برینک برکونه علاقه و مناسبی وار ایدی . بناءً علیه دولتعیله‌نک دختی قونغره‌یه مرخص کوندرمک صلاحیتی درکار ایدی . لکن بالاده اشعار اوئلدنی اوزره اولوقت دولتعیله‌نک پک چوق مشکلات داخلیه‌سی اولدیغندن امور خارجیه‌یه کرکی کی احاله، انتظار ایده‌میورایدی .

بونکله برابر وقوعه سلیمیه ده تلف او لان ذواتك يرلری بوش قالوب هنوز صحیحاً  
رجال دولت دینله جك ذاتلر یتشماشیدی .

قو نفره یه مأمور او لان درن بشقه بومجاس خطیرك مذا کرات مهمه سنه یقیندن کسب  
وقوف ایتمک او زره اورو پا سیاسیونندن پك چوق ذاتلر و یانه یه کیتکدن بشقه  
محرد قو نفره دی تماشا ایلمک واکنک ایچون دخی ذکور و اناند ایشی کو جی یوق  
پك چوق کیمسه لر یانه یه عنیمت ایتشیدی .

( ۱۸۱۴ ) سنه میلادیه سی تموز افرنجیسنک او اخر نده قو نفره کشاد او لمنق مقرر  
ایکن روسیه ایمپراطوری و پروسیا قرالی کندو مملکتلر نده دور وسیاحته چیقمش  
اولد قار ندن ایلوه قدر تأخر ایتشدر .

ایلو افرنجینک یکرمی ایکیسنده مشار اليهمما و یانه یه کلوب او ستریا ایمپراطوری طرفندن  
پك زیاده احترام ایله قبول او لمشلر . متعاقباً دانیارقه و باو یاره و ور تبرغ قرالری  
و پروسیا و باو یاره قرالیچه لری و بر چوق دوقه و پرسنلر والحاصل او روپانک الک معابر  
وممتاز او لان ذواتي هپ و یانه ده طوپلانش و ویانه شهری برد و کون اویشه دو نش ایدی .  
او ستریا ایمپراطورینک سر اینده سکز حکمدار و نجحه حکمدار زاده لر مسافر او لهرق  
کندو مملکتلر نده بولندقلری کبی کمال حشمت و دارات ایله اقامت او زره بولنلری  
او ستریاد و آته مو جب میاهات بر کیفیت ایسه ده یومیه مصارف کلیه یه دو چار او لمقدہ ایدی .  
دول ار بعه فیخیمه باش مر خصلری یعنی پنس مترنیک ولو رد قاستلاق و قونت نسلرود  
و بارون ده هوم بولد قو نفره نک مذا کراته وضع اساس ایتمک او زره ( ۱۸۱۴ ) سنه  
میلادیه سی شهر ایلو افرنجیسنک اون التیسنده مذا کراته مباشرت ایله قو نفره ده  
مذا کره او لنه حق مسائلی ایکی قسمه تقسیم ایشلر و قسم اول دولتلر میانه لرنده کی  
علاقه و مناسبتلر ایله اورو پانک امور مهمه سی و پوناپاره نک مخصوص باقی او لو بحالا  
دول متفقه نک اداره موقعه سی تحتنده بولنان و فرانسلو طرفندن رسماً کف ید  
او لنه حق او لان مملکتلر ک تقسیم و تحدیدی و قسم ثانی آلمانیا حکومات متوجه دستنک  
تنظیمی او لو ب بوایکی قسمک بر جمعیته حواله سنه قرار ویر مشلر ایدی . جمعیت  
اولی روسیه و انگلتره و پروسیا و او ستریا و فرانسه و اسپانیا مر خصلرندن  
مر کب او لهرق بالجهه اورو پایه دائر او لان اموری رؤیت ایده جک ایسه ده مذکور  
ممکلک تقسیمه دائر او لان مذا کرمه ابتدا دول ار بعه مر خصلری میانه لرنده  
بلمذا کره اتفاق آرا ایله بر قراره ربط او لندقدن سکره فرانسه و اسپانیا مر خصلریه  
اشعار او لنو بدہ بعده انلر ایله مذا کره یه کیریشامی قرار لاشدیرلش ایدی .  
جمعیت ثانیه دخی آو ستریا و پروسیا و باو یاره و هائزوره و ور تبرغ دولتلری مر خصلرندن  
مر کب او لهرق آلمانیا حکوماتی تنظیم ایده جک ایدی .

ایولک ایکیسنده بومالدہ برمضبطه قلمه النهرق آوستريا وروسیه و پروسیا من خصلری طرفدن امضا او نمش ایسهده انگلتره باش من خصی قاستلاق بونده تردد ایدرک فرداسی ویردیکی بیاننامه ده مالک سالفه الذکر ک امر تقسیمی ابتدا دول اربعه من خصلری بینته مذاکره او ننق اصولی التزام او نوبده فرانسه و اسپانیا دولتلينه دشمن نظریه باقلمق جائز اوله میه جنفی اعلان ایتشدر . فرداسی فرانسه باش من خصی تالیران ویانه بیه بالوصول قرار مذکورک رد و جرجی حقته ایراد ایدیکی ادلہ بی قاستلاق دخی اعتراض ایلمشد .

بونک او زرینه جریان ایدن مباحثت کثیره نک نتیجه سندہ قونفره نک بیک سکنریوز اون درت سنہ میلادیه سی مایسنک او تو زنده پاییلان پارس مصالحه نامه سنه وضع امضا ایش اولان دولتler من خصلرندن مرکب اولیسنه قرار ویرلشندر که سالفه الذکر دول اربعه فخیمه ایله فرانسه و اسپانیا و بورتکیز واسوج دولتدری من خصلرندن عبارتدر . بناءً علی ذلك قونفره بیه دول ثمانیه دینلمشد . اسپانیا واسوج دولتلينک سفیرلری من خص اولوب دیکر دولتدرک متعدد من خصلری اولق حسیله اشبو قونفره اعضا می یکری نفردن عبارت ایدی . فقط قونفره نک معینه متعدد مجلسلر و قومیونلر عقدی دخی تحت قراره المشیدی . و قونفره آوستريا دولتک پاختته منعقد اولق حسیله ریاسته آوستريا خارجیه ناظری ورئیس الوکلاسی اولان پرنس متنیک تعین او نشیدی .

تشرین اولک سکن نده اشبو دول ثمانیه مجلسنده قلمه آنان اعلاننامه ده پارس مصالحه نامه سنک اجرای احکامنے مجلس عمومیده قرار ویرلک او زرہ محابه اخیره ده مدخلی اولان کافه دول طرفدن مأمورلر کوندریله جکی مذکور مصالحه نامه ده مسطور ایسهده جمهه دولتler من خصلری جامع بر مجلسه همان مذاکره مصلحت او ننق مناسب اوله میه جنی صکره دن تبین ایمکله مذاکره او نه جق خصوصلرک حقوق مللہ و مذکور مصالحه نامه شروطه و عصرک متظر اولدینی حال و مسلکه موافق اولدینی تعین ایدنخیه دک جمهه من خصلرک مجلسه اجتماعی خصوصنک تأخیر او نه جنی مندرج ایدی .

بوعلاننامه نک سکن من خص طرفدن امضا او نمی لازم کلور دیسده دول اور ویانک هنوز تقدم و تآخر جه تشریفاتی معین اولیوب تعینه قیام او نسے بک چوق مباحثه و منازعه بی موجب اوله جنی جهتله هیچ بر من خص طرفدن امضا او نمسنر اعلان او نشدر . آلمانیا حکومات متوجه سنک ترتیب و تنظیمی ایچون تشکیل اولان مجلس اعضا سندن هانوره و ورتبرغ من خصلری بینته دخی تقدم

وتأخر دعواسي پك چوق مجادله و منازعه‌ي موجب او لمشدرو . مؤخرآ قونفره‌ده دولتلرک اساميسى حروف شها او زره ترتیب او لنه‌رق اکاکوره صره‌سیله وضع امضا او لنه‌ق اصوله قرار ویرلمشدرو .

رسم تقدم بر دولتك تفوقه علامت او لمعاهه بر دولت نزدنه بولنان ايچيراك يكديكره تقدمي دعواسي پك چوق دفعه منازعات و مناقشات شدیده موجب او له کلشدر . و مقدمما اکثر دول ييتنده تشریفات دولیه معاهدملر ايله تعین او لنهش وبعض دولتلر طرفدن بالتراسی تشریف‌اتجه بزر درجه تعین ياخود بريشك طرفدن رعایت مخصوصه اولمق او زره دیکر بر دولته برتبه تحصیص قیلنمش اولدینی جهته‌ه تشریفات دولیه برا راده‌یه قدر معین و معلوم ايکن فرانسه اختلالی انسان‌سنده دول او روپادن بعضیلری ترفع و بعضیلری تنزیل و بعضیلری کلیاً احنا ايدلش ويکیدن حکمدارلر پیدا او لنهش و تشریفات دولیه چغرندن چیقمش اولدینی جهته‌ه اعلان‌نامه مذکورک امضاي قابل او له مامشدرو .

بناءً على ذلك ويانه قونفره‌سنده تشریفات دولیه‌نک تعینته لزوم کورلکله مؤخرآ تالیرانک اخطاری او زرینه بونک ايچون دول ثمانیه طرفدن تعین او لنان مأمور‌لردن مرکب برقومسیون تشکیل او لنه‌شدر .

چوک دولتلر مرخص‌لری شورای عمومیه داخل اولمق اميدنده ايکن مترنیک ترتیبی او زره تشرین ثانی افرنجینک او تو زنده دول ثمانیه مرخص‌لری ييتنده عقد او لنان قونفره‌ده ويریلان قرار موجنجه وارشاویا و ساقسو نیا مسئله‌لرینک بیوک دولتلر مرخص‌لری میانه‌لرند مذاکره او لنه‌جني و آلمانیا و اسویچره وایتالیا مصالحی ايچون بشقه‌جه محلسلر تشکیل قیلنجه‌جني اعلان قیلنمشیدی .

قونفره‌ده ابتدا فرانسه اختلال‌لردن مقدم او روپانک بیک یدی يوز طقسان ايک سنه‌سنده بولنديني شکل و هيئه ارجاعی تذکر او لنهش ايسه‌ده يکرمی درت سنه طرفنده ظهوره کلان انقلاباتک کاملا حال سابقه ارجاعی قابل او له میه‌جني تعین ایتمشدرو .

زیرا فرانسه اختلالی انسان‌سنده ظهوره کلان محاباتدن دول او روپا عظیم خساراته او غرامش اولدقلرندن پوناپارته‌نک مغلوب ييتنده فرانسه‌ه دن تضمین ضرر ادعاهه حقلری وارایدی . لكن فرانسلر اسکی قرالق اصوله عودت ایلمش اولدقلری جهته‌ه تبرئه‌ه ذمت ایتش و مسؤولیتی پوناپارته‌یه يوکلتمش اولوب پوناپارته ايسه‌ه البا اطه‌سنده موقف بولنديني جهته‌ه النده مدار تضمین او له حق برشی بولنديغه مبني

بروجه بالا پوناپارته زماننده مغصوب اولان یرلرک توز یعیله تضمین ضرر او لمنقدن  
غیری بر چاره یوق ایدی .

حالبوکه محاربات ساله اثناسنده دول اور و پادن بعضیلری مجددا الارینه بر خیلی اراضی  
چکوروب بعضیلری ایسه روت و قوت نصفی ضایع ایدرک صرف زیانه او غرامشیدی .  
مثلا انگلتره لو پک چوق خساراته او غرایوب دیون کایه به دو چار اولمش ایسه ده  
قوه بحریه سی سایه سنده جز ائر یونانیه و مالطه اطه سیله افریقا و هند و امریقاده نجه  
جز ائر و سواحله مالک اوله رق بر چوق یرلرده اسکان تبعه ایله وجوده کتوردیکی  
معموره لردن منافع کلیه استحصال ایده کدیکنه انظر آ تلاف مافات ایلمش دیمک اولور  
ایدی . لکن بو نلری خساراته مقابله طوطوب رد ایلمک احتمالی یوق ایدی و بحر را  
دول سائزه یه فائق اولدینقدن بالمدافعه محافظه یه دخی مقیدر ایدی . فرض ایده ملمک  
رد ایده جک اولسون کیمه رد ایده جک . جز ائر سبعه نک اصل صاحبی اولان و ندیک  
جمهوری دولتی محو اولمشیدی جز ائر سبعه یی تملک ایچون یکیدن بروندیک جمهوری  
ایجاد ایلمک دخی بحسب الحال ممکن دکل ایدی . ایکنچی صاحبی اولان دولتعلیه نک  
قو نفره ده مرخصی یوق ایدی که دعوای تسلمه کسب صلاحیت ایلسون . بو نکله  
برابر جز ائر سبعه دولتعلیه حایه سنده پک آزمدت قالوب هنوز عموم دول اور و پا  
طر فدن رسما تصدیق او نمین دو لتعلیه یدندن چیقمشیدی . مالطه اطه سنی رداشتمک  
اوزره ملتفی قولیر او جاغنگ احیایی دخی قابل اوله مازدی .

پروسیالو ایسه محاربات مذکوره اثناسنده دول اور و پایه معاونت عظیمه سی اولدینی  
حالده بواغورده قوت و قوت نک همان نصفی ضایع ایتمشیدی . زیرا بیک سکز یوز  
 بش سنه میلادیه سنده پروسیانک مقدار نفوسي طقوز ملیون سکز یوز سکسان درت  
 بیک آلتیوز ایکن تیلیسیت مصالحه سنده بش ملیون ایکیوز بش بیک آلتیوز نفوسي  
 تنزل ایتمشیدی . حالبوکه او ایکی وسعت و مکننه ارجاعی رو سیه لو طرفدن تعهد  
 اولنوب انگلتره و آوستريا دولتلری دخی بوکا قرار ویرمشلر ایدی .

الحاصل اور و پانک فرانسه اختلالندن مقدم اولان هیئتنه ارجاعی قابل دکل ایدی .  
قو نفره دن مقصد اصلی ایسه اختلال سابقک تکرینه بر سد چکمک اوزره لازم کلان  
 اسبابک استحصالندن عبارت ایدی . بناءً علی ذلك تقسیم بلاد و اراضی خصوصی  
 ایجاد حال و مصلحته کوره بر طریق اعتدال بولنق لازم ایدی . بوکا دخی دول اربعه  
 فخیمه بیننده سرعت و سهووات ایله بصورت ویرملک ممکن ایدی . لکن صکره دن  
 بروجه بالاتالیرانک دخی مذاکرات او لیه یدخولی مباحثاتک امتدادی موجب اولمشدر .  
 چونکه انگلتره دولتی بروجه بالا ضرر لرینه مقابل الله بر خیلی یرلر چکورمش

اولدینی جهته قو نفره دن بر طبی او میوب املی مجرد آسایش اور و پانک استقرار  
و استمرارینی موجب اوله حق و جهله افکار عمومیه موافق بر نظام ویر مکدن عبارت  
ایدی . شوقدر که فرانسه طرفندن شبهه سی او لغله کندو سنجه استحصال امنیت ایمک  
اوزره فلمک دولتك احیاسی و اسویخر جمهورینک استقلال و حریتی و ایتالیانک  
دائره امنیته بولندی ایستردی . و بردہ روسیه نک ایلروده اور و پایه تجاوز  
ایمی ماحظ اولدینگدن اکا مانع و حائل و روسيه و پروسیا و آوستريا ازه سنده  
بر موازن حاصل اولمک اوزره لهستانک هیئت اسلیه سنه ارجاعیه بر حکمدار مستقامه  
تفویضی آرزو ایلدی . و انکلتاره لو علی الدوام پوناپارته یه مقاومنه بیلار جه  
اوغر اشهرق انک شرندن اور و پانک استخلاصه سبب اولدینه و دکزلرده حکمدار  
مطاق مثابه سنده بولندیغنه مبنی قو نفره ده سائزندن زیاده سوز سویامکه کندو سنده  
صلاحیت کورردی .

لکن اک صکره ناپلیونه قارشو چیقه رق و عظیم خساراهه اوغر ادقن صکره مظفر  
اوله رق دول سائزندک اوکنه دوشوب در تیوز ساعتک مسافه هی قطع ایله پارسه قادر  
کلش اولان روسيه لو دخی اول مرتبه سوز سویامکه کندو سنجه حقی صایار والی  
بوش عودته راضی اوله میوب کوردیکی خساراهه بدل اوله حق منفعت ارار ایدی .  
آرزویی دخی کاملاً لهستانی ضبط ایمکن عبارت ایدی . بوجهته لهستانک پاختی  
اولوب الحالة هذه ید بطنده بولنان وارشاویا دوقه لغی بنسیوب ( ۱۸۱۴ ) سنه  
میلادی سی توزنده لهستانک اعمار و احیاسی ضمئنده بالجمله له مالکی قانون واحد  
و حکومت واحده یه ربط ایمک او زره لهلولر کا اخلاق و مراجیرینه موافق نظمات  
جدیده لایحه لرینک تنظیمی ایچون وارشاویا مدیر لرینه تعیمات کوندر مشیدی .  
و کاملاً وارشاویا دوقه لغی ضبط ایمک او زره یه روسيه عساکری یدنده بولنان  
ساقسونیا مالکنی کاملاً پروسیه ویره جکنی وعد ایدوب پروسیالو دخی بوکا راضی  
اوله رق بینلرنده کیزلو مقاوله ایتشلر ایدی .

آوستريا دولی دخی پک چوق زیان کورمش اولدینگدن تلافی مافات ایمک ایستردی  
بود دخی ایتالیا طرفندن حاصل اوله بیله جلک ایسه ده روسيه لو کاملاً لهستانی ضبط  
ایلدیکی تقدیرده آوستria نک بوکرینه کیرمش اوله جنی و بوندن آئیده کندو سنجه  
محاطرات عظیمه تحدث ایده بیله جکی ملاحظه سیله بوکا موافقت ایده میوب لهستانک  
مقدمکی مقاسمه سنده حصه سنه اصابت ایتش اولان یرلری التد چیقار ماق  
ایستردی . و ساقسونیا مالکتی ایکی ملیون سکسان بش بیک طقوز یوز اون بر  
نفو سدن عبارت ایسه ده آلمانیانک اور ته سنده پک مهم بر موقع اولوب پروسیا بونی

کاملاً ضبط ایلدیکی تقدیرده آلمانیا جه زیاده نفوذ قازانمش و آوستريا مالکندن او لان  
چه ولايتک پولرینه قدر طیانمش او له جنی جهتهه آوستريا لو بوكا دخی موافقت  
ایده منزدی . فقط اهون شرینی اختیار قیلندن او له رق انکلتراه لونک آرزو سنه  
اتباع ایله لهستانک استقلاله راضی او لمشیدی و بو صردهه بعض شرائط ایله  
پروسیا لونک دخی تماماً ساقسو نیایی ضبط ایلسنه موافقت کوسترمشیدی .

مبحوث عنه او لان زیان و خسار هپ فرانسه طرفدن کلش اولدینی جهتهه و قو نفر دده  
اساس مذاکره فرانسه اختلالندن طولای او روپا نک دو چار اولدینی تجاوزاتک  
تکرر ایتمسی ایچون اسباب لازمه نک استحصالندن عبارت اولغله دول متفقه هنوز  
فرانسه لو یه کرکی کی ایصنه میوب ابتدا قو نفره ده فرانسه مر خصلرینه بیکانه نظریاه  
با قیور لردی . فرانسلر ایسه ذاتا منافع مادیه دن زیاده شان و شهرت و میها ته  
مائیل بر قوم اولدقلری حالده پوناپاره زماننده فوق العاده حائز نفوذ و غلبه اولوب  
انک مغلوب یتده فرانسه لو اسکی قرالق حالت رجوع ایله دفعه پک یو کسکدن دوشمش  
بر حکومت اولدینی جهتهه ماسبق تذکار ایله متأثر او لاما قابل دکل ایدی . و حدود  
قديمه سنه رجوعی پارس مصالحه سی اقتضاسندن اولدینی جهتهه کندو سنجه زیاده  
یز قازانمیق مطالعه سی او میوب قو نفره ده فرانسه مر خصلرینک ایشی پوناپاره  
زماننده مغضوب او لان بر لرک معامله فراغ و کف یدینی اجرادن عبارت ایسه ده  
کرک او روپا نک امور مهمه سند و کرک بو بر لرک صورت تقسیمنده ویریله جل  
قرار لری کندو پولتیقه سنه توفیق ایندر مک و کاف الساق بربیوک دولت اولدینی  
کوسترمک ایستر دی .

وروسيه نک کاملاً لهستانی ضبط ایله او روپا نی تهدید ایده بیله جل حاله کیسنه  
و پروسیانک تماماً ساقسو نیایی ضبط ایله آلمانیاده زیاده ذی نفوذ او لمسنه مخالف  
ایدی . بو بیلر دن ناشی فرانسه دولتی لهک تماماً روسيه و ساقسو نیانک تماماً  
پروسیا به و جزائر سبعه نک انکلتراه یه ترکنه و ساردنیا قرالگنک آوستريا پرسنرندن  
بریسنه اعطاسنه موافقت او لاما مسی و برنجی فردیناند نام ناپولی قرالنک حکومته  
اعاده سی خصوصنه جهد او لئنی و مالک عنای نک بر کفالت عامه ایله محی و محفوظ  
قالمی خصوصی مر خصلریه ویردیکی تعییناته تصریح ایتشیدی .

بناءً علیه فرانسه باش من خصی تالیران وارشاویا مسئله سنده روسيه ایپراطوری  
آلکساندر ک آرزو سنه مناف بر یوله کیتمشیدی . ساقسو نیا مسئله سنده دخی  
تالیران ضبط و تسخیر او لنان بلده نک کف یدسندی مغلوب او لان صاحبی طرفدن  
اخذ او لندججه تمک و تصرفی صحیح او لماز دیو بر قاعده در میان ساقسو نیا و ناپولی

قراللارينك مملكتلرى ضبط او لىنىش ايسىدە كىف يىد ايماتمىش او لىدىقلرى جىھتىلە بوقا عادە حكىمنىچە حقوق قىدىمە ملکىيەلرى محفوظ قالىق لازم كە جىكى يىان ايلمىشىدى .  
بۇ صورتىدە ايسە تۈويض و تضمىن ضمتىدە تو سىع ممالىك ايدە جىك او لان دولتلىك مقاصىدى مختىل او لىق لازم كاڭوردى .

دو لترک اگر ارضی متخالف و متباین اولد یغفدن قو نفره ده در میان اولنان مواد حقنده شدتلو مباحثه و معارضه لر و قوعه کلوردی و بو مثلو مسائله اعتداله تقریب يولنه برخیج ارائق لازم کلورکن تالیران کندو دولتی طرفدن کفید ایده جکی یرلرک اسکی صاحبی آرامق کبی مشکلات چیقار مقدمه اولد یغفدن قو نفره نک مذا کراتی بر مرتبه دها تشویشه دوچار اولوردی .

روسیه امپراطوری آلکساندر کندوقوتنه اغترارا تالیرانک نظریاتنه اهمیت ویرمزدی  
لکن فرانسلر حقنده معامله سی پک نازکانه و قوتکارانه اولوب پارسدہ ایکن بو وجهله  
فرانسلری منتدار ایلمش ایدوکنه بناءً واولوقت فرانسلو طرفدن وعد اولنان  
عهود غیر محدودیه نظرً ایانه قونغره سندہ فرانسلو طرفدن کندوسنه وارشاویا  
مسئله سندہ معاونت اولنه جنی امید قو یسنده ایکن عکسی ظهوره کلکیندن پک  
زیاده کوچنمیشدی .

فرانسلر ایسه اول وقت دشمن سونکولری التنه بیون آکسلر ایسه ده سرازادر او لدقنلر کی مقدمکی شان و شو کتلرینی تذکار ایله تغیر افکار و مشوار ایتمسلر ایدی . بناءً علی ذلك آلکساندر برمنا کره ضمته تالیرانی یانه جلب و فرانسه نک مقدمکی طور و مشوارینی کلایا تغیر ایلدیکندن بحث ایله کندو سنه ک تغیر او لمش ایدو کنی علاوه مقال و سرزنش مقا منه اظهار انفعال ایتش و فيما بعد فرانسلو طرفه اماله نظر مودت ایتیوب کندو طرفدارلر ینک دخی فرانسه مر خصلری سمهه اوغر اماملری تنبیه ایلمش ایدی . پروسیا لو ایسه آلکساندر ک دوست محلصی او لدیگندن هر خصوصده انک رأی و رضاسنه توفیق حرکت ایلدی . بوجهمه رو سیه و فرانسه دولتلری آرسنده او لان برودت بعد المصالحة زائل او لدقن دن صکر دخی آلکساندر ک تالیران حقنده اغیراری باقی قالمشدرا .

الحاصل تالیران تعصیب امور ایله مباحثانک امتدادیه بادی اولدینگندن بعض حکمداران کو جنوب کندو اتفاق و رضالری ایله عقد ایلدکاری پارس مصالحه سندن پشمان او لمه مرتبه سنه وارمشلر ایدی . تالیران ایسه دولتندن الدینی تعیامه تو فیق حرکت ایلمکه مجبور اولدینگدن او صره ده بیوک دولتلر من خصلرینه ویرمنش اولدینی خماره ده ( ساقسو نیا قرالی حکومتندن کفید ایلمدیکی جهته نزع او لنه میه جغفی

ادله کثیر ایله اثبات پروسیالو روسیه نک مظاہر تیله آلمانیا حکومت ایندن برخی ضبط و تملک ایندیکی تقدیر ده روسیه نک ممالک عثمانیه تخطیسنه دخی پروسیالو معاونت ایلمک ملاحظه سی قور قوله حق حالات دن اولدیغی در میان ایدرک ساقسو نیا قرالنک تصحیب او لئنی لزومی تصریح ایتمشد .

ساقسو نیا قرالیه علاقه و موالي اولان ساقس قبورغ دوقسی دخی ساقسو نیا ماده سندن طولایی پک زیاده داشکسته اوله رق او سط تشرین اولدہ انکلیز مرخص اولنه کوندرمش اولدیغی تقریر نده ساقسو نیا قرالی حقنده اجراسی متصور اولان معامله نک پک حقسر اولدیغی ساقسو نیا اهالیسنه بوندن طولایی دلکیر اوله رق پروسیالو حقنده اضمار غیظ و کین ایده جکارینی و بو دخی اوروبانک اخلاق آسایشنه بادی اوله بیله جک موادرن بولندیغی بیان ایله برابر پروسیانک آلمانیا درونه مدید حکومت ایلسنه روسیه نک معاشات ایلسی ایلروده روسیه لو ممالک عثمانیه تخطی ایتدکده پروسیان کندو سنه ظهیر و معین اتخاذ ایلمک غرضندن منبعث اولدیغی در میان ایدرک اشبو ساقسو نیا دعوا سنه فضای انکلتھ دولتک حقایقته حواله ایلسیدی .

پروسیا دولتی مقدمه برنجی دولت ایندن معدود اولدیغی حالده بروجه بالا تیلسیت مصالحه سنه باویاره راده سنه تنزل ایتشیکن تکرار برنجی دولت راده سنه چیقار ایله جفنه باویاره دولتی حسد ایدرک ساقسو نیانک پروسیا ها الحاقه او دخی بوصره ده مخالفت کوسترمشیدی .

واکرچه انکلتھ لو بروجه بالا اهستانک بردوات مستقامه اولنده بولنه رق پروسیانک لهستاندن ضایع ایده جکی یللر مقابله تمامما ساقسو نیایی ضبط ایلسنه انکلیز باش مرخصی موافقت کوسترمش ایدی ساقسو نیا قرالی پوناواره نک صوک دمنه قدر انکله متخد اوله رق نهایت اسیر اولوب قره دریشفلد نام بلده قلعه سنه محبوس بولندیغه بناءً اکا اجینمیوردی . لکن انکلیز لر دامآ اوروبانک افکار عمومیه سنه کوزنمکده اولدقاری حالده ساقسو نیا حقنده قیل وقال چوغالوب ساقسو نیا قرالی طرفدارانی پیدری انکلتھ لو طرفه مراجعت ایده کلکلرینه والی سنه دبرو ساقسو نیا قرالنی تختنده قاعد اولان برقرار اک محقرانه خلعنده طولایی طرفدارانی داشکسته اولوب بوندن دخی ایلروده آورو بانک اسایشنه طوقه حق بعض حالات ردیه تحدت ایلمک ملاحظه سنه منی انکلیز باش مرخصی ساقسو نیا حقنده اولان رأی سابقندن عدول ایتدی .

حالبکه روسیه طرفندن ساقسو نیانک اداره سنه مأمور اولان (پرس ریبن)

او خر تشرین اولده ساقسونیای تحیله و پروسیا عساکرینه تسالیم ایله ساقسونیانک پروسیایه الحق او نمیش او لدینیعی اعلان ایلمش اولدیندن آوستريا و انکاتره من خصلری اشکا و ساقسونیانک کلاً یاخود بعضاً پروسیایه الحق حقنده برقرار ویرینجه دک موقت اوله رق پروسیالو یدنده قالمق قراری اعلان استدیلر .

وساقسونیانک پروسیایه الحق او لندینیعی شایع اولوب بوجالده ایسه ساقسونیا قرالغی الغا و احنا ایدلش دیمک اوله جنمند ساقسونیا قرالی و یانه قونفره سنه تشرین ثانی افرنجینک دردی تاریخیله مورخ برقطنه پروستو نامه ارسال ایله فریاد ایدلی .  
بونک اوزرینه کرک ساقسونیا و کرک وارشاویا حقنده بین الدول مباحثات و منازعات شدیده و قوع بولشدیر . لهستانک استقلالی امر نده انکاتره لو مصر اولوب روسيه ایپراطوری ایسه لهستانک مقاسمه سندن او لسکی حاله ارجاعی ضمته لهستانه مالک او لدینیعی یولری رد و اعاده ایده جکنی اکرچه مقدمه اعلان ایلمش ایسه ده انکلتلهونک مجدداً مالکنه خدم و علاوه ایلمش او لدینیعی اراضی کثیریه رد ایده میه جکنیه لدی الاطلاع او دخی لهستان حقنده او لان نیت سابقه سندن رجوع ایلدیکنی قطعیاً بیان ایلمشیدی . و فی الواقع انکلتله لو ایام فترت واختلاله پک چوق دیونه کرتار او نمیش ایسه ده بدل مافات او له رق بروجه بالا پک چوق یولره مالک اولوب دنیانک اک مهم نفعه لرینی الله چوکورمیش و اوروبا خریطه سفی کندو پولنیه سنه موافق صوره توافق ایتمک آرزوزه سندن بولنمش او لدینیعی حالده روسيه ایپراطورینک قولارینی صالحیه رق شویله جه کیرو دونیویرمی قابل دکل ایدی .

انکلیز من خصی دخی لهستانک احیاسی قابل اوله میه جغی کوریجک ارتق اندن و از چهرک هیچ او ماز ایسه وارشاویا دو قه لغنه تقسیمه میله آوستريا و پروسیا دولتلرینه نقاط حریبیه ی حاوی یولرک اعطاسیله باقیستنک روسيه ده قالمه سنه موافق ایدوب روسيه ایپراطوری آلسکساندر دخی وارشاویادن پروسیا و آوستريا دولتلرینه کلیتو جه حصه چیقارمه راضی او لشدیر .

مع مافیه دول ثلهه بیننده تقسیم او لنه جق لهلولرک کندو آرزولرینه موافق او له رق نظام واحده تابع او لرینی انکلتله لو ارزو ایتمکده ایدی .

وارشاویا و ساقسونیا مباحثه لری آوزایوب پوناپاره زماننده یکرمی درت ساعت ظرفنده نتیجه پذیر او لان مصالحتله ایکی آیی ظرفنده برقرار ویریله مامسندن طولای پک چوق کیمسه لر متغير قالدی و هر طرفده کفتکو چوغالدی . دول متفقه نک یونجه همتلر ایله حاصل ایتدکاری مظفریت او زره فسخ مصالحه ایتمدی احتمالدن بعد ایکن اذهان ناسده صانکه دول متفقه فسخ مصالحه ایده جکلار کی برضن حاصل اولدی . واوائل کانون اولده هر طرفده تدارکات حریبیه به

تشیت اولنده . فرانسه‌ده مخاربه لفظی بیله منثور و مستکره ایکن ینه هر طرفده حرکات عسکریه کوریلوردی . انگلتره دولتی بلچیقاده کی بلوکارینی بریره طوپلامشیدی . پروسیا و باویاره عسکرلری یرندن حرکت ایلمشیدی . آوستريا دولتی دخی روسیه طرفدن محتمل الظہور اولان چبومه مقابله ضمینده موراویا ایالتی عسکر ایله طولدرمشیدی . چونکه روسیه‌لونک لهستانه کلی تدارکات عسکریه‌سی اولداینی ایشیدیلوردی . پولیقہ مراقلورندن بر چوغی قریب العهدده بر مخاربه عمومیه و قوع بوله جنی فکرینه ذاھب اولورلدی . دور اندیشان عصر ایسه ایشك دول متفقهه بیننده بر حسن صورتیه تسویه‌پذیر اوله جنی اعتقادنده ایدیلر . و اکرچه فرانسه‌لونک ساقسونیا مسئله‌سنده مکالمه‌ی تأخراته دوشورمی پارس معاهده‌سی اجرآت فعلیه‌سی تمام اولمند فسخ استدرملک نیتندن منبعث اولمی وارد اذهان اولوردی‌سده فسخ مصالحه اولنده‌ی تقدیرده اور و پاجه هرج و صرح حاللری ظہور ایده جکی در کار اولداینیه مبنی بوندن هر دولت خوف و تخاشی ایمکده اولدفلری و مخاربه‌دن هر کس بیقمش اوصلانش و مسالمه آرزولری اذهان عامده‌هه یرلشمش اولدیغندن هپ حکمدار لر مصالحه و مسالمه‌نک استمراری املنده بولندفلری حالده قریب العهدده فرانسه تختنه جلوس ایتش و هنوز تبعه‌سی کندوسندن خوشنود ایده‌مامش اولان اون سکزنجی لوینک بود قیه‌یی اذغان ایتمامی احتمالدن بعد کوریلوردی .

آوستريا دولتی وارشاویا مسئله‌سنده پروسیانی کندو طرفه جلب ایمک او زره بروجه بالا ساقسونیانک پروسیانیه اظهاره اظهار موافقت ایلیرک تشرین اول افرنجینک یکرمی ایکیسمنده پرس مترنیک طرفدن پروسیالویه بومالدہ بر تقریر ویرلشیکن اول اثناده وارشاویا دوقله‌اغنک قسم اعظمی روسیه‌یه ترک ایله بقیه‌سندک آوستريا و پروسیا دولتلرینه اعطایی خصوصیه قرار ویرلش ایدوکندن آوستريا و بروجه بالا ساقسونیا حقنده اظهار ایدیکی موافقتند نکول ایله کانون اول افرنجینک اون‌سنده پرس مترنیک طرفدن تقریر مذکوره مخالف اوله رق پروسیالویه ویریلان برقطعه تقریرده (پروسیانک اولکی و سعی و مکنته ارجاعی و دولتینک اتحاد او زره بولندری لابد اولوب انجق پروسیانک ساقسونیانی ضبط ایلمی آلمانی حکمدارانک تنظیم و تسویه امورینه مانع اوله جغندن بحثله پروسیانک دیکر جهت‌لردن توسعی مالک ایامی لزویی کوسترشیدی ) .

اسبو بیک ایکییوز اوتوز سنہ ھجیریه‌سندک غرہ محرومہ مصادف اولان (۱۸۱۴) سنہ میلادیه‌سی کانون اول افرنجینک اون بزندہ ساقسونیا خاندانی شعبه لرندن

اولان آلمانیا حکمدارانی طرفندن ساقسونیا ماده‌سی بتون آلمانیا امر استنک امنیت‌لرینی سلب ایلدیکنند بخنه ساقسونیا قرالغنك هیئت اصلیه‌سنه ارجاعی لازم کله جکنه دائر قونغره‌یه مذکره‌لر ویرلشدرا .

تالیران دخی مترنیکث ساقسونیا حقنده اولان رأی اخیرنده ثباته تقویت ویرمک اوزره کانون اول افرنجی‌نک اون طقوزنده مترنیکه ارسال ایلدیکی تقریرنده ( فرانسه‌نک ویانه قونغره‌سندن بر املی یوقدر حدود قدیمه‌سنده بوله‌رق فیما بعد توسعی ممالک فکرنده دکلدر هیجانه بادی بر روزکار عاصف اولدجقه سواحلندن آیرماز عساکری دخی فوق العاده شان و مباهاحتی حائز برحالده بولنگاهه یکی باشدن اکتساب مظفریته خواهشکر اولماز و بومتلو وقو عاته جزیئه آلت اولش ایسه‌ده خسارات عظیمه‌سنه سلب اولان اضطرابدن خلاص ایله بخت یاوره مقارن اوله‌رق و صحیح حکمدارلرینی بوله‌رق فرانسه قومی الحالة هذه بر حال سعد اشتماله اولنگه بشقه بر طلب وادعاسی قلام‌اشدر فقط کندوکی سائر اوروبا حکوم‌ترینک دخی استکمال اسایش وامنیت ایلمسی وافکار اختلالیه‌نک فیما بعد منسی اولمسی و جمیع حقوق قرایت و ملکیت مرعی طوت‌لمسی و فیما بعد اغراض نفسانیه‌نک ظهورینه سد مانعت چکل‌مسی آرزو ایدوب بوندن بشقه بر املی یوقدر و بولیه بر انتظام حصوله کل‌دجکه اسایشک استمرارندن کیمسه امین اوله‌ماز بومقصد مهم ایسه‌الحق مثلی نامسبوق اولان ویانه قونغره‌سنده وجوده کتوریله بیلور ) دیو یازدقدن بشقه له‌لونک اسکی و شجیع برقوم اولدقدی جهته قابل اولسسه اسکی استقلال‌لرینک اعاده‌سی اولی اولوردی و لهستانک مقدما وقوع بولان مقاسم‌سی مؤخرآ اوروپانک دوچار اولدینی اختلال و خرابیتک جماء اسپا‌بندن بری اولدینی تصوردن بعد دکلدر دیکله برابر ضروریات وقت وحالدن اوله‌رق دول ٿائیه بیننده تقسیمه دخی موافقت کوس‌ترمش و ساقسونیا حقنده متصور اولان معامله‌نک اجراسی جائز اوله‌میه جغی بر چوق دلیل‌لر ایله اثبات ایام‌شدر .

حالبوکه مترنیکث بروجه‌بالا ساقسونیا مسئله‌سنده اولکی موافقنند عدول ایله کانون اولک اوننده پروسیالویه کوندرمش اولدینی تقریر اوزرینه پروسیا باش مرخصی پک زیاده کوچنوب همان قونت نسل‌وده بر تقریر ارسال ایله روسیه‌نک ساقسونیا حقنده اولان تعهدینک ایفاسی طلب ایمکله برابر کانون اول افرنجینک یک‌می ایکسنده مترنیکه جواباً کوندردیکی تقریرنده ( آوست‌ریا‌لونک بو تقریری اولکی تقریرینه مباین اوله‌رق دولین بیننده استقراری آرزو اولنان اتحاده ملایم اولم‌دی‌فندن پروسیا قرالی مغرب‌الاطار اولمشدر ساقسونیا قرالی دشمن ایله بالا اتحاد صوک دمه‌دک اصرار

وعناد ایدرک نهایت لیسته بلده سند اسارتہ کر فتار اول دینه نظر آمده استک دیگر  
بر دولت طرفندن تمک او لئنی حقلودر و آوستريا و روسیه و انگلتره دولتی  
بینندہ قرار ویرایی و جهله پروسیانک هیچ او ماز ایسه بیک سکر یوز بش تاریخندہ کی  
و سعنه مثال بر رادیه کتو رلمی امید او نور ایکن الحالة هذه الحق لهده اولان  
یرلینک بر مقدارینه نائل او له بیلوب انک دخی حالا حدودی معین دکادر الحال  
بو قرار کله کسی ساقسویانک پروسیا (الحاقنے من و طدر) دیو یازمشدر .

ساقسویا مسئله سی بو وجهمه سورنجمه ده قالمش واوروپانک هر طرفندہ بوکا دائر  
قیل و قال چوغامش اول دینی جهله هر کس قولغره نک بو خصوصده ویره جی قراره  
منتظر اول دینی حالده ساقسویا فرالی کندو سنک پوناپارت ناپلیون ایله متفقانه حرکتی  
محبوبیتند ناشی ایدو کنی مثبت بر جوق دلیلر ایراد ایله تهمتدن بری الذهه اول دینه  
و حکومتک یدندن نزاعی حقسز او له جعنی دائیر ب مفصل مذکوره یازوب قولغره ده  
کوندردی . طرفدارانی جانبیلرندن دخی روسیه پروسیا عسکر لرینک غلبه  
واسیلاسی اوزرینه ساقسویا مالکی ضبط او نور ایسه پوناپاره زمانندہ کی (الحكم  
ملن غلب ) قاعده سی اعاده او نتش او له جنی اشاعه او نقدہ ایدی . و بومسئله ده روسیه  
و پروسیا متحده اول دقلری کبی آوستريا دخی فرانس ایله برلک اولوب انگلتره لودخی  
انله مساعد او لغله قوت بو نارک طرفندہ پیدا اول مشیدی . و برده اول انساده  
انگلتره لو امریقه ایچوریله عقد مصالحه ایدرک بر مرتبه دها کسب قوت ایتمش  
اول دینه قولغره ده اول کنند زیاده کند و سفی کو سترمکه باشلامشیدی .

روسیه دولتی لهستانی کاما ضبط ایتمک داعیه سندہ ایکن بوندن واژ چهارک وارشاویا  
دو قه لغنه تقسیمنه راضی او لوب الحق ساقسویانک تمام پروسیا (الحاقنے التزام ایتمکله  
کانون اول افرنجینک او تو بزرندہ آوستريا و انگلتره مر خصلرینه کوندردش اول دینی  
تقریرندہ وارشاویا دو قه لغنه بزر قسمی آوستريا و پروسیا دولتی اینه عائد اول ملق  
وقراقوی و تورن نام بلدرلری بر طرفه تابع او مقسمین سرباست قالمق اوزرہ باقیستنک  
بر ایالت متحده او له رق روسیه ایمپراطوریه بخیص او لئنی و ساقسویا حکومتی  
مقدمہ قرالری طرفندن ضبط و تصرف او له کلری و جهله پروسیا فرالی طرفندن  
ضبط و تصرف او لئنی اوزرہ پروسیا بر حکومت متحده او له رق علاوه سی ضمینندہ  
هان ساقسویا فرالن کفید ایت دیر بیلوب اک دخی رین نهرینک جانب یسارندہ  
یدی یوز بیک نفوسي حاوی مملکتلر و برلسنی تکلیف ایلدی .

آلکساندرینک پروسیا (لو) بو مرتبه استصحاب ساقسویانی ضبط ایلسنی است عجال  
ایتمی ایسه آوستريا و انگلتره و فرانس دو لسلرینه زیاده تأثیر ایتمکله دول ٹله نک

روسیه و پروسیا دولتلرینه قارشو برلشمک او زرده محرمانه مذاکره لرینه سبب اول مشدر . وا کرچه آوستريا و روسیه و پروسیا حکمدارلرینک و داد و اتحادلری برکال ایسه ده دولتلرینک منافع مخصوصه لرینی ملاحظه یه بجبور اولان مر خصلری بینته اول مرتبه داد و اتحاد یوق ایدی . و لهستان و ایتالیا جهتله ننده کوریلان تدارکات عسکریه بر نمایشدن عبارت ایسه ده جد و حقیقته دخی منجر اوله بیلوردی .

وکانون اولک او اخر نده وارشاویا و ساقسو نیا ایشلرینک تسویه سنه مخصوص بر مجلس تشکیله دول فیحیمه تثبت ایدوب روسیه ایپراطوریتک ترتیبی او زرده بومجلسک روسیه و انگلتره و پروسیا و آوستريا دولتلری مر خصلرندن مر کب اولمنه قرار ویرلش و فرانسه مر خصی خارج براغلمش ایسه ده آوستريا و انگلتره مر خصلرینک ابراهی او زرینه اشبوبیک ایکیوز اوتوز سننه خبریه سی صفرینه مصادف اولان (۱۸۱۵) سننه میلادیه سی کانون تائیسمک اون ایکیوسنده فرانسه مر خصی دخی بومجلسه ادخال ایدمشدر .

اشبو دول خمسه مر خصلرندن مر کب اولان مجلس هر نقدر وارشاویا و ساقسو نیا ایشلری ایچون تشکیل اولمنش ایسه ده حقیقت حالده علی الاطلاق اوروپانک امور مهمه سنه و مبحوث عنده اولان ممالک کیفیت تقسیم و توزیعنه باقه جغندن اک مهم بر مجلس اولدیفی جهته اورپانک مواد معتما بهامه مر کز مذاکره اولمشدر .

انحق مجلس مذکورده لدی الاجتماع روسیه و پروسیا مر خص اولاری طاب ایتدکاری شیلدن هیچ برینی فدا ایمز اولدقلری حالده پروسیاباش مر خصی کانون ثانی افرنجینک اون او چنده ساقسو نیا حقنده کی ادعاسنی تصدیق ایتدرمک او زرده زیاده حمیت و صلاحت ایله ناطقه پرداز اولوب انک بو طورندن ایسه انگلیز مر خص اولی منفعل او لمغله همان آوستريا و فرانسه مر خصلریله محرمانه مذاکره یه کیریشوب دول ثله بینته تدافعی برمعاهده اتفاق پاییله رق پارس مصالحه نامه سی احکامنک بی غرضانه و بی طرفانه اجراسی ولدی الایجاب هر برینک یوز المیشر بیک عسکر ترتیب و اعمال ایامسی خصوصلرینی یکدیگر که تعهد ایمشلر و با ویاره و هانوره و فامنک دولتلرینی دخی خفیه بواتفاقة دعوت ایلمشلر .

دول ثله بومعاہده اتفاق اجرآ آت فعلیه سنده شببه و تردد او زرده ایدیلر . چونکه انگلتره دولتی فرانسلونک با چیقا یه ورین نهرینک جانب یسارنده کی آلمانیا بلا دینه القای شورش و اختلال ایمسنده خوف و اندیشه او زرده ایدی . آوستريا دولتی دخی ایتالیاده کی اراضیسی حقنده بوجهمه و هم ووسو سه او زرده اولوب استطلع احوال ایچون پارسه کوندردیکی جاسوس لرک ایتدکاری تحقیقاته

نظر آفرانس‌هده تدارکات عسکریه مبادرت اولنده‌ی فرانسه کری صنف محاربه به خواهشکر ایسه‌ده ظهورینه کرکی کبی اطمینان‌لری اولمده‌ی اکلاشمشدر . بناءً علی ذلك آوستريا دولتی روسیه‌لو ذمته‌ده آلاجنه اولان اوچ ملیون فلورین شاید ملحوظ اولان محاربه ظهور ایدوبده سکره دسترس اوله‌مامق مطالعه‌یه کانون ثانیک یکر میسنده مبالغ منزبوره‌ی بالطلب نقداً آلمشد . مع مافیه بومعاهده اتفاق بین الدول استوار اولان وداد و اتحادی بر نوع تشونیشه دوچار ایمکدن بشقه برشائی منتج اولمامشدر .

بومعاهده اتفاق اوقدر مکتوم طوتلمشیدی که چند ماه مسروپینه دک آلکساندر اندن خبردار اوله‌مامشیدی . بعده اطلاعی دخنی فرانسه‌لو طرفدن اولماشدر که فرانس‌هه دولتی آلکساندری متفقل‌ندن تفریق ایچون اکابوس‌ری کشف ایمکن . آلکساندر کندو متفقل‌نینک بویله سلوکار‌ندن پک زیاده متأثر اولش ایسه‌ده اظهار سکون وسکینت ایله نازکانه وصفو تکارانه معامله ایدرک ینه دول سائره‌نک مطالبی ترویجده اختیار ثانی ایتمیه جکنی اعلان ایمکن . بزینه صدده کله لم .

کانون ثانیده دول حسنه مخصوصی بیننده وارشا ویساقوسونیا مسئله‌لرینه دائیر خلی مباحثه‌لر جریان ایسه‌ده برقرار قطعی ویریله مدیکنند بین الناس کفتکو چوغالوب حالبوکه بالاده بیان اولنده‌ی اوزره قونغره مناسبیله هر طرفدن ویانه‌یه پک چوق خاق توارد ایله ازدحام پیدا اولدیغندن آوستريا‌لو سرای ایمپراطوری مسافر لرینه اکرام ایچون صرف ایده کلدیکی مبالغ کشیره‌یه علاوهً اذهان عامه‌ی اشغال ایچون دخنی برخیلی مصرف اختیار ایدرک تکثیر ایلدیکی تیاترو وبالو کبی انواع ملاعب و ملاهي قونغره ایشلر نجه دخنی فائده‌دن خالی دکل ایدی . چونکه مخصوصی بومثلو جمعیتلرده بالتصادف یکدیکنک یله کوریش‌هه رک در دست اولان مصالحی بربندن استطلاع واستفهام ایله مامول اولنیه حق مرتبه یکدیکنی مرامنه تقریب ایدری .

مقتول فرانس‌هه قرالی اون التجی لوینک یوم وفاتی تذکار ایلمک رسمي اجرا ایله کندو سنک برادری وحالا فرانس‌هه قرالی اولان اون سکزنجی لوییه احترام‌ضمنه کانون ثانی افرنجینک یکرمی برنجی کونی ویانه‌ده بولنان بالجه حکمداران و پرنس‌لر و مخصوصی مأمورین سائمه سیاه البسه ایله ویانه پسپوش کایساسنده اجتماع ایدیلر . بونلر مخالف المذهب اولدقیری حالده قاتولیک کایساسنده اجتماع‌ملری بین الدول وداد و مسامله‌نک بقاسمه دلیل اوله حق مواددن ایسه اختلال چویان زمانه قونغره ایشلرینک سورنجمه‌یه دوشوریلسنه حصر نظر ایدرک قریباً بر محاربه ظهورینه متظر ایدیلر .

بالاده اشعار اولندیینی او زره تشریفات دولیه حقنده بر قومسیون یالملمشیدی .  
دولتلرک و سفیرلرینک یکدیگره نسبتله تقدملرینه و دول متحابه کمیرینک یکدیگره  
نه وجهله اشنالق ایده جکارینه و سفرانک کمرک رسمندن معافیتلرینه دائز قامه آلمش  
اولان لایجه بواسناده ختم بوله رق قومسیون مذکورده میدان مذا کرده قو نلمنش  
وبابده مباحثات کثیره جریان ایمکده بولمنش ایدی .

هنوز وارشاویا و ساقسو نیا مباحثاتی اکمال او لنه ماش اولدینی حالده انکلیز مر خصنک  
ابرامیله قو نفرده زنجی کوله لر مسئله سی او زرینه دخی مباحثات کثیره جریان  
ایمکده ایدی .

علوم آ انکلیز لر بر شیئی ذهنلرینه قورسه انک او زرینه نقدر مصر اولوز لر .  
بیک یدی یوز تاریخ میلادی سنندن صکره جه انکلیز لر ایچنده نوع انسانه زیاده محبت  
و حرمت داعیه سیله بر طاف آدمهر ظهور ایتدی که انسانلرک حیوان کی آنوب  
صلالمی سی تقیح ایله بوبابده او لان افکار فتو تکاریلرینی هر طرفه اعلان ایدرا ولدیلر .  
انکلیز لر اره سنده بوا فکار کیتکجه توسع ایمکده او لدینی حالده تجارت سایه سنده  
یشار بر خاق او لغله بر طرفدن دخی انکلیز تجارتی زنجی کوله و جاریه بیع و شر اسنده  
کیرو طور مازلر ایدی . بعده انکلتره دولتی باش و کیلی مشهور بیت زنجی بیع  
و شراسنک منعی التزام ایله بو کا دائز ایده کلدیکی بلیغانه خطاباتلری پك زیاده  
تأثر ایمکله اول تاریخندن برو انکلتره دولتی بو تجارتک الغاسنی التزام ایلمشدر .  
بیک سکن یوز اوج تاریخنده دانیمارقه لو دخی بو خصوصده انکلتره لویه پیرو  
او لمشیدی . وا یام اختلالیه ده انکلتره دولتی دریالارده غالب مطلق او لهرق افریقاده  
النه چوردیک سواحل و جزائرده بیک سکن یوز یدی سنه سنده برو زنجی تجارتی  
منع ایدوب اولو قتدن برو ایدیلان تجربه کوره حاصلات محلیه نک بیع و شراسنده  
حاصل او لان تمعک زنجی تجارتنه نسبتله قات قات متزايد و مترقی او لدینی تحقق  
ایتشدر . و بیک سکن یوز اون سنه سنده انکلتره لو پور تکیز دولتیله بر عهد نامه  
امضا ایدوب بونده پور تکیز دولتک بالتدريج زنجی تجارتی منع ایمک او زره  
انکلتره لو ایله متفق او لدینی مندرجدر . و انکلتره دولتک بیک سکن یوز اون  
اوج سنه سنده اسوج و بیک سکن یوز اون درت سنه سنده دانیمارقه ایله عقدایلدیکی  
معاهده لرده زنجی تجارتک رفع و ابطال او لنسی مندرج بولمنشد . چکن بیک سکن  
یوز اون درت تاریخنده پارس مصالحه سی عقد او لندن قد نصکره انکلتره دولتی طرفدن  
پارسده ایلچی بولنان مشهور دوقده و لینکلون بوبابده پك چوق سعی و جهد  
ایدرک بش سنه یه قدر زنجی تجارتک منع و ابطال ایتیرلسنه فرانسه دولتی ارض

ایتشیدی . دوقده و یینکتوونک برادری اول ائماده انکلتاره دوای طرفدن ایلچی  
بولنهرق اودخی بوبولده اسپانیادولتیله مذاکره یه کیریشوب و پک چوق او غر اشوب  
نهایت اسپانیالو دخی سکن سنه یه قدر بوایشه بر نتیجه ویرملک او زرہ سوزویر مشیدی .  
چونکه فرانسه و اسپانیا کبی بعض دول اوروبا افریقا و امریقا طرفنده ایدمنش  
اولدقلری عمومره لرنده کی چفتالکاری زنجی کوهله رایه اداره ایمکده اولدقلرندن  
زنجی تجارتیک ابطالی ایستمز لردی . لکن انکلیز لرک فوق العاده الحاح و اصرار لری  
اوزره بونک بالتلدريج اجرامی ایچون موافقه جبور او لورلدی .

لورد فاستلراق بروجه بالا و یانه کلیدی کبی بوایشه دست اهمیته صاریلوب زنجی  
تجارتی هان بالکلیه منع ایتمد مرک اسبابه تشبت ایدرک اوائل تشرین اولده بوکادائر  
تالیران ایه مداوله افکاره کیر شمشیدی . و کانون اوک اوخر نده رویه آوستريا  
ایمپراطوری و پروسیا قرالی ایله رسما ملاقات ایدرک زنجی بیع و شراسنک غایت  
کریه و انسانیه مغایر بر کیفت اولدینی و انسانیت نامنه اوله رز انکلتاره لونک بوبابده  
نقدر صرف مسامی ایلدیکنی بیان ایله بو خصوصده معاونتلرینی طاب ایمیش و رویه  
ایمپراطورندن قویا و عدم معاف نامش ایدی . واکرچه و یانه قونغره سند اجتماع دن  
مقصد دولی پارس معاهده سی احکامنک سور اجرائیه سفی واور و پانک امور مهمه سفی  
مذاکره دن عبارت اولدینه نظر اور و پانک خارجنده بولنان و امر تجارتیه عائد اولان  
زنجیلر مسئله سفی مذاکره ایتمی خارج از وظیفه کوریور ایسده بومیله انکلیز لرجه  
غایت مهم اولدینی حالده اور پالول طرفدن محدود و مظلوم اولان برصنف انسانلرک  
محاصی قانون ادب و انسانیت دائمه سند رؤیت و تسویه ایمک تکلیفی ناجدا دیو رد  
ایله مذاکره سندن استکاف اولنه مازدی .

بناءً علیه کانون ثانی افرنجینک او زنجی و اون آنتنجی و یکر منجی کونلری عقد اولنان  
دول ثمانیه مجلس کیرنده زنجی بیع و شراسنک رفع والغاسه دائر مباحثات کشیره  
جريان ایلدی . نهایت هپ مر خصلر انکلیز مر خصلنک تکلیفنه موافقت ایدوب فقط  
اسپانیا و پورتکیز مر خصلری بو تجارتیک کلایمنع و ابطالی ایچون مدت و مهلت ایستدیلر .  
بعده بوکا دائر انکلیز و پورتکیز مر خصلری بینلرنده تقریر لر تعاطی اولندی .

شباط افرنجینک سکن زنجی کونی بو خصوص ایچون تکرار دول ثمانیه مجلسی عقد اولنه رق  
براعلاننامه تنظیمنه قرار ویرلدی . خلاصه سی بروجه آتی ایراد او لنوور . شویله که :  
افریقاده جاری او لان زنجی تجارتنه عطف نظر دقت اولدندقده اصحاب انصفت و حقایق  
وارباب رشد و درایت عندنده او تهدب نبو انسانیت و اخلاق و آداب عمومیه یه مغایر  
بر معامه اولدینی معلوم او لوب انجوی احوالات زمانیه دن نشت ایلمش اولدینی جهته

بو نکله برابر شوراسنیده اعتراف ایدر لر که بونک قطعاً اجر اسننه شمده يدن تعیین مدت ممکن او میلوب بوراسی هر دولتك وجه انسب او زره تعیینه منوط اولد یغندن بو تجارتک کاملاً ابطال اولنه جنی وقتک تعیینی دولتلره عائد در فقط بونک اجر اسننی تأخیره بادی و تعاقف و مسامحه و قوعنی مؤدی او له حق هیچ برو سیله او لمدینی در کاردر . دولتلرک بومعاشهه ایله متوجهه اولد قدری مصالحت مذکوره حق تقده بالاتخاد صرف ایده جکلاری مساعینک کاملاً تمره می حصوله کلد کده خصوص مبحوث عنده تمام او میش نظریاه باقلمق کر کدره . دیواعلاننامه مذکوره تحریر ایدلشدر . و نهایت زنجی بیع و شراسیله مشغول او لان کمیلرک اخذ و توقيفي ایچون انکلتاره و فرانسه دولتلری طرفاندن بکلک سفینه لر کوندرملک او زره بوسئله ختم بولمشدر .

اول انساده موضوع بحث اولان موادرن بری دخی فامنک مسیله‌سی ایدی .  
شوبه که : هنکام اختلالده بایحقانک فرانسه‌لو یدینه چکمی فامنک فرانسه‌به

الحقنی مؤدی اولهرق انکلتاره نک بورایه نظر دققی جلب اینکله شامون بله دستنده بیک سکنر یوز اون درت سننه میلادیه سی شباطنک اون سکنرنجی کونی آوستريا وروسیه و پروسیا دولتیه بیننده یاپیلان مقاوله ده انکلتاره دولته رعایه<sup>۱</sup> بلچیانک فلمنک ایله بر لشیدر لسلنه قرار ویرلشیدی .

سننه مرقومه مایسنتک او توز برنجی کونی عقد اولنان معاهده مجلس مکالمه سند دخی فراسنهو فلمنک حکومتک توسعینه موافقت اینشیدی .

اشبو (۱۸۱۵) سننه کانون ٹائیسنک یکرمی سکنرنجی کونی دول خسنه مر خصلری انجمننده انکلتاره باش مر خصنک تکلیف او زرینه فلمنک دولنک حدود بزیمه سی تعین اولنشندر .

دانیمارقه دولتی بادیه امر ده پوناپارته یه ضد و مخالف ایکن صکره تحت محور یتدی اولهرق انکله اتحاد ایلمش ایسه ده بیک سکنر یوز اون اوچ سننه کانون اولنده فرصت اویردیکی کبی دول منقه ایله بر لشمش و بعده انکلتاره لو ایله عقد مصالحه ایدرک بحر شمایلده کائن هایقولان جزیره سی انکلتاره دولته فارغ اولیش واسو جلو ایله عقد ایلدیکی معاهده ده اسو جه تابع اولان پو مرانی ایالتیه بحر بالطفده کائن دو چان جزیره سی الم او زرده نورو چیا ایالتی اسو جه ترک ایلمش ایدی . شو حاله نظرآ پو مرانی ایالتیه دو چان جزیره سی ضبط و تصریفه صالحیتی درکار اولدقدن بشقه دانیمارقملونک دو چار اولدینی خساراتک کاما<sup>۲</sup> تعویض اولنی خصوصنده اسو جلونک بذل جهد مو فور ایده جکی دخی معاهده مذکوره ده مندرج ایدی . بو تعویض ماده سی استحصلال ایچون دانیمارقه قرالی طرف دن و یانه یه کوندریلان مر خصلر چکن بیک سکنر یوز اون درت سننه کی تشرین ٹائیسنک اون طقوز نده قو نفره یه بر تقریر ویرمشلر ایدی . اوچ آی قدر بیهوده انتظارده قاله رق بر جواب الهمدیلر بواسناده ایسه اسو جلو بعض اعذار واهیه سرد ایدرک پو مرانی ایالتی دانیمارقه لویه تسیلیمدن امتاع ایدر اولنشنیدی . اشبو (۱۸۱۵) سننه شباطنک سکنر نده دانیمارقه مر خصلری قو نفره یه بر مفصل تقریر ده تقدم ایله بث شکوی ایلدیلر .

بونک او زرینه دانیمارقه مصالحتی قو نفره ده در میان ایدلی (دانیمارقملونک حق وار لکن ویره جک یر قالمدی زیرا فلمنک حدودی تعین اولنوب آلمانیا حکومات متعدد سی حقنده قرار کیر اولان ترتیبه نظرآ اورادن دخی ویریه جک یر یوق) دینلداری . فقط پو مرانی مسئله سند دانیمارقه دولته حق ویرلدی . قو نفره تقسیم و توزیع اراضی ماده سی عدالت و حقایقیه توفیقاً اجر ایده جکنی مقدمتا

اعلان و مؤخر دانیمارقه لونک حقل او لدینغی اعتراف ایلمش او لدینی حالده دانیمارقه لونک  
ویریله جک یر قالمدی دینامی هرقنی مجلس اولورایسه اولسون مادامکه اعضایی  
بشردر غرض و عوضدن خالی اولمدینغه بر دیلدر . مجرد انگلتره لونک خاطری  
ایچون فلمنک دولتی زیاده سیله توسعی اولندی آلمانیا ایشلرینک دخی دیکر بیوک  
دولته طوقنور یری وار ایدی بیچاره دانیمارقه بیوک دولته ایچنده تصحب ایدن  
اولمدینی جهته آچیقده قالدی یوخسه کرک فلمنک و کرک آلمانیا طرفه ندن برر  
مقدار اراضی الیویرلسی قابل ایدی .

اک مهم اولان وارشاویا ساقسونیا مسئله لرینه کانجه بومسئله لر اوزرینه کانون ثانی  
اوآخر نده و شاطک اوائلنده دخی پک چوق مباحثه لر جریان ایدی . روسیه  
ایپراطوری آلساندر بروجہ بالا وارشاویانک تقسیمنه راضی او لمغاه مسئله نک  
اک مشکل جهی حل او نشیدی و انگلتره لوهپ لهلو لرک نظام واحده من بوط او لمدری  
آرزو سنده بولنگله مؤخر روسیه و آوستريا و پروسیا دولتلری بالاتفاق اهلولره  
محصوص بر نظام یامنیه قرار ویردیلر . آلساندر کاملا ساقسونیانک پروسیا  
الحاق قابل او لهمه جغی جزم ایله ساقسونیانک تقسیمنه و بوندن طولایی پروسیا  
ترتیب ایده جک نقصانه بدل بشقه طرفدن اراضی اعطاسنه قرار ویردی نهایت  
ساقسونیانک اوچ خسی قرالی عهد سنده ترک ایله باقی ایکی خمسنک پروسیا الحاقه قرار  
ویریدرک بومسئله دخی ختم بولشدیر .

باق بلاهه که بوقسمیه حالا محبوس بولنان ساقسونیا قرالی راضی او لمیوب کفید  
سندی اعطاسنند امتاع ایدی . او سند ویرمن ایسے اراضیی التدن چیقماز  
اعتقادنده ایدی . سند المق خصوصی ایسے بر امر احتیاطی ایدی . یوخسه حربا کندوسی  
اسیر دوشوب مملکتی دخی حالا پروسیانک یدضبطنده بولندینی حالده پروسیانی  
اورادن چیقار و بدء مملکتی اکا تسلیم ایمک اول وقتک حکمنجه قابل دکل ایدی .  
انگلیز مرخصی قاستلاق دولتی طرفدن دعوت او لفغانه شهر شباط افرنجینک  
اون دردنده ویاندهن حرکته انگلتره یه واردی مکالماتک امتدادینه مراق ایدن  
انگلتره و کلاسنه معلومات صحیحه ویردی . انک یرینه مشهور دوقده و لینکطون  
ویانه قونفره سنه باش مرخص نصب اولندی . دوقده و لینکطون مکانت و تأانی  
و سکینت صاحی دوراندیش و متبصر بر ذات اولوب بومثاب خصائی مددوحه سی  
فن حربده اولان معلومات و مهارتنه مساوی و مجرب امور واول عصرده پک  
مشهور بر ذات ایدی .

بروجه بالا ساقسونیانک تقسیمنه ساقسونیا قرالی اقاعه خیلی چالشده بوجهته لر  
دخی بر از وقت ضایع اولدی .

مر خصلر قو نفر دده در میان او لنان مباحثی اکنه بونه چکه رک امر ارا وقات ایلدکاری  
اشناده پوناپارته البا اطه سندن فرار ایله فرانسه يه وار و بدہ کافی سابق زمام حکومتی  
الله آلمق او زره حاضر لامقدہ ایدی .

شویله که : سنہ سابقه و قایعی صره سندہ بیان او لندینی او زره اون سکرنجی لوی  
فرانسے قرالی اولدقدہ یاپیلان شرطname ی تصدیق ایله حکومت مشروطه اصولی  
قبول ایلمش ایسدهه التدن کلدیکی قدر اهالینک حائز اولدینی حقوق حریتک تقیلنه  
چالشمی و اولوقت فرانسے يه عودت ایدوبده انى حکومت مطلقه اصولنه تشویق  
ایدن اصلزاده کانه یوز ویرسمی بر مدتندنبرو سربستلکه آشمش او لان فرانسے  
اهالیسنه کران کله رک تبدیل افکار و مشوار ایله پوناپارته نک ایامنی آرامغه بشلامشلر  
ایدی . حالبوکه شرطname موجنجه اصلزاد کان صنف ابقا او لمش ایسدهه امتیازات  
سابقه لری تمامیله اعاده او لنه ما مش ایدو کندن انلر دخی خوشندود دکلر ایدی .  
و حکومت حاضرہ پوناپارته نک سلاح آرقداشلری او لان و انکله بر لکده مظہر  
فوحات او له کلان افراد عسکریه دن خوف و احتراز او زره اولوب انلر دخی  
او زرلریه حکومت طرفدن نصب او لنان و دائماً روسلرک شناسیله اغزری صولان  
یکی ضابطه دن خوشندود دکل ایدیلر . فرانسے نک شو احواله نظرا پوناپارته نک  
یقین یرده البا اطه سندہ طور مسی موجب فکر و اندیشه اولمغله او زاق بر محلاه اعن امی  
لازمہ حالدن کوریله رک سنت الن نام جزیره یه نقی و تبعیدی فرانسے مر خصلری  
طرفدن قو نفر دیه تکلیف او لندقدہ دول متفقہ بوکا مساعده ایدوب حتی پوناپارته نک  
اک زیاده تصحیب ایدن رو سیه ایپرا طورینک دخی موافقت ایلمش او لدینی پوناپارته نک  
سمعنہ واصل او لمش . حالبوکه پوناپارته نک یانندہ عساکر خاصه سندن و لھلور دن  
بیک قدر عسکر ایله بر تران و ببوروت نام ایکی جنرال بولنهرق تدارکات بریه  
و بحریه دن خالی او لیلیوب بر ابریق ایله دیکر بش قطعه چکوک سفینه لردن مر سکب  
بر ایجه دونما دخی تدارک ایتمشیدی . و دور بین بصیرت ایله او زاقدن فرانسے نک  
احوالنے عطف نظر دقت ایدرک اهالینک حکومت دن و حکومتک اهالیدن امین  
ومعلمئ اولمقلرینی کورمش و فرانسے يه وار سه کندو سنه قارشو کله جک کیمسه  
بولنیه جغی جفر عقلی ایله استخراج ایدرک تکرار فرانسے تخته قعود ایمکی  
قورمش ایدی . نیت سه بر تران ایله دور و دن غیری کمسنہ واقف دکل ایدی .  
شباط افر نخینک یکمی آلتیسندہ عسکرینه حرکت امری ویردی . جملہ سی  
یا اولوم دیو چاغر شدیلر .

پوناپارته والدہ و همشیره سنی البا اطه سندہ براغوب کندو سی اول ایکی جنرال ایله

موجود اولان عسکری ویوزر اس آت ایله اسلحه و مهمات لازمه سنی سالف الذکر آتی قطعه سفینه یه ارکاب ایله دکزه آچلدي . کمیده ایکن فرانسه اهالیسنه خطابا قلمه الدینی اعلاننامه لری عسکر لری تیپیض ایلدري .

دکزده فورته یه طوتلاری خیلی زحمت چکدی . نهایت مارت افرنجینک برنجی کونی ژرووان کور فزینه وصول بولادی اون بش سنه مقدم مصربدن عود شده وضع قدم ایتمش اولدینی یره چیقدی . همان سرعت ایله حرکت ایتدی انسای راهده اعلاننامه لر نشر ایدرک مارتک بشنده غات شهر یه واردی انسای راهده اولدینی کبی بوراده دخی اهالیدن پاک چوق اعناز و احترام کوردی . اورادن سبنون طریقیله لا فروت طرفه کیدرک منع مروری ایچون کذر کاهنه جنال مارشان طرفندن بر طابور تعییه اولنمگله ناپلیونک مقدمه الجیشی بو طابوری اقتاعه چالیشوب مارشانک اوراده بولنان یاوری دخی انلر ایله معارضه ایدرک ناپلیون ایلرولیوب واره لرینه کیروب عسکره خطابا ایچکزده ایمپراطوری و جنالنی اولدینه جلک وار ایسه ایشته بن طوره یورم اتك باقهیم دیه رک کوکسی آجدی . طابورک قوماندانی آتش قومانداسی ویرمک ایستیوب آتش دیر ایکن عسکر براغزدن یاشاسون ایمپراطور دیو با غیروب اطرافده کی اهالی بونی ایشیدرک انلر دخی بو وجهه القشاد یار قوماندانک آتش لا قردیسی ارده لغه قارشدی او دخی همان اورادن صاووشوب قاچدی . پوناپارته بو طابوری برابر الهرق تیز الدنالنده مدار استظهار او له حق بر محل بولندر مق او زره غر و نویل قلعه سنک ضبطی ایچون او طرفه کیتدی . اوراده کی یدنچی آلای دخی اکا تبعیت ایمکله اینیده برابر الوب مارتک یدیسنده (غر و نویل) دن حرکت و هر یرده عسکر و اهالی طرفندن مظہر حسن قبول او له رق پارسه عنیمت ایتدی .

فرانسه قرالی اون سکر نجی لویی کیفیت دن خبردار او لیحق دو چارتلاش واخطر اب او له رق تخایصی ایچون مجلس عمومی یه مراجعت ایتمش و عسکری جلب ایچون بالذات قشله لره کیتمش ایسه ده برشیائی مفید اولمده . پوناپارته بلا مانع و مزاحم مارتک یکر میسنده بعد ظاهر پارس جوارنده کائن فوتنبلو نام محله واردی . اول کون قرال بلچیقا طرفه فرار ایدوب عسکر و اهالی ایسه فوتنبلوده کمال اعناز و تو قیر ایله پوناپارته بی استقبال ایتمش اولدینگندن اخشم اوستی پوناپارته دبدی به واحتشم ایله پارسه کیردی . وهان حکومتی الله آلوب برقطره قان دوکلمکسزین یکرمی کون ظرفنده فرانسه دولتک وضع و شکلی تحویل ایدیویردی . و یکن سنه دول متفقه ایله اون سکر نجی لویی بیننده عقد او لنان پارس مصالحة سنی قبوله قرار ویردی .

پوناپارتهنک حورات بهادرانی دینکه شایان او لان جسارتنه و فرانسلرک در حال اکا  
اطاعتنه بتون عالم متعجب و متیر اولدی ويانه قولغره سنه منخلر دخی متعجبانه  
بربرینه باقه قالدی شو حالت نظر آ پوناپارته ظن ایدیور دیک دول متفقه آرتق محاربه  
کافتنی اختیار ایتیوب کندو سیله ایرو ایرومکله صلحه ارض اولنه بیلورلر . بناءً علیه  
پوناپارته تدارکات حر بیه دن زیاده اسباب صلحک استحصاله چالیشوب چبالار  
و دول متفقهنک نبضلری یوقلایوب اغز لری ارار ایدی .

حالبوکه ويانه قولغره سی هنوز منفخ اولیوب ويانه ده بولسان حکمدارلر دخی  
بربرندن محجوب اوله رق عرق حدت و حیتلری غیانه کلدی واش بوراده دیه  
کلدر کرن صکره آرتق پوناپارته ایله او یوشملری قابل دکلدری .

بوجهنه هان بلچیقاده بربریک اردو جمعه مسارت ایلدیلر .

پوناپارته استحصال مصالحه ایچون بذل ایتدیکی مساعینک منتج مرام اولیه جغی آکلادی  
وکال کرمیت ایله تدارکات سفریه ده قیام ایلدی .

فرانسلری شوق وغیره کتورمک ایچون سربستیت کامله وعد ایدوب بوایسه  
ایپراطور لق طرفدارانک ایشلرینه الیر مدیکی جهنه انلره موجب نفرت اولدی .  
جمهوریت طرفدارانی دخی انک سوزینه امنیت واعتماد ایمکلر ندن بعض ولايانده  
تفره حالاتی کورلادی .

چونکه امنیت دیلانشی و قیله قازانیلور و مناسب اولور ایسه اعاده سی کوچ اولور .

### \* بیت \*

از رنجش ایله قابل تکدیر اولور اما \* چوق صوکتور چشمۀ صفوت طور ولنجه  
پوناپارته ایسه و قیله خاقی چوق آلداتدی عالملک امنیتی سلب ایتدی . شمدی باشی طاره  
کلیدیکی کبی بول بول وعدل ویردی ایسده خاق اکا اعتماد ایمده و فرانسلرده  
اولیکی خواهش وغیرت فدا کارانه کورلیدی . اوده اسباب سفریه دی تام دخواهی  
او زره اکله موفق اوله مدلی . بناءً علیه قوه عسکریه سی حد کفایده دکل ایدی  
و فراتی جسور وغیور ایسده امرا و ضابطانی هپ اختیار و جنگدن او صانمش  
فتور کتورمش آدمدی . و کندوسی دخی بواسناده منحرف المزاج ایدی .

بونکله برابر پوناپارته بتون عالمه قارشو مقابله و مدافعه ایمک او زره دوویلکطون ایله پرسیا  
طرفه کیتدی . او طرفده بولسان انکلیز جنرالی دوق دوویلکطون ایله پرسیا  
جنرالی بلو هر معیننده کی اردولرک مجموعی ایکیوز او تو ز بیکه بالغ اولدینی حالده  
پوناپارته نک اردو سی یوز یکرمی بیک راده سنه ایدی . و اترلو نام موقعه ایکی

اردوقارشو فارشويه کلددکده فرانسه اردوسنندن قرال طرفداری اولان جنزال  
بورمون ايله بروطاق ضابطون دول متفقه اردوسي طرفته چکدي .

حزيرانک اون بشنده محاربیه طوتولیدی . پوناپارتہ دوق دوولینکطون اردوسیله  
بلوهر اردوسی تفرق ضمتدہ ایکیسنسنک ارسنه کیردی . وهمان بلوهر اوزرینه  
ھجوم ايله انک اردوسی تارومار ایستدی . آلمانردن پک چوق تلفات وقوع بولدی .  
 فقط حزيرانک اون سکزنده واقع اولان محاربہ عظیمه ده پوناپارتہ نک اردوسی  
کیا منهزم پریشان اولدی .

پوناپارتہ بوھزیتک فرانسے جه کندو علیهندہ حاصل ایمک جکی سوء تأثیراتی ازاله  
ایچون پارسے عودت ایتدی . وکلا و سائز ارکان دولت انک حقنده طرفدار لق  
کوستردیلر ایسہ ده مجلس عمومی اعضاي مختلف او لمغاه پوناپارتہ ینه ایپراطور لقدن  
استغفایه مجبور او لهرق هیچ اولماز ایسہ او غلی فرانسہ تخته اجلاس او نور امیدیله  
انکلیز لره دخالت والتجایلدی .

دول متفقه ایسہ انک نامنی دواوین رسميہ دن ترقین ایمک عزم و جز مندہ اولوب  
انکلیز لر دخی انک اوروپا قطعہ سندہ بولنسنی جائز کورمکارندن آگستو سک  
در دندہ پلیموت لیمانندن بر سفینه یه ارکابا سنت ان جزیرہ سنہ نق و تبعید ایلدیلر .  
پوناپارتہ تشرین او لک اون بشنده جزیرہ من بوره یه وصول بولمش و آخر عمر یندک  
اور اده قالمش در . بودفعه کی ایپراطور لئی یوز کوندن عبارت او لمغاه یوز کونلک  
دولت دیو معروف اولمشدر .

واتلو مظفریتندن طولای دوق ده ولینکطونک شان و شهرتی دو بالا او لهرق  
متبعی اولان انکلتره دولتی طرفندن کندو سنہ مارشالق رتبہ سی ویرلشددر .  
کلام ویانه قونغرمنک حالنہ .

قونغره فسخ او نمذیسہ ده پوناپارتہ نک فرانسیه کلدیکی خبری صاعقه کبی ایریشوب  
قو نفری لرزہ ناک ایمیش واره یه حیلولت ایدن حرکات عسکریه قونغرہ نک اساس  
مذا کراتی یرندن اویناٹیش ایدی .

بونک اوزرینه همان آلمانیا حکمدارانی بالاتفاق هربی مستقل و آوستريا ایپراطوری  
و پروسیا قرالی دخی داخل اولمک او زرہ بر اتحاد قانونی یا بوب حکومات مجتمعہ  
آلمانیا عنوانیله بر لشیدیلر . وعلى العموم آلمانیا مصالحی رویت ایمک او زرہ فرانقورت  
شهر نده آلمانیا حکمدارانی سفیرلندن مرکب بر مجلس تشکیل ایتدیلر . بواسوں  
پک چوق سنہ لر پایدار اولمشدر .

قونفره مذاکراته دوام ایدوب انجق تالیرانک نظریانه او لکی کی اهمیت ویرلز  
و دیکر طرفدن دخی اوقدر صعوبت کوسترنز اولدی .  
لهک مرکز حکومتی اولان وارشاویا دوقه لغنه تابع غالیچیا ایالتک کاماً آوستربایا  
دولته الحاقه وبو ایالت ایله اوته دنبرو وارشاویا رقیب اولان قراقوی بلده سنک  
تعین حدودینه ووارشاویا دوقه لغدن باقی یرلرک روسیه لو یدنده قالمسنہ وروسیه  
ایپراطورینک کندو عنوانلریه له قرالی عنوانی علاه ایتسنہ دائر اشبو (۱۸۱۵)  
سنہ میلادیسی مایس افرنجیسنک اوچنجی کونی روسیه و آوستربای دولتلری بینته  
برمعاهده نامه امضا اولندی . ینه اول کون روسیه و پروسیا دولتلری بینته دخی  
پروسیا یه الحق اولان له مالکنک تعین حدودینه دائر برمعاهده نامه امضا قیلنده .  
وینه اول کون روسیه و آوستربایا و پرسید دولتلرینک حمایه مشترکه لری تختنده قراقوی  
بلده سنک بر حکومت مستقله او لسنہ دائر دول ثلثه بینته بر اوچنجی معاهده نامه  
امضا ایدلدی .

یچاره له دولتی مکرراً اوغرادینی صدمات مقاسمه ایله منهدم او له رق انفاضنده  
بوکره بولیه جمهوریت طرزنده غیر محسوس بر حکومت پیدا اولدی . وبو وجهه  
وارشاویا مباحثه سی ختم بولدی .

وبروجه بالا ساقسونیا قرالی ساقسونیادن پروسیا یه الحق او لنه حق مالکک کفید  
سنینی اعطادن امتاع ایمکله سند ویرمدکه کندو سنہ قاله حق یرلره متصرف  
او له میه جنی قطعیاً کندو سنہ بیلدیرلش ایدوکنه و دها عناد ایدرسه بتون بتون محروم  
قاله جنی درک و اذعن ایلدیکنه منی اودخی بوله یاتدی و مرصدری مایسک اون  
سکننده کفید سنینی امضا ایتدی بوصور تله ساقسونیا منازعه سی دخی بتدی .  
پروسیا و هانوره دولتلری بینته دخی بعض مالکک استبداله دائر مایسک یکر می  
طقوزنجی کونی برمعاهده یاپلدی . بو معاهده موجبنجه الی نهرینک صاغ یقه سند  
کائن لا و امبورغ دوقه لغنك نوهو نام بر قطعه سی استانا او لنه رق باقیسی پروسیا یه الحق  
او لغنه اشبو نوهو قطعه سی دانیارقه یه ویرلک او زره بروج بالا اسوج و دانیارقه  
دولتلری بینته منازع فیه اولان و دانیارقه یه اتصالی او لیان پو مرانی ایالتیه دوچان  
جزیره سنک دخی پروسیا یه الحقه دول خمه انجمنده قرار ویرلدی .

ویانه قونفره سنده بر و قدنبرو موضوع بحث اولان تشریفات دولیه حقنده دخی  
او لا دول خمه انجمنده یاپلان قرار نامه دول ثمانیه مجلسنده تأیید و تئییت او لندقدن  
صکره حزیرانک طقوزنده قونفره نک مضبطه عمومیه سنہ درج اولندی . بوقرار  
نامه ده سفرا او ج صنفه تقسیم اولنوب برو بیون ایچیلر درکه دولتلری طرفدن

وکیل مطاق عنوانی حائز اولورلر پایانک ایلچیلری دخی بوراده ده اعتبار قیامدی .  
 صنف ثانی اورته ایلچیلر و بر دولت نزدنه اقامته مأمور اولنلردر . صنف ثالث  
 بر دولتك خارجیه ناظرلری نزدنه اقامته مأمور بولنانلردر . صنوف ثالثه دن  
 هر برینک کندوسندهن سکره کی هم صنفه تقدم ایتمی دو لتلر بیننده قرابت یاخود  
 رابطه مودت کبی بر خصوصیتک رسم و رتبه یه مدخلی او لماسی خصوصلری دخی بو قرار  
 نامه یه درج او لئشدر . و ویانه قونغره سنده دولتلرک حروف ھجا او زره اسماعلی  
 ترتیب او لئه رق صره سیله وضع امضا او لئق اصولی جاري او لمش ایسه ده بو قرار  
 نامه ده لدی الا یحباب مر خصلر بیننده قرعه کشیده او لئه رق اکا کوره وضع او لئسی  
 مندرج بولئشدر . الحاصل مدت یسیره ظرفنده قونغره ایشلرینه قرار ویرلدی  
 آوروبا خریطه سی یکیدن یا پارلی پروسیالو ینه برنجی دولتلر صره سنہ چکدی آوستريا  
 لهستاندن غالیجیا ایالتی قورناروب ایتالیا جهشدن دخی خیل توسع ایتدی انکلترا لو  
 سایه سنده فامنک دولتی یکیدن احیا او لئدی کی ساردنیا دولتی دخی میدانه چیقدی  
 و اسویچره و ناپولی و سیچیلیا ایشلری تسویه پذیر او لدی و انکلتراه دولتک نفوذی  
 آرتوب طاشه رق اقتار عالمده صوکبی جریان ایدر او لدی .

اور و پاده بویله عظیم مجادله و محاربه لر و قوع بولیدی اشناهه و کلای دولتعلیه امور  
 خارجیه یه چندان عطف نظر دقت ایتیوب ارقه لرینی او روپایه چویرمشلر واور و پاده  
 ظهوره کلان و قویانه قولاق اصماز لرایدی . مأمورین دولتدن بومثلاو حواده هم را  
 اید نلر دخی او لو قت السنہ اجنبیه یه آشنا او لان فنارلو بکار دن اخذ معلومات ایدرنردی .  
 یا با اولوقت نه کبی ایشلره او غر اشور ایدک شمدى او رالری بیان ایدمه .

### \* و قایع داخلیه \*

بو اشناهه دولتعایه نک همی منحصراً متغلبه کروه نک امحاسننه و متعینان و متنفذانک  
 کسر نفوذلرینه مصروف ایدی . و طشره لرده بولنان متنغلبه کروه نی تأدیب ایله  
 فقرای اندرک ظلم و تعديلرندن تخاصص ایچون ولات و متصرفینه نفوذ تام ویرلشیکن  
 بر و فق دخلواه عالی ایفای وظیفه یه غیرت ایتمدکار ندن اشبو ایکی یوز  
 او تو زسنہ سی صفرینک او سلطنه وزرا و میرمیرانلره تهدیدی حاوی فرمانلریاز لدی .  
 استانبولده دخی یکیچری سر کشلرینک امر تأدینه اعتنا او لئه رق یکیچری اغاسی  
 اره صره یکیچری فساد پیشه لرینی برد و سیله ایله اعدام ایلمکده ایدی .  
 فقط بوباده اصول مطرده او میلوب هر در لو جز الر مأمورینک افکار خود سرانه سنہ

کوره اجر اولنه کلديکنندن پك چوق سوءاستعمالات و قوعه کلور و نجه آدمير بر کپوك  
جرائم ايجون اعدام کي اغز جز الره دوچار و نجه لري دخى بالجرم مظلوم و مخدور  
اولور ايدي . اولوقت متغلبه ايجنده اعدامه مستحق اولنلر وار ايدي لكن ارده  
نجه اهل عرض آدمير دخى بغیر حق اعدام ايديلور ايدي .

حالبوکه جزا اکر قوانین عدليه يه واصول محاکمه يه تطبيقا اجر اولنور ايسه عامه يه  
عبرت اولهرق خاقان کسب ادب و تربیه سنه بادي اولور . اما بو ياه خود سرانه  
اجرا اولسان جز الر نجه اهل عرض آدمير دخى حدت ايله کمي آزى يه الوبده  
دائرة عرض وادبدن چيمسني مؤدى اولور .

بناءً على ذلك اولوقت طشره لرده حقلی حقسز آدمير او لدير ملکده او لـ یغدن متيحيز اندن  
بعضيلری منسلب الامينه او لهرق مجرد جاننك محافظه سی ايجون دائرة اطاعتن  
چيقارلر ايدي .

ایشته بوقيلدن اولهرق بو ائناده استانبولده دخى بر اختلال ظهور ايمشد .

شويله ک : يکيچرى اغاسى مقدمما بر قاج يکيچرى اوسته لري اعدام ايديکي کي  
اشبو او تو ز سنه سی ربيع الاولى غر دسنده دخى يکيچرى اوسته لرندن اوچ کمسنه يه  
قالدیروب بونجق نيتيله زندانه کوندر مشيدی . حالبوکه دیکر اوسته و فرده قوللچى  
طاقي اقد مجھه انلر ايله يکيچرى اغاسى نك عاليه نده مشورت ايلمش او لدقلى يه مبني  
رفيقلىرنك زندانه کوندر ملسندن نوبت کندولرينه کاه جکنى تصور ايله مسلوب الامينه  
اولهرق يکيچرى اغاسى سيد محمدافندى عاليه نه عقد اتفاق ايشلار و جمعه کونى اختلاله  
حاضر لانمشلار ايدي يکيچرى اغاسى سلاماق عودتىنده صنداله را كاً يش ايسكله سى  
ظرفنه کذار ايتدىكده او ن بش قدر اوسته و بر طاقم قره قوللچىلر بعض اشقياني  
استصحاب ايله جمله سى مشهور حسين اوسته نك تحت قوماندە سندە او لدقلى حالده  
يکيچرى اغاسى نك يانه واروب محبوسلرن تحليه سيلاني مصرانه طلب ايتدكار نده  
اغا جسور برآدم اوبلغاه ( بره يولىزلر اركانىز لر عبادالله لكت امنيت وسلامتى ايجون  
او مقولة لري فرمان ايله قتل اي درم سز نه ديمك ايسترسكز يه علما زور بالقى  
ايده جكىسى ( ديوتكىدير ايتمى او زيرينه زور بالر يکيچرى اغاسى نك يقه سندن طوتوب  
وچكىرك اوكلرينه قاتوب اغا پوسنه طوغرى كوتور مكده او لدقلى حالده بر طاقى  
دختى زندانده کي محبوسلرى چيقارمشلردر . كيقيت صدر اعظمك مسموعى او لدقده  
بوحر كىتن فارغ او ملرى ايجون زور بالر خبر کوندر مكلاه انلر دخى هان يکيچرى  
اغاسى نك عنانى طلب و تكليف ايتمرى او زيرينه صدر اعظم در حال طوخانه او جاغنه  
ارسال پيام ايله زور بالر تادىجي ضمتدە اغاق پوسنى با اسمعه عن يمت ايلمش ايسەدە

رجال دولت‌دن بعضیاری تأثیر ایتدرشدرد . کیفت طرف پادشاهی به منعکس اولدقده بولیه برطاة ازادلک زوریله ضابط عنی جائز اولماز بومثلاو حرکات شنیعه به جرأت ایدنلر بلازینی بولور دیو اغا قپوسنه خبر کوندرمشدر . بوصره‌ده ایسه اشقيادن بریسی طبانجه ایله یکیچری اغاسی اعدام ایدیورمشدر . بونک اوزرینه بحسب الطریق قول کتخداسی یکیچری اغاسی اولمشدر .

وقعه نویس شانی زاده افندی بوعجه‌یی احکام نجومیه آثارندن اولق اوزره تحریر ایتشدر . شویله که: بیک‌ایکیوز یکرمی طقوزسنیه ربع الاولنک یکرمی طقوزنجی اثنین کونی طلوع آفتادن برساعت یکرمی درت دقیقه مرورنده وقوع بولان تحويل شمس زائچه‌یی اوضاعنده وتد طالع برج ثورک بش درجه‌یی واقع اولوب صاحب وتد سابق بولسان مریخ برج وبالی اولان طالعده وتد عاشر جدیک اون طقوزنجی درجه‌یی اولوب وتد من بورک صاحبی زحل مع الذنب اوهرق برج مذ کورک سکن درجه‌سنده بولنگله درجه قری حسابجه درجه عاشر ایله زحل وذنب بیننده کی قوس تسیر تقریباً اون بر درجه قدر بولنديغندن وخصوصاً اول ائناده عاشر قیام دخی موضع مریخ اصلینک تربیعه رسیده وطالع سال قرانک تسیر درجه عاشری دخی مقابله زحل اصله رسیده اولدینگدن باقدرت حضرت سبحان وقت تحويل مذ کوردن اون بر ماہ کذر ائناده اشبوا یکیچری اغاسی وقوعه سنک ظهور ایدیکی بسط و بیان اولمشدر . شانی زاده افندی بر طبیب حاذق ایندی لسانمزرده ابتدا اصطلاحات طبیه‌یی وضع وتأسیس ایدن او در واول ائناده علم طب و تشریح‌دن پاک کوزل کتابلر تالیف ایمکده ایدی اویله حکمت طبیعه ده متبحر اولان ذاتلر چندان احکام نجومیه ایله مشغول او مازلرا ایسه ده عصرینک کبار ندان احکام نجومیه ماقلی چوق‌ذوات بولنديغندن او دخی تاریخ‌نده بومثلاو بختلره تعرض ایلمشد . وقعة مذ کوره ده صدر اعظم خورشید پاشا تأدب اشقيایه تشمير ساق اهتمام ایمکین شیخ الاسلام دری زاده عبدالله افندیده اثر غیرت اوله جق بر حرکت کورلماش او لدیغه بناءً ربیع الاخرک اوتجی چهارشنبه کونی عنزل ایله اربه‌انی اولان مغیسایه نفی اولمشدر . النجق اول کون نوروز سلطانی اولدینی حالده

### \* بیت \*

ظلمت غمه سچامز کیجه دن کوندوزی \* بولیه ایام غمک بولیه اولور نوروزی \*

خواستنجه قاریاغوب شدتلو فورتنه اولگاهه اول کون عبدالله افندی اسکداره مسور ایده میوب بالضروره قندقلیده اقر باستدن برینک خانه‌سنده بیبوت ایدرک فرداسی

قارشویه صرور ایله منفاسنه کیتمشد . وانک یرینه صدارت انا طولی پایه لو لرندن  
 چلی زاده حفیدی سید محمد زین العابدین افندی شیخ الاسلام او لمشد .  
 زین العابدین افندی مکه مکرمہ پایه لو لرندن اولدینی حالده یکرمی او ج سنه سی  
 شو النده دری زاده عبدالله افندی شیخ الاسلام او لدقده من محل اولان نقابت اشراف  
 مسندی کندو سنه توجیه بیو رمشیدی . عبدالله افندی ثانیا شیخ الاسلام او لدقده  
 زین العابدین افندی معتمدی اولان مجلس آرالق وادی سندہ عبدالله افندی حقنده  
 زباندر ازلق ایمکله عبدالله افندی ایشیدوب دلکیر اوله رق ای نقا بتدن عزل ایتدی  
 او دخی شانی زاده نک تحریرینه کوره بعض اصحاب افاس متبرکه دن ماذون اولدینی  
 رقه خوانلوق ملا بسه سیله و خوشکو مجلس آرا بر ذات او لمیله اندرؤن هایونه  
 انساب ایدرک یکرمی طقوز سنه سی محمر منده استانبول پایه سی و سنه مرقومه شو النده  
 انا طولی صدارتی پایه سی الدی واو کنده صدور عظامدن پک متینز ذاتلر اولدینی  
 حالده بوکره عبدالله افندینک مذکور و قعه اختلا لیه او زرینه انصاصالنده من غیر  
 مأمول شیخ الاسلام او لدی .

اول و قعه ده خورشید پاشادن بروجہ بالا اثر غیرت کورلمش ایسه ده متمر او لمدینی  
 جهته له صدارتک و قع و حیثیتی زائل او لدینغدن او دخی شانی زاده تاریخنده تحریر  
 او لندینی او زره ربیع الآخر ک اون سکننجی کونی عزل ایله عهده سنه بو سنه ایالتی  
 توجیه بیورلمش و شق اول دفترداری محمدامین رئوف بک نائی وزارت و صدارت او لمش در .  
 مشیخت و صدارت تبدلارینک سیلاری شانی زاده تاریخنده منوال مشروح او زره  
 محمر در . لکن سیاق و سباق احوالدن و حالت افندی ایله برباشی علی اغا بیننده  
 چریان ایدن مخابره خفیه تذکره لرندن آکلاشندینی او زره سر و حکمتی بو اولمیق  
 کر کدرکه سلطان محمود خان عدلی حضر تباری یکیچری او جاغنك رفع والغاسنی  
 یکرمی یدی تاریخنده حالت افندی یه تکلیف ایدوب او دخی موافق کورنمیش ایسه ده  
 قبا مخالف او له رق درلو تعلاط ایله امار اوقات و درلو دیسنه لر ایله ذات شاهنه یه  
 آزادادوب آو وده رق بواشی دوچار تأخرات ایمکده ایدی . چونکه حالت افندی  
 نهاب و دهاب بر آدم او لوب نفوذ و اقبالی سایه سنه هر طرفدن جلب ایلديکی مبالغ  
 لاتحصای یکیچریلر ایننده سوز صاحبی او لنله بخش قلندری طرزنه بذل ایدرک  
 انلرک واسطه سیله اندرؤن و بیرونده هر ایستادیکنی یوریدردی تاروبود نسیج  
 اقبالی بویله بر دستکاه شیپته مربوط او لدینه مبنی بو دستکاه بوز لمیشند تحاشی  
 ایلر دی و یکیچری بختنی ید واحد ایدوب اکا آخر ک محرم اید لمیشی ایستمز دی  
 خنکار ایسه بواشی پک مرافق ایستادیکنند امنیت ایتدیکی ذواه بونی اچوب سویلشور دی .

ایشته بوصورتاه خورشید پاشایه کشف راز ایدوب او دخی موافقت ایمیش و ذکر اولنان وقوعه ده طویلی و خبره جی عساکرینی الوبده اغا قوسنی باصمق درجه سنه قدر کیتمش ایدی . حالبوکه انک بو طوری حالت افندینک دولاب دسیسه مأبینه الیر مدیکنندن انى دفعه ایله برابر اول و قعده نفوذیه خلال کلیدیکنند بخته انى عزل ایتدردیکی کبی دری زاده نک و قعده مذکوره ده سکوت ایله ضمنا خورشید پاشایی تصدیق ایلسندن طولانی حالت افندی اکا کو جنوب قضیه عکس ایله اثر حیت کوسترمدیکنند بخته انى دخی عزل ایتدرمشد . ایشته حالت افندی دائمابویله ایچی طیشنه اویماز معاملات سفسطه کارانه ایله دولتی ید استقلالنه الوب ایستدیکی کبی قول الانور وزمان دخی عادت اولدینی او زره اکا موقتاً مساعد اولور ایدی . و وقعة سالفه ده رئيس اولان حسین اوسته بواسناده نامدار اولدینی حالده ساحدار شهر یاری علی بکه کسب مناسبت ایمک داعیه سنده بولندینی حس او لغه حالت افندی علی بکه دخی علیه نه دوشمشد . رباع الا آخر ک اون طقوز نجی کوئی سلطان عثمانک و قوع وفاتی موجب حزن والم اولدی . متعاقباً خطه ینده واقع عقیله نام قلعه نک و هابیلر یدندن نزع اولندینی خبر مسرت ازری مصر والیسی طرفدن وارد اوله رق بوجن والی تعديل ایلسند .

ایشته بواسناده نایپیون بو نایپاره نک بروجه بالا منفای اولان البا اطه سندن فرار ایله باغته واروب فرانسی ضبط ایلدیکی و دول متفقه نک تکرار فرانسه او زرینه سوق عسکریه مجبور اولدقاری خبر لری عالم یکیدن هیجان و خاجان ویرمکده اولدینی حالده دولتیه بی طرف اولدینه مبنی مجرد احوال داخلیه سیله مشغول ایدی . قسطمونی متصرفی ایصاله لی احمد پاشا و خداوندکار و اسکی شهر سنجاقلری متصرفی مصطفی پاشا ایله بولی و ویران شهر سنجاقلری متصرفی زرمه لی زاده لطف الله پاشانک اهالی یه ظلم و تعدیلری زیاده اولدینگدن حقلنده شکایات متواهی و قوع بولغه خلال رجبده اوچنک دخی وزارتاری رفع و اموال و اشیالری مصادره اوله رق احمد پاشا یعنی یه ومصطفی پاشا مدللویه ولطف الله پاشا ردوسه نقی اولندیلر .

متغلبه کرو هندن معدود اولان کوتاهیه متسامی حاجی ملائک اعدامنه دخی بواسناده فرمان عالی اصدر بیور لدی . سنه سابقه او اخر نده اسیر اولان طامی نام امیر عسیر جانب یندن مصربه کوندریله رک جادی الاولاده مصره کلوب اورادن دخی استانبوله کوندر ملکه وصولنده آلای کوشکی او کنده امثالی و جمهله بونی او رلدی . رجبک یکرمی سکن نجی کوئی شهرزاده سلطان احمدک و فاتیله ذات شاهانه متکدر اخاطر اولدی . در سعادتنده عربیه بنک شیخ الاسلام ایله صدور عظامه مخصوص اولوب وزرا

و رجال دولت ایله تبعه غیر مسلمهدن دخی مأذون اوئلنر آته بزر و سائر مأمورین هپ ییان کززلر ایدی . حتی قلم ضابطاني بیله محل مأموریتلىرىنه آت ایله کيدوب كىكە مأذون دكىلر ایدی . بروقدىنبو بومتلاو قواعد قىيەھە رعایت ايدلىز اوپوب حتی تبعه غیر مسلمهدن بعضىلرى مأذون اوپىلدەقلىرى حالدە من زين آتلر ایله سير ير لرنده كورىلور اولدى . بو ايسە عادات مألو فېھە مغايير اوغلە ئاظنارناسدە چىر كىن كورلدىكىندن ناشى تبعه غیر مسلمهدن مأذون اوئلنر ایله پىر و عىليل اوله رق اذن تذکرەسى اخذ ايدنلردن ماعداستىك آته بىنلىرى اوائل شعبانىدە يساغ ايدلدى .

شوالك بشنده برمىتاد اجرا اوئلنار توجيهاتىدە محمد سعيد حالت افندى يە نشانخىلىق منصبي توجيه بىورلدى . حقىقت حالدە ايسە بوا آدم برو جە بالا مستشار سلطنت اوپوب هپ مصالح مەممە انك خفياً واقع اولان عرض واخطارلى اوزرىنە اجرا اوئلوردى . وانك رائىنە منافق اولان عرضلر يورىمىزدى . وحقىقت حالدە حل وعقد امور انك الندە اولدىيەنىڭ حالدە عهده سىنده رسما بويالە مصون الغائىلە بىمنصب بولۇردى .

نشانخى پايەسىلە سابقاً اناطولى محاسبەجىسى اوپوب حالا صوفىه ناظرى بولنان سيد على جلال الدين افندى يە ماھ ذى الحجه تاكى اون طقوزنجى كونى رتبە وزارتە نىش حماظلەنلىق توجيه اوئلدى .

روسىجق قلعەسى بنا اميى نعمان بىك ايفاي وظيفەدە تكاسل وتسامح ايدلەكىندن بو انسادە ليمىنى جزيرەسنه نقى ایله بنا اماتى ميرميراندن روسىجق مەسلىمى محمد پاشايە احالە قىلندى .

اخىولى قضاستىدە سرگشانە حرركت ايدن بر قاج كىشى دخى بوصرەدە اعدام اوئنلىشىلدر . اسبق قصاب باشى خواجىكاندن محمد امين افدىنەك اشخاص مىرقومە ایله مخابرهسى اوئلدىيەنە مبىن او دخى ليمىنى جزيرەسنه نقى اوئنلىشىدە .

اولوقت خفيف جرملردن طولايى آغر جزار اجرا ايدلەك و حقلى حقسز و سىلەلر ایله آدم اولدىرلەك كېيى معاملات خود سرانە اكتۈزۈا سالف الذكر حالت افدىنەك اخطاراتىلە و قوعە كلورىش . دىرلر كە حالت افندى ذاتاً سفالك وغدار برا آدم اولدىقىن بشقە فرائىنە جمهورىتى انسانىدە يومىھ بىكىلار جە بى كىناه آدمىلار اعدام اوئىقىدە و بارساڭ زقاقلىرى آل قانە بويانقىدە اىكىن سفارتە اورادە بولۇررق قانقىمش اوئلدىيەنەن جزئى بەھانەلر ایله آدم اولدەرمك كەندوسنە طبىعت تانىھ اوغلە دائما سلطنت سەنیھى بويولە سوق و تشويق ايلرىدى . حالبۆكە روسيە مخابېسىنە بىك چوق اهل اسلام تلف اولدىقىن بشقە مخابرات داخلىيە ایله دخى بىك چوق ضايىات و قوعە كلىكىدە و بىر طرفدىن

دخی بویله بهانه‌لر ایله حقی حقسز آدم‌لر اولدیرلکده او ملغه عنصر اسلامه ضعف  
لککده ایدی . فی الواقع نظام عالم ایچون آدم او لدیریلور لکن بالاده بیان او لندینی  
اوزره اسباب حقيقة ثابتہ او زرینه اجرا او لمق لازم کاور والاموجب مضرت  
اولور . بناءً علیه اول وقت اول باول عدل و حقانیت یولنی التزم ایلمک لازم کاور  
ایکن بحسب الحال اولباده هنوز بر قاعدة سالمه اتخاذ او لنه مامشیدی . زمان ایسه دائمًا  
بوی احتصار و توصیه ایمکده ایدی .

و اکر چه (التحایة بعد التخلية) فاعده سنجه اعمار او لنه حق اراضی یی ابتدا دیکندردن  
تطهیر ایلمک لازم کاوب دولتعلیه دخی اول وقت مالکنی خار و خس اشراردن تطهیر  
ایله مشغول ایدی لکن قواعد عدیلیه تو فیق حرکت ایتمک و بردہ هر نقدر مشاغل  
داخیلیه سی زیاده او لسه دخی کوزینی اچو بده ممالک اجنیبه یه عطف نظر انتباه ایله عالمک  
نه یول آدیغی و دولتك نه درلو تشیثانه مجبور او لدیغی کوروب کوزنمک لازمه  
حالدن ایدی بونزره اهمیت ویرلدیکندن پک چوق حیازه‌لر چکلمنش و بیوک ضررلر  
کورلشدیر . نته کیم زیر ده بیان او لنه حق و قایعک مطالعه سندن معلوم اولور .

از جمله متغلبه کروهندن اطه قلعه سی محافظی رجب اغا اقدیجہ روم ایلی یقه‌سنده یعنی  
صریستان طرفده بونهرق عودتنده با خط همایون اعدام او لندقدن صکره اول وقت  
جاری اولان اصول مصادره اقتضاسنجه مخالفاتک ضبطه قوچی باشیلردن شهسوار  
زاده درویش بک مأمور قیلمنش واطه قلعه سی محافظی قوچی باشیلردن شنک  
او غلی مصطفی پاشازاده درویش بکه احاله او لمنش ایدی . رجب اغا ایسه فی الاصل  
باشی بوزوق سرکرده‌لرندن اولوب آدم و بکرو صالح نام اوچ برادری و همشهریلرندن  
برخیلی جسور تبعه سی وار ایدی . وفتح الاسلام و حوالیسی دخی انک زیر  
ضبطنده ایدی . کندویی بروجہ بالا اعدام ایله مخالفاتک دخی مصادره سنه قیام  
او لندقده برادرلری طریق عصیانه سلوک ایله قلعه‌لری و مخالفانی تسليمیدن امتاع و افلاق  
یقه سنه عسکر کوروب قرایوه یی ضبط ایله افلاق رعایا سنتک ذخیره لریج جبرا  
اخذ ایمکه باشلامشلر . بناءً علیه فتح الاسلام قلعه سیله‌سائر الار نده بولنان محللرک  
قوه‌جیریه ایله ضبطی واطه قلعه سنتک حصر و تضییق ایچون محافظت مویی ایله درویش  
بک معیته مناسب محللردن عساکر و افیه ترتیب ایدلش و قوچی باشیلردن برقوچه‌لی  
یوسف اغا دخی عسکریه بالنفس قرایوه وفتح الاسلام طر فلارینک ضبطه مأمور  
قیلنوب عصاتک امر تضییق ایچون و دین محافظی على پاشا ایله افلاق و یوده سنه دخی  
اشبو ایکیوز او تو ز سنه‌سی صفر نده فرمانلر یازلمنش ایدی . آدم اغا ایسه دیکر  
برادرلریه بر لکده قلعه‌ده تحصن ایله حرکات باغیانه یه دوام و اصرار ایمکله ایش  
او زاییوب بر مهم مسئله شکلنه کیردی .

(وقایع سنہ ۱۲۳۱)

نهايت صربيستانه مأمور اولان تر حاله متصرفي تپه دلني زاده ولی المدين باشا مرى اولان فتح الاسلامه اوغر اقدده آدم اغا اکا مراجعت ايمکله او دخى راي و امان ويره رك انك برادرى بکر اغاي يانه جلب ايله لدى الاستلطاق کندو سنك بلغراده اشترا ايلمش اولديني مخازن و دکا کين و عقارات سائره نك بهما سى اولان سکسان اوچ بيك سکن يوز قرق ايکي غروشك اعطامي ايله املاک مذکوره جانب ميري دن النرق قطع علاقه ايتديرلىسى و بىوك برادرى آدم اغانك فتح الاسلام مقاطعه سندن متصرف اولديني ربع حصنه نك و پکوك برادرى صالح اغانك هراز غراد قضاسنه کي مالکانه سنك کا في السابق عهده لرنده ابقامي ياخود آدم اغانك فتح الاسلام مقاطعه سى حصه سى اچون مقدمابن ميري يه ويرديکي اچنه نك کندو سنه ردی ويأخذ آخر طرفدن سکن بيك غروشك فائضو مناسب برمقاطعه ايله تبديل و صالح اغانك هراز غراد قضاسنه کي مقاطعه سى حقنده دخى بوصور تردن برینك اجرامي خصوصلىنى استدعا ايمکدن ناشي بوشر طبر ايله اطه قلعه سى محافظى درويش بک اون نفر آدميله درون قلعه يه المقه و اوج برادر اولاد و عيلاريله چيقدقدن صکره قلعه بلا مانع و مزاحم درويش بکه ترك او المقه او زره ولی باشا ايله يېتىلره مقاوله اولديني ولی باشا طرفدن انها و استيندان او المقه لدى العرض بومقاوله يه مساعدة سنه ازان ببوريله رق وبالطبع ضبط مخالفات داعيه سنده دخى واز چيكله رك برموجب مقاوله ايجابنك اجراسي و آدم وبکر و صالح اغارله طرف شاهانه دن رأي و امان ويره رك بخصوص اچون بروقتده مسئول اولىيە جقللىرىنک کندو لرىنه افاده سى اشبو او توز برسنه سى ذى الحجه سى او اخر نده ولی باشايي يازمش و شروط مقاوله موجبيجه اوچ برادر اطه قاعه سى تخليه وكافه مهماتيله درويش بکه تسلیم ايلمش اولدقلري متعاقبا ولی باشا و افلاق و يوده سى طرفدن عرض و اشعار او المقه ولی باشايي سراسره قاپلو نوب سمور و برقبضه مجوهر شيش و محافظ درويش بکه سمور کورك و مؤخر ارتبه مير ميراني و برقوچه لى يوسف اغا يه برثوب اركان سمور ايله برجوهر بچاق و افلاق و يوده سنه برسمور کورك ايله بر رأس دونامش آت ارسال ببورى لشد .

شمدى بوايشك محکمه سنه کيرىشهم . اول نه ايدى نه اولدى .

مقتول رجب اغانك مختلفاتي مصادره اولنه جق ايدى اولنه مدى .

اولنه مدانيي بک اعلا اولدى زيرا بر مناسب ايش دکل ايدى .

بک اي اما او سته ويرلدى چونکه مدت مدیده سوقيات عسکريه ايله اوغر اشليدى خليل مصرف ايدى .

بأس يوق دولته کوره بولیه مصارف جزئیه بخته شایان دکلدر فقط بونده ناموس دولته طوفه حق معنوی بیوک فنالق و قووه کاری زیرا دولت تبعه سندن اولان ایکی اوج سر کرده نک الند فلجه‌سی قور تاره میوب انلر ایله عقد مقاوله یه مجبور اولدی . سائر متغلبه یه سوء مثال کوستردی .

لدی الایجاب انلر دخی عصیانه مستعد اولدیلر . امور سیاسیه ده رجعت قهقریه پک مضردر حکومت برایشی کوزلجه دوشونویده اکا کوره مباشرت و بعده اجرا آنده دخی مسارت ایتمیدر شروعده تأثی اجراده تعجیل لازمدو دیرلو (شاوارهم فی الامر فاذا عن مت فتوکل علی الله) نص جلیندہ بودفیقه یه اشارت واضحه وارددر .

یاولی پاشا ایله مأمورین سائره بالاتفاق او سر کرده لرک او زرینه هجوم واقتحام ایتسه لر انلرک حقلرندن کله من لمیدی .

شبیه یوق انلره نفس آلدری منز ایدی لکن نوبت بر بر کند ولرینه کله جکنی بیلدکارندن ایشی او درجه یه قدر کوتورمک ایستمزلردی زیرا اول وقت دولتك مسلک متخذی متغلبه یی بربرینه قیردمدن عبارت اولوب انلر دخی بونی پک اعلى کوره یورلردى فقط اوامر پادشاهی یه اطاعت ایله ولوکه کوکلسز اولسون بر درجه یه قدر ایفای وظیفه یه مبادرت ایدرلردى . و برده عصات صریه ایله جنکه کیدن رؤسا صربستانک بر کوشه سنده مال و جانی محافظه ایچون مدافعه ده بولنان ایکی اوج عسا کر اسلامیه سر کرده لرینک قانلرینی دوکمکی محکمه وجدانیه لرنده حقسز کورلردى .

قالدی که مقدمما صربستان قطعه سنك پک چوق یرلرندہ اهل اسلام ساکن و قلعه لرده کی یماقله سرحداتک محافظه سنه قادر ایکن یماقله او زرینه پیدرپی اردولر سوق او نوب اهل اسلام بر برینی قیره رق عنصر اسلامه ضعف کسی او زرینه صرب پلر عصیان ایله اهل اسلامک اکثرینی افنا ایدرک نهايت داعیه استغلاله دوشمشابر ایدی . ایشته انک او زرینه صربلرک تأدیی ضمتده او لظرفه عسکر کوندرلديکی اشناهه مقتول رجب اغانک مخالفتی مصادره ایچون ینه او طرفه بشقه جه بر غائنه چیقارمق واهل اسلامی بربرینه قیردمق طوغریسی پک یا کلاش بر حرکت ایدی .

صرربستان و قاینه کانجه مقدمما عصیان او زرده بولنان صربلر عرض اتفیاد ایدرک بلغراد محافظی سليمان پاشا و مأمور معیتی اولان میرمیران و سائر مأمورین معرفتلریله کفالته ربط او لمنش و فیا بعد طور رعیته منافی حرکنده بولنیه حقلرنده دائز کندولرندن سوز آنمش اولدینی ایکیوز او تو زسنے سی اوائلنده سليمان پاشا طرفدن

اشعار او لنشیدی . غرّه شعبانده روم ایلی والیسندن و بلغراد و نیش متصر فلورندن  
 وارد اولان انهالرده صربلرک تکرار عصیانه قیام ایلدکاری اشعار او لمنگله همان  
 روم ایلی والیسی مرعشی علی پاشا بالاستقلال سر عسکر لک عنوانیله نیش طرفدن  
 و بوسنه والیسی صدر سابق خورشید پاشا بوسنه جانیندن و ترحاله سنجاغی متصر فی  
 ولی الدین پاشا و دین قولنلن حركت ایمک او زره مأمور ایدیلوب معیثارینه مقدار  
 کافی عساکر و میرمیران واعیان ترتیب و بونلری یرلو یرندن تحریک و سوق ایلمک  
 او زره میر اخور اول شهریاری یکی شهریاری زین العابدین افندی سوریجی اوله رق  
 روم ایلی جانبه اعزام او لندی . و دو تعلیمه ایله روسيه لو بیننده عقد اولان بکرش  
 مصالحه نامه سنده صربلر دولتعلیمه نک خراجکدار رعایاتی او لق تعییری مندرج  
 ایسه ده قلعه لردک مستحفظ عسکر لری طرفدن صربلر علیه نه حقوق رعیته منافی  
 بروجهله زجر و تعدی و قوع بولمامی دولتعلیمه نک بعض جزائر بحر سفیده  
 و مواقع سائره ده اولان رعایاسنک تائل اولدقلری فوائد مثللو صربلر دخی مساعده  
 برله انله قیساً امور داخلیه لرینک کندو طرفدن اداره سی و ویرکولرینک  
 بروجه مقطوع لدی التخصیص کندو یدلردن قبض و تسالمی مثللو صربلر نک  
 استد عالری دولتعلیمه صرب طائفه سی ایله تنظیم ایلمی فقره لری دخی مصرح  
 بو لنشدر . بو عهدک اقتضاسنجه صربلر بر اداره مختاره قازانمش دیک  
 اولدقلری حالده بو اداره نک صورت تشکیلی حقنده اختلاف و قوعه کلوب صربلر  
 بونی پک واسع بریولده تفسیر ایدرک بتون بتون استقلال داعیه سنه دوشمشیدی  
 حکومت سنه دخی اودرجه سی قبول ایده میوردی و بر فقره عهدیه نک تفسیری  
 آنی امضا ایدن دولتلر من خصلرینه عائد اولوب بو ائناده ایسه روسيه ایمپراطوری  
 آلساندر ویانه قونغرسنده جریان ایدن مکلامه حصر نظر ایمکده اولدینی حواله  
 اول وقتک حکمنجه ینه دولتعلیمه ایله برمباخته چیقارسه دیک دول اور و پانک  
 اعتراضاتی جلب ایده بیله جکی مطالعه سنه وبالاده اشعار او لندیفی او زره پوناپاره نک  
 روسيه او زرینه هجوم ایده جکی ائناده دولتعلیمه نک روسيه مصالحه سی قبول ایتدیکندن  
 طولای آلساندر دولتعلیمه دن خوشنود و متشکر اولدینیه مبنی اشبوب صرب ایشننک  
 بر حسن صورتاه تسویه سی آرزو ایدرک بو ایده دولتعلیمه دوستانه احتظارات ایله  
 اکتفا ایمکنده ایدی . ومادام که صربلرک امور داخلیه لرند مختار اولملرینه دائیر  
 بر فقره عهدیه وارد انلری اولکی کبی تحت رعیته طویق قابل اولمیوب  
 کندو لرینک اولدیقه خوشنود اوله جقلری صورتاه بر نظامه ربط اولملری لابد  
 ایدی . حالبکه قلعه یاقاری و بلغراد دایسیری صربلر اولکی کبی معامله ایمک

ایستردى . واول وقت دولتعلیه ناک منتظم عسکری او ملديغىدن امر محافظه ده اکثريا باشى بوزوق ارناؤد عسکری قولانلىوب بونار ايسه اهالى يه تعدىدين خالى او ملازىلدى . حالبو كه سليمان باشانك خونزىز برآدم اولدىني و صرپلرک عصيانه برسىب دخى انك ظلم و تعدىسى ايدوکى شايىع اولوب انجق خورشيد پاشا متعلقانىدن اولمغاھ عنلى طرفه كىدىليوردى . بوگره روم ايلى والىسى مشار اليه على باشانك بلغراده وصولنده سليمان باشا عهده سنه بوسنه سنجاغى خورشيد پاشا عهده سنه لوای سلانىك وقواله بالتجيئ بلغراد محافظنى و سمندره سنجاغى الحاق مشار اليه على باشايي توجيه بىورلىشدە . على پاشا صرپلرک غيلانى تسكينه موفق اولمغاھ كندو سنه اشبو بىك ايكيموز او توپ برسنه سى صفر ينك او اخر نده سراسره قاپلو سمور كورك كوندرلدى . وصرپستان قضالرىنك هر برندن انتخاب اهالى ايله تعين وارسال او لنه جق بر كىنزك دائماً بلغراده محافظ نزدنه بولنلىرى نظام اتخاذ او لنه جق امر عاليى او اخر ربىع الاولده على باشايي كوندرلدى وصرپستانك اداره مختاره سنه بوصورتله وضع اساس ايدىلش اولدى .

ويانه قونقره سنه قرار كير اولان عهودك احکامى تقييد اچون فى الاصل فامنک پسقيو سلنرندن اولوب پوناپارتە زمانىدە بعض خدمات مهمە ده استخدام اولنان برات نام كيمسه نك يازمش اولدىني رساله يى قالىما كى زاده اسکرلت بىك خلاصە وجهمە ترجىھ ايدرك بواشادە باب عالي يه تقديم ايدوب مندر جاتنىك چوغۇ تىنیيات و خیالات قىلىندن ايسەدە دولتعلیه حقنده آوروپاچە جريان ايدن افكاره دائر خىلى سوزلىرى حاوى اولدىغىدن صورتى زىرده ( ٤ ) رقىلە ايراد او لنور .

حلب ايالى داخلنده متغلبەدن معددو اولان مرسل او غلى حيدر و طوبال على و سعيد و عمۇ او غلى عمر اغالرلەك تأديبلرى ارادە او لىغىلە اكابر متغلبەدن اولان حلب والىسى جبار زاده جلال الدین پاشا بونلرک او زرىنە سوق عسکر ايتىدكە حيدر اغا البستان چايرنده اىكىن رقه طرفه صاووشوب عربانە دخىل دوشىش اولدىني جهتىلە الله كىپورىلەمامشىدر . طوبال على ايله سعيد دخى رقه يە فرار وزور قطعە سنى ياروب كچىرك حماقىر يەلرنە استقرار ايدوب او طرفە كى عشىر تلر ايله بالاتفاق حلب حدودىنە صارقىدىاق ايدر اولدقلرندن جلال پاشا حلب تاحىيەلىرىنك محافظە سى اچون اشبو او توپ برسنه سى اوائلنده چول طرفه عسکر چىقار مۇھىم بىر اوللىشىدى . طوبال على ايله سعيد ايسه تبديل جامه ايدرك قافلەء حجاج ايله مدینە منوردە يە واروب روپە مطھرە يە دخىل دوشىشلىر و شېڭە رى سول الله صار يلوب استشفاع اىتمىشلىر بونلرک احوالى شيخ الحرم نبوى قاسم اغا يە تأثير ايدوب عفو

واطلاقلرینی عرض ایده جکنی وعد ایتمکله عقولرینی دربار معدلتقراره عرض  
واسترham ایتدی . متعاقباً مصر والیسی محمد علی پاشا طرفندن دخی بویولده برانها  
کلدی . بونک اوزرینه طرف پادشاهیدن مرقوم علی وسعید فیما بعد حباب حوالیسنه  
کلیوب مصربده اقامت ایتملری شرطیله عفو واطلاقلرینه مساعده بیورلدي .

دلیل طائمهسی وزرای عظام و میرمیران کرام دائره‌لرنده مستخدم وباشی باگلو  
واطاعتو واشهه یارار بر عصره کر اولوب بحسب الاقتضای بر لدقلمی دائزدن اذن  
تذکرہ‌سی الوب دیکر بر قبو ارامغه کیدرکن اثنای راهده یم ویله جکارینی پاره  
ایله الوب اهالی و سکنه یه باز او لمامق دلیلان زمره‌سنک نظام قدیمی اقتصادن اولدینی  
حالده برمدتندبرو بوكارعایت ایتمیوب صاغ وصوله چاپول ایدرجه‌سنه کشت و کذار  
ایله ملغی لوند اشقياسی کی فقرانک خانمانخی یاقوب یقه‌رق بواناده انطاولی قطعه‌سی  
تخریب ایتمکده اولدقلرندن او مقوله سرسریلرک اجرای جز الریسه مسارت اولنق  
او زره اوائل صفرده انطاولی و قرمان و حلب والیلرینه واول حوالیده کی اویه  
متصرفلرینه و ترکان بکنه وایل عشیری بکنه او امر شریفه اصدار اولندی .

دلیل طائمهسی اولوقه کوره کوزل بر سواری ایدی لکن نظاملری مختلف او لغایه  
بروجه بالا ایچلرنده فالر چوغامشیدی . بوناره یویله مدار معیشت بولنوبده اصلاح  
اولنسیدیلر انساب اولوردی .

روم ایلی جانبده دخی متینان و ضابطان طرفانندن بعض قرا یه او چر بشر آدمه  
بر سه‌بashi اقعاد و مصربلری اهالی اوزرینه تحملی ایله فقرانک تحریریم او لمنقده  
اولدقلری مسموع عالی او لغایه بومقوله محمد سوباشیلرک الغاسی ضمتبده سلسته  
والیسنه و نیکبولي متصرفه و ودين محافظته خلال ربیع الاولده فرمانندری یازدی .  
لکن قرا و نواحینک امر محافظه‌لری حقنده دولتجه بر اسلو نظام یا لمق لازم  
کلوردی . یوخسه بولیه تنبیهات ساذجه کافی دکل ایدی .

دوقه کین سنجانی داخلنده واقع عاصی طاغلر اهالیسندن بر طاف اشقيا اطرافه منتشر  
اولهرق اشقدوره و بوسنه و اسکوب جاده‌لرینک امنیتی سلب ایدوب بونده دوقه کین  
متصرف میر میران قهرمان پاشا زاده نعمان پاشانک مدخلی او لدینی روایت او لغایه  
انک دخی تأذینه لزوم کورلش ایسده او رالری پاک صرب و سنکستان یرلر او لغایه  
امر تأذی مشکل او لدینه مبني خلال صفرده کندوشه تهدیدی حاوی فرمان عالی  
ارسالی ایله اکتفا اولندی .

بومتلار کشمکشلر ایله او غرشیله رق الا مهم اولان اسکان مهاجرین ایشنے  
باقیله مامشیدی . حالبکه مسئله زائده اثنا سنده طونه سواحلاندکی قصبات و قری

اهالیستنک آکثری برو طرفه هجرت ایدوب شوراده بوراده خانه بردوش اولدقلری  
حالده سورینه رک سفالت چکمکده ایدیلر . هله بواسناده ابرائیل و ساسنده طوچی  
و ایساقی و ماقین و جوارلرند کی قری مهاجرلرینک مأوای قدیملرینه اعاده لری  
و کلی و اسمعیل مهاجرلرینک دخی ذکر اولنان قضالرده مناسب محلارده اسکانلری  
حقنده اراده سنیه صادر اویغله رومایلی جانبنده بولنان وزرایه و مأمورین سائزدیه  
اوامر علیه یازلدى .

آقکرمان و حوالیسی اهالیستنکن اولوب ابتدای سفرده اولاد و عیاللاری ایله در سعادته  
کلش اولان مهاجرینک آکثری اناطولی طرفه مرور ایله اسکی شهرده توطن  
ایتمشلر ایدی . فقط لی قدر آقکرمان مهاجرلری حالا در سعادته بولندقلری  
حالده بابا طاغی طرفه نقل خانه املنده اولدقلرندن بواسناده اتلرک دخی عودتلرینه  
رخصت ویرلدی .

اول اثناه در دست انشا اولان ایساقی قلعه سی ختم بولگله ایساقی توییتی و قلعه سی  
محا فظاعی قلعه مذکوره بنا امیی اولان محمد افندی یه احاله قیلنده . وینه بواسناده  
طوچی قلعه سی دخی ختامه قریب اوله رق طوب و جیخانه قونیله جق درجه یه کلش  
اولدیغندن محافظاتنے منتشا سنجاغی متصرفی میرمیران محمد رشید پاشا بالتنسب منتشا  
سنجاغی عهده سنه نده قالمق ورعایا پرور بر متسالم ایله اداره اولنهرق التزاماتنکن  
حاصل اوله حق وارداتی کندو سنه عائد اولق اوزره عهده سنه طوچی محافظاتی  
توجهی و مصارف لازمه سنه مدار اولق اوزره جانب میریدن دخی ماھیه اوچ بیک  
غروش معاش تخصیص و منتشا سنجاغنک بالجمله اشکینیجی زعم وار باب تیاری دخی  
انک معیته تعیین اولندی . واول حوالی یه ورود ایده جک مهاجرینک امر  
اسکانلرینه بذل مساعی اولنسی ضمته موئی اليهم ایساقی و طوچی محافظاتی  
خلال ربیع الاولده امرلر یازلدى .

اول وقت زنکینجه آدملر بعض اینیه میریه اماننکه تعیین ایله دولت سایه سنه ادخار  
ایلمش اولدقلری مبالغه بر مقداری صرف ایتدیریلور ایدی .

بو قیلدن اوله رق قوچی باشیلردن زغره عتیق قضائی اعیانی حاجی محمد اغا بعد المصالحة  
نیکبولي قاعه سی بنا امیی نصب اولیمش و امور قضا انک توکل ایلیکی مصطفی اغا  
معرفتیله اداره اولنقده بولنمش ایدی .

حالبوکه مصطفی اغانک بعض تعدیاتنکن طولایی مملکتده اختلال ظهور ایدرک مصطفی  
اغا اور ادن فرار ایمکله بوصره ده بعض مفسدین بالاجتماع حاجی محمد اغانک قوناق

و چفتلکلار ینی تضییق ایلدکاری معلوم پادشاهی اوییجق همان قضاۓ مذکور که اصلاح اموری ایچون خلال ربیع الاخر ده با ارادۂ سنه قوچی باشیردن مصطفی پاشا کتخداسی مصطفی اغا اول جانبه اعزام ایدلدي .

کاور حسن دیو معروف اولان هر ازغراد قضاسی اعيانی حسن اغا اول عصر که جسسور دره بکار ندن اولوب محاربه لردہ پك چوق یارار لغی کورلمشدۀ انجق کندوسی متغلبۀ کروهندن اولوب باشندۀ بر چوق کم الماز واله آووجه صیغماز آدمدر اولمغله آنلری اداره ایچون صو باشی نامیله قریه لره اقعاد ایله انواع مظالمه تصدی وجوار قضالره دخی تعدی ایدر اولمقدن ناشی قضاۓ مذکور اهالیسی بث شکوی ایتمکده اولدیغندن بشقه جوار قضالر اهالیسی طرفدن دخی سلسۀ والیسی رشدی پاشایه شکایت حاوی اعلام و محضر لر کلش اولدینی آنک طرفدن درسعادته انها اولمغله حسن اغانک اعدامی حقنده خط هایون صادر اولدینه مبغ اجرای ایجابی ضمتنده رشدی پاشایه و آنک معینه کیتمک اوزره سلسۀ ایالتندۀ واقع قضالر اعيانسی و بر طرفه فرار ایده جلک اولدینی تقدیرده اعدام اولنسی ایچون سائر لازم کلنله ینه خلال ربیع الاخر ده فرمانلر کوندرلادی . کندوسی مدافعه و مقابله قیدنده بولمنش ایسه ده هر طرفدن اوزیرینه اوشوی ایدیله رک اعدام ایله همان بر آئی سکره سر مقطوعی باب دولته کوندرلشدۀ . دیمتوقه اعيانی قیلو اوغلی عمر دخی اوصره ده اعدام اولنه رق سر مقطوعی کذلک درسعادته کلشدۀ . اول انساده متغلبۀ دن اطنه لی حسن پاشا زاده محمد بک اعدامی ایچون اطنه والیسی مصطفی پاشایه فرمان عالی کوندرلشیدی . باشندۀ ایچه غلبه لک اولدینی حاله مسیسده بولمغله مصطفی پاشا فرصنی کوز تمکده ایکن محمد بک پیاس طرفه کیده رک و کچوک علی اوغلی دده بک و چایلو واوجاقلو اشقیاسی ایله اتفاق ایدرک پیاس و قار بیاض طرفاندۀ تحصن و تحفظ و بو وجهه کاور طاغی اتلکلر نده کلیتو حشرات تجمع ایتش اولدینی حلب و مرعش والیسی طرفدن اشعار اولنوب مجاجل وقت حرکتی ایسه تقرب ایتمکله اشقیای مرقومه نک دفع غائله لری اسبابنک استحصالی ضمتدۀ اطنه والیسی مصطفی پاشایه مؤکد امر عالی کوندرلش و کیفیت حلب والیسنه بیلدرلش و بیلان محافظتی میرمیران ابراهیم پاشا حلب والیسنه امر و رأی اوزره حرکت و غائله مذکوره نک دفعه غیرت ایلمک اوزره مأمور ایدلش ایسه ده اشقیای مرقومه حاج مسلمینک ره راستنده بولنوب قافله حاج ایسه بنه تعالی اواسط رجب ده حرکت ایده جکندن شایدکه ایش اوزايو بدۀ جاده ده امنیت موجود اولماز ایسه قافله حاجلک بشقه یولدن امراری ضمتدۀ و قیله اخطار کیفیت اولنسی ایچون لازم کلنله امرلر یازلشدۀ .

شام والیسی و امیرالحاج اولان سلحدار اسبق سلیمان پاشانک شعوریته خلال کملکله شام ایالتی و طرابلس شام سنگانی قدس سنگانی الحاقیه و دین والیسی حافظ علی پاشایه توجیه بیورلادی .

وصیدا والیسی سلیمان پاشایه اسم محلی آجیق او له رق امر عالی کوندریله رک شام متسلمکنک کندو دائره سنده یاخود شامک و جوهندن برینه احاله سیله اسمکنک طولدیرلسی و سلحدار سلیمان پاشا کتخداسی میر میران ابراهیم پاشا ایله شام متسلمکنکه برآقدینی دیوان کاتبی مصطفی افندی عکایه جلب او له رق اشعار آخره دک توقيق او لمدری امر و اشعار ایدلادی . مکر سلحدار سلیمان پاشانک او لجه شعوری مختلف او لدینی حالده کتخداسیله دیوان کاتبی آنک خسته لکنی کتم ایله حجاجی بردنی به تسلیماً چولاره چیقارمش او لدقاری تحقق ایمکله همان ایکسی دخی اعدام ایله مالارینک بالصادره بیت الملاه تسلیمی ایچون او سط جمادی الاولاده صیدا والیسی سلیمان پاشایه امر عالی کوندرلش واوائل رجبده موئی اليهمانک سر مقطوع علی در سعادته کلوب نظر کاه عامه به قو نتش در .

بر و قندبرو روملدن بر طلاق از باندیدلر بیوک قایقلر تدارک ایله موره صولرنده کشت و کذار و فرصنت بولدخه ابنای سیله ایصال خسار ایده کلوب بکلک کیلر طرفدن تضییق او لدقلنده کندولرینه یتافق ایمکده اولان اسکاتوس و اسکیدلوس واشکیروز و چوک چامیجه اطه لری اره لرینه کیروب تحفظ و اختفا اید مکلکلر ندن قپدان دریا خسر و پاشا بونارک ازاله مضر تلرینه مأمور او له رق چنده بر ازینی اعدام و بر ازینی اخذایله در زنجیر ایتمشیدی . انحق بومقوله از باندیدلر بعضًا قریه چیقه رق سواحل اهالیسنه ایصال خسار ایده کلوب بکلکلرده ایسه قره عسکری او لمدیغندن تعقیب او له مدققرینه مبني بونارک برآ دخی تعقیبلری ایچون یانیه والیسی تپه دللى علی پاشایه واوغنی ترحاله متصرفی ولی پاشایه و سلانیک سنگانی متصرفی ابو بکر پاشایه او سط ربیع الاولده او امر علیه یازلشیدی .

موره نیم جزیره سنده واقع متون قاعه سی اهالیسندن بعضیلری دخی بر و قندبرو طریق شقاوته سلوك ایله متون لیمانه کلوب کیدن تجار کیلرینه تعدی و حموله لرین غصب و یغمایمک کبی حرکات نامشروعه به تصدی ایدر او لدقلندن ولاجل المرافعه موره والیسی طرفدن طرابلیچه به جلب و احضار لری لازم کار کده دعوته اجابت ایمکلر ندن بو مثلاو یولسز لقلرک او کی آلتق ایچون خلال رمضانده موره والیسی احمد شاکر پاشایه و متون یکیچری ضابطه و سائر لازم کانلره او امر مؤکده یازلشدر .

بروجه بالا ناپلیون نقی او لندقده انک زماننده تعین ایمیش اولان جنرالردن و آمان  
نام جنرال ایله ساواری نام دیگر بر متعین فرانسیز فرانسه قرالی لویی به مخالف  
طائفدن اوله رق فرانسده طوره مدققلری جهتله از میره کلشلر ایدی لکن بومقوله  
فساد پیشه لرک ممالک محروم سده بولنلری موافق حال و مصاحت او له میه جنی بعض  
سفر اطر فندن اخطار او لغله بو اثناده ایکیسی دخی از میردن دفع او لغشلر در .  
مقدمه سیروز و سلانیک سواحاتی زیر ضبطنه کچور مس اولان سیروز لی اماعیل بک  
فوت اولدقده او غلی یوسف بک یرینه چکمش ایسه ده انک حکمی سیروزه منحصر  
اولوب دیگر قضالر مغلبه الند قورتیله رق جانب باب عالیدن منصب مأمورلر ایله  
اداره او لغله باشلامشیدی . فقط اسماعیل بک و فاتنده سکره در امه ناظری محمود  
بک سیوریلوب باشنده بر خیلی حشرات بو لغله و اولوقتلر طشره لردہ کی اعیان  
ومتعینان قوه موجوده لرینه کوره توسعی دائرة حکومت ایده کلیدکارینه مبنی او دخی  
قواله و بر او شته قضالرینی زیر ضبطنه کچور مک داعیه سنده بو نوب سلطان محمود خان  
عدلی حضر تلری ایسه مغلبه نک کوکنی کشمک اماننده او لدققلری حاده زماننده  
یکیدن او مقوله دره بکلرینک ظهورینه میدان ویرمک احتمالی او لمدینه دن و په  
دلنی علی باشنا توابعندن ایکن انک یانندن فرار ایله محمود بک دخالت ایدن باشو بک  
نقی لازم کلکاه کندو سندن لدی الطلب اخفا ایله اسکار ایمی دخی حقنده شبھه بی  
دعوت ایمکله تأدینه لزوم کورلش ایسده او لامرده بر کره صیق تنبیه او لنسی  
ایجاب حاله او فرق کورل دیکنده در امه قناعت ایله جوار قضالر طمع و تجاوز  
ایتمامی ایچون خلال جادی الاولاده کندو سنه تهدیدی حاوی فرمان عالی  
کوندر لشیدی .

حالبو که اسماعیل بک زاده یوسف بک دخی انک او ایله یکیدن سیوریلوب چیقمنه  
حسد ایمکله بینلر نده عداوت و نفاسیت پیدا او لدینه یکدیگر یاه محاره ایمک  
اوزره بهانه ارامقده او لدققلری تحقیق او لغله محمود بک در امه خاصنک مصالحتی  
اداره ایمک اوزره یرینه برآدمی براغوب بعض اسبابه مبنی در سعادتہ کلی ایچون او اخر  
ذی القعده ده کندو سنه خطاباً امر عالی ارسال ایله در سعادتہ دعوت او لغشدر .

ظریزون ایالی داخننده مغلبه کروهندن اولوب حقنده فرمان قضا چریان صادر  
اولان صالح او غلاری واوف اش-قیاسی و رفقای سائره می ایله سورمنه قضائی  
اشقیاس-نده بازی او غلی حسن و صو ایچمز او غلی حسن و کنج محمد و دلی احمد  
و کوچک علی او غلی صالح و اسماعیل او غلی یعقوب و جهره ملی او غلی حسن بر لشکر  
علی الغله سورمنه قضائی متسلمنی با صوب اموال و اشیاسنی غارت و جوار نده کائن

یمون ناحیه سنه تجاوز ایله انواع فضاحته جرأت ایتدکارینه بناه طربزون والیسی و جانیک محصلی والحقا کوینه سنجاغی متصرفی و فاش مخافضی اولان خزینه دار او غلی سلیمان پاشا طربزون قائم مقامی حسن اغای عسکر له او زر لرینه سوق ایدوب حالا محاربه او زره اولدقلری خبری وارد او لیحق اشقایی مرقومه نک بهم حال اعدام لری ایچون خلال صفرده سلیمان پاشایه فرمان عالی یازلشیدی .

حالبوکه ریزه اعیانی طوز جی او غلی مش اغا فقرایه غدر و ظلم ایتمک و وفات ایدنلرک ترکسنه ضبط ایله ورنه سنه محروم ایلمک کی نامشروع حرکتله جسارت ایده کلدیکی و کندوسنه بالدفعات پند و نصیحت او لندینی حالده اسغا ایلمدیکی طربزون والیسی سلیمان پاشا طرفندن انها او لندینه مبنی صادر اولان خط هایون موجنججه مرقومک اعدامه مشار ایله سلیمان پاشا مأمور ایدیله رک کندوسنک تقویه بازوی اقتداری و مرقومک بحر آ دخی تضییق ضمته ایکی قطعه بکلک سفینه ارسال و طربزون ایالتک اغalarی معین المقدار عسکر ایله معینه تعین او لندقدن بشقه کلی عسکر ایله قسطمونی سنجاغی متصرف علی پاشا کندوسی و سیواس والیسنک دخی کتیخداسی کلک او زه بوایشه مأمور ایدلش و بو سیاق او زره خلال شوالده فرمانلر یازلشدر .

مقدمما ایرانلور وان حدودینه تجاوز ایتمکله کیفت کندولرندن سؤال او لندقده خبریز یوق محمد علی میرزا بغداد طرفه و خوی خانی وان جانبینه صارقدیلیق ایتمکله خیانت ایمشلر بز راضی دکاز دیو جواب ویرلش او لندینی بابا پاشا طرفندن در سعادته عرض وانها او لتب اناطولینک هر طرف غلیانده او لندینی اشناده برده ایران سفری چیقارلیق موافق حال و مصاحت کورلمدیکندن حدودی تجاوز ایدنلر باعی دیمک او له یور او لیه ایسه ایران حدودینه تجاوز ایدلیه رک برو طرفه چکنلرک طرد و دفعلینه اهتمام او لندینی ضمته بابا پاشایه جواب یازلش ایدی . مؤخرآ وارد اولان تحریر اشته رواندز او زرینه سوق او لتفق ایچون عباس میرزا طرفندن عساکر کلیه تهیه او لندینی اشعار او لندینه احتیاطلو طاورانلتفق او زره بابا پاشایه وسائل سرحد مأمور لرینه او اخر جمادی الا خرده او امر عالیه کوندر لشدر . برو جه بالا بر طرفندن طربزون ایالتده کی متغله غائله لریه او غر اشلمقده و بر طرفندن دخی ایرانلونک نابجا حرکتله اوزرینه تدارکات احتیاطیه یه تثبت او لندقده ایکن چلدر غائله سی کسب جسامت و اهمیت ایدرک خیایجه تلاشی موجب اولمشدر .

شویله که : سابقا چلدر والیسی مقتول سلیم پاشانک او غلی احمد بک پدرینک اترینه اقفا ایدرک چلدر ایاتی داخلنده کائن اجراه علیا اهالیسی تحریک و افساد ایله قضا

مذکور مسلمی طرد ایتمد روش و کندو سنه مدار تحصین اوله حق قله انسانه  
 تثبت ایله بنی و طفیانه حاضر لامش اولدینی استخبار اولندینه مبنی همان اعدامی  
 ایچون خلال صفرده ارضروم و المعاصر چادر والیسی و شرق جانی سرعسکری اولان  
 (بابا) پهلوان ابراهیم پاشایه و اکا اعانه ایتمک او زره طربزون والیسی خزینه دارزاده  
 سلیمان پاشایه بشقه بشقه فرمانلر کوندرلش و در حال بابا پاشا طرفدن اجاره طرفه  
 سوق عسکر ایدلش ایسهده اوراله ایلول ابتداسنده قار دوشوب شتا شدید و مددید  
 اولدینی جهته او موسمده حرکات عسکریه قابل اولندینه موسم بهارک حلوله  
 انتظار او لفق لازم کشیدی . و موسمی حلولنده احمد بک اوزرینه سوق عسکر  
 اولندقده طاغله فرار و باشنه بر طاف اشقیایی جلب ایله کسب قوت ایتد کدن بشقه  
 احسنه اغالرندن استمداد ایتمش و احسنه نک او جاقلو اغالرندن آغزی آحیق محمد  
 اغا نام کمسنه آنی تصحیح ایدرک و احسنه لولدن برخیلی همبا بوله رق امدادیه  
 سکرتمش اولدینه جمعیت اشقیا تزايد ایله اوزرلرینه واران عسکری کیخوان نام  
 قریبه ده محاصره ایتمش و فساد و فتنه بیویوب اطرافه دخنی سرایت ایلمش اولدینه  
 بابا پاشا ارضروم دخنی بر مقدار عسکر کوندرلش اولدینی در سعادته عرض و اهنا  
 ایتد کده حدت و غضب شهر یاری موجب اولنله همان احسنه اغالرینک تأدیی  
 ایچون بابا پاشایه امر عالی کوندرلش و احسنه استحکام بولنق حسیله شاید که  
 صعوبته دو چار اولور مطالعه سیله معینه ارضروم و چادر ایالتلرینک بالجهه اشکنیجی  
 زعمما و تیمارلوری دخنی مامور ایدلش و بوندن سکره عصات او زرینه قوتوجه وارملق  
 لازم کاه جگشدن تائی ایله طاور انسی کندو سنه توصیه بیورلمشد .

حالبوکه ارضروم اهالیسی بر مدت نیرو دو چار اولدینلر مظلوم و تعدیاتدن طولای  
 بث شکوی ایتمکده اولدینلر خلال شوالده اجرا اولنان توجیهاتده ایالت مرعش  
 رقه و دیار بکر والیسی قلندر پاشایه و حلب ا Anatolی والیسی سید احمد پاشایه ورقة  
 و دیار بکر ایالتلری ارضروم و چادر والیسی بابا پاشایه و ارضروم ایاتی حلب والیسی جبار  
 زاده جلال پاشایه و چادر ایاتی مقدمه اهالی یه ظلم ایدیور دیو رو دوسه نفی او لمش  
 اولان زرهی زاده لطف الله پاشایه توجیه بیورلادی .

فی الاصل روم ایلیده طاغلواش قیاسی سرامدانندن او لو ب بعده بعض وزرا دائرة لرنده  
 بلو کباشیلیق نامیله مستخدم و محمود یران دیو معروف اولان ظالم بی امان بولندینی  
 قپولرده اهالی یه ظلم و غدر ایدیوب بابا پاشانک قوسنده ایکن ارضروم ایالتلر دخنی  
 او درلو شناعتلره اجتسار ایلمش ایدوکی جهته او دخنی بو خائنندن بیزار اوله رق  
 قوسنده طرد و دفعه قرار و یزدیکنی مرقوم استشعار ایتد کده معیتی نفر ایله

برلکده بابا پاشانک خزینه‌سی و بعض اشیاسی غصب و غارت ایدرک طاغله فرار ایدیک مسموع عالی او لغله همان مرقوم که هر زده اله کو ایسه اعدام ایله سر مقطوعه‌نک در سعادته کوندرلسی ایچون اناطولی جهشنه اولان ولات و متصرفینه او سط شوالد او امر آکیده یازلشد.

پایختنک احواله کنجه خلال محرمده اجرا اولنان بعض توجیه‌اند کلیبولیده مرفوع وزاره مقیم اولان صدر اسبق ضیا یوسف پاشایه ابقاء وزارتیه لواه اگر بیوز وقاری ایلی توجیه بیورلدی.

ینه خلال محرمده اجرا اولنان توجیهات علمیه‌ده شیخ‌الاسلام افندی کندو متعلقانی قایردی. فقط بوصره ده کبار مدرسیندن و صحیحاً فضلان ایکی ذانه مولویت ویردی. یعنی عصمت بک زاده عارف حکمت بک افندی یه قدس شریف و وقعه نویس شانی زاده افندی یه خواص رفعه یعنی قصبه ابوایوب انصاری قضاری توجیه ایتدردی. ایکیسی دخی یکانه عصر اولوب فقط عارف حکمت بک کاله اصالی دخی منضم اوله‌رق مسافه طریق تدریسی اون سنه اول قطع ایتشدر. زیرا او یکرمی سنه مقدم و شانی زاده او تووز سنه مقدم رؤس تدریسی المشیر ایدی.

مغیساده منفیاً مقیم اولان شیخ‌الاسلام سابق دری زاده عبدالله افندی غرۀ ربیع الاولده عفو و اطلاق ایله بیکده واقع ساحاخانه‌سنده اقامته مساعده بیورلدی.

بو ائمه اجرا اولنان توجیهات علمیه‌ده نقیب‌الاشراف اولان و مکه پایه‌لو لردن و شیخ‌الاسلام افندینک متعلقاندن بولنان توفیق افندی حفیدی سید محمد صدیق افندی یه واندرون و جانه مناسبی اولان سر اطبای اسبق بهجت وایران سفیری یسننجی زاده عبد الوهاب افندیله استانبول و سابقاً مصر ملاسی مصطفی پاشا زاده میر طاهر وادرنه پایه‌لو لردن اولوب کذلک اندرون هایون رجاله منسوب و ترسیم سکه‌هایونه مأمور اولان خطاط مشهور راقم افندیله مکه پایه‌لری ویرلدی. اشو راقم افندی مشهور خطاط اولوب خط جلیده یکانه عصر ایدی. طغرای غرای هایونک شمشیدیکی رسمي انکدر.

شیخ‌الاسلام زین العابدین افندی بروجه بالا بعض مقرینه مناسبی جهله من غیر مأمول مقام مشیخته کلایسه‌ده بو مقامی طولدیره میوب کبار علمای رسمیه نظر نده کچوک کوریلیوردی و مشیختن مقدم حالا روم ایلی قاضی عسکری مصطفی عزت بک افندینک خانه سنه متعدد اوله‌رق بینلرنده لا ابایانه مصاحبیتل جریان ایلمش ایدو کندن عزت بک افندی انى صایمیوب زین العابدین افندی ایسه بومقام سمای یه کچد کدن صکره انک تعظمنی چکه من اولدی یغدن سوء احواله دائـ طرف

هایونه سوزلر القا ایدرک انى اوائل ربیع الاولده ارىپەلنى اولان تىرە يە نفى ايتدىرىدى .  
وبعده اولاد و عيالى طرفىدن خاڭىاي هایونه سوز و كداز ايلە عرض نياز اولىمى  
اوزرىنه كاپىولى يە كىتوردى .

وعزىز بىك افدىنڭ يېرىنە كىتخدازاده صادق افدى يى روم اىلى قاضىعسکرى ايدوب  
صادق افدى ايسە پېرفانى و مسلوب الشعور او لمغله اوئىش كون سکرە انى عزل ايلە  
كىندو منسوباتىندن اولان اناطولى قاضىعسکرى صدقى زاده احمد رشيد افدى يى  
روم اىلى قاضىعسکرى و هنوز استانبول پايمىسى المش اولان سالف الذكر يىمنجى زاده  
عبد الوهاب افدى يى اناطولى قاضىعسکرى ايدوب افرىبا سىندن اولان اسبق صدر  
اناطولى مصطفى اديب افدى يە دخى روم اىلى پايمىسى ويردى .

الحاصل شيخ الاسلام افدى ھېكىندو اقرا با ومنسوباتى قايرمۇق ايلە مشغول اولوب  
بو ايسە حقنەدە پاك چوق اعتراضاتى دعوت ايتىكىدە ايدى . او دخى ايشتىكىجە جانى  
صىقىلوب عليهنندە سوز سوپىلىنلىرى بىر تقرىبە نفى و طرد ايدرک بوصورتە خالقك  
آغزىنى قامق ايسەتردى ايشتە بوجەتەه اقدىمە استانبول قاضىسى حامى زادەنى  
برو سەرە يە نفى ايتىشىدى .

اوصرە دە بعض رجال دولت عالمىنندە سوز سوپىلەمش ديو اسبق جزىيە محاسىبە جىسى  
واسبق طوچىلەر كاتى كوركىچى زاده صالح افدى دخى بىر طرفە نفى او لەنلىنلىرى ايدى .  
پادشاه و دولت عالمىنندە حركت ايدىنلەر ساعى بالفساد دىمەك اوھەرق ھە دولتىدە  
مستحق جزا اولورلەر اما زين العابدين افدىنڭ يۈلسز تو جىها تىندن ياخود حالت  
افدىنڭ معكوس اجراتىندن بىح اىتش ديو شوکا بوكا جزا اىتك اوپ دورك  
معاملات سقىمه سىندن ايدى .

يىكىچىرى اغاىى سليمان اغا دخى اسبق يىكىچىرى اغاىى اولوب قاضى قرييەمى جوارندە  
چقىتلەكىندە مقىم اولان خليل حميد اغادن قوشقاپلۇب انى تكفور طاغە نفى  
ايتدىمىشىدى . حالبۇكە خالل جمادى الآخرە دە كوشە باشلىنندە و مزار طاشلىرى  
اوزرنەدە كىچە دن براغلىمش اوچىر بىش دانە نان عنىز بولۇق و بعض محللىر دە كلىپ  
بوغازلىندن صلب او لەنلىق كېي اشارتلەر كورلىكلە تىكىن ارا جىف اىچۇن او اخىر  
جمادى الآخرە دە سليمان اغا عزىز ايلە بحسب الطريق قول كىتخداسى اولان شريف مصطفى  
يىكىچىرى اغاىى او لاشىدر . واودخى يېرىنە قول كىتخداسى اولان شريف مصطفى  
اغادن خويانلۇب انى سىوا سە نفى ايتدىمىشىدر .

اول ائنادە شريف غالب افدىنڭ سالانىكىدە وفات ايدى كېي خېرى ئىشىدر .  
يىكىچى يىدى سە قدر مىڭە مىگە ۴۰۰ امازىندە بولۇندى . شىدىدالشىكىمە بىزات ايدى .

بالاده بیان اولندیفی او زره محمد علی پاشا ای عنل و نقی ایتدر مشیدی . ینه بواسناده دفتر امینی فیضی بک زاده محمد بک دخی فوت اولادی شانی زاده دیر که دفتر امینی فیضی بک زاده محمد بک فوت اولوب تأییف کرده می اولان شرح قصیده برده می حسب الوصیه برابر جهه مدفون و اخفاای اعین اهل قتون ایتدر دی . (ومایبع اکثرهم الانظنا) (رباعی) ارباب هنر مختلف القولندهم \* هر کس بکتاب قول خود کرد رقم \* آن به که نخوانم خطایشان مطلق \* سر کشته هر خط نشوم همچو قام (انتهی) طوپقو سرای هایونی دائره لری پک ضيق اولوب نقل هایونه کافی اولندیفی جهته بنه بواسناده تجدید و توسيعنه اراده سنه صادر اوله رق سابقا ضریخانه امینی ابراهیم صارم افندی بنا امینی نصب او لنشیدی . مصارف انشائیه می ضریخانه دنمی ایفا او لنه حق یو خسنه بیت المالمد نمی الله حق دیو یکیچری قشله لرنده قیل و قال تکون ایمکله ضریخانه دن صرف او لنه حق یو لاو تو سویه می مصر والی می محمد علی پاشایه حقه ای دلشدیر .

غیربدر که یکیچری سر کرده لری سرای هایونک مصارف انشائیه می نه طرفدن تو سویه اولنه حق دیو کفتکو ایتدکاری حالده سرای هایونک انساسی ختم بولو بده بويانه و قی تقرب ایتدکه یکیچریلر انک بو یاجیلغی پایلاشه میوب بینلرنده منازعه چیقار مشردلر . شویله که : بويامه اجرتی خیلی شیئه بالغ او لنه جنی جهته بوياجی اصنافیک منسوب اولدقلری قرق سکن و یمتش سکن جماعتلری بیشده مجادله ظهور ایدوب هر جماعت بوایشی کندویه تخصیص ایمک ایستدیکی جهته برع بدھ حدو شدن خوف اولنه رق هپسی طرفدن بالاشترالک بويانق او زره قرار و یریله رک مجادله بر طرف ایدلشدیر . ذیلده (۴) رقیله علاوه اولنان تذکرله باق .

ذی القعده نک ایکننجی صالی کیجه می بشکطاش سرای هایونندھ خاصکی سلطان علیه الشان دائزه سنده صغیره امینه سلطانک میتی او لان او طده هر نصلسه طولابده براغامش مومنن حریق ظهور ایدوب در عقب هجوم مأمورین ایله اطفا او لمش ایسه ده امینه سلطان ایله برچوک جاریه قورتاریله میوب یانش اولملری ذات شاهانه میه موجب حزن الیم اولمشدیر .

قره عمان او غلی حسین اغا خلال ربیع الآخر ده فوت اولوب حابوکه صاروخان سنجاغنک کافه مقاطعات واکثر زعامت و تمیار لری انک عهدہ التزامندن بولغنه ترکه سفی ضبط ایمک او زره رجال دولتندن عبدی بک مأمور ایدلشدیدی . انحق قره عثمان او غلمری متغلبه دن اولوب اناطولینک اورته قولنده نفوذلری جاری ایدو کندن بوکره اول حوالی دخی متغلبه الند قورتاریله رق طوغزیدن طوغزی یه جانب پاب عالیدن اداره ایتدر ملک او زره اعظم رجال دولتله دن براذانک مأموریتی بالتنسب از میدده کرسته کمر کی ناظری اولان اسبق کتخدای صدر عالی موره می عثمان افندی

صارو خان سنجاغی ناظری نصب او لنوپ کرسته خصوصنه کتخداسنی توکیل ایله هان صارو خانه عزیتی ایچون او اخر ذی القعده ده کندو سنه امر عالی کوندر لشدرو .  
بو عنان افندی صحیحًا دولت رجالندن دکرلی بر ذات ایدی انجق پک و قور او لوب  
حالت افندی یه سرفرو و تبصص ایتمدیکنندن حالت افندی دخی انى استانبولده  
طوتیوب مجرد تحریر ایچون بو یله خسیس ایشلایله طشره لردہ طولا شدیر دی .  
عنان افندی ینه وقارینه خلل کتور میوب هرنزه ده و نه درلو خدمته بولنسه ایفای  
وظیفده تجویز قصور ایمزر دی .

حالت افندینک ندمسنندن مشهور کیچه جی زاده عزت ملا برکون حالت افندینک  
یانشده ایکن عنان افندینک کلکینى او شاقلر خبر ویرمکله حالت افندی صفوه یه سکرده رک  
استقبال و عودشند نر دبان باشنه قدر تشییع ایتمسی او زرینه عزت ملا متھیر اوله رق  
افندم بو آدمه ایتمدیکل فنالق قالمدی شمدی بوصتبه التفاتنگره سبب نه دیو سؤال  
ایتدکده حالت افندی جوابندہ اوتن بن بو آدمه چوق فنالق ایتدم الندن ماموریتى  
الدم نفوذی قيردم جاننیده الله بیلورم لکن او زرندہ بر عنان افندیکل واران الله بیلورم  
انکچون کورنجه بولیه احترامه مجبور اوله بیلورم دیمش اولدینی عزت ملادن منقولدرو .  
ایشته دولتعلیه نك اولو قت امور داخلیه سی بومنوال او زرہ جاری ایدی . کله لم  
شمدى جهت خارجیه سنه .

### \* غرب او جاقلرینك احوالی \*

مقدما مالطه قوالیرلری اقدکزده راست کلدکاری سفائن اسلامیه یي اخذ و غصب ایله  
اللرینه یکن اهل اسلامی اسیر ایتدکلری کبی جزار و تونس و طرابلس او جاقلری  
دخی خرستیان کمیری حقنده بومعامله یي عینیله اجرا ایدرلر دی . مؤخر اقوالیر  
او جانعی الغا او لنوپ دول اوروپا هریرده تجارت بريه و بحر یه نك سربست او له رق  
اجراسی التزام ایتدکلرینه نظرآ بزم اشبو غرب او جاقلری دخی ارتق غصب و غارت  
یولنده استفاده دن وا زکچو بده تجارت یولنه دوکلری لازم کلور کن انلراسکی اصولده  
دوام و اصرار ایدرلر دی . و دول اوروپا ایله خود بخود عقدصالحه ایدوب انلردن  
بدل صلح او له رق بزر مقدار پاره دخی آبورلر دی . بولنر کیتىدکجه یوز بوله رق  
وجسارت آله رق دول متحابه سفائن تجارت یه سنه و تبعه دولتعلیه کمیرینه دخی تعرض  
ایدر و دول متحابه سفراسی طرفدن واقع او لان اشتکالر او زرینه جانب باب عالیدن  
ویریلان او امری واجرا او لان نصایح ووصایی دخی اصغا ایلمز اولدیلر .

حالبکه دول بحر یه نك قوت وقدرتلری تزايد ایدرک فيما بعد غرب او جاقلرینك

قورصاناق يولنده کی غصبکار اقلرینه تحمل ایتمیه جکلری و اخحاتدن او لوب فقط دولتعلیه یه مربوط اولدقلرندن موقتاً مسامحه ایدیورلردى .

قالدیکه انكلتره لو زنجی تجارتی منع ایچون بروجه بالا بوقدر اصرار ایمکده ایکن بواو جاقلر خلقنک اوروپا سفائن تجارتیه سنی غصب ایدوبده الله چورکاری خرسنیانلری اوروپانک پیشکاهنده کوله دیو استخدام ایتلرینه اصلاً تحمل ایده میه جکی و سائر اوروپا دولتلرینک دخی انکله متفق او له جنی مساماندن ایدی .

انلار حوال عالمند بخبار او له رق دول او روپانک در جه مکنت وقدرتلرینی بیلمدکارنندن بويولده اصرار ایمکده اولدقلری جهته دولتعلیه عسکر و دونما سوق ایله انلری پدر کی تربیه ایدرک بواوج ایالت جسمیمه یی تحت انضباط و انتظامه آلمق لازم کاورکن وکلای دولتعلیه نک دخی اکثری احوال عالمه کرکی کی واقف او لمدقیری حالده جان وجاهرینی محافظه يولنده امور داخلیه یه و بلکه استانبولده روز مرہ جاری او لان مصالح عادیه یه حصر نظر ایدرک او روپایه ارقه چویر مشجھسنه امور خارجیه یه عطف نظر دقت ایلمدکارنندن بو غرب او جاقلری امورینه دخی اهمیت ویرمیورلردى . وارکان دولتدن چوغى دول او روپا غرب او جاقلرینک حقنندن کله مزن ظن ایدرلردى . باب عالینک مسامحه سی ایسه انتظار اجانبده غرب او جاقلرینک دولتعلیه یه او لان روابطه تبعینه ضعف ویرمکده ایدی .

موخر آ انكلتره لونک اشبو غرب او جاقلرندن شکایت ضمتده باب عالیه ویردیکی تقریر رسميده بو خصوص بر قالب مستحبسنے افراغ او لماز ایسه دول بحریه بو ایشه برسورت ویره رک بو غلبه یی بر طرف ایلمکه محبور او له جقلردر دیو تصریح ایتدکده دولتعلیه او جاقلرک قواعد حریمه لرینه قطعاً مداخله ایمزر دیو جواب ویرلدی .

حالبوکه حرب و صاحده بويیه کاملاً سربست او لان حکومت بین الدول مستقل عد او لندینغندن ایشته اول کون انتظار پولتیقیه ده غرب او جاقلرینک دولتعلیه یه او لان روابطه بعیتلىرى چوزلىش و باب عالینک او جوابی جزارک باشنه کله جڭ باللره مقدمه او لمش . و بونك او زرینه انكلتره لو ایله آوستريا و پروسيا دولتلری بینتىدە غرب او جاقلرینه دائى بىك سکن يوز اون بش سنه میلادیه سی تشرین ثانیسنىڭ بشىندە یعنى بىك ایکیوز او توز سنه ھېزىه سی ذى الحجه سىدە برمقاولە اتفاق ياللىش ایدی .

ایشته بوانفاقه مبني انكلتره لونک آقدکز قوماندانی او لان اميرال اقسیمۇت اشبو بىك ایکیوز او توز بىرسە خلالىنده غرب او جاقلرلە ذکرى آتى شرائط صلحىيەن تنظيمە مامور او لغاه مارت افرنجىنک او توز بىرندە برقطە اوج انبارلو بش قطعە

کیر قالیون و درت فرقین ویدی ابریق ایله براستونه دن مرکب دونناسیله جزائر  
غرب پیشکاهنده کورندی .

چند روز مقدم ایسه امیرال طرفدن بر فرقین ایله جزائرده مقیم انکایز قو نسلوسنه  
کیزلو بر مکتب کلوب دونما ظهورنده در حال جزائر بکار بکسی عمر پاشایه  
تسایم او نمی امر او نمی اید و کنده بو کرده دونما کورندیکی کی قو نسلوس  
در حال او مکتبی کتوروب عمر پاشایه ویردی .

خلافه مائی جزائر لونک ساردنیا و سیچلیاتین ایله مصالحه سی خصوصه انکلتاره دولتی  
متوسط اولوب بو خصوص اخص مطلوبی اول دینی بیانندن عبارت ایدی .

همر پاشا مکالمه یه کیر شمکدن امتناع ایتدی . امیرال تکرار مکالمه ایستدی قبول او نمدی .  
امیرال تکرار عمر پاشایه بر مکتب یازوب ایکی ساعته قدر مکالمه قبول او نمانز ایسه  
کندو سیله محابه ایدرم و شهری دو کرم دیو تصریح ایمکله عمر پاشا چاره سر  
مکالمه یه رخصت ویردی .

نسانک بر زنجی کونی و قوع بولان مکالمه ده انکلتاره دولتی ساردنیا و سیچلیاتین  
و فامنک دولتارینک تنظیم امورینه مداخله هی التزام ایتدی کنده بو نلرک بر بزیه  
او جاقلر یاه مصالحه سفی طلب ایلر دیندی .

عمر پاشا بر مجلس عقد ایله مشاوره ایتدی کدن صکره فرداسی تکرار مکالمه یه کیر شمکد کده  
بو کرده امیرال طرفدن جنوبیز بلده سی ساردنیا دولته تفویض او نفعه اودخی  
ساردنیاده داخلدر جزائره ساردنیا و فامنک دولتارینک مصالحه می عینیه انکلتاره لو  
مصالحه سی کی اولق و ناپولی و پورتیکز حقه لرنده دخی بو وجهه اه معامله او نمی  
و جزائرده مقیم انکایز قو نسلوسی ساردنیانک دخی قو نسلوسی اولنگاه ساردنیا  
ایشلرینه بافق و الی رأس ساردنیا اسیرلری آزاد او نوب انکلتاره لو طرفدن هر بر  
اسیر ایچون الی آیه قدر جزائر لویه المیشر غروش ویرملک و فیما بعد جزائرده  
خرس-تیانلردن کوله قول الاممی عادی رفع والغایه موجود اسیرلر اطلاق او نمی  
خصوصی دخی علاوه مقال قیلندی . بو تکالیف او زیرینه مکالمه شدیده جریان  
ایدرک عمر پاشا بو تکالیف اکثریتی قبول ایدوب انجق موجود خستیان اسیرلرینک  
المیشر غروش بدل اعطای میله آزاد ایدملری او جاقلر جه مشکل بر مسأله اوله رق  
بوماده ی تونس و طرابلس بکاری قبول ایده جک کی اولمشلر ایسه ده دایلر قبول  
ایتمامک صددنده بو نلریه بو خصوصیات بکاره طرف دولتیه دن صوریلوبده  
طرف پادشاهیدن نوجمله امر و فرمان بیوریلور ایسه اکا کوره فرار ویرملک لازم  
کلور دینلوب بوصوره امیرال دخی موافقت ایدرک عمر پاشا طرفدن تعین اولنان

مأموری بر انکلایز فرقینی ایله استانبوله کوندروب کندوسی دخی عودت ایلدی .  
حالبو که امیرال هنوز اثنای راهده ایکن جزائرلو اوره سنده قیل وقال تکون انکلکله  
عمر پاشا قورقوب امیرال ایله او لان مقاوله سندن اغماض و مسامحه یه مائل اولدی یغنه  
مبی جمادی الا آخره نک یکرمی در دنجی کونی تخميننا ایکی بیک قدر ارادل بالاجتماع  
ساحله طوغری عنیمت ایدرلر ایکن والی و ضابطان طرفاندن دخی صورت مسامحه  
کوسترلکله همان ساحله اینوب بورونی واوران نام محلارده انکلتره باندره سیله  
مر جان چیقاران ایتالیانلری قتل عام و انکلایز باندیره لری یرتوب آیاقاری آتشده  
چکنیه رک تحقیر ایتدکدن بشقه انکلایز قونسلومنی وزوجه سنی و توابعی واوراده  
بولنان انکلایز تبعه و محمدیلری اخذ و حبس ایتمشلر .

بو خبر انکلتره یه واصل او لیجق هان جزائرلونک تأدیی ایچون تجهیز و اخراج  
او لان انکلایز دونناسی ایله سبته بوغازنده بولنان فامنک دونناسی دخی برلشه رک  
جمله سی شوالک او چنجی کونی جزائز پیشکاهنه کلدیلر . انکلایز امیرالی سبق ایدن  
فتنه نک کیفینی صوردى و جوابی ایچون اوچ ساعت مهمات ویردى و مدتک انقضائند  
جنکه کیرشدی . کیجه ساعت بره قدر طرفیندن بلا فاصله محاربه یه دوام اولندی .  
جزائرلونک بر فرقینندن ماعدا کافه دونناسی و ترسانه سی و مخزنلری و ساحلده کی  
ابنیه سی یانوب محو اولدی . فرداسی جزائرلو مجیوراً انکلایز لو ایله عقد مصالحه یه  
مجبور اولدی .

شویله که : جزائرلو بالاده مذکور او لان تکالیفی قبول ایتدکدن بشقه جزائرده  
بولنان بالجهه اور و پا اسیرلرینک سپیلارینی هان بلا بدل تخایه و اطلاقه مجبور اولوب  
بوکا دائر اشبو بیک ایکیوز او تو ز بر سنه هجریه می شوالنه مصادف او لان (۱۸۱۶)  
سننه میلا دیه سی اغستوس افرنجی سنک یکرمی ایکیسنده جزائرلو ایله انکلایز امیرالی  
یننده بر مقاوله نامه امضاء او لمشدر . چند روز صکره جزائرلو ایله (پی بازی)  
فلمنک دولتی امیرالی بیننده دخی انکلایز مصالحه سنه توفیقا بر مقاوله عقد او لمشدر .  
بو مقاوله نامه رک ترجمه هری ذیل کتابده (۶) و (۷) رقلریه ایراد او لنوور .

اول ائناده تو نس او جاغنده دخی بر اختلال ظهور ایتمشیدی . شویله که : دول بحریه  
اور و پانک قوه حر بیه لری قات قات تزايد و ترقی ایتمکله غرب او جاقلری دایسلری  
اولکی کبی راست کلدکاری فرنک کمیرینی اوره ما ز او لدقنلری جهتله دائرة ژروتلری  
طارلا شوب دایسلر بوندن صیقله مقدمه بو لمنش ایدیلر . بوکا سبب صانکه بکار ایش کبی  
بکار بکیلرک علیه نده قیل و قاله باشلامشلر ایدی .

بو ائناده تو نس او جاغنده عسکری طائفه سندن چوبان و دلی باشی و ابراهیم پهلوان

و تکلی نام درت نفر مفسد عسکری طائفه سفی اغفال و اضلال ایدرک تونس بکار  
بکیمی محمود پاشا ایله جداول و قتاله قیام ایدوب پاشادخی اهل عرض کروهیله بالاتفاق  
انلری تضییق ایمکله کروه اشقا تونس ترسانه سنه مهیا بولنان بش قطعه تونس  
بکل سفنه لرینه سوار او له رق فرار و از باندیداق یولنه سلوك ایده جکلری اشعار  
ایتشلر . لکن سفان مذکوره قودانلری بو خصوصه رضا ویر مدلکاری جهته هان  
مورده کائن انا وارین قلعه سی پیش کاهنده بر اطه اطه سی لیمانه کیدوب باطرونہ  
احد قودانی قره ایه اخراج ایتد کدن صکره رجعت ایله اقد کزده کشت و کذار ایدر  
اولدیلر ایچلرندن بر قطعه سی متون ایسکله سنه ورود ایتد کده متونه مقیم تونس  
و کیلی در عقب انى ضبط ایمکله ایچنده کی عسکرک هربری بر طرفه فرار ایدرک  
پریشان اولمشلر دیکر لری ایسه دکزده طولانش رق کرک دول اوروبا تجارتینک  
و کرک رعایای دولتعلیه نک سفان تجارتیه سنه صارق دیلیق ایمک داعیه سنه دولشمیلر  
روم از باندیدلریه او غر اشلم مقدمه ایکن برده تونس قورصانلری چیقدی . کیفت  
سمع هایونه واصل اولدقده اشقا می مرقومه دن هرزه ده بر نفر طوتیلور ایسه هان  
جزاسی ترتیب قیلنمق و سفان مرقومه هر نرده بولنور ایسه ضبط اولنمق او زره  
هر طرفه خلال رجبده او امر آکیده کوندر لدی .

جزائر دایسلری دخی اولکی کبی اوروبا سفان تجارتیه سنه تعرض ایده من اولدقلرندن  
اقد کزده کشت و کذار ایدن تبعه دولت علیه نک سفان تجارتیه سفی اخذ ایله غصب  
و غاره قالقشیدیلر . و اموال مخصوصیه نک اصحابه رد و اعاده سی طرف دولت علیه دن  
امر اولندقده دخی مخالفت ایلماری مهیج غصب شهریاری اولوب حال بکه جزار  
سفنه لری پیدری ازمیره و سواحل سائمه ورود ایله عسکر یازروب جزار  
دایسلرینک جمعیت و قوی انجق بو و سیله ایله پیدا اولمقدمه ایدو کندن فيما بعد جزار لوه  
عسکر یازلق یساغ ایدیله رک بو یولده سواحله بولنان مأمورین دولته او امر علیه  
یازلمشیدی . بونک او زرینه جزار لو یلکنلری صویه ایندیروب فيما بعد او مثلاً  
حرکات ناسزایه ابتدار ایمامک او زره جرایم سابقه لرینک عفو نی نیاز ایتلریه  
مسئلرینه مساعده اولنه رق مذکور یساغ قالدیریلوب کافی سابق جزار او جاغنک  
عسکر تحریرینه رخصتی حاوی او اخر ذی القعده او امر علیه یازلمشد . بو یساغ  
قالدیریه جفه بر مدت دونمای هایون بربریه سواحلنده استعمال ایله جزار ایاتی  
تحت اضباط و انتظامه آلسش اولسیدی طرابلس غرب کبی اوراسیده حالا المزده  
بولنوردی . اول وقت و کلای دولتك احوال خارجیه جه واقع اولان بومثلاً  
قصور لرینه تأسفدن بشقه برشی دینله من .

اک غریب بود که بروجه بالا جزائرلو ایله انگلیز و فامنک امیرالاری میانه لرنده  
پایلان مقاوله نامه لردن باب عالیجه معلومات او لیوب انلری او زمان و قعه نویس  
بولنان شانی زاده افندی لسان اجنبیدن ترجمه ایدرک تاریخنه قید ایلمشدرو  
رحمه الله عليه رحمة واسعة

### \* وقایع مصریه \*

سنہ سابقہ وقایی صرہ سننہ بیان اولندیغی اوزرہ عساکر مصریہ ایچنده ظھورا یا دن  
اختلال بر تقریب دلفرب ایله با صدیر لمش ایسے ده محمد علی پاشا اول اختلال ده  
کندو سنه خیانت ایتمش اولان روئای عسکری بر طوزاغه دوشوره رک انتقام  
آلق و نقدر کم الماز سر کرده لر وار ایسے آنلری بر طرفه دفع ایله اجرا آئندہ  
سر بست و مستقل اولمک ایستر دی .

بناءً علیه اشبوا او توز بر سنہ سی صفرینک او سلطنتہ اسکندر یا دن مصرہ و رو دندہ  
عسکری مصر دن اخراج و موقع مناسبہ ده تعییه ابله طاغتمق تدیریخی قور دی .  
وعسکرک بر دیه جکی قلاماق اوزرہ ابتدا او غلاریخی چیقار دی . شویله که : بیوک  
اوغلی ابراهیم پاشا صعید حاکمی او لمغله صعید ایچنده ایدی . مصر ده بولنان طوسون  
واسمعیل پاشالری دخی رشید طرف ده اردو لری قوروب او تورمک اوزرہ او طرفه  
کوندر دی . و نیت خفیہ سنی انلره بیلدر دی . و خواص اتباع ندین بخور جی دیو  
معروف اولان مدلولی احمد اغا ی طوسون پاشا معیته ویر دی . بعده دلیل باشی  
حسین اغا و ارزنجانی حسن اغا و محبوبک و صاری چله و محبوبک ایله امثالی سر کرده لری  
دخی بخیره و دمیاط طرف لرینه کوندر دی . طوسون پاشا پدرینک نیات خفیہ سنی  
 فعله کتورمک اوزرہ محبوبکن باشلا دی . شویله که : معینتندہ کی عسکری بر ببر  
ایاردہ رق ازالدی . بعده اعدام ایمک اوزرہ بر مشورت ایچون یانسہ چادر دی .  
بخور جی ایسے واقف حال او لمغله محبوبکه حقنده سو نیت اولدیغی بیلدر دی .  
بونک او زرینه محبوبک دیلار دن بر طائفة یه دخیل دوشدی . حالبو که اول وقتک  
عرف و عادت چه بر او جاغه دخیل دوشنلر اول او جاق طرف دن حمایه اولنوردی .  
بناءً علیه دلیل باشی در حال محمد علی پاشانک قاین برادری و عموماً دیلار کسر کرده سی  
اولان مصطفی بک خبر او چور دی .

بو جهتله محبوبک حقنده بر شی پاییله مدی . فقط محمد علی پاشا حقیقت حاله واقف  
اوله رق خلال ربیع الثانی ده بخور جی یا نسے جاب ایله سن بنم او غلارم ایله سر کرده لر  
اره سنہ نفاق بر اغیور سین دیوانی اولد ردی . متعاقباً مویی ایله مصطفی بک و بعده  
پونا باره دیو معروف اولان خزینه دار احمد اغا وفات ایتدی . و ذی القعدہ نک

اون يدنجي کوني طاعوندن طوسون پاشا دخى وفات ايذرک پدر ومادرىني حزن  
وماتم ايچنده براغوب كيتدى . پدرى اوغلارى ايچنده اك زياده انى سوردى .  
حسن سير وسلوکى حسيمه خاق دخى اكا زياده متوجه اوله رق پدرندن صكره انك  
والى اولىمنى آرزو ايلىرىدى .

دليل باشىقادن نشتت ايمه وشام واليلكىندن منفصل وبرمدتنبرو مصربه مقيم اولان  
وزير يوسف پاشا دخى بوائناده وفات ايتشدر .

مصربن مطروود اولان امرىي مصربىه بقاياىي بلاسدواندن دغله نام بلده ده تجمع  
ايذرک وبالنفس اكوب بچەرك اچاقىدن او لمىه جك قدر تعيش ايتكىدە اولوب بوجالدن  
آرتق او صانشىلر ايدى . واكتى فوت اولوب فقط اك بىوكارى اولان بىوك  
ابراهيم بك ايله دامادى احمد بك الالاف ومرادى عثمان بك تابىي عبد الرحمن بك  
وعثمان بك يوسف وعلى بك ايوب وچۈك امرا ونماليكىن بعضلىرى قالمىشىدى .  
وابراهيم بك بىرفانى او لىش وقواسىنه ضعف ووهن كىش ايدى . بوئر اچىلرندن  
سلام كاشف نام بىرنى بوسنه محمد على باشادن طلب عفو ومرحمة ايجون مصربه كوندردىلر .  
خلاصه استىد عالرى ديار مصربن بى طرفه نقل واقامت وزراعت ايتك وخرج  
اراضى يى ويرمك واصلا باشانك امىيىنە مخالفت ايتماك شرطلىيە جانلىرىنە امان  
ديلمىكىدىن عبارت ايدى . سليم كاشف مصربه كىدى محمد على باشا ايله كورشدى .  
باشاندىن كوله منلرک احوالى صوردى كىم او لىش كىم قالش او كىرىنى سليم كاشفه  
بىش كىسىھ عطيه ويردى . وانكلە امىرایە جوابىنامه كوندردى . خلاصه مؤداسى  
بوايىدى كە كوله منلرە اراضىء مصربىه دن بىرقطە ويرىلە من واهالىين مجاناً يېھ جك  
الدىرىلە ماز . فقط جانلىرىنە امان ويرىلور و المصربه كاندىكارنەنە هېرىپىنك حانە كورە  
مسكىن و مأوى ويرىلور و مصرب فلىرى جانب ميرىدىن روئىت ايدىلور . قدرتى اولنلرە  
منصب و مأمورىت و اختيار و عملماندە اولنلرە بالغا مابلغ معاش و تعينات ويرىلور  
ديو يازلىشىدى . ارمى چوق كېميوپ بىوك ابراهيم بك دغله ده وفات ايلىدىكى  
خبرى كىشدر .

آزوقت ايچنده نېبىوك انقلابىر كە مير ميران طاهر باشانك اعدامىندن صكره كوله منلر  
مىصره كىرىوبده تحكم ايتكارنەنە مصربە كى ترك عسکرى انلرک طوائف  
عسکرييەلىپىنك بىرقسە اولوب معاش و تعينلىرىنى امىرادن الورلىرى .  
محمد على باشانك تعينتى بىوك ابراهيم بك كىلارندن ويرىلوردى . شىمىدى  
زراعت ايتك او زرە اندى بىر مقدار اراضى دىلمەكە محتاج او لىشلەدر .  
بوسنه محمد على باشا حكومت مأمورلىپىنك ومبادرىك اهالىين مجاناً يېھ جك الملىنى

صیقی یساغ ایتدی . و علوم ریاضیه تدریس او لئک اوزره برهنده خانه بنا و طویخانه انشا ایتدردی . وزراعت و صنایعک ترویجنه اهتمام ایدر اولدی . و بیوک چوک بر چوق کمیل انشا ایتدره رک و نهر نیاک مخصوصلاتی اسکندریه یه ایندیره رک اور و پایه بیع ایله مبالغ کایه قازانمغه باشلا دی . و بحر سویشه تکمیر سفائن ایله هند تجارتنه دخی رواج ویردی .

واسکندریه قلعه سنک تعمیرینه اهتمام ایله برابر اسکندریه اتصالنده کی سد کبیرک انشاسنه دخی موفق اولدی که مقدمابوسدک منهدم اولمسندن ناشی بر چوق اراضی یی طوزلی صوار باصموده ایدی . بونک انشاسی محمدعلی پاشانک بیوک اثرلرندن بریدر . ایشته محمدعلی پاشا بوجهله مصری اعمار و وارداتی تکمیر ایله عربستانده بیوک ایشله موفق اولدقدن بشقه نقدا دخی سلطنت سنه یه حسن خدمت و بوجهته دولتیجه و ملتیجه کسب شان و شهرت ایلمشدر .

### ( وقایع سنه ۱۲۳۲ )

متغلبه کروهندن و انطاولی دره بکلرندن قره حصار و یوده سی ابراهیم اغانک اعدامی حقنده خط هایون اصدار او نبغله حکمنک اجراسی خداوندکار والیسی نور الله پاشایه حواله او لمشیدی . ابراهیم اغا ایسه حاجی بکتاش ولی درکاهنه واروب چند نفر آدمیله انده اقامت اوزره بولندیغندن نور الله پاشا کیفتی قیرشهر و یکی شهر سنجاقلری متصرفه اشعار ایله الیفی جوابنامه ده مرقوم ایکی اوج نفر اتاباعیله اول درکاهده اولوب النجق الی آلمش قدر دلیل عسکری دخی انى محافظه ایچون اطرافنده کشت و کذار ایمکده و حاجی بکتاش قضاسی از قدیم سربست اولوب فقط امور و خصوصنه قونیه طرفدن نظارت او نمقده اولیدنی اشعار او لئدن ناشی کیفتی نور الله پاشا طرفدن در سعادته عرض او لئنقده مرقومک فرصتی کو زدیله رک اعدامیله سر مقطوعنک در سعادته کوندر لمسی چون اوائل محمد مده قرمان والیکنه امر عالی یازلدی .

شو قاریش قلغه باق که باب عالی بر آدمک اعدامی ایچون فرمان یازیور لکن نزهده و نه حالده بولندیغی و قنی سنجاغه مر بوط اولدیغی بیلیمیور . مملکتیک احوال جغرافیه سی بیلیمیان و کلا ایشته بویله قراتی یه قبور صیقار .

پیاسده تغلب ایدن چوک علی او غلی دده بک اعدامی حقنده مقدمابا فرمان عالی صادر او لدیغی حالده مرعش سنجاغی داخلنده واقع بولانیق قضاسی ایبانی ایچه بک و برادری احمد بک انى تصحیح ایمکله انلرک دخی اعدامی حقنده حلب والیسی احمد پاشا ایله مرعش والیسی قلندر پاشایه ینه اوائل محمد مده امرلر کوندر لدی

حالبوکه اورالرک خلقی هپ قبائل وحشیه اولوب انلرک بینته دخیل دوشن آدمی  
حایه مقتضای حیت عد او له رق اخچه بکه دده بکی حایه ایدیکی ایچون مجرم نظریه  
با قیله مازدی . قلندر پاشا دخی بو اعتقادده بولندیغنه مبنی بو امرک اجراسنه صمیمی  
او له رق تثبت ایده مزدی . واول حوالیده کی متغلبه دن قنیسنک او زرینه وارلسه  
کاور طاغنه چیقوب اوراده تحصن و فرصت بولدیجه پیاس جاده سنه اینوب اینای  
سیله تعرض ایدر و بر جمعیت تشکیل ایتدکلر نده حج یولنی کسرلر ایدی . بناء علیه  
کاور طاغی کاملاً ضبط او لمدیجه جوار نده کی دره بکلرینک از اله سیله مطلب حاصل  
او له مازدی . لکن وکلا اورانک احوال جغرافیه سی بیلمدکلر ندن چوک علی او غلنك  
اعدامیله پیاس جاده سنه امن و اسایشی حصوله کلیویرر ظن ایدرلر دی .

ازمیرک عین الاعیانی عمر اغانک بر جرم مشهودی یوق ایسه ده مجرد از میرده  
اوته دبرو مستفده و متحکم اولان کاتب او غلر ندن بولندیغنه جهته دیکر محمله اقامه سی  
لزومنی چکنده از میره او غرامش اولان قپودان دریا خسرو پاشا انها ایمکله عمر اغا  
مدالوده اقامته مأمور ایدلدي وازمیر باش اعیان غی او اخر محمرده از میر و جوهنده  
وموالی دوریه دن چای زاده مصطفی افندی به بافرمان عالی احاله بیورلر دی .

حلب اشرافت دن و موالی دوریه دن جابری زاده عبد الله افندی دوریه دن دونوب  
طولا شه رق دری زاده نک سایه سنه باعتبار مخرج صوفیه قاضیی او لمشیدی .  
حالبوکه دور دونمکله بوصره ده کشانه نفی ایدلدي . اول وقت خلف سلفه رغمابویله  
شیلر یامق عادت حکمنده او لمدیغندن اسباب حقيقة ارامغه حاجت یوقدر .  
یکیچری اغالرینک صیق صیق عزل لاری دخی اول دورک اقتصاسنده او لمبلغه بو اشنا ده  
یکیچری اغاسی حسن اغا عزل ایله خافی مصطفی اغانک تقریری او زرہ تکفور  
طاغنه نفی او لندی .

طونه یالیسنه کی قلاع خاقانیه دن نیکبولي پیشکاهنده واقع قله قلعه سی ختم بوللغه  
بنا امینی اولان نیکبولي متساحی مصطفی افندی او له عهد سنه رتبه میرمیرانی و متسملکه  
علاوه نیکبولي قلعه سی محافظانی کذک او اخر محمرده توجیه قیلندي .

طونه سواحنه در دست انشا اولان قلاع خاقانیه دن بعضیلری بو وجهه ختم  
بولمش ایسه ده بر خیلیسی هنوز ختامه رسیده او لمدیغندن بو نلرک بزر بزر کشفی  
ضمته روز نامچه اول حسن تحسین افندی او اخر صفرده مأموریت مخصوصه ایله  
طونه یالیسنه کوندر لدی . ساستره والیلری شمنیده اقامته ایمکده ایسه لردہ بعدالیوم  
سلستره ده برسای انساسیله اقامته ایلماری ایچون سلسه ره والیلکنه امر عالی یازلدي .  
اول اشنا ده دولتك مضایقه مالیه سی زیاده او لمدیغنه حالده اسبق دفتردار و سابق

ضریحانه امینی صارم ابراهیم افندی اواسط ربیع الاولده فوت اولمغایه مخالفانی خزینه نک امدادیه یاشدی . اشیای کرانها وواردات لاتخاصنندن بشقه بالکن طاش او طه دروندنه تحت الارض مدفون اولان مسکوک و سیکه آتوندری آلمش اوچ قیه به بالغ اولوب همان بیت الماله تسلیم ایدلدی .

آتون مجرد اوس مبادله ده قوللانقم اوزره یر آلتندن چیقارلش برمعدن اولدینی حالده بومثلو آدملرک انى یرالته اعاده ایلملری معکوس برحر کتدر فقط امتیسز لک انسانه بولیه معکوس ایشلر یاپدیرر .

جزائر بکلر بکیسی عمر پاشا فوت اولوب مجانجه یرینه علی دایی انتخاب واقعاد او لمنغله فرمان عالیسی اصدار وجزائر او جاغه لازم اولان مهمات تیمار بیورلئ استدعا سی متضمن معروضات ایله حاجی حافظ نام ذات بوائناهه درسعادته وارد اولمغایه علی دایی یه بر معقاد توجیه اولنان میر میرانلاق فرمانی ایله مهمات مطلوبه کوندرلر دی . و باب عالی بروجہ بالا اوافق تفک دره بکلرینک ازاله سیله مشغول اولدینگدن جزائز حقنده بر باشلو تدیر دوشونیه مدي .

ادرنه وجوهی متفقد و متحکم اولوب بوجهته و الیلر چرمن قصبه سنه اقامت ایمکده ایدی . بوائناهه ایسه اعیان وجوهک کسر نفوذلری اصول متحذنه ایچابنده اولمغایه چرمن متصرفی قارصلی علی پاشانک خانه سنه اقامت ایمک اوزره وزارتی رفع اولنوب چرمن سنجانی ادرنه شنهرنده اقامت ایمک اوزره و دین و نیکبولي سنجاقلری متصرفی علی جلال پاشایه وودین و نیکبولي سلسه و والی رشدی پاشایه و سلسه و رتبه وزارتنه درکاه عالی قوچ باشیلرندن سابق شام والیسی سلیمان پاشا کتخداسی مفتی زاده حاجی حسین اغا یه و تکه و حیدر سنجاقلری محصلق وجهله شام والیسی حافظ علی پاشایه و شام ایالتی و میر حاجلر قودان اسبق صالح پاشایه توجیه قیلنده .

بالاده بیان اولنديغی اوزره نیکبولي قلعه سی بنا امینی اولان زغر ئ عیق قضائی اعیانی حاجی محمد اغا برمدت مملکتنه بولنه مدینی جهته خلافکیرانی فرجه بوله رق اهالی بی تحریک ایله علیهنه محضر لر تریب اولنديغنه مبنی ارتق زغر یه اعاده سی مناسب کورلیه رک او اخر ربیع الآخرده ردوسه نفی اولندي . نیکبوليده ایتدیکی مصارف اوسته ویره رک اعیانلری الدن قاچردی . ویرینه مصطفی اغا اعیان اولدی . بروجہ بالا دفعه رتبه وزارت ایله سلسه والیسی اولان حاجی حسین پاشابو نعمتك قدرینی بیامیوب اهالی یه ظلم و تعدی ایمکده اولدینگدن اشبو او توز ایکی سنه سی او اخترنده وزارتی رفع ایله دیتوقه یه نفی ویرینه بر قاج سنه دنبرو رو سچق متسامی اولوب حسن حرکتی مسموع اولان قوچی باشی محمد سعید اغا یه رتبه وزارتنه سلسه

ایالتی توجیه و رو سی حق اعیان لغی دخی زغره عتیق اعیانی اولان مو می الیه مصطفی  
اغایه احاله او لئن شدر .

ربع الاولک اون طقوز نجی کونی اجرا اولنان توجیهات علمیه ده بعض مدرسینه  
مولویت ویرلدیکی صرده ده عربیانی زاده محمد عارف افندی یه دخی اسکدار مولویتی  
توجیه او لندی . غایت مسن بر ذات اولوب شمدى یه قادر طفره ایله او زرینه  
چه رک ملا اولان نیجه ذواتی کوچوروب ارقه لرینه قاله رق بحسب الطریق اسکدار  
قاضیی او لم شدر . شانی زاده تاریخنده تحریر او لندی فی او زرہ اولوقتک حکم نجه  
بویله مولویت آلانلر شیخ الاسلامک اتکی او پمک و صدر اعظم ایله صدور عظامی  
زیارت ایتمک او زرہ بدبه و دارات ایله کیتمک رسم طریق اولوب عربیانی زاده ایسه  
هر شیدن عاری بر یباناق البسه سی بیله یوق بیچاره نک عمری یو قلقله کچمش مجرد  
عمر نوح و صبر ایوب ایله قطع مسافت طریق رسمي ایدرک بوکره مخرج درجه سنه  
ایاق باصمش . نه حال ایسه اکرتی البسه و سائره تدارک ایدرک طاقوب طاقدرمش  
ور فیقلریله برابر باب فتویه کیدوب شیخ الاسلامک یانه چیقمش ایسه ده طیشارو  
چیقدقده خدمه یه خیلیجه بخشش ویرمک عادت او لدی فی حالده عارف افندی  
بو خصوصده رفیقلرندن آیرلش و عادته مخالفت ایسه کوچ بر کیفیت او لدی یغندن  
خدمه نک بخشش امیدیله پرستش ایدرجه سنه کوستردیکاری تعظیمات فوق العاده لرندن  
حاصل اولان انبساط و مسروفت عوائدی ویره میدیکنند طولایی عارض اولان  
محیوبیت ایله زائل اولش ایدی . بویله ایکی حالت متضاده ارسنده متأثر و متفکر  
او هر ق نر باندن نزول ایتد کده معاذ الله تعالی مرك شادی و موت غیرت ایله نزول  
اصابت ایدرک بنک طاشی او زرینه دوشوب قالمش و خباءً فوت او لم شدر . عفی عنہ .  
بعده ربع الآخرک اون یدنجی کونی اسکدار مولویتی کبار مدرسیندن عبد الرحیم  
افندی زاده عثمان افندی یه توجیه بیورلدی .

بو عثمان افندی مؤخر استانبولده طلب مبارجی قو ناغنده کشاد اولنان مکتب طیبه  
خواجه لرندن اولوب اوراده علم طبی فرانسز جه دن ترجمه و تدریس ایلدی .  
صکره حکیم باشی انى استرقاب ایله مکتبیند تبعید ایچون منجم باشی نصب ایتدرمش  
او لدی یغندن عثمان افندی الى آخر العمر حظ ایتمدیکی احکام نجومیه ایله مشغول  
اولوب قالمشدر . عثمان افندی علوم ریاضیه ده یکانه عصر اولوب بویله کندو سنند  
خیلیجه استفاده ایتمشیدک . پدری عبد الرحیم افندی پالایق محمد افندینک کچوک  
برادری اولوب ایکیسی دخی استانبولک اک مشهور و متبحر علم انسنین ایدی .  
بزینه صدد کلام . او دور لرده طریق علمیه پک زیاده رسمنه دوکیلوب (الاقدم

فالاقدم) قاعده‌سي مرعي الاجرا اوله‌يني حالده اره صره طفرات مخدومانه آکسيك دکل ايدي . شرف انساب ايله دخني طفره‌لر و قووه کلوردي . اما علم و فضل ايله ترقی پك مشكل ايدي . بعضا سريپلوب چيقان اهل کمال دخني دوچار صدمات حسد واسترقاب اولوردي . او زمان علم طبده مهارتي مسلم او لان شاني زاده‌نك حکيم باشی نصب او لنه جغنه و قعه نويis ايديسي دخني بوندن ناشي ايدي .

بيچاره شاني زاده دولت و ملتنه خدمت نيت خيريه سيله دری زاده عبد الله افديتنيك دفعه اولي مشيختنده علم طبden معيار الاطبانam کتابي تأليف ايذوب او زمان ايسيه مؤلفات جديده حضور هايونه عرض ايله اراده سنيه‌سي استحصال او لندجه نشر او لنه مدینگدن و بويله يكي اثر وجوده کتورنل طرف شاهانه‌دن مظهر تلطيف و احسان او له کارکارندن شاني زاده دخني طريق علميه اصحاب‌بندن اولق حسيله بوکتابي عرض ايمك او زره عبدالله افدي يه تقديم ايذوب اسکيدن عبدالله افدي يه تردد و اتسابي دخني او لداني حاليه مكتوب بحيسنک رقات و محاسده‌سندين ناشي کتاب مذکور برچوق وقت ياصدق اوستنده قالوب عرض او لندجه مبني شاني زاده‌نك مکرراً و قوع بولان الحاج و ابرامي او زرينه مع الکراهه سلحدار شهرياری احمد پاشا زاده على بک كوندرلش ايسه‌ده غالباً او لوقت حکيم باشی بولنان مسعود افديتنيك فساديته مبني اندرون هايونه دخني کوشه نسيانده براغلمنش و شاني زاده حيرته قالاش . نهايت اول کتابي اخطار اچخون انك موقوف عليه‌ي او لان و (مرأة الابدان في تشريح اعضاء الانسان) تسميه او لنان کتابي تأليف ايله ابتداسنده او لکي کتابك دخني حضور هايونه عرض او لنفس ايذوكني ايماء و افهم ايذوب ايشته بوکتاب بواسناده صدراعظم رؤف پاشا طرفدن عرض او لندقده محظوظت سنيه‌ي موجب و کرك او لکي کتابك و کرك بونك طبع و نشريته اراده سنيه صادر او لشدر .

شمدى او زمان ايله بوزمانی مقايسه ايدهم . او زمان پادشاه جهان علوم و معارف ک ترقيسني ايستر شاني زاده کي معلومات صحیحه اصحاب‌بندن بردات دخني او لوقت هنوز اسامنده اصطلاحاتي موضوع او ليان علم طبden برکوزل کتاب ييارده اني حضور هايونه عرض اچخون يول بوله‌ماز . چونکه سلطان محمود خان حضرتلى شاني زاده‌نك دکريته کرکي کي مطالع او لسـه حکيم باشی او لسون ديبویرمى ملحوظ ايدي . بناءً عليه مراتب رسميه اصحابي درلو و سيله‌لر ايله اني اورت باص ايمكه چاليشورلر ايدي . واکثريت انلرک طرفده بونديني جهته‌له بوكا مقتندر او لورلدري . عصر منده ايسـه عرض و تقديمده مشكلات کورملک شویله طورسون طرف هايوند بوبابده هر درلو تسهيلاـت کوستـلکـده و انـواع تـشوـيـقـات اـجـراـيـورـلـقـهـدرـ.

شو حاله نظر آشناي زاده‌نك اوقدر مشکلات ايجنده حسي او له رق چاليشوب  
چيالامسی نقدر جالب ستايش او لور ايسه بزم نشر علوم و معارف حقنده تبلکلمكز  
دنجي اوقدر موجب سرزنش او لور .

شانی زاده‌نک خصی اولان سالف‌الذ کر حکیم باشی مسعود افندینک حانه کانجه  
موئی‌الیه اس‌بیق حکیم باشی مرحوم نعمان افندینک اوغلی اولوب کنجلکنده  
پدری حکیم باشی ایکن انى تھصیل علومه زیاده سیله تشویق ایلمش ایس‌هده هوا  
وهو سنه تابع بر ذات اولدیغدن کویا تھصیل طبات ایچون (ج) ویانه شهرینه  
حاووشوب وایکی سنه قدر اوراده ایام نوجوانی حکمنجه سفاهت واکنجه يولارنده  
طولاشوب مکتب طیبه‌یه کیده‌ماماش واطبا ایله انجق تیاترو وبالو کبی ملاھی  
محمارنده کوریش بیلمش اولدیغی جهته سفر‌اید اوله‌رق عودتنده در سعادتیه  
بر حکیم طاس‌لاغی طرزنده چیقه کلش و علم طبیه وقوفی اولیان بعض متقدینک  
سو قیله و حکیم باشی زاده اولمق ملابسه سیله بر آرالق سر اطبا اولمش ایدی . لکن  
ویانه‌یه کیدوب کلنلرک اخبار و افاده‌لریه مسعود افندینک مکتب طیبه‌یه کیتمدیکی  
سکردن آکلاشامش و حکیم باشی‌لغی اوائنده علم طبدن بهره‌سی اولمده‌ی اربابی  
عنندنده معلوم اویلمش در . فقط اول عصره حکیم باشی بولان ذات اندرون هایون  
رجالدن محدود اوله‌رق هر کون اندرون هایونه کیدوب کلور وبعض خصوصاتی  
طرف هایونه القا ایده‌بیلور ایدی . بوجهته حکیم باشی‌لرده چندان معلومات  
آرائیوب اندرون رجالی اور کتمز ویرون رجالی انجتمز برآدم اولدیغی حالده  
اصح و التزام اولنوردي .

بناءً عليه مسعود افندی خیلی مدت حکم باشیلقده پایدار اولدی . و بر معناد  
ایستادیکی طبیلری برابر بولندره رق اندرون هایوندکی خستله تداوی  
ایتدیردی . لکن کندوسنده اطبانک اهل واربابی تمیز ایده جک قدر بضاعه  
اولدیغدن کندو مناجنه موافق طبیلری استخدام ایدر واکثر اطبای حاذقه یی  
استرقب ایدرک بزر صورته مخدور و دلفکار ایلر ایدی . ایشهه بومثابو سبلردن  
ناشی اندرون هایون رجالندن بعضیاری علیهنه دوشوب بوجهتهه انک کینه دارلغه رخماً  
طرف هایوندن دخی استحقار بیور لمغه کدر ندن بیانی شعورینه خلل کشیدی .  
حالبوکه بواسناده والده سلطانده علت غشی و مراق پیدا اولوب مسعود افندی ایکی  
روم طبیلر بر لکده تداوی ایتدیکه علی شدت بوله رق نصف شوالده باغته رحلت  
ایتمکله ابوالفتح سلطان محمد خان جامع شریفی قربنده مجدداً انشا بیور یلان  
تر بهده دفن اولندی .

ایشته بوقعه دخی اسباب سائره یه منضم او له رق مسعود افندینک عن لنه قرار ویریلوب او مثلاً مناصب علمیه اصحابنک اتحانی شیخ الاسلام وقت ایاهه مذاکره یه موقف او له رق ین العلما اصلاح موجود او لان کیم ایسه مقام مشیختدن تعین او لمنق طبیعی ایسه ده حکیم باشیلوق منصبنک بر وجه بالازاکت و اهمیتی جهله شیخ الاسلام دخی حالت افندی کی متوفدان ایله مداوله افکار اتمدکه ایشی موقع اجرایه قویه مازدی . بناءً علیه ذات شاهانه تردد ایدوبده خفیاً بر طرفدن استکناه حال بیوره حق او لسه عرض رسمي بالطبع تأیید و ترویج او لنه رق نیک و بد هر نهایه عرض او لندیفی وجهله یور کیدردی . و مسعود افندینک عن لنه شانی زاده وار ایکن بشقه سننک تعیینی ناجا ایسه ده اسبق حکیم باشی متوف خیرالله افندی حفیدی او لوب عصر مصطفی خان رابعده حکیم باشی او لان سابقاً مصر ملاسی بهجت افندینک حالت افندی ایله معارفه ساخته یه او لوب حالت افندی ایسه مهم موقعده کندو متعلقاتی بولندر مقدمه او لدیغه مبنی بهجت افندینک مقدمه حکیم باشیلوق مأمور یتنده بولنگندن و آداب مجلس ملوکانه یه واقف او لمسندن بخته سائره روحانی عرض او لمنفله او اخر شوالده مسعود افندی یرینه بهجت افندی سراط طبای شهر یاری او لدی . مسعود افندی اکدار عنز ایله بتون مسلوب الشعور او له رق اوچ سنه دن زیاده ساحاخانه سنه ایله لا یعقل او له رق سفالت ایچنده یاشامشد . بهجت افندی ظرف ادن و شعر ادن خوش صحبت و مجلس آرا و لسان عربی یه آشنا او لوب مسعود افندی یه نسبتله هر ایشه احق ایدی . لکن او دخی شانی زاده یه استرقاب ایله نهایت برو طه یه کر فتار و بعده کندو سننک خلفی دخی برو جه بالا عثمان افندی یه استرقاب ایله دلکار ایتمشد .

دورک اصول و مسلکی ناهموار او لدیغه چاره سزا یشنل بویله یو لسز کیدوب اشخاص دکشمی مفید او لماز (سنۃ اللہ فی العالمین) . او زمان هر مأموریت بر طاف اسباب دنیه یه مرس بو طایدی . حکیم باشیلوق بختی نمونه او لمق او زره بوقدر اطناب قیانمشد . برو جه مشروح بهجت افندی حالت افندینک سایه سنده سراط طبای او لدق نصرکه لاجل المصالحة باب عالی یه کلکجه اکثر یا حالت افندینک سو مدیکی رئیس الکتاب جانب افندی دائرة سنده مکث و آرام ایمکله حالت افندی شبھه و اندیشه یه دو شمش ایسه ده بهجت افندینک حضور هایوند داعماً حالت افندی یی شنا ایمکده او لدیغی اندر و هایوند نحقيق ایله آسوده بال او لمشد .

ذات شاهانه طوپقو سرای هایوند صیقلوب بوقیشین بشکطاش ساحلسرای هایوند قالمق و کوزل هوالرده صید و شکار ایله مشغول او لمق تصورند بولنش

ایسه‌ده یکی عادت چیقار مقدن متحاشی اولان مقرین بونک مناسب او لیه‌جغفی  
یکیچری اغامی و اسحاق سیله طرف هایونه القا ایتدر ملریاه ذات شاهانه اول تصوردن  
واز پکه را ذی الحجه نک یکرمی در دنجی کونی بشکطاش ساحسرای هایوندن  
طوقپو سرای هایوننه نقل بیوردی .

فردامی شهزاده سلطان سلیمان تولد ایتمکه ذات شاهانه‌ی اکندریوب اشغال ایتمک  
اورزه سرای هایون و باب عالی واغا قوسی و دیوانخانه ترسانه کی اما کن عالیه‌ده  
وسائر یزلرده خیال پرده‌لری قوریلهرق و رقص‌لر رقص ایله سازلر چالدیریله‌رق  
شنلکار اجرا ایدلشدرو بزکله‌م طشره‌لرک احواله .

حابک چول جهتده عشار عربالک و دیکر طرف‌لر نده کرد و ترکان قبائمه‌ک تجاوز آئندن  
ناشی اطرافنده امنیت مناسب اولدینی حمله نفس حلب اهالیسی دخنی سرکشانکدن  
و والیرینه مخالفتدن کیرو طور مازلر دی . بناءً علیه خلال صفرده والیرینه  
او امرینه توفیق حرکت ایلماری اچون تنبیهات اکیده‌ی حاوی فرمان عالی  
کوندرلشیدی . اول اشاده ایسه کرد طاغی جهتده عموم او غلی بطال و عمر نام  
شقیلر میدانه چیقوب بعض عشار بوی بکلری ایله اتفاق ایدرک بر طام اشقيا ایله  
حبله اون ساعتلک محله قدر تجاوز ایلمش اولدقلرندن حلب والیسی احمد پاشانک کتخدامی  
قچوچی باشیلدن عثمان اغا مقابله‌لر ینه شتاب ایله لدی الحماره اشقيا منهزم کیرو رجعت  
ایلمشلر و اشقيادن اتلاف اولنان او تو زدرت نفر ک سر مقطوع علری در سعادته کوندرلکله  
حلب والیسنه استقلال ویرلکیکنی مین و تاصیفی متضمن فرمان عالی کوندرلشدرو .  
بعده بر اق عشیرتی اطرافه صار قدریلیق ایدوب حتی کلیس خاصته تجاوز ایتدیکنندن احمد  
باشا اندرک او زرینه بر قطعه طوب و بیک نفر ایله دلیل باشیسی عثمان اغایی اعزام ایدوب  
او دخی اشقيا ایله بالمقاتله بر راق نفر لرینی اعدام ایتمکه سر مقطوع علری خلال  
جادی الا آخر مده در سعادته کلش و محظوظیت سنه‌ی مو جب اولمشدر . مؤخرآ  
رقه والیسی دخی بر اق عشیرتندن و سائر اشقيادن اون نفرینی اعدام ایله سر مقطوع علرینی  
در سعادته کوندرمشدر . ینه او صره ده احمد پاشا کرد طاغنده ممکن شیخلو  
اشقياسنک او زرینه کتخداسنی ارسال ایله اندرک دخی جمعیتلرینی طاغتمشدر .  
و ادلیب قصبه‌سی متوجه‌اندندن کرد او غلی عثمان و سابق عسس باشی فرمانلو اول‌لغله  
احمد پاشا کرد او غلاني بر تقریله اخذ و اعدام ایتدیکی صره ده عنزه‌نک بر فرقه‌سی  
حانطومانه کلرک قطع طریق ایتدکارندن احمد پاشا اندرک او زرینه سوق عسکر ایله  
لدی المقاتله عنزه‌دن ایکی و کرد او غلاني عونه‌سندن درت نفری اعدام او لغله  
جمله‌سنک سر مقطوع علری خلال رجبده در سعادته واصل اولمشدر .

دیار بکر متسلمی قوچی باشی عبد الرحمن اغا دخی دیار بکر و جوهندن فرمانلو او لان کورانی مصطفی اغایی اعدام ایله سر مقطوع عنی در دولته کوندر مشیدی . اطنه والیسی دخی پیاسلی چکوک علی او غلی دده بکی بر تقریبه الله چکوروب اعدام ایتدر مکله خلال شوالده سر مقطوعی در دولته کلشدر .

رؤس مقطوعه پیدرپی استانبوله کلکجه سیاستکاهه وضع ایله تشهیر اولنوردی . و بو نلر هپ مقابله عنوانیله اعدام قیلنوردی . لکن قنیسی بحق و قنیسی بغیر حق اعدام اولندي بوراسی تعین ایمک مشکادر .

بروجه مسروح طشره لرده کی وجوه و متقدان حقلرنده اتخاذ اولنان اصول شدیده مقتضاسندن او له رق مقدمما بایزید متصرفی ابراهیم باشا جانب ایرانه فرار ایمکله بر موجب معاهده رد و اعاده سی استانبولده کی ایران مصلحتکذاریه لدی الافاده دولته یازوب رد و اعاده ایتدره جگکی افاده ایلمش ایسهده فارص محافظی وزیر علی پاشادن وبایزید متصرفی بهلول پاشادن ارضروم والیسی جبارزاده جلال الدین پاشایه کلوبده انک طرفدن دخی باب عالیه تقدیم اولسان تحریراته نظرا ابراهیم پاشا اطرافده کی آکراد ایله خفیجه مقاوله ایدوب قارص ایلاتی داخلنده قاغن مان جوارنده بایزید مضامتنه سنک کور او غلی قلعه سنک ایرانلو اعانه سیله تعمیر و ترمیمه کافی عمله کوندر بوب انده تحصن ایمک داعیه سنده اولدینی آکلاشمغله امر محافظه سننه دقت اولنق خصوصی جلال الدین پاشا طرفدن بهلول پاشایه لدی الاشعار قاعده مذکوره بایزیده اوچ قوناق بعد اولنديغدن بخته بهلول پاشا طرفدن اعتذار اولنديغنه منبی رونما اولان اهمیته کوره لازم کلان تدایره مقدمه اولق او زره جلال الدین پاشایه شرق جانی سرعسرکر لکی توجیه اولنوب بهلول پاشایه دخی اواخر رجیده جلال الدین پاشانک امر و رأیته متابعت ایلمسی ایچون امر عالی کوندر لمشدر . اول اشاده قنیده قلعه سی بنا امینی اولان خواجه کان دیوان هایوندن بدری افندی خلاف رضای عالی حر کنده بولنديغدن بخته جزاسی بالتریب قنیده ده کی قوناغی و اموال کشیه سی وبالجمله چفتکلکاری جانب میریدن ضبط ویرینه اصحاب اقتدار دن خانیه لی او غلی خایل اغا بنا امینی نصب ایدلشدر .

مقدمما کوماجنه قضاسنده تنفذ ایتمش اولان قالیونجی او غلاری حسن وعلی وولی او غلی مناو واحد و آق بیق او غلی حسن وایش نام کسان دخی بوائنا ده جرمن متصرفی جلال پاشا طرفدن اعدام اولنقله سر مقطوع علری خلال ذی الحجه ده استانبوله کلشدر .

ینه بوائنا ده مشهور طوزجی او غلانک دخی سر مقطوعی استانبوله کلکله ترجمة حالی بروجه آقی بیان اولنور .

بالاده ذکر اولندیغی او زره ریزه اعیانی طوزجی او غلی مش اغا نامشروع حرکتله ده  
بولنه یور دیو طربزون والیسی خزینه دار او غلی سليمان پاشا طرفدن انها او لغنه  
واومثلاً متنفذینک ازاله لری اولوقت اقتضاسدن بولنگاه سليمان پاشا مش اغانک  
اعدامنه مأمور اولوب قسطمونی والیسی علی پاشا دخی معینه تعیین و هر طرفدن  
وحتی سیواسدن بیله عسکر ترتیب و ترسانه دن ایکی قطعه بکل ارسال او نمیشیدی .  
اشبو او تو ز ایکی سنه سی خلاندہ سليمان پاشا وعلی پاشا وسائر مأمورین عساکر  
کلیه ایله ریزه یه واردقلرنده لوانه عسکر یله سليمان بک واجاره عسکر یله اجاره لو  
سلیم پاشا زاده حسین بک دخی اوته طرفدن ریزه یه کلشـلـرـ ایدی .  
مش اغا حرب و ضرب اربابندن و عسکر پرورد دره بکلرندن اولندیغی جمهـلـهـ  
بوعـدهـ اوـزـرـیـهـ اوـفـ قـضـاسـنـکـ هـرـ طـرـفـ عـسـکـرـهـ اـحـاطـهـ وـمـشـ اـغاـ مـطـالـبـهـ  
اولندقده او فلی تسلیمدن امتناع ایتمکله کیفیت سليمان پاشا طرفدن در دولته لدی  
العرض بهر حال بوغـائـهـنـکـ دـفـیـ وـتـیـجـهـ مـصـلـحـتـهـ دـکـ عـسـکـرـ مـرـتبـهـنـکـ طـاغـامـامـسـیـ  
ایچون سليمان پاشایه وسائر لازم کلنده او امر علیه یازلـدـیـنـیـ کـیـ اوـفـ قـضـاسـیـ نـائـبـهـ  
ومفتیسه وعلمـاـ ووجـوهـهـ وایـشـ اـرـلـیـنـهـ خطـابـاـ بشـقـهـ جـهـ اـمـرـ عـالـیـ کـوـنـدـرـلـدـیـ .  
بو صورـتـهـ مشـ اـغاـنـکـ هـرـ طـرـفـدنـ قولـیـ قـادـیـ قـیرـلـدـیـ طـوـتـلـدـیـ اـعـدـامـ اـیدـلـدـیـ  
سرـمـقطـوـعـیـ سـلـیـمـانـ پـاشـایـهـ وـسـائـرـ لـازـمـ کـلـنـدـهـ اوـامـ عـلـیـهـ یـازـلـدـیـنـیـ کـیـ اوـفـ قـضـاسـیـ نـائـبـهـ  
ذـیـ الحـجـهـ دـهـ استـانـبـولـهـ کـادـیـ .ـ حـسـینـ اـفـدـیـ یـهـ خـوـاجـکـانـاقـ رـتـبـهـ سـیـ وـیرـلـدـیـ .  
وـسـلـیـمـانـ پـاشـایـهـ سـرـاسـرـهـ قـاـپـلـوـ سـمـورـ کـورـکـ وـمـعـیـتـیـ مـأـمـورـلـیـهـ قـوـنـطـوـشـ کـوـرـکـلـرـ  
وـتـحـسـیـانـیـ حـاوـیـ اوـامـ عـلـیـهـ کـوـنـدـرـلـدـیـ .ـ وـمـشـ اـغاـنـکـ ضـبـطـ مـخـلـفـاتـیـ خـصـوصـیـ  
دـفـتـرـدارـ اـفـدـیـ یـهـ حـوـالـهـ بـیـورـلـدـیـ .ـ سـرـاسـرـهـ قـاـپـلـوـ سـمـورـ کـورـکـ سـرـدارـ اـکـرـمـلـهـ  
بـیـوـکـ مـظـفـرـیـتـلـرـ اوـزـرـیـهـ اـحـسـانـ بـیـورـ بـلـوـ بـرـخـلـعـتـ کـرـانـهـادرـ مشـ اـغاـ اـیـشـنـکـ  
بـوـکـ تـحـمـلـیـ بـوـقـ اـیدـیـ .ـ مـکـرـکـ مـخـلـفـاتـیـ اـیـچـونـ اوـلهـ .ـ چـونـکـهـ فوقـ العـادـهـ زـنـکـنـیـکـ  
ایـلهـ مـعـرـوفـ اـیدـیـ .ـ حـالـوـکـ مـخـلـفـاتـیـ قـاـبانـکـ النـدـهـ قـالـهـ رـقـ هـبـاـ اوـلـوبـ کـیـتـمـشـیدـیـ .  
ایـشـتـهـ سـلـیـمـانـ پـاشـایـهـ طـرـفـدنـ کـلـانـ مـعـروـضـاتـ اـیـلهـ بـابـ عـالـیـدـنـ کـیدـنـ رـسـمـیـ تـحرـیرـاتـهـ  
خـلاـصـهـ منـدرـجـاتـیـ بـونـدـنـ عـبـارـتـدـرـ .ـ کـلـهـ لـمـ اـیـشـکـ حـقـایـقـ وـلـدـنـیـاتـهـ .  
طـوزـجـیـ اوـغـلـیـ مشـ اـغاـ فـالـاـصـلـ طـرـبـزـونـ اـهـالـیـسـنـدـنـ اوـلـوبـ تـجـارتـ اـیـلهـ کـسـبـ  
ژـرـوتـ وـسـامـانـ اـیدـکـ خـلـقـاتـ دـخـیـ اـیـشـنـهـ یـارـامـغـهـ باـشـلامـشـیدـیـ .  
شوـیـلهـ کـهـ :ـ اـهـالـیـنـکـ وـیرـکـولـیـنـیـ دـفـعـهـ جـانـبـ مـیرـیـ یـهـ تـأـدـیـهـ اـیدـوبـ بـعـدـ مـحـصـولـ  
وـقـتـیـ کـنـدـولـرـنـدـنـ ذـخـیرـهـ الـورـدـیـ .ـ بـوـالـشـ وـیرـشـدـنـ وـاقـعـاـ کـنـدـوـسـیـ تـمـعـ

ایرددی لکن خاق دخی تحصیلدارلرک تضییقاتندن وارسته اولملغاه کندوسنے  
متشکر و منجذب اولمشلر ایدی . بىدە بش اون قضائی مقطوعە ربط ایله منافعنى  
ضبط و بو و سیله ایله دخی اهالى بى کندوسنە جلب ایلمش والحاصل بو طریقە  
اول حوالى بى زیر ضبطە المش ایدی .

سلیمان پاشا فاش محفوظە سنه مامور اولدقدە کندوسنەن باسند بردفعە يوز بىك وايکى دفعە  
يوز الى بىك غروش استقراض ایتدکدن صکره دفعە<sup>۱</sup> ایکیوز الى بىك غروش  
دها ایستد کەھ مەش اغا مذکور اوچ قطعە سندى شق سلیمان پاشا یاه ردا یاه بوسکرە کى  
ایکیوز الى بىك ایفا یاه مقتدر اولمدىنى بیانىله اعتذار ایلمش اولدې یغىنەن سلیمان پاشا کو جنوب  
برتقرىيەلە اعدامىنە تشبث ایلمش ایسە دەھپ اهالى کندوسنە متوجه و منجذب  
اولمقدن ناشى چارە سنى بولە میوب بر طاق افترالر تصنیع ایله در دولته انها ایدرك  
بر وجە بالا تحصیل ایتدىكى ارادە سىنە موجىنجه آنى اعدام ایله انتقام المشدر .  
دېمك اولە یوركە مەش اغا تجارت ایله بیوڭ ثروت قازانىش بىزات ايمش منفعت  
حقىقيە سنى طانيان دولتلر بومتلىو آدملىرى تىكىيەر ایله مملکتلىرنە ژروت پىدا  
ایتىكە چالىشورلر . زира خزىنە دولتك زىنکىنلىكى تبعە سىنك ژروتىلە متساوايا  
وغدر و ظلمك نتىجەسى اولان فقر ایله متکاويا متسابىدر .

بو قاعدة حكمىيە نظرأً طوزجى اوغلى دولتجە تلطيفە شاييان ايکىن بالعكس اوزر يە  
برأً و بحرأً حرکت اولندى نهايت اعدام قىندى بى بیوڭ خانە قىاندى فضلە اولەرق  
حرکات عسکرييە ایله بىچۈق قضاىار خراب اولدى حالبۇكە مەش اغانك سنى يوزى  
متىجاوز اولوب قرىيپا باطىع وفات ايدرك اول وقتىك عادتجە اموال لاتخصاصى  
خزىنەيە قالە جق ايکىن يغما كران الارنە تالان اولملغە خزىنە بوندن دخى محروم  
قالدى . الحاصل دولت و مملکتە مضرت و خساردن بشقە بىشائىي منج اولمدى .  
فقط حالت افدى مسلك متىخى ايجابىجە تأديب متغلبە ديو پادشاه عالى بىمدتىدە  
بونكلاه اشغال ايمش اولدى . سلیمان پاشا دخى بغير حق كوجىنمش اولدېنى بىآدمدىن  
انتقام الدى . لكن آنکەدە يانە قالدى . آندن صکرە کندوسيدە كامران و معمر  
اولدى . زира چند ماھ صکرە يعنى سنه آتىه جمادى الآخرە سى اوآخر نە مرفوع  
الوزارە اولدېنى حالدە عازم دارالجزا اولمشدر .

### \* وقایع مصر و حجاز \*

پکن سنه محمد على پاشا زاده طوسون باشانىك و فاتى اوزرىنە جدە ایالىي محمد على  
باشانىك بیوڭ اوغلى و جانب قبلى حاكمى اولان ابراهيم پاشا یاه بالتوجيه و هابىلرک

بتوں بتون امحاسی خصوصی آکا حوالہ بیور لدی ۔ آنک یرینه محمد علی پاشانک دامادی محمدبک دخی جانب قبلی یہ مأمور اولدی ۔ ابراهیم پاشا جانب نجده کیتندی ۔ محمد علی پاشا دخی اسکندریہ ترعه سمنک حفرینه مباشرت ایتدی ۔

ابراهیم پاشا مدینہ منورہ جھوٹنده کائے حافیہ دن حرکت ایله اوچ قوناق ایلو رو سنندہ اردو قورمش واردو سنہ استحکام ویرمش اولدینی حالدہ رئیس وہابیان اولان سعود اوغلی عبداللہ وادیء قسمدن خروج و ہجوم ایمکله لدی المدافعہ بوزیلوب میدان محاربہ ده عمی و عمرزادہ سی و قسم وادیسی عربانک شیخ المشایخی ایله اوچیووز نفر قدر مقتول و مجروح او لمش واوج قطعہ طوب ایله بالجلہ مہماتی براغوب درعیه طرفہ فرار ایمش وارقه سندن ابراهیم پاشا دخی کیتمش اولدینی خبری درسعادتہ واصل اولیجق درعیه مصلحتنک ائمماً ایچون محمد علی پاشایہ و ابراهیم پاشایہ خلال شعباندہ باب عالیدن تشویفات مناسبیہ میضمن تلطیفناہ لر یازلدی ۔

مکہ مکرہ محافظی میرمیران ارناؤد حسن پاشا دخی طائف جھوٹنہ پیشہ نام ناحیہ یہ کیدوب اول حوالیدہ عربانک تحصن ایدہ کلدکاری قلعہ لری تخریب ایدرک عسیرک ایسکله سی اولان قونغدہ یہ سالما اینمش اولدینی خبری غرہ ذی القعدہ ده درسعادتہ وصول بولدی ۔

مصرک اعلم علماسی و تأییفات کثیرہ صاحبی مشہور امیر کیر ذی الحجه نک او تجھی کونی عازم دار القرار اولدی ۔

### \* وقوعات عراق \*

بالادہ بیان اولدینی اوزرہ سعید پاشا بغداد والیلکنی مجرد عسکر و اهالینک حسن توجھلری ایله قازانمشیدی ۔ حداثت سنی و تجربہ سرلکی حسیلہ ادارہ امورہ مقندر اولہ مددی ۔

رؤسای عسکریہ هب پدرینک چراغلری او لمق حسیلہ انلر نصیحت ایتدیلر ایسہ ده دکله مددی ۔ چونکہ ابو عقائین او غلی دینکله معروف اولان حادی نام بر کرد دلی قانلو سنہ قاپیلوب زمام اختیاری انک الله ویرمش وانی مهردار و بعدہ خزینہ دار ایدوب صکره ده کتخدان ایمک فکریہ دوشمش ایدی ۔ بو خدمتلر ایسہ بغداد جه کوله منلک عظماسنہ توجیہ اولنور مهم و رسمی مأموریتل ایدی ۔

سعید پاشانک بواسطوار مجنونا نسی انظار عامده بک چیرکین کورینوب حادی ایسہ اسافلدن سبکسر برشخص بد نام اولدینی حالدہ امر و نبی و عزیل و نصب انک اللہ اوللغامہ هر کون بر درلو مناسبیسز ایشلر اجرا ایتدیررددی ۔ بوجھتله بغداد ک

هر ایشی مشوش و عشائر عربان ایچنده امنیت منسلب و کردستان جهتک اموری  
مختل او لمشیدی . خیر خواهانی طرفندن کرارا و مرارا کنایه و صراحة اجرا  
اولنان نصایحه قولاق اصمیوب بر آرالق حادینک سعایتیله کوله منلرک رئیسی اولان  
و افخم علمادن بولنان داود افندی ی دخی کو جندرمشیدی .

کچن او تووز برسنه سی خلاندنه ینه حادینک اصراری او زرینه بابان متصرفی محمود  
پاشایی عزل ایله یزینه بابان بکلارندن و عبد الرحمن پاشا برادر لرندن عبدالله بکی پاشالق  
عنوانیله بابان متصرفی نصب ایدیویرمیش و سواری سرکرده سی عبد الفتاح اغا ایله  
کر کوک طرفه کوندرمش ایدی . مقدمه محمود پاشانک متصرفانی ایسه ایرانلونک  
تصحیله اجرا اولنش ایدوکنند ایرانلو کیفیتن خبر الدیغی کی در حال محمود  
پاشایه امداد ایچون اون بیک عسکر کوندرملکه محمود پاشا بو عسکری کندو عسکرینه  
ضم ایدرک مقابله یه چیقتوجه عبدالله پاشا و عبد الفتاح اغانک رجعت قهقریه ایله کیرو  
دونلری او زرینه محمود پاشا عودت ایتمش و ایران عسکریه ایرانه کیتمش ایدی .  
سعید پاشانک سوء حال و حر کتی دولته منعکس اولقدده رفع وزارتیله حلبلده اقامته  
و والی نصبه قدر بغدادی اداره ایمک او زره متوفی سامان پاشانک سوت برادری  
احمدبکه قوجی باشیاق و بغداد والی فائمقا مامانی توجیه و احاله اولنسی و سعید پاشا  
در حال حلبه عنیت ایلدیکی صورتده حقنده دیکر کونه معامله اولنه جفتک کندوسته  
تأمینات لازمه اعطاسیله افاده سی خصوصلرینه قرار ویریله رک اقتضالری بالاجرا  
سعید پاشایه و احمدبکه خطابا فرمانلر و بو خصوصک اجرا آتنده معاونت ایمک او زره  
بغداد قاضیسنه ومذاهب از بعه مفتیلرینه وائمه و خطبا و مشایخ و وجوده بلده یه وايش  
ارلرینه خطابا بشقه جه برقطعه امر عالی یازیله رق اواسط شهر شواله ارسال  
اولنش وا ولو قتك حکمنجه بغداده خارجنده والی کوندرملک قابل اولیوب بهمه حال  
کوله منلرک سرامداندن بریسنک تعیینی طبیعی اولمگاه لدی المذاکره والیلکه  
داود افندینک نصی بالتنسیب عهده سنه رتبه وزارتله بغداد و بصره و شهر زور  
ایالتلرینک توجیهنه دائز صادر اولان فرمان عالیشانی کوتورمک و شفاهدا دخی بعض  
وصایایی تبایع ایلمک او زره حالت افندینک مهتر باشیسی محمد اغا دخی متعاقبا جانب  
بغداده اعزام قانمش ایدی .

داود افندی ایسه حادینک معاملاتنه تحمل ایده میوب مقدمه سعید پاشانک متفق  
ایچنه کیده رک والی اولدیغی کبی اودخی بوکره کندوستنک یوز اللی قدر اتباعی  
واندرون اغالرندن بعضیلری ویرون اغالرندن سالف الذکر سوت برادر احمدبک  
کبی بعض ذوات ایله برلکده بغداددن خروج ایله کردستان طرفه عنیت ایتمش  
وارقه سندن دیکر بعض ذوات معتبره دخی کیتمش ایدی .

بابان متصرفی محمود پاشاداود افندینک بغداددن چیقدیغی خبر الدینی کی ای سلیمانیه به دعوت ضمته کندوشه یازمش اولدینی قائمده سعیدپاشانک سوء احوالدن شکایتله اکر بغداده صاحب رشد و رویت برات والی او لور ایسه ایرانلودن قطع رشته تعاق و مناسبت و متبع مفیخی اولان دولتعلیه به تأیید خصوصیت ایده جکنی بیان ایمکله داود افندی همان سلیمانیه به واردقده محمود پاشا بالجله امر اورؤسا و اشراف ایله استقبال و پک زیاده اعزاز و احترام ایتمشدرو .

ومقدمما جانب ایرانه فرار ایله کرمانشاهده بولنان بابان بکار ندن سابقاً کوی و حریر متصرفی ابراهیم پاشا زاده سلیمان پاشاوسابقاً کر کوک وبصره متسامه‌ری خلیل و رستم اغالر و بغداد یکیچری اغالگزدن منفصل سید علبوی اغا دخی سلیمانیه به ورود ایله داود افندی به انتساب و متابعت ایتمشلدر .

بونک او زرینه سعید پاشا صانکه خواب کران غفلتدن او یانه رق افکار عمومیه ارضا ضمته دائره سنجه اجرا ایلدیکی بعض توجیهات و تبدیلات صره سنه مواضعه یوللو حادی بی دخی خزینه‌دار لقندن عزل ایمش ایسده بود رو تدایرک وقتی کچمش ایدی .

چونکه بابان امر اسی کافه<sup>۱</sup> داود افندی به تبعیت ایتد کدن بشقه کر کوکلیل ایله بالخبره انلریده اتفاقه ادخال ایدرک جمله‌سی طرفندن داود افندینک والیکنی استدعا ضمته باب عالی به محضر عمومی کوندرلش ایدی .

داود افندی در سعادتمند خبر و رو دینه انتظار ایله قرق کون سلیمانیه ده اقامتدن صکره محمود پاشانی و سائر بابان بکارینی عسکر لریه برابر بالاستصحاب سلیمانیه دن حرکت ایله کر کوکه طوغری کلور کن بعداد دفترداری الحاج محمد سعید بک اوغلى عمر بک دخی دائره سی خلقیله کلوب داود افندی به تابع اولش و کر کوکه تقر برلنده کر کوکه مسلمی معروف اغا و اشراف بلده طرفندن استقبال و حقده مراسم احترامیه ایفا ایله آثار منو نیت کوسترش و کر کوکه یارم ساعتک محمده اردوسنی قوردقده غلبه‌لکی تزايد ایدرک دائره سی کدکارینه بر ذاتک نصی لازم کلوبanjق هنوز در سعادتمند فرمائی کلدیکنندن بو کدیکاری وکالت صورتیه اداره ایمک او زره سالف الذکر سوت برادر احمد بک کتخدا و کیلی و سابقاً قوجیلر کتخدا سی محمد اغا کتخدا ای باین و کیلی و سابقاً احتشامات اغاسی عبدالقدار اغا خزینه‌دار و کیلی و سالف الذکر دفتردار زاده عمر بک مصرف و کیلی نصب و تعین ایدلش ایدی . بالاده بیان او لندینی او زره سعید پاشا طرفندن بابان متصرفی نصب او لنو بدہ سلیمانیه کیده میه رک عودت ایدن عبدالله پاشا کر کوکده اقامت او زره ایکن بو کر که داود

افدى اورا يه توجهند کندو سنه امنيت و استهالت ويرمش ايسهده قبول ايمهيرك  
تواجع ولو احقي ايله بغداده عودت و ائنای راهده بر قريهين غارت و بغداده واروب  
سعيد پاشا يه متابعت ايلمشدر .

داود افدى سليمانيه دن حر كشته کوي و حرير متصرفي خالد پاشايي دعوت ايدوب  
او دخني مخالفت ايلمش ايدو كمن دن بروجه مشروح كر کوكه ورودنده خالد پاشايي  
عزل ايله بوسنجا قلرى بابان متصرفي محمود پاشا يه بروجه الحاق احاله و ضبطى ايجون  
محمود پاشا برا درى عنان بکى عساکر و افие ايله اعزام ايمشدر .

حالبوكه سالف الذكر سوت برادر احمد بکه سعيد پاشانك عن ليله حلبه عن يقى  
و کندو سنت قائم مقاملىي حقده اصدار بیوريلان فرمانلر اقدبجه واصل او لمىشىكن  
بغداده واروبده عسکر واهالىي اقانع ايله حکومتى الله الهرق سعيد پاشايي حلبه  
كوندرمك كېي برام خطيرى كوزينه كسىرمه ميوب مذكور فرمانلر ياننده كتم ايله  
روش وقواته ناظر و منتظر بولنديغىن دن بو كره کوي سنجاغانك ضبطى ايجون عسکر ك  
قسم كليسي عنان بکه ترقيق او لمىش ايدو كنى لدى المشاهده اردونك بدرجه تنه الغنى  
فرصت اتخاذ و كر کوكه اهالىي سندن بعض سبكمغزانه كشف راز ايله داود افدى  
عليهينه يكىست اولق او زره يىنلر نده عهد و پیمان ايتىكىن صكره استحمام ايمك  
بهانه سيله داود افدى دن اخذ رخصت و كتخداي بواين و كيلى محمد اغاي و ديكىر  
بعض اغالرى دخني دعوت ايدرك اخشمادن صكره اردو دن چيقوب و كر کوكه كيدوب  
قلعه يەدخول و يكىچرى اغانى كاڭ زاده يوسف اغانى قوانغانه نزول ايتىكىد كندو سنت  
مجلوبى او لان يكىچرى طافقى آماده بولنغلە هان عقد مجلس و کندو ياننده موجود او لان  
سالف الذكر فرمانلىي ابراز ايدرك على ملا الناس قرائت ايتىر وب ريفقلرى ايسه  
ايىشدن بى خبر او لىغله اىچلىرن دن يالكىز سابقا بصره متسلىمى رسم اغا او را ده قالهرق  
ديكى لرى محمد اغا ايله بر لىكده كىچە لين اردو يه عودت ايله نقل ماجرا ايملىرى  
اوزرىنه داود افدى يكىچرى يلره نصيحت و احمد بکه امنيت ويرمك او زره شهره  
آدملى كوندرمش ايسهده احمد بک يكىچرى يلره دخالت ايلمش او لىغىنى جهته انلى  
اندى آيرلىوب اهالى يىننده دخني سوز آياغه دوشىكلە كىدىن آدملى طرد و تحقير  
ايتىكىلار ندى بشقه درت بىك قدر حشرات طوپلانوب اردو او زرىنه ھجوم ايتىكىلار ندى  
ناشى داود افدى ياننده موجود او لان عسکرلە انلىك او زرىنه افتحام و جمله سنى  
تارومار و كر کوكاك قپولرىنه قدر تعقىب ايلمشدر .

بونك او زرىنه كر كوكا يلرك تأديبى لازم كلكش ايسهده داود افدى بغداد مصلحتى  
انسانىد بىد بىد كر کوكك مسئلسى چىقارمۇ اىستىمدىكىن دن بوقدر جق تربىيە ايله اكتفا

واورادن فک طناب اقامت ایله کر کوکه اوچ ساعت مسافه‌سی اولان بر محلده اوچ کون توقفدن صکره اردوسنی قالدیروب طوقلو قریه‌سی حداستنده قورمشدر کر کوکلیلرک وجوه و اشرافی اوی وقعيه رضا داده اولمقدارندن کافی‌السابق اردويه کلوب کیدرلر واردو ایشلینه معاونت ایدرلر ایدی .

کوی سنجاغنه کیدن عثمان بکه کلنجه انک وصولندن مقدم خالد پاشانک عنلی امری اورایه لدی‌الوصول اهالی اطاعت ایتمکله خالد پاشا طوره‌میوب صاوشمیش ایدوکنه مبی متعاقباً عثمان بک واروب بلا مانع و مزاحم کوی سنجاغنی ضبط و بر قاج کون مکث ایله بروکیل نصب ایتدکدن صکره اردويه عودت ایلمشدرا .

سعید پاشا کندوسته تقویت ویرمک اوزره متفق شیخی جمود ثامری دعوت ایلمش او لدیغدن او توز بر سنه‌سی ذی الحجه‌سنک یکرمی اوچنجی کونی حمود بیک بشیوز آتلوا ایله بغداده کاوب قارشو یقه‌ده قوشش و بابانلو عبدالله پاشا دخی بشیوز آتلوا ایله باب اعظمی خارجنده خیمه نشین بولنمش ایدی . حالبوکه بونلرک اداره‌سی اولوقتک حسابنچه یومیه اون ایکیبیک بوقدر غرشه موقف ایدی . بونلردن بشقه اوچبیک قدر عسکر دهابولنگاه شهر بغداده بشیبیک قدر عسکر مجتمع اولوب اداره‌عسکریه مشکل و متعسر و بغداده قحط و غلا ظهوره کلیدیکنه مبی اهالی پک زیاده مضطرب و متغير ایدی . معما فيه سعید پاشا بو عسکر ایله بغداد اهالیسنه غالب و متحكم او له رق اداره‌لرینه بذل مقدور ایدیوردی . فقط بو اشناوه عثمانلو طافقی فرست بولدیچه بغداد دن فرار ایله داود افندینک یانه کیتمکده و سعید پاشانک قوتی تناقص و داود افندینک جمعیتی تزايد ایمکده ایدی .

بروجه بالا داود افسدی طوقلو منزلده توقف ایله والیک فرماننک و رو دینه متضرر ایکن عهمده سنه بغداد وبصره و شهر زور ایالتلرینک توجیه او لندینی خبری اشبویک ایکیوزا و توز ایکی سنه‌سی محمنک غرسنده سرعت تاتارلریله وصول بولدی . و ماہ مذکورک اوچنجی بازار کونی حالت افندینک مهتر باشیسی محمد اغا ایله فرمان عالی و تشریفات سنه دخی کلدي . فرمان عالی على ملا الناس او قوندی . و داود پاشانک بغداد والیکی اعلان او لندی .

داود پاشا منزل منزبورده اون بش کون و بعده طوز خرمی منزلده اون کون اقامت ایله بعض امور مهمه‌نک تسویه‌سی صره‌سنه‌نده درنه و باجلان سنجاقلرینی سلیمان پاشایه بالتجیه انى محل مأموریتنه اعزام ایدی . واطرافه امر نامه‌لر یازدینی صره‌ده بغداده لازم کانلر ایله دخی مخابرده باشладی . چونکه بغدادک اهالیسی و صرف عسکریسی سعید پاشادن متنفر ایسنه‌لرده بروجه بالا متفقدن و قبائل

سائرون ببغداده خیلیجه عسکر بولندیغندن دفعه اورایه وارلدیغی تقدیرده مقانله وقویه بغداد اهالیسی خساره اوغرامق وعشائر ازدهنه قان دوشمک مخدوری طبیعی اولدیغنه مبی داود پاشا ایشی حسن صورته بتورمک ایستیوب بوجهته حرکتده آغر طاو رانیوردی . سعید پاشا حقیقت حaldن ب خبر اولوب الحق داود پاشانک آغر آغر بغداده طوغری حرکتندن کندو عنانی استدلال ایندیکی صرده سوت برادر احمد بک نزدنه مكتوم اولان مذکور فرمان عالیلرک مهور صورتلری کندوسنه تسییر و برقطعه مكتوبنده دخی بکا بویله فرمانلر لکشیکن کتم ایندم بن سنك خدمتکار و طرفدارکم کی تعییراتی تحریر اینکله او زمان سعید پاشاعنله علم یقین حاصل ایتشدر .

بونک اوزرینه سعید پاشانک همان حلبه عنیتی کندوسنک موجب سلامتی ایکن حادینک و طرفدارلرینک القا آتیله فرمان عالی یه قارشو حرکته قرار ویردی . و بابانلو محمود پاشایی رجعته مجبور اینک و بو طریقه داود پاشانک اردوسی طاغتمق اوزره بابانلو عبد الله پاشایی عسکریله سلمانیه طرفه کوندردی . عبد الله پاشا کر کوکه کیدرک جمع ایلدیکی ایکی بیکدن زیاده سواری و پیاده ایله واروب اوج درت کون قدر سلمانیه حصر و تضییق ایلمش ایسه هده ظفریاب اوله میوب خائنا و خاسرا رجعت ایله کر کوکه کلدی وارتق بغداده رجعت ایده میوب اوراده قالدی . داود پاشا صوی چوق اوئی بول و ذخیره تدارکی سهل اولان یزلرده قونوب کوچه رک قره بولاغه واروب جوار محلاردن ذخیره جلبک عسکری بالسهموله اداره و یواش یواش بغداده تقرب اینکده اولوب سعید پاشا ایسه انک بطائتنی ضعف و عجزینه حمل ایله متسلی اولدیغی حالده بغداده کی عسکرک اداره سندن عاجز قاله رق منتفق شیخته رخصت ویردی او دخی جانه منت بیله رک عسکری آلوپ مملکته کیتی . ایشته اول وقت حادینک القا آتیله سعید پاشا کتخدانی و دیگر معینی مامورلری غزل و تبدیل ایله اوغر اشوردی . حادینک بومتلو شویلاتندن بیزار اولان اتباعدن بری هان الله برسلاح الوب حادی یه یاره لدی . حادی مجروح اولدینی حالده ایچ قلعه یه فرار ایلدی . سعید پاشا دخی حکومت سرایی ترك ایله حادینک ارقه سندن کیدوب برلکده قاعده یه قاندیلر .

بو وجهه دار الحکومه نک بوش قالدیغی در حال داود پاشایه اشعار اولندقده همان اردوسیله حرکت ایدرک ربیع الاخرک بشنجی جمعه کونی بغداده وصول بولدیسنه کندوسنک احکام نجومیه یه مرافق اولدیغندن وقت مختاره انتظار ایله ایکی اوچ ساعت قدر خارجده مکث و توقف ایندکدن صکره درون شهره کیدی حکومت سراینه

ایندی فرمان عالی قرائت ایندردی دفتردار حاجی سعید بک و دیگر بعض مأمورین ایقا ایله خلعتلرینی کیدردی . بوصه ده سالف الذکر علبوی اغا دخی بغداد اغسی نصب او نمشد . بعده سعید پاشانک ایچ قلعه قپولرینه قویش اولدینی مستحفلر قلعه دن اخراج قیلنده . حادیسی الند الندی . حبس اولنده . ایشته سعید پاشا او زمان معزولیت آجیسی حس ایتدی . و ماه مرقومک او تجی کیجه‌سی حالت افديتک مهتر باشیسی محمد اغا ایدیله ایچ قلعه دروننده اعدام ایدلدی . چند روز صکره حاجی دخی بو غدیر لدی . وایکیستنکه سر مقطوع علی‌ری استانبوله کوندر لدی . واواسط جهادی الاولاده استانبوله واصل اوله رق ایکیسی بر لکده سیاست‌کاهه وضع ایله تشہیر ایدلدی .

سعید پاشا یکرمی بش یاشنده ایدی عمرینی وارینی حاجینک او غوریسنه ویردی . و کندوسنک یوزنده ساف حقنده اجرا اولنان عمالک جزاسی کوردی (الجزاء من جنس العمل) .

کر کوکلیلر ایندکاریسنه نادم اوله رق سالف الذکر احمد بک یول ویردیلر واستدعای عفو ایله مملکتک ایلرو کاور علماسی بغداده کوندر دیلر . خالد پاشا ایله عبدالله پاشا دخی تسليمدن غیری چاره او لمدینی درک ایله سبکبار اوله رق بغداده کایویردیلر . داود پاشا جمهاسنه سرزنش یرنده توواش یوللو معامله ایتدی . کر کوکلیلره رای و امان بیورلایی کوندر لدی . خالد و عبدالله پاشالره دخی بغداده اقامت ایلمک او زره در در بیک غروش معاش تحصیص ایلدی .

سعید پاشا هوادار ایندن اولان سابق کتیخدا درویش محمد اغا و حاجی عبدالله اغا و دفتردار حاجی محمد سعید بک و سابقاً قبوجیلر کتخداسی میلاو عمر اغا و باب‌العرب شاویز اده جاسم بک ایله تجاردن پاچه‌جی زاده حاجی نعمان چایینک دخی اعدام‌لری ایچون فرمان عالی کلش ایسه‌ده سعید پاشا ایچ قلعه‌یه قبانقده جاسم بک ایشک‌زده واره‌جغنی درک ایله هان عربان ایچنه صاو شمش اید و کندن الله چکوریله‌مدی . دیگر لری در حال طوتیلوب محمد سعید بک ایله میلاو عمر اغا اعدام ایدلدی و سر مقطوع علی‌ری استانبوله کوندر لدی . اما درویش محمد اغا ایله حاجی عبدالله اغا یمیشر یاشلرنده اختیار آدم‌لر اولوب سعید پاشانک خدمتده بولنلری دخی مجبوریت‌دن ناشی اولدینی تحقق ایل‌یکنندن و نعمان چایی تجاردن اولوب انک اعدامی تجباره و حشت و نفرت ویره جکنندن بونلر توقيف اوله رق عفو لری داود پاشا طرف‌دن استدعا او نفع‌لله صادر اولان اراده سنية پادشاهی او زره بواحی عفو و اطلاق او نمشد . بروجه بالا داود پاشانک والی‌لکله بغداده و رومنده کا فی الساقی بغداد اغالیله

کامرو اولان علبوی اغا مقدمات کرمانشاهه ایکن شهزاده محمد علی میرزا دن التفات  
کوره رک اکا مائل و منجذب او لوب پیدربی انکله محترمانه مخابرہ ایلمسی ولا ابالیانه  
سوزلر سویلمسی سوء نیته حمل اولنه رق اودخی داود باشا طرفدن اعدام ایله  
سر مقطوعی استانبوله کوندرلشدر .

ایشته بوصورتاه بغدادک اسايشی اعاده قیلمشدر . واکرچه ( کدو افتاد و بادنجان  
برامد ) مثليجه متغابه دن بری دوشوب دیکری چيقمش اولدی . متغلبه حقنده اتخاذ  
اولنان اصول اوzerه خارجدن والی نصب و ارسال اوئنه مدي ايسهده سعيد پاشانك  
تغاب يولنده واليلکي ضبط ايمى پدرینك شهرت وشاني ساييه سنده اولوب  
کندوسيده برمدت حسن اداره يه مقندر اولسيدي بغداد واليلکي سليمان پاشازاده لر  
بيتنده توارث طريقيه متداول اویاق ماچوظ اولدیغنه نظرا بوتبدل دخی فائده دن  
خالي دکل ايدی .

واقعا خارجدن والی نصبي اولی ايدی لکن بونك اجراسی بغدادک کوله من او جاغنك  
الغاسنه موقف اولوب حال وزمان ايسه اکا مساعد او لمديغندن بوراسی وقت  
مرهونه تعاليق اولمشدر .

واکرچه مصروفه قبل الفتح يرلشمش و بوقدر يوز سنه لر تغلب و تحکم ايمش اولان  
کوله من او جاغنك الغاسنه نسبتله بغداد کوله منلرینك احاسی چوق اهون ايدی .  
لكن محمد علی پاشا مصروفه کی کوله من او جاغني الغا ايدنخیه دك نلر چکدی نه درلو  
خدعه و دسيسه لر قولاندی بورالری يوقاروده کی تفصیلا تمزد معلوم اولور .  
قالدیکه محمد علی پاشا مصروفه فرانسلری طرد ايچون کوندرلش اولان بر بیوک  
اردو بقیه سفی حسن استعمال و انواع تداير حکیمانه اعمال ایدرک معیننده کی غیور  
و جسور ترك وارناود عسکر لریله کوله منلری قهر و تدمیر ايتند کدن سکره معیننده کی  
سرکرده لر سرکشلک ایدر اولدقلرندن جلد عاشر ده اشعار اولندیني اوzerه انلرک  
دفعی چاره سني ارامنه مجبور اولمشدر . بز ينه صدده کله لم .

( وقایع سنه ۱۲۳۳ )

داود پاشا سليمانیه ده ایکن بابان سنجاقی متصرف محمود پاشا فيما بعد ایرانلودن قطع  
عالقه ايمک اوzerه بینلرند مقاوله او لمنش و بناءً عليه داود پاشا طرفدن کندو سنه  
کوی و حریر سنجاقلری توجیه قائمش ایدی محمود پاشا ابتدالری ایهای عهده سعی  
ایمیش ايسهده کرمانشاهان والیسی شهزاده محمد علی میرزا واقف حال او لیحقق سرا  
محفوپاشانی تهدید ایتدیکنند او دخی ينه انکله حسن مخادنه و موالات يولنه کیرمش  
وحتی قره طاغ بکی اولان برادری حسن بکی رهن او له رق محمد علی میرزا نزدینه

کوندرمکه قرار ویرمش ایدی . داود پاشا ایسه محمد پاشایه نصیحت ایتمک او زره مهرداری عنایة الله اغایی سلیمانیه یه کوندرمش و عنایة الله اغا کیدوب کارکده محمود پاشانک اصلاح افکاری قابل اول مدینی تحقق ایتمکله انک عهده سندن کوی و حریر سنیجاغنی نزع ایله بر مناسبته توجیه ایتمکه قرار ویرمش ایدی . بناءً علیه مقدار کافی عسکر ایله کوی و حریر سنیجاغنی ضبط ایتمک او زره عنایة الله اغایی او لظر فه کوندردی . حسن بک رهن اولق او زره کرما نشاهه کیدر کن انسای راهده بو حوادث ایشتدیکی کبی رجعت ایله قره طاغده کی اتباعی است صحاب ایله بعد داده کیتیکی کوی سنیجاغنده محمود پاشا طرفندن مأمور بولنان برادری عنان بک دخی اور اراده یوز قدر آتلوب راغوب کندوسمی سلیمانیه یه کیتمش و عنایة الله اغا او رایه وارد دقدده بو اتلولر فرار ایتمش اولدینگدن عنایة الله اغا بلا مانع و مزاجم کوی سنیجاغنی ضبط ایدیویردی . بونک او زرینه داود پاشا دخی موی ایله حسن بکه پاشاق عنوانیه کوی و حریر سنیجا قارلینی بالتو جیه او لظر فه کوندردی .

محمود پاشا دوچار تلاش اوله رق محمد علی هیرزایه مراجعت ایتمکله جانب ایراندن کندوسته امداد ایچون اون بیک عسکر کوندرملش و مندلین وجسان و بدراه مقاطعه لرینی ضبط ایچون بشقه فرقه لر تریب ایدلش اولدینی داود پاشانک سمعنه واصل اولیحیق او دخی لاجل المدافعه همان مقدار کافی عسکر ایله کشیدای بواین خایل اغایی مندلینه و سابقا باش اغای عبد الفتاح اغایی جسان و بدراه طرفه اعن ایتد کدن بشقه کشیدایی محمد اغایی دخی عسا کر کلیه ایله محمد پاشا امدادیه کلان عسا کر ایرانیه یه قارشو کوندرمک او زره ایکن مقتول سعید پاشا برادر لرندن صادق بک کیجه لین بغداد دن خروج ایله زبید عشیرته کیدوب شیخی شفلاح الشلال نزد نده بولندینی و شفلاح دخی دخیل اولق حسیله قاعده عشرات او زره انى حمایه یه قیام ایتدیکی حوادث باعث تردد و اندیشه اولدی .

ف الواقع صادق بک مقدمه سعید پاشانک متفق ایچنه و مؤخر آداود پاشانک کردستانه کیدوبده والی اولدقلرینه قیاساً بوکره او دخی شفلاح یانه واروب خزاعل عشیرتی ایچنده بولنان شاویز اده جاسم بک دخی انک یانه کیتمش وعشائر وقبائل ایچنده طولا شان سرسریلر هپ اور اراده اجتماع ایتمش ایدی بوصور تله جمعیتی تکثر ایدر ک بغداد ایله بصره ارده سنده سیر ایدن سفائنه تعرض ایدر اولدیلر .

بناءً علیه داود پاشا کشیداسنی صادق بک او زرینه مأمور ایدر ک سلیمانیه طرفه دخی بابانلو عبدالله پاشانک تحت قومانده سنده اولق او زره مقدار کافی عسکر له خالد پاشا زاده محمد پاشایی وسواری پراقلری بلوکباشی عبدالله اغایی کوندرمکه قرار ویرمش

ایسه‌ده محمد علی میرزانک دخی لاجل التعرض کرمانشاهدن حرکت ایده جکی شایع او لووب بو تقدیرده ایسه‌اکا فارشو داود پاشانک بالذات حرکتی لازم کله جکنندن کتخداسنی صادق بک اوزرینه کوندرمک فکرندن دخی فارغ او له رق صادق بک حقنده بشقه بر تدیر قوردى .

شویله که : زبید عشیرتنک مشیخته راغب و آرزومند او لان متشخصلرندن علی خان البندر ایله شیب الدرویشی تحریک و تشویق و شفاحدن تفریق ایله زبید مشیختی علی خان البندره حاله و معیته بر مقدار عرب آتلوسی تعیین و شفلاح او زرینه تسليط او لمغله طرفین خشیشه قربنده لدی التقابل شفلاح منهزم او له رق ترک دارو دیارا یتمکله صادق و جامیم بکلر بقیه تبعه‌لری به عفلک طرفه فرار ایدرک هورلره قبانوب قالدیلر . کردستان جهته کنجه عبدالله پاشا معیته موجود او لاد عسکر ایله کر کوه کیمتدی او راده بولنان خالد پاشازاده محمد پاشانی معیته آلدی کوی طرفندن بولنان عنایه الله اغا معیته کی اندر وون اغالری و عشر آتلوسی ایله اورایه کلدی . خیلجه عسکر مجتمع او له رق کر کوه کده بر ارد و قورلدی .

محمود پاشانک کر دلریله عسا کرایرانیه کوی سنجاغنی ضبط ایمک عن منده بولنسلر ایسه‌ده کر کوه اردوسنی کیروده براغوبده ایلر و کیتمکه جسارت ایده مدلکرندن هر طرفده کی عسکر لری جمع ایله اون درت بیک نفره بالغ او لدقاری حالده کر کوه که قریب محله‌دک کلشلر و شجومی کوزلرینه کسدیره میوب حال ترددده بولندقاری حالده بغداد والیسی عسا کر کلیه ایله کامیورمش حواتی شایع او لدیغنه و اطرافدن کندولرینی اداره‌یه کافی ذخیره جلب ایده مدلکارینه مبنی صاووشوب کیتمسلروایشی صلح و مسامله یولنده بتورمکی التزام ایمشر .

شویله که : ایرانلو طرفندن عبدالله پاشا ینه بغداد والیسنه خدمت ایمک او زرده کوی و حریر سنجاقلری کندوسته محمود پاشا یدیله ویرملک وبایان سنجاغنی محمود پاشا عهده‌سنده ابقا ایدلک تکلیفی در میان او لنبوب داود پاشاطر فندن دخی بو شر طله موافقت ایله برابر مقدمایرانه فرار ایمیش اولان بابان بکلر ندن ابراهیم پاشا زاده سلیمان پاشا ایله سابق درنه متصرفی عبدالفتاح پاشا زاده عبدالعزیز بک اعاده‌لری شرطی علاوه واوته طرفندن قبول او لمغله طرفیندن شرائط مذکوره اجرا او له رق عربده با صدیر لشدرا .

مقدمایران شاهنک معتمد الدوله‌سی طرفندن بغداد والیسی داود پاشایه کلان فارسی‌العباره بر مکتوبده متوفی سلیمان پاشازمانند بیرون عیدارده و ایرانلونک فتوحاتی و قوعنده بغداد والیلری طرفندن رسم تبریک اجرا و مراسم دوستی و یکجھتی

ایفا او آنکه کلشیکن داود پاشا والی او له لیدنبرو بو مراسمی اجرایه عدم رغبتی ایران دولته موجب اغبار او لو ب شاه ایسه بو کونله کردستان جواری او لان سلطان یا یاغنه کله جکنندن تلافی مافات ضمته اسلافی مثلو اجرای رسومه رعایت ایمسی مؤدی، دفع نفرت و عدم اعتنا موجب کدورت و ندامت او له حنی تعییراتی مندرج او مغله داود پاشا همان حدود ک تقویه سنه اعتنا ایمس اول دینی در دولته عرض ایمس ایدی. بناءً عالیه موصل و حاب والیلرینک مهیا بولناری و سیواس واطنه و مرعش والیلرینک بالنفس بغداد و موصل جانبیه حرکت ایتمک او زره حاضر لانماری ایچون او امر عالیه اصدار بیورلش واوجهتده بولنان ایالات والویه نک بالجمله اشکنیجی زعمما و اصحاب تمیاری داود پاشا معیته تعین ایدلش ایدی. شوحله نظرآ داود پاشانک او ایله مشروط و مأول مقاوله ای قبوله محبویتی یوق ایدی. لکن اول ائمده دولتك متغایه حقنده اتخاذ ایمس اول دینی مسالک واصوله نظرآ بقدار وزیر لرک بغداد طرفده اجتماعی کوله منار حقنده شبھه واندیشه نی جالب وزوال نفوذ واستقلال ایلرینی موجب حالاتدن ایدی. خن ایدرم که انکچون داود پاشا محمد علی میرزا ایله هر نصل او لو رسه او لوسون او یوشمق صورتی بالترجیح ایرانلو نک تأمینات لازمه اعطاسیله صاووشوب کیتیکنی واشک بتیکنی هان باب عالیه بیلدیرلش و ذکر اولنان تربیت عسکریه کیرو بر اقدر مشدر.

صادق و جاسم بکلر ایله شفاح الشلال احواله کلنجه بونله کردستان غائبه سنی فرصت اتخاذ ایدرک تکییر جمعیت ایله اطرافه صارقندیاق ایتمکه بشلاحدیلر ایسنه ده بروجه بالا غائبه بر طرف او لدقده شفاح الشلال استیغای قصور ایله صادق بک هایه سندن کنک ید ایتمک او زره ینه زبید شیخانی خلعتی استدعا ایدوب داود پاشا دخی موافقت ایدرک خلعتی ارسال ایدی خبک کندو آدمیرینی استصحاب ایله یوردینه چکیلوب صادق بک ناروا حرکتلرندن ناشی عفك شیخانی دخی آنی تصحبدن کف ید و جاسم بک یانندن مفارقت ایمس و کندوسی بر قاج آتلوا ایله قاله رق حوزه جانبیه کیتمش در.

موصل والیلری او ته دنبرو کایات امورده بغداد والیلرینه مراجعت ایده کلشیکن موصل والیسی احمد پاشا داود پاشانی او قدر صایماز اول دینی گندن داود پاشا انک بعض سیئاتندن بحثه عنانی انها ایدوب ترویج معروضانی ایسه اول ائمده ملتزم اول دینیه مبنی احمد پاشانک رفع وزارتیه حلبده اقامته اراده سنیه اصدار ایله اول طرفده مناسبی انتخاب او ته ایلر زاده لردن حسین پاشا زاده حسن بک موصل والیکن

بالانتخاب امر عالینک آچیق محلی طول دیرمتش در . احمد پاشا امتثالاً لامر العالی موصدهن چیقمش ایسه‌ده حله کیتمیوب کشی دوشیدیکی یردن قالقار خواستجه بغداده کیتمیش و دادو پاشایه دخالت ایتمش اولدیغندن داود پاشانک تکرار انهاسی اوزیرینه احمد پاشانک بغداده اقامته مساعده بیورمتشدر .

آرهی چوق کچمیوب ینه داود پاشانک انهاسیله موصل ایاتی احمد پاشا عهده سنه توچیه ایدلشدر .

اول وقت ایران دولتی عشراء مجتمعه جمهوریته بکزر بر حالده اوlobe و کیل مطاق مقامنده بر میرزا بولنور ایسه‌ده عباس میرزا ولی عهد و سر عسکر اوله رق هر دیدیکنی یاپاردي . ایالات والیاری اولان شهزاده‌لر دخی بولندقلاری مملکت‌لرده خود سرانه حرکت و انواع مظالم و تعدیاته تصدی ایدرلردی و شهزاده اولدقلاری جهنه‌له مظلوم اولنلر شکایتلری اسغا ایده جک بر مرجع بوله مدققلوندن ممالک ایرانیه ظلم و تعدی ایله خراب اوlobe کیتمکده ایدی .

وایرانک بحوال اغتشاشی حدود دولتعلیه‌یه دخی ایراث خسار ایمکده ایدی . محمد علی میرزانک بر وجه بالا محمود پاشایه امداد ایچون حدود دولتعلیه‌یه تجاوز ایتمی حقوق دوله توفیق اولنه میه جق و دولتین بیننده محابه‌یی انتاج ایده جک بر معامله اولدیغنه مبنی بغداد والیسنه اعانه اولنمی اوزره بروجه بالا اول جوارده بولنان ایالات والویه وولات و متصر فینه او امر علیه کوندرلشیدی .

ایران دولتی دخی بودرلو معامله لردن طولانی حصولی طبیعی اولان برودتی ازاله ایچون درسعاده محبعلى خان نام سفیرینی اعزام ایدوب انکله برابر عظیم الجنه بر فیل دخی کوندرلشیدر .

محسر والیسی محمد علی پاشا غالبا ایراندن بر فیل کوندرلدیکنی بالاستماع او دخی بر فیل کیر سودانی وایکی فیل صغیر بنکالی کوندرمش و انک فیلاری بحر آدها اول یعنی او اخر ربیع الاولده وصول بولمشدر . او استط ربیع الآخر دخی محبعلى خان کلدی و محمودی دیدکلاری بر بیوک فیل کستوردی . اسکدار جوارنه او کوز لمیانی نام ایسکله‌ده بیوک ماونه‌لر بربینه و بسط و اوزرلرینه کرسته و تخته‌لر فرش اولنه رق حاضر ایدیلان صالح اوزیرینه هزار زحمته النوب استانبول طرفنه وزیر ایسکله‌سننه امرار واورادن آت میداننده دیکلی طاش حذاسنده مقدمکی فیلارک بولندینی فیل طامی نام آخروره سوق اولندی .

خیلی مدت فیلار اوراده قالدی . استانبول خلقنه بر یکی اکانتجه اولدی هر کون بر چوق ذکور و انانث فیل تماشاسننه کله رک او طرفان ازدحام‌دن خالی اولمازدی .

بالتصادف او اشناهه کثرت او زره حریقله و بر طاق فنالقله ظهور ایمکله ناس  
فیلردن تشاوم ایدرک فلاان وقت دخی فیل کلد کده شویله بویله فنالقله او لمشیدی  
یولاو قیل وقال چوغالدی . بو اشناهه حقی حقیز برچوق کیمسه له شورایه بورایه  
نی او لندینی صره ده فیلر دخی مقدمه او لندینی کی ادرنهه کوندرلدي و کفتکونک  
او کی کسدیرلدي .

محبعلی خان رو سیه لو نک ایرانلو حقنده و قوع بولان تکالیف بارده سنندن بخته ایکی  
دولت اسلامیه نک لزوم اتحادیه بسط و تمیمید ایتدکدن صکره حر مینده حجاج  
ایراندن زیاده نسنه مطالبه و ویر میانلر تکدیر و بعضیاری ضرب و تحریر او لندینی غی  
وشاه ایرانک عموجه سی کچن سنه حجده او لغله کندوسندن قرق بیک غروش  
الذینی مبالغه عجمانه ایله در کاه پادشاهی به عرض واشتکا ایتمش . بومتلو خصوصات  
جزئیه نک تو سیه سی سهل اولق حسیله جای بحث او لهماز . مصالح مهمه یه دائز  
کندوسیله عقد او لنان انجمن مکالمه لرد مقدمه طرف شاهیدن قبول و دولتعیله  
ایلچیلرینه شفاهه وعد او لندینی او زره کر دستاندن کفید و رهندردن غیراز اعاده  
کیرو قالانلر و فراریلر رد او لتفق و فیابعد تجاوز حدود او لتفاق ماده لری کندوسنه  
افاده او لندقده جمله سی تعهد ایتدیک کی مؤخرآ وان حدودنده ایرانلو طرفندن  
صدماتش قاعده سنک هدم او لندینی لدی ایراد بوایشک تو سیه سنه دخی سوز ویروب  
ارضروم و صولنده آدملنندن برینی وانه ارسال و اوراده کی دولتعیله مامور لریله  
بر لکده قلعه ی کشف ایتدیره رک مصارفی نیه بالغ اولو رسه طرفندن دولتعیله  
مامور لرینه ایفا ایده جکی تعهد ایتمش و معززاً و مکرماً اوائل رجبه ایران جانبه  
کیتمش در . انک بو تعهداتی او زرنیه ایران فراریلری قبول او لتفوب رد او لتفق  
و ایران تجارتیه دولتعیله تجارتی کی معامله او لهرق زیاده نسنه مطالبه او لتفاق  
و حسن همچواری یه رعایت ایدلک تسبیه اتی حاوی وان وار ضرورم و چادر والیلرینه  
امر نامه سامیلر کوندرلمشدر .

### \* و قایع شتی \*

کچن سنه بخارا خانی حیدر شاه طرفندن طرف هایونه نامه مخصوص ایله کلان میرزا  
محمد یوسف خدمت سفارتی ایفا ایتدکدن صکره کندوسی و عیال واولاد و خدمه سی  
بر ببر طاعوندن فوت او لغله مخلفاتی فروخت ایتدیریله رک امنی ایله طرف  
هایوندن هدیه او لهرق او تو ز ایکی جلد کتب دینیه بخارایه ایصال او لتفق او زره  
بغداد والیسته ارسال بیورلش وانک طرفندن دخی بصره دفترداری حسنی افندی  
ایله و خراسان طریقیله بخارایه کوندرلمشدر .

متغلبه دن سابقاً ادرنه اعیانی اولوب کچن سنه در سعادته جلب ایله صره امینی نصب او لسان طاغ دویرن او غنی پوجی باشی محمد اغا چجدن عودت ایله کلور کن انانی راهده مقدمه امیر الحاج پاشایه کوندرلش او لان امر خفی موجبجه اعدام او لندرق سر مقطوعی او اخر صفرده استانبوله کلشیدی . انک برادری ویرکو کی قلعه سی بنا امینی او لان پوجی باشی احمد اغا یزکو کی محافظی معروفیه اعدام او لغمه انک سر مقطوعی دخی متعاقباً استانبوله وصول بولشدرا .

قارحی عونه ندن او لوب بر قاج دفعه حقدنه فرمان عالی صادر او لان یازیجی ابراهیم بو اشاده نوشهر قضائنده فساددن خالی او لمدیغنه بناءً او دخی بو اشاده اعدام او لنه رق مخالفاتی جانب میریدن ضبط او لمشدر .

مقدمه سیواسده تحدث ایدن اختلالده اوک ایاق او لندرن اطرافه فرار ایدن درت نفری بو اشاده اخذ و اعدام او لنش ایسه ده سیواسک اسایشی یرنده دکل ایدی . چونکه سیواسده متند او لان کنعان او غلی سیئات سایقه سنه مبنی سیواس والیسی چرخه جی على پاشا طرفدن مجازات کوره جکنی اکلامله سیواس و جوهندن متول او غلی محمودی طرفه جلب و بر طام اسافلی باشنه جمع ایله والی سرایانه هجوم ایتمک او زره مهیا او لدینی على پاشا طرفدن در سعادته عرض واستیزان او لندقده حقیقت حال اکلاشموق و بواشه سبب او لند بر طرفه نقی او لمق او زره مباشر مخصوص کوندرلدي . حالبو که مباشرک اورایه وصولنده بادی منازعه او لان کیمسه لر بر بر توقيفه باشلاندینی کی اهالیه وهم و خشیت کلکله تجمع ایدرک والی سراینده محصور ایتلری او زرینه موقع فلک سیللاری تحیله ایله دفع غلبه ایدلشدرا . بونک او زرینه على پاشا ارتق او راده ابقا او لنه میوب مأموریتی قره حصار صاحب متصر فلغنه تحویل و سیواس ایالتی دخی قره حصار صاحب متصر فی لطف الله پاشایه توجیه بیور لمشدر .

ایشته حکومتی کچوک دوشورن و شانه نقیصه کتورن بود رو تلو ناتدر . دولت عن منده ثابت کر کدر . فقط او لجه کر کی مطالعه ایدوبده اکا کوره عنیمت ایتلی وارتق مسلک متخدی او زره کیتملی در . مؤخرآ متولی او غلی محمود بر تقریبه قبریسنه نقی او لنه رق او راده اعدام او لمشدر .

دوقه کین سن جاغی متصر فی نعمان پاشا او امر علیه اهیت ویرمیوب جوار قضالره تجاوز و تعدی ایده کلدیکندن میرمیرانلی رفع ایله صوفیه ده اقامته مأمور ایدیلوب محل مأموریته ایصالی خصوصی اشقودره متصر فی مصطفی پاشایه احاله و دوقة کین سن جاغی میرمیران پرزینی امین پاشایه توجیه بیور لدی . نعمان پاشا ایسه مصطفی

پاشانک اقر باسندن او ملغه آنک التامی او زرینه منفاسی مؤخرآ اشقدره یه  
تحویل ایدلدی .

سرچوقدار شهریاری سید عمر اغا خلال صفر ده بر کیچه خدمه خاصه ایله بر لکده  
یتسو نمازی قیلوب بردہ قوه و توون ایچد کدن صکره ذات شاهانه نک حرم هایونه  
تشریفی زمانی تقرب ایم کله جمله سی قالقوب آکا انتظار ایله ایاق او زره طورر لر ایکن  
عمر اغا نا کهان بایلوب یقلامش و در عقب بر سکته غیر متربه ایله فوت او لمش در .  
حکیم باشی بهجت افندی قو ناغدن جلب ایله ارائه او لندقده تدبیره محل او لدیغی  
حکیمانه و نازکانه طرف هایونه عرض ایلمشد . چند روز صکره خانه خاصه  
اغالرندن او لان و تحصیل علومه میل و اعتباری حسبیله افندی عنوانی آلان  
ابو بکر افندی باش چوقدار اولدی .

عمر اغا خیر برآدم او لدیغی جهنه حقنده توجه عامه او لدیغی کبی اصول و رسوم  
عیقه محافظه کاران نک پیشوای او ملغه یکیچری رؤسایی بیننده دخی موئوق  
و معتبر او لدیغنه بناءً تسمیم او لنش اولنق احتماله دائی یکیچریلر بیننده قیل و قال  
او لوب حتی بوندن طولایی بربرشی علی اغا حقنده بیله سوء ظن ایتشلرایدی .  
و آنک وفاتی حالت افندی یه دخی موجب اندیشه او لمشیدی چونکه جلد عاشرده  
اشعار او لندیغی او زره سلحدار شهریاری علی بک تجدید اصوله مائل او ملغه  
حالات افندی آنک علیه نده ایدی حالبوکه عمر اغانک و فاتیله علی بک طرفی قوت  
بوله رق اندر و نک رو شی دکشمک احتمالی وار ایدی . بودقیقه لر حالت افندی  
ایله بربرشی علی اغا اره سنده جریان ایدن مخبارات خفیه تذکره لرندن مستبان  
اولور حالت افندی شمدی یه قدر سلحدار علی بک حقنده نه درلو دیسیمه لر  
قولاندی و طرف هایونه نلر القا ایتدردی بیله میز هر نه حال ایسه متعاقباً علی بک  
عنزل ایله باش چوقدار اغا سلحدار او لمشد .

شانی زاده دیر که عمر اغانک وفاتی کونی علی بک حضور هایونه واردقده

\* بیلت \*

چوق بولنور سکا افندم قول \* پادشاهم جهانده سن صاغ اول

زمیننده اظهار شطارت و تسلیت ضمتنده ارائه بشاشت ایلدیکی مرحوم ایله بعض  
بینه ماده کذار ایدن بعض مناقشه و اطواره مبنی پادشاه اسکندر حیث حضر تلینک  
مرأت طبع هایونلرینه مورث اغبرار و باخصوص سلحدار لقلری امتدادی رسیده  
حد انحصر او ملغه ماه صفرالخیرک یکرمی او چنجی کونی مویی ایله عنزل ایله یه

معززاً قوناغنه ارسان او لندی و چوقدار اغای حضرت شهریاری مسند سلاحداری به شایان او لغله مانند زرنشان اول صندل عالی زینده و تابان ایدی . انتهی ایشته بوصره ده صدر اعظم رؤف پاشا دخی عنزل او لمنشد . شویله که : اول وقت اعدام او لنه حق صدراعظم‌ملر بالقیحانه به قالدیرملق عادت او لدینی حالده رؤف پاشا او اخر صفر ده بالقیحانه به کوندرملکله اعدامنه انتظار او لنورکن جانی کندو سنه بخش و احسان او لنه رق بالقیحانه دن قالدیریلوب لاجل الاقامه ساقز جزیره سنه کوندرلدي ویرینه خداوندکار سنجانی متصرفی او لوب برکون اول استانبوله کله رک قبو کتخداسی تکفور طاغلی احمد اغانک قوناغنده مختفی بولسان و حالت افتدینک منسوباتندن او لان درویش محمد پاشا صدر اعظم او لدی .

رؤف پاشا متین وغیور بروزیر وقور ایدی حالت افندی ایسه او بیله جانلو صدراعظم ایستمیوب هرشیئه او بیار لین الجانب و درویش مشرب بروزیر ارارده . ورؤف پاشا استانبوله بیومش قلم تربیه سی کورمش مداخل و مخارج دولتی بیلور بردات او لغله شاید که دونز طولاشورده بنه استانبوله کاور و کندو سنک باشه بلا او لور ملاحظه سیله عنانه قناعت ایتیوب اعدامی الترام ایلمش ایسه ده سلطان محمود خان حضر تلری اعدامنه مساعده ایتیوب بروجه بالا منفیاً ساقزه کوندرمشدر . حالات افتدینک تخمینی وجهه رؤف پاشا صکره مکرراً صدارته کلدي لكن او لکی شدت وحدتی بالکلیه ترکایله لزومندن زیاده یمیوشادی برشیئه فارش و کلز متقدانه هیچ طیانماز او لدی . فرط ملایمت و بلکه کوشکلک ایله شهرت بولدی . بزینه سددده کاه لم .

حالات افندی ذرمه اقباله صعود ایله بولیه هر ایستدیکنی بیبار و دیدیلکنی صدر اعظم ایتدیرر ایدی فقط کیدجکه خلاقک لسانه دوشهرک بر چیقماز بوله کیدیوردی بولیه عالم بالای اقباله چیقا نلر ایسه اک زیاده افکار عمومیه کوزتمک لازمدر . سلیمان فائق افندی جموعه سنه دیر که اناطولی قاضیسکر لکشدن معزول امین افندی که برجهاندیده عاقل وقدر مشترک علم ایله و وسعت حال و مال ایله سر بلند امامث ایدی . بروسه مدرسلکنند والده کتخداسی مشهور یوسف اغايه انساب ایله والده تربه سی بنا اماتی سرورشته سیله دفعه غلطه مولو یانی تحصیل ایتمش و بولیمه صدر اناطولی او لمشیدی . طریق اربابی چکه میوب دردمنه لسانلیله کونا کون اذیت ایدرک شیطان امین دیو تلقیب ایتمشلر ایدی سی سکسانی متجاوز او لدینی حالده دامادینک تویلت نزاعنده بر طولاشق مصلحت ایچون شیخ الاسلام زینی افندی به کاوب بعد ختم المجالس کیده جک او لمش . شریفه دیرلر برمذوبه حاضر جواب عورت وار ایدی

هر جمعه سلام‌لغه کیدوب مضحک سوزلایله‌یول او زرنده شو کتملاً افندیزی کولایر و بوبهانه ایله یوز بولوب پادشاه مخدو به‌سی عنوانیله دواز کباره کیر و پادشاهدن و کبار عصر دن آتون الور ایدی . امین افندینک شیخ‌الاسلام مجلس‌نده اولدینی کون شریفه دخی شیخ‌الاسلام قو ناغنک دیوانخانه سنه بولهشیدی . چونکه صدور کرامی شیخ‌الاسلام‌لر نزدیان باشنه قدر تشیع ایمک رسوم معتاده دن اولق تقریبله امین افندینک عودت‌نده زی افندی رسم او زره او کنه دوشوب دیوانخانه‌یه چیقوب مشایعه ایدر کن مخدو ب شریفه بوناری کوروب افندم سن آل رسول عیه‌السلام‌دن ایکن بوشیطانک او کنه دوشوب بوله تعظیم یاقیشوری دیو بلند‌سدا ایله چاغیرو ب بوقضیه‌ی دیوانخانه‌ده بولان بالجمله اتباع و مسافرلر ایشتمش . امین افندی اختیار آدم اول‌لغه بونی ایشیدیجک قهر والمندن او ساعت خسته‌لوب اوچ کون ظرف‌ده وفات‌ایلدی . صکره دیدیلر که اول کون زی افندی مصلحت مرقومه‌ایچون بعض عتاب دخی‌ایلمش اول‌لغله ایکی کدر بریره کاوب تحمل ایده میه‌رک خسته‌لوب وفات ایلدی علیه الرحمه لسان خلق‌دن جناب حقه بیغندق . نامسیوق بر قضیه اولدین‌عترت ایچون قید اولندی . انتهی

او زمان اقباله کو کنوبده لسان خلق‌دن صاقیمیانلرک بری دخی مشار‌ایله زین‌الاعاب‌ین افندی اولوب بو ائناده ظهوره کلان سوخته‌لر و قعه‌سی او زرینه بر غریب صور‌تله مشیختدن عزل او لمنشد . شویله که : زین‌الاعاب‌ین افندی بعض مقرینه اتساب ایله شیخ‌الاسلام اولمش و کنندوسته نفوذ واستقلال ویرلش ایسه ده قدمای علمای رسمیه انى مقام مشیختده چوک کورمشلر ایدی . او دخی مرور ادوار ایله بوزلش او لان طریق علمیه‌ی اساسلو تعمیر و اصلاح ایمک داعیه سیله میدانه چیقوب علمانک متوجه‌ان‌دند کیمی نقی و تبعید و کیمی دیکر وجهه‌له تکدیر و تهدید ایدوب انجق بو صره ده اقربا و منتبه‌نی آز وقت ظرف‌ده یوقار و رتبه‌لره چیقاردی بوایسه عامیه به فترت ویردی . بوندن بشقه مکتو بجیسی اشراف قضات‌دن عطا‌الله افندی پک زیاده مقبول و منظوری ایکن کتخداسی اشرف قضات‌دن مصطفی افندی اکا غالب کاوب هر ایشی الله الدی . ایکی طرفک منتبه‌لری اره سـنـدـه ضـدـیـتـ تـامـهـ پـیدـاـ اـولـدـیـ . دائرة شیخ‌الاسلام‌ینک مانند خانه‌دوزن دوزنی بوزلدی . بوجه‌تله دخی زین‌الاعاب‌ین افندی پک چوک لسانه کلدي . واول ائناده طلبه زین‌دنه بولان و یوباز دینلان سرسری و بینازلردن بغضیلری حبس و نقی و بغضیلری اعدام ایله بوکروه مکروه‌ک تربیه و تأدب اول‌نفسی واقعاً جالب تشکر اولمش ایسه ده اقدجه و قوع بولان رؤس امتحان‌نده ( عند الامتحان يکرم الرجل او يهان ) قضیه سنک عکسنه حرکت اول‌نه رق

بر چوچ سزا و ناسزا آدمده خاطر ایچون رؤسالر ویرلش اولدینی جهته ارباب  
اهلیت و لیاقت او لان طلبه دخی بو تصرفات زینیه دن دلکیر او لمشر ایدی . و بتون  
طلبه نک تنفر لریسه قارشو بر قاج نامستحقل طرفندن ابراز او لسان تشکر لرک هیچ  
حکمی یوق ایدی . اولوقت بین الاساتذه مشار بالبنان او لان دلی امین افندی  
و مصنف افندی کی بیوک خواجه افندیلر دخی زین العابدین افندینک معاملاتندن  
ناخوشنود ایدیلر . الحاصل هر طرفدن عزی تمنی او لندقده ایکن قصارا فاتح جامع  
شریفه جهتند کی طلبدن بر چومن قره مان چارشوسی بقالندن ایکی موم ایستیوب  
اول اشاده ایسه موم نقطی اولق حسیله هر کسه برر مومدن زیاده ویرلماسمی تنبیه  
او لش ایدوکی جهته بقال یالکز برموم ویردیکندن و چومن برموم دها ایستد کده  
ویرمدیکندن بقالی دوککه باشلاجیه او راده کی قولاق نفر لری طوپلانوب عربدنک  
دفعنه استدار استذکاری صره ده برا ایکی یوباز پیدا او لوب محاوره لری متبع مشاجره  
او ملغه یکیچریلر جمله سی طوتوب اغا قپوشه کوتورمشلر . فقط او لوقت یوباز لرک  
تریه سی ضمانته یکیچریلره زیاده جه یوز ویرلش او لدیغندن بوکره سوخته لری  
اغا قپوشه کوتورر ایکن خیایجه ضرب و تحفیر ایتمشلر .

فر داسی سوخته لر با اشارت علیه نفی او لندی و اعدام او لندقلری حوادث دخی شایع  
او لدی . بونک او زرینه طلبه تحریک و تشویق او لش ایدوکندن اول کون  
مدرسه هرده طلبه طاق طوپلاندی و هر طرفده خفی و جلی جمعیتلر عقد او لندی  
بونه دیک سلیمانیه ایکی سله او رمغله طلبه علومی بوسنه ضرب و تحفیره مضروبه  
خواجه بیله او لسه راضی او لماز .

ضرب زید عمراء مقوله سی بر فعل ماضی ایچون بر قاج طالب علامی او لدر تمک شیخ الاسلام ک  
مجرد طلبه علوم حقنده او لان غرض و نفسانیتی اثیرد ایدی یارین ( اذا كانت  
الشمس طالعةً باجعنا ) باب قتوایه کیدرز مقتولارک خون نا حقنلری دعوی و سوال  
سبب ماجری و ترافق شرعه ایهات مدعایدرز بواش بزه حورا زورا رساله سی  
او قومق قدر مهم و معتبرادر . دینلماک نیجه پریشان سوزلر سویلنده . نهایت هپ  
جوامع سلاطین طلبه سی بیننده فرداسی جمعیت ایله باب قتوایه کیتمک او زره قرار  
ویرلدی و علیه القوی دینلدي بوقیل وقال ایله اخشمایلدی . اول کیجه صیغه  
صبری تصریف ایله چکورلدی . فرداسی علی السحر کم باشیلر ایله برابر طلبه  
ایچنده سوز باشی او لنلر جامعلردی جمعیت ایدرک خواجه افندیلردن بعضیلری درسه  
چیقه حق او لدقنده رحایه و مندلری قالدیروب دعوا من رویت ایله طلبه علومک  
ناموسی اکال او لندجه تعلم المتعلم رساله سی بیله او قومق جائز او لماز دیه رک درس  
او قومغه کلان طلبه بی دخی دعوت ایله تکشیر جمعیت ایتدیلر .

وبليت بخوي يصول مغاضبا \* على كزيد في مقابلة العمر  
 على جر ذيل ليس يرفع رأسه \* وهل يستقيم الرفع من عامل الاجر  
 وتيه سنجه تبيه المفتى من ايسنده بحث آچق اوzerه فوج فوج باب فتوایه کيتديلر .  
 باب فتوی حولیسی و حوالیسی از دحام انام ایله نمونه نمای روز قیام اولدی .  
 دیوانخانه شیخ الاسلامی یوبازلر و کمر باشیلر ایله طولدی . زین العابدین افندی  
 حرم دائمه سنه پاشت بر دیوار حیرت اولوب قاله رق طیشارو چیمه مازدی .  
 کتخدامی سیاق متحکمانه سنه مسستقر و سیاق خبط و خطسانه مصر اوله رق  
 او طه سنه چیقوب بونه دیر ایکن آز قالدیکه سله و توقات آلتنه ازیله یازدی .  
 ناچار اودخی مكتوبی عطا افندی کی بر کوشیده کیزلدی . اتباع و دانشمندانک  
 هر بری بر محلده صاقلاندی . میدانده سوز چوق دکلیان یوق هن فقادن بر صدا  
 چیقار کمی بز او طالبیلر ک حقنی طلب ایدر ز شمدى انلر کاورسه بز یقیلوب کدرز  
 و کمی مفتی الانام ایله فاتح جامعنه شرعیه حماکه ایستر ز دیر و بعضیلریده عزل  
 و نصبدن بحث ایدر ایدی . بوصره ده ارباب درس او لان طلبه علوم دخی فرصت  
 بولدیجه انلر ک الارندن قورتیلوب بر طرفه کیدردي . بوقار غشه لاق نصف نهاره قدر  
 سوردى . ایش استادله قالدی . همان بر دانشمند تعیین و ارسال ایله مواليدن  
 مصنف افندی و سائر خواجه لرک جمله سنه بدل او لق او زره دلی امين افندی  
 دعوت اولنديلر .

کویا هیچ خبرلری یوق ایش کی متغافلانه کیفیتی استخبار و سبب دعوی استفسار ایله  
 اعتذار ایدرلر ایکن تعجیل عنیتلری ایچون بری دخی کایچک بیک ناز ایله اسب  
 سوار اوله رق هله باب فتوایه کلوب ماین او طه سنه شیخ الاسلام ایله کورشدیلر .  
 اول مجلس خطیرده ذکری ناروا سوزلر سویلمشلر و (الآن قدنمت و ماینفع الندم)  
 مضمونی تقریر ایله عادتا مشار الیھی تکدیر ایلمشلر . نهایت در عقب منفیلر ک اطلاقی  
 خصوصنه قرار ویرلد کدن صکره ایکیسی دخی چیقوب (صاولک بیچاره لر چون  
 قالدی دیوان ایرته یه ) و فتنجه بر اشارت ایله اول جمعیتی طاغتمشلر . لکن بونک  
 او زرینه ارتق زین العابدین افندینک مقام مشیختنده ایقا سی مناسب اوله میه جفندن  
 فرداسی ربیع الاولک اون طقوزنجی کونی عزل ایله اسکدارده کی قوانغه اعنام  
 ایدلدی . ویرینه سابقا صدر روم ایلی مک زاده عاصم افندی شیخ الاسلام اولدی .  
 غریبدر که بو هنکام اختلالده نه صدر اعظم درویش پاشا طرفدن استفسار کیفیت  
 اولنده و نده صدور عظام طرفدن بری کلوبده اعانته قیدنده بولنده .  
 آکلاشیلیور که ایش هر طرفدن مجرای طبیعیسنه ترک ایله زین العابدین

افندینک عنانه انتظار او نه بورم ش . و بوده ثقه دن منقول در که حالت افندی مقدمًا مکی زاده نک مشیختنی تصور ایتمش ایسه مکی زاده کنج او لوب هنوز صقالنه قبر دو شما مشیدی . شیخ الاسلام‌لره جسبان ایسه موی سفید اولدی گندن حالت افندی کندو سنه هیچ اولماز ایسه صقالنده بر قاج بیاض قیل پیدا ایته لر دیو محramانه خبر کوندرمش مکی زاده دخی عود اغاجی و سائره یاقوب صقالنی تو تسولیه رک هله بر قاج قیل اغارتمش و بیو کره بروجه مشروح مقام مشیخته کلیش در .

شیخ الاسلام‌لره عنانه شیخ الاسلام پوستنک فناری سوندیرملک عادت اولوب زین العابدین افندی خوشکو و لطائفه مائل و مجلس مصاجبی بزم بیقرایه مائال اولدی گندن بروجه مشروح سوخته لرک موم غوغاسن‌دن منبعث اولان اختلال او زرینه عنزل او لندی گنده سوخته لرک موی بزم فناری سوندردی دیمش . و مقدمًا اسکدارده سلطان تپه‌سی نام محمدده بر قوناق اشترا ایتدیکنده بر معتمد حضور هایونه لدی المثلول ذات شاهانه ( افندی باری ساحایخانه تدارک اولنسیدی ) بیورمش . زین العابدین افندی در حال ( افدم مشایخ اسلامیه یالیلرنده الخجق ایام معز و لیتلار نده اقامت ایدرلر داعیلری ایسه عنزل او لندی گن دقيقه هر طرف دکز کسیلور ) دیو جواب ویرمش . و بودفعه اسکدارده اقامته مأمور اوللمعه اطرافی دریا اولمق لطیفسی صورتمن اولمش در .

اوج کون صکره بعض ملاحظاته مبنی بروشه یه نقی و تبعید قیاندی . و انک بروشه یه نقی ایتدرمش او لدینی ساخته استانبول قاضیی حمامی زاده رشدی افندی عفو و اطلاق اولندی . شیخ الاسلام کتخداسی مصطفی افندی قدسـه نقی او لندی . اما مکتبوجی عطا افندی فی الاصل مکی زاده نک آدمی اولمق حسیله قورتادی . و مکتبوجی عطا افندی مأموریتنده قالدی .

صدور عظامدن او لوب منیف آکلیبولیده مقیم او لان عزت بک کتخداسی حفظ لسانه مقتدر او لیوب حدندن بیوک سوزلر ایله نشر اراجیفه اجتسار ایتدیکنندن بوئناده او دخی کلیبولی یه نقی ایدلادی .

بو صرده نقيب الاشراف محمد صدیق افندی دخی عنزل ایله یسنجبی زاده عبدالوهاب افندی نقيب الاشراف او لدی . و خواجه افندیلرک سرفرازی دلی امین افندی یه شام شریف مولویتی و رفیقی مصنف افندی یه ادرنه پایه‌سی وایکی کون صکره مدینه منوره مولویتی و دیکر عالمدن بعضیلرینه پایه لر و ارپه‌اتقلر و منصبler احسان بیورلادی .

سرمتیخذات اخوان اولمق او زره شهره زمان او لان مکی افندی کریمه‌سی خانم افندینک و اصف قیزی زلیخا خانم ایله میانه لرنده محramانه جاری او لان معاملات

مخادستکاری به جاریه سی مخالفت ایمکله خاتم افندی انک باشنى تراش ایدرك مسکینلر  
مسکنته ارسال و مجدو ملر ایچنه ادخال ایدیکی شایع اوله رق رسیده سمع هایون  
او لغله چند ماه مقدم صادر اولان خط هایون موجبنجه مکی قیزی بو اهان  
فاخشنه سدن ناشی زوجی اولان مکه مکر مه پایه لو لرندن مراد افندی زاده محمد عارف  
افندی ایله بر لکده می خالیجه دوستی اولان واصف قیزی تکفور طاغنه نقی  
اولنسلر ایدی . مکی زاده نک مشیختی عقینده خانملرک توبه و انابت ایله تطهیر  
دامن عفت ایلدکاری رکاب هایونه عرض ایله استرحام اولنديغنه مبنی اوآخر  
ربیع الاولده جمهه سی عفو و اطلاق اولنديلر .

ینه بواسناده بعض توجيهات وزرا و قوع بولدی . واطه کیم محافظظی درویش پاشایه  
رتبه وزارتله بوسنه ایالتی و اانبولی محافظظی میر میران راغب پاشایه اطه کیم محافظظانی  
توجیه بیورلدى . و بوصرده قپوچی باشیلدن درامه ناظری محمود ثابت بک اربه  
امینی اولدی . و موره محافظظی شاکر احمد پاشا علیل اولدیغندن منفوع الوزاره  
کلیمو لیده اقامته مأمور ایدلدى .

قره حصار صاحب قضائی ایعانی بکر اغانک مظالم و تعدیاتندن اشتکا او لغله بواسناده  
ماگوسه یه نقی اولندي . کرک استانبولدن و کرک طشرلردن دیکر بعض ذوات  
دخی بزر و سیله ایله بزر طرفه نقی و تبعید قیلندي .

قودان دریا خسرو پاشادخی حالت افندینک چیکنده کلیدیکنده صدر سابق رؤوف  
پاشاطرفداریدر دیو ربیع الآخر یکرمی ایکننجی کونی عنزل ایله عهده سنه طربون  
ایالتی و حلب والیسی ایچ ایلاتی احمد پاشایه دریا قودانلی و قصاب باشی حسن اغایه  
رتبه وزارتله خداوندکار ایالتی توجیه بیورلدى .

احمد پشاروش حالی بکنمیوب ویر چوق ناجا ایشلرده سپر لعنت اولق ایستمیوب  
طاطلیقه ایشك ایچندن چیقمق فکرینه دوشمش اولق کرکدر که قپودان  
دریا اولدینی کی منحرف المزاج اوله رق امور دوننمایه اصلا و قوفي اولنديغندن  
بجثله بز بوایشك اهلی دکاز یولاوسوزلرسویلر و نامزاجلغی قات قات زیاده کوستره  
ایدی . نهایت امور ترسانه پیمانده اولمامق ایچون چند ماه صکره یعنی سنه حایه  
شوالتک اون ایکننجی کونی عنزل ایله خداوندکار والیسی اولوب یقهی قور تاردی .  
و خداوندکار والیسی قصاب باشی حسن پاشادخی قودان دریا اولدی .

اقدمجه اناطولی والیسی خورشید پاشا حلب والیسی اولدقده سیواس والیسی بولنان  
علاء الدین پاشا اناطولی والیسی اولمشیدی . بعض متفذینک ازاله سنه مأمور اولدینی  
حالده اجراسنه موفق اوله مدیغندن خلال جدادی الآخرده رفع وزارتیله سیواسده

اقامته مأمور قیلندی . و اناطولی ایالتی قره حصار صاحب سنجاغی متصرفی حسن پاشایه بارتئه وزارت توجیه او لندی . واول اشاده کدوس و یوده‌سی نصوح او غلی اعدام ایله مخافتانک قبضنه مأمور لر کوندر لدی .

بر ایکی سننه دنبرو سلطان محمود خان عدلی حضرتاری مشق تیر و کان ایله مشغول او لدی یغدن عادت دیرینه کانکشان او زره نصف رجبده قبضه سلطانی جمعیتی مرتب او هرق اوق میداننده چادرلر قوریلوب پخشنبه کونی طرف همایوندن تیر اندازانه بر بیوک ضیافت ویرلدی .

بو اشاده بعض متهمینک نقی و تأدیب اولندقلاری صرده بعض اعمال فاحشه یه جرأت ایدن یو باز لرک اک مشهور لرندن ایکیسی دخی اوائل رجبده ماغوسه یه نقی او لندیلر . بالاده بیان اولسان سوخته‌لر و قعه‌سنده خواجه‌لر زیاده‌جه یوز بوله‌رق بی پروا حرکته باشلادقلاری جهته‌لر دخی براز بروندی قیرملق لازم کلدیکشدن اوائل شعبانده اک زیاده مدعی و جری اللسان او لنلرندن او لیا افدى طریق‌نک حکیمه علائیه یه واوزون علی افدى ادرنه یه و پهلوان خواجه کمندو مملکتی جانبه نقی ایله سائره عبرت کوست‌لدی .

مقدمما طرابلس شام متصرفی ایکن خلاف رضای عالی حرکاتنه مبنی فرمانلو او لان بر بر مصطفانک عفوی صیدا والیسی سلیمان پاشا استرحام ایتمکله عکادن چیمامق و بر ایشه قارشاما مق شرطیله عفو او لندیغنه دائر بیک ایکیوز یکرمی درت سننه‌سی ربیع الا آخر نده سلیمان پاشایه امر عالی کوندر لمشیدی . مرقوم ایسه صکره‌دن ینه طرابلس شامه کیدوب او لکیدن زیاده تعذیاته جرأت ایتمکده او لدیغنه دائز طرابلس شام اهالیسی طرفدن بو اشاده رکاب هایونه عرخمال ویرلش او لدیغنه نظر آهان ترتیب جزاسی لازمه حالدن کورلش ایسده اول امرده بر کره سلیمان پاشادن استعلام کیفیته قرار ویریله‌رک استعلام‌نامه یازلدی .

و بو اشاده شهور ثلثه مبارکه حرمتنه موقع مختلفه‌ده منقی بولنان کساندن بعضی‌لرینک سیلی تحکیه ایدلدی . و حلب ایالتیک افساد مصالحه بادی او لمغله فرمانلو او لنلردن مرسل او غلی حیدر اغا منعش والیسی قلندر پاشانک دامادی او لمغله انک تعهدی او زرهه منعش جوارنده جاموسیل ناحیه‌سنده عرض وادیله اقامته ایمک شرطیله عفو واطلاقی حلب والیسی طرفدن انها او لمغله بوكا دخی مساعده بیور لدی .

شعبانک یکرمی طقوزنجی جمعه کیجه‌سی صلب پاک شهر یاری‌لر برسلطان تولد ایدرک حیده سلطان تسمیه او لندی . وایکی کون طوب شنلکی اجرا قیلندی .

مقدمما مدینه منوره‌دن کوندر یلو بده در سعادتده تعمیر او لنان زمرد و مجواه ایکی

قطعه آویزه ایله در سعادتنده پاپدیرلش اولان اوچ قطعه مرصع و مجور آویزه  
روضه مطهر دنک مناسب محلمبرینه تعیق اوتفق اوزره رمضان شریفک بشنبجی کونی  
مزده جی باشی ایله امیرالحاج پاشایه تسیر بیورلدي .

الحمد لله على حسن الختام والصلة على خير الاتام وعلى الله والصحابه الكرام

### \* جلد عاشره تذییل قلنان صور اوراق وسندات \*

(۱)

\* بکر شده دولتعلیه ایله روسيه بیننده عقد و تنظیم اولان مصالحه نامه \*

حضرت خداوند مالک بخشا و جناب تنسيق فرمای امور کافه الوری تقدست ذاته  
عن وصمة الا ضداد و نقالات حقیقته عن فهم ذو النهانک اراده باهه صمدانیه  
وعنایت ظاهره سبحانیه سی و سید الانبیاء و سپهسالار کتاب اصفیا حبیب خدا شفیع  
یوم جزا اولو پیغمبر من محمد المصطفی علیه وعلى آله وصحبه از کی التحایا حضر تدرینک  
دستیاری معجزات جملة البرکاتی واصحاب کنزین وخلفاء راشدین رضوان الله تعالى  
علیهم اجمعین وجمله اولیای هدایتقرین واصفیای تقدس رهینک من افقت ارواح  
طیبه جنتا والریله ( محل طغرا )

بن که اشرف البلدان والاماکن واپرک المدائن والمساکن قبله جمله عالم  
و محراب توجه عامه ام اولان مکرمه ومدینه منوره وقدس شریف  
مبارک خادم وحاکمی وحسنرة الملوك اولان بلاد ثلثه معظمه که استانبول وادرنه  
وبروسه در انلرک وشام جنتمشام ومصر نادره العصر وكلیا عربستان وافریقا وبرقه  
وقیروان وحلب الشهبا وعراق عرب وعجم وبصره ولحسا ودلیم ورقه وموصل  
وشهر زور ودیار بکر وذوالقدریه وولايت ارضروم وسیواس وادنه وقرمان  
ووان وغرب وحبش وتونس وطرابلس شام وقبیس وردوس وکرید  
وموره وآقد کز وقره دکز وجزائر وسواحلی ودیار اناطولی وملک روم ایلی  
وخصوصا بغداد دارالسلام وجمعیا کوردستان وروم وترك و تاتارستان وچراکس  
واخسیخه وکورجستان وقبارطیان ودشت قیحاق وایلان تاتاره دائئر اول  
حوالیلرده واقع عموما بوسنہ وقلعه بلغراد دارالجهاد وصرب حکومتی وانده اولان  
قلاع وحصون وبلاد ارنبودان بال تمام وافلاق وبغدان واطرافلرند واقع قلاع  
و حصون تعریف و توصیف دن مستغنى نیجه بقاع و بلادانک پادشاه معدلت شیم و شهنشاه  
شوکت عالمی السلطان بن السلطان والحقان ابن الحقان السلطان محمود خان بن السلطان

عبد الحميد خان بن السلطان احمد خانم عنوان من شهرور سعادت نشور سلطنتم توقيع  
 رفع سلطان البرين ايله من زين و بر زبور ويرلبع بلين خلاقتم نقش ونکار عظمته  
 اظهار خاقان البحرين ايله معنون و آرایشکستردر لا جرم برميغای کلام دری النظام  
 (السلطان ظل الله في الأرض) ذات ابہت انصاب خسروانه مه عطیه الهیه اولان  
 تشریف شریف خلافت موهوبه وحابه لطیف سلطنت مرغوبه نک و (بالشکر یدوم النعم  
 کلها) مبتغا منجه ایقای تشکر ینه قیام ایله تعظیم لا امر الله و شفقت علی خاقه لوازمنی  
 اجرا اقصای مقاصد شهنشاهانه اولوب چونکه استحصل اسايش رعیت واستكمال  
 مأثر انصاف وعدالت لازمه ذمت همت تاجدارانه و را به عهده خسروانه اولمشدر  
 بناءً علی ذلك دولتیه ابدی الاستمرار و سلطنت سنه سرمدی القرار من له افتخار  
 الامراء العظام العيسویه و مختار کبراء الفخام المسيحيه مصالح مصالح جماهیر الطائفة  
 النصرانیه ساحب اذیال الحشمة والوقار صاحب دلائل الجد والاعتبار روسيه  
 دولتیه روس و تمام روس و اکاتیع نیجه نیجه الکارک فرمانفرما و پادشاه و ایپراطوری  
 حشمتلو ربتو دوستمز الکساندر ختم الله عواقبه بالخير والرشاد والهم اليه سیل  
 الصواب والسداد پیشنه بوندن اقدم معقود اولان رابطه مصالحه ومصالفات بعض  
 اسباب و عوارضه بناءً قبول الخلال و انقسام ایدوب بر مدت دنبر و ظهور ایدن اختلال  
 و وقوع بولان جنک و جداول سفلک دمایه بادی و انسلاپ امن عباد المانی مستلزم  
 و مؤدى او لمگه شورش و غوغانک اندفاع و سکوتی و عباد و بلا دک آرامش واستراحتلری  
 ضمیمته اشبو حرب و قتلک دفع وازاله سیله مجدها صالح و صالحک عقد و ربطی  
 کرک جانب نصفت مناقب خسروانه من دن و کرک روسيه پادشاهی و ایپراطوری  
 مشار اليه طرفدن مراد او لنوب مابین الدولتين تأیید صالح و صفات و تثیید سلم  
 و موعدت ضمیمته دولت مشار اليها من خصلری ایله عقد مجلس مکالمه و مواد مسامله  
 ومصالفاتی مذاکره و تنظیم ایلمک ایچون طرف باهر الشرف پادشاهانه مدن رخصت  
 کامله ایله مرخص اول تخصیص قلنان بالفعل صدر اعظم ستوده شیم و سردار اکرم  
 صداقت علم کتیخداسی افتخار الاعالی والا عاظم مستجتمع جميع المعالی والمقام ذوالرأی  
 الصواب فی المؤثر المختص بمزيد عنایة الملك القادر السيد محمد سعید غالب دام علوه  
 و مرخص ثانی انصب اولنان سابقاً اناطولی قاضی عسکری و حالاً اردوى هایونم  
 قاضی اعلم العلماء المتبحرین افضل الفضلاء المtowerین ینبوع الفضل والیقین کشاف  
 المشکلات الدینیه حل المعضلات الیقینیه مفتاح کنوز الحقائق مصباح روز الدقائق  
 المختص بصنوف عواطف الملك الاعالی منقی زاده مولانا ابراهیم سالم ادام الله تعالی فضائله  
 و مرخص ثالث تعیین قلنان یکیچریلر کاتبی افتخار الاماجد والا کارم جامع الحامد

وال الكريم المختص بمن يد عنانية الملك الدائم عبد الحميد دام مجده نك بشقه يدلرینه خطوط هاییون شهنشاهانه مله معنون رخصتاتمه هاییون اعطا او تمق ایله ایمپراطور مشارالیه طرفدن كذلك من خص اول او لان مستشار خاصی وحالا شامبلانی و طریق کثیره نک قوالیری او لوب هلال عثمانی شهنشاهیتک رتبه اعلی نشانه نائل او لان قدوّة امراء الملة المسيحیه وعمدة کراء الطائفة النصرانیه اندریالیانسکی وقدوّة امراء الملة المسيحیه عساکر ایمپراطوریتک لیسوستان جنرالی ده و ضابطان عسکریه باش ضابطی و طریق عدیده قوالیری زان ده صیانیف وقدوّة امراء الملة المسيحیه ایمپراطور مشارالیه حالا مستشاری وبعض طرق قوالیری زورن قو نطون ختمت عواقبهم بالخیر محبت نبویه على صاحبها افضل التحیه نک بیک ایکیمیوز یکرمی یدی سنه سی جمادی الاول استنک اون یدنچی کوننده واقع میلاد عیسی عایه السلامک بیک سکنی یوز اون ایکنچی سنه سی مایسنک اون التجی کوننده محل مکالمه او لان بکرش قصبه سند سالف الذکر طرفین من خصلری ببرلریاه ملاقات و کندولره ویریلان رخصت کامله مقتضاسی او زرہ مواد مصالحه بی بالدفعات مذاکره ایلیوب تراختی طرفین ایله اون التي ماده او زرینه عقد وربط وتأسیس وتنظيم ایتلریاه ذکری آتی اون التي ماده یی حاوی تمہیر و مبادله ایلدکاری عهدنامه تمسکلری دستور اکرم و مشیر افحتم نظام العالم نظام مناظم الام مدبر امور الجھور بالفکر الثقب متمم مهمان الانام بالرأی الصائب مهد بنیان الدولة والاقبال مشید ارکان السعادة والاجلال مکمل ناموس السلطنة العظمی من تب مراتب الاخلاقة الکبیری الخفوف بصنوف عواطف الملك الاعلى بالفعل وزير اعظم ووکیل مطلق وسردار اکرم احمد پاشا ادام الله تعالى اجلاله وضاعف بالتأکید اقتداره واقباله دخی وکالت مطلقه ورخصت کامله سی مقتضاسی وروسیه دولتک باش جنرالی وسرگرده عساکر روسیه وبا جمله قوالیر لکلی وسائل قوالیری او لان افیخار امراء الملة المسيحیه عمدة کراء الطائفة العیسیویه قو نه قولنچیف میشل قول طوزوف ختم الله عواقبها بالخیر دولتی طرفدن یدننده رخصت کامله سی او زرہ قبول وتمسکده مسطور موادی تصدیق برله معتبر وعمومل به مهرلریاه مختوم تصدیق امامه لری طرفه من خصلری یدلریاه مبادله ایتلریاه طرفینک تمسکلر نده مسطور ومشروط او لان مواد مصالحه ومساله یی صدراعظم وسردار اکرم مشارالیه دائب دیرین سلطنت وقاعدۀ مستدیمه دولتعلیم او زرہ درکاه فلک بارکاه پادشاهانه مه عرض وتلخیص ایتلکله رفاهیت وراحة برایی ملک وملت ایچیون مواد مرقومه او زرینه عقد وتمہید اولنان صلح وصلاح مستوجب الفلاح طرف هاییون نیز دن دخی مقبول و معتبر طوتیلوب خط هاییون شوکت مقر و نزله موشح وطغرای غرای جهان ارامن ایله مشرف عهدنامه هاییون سعادت

مقرر و نمذ شر فیاقه صدور اولیه لازم کمکین لفظ بلفظ مواد صالح و صالح مقبول هایو نمذ اولوب یزلو یرنده رعایت وصیانت او لنهی ایچون ذکر او لنان ماده لدر که عینی ایله اشبو عهدنامه هایو نمده ذکر و بیان و شرح و عیان قیلنور .

اولکی ماده دولتین بیننده الى يومنا هذ امتداد بولان هر درلو معادات و منافات اشبو عهد نامه ایله برا و بحرا دفع ورفع اولنوب کرک شهنشاه آل عنمان و باجهله روسلا ایپراطوری پادشاهی بینلرنده وورثه تخت و اخلاق فلری و دواتلری میانه لرنده الى الابد صالح و دوستی ومصالفات مقرر اوله وزیر دستان جانبین میانه لرنده مخاصمات تکوتی موجب اوله بیله جلک اسبابی منع ایچون دولتین فخیمین معاهدتین دقت و باصریت مخصوصه لرین صرف ایده و اشبو صایخنامه ایله تمہید قلنان جمیع موادی کاما اجرا برله بوندن بویله طرفیندن معاهده مذکوره به مخالف بر نوع وضع و حرکت سرا و علانیه صدور ایتمامک او زره مدققانه صرف افکار ایله لر .

ایکنچی ماده دولتین فخیمین معاهدتین بیننده کمال صفوت او زره تجدید و تأیید قیلنان موالات مقتضاسنجه طرفینک تبعه و رعایا سندن اشبو ختم پذیر اولان محاربه خلالنده کرک حرکات عسکریه و کرک صالح سائره جهتلریه طرف دولته و مملکته خلافاً مداخله ایتش بولانلرک عموماً جمهان سنه عفو و صفح ایله معامله و نسیما منسیما ایله حقلنده بمحامله اولنوب اوضاع سابقه می خمننده او مقوله لردن هیچ فرد ه خطاب و زجر و عقاب او لنیوب سابقالیان کمسنه لرک هر بریسی قدیم یوردینه عود ورجعت ایله کده سائر لر مثلاً زیر قوانین معتبره ده محی او له رق بوندن مقدم مالک او لدینی اموال و املاً کنه امن و راحتله متصرف اوله لر .

او چنجی ماده دولتیله عثمانیه ایله روسيه دولتی بیننده تواریخ معلومده عقد و تمہید وربط و تأکید اولنمش اولان عهد نامه و شرط نامه و عقود و سندات مخصوصه دن کرک وقت بوقت عهود سابقه جهتیه و کرک اشبو عهد نامه ایله کسب تغیر ایدن مواد مستشنا قیلنهرق ماعداسی جمایه تصدیق اولنوب دولتین فخیمین معاهدتین بالاخلل کمال جهد و شیات ایله و قایه ایله لر .

در دنجی ماده مقدحه منعقد او لان اساس صالح سندينك اولکی شرط نده پروت نهرینک مملکت بغداده دخولنده طونه یه منصب او لدینی محله قدر و اندن نهر طونه نک ساحل یساری کلی بوغاز یله بحره قدر دولتینک حد فاصلی اولوب بوغاز مذکور طرفیه مشترک اوله و اماماعیل پیشکاهنده مارالد کر کلی بوغاز ینه قدر نهر طونه نک روسيه دولتی تصرف نده قاله حق ساحل یسارینه زیاده قریب اولوب

قبل السفر غیر مسکون اولان کوچک اطهار دولتینک برنده ضبط و تصرف او لئنیه رق و بوندن بویله اشبوا طهارده استیحکامات وابنه احداث قلمیه رق خالیه براغیله وقطع حطب و صیدماهی مثلاً مصلحت ایچون طرفین رعایستنک امداده ری جائز اوله و اسماعیل و کلی پیشکاهنده کائن بیوک اطهارک دخی ذکر اولان طونه ساحل یسارتینه قریب اولان جانبیندن اعتبار ایله اول اطهارک برساعت مسافه محله رینه علامت وضع او لئنیق و قبل السفر موجود اولان قریبلو واسکی کلی خارج اولمک او زره کذلک خالی وغیر مسکون قاله دیومصرح اولدیغنه بناء نهر پروتک صولیقه سنده کائن اراضی بی قلاع موجوده و قصبات و قری و جمله مساکن ولو احقيله دولتعیله روسيه دولته ترك و فراغت ایمکله نهر پروتک وسطی بین الدولین حاجز اوله و مشترک اولان مار الیان کلی بوغاری و طونه صنلرنده دولتینک تجار سفائی او لسکی کبی کشت و کذار ایدوب الحق روسيه دولته سفان حربیه می بوغاز مذکوردن پروت اهرینک طونه مه منصب اولدینی محله قدر امد شد ایده لر .

بشنجی ماده روسيه دولتی دخی بالاده مذکور نهر پروتک صاغ یقه سنده اولان بعدان اراضیسی و مملکت افلاق ایله قره افلاقی و شمشیدیکی بولند قلری حال و هیئت او زره دروننده اولان قلعه لر ایله معاشرلری و قصبات و قری و مساکنی و ممالک مذکوره ده موجود جمیع لواحقی وبالاده در دنجی ماده ده مستتا اولنلردن ماعدا طونه اطهاری دولتعیله عثمانیه يه رد و تسلیم ایله و دولتعیله طرفه دن دخی سالف الیان اساس سندينه بشنجی شرطنه محرر اولدینی وجهله ابتدای محاربه تاریخنه دکین افلاق و بعدان امتیازاته دائرة عقد اولنان موافق و سندات مرعیه ایقا او انوب یا ش معاهده سنده کلیفی شرطنه میان اولدینی وجهله محاسبات عتیقه و هنکام محاربه تکالیفیک عدم مطالبه سی و مسلمدر که دولتعیله طرفین بعدانک شمشیدیکی اراضیسنه کوره تسویه تکالیفه مساعده در کار او لمغله مبادله تصدیق تامه تاریخندن مملکتین اهالیستنک ایکی سنه معافیتی و اهالیه مزقومه دن دیار آخره نقل مراد ایدنلرک درت آیی ضمیله مدقی ماده لری دخی عینیله اجرا اوله .

آلتنجی ماده سالف الذکر سنده اساسینک اوچنجی ماده سنده مصرح اولدینی او زره نهر پروت حدودندن ماعدا اناطولی سمنده و سائر محله رده اولان حدود قبل السفر قدیمی اولدینی وجهله تمام ایقا او لئنگاه روسيه دولتی اشبوا حدود قدیمه داخلنده حسب الحرب استیلا دیده اولان قلاع و بقاعی دخی کذلک شمشیدیکی بولند قلری حال و هیئتله دولتعیله يه رد و قصبه و قری و مساکنیله جمله لواحقی تسلیم ایله .

یدنجی ماده روسيه دولته ترك و فراغت اولنان ممالک سکنه سنده سفر

تقریبیله اول طرفده بولنان اهل اسلام وار ایسه انلر و کرک دولتعلیه نک سائر ممالک رعایتندن اولوب سفر انسانسنه ممالک مذکوره ده قالمش بولنانلردن خواهشکر او لملر اهل و عیال و اموالریله اراضی دولت علیه یه نقل ایدوب علی الدوام زیر حکومت دولتعلیه ده ساکن اوله لر و خصوص مذکوره کندولرینه ذره قدر مانع و مزاجم تكون ایتمیه جگنندن بشـقه کرک او مقوله لرک و کرک روـسیه دولته متروک ممالک اهالیسندن الیوم طرف دولتعلیه ده اولنلرک ممالک مذکوره ده مالک اولدقداری اموال و املاکاری بی اول حوالی سـکانندن دیلـکاریـه فـروخت بـرـله اـمـانـیـه مـالـکـعـمـانـیـه یـه نـقـلـایـمـکـهـمـاذـونـاوـلـغـلـهـتـنـظـیـمـامـورـمـذـکـورـهـلـرـیـضـمـنـتـدـهـاـشـبـوـمـصـالـحـهـعـهـدـنـامـهـسـنـکـ تـصـدـیـقـتـامـهـلـرـیـمـبـادـلـهـسـیـتـارـخـنـدـنـاعـتـبـارـاـاوـنـسـکـرـمـاهـمـهـلـتـاعـطـاـقـانـهـوـاـشـبـوـسـفـرـ اـنـسـانـسـنـدـهـبـوـجـاقـحـوـالـیـسـنـدـنـرـوـسـیـهـطـرـفـهـکـذـارـایـمـشـبـولـنـانـقـیـلـهـیـدـیـصـانـتـاـنـارـلـرـیـ دـخـیـرـضـالـرـیـلـهـکـذـلـکـمـالـکـعـمـانـیـهـیـهـرـجـعـتـاـیـلـمـلـرـیـجـائزـاـولـوبـاـنـجـقـذـکـرـاـولـنـانـ تـاـنـارـلـرـکـنـقـلـوـاسـکـانـلـرـیـخـصـوـصـنـدـهـوـاـقـعـاـوـلـهـبـیـلـمـشـمـصـارـفـکـدـوـلـتـلـیـهـطـرـفـدـنـ رـوـسـیـهـدـوـلـتـهـتـرـکـوـفـرـاغـتـاـوـلـنـانـمـالـکـدـهـاـحـخـابـاـمـلـاـکـدـنـاـولـمـشـوـکـرـکـفـیـاـصـلـ کـنـدـولـرـیـمـالـکـمـذـکـورـهـدـهـتـوـلـدـایـمـشـاـوـلـهـرـقـاـحـالـةـهـذـهـمـالـکـعـمـانـیـهـدـکـائـنـلـرـدـرـ خـواـهـشـکـرـ اوـلـنـلـرـمـالـکـمـتـرـوـکـعـمـذـکـورـهـیـهـاـهـلـوـعـیـالـوـامـوـالـرـیـلـهـنـقـلـوـتـوـطـنـایـدـهـبـیـلـهـلـرـ وـبـوـمـقـوـلـهـیـهـدـخـیـخـصـوـصـمـذـکـورـهـدـهـایـرـاثـمـوـانـعـاـلـمـیـوـبـمـالـکـعـمـانـیـهـدـهـمـالـکـ اـوـلـدـقـلـرـیـسـاـئـرـاـمـالـکـمـتـوـعـهـلـرـینـکـذـلـکـاـشـبـوـمـصـالـحـهـعـهـدـنـامـهـسـنـکـتـصـدـیـقـتـامـهـلـرـیـ مـبـادـلـهـسـیـتـارـخـنـدـنـاعـتـبـارـاـاوـنـسـکـمـاهـمـهـلـتـظـرـفـنـدـهـیـهـاـوـلـمـالـکـدـوـلـتـلـیـهـسـکـانـهـ فـرـوـختـاـیدـوبـاـمـانـیـهـدـوـلـتـرـوـسـیـهـمـالـکـنـهـنـقـلـهـرـخـصـتـوـرـیـلـهـ ۰

سـکـنـنـجـیـمـادـهـ مـارـالـذـکـرـاـسـاسـسـنـدـیـنـکـدـرـدـنـجـیـشـرـطـنـدـهـتـحـرـیـرـاـولـنـدـیـفـیـ اوـزـرـهـصـرـبـمـاتـیـمـاـتـقـدـمـدـنـبـرـوـاـولـدـیـفـیـوـجـهـلـهـدـوـلـتـلـیـهـعـمـانـیـهـنـکـجـیـهـکـذـارـعـلـیـهـیـ اوـلـوبـحـقـلـرـنـدـهـبـرـمـقـضـیـاـشـیـمـهـدـوـلـتـلـیـهـشـفـقـتـوـسـماـحـتـهـمـعـامـهـاـولـنـهـجـنـیـ هـنـقـدـرـاـمـرـمـحـقـقـاـیـسـهـدـخـیـاـشـبـوـحـرـکـاتـمـحـارـبـهـیـمـلـتـمـذـکـورـهـنـکـمـداـخـلـهـسـنـهـ بـنـاءـبـرـوـجـهـصـرـیـعـتـأـمـنـلـرـیـتـمـهـیدـاـولـنـقـمـنـاسـبـکـوـرـلـکـلـهـافـعـالـسـابـقـهـلـرـیـهـمـبـنـیـ وـجـهـاـنـالـوـجـوـهـمـؤـاخـذـهـاـوـلـتـمـاـقـمـاـوـزـرـهـحـقـلـرـنـدـهـنـسـیـامـنـسـیـاـعـفـوـوـصـفـحـاـیـلـهـمـعـامـهـ صـورـتـیـدـوـلـتـلـیـهـطـرـفـدـنـمـلـتـمـذـکـورـهـیـمـسـاعـدـهـاـوـلـهـوـقـدـیـمـدـنـبـرـوـمـلـتـمـذـکـورـهـنـکـ سـاـکـنـاـوـلـدـیـفـیـاـرـاضـیـدـهـمـوـجـوـدـاـوـلـیـوـبـحـسـبـالـحـارـبـهـاـحـدـاـتـاـوـلـنـشـاـوـلـانـاـسـتـحـکـامـاتـ بـوـنـدـنـبـوـیـلـهـبـلـزـوـمـاـلـغـلـهـهـدـمـوـاـحـمـاـاـوـلـهـرـقـاـوـتـهـدـنـبـرـوـمـوـجـوـدـاـوـلـانـجـيـعـقـلـاعـ وـپـلـنـغـهـلـرـوـسـاـئـرـمـسـتـحـکـمـمـوـقـعـلـرـبـالـجـمـلـهـطـوـپـوـمـهـمـاتـوـلـوـازـمـسـفـرـیـهـوـادـوـاتـ

سائره لریله کالاول دولتعلیه نک ید تمک و تصرفه ادخال برله دیلاریکی وجه اوزره مستحفلار تعین اوله جفنه بناءً اشبو مستحفظ عسکری طرفاندن حقوق رعیته مناق صرب ماتی علیه نه بروجهله زجر و تعدی و قوع بولامق ایچون دولتعلیه رفقا و شفقةً بوبابده لازم اولان اسباب امن و استالتری نک و کرک دولتعلیه نک بعض جزار بحر سفیدده و موقع سائره ده اولان رعایا سنک نائل اولدقلری فوائد مثلاو ملت مذکوره ده دخی مساعده و آثار شفیقاته علیه سنه مظہر اولملرینه مساعده برله انله قیاسا امور داخلیه لرینک کندو طرفاندن اداره سی و ویرکولرینک بروجه مقصوعه لدی التخصیص کندو یدلرندن قبض و تسلیمی مثلاو ملت مذکوره نک طرف دولتعلیه دن اوله حق استدعا لری دولتعلیه صرب ماتی ایله تنظیم ایله.

طقوزنجی ماده دولتین ممالکنده موجود کرک انان و کرک ذکور جنسندهن اولان اسرای حرب و سائر اسیر لری هر قبی طائفه و رتبه دن ایمه لر دولتعلیه ده حسن ارادت لریله دین اسلامی قبول ایدن خرسیانلر و رو سیه دولتندن ینه حسن ارادتیله تنصر ایدن مسلمانلر دن ماعدا جمهه سی اشبو عهد نامه نک تصدیق تقامه لری مبادله سی عقبنده بدل اوله رق جزئی ثمن دخی ایجتاب ایمکسزین بلا عوض هان سپیلری تخلیه برله تسامی اوله لر و اشبو عهد نامه نک امضاسی تاریخندن صکره ظهوری محتمل اولان برجهت ایله قید اسره کرفتار اولوب مالک دولتعلیه ده بولنه بیله جلک رو سیه رعایا سی حقنده ماده مذکوره کذلک اجرا قلنے دولتعلیه نک جمیعاً زیر دستانی حقلرندن بطیقها معاملات مذکوره نک اجراسنه دخی رو سیه دولتی تعهد ایمکله دولتین فیحیتین معاهدین طرفاندن اداره اسرای مضمونه مصروف اولان مبالغ اخما قائبوب طرفین دن اسیفاسنه متعاق ادعایه صلاحیت اولیه و بوندن ماعدا رأس حدودده بولنه جلک طرفین مأمور لرینه اسرای مرقومه اعزام برله مبادله و تسلیم و تسلیم لرینه قدرلو از مراهریخی دخی دولتندن هر بری کندو ممالکنده رؤیت ایله لر.

اوتخی ماده تکون محابه حسیله طرفین تبعه و رعایا سنک دوچار تعویق اولان مصالح و دعوالری پسمنده اولیوب اشبو عهودن صکره حق اوزره مباشرت برله پذیرای ختم اوله و جانین رعایا سنک کرک تبعه طرفین ده اولان اله جقلری و کرک میریده اولان مطلوباتلری دخی سریعاً و تماماً ادا قلنے.

اون برنجی ماده اشبو معاهده انعقادیله طرفین فیحیتین تصدیق تقامه لری مبادله سنندن صکره رو سیه دولتی مالک دولتعلیه نک برآ و بحر آ کندو عساکرندن واچه دو نماسندن تخلیه سنه مباشرت ایده جکی در کار اولوب انجق بو خصوص مقتضای وقت و حال ایله مسافه لر تطبیق لازمه دن اوله یغندن جانین فیحیتین معاهدین مبادله

تصدیقنامه تاریخندن اعتبار ایله اوچ آی کرک انطاولی سمتته و کرک افلاق و بغداد طرفه جلة تحمله ایچون مهل آخر او له رق تعین ایتلر لیه مبادله تصدیقنامه کوندن شروع برله وقت مذکور حلوانه قدر عساکر بریه دولت روسيه کرک روم ایله و کرک انطاولی سمتلرنده اشبو معاهده موجبنجه دولتعلیه عثمانیه رد او لزان بالجمله ممالکی تماماً و کاملاً تخلیه ایده لر و کذلک اینجہ دونماسیله جمیعاً جنک سفینه لری دولتعلیه عثمانیه صولرندن خروج ایلیه لر و دولتعلیه عثمانیه روسيه دواتی طرفندن اشبو مصالحه عهدنامه سی موجبنجه رد او لزان ممالک و قلاudedه ختم مدت تخلیه دکین عساکر روسيه بولندیجه تنسیق امور و احوال الحالة هذه بولندیغی منوال او زره روسيه دولتی اداره سنده قالوب عساکر مذکوره نک کلیاً اخر اجلرینه قدر دولتعلیه عثمانیه طرفندن قطعاً مداخله او لنه رق عساکر مرقومه نک ما کولاتی ولوازم سائزه سی استحصلال و تدارکنده آخر مدت تخلیه دکین الا ن جاری او لدینی وجهمه عمل او لنه .

اون ایکنیجی ماده یاش عهدنامه سندک یدنچی ماده سنده مسطور جزائر و تونس و طرابلس غرب او جاقاری قورصانلرینک روسيه دولتی رعایای تجارینه خسارتن نظامنه و کرک ایقا او لزان تجارت شروطه دار استانه ده مقیم روسيه دولتی ایلچیسی یا مصالحتکذاری طرفندن باعث بحث و شکایت اولمش خصوصله شامل او له رق بر موجب عهود تقریر و تقریر تقديم اولندقده اجرای مقتضای شروط مرعیه ده طرف دولتعلیه دن دخی اهتمام قانه رق ولوازم تأکیدات و تقیدات سنده مسامحه او لنه رق بروجه ختم رؤیت و تمیتنه همت او لنه و روسيه دولتی طرفندن دخی تجارت شرائطی مقتضاسنجه تبعه و رعایای دولتعلیه حقنده معامله متشابه ایقا قانه .

اون اوچنچی ماده اشبو معاهده نک اعقادندن صکره دولتعلیه عثمانیه نک ایرانیان ایله جهت جامعه اسلامیه سنه مبنی ایران دولتی ایله روسيه دولتی بیننده او لزان جنک و جدالک اندفاعی و مصالحه لرینک تراضی طرفین ایله بینلرنده توئیقی ضمیمده دولت علیه عثمانیه طرفندن بو بابده مسامعه جمیله صرف او لنسننه دولت روسيه رضا داده اولور .

اون دردنچی ماده اشبو معاهده نک امضا و تأییدی عقبنده طرفیندن دفع معادات ضمیمده برآ و بحرآ سر کردکان عساکره عجاله اوامر و تنبیهات اطاره قانه و تاریخ امضادن صکره سر زده ظهور او له بیامش معادات غیر واقع حکمنده او له رق اشبو معاهده شروطه قطعاً ایجاب تغیر ایتمیه رک کذلک دولتین فحیمین

معاهد تینک هر قغیسندن استیلا و ضبط اراضی و قوع بولش ایسه بلا تأخیر رد  
و تسایم اوشه .

اون بشنجی ماده اشبو مصالحه عهدنامه سنی جانین مر خصلری بعد الامضا  
حضرت صدر اعظم دولت علیه و باش مر خص دولت روسیه طرفندن تأیید  
اونوب ینه جانین مر خصلری معرفتیله امضا تاریخندن اون کونده و مکن ایسه  
دها اوچه امر مبادله اجر اقلنه .

اون النتیجی ماده اشبو معاهده مؤبده عهدنامه سنی شهنشاه آل عثمان و روسیه  
ایپراطوری و بادشاھی طرفندن بر معتماد کندو خط و امضالیله رسماً تصدیق و تأیید  
اونوب تصدیق نامه لری عقد عهدنامه تاریخندن درت هفته مدتنده و مکن ایسه دخنی  
اوچه اشبو معاهده نظام پذیر اولان محلده طرفین مر خصلری معرفتیله مبادله اوشه .

## خاتمه

بتو فیق الله الملک العلام ذکر اولنان اون آتی ماده ی حاوی معاهده و تصدیق نامه لرک  
مدت معینه مذکوره ده طرفین اهتمام تامله مبادله و اتمامی چون یدیزد ده اولان  
رخصتامه هاییون شوکت مقرنون موجنبجه اشبو سند مسامله کتب و املا و مهر  
و امضال من ایله ختم و امضا قانونب روسیه دواتی مر خصلری مومنی یهمک ممضی  
و ختوم سندیله مبادله اعطا اونندی دیو تمیک مذکوره مسطور او لغین ایدی  
اشبو مواد مصافت و شرائط موالات مدامکه روسیه دولتی ایپراطوری مشارا لیه  
و اخلاقی طرفندن مر عی و معتبر و ضوابط و روابطی تطرق خالدند حمایت و صیانت  
اونه رق مستحکم و مقرر اوله طرف هاییون مدن دخنی ذات معلل شاهانه و جناب  
شوکت نصاب ملوکانه سزاوار و شایان اولدینی وجهه تعهد اونور که شروط و قیود  
و مصافت طرف با هر الشرف شاهانه مدن و اخلاق سعادت اتصاف زدن و وکلای  
عالیقام وزرای عظام و میر میران کرام و امراء و ضابطان و عموماً عساکر نصرت  
ارتسامیز دن و با جمله عبودیت زله کامیاب اولان طوائف و خدمائیز طرفندن رعایت  
اونوب بر فرد خلاقه وضع و حرکت ایلمیه تحریراً فی غرة جمادی الا آخره لسنة  
سیع و عشرین و مائین والف .

(۲)

\* طرف حضرت سردار آکرمیدن تپه دلنی علی پاشایه یازیلان \*

\* قائد نک صورتیدر \*

بو ائناده دبره و حوالیسی قبضه تصرفه ادخال قصدیله دبر ملی یوسف بک او زریته

(طرف)

طرف مشیر یلنندن عسکر سوق اوله رق جدال و منازعه یه ابتدار او نمش اولمچ  
 حسیله میر مویی ایه دخی النده او لان محلار ک تقویه واستحکامنے تشبیث ایتش  
 و لکھلک داخاندہ او لان میر میران و سائر خاندان و متعینان حسب الضرور میر  
 مویی ایه ایله متخد و متفق اوله رق کندویه اعانته محبور او نمش اولدینی و بوبابدہ  
 صوب سعادتلرندن اصرار قاندینی حالته اول طرفلرده محاربات متند اوله رق غائمه  
 کلیه تحدث ایده جکی بعض متوار دیندن مسموم عز اولوب اوج بش سنده برو سفر لرک  
 امتدادی حسیله ممالک محروسة المساک شاهانه اهالی و رعایا سنک کثرت مطلوبات  
 سفر یه دن ناشی تاب و طاقتلری قالمامش اولدیندن دولت علیه الحالة هذه غواص  
 شتای سفر یه نک اندفاعیله اراحه اهالی و رعایا اسبابنک استحصالنه چالشمقده ایکن  
 خطه روم الیده از سر نو بر غاله دخی تکون و تحدی صورتی برو جهله تجویز اولنور  
 قیلدن اولمدینی بیاندن مستغی و جیع زمانده بومثلاو ازعاج اهالی و فقرا و انساب  
 اسایش رعایایی مستلزم حالاته برو جهله رضای عالی اولمیوب بو کیفیت بهر حال  
 او لحوالی خاندانی طرفلرندن آستانه یه اشعار او نمش اوله جغدن سمع هایون حضرت  
 شهر یاری یه واصل اوله رق حق سعادتلرنده تغیر اعتقاد شاهانه و بلکه اغبار طبع  
 مکارم نیع پادشاهانه یی موجب اوله جنی امر غیر خفی او لغین صوب سعادتلرینه  
 او تدبیر و خلوص مخصوص صمز بر کمال اولمچ ملاسسه سیله بوبابدہ جناب مشیر یلنی  
 اخطار و ایقاظ ضمتنده بو وجهله اشعاره ابتدار او نمش شویله که طرف  
 دستور یلنندن دره اوزرینه عسکر سوق او نمش بهر حال او لحوالی یی ضبط  
 داعیه سنه مبنی اوله جغدن ناشی او لحوالی متعینانی قوشقولنوب یکی باشدند بر غاله  
 زائده تکون ایتمسی مستلزم اوله جنی ظاهر در بھی برادر بوهوای ضبط مملکت  
 نیجه یه دک سوره جل شمدی یه دک قبضه تصرفه ادخل ایدیکنکز بو نجھه الویه و قضا  
 و قرا یتشمیور می و سایه هاوایه شاهانه ده اکتساب ایتش اولدینگکز نقود و قدرت  
 و ثروت و مکنست آزمی کلیمیور شمدی دولتعلیه نک بویله وقتنه بومثلاو غوغای و نزاع  
 چیقاروب و کلای سلطنت سنیه یی تصدیع ایتمک نیچون او لسوون بر کره ملاحظه  
 بیورک شمدی بویله شیلرک موسممیدر . بو نلری شو کتاب اف دمن ایشیدوب  
 سکوتی بیورر لظن ایدرسکنکز او لونیه وار کلی ماده لرینی بتوروب شمدی بو کامی  
 ستاشدیکنکز صاحب ملک اف دمنه نیجه کران کلسون ملک و رعایا و فقرا ذات شو کتسهات  
 پادشاهینک او لوب هر حالده حمایت فقراء اخص مطلوب عالیلری ایکن بوصورته نیجه  
 رضا ویرسونلر وهم آچیدن آچیغه ممالک پادشاهی یه عسکر چکوب ضبط داعیه سنه  
 دوشمک اصل امر مکروه در بونی دولت بنده لکی ادعائندہ او لان تجویز ایدرمی

جناب مشیریلری ایسه وزرای عظام دولت عایله دن واغور سلاحت سدیه ده بوانه  
قدر مسیبوق اولان خدمت و حیتکنر جمله عنده معلوم اولان حالاتن ایکن بو  
صورتی نوجهمه تجویز بیوردیکنر طوغریسی بونی جناب مشیریلرینه یاقشیدیره مدم  
الحاصل منازعه مذکوره نک عاجلا دفعی اخسن مطلوب اولق حسیله مجرد سزی  
سودیکمدن و حمایت ایلدیکمدن بو وجهمه اشعار و بو دفعه پو چوقدار کنر او زون  
حسن اغا یانیه یه عودت ایلدیکمدن مرقومه باش چوقدار من حسین دخی ترقيق ایله  
دبره او زرینه سوق او لمنش اولان عسکر ک کیرو اعاده یی اسبابی استحصال ضمته  
ارسال و تسيار او لمنش او لغله ارتق بوداعیه دن کفید و فراغت و عسکر مذکوری  
کیرو چکوب دفع منازعه و اختلاله مبادرت برله رضای عالی بی تحصیله دقت بیورملری  
سیاقنده قائمه لدی الوصول بو خصوص مواد سائره یه مقیس اولیوب موجب اختلال  
اوله جق حالاتن اولدیغندن دفعی و عسکر مذکورک علی ای حال اعاده یی مطلوب  
قصیعی ایدوکی معلوم سعادتلری بیورلدقده بوبایده زنهار وزنهار تعال ایتمیوب بروجه  
محرر اندفاع منازعه و اختلال وسائلی استکماله مسارت و کیفیتی باش چوقدار من  
مرقوم معا و دتیله طرف مخصوصی یه اشعار و اشارت بیورملری مامولدر .

ف ۵ ب سنه ۲۲۷

(۳)

### \* محمد علی پاشا طرفندن وارد اولان قائمه \*

جانب حجازده بسط بوریای مذلت او زره اولان خارجیان بی بختک اندفاعی خصوصنه  
طرف اشرف ملوکانه دن مامور اولدیغ حسیله صوب عاجزانه مدن تجهیز و جانب  
مذکوره فوج فوج ابعاث او لمان عساکر پادشاهیه بی سرع عسکر حجاز او لمان او غلط و سوون  
احمد پاشا بنده لری استصحاب و مرحابه راهیند فک رابطه طناب و خیام و تریبات  
بحریه ایله بالخبره جده و مکمه مکرمه ده داغ زن قلوب عالمیان اولان خارجیان  
بی ایمانک طعمه شمشیر اعدام ایلمک نیت خالصه سیله عون عنایت پروردگاری یه  
اعتماد و اعتقاد و روح پر فتوح حضرت سید الابرار علیه الصلوحة والسلامه استعانت  
واستمداد برله رؤس منحوسه لری دستیاری شمشیر خون اشام موحدین ایله  
غلطان برخاک مذلت اولدیغندن مکمه مکرمه ده سنک راه مانع زعم باطنده اولان  
طاوفه خارجیانک کانون سینه کمینه لرنده علوکیر دهشت ظهور و پچه سینه شکاف  
وطوب و تقىن و ضرب مهمیز سرتیز سهام اسلامیانه تاب آور مقاومت ایده میه جگلارینی  
فهم و درک ایلدکارینه مبنی رمه غراب شکسته بال مثال کریز و فرار و دارالندوه لری  
اولان طائفده قرار و بیم جان ایله نهان و مستور اولدقلرندن اشبو محروم الحرامک

( اون )

اون طقوزنجي يوم خميس پاشاي موسي اليه جده معمورديه دخول و (بارك الله السبت والخميس) سري اشكار اولوب يوم مذكورده تيز الدن معينده مقدمة الجيش اولان دليلان سرچشمها من اولان مصطفى بك قوللاريني بيک نفردن متباوز دليلان سورايسيله مكه مكرمه يه ارسال و ضبط ايتديردوب قاعده جدهنك محافظه منه آدمدر تعين و ايکي كوندن صكره پاشاي موسي اليه دخني حرکت و مكه مكرمه يه داخل او لوب طائفي دخني ايادي خارجيandن نزع واسترداد ايتك خصوصنه ابتدار و سرچشمها مرقومي كايتو دليلان ايله جانب مذكوره تسيار و مبعوث اولان طائفيه دليلان طائفيه نفر بلند سرچشمها مرقوم ايکي يوزدن متباوز دليلان ايله ايچلرندن چيقوب طائفيه طوغرى العار انساننده رئيس خارجيand اولان سعود نام ضلات نمودك اوغلو عبدالله و عثمان مصائب و سائر خارجيand سرکرده لرينك اردوی ادب بارلري نمايان اولدقده سرچشمها مرقومك عرق شجاعتي حرکت و وراسنده اولان دليلانه خبر ارسال وهان آت باشي قالديروب متوكلا على الله او زرلرينه هجوم واقتحام ايلدكارينه خارجيand طرفه خوف و خاجان طاري و وجوهله دهشت ساري او لوب بربوريبي پيمال ايدرك من بور عبدالله سمت يمنه و عثمان مضاييف و سائر خارجيand سرکرده لري طائفيه فرار ايشلر ايسيده سرچشمها مرقوم تعقيب و يتشنده متباوز كاله اخذ ايدرك بندر مذكوره هجوم واقتحام ايلدكارينه مبني دروندنه اولان خارجيand جانب درعيه يه فرار ايلدكارندن سرچشمها مرقوم قوللاري طائفي دخني ضبط و چرك وجود الحاد الود خارجيandن تنظيف و تطهير ايتمشدري . جانب وهاب كريم وفياض عديم القسم تزهت اسماؤه و توالت آلاؤه حضر تلرينك موهبه جيليه صمدانيه و عنایت ازليهسي و شوكتو مهابتلو پادشاه كشوركشا افدي Mizك حسن توجهات و نظر شاهانه لريه بروجه محرر مكه مكرمه وجده معموره داخل قبضه فتح و تسخير اولد يعني ميان سرفسكر موسي اليه بنده لرينك برقطعه قائمه سيله قاعده جده معموره و بيت الحر امك مقباح نعم الانفتاحي ديوان كاتي قدرى افدى قوللريه ظرف خالصانه مه وارد و مخلصلري دخني ميرميران بنده لرندن اوغلوم كامل اسماعيل پاشا ايله پيشکاه دولتقراره ابعاث ايلىكىمى حاوي قائمه خلوصورى تحريرينه بادى اولمشدر .

١٢٢٨ في ١٥ را سنہ

(٤)

\* پرات نام مؤلفك ويانه قونغر دسنے دائر اولان رساله سنك خلاصه \*

\* ترجمہ سیدر \*

بچ مجلسستك تاریخ ختامی اورو بالو بیننده برمدت تاریخ جدید اعتبار اولنې بیلور زیرا

اور و پالونک حال حاضرینه نظرآ مصالح عظیمه‌سی او لا عساکر ک تقایلی و بلا موجب حروب و اسفاره میل و رغبتک اتفاقاً تایا فرانسه‌نک استقرار نظامات داخلیه‌سی اسبابنک استکمالی ثالثاً قدیمند اسپانیاً لیه تابع اولوب بودفعه سرکشالک ایمکده اولان امریقا اولکه‌ستک استحصال سربستیت واستقلالیه دوچار اولدینه اختلالاتک دفعی ماده‌لرینه منحصر اولوب اشبو مواد ثالثه‌یه نظام ویرلدکده اور و پانک امن و اسایشی و حسن حال و تروتی حاصل اوله‌جئی اشکاردر بوندن بولیه گکونی محتمل اولان حالات و وقایع مجھوله‌دن غیری اوروپا دولی بینته مایه زیاع و شفاقت قلاماش و جمیع مصالح و مواده نظام ویرلش اولدینه بناءً بوند انصکره بیچه مدت اسایش و راحتک امتدادیه ملی تبیش ایلمک جائز در.

حتی بودفعه حصول مصالحه عامه‌یه صرف همت ایمتش اوروپا حکمدار لرینک بیانی همسال اولمکی کیفیتی دخی صلح و مسامنیک بر مدت متدا اوله‌جعنه قال نیکو اعتبار اولنه بیلدیکی ظاهردر فیومنا‌هذا اولاً تبعه‌نک متبوع‌علری عنـدنده رعایت قدر و اعتبار لریاه هیئت ملیه‌نک حصولی ثانیا حکمدار انک زیر دستانلریاه معاملات‌تلرنده صدق و طوغری‌لیق شعارینک التزامی ثالثاً حرکات و سکنانلرینک تبعه‌لرندن کتم و اخفاشه حاجت قالمیه‌رق هر بر معامله‌لرینک خلقه نشر و اعلانی ماده‌لری جمیع مال عنـدنده مطلوب و ملزم اولوب بوندن صکره اشبو دقایقه رعایت ایمکن‌لرک اضمحلال‌لری در کاردر زیرا کافه مال استحقاق‌تلری و قدر و شانلری و بر دولتك اول و آخر قوت و مکتی غیرت ملت ایله قائم اولدینه درک و تین ایلمش‌لردر دولتعلیه‌نک و اسپانیا دولتک اوروپانک معاملات پولیقه‌سننه مدخله‌لری اولیوب اوروپا قطعه‌سیله مناسب‌تلری هان کندولرینه ضرر لو تجارت معاملاته منحصر در بوصورتده دولتعلیه و اسپانیا دولی اوروپانک موازننه مدار اوله‌میوب بالعکس اوروپالو دولتعلیه و اسپانیا دولتک دوام واستقرار لرینه علی الدوام صرف دقت ایمک واجبدر بناءً علی ذلك انگلتره دولی اسپانیا لی فرانسه دولتک تساطندهن و قایت امرینه سی و دقت واسوج و انگلتره و پروسیا دولتی بالاتخادر روسيه و آوستريا دولتلرینک دولتعلیه حقنده سوء قصد لری اجر ایمک‌لرینه دفعاتله تشمیر ساق مانعه ایلکلکاری معلومدر روسيه دولتک بروسیا دولی مثلو اوروپا قطعه‌سنده حکومتی یوز سنده‌نبر و تولد ایمتش اولوب تاریخ مذکور دنبه و اوروپانک اسایش و راحتی سلب ایمک‌کدن و مبانی موازننه تر صیص و تشید ایمک‌کنند بشقه دائم هدم و تخرب قیلمقدن و متوا الیا حوزه سنی اعظام ایمک‌کدن خالی او نامشدر. بودفعه دخی تحصیل ایلدیکی سعه حدود کائنه صوک خطوه‌سی اولوب عاقبة‌الامر اقصای مرانه نائل او ملغاه فيما بعد کرک‌کنندی

تبعه سنی و کرک سائر اور بالولری منافع اسایش و راحتدن حصه دار ایده جکنی  
وعد و تعهد ایدر واقعه نهادنده صادق اولوب صاحب اولدینی قوت عظیمه بی و کندی  
مالک اخرا یه سوق عسکر ایاه ایصال خسار ایتمی ممکن ایکن دول سائره شمدن صکره  
روسیه مالکی درونه عسکر ادخال سود استدن فارغ اوله جقلری جهتیله دخی در کار  
اولان منزیت و تفوقی اوروپانک استقرار صلح و اسایش اسبانک استحصاله صرف  
ایلسه بوباده واقع اوله حق سی و همی شایان مدح و ستایش اوله جنی نمایاند ر .  
بر طرف دن دخی انکلتره دولتی اوروپاده صاحب نفوذ تام اولوب عناصر اربعه  
متابه سننده دولت مرقومه نک قوت و مکننی ترکیب ایدن اولاً موقعی ثانیاً قوت  
بحریه سی ثالثاً نظمات داخلیه سی رابعاً غیرت ملیه سی قابل ازاله و افساد اولمی گندن  
برقات دخی دول سائره یه نسبته قوت و اقداری زیاده و نفوذی تام و کاملدر .  
روسیه دولتک پیاپی تحصیل ایلدیکی سعه داره ملکیه نظر آ او روپا قطعه سنی  
انحداری مخوف سیل تسلطه سد حائل اولمق او زره بر قاج حدود دافعه تحصیاندن  
لابد اولوب الحالة هذه اولاً پروسیا و آوستريا دولتلری ثانیارین نهری بوینده کائن  
فرانسه و فلمنک دولتلری اوروپانک سرحداتی متباشند اعتبار اولنه بیلور .  
فی نفس الامر روسیه لو ذکر اولنان او لیکی حدودی تجاوز ایدوب سیل متاخر کی  
آلمانیانی استیلا ایلدیکی حالده طبیعتیله رین بوی محل مدافعه اتخاذ او لنه جنی بی اشتباهردر .  
روسیه دولتک قطعه برباده مکنت و تفوقی بو درجه لرد ایکن انکلتره دولتک دخی  
روی دریاده حکومت مطلقه سی حسیله اوروپا قطعه سی برآ و بحر آ ایکی از در اره سنده  
بولندیغی امر جلیدر . فرانسه دولتی ایسه آلمانیا اولکارندن محاط اولمق حسیله  
حوزه ملکیه سی درونه منحصر اولوب خارج حدودند نفوذی واوروپانک  
پولتیقه سنی مدخلی قالمدینی اشکار اولوب انجق بیچ مجلسند آلمانیا اولکه لرینک بوندن  
بویله فرانسه نک بیم تساطعنده تخلیصی وسائلی استکمال او لمنشیکن بالمقابله بودفعه  
استیلاسی مخوف اولان روسیه دولتک تساطعنده محافظه و وقایتی امرینه اصلاح  
دقت او لغامشدر .

زیرا روسیه دولتک حدودی ویستولا نهرینک برو جانبیه تجاوز ایتمش و آلمانیا  
قطعه سنی ملاصدق اولمش اولدیندن بو وجهمه اوروپایه متقرب و مجاور اولسی عالمه  
برغانهه جدیده اولوب فيما بعد شو روسیه دولتک دفع تعدیاته صرف افکار اولنق  
واجب اولدی زیرا دولت مذکوره دول سائره کی رجوع قهقری یه اجبار اولنه میوب  
ضبط ایلدیکی مالکی رد و اعاده ایتمک عادتندن دکدر و فرانسه عساکرینک روسیه  
اراضیسی درونه اقتحاملری سبیله دو چار اولد قلری و رطیه دول سائره در خاطر

ایتدیکه خیلی مدت مجری تجربه سوداسندن مجانب ایده جکلاری بی اشتباهر . پروسیا دولتی بالاده ذکر و بیان قیلنده بی وجه او زره اور و پانک سر حدی مقامنده ایکن هنوز کندویی خطر دن سالم دکلر بناءً علی هذه الدقيقه بعض اراضینک ضم والحق و یا خود مالک متفرقه سنک جمع والاصیله پروسیا دولتک استحصل اسباب تقویتی اور و پالونک مقتضای مصلحتدن اولوب دولت مرقومه نک نقدر مکتی تو فیر اولنسه روسیه دولتنه تاب آور مقاومت اور روسیه استیلا ایتمسنه سد میانعت اوله بیلمک در جه لرده تحصیل مکنت ایده میه جکی قید اشعاردن مستغتیدر . روسیه دولتی اليوم تغلب جهیله فرانسه نک یرینه چکوب مقدمه ایچ تسلط جانب غربن وزان ایکن بوندن صکره طرف شمالدن هبوب ایده جکی محقدن روسیه دولتی بودفعه اور و پانک جانب جنوبیسنه رو براه اولوب دولت مرقومه نک تبعه سی کثیر و شجیع و آلات و ادویه مکمل و ضابطانی سائر اور و پالو قدر معلومات و فووندن حصه دار اولدینه نظر آور و پایه استیلا سی بغايت مخوفدر . بر طرف دن دولتیله نک شعار توکل و سکوتی و اسایش و راحته میل و رغبتی تقریله روسیه دولتی او بلخانبدن مامون الغائمه اولوب واقعا کسب ایلیکی درجه قوت و مکنته کوره کندونک دولت علیه دن یم و باکی اولیوب بالعكس دولتعلیه روسیه لودن احتراز ایمک لازم کاور . دقایق مشروحه بیه مبنی بچ مجلسنده خاصه روسیه دولتک توسعی دائرة حکومتی منع ایمکه شدن طلاق اهتم او لنق لازم ایدی دول معاشه ایسه عامه اور و پانک مقتضای مصلحتدن او لان اشو ماده مهمه بی اهل واستخفاف ایتلرندن غایته سوء تدبیر ایلدیلر نه کیم له دولتی اور و پانک موازننه و امن و اسایشنه مدار او لنق ایچون یاهیئت او لای جموعه سنه ارجاعیله کالاول دول مستقله عدادیه ادخالی و یا خود بلا د و مالکنک همچوار او لان دول بیننده مساوات او زره مقاسمه سی صور تلرینه قرار ویرلک وعلى کلا التقدیرین روسیه دولتک ویستولا انہینک برو جانبه تحاویزنه جواز کو سترلماک اقتضا ایدر ایکن بچ مکالمه سندن قرار کیر او لان نظامات معلومه حسیله اور و پانک اساس امن و اسایشی متزلزل او لمش اولدینی بدهیه ایتدندر . آوستريا دولتی ایتالیانک قطعه شمایله سنه متصرف وا لو جهله ایتالیانک قطعه جنوبیه سنه کاه ایصال خساره و کاه بسط حایه مقتدر اوله رق دولت مذکوره نک خط حدودی روسیه مالکنک بدأ و مالک عنانیه دن مرور ایله ایچ دکنک سواحله دلک متد و متسع او لشیکن مع وسعة حدوده همچوار او لدینی ملت اسلامیه جانبندن یم تعرضدن سالم و مامون الغائمه در . شویله که : اهل اسلام بالذات مصلح و سلیم و ساکن الطبع اولوب خود بخود سفره قیام ایمیوب الفا آت سابقه و تشویقات

مدیده خارجیه به محتاجدرلر بوصورته آوستريا دولته سابق مثلاً مختلف و متعرض او له حق کثیر العدد اضافی و روسيه لودن غیری نقطه المقابله سی و محل مصادمه سی قالمدینی و آوسترياونک ایتالیا طرفدن توسعی دائرة اقتدار ایلمسنہ رخصت ویرلگدن ایسه بوسنه و خرواتیق و صرب ایالاتنک تملیکیله آوسترياونک حوزه حکومت مکنتی اول طرفدن توسعی اولنش اولسنه اوروبا مصالحه انفع اولور ایدی زیرا اشبو ایالات آوسترياولیه تابع دالماجیا و اسقلادونیا اهالیسیله مناسبی درکار او لوب او زرلرینه دولتعلیه نک نفوذ و حکومت حالیه سی سکنه سننک سرکشلکی حسیله اوته دنبرو منازع فیه او لقدن خالی او لمدینگدن ناشی آوسترياونک ایتالیا او زرینه استیلاسی تقریبی اوروبانک اصول ملکیه سنه عارض اولان رخنه ایالات مذکوره عثمانیه نک آوسترياولیه تملیکیله بر طرف او له رق از سر نو استقرارینه مدار و نفعی جمله اوروبا ویه شامل و نمودار او لور ایدی دولتعلیه عثمانیه ترکیب ایدن مالک هان اوروبایه نسبتله خیر و نفعی و ضرر و شری کار کر تأثیر دکدر . زیرا مالک عثمانیه ده سرکارده او لنلرک پیشه و افکاری انجق بربایه مناقفانه معامله و شفاق او زره محاربه ایله مشغول او لق و خرابه وارمش و اهالیسی عریان و پریشان او لمش بر مملکت ضبط ایتمکه منحصر اوللغه اوروبانک نظاماً تندن حصه دار و قواعد معاشرته اتباع ایلمک نیتیله ممالک عثمانیه دن نزعی ایراد او لنان ایالات مذکوره اوروبانک اتفاعنه مدار او لق لازم کاور ایدی صرب رعایاسی اون سنه دنبرو عصیانه جسارت و حرب و ضرب به مداومت ایدوب پوناپارته نک روسيه لو او زرینه سفری حسیله روسيه لو صربلونک اغانه سنه تعین ایلدیکی عسکرینی افلاق و بغداد طرفدن چکمکه احتیاجی مس ایلمش ورعایی مسفوره بیعنین قالوب عساکر عثمانیه دن هر طرفدن احاطه و محاصره اولنش او لقدن ناشی نهایه الامر مقاومت دن عجز لری سبیله رؤسای طائفة لری دیار اخراهی فرار والتیجا ایله سلامت بولش و التفات کور مسلسل ایسه ده ظهور ایدن سرکشلکلری مملکتلرینک خرابیتی موجب واکثری صربلونک خائنا و خامس اسر فرو و اطاعت ایتملری مس توجیب اولدینی احوال مسلمه دندر . بناءً علیه یالکن اشبو صرب مملکتی دکل بلکه قرق سنه دنبرو موجب نزع و جدال و عرصه حرب و قتال او لان افلاق و بغداد مملکتلری دخی فرست اویر مشیکن آوستريا ایه احراق و تملیک ایسترلش واوروپا نظامته تقییدا نظام تحته ادخال ایه روسيه لودن محافظه سنک اسبابنه دقت او لمش اولسنه مترتب او لان منافعی هم آوستريا دولته وهم با گله اوروبایه عائد او لور ایدی دولتعلیه نک سنین کثیره دنبرو اشبو مملکتینه درکار او لان استحقاق تصرفی نیجه اسفار و حروبی مستلزم اولشیکن مملکتین مذکورین او زره سلطنت سنینه نک

حكومة امر اعتباري اولوب واقعا دار الامارت ويودكان اولان بكرش وياش  
قصبه لرندن نقل ايله در عاليه محيسليينه القا او لanan افلاق و بگدان بکلرينه والئه مملكت  
ومحافظت ايالت دينكه شایان او لمديني مستغنى تعريف و بياندر . ويوده لرك اثنای  
امار تلر نده مملكتين مذكور تين اسباب محافظه دن خالي او لمق حسبيله روسيه لو نك استيلاسي  
مخافى كون بكون مزداد او لمش و خصوصا روسيه دولت بو ائناده بوجاق مملكته  
وبروت ايله انهر طورله اراسنده كائن اراضي يه مسئولي او لق تقربي زياده عن الاول  
مقاصد فاسده پر خطر ينك اجر اسننه كسب سهولت ايمش او لمديني نمياندر . مملكتين  
مذكور ينك فرض او لanan فراغتندن دولت عاليه يه محروميت حقيقه و رخنه  
فعليه عارض او لمديني جهيله کران کلامک کرکدر کافه دول اوروپا بشو ايم  
فرصتن اغتمام ايله روسيه لو نك قدامي مطمح نظری اولان شو مملكتلري تحت نفوذ  
و حمايه سندن تحليص وحدود طبقيه دن معدود اولان طونه نهري خد فاصل تعين  
برله افلاق و بگدان مملكتلري ينك ضبط و تصرفي ايچون دولتعليه ايله روسيه لو بيتنه  
مدت و فيره دنبرو دركار اولان رشته حرب و کشاکشك قطعنے و بلا جدال  
آوسترياليه فراغت مملكتينه رضاداده او لمق خصوصنيده دولتعليه يه بالاتفاق عرض  
توسط ايله الزام ايلمك سعيلى لازمه دن ايدى . ايتاليا بخته کانجه ايتاليا اهاليسي  
آوسترياليه ربهه حکومتندن اظهار ايلدکاري کمال نفر تلرينه و صغاري و کاري خمار  
سر بستيته سرمست اولدقلرينه نظر آوسترياليه بشو ممالك و سيعهي تحت القهر معامله  
ايله اداره و رقبه لريني تضييق ايده جك او لوريسي يوما من الايام ايتاليا داكن اولان  
طوانف متعدده کردنکش تبعيت او لمق و بر دولت مستقله يي ترکب ايلمك قضيه سى  
امر مستبعد دکلدر بشو عارضه محتمله نك و قو عندن احتراز آوسترييا دولت ايتاليا ينك  
محافظه سیچون قوت عسکريه سنى او لظر فلره بالضروره ايصال واستخدامه ظهور  
ايده جك احتياجي روسيه حدودي جانبده عسکر اضعف وزبونيتى مستبع او له جنى  
درکاردر حال بو منوال او زره ا يكن و آوسترياليونك ايتاليا او زرينه استيلاسي عقا  
و ملکا مناسب دکل ا يكن و کلای دول اوروپا بچ مکالمه سندن بشو دقیقه دن انغماس  
عين ايلمرى باعث استغرابدر . امور معظمده جزوئيات ايله او غراشمقو و مهم  
ملکيye بختنه مصالحه رخاوت و احتراز ايله يايشه سى و خيم العاقبه او لمديني مجر باتدن  
وساقصونيا مالکنى له دولتى مثلوا يابستون جسم واحد قاله رق دولت مستقله هيئته  
براقق ياخود كلياً بانيان استقلالاري منهم و مضمضحل ايلمك موازنہ اور و پانك  
مقتضاسندن ا يكن ساقصونيا مالکى ندن بعضاينك نزع و مقاسمه سى و پروسيلويه الحقى  
عين خطادر . مالظه جزيره سنك دخى انكلترا لو نك زير تصرفه قالمى مضرات

عظیمه ابتداج ایده جکی و قیمه معلوم اوله حق حالات دندر ایچ دکزک مرکز نده کائن  
 جز رهه من بوره انکلتاره لونک ید استیلاس نده بولندخه اولکات شرقیه نک تجارتی  
 انکلتاره لونک منحصر و آقد کز صولرنده کشت و کذار ایدن کافه مالک سفائی مرور  
 و عبور لری چون انکلتاره لونک کیف مایشا رخصته متوقف و محتاج اوله جقلری بی ریب  
 و کاندر بوندن صکره اور و پانک اداره سی اصول ثلثه یه توقف ایدر اولا قوای  
 مجموعه لری ملل ساکنه اور و پانک حواخنه و واجبات امور ملکیه لرینه تطبیق و بر  
 دولتک اجزای متفرقه سی امکان مساعده ایدیکی مرتبه ببرینه مقارت ایله حصر  
 و تقریب او لو جهله طرز اداره سی و اسلوب محافظه سی تسهیل ایلمک نایاعسکر لری  
 ایکی قسم او زره ترتیب ایله دمبدم اوروپا قطعه سنه طغیان و تساطلری مخفف اولان  
 انکلتاره وروسیه دولت لرینه فارشوس نده تقسیم و تعییه قیامق ثالثا اوروپا لو ایله  
 مناسبت و تجارتی اولان مال اجنیه و اماکن بعيده یه وارنجه اور و پانک قواعد  
 معاشرت و انتظاماتی تعمیم و توسعی ایتمکدر . امریقا مالکی اور و پانک مایه غنا  
 و ثروتی ومنبع سامان و تجارتی اولوب اور و پانک اصول پولیقه سنه و صورت معاش  
 و انتعاشه دخلی ظاهر و او لو جهله امریقا مالکی اور و پانک نیل مبارکی متابه سمنده  
 اعتبار او لحق اقتضا ایدیکی باه در قالدیکه اسپانیا دولتک امریقاده واقع اولان  
 تملکاتی اسپانیا که ربهه تبعیتندن خروج و دولت مذکوره دن الى الابد افتراق ایلمک  
 ملاحظه دن بعد او لیوب اسپانیا دولتی شبطری چون او زر لرینه هجمات متعدده ایقاعیله  
 تبعه بعيده مرسومه نک تغیریه بادی و بلکه جمهوری ارتكاب ایتلرینه <sup>۴</sup> مؤدی  
 او لمی اغاب احتمادر مال اوروپا مقدمه حرب و ضرب ایله مأوف ایکن زمانیزده  
 تبدیل اصول ایله امر تجارتی شعار و معاش ایدینه رک فيما بعد اقصای مقصد حروب  
 و اسفار لری شو تجارتک توسعی دائرة سی اوله جنی بدیمیدر دولت عاینه نک ید طولای  
 حکومتی اور و پا قطعه سمندن تبعید ایلمک خیال ناختنی بعضیلرینک زبان پرهذیانلر نده  
 الى سنده بیرو جریان ایتمکدر ایسه ده ملت اسلامیه بالطبع شیجع وغیرت دینیه ایله  
 محبول او لمقدن ناشی اعدای متعدیانک مدافعته سمنده عمومی حرکت ایله ساق جد  
 و اجتهادی تشمیر ایده جکاری و بولیه سودای خامک اجراسی متعدد الحصول  
 اوله جنی بی اشتباه و اسپانیا لونک وقعة مؤخره سی دخی بو مقوله مقاصدک بطلانه  
 شاهد و کواه دکیمیدر بودیقه دن بشقه طرفیندن بو قدر بیهوده سفك دما و اتلاف  
 نقوس او لحق و بولیه سفر نامشروعک ارتكابیله بنی آدمه رخنه عظیمه ایصال ایلمک  
 روای حق و انسانیت میدر ولو فرض محال ایله اوروپا لو بو بابده غایبیه دسترس  
 او لدیلر حروب متعدده لدی الواقع اور و پا قطعه سمنده ساکن اولان بونجه

عبدالله اسلامک هجرتی تعاقب و معمور اولان نجه بلاد و قصباتک ویرانی و خاکه  
برابر یکسانی و سحر اووات منتهه و اراضی من روعه نک خرایتی ترتیب ایله کدن  
صکره اول حال ملامت اشتمالده ممالک عثمانیه اور و پادن ممل نصارایه نه فائده حاصل  
اوله جنی و قنی مصالحتلرینه ی رایه جنی و بولیه تخیلات مستکر هدن نه نمر مشاهده  
ایله جکلری انصاف ایله متصف اولان ارباب اولی الابصاردن سؤال وارد اولور  
خلاصه کلام بوندن اکره واشنع وی رحم واقبج سوء تدبیر اوله من بولیه سوء تدبیر  
تخیل او لمنقدن ایسه و ممالک عثمانیه عساکر افرنجیه نی ادخال ایمکدن ایسه ملت  
اسلامیه نیه اور و بالونک صنایع و حرفی و فنون ادبیه سی سلما تبلیغ و ادخل واور و پاده  
جاری اولان نظامات دولت علیه نی رغبت ایتدرمک واولو جهله اور و پایه نسبتله  
الحالة هذه تجارت و موازننه بی حاصل اعتقاد او لنان ممالک عثمانیه دن و جوشه استفاده  
او لفق اولی وارجع و مذهب بشمریت و فتوهه اليق برصورت مستحسن نه دکییدر .  
مرحوم و مغدور سلطان سلیمان خان حضر تلرینک اورو پا نظاماته شوق و رغبته  
در کار اولدینی مثلاو بوندن بولیه دخی اظهار رغبت و همت او لنسه اور و پا دولی  
بغایت محظوظ و متع او له جقلری کیم اسکار ایده بیلور . دول اور و پانک بعضیه  
ممالک عثمانیه نی مد نظر حرص و آز ایمکدن ایسه حکمدار اولدقلری طوائف ملل  
عیسویه او زریه کران بار او لان آتیه اللذ کر اسباب اربعه نی رفع و تعدیل ایله تبعه  
وزیر دستانلری تلطیف ایلمک زبان زد تفاخر لری او لان مر و تلرینک مینگاسندن  
و بلکه سلامتلرینک مقتضاسندندر . او لا با جمله اور و پانک ترتیبات حریه و مقدار  
عسکریه سنک تقلیلی ثانیا کون بکون منداد و تحملکداز او لان ویر کولرک تنزیلی ثانیا  
تبعه لری تحت القهر اداره ایله تضییق ایلمک صبور سنک رفی رابعاً وجوه ملت  
واعیانان مملکت ایله فقر او مسأکن ار هسنده ملااً و حالاً در کار او لان تقاؤت فاحشنه نک  
رفته رفته تعدیلی و کرک حسن حلال و کرک معلومات ادبیه نک افراد عامه نیه تعیینی  
اسبابنک استکماله مقید او لور لر ایسه اور و پایی صیانت ایمکن او لور لر فنم المطلوب  
والا اور و پاده محل بمحل جنود و عساکر ک تکشیر و ازدحامی سبیله اور و پا قطعه نی  
سلتانخانه وارد و کاه شکانه منقلب او لو ب بوجال پریشان مآل مستقبلان دخی جاری  
اوله جق او لور ایسه عاقبت او ر و پانک خرایتی مستلزم او له جنی عیان و یکرمی  
سته دنبزو او ر و پاده نوبنو کوشه بکوشه اسفار متادیه تقریله متعاقب الظهور  
او لان افالسات و اوراق مسکوکه ومصادرات میریه واستقراضات جبریه و تکالیف  
عرفیه و تداخله ایراداتک اسرافاتی مدعای مذکوره دلیل و بر هاندر .

\* ۱۸۱۶ سنه ميلاديه سی أغستو سنك يکرمی ایکیسنده جزاء \*

\* او جاغيله انكليز امير الی بيننده يايylan مقاوله نامه \*

اولاً جزاء او جاغنده فيما بعد اوروپا والوردن کوله قولان لمیوب بوش رطه مبني الآن جزاء ده موجود اولان بالجمله اوروبا اسیر لرینك سیمیلاری هان او جاق طرفدن بلا تأخیر تحمله اولنه . ثانیاً بروني واوران نام محلاره انكليز و دول سائره تبعه سنه وجه معهود او زره و قوع بولان ضرر و کدر مقابله سنده اولق اوزره مقاوله سابقه حکمنجه اسرا بدلي اوله رق جزاء لويه ويریاه جك اولان من حيث المجموع او چیوز آتمشیک ریال شرطی رفع و احما اولنه . ثالثاً بوندن صکره قونسلوس هدیه آچه سی دخی رفع اولنه . و دیار غر بده بویله بر عادت قدیمه اولدیغنه نظرآ بر قونسلوس و رو دنده نفس نه اضافته ویر مسی جائز ایسه ده بشیک انكليز لیراسنی تجاوز ایمه . رابعاً جزاء لو فلمنک و توابی ایله دخی عینیله بومنوال او زره صلاح اولنه . جزاء او جاغنك اوروبا دولتاری ایله محاربه ایمک استحقاق باق اولوب شوقدر که انلرک خاقنندن یدلرینه کرفتار اولندر کوله اولمیوب حرب اسیری اولق او زره معامله اولنه .

(۶)

\* جزاء لو ایله پی بازی یعنی فلمنک امير الی بيننده يايylan مقاوله نامه \*

(یی باز) قرالی پرس دورانچ ناسو جنابله ایله ممالک مستحکمه خاقانیه دن جزاء او جاغی بکار بکیسی عمر پاشا حضرتله بیننده (۱۸۱۶) سنه ميلاديه سی آغستو سنك يکرمی سکنر نجی کونی اميرال بریق و سلطانیه بالمالکه تنسب اوله رق قرار کر او لدینی او زره اولاً پی باز دولتی ایله جزاء او جاغی بیننده و طرفینک داخل حکومتی و توابع ورعیتی میاننده متادیا صلاح وصلاح و دوستاق اولوب مقدمما بیک یدیوز اللی یدی سنه ميلادیه سنه دیک یوز یتش بر سنه هجریه سنه بیننده بیننده عقد اولنوب الی الآن مستحسن کوریلان مصالحه نک جمیع شروط و قیودی اشبو مصالحه ده دخی حرف بحرف مرعی اوله رق علی اصلهم تجدید وابقاً اوله لر و بوایکی حکومتلرک کرک جنک و کرک سائر سفنه لری و حتى طرفینک رعایا کیلاری دخی ببر لرینه بـ کونه مضرات ایمیوب بوندن صکره همان رعایت و دوستاق معامله سی ایده لر . ثانیاً جزاء ده امور تجارتی تسویه ایچون پی بازی طرفدن در عقب بر قونسلوس اقامه اولنوب اکا انكلتره قونسلوسی کبی معامله اولنه و مرقومک قوانغی دروننده کنندوسی و تبعه سی و هم آینندری اجرای آین اینمارینه کمسنه طرفدن ممانعت او لنه .

\* حالت افندی ایله سر ببر شهریاری علی اغایتنده جریان ایدن \*

\* مخابره خفیه تذکرہ لرینک صورتلىرى \*

\* ببر باشى علی اغاطر فندن حالت افندی يه تذکرہ في سنہ ۱۲۲۷ \*

صدر عالی قائم مقامی محمد رشدی پاشا حضرتلىرى لاجل المصالحة خاکپای شاهانه يه دونگى كون كاوب ائمای صحبتىدە جناب تاجدارى يه بېغىچە قۇسۇندا كىغرى سىنجانى وقرازىندن حمالق ایله كسب و كار ايتىك اوزرە من القديم استانە عايمى يه رفتە رفته كاوب كار مىزبوردە استخدام اولىقىدە اولان حمالين بىكار زمىزەستىدن اولدقلەرنىن دامائۇپۇي مىزبور جوارىندە بىرخان اتخاذ اىتمىشلىر وايمچىلۇندە بىر طاقم فاختە لرى اسـكـان اـيـتـىـرـەـرـك دوزـجـهـ كـارـخـانـهـ يـاـمـشـىـلـىـرـ بـوـمـقـولـهـ خـشـيـاتـىـ قـربـ سـلاـطـانـدـنـ بـتـونـ بـتـونـ هـدـمـ اـيـدـرـكـ بـرـجـامـ شـرـيفـ بـناـ وـاـنـشـاـ وـاسـمـنـهـ هـدـاـيـتـ تـسـمـيـهـ بـيـورـلـسـنـكـ اـرـادـهـسـىـ استـحـصـالـىـ استـحـامـنـدـهـ اـيـسـهـدـهـ جـنـابـ وـالـالـرـ كـبـىـ مـعـلـومـاتـ مـشـارـاـلـيـهـ مـزاـجـ پـادـشـاهـىـيـ آـشـيـرـوـ مـرـتـبـهـ بـيـلـهـ مـدـيـكـنـدـنـ يـكـيـچـرـىـ اـغـسـنـهـ بـرـعـاـيـمـ بـيـورـكـىـزـ بـونـرـ حـمـالـ كـرـوـهـنـدـنـ بـولـمـشـ مـشـارـاـلـيـهـ اـنـجـامـكـارـ نـهـطـرـفـهـ مـنـجـرـ اوـلـهـ جـنـىـ اـفـكـارـ عـيـقـهـ سـنـدـهـ اوـلـدـقـلـنـدـنـ نـاـشـىـ بـرـوـجـهـ تـقـصـىـلـ سـوـىـ وـلـىـ الـعـمـيـلـيـنـهـ تـخـرـىـرـ وـازـبـارـ قـيـانـدـيـنـيـ مـعـاـمـوـمـ رـأـقـمـلـزـوـمـلـرـ بـيـورـلـقـ بـاـيـنـدـهـ \*

\* حالت افندی طرفندن ببر باشى علی اغا يه \*

دون كىچە صدر اعظم خوشيد پاشا حضرتلىرى تبدىل جامه ايدرك خانه چاڭرى يه ساعت سكىز قرارلىندا تشرىفه رغبت بىلە ائمای صحبتىدە يكىچىرى طائفەسىنک بر قدم اقدم او رطەن لغويەلە وياخود صورت آخرلە قوللانتىمىسى وخصوص مذكوره مىمائىل صحبتلىر او لوب مشار ئىيەك ايلرويە و كىرويە صرف افكار ايدىنمىوب همان اسهل طريق اوزرە خاطرى يەنە كلورسە انى اسعافىدە وبعض خصوص دخى خفيما افادە او لوب عقاللىرى يە موافق او لدقده قبول و بوركاب هاييوندە دخى جناب پادشاهيدن خصوص مذكورى لدى الاستمزاج اكلادقده بعد الركاب يە تبدىل جامه وياخود صورت آخرلە ملاپىست اوزرە او له جقلرى معلوم دولتلىرى بىرلەق بىنەدە .

\* دىكىر تذکرە \*

صدر اعظم خورشيد پاشا حضرتلىرى يە خفييچە بىر مىلس او لوب شـ وـ كـتـلـوـ اـفـدـامـ حـضـرـتـلـرـيـنـكـ اوـتـهـدـنـبـرـوـ يـكـيـچـرـىـ طـائـفـهـسـنـكـ بـرـقـدـمـ اـقـدـمـ اوـرـطـەـنـ قـالـقـمـىـ اـفـكـارـ ظـاـيـتـ حـضـرـتـ نـاجـدـارـيـدـنـ اوـلـدـيـقـيـ بـوقـولـلـارـيـ يـەـ دـخـىـ اـصـرـارـ هـايـيونـلـىـ بـيـورـلـاشـ

وبو قضیه کایه نک ثمره نافعه سی چا کر لرندن کور لمی مجلس شاهانه ریاه مشرف او لندیغی وقت اول باول طائفه مرقومک صحبتی جریان ایندیکه سائر معتماشیلر ک تسویه سی اولیوب بود رجه الحاح و ابرام بیور لمی خفیجه اولان مجلس لرده تجویز کور لیده یوب انجق وقت مر هوننه تعایق بیور لمی کونبکون خصوص من بورک ارقسی قوغملقده اولور ایسه شاید طائفه مرقومک سرتیلریه برایب او حی ویرلش و کیفیت من بور دخی استشارة خفیه دن چیقار یلوب بتون بتون او لظرفه القا ایندیرلش اوله جنی معلوم دولتلری بیور لمق بابنده .

### \* علی افادن حالت افتادی یه تذکره فی سنہ ۲۳۰ \*

بوندن برماه مقدم آلتی نفر اوسته نک قلعه بند اوله رق حل او لمداری حقنده اراده سنیه حضرت پادشاهی ارزان بیور لش و بو قضیه کایه او جاق سر کرده لری نز دلر نده او نودیلور کیفیت اولمیغندن بوجمعه یکیچری اگاسی محمد افتادی قولاری سلاما مق عودتنده صنده را کباً چار داق ایسکله سی تعییر او نور ایسکله یه قریب محله خروج ایندکده حسین اوسته اون بش اوسته یه سر کرده اولوب واغای مشارالیه اطرافی اوب مست جك اغا پوسنه سورو یه سورو یه کتوروب قلفات او طمه سنہ دخول ایندیر یاهرک آلتی نفر اوسته نک حل او نمسنه سبب سن اولدک دیوب مشارالیه برجوابه مقتدر او لمقلرندن در حال باب عالی یه کیفیت بیلدیر لش و صد اعظم خورشید پاش در حال عرضه کون دروب عز لنه مساعد شاهانه ارزان بیور لیوب ظن عاجز انه کوره مشارالیه اوتسته مر قوم رجانه دکل بلکه او جاغه بتون بتون بغض وعداوت شاهانه ظهور ایده جکی بدیهی اکلاشیلور . افندم هر حال ایسه چار چابوق او کی کسدیر لمنه و فساد عظیمدن دخی قور تلمسنہ سعی و غیرت دولتلری در کار بیور لمق بابنده .

### \* حالت افتادیدن علی اغایه جواب \*

یکیچری اگاسی محمد افتادی حقلرنده و قوعه کلان معامله نک کیفیتی و ظن عالیلری او زره یکیچری اوسته لری سر کشنلنده خلاص اولیوب انجام کار جانه قصد برله وفات ایدوب سلطان سایمان خان جامع شریفه لرنده کی قبرستانه دفن او نوب ربز تعالی و تقدس حضرت امیر پادشاه همز افندی من حضر تلینه تو کنمز عمر احسان بیور سون امین . بنم افندم بو حسین اوسته دیدکاری خیث بو باده بر قدر اغالنی تحصیل ایندکده و سلاحدار حضرت شهریاری علی بک افتادی یه خفیجه خفیجه عبودیت کسب ایندکده اولدیغیده آکلاشیلور . امان افندم مر قوم فی الواقع بوصریه تحصیل ایدرسه لاشک ولاشبیه نعمتیله متعم اولدینی اوجاغنک تملکه اخیر دیکر و چوق فالغه دخی

سبب مستقل اولور . زیرا مرقومک طور و حرکتی بوصره لری او خشار نیچون  
علمادن بویله بر یکیچری اغاسی کی ذاتک اتلافه جرأت و کونبکون کندوسته  
معین بر طاقم جاسوس طریقته بولنان اوسته لردن جمع اینکده کوری یورم تفصیل  
تخریزden مرادم سایحدار مشارالیه که سوء حرکتلرندن او جاغ من بورک بو آنقدر  
قانون قدیملری او زره کاوب کیتماری کونبکون عتیق کورندیکنند براصول  
جدیده یه تحويل قیلنمسی مزاج مشاردن جلی اکلاشیلور تحریر پدرانه لری مائی  
علوم سنه لری بیورلدقده مزاج شاهانه او زره سایحدار حضرت جهاندارینک بو مقوله  
خصوصده حرکتی جناب عطوفیلری بیلور . و بیلنديکی حالده بو مخاصلری خصوص  
مذکوره دائز او نه دنبرو رأی و تدبیر پدرانه لرینک هیچ بر کونه فائده سی قالمیه جغدن  
بشقه کیفیت مذکوره بویله بر طاقم اجهل من فی الارض کمنه طرف لرینه محول  
قیلنديگی حالده مخاصلرینکده بو صره ده برشیئی قلاماش اولور طرفینک مرادری  
امر ارار وقت دکمیدر افندم .

### \* علی اغادن حالت افندی یه \*

بو برقاچ کونلر صدارته مشیختک تبدلاتلری افکار عمیقه شاهانه اولدینی فهم  
مخالصی اولدینگدن و فقط صدارت مذکوره دفتردار محمد رؤوف افندی و مشیخت  
مذکوره مکی افندی زاده عاصم ملا افندی یه توجیهاتلری مصمم اولمغله بو قدر حق  
برحوادث طرف رؤوفیلرینه سلیم افندی قوللاریه با تذکرۀ مخصوصه ترقیمه اجتسار  
قلنمشدۀ باقی امر واردۀ .

### \* حالت افندیدن علی اغا یه فی سنّه ۳۱ \*

شوکتلو افندمن حضرتلری او ته دنبرو افکار ظلیت حضرت جهانداریلری اولدینی  
او زره بو کره طوب قو سرای هایونی مجدهاً بنا و انشا بیورملری جمله یه معلوم ایسنه ده  
اولوب فقط بخصوصه کیمسه برشی دیمیوب و دیمیه جکلری رعناء معلوم ایسنه ده  
یکیچری سرکرده لرنندن حبیب او طه باشی و سائر یکیچری باش قشلاقلرندن سرای  
مذکورک صر فیاتی جیب هایوند نمی یو خسنه بیت الملا دنمی سورالری ایچون تذکر کشیه  
اولدینی خبری القا او لغله کیفیت بالاطراف خاکای سنه لرینه سریعا اشعارینه اجتسار  
و جواب لازمه سنک دخی سرعت تسيارینه همت دولتلری درکار بیورلدق باشنده .

### \* علی اغا طرفندن حالت افندی یه جواب \*

سرای هایونک بنا و انشا بیور لمی یکیچری باش قشلاقلرندن امور لرنندن خارج  
وظیفه لردۀ بولندقلری جهنه بودفعه ورود ایدن تذکرۀ والارندۀ بروجه ایضا

اشعار حسنہ لری معلوم چاکری اولوب درحال خاکبای شاهانه یه تقدیم و مأی معلوم  
های یونلری اولدقده اندرون رجالی متھیز لرندن سایحدار وسر قهوه وسر چوقدار  
سید محمد اغای جهاندار یلنرندن اوله رق چار چابوق بر مجلس قرار یله صرفیات خصوصی  
یکیچری باشی مرقوملرک افکاری اوزره تکون ایتکاری مذاکراتلری مجلس  
مذکور فسخ ایدوب مصرف خزینه شاهانه لرندن صرف اولنق ایچون بااراده سینه  
دللو محمد علی پاشا حضرتلرینه اراده مذکوره سی مضموم اوله رق حصه کی اغاقولاریله  
ارسال و کیفیت معلوم عالیلری بیورلدقده امر واراده .

### \* علی اگادن حالت افندی یه \*

طوبیقو سرای هایونی ختم پذیر اولوب بوياجی ایشی قالمش اولوب بوياجی اصناف  
یکیچری کروهندن بولندقلری جهته لر سرای مذکورک بولانلمسیچون قرق سکن  
جماعتیه یتش سکن جماعتلری میاننده خیایجه نزاع و قوعه کتور من اوله قلمرندن  
کیفیت واصل سمع هایون بیورلدقده جناب پادشاهی هر بر سیئی یکیچری قوللر من  
دقت و اعتاده اولورلر ایسه طرفانیه برسوز دینامز اخچ بويایشی اولیوب سن  
بن دیه رک بر تخم فساد اکملری ملاحظه شاهانه بیوریلوب جماعتنین سرای هایون نزی  
برابر جه بويایوب بر سر لدی کتور مسو نلر سکره طرفانیه کو جنمش اوله جغمز رعنای  
معلوملریدر هان کیفیت معلوم دولتلری بیورلدقده یکیچری اغاسی حضرتلریله کوز جه  
مخابره بیوره رق کیفیتی مرقوملر طرفنه یکان یکان امر بیورلمسی باستنده .

### \* حالت افندی طرفندن علی اغا یه جواب \*

دونکی کون بوياجی کیفیته دائز تذکرہ دولتلری بعث واسرا بیوریلوب مأی مطالعه  
کذار چاکری اولدقده درحال یکیچری اغاسی قوللاریله مخابره اولنوب سرای هایونک  
بويانسی وقتی تقرب ایتسی جهته بوياجی اصناف یکیچری کروهندن بولندقلری  
اجلسن اصناف مذکورک میانه لرنده نزاع و قوع بولمش و ذات شاهانه دخی بوكا اطلاع  
حاصل یتش اولدینی جهته منازعه لرندن صرف نظر بره هر براو جاقدن بولیملری  
خصوصنه مساعده پادشاهی بیوریلش ایدوکی مرقوملر یکان یکان امر و تنبیه اولنمش  
اولمغله اشبو تذکرہ پدرانه لری ترقیم قیلنده اولیابده .

### \* سر بر بر علی اگادن حالت افندی یه تذکرہ \*

بشکطاش ساحلسرای هایونی پیشکاهنده دول اجنیمه تبعه سیندن بر عدد سـفینه  
تیموریلش و آینتلری اجراسـنے چاک چالق و سـائر کونه سـفینه مذکور درونند  
طاائفه لرینک با غیروب و چاغر ملریله جناب حضرت پادشاهی تعجیزدن خالی

اویلیوب واوله میه جنی دخنی درکار او ملغاه سـسفینه مذکورک بر قدم اقدم حرکت ایتدیرلیی رأی والارینه محول قلنمش وان شاء الله تعالی جواب لازمه سنك سرعت تحریرینه ابتدار بیورلیسی باشنده .

### \* حالت افندی طرفندن جواب \*

سرای هایون پیشـکاهنده بر عدد سـسفینه اجنبیه تیورلیوب بعض کندولینه دائر آینـلرینی اجرایمده اوله رق پادشاهمز افندمن حضرتلری تعجیزدن خالی اویلیوب سـسفینه مذکورک بر قدم اقدم حرکت ایتدیرلیسی رأی بدرانه لرینه محول بیورلیه رق ماقوف بر قطعه تذکره مخصوصه علیه‌لری مائی معلوم مخاصی اوله رق سـسفینه منبور مسقولی تجارندن اولوب الچیسی طرفه رئیس الکتاب جانب افندی طرفـدن کیفیتی بسط مقال ایدرک با تذکره بیلدیرلمن ایسه ده ایجاب اجراسی الچیء مذکور جانبـدن آکلاشیلوب اصرار وقت اوله جنی جهـته قره اوjac سـسر کرده لرنـدن بولـانـاره یکیـچـرـی اغـسـی مـعـلـومـاتـ وـبعـضـ تـدـاـیـرـیـ تـعـلـیـمـ اـیدـرـکـ اـشـبـوـ جـعـهـ کـوـنـیـ لـبـیـیـجـیـ اـیـلهـ حـلـواـجـیـ وـسـلـامـگـهـ مـأـمـوـرـ اوـسـتـهـ وـجـمـاعـتـلـرـدـنـ اوـلـهـ رـقـ تـعـلـیـمـ مـذـکـورـ اوـزـرـهـ سـسـفـینـهـ مـرـقـوـمـیـ اـحـاطـهـ صـورـتـیـلـهـ بـرـ چـفـتـهـ پـیـادـهـ قـایـفـهـ رـاـکـ اوـلـهـ رـقـ مـوـلـوـیـ درـوـیـشـیـ کـیـ طـوـلـاتـمـقـدـهـ اوـلـدـقـلـرـیـ قـپـوـدانـیـلـهـ طـائـهـ لـرـیـ آـکـلـاـیـوبـ برـچـارـهـ کـوـرـهـ مـیـهـ جـکـلـرـنـدنـ سـسـفـینـهـ منـبـورـیـ خـالـیـ بـرـاغـوـبـ فـرـارـهـ قـرـارـ والـچـیـ بوـکـیـفـیـتـهـ اـطـلـاعـ حـاـصـلـ اـیـمـشـ درـحـالـ سـسـفـینـهـ مـذـکـورـیـ قـرـقـ الـلـیـ صـنـدـالـ تـرـاـکـ اـیـتـدـیـرـیـلـهـ رـکـ وـمـخـالـفـ هـوـ دـخـنـیـ اوـلـدـیـغـدـنـ بـوـغـازـدـنـ طـشـرـهـ چـیـقـارـیـلـوـبـ والـچـیـ دـخـنـیـ جـانـبـ اـفـنـدـیـ طـرفـهـ کـاـوـبـ خـاـکـیـ شـاهـانـیـهـ بـرـعـیـضـهـ وـاعـتـراـفـاـمـهـ اـولـهـ رـقـ تـقـدـیـمـ اوـلـنـدـیـنـیـ اـفـنـدـیـءـ مـوـمـیـ الـیـلـچـیـءـ مـذـکـورـهـ اـمـرـ اـیـدـوـبـ خـاـکـیـ هـایـوـنـهـ اـعـتـراـفـاـمـهـ کـرـ تـقـدـیـمـ اوـلـنـورـسـهـدـهـ بـرـدـهـ یـکـیـچـرـیـ اـغـسـیـ حـضـرـتـلـرـینـهـ دـهـ بـرـوـجـهـ تـفـصـیـلـ بـرـاعـتـراـفـاـمـهـ کـرـ کـنـدوـ یـدـ کـزـلـهـ تـقـدـیـمـ اوـلـنـسـهـدـهـ اـغـایـ مـشـارـیـلـهـ بـرـالـفـاتـهـدـ نـائـلـ اوـلـنـورـ دـیـوـ مـسـفـورـهـ اـفـادـهـ اـیـمـشـ اوـلـمـغـلـهـ هـمـاـنـ بـوـسـوـزـیـ نـزـ دـمـسـفـورـدـهـ قـبـولـوـرـیـلـهـ اـفـنـدـیـهـ رـجـاـ اـیدـرـکـهـ سـسـفـینـهـ مـذـکـورـهـ اـحـاطـهـ سـنـهـ بـارـبـارـلـقـهـ کـلـانـ یـوـلـاـشـلـرـدـهـ الـچـیـ جـهـ مـنـ غـیرـ حدـ آـکـرـاـمـهـ مـسـاعـدـهـ کـنـ اوـلـوـرـ اـیـسـهـ اـجـرـاـسـنـهـ مـبـاشـرـتـ اوـلـنـسـونـ اـفـنـدـیـءـ مـوـمـیـ الـیـ جـوـابـ لـازـمـهـ نـرـنـدـهـ بـیـورـدـیـلـرـکـهـ بـوـعـسـکـرـهـ اـکـرـاـمـ اوـلـاـزـبـوـنـلـرـدـنـ دـائـمـاـ اـحـتـراـزـ وـسـمـتـلـرـینـهـ اوـغـرـ اـمـیـوـبـ چـکـمـکـ انـلـرـهـ بـیـوـکـ اـکـرـاـمـدـرـ بـوـصـورـتـهـ دـوـلـتـعـاـیـهـ وـعـسـاـکـرـ اـسـلـامـیـهـ یـکـیـچـرـیـ بـرـاـونـ حـاـصـلـ اـیـمـشـ وـاـغـایـ مـشـارـیـلـهـ دـهـ اـغـرـ جـهـ بـرـهـدـیـهـ تـقـدـیـمـ اـیـمـشـ اـیـسـهـ دـهـ قـبـولـ اـیـتـدـمـ یـنـهـ سـکـاـ اـعـادـهـ اـیـلـدـمـ سـنـکـ بـزـلـرـهـ اـکـرـاـمـکـنـ اـنـجـقـ شـوـعـسـکـرـ یـکـیـچـرـیـهـ طـوـقـوـنـهـ جـقـ حـاـلتـرـدـنـ اـجـتـابـکـزـ اـکـرـاـمـ کـثـیرـدـ کـیـفـیـتـ مـعـلـومـ وـلـیـ النـعـمـیـلـرـیـ بـیـورـلـقـ باـشـنـدـهـ .

\* على اغادن حالت افندی به تذکره \*

س-فینهٔ تجارتی دن طولانی دولتیه بی بر دغدغه دن رأی و تدبیر سینه‌لری وجهله  
قوتا لمش و سائر فسادک دخی بوصورته اوکی وارقه‌سی کسیدیر لمش و انشاء الله تعالی  
بوندن بویله دولتمزک کونبکون راحت وارامشلری و عمر شو کتلتلرینک افزونلرینه  
بادی و سباب مسستقل اولدیغىزك نعم تشکر نده عجز و تقىصىر او زرە او لدېغمك  
تعریف و تغیری قابل امکان او لیوب دعای مفروضه سینه لرنده قصور او لئنیه جنی  
کون کبی آشكار او لمغاه اشبو تذكرة مخصوصه عاجزی ترقیم پاشکاه دولتلری  
قىلندى او لىلدە .

\* علی اگادن حالت افندی یه تذکره \*

مسقو قرالی طرفیدن دولتعلیه به استئنه بوغازینه لیمان یا پلمسیچون عرض و اشعار او نش و بونک ایچون ذات شهانه خیایجه کونلر افکار ایدوب بر اسهول صورته عرض مذکوره جواب یازلمقده ایسدهد برگره جناب والا رینه اشعار او نمی اراده سنیه حضرت پادشاهی اقتضاسدن او لغاه کیفیتک مطالعه سیله بالاطراف سوی عاجزی به اشعار بیورلسی مممنادر او لباده .

## \* حالت افندی طرفندن جواب \*

اشبو تذکرہ بھیہلری مائی معلوم عاجزی اولدی رہیز تعالیٰ حضرتی شوکتو  
افندیمزہ تو کنمنز عمر لر احسان بیورسون بو ایش بین الوکلا بر قاچ هفتہلر تذکر  
اوئندیس-۹۴هـ محور لا یقندہ جوابی قطع اولنه میهرق برقرار قطعی ویرلیوب کیفیت  
آتی یہ بر اقیله رق صدراعظم بوقوللرینی جلب ورأی و تدبیرمنزه محول قیلوب در حال  
اولنان تدبیر او جاقلر اغالرمنز دن بر اون نفر ضابطان خانہ عاجزی یہ جلب وکیفیت  
کندولرینه لدی الافقاده نہیمک او اسون هان الجی طرفہ خبر ویراسون یارینکی  
کون وکلا مجلسہ جمع و مسافور دخی اور ارادہ بولنسون دیدیلر ویره جکلری جواب  
 محل مذکورہ لیمان یامسی تکلیف نامہ سنندہ مسطور بر کیفیت ایسہدہ دولتعلیہ من اک  
سایہ شوکتو ایسندہ و کون کبی قرہ او جاغلک سایہ سنندہ بزم مسافور طرفہ ویره جک  
جواب بریز بود رک روم ایلی و اناطولی حصارلرنده موجود قلعہ لریمزہ متانت و مهمات  
و عسکر یکیچری قلعہ لر درونہ ایندیردراک دائمی ضور تله بیوتت و سائر کونا کون  
معاملہ یکیچرینک اجرا ایده جکی حیله و خدعلری و بر طاق مدھشنے ہلی صحبتلری  
مسافورہ بونوالدہ سویلیہ جکلر مائی اکلاشاد قده جواب لازمہ سنک سرعت تحریرینه

اجتسار اولنه جنی معلوم دولتلری بیورلوق بابنده امر وارداده دولتلو افندم  
حضرت تاریخ نکدر .

### \* علی اغادن حالت افندي يه تذکره \*

اصحاب دیوان و شعرای شماردن بکاکجیء دیوان هایيون عطوفتو عنزت بک دونیک  
کون او ق میدانی قصر هایونه جلب اولنوب دول اجنینه نک سفائی ایچون بعض  
مکالمه شاهانه بیورلمش او ائناده میر موی اليهی ذات پادشاهی خوب و رعنای صورته  
کوردیکنندن النفات کثیره کنندوی مس تفرق ایمکله بعض اجنینه نک اصولاری  
او زره تمیل کتورد رک ذات ملوکانه يه افاده ایمکش قالدیکه جناب عطوفلرینه یکی چری  
او جاغنه بعض مرتبه رأی و تدبیر کزک صورتی میر موی اليه فسخ طرفلرینه ارائه  
طريق ایمکش مکالمه مذکور ختم برله موی اليهک رجعته مساعدة پادشاهی بیورلدقده  
ظن عاجزانمه کوره حقلرنده معامله تویخ تاجداری بوندن صکر و جه ظهوره کلور  
کبی فهم مخلصی اولمغله اشبو تذکرہ مخصوصه ترقیم پیشکاه ولی النعمیلری قلنده  
باقی امر وارداده .

### \* حالت افندي طرفندن علی اغايه جواب \*

رئيس الکتاب جانب افندي و میر موی اليه دائمابو بدرلرینه رأی و تدبیر لرینی  
بو خصوصده دکل خصوص سائره ده دخی تحسینه قرین کورمیره رک فسخ طرفلرنده  
بولنهرق ذات شاهانه نزدنه مخلصلرینی کیلیوب و بلکه بتون بتون قتمازه دخی  
بوریمکده اولدفلری اظهار من الشمس نم افندم بوباده میر موی اليه خفیجه ...  
ایدر ظنیله اشبو تذکرہ مخلصی ترقیمنه اجتسار قائمشدر افندم .

### \* حالت افندي دن علی اغايه تذکره \*

سر اطبای حضرت شهربیاری فضیلتلو بیجت افندي حضرت تاری بعض مصلحت  
ضمتنده باب عالی طرفه کلوب اکثری رئيس الکتاب جانب افندي دائرة سنده مکث  
و آرام و افندی، موی اليه ایله خفی مکالمه او زره اولوب بو مخلصلرینه مکالمه نک  
بعض یری عائد و راجع کوریاور کی فهمده اولدیغمدن سر اطبای موی اليهک  
باب مذکوره کلمری اراده سنه او زره می یو خسه اویله بر تفتیشانه می کلش اوله جقدر .  
شورالرینی در حال خاطر له یه مدیغمدن کیفیتک تحریسی و اجباتدن اولمغله انجق  
بومقوله خصوص مراقب ویر حالات قیلنندن ایدوکی واژالهسی دخی طرف آخردن  
مکن اوله میه جنی بدیهی اتدن اولمغله بونک اساسنه ایرمک او زره طرف ولی النعمیلرندن

غیری محله است حام او لئنیه جغدن ناشی کیفیتک بروجه ایضاح اشعاری معرضنده اشبو  
تذکرہ پدرانه لری ترقیم قلنده او لباده .

### \* علی اغادن حالت افندی یه خواب \*

سر اطیا به جت افندی حضر تلوی بعض کره باب عالی طرفه عزینته و کلای دولتعلیه  
ذوات حضراتی دائره لرنده مکث و آرام ایمکده اولدقلاری سمع دولتلری بیورلدقده  
برمعنی ویره مدلکار ندن آشوری مرافق بیورمش اولدقلرندن ازالله . بچون طرف  
مخاصیدن بروجه ایضاخ خاکپای سامیلرینه اشعار و بیانی از بازار بیورلش به جت افندی  
مخاصلری بعض مرتبه تجسس من اجلری اولدینی ایوجه بیلورم فقط حق ولی النعمیلرند  
دانما جناب تاجداری یه وصف و توکنمز سفسطه و غیرت و حیثیت کزده اوله رق  
شب و روز بومونالد اولدقلرنینه ده بر شی دیهم همان مرافق کز دن صرف نظر بیوره رق  
خواب و راحت او زره اولملری سیاقنده نیقه چاکری تحریر و از بارقیلندی او لباده .

### \* علی اغا طرفندن حالت افندی یه تذکرہ \*

ماین هایوند برمعلم پایاگان قوشی اولوب غایت الغایه فصیح لسان بولندیغدن جناب  
حضرت پادشاهینک سر چوقداری سید عمر اغا پدرلری شوکتو افندمنک حضور  
شاهانه لرینه واروب اغا نیه کلدا دیو امر هایونلری بیورلدقده بن چاغر مدم اغای  
موی ایله پایاگان مذکوردن اولدینی اکلایوب همان باشنه قوباروب دریا یه آتش  
تکرار حضور ملوکانه یه واروب بر اتابعی ایکی افندی یه خدمت ایمزر آنحق بر افندی یه  
خدمت ایدر دیو معامله بارده ده او لغله حضرت تاجداری بو پدر من له مادر من دن  
خلاص اوله مدق دیو التفات شاهانه یه مظہر اولدینی حودادن او لغله اشبو تذکرہ  
ملخصی ترقیم قلنده باقی امر واردده .

### \* حالت افندی طرفندن علی اغا یه تذکرہ \*

طرف پدرانه لرینه بوندن بر قاج هفتھ مقدم جناب حضرت تاجداری چراغان  
ساحسلسر ای هایونلرنده آرام ساز شاهانه بیور یاه جغنه دائر معلومات و بومخاصلرینک دخی  
ایجاب کورندکجه خاکپای ملوکانه یه یوز سورمه منه دخی مساعدة سنه حضرت  
پادشاهی ارزان و شایان بیورلدینی دائر تذکرہ سامیلرینک مائی موبیو معلوم  
خلوصوری اولمش . سر ای مذکور پیشکاهندن کوزل صدا ایله کچه رک سمع .  
هایون اولو جق کلیخانه خدمه سندن حسین نام کسننے اولدینی خبری ویرلش مرقومی  
در حال جلب واوراده بر قاج بسته شرقیلر سویله دوب اندر ون هایون اغوانی  
زمیه سنه ادخل و خانه سفرلی قوغشننے چراغ بیورلش و بو کیفیت یکی چریانک

ساعلرینه القا او لغله او تهدب و اندرون هایونه چراغ اوله حق اغوات جد بجد  
زادکاندن او لوپ و قنی قوغشده تربیه او لش ایسه او لجه خدمت شاهانه به ضباطان  
معرفیله کوندریلوپ تخصیص کوسترهایه جک خدمت هرنه ایسه استخدامی بو وجهمه  
او لدینی و بویله کایخانه خدمه سندن نشت ایدرک اندرون مذکوره چراغ او لغله جنی  
سلطان سلیمان افديمز حضر تارینک وضع بیوردقیری قانون هایونه مصراح و بیان  
او لدینی جمهلریزک معلوم ریدر دیه رک بر تخم فساد صره لرنده اولدقلری آکلا دیغمدن  
آمان افندم شو فسادک دفعیچون تذکرہ پدرانه لرینک واصل دست بیورلدقده  
ایجانک اجراسی منوط رأی والالریدر افندم .

### \* علی اغا طرفندن حالت افندی یه جواب \*

کو خانه خدمه سندن نشت ایدن حسین نام کمسنه صداسی سبیله اندرون هایون  
چراغلغی بر مقتضای شیوه قدر الهی تحصیل ایتشن او لدینی یکی چری باش قولارینک  
بویله نا معلوم کمسنه اندرون مذکوره واصل والتفات پادشاهیه مقارت کسب  
ایتدکدن صکره زاده کانک سرای هایون بجهه برایشلری قایلوپ میانه لرنده بر فساد  
قیناتق صره می فهم سنه لری بیوریلوپ کیفت باتذکرہ طرف مخاصیه اشعار و بیان  
بیورلمش تذکرہ مذکوره نک و رو دندن او لجه سرچوقدار حضرت شهر یاری  
سید عمر اغا پدر لری خصوص مذکوری بود رجه یه منتج اوله جغی فهم بر له شو کتلوا  
افدیمزک حضور شاهانه لرینه معامله بارده ایله واروب بر طاق پادشاهه یاقنه حق کلامر  
بولوب سویله یه رک اقطاع هایون بیورلدقده بنم پدرم سن نه و جمهله مناسب کوررسک  
او لو جهمه سکا ماذونیت ویردم دیو امر تاجداری بیورلدینی انده و فساد مرقومک  
او کی کستلمک ایچون مذکور حسینی در حال یوز غروش معاش ایله یتابغی ویروب  
باب السعاده دن شمدی خروج ایدریمش او لدینی معلوم والالری بیورلمق بابنده اشبوا  
تذکرہ مخصوصه ترقیم پیشکاه عالیلری قیلنده باقی اراده .

### \* حالت افندی طرفندن علی اغا یه تذکرہ \*

یکی چریانک قطر اغالرندن بو کیجه برجلس او لوپ حق والالرنده ببر باشی علی اغا  
حضر تاری کون بکون نفوذ پادشاهیده بولندقلریه تشکرده او لوپ فقط خانه خاصه  
اغواتلریده اندرون هایونک اصول و فرعونی و مزاج پادشاهی بیلور اغوات  
موحی اليه می غیابدن چراغ و اصول مذکوری قالب آخره افراغ ملاحظه لرنده  
و بو کیجه سرای هایون دن تشریفکیزک وقت و ساعتی قول الامقده وبعض خصوصیه  
دخی سوی دولتلرندن استفسار او زره اوله حق لری تقییشمز طرفندن خبر النوب  
کیفت بو مرکزده ایدوکی معلوم رافتاری بیورلدقده او لباده .

## \* حالت افندیدن علی اغايه \*

شوکتلو پادشاه هز افندم حضرت لری او ته دنبرو او ق میدانیه تشریف های یونلری در کار اولدینی جمله یه معلوم و یکی چری قولارین کده معلومی واو قله مأمور طائفه قبطیدن حسن نام کسنه عتیق او شاق و بو خدمته مقیم بولنوب جناب شهنشاهیدن هیچ بر التفات ملوکانه یه مظاہر اوله مدیغندن مبارک قدم شاهانه یی پوس ایمه امل و خواهشنده اول ملغه بو کیفت مسموع یکی چریان او لیحچ حبیب او طه باشی طرفه جمع او له رق خیلی چه استشارة او زره اولوب واستشارة لری شو اولور که شوکتلو پادشاه هز ک قدم های یونلری اندر وون های یون اغواتلری پوس لرینه مخصوص ایکن آرتق قاله بر قبطی اغزنه می قالدی دیه رک یکی چری اغا سی قولارینه معلومات ویر لمش اولدینی مسموع پدرانه لری اول ملغه بن افندم کیفت بم کز ده سر یعنی طرف مخصوصی یه اشعار و بیان بیور لرسی باشنده .

\* على اغادن جواب \*

او قلر مأموری قبطی حقنده بعث و اسرا بیور دقلری تذکرہ سنیه لری مائی معلوم  
مخاعی او لمش و تذکرہ مذکوره و رو دندن چند ساعت مقدم سرچوقدار حضرت  
جهنناداری سید عمر اغا حضرت لری بر هفتهدن مقدم مأمور مرقوم ایچون افکار  
ایدندیکی خصوص تذکرہ دولتاری مائی دیمک اولوب اگای مشار الیه معامله بارده  
ایله ذات شاهانه حضورینه کیروب خصوص مذکوری تحریر بیوریلان وجهه  
افاده يه جرأت برله آرتق اغزینی آچوب کوزینی یوموب بر طاق صحبتلر سویلیه رک  
تا اقیاع هایيون او لنه قدر بو مخاصلر يله مایینجی بولنان قپو یولداشلر یزله دخی  
استغراب حالده جمله من بردن حیران و نکران قالندی یعنیک تعریف و تعییری قاب  
امکان او لمدیغی معلوم سنیه لری بیور ملق باستنده .

\* علی اغادن حالت افندی یه تذکره \*

دونکی کون شوکتمناب افندم حضرتلری خبره جی هیئته تبديل جامه بیوره رق  
غاطه ده صندقیلر طریقندن چکر ک قاسم پاشا جاده سی طرفه قریب بولنان قایونجی  
طرفه کاور کلز طابجه و تفک انداختی سمع هایونارینه القابرله کیفیتک تفتیشنه  
هیئت مذکوره ده بولنان سر چوقدار سید عمر اغا و تبديل حسه کیلرندن احمد اغا  
در حال کوندریلوب النان خبر افندیزک معیت شاهانه لرنده امرد نه دیمک اولسون  
بوند مقدم قلمونجی نفراتندن تبدیل حسه کلکنه چراغ اولان بکلکی یوسف

ایچون بینلر نده معارضه او لووب بنده سنه شاب امرد دکیز شورالردن فساد ظهور  
ایتشن و ذات شاهانه نک پاک آشوری مراقلینه طوقنمش خصوص مذکور صحت  
خبرینک سرعت تحریری باشنده .

### \* حالت افندی طرفندن جواب \*

چند کون اقدم ذات شاهانه خبره جی هیئتمه تبدیل جامه بیوره رق قاسم پاشاطرفه کیدر کن  
بر طباجه و تفتک انداختی سمع هایيون بیوریله رق در حال تفتیشنه تبدیل حصه کیلر ندن  
باش تبدیل ایکنجی احمداغا کوندر لمش اولدیغی تذکره والاری مائلنده کیفتیست مستبان  
اولمش نه زعم او زریمه سلاح انداختنه قیام اولندیغی یکیچری سر کرده لرنده صحت خبری  
اخذ شوکتاب افندیمز فقرا وضعفانک نه حالده اولدقلری واجبه ذمت شاهانه لرنده  
اولمغله طریق مذکوره کیدر کن معیت ملوکانه لرنده شاب امرد بر قوللری او لووب  
کندولری پیغمبر و کیلی او لووب شاب مذکور معیت جهانداری لرنده اولیه جفدن  
قایونجی زمره سندن تبدیل حصه کیلکنه تحویل ایتمش اولان بکلکی یوسف بویله  
اولوجق یکیچری شاب امرد لرنده نیچون معیت ملوکانه ده اولسون دیه رک فسادک  
نشئتی بو او لووب سر کرده مرقوم لردن النان خبر صحیح با تحریر خاکای عالیلرینه  
ارسال او لئش اولمغله او لباده .

### \* علی اگدن حالت افندی یه \*

قو چوقدارلری دده مصطفی اغا بنده لریله ارسال سوی محی بیوریلان تذکره  
والاری مائی معلوم مخلصی اولمش و تذکره مذکور شوکتو افندیمزه تقديم  
ومطالعه کذار حضرت تاجداری بیور لدقده سلحدار دولتو اغا قولاریله در حال  
فرمان هایيون بیوریلووب اندرون هایونم و خاص خانه اغواتم قولارینه منسوب  
تبعلرندن شاب امرد بوانانله رخصت و بوندن بویله بوشابده اغوات موئیمه  
منسوب اوله حق تبعه ادب و مستقیم او لووب بویله جه تبعه قولاری حقنده امر شدید  
بیور لمش بنم افندم ماده نه سبیله مبنی ایدوکی جناب ولی النعمیلرینه معلوم ان شاء الله  
تعالی بوندن بویله معیت شاهانه ده شاب امرد کمنه استخدام او لئیه جنی کون کبی  
آشکار یکیچری سر کرده لرینه در حال امر وارد کز ارزان بیور لمسی باشنده .

### \* علی اغانک دیکر تذکره محرومانه سی \*

بوشاب مذکور ماده سی او در جهده او زامسنک کیفتی خاص اخور او جانعی او شاقله  
زغفرانبولی و قسطمونی اهالی سندن او لووب آخر سنجاقدن اولمدى غنبدن طربزون

خاندانندن اولهرق در سعادته کلش میراخور قولارینه انساب و غایه الغایه شابده او لدیغناک تعریف قابل امکان او ملیوب جمعه و بشن سلطنتلر نده خدمتلر ده اقاضانه کوره میراخور مومی الیهک رکابنده بولنوب و مستعد کورندیکنندن شوارالق مابین هایون بوستانخیلاغی منحل اولوب خدمت شاهانه یه بوستانخیلاق ایله کامیاب اولتمسیچون اندرون هایون رجالندن بولسان ذوات طرفاندن استرحام او زره اولدیغی سرچوقدار سید عمر اغا پدرلری بوخصوص کیفیتک ایلورسی کونبکون شاب امر د بولنانلر بر صورتاه داخل دائرة هایون او لمنزی ملاحظه دن بعد اولماعنه و کیفیت او کی وارقه سی دخی کستملک ایچون قاسم باشا طریقند و قوع بولان سلاح انداختی کیفیت آنچق شاب امر د حقلرنده جریان ایتدیکی معلوم دولتلری بیورملق باستنده .

### \* علی اغادن حالت افندی یه \*

نقل هایون وقتی تقرب ایتکده اولدیغی جهته ذات حضرت پادشاهی بوسنہ مبارکه نقل من بوردن صرف نظر برله بشکطاشک آب و هواسی بر قات دها بر حال کسب ویلدز قصر هایونی سرایه ده قریب اولدیغی جهته و بعض بعض صید شکار او زره ده تشریف شاهانه او نمکده سهولت او لدیغندن افکار شاهانه بوسن کزده ایدوکی قولارینه امر هایون بیورلش و بعض اعذار طریق کوسترش ایسنه ده اقاع تاجداری او لیه رق ینه اصرارده بوندقلنندن بوبایده اولان رأی و تدبیرلری رجاسی معرفنمده اشبوتذ کرہ محی ترقیم قیلندی افندم .

### \* حالت افندی طرفندن علی اغایه جواب \*

نقل هایون کیفیته دائر سایم افندی قولاریه ارسال بیوریلان تذکرہ مخصوصه لرنده بالاطراف تحریرلری و جهله یکیچری اگاسی قولاری اولدیغی امور خارجیه انجامندن و تعلم و تدبیره موفق اغالردن اولدیغی جهته کیفیت مشار یه تعلم اولندی ان شاء الله تعالیی بوجعه سلام گفته خاکای سینه یه و قوع حالی عرض و بوندن بولیه جناب تاجداری اصرارده او لیه جقلری بی اشتباه ایدوکی معلوم رأقمیز و ملری بیورملق باستنده .

### \* یکیچری اغاسنک حالت افندی یه اولان جوابی \*

بنم افندم ذات شاهانه یه بر طاق زمین و زمان او زره من غیر حد ویرمش اولدیغ جواب . پادشاهم افندم بلاط قوللغی بکار ایکن وقت شتایه تصادف ایدوب اصولمز قالدیرم طاشلرینه یاصلانه رق قبور غله لمیز قیریله رق و سنه ده یکرمی غر وشه متصرف

اولندیغی مواجب اوزره قوت لایمودت واوکمزده آتش اولندیغی حالده وقت صیف کی  
سکوره رک وقتا که صیفه قریب اولدیغمز انده بیرام ایدرک جناب حق هر بر موسسه  
بر قوقی احسان بیور مشدرا . خاکای هایون نکزده وقت شتاده قوقیسز طاغلر باشنده  
مک وارام شاهانه کزی لایق کورم و هر کسلرده برمعنی ویر اولدیلر دیو بولله  
بر جواب خاکای هایون نلرینه اسعاف او لندقده پک آشوری محظوظیت شاهانه  
بیور لندقده بر معتماد طوپقپو سرای هایون نلرینه نقل او لمنق اوزره اراده سنیه تحصیل  
اولندیغی معلوم دولتلری بیور لمق باشنده . فی سنہ ۱۲۳۳

### \* حالت افندیدن علی اغا یه تذکرہ \*

ربنز تعالی و نقدس حضرتلری ذات شوکسمات افندیمز حضرتلرینه توکنمز عمر  
احسان بیور سون آمین سر چوقدار عالیقدر لری سید عمر اغا انفاس معدوده سنی  
تکمیل ایدرک ارتحال دار بھا ایتمش او اولندیغی یکیچری قولارینک استماعلری او لدیغندن  
متوفانک خدمت جالیله سنہ سر چوقدار نصب و تعین بیور یا حق اغا خانہ خاصه دن  
اوله جنی معلوم ملریمز فقط متوفانک حل کیفیتی بر غرضه مبني مطالعه می بعضیلری  
جناب والارینک او ته دنبو امتزاجلری خصوصی او یه مدققرنندن عجبا برینه تسمیم  
او لمنشمیدر دیه رک صفحی و کلاهی او جاقلرنند بولنان تبعه لردن بعضیلری خدمتندہ  
بولندیغی اگاسنک علاقه منی المغه قشلاقلرینه وارد قلری زمان یکیچری سر کر دلرنندن  
بولنانلر تبعه مرقوم لرک یانلرینه یالین قیلیچ واروب متوفای مومی اليهک و فانی  
کیفیتی کروه یکیچری یه پک آشیرو مراری او لدیغندن سخت خبری المقدمه ایدوکی  
و حق عالیرنده بہتان ایمکنده او لدققرنند شاید خاکای ولی النعمیلرینه بر فساد  
کوست ماماری ایحیون حق سامیلرنند جریان ایدن حوادنک سرعت تحریرینه اجتسار  
قیلندی بنہ تعالی کیفیت معلوم دولتلری بیور لندقده نصب بیور یا حق سر چوقدارک  
توجیهاتی خصوصی سریعاً اشعار بیور لمق باشنده .

### \* علی اغادن حالت افندی یه جواب \*

سر چوقدار مومی اليهک نہ صرہ ده و قوی کیفیت کروه یکیچریانه مراق  
اولمش و بر طرفه قرار ویره مدلکار ندن بونندہ دیرینه لرینک حق عاجزانہ مه  
بہتان ایدرک بر طام خشیات کلامری تکون ایمکنلر او لدققرنند حوادنیه  
سر چوقدارک توجیهاتی خصوصی طرف مخاصلیدن استفسار بیور یلان تذکرہ

ولی النعمیلری واصل دست چاکری اویش بوکروهه حال اندروم و نوازش کوسترمک بونلر ایچون اولمیوب بر طاق ذهن تشویش وجوده ثقات کتورر شیلدن وارسته اولق بونلره اوغراشمق حظوظ شیطانندنر دیه رک وقت وزمانزی خوش چورمکدر افدم .

### \* دیکر ورقه جوابیه \*

منحل اولان سر چوقدار اق خدمت جایله سنک تو جیهی کیئیق صوب مخیدن باند کره خاکپای ولی النعمیلرینه بیلدر لسیمیچون بوندن چند کون اقدم اشعار بیورلش او لمغاه چنته جیلاق خدمت جایله سنده ایکن خانه خاصه یه کیتمش اولان علمای خولیندن و ساحدار اس بق عبد الله اغا تعاقاتندن ابو بکر افندی حضرتلرینه سر چوقدار اق خدمت با هر الفخره می توجهیه شاد و خندان اولدیفی کیفیتک یکیچری ضابطانلرینه بالاطراف امر واراده بیورملری سیاقنده تذکرہ مخصوصه من تر قیلندی او لباده .

### \* علی اغادن حالت افندی یه تذکرہ \*

قبل الرکاب طرف حضرت تاجداری یه یوز سورمکنده بعض مکالمات انساننده تپه دلنی علی پاشانک بعض مرتبه او یغونسز لغدن بحث عالیلری بیورلی و جناب حضرت پادشاهی بحث مذکوری خیامیدن خیلی افکار عمیقه او زره اوله رق رکاب همایونه جاب او لمدیر ایچون ارکان دولت جمع اولوب انسای صحبتده مشار اليه علی پاشانک حال و شانتدن مجلس ارکان دولته جناب سنیه لرینک حکایه می او زره فرمان بیورلش رئیس الکتاب جانب افندی و سائز ارکان مویی اليهم حضراتلری مشار اليه کیانیه سنجا غنبدن بروجهله عنز لی مناسب کورمیوب یعنی شو صورتده که روم ایلی بتون بتون دولتعایه نک تحت تصریفدن چیقمانسه سبب و سائز کونه مخدور لر دخی ظهور ایدر رئیس مویی اليه بو حالتی تجویز ایتمیوب ارکان مویی اليهم دخی امتیاع او زره اولدقلندن ذات شاهانه ده اقاع اوله رق خصوص مذکور ذات والازینک تشویقلرینه محول قلمش بونک ایلر و سفی مطالعه کیثر ایله اشتغال بیورملری رأی والاریدر افدم .

### \* علی اغادن حالت افندی یه تذکرہ \*

دولتلو افندم سلطانم حضرتلری .

رجال دولتعایه دن رئیس الکتاب جانب افندی حضرتلری تپه دلنی علی پاشانک

یانیه سنجاغندن انفصالی ایچون جابجا ذات هایونه شفاهًا افاده بیور دیگنکز کیفیت  
اساسی باینده افتد؛ موئی الیه کی پازار ایرانی کوئی جلبنه اراده سینه  
سنوح و کیفیت مذکوری ایوجه اکلا یوب واپلروده برفساد ظهور ایدرمی ایتمز می  
ارتق شورالرینک اساسندن قویارق ذات حضرت پادشاهی بوم رکزده بولندقلاری.  
علوم سامیلری بیورلوق باینده امر وارداده.

### \* حال افندیدن علی اغا یه جواب \*

تپه دلیلی علی پاشانک حرکتی کیفیتی شوکتائب افندمن حضرتلری اساس ماده یی  
رئیس الکتاب جانب افتدی قولارندن استفسار شاهانه بیوریله جنی مسموع دولتلری  
وفهم عالیلری بیوریله رق تبعه والا لرندن سایم افتدی قولاریله با تذکره وبالاطراف  
اشعار و بیان بیورلش آکر چه خصوص مذکور افتد؛ موئی الیه محول بیوریلور  
ایسه مشارالیه کی سنجاغ مذکوردن بروجهله حرکتی تجویز ایتمز و بلکه مخاصلرینک  
دختی سلک اجلهندن اخراجزله قتمازه بیوری یه جنی اظہر من الشمس فقط خاکپای  
سنیه لرندن استرحم ایدرمه که طرف ملوکانهندن حق عاجزی یه نه معامله بیوریله جنی  
فهم دولتلری بیورلدیغی انه طرف محبی یه امر و اشعار بیورلمسی باینده امر وارداده  
دولتنلو افندم حضرتلرینکدر.

### \* علی اغا طرفندن حال افندی یه \*

تپه دلیلی علی پاشا قولارینک طرز و اطوار لریچون جابجا خاکپای هایونه شفاهًا  
افداده علیه لری بیوریله رق مشهر اولدی دیو معلمئ بیورلش ایسه ده کیفیت مزبور  
ایچون صدر اعظم محمد رؤوف پاشا قولاری بو کیجه شمشیرلک قصر هایونه جاب  
و خاکپای شاهانه یه یوز سوره بکیفیتی مشارالیه دن بالاطراف دکله یوب و اکلام مقدمه  
اولدقلرندن ناشی رئیس الکتاب جانب افندی قولاری دختی ما بین ملوکانه یه جلب  
او لئنسنه فرمان صادر بیوریله رق افتد؛ موئی الیه کلوب حضور پادشاهی یه مثال  
و کیفیت یکان یکان موئی الیه دن لدی السؤال واقناع هایون بیورلش و جناب  
عالیلرینه کیفیت بوم رکزده بولمنش اولدینی بیان و بوندن سکرمه جه پاشای مشارالیه  
حقنده ظهوره کله جات معامله پادشاهی آکلاشادقه طرف رؤفیلرینه اشعار و بیانده  
قصور و فتوور و قوعه کیمه رک تحریرینه ابتدار قیله جنی باینده.

### \* علی اغادن حالت افندی یه تذکره \*

شوکتو افبدمن حضرتاری بوقولارینه امر و فرمان بیوروب تیه دلیلی علی پاشا  
حقنده دولت کتخداسی حالت افندی قولز مشارالیهک حقی حقسز عاینه نده  
اولوب مشارالیهک اعدامی صرسنه بیورومکده لکن کیفیتک درجه نهایه سی نیه  
منتج اوله جغفی وايلروسفی افکار ایدنیوب دائماً کروه یکیچری نی بعض مهمده  
التزام امرنده اولمقدن خالی کوره م دیه رک حقگزد بیکیجه کلام او نهادی  
مشارالیهک کیفیتی آخر قالبه افراغ بیوره رق واشیرازه ده حرکت او زره او ملری نزد  
چاکریده انساب کورلش او ملغه اشبو تذکره خالصی ترقیم قیاندی او لباده .

### \* حالت افندیدن علی اعایه جواب \*

مشارالیهک بوندن چند سنه مقدم قو کتخدالغی خدمتده مستخدم اولوب  
لاجل المصاحح طرفه اینه عنیت و نه من اجده اولدیغی ایوجه آکلایوب بالآخره  
در سعادته کاممش و خاکای شاهانه یه جرأت ایدرک او بیله جه عرض و افاده اولنوب  
نانیاً مشارالیهک عزلیه اعدامی کیفیتی قریحه هایون نارندن فرمان بیورلش بوباده  
قولارینک ابتدای امرده مشارالیهک بود رجه عاینه نده بولنیوب ذات ملوکانه آخر  
طر فدن سمع تاجداریلری بیورلش اولیدی بود رله دیده بوقدر اسنه کلز ایدی  
و وکلای دولت بولنان ذات حضراتیده علیه عاجزیده اولمزلر ایدی بنم اقدم  
بیلورم بوماده و دیگر ماده لر عاقبت اتلافزه سبب اوله جقدر اما چاره نیست  
باقي امر وارد .

### \* علی اغادن حالت افندی یه \*

بیکون شوکتماب افدىمیز حضرتاری خبره جی هیئتنه تبدیل جامه بیوره رق  
صغوق چشممه قپوسنده طوغنیدن طوغری چارشو طریقه میل بیوره رق  
بات بازاری قپوسنده وارر وارماز هیئت مذکور او زره ذات شاهانه می مل ناسدن  
اولور اولماز کمسنه فرقه قدرتیاب اوله مدقلندن طائفه نسادن بر فقیر خانم  
بوبادشاهدر ظنه قریب ملاحظه ده او له رق پادشاه افدم طائفه روم حرکت او زره  
استانه علیه کزی و بلاد سائره کزی استیلا قصدلنده او بیور دیه رک جواب خفیه  
سمع هایونه القایت دیره رک سرعته صاو شمش و بیکیفیت جناب ملوکانه نک آشوری

مراق تاجدار يلرینه طوقونور و ذات والارینىڭ تېھدىلى كېفيتى او خشاركرما  
 شو خصوصى تعليقىدە براقوب دائما جانب افندى طرفه ميل و محبت كوسىزلىكىزى  
 مناسب كورىزم زира بوتېھدىلى مادەسى كونبىكون جناب پادشاهى يى را حىزىز براقة دە  
 او لور صىكەلرى افندىء مومى يىھە نىز كىفيت حوالە بىورىلور ايسە ذات  
 سېيەلرینىڭ بوبابىدە نافذالكلام او لەمە جىقلرى كېكى كېي اكلاشىلور دائما اكلامقىدە  
 او لە يەممەن اشبو اخبار نامە مخلۇچى ترقىمنە اجتسار قىانمىشىر افندىم .

(انتهى الجلد العاشر)



در سعادت

(مطبعة عثمانية)

١٣٠٩



